YÜCE KUR'AN'IN İNSANLIĞA MESAJI

(Kur'an-ı Kerim Meali)

Hazırlayan
DR. OSMAN ZEKİ SOYYİĞİT

SİYER YAYINLARI

Siyer Yayınları: 18
Kur'an Serisi: 1

Eser Adı
YÜCE KUR'AN'IN İNSANLIĞA MESAJI
(Kur'an-ı Kerim Meali)

Hazırlayan
DR. OSMAN ZEKİ SOYYİĞİT

Son Okuma
Hüseyin Yıldırım

Bilgisayarlı Hat & Tezhip
Siyer Yayınları

İç Tasarım
M. Ali Alioğlu

Kapak
Yalçın Yoncalık

Baskı&Cilt
Seçil Ofset
0212 629 06 15

1.Baskı: Haziran 2012

ISBN: 978-605-4620-10-4

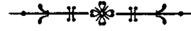

Nişanca Mah. Zekai Dede Sk. No: 22 Eyüp/İstanbul
Tel & Fax: (0212) 544 76 96 – (0212) 544 58 46
Gsm: (0554) 930 07 04 **Web:** www.siyeryayinlari.com

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

SİYER
YAYINLARI

Takdim

Allah'a hamd, Resûlü'ne salât ve selâm, ilk günden son güne iman ailesinin içerisinde yer almış ve bunu da en büyük şeref olarak görmüş müminlere de selâm olsun.

Hiç şüphesiz Allah'ın kelamı olan Kur'an'ı anlamak, anlamak için gayret göstermek her müminin en önemli vazifesidir. Son vahyin ilk muhatapları Arap ve onlara kendi içlerinden gönderilen son peygamberin de adetullah üzere Arap olmasından ötürü, ayrıca Arap dilinin mesajı iletme konusunda imkânları daha fazla olduğu için, Kur'an Arapça nazil oldu. Hal böyle olunca da Arapça bilmeyen kavimler, Kur'an'ı kendi dillerine tercüme etmeye başladılar. Bu tercüme faaliyetlerinin başlangıç tarihini çok ötelere götürmek mümkündür. Türkçe Kur'an tercümeleri de bu maksatla yapılmaya başlandı ve son yıllarda inanılmaz oranda artış baş gösterdi. Öyle ki, şu an sayısını tespit edemediğimiz kadar meal ile karşı karşıyayız.

Mevcut durumda bu kadar meal varken bir yenisine gerek var mı? sorusu, cevap bekleyen bir sorudur. Eğer yapılan meal çalışması, eskilerin bir tekrarı ise, ya da sadece biraz olsun mealde kullanılan dilin güncelleştirerek aktarımından ibaret ise, elbette gerek yok. Ancak yapılan çalışma, şimdiye kadar yapılmış çalışmalardan farklıysa, kendi içerisinde özgün bir durumu varsa, Allah'ın kelamının anlaşılmasına daha farklı katkılar sağlıyorsa, o zaman yukarıdaki

soruya gönül rahatlığıyla "evet" diyebiliriz. İşte Osman Zeki Soyyiğit Hocamız'ın yıllarını alan bu meal çalışması böyle bir çabanın ürünüdür.

Hocamızın yıllardır üzerinde çalıştığı mealini ara ara konuşuyorduk. Bazı ayetlerin çevirilerine getirdiği eleştirileri müzakere ediyorduk. Ta o zamanlarda, Hocam'a bu mealin insanımıza kazandırılması gerektiği yönünde ısrarlarda bulunmuştuk. Ama Hocamın, titiz çalışması, ayetler üzerinde verdiği cehd ve gayretinin fazlalığı, işin bugünlere kadar uzamasına sebep oldu. En son Hocam, mealin bitmiş halini bir dosya şeklinde bize getirdiğinde, kendim o çalışmayı yapmış gibi sevindiğimi söylemeliyim. Meali yoğun çalışmalar içerisinde Rabbime hamdolsun okuma şerefine nail olduk. Hatta ilk dört cüzünü hacda okumuştum. Sonra diğer kalan kısmını tamamladım. Notlar aldım, başka meallere baktım, bazı ayetlerin tefsirlerine müracaat ettim. Belki meal hakkında çok detaylı bir değerlendirme yapmak gerekebilir, ama ben şu kadarını söyleyeyim ki, elinizdeki bu meal gerçekten orijinal bir çalışma olmuştur.

Hocamın mealinin en önemli iki özelliği şudur:

1. Arapçaya olan derin vukufiyeti ile en ince ayrıntısına kadar kelimeler üzerinde çalışıp, Türkçe'ye çevirmesi. Bazen çeviri dilinin ahengini bozma pahasına, anlama sadık kalması.

2. Ön yargılardan uzak, aklında var olan bir düşünceye delil olması için zorlama anlamlandırmalara girmeden, neyse o şeklinde meallendirilmesidir..

Bu iki temel özellik, Hocamın çalışmasını gerçekten farklı kılmaktadır. Allah'ın kelamını elden geldiğince saf ve duru bir şekilde

yansıtmak, tüm kelimelerin, harflerin, harekelerin hakkını vererek, öncesiyle sonrasıyla bağlarını kurarak manalandırmak, ancak hem metin diline, hem çeviri diline vakıf olmayı gerektirir. Osman Zeki Soyyiğit Hocam, bunlara vakıf biri olarak, tek derdi olan: *"Allah bu ayet ile bize ne dedi?"* kaygısı ile hareket etmiştir.

Hizmetlerin en büyüğü hiç şüphesiz Allah'ın kelamına yapılan hizmettir. Hocam'ın ömrünü vererek oluşturduğu bu çalışma, inşallah Rabbimizin katında salih bir amel olarak kabul görecektir.

Duam şudur ki: Rabbim, Hocam'ın Kur'an'ın anlaşılması için verdiği bu gayreti daha da bereketlendirsin. Ömrüne, ilmine, irfanına o bereketi yaysın. Ümmetin onun gibi değerlerden istifade etmesini sağlasın.

Çaba ve gayret bizden, netice ise Rabbimizdendir.

Muhammed Emin YILDIRIM
18 Cemaziyelahir 1433/9 Mayıs 2012
Eyüp-İstanbul

Önsöz

Alemlerin rabbi, Rahman ve Rahîm Allah'a binlerce hamd ü sena, kulu ve resulü hatem-i enbiyâ ve server-i asfiyâ Muhammed Mustafa'ya ve âl ü ashabına salât ve selâm olsun.

Acizleri Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Arap Dili Ve Edebiyatı Öğretim görevliliğinden emekli 1934 Trabzon doğumlu Hafız Osman Zeki Soyyiğit (*Mollamehmetoğlu*), babası Hafız ve Kurra Hacı Tevfik Efendi, babası Dersiam Hacı Hüseyin Efendi, babası Dersiam Hasan Efendi, babası Molla Ahmet Efendi, babası Molla Muhammed Efendi... Allah'ın rahmet ve mağfireti onların ve bütün mü'minlerin üzerine olsun ve yüce rabbimiz, onları ve bizleri peygamberler, sıddîkler, şehitler ve salihlerle beraber haşretsin, amîn!

İmdi emekli olduğum 1999 senesinden beri insanlığa mesajını dilimize aktarmaya çalıştığım ve defalarca baştan aldığım yüce kitabımız Kur'ân; Allah'ın son Peygamberi Hz. Muhammed (*sallallahu aleyhi ve âlihi ve sellem*) Efendimize Arapça olarak ceste ceste indirilen, herbir bölümü vahiy katiplerince yazılıp, hafızlarca ezberlenen, yirmi üç yılda tamamlanan, madde ve manasıyla mu'ciz, yani bir benzerinin meydana getirilmesi imkânsız olan, bize mütevatir olarak, yani yalan üzerinde ittifak etmeleri imkânsız topluluklarca aktarılagelen, Mushaf'ın iki kapağı arasında yer alan, el-Fâtiha süresiyle başlayıp, en-Nâs süresiyle biten, geçmişimize ve geleceğimize dair bizi bilgi-

lendiren, günlük hayatımızda uymamız gereken yasa ve disiplinleri önümüze koyan, bütün ırkları ve toplumları muhatap alan, insanları karanlıklardan aydınlığa çıkarıp dünya ve ukbâ (*ahiret*) saadetine erdirmeyi amaçlayan son ilâhî kitaptır.

Bu tanımdan da anlaşılacağı üzere kıyamete kadar bütün insanlık, inananları ve inanmayanlarıyla Peygamber Efendimizin ümmeti ve Kur'an-ı Kerim'in ön gördüğü İslâm dininin muhatabıdır. Maddesi ve manasıyla mu'ciz, yani erişilmez nitelikte olan o yüce kitabın doğrudan doğruya muhatabı ise ancak Araplar olmalıdır; çünkü onun maddesiyle mu'ciz olduğunu ancak onlar, bir de Arapçaya tam vukufiyet kesbedip gramer, fesahat ve belagat derinliklerine bihakkın vakıf olanlar anlayabilirler. İşte Kur'an-ı Hakîm'in bu mucizelik yönü, yabancı hiçbir dile asla aktarılamaz. Bu yüzdendir ki meal ve tercümeler, ne kadar ilmî ve edebî olurlarsa olsunlar Kur'an değildir, sadece onun bir yorumudur. Kur'an'ın dilimize ve birçok yabancı dile tercümesi, öteden beri devam ediyor, kıyamete kadar da sürecektir. Bu bir gereksinmedir, hatta onun yaratılış, tabiat ve kâinat hakkındaki açıklamaları, ilim ilerledikçe ve teknoloji geliştikçe daha iyi anlaşılacaktır. Ancak ona getirilen yorumun, her kime ait olursa olsun, manayı aktarmada ne denli başarılı olduğu hakkında kesin bir şey söylenemez. Kesin olan şu ki, hiç kimse, yüce kitabımız Kur'ân'ı bu tercüme veya meallerin hiçbiriyle ölçmeye kalkışmamalıdır. Nitekim bunların bir kısmı İslâm karşıtı odaklar, bir kısmı da çıkar çevreleri tarafından hazırlanıp piyasaya sürülmüştür ki, her iki zümrenin de bu işi yüce kitabımıza hizmet için yaptığı söylenemez. Müslüman ilim adamlarımızın yazdıkları meal ve tefsirlerin ise, hizmet aşkıyla ve büyük bir titizlikle yazıldığı ortadadır; ancak birçokları, Arapçaya tam vukufiyetleri olmadığından, asla sadık kalmak vehmiyle Türkçeye uymayan ifadeler kullanmışlar veya gereken titizliği gösteremediklerinden veya birbirlerinin etkisi altında kaldıklarından yanlış

değerlendirmeler yapmışlardır. Bugün, sayısını bilemediğim kadar pekçok meal ve tercüme varken, hele bazı mütercimlerin kariyer ve unvanlarına baktığınızda, bazen de beşinin veya altısının bir arada çalıştığını gördüğünüzde, yapılan işi yeterli bulmanız gerekirken, benim yeni bir meal için kolları sıvamak ihtiyacını duymam elbette eleştirilebilir. Fakat bu meyandaki çalışmalara benim de bir katkım olsun istedim ve aralıksız tam 12 yılımı alan çok çetin bir çalışmayı, "Yüce Kur'an'ın İnsanlığa Mesajı" serlevhasıyla başlattım.

Meal yazmanın Allah'a tercümanlık yapmak olduğu düşünülürse, bu kutsal görevi yaparken dikkat edilmesi gereken hususlardan bazılarını aşağıda açıklamaya çalışacağım; ancak bundan önce, Kur'an'ı Kerim'i tercüme ettiklerini söyleyenlere, merhum Elmalı'lı Muhammed Hamdi Yazır Hoca'nın şu sözlerini hatırlatmak isterim:

"Gerçi Kur'an'da ma'nası bulunamayacak hiçbir kelime yoktur, fakat manası pek derin olan kelimeler bulunduğu gibi bir kelime etrafında birçok manaların tezahum ettiği (*yığıldığı*) ve bazı ifadelerin hepsi sahih olmak üzere müteaddit vecihlerin, ihtimallerin içtima ettiği yerler de çoktur ki, bunlar tefsir ve te'vile tevakkuf eder ve bazılarını doğrudan doğruya terceme mümkin olsa bile hepsini bütün vecihleriyle tercemeye sığdırmak mümkin olmaz; bunları aynen almak veya manayi edebîsi feda edilerek, te'vil ve tefsir tarzında ifade etmek lâzım gelir ve bu cihetten Kur'an'ı anlamakta yalnız dirayeti lisaniyye kâfi gelmez. Sahibinden rivayete ve hâdiselerin inkişafına tevakkuf eder. Onun için bazen bir hadise karşısında Kur'an'ın ayetlerinden o vakte kadar hissetmediğiniz bir mana anlarsınız ve o anda o ayet, o hadise için nazil olmuş sanırsınız ki, bu da garaibi Kur'an'dandır. Tercümede bunlar ihata edilemiyeceğinden zayi olur. Bu cümleden olarak Âl-i İmran sûresinin baş tarafında geleceği veçhile ayetlerin bir muhkemâtı bir de müteşabihâtı vardır. Bir ayette hem muhkem

hem müteşabih cihetlerin içtimai da bulunur. Müteşabih ise bunun te'vilini ancak Allah bildiğinden bunda terceme tayin edilemeyeceği gibi tefsir ve te'vil de tayin edilemez ve binaenaleyh bunlar için bir meal de gösterilemez. Olsa olsa aynı lafızların muhafazasıyla, duyulabildiği kadar mübhem bir mefhuma işaret olunabilir ki, bu nokta çok tehlikelidir. Onun için meal tabirimiz bile mahzurdan salim denemez. Şimdi insaf ile düşünelim, bu şerait altında Kur'an'ı terceme ettim veya ederim diyenler yalan söylemiş olmaz da ne olur? Doğrusu Kur'an'ı cidden anlamak, tetkik etmek isteyenlerin onu usuliyle Arabî yolundan veya rivayet edilen tefsirinden anlamağa çalışmaları zaruridir. Kur'an'ın tercemesinde falan şöyle demiş diyerek ahkâm istinbatına (*çıkarılmasına*), mes'ele münakaşasına kalkışmamalıdır. Bunu imanı olan yapmaz, kendini bilen ehli insaf da yapmaz. Kur'an'dan bahsetmek isteyenler, onu hiç olmazsa harekesiz olarak yüzünden okuyabilmelidirler. Maamafih öyle kimseler görüyoruz ki Kur'an'ı harekesiz olarak şöyle dursun harekesiyle bile dürüst okuyamadığı halde onun ahkâm ve maânisinden içtihada kalkışıyor; öylelerini de görüyoruz ki, Kur'an'ı anlamıyor ve tefsirlere müfessirlerin te'villeri karışmıştır diye onları da kale almak istemiyor da eline geçirdiği tercemeleri okumakla Kur'an'ı tetkik etmiş olacağını iddia ediyor. Düşünmiyor ki okuduğu tercemeye âlim müfessirlerin te'vili değilse cahil mütercimin re'yi ve te'vili, hatası, noksanı karışmıştır. Bazılarını da duyuyoruz ki Kur'an Tercemesi demekle iktifa etmiyor da "Türkçe Kur'an" demeğe kadar gidiyor. Türkçe Kur'an mı var behey şaşkın!?..."

Merhum Hocanın zamanında "Türkçe Kur'an" diyen şaşkınlar olduğu gibi acaba "Ilımlı İslâm" veya "Radikal İslâm" veya "Kur'ân'daki İslâm" veya "Türk İslâm'ı" veya "Arap İslamı" diyen sivri akıllıların da olup olmadığını doğrusu merak ediyorum; ama bugün bu makule kişilerin genellikle İlahiyat profesörleri arasından

çıktığını görüyoruz. Merhum Hocanın tercüme gibi meal tabirinin de mahzurdan salim olmadığı görüşüne katılmamak mümkün değildir; nitekim ben de yaptığım işi, bir tercüme veya meal olarak değil, anlatım gücümün el verdiği ölçüde yüce kitabımızın mesajını dilimize aktarmak olarak gördüm ve değerlendirdim. Elbette asla sadık kalmaya azamî gayret sarfettim; ancak aslın her zaman ve her yerde tam bir isabetle aktarıldığını söylemek mümkün değildir. Bazen bir kelime veya terkibin birden çok manası varken, en belirgin manalarından ancak birini veya ikisini aktarabilmeniz, bazen de ara boşlukları doldurmak için açtığınız parantezlerin doğruluk dereceleri, hele müteşabih ayetlerde yaptığınız değerlendirmeler elbette tartışılabilir. Dolayısıyla Merhum Elmalılı Hoca Efendi gibi ben de yüce Kur'an'ı, hiç kimsenin yazdıklarından ölçmeye kalkışmamalarını önemle rica ediyorum. Merhum Hocamız, Arabistanın hiçbir yerine tahsile gitmediğini açıklamakla ilmî Arapça'ya olan vukufunun birçok Arap'tan ileride olduğunu ima etmiş olabilir. Ben ise, küçük yaşta İstanbul'da hafız olduktan sonra, son Osmanlı devrinin bize armağan ettiği pek değerli Hoca Efendilerimizden Arapça eğitimi gördüğüm, 1950 senesinde güney komşumuz Suriye'ye gidip, Orta ve Üniversite tahsilimi Şam'da yaptığım, Arap eşim sayesinde ailemde Arapçayı anadil olarak kökleştirmek istediğim, Arapça divan sahibi olduğum ve 1968'de, yani Albay Kaddâfi devriminden bir yıl önce Libya İslâm Üniversitesinde tertip edilen şiir gecesinde birincilikle ödüllendirildiğim halde, Arapçayı merhum Hocamızdan daha iyi kullanıyor olsam da daha iyi bildiğimi söylemeye dilim varmıyor.. Aziz ruhu şad olsun!

Yüce kitabımız Kur'ân-ı Kerîm, herhangi bir yabancı dile aktarılırken iki önemli hususiyetini, mu'ciz ve aynı zamanda veciz oluşunu daima göz önünde bulundurmak gerekir:

1- Lafzı ve Manasıyla Mu'ciz (Mucize) Oluşu:

Bu yönü itibariyle Kur'an, herhangi bir yabancı dile asla aktarılamaz; ancak yaklaşık bir meal yazılabilir ki, buna Kur'an denmez ve namaz ibadetinde onun yerini tutmaz. Nitekim namazlarımızda Kur'an'dan kolayımıza gelen miktarı okumamız emredilmiştir ki, tercümesinin Kur'an olmadığı kesindir. O halde Arapça okuma bilmeyen yeni müslüman olmuş kimse nasıl namaz kılacaktır? Bu kimse, namazının sahih olacağı miktarı Kur'an'dan ezberleyinceye kadar Allah diyerek ve Arapçadan bellediği "sübhânellah, Allahu ekber" gibi tesbih ve zikirleri getirerek namazını kılmalı ve bunu yaparken namaz surelerini ezberlemeyi de ihmal etmemelidir. Bu da başarılamaz bir iş değildir. Tercüme veya meal yazmaya soyunanlara gelince Arapçayı; gramer, fesahat ve belagat incelikleriyle bilmenin yanında muteber tefsir kitaplarından, ilim ve takvası müsellem hocaların da bu alandaki çalışmalarından yararlanmaları gerekir. Bir mealci, aşağıda açıklamaya çalıştığım hususları mutlaka göz önünde bulundurmalıdır:

A - Her şeyden önce Arapçanın i'rab (*gramer*) yönü çok iyi bilinmeli ve en azından Kur'an ayetleri, harekesiz olarak düzgün okunmalıdır. Oysa birçok mealcinin ya i'rap bilgisinin yetersizliği veya çeviride i'rap yönünü değerlendiremediği yaptığı tercümelerden anlaşılıyor.

B - Arapçanın bazı edatlarının kullanılış yerleri ve manaları iyice bilinmediğindendir ki, birçok mealci bunları ya yok farzetmiş ya da eksik ve yanlış değerlendirmiştir. Örneğin atıf harflerinden "fe" edatı, eğer şart cümlesinin cevabında vaki değilse, "derken/dolayısıyla/nitekim/imdi" anlamlarından biriyle değerlendirilebilirken çokları tarafından yok sayılmış. "İnne" ve "Enne" edatlarının da yal-

nız tekit değil, aynı zamanda başında bulunduğu cümleyi müfrede dönüştürmek gibi bir fonksiyonu vardır. Tekit edatlarından "lâm"ın nerede kasem manasında olduğuna dikkat edilmelidir. Hal ve geniş zaman fiilinin sonuna eklenen şeddeli veya şeddesiz tekit "nun"u, o fiili gelecek zamana hasrettiği halde çoğu zaman buna dikkat edilmemektedir. "Bel" edatına da "aksine/doğrusu/gerçek şu ki" anlamı verilebilirken, kimi mealciler "hayır" diye değerlendirmiş veya hiç ilgisi olmayan bir mana vermiştir. Atıf harflerinden "sümme"ye gelince, "sonra/yine" anlamlarından biriyle değerlendirilebilir.

C - Tarif edatı "el", kimi yerde umum ifade eder, kimi yerde sözü edilen kişi veya varlığı gösterir, bazen muhataplarca bilineni simgeler, bazen de hazfedilen, yani ibareden düşürülen muzafün ileyhden (*tamlayan*) bedel olur. Meselâ "el-resûl" kelimesinin başındaki ta'rif edatı, herbir resul veya sözü edilen resul veya muhataplarca bilinen resul demek olduğu gibi, hazfedilen muzafün ileyhten bedel olarak da Allah'ın resulü veya sizin resulünüz diye değerlendirilebilir. Yeryüzü demek olan "el-arz" kelimesine de yeryüzünün belli bir yöresi veya ülkesi anlamı verilebilir; dolayısıyla bazı mealcilerin düştükleri anlam bozukluğuna düşülmez. Tevbe suresinin 36. âyetinde, "Müşrikler sizinle topyekün savaştıkları gibi siz de onlarla topyekün savaşın!" buyurulmaktadır ki, buradaki "el-müşrikûn"den maksat bütün müşrikler değil, Arap müşriklerdir. Peygamber efendimizden rivayet edilen ve muteber hadis kitaplarının hepsinde yer alan bir sahih hadisde, "İnsanlar, Allah'tan başka tanrı olmadığına ve benim Allah'ın elçisi olduğuma şehadet edinceye kadar onlarla savaşmam bana emredildi" buyurulmuştur. Kimileri, buradaki "el-nâs" kelimesinin başındaki tarif edatını umum manasında değerlendirerek, Hz. Muhammed'i insanlığa savaş açan bir peygamber yapmıştır. Oysa buradaki insanlardan, muhatapların bildikleri belli insanlar, yani müşrik Araplar kasdedilmiştir.

D - Nekire (*belirsizlik*) alameti olarak bilinen "tenvin"in de tazim, tahkir ve teksir manalarının yanında, ibareden düşürülen bir kelime, örneğin "küllü vahidin" yerine "küllün" ve "hîneizin"de olduğu gibi bir veya birkaç cümleden bedel olmak gibi çok önemli bir işlevi vardır ki, mananın anlaşılması için bunun dikkatli bir şekilde değerlendirilmesi icap eder.

E - Arapçanın "min" edatı da Türkçemizdeki "-den/-dan" manasında kullanıldığı gibi kimi yerde zait olduğuna, yani sadece manayı güçlendirdiğine, bazen de beyâniyye, yani mübhemiyeti izale edatı olduğuna dikkat edilmelidir... Sırası gelmişken bir anekdotu sizinle paylaşmak isterim:

Meal yazarlarımızdan eski İstanbul Müftüsü merhum Ahmet Fikri Yavuz Hocayı ziyaret edip, yazdığı meal hakkında birtakım mülahazalarımı serdettim. Bu arada "Fetih" sûresinin 29. ayetine değindik. Merhum Hoca Efendi, "Muhammed, Allah'ın elçisidir!" cümlesiyle başlayan ve maiyetinde bulunanların Tevrat ve İncil'deki niteliklerini anlatan ayetin son kısmını şöyle değerlendiriyordu: "Onlardan iman edip salih ameller işleyenlere, Allah bir mağfiret ve büyük bir mükâfat va'd etmiştir." Merhum Hocamıza, onlardan iman etmeyenlerin de olup olmadığını sorduğumda dediki: "Burada Hz. Peygamber'in maiyetindekilerden söz ediliyor; onlardan iman etmeyen asla olamaz!" Oysa, "Onlardan iman edip..." ifadesinden iman etmeyenlerin de olabileceği anlaşılıyordu. O halde ayette geçen "minhum" ifadesinin nasıl değerlendirileceğini sordu. "Hum" zamirinin başındaki "min"in, burada "-dan" anlamında olmayıp, kendisinden önce zikredilen "ellezîne"deki belirsizliği giderme edatı olduğunu ve ayetin son kısmının şöyle değerlendirilmesi gerektiğini söyledim:

"iman edip salih ameller işleyen onlara, Allah mağfiret ve büyük mükâfat va'd etmiştir." Merhum Hoca, "Gelecek ilk baskıda durumu düzelteceğim" demişti.

F - Bazı durumlarda ve özellikle ahiretten bahsedilirken genellikle gelecek zaman yerine geçmiş zaman fiilleri kullanılmış, yani olacak olanlar, olmuş gibi gösterilmiştir ki, bu tür geçmiş zaman fiillerini, "mutlaka olacak" diye değerlendirmek gerekir.

G - Sıfatların da siğa (*kip*)lerine göre ifade ettiği değişik manaları vardır. Örneğin ilim kökünden türetilen âlim, alîm ve allâm sıfatlarından birincisi bilen, ikincisi hakkıyla bilen, üçüncüsü çok bilen manasınadır ve bu üçüncüsü, haddâd (*demirci*) gibi bir uğraş sıfatı olarak "bilici" diye değerlendirilebilir. "Fussilet" sûresi 46. ayetinin, "Senin rabbin kullarına zallâm değildir" mealindeki zallâm sıfatı, Allah Teâlâ'nın zulümcü olmadığını, yani hiç zulmetmediğini ifade etmektedir.

H - Arapçada "velî" sıfatı; dost, seven, yardımcı, kollayıcı, müttefik, kuzen, dünür ve benzeri birçok mana ifade ettiği gibi, "fa'îl" vezninde olduğundan ötürü etken sıfat veya edilgen sıfat olarak da değerlendirilebilir; yani yerine göre kayıran ve yerine göre kayırılan anlamındadır. Nitekim "faîl" vezninde olan "hamîd" ve "katîl" kelimeleri, övülen ve öldürülen anlamında edilgen sıfattır. Ancak kelimenin bu yönünü bilmeyen veya dikkatinden kaçıran mealcilerimiz, söz birliği etmişçesine evliyâullah'ı Allah'ın dostları ve evliyûşşeytan'ı Şeytanın dostları olarak diğerlendirmektedirler. Oysa Allah, sadece Hz. İbrahim'i dost edindiğini bildirmiştir. O halde evliyâullah'ı Allah tarafından kollananlar ve yardım görenler olarak değerlendirmek gerekir. Hele Şeytanın evliyasını onun dostları olarak değerlendirmenin hiçbir anlamı yoktur; çünkü Şeytan, ezelî ve ebedî düşman olarak gördüğü insanların nasıl dostu olur. Yine mealcilerimiz, "sâhib" sıfa-

tını "arkadaş" manasında değerlendirmeyi adet haline getirmişlerdir; oysa kelimenin anlamları arasında bir topluluğun veya davanın adamı veya hasmı manası da vardır. Örneğin "Tekvîr" sûresinin 22. ayetinde, Hz. Muhammed kasdedilerek müşriklere şöyle hitap edilmiştir: "Sizin sahibiniz, asla bir çılgın değildir!" Kimi mealciler, bu kelimeyi "arkadaşınız" anlamında değerlendirmiş ve böylece Yüce Peygamberi; putperestlerin arkadaşı yapmıştır. Oysa hasmınız veya davalı olduğunuz adamınız demektir. Bu kelimenin çoğulu "ashâb" da Hz. Peygambere izafe edildiğinde bütün mealcilerimizce, Hz. Peygamber'in arkadaşları diye değerlendiriliyor ki, bence yakışık almayan bir değerlendirmedir; halbuki onun (*İslâm davasına hizmet eden*) adamları diye değerlendirmek daha uygundur. Nitekim mealcilerimiz, "Fil" sûresinin mealini yazarken burada geçen "ashâb'ul-fîl"i, Filin arkadaşları demenin uygun olmayacağını düşünerek doğru değerlendirmiş ve Fil vakasının adamları demişlerdir. Mealcilerimiz, Kur'an-ı Kerim'de sadece çoğul olarak geçen ve dinini değiştirenler, yerleşik dinden kopanlar, dönmeler anlamındaki "sâbiûn"' sıfatını da sözbirliği etmişçesine "sâbiîler" olarak görmüş ve değerlendirmişlerdir. Halbuki bu kelimenin tekili, "sâbiî" değil; "sâbi'"dir ve eğer "sâbiî" olsaydı, çoğulu "sâbiiyyûn" olurdu. Yine söz birliği etmişçesine mealcilerin hemen hepsi, Kur'an-ı Hakîm'de 5 yerde; Âl-i Imrân, el-Mâide, el-Enfâl, Yunus ve ez-Zümer sûrelerinde geçen "Allahumme!" terkibini, dilimize "Allahım" diye aktarmaktadırlar. Oysa bu terkibin sonundaki şeddeli "mim"in, nida harfi "ya"dan bedel olduğunu ve "ya Allah" yerinde ve manasında kullanıldığını herhalde biliyor olmalıdırlar; ama bilmedikleri veya değerlendiremedikleri şey, başında "el" bulunan bir özel isim, Arapçanın isim tamlamasında tamlanan olarak kullanılmaz. Yüce rabbimizin özel ismi olan lafza-i celâl Allah, isim

tamlamalarında tamlayan olabilir, ama tamlanan asla olmaz; yani Allahım, Allahımız, Türklerin Allah'ı veya alemlerin Allah'ı denmez.

2. Vecîz (*kısa ve anlatımı çarpıcı*) oluşu:

Kur'an-ı Kerim, mu'ciz olmanın yanında aynı zamanda vecîz, yani çok kısa ve anlatımı çok etkilidir. Geçmiş ve gelecek olaylara, kendine özgü bir yaklaşımı vardır. Hiçbir hadiseye tarih veya öykü anlatır gibi yaklaşmaz, yerine göre can alıcı noktalarını belirtir ve bundan alınması gereken ibrete, çıkarılması gereken derse vurgu yapar. Kur'an-ı Kerîm, baştan başa bu tür örneklerle dopdoludur; ancak biz birkaç örnek vermekle yetinelim:

A - Kur'an, Hz. İbrahim'in tanrı arayışını bize anlatırken onun bir yıldız görüp, "İşte rabbim budur!" dediğini, batınca da, "Ben batanları sevmem" diyerek çark ettiğini belirtir. Okuyan da her şeyin bir gece bir gündüz içerisinde olup bittiğini zanneder. Oysa buradaki yıldızın batışı, güneşin doğmasıyla meydana gelen bir batış ve gözden kayboluş değildir; çünkü Hz. İbrahim, gece keşfettiği yıldızın sabahleyin batacağını elbette biliyordu. O halde bu batıştan, İbrahim'in ona bağladığı tanrılık umutlarının sönüşü kasdedilmiş olabilir; nitekim ayet-i kerimede ğurûb yerine üfûl kelimesinin kullanılması da bunu çağrıştırır gibidir. Dolayısıyla Hz. İbrahim'in o yıldıza bağlı kalışı, belki günlerce ve hatta haftalarca sürmüştür; ancak Kur'an, onun tanrı arayışının bu yönünü belirtmekte bir fayda görmemiştir.

B - Kur'an-ı Kerim'in bu mucez ve vecîz anlatımı, upuzun bir sûrenin hemen hemen tamamını kapsayan Hz. Yusuf kıssasının pek çok yerinde de görülür. Hz. Yusuf'un kuyudan çıkarılışı ve köle olarak satılışını anlatan ayetlere birçok mealcilmiz tutarsız ve hatta çelişkili manalar vermişlerdir. Yusuf'u kuyudan çıkaran kervancıların büyük bir sevinç duyduklarını, onu ticaret malı olarak gizlediklerini

ve Mısır pazarında ülkenin Aziz'ine (*maliye nazırına*) çok düşük bir bedel, birkaç dirhem (*gümüş para*) karşılığında sattıklarını, buluntu çocuk olduğundan ötürü ondan bir an evvel kurtulmak istediklerini söylüyorlar. Kervancıların sevincinin, çok para edecek ve kendilerine bir servet kazandıracak bir köle bulmuş olmaktan kaynaklandığı doğru ise de Yusuf'u bir ticaret malı olarak gizledikleri yorumu tamamen tutarsızdır. Çünkü ticaret malı gizlenen değil, ortaya konan, sergilen bir metadır. Yusuf'un Mısır pazarında çok düşük bir fiyata satıldığı yorumu da cidden tutarsızdır. Çünkü satın alan kişi, Mısır'ın Aziz'i, yani kraldan sonra gelen ikinci adamıdır ki, bazı rivayetlere göre gümüş değil, altın olarak yüklü bir para ödemiştir. Böylesine önemli bir şahsiyetin, değeri düşük bir köleye talip olması ve hele onu evlat edinmeyi içinden geçirmesi düşünülemez. Esasen ona sıra gelmeden, Mısırlı baldırı çıplak bir fellah bile birkaç dirhemi bastırır ve bu küçük delikanlı güzel köleyi satın alırdı. Oysa ayetlerin satır araları iyi değerlendirildiğinde görülür ki, Hz. Yusuf'un gerçek kimliğini gizleyip, onun ticaret malı, firardaki köleleri olduğunu iddia eden kardeşleridir. Üstelik ondan kurtulmak istedikleri için onu kervancılara ucuza satmışlardır. Nitekim onun kuyudan çıkarılacağını biliyor ve burasını gözlem altında tutuyorlardı. Mealcilerin bu denli yanılgı içine düşmeleri, kanımca Kur'an'ın üslubunu anlamamaktan ve de aklî muhakeme yetersizliğinden kaynaklanmaktadır.

C - Kur'ân-ı Kerim'de şart cümlelerinin cevapları, siyak ve sibaktan (*sözün gelişinden*) anlaşılacağı için çoğunlukla zikredilmediğinden kimi mealcilerimiz, cevap cümlesinin takdirinde büyük bir yanılgıya düşmüştür. Gerçi zikredilmeyen cevabı, bir önceki cümleden veya ayetin içeriğinden bulup çıkarmak çoğu zaman mümkün ise de bazan imkânsızdır ve uygun bir cevap takdir etmek gerekir. Örneğin Hz. Meryem, kendi adıyla bilinen sûrenin 18. ayetinde, ilk defa karşılaştığı Cebrail aleyhisselâm'a, "Senden Rahmân'a sığınırım, eğer tak-

valı isen..." diyor. Bazı mealcilerimiz, şart cümlesinden önceki cümleyi cevap olarak değerlendirip, "Eğer takvalı isen, senden Rahmân'a sığınırım!" diye yorumlamıştır; oysa Allah'a ancak şeytandan ve kötü varlıkların şerrinden sığınılır. Böyle iken Hz. Meryem, "eğer takvalı isen" demez, "eğer kötü adam isen" derdi. Burada açıkça görülmektedir ki, şart cümlesinin makabli (*bir önceki cümle*) cevap olmaya elverişli değildir ve cevap, muhatabın takdirine bırakılmıştır. Nitekim müfessirler, cevabı şöyle takdir etmektedirler: "Senden Rahmân'a sığınırım, şayet takvalı isen (*bana yaklaşma!*)"

D- Kur'an-ı Kerim'de İlahî hitap Hz. Peygambere yönelikse çoğu mealcilerimiz, (*ya Muhammed*) veya "ey habibim" diye parantez açmaktadırlar. Böyle bir hitap tarzı, Kur'an'ın hiçbir yerinde yoktur. Cenabı Allah'ın Peygamber Efendimize hitabı, "ey peygamber, ey elçi, ey örtüsüne bürünen" şeklinde daima sıfat ve özelliklerine yöneliktir. Onun ismi, sadece haber cümlelerinde, yani ondan 3. şahıs olarak bahsedilirken açıkça zikredilmiştir.

Buraya kadar serdettiğim mülahazalar, hiçbir şahsa veya kuruma yönelik değildir; çok önemli olduğuna inandığım için herkesin bilmesini istedim. Başı secdeye giden hiç kimsenin kasıtlı olarak, bilerek ve taammüden Kur'an'a yanlış bir mana ve ters bir yorum getireceğine ihtimal dahi vermiyorum. Ancak hiç kimsenin, hele konu Kur'an gibi müstesna bir metnin tercümesi veya meali ise, yaptığı işin dört dörtlük olduğunu iddia etmeye hakkı olmadığı gibi, yeterli donanıma sahip olmadan bu kutsal ve çok ağır göreve soyunmaya da hakkı yoktur. Hemen burada itiraf etmeliyim ki, anadilim olan Türkçem, Arapçam kadar kuvvetli olmadığından Kur'ân-ı Kerim'den anladığım yüce manaları dilimize aktarmakta hayli zorlandım ve yazdıklarımı tekrar tekrar gözden geçirmek ihtiyacını duydum. Yüce Kur'an'a hizmeti geçen herkesten Allah razı olsun! Ey yüce Allah!

Kalbimize doğruyu ilham et ve bilmeyerek işlediğimiz hataları bağışla!

Bu önsözü, Kur'ân'ın değer ve fazileti hakkında Peygamber Efendimizden rivayet edilen sahih hadislerden birinin mealine yer vererek noktalamak istiyorum:

Hz. Peygamber, "Karanlık gecenin kıta (*katman*)ları gibi birtakım fitneler baş gösterecektir!" buyurdular. "Bunlardan kurtulmanın yolu nedir?" diye sorulunca, buyurdular ki: "Allah'ın kitabıdır! Sizden öncekilerin haberi, sizden sonrakilerin haberi ve aranızdaki davaların hükmü ondadır. O, kesin bir hükümdür, asla bir mizah değildir. Kim büyüklük taslayarak onu terkederse, Allah belini kırar. Kim de hidayeti onun dışında ararsa, Allah onu dalâlette bırakır. O; Allah'ın sapasağlam ipi (*şeriatı*), apaçık nuru, hikmetlerle dopdolu zikri ve doğru yoludur. Arzuların sapıtmaması ve görüşlerin ayrışmaması ancak onunladır. Alimler ona doymazlar ve takvalılar ondan bıkmazlar. Onun ilmini bilen öne geçer (*ilerler*), onunla amel eden mutlaka karşılığını alır, ona göre hüküm veren, elbette adalet eder ve ona sımsıkı sarılan, elbette hidayet bulur."

Dr. Osman Zeki SOYYİĞİT

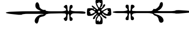
Emekli İlahiyatçı

İSTANBUL

10 Cemaziyelevvel 1433 h./1 Nisan 2012 m.

GENEL DİZİN

B

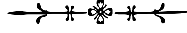
E

F

I-İ

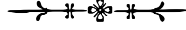
K

SÛRELERİN FİHRİSTİ

SÛRELERİN ALFEBETİK FİHRİSTİ

Hatim Duası

Hamdolsun alemlerin rabbi Allah'a; salât ve selâm olsun alemlere rahmet olarak gönderdiği elçisi Muhammed Mustafa'ya, onun aline ve ashabına ve kıyamete kadar onlara uyanlara!

Ey alemlerin rabbi Allah, yüce kitabın Kur'an hürmetine bize merhamet et! Kur'an'ı bize imam (*önder*), nur, hidayet ve rahmet kıl! Kur'an'dan unuttuğumuzu bize hatırlat, bilmediğimizi bize öğret, gece ve gündüz dolaylarında onu güzelce okumayı bize nasib et ve ey alemlerin rabbi Allah, onu bize şefaatçı kıl!

Ey ulu tanrımız, tek sığınağımız olan dinimizi, içinde yaşadığımız dünyamızı ve ebedi yurdumuz olan ahiretimizi ıslah et (*düzene koy*)! Bize hayatı, hayırları artırma ve ölümü, kötülüklerden kurtuluş vesilesi kıl!

Ey Rabbimiz, ömrümüzün son günlerini en hayırlı zamanımız, amellerimizin sonlarını en hayırlı işlerimiz ve seninle buluşacağımız günü en hayırlı günümüz yap!

Ya Allah, senden mutlu bir yaşam, imanlı bir ölüm, yüz üstü bırakmayan ve utandırmayan bir dönüş dileriz!

Ey rabbimiz, senden dileklerin hayırlısını, duanın hayırlısını, başarının hayırlısını, ilmin hayırlısını, hayatın hayırlısı ve ölümün hayırlısını dileriz! Bize sebat etme gücü ver, amel tartılarımızı ağır bastır, imanımızı güçlendir, derecelerimizi yükselt, namaz ve dualarımızı kabul buyur, hatalarımızı bağışla ve senden cennetin üst tabakasını dileriz!

Ya Allah, senden rahmet ve mağfiretini gerektiren ameller, her günahtan selamet, her iyiliğe ulaşma, cenneti kazanma ve cehennemden kurtuluş dileriz!

Ey rabbimiz, bütün işlerimizin akıbetini hayırlı kıl ve bizi dünya perişanlığından ve ahiret azabından koru!

Ey yüce rabbimiz, sana isyan etmeyi önleyecek derecede senden korkmayı, bizi cennetine ulaştıracak derecede sana itaat etmeyi ve dünya musibetlerini hiçe sayacak kadar kuvvetli imanı bize nasib et; yaşattığın müddetçe bizi kulaklarımız, gözlerimiz ve gücümüzden yararlandır; öcümüzü bize zulmedenlere karşı kıl, düşmanlarımıza karşı bize yardım et, dinimizde bizi musibete düşürme, dünyayı ilgi ve bilgimizin odağı yapma ve bize merhamet etmeyeni başımıza musallat etme!

Ey merhametlilerin en merhametlisi, bağışlamadığın hiçbir günah, gidermediğin hiçbir dert, ödenmemiş hiçbir borç, dünya ve ahiret ihtiyaçlarımızdan görmediğin hiçbir ihtiyaç bizde bırakma!

Ey rabbimiz, bize dünyada iyilik ver, ahirette iyilik ver ve bizi cehennem azabından sakındır!

Ya Allah, peygamberimiz Muhammed Mustafa'ya,
onun aline ve ashabına pekçok salât ve selâm eyle!

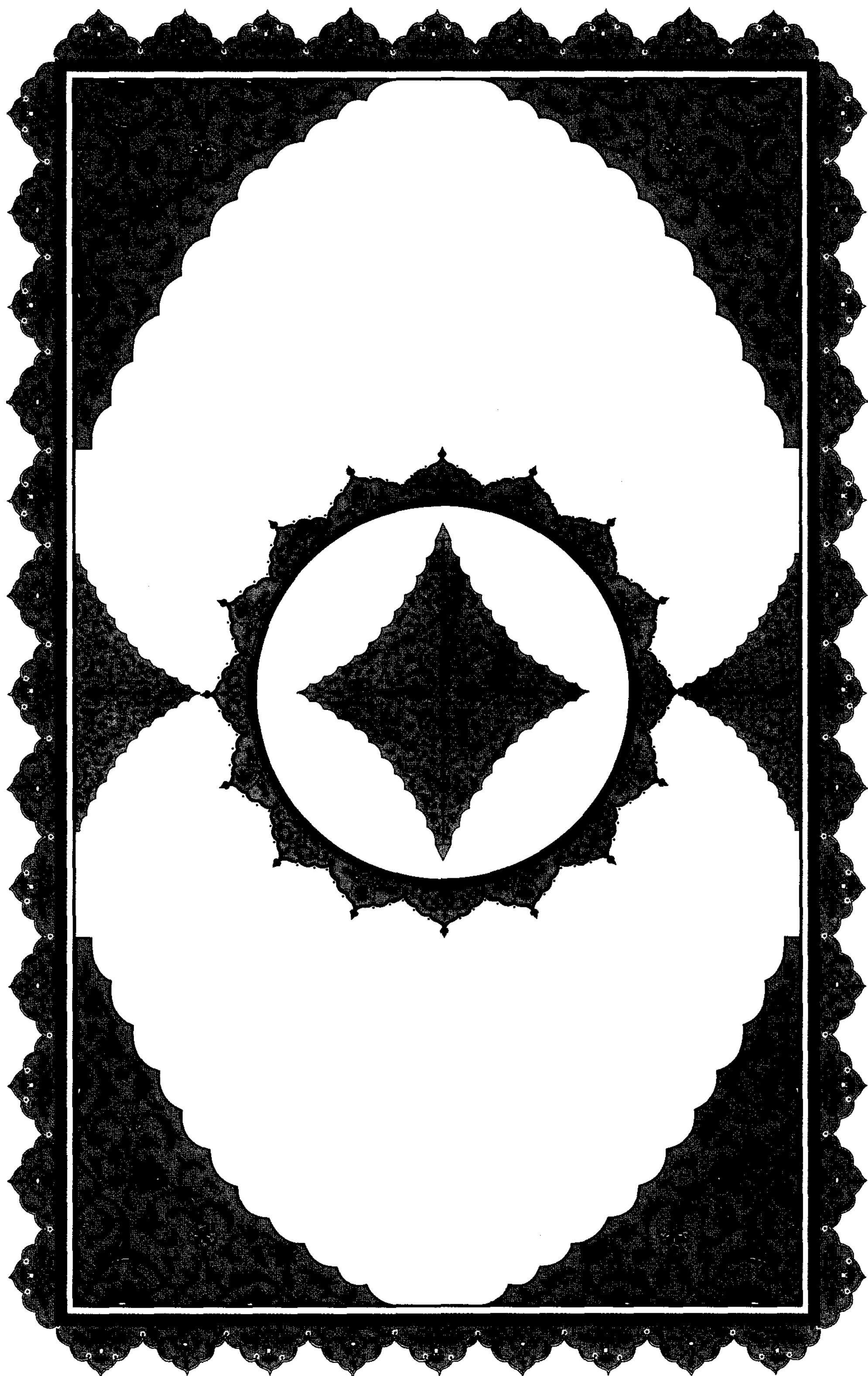
وَالْغَنِيمَـةَ مِـنْ كُلِّ بِرٍّ، وَالْفَـوْزَ بِالْجَنَّةِ، وَالنَّجَاةَ مِـنَ النَّارِ ۞ اَللّٰهُمَّ أَحْسِنْ عَاقِبَتَنَا فِى الأُمُورِ كُلِّهَا، وَأَجِرْنَا مِنْ خِزْيِ الدُّنْيَا وَعَذَابِ الآخِـرَةِ ۞ اَللّٰهُمَّ اقْسِـمْ لَنَا مِنْ خَشْـيَتِكَ مَا تَحُولُ بِـهِ بَيْنَنَا وَبَيْنَ مَعْصِيَتِـكَ، وَمِـنْ طَاعَتِـكَ مَـا تُبَلِّغُنَا بِهِ جَنَّتَـكَ، وَمِـنَ الْيَقِينِ مَا تُهَوِّنُ بِهِ عَلَيْنَا مَصَائِبَ الدُّنْيَا، وَمَتِّعْنَا بِأَسْمَاعِنَا وَأَبْصَارِنَا وَقُوَّاتِنَا مَـا أَحْيَيْتَنَـا، وَاجْعَـلْ ثَأْرَنَـا عَلَى مَـنْ ظَلَمَنَـا، وَانْصُرْنَـا عَلَى مَنْ عَادَانَـا، وَلاَتَجْعَلْ مُصِيبَتَنَا فِى دِينِنَا، وَلاَتَجْعَـلِ الدُّنْيَا أَكْبَرَ هَمِّنَا وَلاَمَبْلَغَ عِلْمِنَا، وَلاَتُسَلِّطْ عَلَيْنَا مَنْ لاَ يَرْحَمُنَا ۞ اَللّٰهُمَّ لاَ تَدَعْ لَنَا ذَنْباً إِلاَّ غَفَرْتَهُ، وَلاَ هَمًّا إِلاَّ فَرَّجْتَهُ، وَلاَ دَيْناً إِلاَّ قَضَيْتَهُ، وَلاَحَاجَةً مِنْ حَوَائِجِ الدُّنْيَا والآخِرَةِ إِلاَّقَضَيْتَهَا يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ ۞ رَبَّنَا آتِنَا فِى الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِى الآخِرَةِ حَسَنَةً وَ قِنَا عَذَابَ النَّار

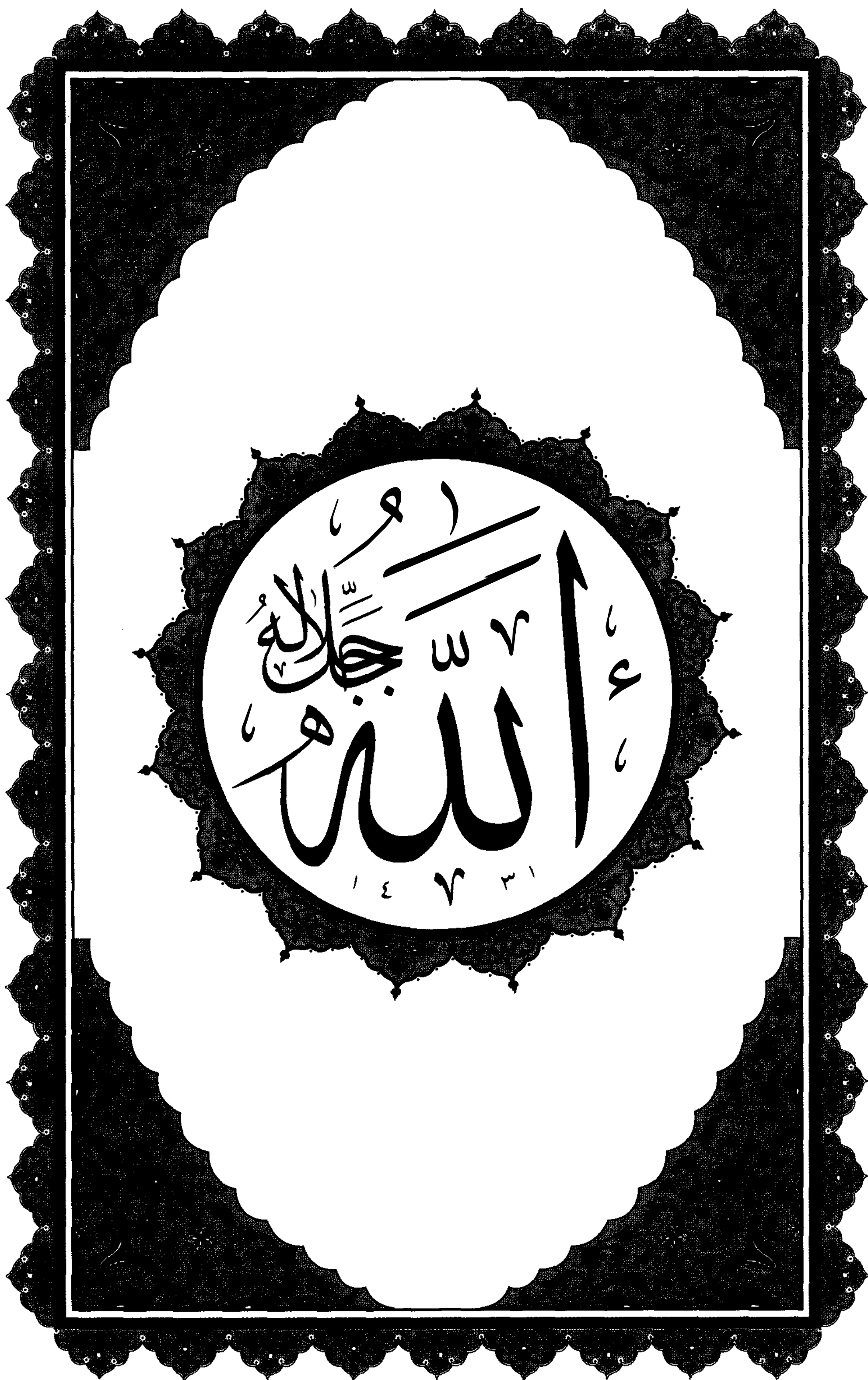
وَصَلَّى اللّٰهُ عَلَى نَبِيِّنَامُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ الأَخْيَارِ،
وَسَلَّمَ تَسْلِيماً كَثِيرًا.

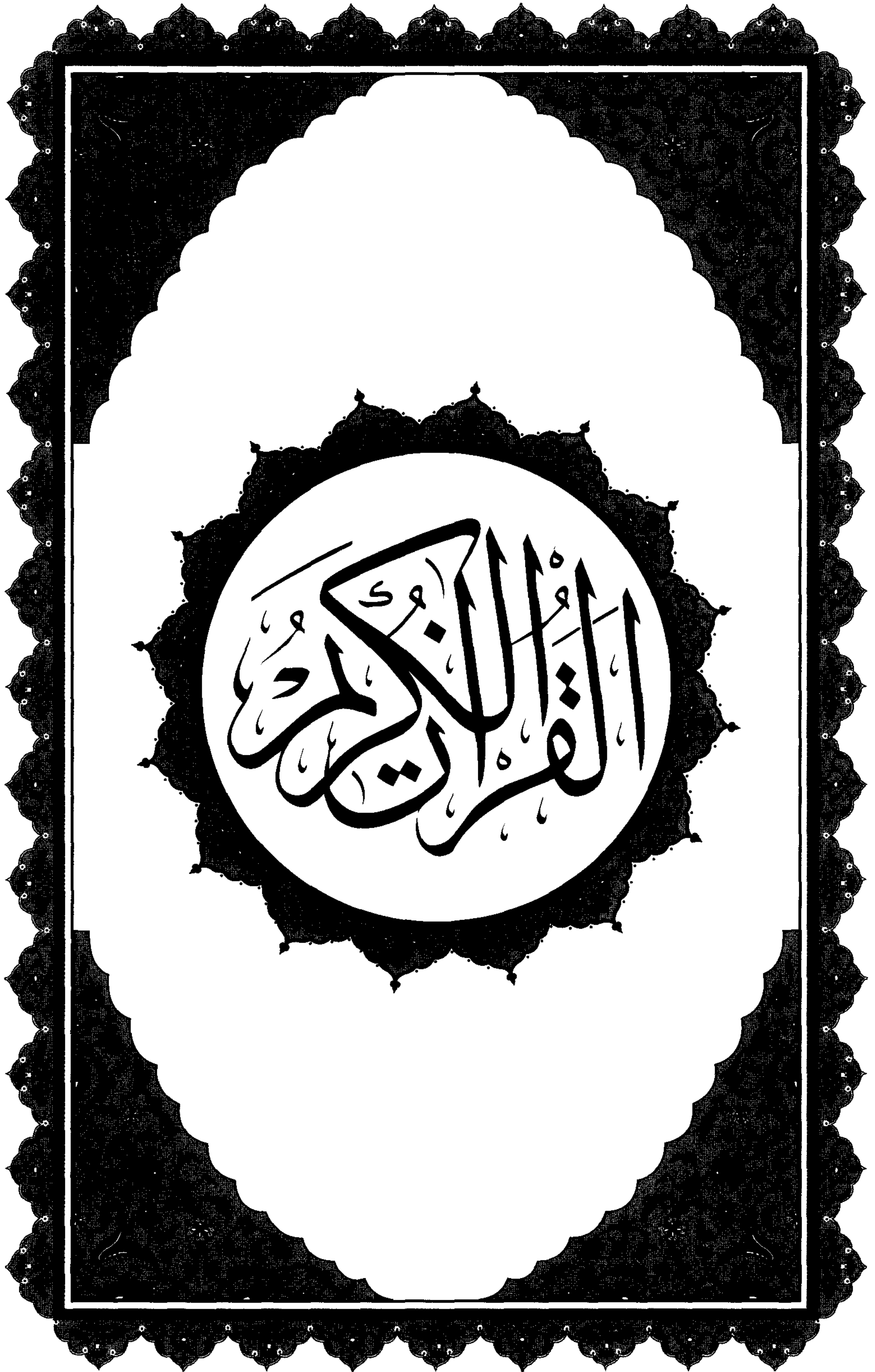

دُعَاءُ خَتْمِ القُرْآنِ

اَلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، وَالصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ عَلَى رَسُولِهِ مُحَمَّدٍ الْمَبْعُوثِ رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ، وَآلِهِ وَأَصْحَابِهِ وَمَنْ تَبِعَهُمْ بِإِحْسَانٍ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ ۞ اَللَّهُمَّ ارْحَمْنَا بِالْقُرْآنِ، وَاجْعَلْهُ لَنَا إِمَامًا وَنُورًا وَهُدًى وَرَحْمَةً ۞ اَللَّهُمَّ ذَكِّرْنَا مِنْهُ مَا نَسِينَا، وَعَلِّمْنَا مِنْهُ مَا جَهِلْنَا، وَارْزُقْنَا تِلاَوَتَهُ آنَاءَ اللَّيْلِ وَأَطْرَافَ النَّهَارِ، وَاجْعَلْهُ لَنَا شَفِيعًا يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ ۞ اَللَّهُمَّ أَصْلِحْ لَنَا دِينَنَا لَّذِى هُوَ عِصْمَةُ أَمْرِنَا، وَأَصلِحْ لَنَا دُنْيَانَا الَّتِى فِيهَا مَعَاشُنَا، وَأَصْلِحْ لَنَا آخِرَتَنَا الَّتِى إِلَيْهَا مَعَادُنَا، وَاجْعَلِ الْحَيَاةَ زِيَادَةً لَنَا فِى كُلِّ خَيْرٍ، وَالْمَوْتَ رَاحَةً لَنَا مِنْ كُلِّ شَرٍّ * اَللَّهُمَّ اجْعَلْ خَيْرَ عُمْرِنَا أَوَاخِرَهُ، وَخَيْرَ أَعْمَالِنَا خَوَاتِمَهُ، وَخَيْرَ أَيَّامِنَا يَوْمَ نَلْقَاكَ فِيهِ ۞ اَللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ عِيشَةً هَنِيَّةً، وَمِيتَةً سَوِيَّةً، وَمَرَدًّا غَيْرَ مُخْزٍ وَلاَ فَاضِحٍ ۞ اَللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ خَيْرَ الْمَسْأَلَةِ، وَخَيْرَ الْحَيَاةِ، وَخَيْرَ الْمَمَاتِ، وَثَبِّتْنَا، وَثَقِّلْ مَوَازِينَنَا، وَحَقِّقْ إِيمَانَنَا، وَارْفَعْ دَرَجَاتِنَا، وَتَقَبَّلْ صَلاَتَنَا، وَاغْفِرْ لَنَا خَطِيئَاتِنَا، وَنَسْأَلُكَ الْعُلاَ مِنَ الْجَنَّةِ ۞ اَللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ مُوجِبَاتِ رَحْمَتِكَ، وَعَزَائِمَ مَغْفِرَتِكَ، وَالسَّلاَمَةَ مِنْ كُلِّ إِثْمٍ،

الله جل جلاله

القرآن الكريم

فَإِذَا قَرَأْتَ
الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ
بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ
الرَّجِيمِ

إِنَّ هٰذَا
الْقُرْاٰنَ يَهْدِى لِلَّتِى
هِىَ اَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ
الْمُؤْمِنِينَ

سُورَةُ فَاتِحَة مَكِّيَّةٌ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾
اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَۙ ﴿٢﴾
اَلرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِۙ ﴿٣﴾ مَالِكِ يَوْمِ
الدِّينِؕ ﴿٤﴾ اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَاِيَّاكَ نَسْتَعِينُؕ
﴿٥﴾ اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَۙ ﴿٦﴾
صِرَاطَ الَّذِينَ اَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْۙ
غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ
وَلَا الضَّٓالِّينَ ﴿٧﴾

وَهِيَ سَبْعُ اٰيَاتٍ

سُورَةُ الْبَقَرَةِ مَدَنِيَّةٌ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

الٓمٓۚ ﴿١﴾ ذٰلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَۚۛ ف۪يهِۚۛ
هُدًى لِلْمُتَّق۪ينَۙ ﴿٢﴾ اَلَّذ۪ينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ
وَيُق۪يمُونَ الصَّلٰوةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَۙ ﴿٣﴾
وَالَّذ۪ينَ يُؤْمِنُونَ بِمَٓا اُنْزِلَ اِلَيْكَ وَمَٓا اُنْزِلَ مِنْ
قَبْلِكَۚ وَبِالْاٰخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَۜ ﴿٤﴾ اُو۬لٰٓئِكَ
عَلٰى هُدًى مِنْ رَبِّهِمْ وَاُو۬لٰٓئِكَ
هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٥﴾

وَهِيَ مِائَتَانِ وَسِتٌّ
وَثَمَانُونَ اٰيَةً

EL-FÂTİHA SÛRESİ[1]

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm [2]

1. Hamd olsun âlemlerin rabbi Allah'a!

2. Rahman, Rahîm,

3. Din (*duruşma*) gününün hakimine!

4. Yalnız sana kulluk eder
ve yalnız senden yardım isteriz.

5. Doğru yola ilet bizi:

6. Nimet (*hidayet*) verdiklerinin yoluna,

7. Gazaba uğramayan ve dalâlete düşme-
yenlerin. (*Amin!*)

---

(1) Mekke'de inen ilk sûrelerdendir ve Kur'an'ın baş sûresi olarak değerlendirildiğinden, açan ve başlangıç yapan demek olan "fatiha" ismini almıştır. Yedi âyet olduğu üzerinde ittifak edilmiş, ancak başındaki besmelenin bu âyetlerden biri olup olmadığı hususunda ihtilaf edilmiştir. İmam Ebû Hanife grubuna göre, sûre başlarındaki besmeleler âyet olmayıp, sûreleri birbirinden ayırmak için veya teberrüken yazılmıştır. İmam Şafiî grubu ise âyet olduğu görüşündedir ve besmelenin, "Fâtihasız namaz olmaz" hadis-i şerifi uyarınca Fâtiha'nın birinci âyeti olarak her namazda okunması gerekir.

(2) "Rahman, Rahîm Allah adına/adıyla" anlamındaki besmelenin başında fiil zikredilmemesi, yapılacak işe göre bir fiil takdir edilmesi içindir. Örneğin yapalacak iş okumaksa "okurum", yemekse "yerim", almaksa "alırım" ve vermekse "veririm" gibi fiiller takdir edilir. Müslüman kişinin her işe besmele ile başlaması öngörülmüştür; nitekim bir hadis-i şerifte, "Besmele ile başlanmayan her iş güdüktür" buyurulmuştur. Rahman, rahmeti bol olan ve çokça merhamet eden anlamında sıfat olup, Allah'tan başkası hakkında kullanılmaz. Rahman, aynı kökten gelen ve aynı manayı ifade eden "Rahîm" sıfatına göre, bir harf ziyadesiyle daha şümullü bir mana ifade etmektedir. Dolayısıyla tefsircilerimiz, "Allah, dünyanın Rahman'ı ve ahiretin Rahîm'idir" demişlerdir. Yani dünyada müslüman ve kâfir herkese rahmet ve nimet bahşeder; ahirette ise O'nun rahmet ve nimeti yalnız mü'minleredir.

EL-BAKARA SÛRESİ[3]

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Elif, Lâm, Mîm[4]

2. İçeriği hakkında hiçbir kuşku olmayan bu yüce kitap, takva sahibi olan (*günahtan sakınan*)lar için bir hidayet (*yol rehberi*)dir!

3. Onlar ki, gayba (*gözün görmediği ve aklın ermediği gerçeğe*) iman eder, namazı dosdoğru kılar ve kendilerine bahşettiğimiz (*nimetler*)den (*hayra*) harcarlar.

4. Ve onlar ki, sana indirilene ve senden önce indirilene iman eder ve ahirete kesin inanırlar.

5. İşte onlar, rablerinin hidayetini izleyenlerdir ve işte onlar, felaha (*kurtuluşa*) erenlerdir!

---

(3) Medine'de nazil olmuştur ve 286 âyet olarak Kur'an'ın en uzun süresidir. Dilimizde sığır anlamına gelen "Bakara" adını, 67-71. âyetlerde yahudilere kesmeleri emredilen sığırdan almış ve onların bu emri savsaklama girişimleri anlatılmıştır. Medine'de inen sair sûreler gibi bu sûre de akait, ibadât, muamelât, ahlak, cihat, evlenme, boşanma, iddet, riba (tefecilik) ve borçlanma gibi birçok şer'î hükümler içermektedir.

(4) Sûre başlarında bulunan bu ve benzeri hurûf-i mukattaa, yani alfabetik harflerin ne gibi bir mana ve maksada mebni olduğunu ancak Allah bilir.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ ءَأَنْذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ لَا
يُؤْمِنُونَ ﴿٦﴾ خَتَمَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَعَلَى سَمْعِهِمْ وَعَلَى
أَبْصَارِهِمْ غِشَاوَةٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٧﴾ وَمِنَ النَّاسِ
مَنْ يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ وَبِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٨﴾
يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَمَا يَخْدَعُونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ
وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٩﴾ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ ﴿١٠﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا
تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ قَالُوا إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ ﴿١١﴾ أَلَا
إِنَّهُمْ هُمُ الْمُفْسِدُونَ وَلَٰكِنْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٢﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ
آمِنُوا كَمَا آمَنَ النَّاسُ قَالُوا أَنُؤْمِنُ كَمَا آمَنَ السُّفَهَاءُ أَلَا
إِنَّهُمْ هُمُ السُّفَهَاءُ وَلَٰكِنْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣﴾ وَإِذَا لَقُوا الَّذِينَ
آمَنُوا قَالُوا آمَنَّا وَإِذَا خَلَوْا إِلَىٰ شَيَاطِينِهِمْ قَالُوا إِنَّا مَعَكُمْ
إِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزِئُونَ ﴿١٤﴾ اللَّهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ وَيَمُدُّهُمْ فِي
طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١٥﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الضَّلَالَةَ
بِالْهُدَىٰ فَمَا رَبِحَتْ تِجَارَتُهُمْ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿١٦﴾

6. Küfre saplananlar ise onları uyarsan da uyarmasan da kendilerince fark etmez; (*çünkü*) onlar iman etmezler.

7. Allah, kalplerini ve kulaklarını mühürlemiş ve gözlerine perde çekilmiştir. Kuşkusuz onlar, çok ağır bir azaba uğrayacaklar.

8. Kimi insanlar da inanmadıkları halde, 'Allah'a ve son gün (*ahiret*)e inandık" derler.

9. Allah'ı ve inananları aldatmaya kalkışırlar; oysa farkında olmadan ancak kendilerini aldatırlar.

10. Kalp (*zihniyet*)lerinde hastalık vardır; Allah da hastalıklarını azdırmıştır ve yalan söylediklerinden ötürü elbette çok acı bir azaba uğrayacaklar.

11. Onlara, "Bu yerde (*ülkede*) bozgunculuk yapmayın!" denildiği vakit, "Biz düpedüz ıslahatçıyız." derler.

12. Dikkat, onlar kesinlikle bozguncudurlar; fakat farkında değildirler!

13. Onlara, "Siz de (*inanan*) insanların inandıkları gibi inanın." dense, "Sefih (*enayi*)lerin inandıkları gibi mi inanalım?" derler. Dikkat, asıl sefih kendileridir; fakat bilmezler!

14. İman edenlerle karşılaştıklarında, "Âmenna (*inandık*)" derler. Şeytan (*elebaşı*)larıyla başbaşa kaldıklarında ise, "Kesinlikle biz sizin yanınızdayız, onlarla sadece eğleniyoruz" derler.

15. Allah kendilerini gülünç kılmakta ve taşkınlıkları içinde bocalamalarına fırsat vermektedir.

16. Onlar, hidayet karşılığında dalâleti (*sapıklığı*) satın alanlardır; dolayısıyla ticaretleri kazanç sağlamamış ve hidayetten yoksun kalmışlardır.

مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ الَّذِى اسْتَوْقَدَ نَارًاۚ فَلَمَّٓا اَضَٓاءَتْ مَا حَوْلَهُ ذَهَبَ
اللّٰهُ بِنُورِهِمْ وَتَرَكَهُمْ فِى ظُلُمَاتٍ لَا يُبْصِرُونَ ﴿١٧﴾ صُمٌّ
بُكْمٌ عُمْىٌ فَهُمْ لَا يَرْجِعُونَۙ ﴿١٨﴾ اَوْ كَصَيِّبٍ مِنَ السَّمَٓاءِ
فِيهِ ظُلُمَاتٌ وَرَعْدٌ وَبَرْقٌۚ يَجْعَلُونَ اَصَابِعَهُمْ فِى اٰذَانِهِمْ مِنَ
الصَّوَاعِقِ حَذَرَ الْمَوْتِۜ وَاللّٰهُ مُحِيطٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿١٩﴾ يَكَادُ
الْبَرْقُ يَخْطَفُ اَبْصَارَهُمْۜ كُلَّمَٓا اَضَٓاءَ لَهُمْ مَشَوْا فِيهِۙ وَاِذَٓا
اَظْلَمَ عَلَيْهِمْ قَامُواۜ وَلَوْ شَٓاءَ اللّٰهُ لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ وَاَبْصَارِهِمْۜ
اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌۚ ﴿٢٠﴾ يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ
الَّذِى خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَۙ ﴿٢١﴾ الَّذِى
جَعَلَ لَكُمُ الْاَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَٓاءَ بِنَٓاءًۖ وَاَنْزَلَ مِنَ السَّمَٓاءِ
مَٓاءً فَاَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْۚ فَلَا تَجْعَلُوا لِلّٰهِ اَنْدَادًا
وَاَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٢﴾ وَاِنْ كُنْتُمْ فِى رَيْبٍ مِمَّا نَزَّلْنَا عَلٰى
عَبْدِنَا فَاْتُوا بِسُورَةٍ مِنْ مِثْلِهٖۖ وَادْعُوا شُهَدَٓاءَكُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ
اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٣﴾ فَاِنْ لَمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا
النَّارَ الَّتِى وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُۚ اُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ﴿٢٤﴾

17. Onların durumu, (*geceleyin aydınlanmak için yabanda*) ateş yakan kimsenin durumuna benzer ki, çevresini aydınlatınca, Allah ışıklarını söndürüp kendilerini karanlıklar içerisinde bırakmıştır; (*etrafı saran tehlikeleri*) görmezler.

18. Sağırdırlar, dilsizdirler, kördürler; dolayısıyla (*tuttukları dalâlet yolundan*) dönmezler.

19. Veya gökten sağanak halinde boşanan ve içinde karanlıkların, gök gürlemesi ve şimşeğin kol gezdiği yağmura tutulanlar gibidirler. Yıldırımlara karşı can havliyle parmaklarını kulaklarına daldırırlar. Allah kafirleri çepeçevre kuşatmıştır.

20. Gözlerini (*yuvalarından*) kaparcasına çakan şimşek, önlerini aydınlattıkça onun ışığında yürür ve üzerlerine karanlık çökünce dikilip kalırlar. Allah dileseydi elbette kulaklarını sağır ve gözlerini kör ederdi. Kesinlikle Allah, her şeye hakkıyla güç yetirendir.

21. Ey insanlar, sizi ve sizden öncekileri yaratan rabbinize kulluk edin, ta ki takva sahibi ola (*azabından sakına*)sınız.

22. O (*rabbinize*) ki, size yeri döşek ve göğü bina (*tavan*) yaptı ve gökten su (*buluttan yağmur*) indirip, onunla rızık olarak size (*topraktan*) birçok ürün çıkardı. Böyle iken Allah'a birtakım endâd (*eşler*) koşmayın.

23. Eğer kulumuza indirdiğimizden kuşku duymakta iseniz, benzeri bir sure siz getirin; Allah'tan başka şahit (*güvendik*)lerinizi de (*yardıma*) çağırın. Eğer doğru (*şüphe etmekte haklı*) iseniz (*benzerini getirebilirsiniz*).

24. Ama yapmazsanız -ki asla yapamazsınız- yakıtı insanlar ve taşlar olup kâfirler için hazırlanan cehennem ateşinden sakının!

وَبَشِّرِ الَّذٖينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ اَنَّ لَهُمْ
جَنَّاتٍ تَجْرٖى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا
مِنْ ثَمَرَةٍ رِزْقًا قَالُوا هٰذَا الَّذٖى رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ وَاُتُوا بِهٖ
مُتَشَابِهًا وَلَهُمْ فٖيهَا اَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ فٖيهَا خَالِدُونَ
﴿٢٥﴾ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَسْتَحْيٖٓ اَنْ يَضْرِبَ مَثَلًا مَا بَعُوضَةً
فَمَا فَوْقَهَا فَاَمَّا الَّذٖينَ اٰمَنُوا فَيَعْلَمُونَ اَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ
رَبِّهِمْ وَاَمَّا الَّذٖينَ كَفَرُوا فَيَقُولُونَ مَاذَٓا اَرَادَ اللّٰهُ بِهٰذَا
مَثَلًا يُضِلُّ بِهٖ كَثٖيرًا وَيَهْدٖى بِهٖ كَثٖيرًا وَمَا يُضِلُّ بِهٖٓ اِلَّا
الْفَاسِقٖينَ ﴿٢٦﴾ اَلَّذٖينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللّٰهِ مِنْ بَعْدِ
مٖيثَاقِهٖ وَيَقْطَعُونَ مَٓا اَمَرَ اللّٰهُ بِهٖٓ اَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ
فِى الْاَرْضِ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٢٧﴾ كَيْفَ
تَكْفُرُونَ بِاللّٰهِ وَكُنْتُمْ اَمْوَاتًا فَاَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمٖيتُكُمْ
ثُمَّ يُحْيٖيكُمْ ثُمَّ اِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٨﴾ هُوَ الَّذٖى خَلَقَ
لَكُمْ مَا فِى الْاَرْضِ جَمٖيعًا ثُمَّ اسْتَوٰٓى اِلَى السَّمَٓاءِ
فَسَوّٰيهُنَّ سَبْعَ سَمٰوَاتٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلٖيمٌ ﴿٢٩﴾

25. İman eden ve salih (*yararlı*) işler yapanlara, altlarından ırmaklar akan cennetleri müjdele! Ürünlerinden herhangi biri rızık olarak kendilerine verildikçe, "Bu" derler, "Daha önce bize verildi." Oysa onun bir benzeri olarak verilmiştir. Elbette orada tertemiz eşlere sahip olacaklar ve orada temelli kalacaklardır.

26. Allah, bir sivrisineği ve onun üstü (*daha küçüğü*)nü örnek vermekten asla çekinmez. İmdi iman edenlere gelince, rablerinden gelenin elbette hak olduğunu bilirler. Küfre saplananlar ise, "Allah, böyle bir örnekle ne demek istedi?" derler. Onunla birçoklarını şaşırtır, birçoklarına da yol gösterir ve onunla ancak fâsık (*sapkın*)ları şaşırtır.

27. Onlar ki, Allah'a verilen sözü kesinleşmesi ardından bozar,(5) Allah'ın ulaştırılmasını emrettiği bağları koparır ve ülkede bozgunculuk yaparlar. İşte onlar hüsrandadırlar!

28. Siz ölü (*cansız maddeler halinde*) iken size can veren Allah'ı nasıl inkâr ediyorsunuz? Sonra sizi öldürecek, sonra diriltecek, sonra da mutlaka O'na döndürüleceksiniz.

29. Yeryüzünde ne varsa hepsini sizin için yaratan O'dur; sonra göklere yönelip onları yedi gök olarak düzenledi. O, her şeyi hakkıyla bilendir.

(5) Ruhlar aleminde Allah'a verilen kulluk sözü, maddî alemde erginliğe ulaşıldıktan sonra kesinleşir.

وَاِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ اِنّ۪ي جَاعِلٌ فِي الْاَرْضِ خَل۪يفَةًۜ قَالُٓوا
اَتَجْعَلُ ف۪يهَا مَنْ يُفْسِدُ ف۪يهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَٓاءَۚ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ
بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَۜ قَالَ اِنّ۪ٓي اَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٠﴾ وَعَلَّمَ
اٰدَمَ الْاَسْمَٓاءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلٰٓئِكَةِ فَقَالَ اَنْبِؤُ۫ن۪ي
بِاَسْمَٓاءِ هٰٓؤُ۬لَٓاءِ اِنْ كُنْتُمْ صَادِق۪ينَ ﴿٣١﴾ قَالُوا سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَٓا
اِلَّا مَا عَلَّمْتَنَاۜ اِنَّكَ اَنْتَ الْعَل۪يمُ الْحَك۪يمُ ﴿٣٢﴾ قَالَ يَٓا اٰدَمُ اَنْبِئْهُمْ
بِاَسْمَٓائِهِمْۚ فَلَمَّٓا اَنْبَاَهُمْ بِاَسْمَٓائِهِمْۙ قَالَ اَلَمْ اَقُلْ لَكُمْ اِنّ۪ٓي اَعْلَمُ
غَيْبَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِۙ وَاَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ
﴿٣٣﴾ وَاِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوا لِاٰدَمَ فَسَجَدُٓوا اِلَّٓا اِبْل۪يسَۜ
اَبٰى وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِر۪ينَ ﴿٣٤﴾ وَقُلْنَا يَٓا اٰدَمُ اسْكُنْ
اَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَاۖ وَلَا تَقْرَبَا
هٰذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِم۪ينَ ﴿٣٥﴾ فَاَزَلَّهُمَا الشَّيْطَانُ
عَنْهَا فَاَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا ف۪يهِۖ وَقُلْنَا اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ
عَدُوٌّۚ وَلَكُمْ فِي الْاَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ اِلٰى ح۪ينٍ ﴿٣٦﴾ فَتَلَقّٰٓى
اٰدَمُ مِنْ رَبِّه۪ كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِۜ اِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّح۪يمُ ﴿٣٧﴾

30. Hani rabbin meleklere, "Kesinlikle ben yeryüzüne bir halife[6] atayacağım" buyurmuştu. Dediler ki: "Biz sana hamdedip, seni tesbih (*tenzih*) ederken, bozgunculuk yapacak ve kan dökecek kimseyi mi oraya atayacaksın?" Şöyle buyurdu: "Kuşkusuz ben, sizin bilmediğiniz pek çok şey bilirim.

31. "Adem'e bütün isimleri (*eşyanın ad ve işlevlerini*) öğretti, sonra onları meleklere gösterip, "Bunların isimlerini bana bildirin, eğer (*iddianızda*) doğru iseniz!" buyurdu.

32. "Seni tenzih ederiz!" dediler, "Bize öğrettiğinden başka bizim hiçbir bilgimiz yoktur. Kesinlikle sen (*her şeyi*) hakkıyla bilensin, çok hikmetlisin."

33. "Ya Adem" buyurdu, "Onların isimlerini onlara bildir!" Nitekim isimlerini onlara bildirince şöyle buyurdu: "Göklerin ve yerin gaybı (*sırları*)nı kesinlikle bildiğimi size dememiş miydim? Sizin de açığa vurduğunuz ve ketmettiğiniz her şeyi bilirim."

34. Hani meleklere, "Adem'e secde edin!" buyurmuştuk, dolayısıyla secde etmişlerdi; ancak İblis diretti, büyüklük tasladı ve kâfirlerden oldu.

35. "Yâ Adem!" buyurduk, "Eşinle birlikte cennete yerleş ve istediğiniz yerde nimetlerinden bolca yeyin; ancak şu ağaca yaklaşmayın, yoksa zalimlerden olursunuz."

36. Derken şeytan, ikisinin de ayağını oradan kaydırıp içinde bulundukları ortamdan çıkarılmalarına sebep oldu. Nitekim buyurduk ki: "Birbirinizin (*nesiller boyu*) düşmanı olarak (*cennetten*) inin! Sizin yerleşme ve barınmanız, bir süreye kadar yeryüzündedir."

37. Ancak Adem, rabbinden birtakım kelimât (*talimat*) aldı, dolayısıyla onun tevbesini kabul buyurdu. Kuşkusuz O çok bağışlayandır, çok merhametlidir.

(6) Halife, aynı kökten gelen ve gidenin yerini dolduran "halef" anlamında olup, kendilerinden önceki varlıklara veya birbirlerine halef olan insanlara bu ad verilmiştir; yoksa Allah'ın halefi olmadığı gibi halifesi de olmaz.

قلنا اهبطوا منها جميعا فإما يأتينكم مني هدى فمن تبع هداي
فلا خوف عليهم ولا هم يحزنون ﴿٣٨﴾ والذين كفروا وكذبوا
بآياتنا أولئك أصحاب النار هم فيها خالدون ﴿٣٩﴾ يا بني
إسرائيل اذكروا نعمتي التي أنعمت عليكم وأوفوا بعهدي
أوف بعهدكم وإياي فارهبون ﴿٤٠﴾ وآمنوا بما أنزلت مصدقا
لما معكم ولا تكونوا أول كافر به ولا تشتروا بآياتي ثمنا قليلا
وإياي فاتقون ﴿٤١﴾ ولا تلبسوا الحق بالباطل وتكتموا الحق
وأنتم تعلمون ﴿٤٢﴾ وأقيموا الصلاة وآتوا الزكاة واركعوا مع
الراكعين ﴿٤٣﴾ أتأمرون الناس بالبر وتنسون أنفسكم وأنتم
تتلون الكتاب أفلا تعقلون ﴿٤٤﴾ واستعينوا بالصبر والصلاة
وإنها لكبيرة إلا على الخاشعين ﴿٤٥﴾ الذين يظنون أنهم
ملاقو ربهم وأنهم إليه راجعون ﴿٤٦﴾ يا بني إسرائيل اذكروا
نعمتي التي أنعمت عليكم وأني فضلتكم على العالمين
﴿٤٧﴾ واتقوا يوما لا تجزي نفس عن نفس شيئا ولا يقبل
منها شفاعة ولا يؤخذ منها عدل ولا هم ينصرون ﴿٤٨﴾

38. "Hepiniz" buyurduk, "Oradan inin! Artık tarafımdan size hidayet gelir de her kim hidayetime uyarsa, onlara hiçbir korku yoktur ve onlar üzülmeyeceklerdir.

39. Küfre saplanan ve âyetlerimizi yalanlayanlar ise, işte onlar cehennemliktir! Onlar orada temellidirler."

40. Ey İsrailoğulları, size bahşettiğim nimetimi hatırlayın; bana verdiğiniz sözü tutun ki, size verdiğim sözü yerine getireyim ve yalnız benden korkun!

41. Yanınızdakini (*Tevrat'ı*) doğrulayıcı olarak indirdiğime (*Kur'an'a*) iman edin ve onu inkâr edenlerin ilki (*öncüsü*) olmayın; âyetlerimi azıcık değer (*dünyalık*) karşılığında satmayın ve yalnız benden (*azabımdan*) sakının!

42. Hakkı batıla bulamayın ve hakkı bile bile ketmetmeyin!

43. Namazı dosdoğru kılın, zekâtı verin ve rükû edenlerle birlikte rükû edin!

44. İnsanlara iyiliği emrediyor da kendinizi unutuyor musunuz? Oysa Kitab'ı okuyanlar sizsiniz, böyle iken akıl etmez (*düşünmez*) misiniz?

45. Sabır ve salâta sığının[7]; kuşkusuz bu, huşu duyanlardan başkasına pek ağırdır!

46. O (*huşu duya*)nlar ki, rableriyle buluşacakları ve elbette O'na döneceklerine kesin gözüyle bakarlar.

47. Ey İsrailoğulları! Size bahşettiğim nimetimi ve sizi alemlere üstün kıldığımı hatırlayın!

48. Öyle bir günden sakının ki, (*o gün*) kimsenin kimseye hiçbir yararı olmaz, şefaati kabul edilmez, fidyesi alınmaz ve kendilerine arka çıkılmaz.

(7) Sabır, katlanmak ve zorluklara göğüs germektir. Salât ise, sözlük manası duadır ve dua, ibadetlerin özü olduğundan en büyük ibadet olan namaza bu ad verilmiştir. Sabır ve salata sığınmak ise, rabbimizden sabır ve salât yoluyla yardım dilemektir.

وَاِذْ نَجَّيْنَاكُمْ مِنْ اٰلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُٓوءَ الْعَذَابِ
يُذَبِّحُونَ اَبْنَٓاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَٓاءَكُمْ وَفٖي ذٰلِكُمْ بَلَٓاءٌ
مِنْ رَبِّكُمْ عَظٖيمٌ ﴿٤٩﴾ وَاِذْ فَرَقْنَا بِكُمُ الْبَحْرَ فَاَنْجَيْنَاكُمْ
وَاَغْرَقْنَٓا اٰلَ فِرْعَوْنَ وَاَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿٥٠﴾ وَاِذْ وَاعَدْنَا مُوسٰٓى
اَرْبَعٖينَ لَيْلَةً ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِهٖ وَاَنْتُمْ ظَالِمُونَ
﴿٥١﴾ ثُمَّ عَفَوْنَا عَنْكُمْ مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ
﴿٥٢﴾ وَاِذْ اٰتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَالْفُرْقَانَ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ
﴿٥٣﴾ وَاِذْ قَالَ مُوسٰى لِقَوْمِهٖ يَا قَوْمِ اِنَّكُمْ ظَلَمْتُمْ اَنْفُسَكُمْ
بِاتِّخَاذِكُمُ الْعِجْلَ فَتُوبُٓوا اِلٰى بَارِئِكُمْ فَاقْتُلُٓوا اَنْفُسَكُمْ
ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ عِنْدَ بَارِئِكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ اِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ
الرَّحٖيمُ ﴿٥٤﴾ وَاِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسٰى لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتّٰى نَرَى اللّٰهَ
جَهْرَةً فَاَخَذَتْكُمُ الصَّاعِقَةُ وَاَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿٥٥﴾ ثُمَّ بَعَثْنَاكُمْ
مِنْ بَعْدِ مَوْتِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٥٦﴾ وَظَلَّلْنَا عَلَيْكُمُ
الْغَمَامَ وَاَنْزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّ وَالسَّلْوٰى كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا
رَزَقْنَاكُمْ وَمَا ظَلَمُونَا وَلٰكِنْ كَانُٓوا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٥٧﴾

49. Bir zamanlar sizi(*n atalarınızı*) Firavun hanedanından kurtarmıştık. Size ağır azap (*çile*) çektiriyor, (*yeni doğan*) oğullarınızı boğazlayıp kadın (*kız*)larınızı sağ bırakıyorlardı. Bu olup bitenlerde tanrınızın elbette çok ağır bir imtihanı vardı.

50. Denizi size (*geçit sağlamak için*) yardığımızda sizi kurtarmış ve Firavun ailesini gözlerinizin önünde suda boğmuştuk.

51. Hani Musa'ya kırk gece (*üstüne mülakat*) sözü vermiştik; sonra zalimler olarak siz, onun ardından buzağıyı (*tanrı*) edinmiştiniz.

52. Yine bu davranışınızın ardından sizi affettik, ta ki şükredesiniz.

53. Üstelik Musa'ya Kitab'ı ve furkan (*hak ile batılı birbirinden ayıran kıstas*)ı verdik, ta ki hidayet bulasınız.

54. Nitekim Musa toplumuna, "Ey kavmim" dedi, "Buzağıyı tanrı edinmekle elbette kendinize zulmettiniz; artık yaratanınıza tevbe edip nefis (*kötü heves*)lerinizi öldürün. İşte yaratanınızın katında sizin için hayırlı olan budur!" Dolayısıyla tevbenizi kabul buyurdu; çünkü O, tevbeleri kabul edendir, çok merhametlidir.

55. Hani, "Ya Musa, Allah'ı aşikare görmeden sana asla inanmayız!" demiştiniz; dolayısıyla sizi, göz göre göre yıldırım çarpmıştı.

56. Sonra sizi, ölümünüzün ardından hayata döndürdük, ta ki şükredesiniz.

57. Bulutu size gölgelik yaptık ve size kudret helvası ve bıldırcın indirdik: "Verdiğimiz tertemiz nimetlerden yeyin!" (*buyurduk.*) Aslında onlar bize zulmetmediler ve fakat kendilerine zulmediyorlardı.

وَاِذْ قُلْنَا ادْخُلُوا هٰذِهِ الْقَرْيَةَ فَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ
رَغَدًا وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُولُوا حِطَّةٌ نَغْفِرْ لَكُمْ
خَطَايَاكُمْ وَسَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٨﴾ فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا
قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَاَنْزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا رِجْزًا
مِنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿٥٩﴾ وَاِذِ اسْتَسْقٰى
مُوسٰى لِقَوْمِهِ فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ فَانْفَجَرَتْ
مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ اُنَاسٍ مَشْرَبَهُمْ كُلُوا
وَاشْرَبُوا مِنْ رِزْقِ اللّٰهِ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْاَرْضِ مُفْسِدِينَ
﴿٦٠﴾ وَاِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسٰى لَنْ نَصْبِرَ عَلٰى طَعَامٍ وَاحِدٍ
فَادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُخْرِجْ لَنَا مِمَّا تُنْبِتُ الْاَرْضُ مِنْ بَقْلِهَا
وَقِثَّائِهَا وَفُومِهَا وَعَدَسِهَا وَبَصَلِهَا قَالَ اَتَسْتَبْدِلُونَ الَّذِي
هُوَ اَدْنٰى بِالَّذِي هُوَ خَيْرٌ اِهْبِطُوا مِصْرًا فَاِنَّ لَكُمْ مَا
سَاَلْتُمْ وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ وَالْمَسْكَنَةُ وَبَاؤُ بِغَضَبٍ
مِنَ اللّٰهِ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَيَقْتُلُونَ
النَّبِيِّنَ بِغَيْرِ الْحَقِّ ذٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿٦١﴾

58. Hani buyurmuştuk ki: "Şu şehre girip oranın nimetlerinden dilediğiniz şekilde bolca tüketin; kapısından secde ederek girin ve, "Hitta (*günah yükümüzü sırtımızdan indir*)!" deyin ki, hatalarınızı bağışlayalım ve iyi davrananlara (*mükafatımızı*) artıracağız."

59. Ancak zalimlik edenler, kendilerine söylenenin yerine başka söz söylediler; biz de o zalimlik edenlere, sapkınlıklarından ötürü gökten bir ricz (*berbat azap*) indirdik.

60. Hani Musa toplumu için su istemiş, biz de, "Asanla taşa (*kayaya*) vur!" buyurmuştuk. Nitekim ondan (*kavminin grup sayısınca*) oniki göze fışkırdı; her grup insan da içme yerini belledi: "Allah'ın bahşettiği nimetlerden yeyin ve için ve bu yer (*ülke*)de bozguncular olarak kargaşa çıkarmayın!" (*buyurduk.*)

61. Bir zamanlar, "Ya Musa" demiştiniz, "Bir çeşit yiyeceğe asla katlanamayız. Bizim için rabbine dua et de toprağın bitirdiklerinden; sebzesi, acuru, sarımsağı, mercimeği ve soğanından (*türlü yiyecekler*) bize çıkarsın." Şöyle dedi (*Musa*): "Hayırlı (*besin değeri yüksek*) olanı daha düşük olanla mı değiştirmek istiyorsunuz? O halde bir yerleşim merkezine inin; istediğinizi elbette bulursunuz." Onlara aşağılık ve miskinlik damgası vuruldu ve Allah'ın gazabına uğradılar. Bu durum, Allah'ın âyetlerini inkar etmeleri ve peygamberleri haksız yere öldürmeleri yüzündendi. Bu durum, baş kaldırmaları ve (*hukuka*) tecavüz etmelerinden kaynaklanıyordu.

إِنَّ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالنَّصَارٰى وَالصَّابِئِينَ
مَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ اَجْرُهُمْ
عِنْدَ رَبِّهِمْۚ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾ وَاِذْ
اَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَۜ خُذُوا مَا اٰتَيْنَاكُمْ
بِقُوَّةٍ وَاذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٦٣﴾ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ مِنْ
بَعْدِ ذٰلِكَۚ فَلَوْلَا فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَكُنْتُمْ مِنَ
الْخَاسِرِينَ ﴿٦٤﴾ وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ الَّذِينَ اعْتَدَوْا مِنْكُمْ فِي
السَّبْتِ فَقُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَۚ ﴿٦٥﴾ فَجَعَلْنَاهَا
نَكَالًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهَا وَمَا خَلْفَهَا وَمَوْعِظَةً لِلْمُتَّقِينَ ﴿٦٦﴾
وَاِذْ قَالَ مُوسٰى لِقَوْمِهِ اِنَّ اللّٰهَ يَأْمُرُكُمْ اَنْ تَذْبَحُوا بَقَرَةًۜ
قَالُوا اَتَتَّخِذُنَا هُزُوًاۜ قَالَ اَعُوذُ بِاللّٰهِ اَنْ اَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ
﴿٦٧﴾ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَۜ قَالَ اِنَّهُ يَقُولُ
اِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا فَارِضٌ وَلَا بِكْرٌۜ عَوَانٌ بَيْنَ ذٰلِكَۜ فَافْعَلُوا مَا
تُؤْمَرُونَ ﴿٦٨﴾ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا لَوْنُهَاۜ قَالَ اِنَّهُ
يَقُولُ اِنَّهَا بَقَرَةٌ صَفْرَاءُۙ فَاقِعٌ لَوْنُهَا تَسُرُّ النَّاظِرِينَ ﴿٦٩﴾

62. İman edenler, Yahudiler, Hıristiyanlar ve Sabi'lere[8] gelince, her kim Allah'a ve son güne (*ahirete*) iman eder ve salih amel (*yararlı iş*) yaparsa, elbette onlara rableri katında mükâfat vardır. Onlara hiçbir korku yoktur ve onlar üzülmeyeceklerdir.

63. Bir zamanlar dağı üstünüze kaldırıp sizden kesin söz almıştık: "Size verdiğimize (*Tevrat'ta*)" (*buyurmuştuk*), "Sımsıkı sarılın ve içerdiği hükümleri belleğinize yerleştirin, ta ki takva sahibi ola (*azaptan sakına*)sınız!"

64. Sonra (*yine*) bunun ardından yüz çevirdiniz. Eğer Allah'ın size lütfu ve merhameti olmasaydı, mutlaka hüsrana uğrayanlardan olurdunuz.

65. Sizin cumartesi (*avlanma*) yasağını delenlerinizi elbette bilmişsinizdir; nitekim onlara, "Aşağılık maymunlar olun!" buyurmuştuk.

66. Dolayısıyla o hadiseyi, önünde ve arkasındaki (*o günkü ve gelecek nesil*)lere caydırıcı bir ceza ve takva sahiplerine bir öğüt yaptık.

67. Musa kavmine, "Allah size bir sığır kesmenizi emrediyor" deyince, "Bizimle alay mı ediyorsun?" dediler. "Cahil (*kendini bilmez*)lerden olmaktan Allah'a sığınırım!" dedi (*Musa*).

68. "Bizim için rabbine dua et, onun (*özelliklerinin*) ne olduğunu bize açıklasın!" dediler. Şöyle dedi (*Musa*): "Ne kart, ne de körpe, ikisi arası (*orta yaşlı*) bir sığır olduğunu buyuruyor; haydi size emredileni yapın!"

69. "Rabbine bizim için dua et, renginin ne olduğunu bize açıklasın" dediler. "Sarı, parlak renkli, görenlerin içini ferahlatan bir sığır olduğunu buyuruyor" dedi (*Musa*).

---

(8) Sabiîn, kişinin yaygın dinden veya yoldan çıkıp, başka bir dine girmesi anlamındaki "sabee" fiilinden üretilen etken sıfat sabi' kelimesinin çoğul şeklidir ve dilimizdeki karşılığı "sabiîler" değil, "sabi'ler" olmalıdır. İslâm, yahudilik ve hıristiyanlık dışında bir din veya yol izleyene sabi' denildiği de rivayet edilmektedir.

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَۙ اِنَّ الْبَقَرَ تَشَابَهَ عَلَيْنَاۜ
وَاِنَّٓا اِنْ شَٓاءَ اللّٰهُ لَمُهْتَدُونَ ﴿٧٠﴾ قَالَ اِنَّهُ يَقُولُ اِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا
ذَلُولٌ تُث۪يرُ الْاَرْضَ وَلَا تَسْق۪ي الْحَرْثَۚ مُسَلَّمَةٌ لَا شِيَةَ ف۪يهَاۜ
قَالُوا الْـٰٔنَ جِئْتَ بِالْحَقِّۜ فَذَبَحُوهَا وَمَا كَادُوا يَفْعَلُونَ ﴿٧١﴾
وَاِذْ قَتَلْتُمْ نَفْسًا فَادّٰرَءْتُمْ ف۪يهَاۜ وَاللّٰهُ مُخْرِجٌ مَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَۚ
﴿٧٢﴾ فَقُلْنَا اضْرِبُوهُ بِبَعْضِهَاۜ كَذٰلِكَ يُحْيِ اللّٰهُ الْمَوْتٰى
وَيُر۪يكُمْ اٰيَاتِه۪ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٧٣﴾ ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُمْ مِنْ
بَعْدِ ذٰلِكَ فَهِيَ كَالْحِجَارَةِ اَوْ اَشَدُّ قَسْوَةًۜ وَاِنَّ مِنَ الْحِجَارَةِ
لَمَا يَتَفَجَّرُ مِنْهُ الْاَنْهَارُۜ وَاِنَّ مِنْهَا لَمَا يَشَّقَّقُ فَيَخْرُجُ مِنْهُ
الْمَٓاءُۜ وَاِنَّ مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ اللّٰهِۜ وَمَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ
عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٧٤﴾ اَفَتَطْمَعُونَ اَنْ يُؤْمِنُوا لَكُمْ وَقَدْ كَانَ
فَر۪يقٌ مِنْهُمْ يَسْمَعُونَ كَلَامَ اللّٰهِ ثُمَّ يُحَرِّفُونَهُ مِنْ بَعْدِ مَا
عَقَلُوهُ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٧٥﴾ وَاِذَا لَقُوا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا قَالُٓوا اٰمَنَّاۚ
وَاِذَا خَلَا بَعْضُهُمْ اِلٰى بَعْضٍ قَالُٓوا اَتُحَدِّثُونَهُمْ بِمَا فَتَحَ
اللّٰهُ عَلَيْكُمْ لِيُحَٓاجُّوكُمْ بِه۪ عِنْدَ رَبِّكُمْۜ اَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٧٦﴾

70. Dediler ki: "Rabbine bizim için dua et, onun mahiyeti (*belirgin özelliği*)ni bize açıklasın; çünkü (*emredilen*) sığırı ayırt edemedik ve inşallah (*eğer Allah dilerse*), kesinlikle biz hidayet bulacağız (*doğru olanı yapacağız*)."

71. "Çifte koşulup tarla sürmemiş, ekin sulamamış, kusursuz, alacasız bir sığır olduğunu buyuruyor" dedi (*Musa*). "Şimdi gerçeği (*dile*) getirdin" dediler; dolayısıyla onu (*bulup*) boğazladılar ve az kalsın (*emredileni*) yapmayacaklardı.

72. Hani bir cinayet işleyip suçu birbirinizin üstüne atmıştınız. Halbuki Allah, gizlediğiniz şeyi (*himaye ettiğiniz katili*) ortaya çıkaracaktı.

73. Nitekim buyurduk ki: "Onun (*kesilen sığırın*) bir parçasıyla ona (*maktulün cesedine*) vurun (*ki dirilip katilini ele versin*)!" Allah, ölüleri böylece diriltir ve size âyet (*mucize*)lerini gösteriyor, ta ki aklınızı başınıza devşiresiniz.

74. Yine bu olup bitenlerin ardından kalpleriniz kaskatı kesildi; nitekim taş gibi veya daha katı oldu! Çünkü öyle taş (*kaya*)lar var ki, içlerinden gerçekten ırmaklar fışkırır; öylesi var ki, çatlar ve yarığından su kaynar; öylesi de var ki, elbette Allah korkusundan düşer (*parçalanır*). Allah, yaptıklarınızdan asla habersiz değildir.

75. Böyle iken, onların size inanmalarına mı göz diktiniz? Oysa içlerinden bir grup, Allah'ın kelâmını dinliyorlar ve iyice kavradıktan sonra onu bile bile tahrif ediyorlardı.

76. İman edenlerle karşılaştıklarında, "Amenna (*inandık*)!" derler; birbirleriyle başbaşa kaldıklarında da derler ki: "Allah'ın size (*Tevrat'ta*) açıkladığını, rabbiniz katında aleyhinize delil getirsinler diye mi onlara anlatıyorsunuz? İmdi siz aklınızı kullanmaz mısınız?"

اَوَلَا يَعْلَمُونَ اَنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٧﴾
وَمِنْهُمْ اُمِّيُّونَ لَا يَعْلَمُونَ الْكِتَابَ اِلَّٓا اَمَانِيَّ وَاِنْ هُمْ اِلَّا
يَظُنُّونَ ﴿٧٨﴾ فَوَيْلٌ لِلَّذٖينَ يَكْتُبُونَ الْكِتَابَ بِاَيْدٖيهِمْ ثُمَّ
يَقُولُونَ هٰذَا مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ لِيَشْتَرُوا بِهٖ ثَمَنًا قَلٖيلًاۜ فَوَيْلٌ
لَهُمْ مِمَّا كَتَبَتْ اَيْدٖيهِمْ وَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا يَكْسِبُونَ ﴿٧٩﴾
وَقَالُوا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ اِلَّٓا اَيَّامًا مَعْدُودَةًۜ قُلْ اَتَّخَذْتُمْ
عِنْدَ اللّٰهِ عَهْدًا فَلَنْ يُخْلِفَ اللّٰهُ عَهْدَهُٓ اَمْ تَقُولُونَ عَلَى
اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨٠﴾ بَلٰى مَنْ كَسَبَ سَيِّئَةً وَاَحَاطَتْ
بِهٖ خَطٖيٓئَتُهُ فَاُولٰٓئِكَ اَصْحَابُ النَّارِۚ هُمْ فٖيهَا خَالِدُونَ
﴿٨١﴾ وَالَّذٖينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ اُولٰٓئِكَ
اَصْحَابُ الْجَنَّةِۚ هُمْ فٖيهَا خَالِدُونَ ﴿٨٢﴾ وَاِذْ اَخَذْنَا
مٖيثَاقَ بَنٖٓي اِسْرَٓائٖيلَ لَا تَعْبُدُونَ اِلَّا اللّٰهَ وَبِالْوَالِدَيْنِ
اِحْسَانًا وَذِي الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاكٖينِ
وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا وَاَقٖيمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَۜ
ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ اِلَّا قَلٖيلًا مِنْكُمْ وَاَنْتُمْ مُعْرِضُونَ ﴿٨٣﴾

77. Allah'ın, gizledikleri ve açığa vurdukları her şeyi bildiğini bilmiyorlar mı?

78. Onların bazıları ümmî (*okur-yazar değil*) dirler; kitabı bilmezler, sadece birtakım kuruntulara kapılır ve ancak zan (*tahmin*) yürütürler.

79. İmdi kitabı elleriyle yazıp, sonra onu azıcık bedel (*dünyalık*) karşılığında satmak için, "Bu Allah katındandır" diyenlerin vay haline! Ellerinin yazdığından ötürü vay haline onların ve elde ettikleri (*kirli*) kazançtan ötürü vay haline onların!

80. Üstelik dediler ki: "Cehennem ateşi, sayılı günler dışında bizi asla yakmayacaktır." De ki: "Allah katından bir ahit (*söz/güvence*) mi -ki Allah sözünden asla dönmez- aldınız; yoksa Allah'a bilmediğiniz bir şeyi mi isnat ediyorsunuz?"

81. Gerçek şu ki, her kim bir kötülük yapar ve hatası kendisini kuşatır (*tevbesiz ölür*) ise, onlar cehennemliktirler; onlar orada temellidirler!

82. İman eden ve yararlı işler yapanlar ise, onlar cennetliktirler; onlar orada temellidirler.

83. Hani İsrailoğullarından, yalnız Allah'a kulluk edeceksiniz diye kesin söz almıştık: "Ebeveyne, akrabaya, yetimlere ve yoksullara iyi davranın; insanlara güzel söz söyleyin, namazı dosdoğru kılın ve zekatı verin!" (*buyurduk.*) Sonra pek azınız hariç, (*verdiğiniz sözden*) döndünüz ve siz yüz çevirenlersiniz.

وَاِذْ اَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ لَا تَسْفِكُونَ دِمَٓاءَكُمْ وَلَا تُخْرِجُونَ
اَنْفُسَكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ ثُمَّ اَقْرَرْتُمْ وَاَنْتُمْ تَشْهَدُونَ ﴿٨٤﴾
ثُمَّ اَنْتُمْ هٰٓؤُلَٓاءِ تَقْتُلُونَ اَنْفُسَكُمْ وَتُخْرِجُونَ فَرِيقًا مِنْكُمْ
مِنْ دِيَارِهِمْ تَظَاهَرُونَ عَلَيْهِمْ بِالْاِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَاِنْ
يَأْتُوكُمْ اُسَارٰى تُفَادُوهُمْ وَهُوَ مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ اِخْرَاجُهُمْ
اَفَتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ فَمَا جَزَٓاءُ
مَنْ يَفْعَلُ ذٰلِكَ مِنْكُمْ اِلَّا خِزْيٌ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ
الْقِيٰمَةِ يُرَدُّونَ اِلٰٓى اَشَدِّ الْعَذَابِ وَمَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ عَمَّا
تَعْمَلُونَ ﴿٨٥﴾ اُولٰٓئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا
بِالْاٰخِرَةِ فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ
﴿٨٦﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَقَفَّيْنَا مِنْ بَعْدِهِ
بِالرُّسُلِ وَاٰتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَاَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ
الْقُدُسِ اَفَكُلَّمَا جَٓاءَكُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوٰٓى اَنْفُسُكُمُ
اسْتَكْبَرْتُمْ فَفَرِيقًا كَذَّبْتُمْ وَفَرِيقًا تَقْتُلُونَ ﴿٨٧﴾ وَقَالُوا
قُلُوبُنَا غُلْفٌ بَلْ لَعَنَهُمُ اللّٰهُ بِكُفْرِهِمْ فَقَلِيلًا مَا يُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾

84. "Birbirinizin kanını dökmeyecek ve birbirinizi yurtlarınızdan çıkarmayacaksınız" diye de sizden kesin söz almıştık; sonra siz de şahitler olarak ikrar (*bunu kabul*) etmiştiniz.

85. Sonra sizler, birbirinizi öldürüyor ve içinizden bir grubu yurtlarından çıkarıyor, onlara karşı günahta ve düşmanlıkta birbirinize arka çıkıyor ve esir olarak size ge(*tiri*)lseler, fidyelerini veri(*p esaretten kurtarı*)yorsunuz. Oysa onların (*yurtlarından*) çıkarılmaları size haram kılınmıştı. Yoksa siz, kitabın bir kısmına inanıyor, bir kısmını da inkâr mı ediyorsunuz? İmdi sizden bunu yapanların cezası, dünya hayatında elbette kepazeliktir; kıyamet günü de en şiddetli azaba itileceklerdir. Allah, yaptıklarınızdan aslâ habersiz değildir.

86. İşte onlar, ahiret karşılığında dünya hayatını satın alanlardır; dolayısıyla (*onların*) ne azapları hafifletilir, ne de onlara arka çıkılır!

87. Andolsun, Musa'ya kitabı verdik ve ardından elçilerimizi peşpeşe gönderdik. Meryem oğlu İsa'ya apaçık âyet (*mucize*)ler verdik ve kendisini Ruhul-Kudüs (*Cebrail*) ile destekledik! İmdi bir elçi, ne zaman size canınızın çekmediği bir şey getirse, büyüklük mü taslayacak; üstelik kimini yalanlayıp kimini de öldürecek misiniz?

88. Bir de dediler ki: "Kalplerimiz kılıflı (*dışa kapalı*)dır." Gerçek şu ki Allah, kâfirliklerinden ötürü onları lânetlemiştir; dolayısıyla çok az inanırlar.

وَلَمَّا جَٓاءَهُمْ كِتَابٌ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْۙ
وَكَانُوا مِنْ قَبْلُ يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُواۚ فَلَمَّا
جَٓاءَهُمْ مَا عَرَفُوا كَفَرُوا بِهٖ فَلَعْنَةُ اللّٰهِ عَلَى الْكَافِرِينَ
﴿٨٩﴾ بِئْسَمَا اشْتَرَوْا بِهٖٓ اَنْفُسَهُمْ اَنْ يَكْفُرُوا بِمَٓا
اَنْزَلَ اللّٰهُ بَغْيًا اَنْ يُنَزِّلَ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهٖ عَلٰى مَنْ يَشَٓاءُ
مِنْ عِبَادِهٖۚ فَبَٓاؤُ بِغَضَبٍ عَلٰى غَضَبٍۜ وَلِلْكَافِرِينَ
عَذَابٌ مُهِينٌ ﴿٩٠﴾ وَاِذَا قِيلَ لَهُمْ اٰمِنُوا بِمَٓا اَنْزَلَ
اللّٰهُ قَالُوا نُؤْمِنُ بِمَٓا اُنْزِلَ عَلَيْنَا وَيَكْفُرُونَ بِمَا وَرَٓاءَهُ
وَهُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِمَا مَعَهُمْۜ قُلْ فَلِمَ تَقْتُلُونَ اَنْبِيَٓاءَ
اللّٰهِ مِنْ قَبْلُ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٩١﴾ وَلَقَدْ جَٓاءَكُمْ
مُوسٰى بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِهٖ وَاَنْتُمْ
ظَالِمُونَ ﴿٩٢﴾ وَاِذْ اَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ
الطُّورَۜ خُذُوا مَٓا اٰتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاسْمَعُواۜ قَالُوا سَمِعْنَا
وَعَصَيْنَا وَاُشْرِبُوا فٖي قُلُوبِهِمُ الْعِجْلَ بِكُفْرِهِمْۜ قُلْ
بِئْسَمَا يَأْمُرُكُمْ بِهٖٓ اٖيمَانُكُمْ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٩٣﴾

89. Onlar, küfre saplanan (*şirk koşan*)lara karşı öteden beri fetih[(9)] isterlerken Allah katından kendilerine, yanlarındakini (*Tevrat'ı*) doğrulayan bir kitap (*Kur'an*) gelip de bildikleri şey karşılarına çıkınca onu inkâr ettiler. İmdi Allah'ın lâneti inkarcılaradır!

90. Allah'ın, kullarından dilediğine lütfunu (*vahyini*) indirmesini çekemeyerek, Allah'ın indirdiğini tanımamakla ne kötü bedel karşılığında kendilerini satıp gazap üstüne gazaba uğradılar! Elbette o kâfirlere horlayıcı bir azap vardır.

91. Onlara, "Allah'ın indirdiğine iman edin" denilince, "Biz kendimize indirilene inanırız." diyor ve ondan başkasını tanımıyorlar. Oysa o, yanlarındakini doğrulayıcı olarak gelen haktır. De ki: "Eğer mü'min idiyseniz, bundan önce Allah'ın peygamberlerini neden öldürüyordunuz?"

92. Andolsun, Musa size apaçık âyetlerle geldi! Sonra zalimler olarak siz, onun (*münacata gidişinin*) ardından buzağıyı (*tanrı*) edindiniz!

93. Bir zamanlar dağı üstünüze kaldırarak, "Verdiğimize sımsıkı sarılın ve (*emirleri*) dinleyin!" diye sizden kesin söz almıştık. "İşittik ve (*dağ üstlerinden kaldırılınca*) isyan ettik!" dediler ve (*tanrı edindikleri*) buzağı sevgisi, kâfirliklerinden ötürü yüreklerine işlemişti. De ki: "Mü'min bile olsanız, imanınız size ne kötü şeyler telkin ediyor!"

(9) Yardım, zafer ve feyz gibi manalar ifade eden "fetih"ten o günkü Yahudiler, Tevrat hükümlerince bekledikleri ve yakında geleceğine inandıkları bir peygamberi kasdediyorlardı. Nitekim putperest Arapları, bekledikleri bu peygamberle sık sık tehdit etmekte ve onun sancağı altında bütün putperestlerin hakkından geleceklerini söylemekte idiler. Ancak beklenen peygamber, kendilerinden değil de Araplardan gelince baş kaldırdılar.

قُلْ اِنْ كَانَتْ لَكُمُ الدَّارُ الْاٰخِرَةُ عِنْدَ اللّٰهِ خَالِصَةً مِنْ
دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوُا الْمَوْتَ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقٖينَ ﴿٩٤﴾ وَلَنْ
يَتَمَنَّوْهُ اَبَدًا بِمَا قَدَّمَتْ اَيْدٖيهِمْ وَاللّٰهُ عَلٖيمٌ بِالظَّالِمٖينَ
﴿٩٥﴾ وَلَتَجِدَنَّهُمْ اَحْرَصَ النَّاسِ عَلٰى حَيٰوةٍ وَمِنَ
الَّذٖينَ اَشْرَكُوا يَوَدُّ اَحَدُهُمْ لَوْ يُعَمَّرُ اَلْفَ سَنَةٍ وَمَا
هُوَ بِمُزَحْزِحِهٖ مِنَ الْعَذَابِ اَنْ يُعَمَّرَ وَاللّٰهُ بَصٖيرٌ بِمَا
يَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾ قُلْ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِجِبْرٖيلَ فَاِنَّهُ نَزَّلَهُ عَلٰى
قَلْبِكَ بِاِذْنِ اللّٰهِ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَهُدًى وَبُشْرٰى
لِلْمُؤْمِنٖينَ ﴿٩٧﴾ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِلّٰهِ وَمَلٰٓئِكَتِهٖ وَرُسُلِهٖ
وَجِبْرٖيلَ وَمٖيكَالَ فَاِنَّ اللّٰهَ عَدُوٌّ لِلْكَافِرٖينَ ﴿٩٨﴾ وَلَقَدْ
اَنْزَلْنَا اِلَيْكَ اٰيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَمَا يَكْفُرُ بِهَا اِلَّا الْفَاسِقُونَ
﴿٩٩﴾ اَوَكُلَّمَا عَاهَدُوا عَهْدًا نَبَذَهُ فَرٖيقٌ مِنْهُمْ بَلْ اَكْثَرُهُمْ
لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠٠﴾ وَلَمَّا جَٓاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ
مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْ نَبَذَ فَرٖيقٌ مِنَ الَّذٖينَ اُوتُوا الْكِتَابَ
كِتَابَ اللّٰهِ وَرَٓاءَ ظُهُورِهِمْ كَاَنَّهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٠١﴾

94. De ki: "Allah katında ahiret yurdu, (*iddia ettiğiniz gibi*) sair insanların dışında sırf sizinse, ölümü temenni edin! Eğer (*tezinizde*) doğru iseniz..."

95. Onu, ellerinin yaptığı (*kirli*) yatırımlardan ötürü asla temenni etmezler. Allah, zalimleri hakkıyla bilendir.

96. Andolsun, onları; sair insanlardan, şirk koşanlardan dahi hayata daha düşkün bulacaksın! Her biri, bin yıl yaşatılmasını ister; oysa bu (*kadar yaşatılması*) da onu azaptan beri çekecek değildir. Allah yaptıkları her şeyi hakkıyla görendir.

97. De ki: "Allah'ın izniyle onu (*Kur'an'ı*), kendinden öncekileri onaylayıcı ve mü'minlere bir hidayet ve muştu kaynağı olarak senin kalbine indirdi diye Cebrail'e kim düşman ise,

98. Allah'a, meleklerine, elçilerine, Cebrail ve Mikail'e her kim düşman olursa, Allah da kâfirlerin kesinlikle düşmanıdır."

99. Andolsun, sana apaçık âyetler indirdik ve onları ancak fâsık (*sapkın*)lar inkâr ederler!

100. Ne zaman bir antlaşma yaptılarsa, içlerinden bir grup onu kenara itmedi mi? Gerçek şu ki onların birçoğu iman (*antlaşmalara riayet*) etmezler.

101. Kendilerine kitap verilenlerden bir grup, Allah katından onlara, yanlarındakini doğrulayan bir elçi gelince Allah'ın kitabını, sanki bilmiyorlarmış gibi sırtlarının gerisine attılar.

وَاتَّبَعُوا مَا تَتْلُوا الشَّيَاطِينُ عَلٰى مُلْكِ سُلَيْمٰنَ وَمَا
كَفَرَ سُلَيْمٰنُ وَلٰكِنَّ الشَّيَاطِينَ كَفَرُوا يُعَلِّمُونَ النَّاسَ
السِّحْرَ وَمَا اُنْزِلَ عَلَى الْمَلَكَيْنِ بِبَابِلَ هَارُوتَ
وَمَارُوتَ وَمَا يُعَلِّمَانِ مِنْ اَحَدٍ حَتّٰى يَقُولَا اِنَّمَا نَحْنُ
فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهٖ بَيْنَ
الْمَرْءِ وَزَوْجِهٖ وَمَا هُمْ بِضَٓارّٖينَ بِهٖ مِنْ اَحَدٍ اِلَّا بِاِذْنِ
اللّٰهِ وَيَتَعَلَّمُونَ مَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَلَقَدْ عَلِمُوا
لَمَنِ اشْتَرٰيهُ مَا لَهُ فِي الْاٰخِرَةِ مِنْ خَلَاقٍ وَلَبِئْسَ مَا
شَرَوْا بِهٖٓ اَنْفُسَهُمْ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿١٠٢﴾ وَلَوْ اَنَّهُمْ
اٰمَنُوا وَاتَّقَوْا لَمَثُوبَةٌ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ خَيْرٌ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ
﴿١٠٣﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تَقُولُوا رَاعِنَا وَقُولُوا
انْظُرْنَا وَاسْمَعُوا وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ اَلِيمٌ ﴿١٠٤﴾ مَا
يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ وَلَا الْمُشْرِكِينَ
اَنْ يُنَزَّلَ عَلَيْكُمْ مِنْ خَيْرٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَاللّٰهُ يَخْتَصُّ
بِرَحْمَتِهٖ مَنْ يَشَٓاءُ وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿١٠٥﴾

102. Ve Süleyman'ın mülkü hakkında şeytanların okudukları masallara uydular. Oysa Süleyman, kâfirlik (*sihirbazlık*) etmedi ve fakat şeytanlar, insanlara sihri ve Babil'deki iki melek Harut ve Marut'a indirileni öğreterek kâfirlik ettiler.[10] Halbuki (*meleklerin*) ikisi de, "Biz ancak bir imtihanız, sakın kâfirlik etme!" demeden hiç kimseye öğretmezler. Böyle iken onlardan, karı-kocanın arasını ayıracak şeyler öğrenirler; ama Allah'ın izni olmadan hiç kimseye aslâ bir zarar veremezler. Kendilerine zarar veren ve faydası olmayan şeyler öğrenirler. Andolsun, onu (*sihirbazlığı*) tercih edenin ahiretten hiçbir nasibi olmadığını da bilmektedirler! Ne kötü bedel karşılığında kendilerini sattılar! Eğer bilselerdi...

103. Eğer iman edip takva sahibi olsalardı, Allah katından (*küçücük*) bir mükâfat, kuşkusuz (*elde ettikleri dünyalıktan*) daha hayırlıdır. Eğer bilselerdi...

104. Ey iman edenler, "Râ'ınâ!" demeyin (*Peygamberinize*); "Unzurnâ!" deyin ve (*emirlerini*) dinleyin.[11] Elbette kâfirler çok acı bir azaba uğrayacaklar.

105. Kitap ehlinin küfre saplananları da müşrikler de rabbinizden size bir hayır indirilmesini istemezler. Allah, rahmetini dilediğine tahsis eder ve Allah, çok büyük lütuf sahibidir.

(10) Kur'an, büyücülük etmekle kâfirlik etmeyi bir tutarak. Hz. Süleyman'ın kâfir, yani büyücü olmadığını ve saltanatını bu yolla kurmadığını açıklamaktadır.

(11) Râ'ınâ, dilimizde de kullanılan riayetten, "Bize riayet et, bizi gözet, durumumuzu dikkate al." manalarında emir kipidir. Müslümanlar, Hz. Peygamber'le konuşmalarında bu tabiri kullanırlardı. Derken Yahudiler. kendi dillerinde sövgü anlamına gelen, Arapçada da ahmaklık demek olan "ruûne"yi kasdederek, "râ'ınâ" demeye başladılar. Bunun üzerine Cenabı Allah, Müslümanları Hz. Peygamber'e hitaplarında bu tabiri kullanmaktan menedip yaklaşık olarak aynı manayı ifade eden "unzurnâ" demelerini emretti.

مَا نَنْسَخْ مِنْ اٰيَةٍ اَوْ نُنْسِهَا نَأْتِ بِخَيْرٍ مِنْهَآ اَوْ مِثْلِهَاۜ
اَلَمْ تَعْلَمْ اَنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَد۪يرٌ ﴿١٠٦﴾ اَلَمْ تَعْلَمْ
اَنَّ اللّٰهَ لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِۜ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ
اللّٰهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَص۪يرٍ ﴿١٠٧﴾ اَمْ تُر۪يدُونَ اَنْ تَسْـَٔلُوا
رَسُولَكُمْ كَمَا سُئِلَ مُوسٰى مِنْ قَبْلُۜ وَمَنْ يَتَبَدَّلِ الْكُفْرَ
بِالْا۪يمَانِ فَقَدْ ضَلَّ سَوَٓاءَ السَّب۪يلِ ﴿١٠٨﴾ وَدَّ كَث۪يرٌ مِنْ اَهْلِ
الْكِتَابِ لَوْ يَرُدُّونَكُمْ مِنْ بَعْدِ ا۪يمَانِكُمْ كُفَّاراًۚ حَسَداً
مِنْ عِنْدِ اَنْفُسِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْحَقُّۚ فَاعْفُوا
وَاصْفَحُوا حَتّٰى يَأْتِيَ اللّٰهُ بِاَمْرِه۪ۜ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ
قَد۪يرٌ ﴿١٠٩﴾ وَاَق۪يمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَۜ وَمَا تُقَدِّمُوا
لِاَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللّٰهِۜ اِنَّ اللّٰهَ بِمَا تَعْمَلُونَ
بَص۪يرٌ ﴿١١٠﴾ وَقَالُوا لَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ اِلَّا مَنْ كَانَ هُوداً
اَوْ نَصَارٰىۜ تِلْكَ اَمَانِيُّهُمْۜ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ
صَادِق۪ينَ ﴿١١١﴾ بَلٰى مَنْ اَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلّٰهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهُ
اَجْرُهُ عِنْدَ رَبِّه۪ۖ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١١٢﴾

106. Bir âyeti nesheder[12] veya unutturursak, ondan daha iyisini veya (*onun*) benzerini getiririz. Allah'ın her şeye hakkıyla güç yetiren olduğunu bilmez misin?

107. Allah'ın, gökler ve yer mülkünün yegâne sahibi olduğunu ve Allah'ın dışında sizin hiçbir veliniz[13] ve hiçbir yardımcınız olmadığını bilmez misin?

108. Yoksa daha önce Musa'ya sorulduğu gibi siz de mi peygamberinize (*yersiz sorular*) sormak istiyorsunuz? Kim imanı küfre değiştirirse, elbette doğru yoldan sapmıştır.

109. Kitap ehlinin birçoğu, gerçek kendilerine apaçık belli olduktan sonra, sırf kıskançlıklarından ötürü imanınızın ardından sizi kâfirliğe çevirmek istediler. Ancak Allah'ın emri gelinceye dek affedici ve hoş görülü olun! Nitekim Allah, her şeye hakkıyla güç yetirendir.

110. Namazı dosdoğru kılın ve zekâtı verin! Hayır namına kendiniz için her ne yatırım yaparsanız, Allah katında onu bulursunuz. Kuşkusuz Allah yaptığınız her şeyi hakkıyla görendir.

111. "Cennete, ancak Yahudi veya Hıristiyan olan girecektir" dediler. Bu da onların kuruntularıdır. De ki: "Haydi kanıtınızı getirin! Eğer doğru iseniz..."

112. Gerçek şu ki, her kim yüzü (*özü*)nü, iyi davranan olarak Allah'a teslim ederse, rabbi katında elbette mükâfatlandırılacaktır; onlara hiçbir korku yoktur ve onlar üzülmeyeceklerdir.

(12) Neshetmek hükümsüz kılmak veya yürürlükten kaldırmak anlamındadır. Allah, insanlığın sosyal ve kültürel gelişmesine ve bu gelişmeden doğan ihtiyaçlara paralel olarak yeni peygamberler ve kitaplar göndermiş, birtakım eski hükümleri yürürlükten kaldırıp, yerine yeni hükümler getirmiştir. Kimi tefsirciler. Kur'an'da da pek az olmakla beraber lafzı ve manası neshedilen veya sadece manası neshedilip lafzı baki kalan âyetler olduğu görüşünü savunurken, kimileri de bu görüşe şiddetle karşı çıkmaktadırlar.

(13) Velî kelimesi; dost, arkadaş, seven, kayıran, yardımcı ve müttefik (bağlaşık) gibi birçok anlamda kullanılmaktadır ve aynı zamanda "veli-aht" ve "veli-nimet" ifadelerinde olduğu gibi sahip demektir. Burada ise yardımcı ve kayırıcı manasındadır. Allah'ın sadece Hz. İbrahim'i dost edindiği Kur'an'da açıklanmıştır ki, ondan başkalarını O'na dost yapmak, Allah'ın yüce şanını hakkıyla değerlendirmemek olur. Kur'an, bazılarını da Şeytan'ın velileri olarak nitelemektedir ki, bunu Şeytan'ın dostları diye anlamak doğru değildir; çünkü Şeytan, ezelî ve ebedî düşmanı olan insanları dost edinmez; ancak onları kendisine yandaş ve bağlaşık yapar. Velî (velî)), "faîl" vezninde sıfat-i müşebbehe olduğundan, bu vezindeki kelimeler bazen ism-i fail (etken sıfat), bazen de ism-i mef'ul (edilgen sıfat) anlamında kullanılır. Örneğin faîl veznindeki "katîl", ism-i mef'ul, yani maktul manasında kullanılmıştır. Dolayısıyla velî kelimesi kayıran veya kayırılan, yardım eden veya yardım edilen anlamında olabilir. Örneğin "Allah mü'minlerin velisidir." sözünde kayıran ve yardım eden, "Mü'minler Allah'ın velileridir." sözünde ise, Allah'ın kayırdıkları ve Allah tarafından kendilerine yardım edilenler veya Allah'ın yardımcıları anlamındadır.

وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَيْسَتِ النَّصَارٰى عَلٰى شَيْءٍ وَقَالَتِ
النَّصَارٰى لَيْسَتِ الْيَهُودُ عَلٰى شَيْءٍ وَهُمْ يَتْلُونَ الْكِتَابَ
كَذٰلِكَ قَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ فَاللّٰهُ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ
يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١١٣﴾ وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ
مَنَعَ مَسَاجِدَ اللّٰهِ اَنْ يُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ وَسَعٰى فِي خَرَابِهَا
اُولٰئِكَ مَا كَانَ لَهُمْ اَنْ يَدْخُلُوهَا اِلَّا خَائِفِينَ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا
خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١١٤﴾ وَلِلّٰهِ الْمَشْرِقُ
وَالْمَغْرِبُ فَاَيْنَمَا تُوَلُّوا فَثَمَّ وَجْهُ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ
﴿١١٥﴾ وَقَالُوا اتَّخَذَ اللّٰهُ وَلَدًا سُبْحَانَهُ بَلْ لَهُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ
وَالْاَرْضِ كُلٌّ لَهُ قَانِتُونَ ﴿١١٦﴾ بَدِيعُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ
وَاِذَا قَضٰى اَمْرًا فَاِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿١١٧﴾ وَقَالَ
الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ لَوْلَا يُكَلِّمُنَا اللّٰهُ اَوْ تَأْتِينَا اٰيَةٌ كَذٰلِكَ
قَالَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِثْلَ قَوْلِهِمْ تَشَابَهَتْ قُلُوبُهُمْ قَدْ
بَيَّنَّا الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿١١٨﴾ اِنَّا اَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ
بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَا تُسْـَٔلُ عَنْ اَصْحَابِ الْجَحِيمِ ﴿١١٩﴾

113. Yahudiler dediler ki: "Hıristiyanlar, hiçbir şey üzerinde (*hiçbir esasa dayalı*) değildirler." Hıristiyanlar da, "Yahudiler hiçbir şey üzerinde değildirler" dediler. Oysa kitabı onlar okuyorlar. Bilmeyen (*kitapsız putperest*)ler de böylece aynı sözü (*her ikisi hakkında*) söylediler. Artık Allah, ihtilaf ettikleri hususlarda kıyamet günü aralarında hüküm verecektir.

114. Allah'ın mescitlerine, içlerinde adının anılması (*namaz kılınması*)na engel olan ve harap olmalarına çalışanlardan kim daha zalimdir? Onlar, buralara ancak ürperti duyarak girmeli (*yaklaşmalı*) idiler! Elbette onlara dünyada kepazelik ve ahirette çok büyük bir azap vardır.

115. Doğu da batı da ancak Allah'ındır, dolayısıyla nereye yönelseniz, Allah'la yüzleşirsiniz. Kuşkusuz Allah geniş (*mekândan münezzeh*)tir, hakkıyla bilendir.

116. "Allah çocuk edindi" dediler. O, münezzehtir. Gerçek şu ki, göklerde ve yerde ne varsa hepsi ancak O'nundur; hepsi de yalnız O'na boyun eğenlerdir.

117. Göklerin ve yerin eşsiz yaratıcısıdır. Bir işe hükmedince, ona sadece "ol!" der; hemen olur.

118. Bilgisizler dediler ki: "Allah bizimle de konuşmalı veya bize bir âyet (*mucize*) gelmeliydi!" Onlardan öncekiler de böylece, tıpkı onların dediklerini demişlerdi. Kalp (*zihniyet*)leri benzeşti (*örtüştü*); oysa biz, kesin bilgi arayan topluma âyetlerimizi açıklamışızdır.

119. Nitekim biz seni hakkaniyetle müjdeleyici ve uyarıcı olarak gönderdik ve sen, cehennemliklerden sorumlu değilsin.

وَلَنْ تَرْضٰى عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارٰى حَتّٰى تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ قُلْ اِنَّ
هُدَى اللّٰهِ هُوَ الْهُدٰى وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ اَهْوَٓاءَهُمْ بَعْدَ الَّذ۪ي جَٓاءَكَ مِنَ
الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللّٰهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَص۪يرٍ ﴿١٢٠﴾ اَلَّذ۪ينَ اٰتَيْنَاهُمُ
الْكِتَابَ يَتْلُونَهُ حَقَّ تِلَاوَتِه۪ اُو۬لٰٓئِكَ يُؤْمِنُونَ بِه۪ وَمَنْ يَكْفُرْ بِه۪
فَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٢١﴾ يَا بَن۪ٓي اِسْرَٓائ۪يلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ
الَّت۪ٓي اَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَاَنّ۪ي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَم۪ينَ ﴿١٢٢﴾
وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْز۪ي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْـًٔا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا عَدْلٌ
وَلَا تَنْفَعُهَا شَفَاعَةٌ وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ ﴿١٢٣﴾ وَاِذِ ابْتَلٰٓى اِبْرٰه۪يمَ
رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ فَاَتَمَّهُنَّ قَالَ اِنّ۪ي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ اِمَامًا قَالَ وَمِنْ
ذُرِّيَّت۪ي قَالَ لَا يَنَالُ عَهْدِي الظَّالِم۪ينَ ﴿١٢٤﴾ وَاِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ
مَثَابَةً لِلنَّاسِ وَاَمْنًا وَاتَّخِذُوا مِنْ مَقَامِ اِبْرٰه۪يمَ مُصَلًّى وَعَهِدْنَٓا اِلٰٓى
اِبْرٰه۪يمَ وَاِسْمٰع۪يلَ اَنْ طَهِّرَا بَيْتِيَ لِلطَّٓائِف۪ينَ وَالْعَاكِف۪ينَ وَالرُّكَّعِ
السُّجُودِ ﴿١٢٥﴾ وَاِذْ قَالَ اِبْرٰه۪يمُ رَبِّ اجْعَلْ هٰذَا بَلَدًا اٰمِنًا وَارْزُقْ
اَهْلَهُ مِنَ الثَّمَرَاتِ مَنْ اٰمَنَ مِنْهُمْ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ قَالَ وَمَنْ كَفَرَ
فَاُمَتِّعُهُ قَل۪يلًا ثُمَّ اَضْطَرُّهُٓ اِلٰى عَذَابِ النَّارِ وَبِئْسَ الْمَص۪يرُ ﴿١٢٦﴾

120. Kendi millet (*inanç sistem*)lerine uymadıkça Yahudiler de Hıristiyanlar da senden asla hoşnut olmayacaklardır. De ki: "Asıl hidayet Allah'ın hidayetidir!" Sana ulaşan bunca ilimden sonra eğer onların arzularına uyarsan, Allah'a karşı hiçbir velin (*kayırıcın*) ve yardımcın yoktur.

121. Kendilerine verdiğimiz kitabı hakkıyla okuyanlar ise, işte ona inananlar onlardır ve onu kim inkâr ederse, işte onlar hüsrandadırlar!

122. Ey İsrailoğulları, size bahşettiğim nimetimi ve sizi alemlere üstün kıldığımı hatırlayın!

123. Öyle bir günden sakının ki, kimsenin kimseye hiç bir yararı olmayacak, fidyesi kabul edilmeyecek, kendisine şefaat fayda vermeyecek ve yardım görmeyeceklerdir!

124. Bir zamanlar rabbi İbrahim'i birtakım kelimât (*talimat*)la denemiş; nitekim (*İbrahim*) onları eksiksiz yerine getirmişti: "Kesinlikle seni insanlara imam (*önder*) yapacağım!" buyurdu. "Soyumdan gelenleri de..." dedi (*İbrahim*). Buyurdu ki: "Benim vaadim, zalimleri kapsamaz."

125. Hani o evi (*Kabe'yi*) insanlar için bir toplanma ve güvenlik yurdu yapmıştık. İbrahim'in makamını siz de namazgah edinin. İbrahim ve İsmail'e şöyle emrettik: "Evimi; tavafçılar, itikâfçılar, rükû edenler, secdeye kapananlar için temiz tutun!"

126. Dolayısıyla İbrahim, "Rabbim!" dedi, "Burasını güvenli bir şehir kıl ve halkından Allah'a ve son gün (*ahiret*)e inananlara çeşitli ürünler bahşet!" Şöyle buyurdu (*Allah*): "Kim kâfirlik ederse, onu da biraz barındırır, sonra cehennem azabına sürüklerim." Ne kötü akıbettir (*o cehennem*)!

وَاِذْ يَرْفَعُ اِبْرٰهٖيمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَاِسْمٰعٖيلُؕ رَبَّنَا تَقَبَّلْ
مِنَّاۜ اِنَّكَ اَنْتَ السَّمٖيعُ الْعَلٖيمُ ﴿١٢٧﴾ رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمَيْنِ
لَكَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَٓا اُمَّةً مُسْلِمَةً لَكَۖ وَاَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَيْنَاۚ
اِنَّكَ اَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحٖيمُ ﴿١٢٨﴾ رَبَّنَا وَابْعَثْ فٖيهِمْ رَسُولًا
مِنْهُمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ اٰيَاتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ
وَيُزَكّٖيهِمْۜ اِنَّكَ اَنْتَ الْعَزٖيزُ الْحَكٖيمُ ﴿١٢٩﴾ وَمَنْ يَرْغَبُ عَنْ
مِلَّةِ اِبْرٰهٖيمَ اِلَّا مَنْ سَفِهَ نَفْسَهُؕ وَلَقَدِ اصْطَفَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَاۚ
وَاِنَّهُ فِي الْاٰخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحٖينَ ﴿١٣٠﴾ اِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُ اَسْلِمْۙ
قَالَ اَسْلَمْتُ لِرَبِّ الْعَالَمٖينَ ﴿١٣١﴾ وَوَصّٰى بِهَٓا اِبْرٰهٖيمُ بَنٖيهِ
وَيَعْقُوبُؕ يَا بَنِيَّ اِنَّ اللّٰهَ اصْطَفٰى لَكُمُ الدّٖينَ فَلَا تَمُوتُنَّ اِلَّا
وَاَنْتُمْ مُسْلِمُونَؕ ﴿١٣٢﴾ اَمْ كُنْتُمْ شُهَدَٓاءَ اِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ
الْمَوْتُۙ اِذْ قَالَ لِبَنٖيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ بَعْدٖيؕ قَالُوا نَعْبُدُ
اِلٰهَكَ وَاِلٰهَ اٰبَٓائِكَ اِبْرٰهٖيمَ وَاِسْمٰعٖيلَ وَاِسْحٰقَ اِلٰهًا وَاحِدًاۚ
وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٣﴾ تِلْكَ اُمَّةٌ قَدْ خَلَتْۚ لَهَا مَا كَسَبَتْ
وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْۚ وَلَا تُسْـَٔلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٣٤﴾

127. İbrahim ve İsmail, evin temellerini yükseltirken, "Rabbimiz!" (*dediler*), "Bizden (*amelimizi*) kabul buyur! Kuşkusuz sen hakkıyla işitensin, hakkıyla bilensin.

128. Rabbimiz, bizi sana müslüman (*teslim olan*)lar kıl, soyumuzdan da sana müslüman olan bir ümmet çıkar, bize kulluk vecibelerimizi göster ve tevbelerimizi kabul buyur! Nitekim sen tevbeleri çokça kabul edensin, çok merhametlisin.

129. Ey rabbimiz, onlara içlerinden öyle bir elçi gönder ki, onlara senin âyetlerini okusun, kitabı ve hikmeti öğretsin ve onları günahtan arındırsın! Şüphesiz sen çok izzetlisin, çok hikmetlisin."

130. İbrahim'in inanç sistemine, ancak kendisini sefih (*budala*) yerine koyan kimse rağbet etmez. Andolsun, onu dünyada seçkin kıldık, ahirette de elbette salih (*iyi*)lerdendir!

131. Rabbi ona, "Müslüman (*teslim*) ol!" buyurunca (*hiç tereddüt etmeden*) dedi ki: "Alemlerin rabbine teslim oldum."

132. İbrahim de Yakup da oğullarına bunu tavsiye ettiler: "Ey oğullarım, Allah size bu dini seçti; dolayısıyla siz ancak müslüman olarak can verin!"

133. Yoksa Yakub'a ölüm gelip çattığı zaman yanında mıydınız? Hani oğullarına, "Benden sonra neye (*hangi otoriteye*) kulluk edeceksiniz?" diye sormuştu. Dediler ki: "Tek tanrı olarak senin tanrına; ataların İbrahim, İsmail ve İshak'ın tanrısına kulluk edeceğiz. Biz, yalnız O'na müslüman (*teslim*) olanlarız."

134. Onlar gelip geçen bir ümmettir; yaptıkları her şey (*sorumluluk olarak*), elbette onlara ait ve yaptığınız her şey elbette kendinize aittir ve onların ne yaptıkları sizden sorulmayacaktır.

وَقَالُوا كُونُوا هُودًا اَوْ نَصَارٰى تَهْتَدُوا قُلْ بَلْ مِلَّةَ اِبْرٰهٖيمَ
حَنٖيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكٖينَ ﴿١٣٥﴾ قُولُوا اٰمَنَّا بِاللّٰهِ
وَمَا اُنْزِلَ اِلَيْنَا وَمَا اُنْزِلَ اِلٰى اِبْرٰهٖيمَ وَاِسْمٰعٖيلَ وَاِسْحٰقَ
وَيَعْقُوبَ وَالْاَسْبَاطِ وَمَا اُوتِيَ مُوسٰى وَعٖيسٰى وَمَا اُوتِيَ
النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ اَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ
مُسْلِمُونَ ﴿١٣٦﴾ فَاِنْ اٰمَنُوا بِمِثْلِ مَا اٰمَنْتُمْ بِهٖ فَقَدِ اهْتَدَوْا
وَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنَّمَا هُمْ فٖي شِقَاقٍ فَسَيَكْفٖيكَهُمُ اللّٰهُ وَهُوَ
السَّمٖيعُ الْعَلٖيمُ ﴿١٣٧﴾ صِبْغَةَ اللّٰهِ وَمَنْ اَحْسَنُ مِنَ اللّٰهِ
صِبْغَةً وَنَحْنُ لَهُ عَابِدُونَ ﴿١٣٨﴾ قُلْ اَتُحَاجُّونَنَا فِي اللّٰهِ
وَهُوَ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ وَلَنَا اَعْمَالُنَا وَلَكُمْ اَعْمَالُكُمْ وَنَحْنُ لَهُ
مُخْلِصُونَ ﴿١٣٩﴾ اَمْ تَقُولُونَ اِنَّ اِبْرٰهٖيمَ وَاِسْمٰعٖيلَ وَاِسْحٰقَ
وَيَعْقُوبَ وَالْاَسْبَاطَ كَانُوا هُودًا اَوْ نَصَارٰى قُلْ ءَاَنْتُمْ اَعْلَمُ
اَمِ اللّٰهُ وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ كَتَمَ شَهَادَةً عِنْدَهُ مِنَ اللّٰهِ وَمَا اللّٰهُ
بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٤٠﴾ تِلْكَ اُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ
وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ وَلَا تُسْـَٔلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٤١﴾

135. "Yahudi veya Hıristiyan olun ki, hidayet bulasınız" dediler. De ki: "Gerçek şu ki, İbrahim'in hanîf (*halis tevhitçi*) milletine (*uyanlarız biz*) ve o, şirk koşanlardan değildir!"

136. Deyin ki: "Allah'a, bize indirilene, İbrahim, İsmail, İshak, Yakup ve esbât (*torunlar*)ına indirilene, Musa ve İsa'ya verilene ve rableri tarafından peygamberlere verilenlere iman ettik; onların hiçbiri arasında ayrım yapmayız ve biz, yalnız O'na müslüman (*teslim*) olanlarız."

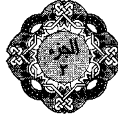
137. Onlar da tıpkı sizin inandığınız gibi inanırlarsa, kuşkusuz hidayete ererler. Eğer yüz çevirirlerse, (*seninle*) uyuşmazlık içinde olacakları kesindir. Ancak Allah, onlara karşı sana yeter ve O hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.

138. "Allah'ın" (*deyin*), "Boyasına boyandık. Kimin boyası, Allah'ınkinden daha güzeldir? Biz, yalnız O'na kulluk edenleriz."

139. De ki: "Allah hakkında mı bizimle tartışıyorsunuz? Oysa O, bizim de rabbimiz, sizin de rabbinizdir. Amellerimiz (*sorumluluk olarak*) elbette bize, amelleriniz de elbette size aittir. Kesinlikle biz, O'na içten bağlananlarız."

140. Yoksa siz; İbrahim, İsmail, İshak, Yakup ve torunlarının Yahudi veya Hıristiyan olduklarını mı söylüyorsunuz? De ki: "Siz mi daha iyi bilirsiniz, yoksa Allah mı? Kendisine Allah'ın yüklediği şahitliği ketmedenden kim daha zalimdir? Allah, yaptıklarınızdan asla habersiz değildir."

141. Onlar gelip geçen bir ümmettir; yaptıkları her şey (*sorumluluk olarak*) elbette onlara, yaptığınız her şey de elbette size aittir ve onların ne yaptıkları sizden sorulmayacak.

سَيَقُولُ السُّفَهَٓاءُ مِنَ النَّاسِ مَا وَلّٰيهُمْ عَنْ قِبْلَتِهِمُ الَّت۪ي
كَانُوا عَلَيْهَاۜ قُلْ لِلّٰهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُۜ يَهْد۪ي مَنْ يَشَٓاءُ
اِلٰى صِرَاطٍ مُسْتَق۪يمٍ ﴿١٤٢﴾ وَكَذٰلِكَ جَعَلْنَاكُمْ اُمَّةً وَسَطًا
لِتَكُونُوا شُهَدَٓاءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ
شَه۪يدًاۜ وَمَا جَعَلْنَا الْقِبْلَةَ الَّت۪ي كُنْتَ عَلَيْهَٓا اِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ
يَتَّبِعُ الرَّسُولَ مِمَّنْ يَنْقَلِبُ عَلٰى عَقِبَيْهِۜ وَاِنْ كَانَتْ لَكَب۪يرَةً
اِلَّا عَلَى الَّذ۪ينَ هَدَى اللّٰهُۜ وَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيُض۪يعَ ا۪يمَانَكُمْۜ اِنَّ
اللّٰهَ بِالنَّاسِ لَرَؤُ۫فٌ رَح۪يمٌ ﴿١٤٣﴾ قَدْ نَرٰى تَقَلُّبَ وَجْهِكَ
فِي السَّمَٓاءِۚ فَلَنُوَلِّيَنَّكَ قِبْلَةً تَرْضٰيهَاۖ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِۜ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُۜ
وَاِنَّ الَّذ۪ينَ اُو۫تُوا الْكِتَابَ لَيَعْلَمُونَ اَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْۜ وَمَا
اللّٰهُ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ ﴿١٤٤﴾ وَلَئِنْ اَتَيْتَ الَّذ۪ينَ اُو۫تُوا
الْكِتَابَ بِكُلِّ اٰيَةٍ مَا تَبِعُوا قِبْلَتَكَۚ وَمَٓا اَنْتَ بِتَابِعٍ قِبْلَتَهُمْۚ
وَمَا بَعْضُهُمْ بِتَابِعٍ قِبْلَةَ بَعْضٍۜ وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ اَهْوَٓاءَهُمْ مِنْ
بَعْدِ مَا جَٓاءَكَ مِنَ الْعِلْمِۙ اِنَّكَ اِذًا لَمِنَ الظَّالِم۪ينَۢ ﴿١٤٥﴾

142. İnsanların sefih (*enayi*)leri, "Onları, yöneldikleri kıbleden (*Kabe'ye*) çeviren nedir?" diyeceklerdir. De ki: "Doğu da batı da elbette Allah'ındır, dilediğini doğru yola iletir."[14]

143. Böylece sizi orta (*dengeli*) bir ümmet yaptık ki, (*kıyamette*) sair insanların şahitleri olasınız; elçimiz de sizin hakkıyla şahidiniz olsun. Eskiden yöneldiğin kıble (*Kâbe'*)yi, sırf elçimize kimin uyacağını, kimin de gerisingeriye (*küfre*) döneceğini bilelim (*belirleyelim*) diye geri getirdik. Bu durum, Allah'ın hidayet ettiği kişilerden başkasına elbette çok ağırdır. Allah, imanınızı (*Mescid-i Aksâ'ya yönelerek kıldığınız namazları*) zayi edecek değildir. Kesinlikle Allah, insanlara karşı çok şefkatlidir, çok merhametlidir.

144. Yüzünün göğe çevrilip durduğunu görüyoruz; dolayısıyla seni mutlaka hoşnut olacağın bir kıbleye yönelteceğiz. Artık yüzü (*yönü*)nü Mescid-i Haram'dan yana çevir. Nerede olursanız, siz de yüzlerinizi ondan yana çevirin. Kendilerine kitap verilenler de bunun rablerinden gelen hak olduğunu elbette bilirler. Allah, onların yaptıklarından aslâ habersiz değildir.

145. Andolsun, kendilerine kitap verilenlere her çeşit âyeti (*delili*) getirsen, senin kıblene uymazlar! Sen de onların kıblesine uymayacaksın. Onlar birbirlerinin de kıblesine uymazlar. Sana ulaşan bunca ilimden sonra eğer onların arzularına uyarsan, o takdirde sen kesinlikle zalimlerdensin.

(14) Müslümanlar, Mekke'de Kabe'ye yönelerek namaz kılarlarken, hicretten sonra ilahî emirle Kudüs'e yöneldiler. Bir buçuk yıl kadar devam eden bu durumun, komşuları olan Yahudileri kendilerine ısındırmak amacına yönelik olduğu söylendi; ancak onların daha da şımarmaları ve etrafa, müslümanları hafife alan söylentiler yaymaları üzerine Hz. Peygamber, ilk kıble Kabe'ye yöneltilmesini beklemeye başlamıştı.

الَّذِينَ اٰتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ اَبْنَاءَهُمْۜ وَاِنَّ
فَرِيقاً مِنْهُمْ لَيَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٤٦﴾ اَلْحَقُّ مِنْ
رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿١٤٧﴾ وَلِكُلٍّ وِجْهَةٌ هُوَ مُوَلِّيهَا
فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِۜ اَيْنَ مَا تَكُونُوا يَأْتِ بِكُمُ اللّٰهُ جَمِيعاًۜ
اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٤٨﴾ وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ
فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِۜ وَاِنَّهُ لَلْحَقُّ مِنْ رَبِّكَۜ
وَمَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٤٩﴾ وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ
فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِۜ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ
فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَيْكُمْ حُجَّةٌ اِلَّا
الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِي وَلِاُتِمَّ نِعْمَتِي
عَلَيْكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥٠﴾ كَمَا اَرْسَلْنَا فِيكُمْ رَسُولاً
مِنْكُمْ يَتْلُوا عَلَيْكُمْ اٰيَاتِنَا وَيُزَكِّيكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ الْكِتَابَ
وَالْحِكْمَةَ وَيُعَلِّمُكُمْ مَا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ ﴿١٥١﴾ فَاذْكُرُونِي
اَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُونِ ﴿١٥٢﴾ يَا اَيُّهَا الَّذِينَ
اٰمَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلٰوةِۜ اِنَّ اللّٰهَ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿١٥٣﴾

146. Kendilerine kitap verdiklerimiz onu (*Muhammed'i*), oğullarını tanıdıkları gibi tanırlar; ancak içlerinden bir grup, elbette gerçeği bile bile ketmediyorlar.

147. Hak, ancak rabbinden gelendir; o halde sakın tereddüt edenlerden olma!

148. Herbirinin bir yönü (*kıblesi*) vardır, ona yönelmiştir. Artık hayırlarda yarışın! Nerede olsanız, Allah hepinizi (*huzuruna*) getirir; nitekim Allah her şeye hakkıyla güç yetirendir.

149. Çıkıp gittiğin her yerden (*namazda*) yüzü (*yönü*)nü Mescid-i Haram'dan yana çevir! Kuşkusuz bu, rabbinden gelen hakkın ta kendisidir. Allah, yaptıklarınızdan aslâ habersiz değildir!

150. Çıkıp gittiğin her yerden (*namazda*) yüzü (*yönü*)nü Mescid-i Haram'dan yana çevir; siz de her nerede olsanız, yüzlerinizi ondan yana çevirin ki, sair insanların size karşı hiçbir hücceti (*bahanesi*) olmasın. Ancak onların zalimlik edenleri hariç; ama onlardan korkmayın, benden korkun ki, size (*Kur'an*) nimetimi tamamlayayım ve ta ki hidayet bulasınız.

151. Nitekim size içinizden öyle bir elçi gönderdik ki, size âyetlerimizi okuyor, sizi tezkiye ediyor (*günahtan arındırıyor*), size kitabı ve hikmeti öğretiyor, size bilmediklerinizi öğretiyor.

152. O halde beni (*taat ve ibadetle*) anın ki, ben de sizi (*rahmet ve mağfiretle*) anayım! Bana şükredin ve bana nankörlük etmeyin!

153. Ey iman edenler, sabır ve salâta (*namaza*) sığının[15]; nitekim Allah sabredenlerin yanındadır.

(15) Bkz. 2/45'inci âyetin dipnotu. Mealcilerimizin bazıları bu âyete, "sabır ve namazla yadım isteyin" yorumunu getirmişlerse de asıl mana, "istaînû billah" (*Allah'a sığının/Allah'tan yardım isteyin*) âyetinde olduğu gibi burada da namaza sığının, namaz ve duadan yardım bekleyindir.

وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ اَمْوَاتٌ بَلْ اَحْيَاءٌ وَلٰكِنْ
لَا تَشْعُرُونَ ﴿١٥٤﴾ وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ
وَنَقْصٍ مِنَ الْاَمْوَالِ وَالْاَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ
﴿١٥٥﴾ اَلَّذِينَ اِذَا اَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ قَالُوا اِنَّا لِلّٰهِ وَاِنَّا اِلَيْهِ
رَاجِعُونَ ﴿١٥٦﴾ اُولٰئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ
وَاُولٰئِكَ هُمُ الْمُهْتَدُونَ ﴿١٥٧﴾ اِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ
اللّٰهِ فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ اَوِ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ اَنْ يَطَّوَّفَ
بِهِمَا وَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَاِنَّ اللّٰهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ ﴿١٥٨﴾ اِنَّ الَّذِينَ
يَكْتُمُونَ مَا اَنْزَلْنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالْهُدٰى مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ
لِلنَّاسِ فِي الْكِتَابِ اُولٰئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللّٰهُ وَيَلْعَنُهُمُ اللَّاعِنُونَ
﴿١٥٩﴾ اِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَاَصْلَحُوا وَبَيَّنُوا فَاُولٰئِكَ اَتُوبُ عَلَيْهِمْ
وَاَنَا التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١٦٠﴾ اِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ
اُولٰئِكَ عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللّٰهِ وَالْمَلٰئِكَةِ وَالنَّاسِ اَجْمَعِينَ ﴿١٦١﴾
خَالِدِينَ فِيهَا لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ
﴿١٦٢﴾ وَاِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ وَاحِدٌ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الرَّحْمٰنُ الرَّحِيمُ ﴿١٦٣﴾

154. Allah yolunda öldürülen (*şehit*)lere, "Ölü" demeyin! Gerçek şu ki, onlar diridirler, fakat siz farkında değilsiniz.

155. Andolsun, sizi biraz korku, biraz açlık, biraz da malların, canların ve ürünlerin eksiltilmesiyle imtihan edeceğiz! Sabredenleri (*cennetle*) müjdele.

156. Onlar ki, başlarına bir musibet geldiği zaman, "Kesinlikle biz Allah için varız ve elbette O'na döneceğiz!" derler.

157. İşte rablerinin salavât (*bağışlamalar*)ına ve rahmetine erenler onlardır ve işte onlar, hidayet bulanların ta kendisidirler!

158. Safa ile Merve elbette Allah'ın şeâir (*semboller*)indendir. İmdi her kim o eve (*Kabe'ye*) hac veya umre yaparsa, onları tavaf (*aralarında sa'y*) etmesinin hiçbir sakıncası yoktur. Kim gönüllü olarak bir hayır yaparsa, kuşkusuz Allah şükran (*mükâfat*)la karşılayandır, hakkıyla bilendir.

159. Biz, indirdiğimiz apaçık âyetleri ve hidayeti kitapta insanlara açıklamışken onları ketmedenlere gelince, işte onlar, Allah'ın lânetlediği, lânet edenlerin de lânetledikleri kişilerdir!

160. Ancak tevbe eden, ıslah olan ve (*gerçeği*) açıklayanlar hariç; nitekim onların tevbelerini kabul ederim ve ben tevbeleri çokça kabul edenim, çok merhametliyim.

161. Küfre saplanan ve kâfir olarak ölenler ise, işte Allah'ın, meleklerin ve bütün insanların lâneti elbette onlaradır!

162. Onda (*ateşte/lânette*) temellidirler; ne azapları hafifletilir, ne de onlara mühlet verilir.

163. Sizin tanrınız tek bir tanrıdır, O'ndan başka hiçbir tanrı yoktur, Rahmân'dır, Rahîm'dir!

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ
وَالْفُلْكِ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ وَمَا أَنْزَلَ
اللّٰهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَاءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ
فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَتَصْرِيفِ الرِّيَاحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِ
بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿١٦٤﴾ وَمِنَ
النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللّٰهِ أَنْدَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللّٰهِ
وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلّٰهِ وَلَوْ يَرَى الَّذِينَ ظَلَمُوا إِذْ يَرَوْنَ
الْعَذَابَ أَنَّ الْقُوَّةَ لِلّٰهِ جَمِيعًا وَأَنَّ اللّٰهَ شَدِيدُ الْعَذَابِ ﴿١٦٥﴾
إِذْ تَبَرَّأَ الَّذِينَ اتُّبِعُوا مِنَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا وَرَأَوُا الْعَذَابَ
وَتَقَطَّعَتْ بِهِمُ الْأَسْبَابُ ﴿١٦٦﴾ وَقَالَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا لَوْ أَنَّ لَنَا
كَرَّةً فَنَتَبَرَّأَ مِنْهُمْ كَمَا تَبَرَّؤُا مِنَّا كَذٰلِكَ يُرِيهِمُ اللّٰهُ أَعْمَالَهُمْ
حَسَرَاتٍ عَلَيْهِمْ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنَ النَّارِ ﴿١٦٧﴾ يَا
أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَالًا طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا
خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿١٦٨﴾ إِنَّمَا يَأْمُرُكُمْ
بِالسُّوءِ وَالْفَحْشَاءِ وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٦٩﴾

164. Göklerin ve yeryüzünün yaratılışında, gece ve gündüzün birbiri ardınca gelişinde, insanların yararına denizlerde seyreden gemilerde, Allah'ın gökten (*buluttan*) indirdiği ve kuruyan toprağa hayat verdiği su (*yağmur*)da, her türlü canlıyı orada yaymasında, rüzgarları ve yerle gök arasında emre amade kılınan bulutları sevk ve idaresinde, aklını kullanan bir toplum için elbette nice âyet (*ibret/işaret*)ler vardır.

165. Kimi insanlar, Allah'ın dışında birtakım endâd (*'O'na koştukları eşler*) edinir, onları Allah'ı sever gibi severler; iman edenler ise, en çok Allah'ı severler. Zalimlik edenler, azabı gördüklerinde bütün gücün Allah'a ait ve Allah'ın azabının çok şiddetli olduğunu (*bileceklerini*) önceden görse (*bilse*)lerdi... (*Elbette endâd edinmezlerdi.*)

166. Nitekim kendilerine uyulan kişiler, uyanlardan mutlaka el çekecekler ve azabı gördüklerinde onlarla olan bağları kopacaktır.

167. Uyanlar da, "Keşke bir kez daha (*dünyaya*) dönüşümüz olsa da bizden el çektikleri gibi biz de onlardan el çekseydik!" diyeceklerdir. Allah, böylece onlara yaptıklarını birer hasret (*yürek yakan pişmanlık*) olarak gösterecek ve onlar cehennemden hiç çıkmayacaklardır.

168. Ey insanlar, yeryüzündeki helâl-tertemiz nimetlerden yeyin (*tüketin*) ve şeytanın adımlarını izlemeyin; kesinlikle o, sizin apaçık düşmanınızdır.

169. Size ancak kötülüğü, fuhşu (*taşkınlığı*) ve Allah hakkında bilir bilmez konuşmayı telkin eder.

وَاِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَٓا
اَلْفَيْنَا عَلَيْهِ اٰبَٓاءَنَاۜ اَوَلَوْ كَانَ اٰبَٓاؤُ۬هُمْ لَا يَعْقِلُونَ شَيْـٔاً وَلَا
يَهْتَدُونَ ﴿١٧٠﴾ وَمَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا كَمَثَلِ الَّذ۪ي يَنْعِقُ
بِمَا لَا يَسْمَعُ اِلَّا دُعَٓاءً وَنِدَٓاءًۜ صُمٌّ بُكْمٌ عُمْيٌ فَهُمْ لَا
يَعْقِلُونَ ﴿١٧١﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا
رَزَقْنَاكُمْ وَاشْكُرُوا لِلّٰهِ اِنْ كُنْتُمْ اِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿١٧٢﴾ اِنَّمَا
حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخِنْز۪يرِ وَمَٓا اُهِلَّ بِه۪
لِغَيْرِ اللّٰهِۚ فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَلَٓا اِثْمَ عَلَيْهِۜ اِنَّ
اللّٰهَ غَفُورٌ رَح۪يمٌ ﴿١٧٣﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ يَكْتُمُونَ مَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ
مِنَ الْكِتَابِ وَيَشْتَرُونَ بِه۪ ثَمَناً قَل۪يلاًۙ اُو۬لٰٓئِكَ مَا يَأْكُلُونَ
ف۪ي بُطُونِهِمْ اِلَّا النَّارَ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللّٰهُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَلَا
يُزَكّ۪يهِمْۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَل۪يمٌ ﴿١٧٤﴾ اُو۬لٰٓئِكَ الَّذ۪ينَ اشْتَرَوُا
الضَّلَالَةَ بِالْهُدٰى وَالْعَذَابَ بِالْمَغْفِرَةِۚ فَمَٓا اَصْبَرَهُمْ
عَلَى النَّارِ ﴿١٧٥﴾ ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ نَزَّلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّۜ وَاِنَّ
الَّذ۪ينَ اخْتَلَفُوا فِي الْكِتَابِ لَف۪ي شِقَاقٍ بَع۪يدٍ ﴿١٧٦﴾

170. Onlara, "Allah'ın indirdiğine (*Kur'an'a*) uyun!" denilince, "Gerçek şu ki biz, atalarımızı üzerinde bulduğumuz yola uyarız" dediler. Ataları, hiçbir şeyden anlamayan ve hidayetten yoksun olsalar da mı (*onlara uyacaklar*)?

171. Küfre saplananları (*imana çağıranı*)n durumu, sadece bir çağırış ve bağırış işiten (*sürüsün*)e haykıran (*çoban*)ın durumu gibidir. Sağırdırlar, dilsizdirler, kördürler; dolayısıyla akıl etmezler.

172. Ey iman edenler, size verdiğimiz nimetlerin temizlerinden yeyin ve Allah'a şükredin! Eğer yalnız O'na kulluk ediyorsanız...

173. Ancak size ölü hayvanı (*leşi*), kanı, domuz etini ve Allah'tan başkası adına kesileni haram kılmıştır. Böyle iken kim, saldırgan ve haddini aşan olmaksızın çaresiz kalır (*da bunlardan yer*) ise, hiçbir vebal altında kalmaz. Nitekim Allah çok bağışlayandır, çok esirgeyendir.

174. Allah'ın indirdiği kitaptan bir şeyi (*hükmü*) ketmeden ve onu azıcık değer (*dünyalık*) karşılığında satanlar ise, işte onlar, midelerine düpedüz ateş tıkınanlardır! Allah kıyamet günü onlarla konuşmaz ve onları (*günahtan*) arındırmaz. Elbette onlara çok acı bir azap vardır.

175. İşte hidayet karşılığında dalâleti ve mağfiret karşılığında azabı satın alanlar onlardır! Üstelik ateşe karşı ne kadar da dayanıklıdırlar!

176. Bu da kitabı Allah'ın hakkaniyetle indirmiş olması nedeniyledir ve bu kitapta ihtilaf edenler, elbette derin bir uyuşmazlık içindedirler!

لَيْسَ الْبِرَّ اَنْ تُوَلُّوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلٰكِنَّ
الْبِرَّ مَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَالْمَلٰٓئِكَةِ وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيّٖنَۚ
وَاٰتَى الْمَالَ عَلٰى حُبِّهٖ ذَوِي الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاكٖينَ
وَابْنَ السَّبٖيلِ وَالسَّٓائِلٖينَ وَفِي الرِّقَابِۚ وَاَقَامَ الصَّلٰوةَ وَاٰتَى
الزَّكٰوةَۚ وَالْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ اِذَا عَاهَدُواۚ وَالصَّابِرٖينَ فِي
الْبَأْسَٓاءِ وَالضَّرَّٓاءِ وَحٖينَ الْبَأْسِۜ اُولٰٓئِكَ الَّذٖينَ صَدَقُواۜ
وَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ﴿١٧٧﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ
الْقِصَاصُ فِي الْقَتْلٰىۜ اَلْحُرُّ بِالْحُرِّ وَالْعَبْدُ بِالْعَبْدِ وَالْاُنْثٰى
بِالْاُنْثٰىۜ فَمَنْ عُفِيَ لَهُ مِنْ اَخٖيهِ شَيْءٌ فَاتِّبَاعٌ بِالْمَعْرُوفِ وَاَدَٓاءٌ
اِلَيْهِ بِاِحْسَانٍۜ ذٰلِكَ تَخْفٖيفٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَرَحْمَةٌۜ فَمَنِ اعْتَدٰى
بَعْدَ ذٰلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ اَلٖيمٌ ﴿١٧٨﴾ وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيٰوةٌ
يَٓا اُولِي الْاَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٧٩﴾ كُتِبَ عَلَيْكُمْ اِذَا حَضَرَ
اَحَدَكُمُ الْمَوْتُ اِنْ تَرَكَ خَيْرًاۚ اَلْوَصِيَّةُ لِلْوَالِدَيْنِ وَالْاَقْرَبٖينَ
بِالْمَعْرُوفِۚ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقٖينَۜ ﴿١٨٠﴾ فَمَنْ بَدَّلَهُ بَعْدَ مَا سَمِعَهُ
فَاِنَّمَٓا اِثْمُهُ عَلَى الَّذٖينَ يُبَدِّلُونَهُۜ اِنَّ اللّٰهَ سَمٖيعٌ عَلٖيمٌۜ ﴿١٨١﴾

177. Yüzlerinizi doğu ve batıdan yana çevirmeniz erdemlik değildir; fakat erdemlik; kişinin Allah'a, son gün (*ahiret*)e, meleklere, kitaplara ve peygamberlere iman etmesi; yakınlarına, yetimlere, düşkünlere, yolzedeye, el açanlara ve boyunlar(*ın azadın*)a malını severek harcaması; namazı dosdoğru kılması, zekâtı vermesi, söz verdikleri zaman sözlerinde durmaları; darlıkta, hastalıkta ve şiddet (*savaş*) zamanında sabır ve metanet göstermeleridir. İşte onlar, doğru olanlardır ve işte takva sahibi olanlar onlardır!

178. Ey iman edenler! Cinayete kurban gidenler hakkında kısas (*misilleme*) size farz kılındı: Hüre hür, köleye köle ve kadına kadın... Ancak ona (*katile*), kardeşi (*maktulün velisi*) tarafından bir şey (*kısas hakkı*) bağışlanırsa, hakkaniyete uyulmalı ve kendisine güzelce (*diyet*) ödenmelidir. Bu da rabbinizin bir hafifletmesi ve rahmetidir. Artık bu (*diyetin alınması*)ndan sonra kim haddi aşarsa, elbette ona çok acı bir azap vardır.

179. Ey akıl ve iz'an sahipleri, sizin için kısasta elbet hayat (*caydırıcılık*) vardır, ta ki korunasınız!

180. Birinize ölüm (*hali*) gelince, eğer geride bir hayır (*mal*) bırakmışsa, ebeveynine ve yakınlarına uygun miktarda vasiyet, takvalılara boyun borcu olarak size farz kılındı.

181. Artık onu (*vasiyeti*) duyduktan sonra her kim değiştirirse, vebali ancak değiştirenleredir; nitekim Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.

فَمَنْ خَافَ مِنْ مُوصٍ جَنَفًا اَوْ اِثْمًا فَاَصْلَحَ بَيْنَهُمْ
فَلَٓا اِثْمَ عَلَيْهِ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَح۪يمٌ ﴿١٨٢﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ
اٰمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذ۪ينَ
مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَۙ ﴿١٨٣﴾ اَيَّامًا مَعْدُودَاتٍ
فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَر۪يضًا اَوْ عَلٰى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ اَيَّامٍ
اُخَرَ وَعَلَى الَّذ۪ينَ يُط۪يقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْك۪ينٍ فَمَنْ
تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ وَاَنْ تَصُومُوا خَيْرٌ لَكُمْ اِنْ
كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٨٤﴾ شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذ۪ٓي اُنْزِلَ ف۪يهِ
الْقُرْاٰنُ هُدًى لِلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِنَ الْهُدٰى وَالْفُرْقَانِۚ
فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ وَمَنْ كَانَ مَر۪يضًا اَوْ
عَلٰى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ اَيَّامٍ اُخَرَ يُر۪يدُ اللّٰهُ بِكُمُ الْيُسْرَ
وَلَا يُر۪يدُ بِكُمُ الْعُسْرَ وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا اللّٰهَ
عَلٰى مَا هَدٰيكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٨٥﴾ وَاِذَا سَاَلَكَ
عِبَاد۪ي عَنّ۪ي فَاِنّ۪ي قَر۪يبٌ اُج۪يبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ اِذَا دَعَانِ
فَلْيَسْتَج۪يبُوا ل۪ي وَلْيُؤْمِنُوا ب۪ي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ ﴿١٨٦﴾

182. Ancak her kim, vasiyet edenin bir haksızlık veya günah işlemesinden endişe eder de (*vasiyetinde gerekli tadilatı yapıp*) ilgililerin arasını düzeltirse, ona hiçbir vebal yoktur. Kuşkusuz Allah çok bağışlayandır, çok esirgeyendir.

183. Ey iman edenler! Oruç, sizden öncekilere farz kılındığı gibi size de farz kılındı, ta ki takva sahibi ola (*koruna*)sınız.

184. Sayılı günler olarak (*farz kılındı oruç*). Ancak sizden her kim hasta olur veya seferde bulunursa, (*tutamadığı gün*) sayısınca başka günlerden (*oruç tutsun*). Ona (*oruca*) güç yetiremeyenlerin de fidye vermeleri, (*her gün için*) bir yoksulu doyurmaları gerekir. Kim gönüllü olarak hayır yapar (*fidyenin miktarını artırır*)sa, kendisi için daha hayırlıdır. Oruç tutmanız ise, sizin için çok hayırlıdır; eğer (*faydalarını*) bilseniz...

185. Ramazan ayıdır (*o sayılı günler*) ki Kur'an, insanlara bir hidayet rehberi ve hidayetin, furkan (*hakkı batıldan ayıran kıstas*)ın apaçık belgeleri olarak onda indirildi. Dolayısıyla sizden her kim o aya yetişirse, onda oruç tutsun ve kim hasta olur veya seferde bulunursa, (*tutamadığı gün*) sayısınca başka günlerden (*oruç tutsun*). Allah size kolaylık ister ve güçlük istemez; (*size bu kolaylığı gösterdi*) ta ki sayıyı tamamlayasınız, sizi hidayetinden ötürü Allah'ı tekbir ede (*yücelte*)siniz ve ta ki şükredesiniz.

186. Kullarım beni sana sorarlarsa, kesinlikle ben çok yakınım! Çağıranın, beni çağırdığı vakit davetine icabet ederim; o halde onlar da benim (*iman*) davetime icabet etsinler ve bana inansınlar ki, rüşte (*olgunluğa/hidayete*) erişebilsinler.

أُحِلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ الصِّيَامِ الرَّفَثُ اِلٰى نِسَٓائِكُمْ هُنَّ لِبَاسٌ
لَكُمْ وَاَنْتُمْ لِبَاسٌ لَهُنَّ عَلِمَ اللّٰهُ اَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَخْتَانُونَ
اَنْفُسَكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا عَنْكُمْ فَالْـٰٔنَ بَاشِرُوهُنَّ
وَابْتَغُوا مَا كَتَبَ اللّٰهُ لَكُمْ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتّٰى يَتَبَيَّنَ
لَكُمُ الْخَيْطُ الْاَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الْاَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ
ثُمَّ اَتِمُّوا الصِّيَامَ اِلَى الَّيْلِ وَلَا تُبَاشِرُوهُنَّ وَاَنْتُمْ
عَاكِفُونَ فِي الْمَسَاجِدِ تِلْكَ حُدُودُ اللّٰهِ فَلَا تَقْرَبُوهَا
كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ اٰيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿١٨٧﴾ وَلَا
تَأْكُلُوٓا اَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ وَتُدْلُوا بِهَٓا اِلَى الْحُكَّامِ
لِتَأْكُلُوا فَرِيقًا مِنْ اَمْوَالِ النَّاسِ بِالْاِثْمِ وَاَنْتُمْ تَعْلَمُونَ
﴿١٨٨﴾ يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ الْاَهِلَّةِ قُلْ هِيَ مَوَاقِيتُ لِلنَّاسِ
وَالْحَجِّ وَلَيْسَ الْبِرُّ بِاَنْ تَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ ظُهُورِهَا
وَلٰكِنَّ الْبِرَّ مَنِ اتَّقٰى وَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ اَبْوَابِهَا وَاتَّقُوا
اللّٰهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٨٩﴾ وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللّٰهِ الَّذِينَ
يُقَاتِلُونَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿١٩٠﴾

187. Oruç gecesi kadınlarınıza yaklaşmanız size helal kılındı. Onlar sizin örtüleriniz (*huzur kaynağınız*), siz de onların örtülerisiniz. Allah, kendinize ihanet ediyor (*kaçamak yapıyor*) olduğunuzu bildi, tevbenizi kabul buyurdu ve sizi bağışladı. Artık onlara yaklaşın ve Allah'ın size yazdığını (*takdir ettiği nesli*) amaçlayın. Fecrin beyaz ipliğini siyah iplikten (*tan yerinin ağarmasını gecenin karanlığından*) ayırt edinceye kadar yeyin, için; sonra orucu geceye (*güneşin batmasına*) kadar sürdürün. Ancak mescitlerde itikâf halinde iken, o (*kadı*)nlara yaklaşmayın. İşte bunlar, Allah'ın sınırlarıdır; dolayısıyla onları aşmayın! Allah, böylece insanlara âyetlerini açıklıyor, ta ki takva sahibi olsun (*azaptan korunsun*)lar.

188. Aranızda mallarınızı batıl (*gayri meşru*) yollarla yemeyin ve insanların bir kısım mallarını, günah işleyerek ve bile bile yemek için hakim (*yetkili*)lere peşkeş çekmeyin.

189. Sana hilâlleri soruyorlar. De ki: "Onlar, insanların ve haccın vakit ölçüleridir." Erdemlilik, evlerinize arkalarından girmeniz değildir; fakat erdemlilik, kişinin takvalı olmasıdır.[16] Evlerinize kapılarından girin ve Allah'a karşı takvalı olun, ta ki felaha (*kurtuluşa*) erişesiniz.

190. Size karşı savaşanlarla Allah yolunda savaşın ve haddi aşmayın; kesinlikle Allah haddi aşanları sevmez.

(16) Cahiliye döneminde Araplar, ihramlı iken evlerine girmek zorunda kalsalar, arkadan açtıkları bir gedikten girer ve bunu bir erdemlilik sayarlardı.

وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ وَاَخْرِجُوهُمْ مِنْ حَيْثُ اَخْرَجُوكُمْ
وَالْفِتْنَةُ اَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِۚ وَلَا تُقَاتِلُوهُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ حَتّٰى
يُقَاتِلُوكُمْ فِيهِۚ فَاِنْ قَاتَلُوكُمْ فَاقْتُلُوهُمْۜ كَذٰلِكَ جَزَٓاءُ الْكَافِرِينَ ﴿١٩١﴾ فَاِنِ
انْتَهَوْا فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٩٢﴾ وَقَاتِلُوهُمْ حَتّٰى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ
الدِّينُ لِلّٰهِۜ فَاِنِ انْتَهَوْا فَلَا عُدْوَانَ اِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿١٩٣﴾ اَلشَّهْرُ
الْحَرَامُ بِالشَّهْرِ الْحَرَامِ وَالْحُرُمَاتُ قِصَاصٌۜ فَمَنِ اعْتَدٰى عَلَيْكُمْ
فَاعْتَدُوا عَلَيْهِ بِمِثْلِ مَا اعْتَدٰى عَلَيْكُمْۖ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُوٓا اَنَّ اللّٰهَ مَعَ
الْمُتَّقِينَ ﴿١٩٤﴾ وَاَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللّٰهِ وَلَا تُلْقُوا بِاَيْدِيكُمْ اِلَى التَّهْلُكَةِۚ
وَاَحْسِنُواۚ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٩٥﴾ وَاَتِمُّوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلّٰهِۜ
فَاِنْ اُحْصِرْتُمْ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِۚ وَلَا تَحْلِقُوا رُؤُ۫سَكُمْ حَتّٰى يَبْلُغَ
الْهَدْيُ مَحِلَّهُۜ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا اَوْ بِهٖٓ اَذًى مِنْ رَاْسِهٖ فَفِدْيَةٌ مِنْ
صِيَامٍ اَوْ صَدَقَةٍ اَوْ نُسُكٍۚ فَاِذَٓا اَمِنْتُمْ فَمَنْ تَمَتَّعَ بِالْعُمْرَةِ اِلَى الْحَجِّ فَمَا
اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِۚ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلٰثَةِ اَيَّامٍ فِي الْحَجِّ وَسَبْعَةٍ
اِذَا رَجَعْتُمْۜ تِلْكَ عَشَرَةٌ كَامِلَةٌۜ ذٰلِكَ لِمَنْ لَمْ يَكُنْ اَهْلُهُ حَاضِرِي
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِۜ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُوٓا اَنَّ اللّٰهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١٩٦﴾

191. Onları bulduğunuz yerde öldürün ve sizi çıkardıkları yerden siz de onları çıkarın.(17) Fitne (*şirk/fesat*), öldürmekten beterdir! Onlar, Mescid-i Haram muhitinde sizinle savaşmadıkça, siz de onlarla savaşmayın; ama sizinle savaşırlarsa, onları katledin. Kâfirlerin cezası böyledir.

192. Ancak (*şirkten*) vazgeçerlerse, kesinlikle Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

193. Fitne kalkıncaya ve din (*ibadet/kulluk*) yalnız Allah'a oluncaya kadar onlarla savaşın! Eğer (*şirkten*) vazgeçerlerse, düşmanlık ancak zalimlere karşıdır.

194. Haram (*kutsal*) ay, haram aya mukabildir ve hürmet (*kudsiyet*)ler kısas (*karşılıklı*)dır; dolayısıyla kim size (*kutsal ayda*) saldırırsa, size saldırdığı gibi ona saldırın; Allah'a karşı takvalı olun (*aşırılıktan sakının*) ve Allah'ın, takva sahiplerinin yanında olduğunu bilin!

195. Allah yolunda harcama yapın, (*savunmanızı aksatarak*) kendinizi ellerinizle tehlikeye atmayın ve iyi davranın; nitekim Allah iyi davrananları sever.

196. Haccı ve umreyi Allah için tamamlayın; ama (*ihramlı iken*) engellenirseniz, kolayınıza gelen bir kurban kesin ve bu kurban, kesim yerine ulaşmadan başlarınızı tıraş etmeyin. İçinizden kim hastalanır veya başından bir şikayeti (*bit sorunu*) olur (*da ihramlı iken tıraş olur*)sa, oruç veya sadaka veya kurban fidyesi gerekir. İmdi güvende olduğunuzda kim hacca doğru umreden yararlanmak (*temettü' haccı yapmak*) isterse, kolayına gelen bir kurban kesmelidir; ama (*imkân*) bulamazsa, hac esnasında üç gün ve döndüğünüzde yedi gün oruç tutmalıdır ki, toplamı tam on gündür; bu da ailesi Mescid-i Haram muhitinde yerleşik olmayanlar içindir. Allah'a karşı takvalı olun ve Allah'ın azabının çok ağır olduğunu bilin.

(17) Burada Arap müşrikler kasdedilmiş, hayatta kalmaları için onlara İslâm'ı kabulden başka yol tanınmamıştır.

اَلْحَجُّ اَشْهُرٌ مَعْلُومَاتٌۚ فَمَنْ فَرَضَ فٖيهِنَّ الْحَجَّ
فَلَا رَفَثَ وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِي الْحَجِّۜ وَمَا
تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمْهُ اللّٰهُۜ وَتَزَوَّدُوا فَاِنَّ خَيْرَ
الزَّادِ التَّقْوٰىۘ وَاتَّقُونِ يَٓا اُو۬لِي الْاَلْبَابِ ﴿١٩٧﴾ لَيْسَ
عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ اَنْ تَبْتَغُوا فَضْلًا مِنْ رَبِّكُمْۜ فَاِذَٓا
اَفَضْتُمْ مِنْ عَرَفَاتٍ فَاذْكُرُوا اللّٰهَ عِنْدَ الْمَشْعَرِ
الْحَرَامِۖ وَاذْكُرُوهُ كَمَا هَدٰيكُمْۚ وَاِنْ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلِهٖ
لَمِنَ الضَّٓالّٖينَ ﴿١٩٨﴾ ثُمَّ اَفٖيضُوا مِنْ حَيْثُ اَفَاضَ
النَّاسُ وَاسْتَغْفِرُوا اللّٰهَۜ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحٖيمٌ ﴿١٩٩﴾
فَاِذَا قَضَيْتُمْ مَنَاسِكَكُمْ فَاذْكُرُوا اللّٰهَ كَذِكْرِكُمْ
اٰبَٓاءَكُمْ اَوْ اَشَدَّ ذِكْرًاۜ فَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَٓا
اٰتِنَا فِي الدُّنْيَا وَمَا لَهُ فِي الْاٰخِرَةِ مِنْ خَلَاقٍ ﴿٢٠٠﴾
وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَٓا اٰتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي
الْاٰخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿٢٠١﴾ اُو۬لٰٓئِكَ لَهُمْ
نَصٖيبٌ مِمَّا كَسَبُواۜ وَاللّٰهُ سَرٖيعُ الْحِسَابِ ﴿٢٠٢﴾

197. Hac (*zamanı*) bilinen aylardır; artık o aylarda kim haccı (*kendine*) gerekli kılarsa, hacda cinsel temas, sataşma ve çekişme yoktur. Her ne hayır yaparsanız, Allah onu bilir. Azık edinin, azığın en iyisi de elbette takvadır. Ey akıl ve iz'an sahipleri, bana karşı takvalı olun!

198. Rabbinizden bir lütuf (*hac esnasında ticarî kazanç*) aramanızda hiçbir sakınca yoktur. İmdi Arafat'tan dağıldığınızda, Meş'ar-i Haram'da (*Müzdelife'de*) Allah'ı zikredin. O'nu, size gösterdiği gibi zikredin! Oysa daha önce elbette dalâlette olanlardan idiniz.

199. Sonra siz de[18] sair insanların dağıldığı yerden (*Arafat'tan*) dağılın ve Allah'tan bağışlanma dileyin; nitekim Allah çok bağışlayandır, çok esirgeyendir.

200. İmdi vecibe (*hac vazife*)lerinizi yerine getirdiğinizde, atalarınızı yâd ettiğiniz gibi veya daha güçlü şekilde Allah'ı yâd edin! İnsanlardan kimi, "Rabbimiz, bize (*vereceğini*) dünyada ver!" der. Elbette onun ahirette hiçbir nasibi yoktur.

201. Kimileri de, "Rabbimiz, bize dünyada da iyilik ver, ahirette de iyilik ver ve bizi cehennem azabından koru!" derler.

202. İşte onlar, yaptıklarına karşılık (*ahiretten*) pay sahibidirler! Allah hesabı çok çabuk görendir.

(18) Buradaki hitap Kureyş büyüklerinedir. Cahiliye döneminde herkes, hac için Arafat'a çıkar, vakfeye durur ve oradan dağılırken, Kureyş'in ileri gelenleri, onlarla beraber olmaya tenezzül etmeyip Müzdelife'den öteye geçmezlerdi. İslâm'dan sonra da bu adetlerini sürdürmek istemeleri üzerine bu âyet nazil oldu.

وَاذْكُرُوا اللّٰهَ فٖي اَيَّامٍ مَعْدُودَاتٍۜ فَمَنْ تَعَجَّلَ فٖي
يَوْمَيْنِ فَلَٓا اِثْمَ عَلَيْهِۚ وَمَنْ تَاَخَّرَ فَلَٓا اِثْمَ عَلَيْهِۙ لِمَنِ اتَّقٰىۜ
وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُٓوا اَنَّكُمْ اِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٢٠٣﴾ وَمِنَ
النَّاسِ مَنْ يُعْجِبُكَ قَوْلُهُ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَيُشْهِدُ
اللّٰهَ عَلٰى مَا فٖي قَلْبِهِۙ وَهُوَ اَلَدُّ الْخِصَامِ ﴿٢٠٤﴾ وَاِذَا
تَوَلّٰى سَعٰى فِي الْاَرْضِ لِيُفْسِدَ فٖيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ
وَالنَّسْلَۜ وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ الْفَسَادَ ﴿٢٠٥﴾ وَاِذَا قٖيلَ لَهُ اتَّقِ
اللّٰهَ اَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ بِالْاِثْمِ فَحَسْبُهُ جَهَنَّمُۜ وَلَبِئْسَ الْمِهَادُ
﴿٢٠٦﴾ وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَشْرٖي نَفْسَهُ ابْتِغَٓاءَ مَرْضَاتِ
اللّٰهِۜ وَاللّٰهُ رَؤُ۫فٌ بِالْعِبَادِ ﴿٢٠٧﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا
ادْخُلُوا فِي السِّلْمِ كَٓافَّةًۖ وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِۜ
اِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبٖينٌ ﴿٢٠٨﴾ فَاِنْ زَلَلْتُمْ مِنْ بَعْدِ مَا
جَٓاءَتْكُمُ الْبَيِّنَاتُ فَاعْلَمُٓوا اَنَّ اللّٰهَ عَزٖيزٌ حَكٖيمٌ ﴿٢٠٩﴾
هَلْ يَنْظُرُونَ اِلَّٓا اَنْ يَأْتِيَهُمُ اللّٰهُ فٖي ظُلَلٍ مِنَ الْغَمَامِ
وَالْمَلٰٓئِكَةُ وَقُضِيَ الْاَمْرُۜ وَاِلَى اللّٰهِ تُرْجَعُ الْاُمُورُ ﴿٢١٠﴾

203. Allah'ı sayılı günlerde (*tekbir ve telbiye getirerek*) zikredin. Böyle iken takvalı olmak şartıyla her kim iki gün içinde (*Mina'dan ayrılmak için*) acele ederse, ona hiçbir vebal yoktur, kim de geri kalırsa, ona da hiçbir vebal yoktur. Allah'(*a asi olmak*)tan sakının ve mutlaka O'nun huzuruna toplanacağınızı bilin!

204. İnsanlardan kiminin dünya hayatı hakkındaki sözlerine hayran olursun, Allah'ı da kalbindekine (*samimiyetine*) şahit tutar; oysa o, hasımların en azılısıdır.

205. Dönüp gidince de ülkede bozgunculuk yapmaya, harsi ve nesli tahrip etmeye çalışır. Allah, fesadı (*bozgunculuğu*) sevmez.

206. Ona, "Allah'(*a asi olmak*)-tan sakın!" denilince, gururu günahkârca kabarır. Artık ona (*ceza olarak*) cehennem yeter. Ne kötü döşektir (*o cehennem*)!

207. Kimi insanlar da Allah'ın rızasını kazanmak için nefsini satar (*canını feda eder*). Allah, kullarına karşı çok şefkatlidir.

208. Ey iman edenler, hep birden barış (*dini İslam*)a girin ve şeytanın adımlarını izlemeyin; nitekim o, sizin apaçık (*amansız*) düşmanınızdır.

209. Artık size apaçık âyetlerimiz geldikten sonra eğer tökezlerseniz, bilin ki Allah çok izzetlidir, çok hikmetlidir.

210. Onlar, ancak Allah'ın ve meleklerin buluttan gölgeler içinde gelmesini beklerler! Oysa her iş bitirilmiş (*önceden takdir edilmiş*)tir ve Allah, bütün işlerin yegâne merciidir.

سَلْ بَنٖٓي اِسْرَٓائٖيلَ كَمْ اٰتَيْنَاهُمْ مِنْ اٰيَةٍ بَيِّنَةٍۜ وَمَنْ يُبَدِّلْ
نِعْمَةَ اللّٰهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَٓاءَتْهُ فَاِنَّ اللّٰهَ شَدٖيدُ الْعِقَابِ ﴿٢١١﴾
زُيِّنَ لِلَّذٖينَ كَفَرُوا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا وَيَسْخَرُونَ مِنَ الَّذٖينَ اٰمَنُواۢ
وَالَّذٖينَ اتَّقَوْا فَوْقَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِۜ وَاللّٰهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَٓاءُ بِغَيْرِ
حِسَابٍ ﴿٢١٢﴾ كَانَ النَّاسُ اُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللّٰهُ النَّبِيّٖنَ
مُبَشِّرٖينَ وَمُنْذِرٖينَۖ وَاَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ
النَّاسِ فٖيمَا اخْتَلَفُوا فٖيهِۜ وَمَا اخْتَلَفَ فٖيهِ اِلَّا الَّذٖينَ اُو۫تُوهُ مِنْ
بَعْدِ مَا جَٓاءَتْهُمُ الْبَيِّنَاتُ بَغْيًا بَيْنَهُمْۚ فَهَدَى اللّٰهُ الَّذٖينَ اٰمَنُوا
لِمَا اخْتَلَفُوا فٖيهِ مِنَ الْحَقِّ بِاِذْنِهٖۜ وَاللّٰهُ يَهْدٖي مَنْ يَشَٓاءُ اِلٰى
صِرَاطٍ مُسْتَقٖيمٍ ﴿٢١٣﴾ اَمْ حَسِبْتُمْ اَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا
يَأْتِكُمْ مَثَلُ الَّذٖينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْۜ مَسَّتْهُمُ الْبَأْسَٓاءُ وَالضَّرَّٓاءُ
وَزُلْزِلُوا حَتّٰى يَقُولَ الرَّسُولُ وَالَّذٖينَ اٰمَنُوا مَعَهُ مَتٰى نَصْرُ اللّٰهِۜ
اَلَٓا اِنَّ نَصْرَ اللّٰهِ قَرٖيبٌ ﴿٢١٤﴾ يَسْـَٔلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَۜ قُلْ مَٓا
اَنْفَقْتُمْ مِنْ خَيْرٍ فَلِلْوَالِدَيْنِ وَالْاَقْرَبٖينَ وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاكٖينِ
وَابْنِ السَّبٖيلِۜ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَاِنَّ اللّٰهَ بِهٖ عَلٖيمٌ ﴿٢١٥﴾

211. İsrailoğullarına sor; onlara nice apaçık âyetler verdik. Her kim, kendisine ulaştıktan sonra Allah'ın nimeti (*âyetini*)ni değiştirirse, kesinlikle Allah'ın azabı çok şiddetlidir.

212. Küfre saplananlara dünya hayatı tezyin edilmiş (*süslü gösterilmiş*)tir ve onlar, (*gösterişsiz*) mü'minleri alaya alırlar; halbuki takvalı olan (*inkarcılıktan sakınan*)lar, kıyamet günü onların üstündedirler. Allah, dilediğine hesapsızca rızık verir.

213. İnsanlar tek bir ümmet idiler; derken (*ihtilaf etmeleri üzerine*) Allah, peygamberlerini müjdeleyici ve uyarıcılar olarak gönderdi ve beraberlerinde kitabı hakkaniyetle indirdi ki, insanlar arasında ihtilaf ettikleri hususlarda hüküm versin. Ancak kitap verilenler, kendilerine apaçık âyetlerimiz ulaştıktan sonra, sırf aralarındaki kıskançlık yüzünden onda ihtilaf ettiler; dolayısıyla Allah, onların üzerinde anlaşamadıkları hakka, izni (*mezun kıldığı elçisi*)yle iman edenleri hidayet etti. Allah, dilediğini doğru yola iletir.

214. Yoksa sizden önce gelip geçenlerin benzer durumları sizin de başınıza gelmeden cennete gireceğinizi mi sandınız? Onlar, nice darlık ve sıkıntı çektiler ve öyle sarsıldılar ki, elçimiz ve maiyetindeki mü'minler, "Allah'ın yardımı ne zaman?" dedi (*feryat etti*)ler. Dikkat, Allah'ın yardımı elbette çok yakındır!

215. Sana (*Allah yolunda*) ne (*miktar*) harcayacaklarını soruyorlar. De ki: "Hayırdan (*maldan*) her ne harcarsanız ebeveyniniz, yakınlarınız, yetimler, yoksullar ve yolzede içindir. Hayır namına her ne yaparsanız, kuşkusuz Allah onu hakkıyla bilir."

كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ كُرْهٌ لَكُمْ وَعَسٰٓى اَنْ تَكْرَهُوا
شَيْـًٔا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَعَسٰٓى اَنْ تُحِبُّوا شَيْـًٔا وَهُوَ شَرٌّ
لَكُمْ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ وَاَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٢١٦﴾ يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ
الشَّهْرِ الْحَرَامِ قِتَالٍ فِيهِ قُلْ قِتَالٌ فِيهِ كَبِيرٌ وَصَدٌّ عَنْ
سَبِيلِ اللّٰهِ وَكُفْرٌ بِهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَاِخْرَاجُ اَهْلِهِ
مِنْهُ اَكْبَرُ عِنْدَ اللّٰهِ وَالْفِتْنَةُ اَكْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا يَزَالُونَ
يُقَاتِلُونَكُمْ حَتّٰى يَرُدُّوكُمْ عَنْ دِينِكُمْ اِنِ اسْتَطَاعُوا
وَمَنْ يَرْتَدِدْ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَيَمُتْ وَهُوَ كَافِرٌ فَاُولٰٓئِكَ
حَبِطَتْ اَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ وَاُولٰٓئِكَ اَصْحَابُ
النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢١٧﴾ اِنَّ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَالَّذِينَ
هَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللّٰهِ اُولٰٓئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ
اللّٰهِ وَاللّٰهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢١٨﴾ يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ
وَالْمَيْسِرِ قُلْ فِيهِمَٓا اِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَاِثْمُهُمَٓا
اَكْبَرُ مِنْ نَفْعِهِمَا وَيَسْـَٔلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلِ الْعَفْوَ
كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمُ الْاٰيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١٩﴾

216. Savaş, hoşlanmadığınız halde size yazıldı. Herhangi bir şeyden, sizin için çok hayırlı olduğu halde hoşlanmayabilirsiniz; herhangi bir şeyden de sizin için çok kötü olduğu halde hoşlanabilirsiniz. Allah, (*hakkınızda iyi ve kötü olanı*) bilir, siz bilmezsiniz.

217. Sana haram (*kutsal*) ayı, onda savaşmayı soruyorlar. De ki: "Onda savaşmak çok büyük bir vebaldir; ama Allah yolundan alıkoymak, O'nu inkâr etmek, (*mü'minleri*) Mescid-i Haram'dan önlemek ve yerlisini oradan çıkarmak, Allah katında daha büyük vebaldir. Fitne (*fesat/şirk*), cana kıymaktan beterdir!" Güçleri yetse, sizi dininizden döndürünceye kadar sizinle sürekli savaşırlar. İçinizden kim dininden dönüp kâfir olarak ölürse, işte dünyada ve ahirette (*iyi*) amelleri geçersiz kılınanlar onlardır! Onlar cehennemliktir; onlar orada temellidirler.

218. İman edip, hicret eden ve Allah yolunda cihat edenlere gelince, işte onlar, Allah'ın rahmetini dileyenlerdir! Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

219. Sana içki ve kumarı soruyorlar. De ki: "İkisinde de çok büyük bir günah ve insanlar için birtakım menfaatler vardır; ancak günahı menfaatlerinden daha büyüktür." Sana (*Allah yolunda*) ne miktar harcama yapacaklarını soruyorlar. De ki: "Affi (*ihtiyaçtan artanı*)..." Allah, size böylece âyetlerini açıklıyor, ta ki düşünüp taşınasınız,

فِى الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِۜ وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ الْيَتَامٰىۜ قُلْ اِصْلَاحٌ
لَهُمْ خَيْرٌۜ وَاِنْ تُخَالِطُوهُمْ فَاِخْوَانُكُمْۜ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ الْمُفْسِدَ
مِنَ الْمُصْلِحِۜ وَلَوْ شَٓاءَ اللّٰهُ لَاَعْنَتَكُمْۜ اِنَّ اللّٰهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ
﴿٢٢٠﴾ وَلَا تَنْكِحُوا الْمُشْرِكَاتِ حَتّٰى يُؤْمِنَّۜ وَلَاَمَةٌ مُؤْمِنَةٌ
خَيْرٌ مِنْ مُشْرِكَةٍ وَلَوْ اَعْجَبَتْكُمْۚ وَلَا تُنْكِحُوا الْمُشْرِكِينَ
حَتّٰى يُؤْمِنُواۜ وَلَعَبْدٌ مُؤْمِنٌ خَيْرٌ مِنْ مُشْرِكٍ وَلَوْ اَعْجَبَكُمْۜ
اُولٰٓئِكَ يَدْعُونَ اِلَى النَّارِۚ وَاللّٰهُ يَدْعُٓوا اِلَى الْجَنَّةِ وَالْمَغْفِرَةِ
بِاِذْنِهٖۚ وَيُبَيِّنُ اٰيَاتِهٖ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٢١﴾ وَيَسْـَٔلُونَكَ
عَنِ الْمَحِيضِۜ قُلْ هُوَ اَذًىۙ فَاعْتَزِلُوا النِّسَٓاءَ فِى الْمَحِيضِۙ
وَلَا تَقْرَبُوهُنَّ حَتّٰى يَطْهُرْنَۚ فَاِذَا تَطَهَّرْنَ فَأْتُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ
اَمَرَكُمُ اللّٰهُۜ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ
﴿٢٢٢﴾ نِسَٓاؤُكُمْ حَرْثٌ لَكُمْۖ فَأْتُوا حَرْثَكُمْ اَنّٰى شِئْتُمْۘ
وَقَدِّمُوا لِاَنْفُسِكُمْۜ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُٓوا اَنَّكُمْ مُلَاقُوهُۜ وَبَشِّرِ
الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٢٣﴾ وَلَا تَجْعَلُوا اللّٰهَ عُرْضَةً لِاَيْمَانِكُمْ اَنْ
تَبَرُّوا وَتَتَّقُوا وَتُصْلِحُوا بَيْنَ النَّاسِۜ وَاللّٰهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٢٤﴾

220. Dünya ve ahiret hakkında. Sana yetimleri de soruyorlar. De ki: "Onların durumlarını düzeltmek büyük hayırdır. Eğer kendileriyle iç içe yaşarsanız, onlar sizin (*din*) kardeşlerinizdir ve Allah, işleri bozanları da düzeltenleri de bilir. Allah dileseydi, elbette sizi zora koşardı; kesinlikle Allah çok izzetlidir, çok hikmetlidir.

221. Şirk koşan kadınları, iman etmedikçe nikâhlamayın; elbette imanlı bir cariye, hoşlansanız da şirk koşan (*hür*) kadından hayırlıdır. Şirk koşan erkekleri de iman etmedikçe (*müslüman kadınlarla*) evlendirmeyin! Elbette imanlı bir köle, hoşlansanız da şirk koşan (*hür*) erkekten hayırlıdır. Onlar, cehenneme davet ederler; Allah da izni (*mezun kıldığı elçisi*)yle cennete ve mağfirete davet eder. İnsanlara âyetlerini açıklıyor, ta ki düşünüp taşınsınlar.

222. Sana hayız (*aybaşı*) halini soruyorlar. De ki: "O bir ezadır, dolayısıyla hayız halindeki kadınlardan uzak durun ve temizleninceye kadar onlara yaklaşmayın; temizlenince de Allah'ın size emrettiği yönden yaklaşın!" Şüphesiz Allah, tevbekârları sever ve temizlenenleri sever.

223. Kadınlarınız sizin ekeneğinizdir; dolayısıyla ekeneğinize istediğiniz şekilde yaklaşın ve kendiniz için yatırım yapın (*erdemli bir nesil yetiştirin*), Allah'a karşı takvalı olun ve mutlaka O'nunla buluşacağınızı bilin. İman edenlere müjdele!

224. Allah'a ettiğiniz yeminleri iyilik yapmanıza, takvalı davranma (*günahtan sakınma*)nıza ve insanların arasını düzeltmenize engel yapmayın (*keffaretini ödeyerek bozun*). Allah hakkıyla işitendir ve hakkıyla bilendir.

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللّٰهُ بِاللَّغْوِ فٖٓي اَيْمَانِكُمْ وَلٰكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا كَسَبَتْ
قُلُوبُكُمْ وَاللّٰهُ غَفُورٌ حَلٖيمٌ ﴿٢٢٥﴾ لِلَّذٖينَ يُؤْلُونَ مِنْ نِسَٓائِهِمْ تَرَبُّصُ
اَرْبَعَةِ اَشْهُرٍ فَاِنْ فَٓاؤُ فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحٖيمٌ ﴿٢٢٦﴾ وَاِنْ عَزَمُوا
الطَّلَاقَ فَاِنَّ اللّٰهَ سَمٖيعٌ عَلٖيمٌ ﴿٢٢٧﴾ وَالْمُطَلَّقَاتُ يَتَرَبَّصْنَ
بِاَنْفُسِهِنَّ ثَلٰثَةَ قُرُوٓءٍ وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ اَنْ يَكْتُمْنَ مَا خَلَقَ اللّٰهُ فٖٓي
اَرْحَامِهِنَّ اِنْ كُنَّ يُؤْمِنَّ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَبُعُولَتُهُنَّ اَحَقُّ بِرَدِّهِنَّ
فٖي ذٰلِكَ اِنْ اَرَادُٓوا اِصْلَاحًا وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذٖي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ
وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ وَاللّٰهُ عَزٖيزٌ حَكٖيمٌ ﴿٢٢٨﴾ اَلطَّلَاقُ مَرَّتَانِ
فَاِمْسَاكٌ بِمَعْرُوفٍ اَوْ تَسْرٖيحٌ بِاِحْسَانٍ وَلَا يَحِلُّ لَكُمْ اَنْ
تَأْخُذُوا مِمَّٓا اٰتَيْتُمُوهُنَّ شَيْـًٔا اِلَّٓا اَنْ يَخَافَٓا اَلَّا يُقٖيمَا حُدُودَ اللّٰهِ
فَاِنْ خِفْتُمْ اَلَّا يُقٖيمَا حُدُودَ اللّٰهِ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا فٖيمَا افْتَدَتْ
بِهٖ تِلْكَ حُدُودُ اللّٰهِ فَلَا تَعْتَدُوهَا وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللّٰهِ فَاُولٰٓئِكَ
هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٢٩﴾ فَاِنْ طَلَّقَهَا فَلَا تَحِلُّ لَهُ مِنْ بَعْدُ حَتّٰى تَنْكِحَ
زَوْجًا غَيْرَهُ فَاِنْ طَلَّقَهَا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَٓا اَنْ يَتَرَاجَعَٓا اِنْ ظَنَّٓا اَنْ
يُقٖيمَا حُدُودَ اللّٰهِ وَتِلْكَ حُدُودُ اللّٰهِ يُبَيِّنُهَا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٢٣٠﴾

225. Allah, boş bulunarak (*kasıtsız*) ettiğiniz yeminlerinizden ötürü sizi sorumlu tutmaz; ancak sizi, kalplerinizin kesbettiği (*kasıtlı ettiğiniz*) yeminden ötürü sorumlu tutar. Allah çok bağışlayıcıdır, çok halimdir.

226. Kadınlarına îlâ (*yaklaşmama yemini*) yapanlar için ancak dört ay bekleme süresi vardır; eğer (*bu süre içinde*) eşlerine dönerlerse... Kuşkusuz Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

227. Ve eğer boşamaya kararlı iseler... Şüphesiz Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.

228. Boşanan kadınlar, üç kur' (*aybaşı/temizlik*) süresince kendilerini beklerler. Eğer Allah'a ve son gün (*ahiret*)e inanıyorlarsa, Allah'ın rahimlerinde yarattığını gizlemeleri helal değildir ve eğer (*bu süre içinde*) kocaları uzlaşmak isterlerse, onları geri almaya daha çok hak sahibidirler. Onların elbette sorumluluklarına denk uygun hakları var, erkeklerin de elbette onlar üzerinde (*aile reisliği gibi*) bir derecesi vardır. Allah çok izzetlidir, çok hikmetlidir.

229. Boşama iki defadır; dolayısıyla (*her defasında kadın*) ya iyilikle tutulmalı veya güzellikle bırakılmalıdır. Onlara verdiğinizden herhangi bir şey almanız, size helâl değildir; ancak eşler, eğer Allah'ın sınırlarını aşmalarından korkarlarsa, siz (*veliler*) de onların Allah'ın sınırlarını aşmalarından endişe ederseniz, kadının fidye (*boşanma bedeli*) vermesinde, her ikisine (*alan ve verene*) hiçbir vebal yoktur. İşte bunlar Allah'ın sınırlarıdır, dolayısıyla onları aşmayın ve kim Allah'ın sınırlarını aşarsa, işte onlar zalimdirler.

230. Eğer (*üçüncü defa*) boşarsa, başka kocaya var(*ıp boşan*)madıkça (*nikâhı*) ona helâl değildir; ancak boşarsa ve onlar (*eski eşler*), Allah'ın sınırlarına riayet edeceklerine kanaat getirirlerse, birbirlerine dönmelerinde hiçbir sakınca yoktur. İşte bunlar Allah'ın sınırlarıdır, bilen (*önemini kavrayan*) bir topluma onları açıklıyor.

وَاِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَٓاءَ فَبَلَغْنَ اَجَلَهُنَّ فَاَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ اَوْ
سَرِّحُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَلَا تُمْسِكُوهُنَّ ضِرَارًا لِتَعْتَدُواۚ وَمَنْ يَفْعَلْ
ذٰلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُۜ وَلَا تَتَّخِذُٓوا اٰيَاتِ اللّٰهِ هُزُوًا وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ
اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَمَٓا اَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنَ الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ يَعِظُكُمْ بِهٖ
وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُٓوا اَنَّ اللّٰهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٣١﴾ وَاِذَا طَلَّقْتُمُ
النِّسَٓاءَ فَبَلَغْنَ اَجَلَهُنَّ فَلَا تَعْضُلُوهُنَّ اَنْ يَنْكِحْنَ اَزْوَاجَهُنَّ اِذَا
تَرَاضَوْا بَيْنَهُمْ بِالْمَعْرُوفِ ذٰلِكَ يُوعَظُ بِهٖ مَنْ كَانَ مِنْكُمْ يُؤْمِنُ
بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِۜ ذٰلِكُمْ اَزْكٰى لَكُمْ وَاَطْهَرُۜ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ وَاَنْتُمْ لَا
تَعْلَمُونَ ﴿٢٣٢﴾ وَالْوَالِدَاتُ يُرْضِعْنَ اَوْلَادَهُنَّ حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ
لِمَنْ اَرَادَ اَنْ يُتِمَّ الرَّضَاعَةَۜ وَعَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ رِزْقُهُنَّ وَكِسْوَتُهُنَّ
بِالْمَعْرُوفِ لَا تُكَلَّفُ نَفْسٌ اِلَّا وُسْعَهَاۚ لَا تُضَٓارَّ وَالِدَةٌ بِوَلَدِهَا
وَلَا مَوْلُودٌ لَهُ بِوَلَدِهٖ وَعَلَى الْوَارِثِ مِثْلُ ذٰلِكَۚ فَاِنْ اَرَادَا فِصَالًا
عَنْ تَرَاضٍ مِنْهُمَا وَتَشَاوُرٍ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَاۜ وَاِنْ اَرَدْتُمْ اَنْ
تَسْتَرْضِعُٓوا اَوْلَادَكُمْ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ اِذَا سَلَّمْتُمْ مَٓا اٰتَيْتُمْ
بِالْمَعْرُوفِ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُٓوا اَنَّ اللّٰهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٣٣﴾

231. Kadınları boşadığınız, dolayısıyla bekleme sürelerinin sonuna vardıklarında, onları ya iyilikle tutun veya iyilikle bırakın! Onları, zarar vererek (*bunaltarak*) haklarına tecavüz edesiniz diye tutmayın; kim bunu yaparsa, şüphesiz kendine zulmetmiş olur. Allah'ın âyetlerini alaya almayın ve Allah'ın üzerinizdeki nimetini, size kitabı ve hikmeti indirip, bununla size öğüt verdiğini hatırlayın! Allah'a karşı takvalı olun ve bilin ki Allah, her şeyi hakkıyla bilendir!

232. Kadınları boşadığınız, dolayısıyla bekleme sürelerinin sonuna vardıklarında, eğer aralarında uygun şekilde anlaşmışlarsa siz (*veliler*), onların (*eski*) kocalarına nikâhlanmalarına engel olmayın. İşte Allah'a ve son gün (*ahiret*)e iman edenlerinize öğütlenen budur! İşte bu, sizin için daha temiz ve daha nezihtir! Allah (*size en uygun olanı*) bilir, siz bilmezsiniz.

233. Anneler, (*boşandıktan sonra doğan*) çocuklarını, emzirmeyi tamamlatmak isteyen (*baba*) için iki tam yıl emzirirler ve (*bu süre içinde*) uygun şekilde beslenme ve giyimleri baba tarafına düşer. Herkes, ancak gücü yettiğince mükelleftir. Çocuğu yüzünden hiçbir anneye ve çocuğu yüzünden hiçbir babaya zarar verilmemelidir ve (*ölen babanın*) mirasçısı da onun gibi sorumludur. Eğer karşılıklı rıza ve istişareleri sonucunda çocuğu sütten (*erken*) kesmek isterlerse, hiçbir vebal altında kalmazlar. Eğer çocuklarınızı (*sütanneye*) emzirtmek isterseniz, uygun olarak vereceğinizi teslim ettiğiniz takdirde size hiçbir vebal yoktur. Allah'a karşı takvalı olun ve Allah'ın, yaptığınız her şeyi hakkıyla gören olduğunu bilin!

وَالَّذٖينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ اَزْوَاجًا يَتَرَبَّصْنَ بِاَنْفُسِهِنَّ
اَرْبَعَةَ اَشْهُرٍ وَعَشْرًاۚ فَاِذَا بَلَغْنَ اَجَلَهُنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ
فٖيمَا فَعَلْنَ فٖى اَنْفُسِهِنَّ بِالْمَعْرُوفِۜ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
خَبٖيرٌ ﴿٢٣٤﴾ وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فٖيمَا عَرَّضْتُمْ بِهٖ مِنْ خِطْبَةِ
النِّسَٓاءِ اَوْ اَكْنَنْتُمْ فٖى اَنْفُسِكُمْۜ عَلِمَ اللّٰهُ اَنَّكُمْ سَتَذْكُرُونَهُنَّ
وَلٰكِنْ لَا تُوَاعِدُوهُنَّ سِرًّا اِلَّٓا اَنْ تَقُولُوا قَوْلًا مَعْرُوفًاۜ وَلَا
تَعْزِمُوا عُقْدَةَ النِّكَاحِ حَتّٰى يَبْلُغَ الْكِتَابُ اَجَلَهُۜ وَاعْلَمُٓوا اَنَّ
اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا فٖٓى اَنْفُسِكُمْ فَاحْذَرُوهُۚ وَاعْلَمُٓوا اَنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ
حَلٖيمٌ ﴿٢٣٥﴾ لَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ اِنْ طَلَّقْتُمُ النِّسَٓاءَ مَا لَمْ
تَمَسُّوهُنَّ اَوْ تَفْرِضُوا لَهُنَّ فَرٖيضَةًۚ وَمَتِّعُوهُنَّۚ عَلَى الْمُوسِعِ
قَدَرُهُ وَعَلَى الْمُقْتِرِ قَدَرُهُۚ مَتَاعًا بِالْمَعْرُوفِۚ حَقًّا عَلَى
الْمُحْسِنٖينَ ﴿٢٣٦﴾ وَاِنْ طَلَّقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ اَنْ تَمَسُّوهُنَّ
وَقَدْ فَرَضْتُمْ لَهُنَّ فَرٖيضَةً فَنِصْفُ مَا فَرَضْتُمْ اِلَّٓا اَنْ يَعْفُونَ
اَوْ يَعْفُوَا الَّذٖى بِيَدِهٖ عُقْدَةُ النِّكَاحِۜ وَاَنْ تَعْفُٓوا اَقْرَبُ لِلتَّقْوٰى
وَلَا تَنْسَوُا الْفَضْلَ بَيْنَكُمْۜ اِنَّ اللّٰهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصٖيرٌ ﴿٢٣٧﴾

234. Vefat eden erkeklerinizin geride bıraktıkları eşler, kendilerini dört ay on gün beklemeye alırlar. İmdi sürelerini doldurduklarında, kendi başlarına yaptıkları uygun davranışlarından ötürü siz (*veliler*)e hiçbir vebal yoktur. Allah, yaptığınız her şeyden hakkıyla haberdardır.

235. Onlara (*bekleme süreleri içinde*) ima yoluyla evlenme teklifinde bulunmanızın veya bunu içinizden geçirmenizin size hiçbir vebali yoktur. Allah onları anacağınızı bilmektedir; fakat uygun söz söylemenin dışında onlarla gizlice vaatleşmeyin; yazı (*bekleme süresi*) doluncaya kadar da nikâh akdine girişmeyin. Allah'ın içinizden geçenleri bildiğini bilin, O'(*nun azabı*)ndan sakının ve bilin ki Allah çok bağışlayıcıdır, çok halimdir!

236. Eğer kadınları, (*nikâh akdinden sonra*) yaklaşmadan veya bir ödenek (*mehir*) kesmeden boşarsanız, size hiçbir sorumluluk yoktur; ancak onları faydalandırın! İyi davrananların zimmetinde bir hak (*boyun borcu*) olarak, eli geniş olan gücü yettiğince ve eli darda olan gücü yettiğince uygun şekilde faydalandırsın.

237. Eğer onları, mehirlerini kesmişken yaklaşmadan boşarsanız, kesilen mehrin yarısı ödenmelidir; ancak kendilerinin bağışlamaları veya nikâh akdi elinde bulunan kişi (*veli*)nin bağışlaması durumu hariç ve bağışlamanız takvaya daha uygundur. Aranızda lütufkârlığı unutmayın; nitekim Allah, yaptığınız her şeyi hakkıyla görendir.

حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلٰوةِ الْوُسْطٰى وَقُومُوا
لِلّٰهِ قَانِت۪ينَ ﴿٢٣٨﴾ فَاِنْ خِفْتُمْ فَرِجَالًا اَوْ رُكْبَانًاۚ فَاِذَٓا
اَمِنْتُمْ فَاذْكُرُوا اللّٰهَ كَمَا عَلَّمَكُمْ مَا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ
﴿٢٣٩﴾ وَالَّذ۪ينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ اَزْوَاجًاۚ وَصِيَّةً
لِاَزْوَاجِهِمْ مَتَاعًا اِلَى الْحَوْلِ غَيْرَ اِخْرَاجٍۚ فَاِنْ خَرَجْنَ
فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ ف۪ي مَا فَعَلْنَ ف۪ٓي اَنْفُسِهِنَّ مِنْ
مَعْرُوفٍۜ وَاللّٰهُ عَز۪يزٌ حَك۪يمٌ ﴿٢٤٠﴾ وَلِلْمُطَلَّقَاتِ مَتَاعٌ
بِالْمَعْرُوفِۜ حَقًّا عَلَى الْمُتَّق۪ينَ ﴿٢٤١﴾ كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ
اللّٰهُ لَكُمْ اٰيَاتِه۪ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٢٤٢﴾ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذ۪ينَ
خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَهُمْ اُلُوفٌ حَذَرَ الْمَوْتِۖ فَقَالَ
لَهُمُ اللّٰهُ مُوتُوا ثُمَّ اَحْيَاهُمْۜ اِنَّ اللّٰهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى
النَّاسِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٢٤٣﴾ وَقَاتِلُوا
ف۪ي سَب۪يلِ اللّٰهِ وَاعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ سَم۪يعٌ عَل۪يمٌ ﴿٢٤٤﴾ مَنْ
ذَا الَّذ۪ي يُقْرِضُ اللّٰهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَاعِفَهُ لَهُٓ اَضْعَافًا
كَث۪يرَةًۜ وَاللّٰهُ يَقْبِضُ وَيَبْصُۜطُ وَاِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٤٥﴾

238. Namazlara, hele orta namaza devam edin ve Allah'a boyun eğenler olarak (*namaza*) durun!

239. Böyle iken, eğer korku (*harp*) halindeyseniz, yürüyenler veya süvariler olarak (*namaz kılın*); ama güvende olduğunuzda Allah'a, bilmediklerinizi size öğrettiği gibi ibadet edin.

240. Vefat eden ve geride eşler bırakan erkekleriniz, eşlerinin bir yıla kadar (*evlerinden*) çıkarılmadan barındırılmalarını vasiyet etmiş olmalıdırlar. Eğer kendileri çıkarlarsa kendi başlarına uygunca davranışlarından ötürü size hiç bir sorumluluk yoktur. Allah çok izzetlidir, çok hikmetlidir.

241. Boşanan kadınların, takva sahipleri zimmetinde bir borç olarak elbette uygun şekilde faydalandırılma hakları vardır.

242. Allah size âyetlerini böylece açıklıyor, ta ki aklınızı başınıza devşiresiniz.

243. Sayıları binleri bulduğu halde ölüm (*salgın/saldırı*) korkusuyla yurtlarından çıkanları bilmez misin? Nitekim Allah onlara, "Ölün!" buyurdu, sonra onları diriltti. Kesinlikle Allah, insanlara karşı lütufkârdır ve fakat insanların çoğu şükretmezler.

244. Allah yolunda savaşın ve bilin ki, Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir!

245. Allah'a karz-ı hasen (*muhtaç kuluna minnetsiz borç*) veren şu kişi kimdir ki, kendisi için onu birçok katına çıkarsın? Allah darlık da bolluk da verir ve elbette siz O'na döndürüleceksiniz.

اَلَمْ تَرَ اِلَى الْمَلَاِ مِنْ بَنٖٓى اِسْرَٓاءٖيلَ مِنْ بَعْدِ
مُوسٰىۢ اِذْ قَالُوا لِنَبِيٍّ لَهُمُ ابْعَثْ لَنَا مَلِكًا نُقَاتِلْ
فٖى سَبٖيلِ اللّٰهِ قَالَ هَلْ عَسَيْتُمْ اِنْ كُتِبَ عَلَيْكُمُ
الْقِتَالُ اَلَّا تُقَاتِلُواۜ قَالُوا وَمَا لَنَٓا اَلَّا نُقَاتِلَ فٖى
سَبٖيلِ اللّٰهِ وَقَدْ اُخْرِجْنَا مِنْ دِيَارِنَا وَاَبْنَٓائِنَاۜ فَلَمَّا
كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ تَوَلَّوْا اِلَّا قَلٖيلًا مِنْهُمْۜ وَاللّٰهُ
عَلٖيمٌ بِالظَّالِمٖينَ ﴿٢٤٦﴾ وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ اِنَّ اللّٰهَ قَدْ
بَعَثَ لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكًاۜ قَالُٓوا اَنّٰى يَكُونُ لَهُ الْمُلْكُ
عَلَيْنَا وَنَحْنُ اَحَقُّ بِالْمُلْكِ مِنْهُ وَلَمْ يُؤْتَ سَعَةً مِنَ
الْمَالِۜ قَالَ اِنَّ اللّٰهَ اصْطَفٰيهُ عَلَيْكُمْ وَزَادَهُ بَسْطَةً
فِى الْعِلْمِ وَالْجِسْمِۜ وَاللّٰهُ يُؤْتٖى مُلْكَهُ مَنْ يَشَٓاءُۜ وَاللّٰهُ
وَاسِعٌ عَلٖيمٌ ﴿٢٤٧﴾ وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ اِنَّ اٰيَةَ مُلْكِهٖٓ
اَنْ يَأْتِيَكُمُ التَّابُوتُ فٖيهِ سَكٖينَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَبَقِيَّةٌ
مِمَّا تَرَكَ اٰلُ مُوسٰى وَاٰلُ هٰرُونَ تَحْمِلُهُ الْمَلٰٓئِكَةُۜ
اِنَّ فٖى ذٰلِكَ لَاٰيَةً لَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنٖينَ ﴿٢٤٨﴾

246. İsrailoğullarının Musa'dan sonraki ileri gelenlerini bilmez misin? Hani peygamberlerinden birine, "Bize bir hükümdar gönder, Allah yolunda savaşalım" demişlerdi. "Size savaş yazılır (*farz kılınır*) da ya savaşmazsanız?" dedi (*peygamberleri*). "Yurtlarımızdan çıkarılmış ve çocuklarımızdan edilmişken, Allah yolunda neden savaşmayalım?" dediler. Ancak kendilerine savaş yazılınca, içlerinden çok azı hariç, yüz çevirdiler. Allah, zalimleri hakkıyla bilendir.

247. Peygamberleri onlara, "Allah, Talut'u size hükümdar gönderdi" dedi. "Hükümdarlığa biz ondan daha lâyıkken ve ona malca bir geniş (*zengin*)lik verilmemişken bize nasıl hükümdarlık eder?" dediler. "Allah" dedi, "Size onu seçti ve onu ilim ve beden (*fizik*) yönünden daha güçlü kıldı. Allah, mülkünü dilediğine verir ve Allah geniş (*bol lütuf sahibi*)dir, hakkıyla bilendir."

248. Bir de peygamberleri onlara dedi ki: "Onun hükümdarlığının âyet (*alâmet*)i, içinde rabbinizden bir sekine (*sükûnet/huzur*) ve Musa ailesi ile Harun ailesinin bıraktıklarından bir kalıntı bulunan sandukanın size gelmesidir. Onu melekler taşıyacaktır; nitekim bunda sizin için bir âyet (*mucize*) vardır. Eğer mü'min iseniz..."

فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتُ بِالْجُنُودِ قَالَ اِنَّ اللّٰهَ مُبْتَلٖيكُمْ
بِنَهَرٍ فَمَنْ شَرِبَ مِنْهُ فَلَيْسَ مِنّٖيۚ وَمَنْ لَمْ يَطْعَمْهُ
فَاِنَّهُ مِنّٖٓي اِلَّا مَنِ اغْتَرَفَ غُرْفَةً بِيَدِهٖۚ فَشَرِبُوا مِنْهُ
اِلَّا قَلٖيلًا مِنْهُمْۜ فَلَمَّا جَاوَزَهُ هُوَ وَالَّذٖينَ اٰمَنُوا مَعَهُۙ
قَالُوا لَا طَاقَةَ لَنَا الْيَوْمَ بِجَالُوتَ وَجُنُودِهٖۜ قَالَ
الَّذٖينَ يَظُنُّونَ اَنَّهُمْ مُلَاقُوا اللّٰهِۙ كَمْ مِنْ فِئَةٍ قَلٖيلَةٍ
غَلَبَتْ فِئَةً كَثٖيرَةً بِاِذْنِ اللّٰهِۜ وَاللّٰهُ مَعَ الصَّابِرٖينَ
﴿٢٤٩﴾ وَلَمَّا بَرَزُوا لِجَالُوتَ وَجُنُودِهٖ قَالُوا رَبَّنَٓا
اَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَثَبِّتْ اَقْدَامَنَا وَانْصُرْنَا
عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرٖينَۜ ﴿٢٥٠﴾ فَهَزَمُوهُمْ بِاِذْنِ اللّٰهِۙ
وَقَتَلَ دَاوُ۫دُ جَالُوتَ وَاٰتٰيهُ اللّٰهُ الْمُلْكَ وَالْحِكْمَةَ
وَعَلَّمَهُ مِمَّا يَشَٓاءُۜ وَلَوْلَا دَفْعُ اللّٰهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ
بِبَعْضٍ لَفَسَدَتِ الْاَرْضُ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ ذُو فَضْلٍ
عَلَى الْعَالَمٖينَ ﴿٢٥١﴾ تِلْكَ اٰيَاتُ اللّٰهِ نَتْلُوهَا
عَلَيْكَ بِالْحَقِّۜ وَاِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلٖينَ ﴿٢٥٢﴾

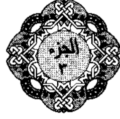
249. Derken Talut, askerleriyle birlikte (*ordugâhtan*) ayrılınca dedi ki: "Allah, bir ırmakla sizi imtihan edecektir. Dolayısıyla kim ondan içerse, benden değildir; kim de elini daldırıp, bir avuç almanın dışında onu tatmazsa bendendir!" Böyle iken çok azı hariç, ondan içtiler. Talut ve maiyetindeki mü'minler ırmağı geçtiklerinde, "Bugün Calut ve askerine karşı koyacak gücümüz asla yoktur" dediler. Allah'la buluşacakları bilincinde olanlar da dediler ki: "Nice az sayıda birlik, Allah'ın izniyle çok sayıdaki birliği mağlup etmiştir. Allah, sabredenlerle beraberdir!"

250. Calut ve askerlerinin karşısına çıktıklarında şöyle dedi (*dua etti*)ler: "Ey rabbimiz, üzerimize sabır yağdır, bize dayanma gücü ver ve bu kâfir kavme karşı bize yardım et!"

251. Nitekim Allah'ın izniyle onları bozguna uğrattılar. Davud, Calut'u öldürdü, Allah da ona hükümdarlık ve hikmet (*peygamberlik*) verdi ve kendisini dilediği bilgilerle donattı. Eğer Allah, insanları(*n taşkınlıklarını*) birbirleriyle savmasaydı, elbette yeryüzü (*düzeni*) bozulurdu; ancak Allah, alemlere karşı lütufkârdır.

252. Bunlar, Allah'ın âyetleridir; onları sana hakkaniyetle okuyoruz ve kuşkusuz sen, gönderilen (*elçi*)lerdensin.

تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلٰى بَعْضٍ مِنْهُمْ مَنْ كَلَّمَ اللّٰهُ
وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ وَاٰتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ
وَاَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ وَلَوْ شَٓاءَ اللّٰهُ مَا اقْتَتَلَ الَّذِينَ مِنْ
بَعْدِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَٓاءَتْهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَلٰكِنِ اخْتَلَفُوا
فَمِنْهُمْ مَنْ اٰمَنَ وَمِنْهُمْ مَنْ كَفَرَ وَلَوْ شَٓاءَ اللّٰهُ مَا اقْتَتَلُوا
وَلٰكِنَّ اللّٰهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ﴿٢٥٣﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اَنْفِقُوا
مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ اَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعٌ فِيهِ وَلَا خُلَّةٌ وَلَا
شَفَاعَةٌ وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٥٤﴾ اَللّٰهُ لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ
اَلْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا
فِي الْاَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُٓ اِلَّا بِاِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ
اَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِٓ اِلَّا بِمَا
شَٓاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَلَا يَؤُ۫دُهُ حِفْظُهُمَا
وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴿٢٥٥﴾ لَٓا اِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ
مِنَ الْغَيِّ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللّٰهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ
بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقٰى لَا انْفِصَامَ لَهَا وَاللّٰهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٥٦﴾

253. O elçiler ki, onların kimini kiminden üstün kıldık. Allah, bazılarıyla konuştu; bazılarını da derecelerce yükseltti. Meryem oğlu İsa'ya apaçık âyetler verdik ve onu Ruh'ül-Kudüs (*Cebrail*) ile destekledik. Allah dileseydi, onlardan sonraki (*ümmet*)ler, kendilerine apaçık âyetlerimiz gelmişken birbirleriyle çatışmazlardı. Ancak ihtilaf ettiler, dolayısıyla kimi iman etti, kimi de kâfir oldu. Allah dileseydi birbirleriyle çatışmazlardı, fakat Allah dilediğini yapar.

254. Ey iman edenler! Hiçbir alışverişin, dostluğun ve şefaat (*iltimas*)ın olmadığı bir gün gelmeden önce size verdiğimiz nimetlerden (*hayra*) harcayın! Kâfirler ise, onlar zalim (*cimri*) dirler.

255. Allah ki, O'ndan başka hiçbir tanrı yoktur, (*ölümsüz*) diridir, (*kâinatı*) ayakta tutandır. O'nu uyuklama da uyku da tutmaz. Göklerde ve yeryüzünde ne varsa hepsi ancak O'nundur. O'nun katında izni olmadan hiç kimse şefaat edemez. Onların önlerinde ve arkalarındaki (*yapacakları ve yaptıkları*) her şeyi bilir ve onlar, O'nun ilminden ancak dilediği kadarını kavrayabilirler. O'nun kürsüsü, gökler ve yeryüzü genişliğindedir ve bunların muhafaza (*korunma*)sı O'na yük değildir. O çok yücedir, çok uludur.

256. Dinde asla zorlama yoktur! Nitekim doğruluk eğrilikten ayırt edilmiştir; dolayısıyla her kim tağutu[19] tanımayıp Allah'a iman ederse, asla kopma tehlikesi olmayan sapasağlam kulba yapışmış olur. Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.

(19) Taşkınlık ve azgınlık anlamındaki tuğyandan gelen "tağut", insanı Allah'tan koparıp, kendisine itaate zorlayan şeytan, zorba ve putlar anlamındadır.

اَللّٰهُ وَلِيُّ الَّذِينَ اٰمَنُوا يُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ اِلَى
النُّورِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا اَوْلِيَاؤُهُمُ الطَّاغُوتُ يُخْرِجُونَهُمْ
مِنَ النُّورِ اِلَى الظُّلُمَاتِ اُولٰئِكَ اَصْحَابُ النَّارِ هُمْ
فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٥٧﴾ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِي حَاجَّ اِبْرٰهِيمَ فِي
رَبِّهِ اَنْ اٰتٰيهُ اللّٰهُ الْمُلْكَ اِذْ قَالَ اِبْرٰهِيمُ رَبِّيَ الَّذِي يُحْيِي
وَيُمِيتُ قَالَ اَنَا اُحْيِي وَاُمِيتُ قَالَ اِبْرٰهِيمُ فَاِنَّ اللّٰهَ يَأْتِي
بِالشَّمْسِ مِنَ الْمَشْرِقِ فَأْتِ بِهَا مِنَ الْمَغْرِبِ فَبُهِتَ
الَّذِي كَفَرَ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٢٥٨﴾ اَوْ
كَالَّذِي مَرَّ عَلٰى قَرْيَةٍ وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلٰى عُرُوشِهَا قَالَ
اَنّٰى يُحْيِي هٰذِهِ اللّٰهُ بَعْدَ مَوْتِهَا فَاَمَاتَهُ اللّٰهُ مِائَةَ عَامٍ ثُمَّ
بَعَثَهُ قَالَ كَمْ لَبِثْتَ قَالَ لَبِثْتُ يَوْمًا اَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالَ
بَلْ لَبِثْتَ مِائَةَ عَامٍ فَانْظُرْ اِلٰى طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ لَمْ
يَتَسَنَّهْ وَانْظُرْ اِلٰى حِمَارِكَ وَلِنَجْعَلَكَ اٰيَةً لِلنَّاسِ وَانْظُرْ
اِلَى الْعِظَامِ كَيْفَ نُنْشِزُهَا ثُمَّ نَكْسُوهَا لَحْمًا فَلَمَّا
تَبَيَّنَ لَهُ قَالَ اَعْلَمُ اَنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٥٩﴾

257. Allah, iman edenlerin velisidir; onları karanlıklardan nura (*aydınlığa*) çıkarır. Küfre saplananlar ise, onların velileri tağutlardır, onları aydınlıktan karanlıklara sürüklerler. İşte onlar cehennemliktirler; onlar orada temellidirler.

258. Allah kendisine mülk (*saltanat*) verdi diye (*şımarıp*) rabbi hakkında İbrahim'le tartışan kişiyi (*Nemrud'u*) bilmez misin? Hani İbrahim, "Benim rabbim yaşatan ve öldürendir!" demişti. "Ben de yaşatırım ve öldürürüm" dedi (*Nemrut*). Bunun üzerine İbrahim, "Allah güneşi doğudan getiriyor, sen de onu batıdan getir!" dedi. Dolayısıyla o kâfir, apışıp kaldı. Allah, zalim kavmi hidayet etmez.

259. Yahut çatıları üstü yere çakılan bir şehre uğrayıp: "Allah, ölümünden sonra burasını nasıl yeniden diriltir?" diyen kişi gibisini (*bilmez misin*)? Nitekim Allah onu yüz yıl müddetle öldürdü (*uykuya daldırdı*), sonra yeniden diriltip (*uyandırıp*), "Ne kadar kaldın?" buyurdu. "Bir gün veya bir günün birazı kadar kaldım" dedi. Şöyle buyurdu (*Allah*): "Gerçek şu ki, yüz sene kaldın! Böyle iken yiyecek ve içeceğine bak, bozulmamıştır; bir de eşeğine bak! Seni insanlara bir âyet (*canlı mucize*) yapacağımız için o (*çürüyen eşekten geriye kalan*) kemiklere bak, nasıl onları üst üste bindirip sonra onlara et giydireceğiz!" Dolayısıyla (*gücümüz*) kendisine açıkça belli olunca "Allah'ın her şeye hakkıyla güç yetiren olduğunu biliyorum" dedi.

وَاِذْ قَالَ اِبْرٰهٖيمُ رَبِّ اَرِنٖى كَيْفَ تُحْيِ الْمَوْتٰىۜ قَالَ اَوَلَمْ
تُؤْمِنْۜ قَالَ بَلٰى وَلٰكِنْ لِيَطْمَئِنَّ قَلْبٖىۜ قَالَ فَخُذْ اَرْبَعَةً مِنَ
الطَّيْرِ فَصُرْهُنَّ اِلَيْكَ ثُمَّ اجْعَلْ عَلٰى كُلِّ جَبَلٍ مِنْهُنَّ
جُزْءًا ثُمَّ ادْعُهُنَّ يَأْتٖينَكَ سَعْيًاۜ وَاعْلَمْ اَنَّ اللّٰهَ عَزٖيزٌ
حَكٖيمٌ ﴿٢٦٠﴾ مَثَلُ الَّذٖينَ يُنْفِقُونَ اَمْوَالَهُمْ فٖى سَبٖيلِ اللّٰهِ
كَمَثَلِ حَبَّةٍ اَنْبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلَ فٖى كُلِّ سُنْبُلَةٍ مِائَةُ حَبَّةٍۜ
وَاللّٰهُ يُضَاعِفُ لِمَنْ يَشَٓاءُۜ وَاللّٰهُ وَاسِعٌ عَلٖيمٌ ﴿٢٦١﴾ اَلَّذٖينَ
يُنْفِقُونَ اَمْوَالَهُمْ فٖى سَبٖيلِ اللّٰهِ ثُمَّ لَا يُتْبِعُونَ مَٓا اَنْفَقُوا
مَنًّا وَلَٓا اَذًىۙ لَهُمْ اَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْۚ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا
هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٦٢﴾ قَوْلٌ مَعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِنْ صَدَقَةٍ
يَتْبَعُهَٓا اَذًىۜ وَاللّٰهُ غَنِىٌّ حَلٖيمٌ ﴿٢٦٣﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا لَا
تُبْطِلُوا صَدَقَاتِكُمْ بِالْمَنِّ وَالْاَذٰىۙ كَالَّذٖى يُنْفِقُ مَالَهُ رِئَٓاءَ
النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِۜ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ صَفْوَانٍ
عَلَيْهِ تُرَابٌ فَاَصَابَهُ وَابِلٌ فَتَرَكَهُ صَلْدًاۜ لَا يَقْدِرُونَ عَلٰى
شَيْءٍ مِمَّا كَسَبُواۜ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِى الْقَوْمَ الْكَافِرٖينَ ﴿٢٦٤﴾

260. Bir zamanlar da İbrahim, “Ey rabbim, ölüleri nasıl dirilttiğini bana göster!” demişti. “Yoksa inanmadın mı?” buyurdu. “Elbette inandım, fakat kalbimin mutmain olması (*iyice yatışması*) için (*istedim*)!” dedi. Buyurdu ki: “Dört tane kuş yakala, onları kendine iyice alıştır, sonra (*parçalara ayırıp*) her parçasını bir dağın üstüne koy, sonra onları kendine çağır; seğirterek sana gelirler ve bil ki, Allah çok izzetlidir, çok hikmetlidir!”

261. Mallarını Allah yolunda harcayan kimselerin durumu; yedi başak bitiren, her bir başakta yüz habbe (*tane*) bulunan bir tohum gibidir. Allah, dilediğine (*mükâfatı*) katlar; Allah geniş (*bol lütuf sahibi*)dir, hakkıyla bilendir.

262. Mallarını Allah yolunda harcayan, sonra yaptıkları harcamalara hiçbir başa kakma ve eziyet bulaştırmayanlar ise, onların mükâfatları elbette rableri katındadır. Onlara hiçbir korku yoktur ve onlar üzülmeyeceklerdir.

263. Bir tatlı söz ve bir bağışlama, peşinden eziyetin geldiği sadakadan hayırlıdır. Allah çok zengindir, çok halimdir.

264. Ey iman edenler! Sadakalarınızı başa kakarak ve eziyet ederek geçersiz kılıp malını insanlara gösteriş için (*hayra*) harcayan, Allah’a ve son gün (*ahiret*)e inanmayan kişi gibi olmayın! Nitekim onun durumu, üstünde (*bir miktar*) toprak bulunan yalçın kaya gibidir ki, bol yağmur isabet edip onu cascavlak bırakmıştır. Yaptıkları (*hayırları*)ndan ötürü hiçbir şey (*sevap*) elde edemezler. Allah, kâfir kavmi hidayet etmez.

وَمَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ اَمْوَالَهُمُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللّٰهِ
وَتَثْبِيتًا مِنْ اَنْفُسِهِمْ كَمَثَلِ جَنَّةٍ بِرَبْوَةٍ اَصَابَهَا وَابِلٌ
فَاٰتَتْ اُكُلَهَا ضِعْفَيْنِ فَاِنْ لَمْ يُصِبْهَا وَابِلٌ فَطَلٌّ وَاللّٰهُ
بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٦٥﴾ اَيَوَدُّ اَحَدُكُمْ اَنْ تَكُونَ لَهُ جَنَّةٌ
مِنْ نَخِيلٍ وَاَعْنَابٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ لَهُ فِيهَا مِنْ
كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَاَصَابَهُ الْكِبَرُ وَلَهُ ذُرِّيَّةٌ ضُعَفَاءُ فَاَصَابَهَا
اِعْصَارٌ فِيهِ نَارٌ فَاحْتَرَقَتْ كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمُ الْاٰيَاتِ
لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ﴿٢٦٦﴾ يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اَنْفِقُوا مِنْ
طَيِّبَاتِ مَا كَسَبْتُمْ وَمِمَّا اَخْرَجْنَا لَكُمْ مِنَ الْاَرْضِ
وَلَا تَيَمَّمُوا الْخَبِيثَ مِنْهُ تُنْفِقُونَ وَلَسْتُمْ بِاٰخِذِيهِ اِلَّا
اَنْ تُغْمِضُوا فِيهِ وَاعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ ﴿٢٦٧﴾
اَلشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَيَاْمُرُكُمْ بِالْفَحْشَاءِ وَاللّٰهُ
يَعِدُكُمْ مَغْفِرَةً مِنْهُ وَفَضْلًا وَاللّٰهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٦٨﴾
يُؤْتِي الْحِكْمَةَ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ
اُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا وَمَا يَذَّكَّرُ اِلَّا اُولُوا الْاَلْبَابِ ﴿٢٦٩﴾

265. Mallarını, Allah'ın rızasını kazanmak ve de kendi konumlarını sağlamlaştırmak amacıyla harcayanların durumuna gelince, yüksek rakımlı arazide bulunan bir cennet (*hasbahçe*) gibidir ki, bol yağmur alarak iki kat ürün verir; nitekim bol yağmur almasa da çisenti (*alır*). Allah yaptığınız her şeyi hakkıyla görendir.

266. Sizden biriniz ister mi ki, (*ağaçları*) altından ırmaklar akan ve içinde bütün meyve (*ürünleri*)nin bulunduğu hurmalık ve üzümlüklerden bir bahçesi olsun; kendisi yaşlanmışken ve güçsüz (*bakıma muhtaç*) çoluk çocuğu varken ona ateşli bir kasırga isabet etsin de yansın? Allah, size böylece âyetlerini açıklıyor, ta ki düşünüp taşınasınız.

267. Ey iman edenler! Kazandıklarınızın ve size topraktan çıkardığımız ürünlerin tertemizlerinden (*hayra*) harcayın ve kendinizin, ancak göz yumarak alıcısı olduğunuz kötülerini vermeye kalkışmayın ve bilin ki, Allah çok zengindir, çokça hamdedilen (*övülen*)dir.

268. Şeytan, sizi fakirlikle korkutur ve size cimriliği telkin eder. Allah, size mağfiretini ve lütfunu vaat ediyor. Allah geniş (*bol lütuf sahibi*)dir, hakkıyla bilendir.

269. Dilediğine hikmeti verir ve kime hikmet verilmişse, kuşkusuz ona pek çok hayır verilmiştir. Ancak akıl ve iz'an sahipleri düşünüp taşınırlar.

وَمَٓا اَنْفَقْتُمْ مِنْ نَفَقَةٍ اَوْ نَذَرْتُمْ مِنْ نَذْرٍ فَاِنَّ
اللّٰهَ يَعْلَمُهُۜ وَمَا لِلظَّالِم۪ينَ مِنْ اَنْصَارٍ ﴿٢٧٠﴾
اِنْ تُبْدُوا الصَّدَقَاتِ فَنِعِمَّا هِيَۚ وَاِنْ تُخْفُوهَا
وَتُؤْتُوهَا الْفُقَرَٓاءَ فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْۜ وَيُكَفِّرُ عَنْكُمْ
مِنْ سَيِّـَٔاتِكُمْۜ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَب۪يرٌ ﴿٢٧١﴾
لَيْسَ عَلَيْكَ هُدٰيهُمْ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ يَهْد۪ي مَنْ يَشَٓاءُۜ
وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَلِاَنْفُسِكُمْۜ وَمَا تُنْفِقُونَ اِلَّا
ابْتِغَٓاءَ وَجْهِ اللّٰهِۜ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ يُوَفَّ اِلَيْكُمْ
وَاَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ ﴿٢٧٢﴾ لِلْفُقَرَٓاءِ الَّذ۪ينَ اُحْصِرُوا
ف۪ي سَب۪يلِ اللّٰهِ لَا يَسْتَط۪يعُونَ ضَرْبًا فِي الْاَرْضِ
يَحْسَبُهُمُ الْجَاهِلُ اَغْنِيَٓاءَ مِنَ التَّعَفُّفِۚ تَعْرِفُهُمْ
بِس۪يمٰيهُمْۚ لَا يَسْـَٔلُونَ النَّاسَ اِلْحَافًاۜ وَمَا تُنْفِقُوا
مِنْ خَيْرٍ فَاِنَّ اللّٰهَ بِه۪ عَل۪يمٌ ﴿٢٧٣﴾ اَلَّذ۪ينَ يُنْفِقُونَ
اَمْوَالَهُمْ بِالَّيْلِ وَالنَّهَارِ سِرًّا وَعَلَانِيَةً فَلَهُمْ اَجْرُهُمْ
عِنْدَ رَبِّهِمْۚ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٧٤﴾

270. Kesinlikle Allah, yaptığınız her harcamayı veya adadığınız her adağı bilir. Zalim (*cimri*)lerin asla yardımcıları yoktur.

271. Sadaka (*gönüllü yardım*)larınızı açıktan yaparsanız ne güzel! Eğer onları gizler de yoksullara verirseniz, bu sizin için daha hayırlıdır ve (*açık veya gizli sadakalarınız yüzünden Allah*) birtakım günahlarınızı kaldırır. Allah, yaptığınız her şeyden hakkıyla haberdardır.

272. Sana düşen, onları hidayete erdirmek değil (*sadece tebliğ*)dir; ancak Allah, dilediğini hidayete erdirir. Hayır namına her ne harcarsanız, kendi yararınızadır; ancak Allah'ın rızasını dileyerek harcarsınız. Hayır namına her ne harcarsanız, (*karşılığı*) size eksiksiz verilecektir ve siz mağdur edilmeyeceksiniz.

273. Allah yolunda (*cihat için*) alıkonulan yoksulların elbette (*yardımlarınızda*) hakları vardır. Onlar yurtta (*rızık peşinde*) koşamazlar ve (*durumlarını*) bilmeyen, çekingenliklerinden ötürü kendilerini zengin zanneder. Onları simalarından tanırsın, hiç kimseden dayatarak bir şey istemezler. Hayır namına her ne harcarsanız, kuşkusuz Allah onu hakkıyla bilir.

274. Mallarını gece ve gündüz, gizli ve aşikâr (*hayra*) harcayanlar ise, elbette onların mükâfatları rableri katındadır. Onlara hiçbir korku yoktur ve onlar üzülmeyeceklerdir.

اَلَّذ۪ينَ يَأْكُلُونَ الرِّبٰوا لَا يَقُومُونَ اِلَّا كَمَا يَقُومُ الَّذ۪ي
يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسِّۜ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَالُٓوا اِنَّمَا
الْبَيْعُ مِثْلُ الرِّبٰواۢ وَاَحَلَّ اللّٰهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبٰواۜ فَمَنْ
جَٓاءَهُ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّه۪ فَانْتَهٰى فَلَهُ مَا سَلَفَۜ وَاَمْرُهُٓ اِلَى
اللّٰهِۜ وَمَنْ عَادَ فَاُو۬لٰٓئِكَ اَصْحَابُ النَّارِۚ هُمْ ف۪يهَا خَالِدُونَ
﴿٢٧٥﴾ يَمْحَقُ اللّٰهُ الرِّبٰوا وَيُرْبِي الصَّدَقَاتِۜ وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ
كُلَّ كَفَّارٍ اَث۪يمٍ ﴿٢٧٦﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
وَاَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتَوُا الزَّكٰوةَ لَهُمْ اَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْۚ وَلَا
خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٧٧﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا
اتَّقُوا اللّٰهَ وَذَرُوا مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبٰٓوا اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِن۪ينَ ﴿٢٧٨﴾
فَاِنْ لَمْ تَفْعَلُوا فَأْذَنُوا بِحَرْبٍ مِنَ اللّٰهِ وَرَسُولِه۪ۚ وَاِنْ تُبْتُمْ
فَلَكُمْ رُؤُ۫سُ اَمْوَالِكُمْۚ لَا تَظْلِمُونَ وَلَا تُظْلَمُونَ ﴿٢٧٩﴾ وَاِنْ
كَانَ ذُو عُسْرَةٍ فَنَظِرَةٌ اِلٰى مَيْسَرَةٍۜ وَاَنْ تَصَدَّقُوا خَيْرٌ لَكُمْ
اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٨٠﴾ وَاتَّقُوا يَوْمًا تُرْجَعُونَ ف۪يهِ اِلَى اللّٰهِ
ثُمَّ تُوَفّٰى كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٨١﴾

275. Ribâ yiyen (*tefecilik eden*)ler, ancak şeytanın çarpıp dengesini bozduğu kişi gibi (*mahşere*) kalkarlar. Bu durum, "Alışveriş de ribâ gibi (*kâr amaçlı*)dir!" demeleri yüzündendir. Oysa Allah, alışverişi helâl ve ribâyı haram kılmıştır. Dolayısıyla kime rabbinden bir öğüt gelir de (*ribâdan*) vazgeçerse, geçmiş(*te aldığı*) yanına kalır ve durumu Allah'a bırakılır; kim de (*ribâya*) dönerse, işte onlar cehennemliktirler! Onlar orada temellidirler.

276. Allah ribâyı verimsiz kılar, sadakaları nemalandırır. Allah hiçbir kâfiri (*ribâya helâl diyeni*), hiçbir günahkârı (*ribâ yiyeni*) sevmez.

277. İman edip yararlı işler yapan, namazı dosdoğru kılan ve zekâtı verenler ise, elbette onların mükâfatları rableri katındadır. Onlara hiçbir korku yoktur ve onlar üzülmeyeceklerdir.

278. Ey iman edenler, Allah'(*ın azabın*)dan sakının ve geriye kalan riba (*alacağınız*)dan vazgeçin! Eğer mü'min iseniz... (*vazgeçersiniz.*)

279. Ama yapmazsanız, Allah ve elçisinin (*ribacılarla*) savaşacağını bilin ve eğer tevbe ederseniz, elbette anamallarınız sizindir; haksızlık etmez ve haksızlığa uğratılmazsınız.

280. Şayet (*borçlu*) darda ise, kolaylık buluncaya kadar mühlet verilmelidir ve sizin için en hayırlı olan, sadaka yapma (*alacağınızı bağışlama*)nızdır. Eğer bilseniz... (*bağışlarsınız.*)

281. Öyle bir günden sakının ki, onda Allah'a döndürüleceksiniz; sonra herkese yaptığının karşılığı eksiksiz verilecek ve hiç kimse mağdur edilmeyecektir.

يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُٓوا اِذَا تَدَايَنْتُمْ بِدَيْنٍ اِلٰٓى اَجَلٍ مُسَمًّى
فَاكْتُبُوهُۜ وَلْيَكْتُبْ بَيْنَكُمْ كَاتِبٌ بِالْعَدْلِۖ وَلَا يَأْبَ كَاتِبٌ
اَنْ يَكْتُبَ كَمَا عَلَّمَهُ اللّٰهُ فَلْيَكْتُبْۚ وَلْيُمْلِلِ الَّذٖى عَلَيْهِ
الْحَقُّ وَلْيَتَّقِ اللّٰهَ رَبَّهُ وَلَا يَبْخَسْ مِنْهُ شَيْـًٔاۜ فَاِنْ كَانَ
الَّذٖى عَلَيْهِ الْحَقُّ سَفٖيهًا اَوْ ضَعٖيفًا اَوْ لَا يَسْتَطٖيعُ اَنْ
يُمِلَّ هُوَ فَلْيُمْلِلْ وَلِيُّهُ بِالْعَدْلِۜ وَاسْتَشْهِدُوا شَهٖيدَيْنِ
مِنْ رِجَالِكُمْۚ فَاِنْ لَمْ يَكُونَا رَجُلَيْنِ فَرَجُلٌ وَامْرَاَتَانِ
مِمَّنْ تَرْضَوْنَ مِنَ الشُّهَدَٓاءِ اَنْ تَضِلَّ اِحْدٰيهُمَا فَتُذَكِّرَ
اِحْدٰيهُمَا الْاُخْرٰىۜ وَلَا يَأْبَ الشُّهَدَٓاءُ اِذَا مَا دُعُواۜ وَلَا
تَسْـَٔمُٓوا اَنْ تَكْتُبُوهُ صَغٖيرًا اَوْ كَبٖيرًا اِلٰٓى اَجَلِهٖۜ ذٰلِكُمْ
اَقْسَطُ عِنْدَ اللّٰهِ وَاَقْوَمُ لِلشَّهَادَةِ وَاَدْنٰٓى اَلَّا تَرْتَابُٓوا اِلَّٓا
اَنْ تَكُونَ تِجَارَةً حَاضِرَةً تُدٖيرُونَهَا بَيْنَكُمْ فَلَيْسَ
عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ اَلَّا تَكْتُبُوهَاۜ وَاَشْهِدُٓوا اِذَا تَبَايَعْتُمْۖ وَلَا
يُضَٓارَّ كَاتِبٌ وَلَا شَهٖيدٌۜ وَاِنْ تَفْعَلُوا فَاِنَّهُ فُسُوقٌ بِكُمْۜ
وَاتَّقُوا اللّٰهَۜ وَيُعَلِّمُكُمُ اللّٰهُۜ وَاللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلٖيمٌ ﴿٢٨٢﴾

282. Ey iman edenler, belli bir vadeye değin borç alıp verdiğinizde onu yazın! Bir kâtip, aranızda adaletle yazsın ve hiçbir kâtip, Allah'ın kendisine öğrettiği gibi yazmaktan kaçınmasın. İmdi o yazsın, borçlanan taraf da yazdırsın ve rabbi Allah'tan korkup, o (*borcu*)ndan hiçbir şey eksiltmesin. Eğer borçlanan kişi, sefih (*budala*) veya bunak veya yazdırmaktan aciz ise, velisi adaletle yazdırsın. Erkeklerinizden iki görgü şahidi tutun; eğer iki erkek olmazsa, rıza gösterdiğiniz şahitlerden bir erkek ve iki kadın olsun ki, eğer o (*kadı*)nlardan biri yanılırsa, diğeri ona hatırlatır. Şahitler çağırıldıklarında gelmemezlik etmesinler. Onu (*borcu*), küçük veya büyük olsun vadesiyle birlikte yazmaktan üşenmeyin. İşte Allah katında en adaletli, şahitlik için en sağlam ve şüpheye düşmemeniz için en uygun olan budur! Ancak aranızda çevirdiğiniz peşin bir ticaret (*alışveriş*) olursa, onu yazmamanızın size bir sakıncası yoktur. Alışveriş yaptığınızda da şahit tutun. Kâtibe de şahide de zarar verilmemelidir; eğer verirseniz, elbette bu, sizin fâsık (*sapkın*)lığınızdır. Allah'(*ın azabın*)dan sakının! Allah size (*doğruları*) öğretiyor ve Allah, her şeyi hakkıyla bilendir.

وَاِنْ كُنْتُمْ عَلٰى سَفَرٍ وَلَمْ تَجِدُوا كَاتِبًا فَرِهَانٌ مَقْبُوضَةٌ
فَاِنْ اَمِنَ بَعْضُكُمْ بَعْضًا فَلْيُؤَدِّ الَّذِى اؤْتُمِنَ اَمَانَتَهُ
وَلْيَتَّقِ اللّٰهَ رَبَّهُ وَلَا تَكْتُمُوا الشَّهَادَةَ وَمَنْ يَكْتُمْهَا
فَاِنَّهُ اٰثِمٌ قَلْبُهُ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٢٨٣﴾ لِلّٰهِ مَا فِى
السَّمٰوَاتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ وَاِنْ تُبْدُوا مَا فِى اَنْفُسِكُمْ
اَوْ تُخْفُوهُ يُحَاسِبْكُمْ بِهِ اللّٰهُ فَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ
مَنْ يَشَاءُ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٨٤﴾ اٰمَنَ الرَّسُولُ
بِمَا اُنْزِلَ اِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَمَلٰئِكَتِهِ
وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ اَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا
وَاَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَاِلَيْكَ الْمَصِيرُ ﴿٢٨٥﴾ لَا يُكَلِّفُ
اللّٰهُ نَفْسًا اِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ
رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا اِنْ نَسِينَا اَوْ اَخْطَاْنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ
عَلَيْنَا اِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا
تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا
اَنْتَ مَوْلٰينَا فَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٢٨٦﴾

283. Eğer yolculukta olur da kâtip bulamazsanız, kabzedilen (*borca karşı alınan*) rehin yeterlidir; ancak birbirinize güvenirseniz, kendisine güvenilen kişi, emanetini (*zimmetindeki borcu*) ödesin ve rabbi Allah'(*ın azabın*)dan sakınsın. Şahitliği ketmetmeyin ve kim ketmederse, onun kalbi elbette günaha girer. Allah, yaptığınız her şeyi hakkıyla bilendir.

284. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi ancak Allah'ındır. İçinizden geçeni açığa vursanız da gizleseniz de Allah onun hesabını size sorar; dilediğini bağışlar ve dilediğini cezalandırır. Allah, her şeye hakkıyla güç yetirendir.

285. Elçimiz, rabbi tarafından kendisine indirilene iman etti; mü'minler de (*iman ettiler*). Hepsi de Allah'a, meleklerine, kitaplarına ve elçilerine iman ettiler: "Elçilerinden hiçbiri arasında ayrım yapmayız!" (*dediler.*) Üstelik, "İşittik, boyun eğdik, mağfiretini dileriz ey rabbimiz ve dönüşümüz elbette sanadır!" dediler.

286. Allah, herkesi ancak gücü yettiğince mükellef kılar; (*herkesin*) yaptığı her iyilik elbette kendi lehinedir, işlediği her kötülük de elbette kendi aleyhinedir: "Ey rabbimiz!" (*deyin*), "Eğer unutur veya yanılırsak, bizi muaheze etme (*kınama/cezalandırma*)! Ey rabbimiz, bizden öncekilere yüklediğin gibi bize de ağır yük yükleme! Ey rabbimiz, gücümüzün yetmediği şey (*yükümlülük*)leri sırtımıza vurma! Bizi affet, bizi bağışla ve bize merhamet et! Sen bizim mevlâmızsın; dolayısıyla o kâfir kavme karşı bize yardım et!

سورة آل عمران مدنية
وهي مائتا آية

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ
الٓمٓ ﴿١﴾ اَللّٰهُ لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَۙ الْحَيُّ الْقَيُّومُۜ ﴿٢﴾ نَزَّلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ
بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَاَنْزَلَ التَّوْرٰيةَ وَالْاِنْج۪يلَۙ ﴿٣﴾ مِنْ
قَبْلُ هُدًى لِلنَّاسِ وَاَنْزَلَ الْفُرْقَانَۜ اِنَّ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا بِاٰيَاتِ اللّٰهِ
لَهُمْ عَذَابٌ شَد۪يدٌۜ وَاللّٰهُ عَز۪يزٌ ذُو انْتِقَامٍ ﴿٤﴾ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَخْفٰى
عَلَيْهِ شَيْءٌ فِي الْاَرْضِ وَلَا فِي السَّمَٓاءِۜ ﴿٥﴾ هُوَ الَّذ۪ي يُصَوِّرُكُمْ
فِي الْاَرْحَامِ كَيْفَ يَشَٓاءُۜ لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الْعَز۪يزُ الْحَك۪يمُ ﴿٦﴾
هُوَ الَّذ۪ٓي اَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ اٰيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ اُمُّ
الْكِتَابِ وَاُخَرُ مُتَشَابِهَاتٌۜ فَاَمَّا الَّذ۪ينَ ف۪ي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ
مَا تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَٓاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَٓاءَ تَأْو۪يلِه۪ۚ وَمَا يَعْلَمُ تَأْو۪يلَهُٓ اِلَّا
اللّٰهُۘ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ اٰمَنَّا بِه۪ۙ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ رَبِّنَاۚ وَمَا
يَذَّكَّرُ اِلَّٓا اُولُوا الْاَلْبَابِ ﴿٧﴾ رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ اِذْ هَدَيْتَنَا
وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةًۚ اِنَّكَ اَنْتَ الْوَهَّابُ ﴿٨﴾ رَبَّنَٓا اِنَّكَ
جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ ف۪يهِۜ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُخْلِفُ الْم۪يعَادَ ﴿٩﴾

ÂL-İ İMRÂN SÛRESİ[20]

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Elif, Lâm, Mîm[21]

2. Allah ki, O'ndan başka hiçbir tanrı yoktur, (*ölümsüz*) diridir, (*kâinatı*) ayakta tutandır.

3. Sana bu kitabı, kendisinden öncekileri doğrulayıcı olarak hakkaniyetle indirdi. Tevrat'ı da İncil'i de indirdi,

4. Bundan önce, insanlara bir hidayet rehberi olarak. Furkanı (*hakkı batıldan ayıran kıstası*) da indirdi. Allah'ın âyetlerini inkâr edenlere gelince, elbette onlara çok şiddetli bir azap vardır ve Allah çok izzetlidir, intikam alıcıdır.

5. Yerde ve gökte hiçbir şey, elbette Allah'a gizli kalmaz.

6. Sizi rahimlerde dilediği gibi şekillendiren O'dur. O'ndan başka hiçbir tanrı yoktur; çok izzetlidir, çok hikmetlidir.

7. O (*Allah*) ki sana Kitab'ı indirdi. Onun muhkem (*anlamı kesin*) âyetleri var ki, bunlar Kitab'ın anası (*esası*)dır; diğer müteşabih (*benzeş*) âyetleri de vardır. İmdi kalp (*zihniyet*)lerinde eğrilik olanlara gelince, fitne çıkarmak ve tevil etmek (*diledikleri gibi yorumlamak*) amacıyla onun müteşabih âyetlerinin peşine düşerler; oysa onların tevilini (*gerçek yorumunu*) ancak Allah bilir. İlimde kök salmış (*otorite*) olanlar, "Biz" (*derler*), "Ona inandık. Hepsi (*muhkem ve müteşabihi*) rabbimizin katındandır; ancak akıl ve izan sahipleri düşünüp taşınırlar.

8. Ey rabbimiz, bizi hidayet ettikten sonra kalplerimizi kaydırma ve (*yüce*) katından bize rahmet bahşet; nitekim sen bolca bağış yapansın!

9. Rabbimiz, kuşkusuz sen, geleceği hakkında asla şüphe olmayan bir günde bütün insanları (*mahşere*) toplayacaksın! Kesinlikle Allah sözünden caymaz."

(20) Medine'de inen uzun sûrelerden olup, iki yüz âyettir. Sûre, Hz. Meryem'in mensup olduğu ve 34-37. âyetlerinde bahsi geçen "İmrân" ailesinden adını almaktadır. Medine'de inen sûrelerde olduğu gibi burada da akait, ibadât, muamelât ve Allah yolunda cihat konularına yer verilmiştir. Bakara sûresinde, kendilerine kitap verilenlerin ilk zümresini teşkil eden Yahudiler genellikle bahis konusu edilmiş ve haklarında geniş bilgi verilmişti. Burada ise, kitap ehlinden ikinci zümreyi teşkil eden Hıristiyanlardan daha çok söz edilmiş ve bunlara dair açıklamalar, sûrenin hemen hemen yarısını kapsamıştır

(21) Bkz. Bakara sûresi, âyet 1, dipnot 4.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ اَمْوَالُهُمْ وَلَٓا اَوْلَادُهُمْ
مِنَ اللّٰهِ شَيْـًٔا وَاُو۬لٰٓئِكَ هُمْ وَقُودُ النَّارِ ﴿١٠﴾ كَدَأْبِ اٰلِ
فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا فَاَخَذَهُمُ اللّٰهُ
بِذُنُوبِهِمْ وَاللّٰهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١١﴾ قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا
سَتُغْلَبُونَ وَتُحْشَرُونَ اِلٰى جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿١٢﴾
قَدْ كَانَ لَكُمْ اٰيَةٌ فِي فِئَتَيْنِ الْتَقَتَا فِئَةٌ تُقَاتِلُ فِي سَبِيلِ
اللّٰهِ وَاُخْرٰى كَافِرَةٌ يَرَوْنَهُمْ مِثْلَيْهِمْ رَاْيَ الْعَيْنِ وَاللّٰهُ
يُؤَيِّدُ بِنَصْرِهِ مَنْ يَشَٓاءُ اِنَّ فِي ذٰلِكَ لَعِبْرَةً لِاُو۬لِي
الْاَبْصَارِ ﴿١٣﴾ زُيِّنَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ
النِّسَٓاءِ وَالْبَنِينَ وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ
وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ الْمُسَوَّمَةِ وَالْاَنْعَامِ وَالْحَرْثِ ذٰلِكَ
مَتَاعُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَاللّٰهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الْمَاٰبِ ﴿١٤﴾
قُلْ اَؤُنَبِّئُكُمْ بِخَيْرٍ مِنْ ذٰلِكُمْ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا عِنْدَ رَبِّهِمْ
جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَاَزْوَاجٌ
مُطَهَّرَةٌ وَرِضْوَانٌ مِنَ اللّٰهِ وَاللّٰهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ﴿١٥﴾

10. Küfre saplananlar ise, onların malları da çocukları da Allah'a karşı kendilerine hiçbir yarar sağlamayacaktır. İşte onlar cehennem ateşinin yakıtıdırlar!

11. Tıpkı Firavun hanedanı ve onlardan öncekilerin gidişatı gibi ki, âyetlerimizi yalanladılar, Allah da günahlarından ötürü onları cezalandırdı. Allah, çok şiddetli cezalandırandır.

12. Küfre saplananlara de ki: "Yakında mağlup olacak ve cehenneme yığılacaksınız!" Ne kötü döşektir (*o cehennem*)!

13. Karşı karşıya gelen (*Bedir'de karşılaşan*) iki fırkada sizin için elbette bir âyet (*ibret/işaret*) vardır. Bir fırka, Allah yolunda savaşıyordu; çıplak gözle kendilerinin iki katı olarak gördükleri diğer fırka kâfirdi. Allah, dilediğini yardımlarıyla destekler. Kesinlikle bunda, basiret sahipleri için bir ibret vardır.

14. Kadınlardan, oğullardan, yığın yığın biriktirilen altın ve gümüşten, cins atlardan, sağmal hayvanlardan ve ekinlerden kaynaklanan şehvet (*aşırı istek*)lere düşkünlük, insanlara tezyin edilmiş (*cazip gösterilmiş*)tir. İşte bunlar, dünya hayatının (*geçici*) metaıdır ve varılacak en güzel yer, kuşkusuz Allah katındadır.

15. De ki: "Size bütün bunlardan daha hayırlısını bildireyim mi? Takva sahibi olanlar için elbette rableri katında, (*ağaçları*) altlarından ırmaklar akan, içlerinde temelli kalacakları cennetler, tertemiz eşler ve Allah'ın rızası vardır." Allah, kullarını hakkıyla görendir.

اَلَّذ۪ينَ يَقُولُونَ رَبَّنَٓا اِنَّنَٓا اٰمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَقِنَا
عَذَابَ النَّارِۚ ﴿١٦﴾ اَلصَّابِر۪ينَ وَالصَّادِق۪ينَ وَالْقَانِت۪ينَ
وَالْمُنْفِق۪ينَ وَالْمُسْتَغْفِر۪ينَ بِالْاَسْحَارِ ﴿١٧﴾ شَهِدَ اللّٰهُ
اَنَّهُ لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَۙ وَالْمَلٰٓئِكَةُ وَاُو۬لُوا الْعِلْمِ قَٓائِماً بِالْقِسْطِۜ
لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الْعَز۪يزُ الْحَك۪يمُۜ ﴿١٨﴾ اِنَّ الدّ۪ينَ عِنْدَ اللّٰهِ
الْاِسْلَامُ وَمَا اخْتَلَفَ الَّذ۪ينَ اُو۫تُوا الْكِتَابَ اِلَّا مِنْ بَعْدِ
مَا جَٓاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْياً بَيْنَهُمْۜ وَمَنْ يَكْفُرْ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ فَاِنَّ
اللّٰهَ سَر۪يعُ الْحِسَابِ ﴿١٩﴾ فَاِنْ حَٓاجُّوكَ فَقُلْ اَسْلَمْتُ
وَجْهِيَ لِلّٰهِ وَمَنِ اتَّبَعَنِۜ وَقُلْ لِلَّذ۪ينَ اُو۫تُوا الْكِتَابَ
وَالْاُمِّيّ۪نَ ءَاَسْلَمْتُمْۜ فَاِنْ اَسْلَمُوا فَقَدِ اهْتَدَوْاۚ وَاِنْ
تَوَلَّوْا فَاِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُۜ وَاللّٰهُ بَص۪يرٌ بِالْعِبَادِ ﴿٢٠﴾ اِنَّ
الَّذ۪ينَ يَكْفُرُونَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيّ۪نَ بِغَيْرِ حَقٍّ
وَيَقْتُلُونَ الَّذ۪ينَ يَأْمُرُونَ بِالْقِسْطِ مِنَ النَّاسِۙ فَبَشِّرْهُمْ
بِعَذَابٍ اَل۪يمٍ ﴿٢١﴾ اُو۬لٰٓئِكَ الَّذ۪ينَ حَبِطَتْ اَعْمَالُهُمْ
فِي الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِۘ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِر۪ينَ ﴿٢٢﴾

16. Onları ki, "Ey rabbimiz, kesinlikle biz iman ettik; dolayısıyla günahlarımızı bağışla ve bizi cehennem azabından koru!" derler.

17. Sabreder (*güçlüklere göğüs gerer*)ler, doğrudurlar, (*rablerine*) elpençe divan dururlar, (*hayra*) harcama yaparlar ve seher vakitlerinde istiğfar ederler.

18. Allah, adaletle kaim (*yöneten*) olarak kendisinden başka hiçbir tanrı olmadığı hususuna şahitlik etti; melekler ve ilim adamları da (*şahitlik ettiler*). O'ndan başka hiçbir tanrı yoktur, çok izzetlidir, çok hikmetlidir.

19. Allah katında din elbette İslâm'dır! Kitap verilenler, kendilerine ilim geldikten sonra sırf aralarındaki çekememezlik yüzünden ayrılığa düştüler. Allah'ın âyetlerini kim inkâr ederse, (*bilsin ki*) Allah, hesabı çok çabuk görendir.

20. Böyle iken şayet seninle cebelleşirlerse, de ki: "Bana uyanlarla birlikte ben, yüzü (*özü*)mü Allah'a teslim ettim (*müslüman oldum*)." Kitap verilenlere de ümmî (*Arap müşrik*)lere de de ki: "Haydi sz de müslüman olun!" Dolayısıyla eğer müslüman olurlarsa, elbette hidayete ererler ve şayet yüz çevirirlerse, sana düşen sadece tebliğdir ve Allah, kullarını hakkıyla görendir.

21. Allah'ın âyetlerini inkâr eden, peygamberlerini haksız yere öldüren ve insanların adaleti telkin edenlerini de öldürenler ise, hemen onlara çok acı bir azabı müjdele (*ihtar et*)!

22. İşte onlar, dünya ve ahirette amelleri boşa gidenlerdir ve hiçbir yardımcıları yoktur!

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِنَ الْكِتَابِ يُدْعَوْنَ إِلَى كِتَابِ
اللَّهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ يَتَوَلَّى فَرِيقٌ مِنْهُمْ وَهُمْ مُعْرِضُونَ ﴿٢٣﴾
ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا مَعْدُودَاتٍ وَغَرَّهُمْ
فِي دِينِهِمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٢٤﴾ فَكَيْفَ إِذَا جَمَعْنَاهُمْ لِيَوْمٍ
لَا رَيْبَ فِيهِ وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ
﴿٢٥﴾ قُلِ اللَّهُمَّ مَالِكَ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَنْ تَشَاءُ وَتَنْزِعُ
الْمُلْكَ مِمَّنْ تَشَاءُ وَتُعِزُّ مَنْ تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَنْ تَشَاءُ بِيَدِكَ
الْخَيْرُ إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٦﴾ تُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ
وَتُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَتُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَتُخْرِجُ
الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَتَرْزُقُ مَنْ تَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٢٧﴾ لَا
يَتَّخِذِ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ وَمَنْ
يَفْعَلْ ذَلِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ إِلَّا أَنْ تَتَّقُوا مِنْهُمْ
تُقٰيةً وَيُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ﴿٢٨﴾ قُلْ إِنْ
تُخْفُوا مَا فِي صُدُورِكُمْ أَوْ تُبْدُوهُ يَعْلَمْهُ اللَّهُ وَيَعْلَمُ مَا فِي
السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٩﴾

23. Kendilerine kitap payesi verilen (*Yahudi*)leri bilmez misin ki, aralarında hüküm vermesi için Allah'ın kitabına çağırılırlar, sonra içlerinden bir grup, yüz çeviren (*hükmü reddeden*)ler olarak dönüp giderler?[22]

24. Bu durum, "Cehennem ateşi bize ancak sayılı günlerde dokunacaktır" demelerinden kaynaklanıyor. Uydurdukları yalanlar, dinleri hakkında kendilerini yanıltmıştır.

25. İmdi (*geleceği*) hakkında hiçbir kuşku olmayan bir günde hepsini topladığımızda, halleri nice olacaktır? Herkese yaptığının karşılığı eksiksiz verilecek ve hiç kimse mağdur edilmeyecektir.

26. De ki: "Ya Allah,[23] ey mülkün sahibi! Sen mülkünü dilediğine verir ve dilediğinin elinden çekip alırsın. Dilediğini aziz kılar ve dilediğini zelil (*hor ve hakir*) edersin. Hayır, ancak senin elindedir; kesinlikle sen, her şeye hakkıyla güç yetirensin.

27. Geceyi gündüze ve gündüzü geceye katar (*birini uzatırken, ötekini kısaltır*)sın; cansızdan canlıyı (*yumurtadan civcivi*) çıkarır, canlıdan da cansızı çıkarırsın ve dilediğini hesapsızca rızıklandırırsın!"

28. Mü'minler, mü'minlerin dışında kâfirleri, kendilerinden sakınma durumunuz hariç, veli edinmesinler; bunu kim yaparsa, Allah'tan hiçbir dayanağı yoktur. Allah, kendisin(*e karşı gelmek*)den sizi sakındırıyor ve varışınız mutlaka Allah'adır.

29. De ki: "İçinizden geçeni gizleseniz de açığa vursanız da Allah onu bilir; göklerde ve yerde ne varsa hepsini bilir. Allah her şeye hakkıyla güç yetirendir."

(22) Bu âyetin iniş sebebi tefsirlerde şöyle anlatılır: İkisi de Yahudi ve evli olan erkek ve kadının zina ettikleri tespit edilmişti. Tevrat'ta zinanın cezası "recim" olduğu halde hahamlar, soylulukları nedeniyle bu kişileri recmetmek istemez ve İslâm Peygamberine baş vururlar. O da aynı cezayı öngörünce, "Bizim kitabımızda böyle bir hüküm yoktur" diyerek reddederler. Bunun üzerine Tevrat getirilir ve onda da hükmün recim olduğu görülür.

(23) Yaratıcının özel ismi olan Allah, tanrı anlamındaki "ilâh" kelimesinin başındaki "hemze" kaldırılıp, yerine tarif (*belirleme*) edatı "el" getirilerek yapılmıştır. Allahumme, münâdadır ve ismin sonundaki şeddeli "mim", nida harfi "ya"dan bedel olup, "Ya Allah!" demektir ve "Allahım" diye tercüme edilemez. Çünkü bir özel isim olan Allah, başında "el" bulunduğundan ötürü isim tamlamasında ancak muzafun ileyh (*tamlayan*) durumunda bulunur; dolayısıyla bizim kullandığımız Allah'ım, Allah'ımız, alemlerin Allah'ı ifadeleri Arapçada yoktur ve yanlıştır.

يَوْمَ تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُحْضَرًاۚ وَمَا عَمِلَتْ
مِنْ سُوٓءٍۚ تَوَدُّ لَوْ اَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُٓ اَمَدًا بَعِيدًاۜ وَيُحَذِّرُكُمُ اللّٰهُ نَفْسَهُۜ
وَاللّٰهُ رَؤُفٌ بِالْعِبَادِ ﴿٣٠﴾ قُلْ اِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللّٰهَ فَاتَّبِعُونِي
يُحْبِبْكُمُ اللّٰهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْۜ وَاللّٰهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣١﴾ قُلْ
اَطِيعُوا اللّٰهَ وَالرَّسُولَۚ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ
﴿٣٢﴾ اِنَّ اللّٰهَ اصْطَفٰٓى اٰدَمَ وَنُوحًا وَاٰلَ اِبْرٰهِيمَ وَاٰلَ عِمْرٰنَ
عَلَى الْعَالَمِينَۙ ﴿٣٣﴾ ذُرِّيَّةً بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍۜ وَاللّٰهُ سَمِيعٌ
عَلِيمٌۚ ﴿٣٤﴾ اِذْ قَالَتِ امْرَاَتُ عِمْرٰنَ رَبِّ اِنّ۪ي نَذَرْتُ لَكَ مَا فِي
بَطْنِي مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلْ مِنّ۪يۚ اِنَّكَ اَنْتَ السَّم۪يعُ الْعَل۪يمُ ﴿٣٥﴾ فَلَمَّا
وَضَعَتْهَا قَالَتْ رَبِّ اِنّ۪ي وَضَعْتُهَٓا اُنْثٰىۜ وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا وَضَعَتْۜ
وَلَيْسَ الذَّكَرُ كَالْاُنْثٰىۚ وَاِنّ۪ي سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ وَاِنّ۪ٓي اُع۪يذُهَا بِكَ
وَذُرِّيَّتَهَا مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّج۪يمِ ﴿٣٦﴾ فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ
وَاَنْبَتَهَا نَبَاتًا حَسَنًاۙ وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّاۜ كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا
الْمِحْرَابَۙ وَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقًاۚ قَالَ يَا مَرْيَمُ اَنّٰى لَكِ هٰذَاۜ قَالَتْ
هُوَ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِۜ اِنَّ اللّٰهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَٓاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٧﴾

30. Herkes, yaptığı iyiliği de işlediği kötülüğü de önünde hazır bulduğu gün, bununla (*kötülükle*) arasında çok uzak (*aşılmaz*) mesafe olmasını arzulayacaktır. Allah, sizi kendinden sakındırıyor ve Allah, kullarına karşı çok şefkatlidir.

31. De ki: "Eğer Allah'ı seviyorsanız, bana uyun ki, Allah sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir."

32. De ki: "Allah'a ve elçisine itaat edin!" Eğer yüz çevirirlerse, kesinlikle Allah kafirleri sevmez.

33. Allah Adem'i, Nuh'u, İbrahim hanedanını ve İmran ailesini alemlere seçkin kıldı;

34. Birbirlerinin soyundan gelenler olarak... Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.

35. Bir zamanlar İmran'ın (*hamile*) eşi şöyle demişti: "Rabbim, karnımdakini sırf sana (*hizmete*) adadım; benden (*adağımı*) kabul buyur! Kesinlikle sen hakkıyla işitensin, hakkıyla bilensin."

36. Ancak onu doğurunca, Allah ne doğurduğunu bildiği halde dedi ki: "Rabbim, ben onu (*erkek beklerken*) kız doğurdum; oysa erkek kız gibi değil (*mabet hizmetine daha elverişli*)dir. Ben ona Meryem adını verdim ve onu da zürriyetini de mel'un şeytanın şerrinden sana sığındırırım."

37. Böyle iken rabbi onu (*Meryem'i*) güzelce kabul buyurdu, güzel bir şekilde yetiştirdi ve ona Zekeriya'yı kefil (*veli*) yaptı. Zekeriya, onun yanına, mabede her girişinde yanında (*farklı*) bir rızık bulurdu. "Meryem, bunu nereden buldun!?" diye sordu. "Bu" dedi, "Allah katındandır; nitekim Allah, dilediğini hesapsızca rızıklandırır."

هُنَالِكَ دَعَا زَكَرِيَّا رَبَّهُ قَالَ رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً
اِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ ﴿٣٨﴾ فَنَادَتْهُ الْمَلٰٓئِكَةُ وَهُوَ قَائِمٌ يُصَلِّي
فِي الْمِحْرَابِ اَنَّ اللّٰهَ يُبَشِّرُكَ بِيَحْيٰى مُصَدِّقًا بِكَلِمَةٍ مِنَ
اللّٰهِ وَسَيِّدًا وَحَصُورًا وَنَبِيًّا مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٣٩﴾ قَالَ رَبِّ
اَنّٰى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَقَدْ بَلَغَنِيَ الْكِبَرُ وَامْرَاَتِي عَاقِرٌ قَالَ
كَذٰلِكَ اللّٰهُ يَفْعَلُ مَا يَشَٓاءُ ﴿٤٠﴾ قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِٓي اٰيَةً
قَالَ اٰيَتُكَ اَلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلٰثَةَ اَيَّامٍ اِلَّا رَمْزًا وَاذْكُرْ رَبَّكَ
كَثِيرًا وَسَبِّحْ بِالْعَشِيِّ وَالْاِبْكَارِ ﴿٤١﴾ وَاِذْ قَالَتِ الْمَلٰٓئِكَةُ يَا
مَرْيَمُ اِنَّ اللّٰهَ اصْطَفٰيكِ وَطَهَّرَكِ وَاصْطَفٰيكِ عَلٰى نِسَٓاءِ
الْعَالَمِينَ ﴿٤٢﴾ يَا مَرْيَمُ اقْنُتِي لِرَبِّكِ وَاسْجُدِي وَارْكَعِي
مَعَ الرَّاكِعِينَ ﴿٤٣﴾ ذٰلِكَ مِنْ اَنْبَٓاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ اِلَيْكَ
وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ اِذْ يُلْقُونَ اَقْلَامَهُمْ اَيُّهُمْ يَكْفُلُ مَرْيَمَ
وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ اِذْ يَخْتَصِمُونَ ﴿٤٤﴾ اِذْ قَالَتِ الْمَلٰٓئِكَةُ يَا
مَرْيَمُ اِنَّ اللّٰهَ يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٍ مِنْهُ اسْمُهُ الْمَسِيحُ عِيسَى
ابْنُ مَرْيَمَ وَجِيهًا فِي الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ وَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿٤٥﴾

38. Orada Zekeriyya, rabbine dua etti: "Ey rabbim!" dedi, "Bana yüce katından tertemiz bir zürriyet bahşet; kesinlikle sen duayı hakkıyla işitensin."

39. Derken (*yıllar sonra*) mabedde namaza durmuşken, melekler ona şöyle seslendiler: "Allah'ın kelimesini (*İsa'yı*) doğrulayan, efendi, çok iffetli ve salihlerden bir peygamber olarak (*doğacak*) Yahya'yı Allah sana müjdeliyor."

40. "Rabbim!" dedi, "Üstüme ihtiyarlık çökmüşken, üstelik karım da kısırken benim nasıl oğlum olur!?" Buyurdu ki: "Öylesindir, (*ancak*) Allah dilediğini yapar."

41. "Ey rabbim, bana bir âyet (*baba olacağıma dair işaret*) ver!" dedi. Buyurdu ki: "Senin âyetin, üç gün insanlarla sadece işaretle konuşmandır. Rabbini çokça zikret; akşam ve sabah tesbih et!"

42. Bir zamanlar melekler, "Ya Meryem!" demişlerdi, "Allah seni seçti, seni tertemiz yaptı ve seni alemlerin kadınlarına üstün kıldı.

43. Ya Meryem! Rabbine el-pençe divan dur, secde et ve rükû edenlerle birlikte rükû et!"

44. Bunlar, vahiy yoluyla sana bildirdiğimiz gaybın (*bilmediğin geçmişin*) haberlerindendir! Onlar, içlerinden hangisi Meryem'e kefil (*veli*) olacak diye kalemlerini (*kur'a oklarını*) atarlarken sen yanlarında değildin; çekişirlerken de yanlarında değildin.

45. Hani melekler, "Ya Meryem!" demişlerdi, "Allah sana (*oğul kazandıracak*) kelimesini müjdeliyor. Adı, Meryem oğlu İsa Mesîh'tir; dünya ve ahirette çok itibarlıdır ve mukarrabîn (*Allah'a yakın kişiler*) dendir.

وَيُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٤٦﴾
قَالَتْ رَبِّ اَنّٰى يَكُونُ لِي وَلَدٌ وَلَمْ يَمْسَسْنِي بَشَرٌ قَالَ
كَذٰلِكِ اللّٰهُ يَخْلُقُ مَا يَشَٓاءُ اِذَا قَضٰٓى اَمْرًا فَاِنَّمَا يَقُولُ لَهُ
كُنْ فَيَكُونُ ﴿٤٧﴾ وَيُعَلِّمُهُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرٰيةَ
وَالْاِنْجِيلَ ﴿٤٨﴾ وَرَسُولًا اِلٰى بَنٓي اِسْرَٓاءِيلَ اَنّ۪ي قَدْ
جِئْتُكُمْ بِاٰيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ اَنّ۪ٓي اَخْلُقُ لَكُمْ مِنَ الطِّينِ كَهَيْـَٔةِ
الطَّيْرِ فَاَنْفُخُ فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا بِاِذْنِ اللّٰهِ وَاُبْرِئُ الْاَكْمَهَ
وَالْاَبْرَصَ وَاُحْيِ الْمَوْتٰى بِاِذْنِ اللّٰهِ وَاُنَبِّئُكُمْ بِمَا تَاْكُلُونَ
وَمَا تَدَّخِرُونَ فِي بُيُوتِكُمْ اِنَّ فِي ذٰلِكَ لَاٰيَةً لَكُمْ اِنْ
كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٤٩﴾ وَمُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرٰيةِ
وَلِاُحِلَّ لَكُمْ بَعْضَ الَّذ۪ي حُرِّمَ عَلَيْكُمْ وَجِئْتُكُمْ بِاٰيَةٍ
مِنْ رَبِّكُمْ فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاَطِيعُونِ ﴿٥٠﴾ اِنَّ اللّٰهَ رَبّ۪ي وَرَبُّكُمْ
فَاعْبُدُوهُ هٰذَا صِرَاطٌ مُسْتَق۪يمٌ ﴿٥١﴾ فَلَمَّٓا اَحَسَّ ع۪يسٰى
مِنْهُمُ الْكُفْرَ قَالَ مَنْ اَنْصَار۪ٓي اِلَى اللّٰهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ
نَحْنُ اَنْصَارُ اللّٰهِ اٰمَنَّا بِاللّٰهِ وَاشْهَدْ بِاَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٥٢﴾

46. İnsanlarla beşikteyken de yetişkinken de konuşacaktır ve salihlerdendir."

47. "Rabbim, bana insan eli değmemişken nasıl çocuğum olacak!?" dedi. Buyurdu ki: "Öylesindir, ama Allah dilediğini yaratır. Bir işin olmasını takdir edince, ona sadece "ol" der, hemen olur."

48. Kitabı (*yazıyı*), hikmeti, Tevrat ve İncil'i ona öğretecektir.

49. İsrailoğullarına gönderilen elçi olarak (*şöyle diyecektir*): "Rabbinizden size bir âyet (*mucize*) ile geldim. Size çamurdan kuş şeklinde maket yaratıp (*yapıp*) ona üflerim, Allah'ın izniyle derhal kuş oluverir. Allah'ın izniyle anadan doğma körü ve alacalıyı iyileştiririm ve ölüleri diriltirim. Evlerinizde yediğiniz ve zahire yaptığınız her şeyi size bildiririm. Kuşkusuz bunlarda sizin için bir âyet (*peygamberlik mucizesi*) vardır; eğer mü'min iseniz...

50. Önümdeki Tevrat'ı doğrulayıcı olarak ve size haram kılınan bazı şeyleri helâl kılmak için, size rabbinizden bir mucizeyle geldim; dolayısıyla Allah'(*a asi olmak*)tan sakının ve bana itaat edin!

51. Nitekim Allah benim rabbim, sizin de rabbinizdir; artık O'na ibadet (*kulluk*) edin. İşte doğru yol budur!"

52. Ancak İsa, onların inkarcılığını sezince, "Allah'tan yana yardımcılarım kimlerdir?" diye sordu. Havariler, "Biz" dediler, "Allah'ın (*dininin*) yardımcılarıyız. Allah'a iman ettik ve bizim kesinlikle müslüman olduğumuza şahit ol.

رَبَّنَٓا اٰمَنَّا بِمَٓا اَنْزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدٖينَ
﴿٥٣﴾ وَمَكَرُوا وَمَكَرَ اللّٰهُ وَاللّٰهُ خَيْرُ الْمَاكِرٖينَ ﴿٥٤﴾ اِذْ قَالَ
اللّٰهُ يَا عٖيسٰٓى اِنّٖى مُتَوَفّٖيكَ وَرَافِعُكَ اِلَیَّ وَمُطَهِّرُكَ مِنَ
الَّذٖينَ كَفَرُوا وَجَاعِلُ الَّذٖينَ اتَّبَعُوكَ فَوْقَ الَّذٖينَ كَفَرُٓوا
اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ ثُمَّ اِلَیَّ مَرْجِعُكُمْ فَاَحْكُمُ بَيْنَكُمْ فٖيمَا
كُنْتُمْ فٖيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٥٥﴾ فَاَمَّا الَّذٖينَ كَفَرُوا فَاُعَذِّبُهُمْ
عَذَابًا شَدٖيدًا فِى الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرٖينَ
﴿٥٦﴾ وَاَمَّا الَّذٖينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفّٖيهِمْ
اُجُورَهُمْ وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمٖينَ ﴿٥٧﴾ ذٰلِكَ نَتْلُوهُ عَلَيْكَ
مِنَ الْاٰيَاتِ وَالذِّكْرِ الْحَكٖيمِ ﴿٥٨﴾ اِنَّ مَثَلَ عٖيسٰى عِنْدَ
اللّٰهِ كَمَثَلِ اٰدَمَ خَلَقَهُ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ
﴿٥٩﴾ اَلْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُنْ مِنَ الْمُمْتَرٖينَ ﴿٦٠﴾ فَمَنْ
حَٓاجَّكَ فٖيهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَٓاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ
اَبْنَٓاءَنَا وَاَبْنَٓاءَكُمْ وَنِسَٓاءَنَا وَنِسَٓاءَكُمْ وَاَنْفُسَنَا وَاَنْفُسَكُمْ
ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلْ لَعْنَتَ اللّٰهِ عَلَى الْكَاذِبٖينَ ﴿٦١﴾

53. Ey rabbimiz, indirdiğine inandık ve elçine uyduk; dolayısıyla bizi şahitlerle beraber yaz!"

54. Onlar, (*İsa'ya*) tuzak kurdu (*komplo hazırladı*)lar; Allah da (*mukabil*) tuzak kurdu ve Allah, tuzak kuranları (*cezalandıranları*)n en hayırlısı (*ustası*)dır.

55. Nitekim Allah, "Ya İsa!" buyurdu, "Kesinlikle ben seni vefat ettirip, nezdime yükselteceğim; seni küfre saplananlardan arındıracağım ve sana uyanları, kıyamet gününe kadar küfre saplananların üstünde tutacağım. Sonra dönüşünüz mutlaka banadır; dolayısıyla ihtilaf ettiğiniz hususlarda aranızda hüküm veririm.

56. İmdi küfre saplananlar ise, onları dünya ve ahirette çok şiddetli bir azaba uğratacağım ve onların hiçbir yardımcısı yoktur."

57. İman eden ve salih amel (*yararlı iş*)ler yapanlara gelince, onlara mükâfatlarını eksiksiz verecektir. Allah zalimleri sevmez.

58. Bu olup bitenleri sana âyetlerden ve çok hikmetli zikirden (*Kur'an'dan*) okuyoruz.

59. Allah katında İsa'nın durumu, Adem'in durumu gibidir; ancak onu topraktan yarattı, sonra ona "ol" dedi, hemen oldu.

60. Hak (*gerçek bilgi*) rabbindendir; dolayısıyla tereddüt edenlerden olma!

61. Artık sana gelen bunca ilimden sonra, İsa hakkında her kim seninle cebelleşirse, de ki: "Gelin, kendimiz ve kendinizle birlikte oğullarımızı ve oğullarınızı, kadınlarımızı ve kadınlarınızı çağıralım; sonra lânetleşip, yalancılara Allah'tan lânet okuyalım!"

اِنَّ هٰذَا لَهُوَ الْقَصَصُ الْحَقُّ وَمَا مِنْ اِلٰهٍ اِلَّا اللّٰهُ وَاِنَّ اللّٰهَ لَهُوَ
الْعَزٖيزُ الْحَكٖيمُ ﴿٦٢﴾ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنَّ اللّٰهَ عَلٖيمٌ بِالْمُفْسِدٖينَ
﴿٦٣﴾ قُلْ يَٓا اَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا اِلٰى كَلِمَةٍ سَوَٓاءٍ بَيْنَنَا
وَبَيْنَكُمْ اَلَّا نَعْبُدَ اِلَّا اللّٰهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهٖ شَيْـًٔا وَلَا يَتَّخِذَ
بَعْضُنَا بَعْضًا اَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللّٰهِ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا
بِاَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٦٤﴾ يَٓا اَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تُحَٓاجُّونَ فٖى
اِبْرٰهٖيمَ وَمَٓا اُنْزِلَتِ التَّوْرٰيةُ وَالْاِنْجٖيلُ اِلَّا مِنْ بَعْدِهٖ اَفَلَا
تَعْقِلُونَ ﴿٦٥﴾ هَٓا اَنْتُمْ هٰٓؤُلَٓاءِ حَاجَجْتُمْ فٖيمَا لَكُمْ بِهٖ عِلْمٌ
فَلِمَ تُحَٓاجُّونَ فٖيمَا لَيْسَ لَكُمْ بِهٖ عِلْمٌ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ وَاَنْتُمْ لَا
تَعْلَمُونَ ﴿٦٦﴾ مَا كَانَ اِبْرٰهٖيمُ يَهُودِيًّا وَلَا نَصْرَانِيًّا وَلٰكِنْ
كَانَ حَنٖيفًا مُسْلِمًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكٖينَ ﴿٦٧﴾ اِنَّ اَوْلَى
النَّاسِ بِاِبْرٰهٖيمَ لَلَّذٖينَ اتَّبَعُوهُ وَهٰذَا النَّبِيُّ وَالَّذٖينَ اٰمَنُوا
وَاللّٰهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنٖينَ ﴿٦٨﴾ وَدَّتْ طَٓائِفَةٌ مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ
يُضِلُّونَكُمْ وَمَا يُضِلُّونَ اِلَّٓا اَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٦٩﴾ يَٓا
اَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَاَنْتُمْ تَشْهَدُونَ ﴿٧٠﴾

62. İşte bu (*anlatılanlar*), elbette gerçek kıssanın ta kendisidir! Allah'tan başka hiçbir tanrı yoktur ve kesinlikle Allah çok izzetlidir, çok hikmetlidir.

63. Böyle iken, eğer yüz çevirirlerse... nitekim Allah bozguncuları hakkıyla bilendir.

64. De ki: "Ey kendilerine kitap verilenler! Gelin, Allah'tan başkasına kulluk etmemek, O'na hiçbir şeyi ortak koşmamak ve Allah'ın dışında birbirimizi rab edinmemek (*tanrılaştırmamak*) üzere aramızda eşit bir kelime (*ilke*)ye varalım!" Ama yüz çevirirlerse, "Şahit olun (*bakın*), kesinlikle biz müslümanız!" deyin.

65. Ey kitap ehli! İbrahim hakkında niçin tartışıyorsunuz? Halbuki Tevrat da İncil de elbette ondan sonra indirilmiştir. Böyle iken siz akıl etmez (*düşünmez*) misiniz?

66. Şu sizler, biraz bilginiz olan hususta (*Musa ve İsa hakkında*) tartıştınız; ama hiç bilmediğiniz bir hususta neden tartışıyorsunuz? Allah bilir ve siz bilmezsiniz.

67. İbrahim ne yahudi, ne de hıristiyandı ve fakat hanîf (*halis tevhitçi*) müslümandı; şirk (*Allah'a ortak*) koşanlardan değildi.

68. İnsanların İbrahim'e en yakın olanları elbette ona uyanlar, bu peygamber ve iman edenlerdir! Allah, mü'minlerin veli (*hâmi*)sidir!

69. Kendilerine kitap verilenlerden bir grup, sizi yanıltmak istediler; oysa farkında olmadan ancak kendilerini yanıltırlar.

70. Ey kitap ehli! Görüp bildiğiniz halde niçin Allah'ın âyetlerini inkâr edersiniz?

يَٓا اَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَلْبِسُونَ الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُونَ الْحَقَّ
وَاَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٧١﴾ وَقَالَتْ طَٓائِفَةٌ مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ اٰمِنُوا
بِالَّذٖٓى اُنْزِلَ عَلَى الَّذٖينَ اٰمَنُوا وَجْهَ النَّهَارِ وَاكْفُرُٓوا اٰخِرَهُ
لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٧٢﴾ وَلَا تُؤْمِنُٓوا اِلَّا لِمَنْ تَبِعَ دٖينَكُمْ
قُلْ اِنَّ الْهُدٰى هُدَى اللّٰهِ اَنْ يُؤْتٰٓى اَحَدٌ مِثْلَ مَٓا اُوتٖيتُمْ اَوْ
يُحَٓاجُّوكُمْ عِنْدَ رَبِّكُمْ قُلْ اِنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللّٰهِ يُؤْتٖيهِ مَنْ
يَشَٓاءُ وَاللّٰهُ وَاسِعٌ عَلٖيمٌ ﴿٧٣﴾ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهٖ مَنْ يَشَٓاءُ
وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظٖيمِ ﴿٧٤﴾ وَمِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ مَنْ اِنْ
تَأْمَنْهُ بِقِنْطَارٍ يُؤَدِّهٖٓ اِلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَنْ اِنْ تَأْمَنْهُ بِدٖينَارٍ لَا يُؤَدِّهٖٓ
اِلَيْكَ اِلَّا مَا دُمْتَ عَلَيْهِ قَٓائِمًا ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَالُوا لَيْسَ عَلَيْنَا
فِى الْاُمِّيّٖنَ سَبٖيلٌ وَيَقُولُونَ عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ
﴿٧٥﴾ بَلٰى مَنْ اَوْفٰى بِعَهْدِهٖ وَاتَّقٰى فَاِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُتَّقٖينَ
﴿٧٦﴾ اِنَّ الَّذٖينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللّٰهِ وَاَيْمَانِهِمْ ثَمَنًا قَلٖيلًا
اُولٰٓئِكَ لَا خَلَاقَ لَهُمْ فِى الْاٰخِرَةِ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللّٰهُ وَلَا
يَنْظُرُ اِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَلَا يُزَكّٖيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلٖيمٌ ﴿٧٧﴾

71. Ey kitap ehli! Niçin hakkı batıla bulayıp, bile bile hakkı ketmedersiniz?

72. Kitap ehlinden bir grup, (*ajanlarına*) dediler ki: "Mü'minlere indirilene gündüz gözüyle iman edin ve akşamleyin kâfir olun; belki onlar da dönerler. [(24)]

73. Kendi dininize uyanlardan -asıl hidayetin Allah'ın hidayeti olduğunu söyle- başkasına, size verilenin misli (*benzeri*)nin herhangi birine verildiğine veya rabbiniz katında size delil üstünlüğü sağlayacaklarına inanmayın!" De ki (*onlara*): "Lütuf elbette Allah'ın elindedir, onu dilediğine verir ve Allah geniş (*bol lütuf sahibi*)dir, hakkıyla bilendir.

74. Rahmetini dilediğine tahsis eder. Allah, çok büyük lütuf sahibidir."

75. Kitap ehlinden öylesi vardır ki, kendisine bir yığın mal güvensen, onu sana öder; öylesi de vardır ki, ona bir dinar (*sarı lira*) güvensen, başına dikilip durmadıkça onu sana ödemez. Bu da onların, "Ümmî (*kitap verilmeyen*)-lere karşı hiçbir sorumluluğumuz yoktur"[(25)] demelerinden kaynaklanıyor. Allah'a karşı bile bile yalan söylüyorlar.

76. Evet sorumluluk vardır! Her kim ahdini (*verdiği sözü*) yerine getirir ve takvalı olur (*haramdan sakınır*)sa... elbette Allah takva sahiplerini sever

77. Allah'a verdikleri sözü ve ettikleri yeminleri azıcık değer (*dünyalık*) karşılığında satan (*bozan*)lara gelince, işte onlar, ahiretten hiçbir nasibi olmayanlardır! Allah, kıyamet günü onlarla konuşmaz, yüzlerine bakmaz ve kendilerini günahtan arındırmaz. Elbette onlar, çok acı bir azaba uğrayacaklardır.

(24) Hayber yahudilerinden 12 kişilik bir haham grubu, müslümanların dinlerinden dönmelerine bir çığır açmak amacıyla aralarında şeytanî bir plan hazırlamışlardı: Günün başında müslüman olduklarını uluorta yayacaklar ve o günün akşamında da pişman olduklarını; çünkü takip edilen yolu doğru bulmadıklarını ileri sürerek İslâm'dan döneceklerdi.

(25) Ümmî, sözlük anlamı itibariyle okur-yazar olmayan kişi veya toplum demektir. Ancak yahudiler, kitap ehli olmayan, yani Allah tarafından kendilerine kitap verilmeyenleri ve bu kabilden olarak Arapları, okur-yazar olsalar dahi ümmî olarak değerlendirirler; dolayısıyla bunların can ve mallarının kendilerine mubah olduğu ve onlara her ne muamele yaparlarsa yapsınlar, Allah katında sorumlu olmayacakları inancını taşıyorlardı ki, bir sonraki âyet-i kerime bu inancı şiddetle reddetmektedir. Zulüm (*haksızlık*), kimden ve kime karşı olursa olsun, mutlaka cezasız kalmayacaktır.

وَاِنَّ مِنْهُمْ لَفَرِيقًا يَلْوُ۫نَ اَلْسِنَتَهُمْ بِالْكِتَابِ لِتَحْسَبُوهُ
مِنَ الْكِتَابِ وَمَا هُوَ مِنَ الْكِتَابِۚ وَيَقُولُونَ هُوَ مِنْ عِنْدِ
اللّٰهِ وَمَا هُوَ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِۚ وَيَقُولُونَ عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ
وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٧٨﴾ مَا كَانَ لِبَشَرٍ اَنْ يُؤْتِيَهُ اللّٰهُ الْكِتَابَ
وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا عِبَادًا لِي
مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَلٰكِنْ كُونُوا رَبَّانِيِّنَ بِمَا كُنْتُمْ تُعَلِّمُونَ
الْكِتَابَ وَبِمَا كُنْتُمْ تَدْرُسُونَۙ ﴿٧٩﴾ وَلَا يَأْمُرَكُمْ اَنْ
تَتَّخِذُوا الْمَلٰٓئِكَةَ وَالنَّبِيِّنَ اَرْبَابًاۜ اَيَأْمُرُكُمْ بِالْكُفْرِ بَعْدَ
اِذْ اَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿٨٠﴾ وَاِذْ اَخَذَ اللّٰهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّنَ لَمَا
اٰتَيْتُكُمْ مِنْ كِتَابٍ وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَٓاءَكُمْ رَسُولٌ مُصَدِّقٌ
لِمَا مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهٖ وَلَتَنْصُرُنَّهُۜ قَالَ ءَاَقْرَرْتُمْ وَاَخَذْتُمْ
عَلٰى ذٰلِكُمْ اِصْرٖيۜ قَالُٓوا اَقْرَرْنَاۜ قَالَ فَاشْهَدُوا وَاَنَا۬ مَعَكُمْ
مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٨١﴾ فَمَنْ تَوَلّٰى بَعْدَ ذٰلِكَ فَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ
الْفَاسِقُونَ ﴿٨٢﴾ اَفَغَيْرَ دِينِ اللّٰهِ يَبْغُونَ وَلَهُٓ اَسْلَمَ مَنْ فِي
السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَاِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ﴿٨٣﴾

78. Onlardan bir grup, kitabı (*Tevrat'ı*) okurken dillerini eğip bükerler ki, onu (*okuduklarını*) kitaptan sanasınız, oysa kitaptan değildir; üstelik onun Allah katından olduğunu da söylerler, oysa Allah katından değildir ve Allah'a karşı bile bile yalan söylüyorlar.

79. Allah'ın kitap, hüküm (*hikmet/iktidar*) ve peygamberlik verdiği hiçbir insan, sonra kalkıp da insanlara, "Allah'ın dışında benim kullarım olun" demez ve fakat (*şöyle der*): "Öğretmekte ve okumakta olduğunuz bu kitap uyarınca rabbânîler (*tanrı erleri*) olun!"

80. Melekleri ve peygamberleri birer rab edinmenizi de size emretmez. Siz, müslüman olduktan sonra hiç size kâfirliği emreder mi?

81. Nitekim Allah peygamberlerden, "Andolsun, size kitap ve hikmet verdim; sonra size yanınızdakini doğrulayan bir elçi gelince, ona mutlaka inanacak ve onu mutlaka destekleyeceksiniz!" diye kesin söz almıştır. "İkrar (*kabul*) ettiniz ve bu meyandaki ağır ahdimi(*n sorumluluğunu*) üstlendiniz mi?" buyurdu. "İkrar ettik" dediler. "O halde siz şahit olun, ben de sizinle beraber şahitlerdenim!" buyurdu.

82. Artık bunun ardından (*onların ümmetlerinden*) kim yüz çevirirse, işte onlar sapkındırlar!

83. Böyle iken Alah'ın dininden başkasını mı arıyorlar? Oysa göklerde ve yerdekilerin hepsi, ister istemez elbette O'na teslim olmuşlardır ve mutlaka O'na döndürüleceklerdir.

قُلْ اٰمَنَّا بِاللّٰهِ وَمَٓا اُنْزِلَ عَلَيْنَا وَمَٓا اُنْزِلَ عَلٰٓى اِبْرٰه۪يمَ
وَاِسْمٰع۪يلَ وَاِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَ وَالْاَسْبَاطِ وَمَٓا اُو۫تِيَ مُوسٰى
وَع۪يسٰى وَالنَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْۖ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ اَحَدٍ مِنْهُمْۘ وَنَحْنُ
لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿٨٤﴾ وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْاِسْلَامِ د۪ينًا فَلَنْ يُقْبَلَ
مِنْهُۚ وَهُوَ فِي الْاٰخِرَةِ مِنَ الْخَاسِر۪ينَ ﴿٨٥﴾ كَيْفَ يَهْدِي
اللّٰهُ قَوْمًا كَفَرُوا بَعْدَ ا۪يمَانِهِمْ وَشَهِدُٓوا اَنَّ الرَّسُولَ حَقٌّ
وَجَٓاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُۜ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِم۪ينَ ﴿٨٦﴾
اُو۬لٰٓئِكَ جَزَٓاؤُ۬هُمْ اَنَّ عَلَيْهِمْ لَعْنَةَ اللّٰهِ وَالْمَلٰٓئِكَةِ وَالنَّاسِ
اَجْمَع۪ينَۙ ﴿٨٧﴾ خَالِد۪ينَ ف۪يهَاۚ لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ
وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَۙ ﴿٨٨﴾ اِلَّا الَّذ۪ينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ
وَاَصْلَحُوا فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَح۪يمٌ ﴿٨٩﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا
بَعْدَ ا۪يمَانِهِمْ ثُمَّ ازْدَادُوا كُفْرًا لَنْ تُقْبَلَ تَوْبَتُهُمْۚ وَاُو۬لٰٓئِكَ
هُمُ الضَّٓالُّونَ ﴿٩٠﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ
فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْ اَحَدِهِمْ مِلْءُ الْاَرْضِ ذَهَبًا وَلَوِ افْتَدٰى
ب۪هِۜ اُو۬لٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ اَل۪يمٌ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِر۪ينَ ﴿٩١﴾

84. De ki: "Allah'a, bize indirilene, İbrahim, İsmail, İshak, Yakup ve torunlara indirilene, rableri tarafından Musa, İsa ve bütün peygamberlere verilenlere inandık; onların hiçbirini diğerinden ayırmayız ve biz ancak O'na müslüman (*teslim*) olanlarız."

85. Kim İslam'dan başka bir din ararsa, kendisinden asla kabul edilmez ve o, ahirette hüsrana uğrayanlardandır.

86. İman edip, elçimizin hak olduğuna şahitlik ettikten ve apaçık âyetlerimiz kendilerine ulaştıktan sonra kâfir olan toplumu Allah nasıl hidayet eder? Allah, zalim kavmi hidayet etmez.

87. İşte onların cezası; Allah'ın, meleklerin ve (*inanan*) tüm insanların lânetine uğramalarıdır!

88. Onun (*lânetin/cehennem ateşinin*) içinde temelli kalanlar olarak; ne azapları hafifletilir, ne de onlara mühlet (*ara*) verilir.

89. Ancak bu (*inkarcı tutumu*)nun ardından tevbe eden ve ıslah olanlar hariç; nitekim Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

90. İman ettikten sonra inkâr (*irtidat*) eden, sonra inkarcılıklarını artıranlar ise, onların tevbeleri asla kabul edilmez. İşte onlar dalâlette kalanlardır!

91. Küfre saplanan ve kâfir olarak ölenler, fidye (*kurtuluş akçesi*) olarak dünya dolusu altını verseler, hiçbirinden asla kabul edilmez. Elbette onlara çok acı bir azap vardır ve elbette onların hiçbir yardımcısı yoktur!

92. Sevdiğiniz şeylerden (*hayra*) harcamadıkça asla erdemliğe eremezsiniz ve her ne harcarsanız, kuşkusuz Allah onu hakkıyla bilendir.

93. İsrail' (*Yakup Peygamber*)-in, Tevrat'ın indirilişinden önce kendisine haram kıldıkları hariç, bütün yiyecekler İsrailoğullarına helal idi. De ki: "Eğer (*aksini iddiada*) doğru iseniz, Tevrat'ı getirip okuyun."(26)

94. Artık bunun ardından her kim Allah'a yalan yere isnatta bulunursa, işte onlar zalimdirler!

95. De ki: "Allah doğruyu buyurdu; imdi siz de İbrahim'in hanîf (*halis tevhitçi*) milleti (*inanç sistemi*)ne uyun ve o, şirk (*Allah'a ortak*) koşanlardan değildir."

96. Alemlere bir bereket ve hidayet (*abidesi*) olarak insanlar için kurulan ilk beyt (*ev/mabet*), kuşkusuz Mekke'deki (*Kâbe'*)dir.

97. Elbette orada apaçık âyet (*delil*)ler ve İbrahim'in makamı bulunmaktadır. Oraya kim girerse, güven içinde olur ve yoluna kimin gücü yeterse, beyti haccetme (*Kabe'yi ziyaret etme*)si, insanlar üzerinde Allah'ın hakkıdır; kim de kâfirlik ederse, kuşkusuz Allah alemlerden müstağni (*hiç kimsenin imanına muhtaç değil*)dir.

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتّٰى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ
فَاِنَّ اللّٰهَ بِه۪ عَل۪يمٌ ﴿٩٢﴾ كُلُّ الطَّعَامِ كَانَ حِلًّا لِبَن۪ٓي اِسْرَٓائ۪لَ
اِلَّا مَا حَرَّمَ اِسْرَٓائ۪لُ عَلٰى نَفْسِه۪ مِنْ قَبْلِ اَنْ تُنَزَّلَ التَّوْرٰيةُ
قُلْ فَأْتُوا بِالتَّوْرٰيةِ فَاتْلُوهَٓا اِنْ كُنْتُمْ صَادِق۪ينَ ﴿٩٣﴾ فَمَنِ
افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ فَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ
﴿٩٤﴾ قُلْ صَدَقَ اللّٰهُ فَاتَّبِعُوا مِلَّةَ اِبْرٰه۪يمَ حَن۪يفًا وَمَا كَانَ مِنَ
الْمُشْرِك۪ينَ ﴿٩٥﴾ اِنَّ اَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذ۪ي بِبَكَّةَ
مُبَارَكًا وَهُدًى لِلْعَالَم۪ينَ ﴿٩٦﴾ ف۪يهِ اٰيَاتٌ بَيِّنَاتٌ مَقَامُ اِبْرٰه۪يمَ
وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ اٰمِنًا وَلِلّٰهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ
اِلَيْهِ سَب۪يلًا وَمَنْ كَفَرَ فَاِنَّ اللّٰهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَم۪ينَ ﴿٩٧﴾ قُلْ
يَٓا اَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَاللّٰهُ شَه۪يدٌ عَلٰى مَا
تَعْمَلُونَ ﴿٩٨﴾ قُلْ يَٓا اَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَصُدُّونَ عَنْ سَب۪يلِ
اللّٰهِ مَنْ اٰمَنَ تَبْغُونَهَا عِوَجًا وَاَنْتُمْ شُهَدَٓاءُ وَمَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ
عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٩٩﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُٓوا اِنْ تُط۪يعُوا فَر۪يقًا مِنَ
الَّذ۪ينَ اُو۫تُوا الْكِتَابَ يَرُدُّوكُمْ بَعْدَ ا۪يمَانِكُمْ كَافِر۪ينَ ﴿١٠٠﴾

98. De ki: "Ey kitap ehli! Allah'ın âyetlerini neden inkâr ediyorsunuz? Oysa Allah, yaptığınız her şeye hakkıyla şahittir."

99. De ki: "Ey kitap ehli, şahit (*gören/bilen*)-ler olarak niçin Allah'ın yolunu eğri göstermeye kalkışıp iman edenleri ondan alıkoyarsınız? Allah, yaptıklarınızdan asla habersiz değildir.

100. Ey İman edenler! Eğer kitap verilenlerden herhangi bir gruba boyun eğerseniz, imanınızdan sonra sizi kâfirliğe döndürürler.

(26) Kur'an. isyanları sebebiyle yahudilere Tevrat'ta bazı yiyeceklerin haram kılındığını açıklayınca yahudiler, bunun doğru olmadığını iddia etmişlerdi; dolayısıyla Hz. Peygamber, Tevrat'ın getirilip okunmasını istedi; ama yahudiler buna yanaşmadılar.

وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ وَاَنْتُمْ تُتْلٰى عَلَيْكُمْ اٰيَاتُ اللّٰهِ وَفٖيكُمْ رَسُولُهُ
وَمَنْ يَعْتَصِمْ بِاللّٰهِ فَقَدْ هُدِيَ اِلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقٖيمٍ ﴿١٠١﴾ يَٓا
اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ حَقَّ تُقَاتِهٖ وَلَا تَمُوتُنَّ اِلَّا وَاَنْتُمْ
مُسْلِمُونَ ﴿١٠٢﴾ وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللّٰهِ جَمٖيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا
وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ اِذْ كُنْتُمْ اَعْدَٓاءً فَاَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ
فَاَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهٖٓ اِخْوَانًا وَكُنْتُمْ عَلٰى شَفَا حُفْرَةٍ مِنَ النَّارِ
فَاَنْقَذَكُمْ مِنْهَا كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمْ اٰيَاتِهٖ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٠٣﴾
وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ اُمَّةٌ يَدْعُونَ اِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ
وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٠٤﴾ وَلَا
تَكُونُوا كَالَّذٖينَ تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ مَا جَٓاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ
وَاُولٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظٖيمٌ ﴿١٠٥﴾ يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ وَتَسْوَدُّ
وُجُوهٌ فَاَمَّا الَّذٖينَ اسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمْ اَكَفَرْتُمْ بَعْدَ اٖيمَانِكُمْ
فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿١٠٦﴾ وَاَمَّا الَّذٖينَ ابْيَضَّتْ
وُجُوهُهُمْ فَفٖي رَحْمَةِ اللّٰهِ هُمْ فٖيهَا خَالِدُونَ ﴿١٠٧﴾ تِلْكَ اٰيَاتُ
اللّٰهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ وَمَا اللّٰهُ يُرٖيدُ ظُلْمًا لِلْعَالَمٖينَ ﴿١٠٨﴾

101. Size Allah'ın âyetleri okunurken ve elçisi aranızda iken nasıl inkâra saparsınız? Kim Allah'(*ın şeriatın*)a sımsıkı sarılırsa, şüphesiz doğru yola iletilir.

102. Ey iman edenler! Allah'(*ın azabın*)dan hakkıyla sakının ve ancak müslüman olarak can verin!

103. Allah'ın ipi (*şeriati*)ne topluca sımsıkı sarılın, parçalanmayın ve Allah'ın üzerinizdeki nimetini hatırlayın! Bir zamanlar birbirinize düşmandınız, derken kalplerinizi birbirine ısındırdı; nitekim O'nun nimeti sayesinde kardeş oldunuz. Üstelik ateş (*cehennem*) çukurunun kenarında idiniz, sizi oradan kurtardı. Allah böylece size âyetlerini açıklıyor, ta ki hidayet bulasınız.

104. Sizden hayra çağıran, iyiliği telkin eden ve kötülükten sakındıran bir ümmet (*cemaat*) olsun. İşte onlar, felaha (*kurtuluşa*) erenlerdir!

105. Kendilerine apaçık âyetlerimiz geldikten sonra parçalanan ve ihtilafa düşenler gibi olmayın! Onlara elbette çok büyük (*ağır*) bir azap vardır.

106. Birtakım yüzlerin ak, birtakım yüzlerin de kara olduğu gün (*azaba uğrayacaklardır*). İmdi yüzleri kara olanlara gelince (*onlara şöyle buyurulur*): "Siz, iman ettikten sonra kâfir mi oldunuz? O halde ettiğiniz kâfirliğe karşılık azabı tadın!"

107. Yüzleri ak olanlar ise, onlar, Allah'ın rahmeti (*cenneti*)ndedirler. Onlar orada temellidirler.

108. İşte bunlar, Allah'ın âyetleridir, onları sana hakkaniyetle okuyoruz! Allah, alemlere asla haksızlık etmek istemez.

وَلِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَاِلَى اللّٰهِ تُرْجَعُ
الْاُمُورُ ﴿١٠٩﴾ كُنْتُمْ خَيْرَ اُمَّةٍ اُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ
بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَلَوْ
اٰمَنَ اَهْلُ الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ مِنْهُمُ الْمُؤْمِنُونَ
وَاَكْثَرُهُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿١١٠﴾ لَنْ يَضُرُّوكُمْ اِلَّا اَذًى وَاِنْ
يُقَاتِلُوكُمْ يُوَلُّوكُمُ الْاَدْبَارَ ثُمَّ لَا يُنْصَرُونَ ﴿١١١﴾ ضُرِبَتْ
عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ اَيْنَ مَا ثُقِفُوا اِلَّا بِحَبْلٍ مِنَ اللّٰهِ وَحَبْلٍ مِنَ
النَّاسِ وَبَٓاؤُ بِغَضَبٍ مِنَ اللّٰهِ وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الْمَسْكَنَةُ
ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَيَقْتُلُونَ الْاَنْبِيَٓاءَ
بِغَيْرِ حَقٍّ ذٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿١١٢﴾ لَيْسُوا
سَوَٓاءً مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ اُمَّةٌ قَٓائِمَةٌ يَتْلُونَ اٰيَاتِ اللّٰهِ اٰنَٓاءَ
الَّيْلِ وَهُمْ يَسْجُدُونَ ﴿١١٣﴾ يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ
وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُسَارِعُونَ
فِي الْخَيْرَاتِ وَاُولٰٓئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١١٤﴾ وَمَا يَفْعَلُوا
مِنْ خَيْرٍ فَلَنْ يُكْفَرُوهُ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ ﴿١١٥﴾

109. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi ancak Allah'ındır ve Allah, bütün işlerin yegâne merciidir.

110. Siz, insanlara çıkarılan en hayırlı ümmetsiniz; iyiliği telkin eder, kötülükten sakındırır ve Allah'a iman edersiniz. Kitap ehli de iman etselerdi, elbette kendileri için hayırlı olurdu. Onların da iman edenleri vardır, ama ekserisi fâsık (*sapkın*)dır

111. Size eziyetin dışında asla zarar veremezler ve eğer sizinle savaşırlarsa, dönüp kaçarlar; sonra kendilerine arka çıkılmaz.

112. Her nerede bulunsalar, onlara zillet (*horluk*) damgası vurulmuştur; ancak Allah'ın ipi (*ahdi*), insanların da ipi (*himayesi*) sayesinde (*bulunurlar*). Onlar, Allah'ın gazabına uğramış ve miskinliğe mahkum edilmişlerdir. İşte bu durum, Allah'ın âyetlerini inkâr etmeleri ve peygamberleri haksız yere öldürmeleri yüzündendir! İşte bu durum, (*emirlere*) karşı gelmeleri ve (*hukuka*) tecavüz etmelerinden ileri gelmiştir.

113. Ancak hepsi bir değildir; kitap ehlinden de gece saatlerinde kalkıp, Allah'ın âyetlerini okuyan ve secdeye kapanan bir ümmet (*cemaat*) vardır.

114. Allah'a ve son gün (*ahiret*)e inanırlar; iyiliği telkin eder, kötülükten sakındırır ve hayırlarda yarışırlar. İşte onlar salih (*iyi*)lerdendir!

115. Her ne hayır yaparlarsa, asla karşılıksız bırakılmaz. Allah, takva sahiplerini hakkıyla bilendir.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ
اللّٰهِ شَيْـًٔا وَأُولٰٓئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١١٦﴾
مَثَلُ مَا يُنْفِقُونَ فِي هٰذِهِ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا كَمَثَلِ رِيحٍ فِيهَا صِرٌّ
أَصَابَتْ حَرْثَ قَوْمٍ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَأَهْلَكَتْهُ وَمَا ظَلَمَهُمُ
اللّٰهُ وَلٰكِنْ أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١١٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا
تَتَّخِذُوا بِطَانَةً مِنْ دُونِكُمْ لَا يَأْلُونَكُمْ خَبَالًا وَدُّوا مَا عَنِتُّمْ
قَدْ بَدَتِ الْبَغْضَاءُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ وَمَا تُخْفِي صُدُورُهُمْ
أَكْبَرُ قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْاٰيَاتِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١١٨﴾ هَا أَنْتُمْ
أُولَاءِ تُحِبُّونَهُمْ وَلَا يُحِبُّونَكُمْ وَتُؤْمِنُونَ بِالْكِتَابِ كُلِّهِ وَإِذَا
لَقُوكُمْ قَالُوا اٰمَنَّا وَإِذَا خَلَوْا عَضُّوا عَلَيْكُمُ الْأَنَامِلَ مِنَ
الْغَيْظِ قُلْ مُوتُوا بِغَيْظِكُمْ إِنَّ اللّٰهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ
﴿١١٩﴾ إِنْ تَمْسَسْكُمْ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ وَإِنْ تُصِبْكُمْ سَيِّئَةٌ
يَفْرَحُوا بِهَا وَإِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا لَا يَضُرُّكُمْ كَيْدُهُمْ شَيْـًٔا
إِنَّ اللّٰهَ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ﴿١٢٠﴾ وَإِذْ غَدَوْتَ مِنْ أَهْلِكَ
تُبَوِّئُ الْمُؤْمِنِينَ مَقَاعِدَ لِلْقِتَالِ وَاللّٰهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٢١﴾

116. Küfre saplananlar ise, malları da evlatları da Allah'a karşı onlara hiçbir fayda vermez. Onlar cehennemliktirler, onlar orada temellidirler.

117. Şu dünya hayatında (*hayra*) yaptıkları harcamaların (*boşa gitmesi*) durumu, kendilerine zulmeden kavmin ekinine kavurucu bir rüzgârın isabet edip, onu telef etmesi durumu gibidir. Allah, onlara zulmetmedi, fakat onlar kendilerine zulmediyorlardı.

118. Ey iman edenler, dışınızdakilerden sırdaş edinmeyin! Dirliğinizi bozmaktan geri durmaz ve işlerinizin sarpa sarmasını isterler. Kinleri ağızlarından taşmış, içlerinde gizledikleri (*düşmanlık*) ise, daha büyüktür. Size âyetlerimizi açıkladık; eğer aklını kullanan (*düşünüp taşınan*)lar iseniz... (*onlardan sırdaş edinmezsiniz.*)

119. Şu sizler, onları seversiniz; oysa onlar sizi sevmezler ve siz, kitapların hepsine iman edersiniz; onlar ise, sizinle karşılaştıklarında, "Amenna (*inandık*)" derler ve baş başa kaldıklarında, size duydukları öfkeden ötürü parmak uçlarını ısırırlar. De ki: "Öfkenizden kahrolun!" Şübhesiz Allah, sinelerden geçeni de hakkıyla bilendir.

120. Size bir iyilik dokunsa, fenalarına gider ve başınıza bir kötülük gelse, buna sevinirler. Eğer sabreder (*zorluklara göğüs gerer*) ve takvalı olursanız, onların düzenbazlıkları size hiçbir zarar vermez. Kesinlikle Allah, yaptıkları her şeyi çepeçevre kuşatmıştır.

121. Hani mü'minleri (*Uhud'da*) savaş mevzilerine yerleştirmek için, bir sabah erkenden evinden çıkmıştın. Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.

اِذْ هَمَّتْ طَٓائِفَتَانِ مِنْكُمْ اَنْ تَفْشَلَاۙ وَاللّٰهُ وَلِيُّهُمَاۜ وَعَلَى
اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٢٢﴾ وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللّٰهُ بِبَدْرٍ وَاَنْتُمْ
اَذِلَّةٌۚ فَاتَّقُوا اللّٰهَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٢٣﴾ اِذْ تَقُولُ لِلْمُؤْمِنِينَ
اَلَنْ يَكْفِيَكُمْ اَنْ يُمِدَّكُمْ رَبُّكُمْ بِثَلٰثَةِ اٰلَافٍ مِنَ الْمَلٰٓئِكَةِ
مُنْزَلِينَۜ ﴿١٢٤﴾ بَلٰىۙ اِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا وَيَأْتُوكُمْ مِنْ فَوْرِهِمْ
هٰذَا يُمْدِدْكُمْ رَبُّكُمْ بِخَمْسَةِ اٰلَافٍ مِنَ الْمَلٰٓئِكَةِ مُسَوِّمِينَ
﴿١٢٥﴾ وَمَا جَعَلَهُ اللّٰهُ اِلَّا بُشْرٰى لَكُمْ وَلِتَطْمَئِنَّ قُلُوبُكُمْ بِهٖ
وَمَا النَّصْرُ اِلَّا مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِۙ ﴿١٢٦﴾ لِيَقْطَعَ
طَرَفًا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا اَوْ يَكْبِتَهُمْ فَيَنْقَلِبُوا خَٓائِبِينَ ﴿١٢٧﴾
لَيْسَ لَكَ مِنَ الْاَمْرِ شَيْءٌ اَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ اَوْ يُعَذِّبَهُمْ فَاِنَّهُمْ
ظَالِمُونَ ﴿١٢٨﴾ وَلِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِۜ يَغْفِرُ
لِمَنْ يَشَٓاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَٓاءُۜ وَاللّٰهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٢٩﴾ يَٓا اَيُّهَا
الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تَأْكُلُوا الرِّبٰٓوا اَضْعَافًا مُضَاعَفَةًۖ وَاتَّقُوا اللّٰهَ
لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَۚ ﴿١٣٠﴾ وَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِٓي اُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَۚ
﴿١٣١﴾ وَاَطِيعُوا اللّٰهَ وَالرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَۚ ﴿١٣٢﴾

122. Hani sizin iki takımınız, velileri Allah iken bozulmaya yüz tutmuşlardı; oysa mü'minler, yalnız Allah'a tevekkül etmeli (*dayanıp güvenmeli*)dirler.

123. Andolsun, Bedir'de güçsüz olduğunuz halde Allah size yardım etti! O halde Allah'a karşı takvalı olun, ta ki şükredenler olasınız.

124. Hani mü'minlere diyordun ki: "İndirilen üç bin melekle rabbinizin size yardım etmesi, sizin için yeterli değil midir?

125. Evet yeterlidir! Eğer sabreder ve takvalı olursanız; o (*düşma*)nlar da hemen şu sırada üzerinize gelirlerse, sırmalı beşbin melekle rabbiniz size yardım edecektir."

126. Allah onu (*yardım vaadini*), sırf size müjde olsun ve kalpleriniz yatışsın diye yaptı. Zafer çok izzetli, çok hikmetli Allah katındandır ancak.

127. Hem de küfre saplananlardan bir kısmının ardını kessin veya onları perişan etsin de umduklarına erişemeyenler olarak dönüp gitsinler diye...

128. Bu iş (*kafirlere yapılacak muamelen*)in sana düşen bir yanı yoktur; ya onlara (*kafirlikten*) tevbe nasip eder veya zalim olduklarından ötürü onları azaba uğratır.

129. Göklerde ve yerde ne varsa elbette hepsi Allah'ındır; dilediğini bağışlar, dilediğine azap eder ve Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

130. Ey iman edenler, ribayı kat kat artırılmış (*giderek katmerleşmiş*) olarak yemeyin ve Allah'(*a asi olmak*)tan sakının; ta ki kurtuluşa erişesiniz!

131. Kâfirler için hazırlanan ateş (*cehennem*)den sakının!

132. Allah'a ve elçisine itaat edin; ta ki esirgenesiniz.

وَسَارِعُٓوا اِلٰى مَغْفِرَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمٰوَاتُ
وَالْاَرْضُۙ اُعِدَّتْ لِلْمُتَّق۪ينَۙ ﴿١٣٣﴾ اَلَّذ۪ينَ يُنْفِقُونَ فِي
السَّرَّٓاءِ وَالضَّرَّٓاءِ وَالْكَاظِم۪ينَ الْغَيْظَ وَالْعَاف۪ينَ عَنِ
النَّاسِۜ وَاللّٰهُ يُحِبُّ الْمُحْسِن۪ينَۚ ﴿١٣٤﴾ وَالَّذ۪ينَ اِذَا فَعَلُوا
فَاحِشَةً اَوْ ظَلَمُٓوا اَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللّٰهَ فَاسْتَغْفَرُوا
لِذُنُوبِهِمْ وَمَنْ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ اِلَّا اللّٰهُ وَلَمْ يُصِرُّوا عَلٰى مَا
فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٣٥﴾ اُو۬لٰٓئِكَ جَزَٓاؤُ۬هُمْ مَغْفِرَةٌ مِنْ
رَبِّهِمْ وَجَنَّاتٌ تَجْر۪ي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِد۪ينَ ف۪يهَاۜ
وَنِعْمَ اَجْرُ الْعَامِل۪ينَۜ ﴿١٣٦﴾ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ سُنَنٌۙ
فَس۪يرُوا فِي الْاَرْضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّب۪ينَ
﴿١٣٧﴾ هٰذَا بَيَانٌ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِلْمُتَّق۪ينَ ﴿١٣٨﴾
وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَاَنْتُمُ الْاَعْلَوْنَ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِن۪ينَ
﴿١٣٩﴾ اِنْ يَمْسَسْكُمْ قَرْحٌ فَقَدْ مَسَّ الْقَوْمَ قَرْحٌ مِثْلُهُۜ
وَتِلْكَ الْاَيَّامُ نُدَاوِلُهَا بَيْنَ النَّاسِۚ وَلِيَعْلَمَ اللّٰهُ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا
وَيَتَّخِذَ مِنْكُمْ شُهَدَٓاءَۜ وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِم۪ينَۙ ﴿١٤٠﴾

133. Rabbinizin mağfiretine, gökler ve yeryüzü genişliğinde olup, takva sahipleri için hazırlanan cennete koşun!

134. Onlar ki, bollukta ve darlıkta (*hayra*) harcama yaparlar, öfkelerini yenerler ve insanları affederler; Allah iyi davrananları sever.

135. Onlar ki, bir fuhuş (*taşkınlık*) yaptıkları veya kendilerine zulmettikleri zaman, Allah'ı anıp, derhal günahlarının bağışlanmasını -ki günahları ancak Allah bağışlar- diler ve işledikleri günahta bile bile ısrar etmezler.

136. İşte onların mükâfatı, rableri tarafından bağışlanma ve altlarından ırmaklar akan, içlerinde temelli kalacakları cennetlerdir. Çalışan (*iyi iş yapan*)lara ne güzel mükâfat!

137. Sizden önce nice sünnetler (*ceza uygulamaları*) gelip geçmiştir; imdi o yöreyi dolaşın da (*âyetlerimizi*) yalanlayanların akıbetlerinin nasıl olduğuna bir bakın!

138. Bu, bütün insanlara bir beyan (*açıklama*) ve takva sahiplerine bir hidayet ve öğüttür!

139. Gevşemeyin ve üzüntüye kapılmayın! Siz en üstün olanlarsınız, eğer mü'min iseniz...

140. Siz (*Uhud'da*) bir yara aldınızsa, o (*kâfir*) topluluk da (*Bedir'de*) benzeri bir yara aldı. Biz, o (*acı ve tatlı*) günleri insanlar arasında dolaştırıyoruz; ta ki Allah, iman edenleri bilsin (*belirlesin*), sizden de şühedâ (*şehitler/şahitler*) edinsin. Allah zalimleri sevmez.

وَلِيُمَحِّصَ اللّٰهُ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَيَمْحَقَ الْكَافِرِينَ ﴿١٤١﴾ اَمْ
حَسِبْتُمْ اَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ اللّٰهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا
مِنْكُمْ وَيَعْلَمَ الصَّابِرِينَ ﴿١٤٢﴾ وَلَقَدْ كُنْتُمْ تَمَنَّوْنَ الْمَوْتَ
مِنْ قَبْلِ اَنْ تَلْقَوْهُۖ فَقَدْ رَاَيْتُمُوهُ وَاَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿١٤٣﴾ وَمَا
مُحَمَّدٌ اِلَّا رَسُولٌۚ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُۜ اَفَائِنْ مَاتَ اَوْ
قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلٰٓى اَعْقَابِكُمْۜ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلٰى عَقِبَيْهِ فَلَنْ
يَضُرَّ اللّٰهَ شَيْـًٔاۜ وَسَيَجْزِي اللّٰهُ الشَّاكِرِينَ ﴿١٤٤﴾ وَمَا كَانَ
لِنَفْسٍ اَنْ تَمُوتَ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ كِتَابًا مُؤَجَّلًاۜ وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ
الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَاۚ وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الْاٰخِرَةِ نُؤْتِهِ مِنْهَاۜ وَسَنَجْزِي
الشَّاكِرِينَ ﴿١٤٥﴾ وَكَاَيِّنْ مِنْ نَبِيٍّ قَاتَلَۙ مَعَهُ رِبِّيُّونَ كَثِيرٌۚ فَمَا
وَهَنُوا لِمَا اَصَابَهُمْ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ وَمَا ضَعُفُوا وَمَا اسْتَكَانُواۜ
وَاللّٰهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ ﴿١٤٦﴾ وَمَا كَانَ قَوْلَهُمْ اِلَّا اَنْ قَالُوا
رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَاِسْرَافَنَا فٖٓي اَمْرِنَا وَثَبِّتْ اَقْدَامَنَا
وَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿١٤٧﴾ فَاٰتٰيهُمُ اللّٰهُ ثَوَابَ
الدُّنْيَا وَحُسْنَ ثَوَابِ الْاٰخِرَةِۜ وَاللّٰهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٤٨﴾

141. Hem de Allah, iman edenleri özleştirsin ve kâfirleri mahvetsin...

142. Yoksa Allah cihat edenlerinizi bilme (*belirleme*)den, sabreden (zorluklara göğüs gerenlerinizi de bilmeden cennete gireceğinizi mi sandınız?

143. Andolsun, (*Allah yolunda*) ölümle karşılaşmadan önce onu temenni ediyordunuz! Derken (*Uhud'da*) onu gördünüz ve (*şehit düşenlerinize*) bakakaldınız.

144. Muhammed ancak bir elçidir, ondan önce nice elçiler gelip geçti; artık ölür veya öldürülürse, gerisin geriye (*küfre*) mi döneceksiniz? Her kim gerisin geriye dönerse, Allah'a hiçbir zarar veremez ve Allah, şükredenleri ödüllendirecektir.

145. Herbir nefis (*canlı*), vadesi belirlenen bir yazı (*takdir*) olarak ancak Allah'ın izniyle ölür. Kim dünya sevabını (*menfaatini*) isterse, ona ondan veririz; kim de ahiret sevabını isterse, ona da ondan veririz. Biz şükredenleri mükâfatlandıracağız.

146. Maiyetinde birçok rabbanilerin (*Allah erlerinin*) savaştıkları nice peygamber var ki, Allah yolunda başlarına gelenlerden ötürü gevşemedi, zaafa düşmedi ve (*düşmana*) boyun eğmediler. Allah, sabreden (*zorluklara göğüs geren*)leri sever.

147. Sözleri de şundan ibaretti: "Ey rabbimiz, günahlarımızı ve işlerimizdeki israf (*savurganlık*)larımızı bağışla, bize sebat etme gücü ver ve kâfir kavme karşı bize yardım et!"

148. Nitekim Allah onlara dünya sevabı (*mükâfatı*)nı ve ahiret sevabının da en güzelini (*cenneti*) verdi. Allah iyi davrananları sever.

يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُٓوا اِنْ تُط۪يعُوا الَّذ۪ينَ كَفَرُوا
يَرُدُّوكُمْ عَلٰٓى اَعْقَابِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَاسِر۪ينَ
﴿١٤٩﴾ بَلِ اللّٰهُ مَوْلٰيكُمْۚ وَهُوَ خَيْرُ النَّاصِر۪ينَ
﴿١٥٠﴾ سَنُلْق۪ي ف۪ي قُلُوبِ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ
بِمَٓا اَشْرَكُوا بِاللّٰهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِه۪ سُلْطَانًاۚ
وَمَاْوٰيهُمُ النَّارُۜ وَبِئْسَ مَثْوَى الظَّالِم۪ينَ ﴿١٥١﴾
وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ اللّٰهُ وَعْدَهُٓ اِذْ تَحُسُّونَهُمْ بِاِذْنِه۪ۚ
حَتّٰٓى اِذَا فَشِلْتُمْ وَتَنَازَعْتُمْ فِي الْاَمْرِ وَعَصَيْتُمْ
مِنْ بَعْدِ مَٓا اَرٰيكُمْ مَا تُحِبُّونَۜ مِنْكُمْ مَنْ يُر۪يدُ
الدُّنْيَا وَمِنْكُمْ مَنْ يُر۪يدُ الْاٰخِرَةَۚ ثُمَّ صَرَفَكُمْ
عَنْهُمْ لِيَبْتَلِيَكُمْۚ وَلَقَدْ عَفَا عَنْكُمْۜ وَاللّٰهُ ذُو
فَضْلٍ عَلَى الْمُؤْمِن۪ينَ ﴿١٥٢﴾ اِذْ تُصْعِدُونَ وَلَا
تَلْوُ۫نَ عَلٰٓى اَحَدٍ وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ ف۪ٓي اُخْرٰيكُمْ
فَاَثَابَكُمْ غَمًّا بِغَمٍّ لِكَيْلَا تَحْزَنُوا عَلٰى مَا فَاتَكُمْ
وَلَا مَٓا اَصَابَكُمْۜ وَاللّٰهُ خَب۪يرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٥٣﴾

149. Ey iman edenler! Küfre saplananlara boyun eğerseniz, sizi gerisin geri (*küfre*) çevirirler; dolayısıyla hüsrana uğrayanların durumuna düşersiniz.

150. Gerçek şu ki, sizin mevlanız Allah'tır ve O, yardımcıların en hayırlısıdır.

151. Küfre saplananların kalplerine, hakkında hiçbir kanıt indirmediği şeyleri Allah'a ortak koştuklarından ötürü dehşetli bir korku salacağız. Onların barınağı cehennemdir ve zalimlerin ikametgâhı ne kötüdür!

152. Andolsun, Allah size vaadini gerçekleştirdi! Şöyle ki, O'nun izniyle (*Uhud'da*) onları can evinden vuruyordunuz; nihayet sevdiğiniz (*galibiyet*)i size gösterdikten sonra gevşediğiniz, emir (*size verilen askerî talimat*) hakkında [27] birbirinizle çekiştiğiniz ve isyan ettiğinizde... (*durum aleyhinize döndü.*) Kiminiz dünyayı istiyor, kiminiz de ahireti istiyordu. Sonra sizi denemek için onların önünden dağıttı ve andolsun, sizi bağışladı! Allah, mü'minlere karşı lütufkârdır.

153. Şöyle ki elçimiz, arkanızdan sizi çağırırken siz, (*savaş alanından*) boyuna uzaklaşıyor ve hiç kimseye dönüp bakmıyordunuz; dolayısıyla sizi gam üstüne gamla cezalandırdı (*canınızın derdine düşürdü*) ki, elinizden giden (*ganimet*)e de başınıza gelen (*hezimet*)e de üzülemeyesiniz. Allah, yaptıklarınızdan hakkıyla haberdardır.

(27) Hz. Peygamber, Uhud dağı eteğine yerleştirdiği 50 okçuya, hiçbir durumda, zafer veya yenilgi halinde bile mevzilerini terketmemeleri hususunda kesin talimat vermişti. Düşman süvarilerini püskürten ve geri çekilmeye zorlayan okçuların büyük bir kısmı, zafere ulaşıldığını zannederek ganimet toplamak için mevzilerini terkettiler ve durumu gören düşman süvarileri, geri dönerek mevzilerinde kalan birkaç okçuyu şehit edip, müslümanlara arkadan saldırdı ve savaşın kaderini kendi lehlerine çevirdiler.

ثُمَّ اَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ بَعْدِ الْغَمِّ اَمَنَةً نُعَاسًا يَغْشٰى طَٓائِفَةً
مِنْكُمْ وَطَٓائِفَةٌ قَدْ اَهَمَّتْهُمْ اَنْفُسُهُمْ يَظُنُّونَ بِاللّٰهِ غَيْرَ الْحَقِّ
ظَنَّ الْجَاهِلِيَّةِ يَقُولُونَ هَلْ لَنَا مِنَ الْاَمْرِ مِنْ شَيْءٍ قُلْ اِنَّ
الْاَمْرَ كُلَّهُ لِلّٰهِ يُخْفُونَ فٖٓي اَنْفُسِهِمْ مَا لَا يُبْدُونَ لَكَ يَقُولُونَ
لَوْ كَانَ لَنَا مِنَ الْاَمْرِ شَيْءٌ مَا قُتِلْنَا هٰهُنَا قُلْ لَوْ كُنْتُمْ فٖي
بُيُوتِكُمْ لَبَرَزَ الَّذٖينَ كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقَتْلُ اِلٰى مَضَاجِعِهِمْ
وَلِيَبْتَلِيَ اللّٰهُ مَا فٖي صُدُورِكُمْ وَلِيُمَحِّصَ مَا فٖي قُلُوبِكُمْ
وَاللّٰهُ عَلٖيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿١٥٤﴾ اِنَّ الَّذٖينَ تَوَلَّوْا مِنْكُمْ يَوْمَ
الْتَقَى الْجَمْعَانِ اِنَّمَا اسْتَزَلَّهُمُ الشَّيْطَانُ بِبَعْضِ مَا كَسَبُوا
وَلَقَدْ عَفَا اللّٰهُ عَنْهُمْ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ حَلٖيمٌ ﴿١٥٥﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ
اٰمَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذٖينَ كَفَرُوا وَقَالُوا لِاِخْوَانِهِمْ اِذَا ضَرَبُوا
فِي الْاَرْضِ اَوْ كَانُوا غُزًّى لَوْ كَانُوا عِنْدَنَا مَا مَاتُوا وَمَا قُتِلُوا
لِيَجْعَلَ اللّٰهُ ذٰلِكَ حَسْرَةً فٖي قُلُوبِهِمْ وَاللّٰهُ يُحْيٖي وَيُمٖيتُ
وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصٖيرٌ ﴿١٥٦﴾ وَلَئِنْ قُتِلْتُمْ فٖي سَبٖيلِ اللّٰهِ
اَوْ مُتُّمْ لَمَغْفِرَةٌ مِنَ اللّٰهِ وَرَحْمَةٌ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ ﴿١٥٧﴾

154. Sonra gamın ardından güven olarak size, bir kısmınızın gözlerini bürüyen uyuklama indirdi. Canlarının telaşına düşen bir grup da Allah hakkında cahiliye zannı gibi haksız zanda bulunup, "Emir (*yönetim*)den bize düşen bir şey var mı?" diyorlardı. De ki: "Bütün emir Allah'ındır!" Sana açamadıklarını içlerinde gizliyor, "Eğer emirden bize düşen bir şey olsaydı, şuracıkta öldürülmezdik!" diyorlar. De ki: "Evlerinizde dahi olsaydınız, öldürülmeleri takdir edilenler, vurulup düşecekleri yerlere kendiliklerinden çıkarlardı. Allah, içinizdekini yoklasın ve kalplerinizdekini süzsün diye... (*size bu hezimeti yaşattı.*) Allah, sinelerden geçeni de hakkıyla bilendir.

155. İki topluluğun (*Uhud'ta*) karşılaştığı gün sizden dönüp gidenler ise, sırf işledikleri bazı kusurlardan ötürü şeytan onların ayaklarını kaydırdı. Andolsun, Allah onları bağışladı! Çünkü Allah çok bağışlayıcıdır, çok halimdir.

156. Ey iman edenler! Siz, sefere çıkan veya savaşan kardeşleri için, "Eğer yanımızda olsalardı, ölmez ve öldürülmezlerdi" diyen küfre saplananlar gibi olmayın; nitekim Allah, bunu onların yüreklerine bir hasret (*yarası*) olarak işletir. Yaşatan da öldüren de Allah'tır ve Allah, yaptığınız her şeyi hakkıyla görendir.

157. Andolsun, eğer Allah yolunda öldürülür veya ölürseniz, Allah'ın mağfireti ve rahmeti, onların topladıkları (*dünya malı*)ndan elbette hayırlıdır!

وَلَئِنْ مُتُّمْ اَوْ قُتِلْتُمْ لَاِلَى اللّٰهِ تُحْشَرُونَ ﴿١٥٨﴾ فَبِمَا رَحْمَةٍ
مِنَ اللّٰهِ لِنْتَ لَهُمْ وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانْفَضُّوا مِنْ
حَوْلِكَ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِي الْاَمْرِ فَاِذَا
عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ ﴿١٥٩﴾ اِنْ
يَنْصُرْكُمُ اللّٰهُ فَلَا غَالِبَ لَكُمْ وَاِنْ يَخْذُلْكُمْ فَمَنْ ذَا الَّذِي
يَنْصُرُكُمْ مِنْ بَعْدِهِ وَعَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٦٠﴾
وَمَا كَانَ لِنَبِيٍّ اَنْ يَغُلَّ وَمَنْ يَغْلُلْ يَأْتِ بِمَا غَلَّ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ
ثُمَّ تُوَفّٰى كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٦١﴾ اَفَمَنِ
اتَّبَعَ رِضْوَانَ اللّٰهِ كَمَنْ بَٓاءَ بِسَخَطٍ مِنَ اللّٰهِ وَمَأْوٰيهُ جَهَنَّمُ
وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٦٢﴾ هُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ اللّٰهِ وَاللّٰهُ بَصِيرٌ بِمَا
يَعْمَلُونَ ﴿١٦٣﴾ لَقَدْ مَنَّ اللّٰهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ اِذْ بَعَثَ فِيهِمْ
رَسُولًا مِنْ اَنْفُسِهِمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ اٰيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ
الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَاِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿١٦٤﴾
اَوَلَمَّا اَصَابَتْكُمْ مُصِيبَةٌ قَدْ اَصَبْتُمْ مِثْلَيْهَا قُلْتُمْ اَنّٰى هٰذَا قُلْ
هُوَ مِنْ عِنْدِ اَنْفُسِكُمْ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٦٥﴾

158. Andolsun, ölseniz veya öldürülseniz de mutlaka Allah'ın huzuruna toplanıp çıkarılacaksınız!

159. Elbette sen, Allah'ın rahmeti sayesinde onlara yumuşak davrandın; eğer kaba ve katı yürekli olsaydın, mutlaka çevrenden dağılırlardı. Onları affet, onlar için bağışlanma dile ve onlara (*dünya*) işlerini danış, azmettiğin (*karar verdiğin*) zaman da Allah'a tevekkül et (*bel bağla*)! Nitekim Allah tevekkül edenleri sever.

160. Eğer Allah size yardım ederse, sizi yenecek hiçbir güç yoktur ve eğer sizi yüzüstü bırakırsa, O'ndan sonra size kim arka çıkar? O halde mü'minler, yalnız Allah'a tevekkül etsinler!

161. Hiçbir peygambere, (*hazineden bir şey*) aşırması yaraşmaz. Her kim aşırırsa, kıyamet günü aşırdığı şeyle gelir; sonra herkese yaptığının karşılığı eksiksiz verilir ve mağdur edilmezler.

162. İmdi Allah'ın rızasına uyan kişi, Allah'ın hışmına uğrayan ve barınağı cehennem olan kişi gibi midir? Ne kötü akibettir (*o cehennem*)!

163. Onlar, Allah katında derece derecedirler ve Allah, yaptıkları her şeyi hakkıyla görendir.

164. Andolsun, Allah mü'minlere ihsan (*iyilik*) etti! Şöyle ki kendilerine; içlerinden gelen, onlara Allah'ın âyetlerini okuyan, onları (*günahtan*) arındıran, onlara kitabı ve hikmeti öğreten bir elçi gönderdi. Oysa daha önce elbette apaçık bir dalâlette idiler.

165. Başınıza (*Uhud'da*) bir musibet gelince mi, ki siz bunun iki katını (*Bedir'de onların başına*) getirmiştiniz, "Bu da nereden geldi?" dediniz? De ki: "O, sizin kendinizdendir; nitekim Allah, her şeye hakkıyla güç yetirendir."

وَمَٓا اَصَابَكُمْ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ فَبِاِذْنِ اللّٰهِ وَلِيَعْلَمَ الْمُؤْمِن۪ينَۙ
﴿١٦٦﴾ وَلِيَعْلَمَ الَّذ۪ينَ نَافَقُواۚ وَق۪يلَ لَهُمْ تَعَالَوْا قَاتِلُوا ف۪ي سَب۪يلِ
اللّٰهِ اَوِ ادْفَعُواۜ قَالُوا لَوْ نَعْلَمُ قِتَالًا لَاتَّبَعْنَاكُمْۜ هُمْ لِلْكُفْرِ يَوْمَئِذٍ
اَقْرَبُ مِنْهُمْ لِلْا۪يمَانِۚ يَقُولُونَ بِاَفْوَاهِهِمْ مَا لَيْسَ ف۪ي قُلُوبِهِمْۜ
وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَۚ ﴿١٦٧﴾ اَلَّذ۪ينَ قَالُوا لِاِخْوَانِهِمْ وَقَعَدُوا
لَوْ اَطَاعُونَا مَا قُتِلُواۜ قُلْ فَادْرَؤُا عَنْ اَنْفُسِكُمُ الْمَوْتَ اِنْ
كُنْتُمْ صَادِق۪ينَ ﴿١٦٨﴾ وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذ۪ينَ قُتِلُوا ف۪ي سَب۪يلِ
اللّٰهِ اَمْوَاتًاۜ بَلْ اَحْيَٓاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَۙ ﴿١٦٩﴾ فَرِح۪ينَ بِمَٓا
اٰتٰيهُمُ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِه۪ۙ وَيَسْتَبْشِرُونَ بِالَّذ۪ينَ لَمْ يَلْحَقُوا بِهِمْ مِنْ
خَلْفِهِمْۙ اَلَّا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَۢ ﴿١٧٠﴾ يَسْتَبْشِرُونَ
بِنِعْمَةٍ مِنَ اللّٰهِ وَفَضْلٍۙ وَاَنَّ اللّٰهَ لَا يُض۪يعُ اَجْرَ الْمُؤْمِن۪ينَۚ
﴿١٧١﴾ اَلَّذ۪ينَ اسْتَجَابُوا لِلّٰهِ وَالرَّسُولِ مِنْ بَعْدِ مَٓا اَصَابَهُمُ
الْقَرْحُۜ لِلَّذ۪ينَ اَحْسَنُوا مِنْهُمْ وَاتَّقَوْا اَجْرٌ عَظ۪يمٌۚ ﴿١٧٢﴾
اَلَّذ۪ينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ اِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ فَاخْشَوْهُمْ
فَزَادَهُمْ ا۪يمَانًاۗ وَقَالُوا حَسْبُنَا اللّٰهُ وَنِعْمَ الْوَك۪يلُ ﴿١٧٣﴾

166. İki topluluğun (*Uhud'da*) karşılaştıkları gün başınıza gelen musibet, Allah'ın izniyledir ve mü'minleri bilmesi (*belirlemesi*) içindir.

167. Münafıklık edenleri de bilmesi içindir. Onlara, "Gelin, Allah yolunda savaşın veya (*sayımızı artırarak düşmana*) göz dağı verin!" denilmişti. "Eğer savaşılacağını bilseydik, elbet size uyardık" dediler. Onlar, o gün imandan çok küfre yakındılar; kalplerinde olmayanı dile getiriyorlar. Allah, ketmettikleri her şeyi en iyi bilendir.

168. Onlar ki (*evlerinde*) oturdukları halde, (*savaşan*) kardeşleri için, "Sözümüzü dinleselerdi, öldürülmezlerdi" dediler. De ki: "O halde ölümü başınızdan savın, eğer doğru iseniz!..."

169. Allah yolunda öldürülenleri sakın ölü sanma; gerçek şu ki onlar diridirler, elbette rableri katında ağırlanmaktadırlar.

170. Allah'ın onlara lütfundan verdiklerine sevinenler olarak (*ağırlanırlar*) ve arkalarından henüz kendilerine ulaşmayanlara da hiçbir korku olmadığına ve de üzülmeyeceklerine sevinirler.

171. Allah'ın nimetine, lütfuna ve mü'minlerin mükâfatını Allah'ın zayi etmeyeceğine sevinirler.

172. Onlar ki (*Uhud'da*) yara aldıktan sonra Allah'ın ve elçisinin çağrısına uydular, elbette onların iyi davranan ve takva sahibi olanlarına çok büyük bir mükâfat vardır.

173. İnsanlar onlara, "O insan (*düşman*)lar size karşı toparlanmış (*tedbir almış*)lardır; dolayısıyla onlardan çekinin!" dediler; ancak bu, onların imanını artırdı ve şöyle dediler: "Allah bize yeter ve O, ne güzel vekildir!"

فَانْقَلَبُوا بِنِعْمَةٍ مِنَ اللّٰهِ وَفَضْلٍ لَمْ يَمْسَسْهُمْ سُوءٌ وَاتَّبَعُوا
رِضْوَانَ اللّٰهِ وَاللّٰهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ ﴿١٧٤﴾ اِنَّمَا ذٰلِكُمُ الشَّيْطَانُ
يُخَوِّفُ اَوْلِيَاءَهُ فَلَا تَخَافُوهُمْ وَخَافُونِ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٧٥﴾
وَلَا يَحْزُنْكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ اِنَّهُمْ لَنْ يَضُرُّوا اللّٰهَ
شَيْـًٔا يُرِيدُ اللّٰهُ اَلَّا يَجْعَلَ لَهُمْ حَظًّا فِي الْاٰخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ
عَظِيمٌ ﴿١٧٦﴾ اِنَّ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الْكُفْرَ بِالْاِيمَانِ لَنْ يَضُرُّوا
اللّٰهَ شَيْـًٔا وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلِيمٌ ﴿١٧٧﴾ وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا
اَنَّمَا نُمْلِي لَهُمْ خَيْرٌ لِاَنْفُسِهِمْ اِنَّمَا نُمْلِي لَهُمْ لِيَزْدَادُوا اِثْمًا
وَلَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ ﴿١٧٨﴾ مَا كَانَ اللّٰهُ لِيَذَرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلٰى
مَا اَنْتُمْ عَلَيْهِ حَتّٰى يَمِيزَ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَمَا كَانَ اللّٰهُ
لِيُطْلِعَكُمْ عَلَى الْغَيْبِ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ يَجْتَبِي مِنْ رُسُلِهِ مَنْ يَشَاءُ
فَاٰمِنُوا بِاللّٰهِ وَرُسُلِهِ وَاِنْ تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا فَلَكُمْ اَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٧٩﴾
وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَبْخَلُونَ بِمَا اٰتٰيهُمُ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهِ هُوَ خَيْرًا
لَهُمْ بَلْ هُوَ شَرٌّ لَهُمْ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخِلُوا بِهِ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَلِلّٰهِ
مِيرَاثُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١٨٠﴾

174. Nitekim Allah'ın nimeti ve lütfu sayesinde başlarına hiçbir kötülük gelmeden döndüler; hem de Allah'ın rızasına uydular. Allah çok büyük lütuf sahibidir.

175. İşte o şeytan, ancak (*sizi*) veli (*tarafgir*)-lerinden korkutur! Artık onlardan korkmayın ve benden korkun; eğer mü'min iseniz...

176. Kâfirliğe koşanlar seni üzmesinler; kesinlikle onlar, Allah' a hiçbir zarar veremezler. Allah, onları ahiretten nasipsiz kılmak istiyor ve elbette onlara çok ağır bir azap vardır.

177. Onlar ki iman karşılığında küfrü satın aldılar, Allah'a hiçbir zarar asla veremezler ve elbette onlar, elîm (*çok acı*) bir azaba uğrayacaklardır.

178. Küfre saplananlar, kendilerine mühlet verme (*azaplarını geciktirme*)mizin kendileri lehine olduğunu sakın sanmasınlar! Sırf günahlarını artırsınlar diye onlara mühlet veriyoruz. Elbette onlara alçaltıcı bir azap vardır.

179. Allah, mü'minleri içinde bulunduğunuz (*karışık*) durumda bırakacak değildir; nihayet pisi temizden ayıklayacaktır. Allah, gaybı da size bildirecek değildir ve fakat Allah, elçilerinden dilediğini seçer (*gaybı ona bildirir*). O halde Allah'a ve elçilerine iman edin. Şayet iman eder ve takvalı olur (*günahtan sakınır*)sanız, elbette size çok büyük bir mükâfat vardır.

180. Allah'ın lütfundan kendilerine verdiklerinde cimrilik edenler, sakın sanmasınlar ki bu, onların yararınadır! Gerçek şu ki bu, kendilerine bir kötülüktür; (*çünkü*) cimrilik ettikleri şeyler, kıyamet günü boyunlarına dolanacaktır. Göklerin ve yerin mirası elbette Allah'ındır ve Allah, yaptığınız her şeyden hakkıyla haberdardır.

لَقَدْ سَمِعَ اللّٰهُ قَوْلَ الَّذ۪ينَ قَالُٓوا اِنَّ اللّٰهَ فَق۪يرٌ وَنَحْنُ
اَغْنِيَٓاءُۢ سَنَكْتُبُ مَا قَالُوا وَقَتْلَهُمُ الْاَنْبِيَٓاءَ بِغَيْرِ
حَقٍّۙ وَنَقُولُ ذُوقُوا عَذَابَ الْحَر۪يقِ ﴿١٨١﴾ ذٰلِكَ بِمَا
قَدَّمَتْ اَيْد۪يكُمْ وَاَنَّ اللّٰهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِلْعَب۪يدِۚ ﴿١٨٢﴾
اَلَّذ۪ينَ قَالُٓوا اِنَّ اللّٰهَ عَهِدَ اِلَيْنَٓا اَلَّا نُؤْمِنَ لِرَسُولٍ حَتّٰى
يَأْتِيَنَا بِقُرْبَانٍ تَأْكُلُهُ النَّارُۜ قُلْ قَدْ جَٓاءَكُمْ رُسُلٌ مِنْ
قَبْل۪ي بِالْبَيِّنَاتِ وَبِالَّذ۪ي قُلْتُمْ فَلِمَ قَتَلْتُمُوهُمْ اِنْ كُنْتُمْ
صَادِق۪ينَ ﴿١٨٣﴾ فَاِنْ كَذَّبُوكَ فَقَدْ كُذِّبَ رُسُلٌ مِنْ
قَبْلِكَ جَٓاؤُ۫ بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَالْكِتَابِ الْمُن۪يرِ ﴿١٨٤﴾
كُلُّ نَفْسٍ ذَٓائِقَةُ الْمَوْتِۜ وَاِنَّمَا تُوَفَّوْنَ اُجُورَكُمْ يَوْمَ
الْقِيٰمَةِۜ فَمَنْ زُحْزِحَ عَنِ النَّارِ وَاُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ
فَازَۜ وَمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَٓا اِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ ﴿١٨٥﴾ لَتُبْلَوُنَّ
ف۪ٓي اَمْوَالِكُمْ وَاَنْفُسِكُمْ وَلَتَسْمَعُنَّ مِنَ الَّذ۪ينَ اُو۫تُوا
الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَمِنَ الَّذ۪ينَ اَشْرَكُٓوا اَذًى كَث۪يراًۜ
وَاِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا فَاِنَّ ذٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْاُمُورِ ﴿١٨٦﴾

181. "Allah fakirdir, biz zenginiz" diyen (*yahudi*)lerin sözünü andolsun, Allah işitti! Söyledikleri şeyi, peygamberleri haksız yere öldürmeleriyle birlikte yazacağız ve buyuracağız ki: "Haydi o kavurucu azabı tadın.

182. İşte bu (*azap*), kendi ellerinizle yaptığınız (*kirli*) yatırımın karşılığıdır ve Allah, kullarına asla zulmedici değildir!"

183. Onlar ki, "Ateşin yediği (*gökten inip yaktığı*) bir kurban getirmedikçe, hiçbir elçiye asla inanmamamız hususunda Allah bizden söz aldı" dediler. De ki: "Benden önce size apaçık delil (*mucize*)lerle ve dediğiniz (*kurban*) ile birçok elçiler geldiler; o halde onları neden öldürdünüz? Eğer doğru iseniz..."

184. Böyle iken eğer seni tekzip (*yalancılıkla itham*) ederlerse... (*şaşma!*) Senden önce de apaçık belgeler, zebur (*sayfa*)lar ve aydınlatıcı kitapla gelen nice elçiler tekzip edildiler.

185. Her nefis (*canlı*) ölümü tadacak ve ancak kıyamet günü size ücretleriniz eksiksiz verilecektir. Artık kim cehennemden beri çekilir ve cennete konursa, elbette kazanmıştır. Dünya hayatı ise, aldatıcı bir meta (*oyalanma*)dan ibarettir.

186. Mallarınız ve canlarınız hususunda mutlaka imtihan edileceksiniz ve sizden önce kendilerine kitap verilenlerden de müşrik (*putperest*)lerden de pekçok eziyet (*incitici söz*) işiteceksiniz! Eğer sabreder (*zorluklara göğüs gerer*) ve takvalı olursanız, işte bu, azimlilik gerektiren işlerdendir.

وَاِذْ اَخَذَ اللّٰهُ مِيثَاقَ الَّذ۪ينَ اُوتُوا الْكِتَابَ لَتُبَيِّنُنَّهُ لِلنَّاسِ وَلَا
تَكْتُمُونَهُ فَنَبَذُوهُ وَرَٓاءَ ظُهُورِهِمْ وَاشْتَرَوْا بِه۪ ثَمَنًا قَل۪يلًاۜ فَبِئْسَ
مَا يَشْتَرُونَ ﴿١٨٧﴾ لَا تَحْسَبَنَّ الَّذ۪ينَ يَفْرَحُونَ بِمَٓا اَتَوْا وَيُحِبُّونَ
اَنْ يُحْمَدُوا بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا فَلَا تَحْسَبَنَّهُمْ بِمَفَازَةٍ مِنَ الْعَذَابِۚ
وَلَهُمْ عَذَابٌ اَل۪يمٌ ﴿١٨٨﴾ وَلِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِۜ وَاللّٰهُ
عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَد۪يرٌ ﴿١٨٩﴾ اِنَّ ف۪ي خَلْقِ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ
وَاخْتِلَافِ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَاٰيَاتٍ لِاُو۬لِي الْاَلْبَابِۙ ﴿١٩٠﴾ اَلَّذ۪ينَ
يَذْكُرُونَ اللّٰهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلٰى جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ ف۪ي خَلْقِ
السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِۚ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هٰذَا بَاطِلًاۚ سُبْحَانَكَ فَقِنَا
عَذَابَ النَّارِ ﴿١٩١﴾ رَبَّنَٓا اِنَّكَ مَنْ تُدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ اَخْزَيْتَهُۜ وَمَا
لِلظَّالِم۪ينَ مِنْ اَنْصَارٍ ﴿١٩٢﴾ رَبَّنَٓا اِنَّنَا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَاد۪ي
لِلْا۪يمَانِ اَنْ اٰمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَاٰمَنَّاۗ رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا
سَيِّـَٔاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الْاَبْرَارِۚ ﴿١٩٣﴾ رَبَّنَا وَاٰتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلٰى
رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيٰمَةِۜ اِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ ﴿١٩٤﴾

187. Hani Allah, kendilerine kitap verilenlerden, "Onu mutlaka insanlara açıklayacak ve ketmetmeyeceksiniz" diye kesin söz almıştı. Böyle iken onu sırtlarının gerisine attı ve azıcık değer (*dünyalık*) karşılığında sattılar; dolayısıyla ne kötü şey satın alıyorlar!

188. Yaptıklarına sevinen, yapmadıklarıyla da övülmeyi sevenleri sakın sanma; böyle iken onların azaptan kurtulacaklarını sakın sanma ve elbette onlara çok acı bir azap vardır.

189. Göklerin ve yerin mülkü ancak Allah'ındır ve Allah, her şeye hakkıyla güç yetirendir.

190. Göklerin ve yerin yaratılışında ve gece ile gündüzün birbiri ardınca gidip gelişinde, akıl ve iz'an sahipleri için elbette nice âyet (*ibret/işaret*)ler vardır.

191. Onlar ki ayakta, otururken ve yanları üstü yatarken Allah'ı zikrederler; göklerin ve yerin yaratılışı hakkında kafa yorarlar: "Rabbimiz!" (*derler*), "Bunları boş yere yaratmadın, seni tesbih (*tenzih*) ederiz! Dolayısıyla bizi ateşin azabından koru.

192. Ey rabbimiz, sen kimi ateşe atarsan, elbette onu perişan edersin ve zalimlerin asla yardımcıları yoktur!

193. Rabbimiz, kesinlikle biz, "Rabbinize iman edin!" diye (*insanları*) imana çağıran bir davetçiyi dinleyip, derhal iman ettik! Ey rabbimiz, günahlarımızı bağışla, seyyiât (*kötülükler*)imizi kaldır ve bizi iyilerin yanında vefat ettir!

194. Ey rabbimiz, bize, elçilerin vasıtasıyla vaat ettiklerini ver ve bizi kıyamet günü perişan etme! Kuşkusuz sen vaadinden caymazsın."

فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ اَنّ۪ي لَٓا اُض۪يعُ عَمَلَ عَامِلٍ مِنْكُمْ مِنْ
ذَكَرٍ اَوْ اُنْثٰىۚ بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍۚ فَالَّذ۪ينَ هَاجَرُوا وَاُخْرِجُوا
مِنْ دِيَارِهِمْ وَاُو۫ذُوا ف۪ي سَب۪يل۪ي وَقَاتَلُوا وَقُتِلُوا لَاُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ
سَيِّـَٔاتِهِمْ وَلَاُدْخِلَنَّهُمْ جَنَّاتٍ تَجْر۪ي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُۚ ثَوَابًا
مِنْ عِنْدِ اللّٰهِۜ وَاللّٰهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الثَّوَابِ ﴿١٩٥﴾ لَا يَغُرَّنَّكَ
تَقَلُّبُ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا فِي الْبِلَادِۜ ﴿١٩٦﴾ مَتَاعٌ قَل۪يلٌ ثُمَّ مَأْوٰيهُمْ
جَهَنَّمُۜ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿١٩٧﴾ لٰكِنِ الَّذ۪ينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ
جَنَّاتٌ تَجْر۪ي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِد۪ينَ ف۪يهَا نُزُلًا مِنْ عِنْدِ
اللّٰهِۜ وَمَا عِنْدَ اللّٰهِ خَيْرٌ لِلْاَبْرَارِ ﴿١٩٨﴾ وَاِنَّ مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ
لَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَمَٓا اُنْزِلَ اِلَيْكُمْ وَمَٓا اُنْزِلَ اِلَيْهِمْ خَاشِع۪ينَ
لِلّٰهِۙ لَا يَشْتَرُونَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ ثَمَنًا قَل۪يلًاۜ اُو۬لٰٓئِكَ لَهُمْ اَجْرُهُمْ
عِنْدَ رَبِّهِمْۜ اِنَّ اللّٰهَ سَر۪يعُ الْحِسَابِ ﴿١٩٩﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا
اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللّٰهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٢٠٠﴾

سورة النساء مدنية
وهي مائة وست وسبعون آية

195. Rableri de onlara şöyle icabet etti (*karşılık verdi*): "Sizin erkek veya kadın hiçbir çalışanınızın emeğini asla zayi etmeyeceğim! Siz birbirinizdensiniz; imdi hicret eden, yurtlarından çıkarılan, yolumda eziyet çeken, savaşan ve öldürülenler ise, elbette onların seyyiât (*kötülükler*)ini kaldıracağım ve Allah katından bir mükâfat olarak elbette onları altlarından nehirler akan cennetlere koyacağım." mükâfatın en iyisi elbette Allah katındadır.

196. Küfre saplananların diyar diyar gezip tozmaları sakın seni aldatmasın!

197. Azıcık bir meta (*oyalanma onlarınki*), sonra barınakları cehennemdir ve ne kötü döşektir!

198. Fakat rablerine karşı takvalı olanlar ise, elbette onlara, Allah tarafından ağırlananlar olarak altlarından ırmaklar akan, içlerinde temelli kalacakları cennetler vardır ve Allah katındakiler, iyiler için daha hayırlıdır.

199. Kitap ehlinden de Allah'a, size indirilene ve kendilerine indirilene, Allah'a boyun eğerek iman edenler elbet vardır. Allah'ın âyetlerini azıcık değer (*dünyalık*) karşılığında satmazlar. İşte onların mükâfatı rableri katındadır! Kesinlikle Allah, hesabı çok çabuk görendir.

200. Ey iman edenler! Sabredin (*zorluklara göğüs gerin*), direnin, (*cihat için*) hazırlıklı olun ve Allah'(*a asi olmak*)tan sakının; ta ki kurtuluşa erişesiniz.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ
يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذ۪ي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ
وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَث۪يرًا وَنِسَٓاءًۚ وَاتَّقُوا اللّٰهَ
الَّذ۪ي تَسَٓاءَلُونَ بِه۪ وَالْاَرْحَامَۜ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَق۪يبًا ﴿١﴾ وَاٰتُوا
الْيَتَامٰٓى اَمْوَالَهُمْ وَلَا تَتَبَدَّلُوا الْخَب۪يثَ بِالطَّيِّبِۖ وَلَا تَأْكُلُٓوا اَمْوَالَهُمْ
اِلٰٓى اَمْوَالِكُمْۜ اِنَّهُ كَانَ حُوبًا كَب۪يرًا ﴿٢﴾ وَاِنْ خِفْتُمْ اَلَّا تُقْسِطُوا فِي
الْيَتَامٰى فَانْكِحُوا مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَٓاءِ مَثْنٰى وَثُلٰثَ وَرُبَاعَۚ
فَاِنْ خِفْتُمْ اَلَّا تَعْدِلُوا فَوَاحِدَةً اَوْ مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْۜ ذٰلِكَ اَدْنٰٓى
اَلَّا تَعُولُواۜ ﴿٣﴾ وَاٰتُوا النِّسَٓاءَ صَدُقَاتِهِنَّ نِحْلَةًۜ فَاِنْ طِبْنَ لَكُمْ عَنْ
شَيْءٍ مِنْهُ نَفْسًا فَكُلُوهُ هَن۪ٓيـًٔا مَر۪ٓيـًٔا ﴿٤﴾ وَلَا تُؤْتُوا السُّفَهَٓاءَ اَمْوَالَكُمُ
الَّت۪ي جَعَلَ اللّٰهُ لَكُمْ قِيَامًا وَارْزُقُوهُمْ ف۪يهَا وَاكْسُوهُمْ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا
مَعْرُوفًا ﴿٥﴾ وَابْتَلُوا الْيَتَامٰى حَتّٰٓى اِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَۚ فَاِنْ اٰنَسْتُمْ مِنْهُمْ
رُشْدًا فَادْفَعُٓوا اِلَيْهِمْ اَمْوَالَهُمْۚ وَلَا تَأْكُلُوهَٓا اِسْرَافًا وَبِدَارًا اَنْ يَكْبَرُواۜ
وَمَنْ كَانَ غَنِيًّا فَلْيَسْتَعْفِفْۚ وَمَنْ كَانَ فَق۪يرًا فَلْيَأْكُلْ بِالْمَعْرُوفِۜ فَاِذَا
دَفَعْتُمْ اِلَيْهِمْ اَمْوَالَهُمْ فَاَشْهِدُوا عَلَيْهِمْۜ وَكَفٰى بِاللّٰهِ حَس۪يبًا ﴿٦﴾

EN-NİSÂ SÛRESİ(28)

Bismillah 'ir-Rahmân 'ir- Rahîm

1. Ey insanlar, sizi tek bir nefis (*Adem'*)den yaratan, eşini de ondan var eden ve ikisinden pekçok erkek ve kadın (*dünyaya*) yayan rabbinize karşı takvalı olun! Kendisi adına birbirinizden istekte bulunduğunuz Allah'(*a asi olmak*)tan ve akrabalık (*bağlarını koparmak*)tan sakının! Nitekim Allah sizi hakkıyla denetleyendir.

2. Yetimlere (*erginliğe vardıklarında*) mallarını verin, temizi pise (*helâli harama*) değiştirmeyin

ve onların mallarını kendi mallarınıza katıp yemeyin; nitekim bu, çok büyük bir vebaldir.

3. Eğer yetimler hakkında adaletli olamıyacağınızdan çekinirseniz, beğendiğiniz kadınlardan da (*haklarına riayetsizlik etmekten çekinerek*) ikişer, üçer ve dörder kadınla evlenin! Ancak (*eşlerin arasında*) adaleti gözetememekten endişe ederseniz, tek kadınla veya eliniz altındaki (*cariye*)yle yetinin. Bu (*tek eşlilik*), haksızlık yapmaktan kaçınmanız için daha uygundur.

4. Kadınlara mehirlerini gönül hoşluğuyla verin ve eğer (*mehrin*) bir kısmını size gönül rızasıyla bağışlarlarsa, içinize sindirerek afiyetle yeyin.

5. Allah'ın geçiminize dayanak kıldığı mallarınızı(*n idaresini*) sefih (*aklı ermeyen*)lere vermeyin; onları bu mallar(*ın rantın*)da yedirip içirin ve kendilerine güzel söz söyleyin.

6. Yetimleri deneyin, nihayet evlenme çağına vardıklarında, eğer onlarda bir rüşt (*akılca olgunluk*) sezerseniz, mallarını kendilerine verin ve o malları, büyümelerinden önce saçıp savurarak ve tez elden yemeyin. Eğer (*vasi*) varlıklı ise, namuslu (*tok gözlü*) olsun ve eğer fakirse, uygun şekilde yesin. Mallarını kendilerine teslim ederken de yanlarında şahit bulundurun. Allah, hakkıyla hesap soran olarak yeter!

(28) Kadınlar demek olan "nisâ", kendi lafzından müfredi (tekili) olmayan nadir kelimelerdendir ve tekili "imraa"-dır. Sûre, Medine'de inmiş olup yetimler, vasilik ve miras meseleleri hakkında önemli hükümler içermekle beraber, genellikle kadının cemiyet içindeki hukukî ve sosyal yeri ve değerinden bahsettiği için "Nisâ" adını almıştır ve 176 âyettir.

لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْاَقْرَبُونَ وَلِلنِّسَاءِ
نَصِيبٌ مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْاَقْرَبُونَ مِمَّا قَلَّ مِنْهُ اَوْ كَثُرَ
نَصِيبًا مَفْرُوضًا ﴿٧﴾ وَاِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ اُولُوا الْقُرْبٰى
وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاكِينُ فَارْزُقُوهُمْ مِنْهُ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا
مَعْرُوفًا ﴿٨﴾ وَلْيَخْشَ الَّذِينَ لَوْ تَرَكُوا مِنْ خَلْفِهِمْ ذُرِّيَّةً
ضِعَافًا خَافُوا عَلَيْهِمْ فَلْيَتَّقُوا اللّٰهَ وَلْيَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا
﴿٩﴾ اِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ اَمْوَالَ الْيَتَامٰى ظُلْمًا اِنَّمَا يَأْكُلُونَ
فِي بُطُونِهِمْ نَارًا وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا ﴿١٠﴾ يُوصِيكُمُ اللّٰهُ
فِي اَوْلَادِكُمْ لِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْاُنْثَيَيْنِ فَاِنْ كُنَّ نِسَاءً
فَوْقَ اثْنَتَيْنِ فَلَهُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَ وَاِنْ كَانَتْ وَاحِدَةً فَلَهَا
النِّصْفُ وَلِاَبَوَيْهِ لِكُلِّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا السُّدُسُ مِمَّا تَرَكَ اِنْ
كَانَ لَهُ وَلَدٌ فَاِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ وَلَدٌ وَوَرِثَهُ اَبَوَاهُ فَلِاُمِّهِ الثُّلُثُ
فَاِنْ كَانَ لَهُ اِخْوَةٌ فَلِاُمِّهِ السُّدُسُ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِي
بِهَا اَوْ دَيْنٍ اٰبَاؤُكُمْ وَاَبْنَاؤُكُمْ لَا تَدْرُونَ اَيُّهُمْ اَقْرَبُ لَكُمْ
نَفْعًا فَرِيضَةً مِنَ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١١﴾

7. Erkeklerin, (*vefat eden*) ana-baba ve yakınlarının bıraktıkları mirastan elbette payları var, kadınların da ana-baba ve yakınlarının terekelerinden elbette payları vardır. Azından da çoğundan da kesinleşmiş bir pay (*alırlar*).

8. Eğer (*pay sahibi olmayan*) yakınlar, yetimler ve yoksullar mirasın taksiminde hazır bulunurlarsa, onları da ondan yararlandırın ve kendilerine güzel söz söyleyin.

9. Arkalarında zayıf (*bakıma muhtaç*) çocuklar bırakacak olsalardı, onlar için endişe edecek olan kişi (*vasi*)ler, haşyet etsin (*yetimin malını yemekten ürksün*), Allah'(*a asi olmak*)tan sakınsın ve dosdoğru söz söylesinler!

10. Yetimlerin mallarını haksız yere yiyenler, karınlarına düpedüz ateş tıkınanlardır ve çılgın ateşi (*cehennemi*) boylayacaklardır.

11. Allah, çocuklarınız(*ın miras payı*) hakkında size şöyle tavsiye (*emr*)ediyor: Erkeğin payı, iki kızın payı kadardır. Eğer (*mirasçılar*) ikiden fazla kız iseler, terekenin üçte ikisi onların ve eğer tek kız ise, yarısı onundur. Ebeveyninden herbirinin (*ölen oğlunun*) terekesinden payı, çocuğu varsa altıda bir, eğer çocuğu yoksa ve mirasçısı (*sadece*) ebeveyni ise, annesinin payı üçte birdir; ancak kardeşleri varsa, annesinin payı altıda birdir. Yaptığı vasiyet veya borçtan sonra (*taksim işlemi yapılır*). Babalarınız ve oğullarınız, bunlardan hangisinin menfaatçe size (*mirasınıza*) daha uygun olduğunu bilemezsiniz. Bir fariza (*kesin hak*) olarak Allah tarafından (*herbirinin payı belirtildi*); kuşkusuz Allah hakkıyla bilendir, çok hikmetlidir.

وَلَكُمْ نِصْفُ مَا تَرَكَ اَزْوَاجُكُمْ اِنْ لَمْ يَكُنْ
لَهُنَّ وَلَدٌۚ فَاِنْ كَانَ لَهُنَّ وَلَدٌ فَلَكُمُ الرُّبُعُ مِمَّا
تَرَكْنَ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِينَ بِهَٓا اَوْ دَيْنٍۜ
وَلَهُنَّ الرُّبُعُ مِمَّا تَرَكْتُمْ اِنْ لَمْ يَكُنْ لَكُمْ وَلَدٌۚ
فَاِنْ كَانَ لَكُمْ وَلَدٌ فَلَهُنَّ الثُّمُنُ مِمَّا تَرَكْتُمْ مِنْ
بَعْدِ وَصِيَّةٍ تُوصُونَ بِهَٓا اَوْ دَيْنٍۜ وَاِنْ كَانَ رَجُلٌ
يُورَثُ كَلَالَةً اَوِ امْرَاَةٌ وَلَهُٓ اَخٌ اَوْ اُخْتٌ فَلِكُلِّ
وَاحِدٍ مِنْهُمَا السُّدُسُۚ فَاِنْ كَانُٓوا اَكْثَرَ مِنْ ذٰلِكَ
فَهُمْ شُرَكَٓاءُ فِي الثُّلُثِ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصٰى
بِهَٓا اَوْ دَيْنٍۙ غَيْرَ مُضَٓارٍّۚ وَصِيَّةً مِنَ اللّٰهِۜ وَاللّٰهُ
عَلِيمٌ حَلِيمٌۜ ﴿١٢﴾ تِلْكَ حُدُودُ اللّٰهِۜ وَمَنْ يُطِعِ
اللّٰهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْاَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَاۜ وَذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ
﴿١٣﴾ وَمَنْ يَعْصِ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُ
يُدْخِلْهُ نَارًا خَالِدًا فِيهَاۖ وَلَهُ عَذَابٌ مُهِينٌ ﴿١٤﴾

12. Karılarınızın bıraktıkları mirasın, yaptıkları vasiyet veya borç (*karşılandık*)tan sonra eğer çocukları yoksa yarısı sizin; ama çocukları varsa, terekelerinin dörtte biri sizindir. Sizin bıraktığınız mirasın da yaptığınız vasiyet veya borçtan sonra, eğer çocuğunuz yoksa dörtte biri onların, ama çocuğunuz varsa, terekenizin sekizde biri onlarındır. Eğer erkek veya kadın, kelâle (*ana-babasız ve çocuksuz*) olarak vefat eder de (*anadan*) bir erkek veya kız kardeşi bulunursa, herbirinin mirastan payı altıda birdir; ancak birden fazla iseler, mirasın üçte birini eşit olarak paylaşırlar. Zarar verici (*varisler aleyhine*) yapılmayan vasiyet veya borçtan sonra, Allah'ın bir tavsiyesi olarak (*taksim işlemi yapılır*). Allah hakkıyla bilendir, halîm'dir.

13. Bunlar Allah'ın sınırlarıdır ve her kim Allah'a ve elçisine itaat ederse, onları altlarından ırmaklar akan, içlerinde temelli kalacakları cennetlere koyar. İşte çok büyük kurtuluş budur!

14. Kim, Allah'a ve elçisine isyan eder ve sınırlarını aşarsa onu, içinde temelli kalacağı ateşe atar. Elbette ona alçaltıcı bir azap vardır.

وَالّٰت۪ي يَأْت۪ينَ الْفَاحِشَةَ مِنْ نِسَٓائِكُمْ فَاسْتَشْهِدُوا
عَلَيْهِنَّ اَرْبَعَةً مِنْكُمْۚ فَاِنْ شَهِدُوا فَاَمْسِكُوهُنَّ فِي
الْبُيُوتِ حَتّٰى يَتَوَفّٰيهُنَّ الْمَوْتُ اَوْ يَجْعَلَ اللّٰهُ لَهُنَّ
سَب۪يلًا ﴿١٥﴾ وَالَّذَانِ يَأْتِيَانِهَا مِنْكُمْ فَاٰذُوهُمَاۚ فَاِنْ تَابَا
وَاَصْلَحَا فَاَعْرِضُوا عَنْهُمَاۜ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ تَوَّابًا رَح۪يمًا
﴿١٦﴾ اِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللّٰهِ لِلَّذ۪ينَ يَعْمَلُونَ السُّٓوءَ بِجَهَالَةٍ
ثُمَّ يَتُوبُونَ مِنْ قَر۪يبٍ فَاُو۬لٰٓئِكَ يَتُوبُ اللّٰهُ عَلَيْهِمْۜ وَكَانَ
اللّٰهُ عَل۪يمًا حَك۪يمًا ﴿١٧﴾ وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذ۪ينَ يَعْمَلُونَ
السَّيِّـَٔاتِۚ حَتّٰٓى اِذَا حَضَرَ اَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ اِنّ۪ي
تُبْتُ الْـٰٔنَ وَلَا الَّذ۪ينَ يَمُوتُونَ وَهُمْ كُفَّارٌۜ اُو۬لٰٓئِكَ اَعْتَدْنَا
لَهُمْ عَذَابًا اَل۪يمًا ﴿١٨﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا لَا يَحِلُّ
لَكُمْ اَنْ تَرِثُوا النِّسَٓاءَ كَرْهًاۜ وَلَا تَعْضُلُوهُنَّ لِتَذْهَبُوا
بِبَعْضِ مَٓا اٰتَيْتُمُوهُنَّ اِلَّٓا اَنْ يَأْت۪ينَ بِفَاحِشَةٍ مُبَيِّنَةٍۚ
وَعَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِۚ فَاِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسٰٓى
اَنْ تَكْرَهُوا شَيْـًٔا وَيَجْعَلَ اللّٰهُ ف۪يهِ خَيْرًا كَث۪يرًا ﴿١٩﴾

15. Kadınlarınızın fuhuş (*zina*) yapanları ise, onlara karşı sizden dört şahit getirin; eğer şahitlik ederlerse, ölüm (*meleği*) canlarını alıncaya veya Allah onlar için bir yol gösterinceye kadar kendilerini evler(*iniz*)de tutun.

16. Onu (*fuhşu/sapık davranışı*) yapanlarınızın her ikisine de eza (*ceza*) verin; ancak tevbe eder ve ıslah olurlarsa, onları bırakın! Nitekim Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

17. Allah'ça kabul edilen tevbe, kötülüğü cahillikle yapıp, sonra tez elden tevbe edenlerindir; dolayısıyla Allah onların tevbelerini kabul buyurur! Allah hakkıyla bilendir, çok hikmetlidir.

18. Tevbe; seyyiât (*kötülükler*)i yapaduran, nihayet içlerinden birine ölüm gelip çatınca, "Şimdi tevbe ettim" diyen ve de kâfir olarak ölenler için değildir. İşte onlar, kendilerine çok acı bir azap hazırladıklarımızdır!

19. Ey iman edenler, (*kocaları ölen*) kadınları zorla (*miras malı gibi*) devralmanız size helâl değildir. Onlara verdiğinizin bir kısmını geri almak için, apaçık bir fuhuş (*taşkınlık*) yapmadıkça onları sıkıştırmayın ve onlarla iyi geçinin! Ama kendilerinden hoşlanmazsanız, Allah hoşlanmadığınız bir şeyde pekçok hayır yaratabilir.

وَاِنْ اَرَدْتُمُ اسْتِبْدَالَ زَوْجٍ مَكَانَ زَوْجٍۙ وَاٰتَيْتُمْ
اِحْدٰيهُنَّ قِنْطَارًا فَلَا تَأْخُذُوا مِنْهُ شَيْـًٔاۜ اَتَأْخُذُونَهُ
بُهْتَانًا وَاِثْمًا مُبِينًا ﴿٢٠﴾ وَكَيْفَ تَأْخُذُونَهُ وَقَدْ
اَفْضٰى بَعْضُكُمْ اِلٰى بَعْضٍ وَاَخَذْنَ مِنْكُمْ مِيثَاقًا
غَلِيظًا ﴿٢١﴾ وَلَا تَنْكِحُوا مَا نَكَحَ اٰبَاؤُكُمْ مِنَ
النِّسَاءِ اِلَّا مَا قَدْ سَلَفَۜ اِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَمَقْتًاۜ
وَسَاءَ سَبِيلًا ﴿٢٢﴾ حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ اُمَّهَاتُكُمْ
وَبَنَاتُكُمْ وَاَخَوَاتُكُمْ وَعَمَّاتُكُمْ وَخَالَاتُكُمْ
وَبَنَاتُ الْاَخِ وَبَنَاتُ الْاُخْتِ وَاُمَّهَاتُكُمُ الّٰتِي
اَرْضَعْنَكُمْ وَاَخَوَاتُكُمْ مِنَ الرَّضَاعَةِ وَاُمَّهَاتُ
نِسَائِكُمْ وَرَبَائِبُكُمُ الّٰتِي فِي حُجُورِكُمْ مِنْ
نِسَائِكُمُ الّٰتِي دَخَلْتُمْ بِهِنَّۘ فَاِنْ لَمْ تَكُونُوا
دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْۘ وَحَلَائِلُ اَبْنَائِكُمُ
الَّذِينَ مِنْ اَصْلَابِكُمْۙ وَاَنْ تَجْمَعُوا بَيْنَ الْاُخْتَيْنِ
اِلَّا مَا قَدْ سَلَفَۜ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًاۙ ﴿٢٣﴾

20. Eğer bir eşin yerine başka bir eş almak isterseniz, onlardan birine (*ayrılacağınız eşe*) yüklü miktar (*mehir*) vermiş olsanız da ondan hiçbir şey geri almayın! Karalama yaparak ve apaçık günaha girerek mi onu (*verdiğinizi*) geri alacaksınız?

21. Onu nasıl geri alacaksınız ki, birbirinizle düşüp kalkmışsınız ve sizden sıkı teminat almışlardır?

22. Babalarınızın evlendikleri kadınlarla -geçmişte olanlar hariç- evlenmeyin; çünkü bu, bir fuhuş (*taşkınlık/fahiş hata*), bir hışım ve iğrenç bir yoldur!

23. Analarınız, kızlarınız, bacılarınız, halalarınız, teyzeleriniz, biraderlerinizin kızları, bacılarınızın kızları, süt analarınız, süt bacılarınız, eşlerinizin anneleri, birleştiğiniz eşlerinizden doğma beslemeleriniz (*üvey kızlarınız*), eğer birleşmediyseniz (*annelerini boşayıp onlarla nikâhlanmanızda*) hiçbir sakınca yoktur, sulbünüzden gelen oğullarınızın eşleri ve iki kızkardeşi -geçmişte olanlar hariç- bir arada almanız size haram kılındı. Şübhesiz Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَٓاءِ اِلَّا مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْۚ
كِتَابَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْۚ وَاُحِلَّ لَكُمْ مَا وَرَٓاءَ ذٰلِكُمْ اَنْ تَبْتَغُوا
بِاَمْوَالِكُمْ مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَافِحِينَۜ فَمَا اسْتَمْتَعْتُمْ
بِهٖ مِنْهُنَّ فَاٰتُوهُنَّ اُجُورَهُنَّ فَرِيضَةًۜ وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ
فِيمَا تَرَاضَيْتُمْ بِهٖ مِنْ بَعْدِ الْفَرِيضَةِۜ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلِيمًا
حَكِيمًا ﴿٢٤﴾ وَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ مِنْكُمْ طَوْلًا اَنْ يَنْكِحَ
الْمُحْصَنَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ فَمِنْ مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ مِنْ
فَتَيَاتِكُمُ الْمُؤْمِنَاتِۜ وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِاِيمَانِكُمْۜ بَعْضُكُمْ
مِنْ بَعْضٍۚ فَانْكِحُوهُنَّ بِاِذْنِ اَهْلِهِنَّ وَاٰتُوهُنَّ اُجُورَهُنَّ
بِالْمَعْرُوفِ مُحْصَنَاتٍ غَيْرَ مُسَافِحَاتٍ وَلَا مُتَّخِذَاتِ
اَخْدَانٍۚ فَاِذَٓا اُحْصِنَّ فَاِنْ اَتَيْنَ بِفَاحِشَةٍ فَعَلَيْهِنَّ نِصْفُ
مَا عَلَى الْمُحْصَنَاتِ مِنَ الْعَذَابِۜ ذٰلِكَ لِمَنْ خَشِيَ
الْعَنَتَ مِنْكُمْۜ وَاَنْ تَصْبِرُوا خَيْرٌ لَكُمْۜ وَاللّٰهُ غَفُورٌ
رَحِيمٌ ﴿٢٥﴾ يُرِيدُ اللّٰهُ لِيُبَيِّنَ لَكُمْ وَيَهْدِيَكُمْ سُنَنَ الَّذِينَ
مِنْ قَبْلِكُمْ وَيَتُوبَ عَلَيْكُمْۜ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٢٦﴾

24. Elleriniz altındaki (*harp esiri cariye*)ler hariç, evli kadınlar da Allah'ın yazısı (*emri/takdiri*) gereğince size haramdır. Bunların dışındakilere gelince iffetliler, gayrimeşru ilişkiye girmeyenler olarak, mallarınızla istemeniz (*mehirlerini verip almanız*) size helâl kılındı. Artık kendilerinden yararlanmanıza karşılık onlara, bir fariza (*kesin hak*) olarak ücret (*mehir*)lerini verin. Ancak bu farizadan sonra (*mehri eksiltme veya artırmada*) karşılıklı anlaşmanızda hiçbir sakınca yoktur. Şübhesiz Allah hakkıyla bilendir, çok hikmetlidir.

25. Hür mü'mine kadınlarla evlenmeye gücü yetmeyenleriniz, elleriniz altındaki mü'mine genç kız (*halayık*)larınızla evlensinler. Allah, imanınızı en iyi bilendir. Siz birbirinizdensiniz; o halde aileleri (*sahipleri*)nin izniyle onlarla evlenin; iffetli olmaları, zina etmemeleri ve gizli dost tutmamaları şartıyla ücret (*mehir*)lerini uygun şekilde kendilerine verin. Artık evlendirildiklerinde eğer bir fuhuş yaparlarsa, onların cezası, hür kadınların cezasının yarısı kadardır. Nitekim bu (*cariye ile evlenme ruhsatı*), sıkıntı (*zina*)ya düşmekten korkanlarınız içindir ve sabretmeniz, sizin için daha hayırlıdır. Allah çok bağışlayıcdır, çok merhametlidir.

26. Allah, (*dininizin hükümlerini*) size açıklamak, sizden öncekilerin yollarını size göstermek ve sizi bağışlamak ister. Allah hakkıyla bilendir, çok hikmetlidir.

وَاللّٰهُ يُر۪يدُ اَنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَيُر۪يدُ الَّذ۪ينَ يَتَّبِعُونَ
الشَّهَوَاتِ اَنْ تَم۪يلُوا مَيْلًا عَظ۪يمًا ﴿٢٧﴾ يُر۪يدُ اللّٰهُ
اَنْ يُخَفِّفَ عَنْكُمْۚ وَخُلِقَ الْاِنْسَانُ ضَع۪يفًا ﴿٢٨﴾ يَٓا
اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا لَا تَأْكُلُٓوا اَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ
اِلَّٓا اَنْ تَكُونَ تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ مِنْكُمْ وَلَا تَقْتُلُٓوا
اَنْفُسَكُمْۜ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِكُمْ رَح۪يمًا ﴿٢٩﴾ وَمَنْ يَفْعَلْ
ذٰلِكَ عُدْوَانًا وَظُلْمًا فَسَوْفَ نُصْل۪يهِ نَارًاۜ وَكَانَ ذٰلِكَ
عَلَى اللّٰهِ يَس۪يرًا ﴿٣٠﴾ اِنْ تَجْتَنِبُوا كَبَٓائِرَ مَا تُنْهَوْنَ
عَنْهُ نُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّـَٔاتِكُمْ وَنُدْخِلْكُمْ مُدْخَلًا كَر۪يمًا
﴿٣١﴾ وَلَا تَتَمَنَّوْا مَا فَضَّلَ اللّٰهُ بِه۪ بَعْضَكُمْ عَلٰى بَعْضٍۜ
لِلرِّجَالِ نَص۪يبٌ مِمَّا اكْتَسَبُواۜ وَلِلنِّسَٓاءِ نَص۪يبٌ مِمَّا
اكْتَسَبْنَۜ وَسْـَٔلُوا اللّٰهَ مِنْ فَضْلِه۪ۜ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِكُلِّ
شَيْءٍ عَل۪يمًا ﴿٣٢﴾ وَلِكُلٍّ جَعَلْنَا مَوَالِيَ مِمَّا تَرَكَ
الْوَالِدَانِ وَالْاَقْرَبُونَۜ وَالَّذ۪ينَ عَقَدَتْ اَيْمَانُكُمْ فَاٰتُوهُمْ
نَص۪يبَهُمْۜ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ شَه۪يدًا ﴿٣٣﴾

27. Allah sizi bağışlamak ister, şehvet (*istek*) lerine uyanlar da büsbütün yoldan sapmanızı isterler.

28. Allah, sizden (*yükünüzü*) hafifletmek ister; çünkü insan pek zayıf yaratılmıştır.

29. Ey iman edenler! Karşılıklı rızanıza dayanan bir ticaret olmadıkça, aranızda mallarınızı batıl (*gayrimeşru yollar*)la yemeyin ve kendinize (*canlarınıza/birbirinize*) kıymayın! Kuşkusuz Allah, size karşı çok merhametlidir.

30. Bir düşmanlık ve zalimlik olarak her kim bunu yaparsa, ileride ona ateşi boylatacağız; bu da Allah'a göre bu pek kolaydır.

31. Eğer menedildiğiniz günahların büyüklerinden kaçınırsanız, birtakım seyyiât (*kaba-hatlar*)ınızı kaldırırız ve sizi pek değerli bir yere (*cennete*) sokarız.

32. Allah'ın sizi birbirinizden üstün kıldığı şey (*özellik*)leri temenni etmeyin! Erkeklerin, yaptıkları işlerden elbette payları var, kadınların da yaptıklarından elbette payları vardır. Allah'tan lütfunu isteyin, şübhesiz Allah her şeyi hakkıyla bilendir.

33. Ana-baba ve akrabanın terekelerinden herbirine mevâli[29] tayin ettik ve kendileriyle antlaşma yaptığınız kişilere de (*mirastan*) paylarını verin. Şübhesiz Allah her şeyin hakkıyla şahididir.

(29) Mevâli, başkasıyla irtibatı olan kişi anlamına gelen "mevlâ"nın çoğul şeklidir; dolayısıyla efendiye de azatlı köleye de aralarında akrabalık bağı bulunanlara da mevlâ denir. Burada, mirasla irtibatı olan varisler anlamındadır.

اَلرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَٓاءِ بِمَا فَضَّلَ اللّٰهُ بَعْضَهُمْ
عَلٰى بَعْضٍ وَبِمَٓا اَنْفَقُوا مِنْ اَمْوَالِهِمْ فَالصَّالِحَاتُ
قَانِتَاتٌ حَافِظَاتٌ لِلْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ اللّٰهُ وَالّٰت۪ي تَخَافُونَ
نُشُوزَهُنَّ فَعِظُوهُنَّ وَاهْجُرُوهُنَّ فِي الْمَضَاجِعِ
وَاضْرِبُوهُنَّ فَاِنْ اَطَعْنَكُمْ فَلَا تَبْغُوا عَلَيْهِنَّ سَب۪يلًا اِنَّ
اللّٰهَ كَانَ عَلِيًّا كَب۪يرًا ﴿٣٤﴾ وَاِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا
فَابْعَثُوا حَكَمًا مِنْ اَهْلِه۪ وَحَكَمًا مِنْ اَهْلِهَا اِنْ يُر۪يدَٓا
اِصْلَاحًا يُوَفِّقِ اللّٰهُ بَيْنَهُمَا اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَل۪يمًا خَب۪يرًا
﴿٣٥﴾ وَاعْبُدُوا اللّٰهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِه۪ شَيْـًٔا وَبِالْوَالِدَيْنِ
اِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاك۪ينِ
وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبٰى وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ
بِالْجَنْبِ وَابْنِ السَّب۪يلِ وَمَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ اِنَّ
اللّٰهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا ﴿٣٦﴾ اَلَّذ۪ينَ
يَبْخَلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ وَيَكْتُمُونَ مَٓا اٰتٰيهُمُ
اللّٰهُ مِنْ فَضْلِه۪ وَاَعْتَدْنَا لِلْكَافِر۪ينَ عَذَابًا مُه۪ينًا ﴿٣٧﴾

34. Allah, insanların kimini kiminden üstün kıldığından ötürü ve mallarından harcama yaptıkları (*aileye geçim sağladıkları*) için erkekler, kadınların üzerinde kavvâm (*yönetici ve kollayıcı*)dırlar. Dolayısıyla saliha (*iyi kadın*)lar, Allah'ın (*kendilerini*) kayırmasına karşılık itaatkârdırlar, gaybı (*aile sırlarını/kocalarının arkasında namuslarını*) koruyucudurlar. Geçimsizliklerinden endişe ettiğiniz kadınlar ise, (*önce*) onlara nasihat edin, (*sonra*) onlarla yataklarınızı ayırın ve (*son çare olarak*) onları dövün; ancak size itaat ederlerse, üstlerine varmak için bir yol (*bahane*) aramayın. Şübhesiz Allah çok yücedir, çok uludur.

35. Eğer aralarının açılmasından endişe ederseniz, erkeğin ailesinden bir hakem, kadının ailesinden de bir hakem gönderin. Eğer uzlaştırmak isterlerse, Allah aralarını bulur; nitekim Allah hakkıyla bilendir, hakkıyla haberdardır.

36. Allah'a kulluk edin ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın! Elbette ebeveyninize, akrabaya, öksüzlere, yoksullara, yakın komşuya, uzak komşuya, yanı başınızdaki adamınıza, yolzedeye (*yolda kalmışa*) ve eliniz altındaki (*köle*)lere iyi davranın. Nitekim Allah kendini beğenen, boyuna böbürlenen hiç kimseyi sevmez.

37. Onlar ki cimrilik ederler, insanlara cimriliği telkin ederler ve Allah'ın kendilerine lütfundan verdiğini ketmederler. Biz, kâfirler için alçaltıcı bir azap hazırlamışızdır.

وَالَّذِينَ يُنْفِقُونَ اَمْوَالَهُمْ رِئَٓاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَلَا
بِالْيَوْمِ الْاٰخِرِۜ وَمَنْ يَكُنِ الشَّيْطَانُ لَهُ قَرِينًا فَسَٓاءَ قَرِينًا
﴿٣٨﴾ وَمَاذَا عَلَيْهِمْ لَوْ اٰمَنُوا بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَاَنْفَقُوا
مِمَّا رَزَقَهُمُ اللّٰهُۜ وَكَانَ اللّٰهُ بِهِمْ عَلِيمًا ﴿٣٩﴾ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَظْلِمُ
مِثْقَالَ ذَرَّةٍۚ وَاِنْ تَكُ حَسَنَةً يُضَاعِفْهَا وَيُؤْتِ مِنْ لَدُنْهُ اَجْرًا
عَظِيمًا ﴿٤٠﴾ فَكَيْفَ اِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ اُمَّةٍ بِشَهِيدٍ وَجِئْنَا
بِكَ عَلٰى هٰٓؤُ۬لَٓاءِ شَهِيدًاۜ ﴿٤١﴾ يَوْمَئِذٍ يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا
وَعَصَوُا الرَّسُولَ لَوْ تُسَوّٰى بِهِمُ الْاَرْضُۜ وَلَا يَكْتُمُونَ اللّٰهَ
حَدِيثًا ﴿٤٢﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تَقْرَبُوا الصَّلٰوةَ وَاَنْتُمْ
سُكَارٰى حَتّٰى تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ وَلَا جُنُبًا اِلَّا عَابِرِي سَبِيلٍ
حَتّٰى تَغْتَسِلُوا وَاِنْ كُنْتُمْ مَرْضٰٓى اَوْ عَلٰى سَفَرٍ اَوْ جَٓاءَ
اَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَٓائِطِ اَوْ لٰمَسْتُمُ النِّسَٓاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَٓاءً
فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَاَيْدِيكُمْ اِنَّ اللّٰهَ
كَانَ عَفُوًّا غَفُورًا ﴿٤٣﴾ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِينَ اُو۫تُوا نَصِيبًا مِنَ
الْكِتَابِ يَشْتَرُونَ الضَّلَالَةَ وَيُرِيدُونَ اَنْ تَضِلُّوا السَّبِيلَ ﴿٤٤﴾

38. Onlar ki insanlara gösteriş için mallarını harcar ve Allah'a ve son gün (*ahirete*)e inanmazlar. Şeytan kimin yoldaşı olursa... Ne kötü yoldaştır (*o şeytan*)!

39. Oysa Allah'a ve son gün (*ahiret*)e iman etseler ve Allah'ın kendilerine verdiğinden (*hayra*) harcasalardı, ne kaybederlerdi? Allah onları hakkıyla bilendir.

40. Nitekim Allah zerre kadar zulmetmez ve eğer (*zerrece yapılan iş*) bir iyilikse, onu katlar ve katından da çok büyük bir mükâfat verir.

41. İmdi her ümmetin hakkıyla şahidi (*peygamberi*)ni getirdiğimiz, hakkıyla şahit olarak da seni bunlara getirtirdiğimizde (*o kâfirlerin halleri*) nice olacaktır?

42. Küfre saplanan ve elçimize baş kaldıranlar, o gün, keşke yere gömülselerdi diye temenni ederler ve Allah'tan hiçbir sözü gizleyemezler!

43. Ey iman edenler! Sarhoşken ne dediğinizi bilinceye kadar, cünüpken de -yol aşan (*yolculuk yapan*)lar hariç- gusletmeden namaza yaklaşmayın! Eğer hastalanır veya seferde olur veya biriniz ayak yolundan gelir veya kadınlara dokunur (*yaklaşır*) da su bulamazsanız, temiz toprağa teyemmüm edip (*ellerinizi sürüp*), yüzlerinizi ve kollarınızı meshedin. Nitekim Allah çok affedicidir, çok bağışlayıcıdır.

44. Kendilerine kitap payesi verilen (*hıristiyan ve yahudi*)leri bilmez misin? Onlar dalâleti satın alırlar, sizin de (*hak*) yoldan sapmanızı isterler.

وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِاَعْدَٓائِكُمْ وَكَفٰى بِاللّٰهِ وَلِيًّا وَكَفٰى بِاللّٰهِ نَص۪يرًا
(٤٥) مِنَ الَّذ۪ينَ هَادُوا يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِه۪ وَيَقُولُونَ
سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَاسْمَعْ غَيْرَ مُسْمَعٍ وَرَاعِنَا لَيًّا بِاَلْسِنَتِهِمْ
وَطَعْنًا فِي الدّ۪ينِ وَلَوْ اَنَّهُمْ قَالُوا سَمِعْنَا وَاَطَعْنَا وَاسْمَعْ
وَانْظُرْنَا لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَاَقْوَمَ وَلٰكِنْ لَعَنَهُمُ اللّٰهُ بِكُفْرِهِمْ فَلَا
يُؤْمِنُونَ اِلَّا قَل۪يلًا (٤٦) يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اُو۫تُوا الْكِتَابَ اٰمِنُوا بِمَا
نَزَّلْنَا مُصَدِّقًا لِمَا مَعَكُمْ مِنْ قَبْلِ اَنْ نَطْمِسَ وُجُوهًا فَنَرُدَّهَا
عَلٰٓى اَدْبَارِهَٓا اَوْ نَلْعَنَهُمْ كَمَا لَعَنَّٓا اَصْحَابَ السَّبْتِ وَكَانَ
اَمْرُ اللّٰهِ مَفْعُولًا (٤٧) اِنَّ اللّٰهَ لَا يَغْفِرُ اَنْ يُشْرَكَ بِه۪ وَيَغْفِرُ
مَا دُونَ ذٰلِكَ لِمَنْ يَشَٓاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللّٰهِ فَقَدِ افْتَرٰٓى اِثْمًا
عَظ۪يمًا (٤٨) اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذ۪ينَ يُزَكُّونَ اَنْفُسَهُمْ بَلِ اللّٰهُ يُزَكّ۪ي
مَنْ يَشَٓاءُ وَلَا يُظْلَمُونَ فَت۪يلًا (٤٩) اُنْظُرْ كَيْفَ يَفْتَرُونَ عَلَى
اللّٰهِ الْكَذِبَ وَكَفٰى بِه۪ٓ اِثْمًا مُب۪ينًا (٥٠) اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذ۪ينَ اُو۫تُوا
نَص۪يبًا مِنَ الْكِتَابِ يُؤْمِنُونَ بِالْجِبْتِ وَالطَّاغُوتِ وَيَقُولُونَ
لِلَّذ۪ينَ كَفَرُوا هٰٓؤُ۬لَٓاءِ اَهْدٰى مِنَ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا سَب۪يلًا (٥١)

45. Allah, düşmanlarınızı en iyi bilendir. Veli (*koruyan/kayıran*) olarak Allah yeter; hakkıyla yardımcı olarak da Allah yeter!

46. Kimi yahudiler, kelimeleri yerlerinden (*aslî manalarından*) tahrif eder, dillerini eğip bükerek ve dine dil uzatarak, "İşittik ve isyan ettik; dinle, dinlemez olası ve râinâ!" (30) derler. Oysa, "İşittik ve itaat ettik; dinle ve bize bak" deselerdi, elbette kendileri için pek hayırlı ve uygun olurdu. Fakat Allah, kâfirliklerinden ötürü onları lânetledi; dolayısıyla pek azı hariç, iman etmezler.

47. Ey kitap verilenler! Birtakım yüzleri dümdüz edip, enselerine çevirme (*benzetme*)mizden veya cumartesi adamlarını lânetlediğimiz gibi kendilerini de lânetlememizden önce, yanınızdakini doğrulayıcı olarak indirdiğimize (*Kur'an'a*) iman edin; yoksa Allah'ın emri mutlaka uygulanır.

48. Allah, kendisine ortak koşulmasını asla bağışlamaz ve bunun dışındakileri dilediğine bağışlar. Kim Allah'a ortak koşarsa, kuşkusuz çok büyük bir günah (*yalan*) uydurmuş olur.

49. Kendi kendilerini tezkiye eden (*aklayan*) kişileri bilmez misin? Gerçek şu ki, Allah dilediğini tezkiye eder ve hiç kimseye zerrece zulüm yapılmaz.

50. Allah'a karşı nasıl yalan uydurduklarına bir bak! Bu, apaçık bir günah olarak (*onlara*) yeter.

51. Kendilerine kitap payesi verilenleri bilmez misin? Onlar, puta ve tağut (*zorba/şeytan*)a inanır ve küfre saplanan (*puta tapan*)lar için de, "Bunlar, iman edenlerden daha doğru yoldadır!" derler.

---
(30) Yahudilerin "raîna" sözünün anlamı ve izahı için, Bakara sûresinin 104. âyetinin dipnotuna bakınız.

أُولٰٓئِكَ الَّذٖينَ لَعَنَهُمُ اللّٰهُۜ وَمَنْ يَلْعَنِ اللّٰهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ نَصٖيراًۜ ﴿٥٢﴾
اَمْ لَهُمْ نَصٖيبٌ مِنَ الْمُلْكِ فَاِذاً لَا يُؤْتُونَ النَّاسَ نَقٖيراًۙ ﴿٥٣﴾ اَمْ
يَحْسُدُونَ النَّاسَ عَلٰى مَٓا اٰتٰيهُمُ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهٖۚ فَقَدْ اٰتَيْنَٓا اٰلَ
اِبْرٰهٖيمَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَاٰتَيْنَاهُمْ مُلْكاً عَظٖيماً ﴿٥٤﴾ فَمِنْهُمْ
مَنْ اٰمَنَ بِهٖ وَمِنْهُمْ مَنْ صَدَّ عَنْهُۜ وَكَفٰى بِجَهَنَّمَ سَعٖيراً ﴿٥٥﴾ اِنَّ
الَّذٖينَ كَفَرُوا بِاٰيَاتِنَا سَوْفَ نُصْلٖيهِمْ نَاراًۜ كُلَّمَا نَضِجَتْ جُلُودُهُمْ
بَدَّلْنَاهُمْ جُلُوداً غَيْرَهَا لِيَذُوقُوا الْعَذَابَۜ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَزٖيزاً
حَكٖيماً ﴿٥٦﴾ وَالَّذٖينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ
جَنَّاتٍ تَجْرٖي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدٖينَ فٖيهَٓا اَبَداًۜ لَهُمْ فٖيهَٓا
اَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌۘ وَنُدْخِلُهُمْ ظِلّاً ظَلٖيلاً ﴿٥٧﴾ اِنَّ اللّٰهَ يَأْمُرُكُمْ اَنْ
تُؤَدُّوا الْاَمَانَاتِ اِلٰٓى اَهْلِهَاۙ وَاِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ اَنْ تَحْكُمُوا
بِالْعَدْلِۜ اِنَّ اللّٰهَ نِعِمَّا يَعِظُكُمْ بِهٖۜ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ سَمٖيعاً بَصٖيراً ﴿٥٨﴾
يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُٓوا اَطٖيعُوا اللّٰهَ وَاَطٖيعُوا الرَّسُولَ وَاُو۬لِي الْاَمْرِ
مِنْكُمْۚ فَاِنْ تَنَازَعْتُمْ فٖي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ اِلَى اللّٰهِ وَالرَّسُولِ اِنْ كُنْتُمْ
تُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِۜ ذٰلِكَ خَيْرٌ وَاَحْسَنُ تَأْوٖيلاً ﴿٥٩﴾

52. İşte onlar, Allah'ın lânetlediği kişilerdir ve Allah kime lânet ederse, ona hiçbir arka çıkan asla bulamazsın!

53. Yoksa onların mülkten pay (*Allah'ın mülkünde ortaklık*)ları mı vardır? Eğer öyle olsaydı, sair insanlara zırnık bile koklatmazlardı.

54. Yoksa o insan (*müslüman*)ları, Allah onlara lütfundan verdi diye mi kıskanıyorlar? İbrahim ailesine de kitabı ve hikmeti verdik; onlara da çok büyük bir mülk (*saltanat*) bahşettik.

55. Böyle iken ona kimileri iman etti, kimileri de ondan yüz çevirdiler. Cehennem, bir çılgın ateş olarak (*yüz çevirenlere*) yeter!

56. Nitekim âyetlerimizi inkâr edenlere o ateşi boylatacağız. Derileri yanıp piştikçe azabı tatsınlar diye onlara başka (*taze*) deriler giydireceğiz. Şübhesiz Allah çok izzetlidir, çok hikmetlidir.

57. İman edip, salih amel (*yararlı iş*)ler yapanlara gelince, onları altlarından ırmaklar akan, içlerinde ebediyen (*sonsuza dek*) temelli kalacakları cennetlere koyacağız. Elbette orada tertemiz eşleri vardır ve kendilerini, hiç kaybolmayan bir gölgede barındıracağız.

58. Allah, emanet (*kamusal görev*)leri ehline vermenizi ve insanlar arasında hüküm verdiğinizde adaletle hükmetmenizi size emrediyor. Şübhesiz Allah, size ne güzel öğütler veriyor! Kesinlikle Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla görendir!

59. Ey iman edenler! Allah'a itaat edin! Elçimize ve kendinizden olan emir (*yetki*) sahiplerine de itaat edin! İmdi herhangi bir hususta anlaşmazlığa düşerseniz, onu Allah'a ve elçisine götürün! Eğer Allah'a ve son gün (*ahiret*)e inanmış iseniz.... Nitekim en hayırlı ve tevil (*yorum*) bakımından en uygun olan da budur!

اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ اَنَّهُمْ اٰمَنُوا بِمَٓا اُنْزِلَ
اِلَيْكَ وَمَٓا اُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ اَنْ يَتَحَاكَمُٓوا اِلَى
الطَّاغُوتِ وَقَدْ اُمِرُٓوا اَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ
اَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿٦٠﴾ وَاِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا
اِلٰى مَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ وَاِلَى الرَّسُولِ رَاَيْتَ الْمُنَافِقِينَ
يَصُدُّونَ عَنْكَ صُدُودًا ﴿٦١﴾ فَكَيْفَ اِذَٓا اَصَابَتْهُمْ
مُصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ اَيْدِيهِمْ ثُمَّ جَٓاؤُكَ يَحْلِفُونَ بِاللّٰهِ
اِنْ اَرَدْنَٓا اِلَّٓا اِحْسَانًا وَتَوْفِيقًا ﴿٦٢﴾ اُولٰٓئِكَ الَّذِينَ
يَعْلَمُ اللّٰهُ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَاَعْرِضْ عَنْهُمْ وَعِظْهُمْ وَقُلْ
لَهُمْ فِٓي اَنْفُسِهِمْ قَوْلًا بَلِيغًا ﴿٦٣﴾ وَمَٓا اَرْسَلْنَا مِنْ
رَسُولٍ اِلَّا لِيُطَاعَ بِاِذْنِ اللّٰهِ وَلَوْ اَنَّهُمْ اِذْ ظَلَمُٓوا اَنْفُسَهُمْ
جَٓاؤُكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللّٰهَ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ
لَوَجَدُوا اللّٰهَ تَوَّابًا رَحِيمًا ﴿٦٤﴾ فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ
حَتّٰى يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِٓي
اَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ﴿٦٥﴾

60. Sana indirilene ve senden önce indirilene inandıklarını iddia edenleri bilmez misin? Tağutu (*şeytanı/zorbayı*) tanımamaları kendilerine emredildiği halde onun hükmüne başvurmak istiyorlar; şeytan da onları derin bir dalalete sürüklemek istiyor.

61. Kendilerine, "Allah'ın indirdiğine (*Kur'an'a*) ve elçisine gelin" denilince, münafıkların senden büsbütün yüz çevirdiklerini görürsün.

62. Böyle iken onlar, elleriyle yaptıkları (*kirli*) yatırımlardan ötürü başlarına bir musibet gelince halleri nice olur? Sonra da sana gelip, "Biz, sadece iyilik etmek ve uzlaştırmak istemiştik" diye Allah'a yemin ederler!

63. Kalplerinden geçeni Allah'ın bildiği kişilerdir onlar; dolayısıyla onlara ilişme, onlara öğüt ver ve içlerine işleyen belagat (*tesir*)li söz söyle!

64. Biz herbir elçiyi, Allah'ın izniyle kendisine mutlaka itaat edilsin diye gönderdik. Eğer kendilerine zulmettiklerinde sana gelip, Allah'tan bağışlanma dileselerdi, elçimiz de onlar için istiğfar etseydi, elbette Allah'ı çok bağışlayıcı, çok esirgeyici bulurlardı.

65. İmdi rabbin hakkı için, aralarında çıkan çekişmelerde senin hakemliğine başvurmadıkça, sonra verdiğin hükme karşı içlerinde bir burukluk duymayıp, tam teslimiyet göstermedikçe iman etmiş olmazlar!

وَلَوْ اَنَّا كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ اَنِ اقْتُلُوا اَنْفُسَكُمْ اَوِ اخْرُجُوا مِنْ
دِيَارِكُمْ مَا فَعَلُوهُ اِلَّا قَلِيلٌ مِنْهُمْ وَلَوْ اَنَّهُمْ فَعَلُوا مَا يُوعَظُونَ
بِهٖ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَاَشَدَّ تَثْبِيتًا ﴿٦٦﴾ وَاِذًا لَاٰتَيْنَاهُمْ مِنْ
لَدُنَّا اَجْرًا عَظِيمًا ﴿٦٧﴾ وَلَهَدَيْنَاهُمْ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا
﴿٦٨﴾ وَمَنْ يُطِعِ اللّٰهَ وَالرَّسُولَ فَاُولٰٓئِكَ مَعَ الَّذِينَ اَنْعَمَ اللّٰهُ
عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّنَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَٓاءِ وَالصَّالِحِينَ
وَحَسُنَ اُولٰٓئِكَ رَفِيقًا ﴿٦٩﴾ ذٰلِكَ الْفَضْلُ مِنَ اللّٰهِ وَكَفٰى
بِاللّٰهِ عَلِيمًا ﴿٧٠﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا خُذُوا حِذْرَكُمْ
فَانْفِرُوا ثُبَاتٍ اَوِ انْفِرُوا جَمِيعًا ﴿٧١﴾ وَاِنَّ مِنْكُمْ لَمَنْ
لَيُبَطِّئَنَّ فَاِنْ اَصَابَتْكُمْ مُصِيبَةٌ قَالَ قَدْ اَنْعَمَ اللّٰهُ عَلَيَّ اِذْ
لَمْ اَكُنْ مَعَهُمْ شَهِيدًا ﴿٧٢﴾ وَلَئِنْ اَصَابَكُمْ فَضْلٌ مِنَ اللّٰهِ
لَيَقُولَنَّ كَاَنْ لَمْ تَكُنْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُ مَوَدَّةٌ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ
مَعَهُمْ فَاَفُوزَ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿٧٣﴾ فَلْيُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ
الَّذِينَ يَشْرُونَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا بِالْاٰخِرَةِ وَمَنْ يُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ
اللّٰهِ فَيُقْتَلْ اَوْ يَغْلِبْ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ اَجْرًا عَظِيمًا ﴿٧٤﴾

66. Eğer onlara, "Kendinizi öldürün veya yurtlarınızdan çıkın!" diye yazmış (*emretmiş*) olsaydık, içlerinden pek azı hariç, bunu yapmazlardı. Oysa kendilerine verilen öğütleri dinleselerdi, elbette haklarında daha hayırlı ve (*konumlarını*) daha pekiştirici olurdu.

67. O takdirde yüce katımızdan elbette onlara çok büyük bir mükâfat verirdik.

68. Ve elbette onları doğru yola iletirdik.

69. Allah'a ve elçisine kim itaat ederse, işte onlar, Allah'ın nimet bahşettiği peygamberler, sıddîk (*dosdoğru kişi*)ler, şehitler ve salihlerle beraberdirler. Onlar, ne güzel yoldaştırlar!

70. Bu lütuf Allah'tandır ve Allah, hakkıyla bilen olarak yeter!

71. Ey iman edenler, tedbirinizi tastamam alıp, sefere bölük bölük çıkın veya hepiniz birden çıkın!

72. Kiminiz mutlaka ağırdan alacak (*savaşı savsaklayacak*); üstelik başınıza bir musibet gelirse, "Allah beni kayırdı; çünkü onlarla beraber değildim!" diyecektir.

73. Eğer Allah'tan size bir lütuf (*ganimet*) erişirse, sanki onunla aranızda hiçbir aşinalık yokmuş gibi, "Keşke onlarla beraber olup, çok büyük bir kazanç elde etseydim!" diyeceği kesindir.

74. İmdi ahireti dünya hayatına tercih edenler, Allah yolunda savaşsınlar. Kim, Allah yolunda savaşır da öldürülür veya galip gelirse, ileride ona çok büyük bir mükâfat vereceğiz.

وَمَا لَكُمْ لَا تُقَاتِلُونَ ف۪ي سَب۪يلِ اللّٰهِ وَالْمُسْتَضْعَف۪ينَ مِنَ الرِّجَالِ
وَالنِّسَٓاءِ وَالْوِلْدَانِ الَّذ۪ينَ يَقُولُونَ رَبَّنَٓا اَخْرِجْنَا مِنْ هٰذِهِ الْقَرْيَةِ
الظَّالِمِ اَهْلُهَاۚ وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّاۚ وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ
نَص۪يراًۜ ﴿٧٥﴾ اَلَّذ۪ينَ اٰمَنُوا يُقَاتِلُونَ ف۪ي سَب۪يلِ اللّٰهِۚ وَالَّذ۪ينَ كَفَرُوا
يُقَاتِلُونَ ف۪ي سَب۪يلِ الطَّاغُوتِ فَقَاتِلُٓوا اَوْلِيَٓاءَ الشَّيْطَانِۚ اِنَّ كَيْدَ
الشَّيْطَانِ كَانَ ضَع۪يفاً ﴿٧٦﴾ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذ۪ينَ ق۪يلَ لَهُمْ كُفُّٓوا
اَيْدِيَكُمْ وَاَق۪يمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَۚ فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ
اِذَا فَر۪يقٌ مِنْهُمْ يَخْشَوْنَ النَّاسَ كَخَشْيَةِ اللّٰهِ اَوْ اَشَدَّ خَشْيَةًۚ وَقَالُوا
رَبَّنَا لِمَ كَتَبْتَ عَلَيْنَا الْقِتَالَۚ لَوْلَٓا اَخَّرْتَنَٓا اِلٰٓى اَجَلٍ قَر۪يبٍۜ قُلْ مَتَاعُ
الدُّنْيَا قَل۪يلٌۚ وَالْاٰخِرَةُ خَيْرٌ لِمَنِ اتَّقٰى وَلَا تُظْلَمُونَ فَت۪يلاً ﴿٧٧﴾ اَيْنَ
مَا تَكُونُوا يُدْرِكْكُمُ الْمَوْتُ وَلَوْ كُنْتُمْ ف۪ي بُرُوجٍ مُشَيَّدَةٍۜ وَاِنْ تُصِبْهُمْ
حَسَنَةٌ يَقُولُوا هٰذِه۪ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِۚ وَاِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَقُولُوا هٰذِه۪ مِنْ
عِنْدِكَۜ قُلْ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِۜ فَمَا لِهٰٓؤُ۬لَٓاءِ الْقَوْمِ لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ
حَد۪يثاً ﴿٧٨﴾ مَٓا اَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللّٰهِۘ وَمَٓا اَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ
فَمِنْ نَفْسِكَۜ وَاَرْسَلْنَاكَ لِلنَّاسِ رَسُولاًۜ وَكَفٰى بِاللّٰهِ شَه۪يداً ﴿٧٩﴾

75. Size ne oldu ki, Allah yolunda ve de, "Ey rabbimiz, halkı zalim olan şu memleketten bizi çıkar, tarafından bize bir veli (*kayırıcı*) ver ve yüce katından bize bir yardımcı ver!" diye (*dua ede*)n ezilmiş erkek, kadın ve çocuklar uğrunda savaşmıyorsunuz?

76. İman edenler Allah yolunda savaşırlar, küfre saplananlar da tâğut (*batıl*) uğrunda savaşırlar. İmdi şeytanın veli (*tarafgir*)leriyle savaşın; nitekim şeytanın düzeni zayıftır.

77. Kendilerine, "Ellerinizi (*savaştan*) çekin, namazı dosdoğru kılın ve zekâtı verin!" denilenleri bilmez misin? Böyle iken onlara savaş yazılınca birden içlerinden bir grup, Allah'tan korkarcasına veya daha fazla o insan (*düşman*)lardan korkup, "Rabbimiz!" dediler, "Bize neden savaşı yazdın? Bari yakın bir vadeye kadar bizi erteleseydin!" De ki: "Dünya metaı azıcıktır; ahiret ise, takvalılar için daha hayırlıdır ve size zerrece zulüm (*haksızlık*) yapılmayacaktır.

78. Nerede olsanız, yüksek burçlarda dahi olsanız, ölüm size ulaşır!" Onlara bir iyilik dokunsa, "Bu Allah'tandır" diyor ve başlarına bir kötülük gelse, "Bu sendendir" diyorlar. De ki: "Hepsi Allah'tandır!" Nesi var bu toplumun ki, hemen hiç laf anlamıyorlar?!

79. Sana gelen her iyilik Allah'tan, başına gelen her kötülük de kendindendir. Seni insanlara elçi gönderdik ve hakkıyla şehit olarak Allah yeter!

مَنْ يُطِعِ الرَّسُولَ فَقَدْ اَطَاعَ اللّٰهَۚ وَمَنْ تَوَلّٰى فَمَٓا اَرْسَلْنَاكَ
عَلَيْهِمْ حَف۪يظًاۜ ﴿٨٠﴾ وَيَقُولُونَ طَاعَةٌۘ فَاِذَا بَرَزُوا مِنْ عِنْدِكَ
بَيَّتَ طَٓائِفَةٌ مِنْهُمْ غَيْرَ الَّذ۪ي تَقُولُۜ وَاللّٰهُ يَكْتُبُ مَا يُبَيِّتُونَۚ
فَاَعْرِضْ عَنْهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِۜ وَكَفٰى بِاللّٰهِ وَك۪يلًا ﴿٨١﴾
اَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْاٰنَۜ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللّٰهِ لَوَجَدُوا
ف۪يهِ اخْتِلَافًا كَث۪يرًا ﴿٨٢﴾ وَاِذَا جَٓاءَهُمْ اَمْرٌ مِنَ الْاَمْنِ اَوِ
الْخَوْفِ اَذَاعُوا بِه۪ۜ وَلَوْ رَدُّوهُ اِلَى الرَّسُولِ وَاِلٰٓى اُو۬لِي الْاَمْرِ
مِنْهُمْ لَعَلِمَهُ الَّذ۪ينَ يَسْتَنْبِطُونَهُ مِنْهُمْۜ وَلَوْلَا فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ
وَرَحْمَتُهُ لَاتَّبَعْتُمُ الشَّيْطَانَ اِلَّا قَل۪يلًا ﴿٨٣﴾ فَقَاتِلْ ف۪ي سَب۪يلِ
اللّٰهِۚ لَا تُكَلَّفُ اِلَّا نَفْسَكَ وَحَرِّضِ الْمُؤْمِن۪ينَۚ عَسَى اللّٰهُ اَنْ
يَكُفَّ بَأْسَ الَّذ۪ينَ كَفَرُواۜ وَاللّٰهُ اَشَدُّ بَأْسًا وَاَشَدُّ تَنْك۪يلًا
﴿٨٤﴾ مَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً حَسَنَةً يَكُنْ لَهُ نَص۪يبٌ مِنْهَاۚ وَمَنْ
يَشْفَعْ شَفَاعَةً سَيِّئَةً يَكُنْ لَهُ كِفْلٌ مِنْهَاۜ وَكَانَ اللّٰهُ عَلٰى
كُلِّ شَيْءٍ مُق۪يتًا ﴿٨٥﴾ وَاِذَا حُيِّيتُمْ بِتَحِيَّةٍ فَحَيُّوا بِاَحْسَنَ
مِنْهَٓا اَوْ رُدُّوهَاۜ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ حَس۪يبًا ﴿٨٦﴾

80. Kim elçimize itaat ederse, Allah'a itaat etmiş olur; kim de yüz çevirirse... Seni onların başına bekçi göndermedik.

81. "Baş üstüne!" diyorlar, ama yanından ayrıldıklarında içlerinden bir grup, söylediğinin aksini kuruyor; Allah da kurdukları her şeyi yazıyor (*zapta geçiriyor*). Böyle iken onlara ilişme, Allah'a tevekkül et (*bel bağla*) ve Allah, vekil (*kayırıcı*) olarak yeter!

82. İmdi onlar, Kur'an üzerinde hiç kafa yormazlar mı? Eğer Allah'tan başkası tarafından olsaydı, elbette onda pekçok tutarsızlık bulurlardı.

83. Güven veya korkuya (*asayiş veya savaşa*) dair kendilerine bir haber gelince, onu yayarlar; oysa onu elçimize ve kendilerinden olan emir (*yetki*) sahiplerine iletselerdi, onların istinbât (*deşifre*) edenleri, onu(*n iç yüzünü*) elbette bilirlerdi. Allah'ın size lütfu ve rahmeti olmasaydı, pek az(*ınız*) hariç, mutlaka şeytana uyardınız.

84. Artık Allah yolunda savaş! Sen sadece kendinden sorumlusun; mü'minleri de (*savaşa*) teşvik et! Umulur ki Allah, küfre saplananların vurucu gücünü kırar; nitekim Allah'ın vurucu gücü daha şiddetli ve tenkili (*örnek teşkil eden cezası*) daha ağırdır.

85. Kim iyiliğe şefaatçi (*vasıta*) olursa, on(*un sevabın*)dan kendisine bir pay var; kim de kötülüğe şefaatçi olursa, on(*un günahın*)dan kendisine bir pay vardır. Allah her şeye güç yetirendir.

86. Size bir selâm verilince, siz daha güzeliyle selamlayın veya aynen mukabele edin; kuşkusuz Allah, her şeyin hesabını hakkıyla sorandır.

اَللّٰهُ لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَۜ لَيَجْمَعَنَّكُمْ اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ لَا رَيْبَ فِيهِۜ وَمَنْ
اَصْدَقُ مِنَ اللّٰهِ حَدِيثًا ﴿٨٧﴾ فَمَا لَكُمْ فِي الْمُنَافِقِينَ فِئَتَيْنِ
وَاللّٰهُ اَرْكَسَهُمْ بِمَا كَسَبُواۜ اَتُرِيدُونَ اَنْ تَهْدُوا مَنْ اَضَلَّ اللّٰهُۜ
وَمَنْ يُضْلِلِ اللّٰهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَبِيلًا ﴿٨٨﴾ وَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ
كَمَا كَفَرُوا فَتَكُونُونَ سَوَٓاءً فَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ اَوْلِيَٓاءَ حَتّٰى
يُهَاجِرُوا فِي سَبِيلِ اللّٰهِۜ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَخُذُوهُمْ وَاقْتُلُوهُمْ
حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْۖ وَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًاۙ ﴿٨٩﴾
اِلَّا الَّذِينَ يَصِلُونَ اِلٰى قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ اَوْ جَٓاؤُ۫كُمْ
حَصِرَتْ صُدُورُهُمْ اَنْ يُقَاتِلُوكُمْ اَوْ يُقَاتِلُوا قَوْمَهُمْۜ وَلَوْ شَٓاءَ
اللّٰهُ لَسَلَّطَهُمْ عَلَيْكُمْ فَلَقَاتَلُوكُمْۚ فَاِنِ اعْتَزَلُوكُمْ فَلَمْ يُقَاتِلُوكُمْ
وَاَلْقَوْا اِلَيْكُمُ السَّلَمَۙ فَمَا جَعَلَ اللّٰهُ لَكُمْ عَلَيْهِمْ سَبِيلًا ﴿٩٠﴾
سَتَجِدُونَ اٰخَرِينَ يُرِيدُونَ اَنْ يَأْمَنُوكُمْ وَيَأْمَنُوا قَوْمَهُمْۜ كُلَّمَا
رُدُّٓوا اِلَى الْفِتْنَةِ اُرْكِسُوا فِيهَاۚ فَاِنْ لَمْ يَعْتَزِلُوكُمْ وَيُلْقُٓوا
اِلَيْكُمُ السَّلَمَ وَيَكُفُّٓوا اَيْدِيَهُمْ فَخُذُوهُمْ وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ
ثَقِفْتُمُوهُمْۜ وَاُو۬لٰٓئِكُمْ جَعَلْنَا لَكُمْ عَلَيْهِمْ سُلْطَانًا مُبِينًا ﴿٩١﴾

87. Kendisinden başka hiçbir tanrı bulunmayan Allah, mutlaka sizi, (*geleceği*) hakkında asla şübhe olmayan kıyamet gününe toplayacaktır. Kim Allah'tan daha doğru sözlüdür?

88. İmdi size ne oldu ki, münafıklar hakkında iki gruba bölündünüz? Allah, yaptıklarından ötürü onları tepetakla etti. Allah'ın dalâlette bıraktığını hidayet etmek mi istiyorsunuz? Allah, kimi dalâlette bırakırsa, asla ona bir (*çıkar*) yol bulamazsın.

89. Kendileri inkâr ettikleri gibi sizin de inkâr etmenizi istediler ki, (*küfürde*) eşit olasınız; dolayısıyla onları, Allah yolunda hicret etmedikçe veli (*dost/bağlaşık*) edinmeyin ve eğer yüz çevirirlerse, onları yakalayın, nerde bulursanız öldürün. Onlardan veli ve yardımcı edinmeyin!

90. Ancak aranızda antlaşma bulunan bir topluma sığınan, yahut sizinle savaşmak veya toplumlarıyla savaşmaktan yürekleri daralıp, size gelenlere ilişmeyin. Allah dileseydi, elbette onları üstünüze salar ve elbette sizinle savaşırlardı. Artık sizden uzak durur, sizinle savaşmaz ve size barışı önerirlerse, Allah onlara karşı size hiçbir yol (*saldırı ruhsatı*) vermemiştir.

91. Sizden de kendi (*kâfir*) toplumlarından da güvende olmak isteyen başkalarını bulacaksınız ki, onlar ne zaman fitneye itilseler, balıklama dalarlar. Artık sizden uzak durmaz, size barışı getirmez ve (*sizden*) ellerini çekmezlerse, onları yakalayın ve nerede ele geçirirseniz öldürün. İşte kendilerine karşı size apaçık sultan (*yetki*) verdiklerimiz onlardır!

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ اَنْ يَقْتُلَ مُؤْمِنًا اِلَّا خَطَـًٔاۚ وَمَنْ
قَتَلَ مُؤْمِنًا خَطَـًٔا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَدِيَةٌ
مُسَلَّمَةٌ اِلٰٓى اَهْلِهٖٓ اِلَّٓا اَنْ يَصَّدَّقُواۜ فَاِنْ كَانَ مِنْ
قَوْمٍ عَدُوٍّ لَكُمْ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍۜ
وَاِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ فَدِيَةٌ
مُسَلَّمَةٌ اِلٰٓى اَهْلِهٖ وَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍۚ فَمَنْ لَمْ
يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِۘ تَوْبَةً مِنَ اللّٰهِۜ
وَكَانَ اللّٰهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٩٢﴾ وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا
مُتَعَمِّدًا فَجَزَٓاؤُ۬هُ جَهَنَّمُ خَالِدًا فِيهَا وَغَضِبَ اللّٰهُ
عَلَيْهِ وَلَعَنَهُ وَاَعَدَّ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا ﴿٩٣﴾ يَٓا اَيُّهَا
الَّذِينَ اٰمَنُٓوا اِذَا ضَرَبْتُمْ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ فَتَبَيَّنُوا
وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ اَلْقٰٓى اِلَيْكُمُ السَّلَامَ لَسْتَ مُؤْمِنًاۚ
تَبْتَغُونَ عَرَضَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَاۘ فَعِنْدَ اللّٰهِ مَغَانِمُ
كَثِيرَةٌۜ كَذٰلِكَ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلُ فَمَنَّ اللّٰهُ عَلَيْكُمْ
فَتَبَيَّنُواۜ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿٩٤﴾

92. Hata (*yanılma*)nın dışında hiçbir mü'min hiçbir mü'mini asla öldüremez. Her kim bir mü'mini yanlışlıkla öldürürse, mü'min bir köle azat edilmeli ve onun (*maktulün*) ailesine -bağışlamaları durumu hariç- diyet ödenmelidir. Eğer (*katledilen kişi*) mü'min olduğu halde düşmanınız olan bir toplumdansa, mü'min köle azat edilme(*si yeter*)lidir ve eğer antlaşmalı olduğunuz bir toplumdan ise, ailesine diyet ödenmesiyle birlikte mü'min bir köle azat edilmelidir. Ancak her kim (*maddî imkân*) bulamazsa, Allah tarafından bağışlanması için iki ay peşpeşe oruç tutmalıdır. Allah hakkıyla bilendir, çok hikmetlidir.

93. Her kim de bir mü'mini taammüden (*kasten/isteyerek*) öldürürse, onun cezası, temelli olarak içinde kalacağı cehennemdir! Allah ona gazap etmiş, onu lânetlemiş ve ona çok büyük (*ağır*) bir azap hazırlamıştır.

94. Ey iman edenler! Allah yolunda sefere (*cihada*) çıktığınızda, (*karşılaştığınız durumları*) iyice anlayın ve size selâm verene, dünya hayatının geçici menfaatini isteyerek, "Sen mü'min değilsin" demeyin. Allah katında elbette pekçok ganimetler vardır. Önceleri siz de öylece (*dalâlette*) idiniz, derken Allah size lütufta bulundu. O halde (*karşılaştığınız durumları*) iyice anlayın! Şübhesiz Allah, yaptığınız her şeyden hakkıyla haberdardır.

95. Mü'minlerin özürsüz olarak oturan (*cihada katılmayan*)-larıyla Allah yolunda malları ve canlarıyla cihat edenleri bir değildir. Allah, malları ve canlarıyla cihat edenleri, derece bakımından oturanlardan üstün kılmıştır. Allah, hepsine de en güzel mükâfatı (*cenneti*) vaat etmiştir; ancak Allah, mücahitleri çok büyük bir mükâfatla oturanlardan üstün kıldı.

96. Tarafından verilen yüksek derecelerle, mağfiret ve rahmetle... Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

97. Melekler, kendilerine yazık edenlerin canlarını alırken, "Ne durumda idiniz?" diye sordular. "Biz, bu ülkede ezilenlerdik!" dediler. "Allah'ın toprağı geniş değil miydi ki, orada (*müslümanca yaşayabileceğiniz bir yere*) göç edesiniz?" dedi (*melek*)ler. İmdi onların barınağı cehennemdir ve ne kötü bir akibettir (*cehennem*)!

98. Ancak çaresizlik içinde kıvranan ve (*göç etmeye*) bir yol bulamayan ezilmiş erkek, kadın ve çocuklar hariç.

99. Dolayısıyla umulur ki Allah onları affeder; nitekim Allah çok affedicidir, çok bağışlayıcıdır!

لَا يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرُ أُولِي الضَّرَرِ وَالْمُجَاهِدُونَ
فِي سَبِيلِ اللّٰهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فَضَّلَ اللّٰهُ الْمُجَاهِدِينَ بِأَمْوَالِهِمْ
وَأَنْفُسِهِمْ عَلَى الْقَاعِدِينَ دَرَجَةً وَكُلًّا وَعَدَ اللّٰهُ الْحُسْنٰى وَفَضَّلَ
اللّٰهُ الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٩٥﴾ دَرَجَاتٍ مِنْهُ
وَمَغْفِرَةً وَرَحْمَةً وَكَانَ اللّٰهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٩٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ تَوَفّٰيهُمُ
الْمَلٰٓئِكَةُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ كُنْتُمْ قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ
فِي الْأَرْضِ قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ أَرْضُ اللّٰهِ وَاسِعَةً فَتُهَاجِرُوا فِيهَا فَأُولٰٓئِكَ
مَأْوٰيهُمْ جَهَنَّمُ وَسَٓاءَتْ مَصِيرًا ﴿٩٧﴾ إِلَّا الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ
وَالنِّسَٓاءِ وَالْوِلْدَانِ لَا يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا ﴿٩٨﴾
فَأُولٰٓئِكَ عَسَى اللّٰهُ أَنْ يَعْفُوَ عَنْهُمْ وَكَانَ اللّٰهُ عَفُوًّا غَفُورًا ﴿٩٩﴾
وَمَنْ يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ يَجِدْ فِي الْأَرْضِ مُرَاغَمًا كَثِيرًا وَسَعَةً
وَمَنْ يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ مُهَاجِرًا إِلَى اللّٰهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ يُدْرِكْهُ الْمَوْتُ
فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللّٰهِ وَكَانَ اللّٰهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿١٠٠﴾ وَإِذَا ضَرَبْتُمْ
فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلٰوةِ إِنْ خِفْتُمْ
أَنْ يَفْتِنَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ الْكَافِرِينَ كَانُوا لَكُمْ عَدُوًّا مُبِينًا ﴿١٠١﴾

100. Kim Alah yolunda hicret ederse, yeryüzünde gidilecek çok yer ve bolluk bulur; her kim de Allah'a ve elçisine muhacir olarak evinden çıkar da sonra kendisine ölüm yetişirse, onun mükâfatı Allah'a düşer. Allah çok bağışlayandır, çok esirgeyendir.

101. Sefere (*yolculuğa/cihada*) çıktığınız zaman, eğer küfre saplananların sizi bir fitne (*badire*)ye düşürmelerinden endişe ederseniz, namazı kısaltmanızda size hiçbir vebal yoktur. Kâfirler, elbette sizin apaçık (*amansız*) düşmanınızdır.

وَاِذَا كُنْتَ فٖيهِمْ فَاَقَمْتَ لَهُمُ الصَّلٰوةَ فَلْتَقُمْ طَٓائِفَةٌ مِنْهُمْ
مَعَكَ وَلْيَأْخُذُٓوا اَسْلِحَتَهُمْ فَاِذَا سَجَدُوا فَلْيَكُونُوا
مِنْ وَرَٓائِكُمْ وَلْتَأْتِ طَٓائِفَةٌ اُخْرٰى لَمْ يُصَلُّوا فَلْيُصَلُّوا
مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا حِذْرَهُمْ وَاَسْلِحَتَهُمْ وَدَّ الَّذٖينَ كَفَرُوا
لَوْ تَغْفُلُونَ عَنْ اَسْلِحَتِكُمْ وَاَمْتِعَتِكُمْ فَيَمٖيلُونَ عَلَيْكُمْ
مَيْلَةً وَاحِدَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ اِنْ كَانَ بِكُمْ اَذًى مِنْ
مَطَرٍ اَوْ كُنْتُمْ مَرْضٰٓى اَنْ تَضَعُٓوا اَسْلِحَتَكُمْ وَخُذُوا
حِذْرَكُمْ اِنَّ اللّٰهَ اَعَدَّ لِلْكَافِرٖينَ عَذَابًا مُهٖينًا ﴿١٠٢﴾
فَاِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلٰوةَ فَاذْكُرُوا اللّٰهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلٰى
جُنُوبِكُمْ فَاِذَا اطْمَاْنَنْتُمْ فَاَقٖيمُوا الصَّلٰوةَ اِنَّ الصَّلٰوةَ
كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنٖينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا ﴿١٠٣﴾ وَلَا تَهِنُوا
فِي ابْتِغَٓاءِ الْقَوْمِ اِنْ تَكُونُوا تَأْلَمُونَ فَاِنَّهُمْ يَأْلَمُونَ كَمَا
تَأْلَمُونَ وَتَرْجُونَ مِنَ اللّٰهِ مَا لَا يَرْجُونَ وَكَانَ اللّٰهُ عَلٖيمًا
حَكٖيمًا ﴿١٠٤﴾ اِنَّٓا اَنْزَلْنَٓا اِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ
النَّاسِ بِمَٓا اَرٰيكَ اللّٰهُ وَلَا تَكُنْ لِلْخَٓائِنٖينَ خَصٖيمًا ﴿١٠٥﴾

102. Aralarında bulunup, kendilerine namaz kıldıracağın vakit, onlardan bir grup seninle namaza dursunlar, silahlarını kuşanmış olsunlar ve secde ettiklerinde, arkanızda (*nöbette*) bulunsunlar. Namaz kılmayan diğer grup gelsin, seninle namaz kılsın, onlar da tetikte bulunsun ve silahlarını kuşanmış olsunlar. Küfre saplananlar, silah ve teçhizatınızdan gaflet etmenizi isterler ki, bir hamlede üstünüze çullansınlar. Eğer yağmurdan bir sıkıntınız olur veya hastalanırsanız, tetikte bulunmanız kaydıyla silahlarınızı indirmenizde size hiçbir vebal yoktur. Kesinlikle Allah, kâfirlere horlayıcı bir azap hazırlamıştır.

103. İmdi namazı (*korku ve savaş durumunda*) kıldığınızda ayakta, oturarak ve yanlarınız üstü uzanarak Allah'ı zikredin (*namaz kılın*). Ancak güvende olduğunuz vakit namazı dosdoğru kılın; nitekim mü'minlere namaz, vakitleri belirlenmiş bir farzdır.

104. O (*kâfir*) kavmin peşine düşmekte gevşek davranmayın! Eğer siz acı çekiyorsanız, sizin gibi onlar da acı çekiyorlar; ama onların ummadıkları bir şeyi (*mükâfatı*) siz Allah'tan umuyorsunuz. Allah hakkıyla bilendir, çok hikmetlidir.

105. Kesinlikle biz, bu kitabı (*Kur'an'ı*), insanlar arasında Allah'ın sana gösterdiği biçimde hüküm veresin diye sana hakkaniyetle indirdik ve sen, hainlerden yana olma!

وَاسْتَغْفِرِ اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ غَفُورًا رَح۪يمًاۚ ﴿١٠٦﴾ وَلَا
تُجَادِلْ عَنِ الَّذ۪ينَ يَخْتَانُونَ اَنْفُسَهُمْۜ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ
مَنْ كَانَ خَوَّانًا اَث۪يمًاۚ ﴿١٠٧﴾ يَسْتَخْفُونَ مِنَ النَّاسِ وَلَا
يَسْتَخْفُونَ مِنَ اللّٰهِ وَهُوَ مَعَهُمْ اِذْ يُبَيِّتُونَ مَا لَا يَرْضٰى
مِنَ الْقَوْلِۜ وَكَانَ اللّٰهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُح۪يطًا ﴿١٠٨﴾ هَٓا اَنْتُمْ
هٰٓؤُ۬لَٓاءِ جَادَلْتُمْ عَنْهُمْ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا فَمَنْ يُجَادِلُ اللّٰهَ
عَنْهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ اَمْ مَنْ يَكُونُ عَلَيْهِمْ وَك۪يلًا ﴿١٠٩﴾ وَمَنْ
يَعْمَلْ سُٓوءًا اَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللّٰهَ يَجِدِ اللّٰهَ
غَفُورًا رَح۪يمًا ﴿١١٠﴾ وَمَنْ يَكْسِبْ اِثْمًا فَاِنَّمَا يَكْسِبُهُ
عَلٰى نَفْسِه۪ۜ وَكَانَ اللّٰهُ عَل۪يمًا حَك۪يمًا ﴿١١١﴾ وَمَنْ يَكْسِبْ
خَط۪ٓيـَٔةً اَوْ اِثْمًا ثُمَّ يَرْمِ بِه۪ بَر۪ٓيـًٔا فَقَدِ احْتَمَلَ بُهْتَانًا وَاِثْمًا
مُب۪ينًاۚ ﴿١١٢﴾ وَلَوْلَا فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُ لَهَمَّتْ طَٓائِفَةٌ
مِنْهُمْ اَنْ يُضِلُّوكَۜ وَمَا يُضِلُّونَ اِلَّٓا اَنْفُسَهُمْ وَمَا يَضُرُّونَكَ
مِنْ شَيْءٍۜ وَاَنْزَلَ اللّٰهُ عَلَيْكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَكَ
مَا لَمْ تَكُنْ تَعْلَمُۜ وَكَانَ فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكَ عَظ۪يمًا ﴿١١٣﴾

106. Allah'tan mağfiret dile; nitekim Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir!

107. Ve kendilerine hıyanet edenlerden yana olma! Allah hıyanetçilik eden, günaha batan kişiyi asla sevmez.

108. İnsanlardan gizlenir (*günah işlerken çekinir*)ler de Allah'tan gizlenmezler; halbuki O, razı olmadığı sözü içlerinde kurarlarken onlarla beraberdir. Allah, yaptıkları her şeyi kuşatmıştır.

109. Şu sizler, dünya hayatında onlardan yana çıktınız; ama kıyamet günü Allah'a karşı kim onlardan yana çıkacak veya kim onlara vekil olacaktır?

110. Kim bir kötülük yapar veya kendine zulmeder de sonra Allah'tan bağışlanma dilerse, Allah'ı çok bağışlayıcı, çok merhametli bulur.

111. Kim günah işlerse, ancak kendi aleyhine işler. Allah hakkıyla bilendir, çok hikmetlidir.

112. Kim bir hata (*kusur*) yapar veya günah işler de sonra onu bir suçsuzun üstüne atarsa, elbet bir bühtan (*büyük iftira*) ve apaçık bir vebal yüklenir.

113. Eğer Allah'ın sana lütfu ve rahmeti olmasaydı, onlardan bir grup mutlaka seni yanıltmayı kurmuştu. Onlar, ancak kendilerini yanıltır ve sana hiçbir şekilde zarar veremezler. Allah sana kitabı ve hikmeti indirdi ve sana bilmediklerini öğretti. Allah'ın sana lütfu çok büyüktür.

لَا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِنْ نَجْوٰيهُمْ اِلَّا مَنْ اَمَرَ بِصَدَقَةٍ اَوْ
مَعْرُوفٍ اَوْ اِصْلَاحٍ بَيْنَ النَّاسِۜ وَمَنْ يَفْعَلْ ذٰلِكَ
ابْتِغَٓاءَ مَرْضَاتِ اللّٰهِ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ اَجْرًا عَظِيمًا ﴿١١٤﴾
وَمَنْ يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدٰى وَيَتَّبِعْ
غَيْرَ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ نُوَلِّه۪ مَا تَوَلّٰى وَنُصْلِه۪ جَهَنَّمَۜ
وَسَٓاءَتْ مَص۪يرًا ﴿١١٥﴾ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَغْفِرُ اَنْ يُشْرَكَ بِه۪
وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذٰلِكَ لِمَنْ يَشَٓاءُۜ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللّٰهِ فَقَدْ
ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿١١٦﴾ اِنْ يَدْعُونَ مِنْ دُونِه۪ٓ اِلَّٓا اِنَاثًاۚ
وَاِنْ يَدْعُونَ اِلَّا شَيْطَانًا مَر۪يدًاۙ ﴿١١٧﴾ لَعَنَهُ اللّٰهُۢ وَقَالَ
لَاَتَّخِذَنَّ مِنْ عِبَادِكَ نَص۪يبًا مَفْرُوضًاۙ ﴿١١٨﴾ وَلَاُضِلَّنَّهُمْ
وَلَاُمَنِّيَنَّهُمْ وَلَاٰمُرَنَّهُمْ فَلَيُبَتِّكُنَّ اٰذَانَ الْاَنْعَامِ وَلَاٰمُرَنَّهُمْ
فَلَيُغَيِّرُنَّ خَلْقَ اللّٰهِۜ وَمَنْ يَتَّخِذِ الشَّيْطَانَ وَلِيًّا مِنْ
دُونِ اللّٰهِ فَقَدْ خَسِرَ خُسْرَانًا مُب۪ينًاۜ ﴿١١٩﴾ يَعِدُهُمْ
وَيُمَنّ۪يهِمْۜ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ اِلَّا غُرُورًا ﴿١٢٠﴾
اُو۬لٰٓئِكَ مَأْوٰيهُمْ جَهَنَّمُۘ وَلَا يَجِدُونَ عَنْهَا مَح۪يصًا ﴿١٢١﴾

114. Onların fısıldaşmalarının birçoğunda, sadaka vermeyi veya iyilik yapmayı veya insanlar arası ilişkileri düzeltmeyi telkin edenler hariç, hayır yoktur; kim, Allah'ın rızasını kazanmak için bunu yaparsa, ona çok büyük bir mükâfat vereceğiz.

115. Kim de hidayet kendisine açıkça belli olduktan sonra, elçimize dirsek çevirir ve mü'minlerin yolundan başka bir yol tutarsa, onu yöneldiği yönde bırakır ve ona cehennemi boylatırız. Ne kötü bir akibettir (*cehennem*)!

116. Allah, kendisine ortak koşulmasını asla

bağışlamaz; bunun dışındakileri dilediğine bağışlar. Kim Allah'a ortak koşarsa, elbette pek derin bir dalâlete saplanır.

117. O'nun dışında (*tanrıça saydıkları*) birtakım dişilere ancak dua (*perestiş*) ediyor ve (*Allah'a*) baş kaldıran şeytana ancak dua (*perestiş/itaat*) ediyorlar.

118. Allah onu lânetlemiş, o da demiştir ki: "Andolsun, senin kullarından mutlaka kesin bir pay edineceğim.

119. Onları mutlaka saptıracakve mutlaka (*boşyere*) umutlandıracağım. Onlara mutlaka emredeceğim, dolayısıyla (*putlara adama işareti olarak*) sağmal hayvanların kulaklarını mutlaka yaracaklardır. Onlara kesinlikle emredeceğim, onlar da Allah'ın yaratışını mutlaka değiştireceklerdir!" Kim, Allah'ın dışında şeytanı veli edinirse, elbette apaçık bir hüsrana uğramıştır.

120. Onlara vaatlerde bulunur ve onları (*boş yere*) umutlandırır; halbuki şeytanın onlara vaadi, bir aldatmacadan ibarettir.

121. İşte onların barınakları cehennemdir ve oradan hiçbir kurtuluş yolu/çaresi bulamazlar!

وَالَّذٖينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرٖى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدٖينَ فٖيهَٓا اَبَدًاۜ وَعْدَ اللّٰهِ
حَقًّاۜ وَمَنْ اَصْدَقُ مِنَ اللّٰهِ قٖيلًا ﴿١٢٢﴾ لَيْسَ بِاَمَانِيِّكُمْ
وَلَٓا اَمَانِيِّ اَهْلِ الْكِتَابِۜ مَنْ يَعْمَلْ سُٓوءًا يُجْزَ بِهٖۙ وَلَا
يَجِدْ لَهُ مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَلِيًّا وَلَا نَصٖيرًا ﴿١٢٣﴾ وَمَنْ يَعْمَلْ
مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ ذَكَرٍ اَوْ اُنْثٰى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَاُولٰٓئِكَ
يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ نَقٖيرًا ﴿١٢٤﴾ وَمَنْ اَحْسَنُ
دٖينًا مِمَّنْ اَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلّٰهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ وَاتَّبَعَ مِلَّةَ
اِبْرٰهٖيمَ حَنٖيفًاۜ وَاتَّخَذَ اللّٰهُ اِبْرٰهٖيمَ خَلٖيلًا ﴿١٢٥﴾ وَلِلّٰهِ مَا
فِى السَّمٰوَاتِ وَمَا فِى الْاَرْضِۜ وَكَانَ اللّٰهُ بِكُلِّ شَیْءٍ
مُحٖيطًا ﴿١٢٦﴾ وَيَسْتَفْتُونَكَ فِى النِّسَٓاءِۜ قُلِ اللّٰهُ يُفْتٖيكُمْ
فٖيهِنَّۙ وَمَا يُتْلٰى عَلَيْكُمْ فِى الْكِتَابِ فٖى يَتَامَى النِّسَٓاءِ
الّٰتٖى لَا تُؤْتُونَهُنَّ مَا كُتِبَ لَهُنَّ وَتَرْغَبُونَ اَنْ تَنْكِحُوهُنَّ
وَالْمُسْتَضْعَفٖينَ مِنَ الْوِلْدَانِۙ وَاَنْ تَقُومُوا لِلْيَتَامٰى
بِالْقِسْطِۜ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِهٖ عَلٖيمًا ﴿١٢٧﴾

122. İman eden ve yararlı işler yapanlar ise onları, altlarından nehirler akan, içlerinde ebediyen (*sonsuza dek*) temelli kalacakları cennetlere koyacağız. Allah, gerçek olarak söz vermiştir ve kim Allah'tan daha doğru sözlüdür?

123. Ne sizin kuruntularınızladır (*cennetin kazanılması*), ne de kendilerine kitap verilenlerin kuruntularıyladır. Her kim bir kötülük yaparsa, cezasına çarptırılır ve Allah'ın dışında kendisine hiçbir veli ve hiçbir yardımcı bulamaz.

124. Erkek veya kadın her kim de mü'min olarak yararlı işler yaparsa, işte onlar cennete girerler ve kendilerine bir pul (*zerre*) kadar haksızlık yapılmaz.

125. Kim, iyi davranan olarak yüzü (*özü*)nü Allah'a teslim eden ve hanîf (*halis tevhitçi*) olarak İbrahim milleti (*inanç sistemi*)ne uyandan din bakımından daha iyi durumdadır? Allah, İbrahim'i halîl (*halis dost*) edinmiştir.

126. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi ancak Allah'ındır ve Allah, her şeyi kuşatandır.

127. Senden kadınlar hakkında fetva (*hüküm*) istiyorlar. De ki: "Allah, onlara dair size hüküm bildiriyor ve yazılı haklarını kendilerine vermeyip, evlenmek istediğiniz (*vesayetiniz altındaki*) yetim kızlar, güçsüz (*bakıma muhtaç*) çocuklar ve öksüzlere adaletli davranmanız hususlarında bu kitapta size okunanlar da (*Allah'ın hükümlerini içeriyor*)." Allah, hayır namına her ne yaparsanız, onu hakkıyla bilir.

وَاِنِ امْرَاَةٌ خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُوزًا اَوْ اِعْرَاضًا فَلَا
جُنَاحَ عَلَيْهِمَا اَنْ يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًاۜ وَالصُّلْحُ خَيْرٌۜ
وَاُحْضِرَتِ الْاَنْفُسُ الشُّحَّۜ وَاِنْ تُحْسِنُوا وَتَتَّقُوا فَاِنَّ
اللّٰهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿١٢٨﴾ وَلَنْ تَسْتَطِيعُوا اَنْ
تَعْدِلُوا بَيْنَ النِّسَاءِ وَلَوْ حَرَصْتُمْ فَلَا تَمِيلُوا كُلَّ الْمَيْلِ
فَتَذَرُوهَا كَالْمُعَلَّقَةِۜ وَاِنْ تُصْلِحُوا وَتَتَّقُوا فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ
غَفُورًا رَحِيمًا ﴿١٢٩﴾ وَاِنْ يَتَفَرَّقَا يُغْنِ اللّٰهُ كُلًّا مِنْ سَعَتِهٖۜ
وَكَانَ اللّٰهُ وَاسِعًا حَكِيمًا ﴿١٣٠﴾ وَلِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا
فِي الْاَرْضِۜ وَلَقَدْ وَصَّيْنَا الَّذِينَ اُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ
وَاِيَّاكُمْ اَنِ اتَّقُوا اللّٰهَۜ وَاِنْ تَكْفُرُوا فَاِنَّ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ
وَمَا فِي الْاَرْضِۜ وَكَانَ اللّٰهُ غَنِيًّا حَمِيدًا ﴿١٣١﴾ وَلِلّٰهِ مَا فِي
السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِۜ وَكَفٰى بِاللّٰهِ وَكِيلًا ﴿١٣٢﴾ اِنْ
يَشَاْ يُذْهِبْكُمْ اَيُّهَا النَّاسُ وَيَاْتِ بِاٰخَرِينَۜ وَكَانَ اللّٰهُ عَلٰى
ذٰلِكَ قَدِيرًا ﴿١٣٣﴾ مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللّٰهِ
ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِۜ وَكَانَ اللّٰهُ سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿١٣٤﴾

128. Eğer bir kadın, kocasının serkeşliği veya ilgisizliğinden endişe ederse, (*mehrinden fedakârlık yaparak*) aralarını düzeltmelerinde kendilerine hiçbir vebal yoktur; hayırlı olan da uzlaşmaktır. Nefisler, cimri (*bencil*)liğe yatkın kılınmıştır; ancak iyi davranır ve takvalı olursanız, kuşkusuz Allah, yaptığınız her şeyden hakkıyla haberdardır.

129. Eşlerinizin arasında, ne kadar haris (*titiz*) olsanız da asla adaleti sağlayamazsınız; böyle iken (*onlardan birine*) büsbütün meyledip, ötekini askıya alınan (*ne kocalı ne kocasız*) kadın gibi bırakmayın. Eğer uzlaşır ve takvalı olur (kötülükten sakınırsanız, kuşkusuz Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

130. Şayet (*anlaşamayıp*) ayrılırlarsa, Allah bol hazinesinden herbirini zengin eder. Allah geniş (*bol lütuf sahibi*)dir, çok hikmetlidir.

131. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi ancak Allah'ındır. Andolsun, sizden önce kendilerine kitap verilenlere de size de, "Allah'a karşı takvalı olun!" diye tavsiye (*emir*) buyurduk! Eğer nankörlük ederseniz, (*bilin ki*) göklerde ve yerde ne varsa hepsi ancak Allah'ındır ve Allah çok zengindir, çokça hamdedilen (*övülen*)dir.

132. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi ancak Allah'ındır. Allah, vekil (*kayıran*) olarak yeter.

133. Eğer dilerse, sizi ey insanlar yok eder ve (*yerinize*) başkalarını getirir! Şübhesiz Allah, buna hakkıyla güç yetirendir.

134. Kim dünya sevabı (*kazancı*)nı isterse, (*bilsin ki*) dünya ve ahiretin sevabı Allah'ın nezdindedir. Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla görendir.

يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا كُونُوا قَوَّام۪ينَ بِالْقِسْطِ شُهَدَٓاءَ لِلّٰهِ وَلَوْ
عَلٰٓى اَنْفُسِكُمْ اَوِ الْوَالِدَيْنِ وَالْاَقْرَب۪ينَۚ اِنْ يَكُنْ غَنِيًّا اَوْ
فَق۪يرًا فَاللّٰهُ اَوْلٰى بِهِمَا فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوٰٓى اَنْ تَعْدِلُواۚ وَاِنْ
تَلْوُٓا اَوْ تُعْرِضُوا فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَب۪يرًا ﴿١٣٥﴾ يَٓا
اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُٓوا اٰمِنُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِه۪ وَالْكِتَابِ الَّذ۪ي نَزَّلَ
عَلٰى رَسُولِه۪ وَالْكِتَابِ الَّذ۪ٓي اَنْزَلَ مِنْ قَبْلُۜ وَمَنْ يَكْفُرْ بِاللّٰهِ
وَمَلٰٓئِكَتِه۪ وَكُتُبِه۪ وَرُسُلِه۪ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَع۪يدًا
﴿١٣٦﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ اٰمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ ازْدَادُوا
كُفْرًا لَمْ يَكُنِ اللّٰهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ سَب۪يلًاۜ ﴿١٣٧﴾
بَشِّرِ الْمُنَافِق۪ينَ بِاَنَّ لَهُمْ عَذَابًا اَل۪يمًاۙ ﴿١٣٨﴾ اَلَّذ۪ينَ يَتَّخِذُونَ
الْكَافِر۪ينَ اَوْلِيَٓاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِن۪ينَۜ اَيَبْتَغُونَ عِنْدَهُمُ الْعِزَّةَ
فَاِنَّ الْعِزَّةَ لِلّٰهِ جَم۪يعًاۜ ﴿١٣٩﴾ وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ
اَنْ اِذَا سَمِعْتُمْ اٰيَاتِ اللّٰهِ يُكْفَرُ بِهَا وَيُسْتَهْزَاُ بِهَا فَلَا تَقْعُدُوا
مَعَهُمْ حَتّٰى يَخُوضُوا ف۪ي حَد۪يثٍ غَيْرِه۪ٓ اِنَّكُمْ اِذًا مِثْلُهُمْۜ اِنَّ
اللّٰهَ جَامِعُ الْمُنَافِق۪ينَ وَالْكَافِر۪ينَ ف۪ي جَهَنَّمَ جَم۪يعًاۙ ﴿١٤٠﴾

135. Ey iman edenler, adaleti tastamam yerine getirin; kendiniz, ana-babanız ve yakınlarınız aleyhine bile olsa, Allah için şahitlik edenler olun. Zengin veya fakir olsalar (*şahitlik ettikleriniz*), Allah onlara (*sizden*) daha yakındır. İmdi hevanıza uyup, adaletten şaşmayın; eğer kıvırır veya (*şahitlikten*) yüz çevirirseniz, kuşkusuz Allah, yaptığınız her şeyden hakkıyla haberdardır.

136. Ey iman edenler; Allah'a, elçisine, elçisine indirdiği kitaba ve daha önce indirdiklerine iman(*da sebat*) edin! Kim Allah'ı, meleklerini, kitaplarını, elçilerini ve son günü (*ahireti*) inkâr ederse, elbette derin bir dalâlete saplanır.

137. İman eden, sonra kâfir olan, sonra iman eden, sonra kâfir olan, sonra da kâfirliklerini artıranlar ise, Allah onları bağışlayacak değildir ve onlara hiçbir (*çıkar*) yol göstermeyecektir.

138. Münafıklara, mutlaka çok acı bir azaba uğrayacaklarını müjdele (*ihtar et*)!

139. Mü'minlerin dışında kâfirleri veli (*dost/kayırıcı*) edinenler, onların yanında izzet (*güç/şeref*) mi arıyorlar? Oysa bütün izzet ancak Allah'ındır.

140. Bu kitapta size, "Allah'ın âyetlerinin (*bir mecliste*) inkâr edildiğini ve hafife alındığını işittiğinizde, başka bir söze dalmadıkça yanlarında oturmayın; yoksa siz de onlar gibisiniz!" (31) diye (*hüküm*) indirmiştir. Allah, münafıkların ve kâfirlerin hepsini cehenneme yığacaktır.

(31) Bkz. El-En'âm sûresi, âyet: 68.

الَّذِينَ يَتَرَبَّصُونَ بِكُمْ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ فَتْحٌ مِنَ اللّٰهِ قَالُوا أَلَمْ
نَكُنْ مَعَكُمْ وَإِنْ كَانَ لِلْكَافِرِينَ نَصِيبٌ قَالُوا أَلَمْ نَسْتَحْوِذْ
عَلَيْكُمْ وَنَمْنَعْكُمْ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فَاللّٰهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ
الْقِيٰمَةِ وَلَنْ يَجْعَلَ اللّٰهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا
(١٤١) إِنَّ الْمُنَافِقِينَ يُخَادِعُونَ اللّٰهَ وَهُوَ خَادِعُهُمْ وَإِذَا
قَامُوا إِلَى الصَّلٰوةِ قَامُوا كُسَالٰى يُرَاؤُنَ النَّاسَ وَلَا يَذْكُرُونَ
اللّٰهَ إِلَّا قَلِيلًا (١٤٢) مُذَبْذَبِينَ بَيْنَ ذٰلِكَ لَا إِلٰى هٰؤُلَاءِ وَلَا
إِلٰى هٰؤُلَاءِ وَمَنْ يُضْلِلِ اللّٰهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَبِيلًا (١٤٣) يَا
أَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ
الْمُؤْمِنِينَ أَتُرِيدُونَ أَنْ تَجْعَلُوا لِلّٰهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا مُبِينًا
(١٤٤) إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرْكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ وَلَنْ تَجِدَ
لَهُمْ نَصِيرًا (١٤٥) إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَاعْتَصَمُوا
بِاللّٰهِ وَأَخْلَصُوا دِينَهُمْ لِلّٰهِ فَأُولٰئِكَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ وَسَوْفَ
يُؤْتِ اللّٰهُ الْمُؤْمِنِينَ أَجْرًا عَظِيمًا (١٤٦) مَا يَفْعَلُ اللّٰهُ
بِعَذَابِكُمْ إِنْ شَكَرْتُمْ وَاٰمَنْتُمْ وَكَانَ اللّٰهُ شَاكِرًا عَلِيمًا (١٤٧)

141. Onlar ki, başınıza gelecek (*musibet*)leri gözetleyip dururlar. Böyle iken eğer Allah'tan size bir fetih (*zafer*) gelirse, "Sizinle beraber değil miydik?" derler. Eğer kâfirler pay sahibi olurlarsa, "Biz, (*mü'minlerle birlik olup*) size galebe çalamaz mıydık ve mü'minlerin sizi yenmelerine engel olmadık mı?" derler. İmdi Allah, kıyamet günü aranızda hüküm verecek ve Allah, mü'minlerin aleyhine kâfirlere hiçbir yol (*fırsat*) asla vermeyecektir.

142. Üstelik münafıklar Allah'ı aldatmaya kalkışırlar, halbuki O, onları aldatır (*kurdukları tuzağa düşürür*)! Onlar, namaza kalktıklarında üşenerek kalkar, insanlara gösteriş yapar ve Allah'ı çok az (*işlerine geldikçe*) ancak zikrederler.

143. Ara yerde bocalayanlar olarak ne onlara, ne de bunlara bağlıdırlar! Allah kimi dalâlette bırakırsa, ona bir (*çıkar*) yol asla bulamazsın.

144. Ey iman edenler, mü'minlerin dışında kâfirleri veli edinmeyin! Aleyhinizde Allah'a apaçık bir kanıt vermek ister misiniz?

145. Kesinlikle münafıklar, cehennemin en aşağı tabakasındadırlar ve onlara bir arka çıkan asla bulamazsın.

146. Ancak tevbe eden, ıslah olan, Allah'a sımsıkı sarılan ve din (*ibadet*)lerini Allah'a içtenlikle yapanlar hariç; işte onlar, mü'minlerle beraberdirler ve Allah, mü'minlere çok büyük bir mükâfat verecektir.

147. Eğer şükreder ve iman ederseniz, Allah neden size azap etsin? Allah şükreden(*e karşılık veren*)dir, hakkıyla bilendir.

لَا يُحِبُّ اللّٰهُ الْجَهْرَ بِالسُّٓوءِ مِنَ الْقَوْلِ اِلَّا مَنْ ظُلِمَۜ وَكَانَ
اللّٰهُ سَم۪يعًا عَل۪يمًا ﴿١٤٨﴾ اِنْ تُبْدُوا خَيْرًا اَوْ تُخْفُوهُ اَوْ
تَعْفُوا عَنْ سُٓوءٍ فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَفُوًّا قَد۪يرًا ﴿١٤٩﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ
يَكْفُرُونَ بِاللّٰهِ وَرُسُلِه۪ وَيُر۪يدُونَ اَنْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللّٰهِ وَرُسُلِه۪
وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍۙ وَيُر۪يدُونَ اَنْ يَتَّخِذُوا
بَيْنَ ذٰلِكَ سَب۪يلًاۙ ﴿١٥٠﴾ اُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّاۚ وَاَعْتَدْنَا
لِلْكَافِر۪ينَ عَذَابًا مُه۪ينًا ﴿١٥١﴾ وَالَّذ۪ينَ اٰمَنُوا بِاللّٰهِ وَرُسُلِه۪
وَلَمْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اَحَدٍ مِنْهُمْ اُو۬لٰٓئِكَ سَوْفَ يُؤْت۪يهِمْ اُجُورَهُمْۜ
وَكَانَ اللّٰهُ غَفُورًا رَح۪يمًا ﴿١٥٢﴾ يَسْـَٔلُكَ اَهْلُ الْكِتَابِ اَنْ
تُنَزِّلَ عَلَيْهِمْ كِتَابًا مِنَ السَّمَٓاءِ فَقَدْ سَاَلُوا مُوسٰٓى اَكْبَرَ مِنْ
ذٰلِكَ فَقَالُٓوا اَرِنَا اللّٰهَ جَهْرَةً فَاَخَذَتْهُمُ الصَّاعِقَةُ بِظُلْمِهِمْۚ
ثُمَّ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِ مَا جَٓاءَتْهُمُ الْبَيِّنَاتُ فَعَفَوْنَا
عَنْ ذٰلِكَۚ وَاٰتَيْنَا مُوسٰى سُلْطَانًا مُب۪ينًا ﴿١٥٣﴾ وَرَفَعْنَا فَوْقَهُمُ
الطُّورَ بِم۪يثَاقِهِمْ وَقُلْنَا لَهُمُ ادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُلْنَا لَهُمْ
لَا تَعْدُوا فِي السَّبْتِ وَاَخَذْنَا مِنْهُمْ م۪يثَاقًا غَل۪يظًا ﴿١٥٤﴾

148. Allah, haksızlığa uğrayanların dışında kötü sözün cehren (*ulu orta*) söylenmesini sevmez. Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.

149. Bir iyiliği açığa vurur veya onu gizlerseniz veya bir kötülüğü bağışlarsanız, (*bilin ki*) Allah çok affedicidir, (*her şeye*) hakkıyla güç yetirendir.

150. Allah'ı ve elçilerini tanımayan, Allah ve elçilerinin arasını ayırmak isteyip, "Kimine inanırız, kimini de tanımayız" diyen ve bunun (*imanla küfrün*) arasında bir yol izlemek isteyenler ise,

151. İşte onlar, gerçekten kâfirdirler! Biz, kâfirlere alçaltıcı bir azap hazırladık!

152. Allah'a ve elçilerine iman edip, onlardan hiçbiri arasında ayrım yapmayanlara gelince, ileride onları mükâfatlandıracaktır. Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

153. Kitap ehli (*yahudiler*), kendilerine gökten bir kitap indirmeni senden istiyorlar; Musa'dan da bundan daha büyüğünü isteyip, "Alah'ı bize aşikâre göster!" demişlerdi. Zalimliklerinden ötürü onları yıldırım çarptı. Üstelik apaçık âyetlerimiz kendilerine ulaşmışken, buzağıyı (*tanrı*) edindiler. Nitekim bunu da affettik ve Musa'ya apaçık bir sultan (*yetki/şeriat*) verdik.

154. Tur'u (*Sina dağını*), verdikleri kesin söz(*den caymamaları*) için tepelerine diktik ve onlara, "Secde edenler olarak kapıdan girin!" buyurduk ve onlara, "Cumartesini(*n avlanma yasağını*) delmeyin!" buyurduk; üstelik kendilerinden sıkı sıkıya kesin söz aldık.

فَبِمَا نَقْضِهِمْ مِيثَاقَهُمْ وَكُفْرِهِمْ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَقَتْلِهِمُ الْاَنْبِيَٓاءَ
بِغَيْرِ حَقٍّ وَقَوْلِهِمْ قُلُوبُنَا غُلْفٌۜ بَلْ طَبَعَ اللّٰهُ عَلَيْهَا بِكُفْرِهِمْ
فَلَا يُؤْمِنُونَ اِلَّا قَلِيلاًۖ ﴿١٥٥﴾ وَبِكُفْرِهِمْ وَقَوْلِهِمْ عَلٰى مَرْيَمَ بُهْتَانًا
عَظِيمًاۙ ﴿١٥٦﴾ وَقَوْلِهِمْ اِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيحَ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ رَسُولَ
اللّٰهِۚ وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلٰكِنْ شُبِّهَ لَهُمْۜ وَاِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ
لَفِي شَكٍّ مِنْهُۜ مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ اِلَّا اتِّبَاعَ الظَّنِّۚ وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًاۙ
﴿١٥٧﴾ بَلْ رَفَعَهُ اللّٰهُ اِلَيْهِۜ وَكَانَ اللّٰهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿١٥٨﴾ وَاِنْ
مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ اِلَّا لَيُؤْمِنَنَّ بِهِ قَبْلَ مَوْتِهِۚ وَيَوْمَ الْقِيٰمَةِ يَكُونُ
عَلَيْهِمْ شَهِيدًاۚ ﴿١٥٩﴾ فَبِظُلْمٍ مِنَ الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ
طَيِّبَاتٍ اُحِلَّتْ لَهُمْ وَبِصَدِّهِمْ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ كَثِيرًاۙ ﴿١٦٠﴾
وَاَخْذِهِمُ الرِّبٰوا وَقَدْ نُهُوا عَنْهُ وَاَكْلِهِمْ اَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِۜ
وَاَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ مِنْهُمْ عَذَابًا اَلِيمًا ﴿١٦١﴾ لٰكِنِ الرَّاسِخُونَ
فِي الْعِلْمِ مِنْهُمْ وَالْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ بِمَٓا اُنْزِلَ اِلَيْكَ وَمَٓا اُنْزِلَ
مِنْ قَبْلِكَ وَالْمُقِيمِينَ الصَّلٰوةَ وَالْمُؤْتُونَ الزَّكٰوةَ وَالْمُؤْمِنُونَ
بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِۜ اُولٰٓئِكَ سَنُؤْتِيهِمْ اَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٦٢﴾

155. Böyle iken verdikleri kesin sözü tutmamaları, Allah'ın âyetlerini inkâr etmeleri, peygamberlerini haksız yere öldürümeleri, üstelik, "Kalplerimiz kılıflı (*dışa kapalı*)dır" demeleri yüzünden (*lânetlendiler*). Gerçek şu ki Allah, kâfirliklerinden ötürü onların kalplerini mühürledi; artık pek azı hariç, iman etmezler.

156. Hem kâfirlikleri, hem Meryem'e çok büyük bir bühtan (*ağır iftira*) atmaları,

157. Hem de, "Kesinlikle biz, Allah'ın elçisi Meryem oğlu İsa Mesih'i öldürdük" demelerinden ötürü (*kalpleri mühürlendi*). Halbuki onu ne öldürdüler, ne de çarmıha gerdiler; fakat şübheye düşürüldüler. Nitekim onun hakkında ihtilaf edenler, elbette ondan yana kuşku içerisindedirler; bu hususta zanna uymaktan başka hiçbir bilgileri yoktur ve onu yakinen (*İsa olduğundan emin olarak*) öldürmediler.

158. Gerçek şu ki, Allah onu katına çıkardı. Allah çok izzetlidir, çok hikmetlidir.

159. Kitap ehlinden herbiri, ölmeden önce (*imanın geçerli olmadığı anda*) ona mutlaka inanacak ve kıyamet günü onlara hakkıyla şahitlik edecektir.

160. Kendilerine daha önce helâl olan tertemiz nimetleri, zalimlik etmeleri ve birçoklarını Allah yolundan alıkoymaları nedeniyle onlara haram kıldık.

161. Menedildikleri halde ribayı alma (*tefecilik yapma*)ları ve insanların mallarını haksız yolla yemeleri nedeniyle (*haram kıldık*) ve kâfir olanlarına çok acı bir azap hazırladık.

162. Fakat onların ilimde kök salan (*otorite olan*)ları, sana indirilene ve senden önce indirilenlere inanan mü'minleri, hele namazı dosdoğru kılanları, zekâtı verenleri, Allah'a ve son gün (*ahiret*)e inananları ise, işte onlara çok büyük bir mükâfat vereceğiz!

اِنَّٓا اَوْحَيْنَٓا اِلَيْكَ كَمَٓا اَوْحَيْنَٓا اِلٰى نُوحٍ وَالنَّبِيّٖنَ مِنْ بَعْدِهٖۚ
وَاَوْحَيْنَٓا اِلٰٓى اِبْرٰهٖيمَ وَاِسْمٰعٖيلَ وَاِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَ
وَالْاَسْبَاطِ وَعٖيسٰى وَاَيُّوبَ وَيُونُسَ وَهٰرُونَ وَسُلَيْمٰنَۚ وَاٰتَيْنَا
دَاوُ۫دَ زَبُورًاۚ ﴿١٦٣﴾ وَرُسُلًا قَدْ قَصَصْنَاهُمْ عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ
وَرُسُلًا لَمْ نَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَۜ وَكَلَّمَ اللّٰهُ مُوسٰى تَكْلٖيمًاۚ
﴿١٦٤﴾ رُسُلًا مُبَشِّرٖينَ وَمُنْذِرٖينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى
اللّٰهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِۜ وَكَانَ اللّٰهُ عَزٖيزًا حَكٖيمًا ﴿١٦٥﴾ لٰكِنِ
اللّٰهُ يَشْهَدُ بِمَٓا اَنْزَلَ اِلَيْكَ اَنْزَلَهُ بِعِلْمِهٖۚ وَالْمَلٰٓئِكَةُ يَشْهَدُونَۜ
وَكَفٰى بِاللّٰهِ شَهٖيدًاۜ ﴿١٦٦﴾ اِنَّ الَّذٖينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ
سَبٖيلِ اللّٰهِ قَدْ ضَلُّوا ضَلَالًا بَعٖيدًا ﴿١٦٧﴾ اِنَّ الَّذٖينَ كَفَرُوا
وَظَلَمُوا لَمْ يَكُنِ اللّٰهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ طَرٖيقًاۙ
﴿١٦٨﴾ اِلَّا طَرٖيقَ جَهَنَّمَ خَالِدٖينَ فٖيهَٓا اَبَدًاۜ وَكَانَ ذٰلِكَ
عَلَى اللّٰهِ يَسٖيرًا ﴿١٦٩﴾ يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَٓاءَكُمُ الرَّسُولُ
بِالْحَقِّ مِنْ رَبِّكُمْ فَاٰمِنُوا خَيْرًا لَكُمْۜ وَاِنْ تَكْفُرُوا فَاِنَّ لِلّٰهِ مَا
فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِۜ وَكَانَ اللّٰهُ عَلٖيمًا حَكٖيمًا ﴿١٧٠﴾

163. Kesinlikle biz, Nuh'a ve ondan sonraki peygamberlere vahyettiğimiz gibi sana da vahyettik. İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakub'a, esbât (*torunlar*)ına, İsa'ya, Eyyub'e, Yunus'a, Harun'a ve Süleyman'a vahyettik; Davud'a da Zebur'u verdik.

164. Sana bundan önce anlattığımız elçilere de anlatmadığımız elçilere de (*vahyettik*). Allah, Musa ile doğrudan doğruya konuştu.

165. Müjdeleyici ve uyarıcı elçiler olarak (*gönderildiler*) ki, o elçilerden sonra insanların Allah'a karşı hiçbir hüccet (*bahane*)leri olmasın. Allah çok izzetlidir, çok hikmetlidir.

166. Allah, sana indirdiğini ilmi uyarınca indirdiğine şahitlik eder; melekleri de şahitlik ederler ve Allah, hakkıyla şahit olarak yeter.

167. Küfre saplanan ve Allah yolundan alıkoyanlar, elbette çok derin bir dalâlete düşmüşlerdir.

168. Allah, küfre saplanan ve zalimlik edenleri bağışlamayacaktır ve onlara bir (*çıkar*) yol göstermeyecektir.

169. Ancak içinde sonsuza kadar temelli kalacakları cehennemin yolunu gösterecektir; bu da Allah'a çok kolaydır.

170. Ey insanlar! Elbette elçimiz size rabbinizden hakkı (*gerçeği*) getirmiştir; dolayısıyla kendi iyiliğiniz için iman edin! Eğer inkâr ederseniz, (*bilin ki*) göklerde ve yerde ne varsa hepsi ancak Allah'ındır ve Allah hakkıyla bilendir, çok hikmetlidir.

يَٓا اَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فٖي دٖينِكُمْ وَلَا تَقُولُوا عَلَى اللّٰهِ
اِلَّا الْحَقَّۜ اِنَّمَا الْمَسٖيحُ عٖيسَى ابْنُ مَرْيَمَ رَسُولُ اللّٰهِ
وَكَلِمَتُهُۚ اَلْقٰيهَٓا اِلٰى مَرْيَمَ وَرُوحٌ مِنْهُۘ فَاٰمِنُوا بِاللّٰهِ وَرُسُلِهٖۚ
وَلَا تَقُولُوا ثَلٰثَةٌۜ اِنْتَهُوا خَيْرًا لَكُمْۜ اِنَّمَا اللّٰهُ اِلٰهٌ وَاحِدٌۜ
سُبْحَانَهُٓ اَنْ يَكُونَ لَهُ وَلَدٌۢ لَهُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي
الْاَرْضِۜ وَكَفٰى بِاللّٰهِ وَكٖيلًاۚ ﴿١٧١﴾ لَنْ يَسْتَنْكِفَ الْمَسٖيحُ
اَنْ يَكُونَ عَبْدًا لِلّٰهِ وَلَا الْمَلٰٓئِكَةُ الْمُقَرَّبُونَۜ وَمَنْ يَسْتَنْكِفْ
عَنْ عِبَادَتِهٖ وَيَسْتَكْبِرْ فَسَيَحْشُرُهُمْ اِلَيْهِ جَمٖيعًا
﴿١٧٢﴾ فَاَمَّا الَّذٖينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفّٖيهِمْ
اُجُورَهُمْ وَيَزٖيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهٖۚ وَاَمَّا الَّذٖينَ اسْتَنْكَفُوا
وَاسْتَكْبَرُوا فَيُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا اَلٖيمًاۙ وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ
دُونِ اللّٰهِ وَلِيًّا وَلَا نَصٖيرًا ﴿١٧٣﴾ يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَٓاءَكُمْ
بُرْهَانٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَاَنْزَلْنَٓا اِلَيْكُمْ نُورًا مُبٖينًا ﴿١٧٤﴾ فَاَمَّا
الَّذٖينَ اٰمَنُوا بِاللّٰهِ وَاعْتَصَمُوا بِهٖ فَسَيُدْخِلُهُمْ فٖي رَحْمَةٍ
مِنْهُ وَفَضْلٍۙ وَيَهْدٖيهِمْ اِلَيْهِ صِرَاطًا مُسْتَقٖيمًاۜ ﴿١٧٥﴾

171. Ey kitap ehli! Dininizde aşırı gitmeyin ve Allah'a karşı sadece gerçeği söyleyin. Meryem oğlu İsa Mesih ancak Allah'ın elçisi, Meryem'e ilettiği kelimesi ve O'ndan bir ruhtur; dolayısıyla Allah'a ve elçilerine iman edin: "Üçtür" demeyin (*üçleme yapmayın*); kendi yararınıza (*bundan*) vazgeçin! Allah ancak tek bir tanrıdr, çocuğu olmaktan münezzehtir, göklerde ve yerde ne varsa hepsi ancak O'nundur. Allah, vekil olarak yeter.

172. Allah'a kul olmaktan Mesih de mukarreb (*Allah'a yakın*) melekler de asla istinkâf etmez (*çekinmez*)ler. O'na kulluktan her kim istinkâf eder ve büyüklük taslarsa, (*bilsin ki*) hepsini huzuruna toplayacaktır.

173. İman edip, yararlı işler yapanlara gelince, onlara mükâfatlarını eksiksiz verecek ve onlara lütfunu artıracaktır. İstinkâf eden (*kulluktan çekinen*) ve büyüklük taslayanlara gelince, onları çok acı bir azaba uğratacak ve onlar, Alah'ın dışında kendilerine hiçbir veli (*kayırıcı*) ve hiçbir yardımcı bulamayacaklardır.

174. Ey insanlar! Rabbinizden size bir burhan (*güçlü kanıt/peygamber*) geldi ve size apaçık bir nur (*Kur'an*) indirdik.

175. Artık Allah'a iman eden ve O'n(*un şeriatın*)a sımsıkı sarılanlar ise, onları rahmetine ve lütfuna dahil edecek ve kendisine varan doğru yolu onlara gösterecektir.

يَسْتَفْتُونَكَۜ قُلِ اللّٰهُ يُفْت۪يكُمْ فِي الْكَلَالَةِۜ اِنِ امْرُؤٌا هَلَكَ
لَيْسَ لَهُ وَلَدٌ وَلَهُٓ اُخْتٌ فَلَهَا نِصْفُ مَا تَرَكَۚ وَهُوَ يَرِثُهَٓا اِنْ
لَمْ يَكُنْ لَهَا وَلَدٌۜ فَاِنْ كَانَتَا اثْنَتَيْنِ فَلَهُمَا الثُّلُثَانِ مِمَّا تَرَكَۜ
وَاِنْ كَانُٓوا اِخْوَةً رِجَالًا وَنِسَٓاءً فَلِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْاُنْثَيَيْنِۜ
يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمْ اَنْ تَضِلُّواۜ وَاللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَل۪يمٌ ﴿١٧٦﴾

سُورَةُ الْمَائِدَةِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ مِائَةٌ وَعِشْرُونَ آيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُٓوا اَوْفُوا بِالْعُقُودِۜ اُحِلَّتْ لَكُمْ بَه۪يمَةُ الْاَنْعَامِ
اِلَّا مَا يُتْلٰى عَلَيْكُمْ غَيْرَ مُحِلِّي الصَّيْدِ وَاَنْتُمْ حُرُمٌۜ اِنَّ اللّٰهَ
يَحْكُمُ مَا يُر۪يدُ ﴿١﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا لَا تُحِلُّوا شَعَٓائِرَ
اللّٰهِ وَلَا الشَّهْرَ الْحَرَامَ وَلَا الْهَدْيَ وَلَا الْقَلَٓائِدَ وَلَٓا اٰمّ۪ينَ
الْبَيْتَ الْحَرَامَ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنْ رَبِّهِمْ وَرِضْوَانًاۜ وَاِذَا حَلَلْتُمْ
فَاصْطَادُواۜ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ اَنْ صَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ
الْحَرَامِ اَنْ تَعْتَدُواۢ وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوٰىۖ وَلَا تَعَاوَنُوا
عَلَى الْاِثْمِ وَالْعُدْوَانِۖ وَاتَّقُوا اللّٰهَۜ اِنَّ اللّٰهَ شَد۪يدُ الْعِقَابِ ﴿٢﴾

176. Senden fetva (*hüküm*) istiyorlar. De ki: "Allah, kelâle (*anababasız ve çocuksuz vefat eden*) hakkında size hüküm bildiriyor: Bir kişi çocuksuz olarak ölür ve onun bir kızkardeşi bulunursa, bıraktığı mirasın yarısı onundur ve kendisi, çocuksuz olarak (*ölen*) kızkardeşine varis olur (*terekesinin tamamını alır*). Eğer kızkardeşler iki (*veya daha fazla*) iseler, bıraktığı mirasın üçte ikisi onlarındır ve eğer kardeşler erkek ve kız iseler, erkeğin payı iki kızın payı kadardır. Allah, (*adaletten*) şaşmayasınız diye size (*bu hükümleri*) açıklıyor ve Allah her şeyi hakkıyla bilendir.

EL-MÂİDE SÛRESİ[32]

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Ey iman edenler, akit (*taahhüt/sözleşme*)lerinizi tastamam yerine getirin! Size okunan (*aşağıda haram olduğu açıklanan*)lardan başka hayvan türleri, ihramlı iken avlanmayı helâl saymamanız kaydıyla size helâl kılındı. Kesinlikle Allah dilediği hükmü verir.

2. Ey iman edenler, Allah'ın şeâir (*senboller*)ine, haram (*kutsal*) aya, hediyelik kurbanlıklara, gerdanlıklarına ve de rablerinin lütuf ve hoşnutluğunu dileyerek Beyt-i Haram'a (*kutsal mabede*) yönelenlere saygısızlık etmeyin! İhramdan çıktığınız zaman avlanın. Sizi Mescid-i Haram'dan önledi diye bir topluma duyduğunuz kin, sakın sizi tecavüze (*haddi aşmaya*) itmesin. İyilikte ve takvada yardımlaşın, günahta ve tecavüzde iş birliği yapmayın ve Allah' (*a asi olmak*)tan sakının; nitekim Allah, çok ağır cezalandırandır.

(32) Mâide, sofra demektir ve Hz. İsa'dan, gökten indirilmesi istenen bu sofra, 112-114. âyetlerde bahis konusu edildiğinden sûreye bu isim verilmiştir. Sûre, Hicret'in 6. yılında Medine'de inmiş olup, 120 âyettir ve bunlardan sadece 3. âyet, Mekke'de veda haccı esnasında inmiştir. Medine'de inen diğer sûreler gibi akait, ibadât, muamelât, ahlakî ve sosyal meselelere dair hükümler içermektedir. Münafıklara, kitap ehline, özellikle hıristiyanlara dair bazı açıklamalara da sûrede yer verilmiştir.

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةُ وَالدَّمُ وَلَحْمُ الْخِنْزِيرِ وَمَٓا اُهِلَّ لِغَيْرِ اللّٰهِ
بِهٖ وَالْمُنْخَنِقَةُ وَالْمَوْقُوذَةُ وَالْمُتَرَدِّيَةُ وَالنَّطٖيحَةُ وَمَٓا اَكَلَ السَّبُعُ
اِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ وَمَا ذُبِحَ عَلَى النُّصُبِ وَاَنْ تَسْتَقْسِمُوا بِالْاَزْلَامِ
ذٰلِكُمْ فِسْقٌ اَلْيَوْمَ يَئِسَ الَّذٖينَ كَفَرُوا مِنْ دٖينِكُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ
وَاخْشَوْنِ اَلْيَوْمَ اَكْمَلْتُ لَكُمْ دٖينَكُمْ وَاَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتٖي
وَرَضٖيتُ لَكُمُ الْاِسْلَامَ دٖينًا فَمَنِ اضْطُرَّ فٖي مَخْمَصَةٍ غَيْرَ
مُتَجَانِفٍ لِاِثْمٍ فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحٖيمٌ ﴿٣﴾ يَسْـَٔلُونَكَ مَاذَٓا اُحِلَّ
لَهُمْ قُلْ اُحِلَّ لَكُمُ الطَّيِّبَاتُ وَمَا عَلَّمْتُمْ مِنَ الْجَوَارِحِ مُكَلِّبٖينَ
تُعَلِّمُونَهُنَّ مِمَّا عَلَّمَكُمُ اللّٰهُ فَكُلُوا مِمَّٓا اَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ وَاذْكُرُوا
اسْمَ اللّٰهِ عَلَيْهِ وَاتَّقُوا اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ سَرٖيعُ الْحِسَابِ ﴿٤﴾ اَلْيَوْمَ اُحِلَّ
لَكُمُ الطَّيِّبَاتُ وَطَعَامُ الَّذٖينَ اُوتُوا الْكِتَابَ حِلٌّ لَكُمْ وَطَعَامُكُمْ
حِلٌّ لَهُمْ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ
الَّذٖينَ اُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ اِذَٓا اٰتَيْتُمُوهُنَّ اُجُورَهُنَّ
مُحْصِنٖينَ غَيْرَ مُسَافِحٖينَ وَلَا مُتَّخِذٖٓي اَخْدَانٍ وَمَنْ يَكْفُرْ
بِالْاٖيمَانِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ وَهُوَ فِي الْاٰخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرٖينَ ﴿٥﴾

3. Leş, kan, domuz eti, Allah'tan başkası adına kesilen, boğulan, dövü(*lerek öldürü*)len, yuvarlanan, süsülen (*boynuzlanan*), yırtıcı hayvanın avladığı, ancak (*henüz canlı iken yetişip*) kestiğiniz hariç ve sunaklarda boğazlanan hayvanlar; bir de fal oklarıyla kısmet aramanız size haram kılınmıştır. İşte bunlar bir fısk (*sapkınlık*) tır! Bugün kâfirler, dininizden (*sizi etmekten*) umudu kestiler; artık onlardan korkmayın, benden korkun! Bugün size dininizi kemâle erdirdim, size (*Kur'an*) nimetimi tamamladım ve din olarak size İslâm'ı seçtim. Böyle iken kim, bir günah işleme eğilimi olmaksızın açlıkta ve darlıkta (*bu haram etlerden yemeye*) zorlanırsa, (*bilsin ki*) kesinlikle Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

4. Kendilerine nelerin helâl kılındığını sana soruyorlar. De ki: "Tertemiz olanlar size helâl kılındı ve Allah'ın size öğrettiğini öğretip, avcılığa alıştırdığınız yırtıcı (*etçil*) hayvanların da sizin için yakaladığını yeyin; ancak (*onları*) avın üstüne salarken besmele çekin ve Allah'(*a asi olmak*)tan sakının! Şübhesiz Allah, hesabı çok çabuk görendir.

5. Bugün size tertemiz olan her şey helâl kılındı. Kendilerine kitap verilen (*hıristiyan ve yahudi*) lerin aşı size helâl, sizin aşınız da onlara helâldir. Mü'minlerin iffetli hür kadınları ve sizden önce kendilerine kitap verilenlerin iffetli hür kadınları da namuslular, zina etmeyenler ve gizli dost (*metres*) tutmayanlar olarak kendilerine ücret (*mehir*)lerini verdiğiniz takdirde (*size helâldir*). Her kim, imanı inkâr eder (*mü'minken kâfirliğe döner*)se, elbette onun ameli (*yaptığı iyi işler*) boşa gider ve o, ahirette hüsranda kalanlardandır!

يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُٓوا اِذَا قُمْتُمْ اِلَى الصَّلٰوةِ فَاغْسِلُوا
وُجُوهَكُمْ وَاَيْدِيَكُمْ اِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُؤُ۫سِكُمْ
وَاَرْجُلَكُمْ اِلَى الْكَعْبَيْنِۜ وَاِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُواۜ وَاِنْ
كُنْتُمْ مَرْضٰٓى اَوْ عَلٰى سَفَرٍ اَوْ جَٓاءَ اَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ
الْغَٓائِطِ اَوْ لٰمَسْتُمُ النِّسَٓاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَٓاءً فَتَيَمَّمُوا
صَع۪يدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَاَيْد۪يكُمْ مِنْهُۜ
مَا يُر۪يدُ اللّٰهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ وَلٰكِنْ يُر۪يدُ
لِيُطَهِّرَكُمْ وَلِيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٦﴾
وَاذْكُرُوا نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَم۪يثَاقَهُ الَّذ۪ي وَاثَقَكُمْ بِه۪ۙ
اِذْ قُلْتُمْ سَمِعْنَا وَاَطَعْنَاۘ وَاتَّقُوا اللّٰهَۜ اِنَّ اللّٰهَ عَل۪يمٌ بِذَاتِ
الصُّدُورِ ﴿٧﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا كُونُوا قَوَّام۪ينَ لِلّٰهِ
شُهَدَٓاءَ بِالْقِسْطِۘ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ عَلٰٓى
اَلَّا تَعْدِلُواۜ اِعْدِلُواۣ هُوَ اَقْرَبُ لِلتَّقْوٰىۘ وَاتَّقُوا اللّٰهَۜ اِنَّ
اللّٰهَ خَب۪يرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٨﴾ وَعَدَ اللّٰهُ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِۙ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَاَجْرٌ عَظ۪يمٌ ﴿٩﴾

6. Ey iman edenler, namaza kalktığınız zaman yüzlerinizi ve dirseklere kadar kollarınızı yıkayın, başlarınızı meshedin, topuklara kadar ayaklarınızı da (*yıkayın/meshedin*)! Eğer cünüp iseniz, iyice temizlenin (*boy abdesti alın*); şayet hastalanır veya sefer halinde bulunursanız veya biriniz ayak yolundan gelir veya kadınlara dokunur da su bulamazsanız, temiz bir toprağa teyemmüm edip (*ellerinizi sürüp*), bununla yüzlerinizi ve kollarınızı meshedin. Allah sizi hiçbir zora koşmak istemez; ancak sizi temizlemek ve size nimetini tamamlamak ister; ta ki şükredesiniz.

7. Allah'ın üzerinizdeki nimetini, "İşittik ve itaat ettik" dediğinizde O'na verdiğiniz kesin sözü -ki sizi onunla bağlamıştır- hatırlayın ve Allah'(*a asi olmak*)tan sakının! Kesinlikle Allah sinelerden geçeni de hakkıyla bilendir.

8. Ey iman edenler, Allah için iş gören, adaletle şahitlik edenler olun ve herhangi bir topluma karşı (*duyduğunuz*) nefret, sakın sizi adaletsiz davranmaya itmesin! Adil olun, takvaya en yakın (*uygun*) olan da budur ve Allah'(*a asi olmak*)tan sakının! Kuşkusuz Allah, yaptığınız her şeyden hakkıyla haberdardır.

9. Allah, iman eden ve salih amel (*yararlı iş*)ler yapanlara vaat etmiştir; elbette onlara bağışlanma ve çok büyük bir mükâfat vardır.

وَالَّذٖينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَٓا اُو۬لٰٓئِكَ اَصْحَابُ
الْجَحٖيمِ ﴿١٠﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَتَ
اللّٰهِ عَلَيْكُمْ اِذْ هَمَّ قَوْمٌ اَنْ يَبْسُطُٓوا اِلَيْكُمْ اَيْدِيَهُمْ
فَكَفَّ اَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَعَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
الْمُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾ وَلَقَدْ اَخَذَ اللّٰهُ مٖيثَاقَ بَنٖٓي اِسْرَٓاءٖيلَ
وَبَعَثْنَا مِنْهُمُ اثْنَيْ عَشَرَ نَقٖيبًا وَقَالَ اللّٰهُ اِنّٖي مَعَكُمْ
لَئِنْ اَقَمْتُمُ الصَّلٰوةَ وَاٰتَيْتُمُ الزَّكٰوةَ وَاٰمَنْتُمْ بِرُسُلٖي
وَعَزَّرْتُمُوهُمْ وَاَقْرَضْتُمُ اللّٰهَ قَرْضًا حَسَنًا لَاُكَفِّرَنَّ
عَنْكُمْ سَيِّـَٔاتِكُمْ وَلَاُدْخِلَنَّكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرٖي مِنْ
تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ فَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذٰلِكَ مِنْكُمْ فَقَدْ
ضَلَّ سَوَٓاءَ السَّبٖيلِ ﴿١٢﴾ فَبِمَا نَقْضِهِمْ مٖيثَاقَهُمْ
لَعَنَّاهُمْ وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَاسِيَةً يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ
عَنْ مَوَاضِعِهٖ وَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهٖ وَلَا تَزَالُ
تَطَّلِعُ عَلٰى خَٓائِنَةٍ مِنْهُمْ اِلَّا قَلٖيلًا مِنْهُمْ فَاعْفُ
عَنْهُمْ وَاصْفَحْ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنٖينَ ﴿١٣﴾

10. Kâfir olan ve âyetlerimizi yalanlayanlar ise, işte onlar cehennemliktirler!

11. Ey iman edenler, Allah'ın üzerinizdeki nimetini hatırlayın! Hani bir kavim (*Kureyş toplumu*) size el uzatmaya yeltenmişti; derken onların ellerini sizden çekti. Allah'(*ın azabın*)dan sakının ve mü'minler, yalnız Allah'a tevekkül etsinler (*bel bağlasınlar*).

12. Andolsun, Allah İsrailoğullarından kesin söz aldı! İçlerinden oniki nakîb (*başkan*) çıkardık. Allah, "Ben" buyurdu, "Elbette yanınızdayım! Eğer namazı dosdoğru kılar, zekâtı verir, elçilerime inanır, onları destekler ve Allah'a karz-ı hasen (*muhtaç kuluna minnetsiz borç*) verirseniz, mutlaka günahlarınızı kaldıracağım ve mutlaka sizi içlerinden nehirler akan cennetlere koyacağım! Artık bundan böyle sizden kim nankörlük ederse, elbette doğru yoldan sapmıştır."

13. Nitekim onları, verdikleri kesin sözü bozmalarından ötürü lânetledik ve kalplerini katılaştırdık. Kelimeleri yerlerinden tahrif ediyor (*anlamlarından saptırıyor*)-lardı ve kendilerine öğütlenenlerden pay almayı unuttular. İçlerinden pek azı hariç, devamlı surette onların bir hıyanetinden haberdar olacaksın. Böyle iken onları affet ve hoşgörülü ol; nitekim Allah iyi davrananları sever!

وَمِنَ الَّذٖينَ قَالُوا اِنَّا نَصَارٰى اَخَذْنَا مٖيثَاقَهُمْ
فَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهٖ فَاَغْرَيْنَا بَيْنَهُمُ
الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ وَسَوْفَ
يُنَبِّئُهُمُ اللّٰهُ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿١٤﴾ يَا اَهْلَ
الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثٖيرًا
مِمَّا كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَعْفُوا عَنْ كَثٖيرٍ
قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللّٰهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبٖينٌ ﴿١٥﴾ يَهْدٖى
بِهِ اللّٰهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ وَيُخْرِجُهُمْ
مِنَ الظُّلُمَاتِ اِلَى النُّورِ بِاِذْنِهٖ وَيَهْدٖيهِمْ اِلٰى
صِرَاطٍ مُسْتَقٖيمٍ ﴿١٦﴾ لَقَدْ كَفَرَ الَّذٖينَ قَالُوا
اِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْمَسٖيحُ ابْنُ مَرْيَمَ قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ
مِنَ اللّٰهِ شَيْـًٔا اِنْ اَرَادَ اَنْ يُهْلِكَ الْمَسٖيحَ ابْنَ
مَرْيَمَ وَاُمَّهُ وَمَنْ فِى الْاَرْضِ جَمٖيعًا وَلِلّٰهِ
مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا يَخْلُقُ
مَا يَشَاءُ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ قَدٖيرٌ ﴿١٧﴾

14. "Biz Hıristiyanız" diyenlerden de elbette kesin söz aldık, onlar da kendilerine öğütlenenlerden pay almayı unuttular; biz de kıyamete kadar (*sürecek*) düşmanlık ve kindarlığı aralarında kızıştırdık. Allah, yaptıkları her şeyi ileride kendilerine bildirecektir.

15. Ey kitap ehli! Size kitaptan gizlediklerinizin bir çoğunu açıklayan, bir çoğuna da değinmeyen elçimiz size de gelmiştir. Şübhesiz size, Allah'tan bir nur ve apaçık bir kitap (*Kur'an*) geldi.

16. Allah, rızasına uyanları onunla selâm (*esenlik*) yollarına iletir, izniyle onları karanlıklardan aydınlığa çıkarır ve onlara doğru yolu gösterir.

17. "Allah, Meryem oğlu Mesih'in ta kendisidir" diyenler, andolsun, kâfirdirler! De ki: "Meryem oğlu Mesih'i, anasını ve yeryüzündekilerin hepsini yok etmek istese, Allah'a karşı kimin elinden bir şey gelir? Göklerin, yerin ve aralarında var olan her şeyin mülkü ancak Allah'ındır. Dilediğini yaratır ve Allah, her şeye hakkıyla güç yetirendir.

وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارٰى نَحْنُ اَبْنَٓاءُ اللّٰهِ وَاَحِبَّٓاؤُ۬هُ قُلْ فَلِمَ
يُعَذِّبُكُمْ بِذُنُوبِكُمْ بَلْ اَنْتُمْ بَشَرٌ مِمَّنْ خَلَقَ يَغْفِرُ لِمَنْ
يَشَٓاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَٓاءُ وَلِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ
وَمَا بَيْنَهُمَا وَاِلَيْهِ الْمَص۪يرُ ﴿١٨﴾ يَٓا اَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَٓاءَكُمْ
رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ عَلٰى فَتْرَةٍ مِنَ الرُّسُلِ اَنْ تَقُولُوا مَا
جَٓاءَنَا مِنْ بَش۪يرٍ وَلَا نَذ۪يرٍ فَقَدْ جَٓاءَكُمْ بَش۪يرٌ وَنَذ۪يرٌ وَاللّٰهُ
عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَد۪يرٌ ﴿١٩﴾ وَاِذْ قَالَ مُوسٰى لِقَوْمِه۪ يَا قَوْمِ
اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ اِذْ جَعَلَ ف۪يكُمْ اَنْبِيَٓاءَ وَجَعَلَكُمْ
مُلُوكاً وَاٰتٰيكُمْ مَا لَمْ يُؤْتِ اَحَداً مِنَ الْعَالَم۪ينَ ﴿٢٠﴾ يَا قَوْمِ
ادْخُلُوا الْاَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ الَّت۪ي كَتَبَ اللّٰهُ لَكُمْ وَلَا تَرْتَدُّوا
عَلٰٓى اَدْبَارِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَاسِر۪ينَ ﴿٢١﴾ قَالُوا يَا مُوسٰٓى اِنَّ
ف۪يهَا قَوْماً جَبَّار۪ينَ وَاِنَّا لَنْ نَدْخُلَهَا حَتّٰى يَخْرُجُوا مِنْهَا فَاِنْ
يَخْرُجُوا مِنْهَا فَاِنَّا دَاخِلُونَ ﴿٢٢﴾ قَالَ رَجُلَانِ مِنَ الَّذ۪ينَ
يَخَافُونَ اَنْعَمَ اللّٰهُ عَلَيْهِمَا ادْخُلُوا عَلَيْهِمُ الْبَابَ فَاِذَا دَخَلْتُمُوهُ
فَاِنَّكُمْ غَالِبُونَ وَعَلَى اللّٰهِ فَتَوَكَّلُوٓا اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِن۪ينَ ﴿٢٣﴾

18. Yahudiler ve hıristiyanlar, "Biz" dediler, "Allah'ın oğulları ve sevgilileriyiz!" De ki: "O halde günahlarınızdan ötürü size niçin azap ediyor?" Gerçek şu ki, siz de yarattığı insanlardansınız; dilediğini bağışlar ve dilediğine azap eder. Göklerin, yerin ve aralarında var olan her şeyin mülkü yalnız Allah'ındır ve dönüş(*ünüz*) ancak O'nadır.

19. Ey kitap ehli! "Bize hiçbir müjdeleyici ve uyarıcı gelmedi" demeyesiniz diye, elçiler arası fetret (*kesinti*) dönemi üzerine size (*hidayet yolunu*) açıklayan elçimiz gelmiştir. Dolayısıyla size bir müjdeleyici ve uyarıcı geldi. Allah, her şeye hakkıyla güç yetirendir.

20. Bir zamanlar Musa, toplumuna şöyle demişti: "Ey kavmim, Allah'ın üzerinizdeki nimetini hatırlayın! Şöyle ki içinizden peygamberler çıkardı, sizi krallar yaptı ve alemlerden hiçbirine vermediğini size verdi.

21. Ey kavmim! Allah'ın size yazdığı kutsal toprağa girin ve gerisingeri dönmeyin; yoksa hüsrana uğrayanlar olarak dönersiniz."

22. "Yâ Musa!" dediler, "Orada zorba bir topluluk var, onlar oradan çıkmadıkça, biz oraya asla girmeyeceğiz. Ancak oradan çıkarlarsa, elbet biz de gireriz."

23. Allah'ın nimet bahşettiği, (*kendisinden*) korkanlardan iki adam dediler ki: "Kapıdan onların üzerine girin; nitekim içeri girdiğinizde mutlaka siz galip geleceksiniz ve yalnız Allah'a tevekkül edin! Eğer mü'min iseniz..."

قَالُوا يَا مُوسٰٓى اِنَّا لَنْ نَدْخُلَهَٓا اَبَدًا مَا دَامُوا ف۪يهَا فَاذْهَبْ
اَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَاتِلَٓا اِنَّا هٰهُنَا قَاعِدُونَ ﴿٢٤﴾ قَالَ رَبِّ
اِنّ۪ي لَٓا اَمْلِكُ اِلَّا نَفْس۪ي وَاَخ۪ي فَافْرُقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ الْقَوْمِ
الْفَاسِق۪ينَ ﴿٢٥﴾ قَالَ فَاِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ اَرْبَع۪ينَ سَنَةً
يَت۪يهُونَ فِي الْاَرْضِ فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْفَاسِق۪ينَ ﴿٢٦﴾
وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَاَ ابْنَيْ اٰدَمَ بِالْحَقِّ اِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا فَتُقُبِّلَ
مِنْ اَحَدِهِمَا وَلَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ الْاٰخَرِ قَالَ لَاَقْتُلَنَّكَ قَالَ
اِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللّٰهُ مِنَ الْمُتَّق۪ينَ ﴿٢٧﴾ لَئِنْ بَسَطْتَ اِلَيَّ يَدَكَ
لِتَقْتُلَن۪ي مَٓا اَنَا بِبَاسِطٍ يَدِيَ اِلَيْكَ لِاَقْتُلَكَ اِنّ۪ٓي اَخَافُ
اللّٰهَ رَبَّ الْعَالَم۪ينَ ﴿٢٨﴾ اِنّ۪ٓي اُر۪يدُ اَنْ تَبُٓوءَ بِاِثْم۪ي وَاِثْمِكَ
فَتَكُونَ مِنْ اَصْحَابِ النَّارِ وَذٰلِكَ جَزٰٓؤُا الظَّالِم۪ينَ ﴿٢٩﴾
فَطَوَّعَتْ لَهُ نَفْسُهُ قَتْلَ اَخ۪يهِ فَقَتَلَهُ فَاَصْبَحَ مِنَ الْخَاسِر۪ينَ
﴿٣٠﴾ فَبَعَثَ اللّٰهُ غُرَابًا يَبْحَثُ فِي الْاَرْضِ لِيُرِيَهُ كَيْفَ
يُوَار۪ي سَوْاَةَ اَخ۪يهِ قَالَ يَا وَيْلَتٰٓى اَعَجَزْتُ اَنْ اَكُونَ مِثْلَ هٰذَا
الْغُرَابِ فَاُوَارِيَ سَوْاَةَ اَخ۪ي فَاَصْبَحَ مِنَ النَّادِم۪ينَ ﴿٣١﴾

24. "Yâ Musa!" dediler, "Onlar orada oldukları sürece, biz oraya hiçbir zaman girmeyeceğiz; artık rabbinle sen gidip savaşın, nitekim biz işte burada oturacağız."

25. "Rabbim!" dedi (*Musa*), "Ben ancak kendime ve kardeşime sahip oluyor (*söz geçiriyor*)um; artık bizimle bu fâsık (*sapkın*) kavmin arasını ayır."

26. "O halde" buyurdu (*Allah*), "Kırk yıl boyunca orası onlara yasaklandı; bu yer (*bulundukları yöre*)de şaşkınca dolaşırlar, sen de o fâsık kavme üzülme!"

27. Adem'in iki oğlunun haberini de onlara hakkaniyetle oku. Hani birer kurban sunmuşlar, birinden kabul edilip, öbüründen kabul edilmemişti: "Kesinlikle seni öldüreceğim" dedi (*kurbanı reddedilen kardeş*). Şöyle dedi (*öbürü*): "Allah ancak takva sahibi olanlardan kabul eder.

28. Andolsun, eğer öldürmek için elini bana kaldırırsan, ben öldürmek için sana elimi kaldırmam! Kesinlikle ben, âlemlerin rabbi Allah'tan korkarım.

29. Çünkü ben, kendi günahınla birlikte benim günahımı da yüklenip, ateş (*cehennem*) ehlinden olmanı isterim ve zaten zalimlerin cezası budur!"

30. Derken nefsi onu kardeşini öldürmeye itti; nitekim onu öldürüp, hüsrana uğrayanlardan oldu.

31. Allah, kardeşinin cesedini nasıl gömeceğini ona göstermek için, yeri eşeleyen (*ölüsüne çukur açan*) bir karga gönderdi. "Yazıklar olsun bana, şu karga kadar olup, kardeşimin cesedini gömmeyi de mi beceremedim?" dedi; nitekim pişmanlık duyanlardan oldu.

مِنْ اَجْلِ ذٰلِكَۚ كَتَبْنَا عَلٰى بَنٖٓى اِسْرَٓاءٖيلَ اَنَّهُ مَنْ قَتَلَ
نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ اَوْ فَسَادٍ فِى الْاَرْضِ فَكَاَنَّمَا قَتَلَ
النَّاسَ جَمٖيعًاۜ وَمَنْ اَحْيَاهَا فَكَاَنَّمَٓا اَحْيَا النَّاسَ
جَمٖيعًاۜ وَلَقَدْ جَٓاءَتْهُمْ رُسُلُنَا بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ اِنَّ كَثٖيرًا
مِنْهُمْ بَعْدَ ذٰلِكَ فِى الْاَرْضِ لَمُسْرِفُونَ ﴿٣٢﴾ اِنَّمَا
جَزٰٓؤُا الَّذٖينَ يُحَارِبُونَ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ فِى
الْاَرْضِ فَسَادًا اَنْ يُقَتَّلُٓوا اَوْ يُصَلَّبُٓوا اَوْ تُقَطَّعَ اَيْدٖيهِمْ
وَاَرْجُلُهُمْ مِنْ خِلَافٍ اَوْ يُنْفَوْا مِنَ الْاَرْضِۜ ذٰلِكَ لَهُمْ
خِزْىٌ فِى الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِى الْاٰخِرَةِ عَذَابٌ عَظٖيمٌۙ ﴿٣٣﴾
اِلَّا الَّذٖينَ تَابُوا مِنْ قَبْلِ اَنْ تَقْدِرُوا عَلَيْهِمْۚ فَاعْلَمُٓوا
اَنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحٖيمٌ ﴿٣٤﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا اتَّقُوا
اللّٰهَ وَابْتَغُٓوا اِلَيْهِ الْوَسٖيلَةَ وَجَاهِدُوا فٖى سَبٖيلِهٖ لَعَلَّكُمْ
تُفْلِحُونَ ﴿٣٥﴾ اِنَّ الَّذٖينَ كَفَرُوا لَوْ اَنَّ لَهُمْ مَا فِى
الْاَرْضِ جَمٖيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لِيَفْتَدُوا بِهٖ مِنْ عَذَابِ
يَوْمِ الْقِيٰمَةِ مَا تُقُبِّلَ مِنْهُمْۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلٖيمٌ ﴿٣٦﴾

32. Bu yüzdendir ki, İsrailoğullarına (*Tevrat'ta*) şöyle yazdık: "Kim, bir cana veya o yer(*ülke*)de bozgunculuğa karşılık olmaksızın bir (*masum*) canı öldürürse, sanki bütün insanları öldürmüş gibidir; kim de onu yaşatır (*ölümden kurtarır*)sa, sanki bütün insanları yaşatmış gibidir." Andolsun, elçilerimiz onlara apaçık delillerle geldiler; sonra onların birçoğu, bunun ardından da mutlaka o yerde israf eden (*aşırı giden*) lerdi!

33. Allah'a ve elçisine karşı savaşan ve ülkede fesat çıkarmaya çalışanların cezası, ancak (*boyunları vurularak*) öldürülmeleri veya çarmıha gerilmeleri veya el ve ayaklarının çaprazlama kesilmesi veya o yer (*ülke*)den sürülmeleridir. İşte bu, onların dünyadaki kepazeliğidir ve ahirette elbette onlara çok ağır bir azap vardır!

34. Ancak kendilerini ele geçirmenizden önce tevbe edenler hariç; bilin ki, Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir!

35. Ey iman edenler! Allah'(*a asi olmak*)tan sakının, O'na ulaştıran vesileyi araştırın ve yolunda cihat edin; ta ki kurtuluşa erişesiniz.

36. Küfre saplananlar, yeryüzünde ne varsa hepsi ve onunla birlikte bir misli fazlası kendilerinin olsa da kıyamet gününün azabından kurtulmak için hepsini fidye verseler, kendilerinden kabul edilmez ve elbette onlara çok acı bir azap vardır.

يُرِيدُونَ اَنْ يَخْرُجُوا مِنَ النَّارِ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ
مِنْهَا وَلَهُمْ عَذَابٌ مُقِيمٌ ﴿٣٧﴾ وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ
فَاقْطَعُوا اَيْدِيَهُمَا جَزَاءً بِمَا كَسَبَا نَكَالًا مِنَ اللّٰهِ وَاللّٰهُ
عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٣٨﴾ فَمَنْ تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهِ وَاَصْلَحَ
فَاِنَّ اللّٰهَ يَتُوبُ عَلَيْهِ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣٩﴾ اَلَمْ
تَعْلَمْ اَنَّ اللّٰهَ لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ يُعَذِّبُ مَنْ
يَشَاءُ وَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
﴿٤٠﴾ يَا اَيُّهَا الرَّسُولُ لَا يَحْزُنْكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ
فِي الْكُفْرِ مِنَ الَّذِينَ قَالُوا اٰمَنَّا بِاَفْوَاهِهِمْ وَلَمْ تُؤْمِنْ
قُلُوبُهُمْ وَمِنَ الَّذِينَ هَادُوا سَمَّاعُونَ لِلْكَذِبِ سَمَّاعُونَ
لِقَوْمٍ اٰخَرِينَ لَمْ يَأْتُوكَ يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ مِنْ بَعْدِ
مَوَاضِعِهِ يَقُولُونَ اِنْ اُوتِيتُمْ هٰذَا فَخُذُوهُ وَاِنْ لَمْ تُؤْتَوْهُ
فَاحْذَرُوا وَمَنْ يُرِدِ اللّٰهُ فِتْنَتَهُ فَلَنْ تَمْلِكَ لَهُ مِنَ اللّٰهِ
شَيْـًٔا اُولٰٓئِكَ الَّذِينَ لَمْ يُرِدِ اللّٰهُ اَنْ يُطَهِّرَ قُلُوبَهُمْ لَهُمْ
فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٤١﴾

37. Ateş (*cehennem*)den çıkmak isteyeceklerdir; ama oradan asla çıkacak değildirler ve elbette azapları süreklidir.

38. Hırsız erkek ve hırsız kadının, yaptıklarına karşılık Allah'ın bir tenkili (*ibret verici cezası*) olarak (*sağ*) ellerini (*bileklerinden*) kesin! Allah çok izzetlidir, çok hikmetlidir.

39. Ancak işlediği zulmün ardından kim tevbe eder ve ıslah olursa, şübhesiz Allah, onun tevbesini kabul buyurur; nitekim Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

40. Bilmez misin ki, göklerin ve yerin mülkü ancak Allah'ındır? Dilediğine azap eder, dilediğini de bağışlar ve Allah, her şeye hakkıyla güç yetirendir.

41. Ey elçimiz, kalpleri inanmadığı halde ağızlarıyla, "İnandık" diyenlerin kâfirlikte koşuşturanları seni üzmesinler! Yahudilerin de yalanlara kulak kesilenleri ve sana gelmeyen (*karşı olan*) öteki topluluğa kulak verenleri vardır. Kelimeleri koyuldukları yerlerden tahrif ederler (*anlamlarından saptırırlar*): "Eğer size şu verilirse alın, o verilmezse sakının!" derler. Allah, kimi fitneye düşürmek isterse, Allah'a karşı onun için hiçbir şey yapamazsın. İşte onlar, Allah'ın kalplerini temizlemek istemediği kimselerdir! Elbette onlara dünyada bir kepazelik vardır ve elbette onlar, ahirette çok ağır bir azaba uğrayacaklardır.

سَمَّاعُونَ لِلْكَذِبِ اَكَّالُونَ لِلسُّحْتِۜ فَاِنْ جَٓاؤُ۫كَ فَاحْكُمْ بَيْنَهُمْ
اَوْ اَعْرِضْ عَنْهُمْۚ وَاِنْ تُعْرِضْ عَنْهُمْ فَلَنْ يَضُرُّوكَ شَيْـٔاًۜ وَاِنْ
حَكَمْتَ فَاحْكُمْ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِۜ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ
﴿٤٢﴾ وَكَيْفَ يُحَكِّمُونَكَ وَعِنْدَهُمُ التَّوْرٰيةُ فِيهَا حُكْمُ اللّٰهِ ثُمَّ
يَتَوَلَّوْنَ مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَۜ وَمَٓا اُو۬لٰٓئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٣﴾ اِنَّٓا اَنْزَلْنَا
التَّوْرٰيةَ فِيهَا هُدًى وَنُورٌۚ يَحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ اَسْلَمُوا
لِلَّذِينَ هَادُوا وَالرَّبَّانِيُّونَ وَالْاَحْبَارُ بِمَا اسْتُحْفِظُوا مِنْ
كِتَابِ اللّٰهِ وَكَانُوا عَلَيْهِ شُهَدَٓاءَۚ فَلَا تَخْشَوُا النَّاسَ وَاخْشَوْنِ
وَلَا تَشْتَرُوا بِاٰيَاتٖي ثَمَناً قَلٖيلاًۜ وَمَنْ لَمْ يَحْكُمْ بِمَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ
فَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ ﴿٤٤﴾ وَكَتَبْنَا عَلَيْهِمْ فٖيهَٓا اَنَّ النَّفْسَ
بِالنَّفْسِۙ وَالْعَيْنَ بِالْعَيْنِ وَالْاَنْفَ بِالْاَنْفِ وَالْاُذُنَ بِالْاُذُنِ
وَالسِّنَّ بِالسِّنِّۙ وَالْجُرُوحَ قِصَاصٌۜ فَمَنْ تَصَدَّقَ بِهٖ فَهُوَ كَفَّارَةٌ
لَهُۜ وَمَنْ لَمْ يَحْكُمْ بِمَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ فَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٤٥﴾

42. Yalana kulak kesilen, haram (*lokmay*)ı oburca yiyenlerdir (*onlar*). Böyle iken şayet sana gelir (*hükmüne müracaat eder*)lerse, aralarında hüküm ver veya onlardan yüz çevir ve eğer yüz çevirirsen, sana hiçbir zarar veremezler; ama (*aralarında*) hüküm verirsen, adaletle hüküm ver. Kuşkusuz Allah adaletli davrananları sever.

43. Allah'ın hükmünü içeren Tevrat yanlarındayken, nasıl senin hükmüne başvuruyor, sonra da bunun ardından (*verdiğin hükümden*) yüz çeviriyorlar? Kesinlikle onlar mü'min değildirler.

44. Tevrat'ı elbette biz indirdik; onda hidayet ve nur vardır. İslâm üzere olan peygamberler, ona göre yahudilere hüküm verirlerdi; rabbânî (*tanrı eri/ruhanî*)-ler ve bilginler de kendilerinden Allah'ın kitabını korumaları istendiği ve onun şahitleri oldukları için (*ona göre hüküm verirlerdi*). O halde (*hüküm verirken*) insanlardan korkmayın, benden korkun ve âyetlerimi azıcık değer (*dünyalık*) karşılığında satmayın! Her kim, Allah'ın indirdiği (*yasalar*) uyarınca hüküm vermezse, işte onlar kâfirdirler!

45. Onda (*Tevrat'ta*) onlara cana can, göze göz, buruna burun, kulağa kulak, dişe diş ve yaralarda kısas (*misilleme*) diye yazdık. Böyle iken kim bunu (*kısas hakkını*) bağışlarsa, kendisi için bir keffarettir. Her kim, Allah'ın indirdiği (*ahkâm*) gereğince hüküm vermezse, işte onlar zalimdirler!

وَقَفَّيْنَا عَلٰٓى اٰثَارِهِمْ بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ
يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرٰيةِ وَاٰتَيْنَاهُ الْاِنْجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ وَمُصَدِّقًا
لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرٰيةِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِلْمُتَّقِينَ ﴿٤٦﴾
وَلْيَحْكُمْ اَهْلُ الْاِنْجِيلِ بِمَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ فِيهِ وَمَنْ لَمْ يَحْكُمْ بِمَٓا
اَنْزَلَ اللّٰهُ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٤٧﴾ وَاَنْزَلْنَٓا اِلَيْكَ الْكِتَابَ
بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيْمِنًا عَلَيْهِ
فَاحْكُمْ بَيْنَهُمْ بِمَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ وَلَا تَتَّبِعْ اَهْوَٓاءَهُمْ عَمَّا جَٓاءَكَ
مِنَ الْحَقِّ لِكُلٍّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَاجًا وَلَوْ شَٓاءَ اللّٰهُ
لَجَعَلَكُمْ اُمَّةً وَاحِدَةً وَلٰكِنْ لِيَبْلُوَكُمْ فِي مَٓا اٰتٰيكُمْ فَاسْتَبِقُوا
الْخَيْرَاتِ اِلَى اللّٰهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ
فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٤٨﴾ وَاَنِ احْكُمْ بَيْنَهُمْ بِمَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ وَلَا تَتَّبِعْ
اَهْوَٓاءَهُمْ وَاحْذَرْهُمْ اَنْ يَفْتِنُوكَ عَنْ بَعْضِ مَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ اِلَيْكَ
فَاِنْ تَوَلَّوْا فَاعْلَمْ اَنَّمَا يُرِيدُ اللّٰهُ اَنْ يُصِيبَهُمْ بِبَعْضِ ذُنُوبِهِمْ
وَاِنَّ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ لَفَاسِقُونَ ﴿٤٩﴾ اَفَحُكْمَ الْجَاهِلِيَّةِ
يَبْغُونَ وَمَنْ اَحْسَنُ مِنَ اللّٰهِ حُكْمًا لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿٥٠﴾

46. Onların ardı sıra Meryem oğlu İsa'yı da önündeki Tevrat'ı doğrulayıcı olarak gönderdik, ona da hidayet ve nur içeren, önündeki Tevrat'ı doğrulayan ve takva sahiplerine bir hidayet ve öğüt kaynağı olan İncil'i verdik.

47. İncil halkı da Allah'ın onda indirdiği (*hükümler*) gereğince hüküm versinler! Her kim, Allah'ın indirdiğine göre hüküm vermezse, işte onlar fâsık (*sapkın*)-dırlar!

48. Sana da bu kitabı (*Kur'ân'ı*), önündeki kitabı (*Tevrat ve İncil'i*) doğrulayan ve ona kanat geren olarak hakkaniyetle indirdik. İmdi onların arasında, Allah'ın indirdiği (*Kur'ân*) uyarınca hüküm ver ve sana gelen haktan ayrılıp, onların havasına uyma! Herbirinize bir şeriat ve yöntem verdik. Allah dileseydi, elbette sizi tek bir ümmet yapardı; ancak size verdiklerinde sizi imtihan etmek için (*ümmetlere ayırdı*). O halde hayırlı işlerde yarışın! Hepinizin dönüşü ancak Allah'adır; dolayısıyla anlaşamadığınız hususları size bildirecektir.

49. Aralarında Allah'ın indirdiğine göre hüküm vermen için (*bu ktabı sana indirdik*). Onların heveslerine uyma ve Allah'ın sana indirdiğinin bir kısmından seni saptırmalarından sakın! Böyle iken eğer (*verdiğin hükümden*) yüz çevirirlerse, bil ki Allah, birtakım günahlarından ötürü onları musibete uğratmak istiyor. Zaten insanların birçoğu kesinlikle sapkındırlar!

50. Yoksa onlar, cahiliye (*devri*) hükmünü mü arıyorlar; oysa sağlam inançlı bir topluma Allah'tan daha iyi kim hüküm verebilir?

يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارٰٓى اَوْلِيَٓاءَۢ بَعْضُهُمْ
اَوْلِيَٓاءُ بَعْضٍۜ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَاِنَّهُ مِنْهُمْۜ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الظَّالِم۪ينَ ﴿٥١﴾ فَتَرَى الَّذ۪ينَ ف۪ي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يُسَارِعُونَ ف۪يهِمْ
يَقُولُونَ نَخْشٰٓى اَنْ تُص۪يبَنَا دَٓائِرَةٌۜ فَعَسَى اللّٰهُ اَنْ يَأْتِيَ بِالْفَتْحِ اَوْ
اَمْرٍ مِنْ عِنْدِه۪ فَيُصْبِحُوا عَلٰى مَٓا اَسَرُّوا ف۪ٓي اَنْفُسِهِمْ نَادِم۪ينَۜ ﴿٥٢﴾
وَيَقُولُ الَّذ۪ينَ اٰمَنُٓوا اَهٰٓؤُ۬لَٓاءِ الَّذ۪ينَ اَقْسَمُوا بِاللّٰهِ جَهْدَ اَيْمَانِهِمْۙ اِنَّهُمْ
لَمَعَكُمْۜ حَبِطَتْ اَعْمَالُهُمْ فَاَصْبَحُوا خَاسِر۪ينَ ﴿٥٣﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ
اٰمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ د۪ينِه۪ فَسَوْفَ يَأْتِي اللّٰهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُٓ
اَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِن۪ينَ اَعِزَّةٍ عَلَى الْكَافِر۪ينَۘ يُجَاهِدُونَ ف۪ي سَب۪يلِ اللّٰهِ
وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَٓائِمٍۜ ذٰلِكَ فَضْلُ اللّٰهِ يُؤْت۪يهِ مَنْ يَشَٓاءُۜ وَاللّٰهُ وَاسِعٌ
عَل۪يمٌ ﴿٥٤﴾ اِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللّٰهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذ۪ينَ اٰمَنُوا الَّذ۪ينَ يُق۪يمُونَ
الصَّلٰوةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكٰوةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ ﴿٥٥﴾ وَمَنْ يَتَوَلَّ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ
وَالَّذ۪ينَ اٰمَنُوا فَاِنَّ حِزْبَ اللّٰهِ هُمُ الْغَالِبُونَ ﴿٥٦﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ
اٰمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الَّذ۪ينَ اتَّخَذُوا د۪ينَكُمْ هُزُواً وَلَعِباً مِنَ الَّذ۪ينَ اُو۫تُوا
الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَالْكُفَّارَ اَوْلِيَٓاءَۚ وَاتَّقُوا اللّٰهَ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِن۪ينَ ﴿٥٧﴾

51. Ey iman edenler, yahudi ve hıristiyanları veli edinmeyin! Onlar birbirinin velisidirler ve sizden kim onları veli edinirse, elbette onlardandır. Şübhesiz Allah zalim kavmi hidayet etmez.

52. İmdi kalp (*zihniyet*)lerinde hastalık olanların, "Başımıza bir musibet gelmesinden endişe ediyoruz" diyerek, onlara (*yaranmaya*) koşuştuklarını görürsün; ancak umulur ki Allah, (*beklenen*) fethi veya katından bir durum meydana getirir de içlerinde saklı tuttukları (*yahudi taraftarlığı*)na pişman olurlar.

53. İman edenler de (*yahudilere*) derler ki: "Sizinle beraber olduklarına dair Allah'a var güç-

leriyle yemin edenler bunlar mıydı? Bütün çabaları boşa gitti, dolayısıyla hüsrana uğradılar."

54. Ey iman edenler! Sizden kim dininden dönerse, ileride Allah öyle bir toplum getirecektir ki, onları sever, onlar da O'nu severler, mü'minlere karşı alçak gönüllü ve kâfirlere karşı izzetlidirler; Allah yolunda cihat eder ve hiçbir kınayanın kınamasından korkmazlar. İşte bu, Allah'ın lütfudur; onu dilediğine verir ve Allah geniş (*bol lütuf sahibi*)dir, hakkıyla bilendir.

55. Sizin veliniz ancak Alah, elçisi ve iman edenlerdir ki, onlar rükû' eden (*boyun eğen*)ler olarak namazı dosdoğru kılar ve zekâtı verirler.

56. Allah'ı, elçisini ve iman edenleri her kim veli (*kayırıcı/müttefik*) edinirse... galip olanlar, ancak Allah'ın hizbi (*cemaati*)dir.

57. Ey iman edenler, sizden önce kendilerine kitap verilenlerden ve kâfir (*müşrik*)lerden dininizi alay ve eğlenceye alanları veli edinmeyin ve Allah'(*a asi olmak*)tan sakının! Eğer mü'min iseniz...

وَاِذَا نَادَيْتُمْ اِلَى الصَّلٰوةِ اتَّخَذُوهَا هُزُوًا وَلَعِبًا ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا
يَعْقِلُونَ ﴿٥٨﴾ قُلْ يَا اَهْلَ الْكِتَابِ هَلْ تَنْقِمُونَ مِنَّا اِلَّا اَنْ اٰمَنَّا بِاللّٰهِ
وَمَا اُنْزِلَ اِلَيْنَا وَمَا اُنْزِلَ مِنْ قَبْلُ وَاَنَّ اَكْثَرَكُمْ فَاسِقُونَ ﴿٥٩﴾ قُلْ
هَلْ اُنَبِّئُكُمْ بِشَرٍّ مِنْ ذٰلِكَ مَثُوبَةً عِنْدَ اللّٰهِ مَنْ لَعَنَهُ اللّٰهُ وَغَضِبَ
عَلَيْهِ وَجَعَلَ مِنْهُمُ الْقِرَدَةَ وَالْخَنَازِيرَ وَعَبَدَ الطَّاغُوتَ اُولٰئِكَ شَرٌّ
مَكَانًا وَاَضَلُّ عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ ﴿٦٠﴾ وَاِذَا جَاؤُكُمْ قَالُوا اٰمَنَّا وَقَدْ
دَخَلُوا بِالْكُفْرِ وَهُمْ قَدْ خَرَجُوا بِهِ وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا كَانُوا يَكْتُمُونَ
﴿٦١﴾ وَتَرٰى كَثِيرًا مِنْهُمْ يُسَارِعُونَ فِي الْاِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَاَكْلِهِمُ
السُّحْتَ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٦٢﴾ لَوْلَا يَنْهٰيهُمُ الرَّبَّانِيُّونَ
وَالْاَحْبَارُ عَنْ قَوْلِهِمُ الْاِثْمَ وَاَكْلِهِمُ السُّحْتَ لَبِئْسَ مَا كَانُوا
يَصْنَعُونَ ﴿٦٣﴾ وَقَالَتِ الْيَهُودُ يَدُ اللّٰهِ مَغْلُولَةٌ غُلَّتْ اَيْدِيهِمْ وَلُعِنُوا
بِمَا قَالُوا بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ يُنْفِقُ كَيْفَ يَشَاءُ وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا
مِنْهُمْ مَا اُنْزِلَ اِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا وَاَلْقَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ
وَالْبَغْضَاءَ اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ كُلَّمَا اَوْقَدُوا نَارًا لِلْحَرْبِ اَطْفَاَهَا اللّٰهُ
وَيَسْعَوْنَ فِي الْاَرْضِ فَسَادًا وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ﴿٦٤﴾

58. Namaza çağırdığınızda, onu (*okuduğunuz ezanı*) alay ve eğlence konusu yaparlar; bu da onların akletmeyen (*anlayışsız*) bir kavim olmalarındandır.

59. De ki: "Ey kitap ehli, sırf Allah'a, bize indirilene ve daha önce indirilene iman ettiğimizden ötürü mü bize içerlemektesiniz? Oysa sizin çoğunuz fâsık kişilersiniz.

60. De ki: "Size, Allah katında durumu daha kötü olanları bildireyim mi? Allah'ın lanetlediği, gazap ettiği ve içlerinden maymunlar, domuzlar ve tağut (*zorba/şeytan*)a kulluk edenler çıkardığı kişiler; işte konumu en kötü ve doğru yoldan en sapkın olanlar onlardır!"

61. Size geldiklerinde, "Amenna (*inandık*)" derler; oysa (*yanınıza*) kâfir olarak girmiş ve kâfir olarak çıkmışlardır. Allah, ketmettikleri şeyi en iyi bilendir.

62. Birçoğunun günaha, düşmanlığa ve haram yemeğe koşuştuklarını görürsün! Elbette onlar, ne kötü işler çevirmektedirler!

63. Rabbânî (*ruhânî*)leri ve bilginleri onları eğri söz söylemek ve haram yemekten sakındırmalıydılar! Gerçekten ne kötü şey yapmaktadırlar!

64. Yahudiler, "Allah'ın eli bağlı (*sıkı*)dır" dediler. Söyledikleri yüzünden elleri bağlansın ve lânetlensinler! Gerçek şu ki, O'nun iki eli de açıktır; dilediği gibi infak (*nimet bahş*)eder. Andolsun, rabbinin sana indirdiği (*Kur'an*), onların pekçoğunun azgınlık ve kâfirliğini artıracaktır! Aralarına, kıyamete kadar sürecek düşmanlık ve kindarlığı soktuk. Savaş için ne zaman bir ateş yaktılarsa, Allah onu söndürdü. O yer (*bulundukları yöre*)de bozgunculuk yapmaya çalışırlar ve Allah bozguncuları sevmez.

وَلَوْ اَنَّ اَهْلَ الْكِتَابِ اٰمَنُوا وَاتَّقَوْا لَكَفَّرْنَا عَنْهُمْ سَيِّـَٔاتِهِمْ
وَلَاَدْخَلْنَاهُمْ جَنَّاتِ النَّع۪يمِ ﴿٦٥﴾ وَلَوْ اَنَّهُمْ اَقَامُوا التَّوْرٰيةَ
وَالْاِنْج۪يلَ وَمَٓا اُنْزِلَ اِلَيْهِمْ مِنْ رَبِّهِمْ لَاَكَلُوا مِنْ فَوْقِهِمْ
وَمِنْ تَحْتِ اَرْجُلِهِمْ مِنْهُمْ اُمَّةٌ مُقْتَصِدَةٌ وَكَث۪يرٌ مِنْهُمْ سَٓاءَ
مَا يَعْمَلُونَ ﴿٦٦﴾ يَٓا اَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَٓا اُنْزِلَ اِلَيْكَ مِنْ
رَبِّكَ وَاِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللّٰهُ يَعْصِمُكَ
مِنَ النَّاسِ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِر۪ينَ ﴿٦٧﴾ قُلْ
يَٓا اَهْلَ الْكِتَابِ لَسْتُمْ عَلٰى شَيْءٍ حَتّٰى تُق۪يمُوا التَّوْرٰيةَ
وَالْاِنْج۪يلَ وَمَٓا اُنْزِلَ اِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ وَلَيَز۪يدَنَّ كَث۪يرًا مِنْهُمْ
مَٓا اُنْزِلَ اِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ
الْكَافِر۪ينَ ﴿٦٨﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَالَّذ۪ينَ هَادُوا وَالصَّابِؤُنَ
وَالنَّصَارٰى مَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا
فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٩﴾ لَقَدْ اَخَذْنَا م۪يثَاقَ
بَن۪ٓي اِسْرَٓائ۪يلَ وَاَرْسَلْنَٓا اِلَيْهِمْ رُسُلًا كُلَّمَا جَٓاءَهُمْ رَسُولٌ
بِمَا لَا تَهْوٰٓى اَنْفُسُهُمْ فَر۪يقًا كَذَّبُوا وَفَر۪يقًا يَقْتُلُونَ ﴿٧٠﴾

65. Eğer kitap ehli, iman etseler ve takva sahibi olsalardı, elbette (*geçmiş*) günahlarını kaldırır ve kendilerini nimetleri bol cennetlere koyardık.

66. Eğer Tevrat'i, İncil'i ve rableri tarafından kendilerine indirileni dosdoğru uygulasalardı, elbette üstleri ve ayakları altı (*yerüstü ve yeraltı kaynakları*)ndan yararlanırlardı. Onlardan da ılımlı bir ümmet (*cemaat*) vardır; ama pekçoğu, ne kötü işler çevirmektedirler!

67. Ey elçimiz, rabbinden sana indirileni (*tastamam*) tebliğ et ve eğer yapmazsan, O'nun mesajını tebliğ etmiş olmazsın! Allah seni o insan (*düşman*)lardan korur ve kesinlikle Allah, kâfir kavmi hidayet etmez.

68. De ki: "Ey kitap ehli! Tevrat'ı, İncil'i ve rabbiniz tarafından size indirileni dosdoğru uygulamadığınız sürece hiçbir esasa dayalı değilsiniz!" Andolsun, rabbinin sana indirdiği (*Kur'an*), onların birçoğunun azgınlık ve kâfirliğini artıracaktır; dolayısıyla o kâfir kavme üzülme!

69. İman edenler (*müslümanlar*), yahudiler, sabi'ler [32] ve hıristiyanlar ise, her kim Allah'a ve son gün (*ahiret*)e iman eder ve salih amel (*yararlı iş*) yaparsa, onlara hiçbir korku yoktur ve de onlar üzülmeyeceklerdir.

70. Andolsun, İsrailoğullarından kesin (*itaat*) söz(*ü*) aldık ve onlara elçiler gönderdik! Bir elçi, ne zaman onlara canlarının çekmediği bir şey getirdiyse, kimini yalanladılar, kimini de öldürüyorlardı.

(32) Bu kelimenin izahı için, Bakara sûresi 62. âyetine yazdığımız dipnota bakınız.

وَحَسِبُوٓا اَلَّا تَكُونَ فِتْنَةٌ فَعَمُوا وَصَمُّوا ثُمَّ تَابَ
اللّٰهُ عَلَيْهِمْ ثُمَّ عَمُوا وَصَمُّوا كَثِيرٌ مِنْهُمْ وَاللّٰهُ بَصِيرٌ
بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿٧١﴾ لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوٓا اِنَّ اللّٰهَ هُوَ
الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ وَقَالَ الْمَسِيحُ يَا بَنٖٓي اِسْرَٓاءِيلَ
اعْبُدُوا اللّٰهَ رَبّٖي وَرَبَّكُمْ اِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللّٰهِ فَقَدْ
حَرَّمَ اللّٰهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوٰيهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمٖينَ
مِنْ اَنْصَارٍ ﴿٧٢﴾ لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوٓا اِنَّ اللّٰهَ
ثَالِثُ ثَلٰثَةٍ وَمَا مِنْ اِلٰهٍ اِلَّٓا اِلٰهٌ وَاحِدٌ وَاِنْ لَمْ يَنْتَهُوا
عَمَّا يَقُولُونَ لَيَمَسَّنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ
اَلٖيمٌ ﴿٧٣﴾ اَفَلَا يَتُوبُونَ اِلَى اللّٰهِ وَيَسْتَغْفِرُونَهُ وَاللّٰهُ
غَفُورٌ رَحٖيمٌ ﴿٧٤﴾ مَا الْمَسٖيحُ ابْنُ مَرْيَمَ اِلَّا رَسُولٌ
قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ وَاُمُّهُ صِدّٖيقَةٌ كَانَا يَأْكُلَانِ
الطَّعَامَ اُنْظُرْ كَيْفَ نُبَيِّنُ لَهُمُ الْاٰيَاتِ ثُمَّ انْظُرْ اَنّٰى
يُؤْفَكُونَ ﴿٧٥﴾ قُلْ اَتَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مَا لَا يَمْلِكُ
لَكُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَاللّٰهُ هُوَ السَّمٖيعُ الْعَلٖيمُ ﴿٧٦﴾

71. Hiçbir fitne (*belâ/karışıklık*) olmayacağını sanıp, dolayısıyla kör ve sağır kesildiler. Sonra Allah tevbelerini kabul buyurdu. Sonra (*yine*) birçoğu, kör ve sağır kesildiler. Allah, yaptıkları her şeyi hakkıyla görendir.

72. Andolsun, "Allah, Meryem oğlu Mesih'in ta kendisidir" diyenler kâfirdirler! Halbuki Mesih şöyle demiştir: "Ey İsrailoğulları! Benim rabbim, sizin de rabbiniz olan Allah'a kulluk edin! Gerçek şu ki kim Allah'a ortak koşarsa, Allah ona cennetini haram kılar ve barınağı ateştir. Zalimlerin asla yardımcıları yoktur."

73. Andolsun, "Allah, üçün üçüncüsüdür" diyenler de kâfirdirler! Halbuki tek bir tanrıdan başka hiçbir tanrı yoktur. Eğer bu dediklerinden vazgeçmezlerse, küfre saplananlarının başlarına elbette çok acı bir azap gelecektir.

74. Böyle iken Allah'a tevbe etmeyecek ve O'ndan bağışlanma dilenmeyecekler mi? Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

75. Meryem oğlu Mesih ancak bir elçidir; kendisinden önce nice elçiler gelip geçmiştir ve annesi bir sıddika (*dosdoğru kadın*)dır. İkisi de yemek yer (*beslenir*)lerdi. Bak, onlara âyetlerimizi nasıl açıklıyoruz; sonra bak, nasıl ayartılıyorlar?!

76. De ki: "Size zarar da fayda da veremeyen şeylere mi Allah'ın dışında kulluk ediyorsunuz?" Kuşkusuz Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.

قُلْ يَٓا اَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا ف۪ي د۪ينِكُمْ غَيْرَ
الْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعُٓوا اَهْوَٓاءَ قَوْمٍ قَدْ ضَلُّوا مِنْ قَبْلُ
وَاَضَلُّوا كَث۪يرًا وَضَلُّوا عَنْ سَوَٓاءِ السَّب۪يلِ ﴿٧٧﴾
لُعِنَ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا مِنْ بَن۪ٓي اِسْرَٓائ۪يلَ عَلٰى
لِسَانِ دَاوُ۫دَ وَع۪يسَى ابْنِ مَرْيَمَۜ ذٰلِكَ بِمَا عَصَوْا
وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿٧٨﴾ كَانُوا لَا يَتَنَاهَوْنَ عَنْ مُنْكَرٍ
فَعَلُوهُۜ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٧٩﴾ تَرٰى كَث۪يرًا
مِنْهُمْ يَتَوَلَّوْنَ الَّذ۪ينَ كَفَرُواۜ لَبِئْسَ مَا قَدَّمَتْ لَهُمْ
اَنْفُسُهُمْ اَنْ سَخِطَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ وَفِي الْعَذَابِ هُمْ
خَالِدُونَ ﴿٨٠﴾ وَلَوْ كَانُوا يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالنَّبِيِّ وَمَٓا
اُنْزِلَ اِلَيْهِ مَا اتَّخَذُوهُمْ اَوْلِيَٓاءَ وَلٰكِنَّ كَث۪يرًا مِنْهُمْ
فَاسِقُونَ ﴿٨١﴾ لَتَجِدَنَّ اَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِلَّذ۪ينَ
اٰمَنُوا الْيَهُودَ وَالَّذ۪ينَ اَشْرَكُواۚ وَلَتَجِدَنَّ اَقْرَبَهُمْ مَوَدَّةً
لِلَّذ۪ينَ اٰمَنُوا الَّذ۪ينَ قَالُٓوا اِنَّا نَصَارٰىۜ ذٰلِكَ بِاَنَّ مِنْهُمْ
قِسّ۪يس۪ينَ وَرُهْبَانًا وَاَنَّهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٨٢﴾

77. De ki: "Ey kitap ehli, dininizde gerçek dışı aşırı gitmeyin ve daha önce dalâlete düşen toplumun havasına uymayın ki, onlar birçoklarını dalâlete düşürmüş ve doğru yoldan sapmışlardır!"

78. İsrailoğullarından küfre saplananlar, Davud ve Meryem oğlu İsa diliyle lânetlendiler. Bu da isyan etme (*emirlere karşı gelme*)leri ve (*hukuka*) tecavüz ediyor olmalarındandı!

79. İşledikleri kötülüklerden birbirlerini sakındırmazlardı. Elbette ne kötü işler çevirmekte idiler!

80. Onlardan birçoğunun, küfre saplanan (*şirk koşan*)ları veli edindiklerini görürsün. Gerçekten kendileri için ne kötü yatırım yapmışlar; Allah da bu yüzden onlara gazap etmiştir. Elbette onlar, azapta temelli kalıcıdırlar.

81. Eğer Allah'a, bu peygambere ve ona indirilene (*Kur'an'a*) inansalardı, o (*şirk koşa*)nları veli edinmezlerdi ve fakat onların birçoğu fâsık (*sapkın*)dır.

82. İman edenlere, düşmanlık bakımından insanların en azılısı olarak elbette yahudileri ve şirk koşanları bulacaksın ve onların, sevgi ve ilgi bakımından iman edenlere en yakını olarak da elbette, "Biz hıristiyanız" diyenleri bulacaksın; çünkü onların birtakım keşişleri ve rahipleri vardır ve onlar büyüklük taslamazlar.

وَاِذَا سَمِعُوا مَٓا اُنْزِلَ اِلَى الرَّسُولِ تَرٰٓى اَعْيُنَهُمْ تَف۪يضُ مِنَ
الدَّمْعِ مِمَّا عَرَفُوا مِنَ الْحَقِّۚ يَقُولُونَ رَبَّنَٓا اٰمَنَّا فَاكْتُبْنَا مَعَ
الشَّاهِد۪ينَ ﴿٨٣﴾ وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَمَا جَٓاءَنَا مِنَ الْحَقِّۙ
وَنَطْمَعُ اَنْ يُدْخِلَنَا رَبُّنَا مَعَ الْقَوْمِ الصَّالِح۪ينَ ﴿٨٤﴾ فَاَثَابَهُمُ
اللّٰهُ بِمَا قَالُوا جَنَّاتٍ تَجْر۪ي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِد۪ينَ
ف۪يهَاۜ وَذٰلِكَ جَزَٓاءُ الْمُحْسِن۪ينَ ﴿٨٥﴾ وَالَّذ۪ينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا
بِاٰيَاتِنَٓا اُو۬لٰٓئِكَ اَصْحَابُ الْجَح۪يمِ ﴿٨٦﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا
لَا تُحَرِّمُوا طَيِّبَاتِ مَٓا اَحَلَّ اللّٰهُ لَكُمْ وَلَا تَعْتَدُواۜ اِنَّ اللّٰهَ لَا
يُحِبُّ الْمُعْتَد۪ينَ ﴿٨٧﴾ وَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللّٰهُ حَلَالًا طَيِّبًاۖ
وَاتَّقُوا اللّٰهَ الَّذ۪ٓي اَنْتُمْ بِه۪ مُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾ لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللّٰهُ
بِاللَّغْوِ ف۪ٓي اَيْمَانِكُمْ وَلٰكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا عَقَّدْتُمُ الْاَيْمَانَۚ
فَكَفَّارَتُهُٓ اِطْعَامُ عَشَرَةِ مَسَاك۪ينَ مِنْ اَوْسَطِ مَا تُطْعِمُونَ
اَهْل۪يكُمْ اَوْ كِسْوَتُهُمْ اَوْ تَحْر۪يرُ رَقَبَةٍۜ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ
ثَلٰثَةِ اَيَّامٍۜ ذٰلِكَ كَفَّارَةُ اَيْمَانِكُمْ اِذَا حَلَفْتُمْۜ وَاحْفَظُٓوا
اَيْمَانَكُمْۜ كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمْ اٰيَاتِه۪ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٨٩﴾

83. Elçimize indirileni dinlediklerinde, gerçeği bildikleri için gözlerinin yaşla dolup taştığını görürsün: "Rabbimiz!" derler, "İman ettik, bizi de şehadet edenlerle beraber yaz.

84. Allah'a ve bize ulaşan gerçeğe niçin iman etmeyelim? Kaldı ki rabbimizin bizi de salih kavim (*iyiler*) arasına katmasına can atmaktayız."

85. Allah da bu sözlerinden ötürü onları, altlarından nehirler akan, içlerinde temelli kalacakları cennetlerle ödüllendirdi. İşte o (*cennet*), iyi davrananların mükâfatıdır!

86. Küfre saplanan ve âyetlerimizi yalanlayanlar ise, onlar cehennemliktirler!

87. Ey iman edenler! Allah'ın size helâl kıldığı tertemiz nimetleri haram kılmayın ve haddi (*sınırı*) aşmayın! Kesinlikle Allah haddi aşanları sevmez.

88. Allah'ın size bahşettiği helâl, tertemiz nimetlerden yeyin ve Allah'(*a asi olmak*)tan sakının, ki siz O'na iman edenlersiniz!

89. Allah sizi, boş bulunarak ettiğiniz yeminlerden ötürü cezalandırmaz; ancak kasıtlı olarak ettiğiniz (*sonra da bozduğunuz*) yeminlerden ötürü cezalandırır. İmdi bunun keffareti, ailenize ortalama yedirdiğinizden on yoksulu yedirmek veya onları giydirmek veya bir gerdan (*köle*) azat etmektir. Ancak kim (*maddî imkân*) bulamazsa, üç gün oruç tutmalıdır. İşte yemin ettiğiniz vakit yeminlerinizi (*bozmanı*)n keffareti budur! Yeminlerinizi koruyun! Allah size böylece âyetlerini açıklıyor, ta ki şükredesiniz.

يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُٓوا اِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْاَنْصَابُ وَالْاَزْلَامُ
رِجْسٌ مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٩٠﴾ اِنَّمَا
يُر۪يدُ الشَّيْطَانُ اَنْ يُوقِعَ بَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَٓاءَ فِي الْخَمْرِ
وَالْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللّٰهِ وَعَنِ الصَّلٰوةِ فَهَلْ اَنْتُمْ مُنْتَهُونَ
﴿٩١﴾ وَاَط۪يعُوا اللّٰهَ وَاَط۪يعُوا الرَّسُولَ وَاحْذَرُوا فَاِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَاعْلَمُٓوا
اَنَّمَا عَلٰى رَسُولِنَا الْبَلَاغُ الْمُب۪ينُ ﴿٩٢﴾ لَيْسَ عَلَى الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جُنَاحٌ ف۪يمَا طَعِمُٓوا اِذَا مَا اتَّقَوْا وَاٰمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ثُمَّ اتَّقَوْا وَاٰمَنُوا ثُمَّ اتَّقَوْا وَاَحْسَنُوا وَاللّٰهُ
يُحِبُّ الْمُحْسِن۪ينَ ﴿٩٣﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا لَيَبْلُوَنَّكُمُ اللّٰهُ بِشَيْءٍ
مِنَ الصَّيْدِ تَنَالُهُٓ اَيْد۪يكُمْ وَرِمَاحُكُمْ لِيَعْلَمَ اللّٰهُ مَنْ يَخَافُهُ بِالْغَيْبِ
فَمَنِ اعْتَدٰى بَعْدَ ذٰلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ اَل۪يمٌ ﴿٩٤﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا
لَا تَقْتُلُوا الصَّيْدَ وَاَنْتُمْ حُرُمٌ وَمَنْ قَتَلَهُ مِنْكُمْ مُتَعَمِّدًا فَجَزَٓاءٌ مِثْلُ
مَا قَتَلَ مِنَ النَّعَمِ يَحْكُمُ بِه۪ ذَوَا عَدْلٍ مِنْكُمْ هَدْيًا بَالِغَ الْكَعْبَةِ اَوْ
كَفَّارَةٌ طَعَامُ مَسَاك۪ينَ اَوْ عَدْلُ ذٰلِكَ صِيَامًا لِيَذُوقَ وَبَالَ اَمْرِه۪ عَفَا
اللّٰهُ عَمَّا سَلَفَ وَمَنْ عَادَ فَيَنْتَقِمُ اللّٰهُ مِنْهُ وَاللّٰهُ عَز۪يزٌ ذُو انْتِقَامٍ ﴿٩٥﴾

90. Ey iman edenler! İçki, kumar (*şans oyunları*), dikili taş (*put*)lar ve fal okları elbette şeytan işi bir ricz (*pislik*)dir; dolayısıyla bunlardan kaçının, ta ki felah bulasınız.

91. Şeytan, içki ve kumar yoluyla ancak aranıza düşmanlık ve kin sokmak ve sizi Allah'ın zikrinden ve namazdan alıkoymak ister; artık vazgeçmelisiniz.

92. Allah'a itaat edin, elçisine de itaat edin ve (*günahlardan*) sakının; ama yüz çevirirseniz, bilin ki elçimizin görevi ancak apaçık tebliğdir.

93. İman eden ve salih amel (*yararlı iş*)ler yapanlara; takvalı oldukları, imanlarında sebat ve salih amellere devam ettikleri, sonra takvalı olup imanlarını pekiştirdikleri, sonra takvalı olup iyi davranış sergiledikleri takdirde, yudumladıkları şey (*yasaklanmasından önce içtikleri içki*)den ötürü elbette hiçbir günah yoktur. Allah iyi davrananları sever.

94. Ey iman edenler! Allah, kendisinden kimin gıyaben korktuğunu belirlemek için mutlaka sizi, (*ihramlı iken*) ellerinizin ve mızraklarınızın erişeceği av hayvanlarından bazılarıyla deneyecektir. Artık bundan sonra kim haddi aşar (*ihramlı iken avlanır*)sa, elbette ona çok acı bir azap vardır.

95. Ey iman edenler! İhramlı iken av hayvanını öldürmeyin ve sizden kim kasıtlı olarak öldürürse, cezası, yaptığı işin vebalini tatması için ya avladığı hayvanın ehli hayvanlardan dengidir ki, buna (*denkliğe*) iki adaletli kişiniz hükmeder ve kurbanlık olarak Kâ'be'ye ulaştırılır veya keffaret olarak (*yeterli sayıda*) yoksulun yedirilmesi veya bunun oruç olarak dengidir. Allah, geçmişi affetmiştir ve kim dönerse, Allah ondan intikam alır. Allah çok izzetlidir, intikam alıcıdır.

أحل لكم صيد البحر وطعامه متاعا لكم وللسيارة وحرم
عليكم صيد البر ما دمتم حرما واتقوا الله الذى اليه
تحشرون ﴿٩٦﴾ جعل الله الكعبة البيت الحرام قياما
للناس والشهر الحرام والهدى والقلائد ذلك لتعلموا ان
الله يعلم ما فى السموات وما فى الارض وان الله بكل
شىء عليم ﴿٩٧﴾ اعلموا ان الله شديد العقاب وان الله
غفور رحيم ﴿٩٨﴾ ما على الرسول الا البلاغ والله يعلم ما
تبدون وما تكتمون ﴿٩٩﴾ قل لا يستوى الخبيث والطيب
ولو اعجبك كثرة الخبيث فاتقوا الله يا اولى الالباب
لعلكم تفلحون ﴿١٠٠﴾ يا ايها الذين امنوا لا تسئلوا عن
اشياء ان تبد لكم تسؤكم وان تسئلوا عنها حين ينزل
القران تبد لكم عفا الله عنها والله غفور حليم ﴿١٠١﴾ قد
سالها قوم من قبلكم ثم اصبحوا بها كافرين ﴿١٠٢﴾ ما جعل
الله من بحيرة ولا سائبة ولا وصيلة ولا حام ولكن الذين
كفروا يفترون على الله الكذب واكثرهم لا يعقلون ﴿١٠٣﴾

96. Deniz (*su*) avı ve onun yenmesi, bir meta (*gıda/yararlanma*) olarak size ve gezginlere helal kılındı; kara avı ise, ihramlı olduğunuz sürece size haramdır ve toplanıp huzuruna çıkarılacağınız Allah'(*a asi olmak*)tan sakının!

97. Allah; Kabe'yi, o kutsal mabedi, haram ay'ı, hediye kurbanlıkları ve gerdanlıklarını insanlar için bir kıyam (*nizam/yaşam tarzı*) kılmıştır. Bu da Allah'ın, göklerde ve yerde ne varsa hepsini bildiğini ve Allah'ın, her şeyi hakkıyla bilen olduğunu bilmeniz içindir.

98. Allah'ın çok şiddetli cezalandıran ve Allah'ın çok bağışlayıcı, çok merhametli olduğunu bilin!

99. Elçimizin görevi ancak tebliğdir! Allah, açığa vurduğunuz ve ketmettiğiniz her şeyi bilir.

100. De ki: "Pis ve temiz bir değildir; pisin çokluğuna şaşmış olsan da (*onları temize tercih etme*)." İmdi ey akıl ve iz'an sahipleri, Allah'(*a asi olmak*)tan sakının!

101. Ey iman edenler, açıklandığı takdirde hoşlanmayacağınız şeyleri sormayın ve eğer Kur'an indirilirken sorarsanız, size açıklanır (*da sıkıntıya düşersiniz*). Allah, onları bağışlamıştır ve Allah çok bağışlayıcıdır, çok halimdir.

102. Sizden önceki bir kavim de onları sordu, sonra onları(*n açıklanan hükümlerini*) tanımadılar.

103. Allah bahire, sâibe, vasîle ve hâm diye bir hüküm koymadı; ancak küfre saplananlar Allah'a asılsız isnatta bulunmaktadırlar ve onların birçoğu akletmez (*düşünmez*)ler. (34)

(34) Cahiliye devri müşriklerinin bir dizi batıl inanç ve adetleri bu âyet-i kerimede sergilenmektedir. Bahîre, beş kez doğuran ve beşinci yavrusu erkek olan devedir ki, kulağı çentilerek putlara adanır, sırtına binilmez ve yük vurulmazdı. Sâibe, çıktığı seferden sağ salim evine dönen veya hastalıktan şifa bulan kişinin putlara adayıp salıverdiği devedir. Vasîle, erkek ve dişi ikiz doğuran davardır ki, ikizlerin dişisi, erkeğini kesilmekten kurtarırdı. Hâm ise, erkek devedir ki, kendisinden on kez döl alındıktan sonra salıverilirdi.

وَاِذَا ق۪يلَ لَهُمْ تَعَالَوْا اِلٰى مَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ وَاِلَى الرَّسُولِ قَالُوا حَسْبُنَا
مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ اٰبَٓاءَنَاۜ اَوَلَوْ كَانَ اٰبَٓاؤُ۬هُمْ لَا يَعْلَمُونَ شَيْـٔاً وَلَا
يَهْتَدُونَ ﴿١٠٤﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا عَلَيْكُمْ اَنْفُسَكُمْۚ لَا يَضُرُّكُمْ
مَنْ ضَلَّ اِذَا اهْتَدَيْتُمْۜ اِلَى اللّٰهِ مَرْجِعُكُمْ جَم۪يعاً فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا
كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٠٥﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا شَهَادَةُ بَيْنِكُمْ اِذَا
حَضَرَ اَحَدَكُمُ الْمَوْتُ ح۪ينَ الْوَصِيَّةِ اثْنَانِ ذَوَا عَدْلٍ مِنْكُمْ
اَوْ اٰخَرَانِ مِنْ غَيْرِكُمْ اِنْ اَنْتُمْ ضَرَبْتُمْ فِي الْاَرْضِ فَاَصَابَتْكُمْ
مُص۪يبَةُ الْمَوْتِۜ تَحْبِسُونَهُمَا مِنْ بَعْدِ الصَّلٰوةِ فَيُقْسِمَانِ بِاللّٰهِ
اِنِ ارْتَبْتُمْ لَا نَشْتَر۪ي بِه۪ ثَمَناً وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبٰىۙ وَلَا نَكْتُمُ
شَهَادَةَ اللّٰهِ اِنَّٓا اِذاً لَمِنَ الْاٰثِم۪ينَ ﴿١٠٦﴾ فَاِنْ عُثِرَ عَلٰٓى اَنَّهُمَا
اسْتَحَقَّٓا اِثْماً فَاٰخَرَانِ يَقُومَانِ مَقَامَهُمَا مِنَ الَّذ۪ينَ اسْتَحَقَّ
عَلَيْهِمُ الْاَوْلَيَانِ فَيُقْسِمَانِ بِاللّٰهِ لَشَهَادَتُنَٓا اَحَقُّ مِنْ شَهَادَتِهِمَا
وَمَا اعْتَدَيْنَٓا اِنَّٓا اِذاً لَمِنَ الظَّالِم۪ينَ ﴿١٠٧﴾ ذٰلِكَ اَدْنٰٓى اَنْ يَأْتُوا
بِالشَّهَادَةِ عَلٰى وَجْهِهَٓا اَوْ يَخَافُٓوا اَنْ تُرَدَّ اَيْمَانٌ بَعْدَ اَيْمَانِهِمْۜ
وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاسْمَعُواۜ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِق۪ينَ ﴿١٠٨﴾

104. Onlara, "Allah'ın indirdiğine (*Kur'an'a*) ve elçisine gelin" denilince, "Atalarımızı üzerinde bulduğumuz şey bize yeter!" dediler. Ataları hiçbir şey bilmiyorlar ve hidayetten yoksun olsalar da mı (*onlara uyacaklar*)?

105. Ey iman edenler, siz kendinize mukayyet olun! Eğer hidayette olursanız, dalâlette kalanlar size zarar veremezler. Hepinizin dönüşü mutlaka Allah'adır; dolayısıyla yaptığınız her şeyi size bildirecektir.

106. Ey iman edenler! Birinize ölüm gelip çatınca, vasiyeti sırasında sizden iki adaletli kişiyi veya ölüm musibeti yolculukta başınıza gelir (*de sizden şahit bulunmaz*) ise, sizden olmayan diğer iki kişiyi aranızda şahit tutun. Namazdan sonra onları (*şahitlik için*) alıkoyarsınız; ancak (*kendilerinden*) kuşkulanırsanız, Allah'a şöyle yemin ederler: "Akrabamız bile olsa, bunu (*yeminimizi*) hiçbir bedel karşılığında satmayız ve Allah'ın bize yüklediği şahitliği ketmetmeyiz; aksi takdirde biz elbette günah (*suç*) işleyenlerdeniz."

107. Böyle iken eğer bir günaha girdikleri (*yalan söyledikleri*) ortaya çıkarılırsa, haklarına tecavüz ettikleri kişi (*vâris*)lerden (*ölüye*) en yakın olan diğer ikisi onların yerini alıp, Allah'a şöyle yemin ederler: "Andolsun, bizim şahitliğimiz onlarınkinden daha doğrudur ve biz (*hukuka*) tecavüz etmedik; aksi halde biz elbette zalimlerdeniz."

108. Şahitliği gerektiği gibi yerine getirmeleri veya yemin etmeleri ardından yeminlerin (*varislerce*) reddedilmesinden çekinmeleri için en uygun olan da budur! Allah'(*a asi olmak*)tan sakının ve (*emirlerini*) dinleyin. Allah, sapkın kavmi hidayet etmez.

يَوْمَ يَجْمَعُ اللّٰهُ الرُّسُلَ فَيَقُولُ مَاذَٓا اُجِبْتُمْ قَالُوا لَا
عِلْمَ لَنَا اِنَّكَ اَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ﴿١٠٩﴾ اِذْ قَالَ اللّٰهُ يَا
عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ اذْكُرْ نِعْمَتِي عَلَيْكَ وَعَلٰى وَالِدَتِكَ
اِذْ اَيَّدْتُكَ بِرُوحِ الْقُدُسِ تُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا
وَاِذْ عَلَّمْتُكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرٰيةَ وَالْاِنْجِيلَ وَاِذْ
تَخْلُقُ مِنَ الطِّينِ كَهَيْـَٔةِ الطَّيْرِ بِاِذْنِي فَتَنْفُخُ فِيهَا فَتَكُونُ
طَيْرًا بِاِذْنِي وَتُبْرِئُ الْاَكْمَهَ وَالْاَبْرَصَ بِاِذْنِي وَاِذْ تُخْرِجُ
الْمَوْتٰى بِاِذْنِي وَاِذْ كَفَفْتُ بَنِٓي اِسْرَٓاءِيلَ عَنْكَ اِذْ
جِئْتَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ اِنْ هٰذَٓا اِلَّا
سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿١١٠﴾ وَاِذْ اَوْحَيْتُ اِلَى الْحَوَارِيِّنَ اَنْ اٰمِنُوا
بِي وَبِرَسُولِي قَالُٓوا اٰمَنَّا وَاشْهَدْ بِاَنَّنَا مُسْلِمُونَ ﴿١١١﴾ اِذْ
قَالَ الْحَوَارِيُّونَ يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ هَلْ يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ
اَنْ يُنَزِّلَ عَلَيْنَا مَٓائِدَةً مِنَ السَّمَٓاءِ قَالَ اتَّقُوا اللّٰهَ اِنْ كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ ﴿١١٢﴾ قَالُوا نُرِيدُ اَنْ نَأْكُلَ مِنْهَا وَتَطْمَئِنَّ قُلُوبُنَا
وَنَعْلَمَ اَنْ قَدْ صَدَقْتَنَا وَنَكُونَ عَلَيْهَا مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿١١٣﴾

109. Allah, elçilerini toplayıp da, "Size ne cevap verildi?" diye sorduğu gün, şöyle diyeceklerdir: "Bizim (*ardımızdan olup bitenler hakkında*) hiçbir bilgimiz yoktur; bütün gaybların (*bilinmeyenlerin*) yegâne bileni ancak sensin!"

110. Nitekim Allah, "Ey Meryem oğlu İsa" buyuracaktır, "Sana ve annene olan nimetimi hatırla! Şöyle ki seni kutsal ruh (*Cebrail*) ile destekledim; beşikteyken ve yetişkinken insanlarla konuşurdun. Hani sana yazıyı, hikmeti, Tevrat ve İncil'i öğretmiştim. Hani benim iznimle çamurdan kuşa benzer bir şekil yaratıp (*maket yapıp*) ona üflerdin de iznimle kuş oluverirdi. Anadan doğma körü ve alacalıyı iznimle iyileştirirdin; ölüleri de iznimle çıkarıyor (*diriltiyor*)dun. Hani İsrailoğulları'na, kendilerine apaçık delil (*mucize*)lerle geldiğin, onlardan küfre saplananlar da, "Bu, düpedüz bir sihirdir!" dediklerinde senden el çektirmiştim."

111. Havarilere, "Bana ve elçime iman edin!" diye vahyettiğim (*dolaylı olarak bildirdiğim*)de, "İman ettik, bizim müslüman olduğumuza şahit ol!" dediler.

112. Havariler, "Ey Meryem oğlu İsa, rabbin bize gökten bir sofra indirebilir mi?" dediklerinde, dedi ki: "Allah'a karşı takvalı olun (*azabından sakının*), eğer mü'min iseniz..."

113. Dediler ki: "Ondan yemeyi, kalplerimizin mutmain olma (*yatışma*)sını, bize doğru söylediğini bilmeyi ve onun şahitlerinden olmayı istiyoruz."

قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ اللّٰهُمَّ رَبَّنَٓا اَنْزِلْ عَلَيْنَا مَٓائِدَةً مِنَ السَّمَٓاءِ
تَكُونُ لَنَا عِيدًا لِاَوَّلِنَا وَاٰخِرِنَا وَاٰيَةً مِنْكَۚ وَارْزُقْنَا وَاَنْتَ خَيْرُ
الرَّازِقٖينَ ﴿١١٤﴾ قَالَ اللّٰهُ اِنّٖي مُنَزِّلُهَا عَلَيْكُمْۚ فَمَنْ يَكْفُرْ بَعْدُ
مِنْكُمْ فَاِنّٖٓي اُعَذِّبُهُ عَذَابًا لَٓا اُعَذِّبُهُٓ اَحَدًا مِنَ الْعَالَمٖينَ ﴿١١٥﴾ وَاِذْ
قَالَ اللّٰهُ يَا عٖيسَى ابْنَ مَرْيَمَ ءَاَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونٖي وَاُمِّيَ
اِلٰهَيْنِ مِنْ دُونِ اللّٰهِۜ قَالَ سُبْحَانَكَ مَا يَكُونُ لٖٓي اَنْ اَقُولَ مَا لَيْسَ
لٖي بِحَقٍّۜ اِنْ كُنْتُ قُلْتُهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُۜ تَعْلَمُ مَا فٖي نَفْسٖي وَلَٓا اَعْلَمُ
مَا فٖي نَفْسِكَۜ اِنَّكَ اَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ﴿١١٦﴾ مَا قُلْتُ لَهُمْ اِلَّا مَٓا
اَمَرْتَنٖي بِهٖٓ اَنِ اعْبُدُوا اللّٰهَ رَبّٖي وَرَبَّكُمْۚ وَكُنْتُ عَلَيْهِمْ شَهٖيدًا مَا
دُمْتُ فٖيهِمْۚ فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنٖي كُنْتَ اَنْتَ الرَّقٖيبَ عَلَيْهِمْۜ وَاَنْتَ عَلٰى
كُلِّ شَيْءٍ شَهٖيدٌ ﴿١١٧﴾ اِنْ تُعَذِّبْهُمْ فَاِنَّهُمْ عِبَادُكَۚ وَاِنْ تَغْفِرْ لَهُمْ
فَاِنَّكَ اَنْتَ الْعَزٖيزُ الْحَكٖيمُ ﴿١١٨﴾ قَالَ اللّٰهُ هٰذَا يَوْمُ يَنْفَعُ الصَّادِقٖينَ
صِدْقُهُمْۜ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرٖي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدٖينَ فٖيهَٓا اَبَدًاۜ
رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُۜ ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظٖيمُ ﴿١١٩﴾ لِلّٰهِ مُلْكُ
السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا فٖيهِنَّۜ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدٖيرٌ ﴿١٢٠﴾

114. "Allahumme (*ya Allah*), ey rabbimiz" dedi Meryem oğlu İsa, "Gökten bize öyle bir sofra indir ki, bizim için de evvelkilerimiz ve sonrakilerimiz için de bir bayram (*sevinç kaynağı*) ve senin bir âyetin (*büyük mucizen*) olsun; bizi rızıklandır ve sen rızıklandıranların en hayırlısısın!"

115. Allah şöyle buyurdu: "Kesinlikle ben, onu size indireceğim; ancak ondan sonra içinizden kim kâfirlik (*nankörlük*) ederse, alemlerden hiç kimseye etmediğim azabı ona ederim."

116. Allah, "Ey Meryem oğlu İsa, sen mi insanlara, "Allah'ın dışında beni ve annemi birer tanrı edinin" dedin buyurduğunda, "Seni tenzih ederim!" diyecektir, "Hakkım olmayan şeyi söylemek bana yaraşmaz. Onu söylemiş olsaydım, elbette bilirdin. Sen içimdekini bilirsin ve ben senin içindekini bilmem. Kuşkusuz sen, bütün gayb (*sır*)ların yegane bilenisin.

117. Onlara sadece bana emrettiğini, "Benim rabbim, sizin de rabbiniz olan Allah'a kulluk edin!" dedim. İçlerinde kaldığım sürece onlara görgü şahidi idim; ama beni vefat ettirdiğinde, onları hakkıyla denetleyen yalnız sendin ve elbette sen, her şeyin hakkıyla şahidisin.

118. Eğer onlara azap edersen, kuşkusuz onlar senin kullarındır ve eğer kendilerini bağışlarsan, elbette sen cok izzetlisin, çok hikmetlisin."

119. Allah şöyle buyuracaktır: "İşte bu, doğrulara doğruluklarının fayda verdiği gündür!" Elbette onlara altlarından ırmaklar akan, içlerinde sonsuza dek temelli kalacakları cennetler vardır. Allah onlardan razı, onlar da Allah'tan razıdırlar. İşte o çok büyük kazanç budur!"

120. Göklerin, yerin ve aralarında var olan her şeyin mülkü ancak Allah'ındır ve O, her şeye hakkıyla güç yetirendir.

سُورَةُ الْاَنْعَامِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ مِائَةٌ وَخَمْسٌ وَسِتُّونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ
اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذٖي خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَجَعَلَ
الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ ثُمَّ الَّذٖينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ ﴿١﴾ هُوَ
الَّذٖي خَلَقَكُمْ مِنْ طٖينٍ ثُمَّ قَضٰٓى اَجَلًا وَاَجَلٌ مُسَمًّى
عِنْدَهُ ثُمَّ اَنْتُمْ تَمْتَرُونَ ﴿٢﴾ وَهُوَ اللّٰهُ فِي السَّمٰوَاتِ وَفِي
الْاَرْضِ يَعْلَمُ سِرَّكُمْ وَجَهْرَكُمْ وَيَعْلَمُ مَا تَكْسِبُونَ ﴿٣﴾
وَمَا تَأْتٖيهِمْ مِنْ اٰيَةٍ مِنْ اٰيَاتِ رَبِّهِمْ اِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضٖينَ
﴿٤﴾ فَقَدْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَٓاءَهُمْ فَسَوْفَ يَأْتٖيهِمْ اَنْبٰٓؤُا
مَا كَانُوا بِهٖ يَسْتَهْزِؤُنَ ﴿٥﴾ اَلَمْ يَرَوْا كَمْ اَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ
مِنْ قَرْنٍ مَكَّنَّاهُمْ فِي الْاَرْضِ مَا لَمْ نُمَكِّنْ لَكُمْ وَاَرْسَلْنَا
السَّمَٓاءَ عَلَيْهِمْ مِدْرَارًا وَجَعَلْنَا الْاَنْهَارَ تَجْرٖي مِنْ تَحْتِهِمْ
فَاَهْلَكْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَاَنْشَاْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا اٰخَرٖينَ ﴿٦﴾
وَلَوْ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ كِتَابًا فٖي قِرْطَاسٍ فَلَمَسُوهُ بِاَيْدٖيهِمْ لَقَالَ
الَّذٖينَ كَفَرُٓوا اِنْ هٰذَٓا اِلَّا سِحْرٌ مُبٖينٌ ﴿٧﴾ وَقَالُوا لَوْلَٓا اُنْزِلَ
عَلَيْهِ مَلَكٌ وَلَوْ اَنْزَلْنَا مَلَكًا لَقُضِيَ الْاَمْرُ ثُمَّ لَا يُنْظَرُونَ ﴿٨﴾

EL-EN'ÂM SÛRESİ[35]

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Hamdolsun Allah'a ki, gökleri ve yeri yarattı; karanlıkları ve nuru var etti! Sonra (*yine*) küfre saplananlar, (*putlarını*) rableriyle denkleştiriyorlar.

2. Sizi çamurdan yaratan, sonra bir süre (*ömür*) biçen O'dur. Belirli bir süre (*kıyamet*) de O'nun nezdi (*ilmi*)ndedir. Sonra (*yine*) siz kuşku duyuyorsunuz!

3. Göklerde ve yerde Allah O'dur. Gizlinizi de açığınızı da bilir. Yapacağınız her şeyi bilir.

4. Kendilerine rablerinin âyetlerinden gelen herbir âyetten kesinlikle yüz çeviriyorlar.

5. Nitekim onlara gelen hakkı (*Kur'an'ı*) yalanladılar; ancak alaya aldıkları şeyin haberleri yakında kendilerine ulaşacaktır.

6. Onlardan önce nice çağ (*kuşak*)ları helâk ettiğimizi görmedi (*bilmedi*)ler mi? Yurtlarında onları, size vermediğimiz imkânlarla donatmış, göğü (*bulutları*) bol yağmur yüklü olarak onlara göndermiş ve altlarından ırmaklar akıtmıştık; böyle iken günahları yüzünden onları helâk ettik ve onlardan sonra başka bir çağ kurduk.

7. Sana kağıda yazılı bir kitap indirsek ve ona elleriyle dokunsalar, mutlaka o küfre saplananlar, "Bu, ancak apaçık bir büyüdür!" diyeceklerdir.

8. Üstelik dediler ki: "Ona (*bizim de görüp konuşacağımız*) bir melek indirilmeliydi!" Eğer melek indirseydik, elbette işleri bitirilir, sonra (*inanmazlarsa*) kendilerine mühlet verilmezdi.

(35) En'âm; deve, sığır ve davar türlerinden evcil hayvan demek olan "neam"ın çoğul şeklidir ve bu türler, yaratıcının insanlara büyük bir nimeti olduğundan "neam" (*nimet*) olarak adlandırılmıştır. Sûre Mekke'de inmiş olup, 165 âyet içermektedir; ancak bunlardan 91-93. ve 151-153. âyetlerin Medine'de indiği belirtilmiştir.

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ مَلَكًا لَجَعَلْنَاهُ رَجُلًا وَلَلَبَسْنَا عَلَيْهِمْ مَا يَلْبِسُونَ
﴿٩﴾ وَلَقَدِ اسْتُهْزِئَ بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذِينَ
سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِؤُنَ ﴿١٠﴾ قُلْ سِيرُوا فِي
الْاَرْضِ ثُمَّ انْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ ﴿١١﴾ قُلْ
لِمَنْ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ قُلْ لِلّٰهِ كَتَبَ عَلٰى نَفْسِهِ
الرَّحْمَةَ لَيَجْمَعَنَّكُمْ اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ اَلَّذِينَ
خَسِرُوا اَنْفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٢﴾ وَلَهُ مَا سَكَنَ فِي
الَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٣﴾ قُلْ اَغَيْرَ اللّٰهِ اَتَّخِذُ
وَلِيًّا فَاطِرِ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَهُوَ يُطْعِمُ وَلَا يُطْعَمُ
قُلْ اِنِّي اُمِرْتُ اَنْ اَكُونَ اَوَّلَ مَنْ اَسْلَمَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ
الْمُشْرِكِينَ ﴿١٤﴾ قُلْ اِنِّي اَخَافُ اِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ
يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٥﴾ مَنْ يُصْرَفْ عَنْهُ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمَهُ وَذٰلِكَ
الْفَوْزُ الْمُبِينُ ﴿١٦﴾ وَاِنْ يَمْسَسْكَ اللّٰهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ
لَهُ اِلَّا هُوَ وَاِنْ يَمْسَسْكَ بِخَيْرٍ فَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
﴿١٧﴾ وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ﴿١٨﴾

9. Eğer onu (*elçimizi*) bir melek yapsaydık, (*iletişim kurabilmeleri için*) mutlaka onu adam (*insan suretinde*) yapardık ve elbette onları düştükleri zihin karmaşasına yine düşürürdük.

10. Andolsun, senden önce de nice elçilerle alay edildi; ama onlarla alay edenleri, alaya aldıkları şey (*azap*) kuşatıverdi.

11. De ki: "Bu yer (*yöre*)de dolaşın da yalanlayanların akıbetinin nice olduğuna bir bakın!"

12. De ki: "Göklerde ve yerde ne varsa hepsi kimindir?" De ki: "Merhamet etmeyi kendine yazan (*gerekli kılan*) Allah'ındır! Mutlaka sizi, (*geleceği*) hakkında asla şüphe olmayan kıyamet gününde toplayacaktır." Kendilerini hüsrana uğratanlar ise, onlar iman etmezler.

13. Gecede ve gündüzde barınan her şey elbette O'nundur. O hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.

14. De ki: "Göklerin ve yerin yaratıcısı olan, yediren (*besleyen*) ve yedirilmeyen Allah'tan başkasını mı veli edineceğim?" De ki: "Müslüman olanların ilki olmam bana emredildi." Ve sakın ortak koşanlardan olma!

15. De ki: "Eğer rabbime isyan edersem, elbette çok büyük bir günün azabından korkarım!"

16. O gün azap kimin başından savılırsa, elbet onu (*Allah*) esirgemiştir. İşte apaçık kazanç budur!

17. Allah sana bir zarar dokundurursa, onu kendisinden başka açacak (*kaldıracak*) hiçbir güç yoktur ve eğer sana bir hayır dokundurursa... elbette O, her şeye hakkıyla güç yetirendir.

18. O, kullarının üstünde kahir (*hâkim*)dir. O çok hikmetlidir, (*her şeyden*) hakkıyla haberdardır.

19. De ki: "Şahitlik bakımından hangi şey (*varlık*) daha yüce (*güvenilir*)dir?" De ki: "Allah, (*elçisi olduğuma dair*) benimle sizin aranızda hakkıyla şahittir! Bana bu Kur'an, sizi ve ulaştığı herkesi uyarmam için vahyedildi. Gerçekten siz, Allah'la beraber başka tanrıların olduğuna şahitlik eder misiniz?" De ki: "Ben şahitlik etmem!" De ki: "O, ancak tek bir tanrıdır ve kesinlikle ben, sizin koştuğunuz ortaklardan uzağım."

20. Kendilerine kitap verdiklerimiz, oğullarını tanıdıkları gibi onu (*İslâm Peygamberini*) tanırlar. Kendilerini hüsrana uğratanlar ise, onlar iman etmezler.

21. Allah'a yalan yere isnatta bulunan veya âyetlerini yalanlayandan kim daha zalimdir? Gerçek şu ki zalimler iflah olmazlar.

22. Hepsini haşrettiğimiz (*mahşere topladığımız*) gün... sonra şirk koşanlara, "Sizin iddia ettiğiniz (*Allah'a koştuğunuz*) ortaklarınız nerede?" buyuracağız.

23. Sonra onların başvuracakları tek fitne (*çare*), "Rabbimiz Allah hakkı için, biz ortak koşanlar değildik!" demeleridir.

24. Bak, kendilerine karşı da nasıl yalan söyleyecekler ve uydurdukları şeyler (*sahte tanrılar*), nasıl onları yüz üstü bırakacaktır!

25. Onların (*Kur'an okurken*) sana kulak kabartanları da vardır; oysa onu anlamalarını engelleyen kalplerine perdeler ve kulaklarına

قُلْ اَيُّ شَيْءٍ اَكْبَرُ شَهَادَةًۜ قُلِ اللّٰهُ شَه۪يدٌ بَيْن۪ي وَبَيْنَكُمْ وَاُو۫حِيَ اِلَيَّ
هٰذَا الْقُرْاٰنُ لِاُنْذِرَكُمْ بِه۪ وَمَنْ بَلَغَۜ اَئِنَّكُمْ لَتَشْهَدُونَ اَنَّ مَعَ اللّٰهِ اٰلِهَةً
اُخْرٰىۜ قُلْ لَٓا اَشْهَدُۚ قُلْ اِنَّمَا هُوَ اِلٰهٌ وَاحِدٌ وَاِنَّن۪ي بَر۪ٓيءٌ مِمَّا تُشْرِكُونَۢ
﴿١٩﴾ اَلَّذ۪ينَ اٰتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ اَبْنَٓاءَهُمْۢ اَلَّذ۪ينَ
خَسِرُٓوا اَنْفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ۟ ﴿٢٠﴾ وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى
عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا اَوْ كَذَّبَ بِاٰيَاتِه۪ۜ اِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿٢١﴾ وَيَوْمَ
نَحْشُرُهُمْ جَم۪يعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذ۪ينَ اَشْرَكُٓوا اَيْنَ شُرَكَٓاؤُ۬كُمُ الَّذ۪ينَ
كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٢٢﴾ ثُمَّ لَمْ تَكُنْ فِتْنَتُهُمْ اِلَّٓا اَنْ قَالُوا وَاللّٰهِ رَبِّنَا مَا
كُنَّا مُشْرِك۪ينَ ﴿٢٣﴾ اُنْظُرْ كَيْفَ كَذَبُوا عَلٰٓى اَنْفُسِهِمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ
مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٢٤﴾ وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ اِلَيْكَۚ وَجَعَلْنَا عَلٰى
قُلُوبِهِمْ اَكِنَّةً اَنْ يَفْقَهُوهُ وَف۪ٓي اٰذَانِهِمْ وَقْرًاۜ وَاِنْ يَرَوْا كُلَّ اٰيَةٍ لَا يُؤْمِنُوا
بِهَاۜ حَتّٰٓى اِذَا جَٓاؤُ۫كَ يُجَادِلُونَكَ يَقُولُ الَّذ۪ينَ كَفَرُٓوا اِنْ هٰذَٓا اِلَّٓا
اَسَاط۪يرُ الْاَوَّل۪ينَ ﴿٢٥﴾ وَهُمْ يَنْهَوْنَ عَنْهُ وَيَنْـَٔوْنَ عَنْهُۚ وَاِنْ يُهْلِكُونَ اِلَّٓا
اَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٦﴾ وَلَوْ تَرٰٓى اِذْ وُقِفُوا عَلَى النَّارِ فَقَالُوا
يَا لَيْتَنَا نُرَدُّ وَلَا نُكَذِّبَ بِاٰيَاتِ رَبِّنَا وَنَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِن۪ينَ ﴿٢٧﴾

ağırlık vurduk. Her çeşit âyeti (*mucizeyi*) görseler inanmazlar; nihayet yanına geldiklerinde seninle cebelleşirler. Küfre saplananlar, "Bu (*Kur'an*)" diyorlar, "Evvelkilerin esatiri (*efsanesi/mitolojisi*)nden ibarettir!"

26. Ondan hem (*insanları*) sakındırırlar, hem de uzak durur (*anlamaya yanaşmaz*)lar; oysa farkında olmadan düpedüz kendilerini mahvediyorlar.

27. Bir de ateş (*cehennem*)e karşı durdurulduklarında (*onları*) görmelisin! Nitekim, "Keşke geriye döndürülsek de rabbimizin âyetlerini yalanlamasak ve mü'minlerden olsak!" diyeceklerdir.

بَلْ بَدَا لَهُمْ مَا كَانُوا يُخْفُونَ مِنْ قَبْلُ وَلَوْ رُدُّوا لَعَادُوا لِمَا نُهُوا
عَنْهُ وَاِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٢٨﴾ وَقَالُوا اِنْ هِيَ اِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا وَمَا
نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ ﴿٢٩﴾ وَلَوْ تَرٰى اِذْ وُقِفُوا عَلٰى رَبِّهِمْ قَالَ اَلَيْسَ
هٰذَا بِالْحَقِّ قَالُوا بَلٰى وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ
تَكْفُرُونَ ﴿٣٠﴾ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللّٰهِ حَتّٰى اِذَا
جَاءَتْهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً قَالُوا يَا حَسْرَتَنَا عَلٰى مَا فَرَّطْنَا فِيهَا وَهُمْ
يَحْمِلُونَ اَوْزَارَهُمْ عَلٰى ظُهُورِهِمْ اَلَا سَاءَ مَا يَزِرُونَ ﴿٣١﴾ وَمَا
الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا اِلَّا لَعِبٌ وَلَهْوٌ وَلَلدَّارُ الْاٰخِرَةُ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ
اَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٣٢﴾ قَدْ نَعْلَمُ اِنَّهُ لَيَحْزُنُكَ الَّذِي يَقُولُونَ فَاِنَّهُمْ
لَا يُكَذِّبُونَكَ وَلٰكِنَّ الظَّالِمِينَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ يَجْحَدُونَ ﴿٣٣﴾ وَلَقَدْ
كُذِّبَتْ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ فَصَبَرُوا عَلٰى مَا كُذِّبُوا وَاُوذُوا حَتّٰى
اَتٰيهُمْ نَصْرُنَا وَلَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِ اللّٰهِ وَلَقَدْ جَاءَكَ مِنْ نَبَاِ۬ي
الْمُرْسَلِينَ ﴿٣٤﴾ وَاِنْ كَانَ كَبُرَ عَلَيْكَ اِعْرَاضُهُمْ فَاِنِ اسْتَطَعْتَ
اَنْ تَبْتَغِيَ نَفَقًا فِي الْاَرْضِ اَوْ سُلَّمًا فِي السَّمَاءِ فَتَأْتِيَهُمْ بِاٰيَةٍ وَلَوْ
شَاءَ اللّٰهُ لَجَمَعَهُمْ عَلَى الْهُدٰى فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿٣٥﴾

28. Gerçek şu ki, daha önce gizledikleri (*kötülükler*) önlerine serildi. Eğer geri döndürülseler de mutlaka kendilerine yasaklanan (*günah*)lara döneceklerdir ve onlar kesinlikle yalancıdırlar.

29. Dediler ki: "Bütün hayat, bizim dünya hayatımızdan ibarettir ve öldükten sonra asla yeniden diriltilmeyeceğiz."

30. Bir de rablerinin huzurunda durduruldukları̇nda (*onları*) görmelisin: "Bu (*yeniden diriliş*), hak değil mi?" buyuracaktır. "Rabbimiz hakkı için, evet haktır!" diyeceklerdir. "O halde" buyuracak, "İnkarcılık ettiğinizden ötürü azabı tadın!"

31. Allah'la buluşmayı yalanlayanlar, elbette hüsrana uğrayacaklardır. Nihayet o saat (*kıyamet*) ansızın başlarına gelince, (*günah*) yüklerini sırtlarında taşırlarken diyeceklerdir ki: "Dünyadaki tefrit (*ihmal*)lerimizden ötürü vah bize!" Dikkat, onlar ne kötü yük yükleneceklerdir!

32. Dünya hayatı ancak bir oyun ve eğlencedir ve ahiret yurdu, elbette takva sahipleri için daha hayırlıdır. Böyle iken siz aklınızı kullanmaz mısınız?

33. Söyledikleri şeyin seni üzdüğünü elbette biliyoruz. Aslında onlar seni yalanlamıyorlar, fakat o zalimler, Allah'ın âyetlerini inkâr ediyorlar.

34. Andolsun, senden önce nice elçiler yalanlandılar! Ama onlar, yalanlanmalarına ve eziyet görmelerine sabretti (*göğüs gerdi*)ler, nihayet yardımımız onlara ulaştı. Allah'ın kelime (*prensip*)lerini değiştirecek hiçbir güç yoktur. Andolsun, o elçilerin haberlerinden bir kesit sana ulaştı!

35. Eğer (*imandan*) yüz çevirmeleri sana ağır geldiyse, yerde tünel açmaya veya göğe merdiven dayamaya gücün yeterse, (*haydi yap da*) onlara bir âyet (*mucize*) getir! Allah dileseydi, elbette hepsini hidayette toplardı. O halde sakın cahilce davrananlardan olma!

إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ وَالْمَوْتٰى يَبْعَثُهُمُ اللّٰهُ ثُمَّ اِلَيْهِ
يُرْجَعُونَ ﴿٣٦﴾ وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ اٰيَةٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ اِنَّ اللّٰهَ
قَادِرٌ عَلٰى اَنْ يُنَزِّلَ اٰيَةً وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٧﴾ وَمَا
مِنْ دَٓابَّةٍ فِي الْاَرْضِ وَلَا طَٓائِرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ اِلَّٓا اُمَمٌ اَمْثَالُكُمْ
مَا فَرَّطْنَا فِي الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ ثُمَّ اِلٰى رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ ﴿٣٨﴾
وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا صُمٌّ وَبُكْمٌ فِي الظُّلُمَاتِ مَنْ يَشَاِ اللّٰهُ
يُضْلِلْهُ وَمَنْ يَشَاْ يَجْعَلْهُ عَلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٣٩﴾ قُلْ
اَرَاَيْتَكُمْ اِنْ اَتٰيكُمْ عَذَابُ اللّٰهِ اَوْ اَتَتْكُمُ السَّاعَةُ اَغَيْرَ اللّٰهِ
تَدْعُونَ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٠﴾ بَلْ اِيَّاهُ تَدْعُونَ فَيَكْشِفُ مَا
تَدْعُونَ اِلَيْهِ اِنْ شَٓاءَ وَتَنْسَوْنَ مَا تُشْرِكُونَ ﴿٤١﴾ وَلَقَدْ اَرْسَلْنَٓا
اِلٰٓى اُمَمٍ مِنْ قَبْلِكَ فَاَخَذْنَاهُمْ بِالْبَأْسَٓاءِ وَالضَّرَّٓاءِ لَعَلَّهُمْ
يَتَضَرَّعُونَ ﴿٤٢﴾ فَلَوْلَٓا اِذْ جَٓاءَهُمْ بَأْسُنَا تَضَرَّعُوا وَلٰكِنْ
قَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾
فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ اَبْوَابَ كُلِّ شَيْءٍ حَتّٰٓى
اِذَا فَرِحُوا بِمَٓا اُوتُٓوا اَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً فَاِذَا هُمْ مُبْلِسُونَ ﴿٤٤﴾

36. Davete, ancak duyan (*sağ*)lar icabet ederler. Ölüler ise, Allah onları yeniden diriltecek, sonra O'na döndürüleceklerdir.

37. "Rabbinden ona bir âyet (*mucize*) indirilmeliydi!" dediler. De ki: Allah'ın, âyet indirmeye elbette gücü yeter." Ancak onların pekçoğu bilmezler.

38. Yeryüzünde herbir dâbbe (*devinen canlı*) ve kanatlarını çırparak uçan herbir kuş, ancak sizin gibi ümmettir (*birer topluluktur*). Biz bu kitapta hiçbir şeyi tefrit (*ihmal*) etmedik. Sonra elbette rablerinin huzuruna toplanacaklardır.

39. Âyetlerimizi yalanlayanlar, karanlıklarda kalan sağırlar ve dilsizler (*gibi*)dirler. Allah dilediğini dalâlette bırakır ve dilediğini doğru yola iletir.

40. De ki: "Söyler misiniz, başınıza Allah'ın azabı gelirse veya o saat (*kıyamet*) size gelip çatarsa, Allah'tan başkasına mı yalvarırsınız? Eğer dürüst iseniz...

41. Gerçek şu ki, yalnız O'na yalvarırsınız; dolayısıyla kaldırılmasını istediğiniz (*musibet*)i dilerse kaldırır ve koştuğunuz ortakları unutursunuz."

42. Andolsun, senden önceki ümmet (*millet*)lere de elçiler gönderdik; onları da darlık ve sıkıntıyla cezalandırdık, ta ki boyun eğip yalvarsınlar.

43. Bari başlarına kahredici azabımız gelince boyun eğip yarvarsalardı ve fakat kalpleri kaskatı kesildi ve şeytan, yaptıkları (*kötü*) işleri onlara tezyin etti (*güzel gösterdi*).

44. İmdi kendilerine yapılan uyarıları unuttuklarında, her şeyin (*refah ve bolluk*) kapılarını onlara açtık; nihayet kendilerine verilenlerin sevincini yaşarlarken onları ansızın tutup cezalandırdık; dolayısıyla birdenbire umutsuz (*bedbaht*) oldular.

فَقُطِعَ دَابِرُ الْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
﴿٤٥﴾ قُلْ اَرَاَيْتُمْ اِنْ اَخَذَ اللّٰهُ سَمْعَكُمْ وَاَبْصَارَكُمْ وَخَتَمَ
عَلٰى قُلُوبِكُمْ مَنْ اِلٰهٌ غَيْرُ اللّٰهِ يَأْتِيكُمْ بِهِ اُنْظُرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ
الْاٰيَاتِ ثُمَّ هُمْ يَصْدِفُونَ ﴿٤٦﴾ قُلْ اَرَاَيْتَكُمْ اِنْ اَتٰيكُمْ عَذَابُ
اللّٰهِ بَغْتَةً اَوْ جَهْرَةً هَلْ يُهْلَكُ اِلَّا الْقَوْمُ الظَّالِمُونَ ﴿٤٧﴾ وَمَا
نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ اِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَ فَمَنْ اٰمَنَ وَاَصْلَحَ
فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٤٨﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا
يَمَسُّهُمُ الْعَذَابُ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿٤٩﴾ قُلْ لَا اَقُولُ لَكُمْ
عِنْدِي خَزَائِنُ اللّٰهِ وَلَا اَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا اَقُولُ لَكُمْ اِنِّي مَلَكٌ
اِنْ اَتَّبِعُ اِلَّا مَا يُوحٰى اِلَيَّ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْاَعْمٰى وَالْبَصِيرُ
اَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ ﴿٥٠﴾ وَاَنْذِرْ بِهِ الَّذِينَ يَخَافُونَ اَنْ يُحْشَرُوا اِلٰى
رَبِّهِمْ لَيْسَ لَهُمْ مِنْ دُونِهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٥١﴾
وَلَا تَطْرُدِ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدٰوةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ
وَجْهَهُ مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَمَا مِنْ حِسَابِكَ
عَلَيْهِمْ مِنْ شَيْءٍ فَتَطْرُدَهُمْ فَتَكُونَ مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٢﴾

45. Nitekim zalimlik eden kavmin de kökü kazındı. Hamdolsun alemlerin rabbi Allah'a!

46. De ki: "Söyler misiniz, Allah kulaklarınızı ve gözlerinizi alırsa, kalplerinizi de mühürlerse, Allah'tan başka hangi tanrı bunları size (*geri*) getirir?" Bak, biz âyetlerimizi nasıl döktürüyoruz; sonra (*yine*) onlar nasıl yüz çeviriyorlar?!

47. De ki: "Söyler misiniz, Allah'ın azabı size ansızın veya açıkça gelirse... (*haliniz nice olur*)?" Zalim olan toplum kesinlikle helâk olurlar.

48. Biz elçilerimizi ancak müjdeleyici ve uyarıcılar olarak göndeririz; artık kim iman eder ve ıslah olursa, onlara hiçbir korku yoktur ve de onlar üzülmeyeceklerdir.

49. Âyetlerimizi yalanlayanlar ise, fâsık (*sapkın*)lık ettiklerinden ötürü azaba uğrayacaklardır.

50. De ki: "Size demiyorum ki, Allah'ın hazineleri yanımda (*tasarrufumda*)dır. Gaybı da bilmem. Size, bir melek olduğumu da söylemiyorum. Sadece bana vahyedilene uymaktayım!" De ki: "Kör ile gören bir midir? Yoksa siz, tefekkür etmez (*düşünmez*) misiniz?"

51. Rablerinin huzuruna çıkarılacakları için endişe edenleri -ki onların O'ndan başka hiçbir veli ve şefaatçileri yoktur- bununla (*Kur'an'la*) uyar; ta ki takvalı olsun (*azaptan sakınsın*)lar!

52. Rızasını dileyerek rablerine sabah akşam dua (*ibadet*) edenleri de (*meclisinden*) dışlama! Onların hesabından sana hiçbir sorumluluk, senin hesabından da onlara hiçbir sorumluluk yoktur ki, onları dışlayasın da zalimlerden olasın(36).

(36) Müşriklerin liderlerinden bazıları, Hz. Peygamber'e, "Şu köle ve züğürtleri meclisinden kovarsan, yanına geliriz, seninle oturur konuşuruz" demişlerdi. Köle ve züğürtlerden Ammar, Suheyb, Bilal, Selman ve benzeri yoksul müslümanları kasdediyorlardı. Hz. Peygamber, "Ben mü'minleri meclisimden kovmam!" buyurdu. Bunun üzerine, "Biz geldiğimizde onları kaldır, sonra yine otururlar" dediler. Hz. Peygamber, belki hidayetlelerine vesile olur düşüncesiyle bu isteği olumlu karşılamıştı ki, bu âyet-i kerime nazil oldu.

وَكَذٰلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لِيَقُولُٓوا اَهٰٓؤُلَٓاءِ مَنَّ اللّٰهُ
عَلَيْهِمْ مِنْ بَيْنِنَاۜ اَلَيْسَ اللّٰهُ بِاَعْلَمَ بِالشَّاكِر۪ينَ ﴿٥٣﴾ وَاِذَا
جَٓاءَكَ الَّذ۪ينَ يُؤْمِنُونَ بِاٰيَاتِنَا فَقُلْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ كَتَبَ
رَبُّكُمْ عَلٰى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَۙ اَنَّهُ مَنْ عَمِلَ مِنْكُمْ سُٓوءًا
بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابَ مِنْ بَعْدِه۪ وَاَصْلَحَ فَاَنَّهُ غَفُورٌ رَح۪يمٌ ﴿٥٤﴾
وَكَذٰلِكَ نُفَصِّلُ الْاٰيَاتِ وَلِتَسْتَب۪ينَ سَب۪يلُ الْمُجْرِم۪ينَ
﴿٥٥﴾ قُلْ اِنّ۪ي نُه۪يتُ اَنْ اَعْبُدَ الَّذ۪ينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ
قُلْ لَٓا اَتَّبِعُ اَهْوَٓاءَكُمْ قَدْ ضَلَلْتُ اِذًا وَمَٓا اَنَا۬ مِنَ الْمُهْتَد۪ينَ
﴿٥٦﴾ قُلْ اِنّ۪ي عَلٰى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبّ۪ي وَكَذَّبْتُمْ بِه۪ مَا عِنْد۪ي مَا
تَسْتَعْجِلُونَ بِه۪ اِنِ الْحُكْمُ اِلَّا لِلّٰهِ يَقُصُّ الْحَقَّ وَهُوَ خَيْرُ
الْفَاصِل۪ينَ ﴿٥٧﴾ قُلْ لَوْ اَنَّ عِنْد۪ي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِه۪ لَقُضِيَ
الْاَمْرُ بَيْن۪ي وَبَيْنَكُمْۜ وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِالظَّالِم۪ينَ ﴿٥٨﴾ وَعِنْدَهُ
مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَٓا اِلَّا هُوَۜ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِۜ
وَمَا تَسْقُطُ مِنْ وَرَقَةٍ اِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٍ ف۪ي ظُلُمَاتِ
الْاَرْضِ وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ اِلَّا ف۪ي كِتَابٍ مُب۪ينٍ ﴿٥٩﴾

53. Biz, o (*insa*)nları böylece birbirleriyle denemekteyiz ki, "Allah'ın aramızdan lütufta bulunduğu kişiler bunlar mı?!" desin (*kâfir*)ler. Allah, şükredenleri en iyi bilen değil midir?

54. Âyetlerimize iman edenler, sana geldiklerinde de ki: "Size selâm olsun! Rabbiniz, merhamet etmeyi üzerine yazdı (*gerekli kıldı*); nitekim içinizden kim cahillikle bir kötülük yapar da sonra ardından tevbe eder ve ıslah olursa, kuşkusuz O çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir."

55. Âyetlerimizi, suç (*günah*) işleyenlerin yolu belli olsun diye böylece detaylandırıyoruz.

56. De ki: "Ben, Allah'ın dışında taptıklarınıza tapmaktan menedildim!" De ki: "Ben, sizin havanıza uyamam; çünkü o takdirde elbette dalâlete düşerim ve hidayet bulanlardan olmam."

57. De ki: "Kesinlikle ben, rabbimden gelen apaçık bir kanıta dayanıyorum ve siz onu yalanladınız. Acele istediğiniz şey (*azap*) benim elimde değildir; ancak hüküm, gerçeği anlatan ve fasleden (*kesin hüküm veren*)lerin en hayırlısı olan Allah'ındır."

58. De ki: "Eğer acele istediğiniz şey benim elimde olsaydı, benimle sizin aranızdaki sorun elbette (*bir çırpıda*) bitirilirdi." Allah zalimleri en iyi bilendir.

59. Gaybın anahtarları elbette O'nun katındadır, onları ancak kendisi bilir. Karada ve denizde ne varsa hepsini bilir ve (*dalından*) düşen bir yaprağı, toprağın karanlıklarına gömülen herbir habbe (*tane*)yi, yaş ve kuru her şeyi mutlaka bilir. Kesinlikle (*hepsi*) apaçık bir kitapta (*kayıtlı*)dır.

وَهُوَ الَّذٖى يَتَوَفّٰيكُمْ بِالَّيْلِ وَيَعْلَمُ مَا جَرَحْتُمْ بِالنَّهَارِ ثُمَّ يَبْعَثُكُمْ
فٖيهِ لِيُقْضٰٓى اَجَلٌ مُسَمًّىۚ ثُمَّ اِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ ثُمَّ يُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿٦٠﴾ وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهٖ وَيُرْسِلُ عَلَيْكُمْ حَفَظَةً
حَتّٰٓى اِذَا جَٓاءَ اَحَدَكُمُ الْمَوْتُ تَوَفَّتْهُ رُسُلُنَا وَهُمْ لَا يُفَرِّطُونَ ﴿٦١﴾
ثُمَّ رُدُّٓوا اِلَى اللّٰهِ مَوْلٰيهُمُ الْحَقِّۜ اَلَا لَهُ الْحُكْمُ وَهُوَ اَسْرَعُ الْحَاسِبٖينَ
﴿٦٢﴾ قُلْ مَنْ يُنَجّٖيكُمْ مِنْ ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ تَدْعُونَهُ تَضَرُّعًا
وَخُفْيَةًۚ لَئِنْ اَنْجٰينَا مِنْ هٰذِهٖ لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرٖينَ ﴿٦٣﴾ قُلِ
اللّٰهُ يُنَجّٖيكُمْ مِنْهَا وَمِنْ كُلِّ كَرْبٍ ثُمَّ اَنْتُمْ تُشْرِكُونَ ﴿٦٤﴾ قُلْ
هُوَ الْقَادِرُ عَلٰٓى اَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا مِنْ فَوْقِكُمْ اَوْ مِنْ تَحْتِ
اَرْجُلِكُمْ اَوْ يَلْبِسَكُمْ شِيَعًا وَيُذٖيقَ بَعْضَكُمْ بَأْسَ بَعْضٍۜ اُنْظُرْ
كَيْفَ نُصَرِّفُ الْاٰيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُونَ ﴿٦٥﴾ وَكَذَّبَ بِهٖ قَوْمُكَ
وَهُوَ الْحَقُّۜ قُلْ لَسْتُ عَلَيْكُمْ بِوَكٖيلٍ ﴿٦٦﴾ لِكُلِّ نَبَاٍ مُسْتَقَرٌّ
وَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٦٧﴾ وَاِذَا رَاَيْتَ الَّذٖينَ يَخُوضُونَ فٖٓى اٰيَاتِنَا
فَاَعْرِضْ عَنْهُمْ حَتّٰى يَخُوضُوا فٖى حَدٖيثٍ غَيْرِهٖۜ وَاِمَّا يُنْسِيَنَّكَ
الشَّيْطَانُ فَلَا تَقْعُدْ بَعْدَ الذِّكْرٰى مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمٖينَ ﴿٦٨﴾

60. Geceleyin sizi vefat ettiren (*uykuya daldıran*), gündüzün ne yaptığınızı bilen, sonra belirlenen süre (*biçilen ömür*) dolsun diye gündüzün sizi yeniden dirilten O'dur. Sonra dönüşünüz ancak O'nadır, sonra da yaptığınız her şeyi size bildirecektir.

61. O, kullarının üstünde Kaahir (*mutlak hakim*)dir ve size (*meleklerden*) koruyucular gönderir. Nihayet herhangi birinize ölüm gelince, (*can almakla görevli*) elçilerimiz onu vefat ettirirler ve onlar tefrit (*vazifede kusur*) etmezler.

62. Sonra gerçek mevla (*tanrı*)ları olan Allah'a döndürülürler. Dikkat, hüküm ancak O'nundur ve O, hesabı en çabuk görendir!

63. De ki: "Kara ve denizin birtakım karanlık (*görünmez bela*)larından kim sizi kurtarıyor? Boyun bükerek ve gizlice (*açıktan ve içinizden*), "Eğer bizi bu badireden kurtarırsa, elbet şükredenlerden olacağız!" diye O'na yalvarırsınız.

64. De ki: "Allah sizi onlardan ve her sıkıntıdan kurtarıyor; sonra da O'na ortak koşuyorsunuz!"

65. De ki: "O, üstünüzden veya ayaklarınızın altından size bir azap göndermeye veya (*çekişen*) gruplar olarak sizi birbirinize düşürüp, kiminize kiminizin vurucu gücünü tattırmaya kaadirdir." Bak, anlayıp kavrasınlar diye âyetlerimizi nasıl döktürüyoruz!

66. Onu (*Kur'an'ı*), hak olduğu halde kavmin yalanladılar. De ki: "Ben, elbette başınızda bir vekil (*dayatmacı*) değilim.

67. Ancak her haberin bir karar kılma (*gerçekleşme*) süreci vardır ve ileride bileceksiniz."

68. Âyetlerimiz hakkında (*ileri geri konuşmaya*) dalanları gördüğünde, başka bir söze dalmadıkça onlardan yüz çevir! Eğer şeytan sana unutturursa, hatırladıktan sonra o zalim kavimle oturma!

وَمَا عَلَى الَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَلٰكِنْ
ذِكْرٰى لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٦٩﴾ وَذَرِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ
لَعِبًا وَلَهْوًا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا وَذَكِّرْ بِهِ أَنْ تُبْسَلَ
نَفْسٌ بِمَا كَسَبَتْ لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ
وَإِنْ تَعْدِلْ كُلَّ عَدْلٍ لَا يُؤْخَذْ مِنْهَا أُولٰئِكَ الَّذِينَ أُبْسِلُوا
بِمَا كَسَبُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا
كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿٧٠﴾ قُلْ أَنَدْعُوا مِنْ دُونِ اللّٰهِ مَا لَا
يَنْفَعُنَا وَلَا يَضُرُّنَا وَنُرَدُّ عَلٰى أَعْقَابِنَا بَعْدَ إِذْ هَدٰينَا
اللّٰهُ كَالَّذِي اسْتَهْوَتْهُ الشَّيَاطِينُ فِي الْأَرْضِ حَيْرَانَ لَهُ
أَصْحَابٌ يَدْعُونَهُ إِلَى الْهُدَى ائْتِنَا قُلْ إِنَّ هُدَى اللّٰهِ هُوَ
الْهُدٰى وَأُمِرْنَا لِنُسْلِمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٧١﴾ وَأَنْ أَقِيمُوا
الصَّلٰوةَ وَاتَّقُوهُ وَهُوَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٧٢﴾ وَهُوَ
الَّذِي خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَيَوْمَ يَقُولُ كُنْ
فَيَكُونُ قَوْلُهُ الْحَقُّ وَلَهُ الْمُلْكُ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ
عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ﴿٧٣﴾

69. Takvalı olan (*günahtan sakınan*)lara, onların (*ahiret*) hesabından hiçbir sorumluluk yoktur ve fakat uyarı yapılmalıdır, ta ki sakınsınlar.

70. Dinlerini oyun ve eğlence edinen ve dünya hayatının aldattığı kişileri (*bana*) bırak da onunla (*Kur'an'la*) öğüt ver ki, Allah'ın dışında hiçbir velisi ve şefaatçisi olmayan, her çeşit fidyeyi verse de kendisinden kabul edilmeyen hiçbir kişi, yaptıkları yüzünden helâke uğramasın. Onlar, yaptıklarından ötürü helâke sürüklenenlerdir ve kafirlik ettikleri nedeniyle elbette onlara kaynar sudan bir içecek ve çok acı bir azap vardır.

71. De ki: "Bize yararı da zararı da olmayan şeylere Allah'ın dışında dua (*kulluk*) edip, Allah bizi hidayet etmişken gerisingeri (*küfre*) döndürülelim de şeytanların aklını çeldiği, arkadaşlarının da, "Bize gel!" diye hidayete çağırdığı kişi gibi (*ara*) yerde şaşkına mı dönelim?" De ki: "Hidayet, ancak Allah'ın hidayetidir. Bize, alemlerin rabbine müslüman (*teslim*) olmamız emredildi.

72. Namazı dosdoğru kılın, O'(*nun azabı*)ndan sakının ve toplanıp huzuruna çıkarılacağınız elbette O'dur (*diye de emrolunduk*)."

73. O, gökleri ve yeri hakkaniyetle yaratandır ve (*bir şeye*) "ol" dediği gün (*an*) hemen oluverir. Sözü haktır. Sur'a üflendiği gün, mülk ancak O'nundur. Gaybı ve şehadeti (*görünmeyeni ve görüneni*) bilendir. O çok hikmetlidir, (*her şeyden*) hakkıyla haberdardır.

وَاِذْ قَالَ اِبْرٰهٖيمُ لِاَبٖيهِ اٰزَرَ اَتَتَّخِذُ اَصْنَامًا اٰلِهَةًۚ اِنّٖٓي اَرٰيكَ
وَقَوْمَكَ فٖي ضَلَالٍ مُبٖينٍ ﴿٧٤﴾ وَكَذٰلِكَ نُرٖٓي اِبْرٰهٖيمَ
مَلَكُوتَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَلِيَكُونَ مِنَ الْمُوقِنٖينَ
﴿٧٥﴾ فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ الَّيْلُ رَاٰ كَوْكَبًاۚ قَالَ هٰذَا رَبّٖيۚ فَلَمَّٓا
اَفَلَ قَالَ لَٓا اُحِبُّ الْاٰفِلٖينَ ﴿٧٦﴾ فَلَمَّا رَاَ الْقَمَرَ بَازِغًا
قَالَ هٰذَا رَبّٖيۚ فَلَمَّٓا اَفَلَ قَالَ لَئِنْ لَمْ يَهْدِنٖي رَبّٖي لَاَكُونَنَّ
مِنَ الْقَوْمِ الضَّٓالّٖينَ ﴿٧٧﴾ فَلَمَّا رَاَ الشَّمْسَ بَازِغَةً قَالَ
هٰذَا رَبّٖي هٰذَٓا اَكْبَرُۚ فَلَمَّٓا اَفَلَتْ قَالَ يَا قَوْمِ اِنّٖي بَرٖٓيءٌ مِمَّا
تُشْرِكُونَ ﴿٧٨﴾ اِنّٖي وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذٖي فَطَرَ السَّمٰوَاتِ
وَالْاَرْضَ حَنٖيفًا وَمَٓا اَنَا۬ مِنَ الْمُشْرِكٖينَۚ ﴿٧٩﴾ وَحَٓاجَّهُ
قَوْمُهُۜ قَالَ اَتُحَٓاجُّٓونّٖي فِي اللّٰهِ وَقَدْ هَدٰينِۜ وَلَٓا اَخَافُ مَا
تُشْرِكُونَ بِهٖٓ اِلَّٓا اَنْ يَشَٓاءَ رَبّٖي شَيْـًٔاۜ وَسِعَ رَبّٖي كُلَّ شَيْءٍ
عِلْمًاۜ اَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ﴿٨٠﴾ وَكَيْفَ اَخَافُ مَٓا اَشْرَكْتُمْ وَلَا
تَخَافُونَ اَنَّكُمْ اَشْرَكْتُمْ بِاللّٰهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهٖ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًاۜ
فَاَيُّ الْفَرٖيقَيْنِ اَحَقُّ بِالْاَمْنِۚ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٨١﴾

74. Bir zamanlar İbrahim, babası Azer'e şöyle demişti: "Birtakım putları tanrı mı ediniyorsun? Dolayısıyla ben, seni de kavmini de apaçık bir dalâlet içinde görüyorum."

75. Böylece biz, kesin inançlılardan olması için İbrahim'e, göklerin ve yerin melekûtü (*ihtişamlı mülkü*)nü gösteriyorduk.

76. Nitekim üzerine gecenin karanlığı çökünce, bir yıldız görüp (*keşfedip*), "İşte rabbim budur!" dedi. Ancak battığı (*ona bağladığı tanrılık umudu söndüğü*) vakit, "Batanları sevmem" dedi.

حزب ٤

77. Derken ayın doğuşunu gözlemleyince, "Rabbim budur" dedi; ama batınca, "Andolsun!" dedi, "Eğer rabbim beni hidayet etmezse, kesinlikle dalâlette kalanlardan olacağım."

78. Bir de güneşin doğuşunu gözlemleyince, "İşte rabbim bu, bu daha büyük!" dedi. Ancak batınca, "Ey kavmim!" dedi, "Ben, sizin (*Allah'a*) ortak koştuklarınızdan kesinlikle uzağım.

79. Çünkü ben yüzü (*özü*)mü, hanîf (*halis tevhitçi*) olarak gökleri ve yeri yaratana yöneltttim ve ben, ortak koşanlardan değilim."

80. Kendisiyle tartışan kavmine dedi ki: "Benimle Allah hakkında mı tartışıyorsunuz? Oysa bana doğru yolu gösterdi. Sizin O'na koştuğunuz ortaklardan korkmuyorum; rabbimin dilediği ancak olur. Rabbim, ilim yönünden her şeyi kuşatmıştır. Böyle iken siz düşünüp taşınmaz mısınız?

81. Siz, hakkında hiçbir kanıt indirmediği şeyi Allah'a ortak koşmaktan korkmuyorsunuz da ben mi sizin ortak koştuğunuz (*putlar*)dan korkacağım?! İmdi güvene bu iki gruptan hangisi (*ortak koşan mı koşmayan mı*) daha lâyıktır? Eğer biliyorsanız... (*söyleyin.*)

اَلَّذٖينَ اٰمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُٓوا اٖيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ اُو۬لٰٓئِكَ لَهُمُ الْاَمْنُ
وَهُمْ مُهْتَدُونَ ﴿٨٢﴾ وَتِلْكَ حُجَّتُنَٓا اٰتَيْنَاهَٓا اِبْرٰهٖيمَ عَلٰى
قَوْمِهٖۜ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَنْ نَشَٓاءُۜ اِنَّ رَبَّكَ حَكٖيمٌ عَلٖيمٌ ﴿٨٣﴾
وَوَهَبْنَا لَهُٓ اِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَۜ كُلًّا هَدَيْنَاۚ وَنُوحًا هَدَيْنَا مِنْ
قَبْلُ وَمِنْ ذُرِّيَّتِهٖ دَاوُ۫دَ وَسُلَيْمٰنَ وَاَيُّوبَ وَيُوسُفَ وَمُوسٰى
وَهٰرُونَۜ وَكَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنٖينَۙ ﴿٨٤﴾ وَزَكَرِيَّا وَيَحْيٰى
وَعٖيسٰى وَاِلْيَاسَۜ كُلٌّ مِنَ الصَّالِحٖينَۙ ﴿٨٥﴾ وَاِسْمٰعٖيلَ
وَالْيَسَعَ وَيُونُسَ وَلُوطًاۜ وَكُلًّا فَضَّلْنَا عَلَى الْعَالَمٖينَۙ ﴿٨٦﴾
وَمِنْ اٰبَٓائِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَاِخْوَانِهِمْۚ وَاجْتَبَيْنَاهُمْ وَهَدَيْنَاهُمْ
اِلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقٖيمٍ ﴿٨٧﴾ ذٰلِكَ هُدَى اللّٰهِ يَهْدٖي بِهٖ
مَنْ يَشَٓاءُ مِنْ عِبَادِهٖۜ وَلَوْ اَشْرَكُوا لَحَبِطَ عَنْهُمْ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿٨٨﴾ اُو۬لٰٓئِكَ الَّذٖينَ اٰتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ
وَالنُّبُوَّةَۚ فَاِنْ يَكْفُرْ بِهَا هٰٓؤُ۬لَٓاءِ فَقَدْ وَكَّلْنَا بِهَا قَوْمًا لَيْسُوا بِهَا
بِكَافِرٖينَ ﴿٨٩﴾ اُو۬لٰٓئِكَ الَّذٖينَ هَدَى اللّٰهُ فَبِهُدٰيهُمُ اقْتَدِهْۜ قُلْ
لَٓا اَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ اَجْرًاۜ اِنْ هُوَ اِلَّا ذِكْرٰى لِلْعَالَمٖينَ ﴿٩٠﴾

82. İman eden ve imanlarına hiçbir zulüm (*şirk/haksızlık*) bulaştırmayanlar ise, elbette güven (*duymak*) onların hakkıdır ve onlar hidayete erenlerdir!"

83. İşte bu, kavmine karşı İbrahim'e verdiğimiz hüccetimizdir! Biz, dilediğimizi derecelerce yükseltiriz. Kuşkusuz rabbin çok hikmetlidir, hakkıyla bilendir.

84. Ona (*oğlu*) İshak'ı ve (*torunu*) Yakub'u bahşettik, herbirine hidayet (*doğru yol rehberliği*) verdik. Daha önce de Nuh'a hidayet vermiştik. Soyundan gelen Davud, Süleyman, Eyyub, Yusuf, Musa ve Harun'a da (*hidayet verdik*). Biz, iyi davrananları böyle mükâfatlandırırız.

85. Zekeriya, Yahya, İsa ve İlyas'a da... Hepsi salih (*iyi*)lerdendir.

86. İsmail, Elyesa', Yunus ve Lut'a da... Herbirini alemlere üstün kıldık.

87. Babaları, çocukları ve kardeşlerinin bazılarını da seçkin kıldık ve doğru yola ilettik.

88. Bu (*doğru yol*), Alah'ın hidayetidir; kullarından dilediğini ona iletir! Eğer ortak koşsalardı, bütün yaptıkları elbette boşa giderdi.

89. İşte onlar, kendilerine kitap, hüküm (*hikmet/iktidar*) ve peygamberlik verdiğimiz kişilerdir! Artık onu (*bizim hidayetimizi*) bunlar inkâr ederlerse, onu asla inkâr etmeyen bir toplumu ona vekil etmişizdir.

90. Onlar, Allah'ın hidayet ettiği kişilerdir; sen de onların hidayetine uy! De ki: "Buna (*tebliğ görevime*) karşı sizden hiçbir ücret istemiyorum; o (*Kur'an*), bütün alamlere ancak bir öğüttür!"

وَمَا قَدَرُوا اللّٰهَ حَقَّ قَدْرِهٖٓ اِذْ قَالُوا مَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ عَلٰى بَشَرٍ مِنْ
شَيْءٍۜ قُلْ مَنْ اَنْزَلَ الْكِتَابَ الَّذ۪ي جَٓاءَ بِه۪ مُوسٰى نُورًا وَهُدًى
لِلنَّاسِ تَجْعَلُونَهُ قَرَاط۪يسَ تُبْدُونَهَا وَتُخْفُونَ كَث۪يرًاۚ وَعُلِّمْتُمْ
مَا لَمْ تَعْلَمُٓوا اَنْتُمْ وَلَٓا اٰبَٓاؤُ۬كُمْۜ قُلِ اللّٰهُۙ ثُمَّ ذَرْهُمْ ف۪ي خَوْضِهِمْ
يَلْعَبُونَ ﴿٩١﴾ وَهٰذَا كِتَابٌ اَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ مُصَدِّقُ الَّذ۪ي بَيْنَ يَدَيْهِ
وَلِتُنْذِرَ اُمَّ الْقُرٰى وَمَنْ حَوْلَهَاۜ وَالَّذ۪ينَ يُؤْمِنُونَ بِالْاٰخِرَةِ يُؤْمِنُونَ
بِه۪ وَهُمْ عَلٰى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٩٢﴾ وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى
عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا اَوْ قَالَ اُو۫حِيَ اِلَيَّ وَلَمْ يُوحَ اِلَيْهِ شَيْءٌ وَمَنْ قَالَ
سَاُنْزِلُ مِثْلَ مَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُۜ وَلَوْ تَرٰٓى اِذِ الظَّالِمُونَ ف۪ي غَمَرَاتِ
الْمَوْتِ وَالْمَلٰٓئِكَةُ بَاسِطُٓوا اَيْد۪يهِمْۚ اَخْرِجُٓوا اَنْفُسَكُمْۜ اَلْيَوْمَ
تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ تَقُولُونَ عَلَى اللّٰهِ غَيْرَ الْحَقِّ
وَكُنْتُمْ عَنْ اٰيَاتِه۪ تَسْتَكْبِرُونَ ﴿٩٣﴾ وَلَقَدْ جِئْتُمُونَا فُرَادٰى
كَمَا خَلَقْنَاكُمْ اَوَّلَ مَرَّةٍ وَتَرَكْتُمْ مَا خَوَّلْنَاكُمْ وَرَٓاءَ ظُهُورِكُمْۚ
وَمَا نَرٰى مَعَكُمْ شُفَعَٓاءَكُمُ الَّذ۪ينَ زَعَمْتُمْ اَنَّهُمْ ف۪يكُمْ شُرَكٰٓؤُا۬ۜ
لَقَدْ تَقَطَّعَ بَيْنَكُمْ وَضَلَّ عَنْكُمْ مَا كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٩٤﴾

91. Allah'ı hakkıyla takdir etmedi (*yahudi*)ler; şöyle ki, "Allah, hiçbir insana hiçbir şey indirmemiştir" dediler: De ki: "Musa'nın, bir nur ve hidayet kaynağı olarak insanlara getirdiği, sizin de kağıtlara döküp (*kimini*) açıkladığınız, bir çoğunu da (*işinize gelmediği için*) gizlediğiniz o kitabı (*Tevrat'ı*) kim indirdi? Sizin ve atalarınızın bilmediğiniz şeyler de (*bu Kur'an sayesinde*) size öğretildi." De ki: "Allah (*indirdi*)." Sonra bırak onları, (*batıla*) dalışlarında oyalanıp dursunlar.

92. Bu (*Kur'an*) da kendisinden öncekini doğrulayan ve anakent (*Mekke*) ve çevresinde bulunanları uyarasın diye indirdiğimiz bir mübarek kitaptır. Ahirete inananlar ona iman ederler ve onlar namazlarını elbette korur (*devamlı kılar*)lar.

93. Allah'a asılsız isnatta bulunan veya kendisine bir şey vahyedilmediği halde, "Bana vahyedildi" diyen ve, " Allah'ın indirdiğinin benzerini ben de indireceğim" diyenden kim daha zalimdir? Bir de o zalimleri can çekişirken, melekler de (*canlarını almaya*) ellerini uzatmışken görmelisin: "Canlarınızı" (*der melekler*), "Çıkarın (*teslim edin*)! Allah hakkında gerçekdışı söylemleriniz ve âyetlerine karşı büyüklük taslamanızdan ötürü bugün onur kırıcı bir azaba çarptırılacaksınız."

94. Andolsun, başlangıçta sizi yarattığımız gibi fert (*çıplak birey*)ler olarak bize geleceksiniz ve kullanımınıza verdiğimiz her şeyi arkanızda bırakacaksınız! Size (*kulluğunuza*) ortak olduklarını sandığınız şefaatçilerinizi de yanınızda görmeyeceyiz. Andolsun, aranızdaki bağlar kopmuş olacak ve (*şefaatçi*) sandıklarınız sizi yüz üstü bırakacaktır.

إِنَّ اللّٰهَ فَالِقُ الْحَبِّ وَالنَّوٰى يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَمُخْرِجُ
الْمَيِّتِ مِنَ الْحَيِّ ذٰلِكُمُ اللّٰهُ فَاَنّٰى تُؤْفَكُونَ ﴿٩٥﴾ فَالِقُ
الْاِصْبَاحِ وَجَعَلَ الَّيْلَ سَكَنًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ حُسْبَانًا
ذٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿٩٦﴾ وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ النُّجُومَ
لِتَهْتَدُوا بِهَا فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ قَدْ فَصَّلْنَا الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ
يَعْلَمُونَ ﴿٩٧﴾ وَهُوَ الَّذِي اَنْشَاَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ فَمُسْتَقَرٌّ
وَمُسْتَوْدَعٌ قَدْ فَصَّلْنَا الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ يَفْقَهُونَ ﴿٩٨﴾ وَهُوَ الَّذِي
اَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَاَخْرَجْنَا بِهِ نَبَاتَ كُلِّ شَيْءٍ فَاَخْرَجْنَا
مِنْهُ خَضِرًا نُخْرِجُ مِنْهُ حَبًّا مُتَرَاكِبًا وَمِنَ النَّخْلِ مِنْ طَلْعِهَا
قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ وَجَنَّاتٍ مِنْ اَعْنَابٍ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُشْتَبِهًا
وَغَيْرَ مُتَشَابِهٍ اُنْظُرُوا اِلٰى ثَمَرِهِ اِذَا اَثْمَرَ وَيَنْعِهِ اِنَّ فِي ذٰلِكُمْ
لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٩٩﴾ وَجَعَلُوا لِلّٰهِ شُرَكَاءَ الْجِنَّ وَخَلَقَهُمْ
وَخَرَقُوا لَهُ بَنِينَ وَبَنَاتٍ بِغَيْرِ عِلْمٍ سُبْحَانَهُ وَتَعَالٰى عَمَّا
يَصِفُونَ ﴿١٠٠﴾ بَدِيعُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ اَنّٰى يَكُونُ لَهُ وَلَدٌ وَلَمْ
تَكُنْ لَهُ صَاحِبَةٌ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٠١﴾

95. Kuşkusuz Allah, taneyi ve çekirdeği yaran (*filizlendiren*), ölü (*tane*)den diri (*bitki*)yi çıkaran, diriden de ölüyü çıkarandır. İşte O yüce varlık Allah'tır! Böyle iken siz nasıl ayartılıyorsunuz?

96. Şafağı söktüren, geceyi dinlence ve güneş ile ayı hesap ölçüsü (*takvim*) kılandır. İşte bunlar çok izzetli, (*her şeyi*) hakkıyla bilenin takdiridir!

97. Kara ve denizin karanlıklarında yol bulmanız (*yön tayin etmeniz*) için yıldızları (*vasıta*) kılan da O'dur! Biz, bilen bir topluma âyetlerimizi tafsil (*ayrıntılı izah*) etmekteyiz.

98. Sizi tek bir nefisten (*Adem'den*) yaratan O'dur! Dolayısıyla (*herbiriniz için*) bir karargâh (*ana rahmi/yurt*) ve bir ardiye (*baba sulbü/mezar*) vardır. Biz, anlayıp kavrayan bir topluma âyetlerimizi tafsil ediyor (*detaylandırıyor*)uz.

99. Gökten su (*buluttan yağmur*) indiren O'dur. Nitekim her çeşit bitkiyi onunla bitirdik, yeşili (*klorofili*) de ondan çıkardık; bundan da üstüste binen (*başak bağlayan*) taneleri çıkarıyoruz. Hurmadan, onun tomurcuğundan yakın (*devşirmesi kolay*) salkımları, üzüm bağlarını, birbirine (*yapıda*) benzeyen ve (*tatta*) benzemeyen zeytin ve narları da (*bu suyla çıkarıyoruz*). Ürün verdiği ve olgunlaştığı vakit herbirinin ürününe bir bakın (*inceleyin*)! İşte bütün bunlarda, iman eden bir toplum için elbette nice âyet (*ibret*)ler vardır!

100. Cinleri Allah yarattığı halde onları O'na ortak koştular ve hiçbir bilgiye dayanmaksızın O'na oğullar ve kızlar uydurdular. Onların nitelendirmelerinden elbette münezzeh ve yücedir!

101. Göklerin ve yerin eşsiz yaratıcısıdır. Hayat arkadaşı (*eşi*) yokken O'nun nasıl çocuğu olur? Her şeyi yaratmıştı ve elbette O, her şeyi hakkıyla bilendir.

ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْۚ لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَۚ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ فَاعْبُدُوهُۚ وَهُوَ
عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ وَك۪يلٌ ﴿١٠٢﴾ لَا تُدْرِكُهُ الْاَبْصَارُۘ وَهُوَ يُدْرِكُ
الْاَبْصَارَۚ وَهُوَ اللَّط۪يفُ الْخَب۪يرُ ﴿١٠٣﴾ قَدْ جَٓاءَكُمْ بَصَٓائِرُ
مِنْ رَبِّكُمْۚ فَمَنْ اَبْصَرَ فَلِنَفْسِه۪ۚ وَمَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَاۜ وَمَٓا اَنَا
عَلَيْكُمْ بِحَف۪يظٍ ﴿١٠٤﴾ وَكَذٰلِكَ نُصَرِّفُ الْاٰيَاتِ وَلِيَقُولُوا
دَرَسْتَ وَلِنُبَيِّنَهُ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿١٠٥﴾ اِتَّبِعْ مَٓا اُو۫حِيَ اِلَيْكَ
مِنْ رَبِّكَۚ لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَۚ وَاَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِك۪ينَ ﴿١٠٦﴾ وَلَوْ
شَٓاءَ اللّٰهُ مَٓا اَشْرَكُواۜ وَمَا جَعَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَف۪يظاًۚ وَمَٓا اَنْتَ
عَلَيْهِمْ بِوَك۪يلٍ ﴿١٠٧﴾ وَلَا تَسُبُّوا الَّذ۪ينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ
فَيَسُبُّوا اللّٰهَ عَدْواً بِغَيْرِ عِلْمٍۜ كَذٰلِكَ زَيَّنَّا لِكُلِّ اُمَّةٍ عَمَلَهُمْ
ثُمَّ اِلٰى رَبِّهِمْ مَرْجِعُهُمْ فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٠٨﴾
وَاَقْسَمُوا بِاللّٰهِ جَهْدَ اَيْمَانِهِمْ لَئِنْ جَٓاءَتْهُمْ اٰيَةٌ لَيُؤْمِنُنَّ بِهَاۜ
قُلْ اِنَّمَا الْاٰيَاتُ عِنْدَ اللّٰهِ وَمَا يُشْعِرُكُمْۙ اَنَّهَٓا اِذَا جَٓاءَتْ
لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠٩﴾ وَنُقَلِّبُ اَفْـِٔدَتَهُمْ وَاَبْصَارَهُمْ كَمَا لَمْ
يُؤْمِنُوا بِه۪ٓ اَوَّلَ مَرَّةٍ وَنَذَرُهُمْ ف۪ي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١١٠﴾

102. İşte rabbiniz Allah O yüce varlıktır, O'ndan başka hiçbir tanrı yoktur, her şeyin yaratıcısıdır! O halde O'na kulluk edin! O, her şeye vekildir.

103. Gözler O'nu idrâk edemez (*algılayamaz*); oysa O, bütün gözleri idrâk eder ve O çok lütufkârdır, (*her şeyden*) hakkıyla haberdardır.

104. Rabbinizden size basiretler (*sağduyu yetileri*) gelmiştir; artık kim gözünü açarsa, kendi lehinedir; kim de körlük ederse, kendi aleyhinedir ve (*de ki*): "Ben, asla başınızda bir bekçi değilim!"

105. Biz böylece âyetlerimizi döktürüyoruz ki, "Sen (*birilerinden*) ders almışsın" desinler; biz de bilen bir topluma onu (*Kur'an'ı*) iyice açıklayalım.

106. Rabbinden sana vahyedilene uy, O'ndan başka hiçbir tanrı yoktur ve ortak koşanlardan yüz çevir (*onlarla sürtüşme*)!

107. Allah dileseydi, ortak koşamazlardı. Seni onlara bekçi yapmadık ve sen, onların başında bir vekil (*dayatmacı*) değilsin.

108. Onların Allah'ın dışında taptıklarına siz sövmeyin ki, onlar da haddi aşarak bilgisizce Allah'a söverler. Her ümmete yaptıkları işi böylece tezyin etmişiz (*güzel göstermişiz*)dir. Sonra dönüşleri mutlaka rablerinedir; dolayısıyla yaptıkları her şeyi onlara bildirecektir.

109. Kendilerine bir âyet (*mucize*) gelirse, mutlaka iman edeceklerine dair Allah'a var güçleriyle ant içtiler. De ki: "Âyetler ancak Allah'ın katındadır!" Hem o (*istedikleri mucize*) kendilerine gelse de iman etmeyeceklerinin farkında mısınız?

110. Kalpleri ve gözleri (*seziş ve görüş kabiliyetleri*)ni alt üst ederiz; ona ilkin inanmadıkları gibi (*oluverirler*) ve taşkınlıkları içinde onları bocalamaya bırakırız.

وَلَوْ اَنَّنَا نَزَّلْنَا اِلَيْهِمُ الْمَلٰئِكَةَ وَكَلَّمَهُمُ الْمَوْتٰى وَحَشَرْنَا
عَلَيْهِمْ كُلَّ شَيْءٍ قُبُلًا مَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا اِلَّا اَنْ يَشَاءَ اللّٰهُ
وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ يَجْهَلُونَ ﴿١١١﴾ وَكَذٰلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ
عَدُوًّا شَيَاطِينَ الْاِنْسِ وَالْجِنِّ يُوحٖي بَعْضُهُمْ اِلٰى بَعْضٍ
زُخْرُفَ الْقَوْلِ غُرُورًا وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوهُ فَذَرْهُمْ
وَمَا يَفْتَرُونَ ﴿١١٢﴾ وَلِتَصْغٰى اِلَيْهِ اَفْئِدَةُ الَّذٖينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِالْاٰخِرَةِ وَلِيَرْضَوْهُ وَلِيَقْتَرِفُوا مَا هُمْ مُقْتَرِفُونَ ﴿١١٣﴾ اَفَغَيْرَ
اللّٰهِ اَبْتَغٖي حَكَمًا وَهُوَ الَّذٖي اَنْزَلَ اِلَيْكُمُ الْكِتَابَ مُفَصَّلًا
وَالَّذٖينَ اٰتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْلَمُونَ اَنَّهُ مُنَزَّلٌ مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ
فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرٖينَ ﴿١١٤﴾ وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ
صِدْقًا وَعَدْلًا لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهٖ وَهُوَ السَّمٖيعُ الْعَلٖيمُ ﴿١١٥﴾
وَاِنْ تُطِعْ اَكْثَرَ مَنْ فِي الْاَرْضِ يُضِلُّوكَ عَنْ سَبٖيلِ اللّٰهِ اِنْ
يَتَّبِعُونَ اِلَّا الظَّنَّ وَاِنْ هُمْ اِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿١١٦﴾ اِنَّ رَبَّكَ هُوَ
اَعْلَمُ مَنْ يَضِلُّ عَنْ سَبٖيلِهٖ وَهُوَ اَعْلَمُ بِالْمُهْتَدٖينَ ﴿١١٧﴾
فَكُلُوا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللّٰهِ عَلَيْهِ اِنْ كُنْتُمْ بِاٰيَاتِهٖ مُؤْمِنٖينَ ﴿١١٨﴾

111. Onlara melekleri indirsek, ölüler de onlarla konuşsalar ve her şeyi önlerine yığsak, Allah dilemedikçe iman edecek değildirler ve fakat pekçoğu bilmezler.

112. Her peygambere, insan ve cin şeytanlarını böylece düşman kıldık. Birbirlerine, aldatmak için yaldızlı sözler vahyeder (*telkin eder*)ler. Rabbin dileseydi, bunu yapamazlardı; o halde uydurdukları (*yalanları*)yla onları başbaşa bırak,

113. Ki ahirete inanmayanların kalpleri ona (*yaldızlı söze*) yatsın; onu kabullensinler ve işlemekte oldukları (*günahları*)nı işleyedursunlar.

114. "Ben" (*de*), "Allah'tan başka bir hakem mi arayayım? Oysa bu kitabı (*Kur'an'ı*) size tafsilatlı olarak indirmiştir." Kendilerine kitap verdiklerimiz, elbette onun rabbin tarafından hakkaniyetle indirildiğini bilirler; dolayısıyla sakın tereddüt edenlerden olma!

115. Rabbinin kelimesi (*hükmü*), doğrulukça ve adaletçe tamdır; O'nun kelimelerini tebdil edecek (*değiştirecek*) hiçbir güç yoktur ve O hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.

116. Eğer o yer (*ülke*)dekilerin ekserisine boyun eğersen, seni Allah yolundan saptırırlar. Onlar sadece zanna uymakta ve onlar ancak saçmalamaktadırlar.

117. Elbette rabbin, yolundan sapanları en iyi bilendir; hidayette olanları da en iyi bilen O'dur!

118. İmdi Allah'ın adı anılarak kesilenden yeyin; eğer âyetlerine iman edenler iseniz...

وَمَا لَكُمْ اَلَّا تَأْكُلُوا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللّٰهِ عَلَيْهِ وَقَدْ فَصَّلَ لَكُمْ
مَا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ اِلَّا مَا اضْطُرِرْتُمْ اِلَيْهِ وَاِنَّ كَثِيرًا لَيُضِلُّونَ
بِاَهْوَٓائِهِمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ اِنَّ رَبَّكَ هُوَ اَعْلَمُ بِالْمُعْتَدِينَ ﴿١١٩﴾
وَذَرُوا ظَاهِرَ الْاِثْمِ وَبَاطِنَهُ اِنَّ الَّذِينَ يَكْسِبُونَ الْاِثْمَ
سَيُجْزَوْنَ بِمَا كَانُوا يَقْتَرِفُونَ ﴿١٢٠﴾ وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ
يُذْكَرِ اسْمُ اللّٰهِ عَلَيْهِ وَاِنَّهُ لَفِسْقٌ وَاِنَّ الشَّيَاطِينَ لَيُوحُونَ
اِلٰٓى اَوْلِيَٓائِهِمْ لِيُجَادِلُوكُمْ وَاِنْ اَطَعْتُمُوهُمْ اِنَّكُمْ لَمُشْرِكُونَ
﴿١٢١﴾ اَوَمَنْ كَانَ مَيْتًا فَاَحْيَيْنَاهُ وَجَعَلْنَا لَهُ نُورًا يَمْشِي بِهِ
فِي النَّاسِ كَمَنْ مَثَلُهُ فِي الظُّلُمَاتِ لَيْسَ بِخَارِجٍ مِنْهَا
كَذٰلِكَ زُيِّنَ لِلْكَافِرِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٢٢﴾ وَكَذٰلِكَ
جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ اَكَابِرَ مُجْرِمِيهَا لِيَمْكُرُوا فِيهَا وَمَا
يَمْكُرُونَ اِلَّا بِاَنْفُسِهِمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿١٢٣﴾ وَاِذَا جَٓاءَتْهُمْ
اٰيَةٌ قَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ حَتّٰى نُؤْتٰى مِثْلَ مَٓا اُوتِيَ رُسُلُ اللّٰهِ اَللّٰهُ
اَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ سَيُصِيبُ الَّذِينَ اَجْرَمُوا
صَغَارٌ عِنْدَ اللّٰهِ وَعَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا كَانُوا يَمْكُرُونَ ﴿١٢٤﴾

119. Allah'ın adı anılarak kesilenden neden yemeyesiniz? Size, çaresiz kaldığınız durumların dışında neyi haram kıldığını ayrıntılı olarak açıklamıştır. Birçokları heveslerine uyup, elbette bilgisizce (*insanları*) saptırıyorlar. Kuşkusuz rabbin, haddi aşanları en iyi bilendir.

120. Günahın açığını da gizlisini de bırakın; nitekim günah işleyenler, yaptıklarına karşılık cezalandırılacaklardır.

121. Ancak Allah'ın adı anılmadan kesilen (*hayvanın etin*)den yemeyin; kuşkusuz bu bir sapkınlıktır. Elbette şeytanlar, veli (*tarafgir*)lerine sizinle mücadele etmelerini vahyeder (*telkin eder*)ler. Eğer onlara boyun eğerseniz, kesinlikle (*rabbinize*) ortak koşanlar olursunuz.

122. Ölü iken dirilttiğimiz (*kâfirken hidayet ettiğimiz*) ve insanlar içinde yürüyeceği bir ışık kendisine verdiğimiz kişi, içinden asla çıkamadığı karanlıklara gömülen gibi midir? Böylece kâfirlere yapmakta oldukları (*kötü*) işler tezyin edilmiş (*güzel gösterilmiş*)tir.

123. Suç işleyenlerinin ekâbir (*büyükler*)ini herbir karye (*ülke*) de böylece (*yetkili*) kıldık ki, orada düzen kursunlar; oysa farkında olmadan sadece kendilerine düzen kuruyorlar.

124. Onlara (*tarafımızdan*) bir âyet ulaşınca, "Allah'ın elçilerine verilenin misli (*benzeri/tıpkısı*) bize de verilmedikçe asla inanmayız" dediler. Allah, elçilik görevini koyacağı yeri en iyi bilendir. Suç işleyenlerin başına, kurdukları düzenden ötürü Allah katından bir aşağılık ve çok şiddetli bir azap gelecektir.

فَمَنْ يُرِدِ اللّٰهُ اَنْ يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْاِسْلَامِۚ وَمَنْ يُرِدْ
اَنْ يُضِلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَاَنَّمَا يَصَّعَّدُ فِى
السَّمَٓاءِۜ كَذٰلِكَ يَجْعَلُ اللّٰهُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذ۪ينَ لَا يُؤْمِنُونَ
﴿١٢٥﴾ وَهٰذَا صِرَاطُ رَبِّكَ مُسْتَق۪يمًاۜ قَدْ فَصَّلْنَا الْاٰيَاتِ
لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٢٦﴾ لَهُمْ دَارُ السَّلَامِ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَهُوَ وَلِيُّهُمْ
بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٢٧﴾ وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَم۪يعًاۚ يَا مَعْشَرَ
الْجِنِّ قَدِ اسْتَكْثَرْتُمْ مِنَ الْاِنْسِۚ وَقَالَ اَوْلِيَٓاؤُهُمْ مِنَ الْاِنْسِ
رَبَّنَا اسْتَمْتَعَ بَعْضُنَا بِبَعْضٍ وَبَلَغْنَٓا اَجَلَنَا الَّذ۪ٓي اَجَّلْتَ لَنَاۜ
قَالَ النَّارُ مَثْوٰيكُمْ خَالِد۪ينَ ف۪يهَٓا اِلَّا مَا شَٓاءَ اللّٰهُۜ اِنَّ رَبَّكَ
حَك۪يمٌ عَل۪يمٌ ﴿١٢٨﴾ وَكَذٰلِكَ نُوَلّ۪ي بَعْضَ الظَّالِم۪ينَ بَعْضًا
بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٢٩﴾ يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْاِنْسِ اَلَمْ
يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ اٰيَات۪ي وَيُنْذِرُونَكُمْ
لِقَٓاءَ يَوْمِكُمْ هٰذَاۜ قَالُوا شَهِدْنَا عَلٰٓى اَنْفُسِنَا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيٰوةُ
الدُّنْيَا وَشَهِدُوا عَلٰٓى اَنْفُسِهِمْ اَنَّهُمْ كَانُوا كَافِر۪ينَ ﴿١٣٠﴾ ذٰلِكَ
اَنْ لَمْ يَكُنْ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرٰى بِظُلْمٍ وَاَهْلُهَا غَافِلُونَ ﴿١٣١﴾

125. Allah, hidayet etmek istediği kişinin göğsünü İslâm'a açar, dalâlette bırakmak istediği kişinin göğsünü de sanki göğe tırmanıyormuş gibi daraltır, sıkıntılı yapar. Allah, iman etmeyenlerin üzerine böylece ricsi (*berbat azabı/stresi*) çökertir.

126. İşte rabbinin doğru olarak yolu budur! Biz âyetlerimizi, düşünüp taşınan bir topluma tafsil (*ayrıntılı biçimde izah*) etmekteyiz.

127. Rableri katında elbette onlara esenlik yurdu (*cennet*) vardır ve yapmakta oldukları (*iyi*) işlerden ötürü onların velisi O'dur!

128. Hepsini birden haşrettiği (*mahşere topladığı*) gün (*buyurur ki*): "Ey cin (*şeytan*) topluluğu, insanlardan (*taraftarlarınızı*) çoğalttınız!" Onların insanlardan veli (*tarafgir*)leri de, "Ey rabbimiz!" derler, "Biz birbirimizden yararlandık ve bize verdiğin süreyi (*böylece*) doldurduk." Buyurur ki: "Sizin ikametgâhınız, içinde -Allah'ın dilediği hariç- temelli kalacağınız ateştir!" Kuşkusuz rabbin çok hikmetlidir, (*her şeyi*) hakkıyla bilendir.

129. Biz zalimleri, işledikleri (*kötülükleri*)-nden ötürü böylece birbirinin velisi (*taraftarı*) yaparız.

130. "Ey cin ve insan topluluğu!" (*buyurur Allah*), "İçinizden size âyetlerimi anlatan ve bugünkü buluşmanıza dair sizi uyaran elçiler gelmedi mi?" Derler ki: "Kendimize karşı şahitlik ederiz (*ki geldiler*)." Dünya hayatı onları aldattı ve kâfir olduklarına dair kendi aleyhlerine şahitlik ettiler.

131. Çünkü rabbin, zalimlikleri yüzünden memleketleri, halkı gafilken (*elçi gönderip uyarmadan*) helâk edici değildir.

وَلِكُلٍّ دَرَجَاتٌ مِمَّا عَمِلُواۜ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ
عَمَّا يَعْمَلُونَ ﴿١٣٢﴾ وَرَبُّكَ الْغَنِيُّ ذُو الرَّحْمَةِۜ
اِنْ يَشَاْ يُذْهِبْكُمْ وَيَسْتَخْلِفْ مِنْ بَعْدِكُمْ مَا
يَشَٓاءُ كَمَٓا اَنْشَاَكُمْ مِنْ ذُرِّيَّةِ قَوْمٍ اٰخَرِينَۜ ﴿١٣٣﴾
اِنَّ مَا تُوعَدُونَ لَاٰتٍۙ وَمَٓا اَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿١٣٤﴾
قُلْ يَا قَوْمِ اعْمَلُوا عَلٰى مَكَانَتِكُمْ اِنّ۪ي عَامِلٌۚ
فَسَوْفَ تَعْلَمُونَۙ مَنْ تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِۜ اِنَّهُ
لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿١٣٥﴾ وَجَعَلُوا لِلّٰهِ مِمَّا ذَرَاَ
مِنَ الْحَرْثِ وَالْاَنْعَامِ نَص۪يبًا فَقَالُوا هٰذَا لِلّٰهِ
بِزَعْمِهِمْ وَهٰذَا لِشُرَكَٓائِنَاۚ فَمَا كَانَ لِشُرَكَٓائِهِمْ
فَلَا يَصِلُ اِلَى اللّٰهِۚ وَمَا كَانَ لِلّٰهِ فَهُوَ يَصِلُ اِلٰى
شُرَكَٓائِهِمْۜ سَٓاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿١٣٦﴾ وَكَذٰلِكَ زَيَّنَ
لِكَث۪يرٍ مِنَ الْمُشْرِك۪ينَ قَتْلَ اَوْلَادِهِمْ شُرَكَٓاؤُ۬هُمْ
لِيُرْدُوهُمْ وَلِيَلْبِسُوا عَلَيْهِمْ د۪ينَهُمْۜ وَلَوْ شَٓاءَ
اللّٰهُ مَا فَعَلُوهُ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ ﴿١٣٧﴾

132. Elbette hepsinin, yaptıkları işlere göre (*iyi veya kötü*) dereceleri vardır ve rabbin, onların yaptıklarından asla habersiz değildir.

133. Rabbin çok zengindir, rahmet sahibidir. Sizi başka bir kavmin neslinden inşa ettiği gibi, eğer dilerse yok eder ve sizden sonra dilediğini halef yapar (*yerinize getirir*).

134. Size ihtar edilen (*azap/kıyamet*) mutlaka gelecektir ve siz asla yakanızı sıyıramazsınız.

135. De ki: "Ey kavmim! Siz kendi konumunuza göre çalışın, ben de çalışmaktayım. Bu yurdun akibetinin kimin lehine olacağını ileride bileceksiniz." Gerçek şu ki zalimler iflah olmazlar.

136. Allah'a, yarattığı ekinler ve sağmal hayvanlardan pay ayırıp, batıl inançlarınca, "Şu Allah'ın, şu da ortaklarımızındır" dediler. Böyle iken ortaklarınınki Allah'a ulaşmaz; ama Allah'ınki ortaklarına ulaşır. Ne kötü hüküm veriyorlar!

137. Şirk koşanların birçoğuna, evlatlarını öldürmeyi koştukları ortaklar böylece tezyin etti (*güzel gösterdi*)ler ki, onları helâke sürüklesinler ve dinlerini karmakarışık etsinler. Allah dileseydi, bunu yapamazlardı. Artık onları, uydurdukları (*yalanları*)yla baş başa bırak.

وَقَالُوا هٰذِهٖٓ اَنْعَامٌ وَحَرْثٌ حِجْرٌ لَا يَطْعَمُهَٓا اِلَّا مَنْ
نَشَٓاءُ بِزَعْمِهِمْ وَاَنْعَامٌ حُرِّمَتْ ظُهُورُهَا وَاَنْعَامٌ لَا
يَذْكُرُونَ اسْمَ اللّٰهِ عَلَيْهَا افْتِرَٓاءً عَلَيْهِ سَيَجْزِيهِمْ
بِمَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿١٣٨﴾ وَقَالُوا مَا فٖى بُطُونِ هٰذِهِ
الْاَنْعَامِ خَالِصَةٌ لِذُكُورِنَا وَمُحَرَّمٌ عَلٰٓى اَزْوَاجِنَا وَاِنْ
يَكُنْ مَيْتَةً فَهُمْ فٖيهِ شُرَكَٓاءُ سَيَجْزٖيهِمْ وَصْفَهُمْ اِنَّهُ
حَكٖيمٌ عَلٖيمٌ ﴿١٣٩﴾ قَدْ خَسِرَ الَّذٖينَ قَتَلُٓوا اَوْلَادَهُمْ
سَفَهًا بِغَيْرِ عِلْمٍ وَحَرَّمُوا مَا رَزَقَهُمُ اللّٰهُ افْتِرَٓاءً عَلَى
اللّٰهِ قَدْ ضَلُّوا وَمَا كَانُوا مُهْتَدٖينَ ﴿١٤٠﴾ وَهُوَ الَّذٖٓى
اَنْشَاَ جَنَّاتٍ مَعْرُوشَاتٍ وَغَيْرَ مَعْرُوشَاتٍ وَالنَّخْلَ
وَالزَّرْعَ مُخْتَلِفًا اُكُلُهُ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُتَشَابِهًا
وَغَيْرَ مُتَشَابِهٍ كُلُوا مِنْ ثَمَرِهٖٓ اِذَٓا اَثْمَرَ وَاٰتُوا حَقَّهُ يَوْمَ
حَصَادِهٖ وَلَا تُسْرِفُوا اِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفٖينَ ﴿١٤١﴾
وَمِنَ الْاَنْعَامِ حَمُولَةً وَفَرْشًا كُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللّٰهُ وَلَا
تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ اِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبٖينٌ ﴿١٤٢﴾

138. Üstelik batıl inançlarınca, "Şu hayvanlar ve ekinler dokunulmazdır; onlardan ancak istediğimiz kişiler yerler" dediler. Sırtları yasaklanan (*binilmeyen ve yük vurulmayan*) hayvanlar ve keserken Allah'ın adını anmadıkları hayvanlar vardır ki, O'na iftira (*asılsız isnat*)da bulunmaktadırlar. Onları, yaptıkları iftiradan ötürü cezalandıracaktır.

139. Bir de dediler ki: "Bu sağmal hayvanların karınlarındaki (*yavru*), sırf erkeklerimizin olup, eşlerimize haramdır; ancak ölü doğarsa, onda ortaktırlar." Onları, bu nitelendirmelerinden ötürü de cezalandıracaktır; kesinlikle O çok hikmetlidir, hakkıyla bilendir.

140. Bilgisizlikleri yüzünden evlatlarını budalaca öldüren ve kendilerine Allah'ın bahşettiği nimetleri, Allah'a asılsız isnatta bulunarak haram yapanlar, elbette hüsrana uğrayacaklardır. Kuşkusuz onlar dalâlete saplanmışlar ve hidayetten yoksundurlar.

141. Çardaklı ve çardaksız bağları, hurmaları, değişik ürün veren ekinleri, zeytin ve narları, birbirine (*yapıda*) benzer ve (*tatta*) benzemez olarak inşa eden (*kuran/yaratan*) O'dur. Ürün verdiğinde ürününden yeyin, hasat günü de hakkı (*zekâtı*)nı verin ve israf etmeyin; nitekim O, müsrif (*israf eden/aşırı giden*)leri sevmez.

142. Sağmal hayvanlardan hamule (*büyükbaş*) ve ferş (*küçükbaş*) hayvanlar yarattı. Allah'ın size verdiğinden yeyin ve şeytanın adımlarını izlemeyin; çünkü o, sizin apaçık düşmanınızdır!

ثَمَانِيَةَ اَزْوَاجٍ مِنَ الضَّاْنِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْمَعْزِ اثْنَيْنِ قُلْ
آٰلذَّكَرَيْنِ حَرَّمَ اَمِ الْاُنْثَيَيْنِ اَمَّا اشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ اَرْحَامُ
الْاُنْثَيَيْنِ نَبِّؤُ۫ن۪ي بِعِلْمٍ اِنْ كُنْتُمْ صَادِق۪ينَ ﴿١٤٣﴾ وَمِنَ
الْاِبِلِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْبَقَرِ اثْنَيْنِ قُلْ آٰلذَّكَرَيْنِ حَرَّمَ اَمِ
الْاُنْثَيَيْنِ اَمَّا اشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ اَرْحَامُ الْاُنْثَيَيْنِ اَمْ كُنْتُمْ
شُهَدَٓاءَ اِذْ وَصّٰيكُمُ اللّٰهُ بِهٰذَاۚ فَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى
عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا لِيُضِلَّ النَّاسَ بِغَيْرِ عِلْمٍ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِي
الْقَوْمَ الظَّالِم۪ينَ ﴿١٤٤﴾ قُلْ لَٓا اَجِدُ ف۪ي مَٓا اُو۫حِيَ اِلَيَّ
مُحَرَّمًا عَلٰى طَاعِمٍ يَطْعَمُهُٓ اِلَّٓا اَنْ يَكُونَ مَيْتَةً اَوْ دَمًا
مَسْفُوحًا اَوْ لَحْمَ خِنْز۪يرٍ فَاِنَّهُ رِجْسٌ اَوْ فِسْقًا اُهِلَّ
لِغَيْرِ اللّٰهِ بِه۪ۚ فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَاِنَّ رَبَّكَ
غَفُورٌ رَح۪يمٌ ﴿١٤٥﴾ وَعَلَى الَّذ۪ينَ هَادُوا حَرَّمْنَا كُلَّ
ذ۪ي ظُفُرٍۚ وَمِنَ الْبَقَرِ وَالْغَنَمِ حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ شُحُومَهُمَٓا
اِلَّا مَا حَمَلَتْ ظُهُورُهُمَٓا اَوِ الْحَوَايَٓا اَوْ مَا اخْتَلَطَ
بِعَظْمٍۜ ذٰلِكَ جَزَيْنَاهُمْ بِبَغْيِهِمْۘ وَاِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿١٤٦﴾

143. Sekiz eş (*dört çift sağmal hayvan*) yarattı: İki eş (*bir çift*) koyundan ve iki eş keçiden. De ki: "Bunların erkeklerini mi, yoksa dişlerini mi, yoksa dişilerinin rahimlerindekileri mi haram kıldı? Bana, bir bilgi uyarınca bildirin; eğer doğru iseniz..."

144. İki eş deveden, iki eş de sığırdan. De ki: "Bunların erkeklerini mi, yoksa dişilerini mi, yoksa dişilerinin rahimlerindekileri mi haram kıldı? Yoksa Allah'ın size bunu tavsiye buyurduğuna tanık mı oldunuz?" İmdi hiçbir bilgiye dayanmaksızın, sırf insanları dalâlete düşürmek için, yalan yere Allah'a isnatta bulunandan kim daha zalimdir? Kesinlikle Allah, zalim kavmi hidayet etmez.

145. De ki: "Bana vahyedilenlerde leşten veya akıtılan kandan veya domuz etinden -ki kesinlikle ricz (*pis*)tir- veya sapkınlıkla Allah'tan başkası adına kesilenden başka, yiyecek kimseye yemesi haram edilen şey bulamıyorum." Böyle iken kim, saldırgan olmamak ve haddi aşmamak kaydıyla (*bu yasak etlerden yemeye*) zorlanırsa, elbette rabbin çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

146. Yahudilere tırnaklı hayvanların hepsini haram kıldık. Sığır ve davarların da iç yağlarını -sırtları veya bağırsaklarının taşıdığı veya kemiğe karışan hariç- onlara haram kıldık. Bu da isyankârlıkları yüzünden onları cezalandırmamızdır. Kesinlikle biz doğruyu söyleyenleriz.

147. Böyle iken eğer seni yalanlayacak olurlarsa, de ki: "Rabbiniz geniş rahmet sahibidir; ama O'nun kahredici gücü, suç işleyen toplumdan önlenemez."

فَاِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ رَبُّكُمْ ذُو رَحْمَةٍ وَاسِعَةٍۚ وَلَا يُرَدُّ بَأْسُهُ
عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمٖينَ ﴿١٤٧﴾ سَيَقُولُ الَّذٖينَ اَشْرَكُوا لَوْ
شَٓاءَ اللّٰهُ مَٓا اَشْرَكْنَا وَلَٓا اٰبَٓاؤُ۬نَا وَلَا حَرَّمْنَا مِنْ شَيْءٍۜ
كَذٰلِكَ كَذَّبَ الَّذٖينَ مِنْ قَبْلِهِمْ حَتّٰى ذَاقُوا بَأْسَنَاۜ قُلْ
هَلْ عِنْدَكُمْ مِنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ لَنَاۜ اِنْ تَتَّبِعُونَ اِلَّا
الظَّنَّ وَاِنْ اَنْتُمْ اِلَّا تَخْرُصُونَ ﴿١٤٨﴾ قُلْ فَلِلّٰهِ الْحُجَّةُ
الْبَالِغَةُۚ فَلَوْ شَٓاءَ لَهَدٰيكُمْ اَجْمَعٖينَ ﴿١٤٩﴾ قُلْ هَلُمَّ
شُهَدَٓاءَكُمُ الَّذٖينَ يَشْهَدُونَ اَنَّ اللّٰهَ حَرَّمَ هٰذَاۚ فَاِنْ
شَهِدُوا فَلَا تَشْهَدْ مَعَهُمْۚ وَلَا تَتَّبِعْ اَهْوَٓاءَ الَّذٖينَ كَذَّبُوا
بِاٰيَاتِنَا وَالَّذٖينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْاٰخِرَةِ وَهُمْ بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ
﴿١٥٠﴾ قُلْ تَعَالَوْا اَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ اَلَّا تُشْرِكُوا
بِهٖ شَيْـًٔا وَبِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَانًاۚ وَلَا تَقْتُلُٓوا اَوْلَادَكُمْ مِنْ
اِمْلَاقٍۜ نَحْنُ نَرْزُقُكُمْ وَاِيَّاهُمْۚ وَلَا تَقْرَبُوا الْفَوَاحِشَ
مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَۚ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتٖي حَرَّمَ
اللّٰهُ اِلَّا بِالْحَقِّۜ ذٰلِكُمْ وَصّٰيكُمْ بِهٖ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١٥١﴾

148. Şirk koşanlar, "Allah dileseydi, biz de atalarımız da şirk koşmaz ve hiçbir şeyi haram yapmazdık" diyeceklerdir. Onlardan öncekiler de böylece yalanlayıp, sonunda kahredici gücümüzü tattılar. De ki: "Bize çıkarıp sunacağınız herhangi bir bilgi (*yazılı belge*)niz var mı? Siz, sadece zanna uymaktasınız ve siz, ancak saçmalıyorsunuz."

149. De ki: "İmdi kesin kanıt elbet Allah'ındır; nitekim dileseydi, elbette hepinizi hidayet ederdi."

150. De ki: "Allah'ın şunu haram kıldığına şahitlik edecek şahitlerinizi getirin!" İmdi onlar şahitlik ederlerse, sen onlarla beraber şahitlik etme ve âyetlerimizi yalanlayan ve ahirete inanmayanların heveslerine uyma; çünkü onlar, (*putlarını*) rableriyle denkleştirirler.

151. De ki: "Gelin, rabbinizin size haram kıldıklarını okuyayım: O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın. Ebeveyne iyi davranın. Yoksulluk yüzünden çocuklarınızı -biz sizi de onları da rızıklandırırız- öldürmeyin. Taşkınlıkların açığına da gizlisine de yaklaşmayın. Allah'ın haram kıldığı cana haksız yere kıymayın, işte size tavsiye buyurduğu hususlar bunlardır; ta ki aklınızı başınıza devşiresiniz!

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَت۪يمِ اِلَّا بِالَّت۪ي هِيَ اَحْسَنُ حَتّٰى يَبْلُغَ
اَشُدَّهُۚ وَاَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْم۪يزَانَ بِالْقِسْطِۚ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا
اِلَّا وُسْعَهَاۚ وَاِذَا قُلْتُمْ فَاعْدِلُوا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبٰىۚ وَبِعَهْدِ
اللّٰهِ اَوْفُواۜ ذٰلِكُمْ وَصّٰيكُمْ بِه۪ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَۙ ﴿١٥٢﴾ وَاَنَّ
هٰذَا صِرَاط۪ي مُسْتَق۪يمًا فَاتَّبِعُوهُۚ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ
فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَب۪يلِه۪ۜ ذٰلِكُمْ وَصّٰيكُمْ بِه۪ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ
﴿١٥٣﴾ ثُمَّ اٰتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ تَمَامًا عَلَى الَّذ۪ٓي اَحْسَنَ
وَتَفْص۪يلًا لِكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَعَلَّهُمْ بِلِقَٓاءِ رَبِّهِمْ
يُؤْمِنُونَ ﴿١٥٤﴾ وَهٰذَا كِتَابٌ اَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ فَاتَّبِعُوهُ وَاتَّقُوا
لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَۙ ﴿١٥٥﴾ اَنْ تَقُولُٓوا اِنَّمَٓا اُنْزِلَ الْكِتَابُ عَلٰى
طَٓائِفَتَيْنِ مِنْ قَبْلِنَاۖ وَاِنْ كُنَّا عَنْ دِرَاسَتِهِمْ لَغَافِل۪ينَۙ ﴿١٥٦﴾
اَوْ تَقُولُوا لَوْ اَنَّٓا اُنْزِلَ عَلَيْنَا الْكِتَابُ لَكُنَّٓا اَهْدٰى مِنْهُمْۚ فَقَدْ
جَٓاءَكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌۚ فَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ
كَذَّبَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَصَدَفَ عَنْهَاۜ سَنَجْزِي الَّذ۪ينَ يَصْدِفُونَ
عَنْ اٰيَاتِنَا سُٓوءَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يَصْدِفُونَ ﴿١٥٧﴾

152. Erginlik çağına ulaşıncaya kadar yetimin malına ancak en güzel (*uygun*) biçimde yaklaşın. Ölçü ve tartıyı -biz herkesi ancak gücü yettiğince mükellef kılarız- adaletle tastamam yapın. Söylediğiniz (*hüküm verdiğiniz*)de, akraba bile olsa adaletli olun. Allah'a verdiğiniz sözü tastamam yerine getirin. İşte size tavsiye ettiği hususlar bunlardır, ta ki düşünüp taşınasınız!

153. Doğru olarak benim yolum budur; siz de ona uyun ve (*başka*) yollara uymayın ki, sizi O'nun yolundan ayırır. İşte size tavsiye (*emr*)ettiği hususlar bunlardır; ta ki takva sahibi olasınız!"

154. Sonra biz kitabı (*Tevrat'ı*), iyi davrananlara (*nimetimizi*) tamamlayan, her şeyin detaylı izahı, bir hidayet ve rahmet kaynağı olarak Musa'ya verdik; ta ki rableriyle buluşacaklarına inansınlar.

155. İndirdiğimiz bu kitap (*Kur'an*) da mübarektir; dolayısıyla ona uyun ve takvalı olun, ta ki esirgenesiniz!

156. "Kitap, sadece bizden önceki iki topluluğa (*Yahudi ve hıristiyanlara*) indirildi ve biz, onların okuduklarından gafil (*habersiz*) dik" demiyesiniz;

157. Veya, "Bize de kitap indirilseydi, hidayette elbette onlardan daha ileri olurduk" demiyesiniz diye (*Kur'an'ı size indirdik*). O halde rabbinizclen size apaçık bir kanıt, hidayet ve rahmet geldi. Allah'ın âyetlerini yalanlayan ve onlardan yüz çevirenden kim daha zalimdir? Âyetlerimizden yüz çevirenleri ise, yüz çevirdiklerinden ötürü azabın en kötüsü (*ağırı*) ile cezalandıracağız.

هَلْ يَنْظُرُونَ اِلَّٓا اَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ اَوْ يَأْتِيَ رَبُّكَ اَوْ يَأْتِيَ بَعْضُ
اٰيَاتِ رَبِّكَ يَوْمَ يَأْتٖي بَعْضُ اٰيَاتِ رَبِّكَ لَا يَنْفَعُ نَفْسًا اٖيمَانُهَا لَمْ
تَكُنْ اٰمَنَتْ مِنْ قَبْلُ اَوْ كَسَبَتْ فٖٓي اٖيمَانِهَا خَيْرًا قُلِ انْتَظِرُٓوا اِنَّا
مُنْتَظِرُونَ ﴿١٥٨﴾ اِنَّ الَّذٖينَ فَرَّقُوا دٖينَهُمْ وَكَانُوا شِيَعًا لَسْتَ مِنْهُمْ
فٖي شَيْءٍ اِنَّمَٓا اَمْرُهُمْ اِلَى اللّٰهِ ثُمَّ يُنَبِّئُهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿١٥٩﴾
مَنْ جَٓاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ اَمْثَالِهَا وَمَنْ جَٓاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزٰٓى
اِلَّا مِثْلَهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٦٠﴾ قُلْ اِنَّنٖي هَدٰينٖي رَبّٖٓي اِلٰى صِرَاطٍ
مُسْتَقٖيمٍ دٖينًا قِيَمًا مِلَّةَ اِبْرٰهٖيمَ حَنٖيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكٖينَ
﴿١٦١﴾ قُلْ اِنَّ صَلَاتٖي وَنُسُكٖي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتٖي لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمٖينَ
﴿١٦٢﴾ لَا شَرٖيكَ لَهُ وَبِذٰلِكَ اُمِرْتُ وَاَنَا اَوَّلُ الْمُسْلِمٖينَ ﴿١٦٣﴾ قُلْ
اَغَيْرَ اللّٰهِ اَبْغٖي رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ وَلَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ
اِلَّا عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ اُخْرٰى ثُمَّ اِلٰى رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ
فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فٖيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿١٦٤﴾ وَهُوَ الَّذٖي جَعَلَكُمْ
خَلَٓائِفَ الْاَرْضِ وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِيَبْلُوَكُمْ
فٖي مَٓا اٰتٰيكُمْ اِنَّ رَبَّكَ سَرٖيعُ الْعِقَابِ وَاِنَّهُ لَغَفُورٌ رَحٖيمٌ ﴿١٦٥﴾

158. Onlar, ancak kendilerine meleklerin gelmelerini veya rabbinin gelmesini veya rabbinin âyet (*azap alamet*)lerinden birinin gelmesini beklerler. Oysa rabbinin âyetlerinden biri geldiği gün, daha önce inanmamış veya inanıp da bir hayır işlememiş olan kimseye imanı fayda vermez. De ki: "Siz bekleyin, biz de bekleyenleriz."

159. Dinlerini bölük pörçük edip, fırka (*fraksiyon*)lara ayrılanlar ise, senin onlarla hiçbir ilişkin yoktur; onların durumu ancak Allah'a kalmıştır, sonra yaptıkları her şeyi kendilerine bildirecektir.

160. Kim iyilik getirirse, elbette ona on katı (*mükâfat*) vardır; kim de kötülük getirirse, ancak misli (*dengi*)yle cezalandırılır ve hiç kimseye zulüm (*haksızlık*) yapılmaz.

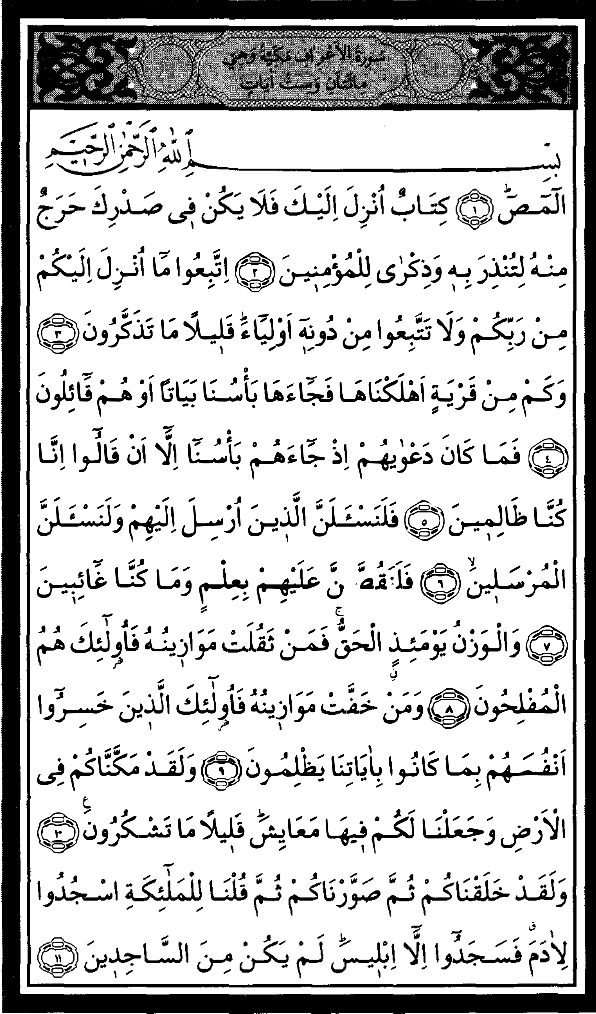
161. De ki: "Rabbim beni doğru yola, dosdoğru dine, hanîf (*halis tevhitçi*) olarak İbrahim milleti (*inanç sistemi*)ne hidayet etti ve o, şirk koşanlardan değildir."

162. De ki: "Benim namazım, ibadetim, hayatım ve ölümüm elbette alemlerin rabbi Allah içindir.

163. O'nun hiçbir şeriki (*ortağı*) yoktur. İşte bana bu (*tevhit dini*) emredildi ve ben müslümanların ilkiyim!"

164. De ki: "Allah her şeyin (*bütün alemlerin*) rabbi iken, O'ndan başka bir rab mı arayacağım?" Herbir kişinin yaptığı ancak kendine aittir ve hiçbir günahkâr, bir başka günahkârın yükünü yüklenmez. Sonra dönüşünüz mutlaka rabbinizedir; nitekim ihtilaf ettiğiniz (*anlaşamadığınız*) hususları size bildirecektir.

165. Sizi yeryüzünün halifeleri yapan ve sizi imtihan etmek için, size verdiği nimetlerde kiminizi kiminizden derecelerce (*kat kat*) üstün kılan O'dur. Elbette rabbin çok çabuk cezalandırandır ve kesinlikle O çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

EL-A'RÂF SÛRESİ(37)

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Elif, Lâm, Mîm, Saad.

2. Gereğince (*insanları*) uyarman için ve mü'minlere öğüt kaynağı olarak sana indirilen bir kitaptır (*bu Kur'an*); dolayısıyla ondan yana göğsünde hiçbir sıkıntı olmasın.

3. Rabbinizden size indirilene uyun ve O'nun dışında birtakım velilere uymayın! Ne kadar da az tezekkür ediyor (*ibret alıyor*)sunuz!

4. Nice karye (*memleket*)leri helâk ettik; nitekim kahredici gücümüz (*azabımız*) onlara geceleyin (*uyurlarken*) veya öğleyin dinlenirlerken geldi.

5. Şiddetli azabımız başlarına gelince onların dava (*yakınma*)ları, "Biz gerçekten zalimlermişiz!" demelerinden ibaretti.

6. İmdi kendilerine elçi gönderilenlere de gönderilen elçilere de (*ne yaptıklarını*) mutlaka soracağız.

7. Nitekim bilenler ve yanlarından ayrılmayanlar olarak onlara (*olup biteni*) mutlaka anlatacağız.

8. İşte o gün tartı haktır; artık kimin (*sevap*) tartıları ağır gelirse, onlar kurtuluşa erenlerdir!

9. Kimin de tartıları hafif gelirse, âyetlerimize karşı zalimlik ettiklerinden ötürü onlar, kendilerini hüsrana uğratanlardır!

10. Andolsun, sizi yeryüzünde konumlandırdık ve orada size maişet (*geçim*) yolları sağladık! Ne kadar da az şükrediyorsunuz!

11. Andolsun, siz(*in atanız Adem'*)i biz yarattık, sonra sizi (*onun sulbünde*) şekillendirdik, sonra da meleklere, "Adem'e secde edin!" buyurduk! Dolayısıyla secde ettiler; ancak İblis, secde edenlerden olmadı.

(37) Tanıma, bilme, seziş, onay, bir nesnenin en üsteki ve en göze çarpan bölümü demek olan "urf" sözcüğünün çoğulu olan a'râf, cennetle cehennem arasına çekilen ve sûrenin 46. ve 48. âyetlerinde bahsi geçen sur'un tepeleri, doruk noktaları anlamındadır. Sûre Mekke'de inmiştir ve 206 âyet olarak Mekkeli sûrelerin en uzunudur ve Mekkeli sûreler gibi burada da ağırlıklı olarak iman esasları üzerinde durulmaktadır.

قَالَ مَا مَنَعَكَ اَلَّا تَسْجُدَ اِذْ اَمَرْتُكَ قَالَ اَنَا خَيْرٌ مِنْهُ خَلَقْتَنٖي مِنْ
نَارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طٖينٍ ﴿١٢﴾ قَالَ فَاهْبِطْ مِنْهَا فَمَا يَكُونُ لَكَ اَنْ تَتَكَبَّرَ
فٖيهَا فَاخْرُجْ اِنَّكَ مِنَ الصَّاغِرٖينَ ﴿١٣﴾ قَالَ اَنْظِرْنٖي اِلٰى يَوْمِ يُبْعَثُونَ
﴿١٤﴾ قَالَ اِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرٖينَ ﴿١٥﴾ قَالَ فَبِمَا اَغْوَيْتَنٖي لَاَقْعُدَنَّ لَهُمْ
صِرَاطَكَ الْمُسْتَقٖيمَ ﴿١٦﴾ ثُمَّ لَاٰتِيَنَّهُمْ مِنْ بَيْنِ اَيْدٖيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ
وَعَنْ اَيْمَانِهِمْ وَعَنْ شَمَائِلِهِمْ وَلَا تَجِدُ اَكْثَرَهُمْ شَاكِرٖينَ ﴿١٧﴾ قَالَ
اخْرُجْ مِنْهَا مَذْؤُمًا مَدْحُورًا لَمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ لَاَمْلَئَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكُمْ
اَجْمَعٖينَ ﴿١٨﴾ وَيَا اٰدَمُ اسْكُنْ اَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ فَكُلَا مِنْ حَيْثُ
شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هٰذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمٖينَ ﴿١٩﴾ فَوَسْوَسَ
لَهُمَا الشَّيْطَانُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وُرِيَ عَنْهُمَا مِنْ سَوْاٰتِهِمَا وَقَالَ مَا
نَهٰيكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ هٰذِهِ الشَّجَرَةِ اِلَّا اَنْ تَكُونَا مَلَكَيْنِ اَوْ تَكُونَا
مِنَ الْخَالِدٖينَ ﴿٢٠﴾ وَقَاسَمَهُمَا اِنّٖي لَكُمَا لَمِنَ النَّاصِحٖينَ ﴿٢١﴾
فَدَلّٰيهُمَا بِغُرُورٍ فَلَمَّا ذَاقَا الشَّجَرَةَ بَدَتْ لَهُمَا سَوْاٰتُهُمَا وَطَفِقَا
يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ وَنَادٰيهُمَا رَبُّهُمَا اَلَمْ اَنْهَكُمَا عَنْ
تِلْكُمَا الشَّجَرَةِ وَاَقُلْ لَكُمَا اِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمَا عَدُوٌّ مُبٖينٌ ﴿٢٢﴾

12. "Ben sana emretmişken, seni secde etmekten ne alıkoydu?" buyurdu (*Allah*). "Ben ondan hayırlıyım; beni ateşten yarattın ve onu çamurdan yarattın" dedi (*İblis*).

13. Şöyle buyurdu (*Allah*): "O halde oradan in; çünkü orada büyüklük taslamaya hakkın yoktur. Derhal çık, kesinlikle sen aşağılıklardansın!"

14. Dedi ki: "Bana, (*insanların*) yeniden diriltilecekleri güne kadar mühlet (*yaşama fırsatı*) ver!"

15. "Sen mühlet verilenlerdensin" buyurdu (*Allah*).

16. "O halde" dedi (*İblis*), "Beni iğvâ ettiğin (*azgın bulduğun*) için, andolsun, ben de onlara karşı mutlaka senin doğru yoluna bağdaş (*barikat*) kuracağım!

17. Sonra mutlaka onlara önlerinden, arkalarından, sağlarından ve sollarından sokulacağım ve pekçoğunu şükredenler olarak bulmayacaksın."

18. Şöyle buyurdu (*Allah*): "Yerilmiş, kovulmuş olarak oradan çık! Andolsun, onlardan sana kim uyarsa, kesinlikle cehennemi sizin hepinizden dolduracağım!"

19. "Ya Adem!" (*buyurdu Allah*), "Eşinle birlikte cennete yerleşip, dilediğiniz yerden yeyin, ama şu ağaca yaklaşmayın; yoksa zalimlerden olursunuz."

20. Derken şeytan, onlardan örtülen avret (*ut yer*)lerini onlara göstermek için, "Sizi rabbiniz, sırf melek veya temelli kalıcılardan olursunuz diye bu ağaçtan men etti" diyerek, onları vesveseye düşürdü (*işkillendirdi*).

21. Üstelik onlara, "Kesinlikle ben, size karşı dürüst davrananlardanım" diye yemin etti.

22. Dolayısıyla onları aldatıp aşağıya (*yasak ağaca*) sarkıttı; nitekim ağacı(*n meyvesini*) tattıklarında, (*örtülü olan*) ut yerleri kendilerine göründü ve cennet yapraklarıyla üzerlerini örtmeye koyuldular. Rableri onlara şöyle seslendi: "Sizi o ağaçtan men etmedim mi ve şeytanın apaçık düşmanınız olduğunu size söylemedim mi?"

قَالَا رَبَّنَا ظَلَمْنَٓا اَنْفُسَنَا وَاِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ
مِنَ الْخَاسِرٖينَ ﴿٢٣﴾ قَالَ اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّۚ
وَلَكُمْ فِي الْاَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ اِلٰى حٖينٍ ﴿٢٤﴾ قَالَ فٖيهَا
تَحْيَوْنَ وَفٖيهَا تَمُوتُونَ وَمِنْهَا تُخْرَجُونَ ﴿٢٥﴾ يَا بَنٖٓي اٰدَمَ قَدْ
اَنْزَلْنَا عَلَيْكُمْ لِبَاسًا يُوَارٖي سَوْاٰتِكُمْ وَرٖيشًاۜ وَلِبَاسُ التَّقْوٰى
ذٰلِكَ خَيْرٌۜ ذٰلِكَ مِنْ اٰيَاتِ اللّٰهِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿٢٦﴾ يَا بَنٖٓي
اٰدَمَ لَا يَفْتِنَنَّكُمُ الشَّيْطَانُ كَمَٓا اَخْرَجَ اَبَوَيْكُمْ مِنَ الْجَنَّةِ يَنْزِعُ
عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا لِيُرِيَهُمَا سَوْاٰتِهِمَاۜ اِنَّهُ يَرٰيكُمْ هُوَ وَقَبٖيلُهُ مِنْ
حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْۜ اِنَّا جَعَلْنَا الشَّيَاطٖينَ اَوْلِيَٓاءَ لِلَّذٖينَ لَا يُؤْمِنُونَ
﴿٢٧﴾ وَاِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً قَالُوا وَجَدْنَا عَلَيْهَٓا اٰبَٓاءَنَا وَاللّٰهُ اَمَرَنَا
بِهَاۜ قُلْ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَأْمُرُ بِالْفَحْشَٓاءِۜ اَتَقُولُونَ عَلَى اللّٰهِ مَا لَا
تَعْلَمُونَ ﴿٢٨﴾ قُلْ اَمَرَ رَبّٖي بِالْقِسْطِۜ وَاَقٖيمُوا وُجُوهَكُمْ عِنْدَ
كُلِّ مَسْجِدٍ وَادْعُوهُ مُخْلِصٖينَ لَهُ الدّٖينَۜ كَمَا بَدَاَكُمْ تَعُودُونَۜ
﴿٢٩﴾ فَرٖيقًا هَدٰى وَفَرٖيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُۜ اِنَّهُمُ اتَّخَذُوا
الشَّيَاطٖينَ اَوْلِيَٓاءَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَيَحْسَبُونَ اَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ ﴿٣٠﴾

23. "Ey rabbimiz!" dediler, "Kendimize zulmettik ve eğer bizi bağışlamaz ve bize merhamet etmezsen, kesinlikle hüsrana uğrayanlardan oluruz."

24. Şöyle buyurdu: "Birbirinizin (*nesiller boyu*) düşmanı olarak (*cennetten*) inin ve bir süreye kadar sizin yerleşme ve barınmanız yeryüzündedir."

25. Üstelik buyurdu ki: "Orada yaşayacak, orada ölecek ve oradan (*diriltilip*) çıkarılacaksınız."

26. Ey Ademoğulları, size ut yerlerinizi örten giysi ve süs elbisesi indirdik! Takva giysisi ise, en hayırlısıdır. İşte bunlar, Allah'ın âyet (*kudret gösterge*)lerindendir; ta ki düşünüp taşınsınlar.

27. Ey Ademoğulları! Şeytan, ebeveyninize ut yerlerini göstermek için üstlerinden giysilerini soyup, onları cennetten çıkardığı gibi, sakın sizi de fitneye düşürmesin (*ayartmasın*). Nitekim o ve avenesi, sizin onları göremiyeceğiniz yönden sizi görürler. Kesinlikle biz, şeytanları iman etmeyenlerin velileri yapmışızdır.

28. Bir taşkınlık yaptıklarında, "Atalarımızı bu yolda bulduk ve bunu Allah bize emretti" diyorlar. De ki: "Allah, asla taşkınlığı emretmez. Allah'a karşı bilmediğiniz şeyleri mi söylüyorsunuz?"

29. De ki: "Rabbim adaletli olmayı emretti. Her secde (*namaz*) anında yüzlerinizi (*Ka'be'ye*) doğrultun ve dini kendisine has (*özgü*) kılarak O'na dua (*ibadet*) edin. Başlangıçta sizi nasıl yarattıysa, öyle (*O'na*) döneceksiniz.

30. Hidayet ettiği ve dalâleti hak eden fırkalar olarak (*döneceksiniz*)." Üstelik o (*dalalette kala*)nlar, Allah'ın dışında şeytanları veli edindikleri halde hidayette olduklarını zannederler.

يَا بَن۪ٓي اٰدَمَ خُذُوا ز۪ينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا
تُسْرِفُواۚ اِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِف۪ينَ ﴿٣١﴾ قُلْ مَنْ حَرَّمَ ز۪ينَةَ اللّٰهِ
الَّت۪ٓي اَخْرَجَ لِعِبَادِه۪ وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِۜ قُلْ هِيَ لِلَّذ۪ينَ اٰمَنُوا
فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ الْقِيٰمَةِۜ كَذٰلِكَ نُفَصِّلُ الْاٰيَاتِ
لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٣٢﴾ قُلْ اِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّيَ الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا
وَمَا بَطَنَ وَالْاِثْمَ وَالْبَغْيَ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَاَنْ تُشْرِكُوا بِاللّٰهِ مَا لَمْ
يُنَزِّلْ بِه۪ سُلْطَانًا وَاَنْ تَقُولُوا عَلَى اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٣﴾ وَلِكُلِّ
اُمَّةٍ اَجَلٌۚ فَاِذَا جَٓاءَ اَجَلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ
﴿٣٤﴾ يَا بَن۪ٓي اٰدَمَ اِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ اٰيَات۪يۙ
فَمَنِ اتَّقٰى وَاَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٣٥﴾
وَالَّذ۪ينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَٓا اُو۬لٰٓئِكَ اَصْحَابُ النَّارِۚ
هُمْ ف۪يهَا خَالِدُونَ ﴿٣٦﴾ فَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا
اَوْ كَذَّبَ بِاٰيَاتِه۪ۜ اُو۬لٰٓئِكَ يَنَالُهُمْ نَص۪يبُهُمْ مِنَ الْكِتَابِۜ حَتّٰٓى اِذَا
جَٓاءَتْهُمْ رُسُلُنَا يَتَوَفَّوْنَهُمْۙ قَالُٓوا اَيْنَ مَا كُنْتُمْ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِۜ
قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا وَشَهِدُوا عَلٰٓى اَنْفُسِهِمْ اَنَّهُمْ كَانُوا كَافِر۪ينَ ﴿٣٧﴾

31. Ey Ademoğulları, her secde (*namaz*) anında zinet (*güzel ve temiz giysi*)lerinizi kuşanın, yeyin, için ve (*fakat*) israf etmeyin; çünkü israf edenleri Allah sevmez.

32. De ki: "Allah'ın kullarına çıkardığı zineti (*süs eşyasını*) ve tertemiz rızıkları kim haram kıldı?" De ki: "Aslında bunlar, dünya hayatında iman edenlerin, kıyamet gününde ise sırf onlarındır." Bilen bir topluma âyetlerimizi böylece tafsil ediyor (*detaylandırıyor*)uz.

33. De ki: "Rabbim; açık ve gizli fuhuş (*taşkınlık*)ları, günahı, haksız yere ayaklanmayı, hakkında hiçbir sultan (*yetki/geçerli kanıt*) indirmediği şeyleri Allah'a ortak koşmanızı ve Allah'a karşı bilmediğiniz şeyleri söylemenizi ancak haram kılmıştır."

34. Elbette her ümmetin bir (*ömür*) süresi vardır; nitekim süreleri dolunca ne bir saat (*an*) erteleyebilir, ne de öne alabilirler.

35. Ey Ademoğulları, içinizden size âyetlerimi anlatan elçiler gelir de kim (*günahtan*) sakınır ve ıslah olursa, onlara hiçbir korku yoktur ve onlar üzülmeyeceklerdir.

36. Âyetlerimizi yalanlayan ve onlara karşı büyüklük taslayanlar ise, işte onlar cehennemliktirler! Onlar orada temellidirler.

37. Allah'a yalan yere isnatta bulunan veya âyetlerini yalanlayandan kim daha zalimdir? Onların kitaptan (*takdir edilen ömür ve rızık*) payları kendilerine ulaşır; nihayet elçi (*melek*)lerimiz gelip de canlarını alırlarken, "Allah'ın dışında dua (*kulluk*) ettikleriniz nerede?" diye sorarlar. "Bizi yüz üstü bıraktılar" derler ve kâfir olduklarına dair kendileri aleyhinde şahitlik ederler.

قَالَ ادْخُلُوا فٖٓي اُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْاِنْسِ
فِي النَّارِۜ كُلَّمَا دَخَلَتْ اُمَّةٌ لَعَنَتْ اُخْتَهَاۜ حَتّٰٓى اِذَا ادَّارَكُوا فٖيهَا
جَمٖيعًاۙ قَالَتْ اُخْرٰيهُمْ لِاُو۫لٰيهُمْ رَبَّنَا هٰٓؤُ۬لَٓاءِ اَضَلُّونَا فَاٰتِهِمْ
عَذَابًا ضِعْفًا مِنَ النَّارِۜ قَالَ لِكُلٍّ ضِعْفٌ وَلٰكِنْ لَا تَعْلَمُونَ
(٣٨) وَقَالَتْ اُو۫لٰيهُمْ لِاُخْرٰيهُمْ فَمَا كَانَ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ
فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ (٣٩) اِنَّ الَّذٖينَ كَذَّبُوا
بِاٰيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا لَا تُفَتَّحُ لَهُمْ اَبْوَابُ السَّمَٓاءِ وَلَا
يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتّٰى يَلِجَ الْجَمَلُ فٖي سَمِّ الْخِيَاطِۜ وَكَذٰلِكَ
نَجْزِي الْمُجْرِمٖينَ (٤٠) لَهُمْ مِنْ جَهَنَّمَ مِهَادٌ وَمِنْ فَوْقِهِمْ
غَوَاشٍۜ وَكَذٰلِكَ نَجْزِي الظَّالِمٖينَ (٤١) وَالَّذٖينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا اِلَّا وُسْعَهَاۘ اُو۬لٰٓئِكَ اَصْحَابُ
الْجَنَّةِۚ هُمْ فٖيهَا خَالِدُونَ (٤٢) وَنَزَعْنَا مَا فٖي صُدُورِهِمْ مِنْ غِلٍّ
تَجْرٖي مِنْ تَحْتِهِمُ الْاَنْهَارُۚ وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذٖي هَدٰينَا لِهٰذَا
وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَٓا اَنْ هَدٰينَا اللّٰهُۚ لَقَدْ جَٓاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّۜ
وَنُودُٓوا اَنْ تِلْكُمُ الْجَنَّةُ اُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (٤٣)

38. Şöyle buyurur (*Allah*): "Sizden önce gelip geçen cin ve insan ümmetleri içinde ateşe girin!" Her ümmet girdikçe, yoldaşına lânet eder; nihayet hepsi art arda oraya yığılınca, sonrakiler öncekiler için, "Rabbimiz, bizi bunlar dalâlete düşürdüler; dolayısıyla onlara ateşin katmerli azabını ver!" derler. "Hepsinin azabı katmerlidir, fakat (*derecesini*) bilmezsiniz" buyurur (*Allah*).

39. Öncekiler de sonrakilere derler ki: "Sizin bize hiçbir üstünlüğünüz yoktur; artık yaptıklarınızdan ötürü azabı tadın!"

40. Âyetlerimizi yalanlayan ve onlara karşı büyüklük taslayanlara gelince, göğün (*rahmet*) kapıları onlara elbette açılmayacaktır ve onlar, deve iğnenin deliğinden geçmedikçe cennete giremiyeceklerdir. İşte suç işleyenleri böyle cezalandıracağız!

41. Elbette onların cehennemden döşekleri ve üstlerinden (*ateşten*) örtüleri vardır. İşte zalimleri böyle cezalandırırız!

42. İman eden ve yararlı işler yapanlar -ki biz herkesi ancak gücü yettiğince mükellef kılarız- ise, işte onlar cennetliktirler; onlar orada temellidirler!

43. Göğüslerinde gıllıgıştan ne varsa hepsini söküp atmışızdır. Altlarından ırmaklar akarken şöyle derler: "Bizi bu (*cennet yurdu*)na hidayet eden Allah'a hamdolsun! Allah bizi hidayet etmeseydi, hidayete erenlerden olamazdık. Andolsun, rabbimizin elçileri bize hakkı getirdiler!" Onlara şöyle seslenilir: "İşte size cennet, yaptığınız (*iyi*) işlere karşılık onun vârisleri kılındınız!"

44. Cennet ehli cehennem ehline, "Rabbimizin bize vaat ettiklerini biz gerçek bulduk; siz de rabbinizin size ihtar ettiklerini gerçek buldunuz mu?" diye seslenirler. "Evet!" derler. Bunun üzerine bir duyurmacı, "Allah'ın laneti zalimleredir" diye duyurur.

45. Onlara ki, (*insanları*) Allah yolundan alıkoyar ve onu çarpıtmak isterler ve elbette onlar, ahireti inkar edenlerdir.

46. İki taraf arasında bir perde (*sur*) vardır ve a'râfta (*surun tepelerinde*), taraflardan herbirini simalarından tanıyan adamlar bulunmaktadır. Cennet ehline, "Size selâm olsun!" diye seslenirler. Kendileri oraya girmemişlerdir, ama (*girmeye*) can atmaktadırlar.

47. Bakışları cehennemliklerden yana çevrilince, "Ey rabbimiz!" derler, "Bizi bu zalim kavmin yanına atma!"

48. A'râf halkı, simalarından tanıdıkları (*cehennemlik*) adamlara seslenerek derler ki: "Yığınlarınız ve büyüklük taslamanız size hiçbir fayda sağlamadı.

49. Allah'ın, kendilerini hiçbir rahmet (*fazilet*)e eriştirmeyeceğine dair yemin ettikleriniz bu (*müslüma*)nlar mıydı? Oysa (*onlara*), "Cennete girin!" (*denildi*), "Size hiçbir korku yoktur ve de siz üzülmeyeceksiniz."

وَنَادٰٓى اَصْحَابُ الْجَنَّةِ اَصْحَابَ النَّارِ اَنْ قَدْ وَجَدْنَا مَا وَعَدَنَا
رَبُّنَا حَقًّا فَهَلْ وَجَدْتُمْ مَا وَعَدَ رَبُّكُمْ حَقًّاۜ قَالُوا نَعَمْۚ فَاَذَّنَ مُؤَذِّنٌ
بَيْنَهُمْ اَنْ لَعْنَةُ اللّٰهِ عَلَى الظَّالِمِينَۙ ﴿٤٤﴾ اَلَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ
اللّٰهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًاۚ وَهُمْ بِالْاٰخِرَةِ كَافِرُونَۢ ﴿٤٥﴾ وَبَيْنَهُمَا حِجَابٌۚ
وَعَلَى الْاَعْرَافِ رِجَالٌ يَعْرِفُونَ كُلًّا بِسِيمٰيهُمْۚ وَنَادَوْا اَصْحَابَ
الْجَنَّةِ اَنْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ لَمْ يَدْخُلُوهَا وَهُمْ يَطْمَعُونَ ﴿٤٦﴾ وَاِذَا
صُرِفَتْ اَبْصَارُهُمْ تِلْقَٓاءَ اَصْحَابِ النَّارِۙ قَالُوا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا
مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٤٧﴾ وَنَادٰٓى اَصْحَابُ الْاَعْرَافِ رِجَالًا
يَعْرِفُونَهُمْ بِسِيمٰيهُمْ قَالُوا مَٓا اَغْنٰى عَنْكُمْ جَمْعُكُمْ وَمَا كُنْتُمْ
تَسْتَكْبِرُونَ ﴿٤٨﴾ اَهٰٓؤُ۬لَٓاءِ الَّذِينَ اَقْسَمْتُمْ لَا يَنَالُهُمُ اللّٰهُ بِرَحْمَةٍۜ
اُدْخُلُوا الْجَنَّةَ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمْ وَلَٓا اَنْتُمْ تَحْزَنُونَ ﴿٤٩﴾ وَنَادٰٓى
اَصْحَابُ النَّارِ اَصْحَابَ الْجَنَّةِ اَنْ اَفِيضُوا عَلَيْنَا مِنَ الْمَٓاءِ اَوْ
مِمَّا رَزَقَكُمُ اللّٰهُۜ قَالُٓوا اِنَّ اللّٰهَ حَرَّمَهُمَا عَلَى الْكَافِرِينَۙ ﴿٥٠﴾ اَلَّذِينَ
اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَهْوًا وَلَعِبًا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَاۚ فَالْيَوْمَ نَنْسٰيهُمْ
كَمَا نَسُوا لِقَٓاءَ يَوْمِهِمْ هٰذَاۙ وَمَا كَانُوا بِاٰيَاتِنَا يَجْحَدُونَ ﴿٥١﴾

50. Cehennem halkı da cennet halkına. "Suyunuzdan veya Allah'ın size bahşettiği nimetlerden bize de taşırın (*aktarın*)!" diye seslenirler. Şöyle der (*cennetlik*)ler: "Kesinlikle Allah, onları kâfirlere haram kılmıştır."

51. Onlar ki, dinlerini bir eğlence ve oyun edindiler ve dünya hayatı kendilerini aldattı. İmdi onlar, bugünkü buluşmalarını nasıl unuttu ve âyetlerimizi pervasızca inkâr ettilerse, biz de o gün onları unuturuz.

وَلَقَدْ جِئْنَاهُمْ بِكِتَابٍ فَصَّلْنَاهُ عَلٰى عِلْمٍ هُدًى وَرَحْمَةً لِقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾ هَلْ يَنْظُرُونَ اِلَّا تَأْوِيلَهُ يَوْمَ يَأْتِي تَأْوِيلُهُ يَقُولُ
الَّذِينَ نَسُوهُ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ فَهَلْ
لَنَا مِنْ شُفَعَاءَ فَيَشْفَعُوا لَنَا اَوْ نُرَدُّ فَنَعْمَلَ غَيْرَ الَّذِي كُنَّا
نَعْمَلُ قَدْ خَسِرُوا اَنْفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ
﴿٥٣﴾ اِنَّ رَبَّكُمُ اللّٰهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ فِي
سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ يُغْشِي الَّيْلَ النَّهَارَ
يَطْلُبُهُ حَثِيثًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِاَمْرِهِ
اَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْاَمْرُ تَبَارَكَ اللّٰهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٥٤﴾ اُدْعُوا
رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً اِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿٥٥﴾ وَلَا
تُفْسِدُوا فِي الْاَرْضِ بَعْدَ اِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا
اِنَّ رَحْمَتَ اللّٰهِ قَرِيبٌ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٦﴾ وَهُوَ الَّذِي
يُرْسِلُ الرِّيَاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ حَتّٰى اِذَا اَقَلَّتْ سَحَابًا
ثِقَالًا سُقْنَاهُ لِبَلَدٍ مَيِّتٍ فَاَنْزَلْنَا بِهِ الْمَاءَ فَاَخْرَجْنَا بِهِ مِنْ
كُلِّ الثَّمَرَاتِ كَذٰلِكَ نُخْرِجُ الْمَوْتٰى لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٥٧﴾

52. Andolsun, onlara, bilerek tafsil ettiğimiz (*detaylandırdığımız*) ve iman eden topluma hidayet ve rahmet kaynağı olarak bir yüce kitap getirdik!

53. İlle onun tevilini (*sonunun nereye varacağını*) bekliyorlar; oysa tevili geldiği gün, daha önce onu unutan (*dikkate almayan*)lar diyecekler ki: "Meğer rabbimizin elçileri gerçeği getirmişlerdi. Keşke şefaatçilerimiz olsa da bize şefaat etseler veya geri döndürülsek de yaptığımız işlerin dışında (*iyi*) işler yapsak!" Kendilerini elbette hüsrana uğratacaklar; uydurdukları (*sahte tanrılar*) da onları yüz üstü bırakacaktır.

54. Kuşkusuz sizin rabbiniz; gökleri ve yeri altı gün (*evre*)de yaratan, sonra (*kendine yaraşır biçimde*) arşına kurulan, geceyi yel yepelek ardına düştüğü gündüze örten ve emri uyarınca güneşi, ayı ve yıldızları (*hizmete*) amade kılan Allah'tır. Dikkat, yaratım ve emir (*buyruk/yönetim*) ancak O'nundur; alemlerin rabbi Allah'ın şanı yücedir!

55. Rabbinize boyun bükerek ve gizlice (*içinizden*) dua edin; nitekim O, haddi aşanları sevmez!

56. Islahından sonra bu yer (*ülke*)de bozgunculuk yapmayın ve O'na (*azabından*) korkarak ve (*rahmetini*) umarak dua (*ibadet*) edin! Şübhesiz Allah'ın rahmeti, iyi davrananlara çok yakındır.

57. O (*Allah*) ki, rüzgârları rahmetinin önünde müjde olarak gönderir. Nihayet (*yağmur*) yüklü bulutu katarlayınca, biz onu ölü bir beldeye sevkedip, oraya yağmur indiririz ve her çeşit ürünü onunla (*topraktan*) çıkarırız. Ölüleri de böyle çıkaracağız. Her halde düşünüp taşınırsınız!

58. Temiz belde (*verimli arazi*)nin bitkisi, rabbinin izniyle (*gür*) çıkar; habis (*kötü/kıraç*) olan ise, onun bitkisi ancak kavruk çıkar. Biz, şükreden topluma âyetlerimizi böylece döktürüyoruz.

59. Andolsun, Nuh'u kavmine elçi gönderdik! Dolayısıyla, "Ey kavmim" dedi, "Allah'a kulluk edin, sizin O'ndan başka hiçbir tanrınız yoktur! Kesinlikle ben, çok büyük bir günün azabından sizin için endişe ediyorum."

60. Kavminin ileri gelenleri dediler ki: "Kesinlikle biz senin apaçık bir dalâlet (*yanılgı*) içerisinde olduğunu görüyoruz."

61. "Ey kavmim!" dedi (*Nuh*), "Bende hiçbir dalâlet yoktur; ancak ben alemlerin rabbi tarafından (*gönderilen*) bir elçiyim.

62. Size rabbimin mesajlarını tebliğ ediyorum; size nasihat ediyor (*dürüst davranıyor*)um ve sizin bilmediğiniz birçok şeyi Allah tarafından (*vahiyle*) biliyorum.

63. Sizi uyarsın, takvalı olasınız ve ta ki esirgenesiniz diye içinizden bir adam vasıtasıyla rabbinizden size bir zikir (*uyarı*) gelmesine mi şaştınız?!"

64. Böyle iken onu yalanladılar; dolayısıyla biz, gemide maiyetinde olanlarla beraber onu kurtardık ve âyetlerimizi yalanlayanları suda boğduk. Nitekim onlar, (*basiretleri*) kör bir kavim idiler.

وَالْبَلَدُ الطَّيِّبُ يَخْرُجُ نَبَاتُهُ بِاِذْنِ رَبِّهٖ وَالَّذ۪ي خَبُثَ لَا يَخْرُجُ
اِلَّا نَكِدًا كَذٰلِكَ نُصَرِّفُ الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ يَشْكُرُونَ ﴿٥٨﴾ لَقَدْ
اَرْسَلْنَا نُوحًا اِلٰى قَوْمِه۪ فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِنْ
اِلٰهٍ غَيْرُهُ اِنّ۪ٓي اَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظ۪يمٍ ﴿٥٩﴾ قَالَ
الْمَلَاُ مِنْ قَوْمِه۪ٓ اِنَّا لَنَرٰيكَ ف۪ي ضَلَالٍ مُب۪ينٍ ﴿٦٠﴾ قَالَ يَا
قَوْمِ لَيْسَ ب۪ي ضَلَالَةٌ وَلٰكِنّ۪ي رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَم۪ينَ
﴿٦١﴾ اُبَلِّغُكُمْ رِسَالَاتِ رَبّ۪ي وَاَنْصَحُ لَكُمْ وَاَعْلَمُ مِنَ اللّٰهِ
مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٢﴾ اَوَعَجِبْتُمْ اَنْ جَٓاءَكُمْ ذِكْرٌ مِنْ رَبِّكُمْ
عَلٰى رَجُلٍ مِنْكُمْ لِيُنْذِرَكُمْ وَلِتَتَّقُوا وَلَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ
﴿٦٣﴾ فَكَذَّبُوهُ فَاَنْجَيْنَاهُ وَالَّذ۪ينَ مَعَهُ فِي الْفُلْكِ وَاَغْرَقْنَا
الَّذ۪ينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا اِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا عَم۪ينَ ﴿٦٤﴾ وَاِلٰى عَادٍ
اَخَاهُمْ هُودًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِنْ اِلٰهٍ غَيْرُهُ
اَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٦٥﴾ قَالَ الْمَلَاُ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِه۪ٓ اِنَّا
لَنَرٰيكَ ف۪ي سَفَاهَةٍ وَاِنَّا لَنَظُنُّكَ مِنَ الْكَاذِب۪ينَ ﴿٦٦﴾ قَالَ يَا
قَوْمِ لَيْسَ ب۪ي سَفَاهَةٌ وَلٰكِنّ۪ي رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَم۪ينَ ﴿٦٧﴾

65. Âd kavmine, kardeşleri (*içlerinden biri*) Hud'u (*elçi gönderdik*): "Ey kavmim!" dedi, "Allah'a kulluk edin; sizin O'ndan başka hiçbir tanrınız yoktur! Böyle iken siz (*O'na karşı gelmekten*) sakınmaz mısınız?"

66. Kavminin küfre saplanan kodamanları dediler ki: "Kesinlikle biz seni bir sefahet (*budalalık*) içinde görüyoruz ve kesinlikle senin yalancılardan olduğun kanısındayız."

67. "Ey kavmim!" dedi (*Hud*), "Bende hiçbir budalalık yoktur; ancak ben, alemlerin rabbinin elçisiyim.

اُبَلِّغُكُمْ رِسَالَاتِ رَبّ۪ي وَاَنَا لَكُمْ نَاصِحٌ اَم۪ينٌ ﴿٦٨﴾
اَوَعَجِبْتُمْ اَنْ جَٓاءَكُمْ ذِكْرٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَلٰى رَجُلٍ
مِنْكُمْ لِيُنْذِرَكُمْۜ وَاذْكُرُٓوا اِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَٓاءَ مِنْ بَعْدِ
قَوْمِ نُوحٍ وَزَادَكُمْ فِي الْخَلْقِ بَصْطَةًۚ فَاذْكُرُٓوا اٰلَٓاءَ اللّٰهِ
لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٦٩﴾ قَالُٓوا اَجِئْتَنَا لِنَعْبُدَ اللّٰهَ وَحْدَهُ
وَنَذَرَ مَا كَانَ يَعْبُدُ اٰبَٓاؤُنَاۚ فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَٓا اِنْ كُنْتَ
مِنَ الصَّادِق۪ينَ ﴿٧٠﴾ قَالَ قَدْ وَقَعَ عَلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ
رِجْسٌ وَغَضَبٌۜ اَتُجَادِلُونَن۪ي ف۪ٓي اَسْمَٓاءٍ سَمَّيْتُمُوهَٓا
اَنْتُمْ وَاٰبَٓاؤُكُمْ مَا نَزَّلَ اللّٰهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍۜ فَانْتَظِرُٓوا اِنّ۪ي
مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِر۪ينَ ﴿٧١﴾ فَاَنْجَيْنَاهُ وَالَّذ۪ينَ مَعَهُ
بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَقَطَعْنَا دَابِرَ الَّذ۪ينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا وَمَا كَانُوا
مُؤْمِن۪ينَ ﴿٧٢﴾ وَاِلٰى ثَمُودَ اَخَاهُمْ صَالِحًاۘ قَالَ يَا قَوْمِ
اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِنْ اِلٰهٍ غَيْرُهُۜ قَدْ جَٓاءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ
رَبِّكُمْۜ هٰذِه۪ نَاقَةُ اللّٰهِ لَكُمْ اٰيَةً فَذَرُوهَا تَأْكُلْ ف۪ٓي اَرْضِ
اللّٰهِ وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُٓوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ اَل۪يمٌ ﴿٧٣﴾

68. Size rabbimin mesajlarını tebliğ ediyorum ve sizin için emin (*çok güvenilir*) bir nasihatçıyım.

69. Sizi uyarsın diye içinizden bir adam vasıtasıyla rabbinizden size bir zikir (*uyarı*) gelmesine mi şaştınız? Nuh kavminden sonra sizi halife (*onlara halef*) yaptığını ve yaratılışta sizi daha oylumlu kıldığını hatırlayıp, Allah'ın nimetlerini düşünün; ta ki kurtuluşa erişesiniz."

70. "Sen" dediler, "Yalnız Allah'a kulluk edelim ve atalarımızın taptıklarını bırakalım diye mi bize geldin? O halde bizi tehdit ettiğin şeyi (*azabı*) başımıza getir; eğer doğrulardan isen..."

71. "Rabbinizden" dedi (*Hûd*), "Mutlaka başınıza bir ricz (*berbat azap*) ve gazap gelecektir. Sizin ve atalarınızın taktığınız isimler hakkında mı benimle cebelleşiyorsunuz? Onlara (*tapılacağına*) dair Allah hiçbir kanıt indirmemiştir. Artık siz bekleyin, ben de sizinle birlikte bekleyenlerdenim!"

72. Nitekim onu ve beraberindekileri rahmetimizle kurtardık; âyetlerimizi yalanlayan ve mü'min olmayanların da kökünü kazıdık.

73. Semud'a da kardeşleri Salih'i (*elçi gönderdik*). "Ey kavmim!" dedi, "Allah'a kulluk edin, sizin O'ndan başka hiçbir tanrınız yoktur. Rabbinizden size apaçık bir kanıt geldi. İşte size bir âyet (*mucize*) olarak Allah'ın şu dişi devesi! İmdi onu bırakın, Allah'ın toprağında otlasın ve ona hiçbir kötülük dokundurmayın; yoksa başınıza çok acı bir azap gelir.

وَاذْكُرُوا اِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ عَادٍ وَبَوَّاَكُمْ
فِى الْاَرْضِ تَتَّخِذُونَ مِنْ سُهُولِهَا قُصُورًا وَتَنْحِتُونَ
الْجِبَالَ بُيُوتًا فَاذْكُرُوا اٰلَاءَ اللّٰهِ وَلَا تَعْثَوْا فِى الْاَرْضِ
مُفْسِدِينَ ﴿٧٤﴾ قَالَ الْمَلَاُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ
لِلَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا لِمَنْ اٰمَنَ مِنْهُمْ اَتَعْلَمُونَ اَنَّ صَالِحًا
مُرْسَلٌ مِنْ رَبِّهِ قَالُوا اِنَّا بِمَا اُرْسِلَ بِهِ مُؤْمِنُونَ ﴿٧٥﴾
قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا اِنَّا بِالَّذِى اٰمَنْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ
﴿٧٦﴾ فَعَقَرُوا النَّاقَةَ وَعَتَوْا عَنْ اَمْرِ رَبِّهِمْ وَقَالُوا يَا
صَالِحُ ائْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا اِنْ كُنْتَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٧٧﴾
فَاَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَاَصْبَحُوا فِى دَارِهِمْ جَاثِمِينَ
﴿٧٨﴾ فَتَوَلّٰى عَنْهُمْ وَقَالَ يَا قَوْمِ لَقَدْ اَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَةَ
رَبِّى وَنَصَحْتُ لَكُمْ وَلٰكِنْ لَا تُحِبُّونَ النَّاصِحِينَ ﴿٧٩﴾
وَلُوطًا اِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ اَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا
مِنْ اَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿٨٠﴾ اِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ
شَهْوَةً مِنْ دُونِ النِّسَاءِ بَلْ اَنْتُمْ قَوْمٌ مُسْرِفُونَ ﴿٨١﴾

74. Sizi Ad kavminin ardından halife (*onlara halef*) yaptığını ve bu yer (*ülke*)de sizi konumlandırdığını hatırlayın. Ovalarında saraylar kuruyor ve dağlarından evler yontuyorsunuz; dolayısıyla Allah'ın nimetlerini düşünün ve bu yer (*ülke*)de bozguncular olarak kargaşa çıkarmayın."

75. Kavminin büyüklük taslayan kodamanları, ezilenlerden iman edenlere, "Salih'in rabbi tarafından elçi gönderildiğini biliyor (*kabul ediyor*) musunuz?" diye sordular. Dediler ki: "Kesinlikle biz, onunla gönderilene (*taşıdığı mesaja*) .iman edenleriz."

76. Büyüklük taslayanlar, "Biz de" dediler, "Sizin inandığınız şeyi kesinlikle yadırgayanlarız."

77. Üstelik rablerinin emrini hiçe sayıp, dişi deveyi devirdi (*kesti*)ler. "Ey Salih!" dediler, "Bizi tehdit ettiğin şeyi (*azabı*) başımıza getir; eğer gönderilen (*elçi*)-lerden isen..."

78. Dolayısıyla onları o şiddetli sarsıntı yakalayıverdi ve yurtlarında (*cansız*) yere çakıldılar.

79. Nitekim (*Salih*) onlardan yüz çevirmiş ve şöyle elemişti: "Ey kavmim! Andolsun, rabbimin mesajını size ilettim, size nasihat ettim ve fakat siz nasihat edenleri sevmezsiniz!"

80. Lut'u da (*elçi gönderdik*). Hani kavmine şöyle demişti: "Sizden önce alemlerden hiçbirinin yapmadığı fuhşu (*taşkınlığı/kulamparalığı*) mı yapıyorsunuz?

81. Çünkü siz, kadınların dışında erkeklere şehvetle yaklaşmaktasınız! Gerçek şu ki siz, israfçı (*aşırı giden/taşkın*) bir toplumsunuz.

وَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهٖٓ اِلَّٓا اَنْ قَالُٓوا اَخْرِجُوهُمْ مِنْ
قَرْيَتِكُمْۚ اِنَّهُمْ اُنَاسٌ يَتَطَهَّرُونَ ﴿٨٢﴾ فَاَنْجَيْنَاهُ
وَاَهْلَهُٓ اِلَّا امْرَاَتَهُۘ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٨٣﴾
وَاَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًاۜ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الْمُجْرِمِينَ ﴿٨٤﴾ وَاِلٰى مَدْيَنَ اَخَاهُمْ شُعَيْبًاۜ قَالَ يَا
قَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِنْ اِلٰهٍ غَيْرُهُۜ قَدْ جَٓاءَتْكُمْ
بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ فَاَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ وَلَا
تَبْخَسُوا النَّاسَ اَشْيَٓاءَهُمْ وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْاَرْضِ
بَعْدَ اِصْلَاحِهَاۜ ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَۚ
﴿٨٥﴾ وَلَا تَقْعُدُوا بِكُلِّ صِرَاطٍ تُوعِدُونَ وَتَصُدُّونَ
عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ مَنْ اٰمَنَ بِهٖ وَتَبْغُونَهَا عِوَجًاۚ وَاذْكُرُٓوا
اِذْ كُنْتُمْ قَلِيلًا فَكَثَّرَكُمْۖ وَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الْمُفْسِدِينَ ﴿٨٦﴾ وَاِنْ كَانَ طَٓائِفَةٌ مِنْكُمْ اٰمَنُوا
بِالَّذ۪ٓي اُرْسِلْتُ بِهٖ وَطَٓائِفَةٌ لَمْ يُؤْمِنُوا فَاصْبِرُوا
حَتّٰى يَحْكُمَ اللّٰهُ بَيْنَنَاۚ وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ ﴿٨٧﴾

82. Kavminin cevabı ise, "Onları (*Lut ve taraftarlarını*) ülkenizden çıkarın; çünkü onlar, temizlenen (*arkadan yaklaşmayı pislik sayan*) insanlardır!" demelerinden ibaretti.

83. Derken onu ve ailesini kurtardık; ancak karısı geride kalan (*helâk olan*)lardandı.

84. Ve başlarına bir çeşit yağmur (*taş*) yağdırdık; dolayısıyla o suç işleyenlerin akıbetinin nice olduğuna bir bak!

85. Medyen'e de kardeşleri Şuayb'ı (*elçi gönderdik*). "Ey kavmim!" dedi, "Allah'a kulluk edin, sizin O'ndan başka hiçbir tanrınız yoktur. Rabbinizden size apaçık bir delil geldi; artık ölçüyü ve tartıyı tastamam yapın, insanların mallarına eksik değer biçmeyin ve ıslahından sonra bu yer (*ülke*)de fesat çıkarmayın. Sizin için hayırlı olan da budur; eğer mü'min iseniz...

86. Tehditler savurarak, iman edenleri Allah yolundan alıkoyarak ve onu çarpıtmaya kalkışarak her yolun başında bağdaş (*barikat*) kurmayın. Sizi azlıkken çoğalttığını hatırlayın ve bozguncuların akıbetinin nice olduğuna bir bakın!

87. Eğer benimle gönderilene (*taşıdığım mesaja*) bir kısmınız iman eder ve bir kısmınız inanmazsa, Allah aramızda hüküm verinceye dek sabredin (*bekleyin*)! O, hüküm verenlerin en hayırlısıdır."

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَنُخْرِجَنَّكَ يَا شُعَيْبُ
وَالَّذِينَ اٰمَنُوا مَعَكَ مِنْ قَرْيَتِنَا اَوْ لَتَعُودُنَّ فِي مِلَّتِنَا قَالَ اَوَلَوْ
كُنَّا كَارِهِينَ ﴿٨٨﴾ قَدِ افْتَرَيْنَا عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا اِنْ عُدْنَا فِي
مِلَّتِكُمْ بَعْدَ اِذْ نَجّٰينَا اللّٰهُ مِنْهَا وَمَا يَكُونُ لَنَا اَنْ نَعُودَ فِيهَا اِلَّا
اَنْ يَشَاءَ اللّٰهُ رَبُّنَا وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا عَلَى اللّٰهِ تَوَكَّلْنَا
رَبَّنَا افْتَحْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ وَاَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ ﴿٨٩﴾
وَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَئِنِ اتَّبَعْتُمْ شُعَيْبًا اِنَّكُمْ
اِذًا لَخَاسِرُونَ ﴿٩٠﴾ فَاَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَاَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ
جَاثِمِينَ ﴿٩١﴾ اَلَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَاَنْ لَمْ يَغْنَوْا فِيهَا اَلَّذِينَ
كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَانُوا هُمُ الْخَاسِرِينَ ﴿٩٢﴾ فَتَوَلّٰى عَنْهُمْ وَقَالَ
يَا قَوْمِ لَقَدْ اَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَاتِ رَبّ۪ي وَنَصَحْتُ لَكُمْ فَكَيْفَ
اٰسٰى عَلٰى قَوْمٍ كَافِرِينَ ﴿٩٣﴾ وَمَا اَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِنْ نَبِيٍّ
اِلَّا اَخَذْنَا اَهْلَهَا بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمْ يَضَّرَّعُونَ ﴿٩٤﴾ ثُمَّ
بَدَّلْنَا مَكَانَ السَّيِّئَةِ الْحَسَنَةَ حَتّٰى عَفَوْا وَقَالُوا قَدْ مَسَّ اٰبَاءَنَا
الضَّرَّاءُ وَالسَّرَّاءُ فَاَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٩٥﴾

88. Kavminin büyüklük taslayan kodamanları, "Ey Şuayb!" dediler, "Seni ve seninle birlikte iman edenleri mutlaka yurdumuzdan süreceğiz veya çaresiz bizim milleti (*inanç sistemi*)-mize döneceksiniz." Şöyle dedi (*Şuayb*): "İstemiyor olsak da mı (*döneceğiz*)?

89. Allah bizi kurtarmışken eğer sizin milletinize dönersek, elbette Allah'a karşı yalan uydurmuş oluruz. Rabbimiz Allah'ın dilemesi hariç, ona dönmemiz olacak şey değildir. Rabbimiz, ilim yönünden her şeyi kuşatmıştır. Biz yalnız Allah'a tevekkül ettik. Rabbimiz, bizimle kavmimiz arasında hakkaniyetle hüküm ver ve sen, hüküm verenlerin en iyisi (*âdili*)sin!"

90. Kavminin küfre saplanan kodamanları, (*Medyenlilere*) dediler ki: "Andolsun, eğer Şuayb'a uyarsanız, o takdirde kesinlikle hüsrandasınız."

91. Derken şiddetli sarsıntı onları yakalayıverdi, dolayısıyla yurtlarında (*cansız*) yere çakıldılar.

92. Şuayb'ı yalanlayanlar, sanki orada hiç şenlik kurmadılar. Şuayb'ı yalanlayanlar, hüsrana uğrayanların ta kendisi oldular.

93. Nitekim (*Şuayb*), onlardan yüz çevirmiş ve şöyle demişti: "Ey kavmim, andolsun, rabbimin mesajlarını size tebliğ ettim ve size nasihatta bulundum! Böyle iken ben, inkârcı bir kavme nasıl acınırım?!"

94. Biz hangi karye (*ülke*)ye bir peygamber gönderdiysek, oranın (*inkârcı*) halkını mutlaka darlığa ve sıkıntıya uğratmışızdır, ta ki boyun eğip yalvarsınlar.

95. Sonra kötülüğün (*darlığın*) yerine iyiliği (*bolluğu*) getirdik; nihayet gelişip serpildiler ve dediler ki: "Bu darlık ve bolluk, atalarımızın da başına gelmişti (*olağan şeydir*)!" Derken onları, farkında değillerken ansızın yakaladık (*cezalandırdık*).

وَلَوْ اَنَّ اَهْلَ الْقُرٰٓى اٰمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَرَكَاتٍ مِنَ
السَّمَٓاءِ وَالْاَرْضِ وَلٰكِنْ كَذَّبُوا فَاَخَذْنَاهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ
﴿٩٦﴾ اَفَاَمِنَ اَهْلُ الْقُرٰٓى اَنْ يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا بَيَاتًا وَهُمْ نَٓائِمُونَ
﴿٩٧﴾ اَوَاَمِنَ اَهْلُ الْقُرٰٓى اَنْ يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا ضُحًى وَهُمْ
يَلْعَبُونَ ﴿٩٨﴾ اَفَاَمِنُوا مَكْرَ اللّٰهِ فَلَا يَأْمَنُ مَكْرَ اللّٰهِ اِلَّا الْقَوْمُ
الْخَاسِرُونَ ﴿٩٩﴾ اَوَلَمْ يَهْدِ لِلَّذ۪ينَ يَرِثُونَ الْاَرْضَ مِنْ بَعْدِ
اَهْلِهَٓا اَنْ لَوْ نَشَٓاءُ اَصَبْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَنَطْبَعُ عَلٰى قُلُوبِهِمْ
فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ﴿١٠٠﴾ تِلْكَ الْقُرٰى نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ اَنْبَٓائِهَاۚ
وَلَقَدْ جَٓاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِۚ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا
مِنْ قَبْلُۜ كَذٰلِكَ يَطْبَعُ اللّٰهُ عَلٰى قُلُوبِ الْكَافِر۪ينَ ﴿١٠١﴾ وَمَا
وَجَدْنَا لِاَكْثَرِهِمْ مِنْ عَهْدٍۚ وَاِنْ وَجَدْنَٓا اَكْثَرَهُمْ لَفَاسِق۪ينَ
﴿١٠٢﴾ ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ مُوسٰى بِاٰيَاتِنَٓا اِلٰى فِرْعَوْنَ وَمَلَا۬ئِه۪
فَظَلَمُوا بِهَاۚ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِد۪ينَ ﴿١٠٣﴾
وَقَالَ مُوسٰى يَا فِرْعَوْنُ اِنّ۪ي رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَم۪ينَۙ ﴿١٠٤﴾

96. Eğer ülkelerin halkları iman etse ve takvalı olsalardı, göğün ve yerin bereket kapılarını elbette onlara açardık; ancak yalanladılar, biz de yaptıklarından ötürü onları cezalandırdık.

97. Yoksa o ülkelerin halkları, geceleyin uyurlarken bizim kahredici gücümüzün (*şiddetli azabımızın*) başlarına gelmesinden mi güvende idiler?

98. Veya o ülkelerin halkları, güpegündüz oynaşırlarken kahredici gücümüzün başlarına inmesinden mi güvende idiler?

99. Yoksa Allah'ın mekri (*gizli sillesi*)nden mi güvende idiler? Oysa Allah'ın mekrinden ancak hüsranda olanlar emin olurlar.

100. Sahipleri(*nin helâki*)nden sonra o toprakları devralanları, günahları yüzünden -eğer dilersek- kendilerini de musibete uğratacağımız yola getirmedi mi? Kalplerini mühürleriz, dolayısıyla (*yapılan uyarıları*) işitmez olurlar.

101. İşte haberlerinden bir kesiti sana anlattığımız o ülkelerin durumu! Andolsun, elçileri onlara apaçık âyetlerle geldiler; ancak daha önce (*atalarının*) yalanladıklarına iman etmeye yanaşmadılar! Allah, kâfirlerin kalplerini böylece mühürler.

102. Onların ekserisinde hiçbir ahit (*verdikleri söze sadakat*) bulmadık ve onların ekserisini düpedüz fâsık (*sapkın*) bulduk.

103. Sonra onların ardından Musa'yı, âyet (*mucize*)lerimizle Firavun'a ve erkân (*kurmaylar*)ına gönderdik; ancak onlara (*mucizelerimize*) karşı zalimce davrandılar. Nitekim o bozguncuların akıbetinin de nice olduğuna bir bak!

104. Musa, "Ey Firavun!" dedi, "Kesinlikle ben, alemlerin rabbinin elçisiyim!

حَقٖيقٌ عَلٰٓى اَنْ لَٓا اَقُولَ عَلَى اللّٰهِ اِلَّا الْحَقَّۜ قَدْ جِئْتُكُمْ بِبَيِّنَةٍ
مِنْ رَبِّكُمْ فَاَرْسِلْ مَعِيَ بَنٖٓي اِسْرَٓاءٖيلَۜ ﴿١٠٥﴾ قَالَ اِنْ كُنْتَ
جِئْتَ بِاٰيَةٍ فَأْتِ بِهَٓا اِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقٖينَ ﴿١٠٦﴾ فَاَلْقٰى
عَصَاهُ فَاِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُبٖينٌۚ ﴿١٠٧﴾ وَنَزَعَ يَدَهُ فَاِذَا هِيَ بَيْضَٓاءُ
لِلنَّاظِرٖينَ۟ ﴿١٠٨﴾ قَالَ الْمَلَاُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ اِنَّ هٰذَا لَسَاحِرٌ
عَلٖيمٌۙ ﴿١٠٩﴾ يُرٖيدُ اَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ اَرْضِكُمْۚ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ
﴿١١٠﴾ قَالُٓوا اَرْجِهْ وَاَخَاهُ وَاَرْسِلْ فِي الْمَدَٓائِنِ حَاشِرٖينَۙ ﴿١١١﴾
يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلٖيمٍ ﴿١١٢﴾ وَجَٓاءَ السَّحَرَةُ فِرْعَوْنَ قَالُٓوا اِنَّ
لَنَا لَاَجْرًا اِنْ كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبٖينَ ﴿١١٣﴾ قَالَ نَعَمْ وَاِنَّكُمْ لَمِنَ
الْمُقَرَّبٖينَ ﴿١١٤﴾ قَالُوا يَا مُوسٰٓى اِمَّٓا اَنْ تُلْقِيَ وَاِمَّٓا اَنْ نَكُونَ
نَحْنُ الْمُلْقٖينَ ﴿١١٥﴾ قَالَ اَلْقُواۚ فَلَمَّٓا اَلْقَوْا سَحَرُٓوا اَعْيُنَ
النَّاسِ وَاسْتَرْهَبُوهُمْ وَجَٓاؤُ۫ بِسِحْرٍ عَظٖيمٍ ﴿١١٦﴾ وَاَوْحَيْنَٓا
اِلٰى مُوسٰٓى اَنْ اَلْقِ عَصَاكَۚ فَاِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَۚ ﴿١١٧﴾
فَوَقَعَ الْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَۚ ﴿١١٨﴾ فَغُلِبُوا هُنَالِكَ
وَانْقَلَبُوا صَاغِرٖينَۚ ﴿١١٩﴾ وَاُلْقِيَ السَّحَرَةُ سَاجِدٖينَۚ ﴿١٢٠﴾

105. Allah'a karşı sadece hakkı (*gerçeği*) söylemek bana yaraşır. Üstelik size rabbinizin apaçık bir kanıtıyla geldim. Artık İsrailoğullarını benim maiyetimde salıver."

106. "Bir âyet (*mucize*) ile geldinse, onu getir (*bize göster*); şayet doğru söyleyenlerden isen..." dedi (*Firavun*).

107. Dolayısıyla asasını yere attı; nitekim o (*asa*), birdenbire apaçık bir ejderha kesiliverdi.

108. Elini de (*böğründen*) çekip çıkardı, o da seyredenlere bembeyaz (*parıltılı*) gözüktü.

109. Firavun toplumunun ileri gelenleri, "Gerçekten bu, çok bilgili bir sihirbaz!" dediler.

110. "Sizi" (*dedi Firavun*), "Yurdunuzdan çıkarmak istiyor. O halde ne emreder (*önerir*)siniz?"

111. Dediler ki: "Onu da kardeşini de beklet ve şehirlere toplayıcılar sal!

112. Çok bilgili (*marifetli*) her sihirbazı sana getirsinler."

113. Sihirbazlar Firavun'a geldiler ve dediler ki: "Eğer biz üstün gelirsek, mutlaka bize bir ücret (*ödül*) var mıdır?"

114. "Evet!" dedi (*Firavun*), "Üstelik siz, benim yakın (*adam*)larımdan olacaksınız."

115. "Ey Musa!" dedi (*büyücü*)ler, "Ya (*ilkin*) sen atarsın, ya da atanlar biz oluruz."

116. "Siz atın" dedi (*Musa*). Onlar da (*sihirli değnek ve iplerini*) ortaya atınca, insanların gözlerini büyüleyip, onları ürküttüler ve çok büyük bir sihir sergilediler.

117. Musa'ya, "Asanı at!" diye vahyettik; nitekim birdenbire o (*asa*), onların uydurdukları (*sihir diye ortaya koydukları*) her şeyi yutmaya başladı.

118. Derken hak yerini buldu ve yaptıkları her şey boşa gitti.

119. Dolayısıyla orada yenilgiye uğradılar ve başları yerde döndüler.

120. Sihirbazlar da secdeye kapandılar.

قَالُٓوا اٰمَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَۙ ﴿١٢١﴾ رَبِّ مُوسٰى وَهٰرُونَ
﴿١٢٢﴾ قَالَ فِرْعَوْنُ اٰمَنْتُمْ بِه۪ قَبْلَ اَنْ اٰذَنَ لَكُمْۚ اِنَّ هٰذَا
لَمَكْرٌ مَكَرْتُمُوهُ فِي الْمَدِينَةِ لِتُخْرِجُوا مِنْهَٓا اَهْلَهَاۚ فَسَوْفَ
تَعْلَمُونَ ﴿١٢٣﴾ لَاُقَطِّعَنَّ اَيْدِيَكُمْ وَاَرْجُلَكُمْ مِنْ خِلَافٍ
ثُمَّ لَاُصَلِّبَنَّكُمْ اَجْمَعِينَ ﴿١٢٤﴾ قَالُٓوا اِنَّٓا اِلٰى رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَۚ
﴿١٢٥﴾ وَمَا تَنْقِمُ مِنَّٓا اِلَّٓا اَنْ اٰمَنَّا بِاٰيَاتِ رَبِّنَا لَمَّا جَٓاءَتْنَاۜ
رَبَّنَٓا اَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَتَوَفَّنَا مُسْلِمِينَ ﴿١٢٦﴾ وَقَالَ الْمَلَاُ
مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ اَتَذَرُ مُوسٰى وَقَوْمَهُ لِيُفْسِدُوا فِي الْاَرْضِ
وَيَذَرَكَ وَاٰلِهَتَكَۜ قَالَ سَنُقَتِّلُ اَبْنَٓاءَهُمْ وَنَسْتَحْي۪ نِسَٓاءَهُمْۚ
وَاِنَّا فَوْقَهُمْ قَاهِرُونَ ﴿١٢٧﴾ قَالَ مُوسٰى لِقَوْمِهِ اسْتَعِينُوا بِاللّٰهِ
وَاصْبِرُواۚ اِنَّ الْاَرْضَ لِلّٰهِۙ يُورِثُهَا مَنْ يَشَٓاءُ مِنْ عِبَادِه۪ۜ وَالْعَاقِبَةُ
لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٢٨﴾ قَالُٓوا اُو۫ذِينَا مِنْ قَبْلِ اَنْ تَأْتِيَنَا وَمِنْ بَعْدِ مَا
جِئْتَنَاۜ قَالَ عَسٰى رَبُّكُمْ اَنْ يُهْلِكَ عَدُوَّكُمْ وَيَسْتَخْلِفَكُمْ
فِي الْاَرْضِ فَيَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَۚ ﴿١٢٩﴾ وَلَقَدْ اَخَذْنَٓا اٰلَ
فِرْعَوْنَ بِالسِّنِينَ وَنَقْصٍ مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٣٠﴾

121. Dediler ki: "Biz iman ettik alemlerin rabbine,

122. Musa ve Harun'un rabbine."

123. "Ben" dedi Firavun, "Size izin vermeden ona iman ettiniz. Kesinlikle bu (*davranışınız*), halkını çıkarasınız diye şehirde kurduğunuz bir oyun (*komplo*)dur; dolayısıyla (neye uğrayacağı nızı) yakında bileceksiniz.

124. Mutlaka ellerinizi ve ayaklarınızı çaprazlama kes(*tirec*)eğim, sonra mutlaka hepinizi çarmıha ger(*dir*)eceğim!"

125. Dediler ki: "Kesinlikle biz rabbimize döneceğiz.

126. Senin bize içerlemiş olman, sırf rabbimizin bize ulaşan âyetlerine inandığımızdan ötürüdür. Ey rabbimiz, bize bolca sabır (*tahammül gücü*) ver ve bizi müslüman olarak vefat ettir!"

127. Firavun toplumunun ileri gelenleri dediler ki: "Musa ve kavminin bu yer(*ülke*)de bozgunculuk yapmalarına, seni de tanrılarını da bırakmalarına fırsat mı vereceksin?" Şöyle dedi (*Firavun*): "Biz, onların (*doğacak*) oğullarını öldürecek ve kadın (*kız*)larını hayatta bırakacağız; nitekim biz, onların üstünde kaahir (*egemen/mutlak hâkim*)iz."

128. Musa, kavmine dedi ki: "Allah'ın yardımına sığının ve sabırlı olun; çünkü bu yer Allah'ındır, ona kullarından dilediğini mirasçı yapar ve (*iyi*) akıbet, takva sahibi olanlarındır!"

129. Dediler ki: "Sen bize (*elçi olarak*) gelmeden önce de geldikten sonra da bize eziyet edildi." Şöyle dedi (*Musa*): "Ola ki rabbiniz, düşmanınızı helâk eder ve sizi, nasıl çalışacağınıza bakmak için bu yerde halef yapar (*onların yerine geçirir*)."

130. Andolsun, Firavun ailesini (*bunalımlı*) yıllarla ve ürün kıtlığıyla cezalandırdık; ta ki ibret alsın (*düşünüp taşınsın*)lar!

فَاِذَا جَٓاءَتْهُمُ الْحَسَنَةُ قَالُوا لَنَا هٰذِهٖۚ وَاِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَطَّيَّرُوا
بِمُوسٰى وَمَنْ مَعَهُۜ اَلَٓا اِنَّمَا طَٓائِرُهُمْ عِنْدَ اللّٰهِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣١﴾ وَقَالُوا مَهْمَا تَأْتِنَا بِهٖ مِنْ اٰيَةٍ لِتَسْحَرَنَا بِهَاۙ فَمَا
نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنٖينَ ﴿١٣٢﴾ فَاَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الطُّوفَانَ وَالْجَرَادَ
وَالْقُمَّلَ وَالضَّفَادِعَ وَالدَّمَ اٰيَاتٍ مُفَصَّلَاتٍ فَاسْتَكْبَرُوا
وَكَانُوا قَوْمًا مُجْرِمٖينَ ﴿١٣٣﴾ وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيْهِمُ الرِّجْزُ قَالُوا يَا
مُوسَى ادْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِنْدَكَۚ لَئِنْ كَشَفْتَ عَنَّا الرِّجْزَ
لَنُؤْمِنَنَّ لَكَ وَلَنُرْسِلَنَّ مَعَكَ بَنٖٓي اِسْرَٓائٖيلَۚ ﴿١٣٤﴾ فَلَمَّا
كَشَفْنَا عَنْهُمُ الرِّجْزَ اِلٰٓى اَجَلٍ هُمْ بَالِغُوهُ اِذَا هُمْ يَنْكُثُونَ
﴿١٣٥﴾ فَانْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَاَغْرَقْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ بِاَنَّهُمْ كَذَّبُوا
بِاٰيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلٖينَ ﴿١٣٦﴾ وَاَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذٖينَ كَانُوا
يُسْتَضْعَفُونَ مَشَارِقَ الْاَرْضِ وَمَغَارِبَهَا الَّتٖي بَارَكْنَا فٖيهَاۜ
وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ الْحُسْنٰى عَلٰى بَنٖٓي اِسْرَٓائٖيلَ بِمَا صَبَرُواۜ
وَدَمَّرْنَا مَا كَانَ يَصْنَعُ فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهُ وَمَا كَانُوا يَعْرِشُونَ ﴿١٣٧﴾

131. Ancak onlara iyilik/bolluk gelince, "Bu, bizim (*emeğimizin neticesi*)dir" derler ve başlarına bir kötülük/kıtlık gelirse, Musa ve beraberindekilerden uğursuzluk kaptıklarına yorarlardı. Dikkat, onların (*iyi ve kötü*) bahtı ancak Allah katındadır ve fakat birçoğu bilmezler!

132. Üstelik şöyle dediler (*Musa'ya*): "Bizi büyülemek için ne kadar âyet (*mucize*) getirirsen getir, sana asla inanmayacağız!"

133. Biz de onları, belirgin mucizeler olarak tufan (*feyezan*), çekirge, kımıl (*ekin biti*), kurbağa ve kan salgınına uğrattık. Böyle iken büyüklük tasladılar ve zaten suç işleyen bir toplum idiler.

134. Başlarına o ricz (*iğrenç azap*) gelince, "Yâ Musa!" dediler, "Sana verdiği söz uyarınca rabbine bizim için dua et; eğer bu riczi üzerimizden kaldırırsa, elbet sana inanacak ve senin maiyetinde İsrailoğullarını salıvereceğiz."

135. Ancak biz, ulaşacakları bir vadeye kadar (*geçici olarak*) riczi onların üzerlerinden kaldırınca, birdenbire sözlerinden döndüler.

136. Dolayısıyla onlardan intikam aldık; nitekim âyetlerimizi yalanladıkları ve bunlardan gafil olduklarından ötürü onları engin suda boğduk.

137. Ezilen toplumu (*İsrailoğullarını*) da mübarek kıldığımız toprağın doğu ve batı yakalarının mirasçıları yaptık. Rabbinin İsrailoğullarına olan en güzel kelimesi (*vaadi*), sabretmelerine karşılık tamamlandı. Firavun ve toplumunun yaptıkları her şeyi ve kurdukları çardakları tahrip ettik.

وَجَاوَزْنَا بِبَنٖٓى اِسْرَٓاءٖيلَ الْبَحْرَ فَاَتَوْا عَلٰى قَوْمٍ يَعْكُفُونَ
عَلٰٓى اَصْنَامٍ لَهُمْۚ قَالُوا يَا مُوسَى اجْعَلْ لَنَٓا اِلٰهًا كَمَا لَهُمْ
اٰلِهَةٌۜ قَالَ اِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ ﴿١٣٨﴾ اِنَّ هٰٓؤُ۬لَٓاءِ مُتَبَّرٌ مَا هُمْ
فٖيهِ وَبَاطِلٌ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٣٩﴾ قَالَ اَغَيْرَ اللّٰهِ اَبْغٖيكُمْ
اِلٰهًا وَهُوَ فَضَّلَكُمْ عَلَى الْعَالَمٖينَ ﴿١٤٠﴾ وَاِذْ اَنْجَيْنَاكُمْ مِنْ
اٰلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُٓوءَ الْعَذَابِۚ يُقَتِّلُونَ اَبْنَٓاءَكُمْ
وَيَسْتَحْيُونَ نِسَٓاءَكُمْۜ وَفٖى ذٰلِكُمْ بَلَٓاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَظٖيمٌ
﴿١٤١﴾ وَوٰعَدْنَا مُوسٰى ثَلٰثٖينَ لَيْلَةً وَاَتْمَمْنَاهَا بِعَشْرٍ فَتَمَّ
مٖيقَاتُ رَبِّهٖٓ اَرْبَعٖينَ لَيْلَةًۚ وَقَالَ مُوسٰى لِاَخٖيهِ هٰرُونَ
اخْلُفْنٖى فٖى قَوْمٖى وَاَصْلِحْ وَلَا تَتَّبِعْ سَبٖيلَ الْمُفْسِدٖينَ
﴿١٤٢﴾ وَلَمَّا جَٓاءَ مُوسٰى لِمٖيقَاتِنَا وَكَلَّمَهُ رَبُّهُۙ قَالَ رَبِّ
اَرِنٖٓى اَنْظُرْ اِلَيْكَۜ قَالَ لَنْ تَرٰينٖى وَلٰكِنِ انْظُرْ اِلَى
الْجَبَلِ فَاِنِ اسْتَقَرَّ مَكَانَهُ فَسَوْفَ تَرٰينٖىۚ فَلَمَّا تَجَلّٰى
رَبُّهُ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ دَكًّا وَخَرَّ مُوسٰى صَعِقًاۚ فَلَمَّٓا اَفَاقَ
قَالَ سُبْحَانَكَ تُبْتُ اِلَيْكَ وَاَنَا اَوَّلُ الْمُؤْمِنٖينَ ﴿١٤٣﴾

138. İsrailoğullarını denizden geçirdik. Derken kendilerine özgü birtakım putlara harıl harıl tapan bir kavme uğradılar: "Ya Musa, onların kendilerine ait tanrıları olduğu gibi, bize de bir tanrı yap!" dediler. Şöyle dedi (*Musa*): "Gerçekten siz cahil bir toplumsunuz.

139. Çünkü onların içinde bulundukları durum sakat ve yaptıkları şey batıldır!"

140. Üstelik dedi ki: "Sizi alemlere üstün kılmışken Allah'tan başka tanrı mı size arayacağım?"

141. Bir zamanlar sizi (*atalarınız İsrailoğullarını*) Firavun hanedanından kurtarmıştık. Size en ağır azap (*zulüm*) yapıyor, (*yeni doğan*) oğullarınızı öldürüp, kadın (*kız*)larınızı sağ bırakıyorlardı. Bu olup bitenlerde elbette rabbinizin çok büyük bir iptilası (*imtihanı*) vardı!

142. Musa'ya otuz gece (*üzerine mülakat*) sözü verdik ve buna on gece daha ekledik, dolayısıyla rabbinin mikatı (*mülakat için tayin ettiği vakit*) kırk geceye tamamlandı. Musa, kardeşi Harun'a, "Kavmimdeki yerime geç, uzlaştırıcı ol ve bozguncuların yoluna uyma!" dedi.

143. Musa, tayin ettiğimiz vakitte gelip, rabbi onunla konuşunca, "Rabbim, bana (*kendini*) göster, seni göreyim!" dedi. Şöyle buyurdu (*Allah*): "Beni asla göremezsin; ancak şu (*tecelli edeceğim*) dağa bak; eğer yerinde durursa, sen de beni görebileceksin." Nitekim rabbi dağa tecelli edince, onu paramparça etti ve Musa bayılarak yere yığıldı; kendine gelince de şöyle dedi: "Seni tenzih ederim, affına sığındım ve ben mü'minlerin ilkiyim!"

قَالَ يَا مُوسٰى اِنّ۪ي اصْطَفَيْتُكَ عَلَى النَّاسِ بِرِسَالَاتِي
وَبِكَلَامِي فَخُذْ مَا اٰتَيْتُكَ وَكُنْ مِنَ الشَّاكِر۪ينَ ﴿١٤٤﴾
وَكَتَبْنَا لَهُ فِي الْاَلْوَاحِ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَوْعِظَةً وَتَفْص۪يلًا
لِكُلِّ شَيْءٍ فَخُذْهَا بِقُوَّةٍ وَأْمُرْ قَوْمَكَ يَأْخُذُوا بِاَحْسَنِهَا
سَاُر۪يكُمْ دَارَ الْفَاسِق۪ينَ ﴿١٤٥﴾ سَاَصْرِفُ عَنْ اٰيَاتِيَ
الَّذ۪ينَ يَتَكَبَّرُونَ فِي الْاَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَاِنْ يَرَوْا كُلَّ اٰيَةٍ
لَا يُؤْمِنُوا بِهَا وَاِنْ يَرَوْا سَب۪يلَ الرُّشْدِ لَا يَتَّخِذُوهُ سَب۪يلًا
وَاِنْ يَرَوْا سَب۪يلَ الْغَيِّ يَتَّخِذُوهُ سَب۪يلًا ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَذَّبُوا
بِاٰيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِل۪ينَ ﴿١٤٦﴾ وَالَّذ۪ينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا
وَلِقَاءِ الْاٰخِرَةِ حَبِطَتْ اَعْمَالُهُمْ هَلْ يُجْزَوْنَ اِلَّا مَا
كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٤٧﴾ وَاتَّخَذَ قَوْمُ مُوسٰى مِنْ بَعْدِه۪ مِنْ
حُلِيِّهِمْ عِجْلًا جَسَدًا لَهُ خُوَارٌ اَلَمْ يَرَوْا اَنَّهُ لَا يُكَلِّمُهُمْ
وَلَا يَهْد۪يهِمْ سَب۪يلًا اِتَّخَذُوهُ وَكَانُوا ظَالِم۪ينَ ﴿١٤٨﴾ وَلَمَّا
سُقِطَ ف۪ي اَيْد۪يهِمْ وَرَاَوْا اَنَّهُمْ قَدْ ضَلُّوا قَالُوا لَئِنْ لَمْ
يَرْحَمْنَا رَبُّنَا وَيَغْفِرْ لَنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِر۪ينَ ﴿١٤٩﴾

144. "Ya Musa!" buyurdu (*Allah*), "Mesajlarım ve (*direkt*) konuşmalarımla seni sair insanlardan seçkin kıldım; dolayısıyla sana verdiğimi al ve şükredenlerden ol!"

145. O levhalarda nasihat ve herbir hususun tafsili (*ayrıntılı izahı*) olarak ona (*Musa'ya*) her şeyi yazdık (*ve buyurduk ki*): "Onlara sımsıkı sarıl, kavmine de onların en iyi (*faziletli*)sini almalarını emret. Yakında size, sapkın (*Mısırlı*)ların yurdunu (*nasıl tahrip ettiğimi*) göstereceğim!"

146. Yeryüzünde haksız yere böbürlenenleri âyetlerimden savacağım. Her âyeti (*mucizeyi*) görseler inanmazlar. Doğru yolu görseler, onu yol edinmez ve azgınlık yolunu görseler, onu yol edinirler. Bu da onların âyetlerimizi yalanlamaları ve onlardan gafil olmalarındandır.

147. Âyetlerimizi ve ahiret mülakatı (*buluşması*)nı yalanlayanların amelleri elbette boşa gidecek; yapmakta oldukları işlere göre ancak cezalandırılacaklardır.

148. Musa'nın (*münacata gidişi*) ardından kavmi, (*potada erittikleri*) zinet eşyasından böğürmesi olan bir buzağı heykeli edindiler. Onun kendileriyle konuşmadığını ve onlara hiçbir yol göstermediğini görmediler mi? Onu, zalimler olarak (*tanrı*) edindiler.

149. Etekleri tutuşunca ve dalâlete düştüklerini gördüklerinde dediler ki: "Andolsun, eğer rabbimiz bize merhamet etmez ve bizi bağışlamazsa, mutlaka hüsrana uğrayanlardan olacağız!"

وَلَمَّا رَجَعَ مُوسٰٓى اِلٰى قَوْمِه۪ غَضْبَانَ اَسِفًاۙ قَالَ بِئْسَمَا
خَلَفْتُمُون۪ي مِنْ بَعْد۪يۚ اَعَجِلْتُمْ اَمْرَ رَبِّكُمْۚ وَاَلْقَى الْاَلْوَاحَ
وَاَخَذَ بِرَأْسِ اَخ۪يهِ يَجُرُّهُٓ اِلَيْهِۜ قَالَ ابْنَ اُمَّ اِنَّ الْقَوْمَ اسْتَضْعَفُون۪ي
وَكَادُوا يَقْتُلُونَن۪يۘ فَلَا تُشْمِتْ بِيَ الْاَعْدَٓاءَ وَلَا تَجْعَلْن۪ي مَعَ
الْقَوْمِ الظَّالِم۪ينَ ﴿١٥٠﴾ قَالَ رَبِّ اغْفِرْ ل۪ي وَلِاَخ۪ي وَاَدْخِلْنَا
ف۪ي رَحْمَتِكَۘ وَاَنْتَ اَرْحَمُ الرَّاحِم۪ينَ ﴿١٥١﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ اتَّخَذُوا
الْعِجْلَ سَيَنَالُهُمْ غَضَبٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَذِلَّةٌ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَاۜ
وَكَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُفْتَر۪ينَ ﴿١٥٢﴾ وَالَّذ۪ينَ عَمِلُوا السَّيِّـَٔاتِ ثُمَّ
تَابُوا مِنْ بَعْدِهَا وَاٰمَنُواۘ اِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَح۪يمٌ ﴿١٥٣﴾
وَلَمَّا سَكَتَ عَنْ مُوسَى الْغَضَبُ اَخَذَ الْاَلْوَاحَۚ وَف۪ي نُسْخَتِهَا
هُدًى وَرَحْمَةٌ لِلَّذ۪ينَ هُمْ لِرَبِّهِمْ يَرْهَبُونَ ﴿١٥٤﴾ وَاخْتَارَ مُوسٰى
قَوْمَهُ سَبْع۪ينَ رَجُلًا لِم۪يقَاتِنَاۚ فَلَمَّٓا اَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ قَالَ رَبِّ
لَوْ شِئْتَ اَهْلَكْتَهُمْ مِنْ قَبْلُ وَاِيَّايَۜ اَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ السُّفَهَٓاءُ
مِنَّاۚ اِنْ هِيَ اِلَّا فِتْنَتُكَۜ تُضِلُّ بِهَا مَنْ تَشَٓاءُ وَتَهْد۪ي مَنْ تَشَٓاءُۜ
اَنْتَ وَلِيُّنَا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَاَنْتَ خَيْرُ الْغَافِر۪ينَ ﴿١٥٥﴾

150. Musa kızgın, üzgün olarak kavmine dönünce, "Arkamdan bana ne kötü halef olmuşsunuz; rabbinizin emrini bekleyemez miydiniz?" dedi ve levhaları yere bırakıp, başı (*saçı*)ndan yakaladığı kardeşini kendine çekmeye başladı. "Anazâdem!" dedi (*kardeşi*), "Bu kavim, beni güçsüz buldu ve az kalsın beni öldüreceklerdi. Böyle iken benimle (*çekişerek*) düşmanlarımızı sevindirme ve beni bu zalim kavimle bir tutma!"

151. "Ey rabbim!" dedi (*Musa*), "Beni ve kardeşimi bağışla ve bizi rahmetine dahil et; çünkü sen erham'ur-râhimîn (*merhametlilerin en merhametlisi*)sin."

152. Buzağıyı (*tanrı*) edinenlere gelince, elbette onlara rablerinden bir gazap ve dünya hayatında bir zillet (*aşağılık*) vardır. Biz, iftiracı (*uydurukçu*)ları böyle cazalandırırız.

153. Kötülükleri işleyen, sonra ardından tevbe eden (*Allah'a dönen*) ve iman edenler ise, elbette rabbin, bu (*dönüş ve ima*)ndan sonra çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

154. Öfkesi dinince Musa, nüsha (*yazı*)larında rablerinden korkanlar için hidayet ve rahmet bulunan levhaları (*bıraktığı yerden*) aldı.

155. Musa, mikatımız (*tayin ettiğimiz buluşma vakti*) için kavminden yetmiş adam seçti. Derken o şiddetli sarsıntı, (*Allah'ı aşikâre görmek istemeleri üzerine*) onları yakalayınca, "Rabbim!" dedi (*Musa*), "Dileseydin, daha önce onları da beni de helâk ederdin. Birtakım sefih (*enayi*)lerimizin yaptıkları yüzünden bizi helâk mi edeceksin? Bu (*sarsıntı*), elbette senin imtihanındır; onunla dilediğini dalâlette bırakır ve dilediğini hidayet edersin. Bizim velimiz sensin, dolayısıyla bizi bağışla ve bize merhamet et; çünkü sen bağışlayanların en hayırlısısın.

وَاكْتُبْ لَنَا ف۪ي هٰذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْاٰخِرَةِ اِنَّا
هُدْنَٓا اِلَيْكَۜ قَالَ عَذَاب۪ٓي اُص۪يبُ بِه۪ مَنْ اَشَٓاءُۚ وَرَحْمَت۪ي
وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍۜ فَسَاَكْتُبُهَا لِلَّذ۪ينَ يَتَّقُونَ وَيُؤْتُونَ
الزَّكٰوةَ وَالَّذ۪ينَ هُمْ بِاٰيَاتِنَا يُؤْمِنُونَۚ ﴿١٥٦﴾ اَلَّذ۪ينَ
يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْاُمِّيَّ الَّذ۪ي يَجِدُونَهُ مَكْتُوبًا
عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرٰيةِ وَالْاِنْج۪يلِ يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ
وَيَنْهٰيهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ
عَلَيْهِمُ الْخَبَٓائِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ اِصْرَهُمْ وَالْاَغْلَالَ
الَّت۪ي كَانَتْ عَلَيْهِمْۜ فَالَّذ۪ينَ اٰمَنُوا بِه۪ وَعَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ
وَاتَّبَعُوا النُّورَ الَّذ۪ٓي اُنْزِلَ مَعَهُٓۙ اُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَۚ
﴿١٥٧﴾ قُلْ يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ اِنّ۪ي رَسُولُ اللّٰهِ اِلَيْكُمْ جَم۪يعًا
الَّذ۪ي لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِۚ لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ يُحْي۪
وَيُم۪يتُۖ فَاٰمِنُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْاُمِّيِّ الَّذ۪ي يُؤْمِنُ
بِاللّٰهِ وَكَلِمَاتِه۪ وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥٨﴾ وَمِنْ
قَوْمِ مُوسٰٓى اُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِه۪ يَعْدِلُونَ ﴿١٥٩﴾

156. Bu dünyada da ahirette de bize hasene (*sevap/iyilik*) yaz. Kesinlikle biz sana yöneldik." Şöyle buyurdu (*Allah*): "Dilediğimi azabıma uğratırım; rahmetim ise, (*dünyada*) her şeyi kaplamıştır; ancak (*ahirette*) onu takva sahibi olan (*günahtan sakınan*), zekâtı veren ve âyetlerimize iman edenlere yazacağım."

157. Yanlarındaki Tevrat ve İncil'de yazılı buldukları, kendilerine iyiliği emreden, onları kötülükten sakındıran, onlara tertemiz şeyleri helâl ve habis (*pis/zararlı*) şeyleri haram kılan, ağır yüklerini sırtlarından indiren ve boyunlarına vurulan lâleleri kaldınan elçimiz ümmî peygambere uyanlara gelince, imdi ona iman eden, onu destekleyen, ona arka çıkan ve onunla birlikte indirilen nura (*Kur'an'a*) uyanlar, işte onlar felaha (*kurtuluşa*) erenlerdir!

158. De ki: "Ey insanlar, kesinlikle ben sizin hepinize, gökler ve yer mülkünün yegâne sahibi olan Allah'ın elçisiyim! O'ndan başka hiçbir tanrı yoktur; yaşatan da öldüren de O'dur. Dolayısıyla Allah'a ve O'nun, Allah'a ve kelimelerine iman eden ümmî peygamber elçisine iman edin ve ona uyun, ta ki hidayet bulabilesiniz."

159. Elbette Musa'nın kavminden de hakka göre hidayet (*rehberlik*) eden ve ona göre adaletli davranan bir ümmet (*zümre/cemaat*) vardır.

وَقَطَّعْنَاهُمُ اثْنَتَيْ عَشْرَةَ اَسْبَاطًا اُمَمًاۜ وَاَوْحَيْنَٓا
اِلٰى مُوسٰٓى اِذِ اسْتَسْقٰيهُ قَوْمُهُٓ اَنِ اضْرِبْ بِعَصَاكَ
الْحَجَرَۚ فَانْبَجَسَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًاۜ قَدْ
عَلِمَ كُلُّ اُنَاسٍ مَشْرَبَهُمْۜ وَظَلَّلْنَا عَلَيْهِمُ الْغَمَامَ
وَاَنْزَلْنَا عَلَيْهِمُ الْمَنَّ وَالسَّلْوٰىۜ كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا
رَزَقْنَاكُمْۜ وَمَا ظَلَمُونَا وَلٰكِنْ كَانُٓوا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ
﴿١٦٠﴾ وَاِذْ قٖيلَ لَهُمُ اسْكُنُوا هٰذِهِ الْقَرْيَةَ وَكُلُوا مِنْهَا
حَيْثُ شِئْتُمْ وَقُولُوا حِطَّةٌ وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا
نَغْفِرْ لَكُمْ خَطٖيٓـَٔاتِكُمْۜ سَنَزٖيدُ الْمُحْسِنٖينَ ﴿١٦١﴾
فَبَدَّلَ الَّذٖينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ قَوْلًا غَيْرَ الَّذٖي قٖيلَ
لَهُمْ فَاَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِجْزًا مِنَ السَّمَٓاءِ بِمَا كَانُوا
يَظْلِمُونَۚ ﴿١٦٢﴾ وَسْـَٔلْهُمْ عَنِ الْقَرْيَةِ الَّتٖي كَانَتْ
حَاضِرَةَ الْبَحْرِۘ اِذْ يَعْدُونَ فِي السَّبْتِ اِذْ تَأْتٖيهِمْ
حٖيتَانُهُمْ يَوْمَ سَبْتِهِمْ شُرَّعًا وَيَوْمَ لَا يَسْبِتُونَۙ لَا
تَأْتٖيهِمْۚ كَذٰلِكَ نَبْلُوهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿١٦٣﴾

160. Esbât (*Yakub'un oniki oğlundan gelen torunlar*) olarak onları oniki ümmete ayırdık. Kavmi kendisinden su isteyince Musa'ya, "Asanı taşa (*kayaya*) vur!" diye vahyettik; dolayısıyla ondan oniki pınar fışkırdı ve her grup insan, içme yerini belledi. Onlara bulutu gölgelik yaptık, kudret helvası ve bıldırcın indirdik: "Size verdiğimiz tertemiz nimetlerden yeyin!" (*buyurduk.*) Aslında onlar bize zulmetmediler; ancak kendilerine zulmediyorlardı.

161. Bir zamanlar onlara şöyle denilmişti: "Şu şehre yerleşin, oradan (*nimetlerinden*) dilediğiniz gibi yeyin ve kapısından, "İndir (*günah yükümüzü*)" deyip, secde ederek girin ki, biz de hatalarınızı bağışlayalım. İyi davrananlara (*mükâfatımızı*) artıracağız."

162. Ancak onların zalimlik edenleri, (*emrimizi*) kendilerine söylenene aykırı bir söze çevirdiler; biz de zalimlik ettiklerinden ötürü gökten üzerlerine bir ricz (*berbat azap*) gönderdik.

163. Onlara, deniz kıyısındaki kentin (*ahalisinin*) durumunu sor! Hani cumartesinde haddi aşıyor (*avlanma yasağını ihlal ediyor*)lardı; çünkü cumartesinde oldukları zaman, balıkları sürü halinde onlara gelir ve cumartesinde olmadıkları zaman gelmezdi. Fâsık (*sapkın*)lıklarından ötürü böylece onları imtihan ediyorduk.

وَاِذْ قَالَتْ اُمَّةٌ مِنْهُمْ لِمَ تَعِظُونَ قَوْمًاۙ اللّٰهُ مُهْلِكُهُمْ اَوْ مُعَذِّبُهُمْ
عَذَابًا شَدِيدًاۜ قَالُوا مَعْذِرَةً اِلٰى رَبِّكُمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿١٦٤﴾
فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهٖٓ اَنْجَيْنَا الَّذِينَ يَنْهَوْنَ عَنِ السُّٓوءِ
وَاَخَذْنَا الَّذِينَ ظَلَمُوا بِعَذَابٍ بَئِيسٍ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ
﴿١٦٥﴾ فَلَمَّا عَتَوْا عَنْ مَا نُهُوا عَنْهُ قُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ
﴿١٦٦﴾ وَاِذْ تَاَذَّنَ رَبُّكَ لَيَبْعَثَنَّ عَلَيْهِمْ اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ مَنْ
يَسُومُهُمْ سُٓوءَ الْعَذَابِۜ اِنَّ رَبَّكَ لَسَرِيعُ الْعِقَابِۚ وَاِنَّهُ لَغَفُورٌ
رَحِيمٌ ﴿١٦٧﴾ وَقَطَّعْنَاهُمْ فِي الْاَرْضِ اُمَمًاۚ مِنْهُمُ الصَّالِحُونَ
وَمِنْهُمْ دُونَ ذٰلِكَۘ وَبَلَوْنَاهُمْ بِالْحَسَنَاتِ وَالسَّيِّـَٔاتِ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿١٦٨﴾ فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ وَرِثُوا الْكِتَابَ
يَاْخُذُونَ عَرَضَ هٰذَا الْاَدْنٰى وَيَقُولُونَ سَيُغْفَرُ لَنَاۚ وَاِنْ يَاْتِهِمْ
عَرَضٌ مِثْلُهُ يَاْخُذُوهُۜ اَلَمْ يُؤْخَذْ عَلَيْهِمْ مِيثَاقُ الْكِتَابِ اَنْ لَا
يَقُولُوا عَلَى اللّٰهِ اِلَّا الْحَقَّ وَدَرَسُوا مَا فِيهِۜ وَالدَّارُ الْاٰخِرَةُ
خَيْرٌ لِلَّذِينَ يَتَّقُونَۜ اَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٦٩﴾ وَالَّذِينَ يُمَسِّكُونَ
بِالْكِتَابِ وَاَقَامُوا الصَّلٰوةَۜ اِنَّا لَا نُضِيعُ اَجْرَ الْمُصْلِحِينَ ﴿١٧٠﴾

164. İçlerinden (*bu ihlallere seyirci kalan*) bir grup, (*öğüt veren gruba*) dediler ki: "Allah'ın helâk veya çok şiddetli azap edeceği bir kavme neden öğüt veriyorsunuz?" Şöyle dedi (*öğütçü*)ler: "Rabbinizce mazur görülmemiz için ve belki (*ihlalden*) sakınırlar diye (*öğüt veriyoruz*)."

165. Nitekim kendilerine yapılan uyarıları kulak ardı ettiklerinde, kötülükten sakındıranları kurtardık ve zalimlik edenleri, sapkınlıklarından ötürü çok ağır bir azaba uğrattık.

166. Üstelik onlara, kendilerine yasaklananları hiçe saydıklarında, "Aşağılık maymunlar olun!" buyurduk.

167. Dolayısıyla rabbin, kıyamet gününe kadar onlara en kötü azabı yapacak olanları mutlaka başlarına musallat edeceğini ilam etmiştir. Kesinlikle rabbin çabucak cezalandırandır ve kesinlikle O çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

168. Onları, birtakım ümmet (*cemaat*)ler olarak yeryüzüne dağıttık. Elbette iyileri de var, onların gerisinde kalan (*kötü olan*)ları da vardır. Onları hasenât (*iyilikler/bolluklar*) ile de seyyiât (*kötülükler/kıtlıklar*) ile de imtihan ettik; ta ki (*hatalarından*) dönsünler.

169. Derken onlardan sonra yerlerine, kitabı (*Tevrat'ı*) devralan öyle bir halef geldi ki, şu en aşağı (*dünya*)nın arazı (*rüşveti/haram malı*)nı, "Biz (*nasıl olsa*) bağışlanacağız" diyerek alırlar ve benzeri bir araz daha kendilerine gelse, onu da alırlar. Allah'a karşı ancak hakikati söylemelerine dair, kitap (*Tevrat*) uyarınca onlardan kesin söz alınmadı mı ve onlar, onun içerdiği hükümleri ders (*etüt*) etmediler mi? Ahiret yurdu, takvalı olan (*günahtan sakınan*)*lar için daha hayırlıdır; böyle iken siz akletmez* (*düşünmez*) misiniz?

170. Kitaba sımsıkı sarılan ve namazı dosdoğru kılanlar ise, elbette biz, durumlarını düzeltenlerin mükâfatını zayi etmeyiz.

وَاِذْ نَتَقْنَا الْجَبَلَ فَوْقَهُمْ كَاَنَّهُ ظُلَّةٌ وَظَنُّٓوا اَنَّهُ وَاقِعٌ بِهِمْۚ خُذُوا
مَٓا اٰتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٧١﴾ وَاِذْ
اَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنٓى اٰدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَاَشْهَدَهُمْ
عَلٰٓى اَنْفُسِهِمْۚ اَلَسْتُ بِرَبِّكُمْۜ قَالُوا بَلٰىۚ شَهِدْنَاۚ اَنْ تَقُولُوا
يَوْمَ الْقِيٰمَةِ اِنَّا كُنَّا عَنْ هٰذَا غَافِلِينَۙ ﴿١٧٢﴾ اَوْ تَقُولُٓوا اِنَّمَٓا
اَشْرَكَ اٰبَٓاؤُ۬نَا مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا ذُرِّيَّةً مِنْ بَعْدِهِمْۚ اَفَتُهْلِكُنَا بِمَا
فَعَلَ الْمُبْطِلُونَ ﴿١٧٣﴾ وَكَذٰلِكَ نُفَصِّلُ الْاٰيَاتِ وَلَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿١٧٤﴾ وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَاَ الَّذٓى اٰتَيْنَاهُ اٰيَاتِنَا فَانْسَلَخَ
مِنْهَا فَاَتْبَعَهُ الشَّيْطَانُ فَكَانَ مِنَ الْغَاوِينَ ﴿١٧٥﴾ وَلَوْ شِئْنَا
لَرَفَعْنَاهُ بِهَا وَلٰكِنَّهُٓ اَخْلَدَ اِلَى الْاَرْضِ وَاتَّبَعَ هَوٰيهُۚ فَمَثَلُهُ
كَمَثَلِ الْكَلْبِۚ اِنْ تَحْمِلْ عَلَيْهِ يَلْهَثْ اَوْ تَتْرُكْهُ يَلْهَثْۜ
ذٰلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَاۚ فَاقْصُصِ الْقَصَصَ
لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿١٧٦﴾ سَٓاءَ مَثَلًا الْقَوْمُ الَّذِينَ كَذَّبُوا
بِاٰيَاتِنَا وَاَنْفُسَهُمْ كَانُوا يَظْلِمُونَ ﴿١٧٧﴾ مَنْ يَهْدِ اللّٰهُ فَهُوَ
الْمُهْتَدٖيۚ وَمَنْ يُضْلِلْ فَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٧٨﴾

171. Bir zamanlar dağı yerinden söküp, bir gölgelik gibi üstlerine kaldırmıştık ve başlarına düşeceğini sanmışlardı: "Size verdiğimize (*Tevrat'a*) sımsıkı sarılın ve ondaki (*hüküm*)leri belleğinize yerleştirin; ta ki takva sahibi olasınız!" (*buyurduk.*)

172. Hani rabbin Ademoğullarından, onların bellerinden (*doğacak*) zürriyetlerini alıp, "Ben sizin rabbiniz değil miyim?" diye onları kendilerine şahit tutmuş, onlar da, "Evet rabbimizsin, şahitlik ederiz!" demişlerdi. Kıyamet günü, "Kesinlikle biz bundan habersizdik" demeyesiniz diye (*sizi kendinize karşı şahit tuttu*).

173. Veya, "Daha önce ortak koşanlar ancak atalarımızdı ve biz onlardan sonra gelen bir nesildik; böyle iken o batılcıların yaptıkları yüzünden bizi de mi helâk edeceksin?" demeyesiniz diye...

174. Âyetlerimizi böylece tafsil (*ayrıntılı izah*) ediyoruz, ta ki (*inkârcılıktan*) dönsünler.

175. Kendisine âyetlerimizi verdiğimiz, ancak bunlardan sıyrılan, dolayısıyla şeytanın takibine uğrayıp, azgınlardan olan kişinin haberini de onlara oku.

176. Dileseydik, bunlar (*âyetlerimiz*) sayesinde elbette onu yükseltirdik; ancak o, yere (*dünyaya*) saplanıp kaldı ve kendi havasına uydu. Artık onun durumu, üstüne varsan da hırlayan ve kendi haline bıraksan da hırlayan köpeğin durumundan farksızdır. İşte âyetlerimizi yalanlayanların durumu budur! O halde kıssayı anlat, ta ki düşünüp taşınsınlar.

177. Âyetlerimizi yalanlayan ve kendilerine zulmeden toplum, ne kötü durumdadır!

178. Allah kimi hidayet ederse, doğru yolu bulan odur; kimi de dalâlette bırakırsa, işte onlar, hüsrana uğrayanlardır!

وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ لَهُمْ قُلُوبٌ لَا
يَفْقَهُونَ بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ بِهَا وَلَهُمْ آذَانٌ لَا يَسْمَعُونَ
بِهَا أُولَٰئِكَ كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ أُولَٰئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ ﴿١٧٩﴾ وَلِلَّهِ
الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا وَذَرُوا الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ
سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٨٠﴾ وَمِمَّنْ خَلَقْنَا أُمَّةٌ يَهْدُونَ
بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ ﴿١٨١﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُمْ
مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨٢﴾ وَأُمْلِي لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ ﴿١٨٣﴾
أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا مَا بِصَاحِبِهِمْ مِنْ جِنَّةٍ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿١٨٤﴾
أَوَلَمْ يَنْظُرُوا فِي مَلَكُوتِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ
شَيْءٍ وَأَنْ عَسَىٰ أَنْ يَكُونَ قَدِ اقْتَرَبَ أَجَلُهُمْ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ
يُؤْمِنُونَ ﴿١٨٥﴾ مَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَيَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ
يَعْمَهُونَ ﴿١٨٦﴾ يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا قُلْ إِنَّمَا
عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي لَا يُجَلِّيهَا لِوَقْتِهَا إِلَّا هُوَ ثَقُلَتْ فِي السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ لَا تَأْتِيكُمْ إِلَّا بَغْتَةً يَسْأَلُونَكَ كَأَنَّكَ حَفِيٌّ عَنْهَا
قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨٧﴾

179. Andolsun, cin ve insanların birçoğunu cehennem için yarattık! Elbette onların anlayıp kavramaktan yoksun kalpleri ve elbette onların (*hakikati*) görmeyen gözleri ve işitmeyen kulakları vardır. İşte onlar hayvanlar gibidir; hatta daha aşağıdırlar! İşte onlar, aymazların ta kendisidirler!

180. En güzel isimler (*esmâ-i hüsnâ*) elbette Allah'ındır; artık O'na bunlarla dua edin ve isimlerini pervasızca inkâr edenleri bırakın. Onlar, yaptıklarından ötürü cezalandırılacaklardır.

181. Yarattıklarımızdan, elbette hakka göre hidayet (*rehberlik*) eden ve ona göre adaletli davranan bir ümmet (*zümre/cemaat*) vardır.

182. Âyetlerinizi yalanlayanlar ise, bilmedikleri bir yönden onları giderek helâke sürükleyeceğiz.

183. Kendilerine mühlet veririm; ancak benim tuzağım (*gizli sillem*) pek çetindir.

184. Hiç düşünmediler mi ki. adamlarında (*kendilerinden biri olan Muhammed'de*) hiçbir cinnet (*çılgınlık*) yoktur? O, ancak apaçık bir uyarıcıdır.

185. Göklerin ve yerin melekutu (*ihtişamı*)na, Allah'ın yarattığı herbir şeye ve vadelerinin yaklaşmış olacağına da hiç bakmadılar mı? Artık ondan (*Kur'an'dan*) sonra hangi söze inanacaklar?

186. Allah kimi dalâlette bırakırsa, onu hidayet edecek hiçbir güç yoktur ve azgınlıkları içinde onları bocalamaya terkeder.

187. Sana o saati (*kıyameti*), onun ne zaman demir atacağı (*kopacağı*)nı soruyorlar. De ki: "Ona dair bilgi ancak rabbimin katındadır; onu tam vaktinde ancak kendisi açığa çıkarır." Göklerde ve yerde elbette ağır izler bırakacak ve size mutlaka ansızın gelecektir. Onu, sanki hakkında bilgiliymişsin gibi sana soruyorlar. De ki: "Ona dair bilgi ancak Allah'ın katındadır." Fakat insanların ekserisi bilmezler.

قُلْ لَٓا اَمْلِكُ لِنَفْس۪ي نَفْعاً وَلَا ضَراًّ اِلَّا مَا شَٓاءَ اللّٰهُۜ وَلَوْ كُنْتُ
اَعْلَمُ الْغَيْبَ لَاسْتَكْثَرْتُ مِنَ الْخَيْرِۚ وَمَا مَسَّنِيَ السُّٓوءُۚ اِنْ
اَنَا۬ اِلَّا نَذ۪يرٌ وَبَش۪يرٌ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١٨٨﴾ هُوَ الَّذ۪ي خَلَقَكُمْ
مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ اِلَيْهَاۚ فَلَمَّا
تَغَشّٰيهَا حَمَلَتْ حَمْلاً خَف۪يفاً فَمَرَّتْ بِه۪ۚ فَلَمَّٓا اَثْقَلَتْ دَعَوَا
اللّٰهَ رَبَّهُمَا لَئِنْ اٰتَيْتَنَا صَالِحاً لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِر۪ينَ ﴿١٨٩﴾
فَلَمَّٓا اٰتٰيهُمَا صَالِحاً جَعَلَا لَهُ شُرَكَٓاءَ ف۪يمَٓا اٰتٰيهُمَاۚ فَتَعَالَى
اللّٰهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١٩٠﴾ اَيُشْرِكُونَ مَا لَا يَخْلُقُ شَيْـٔاً وَهُمْ
يُخْلَقُونَۘ ﴿١٩١﴾ وَلَا يَسْتَط۪يعُونَ لَهُمْ نَصْراً وَلَٓا اَنْفُسَهُمْ
يَنْصُرُونَ ﴿١٩٢﴾ وَاِنْ تَدْعُوهُمْ اِلَى الْهُدٰى لَا يَتَّبِعُوكُمْۜ سَوَٓاءٌ
عَلَيْكُمْ اَدَعَوْتُمُوهُمْ اَمْ اَنْتُمْ صَامِتُونَ ﴿١٩٣﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ تَدْعُونَ
مِنْ دُونِ اللّٰهِ عِبَادٌ اَمْثَالُكُمْ فَادْعُوهُمْ فَلْيَسْتَج۪يبُوا لَكُمْ اِنْ
كُنْتُمْ صَادِق۪ينَ ﴿١٩٤﴾ اَلَهُمْ اَرْجُلٌ يَمْشُونَ بِهَٓاۘ اَمْ لَهُمْ اَيْدٍ
يَبْطِشُونَ بِهَٓاۘ اَمْ لَهُمْ اَعْيُنٌ يُبْصِرُونَ بِهَٓاۘ اَمْ لَهُمْ اٰذَانٌ يَسْمَعُونَ
بِهَاۜ قُلِ ادْعُوا شُرَكَٓاءَكُمْ ثُمَّ ك۪يدُونِ فَلَا تُنْظِرُونِ ﴿١٩٥﴾

188. De ki: "Allah dilemedikçe, kendime ne bir fayda, ne de bir zarar verebilirim. Eğer gaybı (*geleceği*) bilseydim, elbette hayrı (*yararıma olanı*) çoğaltırdım ve kötü durumlar başıma gelmezdi. Ancak ben, inanan bir topluma (*gönderilen*) bir uyarıcı ve müjdeleyiciyim."

189. Sizi tek bir nefis (*Adem'*)den yaratan, yanında huzur bulsun diye eşini de ondan var eden O'dur. Nitekim onunla sarmaş dolaş olunca, bir hafif yük yüklenip, onu (*karnında*) gezdirdi; ağırlaşınca, ikisi de rableri Allah'a şöyle dua ettiler: "Andolsun, eğer bize salih (*düzgün/hayırlı*) evlat verirsen, elbette şükredenlerden olacağız!"

190. Dolayısıyla onlara salih evlat verince, ikisi(*nin nesli*), kendilerine verdiğinden O'na ortaklar koştular. İmdi Allah, onların koştukları ortaklardan yücedir(38).

191. Hiçbir şey yaratmayan ve kendileri yaratılmış olanları mı (*Allah'a*) ortak koşuyorlar?

192. Oysa onların ne bu (*tapına*)nlara yardıma güçleri yeter, ne de kendilerine yardım ederler.

193. Onları hidayete çağırsanız, size uymazlar; onları çağırdınız mı, yoksa sustunuz mu, sizce eşittir.

194. Allah'ın dışında dua ettikleriniz (*taptıklarınız/yalvardıklarınız*), sizin gibi kullardır. Böyle iken haydi onlara dua edin de size icabet etsin (*karşılık versin*)ler! Eğer doğru iseniz...

195. Onların yürüyecek ayakları, yoksa tutup vuracak elleri, yoksa görecek gözleri veya işitecek kulakları mı vardır? De ki: "Haydi ortaklarınızı çağırın, sonra bana düzen kurup göz açtırmayın!

(38) Âyet, Adem ile Havva'dan bahsetmektedir, fakat şirk koşanlar elbette onlar değildir; çocukları olan insanlardır. Nitekim âyetin sonunda çoğul olarak gelen "yuşrikûn" fiili, şirk koşanların kendileri değil, her ikisinden türeyen nesiller olduklarını gösterir. Ancak burada, evlatların işledikleri suçlardan ötürü ana-babaların da kınandığına dair örtülü bir işaret bulunduğu görülüyor.

اِنَّ وَلِيِّـيَ اللّٰهُ الَّذ۪ي نَزَّلَ الْكِتَابَۘ وَهُوَ يَتَوَلَّى الصَّالِح۪ينَ
١٩٦ وَالَّذ۪ينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِه۪ لَا يَسْتَط۪يعُونَ نَصْرَكُمْ
وَلَٓا اَنْفُسَهُمْ يَنْصُرُونَ ١٩٧ وَاِنْ تَدْعُوهُمْ اِلَى الْهُدٰى لَا
يَسْمَعُواۜ وَتَرٰيهُمْ يَنْظُرُونَ اِلَيْكَ وَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ١٩٨
خُذِ الْعَفْوَ وَاْمُرْ بِالْعُرْفِ وَاَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِل۪ينَ ١٩٩
وَاِمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللّٰهِۜ اِنَّهُ سَم۪يعٌ
عَل۪يمٌ ٢٠٠ اِنَّ الَّذ۪ينَ اتَّقَوْا اِذَا مَسَّهُمْ طَٓائِفٌ مِنَ الشَّيْطَانِ
تَذَكَّرُوا فَاِذَا هُمْ مُبْصِرُونَۚ ٢٠١ وَاِخْوَانُهُمْ يَمُدُّونَهُمْ فِي
الْغَيِّ ثُمَّ لَا يُقْصِرُونَ ٢٠٢ وَاِذَا لَمْ تَأْتِهِمْ بِاٰيَةٍ قَالُوا لَوْلَا
اجْتَبَيْتَهَاۜ قُلْ اِنَّمَٓا اَتَّبِعُ مَا يُوحٰٓى اِلَيَّ مِنْ رَبّ۪يۚ هٰذَا بَصَٓائِرُ مِنْ
رَبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ٢٠٣ وَاِذَا قُرِئَ الْقُرْاٰنُ
فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَاَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ٢٠٤ وَاذْكُرْ رَبَّكَ
ف۪ي نَفْسِكَ تَضَرُّعًا وَخ۪يفَةً وَدُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ
وَالْاٰصَالِ وَلَا تَكُنْ مِنَ الْغَافِل۪ينَ ٢٠٥ اِنَّ الَّذ۪ينَ عِنْدَ رَبِّكَ
لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِه۪ وَيُسَبِّحُونَهُ وَلَهُ يَسْجُدُونَ ٢٠٦

196. Benim velim, kitabı indiren Allah'tır! O, salih (*iyi*)lerin velisidir."

197. O'nun dışında dua (*perestiş*) ettiklerinizin ne size yardım etmeye güçleri yeter, ne de kendilerine yardım ederler.

198. Onları hidayete çağırsanız, işitmezler ve sana baktıklarını görürsün, oysa görmezler.

199. Affı al (*prensip edin*), iyiliği emret ve cahillerden yüz çevir (*onlarla sürtüşme*)!

200. Eğer şeytandan bir dürtü seni dürterse, Allah'a sığın! Kesinlikle O hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.

201. Nitekim takvalı olan (*günahtan sakınan*)lar, kendilerine şeytandan bir tayf (*vesvese/görüntü*) dokununca, tezekkür edip (*düşünüp*), birdenbire (*gerçeği*) görüverirler.

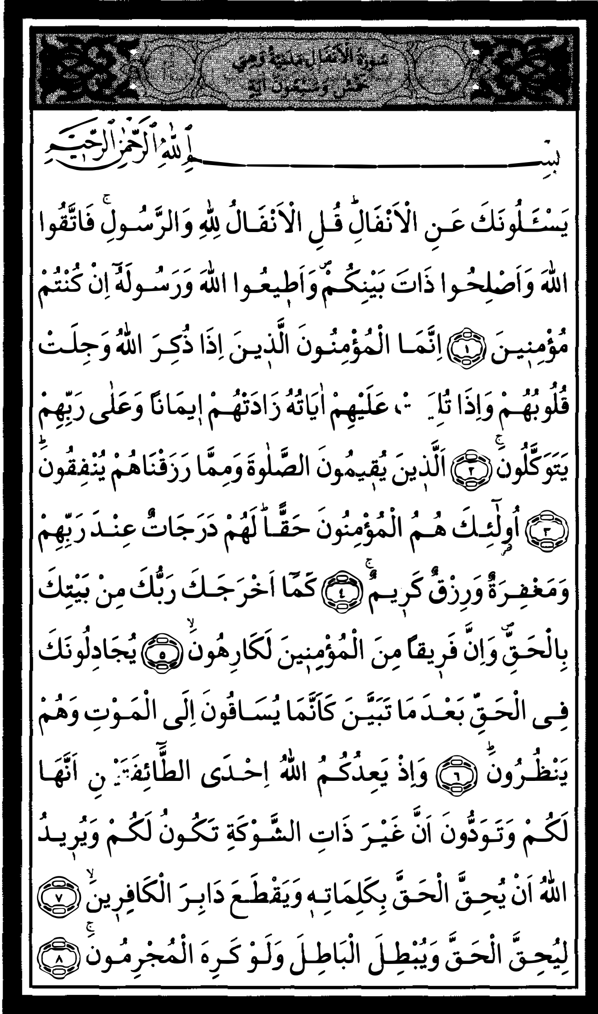
202. İhvan (*hempalar*)ına azgınlıkta destek olur, sonra yakalarını bırakmaz (*şeytan*)lar.

203. Onlara (*isteklerine uygun*) bir âyet getirmediğinde, "onu kendin denkleştirseydin ya" dediler. De ki: "Ben ancak rabbimden bana vahyolunana uyarım. Bu (*Kur'an*), rabbinizden gelen basiretler (*sağduyular*) ve iman eden topluma bir hidayet ve rahmet kaynağıdır."

204. Kur'an okunduğu zaman, onu dinleyin ve sessiz olun, ta ki esirgenesiniz!

205. Sabah ve akşam rabbini içinden, boyun bükerek, korkarak ve yüksek olmayan bir söz (*ses tonu*) ile zikret de gaflet edenlerden olma!

206. Nitekim rabbinin katındaki (*melek*)ler, O'na kulluk etmekten kibirlenmezler; O'nu tesbih (*tenzih*) eder ve yalnız O'na secde ederler.

EL-ENFÂL SÛRESİ[39]

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Sana ganimetleri soruyorlar, de ki: "Ganimetler Allah'ın ve elçisinindir; dolayısıyla Allah'(*a asi olmak*)tan sakının, aranızdaki bağları düzeltin, Allah'a ve elçisine itaat edin! Eğer mü'min iseniz..."

2. Allah anılınca kalpleri (*saygıdan*) ürperen, âyetleri kendilerine okununca imanlarını artıran ve yalnız rablerine tevekkül eden (*bel bağlayan*) kimseler ancak mü'mindirler.

3. Onlar ki, namazı dosdoğru kılar ve kendilerine verdiğimiz nimetlerden (*hayra*) harcarlar.

4. İşte gerçek mü'minler onlardır! Rableri nezdinde elbette onlara nice dereceler, bağışlanma ve tükenmez rızık vardır.

5. Rabbin seni, mü'minlerden bir grup hiç istemezken, hak (*cihat*) uğruna evinden çıkardığı gibi,

6. O hak açıkça belli olduktan sonra da sanki göz göre göre ölüme sevk ediliyorlarmış gibi onun hakkında seninle tartışıyorlar.

7. Allah size, iki takımdan (*Kureyş kervanı veya ordusundan*) birinin mutlaka sizin olduğunu vaadederken, siz güçsüz olan (*kervan*)ın sizin olmasını istiyorsunuz; Allah da kelime (*hüküm*) leriyle hakkı gerçekleştirmek ve kâfirlerin ardını kesmek istiyor.

8. Ta ki suçlular istemeseler de hakkı gerçekleştirsin ve batılı ortadan kaldırsın.

(39) Birinci âyette geçen "enfâl", ziyade anlamındaki "nefl'in çoğulu olup. savaş ganimetleri demektir. Mücahitlere vaat edilen büyük sevaplara ilave bir mükâfat olduğundan ganimetlere "enfâl" denmiştir. Nitekim farzların dışındaki ziyade ibadetlere de "nafile" denmektedir. Sûre, Bedir savaşı sonrasında Medine'de inmiş olup, 75 âyettir.

اِذْ تَسْتَغ۪يثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ اَنّ۪ي مُمِدُّكُمْ بِاَلْفٍ
مِنَ الْمَلٰٓئِكَةِ مُرْدِف۪ينَ ﴿٩﴾ وَمَا جَعَلَهُ اللّٰهُ اِلَّا بُشْرٰى
وَلِتَطْمَئِنَّ بِه۪ قُلُوبُكُمْۚ وَمَا النَّصْرُ اِلَّا مِنْ عِنْدِ اللّٰهِۜ اِنَّ
اللّٰهَ عَز۪يزٌ حَك۪يمٌ۟ ﴿١٠﴾ اِذْ يُغَشّ۪يكُمُ النُّعَاسَ اَمَنَةً مِنْهُ
وَيُنَزِّلُ عَلَيْكُمْ مِنَ السَّمَٓاءِ مَٓاءً لِيُطَهِّرَكُمْ بِه۪ وَيُذْهِبَ
عَنْكُمْ رِجْزَ الشَّيْطَانِ وَلِيَرْبِطَ عَلٰى قُلُوبِكُمْ وَيُثَبِّتَ بِهِ
الْاَقْدَامَۜ ﴿١١﴾ اِذْ يُوح۪ي رَبُّكَ اِلَى الْمَلٰٓئِكَةِ اَنّ۪ي مَعَكُمْ
فَثَبِّتُوا الَّذ۪ينَ اٰمَنُواۜ سَاُلْق۪ي ف۪ي قُلُوبِ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا
الرُّعْبَ فَاضْرِبُوا فَوْقَ الْاَعْنَاقِ وَاضْرِبُوا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍۜ
﴿١٢﴾ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ شَٓاقُّوا اللّٰهَ وَرَسُولَهُۚ وَمَنْ يُشَاقِقِ اللّٰهَ
وَرَسُولَهُ فَاِنَّ اللّٰهَ شَد۪يدُ الْعِقَابِ ﴿١٣﴾ ذٰلِكُمْ فَذُوقُوهُ وَاَنَّ
لِلْكَافِر۪ينَ عَذَابَ النَّارِ ﴿١٤﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُٓوا اِذَا لَق۪يتُمُ
الَّذ۪ينَ كَفَرُوا زَحْفاً فَلَا تُوَلُّوهُمُ الْاَدْبَارَۚ ﴿١٥﴾ وَمَنْ يُوَلِّهِمْ
يَوْمَئِذٍ دُبُرَهُٓ اِلَّا مُتَحَرِّفاً لِقِتَالٍ اَوْ مُتَحَيِّزاً اِلٰى فِئَةٍ فَقَدْ
بَٓاءَ بِغَضَبٍ مِنَ اللّٰهِ وَمَأْوٰيهُ جَهَنَّمُۜ وَبِئْسَ الْمَص۪يرُ ﴿١٦﴾

9. Rabbinizden yardım istediğinizde, "Mutlaka sizi, birbirinin redifi (*yedeği*)nde bin melekle destekleyeceğim!" diye size icabet etti (*karşılık verdi*).

10. Allah, onu (*yardım vaadini*) sırf müjde olsun ve kalpleriniz yatışsın diye yaptı. Zafer, ancak Allah katındandır. Kesinlikle Allah çok izzetlidir, çok hikmetlidir.

11. Nitekim katından bir güvence olarak sizi hafif uykuya daldırıyor ve size gökten su (*buluttan yağmur*) indiriyordu ki, bununla sizi temizlesin, şeytanın ricsi (*vesvesesi*)ni sizden gidersin, kalp (*moral*)lerinizi güçlendirsin ve ayaklarınıza sebat (*direnme gücü*) versin.

12. Üstelik rabbin meleklere şöyle vahyediyordu: "Kesinlikle ben sizinle beraberim; haydi iman edenlere sebat (*direnme gücü*) verin! Ben, küfre saplananların yüreklerine dehşetli korkuyu salacağım; siz de boyunlarının üstüne (*başlarına*) vurun ve onların (*silah tutan*) herbir parmağına vurun!"

13. Bu da Allah'a ve resûlüne karşı gelmeleri yüzündendir. Kim, Allah'a ve resûlüne karşı gelirse, kuşkusuz Allah çok ağır cezalandırandır:

14. İşte bu (*sizin cezanız*)! Şimdi onu tadın ve elbette kâfirlere ateş (*cehennem*) azabı da vardır.

15. Ey iman edenler, küfre saplananlarla toplu halde karşılaştığınızda, onlara arkalarınızı dön(*üp firar et*)meyin!

16. Kim, bir savaş taktiği veya (*başka*) birliğe katılma durumu olmaksızın öylesi bir günde onlara arkasını dönerse, mutlaka Allah'ın gazabına uğramış olarak döner ve onun barınağı cehennemdir; ne kötü akıbettir (*o cehennem*)!

فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ قَتَلَهُمْ وَمَا رَمَيْتَ اِذْ رَمَيْتَ
وَلٰكِنَّ اللّٰهَ رَمٰى وَلِيُبْلِيَ الْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ بَلَٓاءً حَسَنًا
اِنَّ اللّٰهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٧﴾ ذٰلِكُمْ وَاَنَّ اللّٰهَ مُوهِنُ كَيْدِ
الْكَافِرِينَ ﴿١٨﴾ اِنْ تَسْتَفْتِحُوا فَقَدْ جَٓاءَكُمُ الْفَتْحُ وَاِنْ
تَنْتَهُوا فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَاِنْ تَعُودُوا نَعُدْ وَلَنْ تُغْنِيَ عَنْكُمْ
فِئَتُكُمْ شَيْـًٔا وَلَوْ كَثُرَتْ وَاَنَّ اللّٰهَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٩﴾ يَٓا
اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اَطِيعُوا اللّٰهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَوَلَّوْا عَنْهُ
وَاَنْتُمْ تَسْمَعُونَ ﴿٢٠﴾ وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ قَالُوا سَمِعْنَا
وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ﴿٢١﴾ اِنَّ شَرَّ الدَّوَٓابِّ عِنْدَ اللّٰهِ الصُّمُّ
الْبُكْمُ الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٢٢﴾ وَلَوْ عَلِمَ اللّٰهُ فِيهِمْ خَيْرًا
لَاَسْمَعَهُمْ وَلَوْ اَسْمَعَهُمْ لَتَوَلَّوْا وَهُمْ مُعْرِضُونَ ﴿٢٣﴾ يَٓا
اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلّٰهِ وَلِلرَّسُولِ اِذَا دَعَاكُمْ لِمَا
يُحْيِيكُمْ وَاعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ وَاَنَّهُ
اِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٢٤﴾ وَاتَّقُوا فِتْنَةً لَا تُصِيبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا
مِنْكُمْ خَاصَّةً وَاعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢٥﴾

17. İmdi onları siz öldürmediniz ve fakat Allah öldürdü; sen de attığın (*yüzlerine bir avuç kum serptiğin*) vakit, sen atmadın ve fakat Allah, mü'minleri pek güzel bir deneyimden geçirsin diye attı. Kesinlikle Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.

18. İşte durum bu! Şübhesiz Allah, kâfirlerin kurdukları düzeni za'fa (*akamete*) uğratacaktır.

19. Eğer siz (*müşrikler*) fetih (*zafer*) istiyorduysanız, işte size fetih (*yerine hezimet*) geldi ve eğer (*savaşmaktan*) vazgeçerseniz, sizin için hayırlı olan da budur; ama dönerseniz, biz de döneriz ve takımınız kalabalık bile olsa, size hiçbir yararı olmaz; çünkü Allah mü'minlerle beraberdir.

20. Ey iman edenler, Allah'a ve elçisine itaat edin ve işitti (*iman etti*)ğiniz halde ondan yüz çevirmeyin!

21. İşitmedikleri halde, "İşittik" diyenler gibi de olmayın!

22. Allah katında canlı varlıkların en kötüsü, aklını kullanmayan sağırlar ve dilsizlerdir.

23. Allah onlarda bir hayır görseydi, elbette (*hakkı*) onlara işittirirdi ve (*hayırsız oldukları halde*) onlara işittirseydi, mutlaka yüz çevirenler olarak dönüp giderlerdi.

24. Ey iman edenler, size hayat bahşeden hususlara sizi çağırdığı zaman Allah'a ve elçisine icabet edin (*davetine uyun*) ve Allah'ın, kişiyle kalbi (*duyguları*) arasına girdiğini bilin! Nitekim toplanıp O'nun huzuruna çıkarılacaksınız.

25. Öyle bir fitne (*musibet/anarşi*)den sakının ki, (*zararı*) sadece zalimlik edenlerinize dokunmaz ve bilin ki Allah, çok şiddetli cezalandırandır!

وَاذْكُرُٓوا اِذْ اَنْتُمْ قَل۪يلٌ مُسْتَضْعَفُونَ فِي الْاَرْضِ تَخَافُونَ
اَنْ يَتَخَطَّفَكُمُ النَّاسُ فَاٰوٰيكُمْ وَاَيَّدَكُمْ بِنَصْرِه۪ وَرَزَقَكُمْ
مِنَ الطَّيِّبَاتِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٢٦﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ
اٰمَنُوا لَا تَخُونُوا اللّٰهَ وَالرَّسُولَ وَتَخُونُٓوا اَمَانَاتِكُمْ وَاَنْتُمْ
تَعْلَمُونَ ﴿٢٧﴾ وَاعْلَمُٓوا اَنَّمَٓا اَمْوَالُكُمْ وَاَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌۙ وَاَنَّ
اللّٰهَ عِنْدَهُٓ اَجْرٌ عَظ۪يمٌ ﴿٢٨﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُٓوا اِنْ تَتَّقُوا
اللّٰهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا وَيُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّـَٔاتِكُمْ وَيَغْفِرْ
لَكُمْۜ وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظ۪يمِ ﴿٢٩﴾ وَاِذْ يَمْكُرُ بِكَ
الَّذ۪ينَ كَفَرُوا لِيُثْبِتُوكَ اَوْ يَقْتُلُوكَ اَوْ يُخْرِجُوكَۜ وَيَمْكُرُونَ
وَيَمْكُرُ اللّٰهُۜ وَاللّٰهُ خَيْرُ الْمَاكِر۪ينَ ﴿٣٠﴾ وَاِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِمْ
اٰيَاتُنَا قَالُوا قَدْ سَمِعْنَا لَوْ نَشَٓاءُ لَقُلْنَا مِثْلَ هٰذَٓاۙ اِنْ هٰذَٓا
اِلَّٓا اَسَاط۪يرُ الْاَوَّل۪ينَ ﴿٣١﴾ وَاِذْ قَالُوا اللّٰهُمَّ اِنْ كَانَ هٰذَا
هُوَ الْحَقَّ مِنْ عِنْدِكَ فَاَمْطِرْ عَلَيْنَا حِجَارَةً مِنَ السَّمَٓاءِ
اَوِ ائْتِنَا بِعَذَابٍ اَل۪يمٍ ﴿٣٢﴾ وَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَاَنْتَ
ف۪يهِمْۜ وَمَا كَانَ اللّٰهُ مُعَذِّبَهُمْ وَهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ﴿٣٣﴾

26. Bir zamanlar, o yer (*Mekke'*)de ezilen bir azınlık idiniz; insanların sizi kapıp götürmesinden korkardınız. Derken Allah; sizi (*Medine'de*) barındırdı, sizi yardımlarıyla destekledi ve size tertemiz nimetler bahşetti, ta ki şükredesiniz.

27. Ey iman edenler, Allah'a ve elçisine hiyanet etmeyin; yoksa kendi emanet (*görev*)lerinize, bile bile hiyanet etmiş olursunuz!

28. Mallarınız ve çocuklarınızın ancak bir fitne (*imtihan*) olduğunu ve (*bu imtihanı kazananlara*) Allah katında çok büyük bir mükâfat bulunduğunu bilin!

29. Ey iman edenler! Eğer Allah'(*a âsi olmak*)tan sakınırsanız, size bir furkan (*hakkı batıldan ayıran kıstas/kriter*) verir, seyyiât (*günahlar*)ınızı kaldırır ve sizi bağışlar. Allah, çok büyük lütuf sahibidir.

30. Hani küfre saplananlar, seni hapsetmek veya öldürmek veya çıkarmak (*Mekke'den sürmek*) için sana tuzak (*komplo*) kuruyorlardı. Onlar tuzak kuruyorlar, Allah da (*mukabil*) tuzak kuru yordu ve Allah, tuzak kuranları (*cezalandıranları*)n en hayırlısıdır.

31. Âyetlerimiz onlara okununca dediler ki: "İyice dinledik, istesek, biz de bunun gibisini elbette söyleriz. Bu, düpedüz öncekilerin esatiri (*efsanesi/mitolojisi*) dir."

32. Hani, "Yâ Allah!" demişlerdi, "Eğer bu (*Kur'an*), senin katından gelen hakkın ta kendisi ise, gökten başımıza taş yağdır veya bizi çok acı bir azaba uğrat!"

33. Oysa Allah, sen içlerindeyken onlara azap edecek değildi; bağışlanma dilerlerken de Allah onlara azap edici değildir.

وَمَا لَهُمْ اَلَّا يُعَذِّبَهُمُ اللّٰهُ وَهُمْ يَصُدُّونَ عَنِ الْمَسْجِدِ
الْحَرَامِ وَمَا كَانُوا اَوْلِيَٓاءَهُۜ اِنْ اَوْلِيَٓاؤُهُٓ اِلَّا الْمُتَّقُونَ
وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٤﴾ وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ
عِنْدَ الْبَيْتِ اِلَّا مُكَٓاءً وَتَصْدِيَةًۜ فَذُوقُوا الْعَذَابَ
بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٥﴾ اِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنْفِقُونَ
اَمْوَالَهُمْ لِيَصُدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِۜ فَسَيُنْفِقُونَهَا ثُمَّ
تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةً ثُمَّ يُغْلَبُونَۜ وَالَّذِينَ كَفَرُٓوا اِلٰى
جَهَنَّمَ يُحْشَرُونَۙ ﴿٣٦﴾ لِيَمِيزَ اللّٰهُ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ
وَيَجْعَلَ الْخَبِيثَ بَعْضَهُ عَلٰى بَعْضٍ فَيَرْكُمَهُ جَمِيعًا
فَيَجْعَلَهُ فِى جَهَنَّمَۜ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٣٧﴾ قُلْ
لِلَّذِينَ كَفَرُٓوا اِنْ يَنْتَهُوا يُغْفَرْ لَهُمْ مَا قَدْ سَلَفَۚ وَاِنْ
يَعُودُوا فَقَدْ مَضَتْ سُنَّتُ الْاَوَّلِينَ ﴿٣٨﴾ وَقَاتِلُوهُمْ
حَتّٰى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلّٰهِۚ فَاِنِ انْتَهَوْا
فَاِنَّ اللّٰهَ بِمَا يَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٣٩﴾ وَاِنْ تَوَلَّوْا فَاعْلَمُوٓا
اَنَّ اللّٰهَ مَوْلٰيكُمْۜ نِعْمَ الْمَوْلٰى وَنِعْمَ النَّصِيرُ ﴿٤٠﴾

34. Ancak Mescid-i Haram'dan (*mü'minleri*) önlerlerken Allah niçin onlara azap etmesin? Oysa onlar, onun veli (*mütevelli*)leri değildirler; onun velileri, ancak takvalı olan (*şirkten sakınan*) lardır ve fakat onların pekçoğu bilmezler.

35. Üstelik Beytullah yanındaki namazları (*ayinleri*), ıslık çalmak ve el çırpmak (*alkış*)tan ibarettir. O halde ettiğiniz kâfirlikten ötürü azabı tadın!

36. Küfre saplananlar, mallarını Allah yolundan alıkoymak için harcarlar; dolayısıyla harcamayı sürdürecekler, sonra kendilerine bir hasret (*yürek acısı*) olacak, sonra da yenileceklerdir. Küfre saplananlar, elbette cehenneme yığılacaklardır.

37. Çünkü Allah, habisi (*pisi*) temizden ayıracak ve bütün habisleri üst üste yığarak hepsini kümeleştirip, cehenneme atacaktır. İşte onlar, hüsrana uğrayanların ta kendisidirler!

38. Küfre saplananlara, eğer (*kâfirlikten*) vazgeçerlerse, geçmişin kendilerine bağışlanacağını söyle ve eğer dönerlerse, sünnet (*ilâhî yasa*), evvelki (*kâfir*)lere uygulandı... (*onlara da uygulanır.*)

39. Fitne (*şirk/fesat*) ortadan kalkıp, bütün din (*dindarlık*) Allah'a oluncaya kadar onlarla savaşın! Eğer (*şirkten*) vazgeçerlerse... Allah yaptıkları her şeyi hakkıyla görendir.

40. Ama (*imandan*) yüz çevirirlerse, bilin ki, sizin mevlanız Allah'tır. O, ne güzel mevladır ve ne güzel yardımcıdır!

وَاعْلَمُٓوا اَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَاَنَّ لِلّٰهِ خُمُسَهُ
وَلِلرَّسُولِ وَلِذِي الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاكِينِ وَابْنِ
السَّبِيلِ اِنْ كُنْتُمْ اٰمَنْتُمْ بِاللّٰهِ وَمَٓا اَنْزَلْنَا عَلٰى عَبْدِنَا يَوْمَ
الْفُرْقَانِ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
(٤١) اِذْ اَنْتُمْ بِالْعُدْوَةِ الدُّنْيَا وَهُمْ بِالْعُدْوَةِ الْقُصْوٰى
وَالرَّكْبُ اَسْفَلَ مِنْكُمْ وَلَوْ تَوَاعَدْتُمْ لَاخْتَلَفْتُمْ فِي
الْمِيعَادِ وَلٰكِنْ لِيَقْضِيَ اللّٰهُ اَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا لِيَهْلِكَ
مَنْ هَلَكَ عَنْ بَيِّنَةٍ وَيَحْيٰى مَنْ حَيَّ عَنْ بَيِّنَةٍ وَاِنَّ اللّٰهَ
لَسَمِيعٌ عَلِيمٌ (٤٢) اِذْ يُرِيكَهُمُ اللّٰهُ فِي مَنَامِكَ قَلِيلًا
وَلَوْ اَرٰيكَهُمْ كَثِيرًا لَفَشِلْتُمْ وَلَتَنَازَعْتُمْ فِي الْاَمْرِ
وَلٰكِنَّ اللّٰهَ سَلَّمَ اِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ (٤٣) وَاِذْ
يُرِيكُمُوهُمْ اِذِ الْتَقَيْتُمْ فِي اَعْيُنِكُمْ قَلِيلًا وَيُقَلِّلُكُمْ
فِي اَعْيُنِهِمْ لِيَقْضِيَ اللّٰهُ اَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا وَاِلَى اللّٰهِ
تُرْجَعُ الْاُمُورُ (٤٤) يَٓا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُٓوا اِذَا لَقِيتُمْ
فِئَةً فَاثْبُتُوا وَاذْكُرُوا اللّٰهَ كَثِيرًا لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (٤٥)

41. Eğer siz, Allah'a ve furkan (*hak ile batılın ayrışma*) günü, iki topluluğun (*Bedir'de*) karşılaştığı gün kulumuza indirdiğimize iman edenler iseniz, biliniz ki, ganimet olarak aldığınız her şeyin beşte biri Allah'a, elçisine, yakınlarına, yetimlere, yoksullara ve yolzedeye aittir! Allah, her şeye hakkıyla güç yetirendir.

42. Hani siz, vadinin (*Medine'ye*) en yakın kenarında idiniz ve onlar en uzak kenarında idiler; kervan da aşağınızda (*sahilde*) idi. Eğer vaatleşmiş (*sözleşmiş*) olsaydınız, buluşma yeri ve zamanı hakkında elbette uyuşamazdınız ve fakat Allah; yapılması gereken bir işi yerine getirmesi, helâk olanın apaçık kanıtla helâk olması, yaşayanın da apaçık kanıtla yaşaması için (*Bedir karşılaşmasını ayarladı*). Kesinlikle Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.

43. Hani Allah, rüyanda sana onları az gösteriyordu. Eğer (*oldukları kadar*) çok gösterseydi, elbette gevşer ve o iş (*savaş*) hakkında birbirinizle çekişirdiniz. Fakat Allah korudu; şübhesiz O, sinelerden geçeni de hakkıyla bilendir.

44. Nitekim Allah, karşılaştığınızda da olması gereken bir işi yerine getirsin diye onları gözlerinize az gösteriyor, sizi de onların gözlerinde azaltıyordu. Allah, bütün işlerin yegâne merciidir.

45. Ey iman edenler, bir (*düşman*) grupla karşılaştığınızda sebat edin ve Allah'ı çokça zikredin; ta ki felaha (*kurtuluşa/zafere*) erişesiniz,

وَاَطِيعُوا اللّٰهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ
رِيحُكُمْ وَاصْبِرُوا اِنَّ اللّٰهَ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿٤٦﴾ وَلَا
تَكُونُوا كَالَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بَطَرًا وَرِئَاءَ النَّاسِ
وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ وَاللّٰهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ﴿٤٧﴾
وَاِذْ زَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ اَعْمَالَهُمْ وَقَالَ لَا غَالِبَ لَكُمُ
الْيَوْمَ مِنَ النَّاسِ وَاِنّ۪ي جَارٌ لَكُمْ فَلَمَّا تَرَٓاءَتِ الْفِئَتَانِ
نَكَصَ عَلٰى عَقِبَيْهِ وَقَالَ اِنّ۪ي بَر۪ٓيءٌ مِنْكُمْ اِنّ۪ٓي اَرٰى مَا
لَا تَرَوْنَ اِنّ۪ٓي اَخَافُ اللّٰهَ وَاللّٰهُ شَد۪يدُ الْعِقَابِ ﴿٤٨﴾ اِذْ
يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذ۪ينَ ف۪ي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ غَرَّ هٰٓؤُ۬لَٓاءِ
د۪ينُهُمْ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ فَاِنَّ اللّٰهَ عَز۪يزٌ حَك۪يمٌ ﴿٤٩﴾
وَلَوْ تَرٰٓى اِذْ يَتَوَفَّى الَّذ۪ينَ كَفَرُوا الْمَلٰٓئِكَةُ يَضْرِبُونَ
وُجُوهَهُمْ وَاَدْبَارَهُمْ وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَر۪يقِ ﴿٥٠﴾ ذٰلِكَ
بِمَا قَدَّمَتْ اَيْد۪يكُمْ وَاَنَّ اللّٰهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِلْعَب۪يدِ ﴿٥١﴾
كَدَاْبِ اٰلِ فِرْعَوْنَ وَالَّذ۪ينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَفَرُوا بِاٰيَاتِ اللّٰهِ
فَاَخَذَهُمُ اللّٰهُ بِذُنُوبِهِمْ اِنَّ اللّٰهَ قَوِيٌّ شَد۪يدُ الْعِقَابِ ﴿٥٢﴾

46. Allah'a ve elçisine itaat edin ve birbirlerinizle çekişmeyin; çünkü başarısızlığa uğrarsınız ve rüzgârınız (*gücünüz*) gider! Sabırlı (*dayanıklı*) olun; şübhesiz Allah sabredenlerle beraberdir.

47. Yurtlarından, kurum satmak ve insanlara gösteriş yapmak için çıkan ve Allah yolundan alıkoyanlar gibi olmayın! Allah, elbette yaptıkları her şeyi kuşatandır.

48. Nitekim şeytan, yaptıkları (*kötü*) işleri onlara süsledi ve dedi ki: "Bugün insanlardan sizi yenecek hiçbir güç yoktur; ben de kesinlikle sizin yanınızdayım!" Ancak iki grup (*ordu*), birbirinin görüş alanına girince çarketti ve şöyle dedi: "Ben sizden uzağım; çünkü ben, sizin göremediğinizi görüyorum. Kesinlikle ben Allah'tan korkarım ve Allah, çok ağır cezalandırandır."

49. Hani münafıklar ve kalp (*zihniyet*)lerinde hastalık olanlar, "Bu (*müslüman*)ları dinleri şımarttı" diyorlardı. Oysa Allah'a kim tevekkül eder (*bel bağlar*) ise... kuşkusuz Allah çok izzetlidir, çok hikmetlidir.

50. Bir de o küfre saplananları, melekler suratlarına ve sırtlarına vurarak ve, "Yakıcı (*cehennem*) azabını tadın!" (*diyerek*) canlarını alırlarken görmelisin!

51. İşte bu, elinizle yaptığınız yatırımın karşılığıdır; çünkü Allah kullarına asla zulmedici değildir.

52. Tıpkı Firavun ailesi ve onlardan öncekilerin gidişatı gibi ki, Allah'ın âyetlerini inkâr etmişler, Allah da günahları yüzünden kendilerini cezalandırmıştır. Kesinlikle Allah çok güçlüdür, çok ağır cezalandırandır.

ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّراً نِعْمَةً اَنْعَمَهَا عَلٰى قَوْمٍ حَتّٰى
يُغَيِّرُوا مَا بِاَنْفُسِهِمْۙ وَاَنَّ اللّٰهَ سَم۪يعٌ عَل۪يمٌۙ ﴿٥٣﴾ كَدَاْبِ اٰلِ
فِرْعَوْنَۙ وَالَّذ۪ينَ مِنْ قَبْلِهِمْۜ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِ رَبِّهِمْ فَاَهْلَكْنَاهُمْ
بِذُنُوبِهِمْ وَاَغْرَقْنَٓا اٰلَ فِرْعَوْنَۚ وَكُلٌّ كَانُوا ظَالِم۪ينَ ﴿٥٤﴾ اِنَّ
شَرَّ الدَّوَٓابِّ عِنْدَ اللّٰهِ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَۚ ﴿٥٥﴾
اَلَّذ۪ينَ عَاهَدْتَ مِنْهُمْ ثُمَّ يَنْقُضُونَ عَهْدَهُمْ ف۪ي كُلِّ مَرَّةٍ
وَهُمْ لَا يَتَّقُونَ ﴿٥٦﴾ فَاِمَّا تَثْقَفَنَّهُمْ فِي الْحَرْبِ فَشَرِّدْ بِهِمْ
مَنْ خَلْفَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿٥٧﴾ وَاِمَّا تَخَافَنَّ مِنْ قَوْمٍ
خِيَانَةً فَانْبِذْ اِلَيْهِمْ عَلٰى سَوَٓاءٍۜ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْخَٓائِن۪ينَۚ
﴿٥٨﴾ وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا سَبَقُواۜ اِنَّهُمْ لَا يُعْجِزُونَ
﴿٥٩﴾ وَاَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ
تُرْهِبُونَ بِه۪ عَدُوَّ اللّٰهِ وَعَدُوَّكُمْ وَاٰخَر۪ينَ مِنْ دُونِهِمْۚ لَا
تَعْلَمُونَهُمْۚ اَللّٰهُ يَعْلَمُهُمْۜ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ ف۪ي سَب۪يلِ
اللّٰهِ يُوَفَّ اِلَيْكُمْ وَاَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ ﴿٦٠﴾ وَاِنْ جَنَحُوا لِلسَّلْمِ
فَاجْنَحْ لَهَا وَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِۜ اِنَّهُ هُوَ السَّم۪يعُ الْعَل۪يمُ ﴿٦١﴾

53. Bu da Allah'ın bir topluma bahşettiği nimeti, onlar kendilerindeki (*meziyet*)leri değiştirmedikçe asla değiştirici olmadığından kaynaklanıyor. Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.

54. Tıpkı Firavun hanedanı ve onlardan öncekilerin gidişatı gibi ki, rablerinin âyetlerini yalanladılar; biz de günahları yüzünden onları helâk ettik. Firavun ailesini suda boğduk. Hepsi zalimdiler.

55. Allah katında canlı varlıkların en şirreti, küfre saplananlardır; dolayısıyla onlar iman etmezler.

56. Onlar, kendileriyle antlaşma yaptığın, sonra her defasında, hiç çekinmeden antlaşmalarını bozan kişilerdir.

57. İmdi savaşta onları ele geçirirsen, onlar(*a vereceğin ceza*) yüzünden arkalarındakileri de dağıt; ta ki düşünüp taşınsınlar.

58. Eğer (*antlaşmalı*) bir topluluğun hıyanetinden ciddi biçimde endişe edersen, (*antlaşmalarını*) doğrudan doğruya kendilerine at! Kesinlikle Allah, hiyanet edenleri sevmez.

59. Küfre saplananlar, sakın (*bizi*) atlattıklarını sanmasınlar; kesinlikle onlar yakayı sıyıramazlar.

60. Onlara karşı gücünüz yettiğince kuvvet ve cihat atları (*süvari birlikleri*) hazırlayın ki, bu sayede Allah'ın düşmanını, sizin de düşmanınızı ve onların dışında sizin bilmediğiniz, Allah'ın bildiği diğerlerini yıldırasınız. Allah yolunda her ne harcama yaparsanız, (*karşılığı*) size eksiksiz ödenecektir ve siz mağdur edilmeyeceksiniz.

61. Şayet barışa yanaşırlarsa, sen de yanaş ve Allah'a tevekkül et (*bel bağla*)! Kuşkusuz O hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.

وَاِنْ يُرٖيدُوٓا اَنْ يَخْدَعُوكَ فَاِنَّ حَسْبَكَ اللّٰهُ هُوَ الَّذٖٓى اَيَّدَكَ
بِنَصْرِهٖ وَبِالْمُؤْمِنٖينَ ﴿٦٢﴾ وَاَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ لَوْ اَنْفَقْتَ مَا
فِى الْاَرْضِ جَمٖيعًا مَٓا اَلَّفْتَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ اَلَّفَ
بَيْنَهُمْ اِنَّهُ عَزٖيزٌ حَكٖيمٌ ﴿٦٣﴾ يَٓا اَيُّهَا النَّبِىُّ حَسْبُكَ اللّٰهُ
وَمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنٖينَ ﴿٦٤﴾ يَٓا اَيُّهَا النَّبِىُّ حَرِّضِ
الْمُؤْمِنٖينَ عَلَى الْقِتَالِ اِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ عِشْرُونَ صَابِرُونَ
يَغْلِبُوا مِائَتَيْنِ وَاِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ يَغْلِبُٓوا اَلْفًا مِنَ الَّذٖينَ
كَفَرُوا بِاَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٦٥﴾ اَلْـٰٔنَ خَفَّفَ اللّٰهُ عَنْكُمْ
وَعَلِمَ اَنَّ فٖيكُمْ ضَعْفًا فَاِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ صَابِرَةٌ يَغْلِبُوا
مِائَتَيْنِ وَاِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ اَلْفٌ يَغْلِبُٓوا اَلْفَيْنِ بِاِذْنِ اللّٰهِ وَاللّٰهُ
مَعَ الصَّابِرٖينَ ﴿٦٦﴾ مَا كَانَ لِنَبِىٍّ اَنْ يَكُونَ لَهُٓ اَسْرٰى
حَتّٰى يُثْخِنَ فِى الْاَرْضِ تُرٖيدُونَ عَرَضَ الدُّنْيَا وَاللّٰهُ يُرٖيدُ
الْاٰخِرَةَ وَاللّٰهُ عَزٖيزٌ حَكٖيمٌ ﴿٦٧﴾ لَوْلَا كِتَابٌ مِنَ اللّٰهِ سَبَقَ
لَمَسَّكُمْ فٖيمَٓا اَخَذْتُمْ عَذَابٌ عَظٖيمٌ ﴿٦٨﴾ فَكُلُوا مِمَّا
غَنِمْتُمْ حَلَالًا طَيِّبًا وَاتَّقُوا اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحٖيمٌ ﴿٦٩﴾

62. Eğer seni aldatmak isterlerse, kesinlikle Allah sana yeter! O, yardımlarıyla ve mü'minlerle seni destekleyendir.

63. Onların kalpleri arasında uzlaşma sağladı; oysa sen, o yer (*yöre*)de ne varsa hepsini harcasaydın, kalpleri arasında uzlaşma sağlayamazdın ve fakat Allah, aralarında uzlaşma sağladı; kesinlikle O çok izzetlidir, çok hikmetlidir.

64. Ey peygamber! Allah, sana ve sana uyan mü'minlere yeter.

65. Ey peygamber! Mü'minleri savaşa teşvik et. Eğer sizden sabırlı (*dayanıklı*) yirmi kişi olursa, (*kâfirlerden*) iki yüz kişiyi yener ve eğer sizden yüz kişi olursa, küfre saplananlardan bin kişiyi yener; nitekim onlar kavrayışsız bir toplumdurlar.

66. Allah, şimdi sizin zaaf içinde olduğunuzu bilip, yükünüzü hafifletti; dolayısıyla sizden sabırlı yüz kişi olursa, (*kâfirlerden*) iki yüz kişiyi yener ve sizden bin kişi olursa, Allah'ın izniyle iki bin kişiyi yener. Allah, sabredenlerin yanındadır.

67. Hiçbir peygamberin, yeryüzü (*ülkesi*)nde ağır basıncaya (*küfrün belini kırıncaya*) kadar esirleri olması uygun değildir. Siz, dünyanın arazı (*iğreti malı*)nı istiyorsunuz; oysa Allah, ahireti (*kazanmanızı*) istiyor. Allah çok izzetlidir, çok hikmetlidir.

68. Eğer Allah'ın geçmiş bir yazısı (*önceden verdiği hüküm*) olmasaydı, aldığınız fidyeden ötürü elbette başınıza çok büyük bir azap gelirdi.

69. Artık elde ettiğiniz ganimetlerden helâl, temiz olarak yeyin ve Allah'(*a asi olmak*)tan sakının! Kesinlikle Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

يَٓا اَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِمَنْ ف۪ٓي اَيْد۪يكُمْ مِنَ الْاَسْرٰٓى اِنْ يَعْلَمِ اللّٰهُ
ف۪ي قُلُوبِكُمْ خَيْرًا يُؤْتِكُمْ خَيْرًا مِمَّٓا اُخِذَ مِنْكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْۜ
وَاللّٰهُ غَفُورٌ رَح۪يمٌ ﴿٧٠﴾ وَاِنْ يُر۪يدُوا خِيَانَتَكَ فَقَدْ خَانُوا اللّٰهَ
مِنْ قَبْلُ فَاَمْكَنَ مِنْهُمْۜ وَاللّٰهُ عَل۪يمٌ حَك۪يمٌ ﴿٧١﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا
وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ ف۪ي سَب۪يلِ اللّٰهِ وَالَّذ۪ينَ
اٰوَوْا وَنَصَرُٓوا اُو۬لٰٓئِكَ بَعْضُهُمْ اَوْلِيَٓاءُ بَعْضٍۜ وَالَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَلَمْ
يُهَاجِرُوا مَا لَكُمْ مِنْ وَلَايَتِهِمْ مِنْ شَيْءٍ حَتّٰى يُهَاجِرُواۚ وَاِنِ
اسْتَنْصَرُوكُمْ فِي الدّ۪ينِ فَعَلَيْكُمُ النَّصْرُ اِلَّا عَلٰى قَوْمٍ بَيْنَكُمْ
وَبَيْنَهُمْ م۪يثَاقٌۜ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَص۪يرٌ ﴿٧٢﴾ وَالَّذ۪ينَ كَفَرُوا
بَعْضُهُمْ اَوْلِيَٓاءُ بَعْضٍۜ اِلَّا تَفْعَلُوهُ تَكُنْ فِتْنَةٌ فِي الْاَرْضِ
وَفَسَادٌ كَب۪يرٌۜ ﴿٧٣﴾ وَالَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا ف۪ي
سَب۪يلِ اللّٰهِ وَالَّذ۪ينَ اٰوَوْا وَنَصَرُٓوا اُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّاۜ
لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَر۪يمٌ ﴿٧٤﴾ وَالَّذ۪ينَ اٰمَنُوا مِنْ بَعْدُ وَهَاجَرُوا
وَجَاهَدُوا مَعَكُمْ فَاُو۬لٰٓئِكَ مِنْكُمْۜ وَاُو۬لُوا الْاَرْحَامِ بَعْضُهُمْ
اَوْلٰى بِبَعْضٍ ف۪ي كِتَابِ اللّٰهِۜ اِنَّ اللّٰهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَل۪يمٌ ﴿٧٥﴾

70. Ey peygamber! Elinizdeki esirlere de ki: “Eğer Allah, kalplerinizde bir hayır olduğunu bilirse, sizden alınan (*kurtuluş akçasın*)dan daha hayırlısını size verir ve sizi bağışlar. Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.”

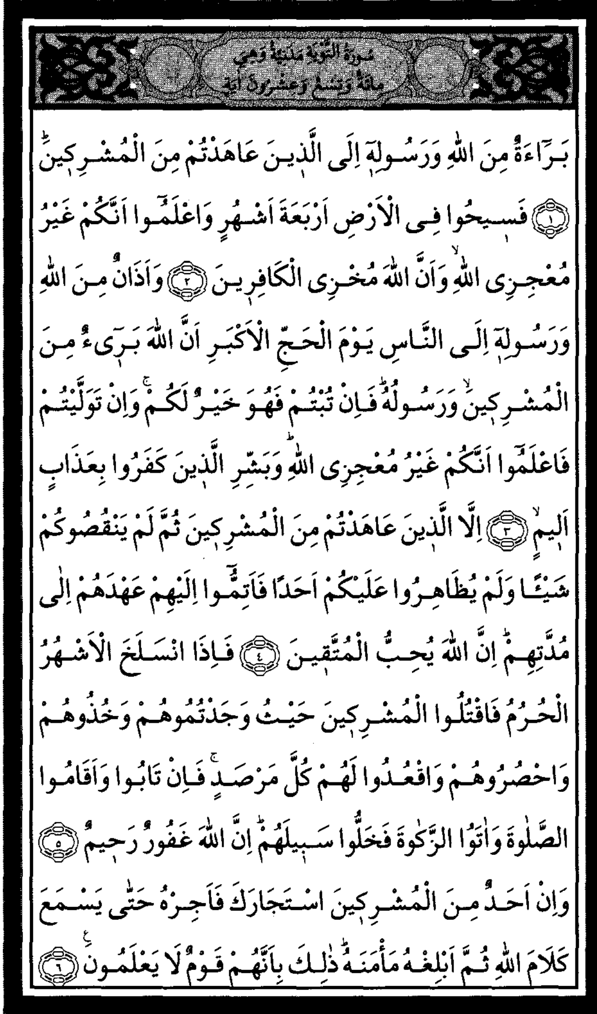
71. Eğer sana hiyanete kalkışırlarsa, bundan önce de Allah'a hiyanet ettiler; dolayısıyla onları (*Bedir'de*) ele verdi. Allah hakkıyla bilendir, çok hikmetlidir.

72. Onlar ki iman ettiler, hicret ettiler, Allah yolunda malları ve canlarıyla cihat ettiler ve onlar ki (*muhacirlere*) kucak açtılar, yardım ettiler, işte onlar, birbirlerinin velisi (*varisi/destekçisi*)dirler! İman edip de hicret etmeyenler ise, hicret edinceye kadar onların velayetinden size düşen hiçbir şey (*sorumluluk*) yoktur. Eğer din hususunda sizden yardım isterlerse, sizinle aralarında antlaşma bulunan bir topluluğa karşı olmaksızın elbette yardım etmelisiniz. Allah, yaptığınız her şeyi hakkıyla görendir.

73. Küfre saplananlar, birbirlerinin veli (*destekçi*)sidirler; eğer siz de bunu yapmaz (*birbirinizin destekçisi olmaz*)sanız, yeryüzünde `fitne (*şirk/anarşi*) ve çok büyük bir fesat (*bozgunculuk*) baş gösterir.

74. Onlar ki iman ettiler, hicret ettiler ve Allah yolunda cihat ettiler ve onlar ki (*hicret edenlere*) kucak açtılar ve yardım ettiler, işte onlar hakkıyla mü'mindirler! Elbette onlara bağışlanma ve tükenmez rızık vardır.

75. Sonradan iman edip, hicret eden ve sizininle birlikte cihat edenler ise, onlar da sizdendirler. Aralarında akrabalık bağı bulunanlar, Allah'ın kitabı uyarınca (*miras bakımından*) birbirlerine daha evlâ (*yakın*) dırlar. Kesinlikle Allah her şeyi hakkıyla bilendir.

ET-TEVBE SÛRESİ(40)

1. Kendileriyle antlaşma yaptığınız müşriklere Allah ve elçisinin ihtarı:

2. "İmdi o yer (*yöre*)de dört ay daha dolaşın! Allah'tan yakanızı asla sıyıramayacağınızı ve Allah'ın mutlaka kâfirleri rezil rüsva (*kepaze*) edeceğini bilin!"

3. O insan (*şirk koşan*)lara, hacc-ı ekber (*büyük hac*) günü Allah ve elçisinin bir ilâmıdır: "Allah ve elçisi, şirk koşanlardan uzaktır; artık tevbe eder (*şirkten döner*) seniz, sizin için en hayırlı olan da budur ve eğer yüz çevirirseniz, Allah'tan yakanızı asla sıyıramayacağınızı bilin!" Küfre saplananlara çok acı bir azabı müjdele (*ihtar et*)!

4. Kendileriyle antlaşma yaptığınız, sonra size (*şartlarınıza*) tastamam uyan ve size karşı kimseye arka çıkmayan müşrikler ise, süreleri doluncaya kadar antlaşmalarını tamamlayın. Nitekim Allah, takvalı olan (*haksızlıktan sakınan*) ları sever.

5. İmdi haram (*kutsal*) aylar çıkınca, (*size karşı olan*) müşrikleri nerede bulursanz öldürün, esir alın, muhasara edin ve onlar için her gözetleme yerini tutun. Ancak tevbe edip, namazı dosdoğru kılar ve zekâtı verirlerse, yollarından çekilin! Nitekim Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

6. Eğer müşriklerden biri senden aman dilerse, kendisine aman ver ki, Allah'ın kelâmını dinlesin, sonra onu kendi güvenlik bölgesine ulaştır. Nitekim onlar bilgisiz bir toplumdur.

(40) Sûre, 104. âyetinde geçen ve dilimizde Allah'a yönelmek ve günahtan dönmek demek olan tevbe (*tövbe*) den adını almaktadır. Sûrenin bunun dışında en meşhur ismi, "Berâe"dir ve anlaşmalı müşriklere verilen zimmet temizleme ve ilişki kesme ilamı anlamına gelen bu kelimeyle başlamaktadır. Bu yüzdendir ki, rahmet ve bereket ifadesi olan "besmele"nin bu sûrenin başında yer alması uygun görülmemiştir. Sûre, Hicret'in dokuzuncu yılı Tebûk seferi dönüşünde, yani Mekke'nin fethinden bir yıl sonra Medine'de inmiş olup, 129 âyettir.

كَيْفَ يَكُونُ لِلْمُشْرِكِينَ عَهْدٌ عِنْدَ اللّٰهِ وَعِنْدَ رَسُولِهٖ
اِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِۚ فَمَا
اسْتَقَامُوا لَكُمْ فَاسْتَقِيمُوا لَهُمْۜ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ
﴿٧﴾ كَيْفَ وَاِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ لَا يَرْقُبُوا فِيكُمْ اِلًّا
وَلَا ذِمَّةًۜ يُرْضُونَكُمْ بِاَفْوَاهِهِمْ وَتَاْبٰى قُلُوبُهُمْۚ وَاَكْثَرُهُمْ
فَاسِقُونَۚ ﴿٨﴾ اِشْتَرَوْا بِاٰيَاتِ اللّٰهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَصَدُّوا
عَنْ سَبِيلِهٖۜ اِنَّهُمْ سَٓاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩﴾ لَا يَرْقُبُونَ
فِي مُؤْمِنٍ اِلًّا وَلَا ذِمَّةًۜ وَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْمُعْتَدُونَ ﴿١٠﴾
فَاِنْ تَابُوا وَاَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتَوُا الزَّكٰوةَ فَاِخْوَانُكُمْ
فِي الدِّينِۜ وَنُفَصِّلُ الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿١١﴾
وَاِنْ نَكَثُٓوا اَيْمَانَهُمْ مِنْ بَعْدِ عَهْدِهِمْ وَطَعَنُوا فِي
دِينِكُمْ فَقَاتِلُٓوا اَئِمَّةَ الْكُفْرِۙ اِنَّهُمْ لَٓا اَيْمَانَ لَهُمْ لَعَلَّهُمْ
يَنْتَهُونَ ﴿١٢﴾ اَلَا تُقَاتِلُونَ قَوْمًا نَكَثُٓوا اَيْمَانَهُمْ وَهَمُّوا
بِاِخْرَاجِ الرَّسُولِ وَهُمْ بَدَؤُ۫كُمْ اَوَّلَ مَرَّةٍۜ اَتَخْشَوْنَهُمْۚ
فَاللّٰهُ اَحَقُّ اَنْ تَخْشَوْهُ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾

7. Müşriklerin Allah katında ve resûlü nezdinde nasıl antlaşması olur!? Ancak Mescid-i Haram yanında kendileriyle antlaşma yaptıklarınız hariç, onlar size dürüst davrandıkları sürece siz de onlara dürüst davranın. Nitekim Allah, takvalı olan (*dürüst davranan*)ları sever.

8. Nasıl (*antlaşmaları olabilir*) ki, eğer onlar size üstün gelselerdi, hakkınızda ne bir akrabalık, ne de bir zimmet (*antlaşma*) gözetirlerdi! Sizi dilleriyle hoşnut ederler; ama kalpleri (*size*) karşıdır ve onların ekserisi fâsık (*sapkın*)dır.

9. Allah'ın âyetlerini azıcık değere (*dünyalığa*) değiştirdiler ve O'nun yolundan (*insanları*) alıkoydular. Gerçekten onlar, ne kötü işler çevirmekte idiler!

10. Bir mü'min hakkında akrabalık da zimmet de gözetmezler ve onlar elbette haddi aşanlardır!

11. Ancak tevbe eder (*şirkten döner*), namazı dosdoğru kılar ve zekâtı verirlerse, sizin din kardeşlerinizdirler. Biz, bilen bir topluma âyetlerimizi tafsil (*detaylı izah*) ediyouz.

12. Eğer antlaşmaları ardından yeminlerini bozarlar -ki onların yeminleri(*ne riayetleri*) yoktur- ve dininize dil uzatırlarsa, küfrün elebaşılarına karşı savaşın; ta ki (*kâfirlikten*) vazgeçsinler.

13. Yeminlerini bozan ve elçimizi (*yurdundan*) çıkarmaya girişen kavimle savaşmayacak mısınız? Oysa size karşı (*savaşı*) ilk önce onlar başlattılar. Onlardan korkuyor musunuz? Oysa kendisinden korkmanıza en lâyık olan Allah'tır; eğer mü'min iseniz...

قَاتِلُوهُمْ يُعَذِّبْهُمُ اللّٰهُ بِاَيْد۪يكُمْ وَيُخْزِهِمْ وَيَنْصُرْكُمْ عَلَيْهِمْ
وَيَشْفِ صُدُورَ قَوْمٍ مُؤْمِن۪ينَۙ ﴿١٤﴾ وَيُذْهِبْ غَيْظَ قُلُوبِهِمْۜ
وَيَتُوبُ اللّٰهُ عَلٰى مَنْ يَشَٓاءُۜ وَاللّٰهُ عَل۪يمٌ حَك۪يمٌ ﴿١٥﴾ اَمْ
حَسِبْتُمْ اَنْ تُتْرَكُوا وَلَمَّا يَعْلَمِ اللّٰهُ الَّذ۪ينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ
وَلَمْ يَتَّخِذُوا مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَلَا رَسُولِه۪ وَلَا الْمُؤْمِن۪ينَ وَل۪يجَةًۜ
وَاللّٰهُ خَب۪يرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾ مَا كَانَ لِلْمُشْرِك۪ينَ اَنْ
يَعْمُرُوا مَسَاجِدَ اللّٰهِ شَاهِد۪ينَ عَلٰٓى اَنْفُسِهِمْ بِالْكُفْرِۜ اُو۬لٰٓئِكَ
حَبِطَتْ اَعْمَالُهُمْۚ وَفِي النَّارِ هُمْ خَالِدُونَ ﴿١٧﴾ اِنَّمَا يَعْمُرُ
مَسَاجِدَ اللّٰهِ مَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَاَقَامَ الصَّلٰوةَ وَاٰتَى
الزَّكٰوةَ وَلَمْ يَخْشَ اِلَّا اللّٰهَ فَعَسٰٓى اُو۬لٰٓئِكَ اَنْ يَكُونُوا مِنَ
الْمُهْتَد۪ينَ ﴿١٨﴾ اَجَعَلْتُمْ سِقَايَةَ الْحَٓاجِّ وَعِمَارَةَ الْمَسْجِدِ
الْحَرَامِ كَمَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَجَاهَدَ ف۪ي سَب۪يلِ اللّٰهِۜ
لَا يَسْتَوُ۫نَ عِنْدَ اللّٰهِۜ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِم۪ينَۢ ﴿١٩﴾
اَلَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا ف۪ي سَب۪يلِ اللّٰهِ بِاَمْوَالِهِمْ
وَاَنْفُسِهِمْۙ اَعْظَمُ دَرَجَةً عِنْدَ اللّٰهِۜ وَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْفَٓائِزُونَ ﴿٢٠﴾

14. Onlarla savaşın ki, Allah onlara sizin elinizle azap etsin, onları rezil rüsva etsin, onlara karşı sizi muzaffer kılsın, mü'min bir topluluğun yüreklerine şifa (*ferahlık*) versin,

15. Ve kalplerinin öfkesini gidersin. Allah, dilediği kimsenin tevbesini kabul buyurur ve Allah hakkıyla bilendir, çok hikmetlidir.

16.Yoksa sizin cihat eden ve Allah, elçisi ve mü'minler dışında sırdaş edinmeyenlerinizi Allah henüz bilme (*belirleme*)den bırakılacağınızı mı sandınız? Allah, yaptığınız her şeyden hakkıyla haberdardır.

17. Kendileri hakkında kâfirlik şehadetinde bulunan müşrikler, Allah'ın mescidlerini imar edemez (*bayındır hale getiremez*)ler. İşte onlar, amelleri boşa gidenlerdir ve elbette onlar, cehennemde temelli kalıcıdırlar!

18. Allah'ın mescidlerini ancak Allah'a ve son gün (*ahiret*)e iman eden, namazı dosdoğru kılan, zekâtı veren ve yalnız Allah'tan korkanlar imar ederler. İşte bunlar, hidayete erenlerden olmaları umulan kişilerdir!

19. Siz (*müşrikler*), hacılara su dağıtan ve Mescid-i Haram'ı şenlendireni, Allah'a ve son gün (*ahiret*)e iman edip, Allah yolunda cihat eden(*in eylemiy*)le bir mi tuttunuz? Allah katında eşit değildirler. Allah, zalim kavmi hidayet etmez.

20. İman eden, hicret eden ve Allah yolunda malları ve canlarıyla cihat edenlerin Allah katındaki dereceleri daha yüksektir ve işte onlar, kazananların ta kendisidirler!

يُبَشِّرُهُمْ رَبُّهُمْ بِرَحْمَةٍ مِنْهُ وَرِضْوَانٍ وَجَنَّاتٍ لَهُمْ فِيهَا
نَعِيمٌ مُقِيمٌ ﴿٢١﴾ خَالِدِينَ فِيهَا اَبَدًا اِنَّ اللّٰهَ عِنْدَهُ اَجْرٌ
عَظِيمٌ ﴿٢٢﴾ يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا اٰبَاءَكُمْ
وَاِخْوَانَكُمْ اَوْلِيَاءَ اِنِ اسْتَحَبُّوا الْكُفْرَ عَلَى الْاِيمَانِ
وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَاُولٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٣﴾
قُلْ اِنْ كَانَ اٰبَاؤُكُمْ وَاَبْنَاؤُكُمْ وَاِخْوَانُكُمْ وَاَزْوَاجُكُمْ
وَعَشِيرَتُكُمْ وَاَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ
كَسَادَهَا وَمَسَاكِنُ تَرْضَوْنَهَا اَحَبَّ اِلَيْكُمْ مِنَ اللّٰهِ
وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتّٰى يَأْتِيَ اللّٰهُ بِاَمْرِهِ
وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٢٤﴾ لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللّٰهُ
فِي مَوَاطِنَ كَثِيرَةٍ وَيَوْمَ حُنَيْنٍ اِذْ اَعْجَبَتْكُمْ كَثْرَتُكُمْ
فَلَمْ تُغْنِ عَنْكُمْ شَيْـًٔا وَضَاقَتْ عَلَيْكُمُ الْاَرْضُ بِمَا
رَحُبَتْ ثُمَّ وَلَّيْتُمْ مُدْبِرِينَ ﴿٢٥﴾ ثُمَّ اَنْزَلَ اللّٰهُ سَكِينَتَهُ
عَلٰى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَاَنْزَلَ جُنُودًا لَمْ تَرَوْهَا
وَعَذَّبَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَذٰلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ ﴿٢٦﴾

21. Rableri onlara rahmetini, rızasını ve kendileri için içlerinde tükenmez nimetler bulunan cennetleri müjdeliyor.

22. Orada sonsuza dek temellidirler; nitekim Allah katında çok büyük nice mükâfat vardır.

23. Ey iman edenler! Babalarınızı ve kardeşlerinizi -eğer küfrü imana tercih etmişlerse- veli edinmeyin ve sizden her kim onları veli edinirse, işte onlar zalimdirler!

24. De ki: "Eğer babalarınız, oğullarınız, kardeşleriniz, eşleriniz, aşiretleriniz, kazandığınız mallar, kesada uğramasından korktuğunuz ticaret ve hoşlandığınız meskenler size Allah'tan, elçisinden ve O'nun yolunda cihattan daha sevimli ise, Allah emrini getirinceye kadar bekleyin!" Allah, fâsık (*sapkın*) kavmi hidayet etmez.

25. Andolsun, Allah size birçok cephede, Huneyn gününde de yardım etti! Hani (*o gün*) çokluğunuz hoşunuza gitmiş, ama size hiçbir yarar sağlamamıştı. Genişliğine rağmen yeryüzü size dar geldi, sonra (*bozularak*) gerisingeri döndünüz.

26. Sonra Allah, sekîneti (*huzur ve güveni*)ni elçisine ve mü'minlere indirdi; sizin görmediğiniz asker (*melek*)ler de indirip, küfre saplananlara azap etti. İşte kâfirlerin cezası budur!

ثُمَّ يَتُوبُ اللّٰهُ مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ عَلٰى مَنْ يَشَٓاءُۜ وَاللّٰهُ
غَفُورٌ رَح۪يمٌ ﴿٢٧﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُٓوا اِنَّمَا
الْمُشْرِكُونَ نَجَسٌ فَلَا يَقْرَبُوا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ
بَعْدَ عَامِهِمْ هٰذَاۚ وَاِنْ خِفْتُمْ عَيْلَةً فَسَوْفَ يُغْن۪يكُمُ
اللّٰهُ مِنْ فَضْلِه۪ٓ اِنْ شَٓاءَۜ اِنَّ اللّٰهَ عَل۪يمٌ حَك۪يمٌ ﴿٢٨﴾
قَاتِلُوا الَّذ۪ينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْاٰخِرِ
وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللّٰهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَد۪ينُونَ
د۪ينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذ۪ينَ اُو۫تُوا الْكِتَابَ حَتّٰى يُعْطُوا
الْجِزْيَةَ عَنْ يَدٍ وَهُمْ صَاغِرُونَ ﴿٢٩﴾ وَقَالَتِ الْيَهُودُ
عُزَيْرٌ ابْنُ اللّٰهِ وَقَالَتِ النَّصَارَى الْمَس۪يحُ ابْنُ
اللّٰهِۜ ذٰلِكَ قَوْلُهُمْ بِاَفْوَاهِهِمْۚ يُضَاهِؤُ۫نَ قَوْلَ الَّذ۪ينَ
كَفَرُوا مِنْ قَبْلُۜ قَاتَلَهُمُ اللّٰهُۘ اَنّٰى يُؤْفَكُونَ ﴿٣٠﴾
اِتَّخَذُٓوا اَحْبَارَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ اَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللّٰهِ
وَالْمَس۪يحَ ابْنَ مَرْيَمَۚ وَمَٓا اُمِرُٓوا اِلَّا لِيَعْبُدُٓوا اِلٰهًا
وَاحِدًاۚ لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَۜ سُبْحَانَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٣١﴾

27. Sonra Allah, bu olup bitenlerin ardından dilediğini bağışlar ve Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

28. Ey iman edenler! Müşrikler ancak necistirler; artık bu yıllarından sonra Mescid-i Haram'a yaklaşmasınlar. Eğer yoksulluk (*gelir kaybına uğramak*)tan korkarsanız, dilediği takdirde Allah lütfundan sizi zengin edecektir. Kesinlikle Allah hakkıyla bilendir, çok hikmetlidir.

29. Kendilerine kitap verilenlerin Allah'a ve son gün (*ahiret*)e inanmayan, Allah'ın ve elçisinin haram kıldığını haram tanımayan ve hak dini (*İslam'ı*) din edinmeyenleriyle, cizyeyi boyun eğenler olarak elden verinceye kadar savaşın!

30. Yahudiler, "Üzeyr Allah'ın oğludur" dediler; hıristiyanlar da, "Mesih Allah'ın oğludur" dediler. Bu, onların geveleyip durdukları sözleridir; küfre saplanan (*şirk koşan*)ların daha önceki sözlerine nazîre (*benzetme*) yapıyorlar (41). Allah kahretsin onları, nasıl da ayartılıyorlar!

31. Hahamlarını, rahiplerini ve Meryem oğlu Mesih'i Allah'ın dışında birer rab edindiler. Oysa kendilerine ancak tek bir tanrıya ibadet etmeleri emredildi. O'ndan başka hiçbir tanrı yoktur, koştukları ortaklardan münezzehtir! (42)

(41) Müşrikler de meleklerin Allah'ın kızları olduklarını söylüyorlardı.

(42) Adiy bin Hatem (*radıyallahu anh*), müslüman olmadan önce boynunda altın bir haç bulunduğu halde Hz. Peygamber'e gelmişti. Bu âyet-i kerimeyi dinleyince, haham ve rahiplerin tanrı edinilmediğini ve onlara tapılmadığını söyledi. Hz. Peygamber, Allah'ın helâl kıldığını haram ve haram kıldığını helâl yapanlara itaat etmenin de bir nevi tapmak olduğunu buyurdular.

يُرِيدُونَ اَنْ يُطْفِؤُا نُورَ اللّٰهِ بِاَفْوَاهِهِمْ وَيَأْبَى اللّٰهُ
اِلَّا اَنْ يُتِمَّ نُورَهُ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿٣٢﴾ هُوَ الَّذٖى
اَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدٰى وَدٖينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى
الدّٖينِ كُلِّهٖ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ ﴿٣٣﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ
اٰمَنُٓوا اِنَّ كَثٖيرًا مِنَ الْاَحْبَارِ وَالرُّهْبَانِ لَيَأْكُلُونَ اَمْوَالَ
النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبٖيلِ اللّٰهِ وَالَّذٖينَ
يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يُنْفِقُونَهَا فٖى سَبٖيلِ
اللّٰهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ اَلٖيمٍ ﴿٣٤﴾ يَوْمَ يُحْمٰى عَلَيْهَا
فٖى نَارِ جَهَنَّمَ فَتُكْوٰى بِهَا جِبَاهُهُمْ وَجُنُوبُهُمْ
وَظُهُورُهُمْ هٰذَا مَا كَنَزْتُمْ لِاَنْفُسِكُمْ فَذُوقُوا مَا
كُنْتُمْ تَكْنِزُونَ ﴿٣٥﴾ اِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللّٰهِ اثْنَا
عَشَرَ شَهْرًا فٖى كِتَابِ اللّٰهِ يَوْمَ خَلَقَ السَّمٰوَاتِ
وَالْاَرْضَ مِنْهَٓا اَرْبَعَةٌ حُرُمٌ ذٰلِكَ الدّٖينُ الْقَيِّمُ فَلَا
تَظْلِمُوا فٖيهِنَّ اَنْفُسَكُمْ وَقَاتِلُوا الْمُشْرِكٖينَ كَٓافَّةً كَمَا
يُقَاتِلُونَكُمْ كَٓافَّةً وَاعْلَمُٓوا اَنَّ اللّٰهَ مَعَ الْمُتَّقٖينَ ﴿٣٦﴾

32. Allah'ın nurunu (*Kur'an meşalesini*) ağızlarıyla söndürmek istiyorlar; oysa Allah, kâfirler hoşlanmasalar da nurunu mutlaka tamamlayacaktır.

33. O (*Allah*) ki resûlünü hidayet ve hak din (*İslâm*) ile gönderendi; neticede onu, müşrikler hoşlanmasalar da bütün dinlere üstün kılacaktır.

34. Ey iman edenler! Haham ve rahiplerin kesinlikle birçoğu, insanların mallarını haksız yollarla yer ve Allah yolundan alıkoyarlar. Altını ve gümüşü biriktirip, Allah yolunda harcamayanlar ise, onlara çok acı bir azabı müjdele (*ihtar et*)!

35. Cehennem ateşinde kızdırılıp, bunlarla alınları, yanları ve sırtları dağlandığı gün: "İşte" (*denir*), "Kendiniz için biriktirdiğiniz! Artık biriktirdikleriniz(*in azabını*) tadın!".

36. Allah'ın kitabı (*takdiri/yazısı*) uyarınca ayların sayısı, gökleri ve yeri yarattığından beri Allah katında on iki olup, bunların dördü haram (*kutsal*) aylardır. İşte dosdoğru din (*değişmez sistem*)budur! Dolayısıyla bu aylarda (*hürmetini ihlal ederek*) kendinize zulmetmeyin. Müşriklerle topyekün savaşın, tıpkı sizinle topyekün savaştıkları gibi ve biliniz ki Allah, takvalı olan (*günahtan sakınan*)larla beraberdir.

إِنَّمَا النَّسٖٓيءُ زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ يُضَلُّ بِهِ الَّذٖينَ
كَفَرُوا يُحِلُّونَهُ عَامًا وَيُحَرِّمُونَهُ عَامًا لِيُوَاطِؤُا عِدَّةَ
مَا حَرَّمَ اللّٰهُ فَيُحِلُّوا مَا حَرَّمَ اللّٰهُ زُيِّنَ لَهُمْ سُٓوءُ
اَعْمَالِهِمْ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرٖينَ ﴿٣٧﴾ يَٓا
اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا مَا لَكُمْ اِذَا قٖيلَ لَكُمُ انْفِرُوا فٖي
سَبٖيلِ اللّٰهِ اثَّاقَلْتُمْ اِلَى الْاَرْضِ اَرَضٖيتُمْ بِالْحَيٰوةِ
الدُّنْيَا مِنَ الْاٰخِرَةِ فَمَا مَتَاعُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا فِي
الْاٰخِرَةِ اِلَّا قَلٖيلٌ ﴿٣٨﴾ اِلَّا تَنْفِرُوا يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا
اَلٖيمًا وَيَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّوهُ شَيْـًٔا
وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدٖيرٌ ﴿٣٩﴾ اِلَّا تَنْصُرُوهُ فَقَدْ
نَصَرَهُ اللّٰهُ اِذْ اَخْرَجَهُ الَّذٖينَ كَفَرُوا ثَانِيَ اثْنَيْنِ
اِذْ هُمَا فِي الْغَارِ اِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهٖ لَا تَحْزَنْ اِنَّ
اللّٰهَ مَعَنَا فَاَنْزَلَ اللّٰهُ سَكٖينَتَهُ عَلَيْهِ وَاَيَّدَهُ بِجُنُودٍ
لَمْ تَرَوْهَا وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذٖينَ كَفَرُوا السُّفْلٰى
وَكَلِمَةُ اللّٰهِ هِيَ الْعُلْيَا وَاللّٰهُ عَزٖيزٌ حَكٖيمٌ ﴿٤٠﴾

37. Ertelemek (*haram ayın hürmetini helal aya kaydırmak*), ancak kâfirlikte ileri gitmektir. Bu yüzden de dalâlete düşürülen küfre saplananlar, bunu (*ertelemeyi*) bir yıl helâl ve bir yıl haram sayarlar ki, hem Allah'ın haram kıldığı ayların sayısını denk getirsinler, hem de Allah'ın haram kıldığını helâl yapsınlar. Yaptıkları kötü işler, kendilerine tezyin edilmiş (*güzel gösterilmiş*)tir. Allah, kâfir kavmi hidayet etmez.

38. Ey iman edenler! Size ne oldu ki, "Allah yolunda seferber olun!" denilince, yere çakıldınız? Dünya hayatını ahirete tercih mi ettiniz? Oysa dünya hayatının metaı, ahiretin yanında azıcıktır.

39. Eğer (*gerektiğinde*) seferber olmazsanız, sizi çok acı bir azaba uğratır, yerinize başka toplum getirir ve O'na hiçbir zarar veremezsiniz. Allah, her şeye hakkıyla güç yetirendir.

40. Eğer siz ona (*elçimize*) yardım etmezseniz, Allah elbette ona yardım etmektedir. Hani küfre saplananlar, ikinin ikincisi olarak onu (*Mekke'den*) çıkarmışlardı; ikisi de mağarada iken yoldaşına, "Üzülme, Allah bizimle beraberdir!" diyordu. Dolayısıyla Allah, sekîneti (*huzur ve güveni*)ni ona indirdi, sizin görmediğiniz ordularla onu destekledi ve küfre saplananların kelimesini (*sözünü*) alçalttı. Allah'ın kelimesi en yücedir ve Allah çok izzetlidir, çok hikmetlidir.

اِنْفِرُوا خِفَافًا وَثِقَالًا وَجَاهِدُوا بِاَمْوَالِكُمْ وَاَنْفُسِكُمْ
فِى سَبِيلِ اللّٰهِ ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾
لَوْ كَانَ عَرَضًا قَرِيبًا وَسَفَرًا قَاصِدًا لَاتَّبَعُوكَ وَلٰكِنْ
بَعُدَتْ عَلَيْهِمُ الشُّقَّةُ وَسَيَحْلِفُونَ بِاللّٰهِ لَوِ اسْتَطَعْنَا
لَخَرَجْنَا مَعَكُمْ يُهْلِكُونَ اَنْفُسَهُمْ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ اِنَّهُمْ
لَكَاذِبُونَ ﴿٤٢﴾ عَفَا اللّٰهُ عَنْكَ لِمَ اَذِنْتَ لَهُمْ حَتّٰى يَتَبَيَّنَ
لَكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَتَعْلَمَ الْكَاذِبِينَ ﴿٤٣﴾ لَا يَسْتَأْذِنُكَ
الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ اَنْ يُجَاهِدُوا بِاَمْوَالِهِمْ
وَاَنْفُسِهِمْ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ ﴿٤٤﴾ اِنَّمَا يَسْتَأْذِنُكَ
الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَارْتَابَتْ قُلُوبُهُمْ
فَهُمْ فِى رَيْبِهِمْ يَتَرَدَّدُونَ ﴿٤٥﴾ وَلَوْ اَرَادُوا الْخُرُوجَ
لَاَعَدُّوا لَهُ عُدَّةً وَلٰكِنْ كَرِهَ اللّٰهُ انْبِعَاثَهُمْ فَثَبَّطَهُمْ
وَقِيلَ اقْعُدُوا مَعَ الْقَاعِدِينَ ﴿٤٦﴾ لَوْ خَرَجُوا فِيكُمْ مَا
زَادُوكُمْ اِلَّا خَبَالًا وَلَاَوْضَعُوا خِلَالَكُمْ يَبْغُونَكُمُ الْفِتْنَةَ
وَفِيكُمْ سَمَّاعُونَ لَهُمْ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿٤٧﴾

41. Hafif ve ağır (*genç ve yaşlı*)lar olarak seferber olun ve Allah yolunda mallarınız va canlarınızla cihat edin! Sizin için hayırlı olan da budur; eğer bilirseniz...

42. Yakın bir araz (*kolay elde edilir ganimet*) ve orta menzilli bir sefer olsaydı, mutlaka peşine takılırdı (*münafık*)lar; fakat meşakkatli yolculuğu (*Tebuk seferini*) uzaksadılar: "Gücümüz yetseydi, elbette sizinle çıkardık" diye Allah'a yemin edeceklerdir. Kendilerini helâke sürüklüyorlar. Allah, kesinlikle onların yalancı olduklarını biliyor.

43. Allah seni affetsin, doğru söyleyenleri açığa çıkarmadan ve yalan söyleyenleri bilmeden niçin o (*mazeret uydura*)nlara izin verdin?

44. Allah'a ve son gün (*ahiret*)e iman edenler, malları ve canlarıyla cihat etmeleri gerektiğinde senden izin istemezler. Allah, takva sahibi olanları hakkıyla bilendir.

45. Ancak Allah'a ve son gün (*ahiret*)e inanmayan ve kalpleri şübheye düşüp, dolayısıyla kuşkuları içinde bocalayanlar senden izin isterler.

46. Eğer (*sefere*) çıkmak isteselerdi, elbette bunun hazırlığını yaparlardı ve fakat Allah, davranışlarından hoşlanmayıp, onlara uyuşukluk verdi: "Oturan (*kadın ve çocuk savaşa katılmayan*)-larla beraber oturun!" denildi (*onlara*).

47. Sizinle çıksalardı, size katkıları ancak bozgunculuk olurdu ve sizi fitneye (*bozguna*) uğratmak için elbette uğraşırlardı. İçinizde onları dinleyenler vardır ve Allah, zalimleri hakkıyla bilendir.

لَقَدِ ابْتَغَوُا الْفِتْنَةَ مِنْ قَبْلُ وَقَلَّبُوا لَكَ الْاُمُورَ
حَتّٰى جَٓاءَ الْحَقُّ وَظَهَرَ اَمْرُ اللّٰهِ وَهُمْ كَارِهُونَ
﴿٤٨﴾ وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ ائْذَنْ لٖى وَلَا تَفْتِنّٖىۜ اَلَا فِى
الْفِتْنَةِ سَقَطُواۜ وَاِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحٖيطَةٌ بِالْكَافِرٖينَ
﴿٤٩﴾ اِنْ تُصِبْكَ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْۚ وَاِنْ تُصِبْكَ
مُصٖيبَةٌ يَقُولُوا قَدْ اَخَذْنَٓا اَمْرَنَا مِنْ قَبْلُ وَيَتَوَلَّوْا وَهُمْ
فَرِحُونَ ﴿٥٠﴾ قُلْ لَنْ يُصٖيبَنَٓا اِلَّا مَا كَتَبَ اللّٰهُ لَنَاۚ هُوَ
مَوْلٰينَاۚ وَعَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿٥١﴾ قُلْ هَلْ
تَرَبَّصُونَ بِنَٓا اِلَّٓا اِحْدَى الْحُسْنَيَيْنِۜ وَنَحْنُ نَتَرَبَّصُ
بِكُمْ اَنْ يُصٖيبَكُمُ اللّٰهُ بِعَذَابٍ مِنْ عِنْدِهٖٓ اَوْ بِاَيْدٖينَاۗ
فَتَرَبَّصُٓوا اِنَّا مَعَكُمْ مُتَرَبِّصُونَ ﴿٥٢﴾ قُلْ اَنْفِقُوا
طَوْعًا اَوْ كَرْهًا لَنْ يُتَقَبَّلَ مِنْكُمْۜ اِنَّكُمْ كُنْتُمْ قَوْمًا
فَاسِقٖينَ ﴿٥٣﴾ وَمَا مَنَعَهُمْ اَنْ تُقْبَلَ مِنْهُمْ نَفَقَاتُهُمْ
اِلَّٓا اَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللّٰهِ وَبِرَسُولِهٖ وَلَا يَأْتُونَ الصَّلٰوةَ اِلَّا
وَهُمْ كُسَالٰى وَلَا يُنْفِقُونَ اِلَّا وَهُمْ كَارِهُونَ ﴿٥٤﴾

48. Andolsun, daha önce de fitne çıkarmak istemiş ve sana ne işler çevirmişlerdir! Nihayet hak geldi ve Allah'ın emri, onlar istemedikleri halde galebe çaldı.

49. Onlardan, "Bana izin ver ve beni (*Rum kızlarının karşısında*) fitneye düşürme!" diyenler de vardır. Dikkat, onlar fitnenin içine düşmüşlerdir ve kesinlikle cehennem kâfirleri kuşatmıştır!

50. Eğer sana bir iyilik (*zafer*) erişirse, bu onları üzer ve eğer başına bir musibet (*yenilgi*) gelirse, "Biz, önceden işimizi sağlama bağladık" derler ve sevinçli olarak dönüp giderler.

51. De ki: "Allah, bize ne yazmış (*takdir etmiş*) ise, ancak o başımıza gelecektir! O, bizim mevlamızdır; dolayısıyla mü'minler, yalnız Allah'a tevekkül etmelidirler."

52. De ki: "Bize, iki güzellik (*gazilik ve şehitlik*)ten birini ancak beklersiniz; oysa biz, Allah'ın sizi ya kendi katından veya bizim elimizden bir azaba uğratmasını bekliyoruz. Artık siz bekleyin, nitekim biz de sizinle birlikte bekleyenleriz."

53. De ki: "İster gönüllü (*hayra*) harcama yapın, ister gönülsüz, sizden asla kabul edilmeyecektir; çünkü siz fâsık (*sapkın*) bir topluluksunuz."

54. Onların (*hayra*) yaptıkları harcamaların kabulünü engelleyen şey, sırf Allah'a ve resûlüne nankörlük etmeleri, namaza ancak üşenerek gelmeleri ve ancak istemeyerek harcama yapmalarıdır.

فَلَا تُعْجِبْكَ اَمْوَالُهُمْ وَلَٓا اَوْلَادُهُمْۜ اِنَّمَا يُر۪يدُ اللّٰهُ
لِيُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ اَنْفُسُهُمْ وَهُمْ
كَافِرُونَ ﴿٥٥﴾ وَيَحْلِفُونَ بِاللّٰهِ اِنَّهُمْ لَمِنْكُمْۜ وَمَا هُمْ
مِنْكُمْ وَلٰكِنَّهُمْ قَوْمٌ يَفْرَقُونَ ﴿٥٦﴾ لَوْ يَجِدُونَ مَلْجَـًٔا اَوْ
مَغَارَاتٍ اَوْ مُدَّخَلًا لَوَلَّوْا اِلَيْهِ وَهُمْ يَجْمَحُونَ ﴿٥٧﴾
وَمِنْهُمْ مَنْ يَلْمِزُكَ فِي الصَّدَقَاتِۚ فَاِنْ اُعْطُوا مِنْهَا رَضُوا
وَاِنْ لَمْ يُعْطَوْا مِنْهَٓا اِذَا هُمْ يَسْخَطُونَ ﴿٥٨﴾ وَلَوْ اَنَّهُمْ
رَضُوا مَٓا اٰتٰيهُمُ اللّٰهُ وَرَسُولُهُ وَقَالُوا حَسْبُنَا اللّٰهُ سَيُؤْت۪ينَا
اللّٰهُ مِنْ فَضْلِه۪ وَرَسُولُهُٓ اِنَّٓا اِلَى اللّٰهِ رَاغِبُونَ ﴿٥٩﴾ اِنَّمَا
الصَّدَقَاتُ لِلْفُقَرَٓاءِ وَالْمَسَاك۪ينِ وَالْعَامِل۪ينَ عَلَيْهَا
وَالْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ وَفِي الرِّقَابِ وَالْغَارِم۪ينَ وَف۪ي سَب۪يلِ
اللّٰهِ وَابْنِ السَّب۪يلِۜ فَر۪يضَةً مِنَ اللّٰهِۜ وَاللّٰهُ عَل۪يمٌ حَك۪يمٌ ﴿٦٠﴾
وَمِنْهُمُ الَّذ۪ينَ يُؤْذُونَ النَّبِيَّ وَيَقُولُونَ هُوَ اُذُنٌۜ قُلْ اُذُنُ خَيْرٍ
لَكُمْ يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَيُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِن۪ينَ وَرَحْمَةٌ لِلَّذ۪ينَ اٰمَنُوا
مِنْكُمْۜ وَالَّذ۪ينَ يُؤْذُونَ رَسُولَ اللّٰهِ لَهُمْ عَذَابٌ اَل۪يمٌ ﴿٦١﴾

55. Böyle iken onların mallarına da çocuklarına da imrenme! Allah, bunlarla dünya hayatında onlara ancak azap etme (*çile çektirme*)yi ve canlarının kâfir olarak çıkmasını istiyor.

56. Bir de kesinlikle sizden olduklarına dair Allah'a yemin ediyorlar. Oysa sizden değildirler; fakat onlar, korkuya kapılan (*panikleyen*) bir topluluktur.

57. Eğer (*barınacakları*) bir sığınak veya mağaralar veya girecekleri bir delik bulsalardı, seğirtenler olarak elbette oraya yönelirlerdi.

58. Onların, sadaka (*zekât*) dağıtımında seni kınayanları vardır. Eğer kendilerine verilirse, hoşnut olurlar ve eğer verilmezse, birden öfkelenirler.

59. Oysa Allah'ın ve resûlünün verdiğine razı olup, "Allah bize yeter, bize Allah da lütfundan verecektir, resûlü de ve biz, yalnız Allah'a rağbet edenleriz!" deselerdi (*haklarında hayırlı olurdu*).

60. Allah'ın kesin bir farzı olarak sadaka (*zekât*)lar; ancak yoksulların, düşkünlerin, üzerinde çalışan (*zekât toplayan*)ların, kalpleri (*İslam'a*) ısındırılanların, (*azat bekleyen*) kölelerin, borçluların, Allah yolundakilerin ve yolzedenin hakkıdır. Allah hakkıyla bilendir, çok hikmetlidir.

61. Onların peygamberi incitenleri de vardır: "O, (*her söyleneni dinleyen*) kulaktır" diyorlar. De ki: "O, sizin için hayır kulağıdır; Allah'a iman eder, mü'minlere güvenir ve iman edenleriniz için bir rahmettir." Allah'ın elçisini incitenler ise, elbette onlara çok acı bir azap vardır.

يَحْلِفُونَ بِاللّٰهِ لَكُمْ لِيُرْضُوكُمْۚ وَاللّٰهُ وَرَسُولُهُٓ اَحَقُّ اَنْ
يُرْضُوهُ اِنْ كَانُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٦٢﴾ اَلَمْ يَعْلَمُٓوا اَنَّهُ مَنْ
يُحَادِدِ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ فَاَنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَاۜ ذٰلِكَ
الْخِزْيُ الْعَظِيمُ ﴿٦٣﴾ يَحْذَرُ الْمُنَافِقُونَ اَنْ تُنَزَّلَ
عَلَيْهِمْ سُورَةٌ تُنَبِّئُهُمْ بِمَا فِي قُلُوبِهِمْۜ قُلِ اسْتَهْزِؤُاۚ اِنَّ
اللّٰهَ مُخْرِجٌ مَا تَحْذَرُونَ ﴿٦٤﴾ وَلَئِنْ سَاَلْتَهُمْ لَيَقُولُنَّ
اِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُۜ قُلْ اَبِاللّٰهِ وَاٰيَاتِهِ وَرَسُولِهِ
كُنْتُمْ تَسْتَهْزِؤُنَ ﴿٦٥﴾ لَا تَعْتَذِرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ
اِيمَانِكُمْۜ اِنْ نَعْفُ عَنْ طَٓائِفَةٍ مِنْكُمْ نُعَذِّبْ طَٓائِفَةً
بِاَنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَۚ ﴿٦٦﴾ اَلْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ
بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍ يَاْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ
الْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ اَيْدِيَهُمْۜ نَسُوا اللّٰهَ فَنَسِيَهُمْۜ اِنَّ
الْمُنَافِقِينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٦٧﴾ وَعَدَ اللّٰهُ الْمُنَافِقِينَ
وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَاۜ هِيَ
حَسْبُهُمْۚ وَلَعَنَهُمُ اللّٰهُۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ مُقِيمٌۙ ﴿٦٨﴾

62. Sizi hoşnut etsinler diye önünüzde Allah'a yemin ederler; oysa hoşnut edilmeye daha lâyık olan Allah ve resûlüdür. Eğer mü'min olsalardı...

63. Kim Allah'a ve resûlüne dirsek çevirirse, onun yerinin, içinde temelli kalacağı cehennem ateşi olduğunu bilmediler mi? İşte o çok büyük kepazelik budur!

64. Münafıklar kendileri hakkında, kalplerinde olanı onlara (*mü'minlere*) haber veren bir surenin indirilmesinden çekinirler. De ki: "Siz ciddiye almayın; ama çekindiğiniz şeyi kesinlikle Allah açığa çıkaracaktır."

65. Onlara (*alaycı tavırlarının sebebini*) sorsan, mutlaka diyeceklerdir ki: "Biz sadece lafa dalıyor ve eğleniyorduk." De ki: "Allah'la, âyetleriyle ve elçileriyle mi eğleniyordunuz?!"

66. Özür dilemeyin, iman ettikten sonra kesinlikle kâfir oldunuz. Eğer içinizden bir grubu affedersek, suçlu olduklarından ötürü bir grubu da cezalandıracağız.

67. Erkek ve kadın münafıklar birbirlerindendirler; kötülüğü telkin ederler, iyilikten sakındırırlar ve ellerini sıkı tutar (*cimrilik yapar*)lar. Allah'ı unuttular, O da onları unuttu; nitekim münafıklar, fâsık (*sapkın*)ların ta kendisidirler.

68. Allah, erkek ve kadın münafıklara ve kâfirlere, içinde temelli kalacakları cehennem ateşini vaat etmiştir; bu onlara yeter! Allah, onları lânetlemiştir ve elbette onlara sürekli bir azap vardır.

كَالَّذ۪ينَ مِنْ قَبْلِكُمْ كَانُٓوا اَشَدَّ مِنْكُمْ قُوَّةً وَاَكْثَرَ اَمْوَالًا
وَاَوْلَادًاۜ فَاسْتَمْتَعُوا بِخَلَاقِهِمْ فَاسْتَمْتَعْتُمْ بِخَلَاقِكُمْ
كَمَا اسْتَمْتَعَ الَّذ۪ينَ مِنْ قَبْلِكُمْ بِخَلَاقِهِمْ وَخُضْتُمْ
كَالَّذ۪ي خَاضُواۜ اُو۬لٰٓئِكَ حَبِطَتْ اَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا
وَالْاٰخِرَةِۚ وَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٦٩﴾ اَلَمْ يَأْتِهِمْ نَبَاُ
الَّذ۪ينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَقَوْمِ اِبْرٰه۪يمَ
وَاَصْحَابِ مَدْيَنَ وَالْمُؤْتَفِكَاتِۜ اَتَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِۚ
فَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلٰكِنْ كَانُٓوا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ
﴿٧٠﴾ وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ اَوْلِيَٓاءُ بَعْضٍۢ
يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُق۪يمُونَ
الصَّلٰوةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكٰوةَ وَيُط۪يعُونَ اللّٰهَ وَرَسُولَهُۜ اُو۬لٰٓئِكَ
سَيَرْحَمُهُمُ اللّٰهُۜ اِنَّ اللّٰهَ عَز۪يزٌ حَك۪يمٌ ﴿٧١﴾ وَعَدَ اللّٰهُ
الْمُؤْمِن۪ينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْر۪ي مِنْ تَحْتِهَا
الْاَنْهَارُ خَالِد۪ينَ ف۪يهَا وَمَسَاكِنَ طَيِّبَةً ف۪ي جَنَّاتِ عَدْنٍۜ
وَرِضْوَانٌ مِنَ اللّٰهِ اَكْبَرُۜ ذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظ۪يمُ ﴿٧٢﴾

69. Sizden öncekiler gibi -ki onlar kuvvetçe sizden daha güçlü, mal ve evlâtça daha çokluk olup, (*dünyalık*) paylarından yararlanmışlardı- siz de paylarınızdan yararlandınız; tıpkı sizden öncekiler paylarından yararlandıkları gibi ve (*eğlenceye*) daldınız, tıpkı o dalanlar gibi. işte onlar, dünya ve ahirette (*iyi*) amelleri boşa gidenlerdir ve işte onlar, hüsranda kalanların ta kendisidirler!

70. Kendilerinden öncekilerin; Nuh, Ad ve Semud kavimlerinin; İbrahim kavmi, Medyen halkı ve altüst olan şehirlerin haberleri onlara ulaşmadı mı? Elçileri onlara apaçık âyetlerle gelmişlerdi; dolayısıyla Allah onlara zulmetmedi ve fakat onlar kendilerine zulmediyorlardı.

71. İman eden erkek ve kadınlar, birbirlerinin velisidirler; iyiliği telkin ederler, kötülükten sakındırırlar, namazı dosdoğru kılarlar, zekatı verirler, Allah'a ve elçisne itaat ederler. Allah'ın rahmet edeceği kişiler onlardır! Kesinlikle Allah çok izzetlidir, çok hikmetlidir.

72. Allah, iman eden erkek ve kadınlara altlarından ırmaklar akan, içlerinde temelli kalacakları cennetler ve adn (*sürekli ikamet*) cennetlerinde pek güzel meskenler vaat etti. Allah'ın rızası ise, hepsinden yücedir. İşte o çok büyük kazanç budur!

يَٓا اَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقٖينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْۜ
وَمَأْوٰيهُمْ جَهَنَّمُۜ وَبِئْسَ الْمَصٖيرُ ﴿٧٣﴾ يَحْلِفُونَ بِاللّٰهِ مَا
قَالُواۜ وَلَقَدْ قَالُوا كَلِمَةَ الْكُفْرِ وَكَفَرُوا بَعْدَ اِسْلَامِهِمْ
وَهَمُّوا بِمَا لَمْ يَنَالُواۚ وَمَا نَقَمُٓوا اِلَّٓا اَنْ اَغْنٰيهُمُ اللّٰهُ
وَرَسُولُهُ مِنْ فَضْلِهٖۚ فَاِنْ يَتُوبُوا يَكُ خَيْرًا لَهُمْۚ وَاِنْ يَتَوَلَّوْا
يُعَذِّبْهُمُ اللّٰهُ عَذَابًا اَلٖيمًا فِي الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِۚ وَمَا لَهُمْ فِي
الْاَرْضِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصٖيرٍ ﴿٧٤﴾ وَمِنْهُمْ مَنْ عَاهَدَ اللّٰهَ
لَئِنْ اٰتٰينَا مِنْ فَضْلِهٖ لَنَصَّدَّقَنَّ وَلَنَكُونَنَّ مِنَ الصَّالِحٖينَ
﴿٧٥﴾ فَلَمَّٓا اٰتٰيهُمْ مِنْ فَضْلِهٖ بَخِلُوا بِهٖ وَتَوَلَّوْا وَهُمْ
مُعْرِضُونَ ﴿٧٦﴾ فَاَعْقَبَهُمْ نِفَاقًا فٖي قُلُوبِهِمْ اِلٰى يَوْمِ
يَلْقَوْنَهُ بِمَٓا اَخْلَفُوا اللّٰهَ مَا وَعَدُوهُ وَبِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ
﴿٧٧﴾ اَلَمْ يَعْلَمُٓوا اَنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ سِرَّهُمْ وَنَجْوٰيهُمْ وَاَنَّ
اللّٰهَ عَلَّامُ الْغُيُوبِۚ ﴿٧٨﴾ اَلَّذٖينَ يَلْمِزُونَ الْمُطَّوِّعٖينَ مِنَ
الْمُؤْمِنٖينَ فِي الصَّدَقَاتِ وَالَّذٖينَ لَا يَجِدُونَ اِلَّا جُهْدَهُمْ
فَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْۜ سَخِرَ اللّٰهُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلٖيمٌ ﴿٧٩﴾

73. Ey peygamber! Kâfirler ve münafıklarla cihat (*mücadele*) et ve kendilerine sert davran! Onların barınakları cehennemdir ve ne kötü akıbettir (*cehennem*)!

74. Onlar (*kötü söz*) söylemediklerine dair Allah'a yemin ediyorlar. Andolsun, küfür kelimesini söyledi ve müslüman olmuşken kafir oldular; üstelik erişemedikleri şeye (*seni öldürmeye*) kalkıştılar. Sırf kendi lütfundan Allah ve elçisi onları zengin etti diye kin tuttular. Eğer tevbe ederlerse, kendileri için hayırlı olur ve eğer yüz çevirirlerse, Allah dünya ve ahirette onları çok acı bir azaba uğratır ve onların orada hiçbir velisi ve yardımcısı yoktur.

75. Onlardan, Allah'a yemin ederek şöyle diyenler de vardır: "Eğer lütfundan bize verirse, mutlaka sadaka (*zekât*) vereceğiz ve mutlaka salih (*iyi*)lerden olacağız!"

76. Böyle iken lütfundan onlara (*zenginlik*) verince, bunda da cimrilik ettiler ve yüz çevirenler olarak (*sözlerinden*) döndüler.

77. İmdi Allah'a verdikleri sözü tutmamış ve yalan söylemiş olduklarından ötürü, O'nunla buluşacakları güne kadar kalplerine münafıklığı yerleştirdi.

78. Allah'ın, onların sırlarını va fısıltılarını bildiğini ve Allah'ın allâm'ül-ğuyûb (*gaybların yegâne bileni*) olduğunu bimediler mi?

79. Sadaka (*zekât*)lar hususunda mü'minlerin gönüllü (*bolca*) verenlerini çekiştiren ve ancak güçlerinin yettiği kadarını bulup getirenleri alaya alanları Allah gülünç kılmıştır ve elbette onlara çok acı bir azap vardır.

اِسْتَغْفِرْ لَهُمْ اَوْ لَا تَسْتَغْفِرْ لَهُمْۜ اِنْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ سَبْعِينَ
مَرَّةً فَلَنْ يَغْفِرَ اللّٰهُ لَهُمْۜ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِهٖۜ وَاللّٰهُ
لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٨٠﴾ فَرِحَ الْمُخَلَّفُونَ بِمَقْعَدِهِمْ
خِلَافَ رَسُولِ اللّٰهِ وَكَرِهُوٓا اَنْ يُجَاهِدُوا بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ
فِي سَبِيلِ اللّٰهِ وَقَالُوا لَا تَنْفِرُوا فِي الْحَرِّۜ قُلْ نَارُ جَهَنَّمَ اَشَدُّ
حَرًّاۜ لَوْ كَانُوا يَفْقَهُونَ ﴿٨١﴾ فَلْيَضْحَكُوا قَلِيلًا وَلْيَبْكُوا كَثِيرًاۚ
جَزَٓاءً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨٢﴾ فَاِنْ رَجَعَكَ اللّٰهُ اِلٰى طَٓائِفَةٍ
مِنْهُمْ فَاسْتَأْذَنُوكَ لِلْخُرُوجِ فَقُلْ لَنْ تَخْرُجُوا مَعِيَ اَبَدًا وَلَنْ
تُقَاتِلُوا مَعِيَ عَدُوًّاۜ اِنَّكُمْ رَضِيتُمْ بِالْقُعُودِ اَوَّلَ مَرَّةٍ فَاقْعُدُوا
مَعَ الْخَالِفِينَ ﴿٨٣﴾ وَلَا تُصَلِّ عَلٰٓى اَحَدٍ مِنْهُمْ مَاتَ اَبَدًا وَلَا
تَقُمْ عَلٰى قَبْرِهٖۜ اِنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِهٖ وَمَاتُوا وَهُمْ فَاسِقُونَ
﴿٨٤﴾ وَلَا تُعْجِبْكَ اَمْوَالُهُمْ وَاَوْلَادُهُمْۜ اِنَّمَا يُرِيدُ اللّٰهُ اَنْ
يُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ اَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿٨٥﴾
وَاِذَٓا اُنْزِلَتْ سُورَةٌ اَنْ اٰمِنُوا بِاللّٰهِ وَجَاهِدُوا مَعَ رَسُولِهِ اسْتَأْذَنَكَ
اُو۬لُوا الطَّوْلِ مِنْهُمْ وَقَالُوا ذَرْنَا نَكُنْ مَعَ الْقَاعِدِينَ ﴿٨٦﴾

80. Onlar için ister af dile, ister dileme; onlar için yetmiş kez af dilesen, Allah onları asla affetmez! Bu da Allah'a ve resûlüne nankörlük etmelerindendir. Allah, sapkın kavmi hidayet etmez.

81. O (*Tebuk seferinden*) geri kalanlar, Allah'ın elçisine muhalefet ederek (*evlerinde*) oturmalarına sevindiler; Allah yolunda malları ve canlarıyla cihat etmekten hoşlanmadılar. Üstelik, "Bu sıcakta sefere çıkmayın!" dediler. De ki: "Cahennem ateşi daha sıcaktır!" Eğer kavrasalardı...

82. Artık yaptıklarının cezası olarak çok az gülsün ve çokça ağlasınlar!

83. İmdi Allah seni onlardan bir grubun yanına döndürür de (*bir dahaki sefere*) çıkmak için senden izin isterlerse, de ki: "Benimle asla çıkmayacaksınız ve maiyetimde hiçbir düşmanla asla savaşmayacaksınız; çünkü siz, ilk defası (*Tebuk savaşı*)nda oturmayı yeğlediniz. Artık geri kalan (*kadın ve çocuk savaşa katılmayan*)ların yanında oturun!"

84. Onlardan ölenlerin hiçbirine asla namaz kılma ve mezarı başında durma; çünkü onlar Allah'a ve resûlüne nankörlük ettiler ve fâsık (*sapkın*)lar olarak can verdiler.

85. Malları da çocukları da seni imrendirmesin; ancak Allah, bunlarla onlara dünyada azap etme (*çile çektirme*)yi ve canlarının kâfir olarak çıkmasını istiyor.

86. "Allah'a iman edin ve elçisinin maiyetinde cihat edin!" diye bir sure indirilince, onların varlıklı olanları, "Bizi bırak da oturan (*geri kalan*)ların yanında olalım" diyerek senden izin istediler.

رَضُوا بِاَنْ يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطُبِعَ عَلٰى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا
يَفْقَهُونَ ﴿٨٧﴾ لٰكِنِ الرَّسُولُ وَالَّذٖينَ اٰمَنُوا مَعَهُ جَاهَدُوا
بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ وَاُو۬لٰٓئِكَ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ وَاُو۬لٰٓئِكَ
هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٨٨﴾ اَعَدَّ اللّٰهُ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرٖي مِنْ
تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدٖينَ فٖيهَا ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظٖيمُ ﴿٨٩﴾
وَجَٓاءَ الْمُعَذِّرُونَ مِنَ الْاَعْرَابِ لِيُؤْذَنَ لَهُمْ وَقَعَدَ الَّذٖينَ
كَذَبُوا اللّٰهَ وَرَسُولَهُ سَيُصٖيبُ الَّذٖينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ
اَلٖيمٌ ﴿٩٠﴾ لَيْسَ عَلَى الضُّعَفَٓاءِ وَلَا عَلَى الْمَرْضٰى وَلَا
عَلَى الَّذٖينَ لَا يَجِدُونَ مَا يُنْفِقُونَ حَرَجٌ اِذَا نَصَحُوا
لِلّٰهِ وَرَسُولِهٖ مَا عَلَى الْمُحْسِنٖينَ مِنْ سَبٖيلٍ وَاللّٰهُ غَفُورٌ
رَحٖيمٌ ﴿٩١﴾ وَلَا عَلَى الَّذٖينَ اِذَا مَٓا اَتَوْكَ لِتَحْمِلَهُمْ قُلْتَ
لَٓا اَجِدُ مَٓا اَحْمِلُكُمْ عَلَيْهِ تَوَلَّوْا وَاَعْيُنُهُمْ تَفٖيضُ مِنَ
الدَّمْعِ حَزَنًا اَلَّا يَجِدُوا مَا يُنْفِقُونَ ﴿٩٢﴾ اِنَّمَا السَّبٖيلُ
عَلَى الَّذٖينَ يَسْتَأْذِنُونَكَ وَهُمْ اَغْنِيَٓاءُ رَضُوا بِاَنْ يَكُونُوا
مَعَ الْخَوَالِفِ وَطَبَعَ اللّٰهُ عَلٰى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٩٣﴾

87. Geri kalanlarla olmayı yeğlediler ve kalpleri mühürlendi; artık anlayıp kavrayamazlar.

88. Fakat elçimiz ve maiyetindeki mü'minler, malları ve canlarıyla cihat ettiler, işte bütün hayırlar onlarındır ve işte onlar kurtuluşa erenlerdir!

89. Allah, onlara altlarından ırmaklar akan, içlerinde temelli kalacakları cennetler hazırlamıştır. İşte o çok büyük kazanç budur!

90. Bedevilerin mazeret uyduranları, kendilerine (*sefere katılmamalarına*) izin verilsin diye geldiler de Allah'a ve resûlüne yalan söyleyen (*ikiyüzlü*)ler oturdular. Onların küfre saplananlarının başına çok acı bir azap gelecektir.

91. Zayıflar, hastalar ve (*savaş donanımı için*) harcayacak şey bulama(*yıp sefere katılama*)yanlara, Allah ve resûlüne karşı dürüst davrandıkları takdirde hiçbir vebal yoktur. İyi davrananların üstüne varmaya hiçbir yol (*ruhsat*) yoktur. Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

92. Kendilerini bindiresin (*savaş için donatasın*) diye sana geldiklerinde, "Sizi bindirecek bir şey bulamıyorum" dediğin, kendileri de harcayacak şey bulamadıklarına üzülüp, gözleri yaş dökerek geri dönenlere de (*hiçbir vebal yoktur*).

93. Ancak vebal, zengin (*varlıklı ve sağlıklı*) oldukları halde senden izin isteyenleredir. Onlar, geri kalan (*kadın ve çocuk*)larla beraber olmayı yeğlediler; Allah da kalplerini mühürledi. Artık onlar (*doğru olanı*) bilmezler.

يَعْتَذِرُونَ اِلَيْكُمْ اِذَا رَجَعْتُمْ اِلَيْهِمْ قُلْ لَا تَعْتَذِرُوا
لَنْ نُؤْمِنَ لَكُمْ قَدْ نَبَّاَنَا اللّٰهُ مِنْ اَخْبَارِكُمْ وَسَيَرَى اللّٰهُ
عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ ثُمَّ تُرَدُّونَ اِلٰى عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ
فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٤﴾ سَيَحْلِفُونَ بِاللّٰهِ لَكُمْ
اِذَا انْقَلَبْتُمْ اِلَيْهِمْ لِتُعْرِضُوا عَنْهُمْ فَاَعْرِضُوا عَنْهُمْ اِنَّهُمْ
رِجْسٌ وَمَأْوٰيهُمْ جَهَنَّمُ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٩٥﴾
يَحْلِفُونَ لَكُمْ لِتَرْضَوْا عَنْهُمْ فَاِنْ تَرْضَوْا عَنْهُمْ فَاِنَّ اللّٰهَ
لَا يَرْضٰى عَنِ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ﴿٩٦﴾ اَلْاَعْرَابُ اَشَدُّ
كُفْرًا وَنِفَاقًا وَاَجْدَرُ اَلَّا يَعْلَمُوا حُدُودَ مَا اَنْزَلَ اللّٰهُ
عَلٰى رَسُولِهِ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٩٧﴾ وَمِنَ الْاَعْرَابِ
مَنْ يَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ مَغْرَمًا وَيَتَرَبَّصُ بِكُمُ الدَّوَائِرَ
عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ وَاللّٰهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٩٨﴾ وَمِنَ
الْاَعْرَابِ مَنْ يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَيَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ
قُرُبَاتٍ عِنْدَ اللّٰهِ وَصَلَوَاتِ الرَّسُولِ اَلَا اِنَّهَا قُرْبَةٌ لَهُمْ
سَيُدْخِلُهُمُ اللّٰهُ فِي رَحْمَتِهِ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٩٩﴾

94. Yanlarına döndüğünüzde sizden özür dileyecekler. De ki: "Özür dilemeyin, size asla inanmayacağız. Allah, haberlerinizi bize bildirmiştir ve (*bundan böyle*) Allah ve resûlü, yapacağınız işleri görecek; sonra gaybı ve şehadeti (*görünmeyeni ve görüneni*) bilenin huzuruna çıkarılacaksınız; dolayısıyla size yaptığınız her şeyi bildirecektir."

95. Yanlarına döndüğünüzde, kendilerine ilişmeyesiniz diye önünüzde Allah'a yemin edecekler; siz de onlara ilişmeyin! Kesinlikle onlar bir ricz (*pislik*)tir; yaptıklarının cezası olarak barınakları da cehennemdir.

96. Size, kendilerinden razı olasınız diye yemin edecekler; ancak siz onlardan razı olsanız da fâsık kavimden (*sapkın güruhtan*) Allah asla razı olmaz.

97. Kâfirlik ve münafıklık bakımından bedeviler daha beter ve Allah'ın elçisine indirdiğinin sınırlarını tanımamaya daha yatkındırlar. Allah hakkıyla bilendir, çok hikmetlidir.

98. Bedevilerden, (*Allah yolunda*) yaptığı harcamayı angarya sayan ve başınıza musibetlerin gelmesini gözetleyenler vardır. Elbette musibetler, kendi başlarına inecektir! Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.

99. Bedevilerin, Allah'a ve son gün (*ahiret*)e iman edip, (*hayra*) yaptığı harcamayı, Allah katında yakınlıklara ve elçisinin dualarına vesile edinenleri de vardır. Dikkat, elbette bu (*harcana*)nlar, onlar için bir kurbiyet (*yakınlık vesilesi*)dir. Allah, onları rahmeti (*cenneti*)ne koyacaktır; nitekim Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

وَالسَّابِقُونَ الْاَوَّلُونَ مِنَ الْمُهَاجِر۪ينَ وَالْاَنْصَارِ وَالَّذ۪ينَ
اتَّبَعُوهُمْ بِاِحْسَانٍۙ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ وَاَعَدَّ لَهُمْ
جَنَّاتٍ تَجْر۪ي تَحْتَهَا الْاَنْهَارُ خَالِد۪ينَ ف۪يهَٓا اَبَداًۜ ذٰلِكَ الْفَوْزُ
الْعَظ۪يمُ ﴿١٠٠﴾ وَمِمَّنْ حَوْلَكُمْ مِنَ الْاَعْرَابِ مُنَافِقُونَۜ وَمِنْ
اَهْلِ الْمَد۪ينَةِ مَرَدُوا عَلَى النِّفَاقِ لَا تَعْلَمُهُمْۜ نَحْنُ نَعْلَمُهُمْۜ
سَنُعَذِّبُهُمْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ يُرَدُّونَ اِلٰى عَذَابٍ عَظ۪يمٍۚ ﴿١٠١﴾
وَاٰخَرُونَ اعْتَرَفُوا بِذُنُوبِهِمْ خَلَطُوا عَمَلاً صَالِحاً وَاٰخَرَ سَيِّئاًۜ
عَسَى اللّٰهُ اَنْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْۜ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَح۪يمٌ ﴿١٠٢﴾ خُذْ
مِنْ اَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكّ۪يهِمْ بِهَا وَصَلِّ عَلَيْهِمْۜ اِنَّ
صَلٰوتَكَ سَكَنٌ لَهُمْۜ وَاللّٰهُ سَم۪يعٌ عَل۪يمٌ ﴿١٠٣﴾ اَلَمْ يَعْلَمُٓوا اَنَّ
اللّٰهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِه۪ وَيَأْخُذُ الصَّدَقَاتِ وَاَنَّ اللّٰهَ
هُوَ التَّوَّابُ الرَّح۪يمُ ﴿١٠٤﴾ وَقُلِ اعْمَلُوا فَسَيَرَى اللّٰهُ عَمَلَكُمْ
وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَۜ وَسَتُرَدُّونَ اِلٰى عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ
فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَۚ ﴿١٠٥﴾ وَاٰخَرُونَ مُرْجَوْنَ لِاَمْرِ
اللّٰهِ اِمَّا يُعَذِّبُهُمْ وَاِمَّا يَتُوبُ عَلَيْهِمْۜ وَاللّٰهُ عَل۪يمٌ حَك۪يمٌ ﴿١٠٦﴾

100. Muhacirlerin ve Ensarın (*müslümanlığı kabulde*) ilk öncüleri ve onlara güzelce ayak uyduranlara gelince, Allah onlardan razı, onlar da O'ndan razıdırlar ve onlara, altlarından ırmaklar akan, içlerinde ebediyen (*sonsuza kadar*) temelli kalacakları cennetler hazırlamıştır. İşte çok büyük kazanç budur!

101. Çevrenizdeki bedevilerden münafıklar var, Medine halkından da münafıklığı özümseyenler vardır. Sen onları bilmezsin; biz onları biliriz. Onlara (*dünyada*) iki kere azap edeceğiz, sonra da (*ahirette*) çok büyük bir azaba itileceklerdir.

102. Günah (*Tebuk seferine mazeretsiz katılmadık*)larını itiraf eden ötekiler ise, salih (*iyi*) bir işe diğer kötü bir işi bulaştırdılar. Umulur ki Allah, onların tevbelerini kabul buyurur; çünkü Allah çok bağışlayıcı, çok merhametlidir.

103. Mallarından bir (*miktar*) sadaka al ki, bununla onları (*günahtan*) temizleyesin ve arındırasın! Onlara dua et; nitekim senin duan, onlar için bir sükûnet (*huzur vesilesi*)dir. Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.

104. Bilmediler mi ki Allah, kullarının tevbesini kabul eder, sadakalarını alır ve Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir?

105. De ki: "Haydi çalışın! Nitekim yaptığınız işleri Allah görecektir, resûlü de mü'minler de. Sonra gaybı ve şehadeti (*görünmeyeni ve görüneni*) bilenin huzuruna çıkarılacaksınız, dolayısıyla yaptığınız her şeyi size bildirecektir."

106. Öteki (*günah itiraf eden*) ler ise, Allah'ın emrine bırakılmışlardır; ya onlara azap eder veya onları da bağışlar. Allah hakkıyla bilendirdir, çok hikmetlidir

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مَسْجِدًا ضِرَارًا وَكُفْرًا وَتَفْرِيقًا بَيْنَ
الْمُؤْمِنِينَ وَاِرْصَادًا لِمَنْ حَارَبَ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ مِنْ
قَبْلُ وَلَيَحْلِفُنَّ اِنْ اَرَدْنَا اِلَّا الْحُسْنٰى وَاللّٰهُ يَشْهَدُ اِنَّهُمْ
لَكَاذِبُونَ ﴿١٠٧﴾ لَا تَقُمْ فِيهِ اَبَدًا لَمَسْجِدٌ اُسِّسَ عَلَى
التَّقْوٰى مِنْ اَوَّلِ يَوْمٍ اَحَقُّ اَنْ تَقُومَ فِيهِ فِيهِ رِجَالٌ يُحِبُّونَ
اَنْ يَتَطَهَّرُوا وَاللّٰهُ يُحِبُّ الْمُطَّهِّرِينَ ﴿١٠٨﴾ اَفَمَنْ اَسَّسَ
بُنْيَانَهُ عَلٰى تَقْوٰى مِنَ اللّٰهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ اَمْ مَنْ اَسَّسَ
بُنْيَانَهُ عَلٰى شَفَا جُرُفٍ هَارٍ فَانْهَارَ بِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ
وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٠٩﴾ لَا يَزَالُ بُنْيَانُهُمُ
الَّذِي بَنَوْا رِيبَةً فِي قُلُوبِهِمْ اِلَّا اَنْ تَقَطَّعَ قُلُوبُهُمْ وَاللّٰهُ
عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١١٠﴾ اِنَّ اللّٰهَ اشْتَرٰى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ
اَنْفُسَهُمْ وَاَمْوَالَهُمْ بِاَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ
فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرٰيةِ وَالْاِنْجِيلِ
وَالْقُرْاٰنِ وَمَنْ اَوْفٰى بِعَهْدِهِ مِنَ اللّٰهِ فَاسْتَبْشِرُوا
بِبَيْعِكُمُ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ وَذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١١١﴾

107. Zarar vermek, kâfirlik etmek, mü'minlerin arasını açmak, daha önce Allah'a ve resûlüne karşı savaşan kişiye gözcülük etmek için mescid kuranlar, "Maksadımız sadece iyiliktir!" diye mutlaka yemin edeceklerdir. Allah, kesinlikle yalancı olduklarına şahitlik eder.

108. Onda hiçbir zaman namaza durma! İçinde namaz kılmana en uygun olan, elbette ilk günden takva üzerine kurulan (*Kuba'daki*) mesciddir. Orada temizlenmeyi seven adamlar vardır ve Allah, temizlenenleri sever.

109. İmdi binasını Allah korkusu ve rızası temeline dayandıran mı iyi durumdadır, yoksa binasını bir uçurumun kaygan kenarına kurup, derken onunla birlikte cehennem ateşine yuvarlanan mı? Allah, zalim kavmi hidayet etmez.

110. Kurdukları bina, yürekleri paralanmadıkça kalplerinde bir kuşku olarak kalalacaktır. Allah hakkıyla bilendir, çok hikmetlidir.

111. Tevrat, İncil ve Kur'an'da üslendiği gerçek bir vaad olarak Allah, mü'minlerin canları ve mallarını cennet karşılığında satın almıştır. Allah yolunda savaşırlar; dolayısıyla öldürür ve öldürülürler. Kim, verdiği sözde Allah'tan daha vefalıdır? O halde O'nunla yaptığınız alışverişe sevinin. İşte o çok büyük kazanç budur!

اَلتَّٓائِبُونَ الْعَابِدُونَ الْحَامِدُونَ السَّٓائِحُونَ الرَّٓاكِعُونَ
السَّاجِدُونَ الْاٰمِرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّاهُونَ عَنِ
الْمُنْكَرِ وَالْحَافِظُونَ لِحُدُودِ اللّٰهِ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ
﴿١١٢﴾ مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ اٰمَنُٓوا اَنْ يَسْتَغْفِرُوا
لِلْمُشْرِكِينَ وَلَوْ كَانُٓوا اُولِي قُرْبٰى مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ
لَهُمْ اَنَّهُمْ اَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿١١٣﴾ وَمَا كَانَ اسْتِغْفَارُ
اِبْرٰهِيمَ لِاَبِيهِ اِلَّا عَنْ مَوْعِدَةٍ وَعَدَهَٓا اِيَّاهُ فَلَمَّا تَبَيَّنَ
لَهُٓ اَنَّهُ عَدُوٌّ لِلّٰهِ تَبَرَّاَ مِنْهُ اِنَّ اِبْرٰهِيمَ لَاَوَّاهٌ حَلِيمٌ ﴿١١٤﴾
وَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيُضِلَّ قَوْمًا بَعْدَ اِذْ هَدٰيهُمْ حَتّٰى يُبَيِّنَ
لَهُمْ مَا يَتَّقُونَ اِنَّ اللّٰهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١١٥﴾ اِنَّ اللّٰهَ
لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَمَا لَكُمْ
مِنْ دُونِ اللّٰهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿١١٦﴾ لَقَدْ تَابَ اللّٰهُ
عَلَى النَّبِيِّ وَالْمُهَاجِرِينَ وَالْاَنْصَارِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ
فِي سَاعَةِ الْعُسْرَةِ مِنْ بَعْدِ مَا كَادَ يَزِيغُ قُلُوبُ فَرِيقٍ
مِنْهُمْ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ اِنَّهُ بِهِمْ رَؤُفٌ رَحِيمٌ ﴿١١٧﴾

112. Tevbe edenler, ibadet edenler, hamdedenler, (*hakka*) yürüyenler, rükû edenler, secde edenler, iyiliği telkin edenler, kötülükten sakındıranlar ve Allah'ın sınırlarını gözetenlerdir (*onlar*) ve sen mü'minleri müjdele!

113. Peygamber ve iman edenlerin, kendilerine cehennemlik oldukları açıkça belli olduktan sonra müşrikler için -akraba bile olsalar- istiğfar etme (*bağışlanma dileme*)leri uygun değildir.

114. İbrahim'in (*putperest*) babası için istiğfar etmesi, sırf ona verdiği bir söz yüzündendi; ancak onun Allah'ın düşmanı olduğu kendisine açıkça belli olunca, elini eteğini ondan çekti. Kuşkusuz İbrahim çok duyarlıdır, çok yumuşak huyludur.

115. Allah, hidayet ettiği hiçbir toplumu, sakınacakları hususları kendilerine açıkça bildirmedikçe dalâletle suçlamaz. Kesinlikle Allah, her şeyi hakkıyla bilendir.

116. Allah, gökler ve yer mülkünün yegâne sahibidir; yaşatır ve öldürür ve sizin Allah'ın dışında hiçbir veliniz ve gerçek yardımcınız yoktur.

117. Andolsun, Allah peygamberini ve güçlük saatinde ona uyan Muhacirîn ve Ensar'ı, içlerinden bir grubun kapleri kaymaya yüz tutmuşken bağışladı (*kayırdı*). Sonra onların da tevbesini kabul buyurdu; çünkü onlara karşı elbette çok şefkatlidir, çok merhametlidir.

وَعَلَى الثَّلٰثَةِ الَّذ۪ينَ خُلِّفُواۜ حَتّٰٓى اِذَا ضَاقَتْ عَلَيْهِمُ
الْاَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ وَضَاقَتْ عَلَيْهِمْ اَنْفُسُهُمْ وَظَنُّٓوا اَنْ
لَا مَلْجَاَ مِنَ اللّٰهِ اِلَّٓا اِلَيْهِۜ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ لِيَتُوبُواۜ اِنَّ اللّٰهَ
هُوَ التَّوَّابُ الرَّح۪يمُ ﴿١١٨﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ
وَكُونُوا مَعَ الصَّادِق۪ينَ ﴿١١٩﴾ مَا كَانَ لِاَهْلِ الْمَد۪ينَةِ وَمَنْ
حَوْلَهُمْ مِنَ الْاَعْرَابِ اَنْ يَتَخَلَّفُوا عَنْ رَسُولِ اللّٰهِ وَلَا
يَرْغَبُوا بِاَنْفُسِهِمْ عَنْ نَفْسِه۪ۜ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ لَا يُص۪يبُهُمْ
ظَمَاٌ وَلَا نَصَبٌ وَلَا مَخْمَصَةٌ ف۪ي سَب۪يلِ اللّٰهِ وَلَا يَطَؤُ۫نَ
مَوْطِئًا يَغ۪يظُ الْكُفَّارَ وَلَا يَنَالُونَ مِنْ عَدُوٍّ نَيْلًا اِلَّا كُتِبَ
لَهُمْ بِه۪ عَمَلٌ صَالِحٌۜ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُض۪يعُ اَجْرَ الْمُحْسِن۪ينَۙ
﴿١٢٠﴾ وَلَا يُنْفِقُونَ نَفَقَةً صَغ۪يرَةً وَلَا كَب۪يرَةً وَلَا يَقْطَعُونَ
وَادِيًا اِلَّا كُتِبَ لَهُمْ لِيَجْزِيَهُمُ اللّٰهُ اَحْسَنَ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿١٢١﴾ وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنْفِرُوا كَٓافَّةًۜ فَلَوْلَا
نَفَرَ مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طَٓائِفَةٌ لِيَتَفَقَّهُوا فِي الدّ۪ينِ
وَلِيُنْذِرُوا قَوْمَهُمْ اِذَا رَجَعُٓوا اِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ ﴿١٢٢﴾

119. Nihayet yeryüzü, olanca genişliğine rağmen kendilerine dar gelince, içleri iyice daralınca ve Allah'tan ancak kendisine sığınılacağı bilincine vardıklarında geri bırakılan üç kişiyi de bağışladı; sonra tevbelerinde sebat etsinler diye tevbelerini kabul buyurdu. Elbette Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

120. Ey iman edenler, Allah'(*a asi olmak*)tan sakının ve sadık (*doğru*)larla beraber olun!

121. Medine halkına ve çevrelerindeki bedevilere, (*seferde*) Allah'ın elçisinden geri kalmaları ve onun canından önce kendi canlarının derdine düşmeleri yaraşmaz. Nitekim Allah yolunda bir susuzluk, yorgunluk ve açlık çekmeleri, kâfirleri öfkelendiren herhangi bir yere ayak basmaları ve düşmana karşı elde ettikleri her başarı, mutlaka onlara salih amel olarak yazılmaktadır! Kesinlikle Allah, iyi davrananların mükâfatını zayi etmez.

121. Yaptıkları küçük büyük her harcama ve katettikleri her vadi elbette kendileri lehine yazılmıştır; neticede Allah, yaptıklarının en güzeli uyarınca onları mükâfatlandıracaktır.

122. Mü'minler, hep birden seferber olmalı değildirler; dolayısıyla onların her kesiminden bir grup, dinlerini iyice kavramaları için sefer olmalı ve yanlarına döndüklerinde toplumlarını uyarmalıdırlar; ta ki (*yanlış yapmaktan*) sakınsınlar.

يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا قَاتِلُوا الَّذٖينَ يَلُونَكُمْ مِنَ الْكُفَّارِ
وَلْيَجِدُوا فٖيكُمْ غِلْظَةًۜ وَاعْلَمُٓوا اَنَّ اللّٰهَ مَعَ الْمُتَّقٖينَ
﴿١٢٣﴾ وَاِذَا مَٓا اُنْزِلَتْ سُورَةٌ فَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ اَيُّكُمْ
زَادَتْهُ هٰذِهٖٓ اٖيمَانًاۚ فَاَمَّا الَّذٖينَ اٰمَنُوا فَزَادَتْهُمْ اٖيمَانًا
وَهُمْ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿١٢٤﴾ وَاَمَّا الَّذٖينَ فٖي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ
فَزَادَتْهُمْ رِجْسًا اِلٰى رِجْسِهِمْ وَمَاتُوا وَهُمْ كَافِرُونَ
﴿١٢٥﴾ اَوَلَا يَرَوْنَ اَنَّهُمْ يُفْتَنُونَ فٖي كُلِّ عَامٍ مَرَّةً اَوْ
مَرَّتَيْنِ ثُمَّ لَا يَتُوبُونَ وَلَا هُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٢٦﴾ وَاِذَا مَٓا
اُنْزِلَتْ سُورَةٌ نَظَرَ بَعْضُهُمْ اِلٰى بَعْضٍۜ هَلْ يَرٰيكُمْ
مِنْ اَحَدٍ ثُمَّ انْصَرَفُواۜ صَرَفَ اللّٰهُ قُلُوبَهُمْ بِاَنَّهُمْ قَوْمٌ
لَا يَفْقَهُونَ ﴿١٢٧﴾ لَقَدْ جَٓاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ اَنْفُسِكُمْ
عَزٖيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرٖيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنٖينَ
رَؤُفٌ رَحٖيمٌ ﴿١٢٨﴾ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللّٰهُۘ لَٓا اِلٰهَ
اِلَّا هُوَۜ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظٖيمِ ﴿١٢٩﴾

سورة يونس مكية وهي مائة وتسع آيات

123. Ey iman edenler, çevrenizdeki kâfirlerle savaşın; sizde bir sertlik bulsunlar ve Allah'ın, takva sahiplerinin yanında olduğunu bilin.

124. Bir sûre indirilince kimileri, "Bu, hanginizin imanını artırdı?" diyor. İmdi iman edenlere gelince, onların imanını artırmıştır ve onlar sevinçlidirler.

125. Kalp (*zihniyet*)lerinde hastalık olanlara gelince, onların ricsi (*pisliği/küfrü*)ne ricz katmıştır va onlar elbette kâfir olarak can vereceklerdir.

126. Her yıl bir veya iki kez (*çeşitli musibetlerle*) imtihan edildiklerini görmüyorlar mı? Sonra ne tevbe ediyor, ne de düşünüp taşınıyorlar.

127. Bir sure indirilince, "Sizi herhangi bir gören var mı?" diye birbirlerine bakınır, sonra sıvışırlar. Allah, kavrayışsız bir topluluk olduklarından ötürü kalplerini (*iman yolundan*) savmıştır.

128. Andolsun, size kendinizden öyle bir elçi gelmiştir ki, güçlükle karşılaşmanız ona çok ağır gelir; size çok düşkündür, mü'minlere çok şefkatlidir, çok merhametlidir!

129. Böyle iken eğer yüz çevirirlerse, de ki: "Allah bana yeter! O'ndan başka hiçbir tanrı yoktur. Ben, yalnız O'na tevekkül ettim (*bel bağladım*) ve O, çok ulu arşın rabbi (*sahibi*)dir."

YUNUS SÛRESİ[43]

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Elif, Lâm, Râ. Bunlar, çok hikmetli Kitab'ın âyetleridir!

2. İçlerinden bir adama, "İnsanları uyar ve iman edenlere, rableri katında kendilerinin bir sadakat kademe (*mertebe*)si olduğunu müjdele!" diye vahyetmemiz, insanlar için şaşılacak bir şey mi ki kâfirler, "Kesinlikle bu (*adam*), apaçık bir sihirbazdır!" dediler?

3. Sizin rabbiniz; gökleri ve yeri altı gün (*evre*)de yaratan, sonra arşına kurulan Allah'tır. Her işi tedbir (*tedvir*) eder; izni olmadan hiç kimse şefaatçi olamaz. İşte O Allah, sizin rabbinizdir; dolayısıyla O'na kulluk edin! Böyle iken siz tezekkür etmez (*düşünmez*) misiniz?

4. Allah'ın gerçek vaadi olarak hepinizin dönüşü mutlaka O'nadır. Nitekim O; ilkin yaratır, sonra onu (*yarattığını*) iade eder (*ölümünden sonra hayata döndürür*), ta ki iman eden ve yararlı işler yapanları adaletle mükâfatlandırsın. Küfre saplananlar ise, kâfirliklerinden ötürü elbette onlara kaynar sudan bir içecek ve çok acı bir azap vardır.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ
الٓرٰ تِلْكَ اٰيَاتُ الْكِتَابِ الْحَك۪يمِ ﴿١﴾ اَكَانَ لِلنَّاسِ عَجَبًا
اَنْ اَوْحَيْنَٓا اِلٰى رَجُلٍ مِنْهُمْ اَنْ اَنْذِرِ النَّاسَ وَبَشِّرِ الَّذ۪ينَ
اٰمَنُٓوا اَنَّ لَهُمْ قَدَمَ صِدْقٍ عِنْدَ رَبِّهِمْۜ قَالَ الْكَافِرُونَ اِنَّ هٰذَا
لَسَاحِرٌ مُب۪ينٌ ﴿٢﴾ اِنَّ رَبَّكُمُ اللّٰهُ الَّذ۪ي خَلَقَ السَّمٰوَاتِ
وَالْاَرْضَ ف۪ي سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ يُدَبِّرُ الْاَمْرَۜ
مَا مِنْ شَف۪يعٍ اِلَّا مِنْ بَعْدِ اِذْنِه۪ۜ ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُۜ
اَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٣﴾ اِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ جَم۪يعًاۜ وَعْدَ اللّٰهِ حَقًّاۜ
اِنَّهُ يَبْدَؤُا الْخَلْقَ ثُمَّ يُع۪يدُهُ لِيَجْزِيَ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ بِالْقِسْطِۜ وَالَّذ۪ينَ كَفَرُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ حَم۪يمٍ
وَعَذَابٌ اَل۪يمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿٤﴾ هُوَ الَّذ۪ي جَعَلَ
الشَّمْسَ ضِيَٓاءً وَالْقَمَرَ نُورًا وَقَدَّرَهُ مَنَازِلَ لِتَعْلَمُوا عَدَدَ
السِّن۪ينَ وَالْحِسَابَۜ مَا خَلَقَ اللّٰهُ ذٰلِكَ اِلَّا بِالْحَقِّۚ يُفَصِّلُ
الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٥﴾ اِنَّ فِي اخْتِلَافِ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا
خَلَقَ اللّٰهُ فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَّقُونَ ﴿٦﴾

5. Güneşi ziya (*ışık kaynağı*) ve ayı nur (*aydınlık*) yapan; yılların sayısını ve hesabı bilmeniz için ona (*aya*) birtakım menziller takdir eden O'dur. Bütün bunları ancak hakkaniyetle yaratan Allah, bilen bir topluma âyetlerini tafsil (*detaylı izah*) ediyor.

6. Gece ve gündüzün değişmesinde, Allah'ın göklerde ve yerde yarattığı herbir şeyde, takvalı olan (*günahtan sakınan*) toplum için elbette nice âyet (*işaret/ibret*)ler vardır.

(43) Mekke'de inen sûrelerden olup, 109 âyettir ve adını, 98. âyette bahsi geçen Yunus peygamberden almaktadır. Diğer Mekkeli sûreler gibi bunda da vahiy ve iman esaslarına ağırlık verilmiştir.

إِنَّ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا وَرَضُوا بِالْحَيٰوةِ الدُّنْيَا
وَاطْمَاَنُّوا بِهَا وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ اٰيَاتِنَا غَافِلُونَ ﴿٧﴾ اُولٰٓئِكَ
مَأْوٰيهُمُ النَّارُ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨﴾ اِنَّ الَّذِينَ اٰمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ يَهْدِيهِمْ رَبُّهُمْ بِاِيمَانِهِمْ تَجْرِي مِنْ
تَحْتِهِمُ الْاَنْهَارُ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٩﴾ دَعْوٰيهُمْ فِيهَا
سُبْحَانَكَ اللّٰهُمَّ وَتَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ وَاٰخِرُ دَعْوٰيهُمْ اَنِ
الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٠﴾ وَلَوْ يُعَجِّلُ اللّٰهُ لِلنَّاسِ الشَّرَّ
اسْتِعْجَالَهُمْ بِالْخَيْرِ لَقُضِيَ اِلَيْهِمْ اَجَلُهُمْ فَنَذَرُ الَّذِينَ
لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١١﴾ وَاِذَا مَسَّ
الْاِنْسَانَ الضُّرُّ دَعَانَا لِجَنْبِهِ اَوْ قَاعِدًا اَوْ قَائِمًا فَلَمَّا كَشَفْنَا
عَنْهُ ضُرَّهُ مَرَّ كَاَنْ لَمْ يَدْعُنَا اِلٰى ضُرٍّ مَسَّهُ كَذٰلِكَ زُيِّنَ
لِلْمُسْرِفِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٢﴾ وَلَقَدْ اَهْلَكْنَا الْقُرُونَ
مِنْ قَبْلِكُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ وَمَا كَانُوا
لِيُؤْمِنُوا كَذٰلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ ﴿١٣﴾ ثُمَّ جَعَلْنَاكُمْ
خَلَٓائِفَ فِي الْاَرْضِ مِنْ بَعْدِهِمْ لِنَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾

7. Bizimle buluşmayı ummayan, dünya hayatına razı (*kani*) olan ve bununla yetinenler ve âyetlerimizden gafil olanlar ise,

8. İşte yaptıkları yüzünden barınakları ateş (*cehennem*) olan onlardır!

9. İman eden ve yararlı işler yapanlar ise, imanlarından ötürü rableri onlara doğru yolu gösterir; nimetlerle dopdolu cennetlerde altlarından nehirler akar.

10. Oradaki duaları, "Yâ Allah, seni (*noksan sıfatlardan*) tenzih ederiz!"dir. Orada birbirlerine esenlik dilemeleri "selâm" ve dualarının sonu, "Hamdolsun alemlerin rabbi Allah'a"dır.

11. Eğer Allah insanlara, hayrı çarçabuk istedikleri gibi şerri de çarçabuk verseydi, vade (*ömür süre*)leri elbette bitirilirdi. Ne var ki, bizimle buluşmayı ummayanları, azgınlıkları içerisinde bocalamaya terkediyoruz.

12. İnsanın başı derde girince, yatarken veya otururken veya ayaktayken bize yalvarır; dolayısıyla derdini kaldırdığımızda, sanki başına gelen dertten ötürü bize hiç yalvarmamış gibi çekip gider. İşte haddi aşanlara, yapmakta oldukları işler böylece güzel gösterilmiştir!

13. Andolsun, sizden önce, zalimlik ettiklerinden ötürü nice çağ (*kuşak*)ları halâk ettik! Onlara da elçileri apaçık delillerle gelmişlerdi; ama iman etmeye yanaşmadılar. Biz, suç işleyen toplumu böylece (*helâk ile*) cezalandırırız.

14. Sonra nasıl çalışacağınıza bakmak için o yer (*ülke*)de onların ardından sizi halef yaptık.

وَاِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِمْ اٰيَاتُنَا بَيِّنَاتٍۙ قَالَ الَّذٖينَ لَا يَرْجُونَ
لِقَٓاءَنَا ائْتِ بِقُرْاٰنٍ غَيْرِ هٰذَٓا اَوْ بَدِّلْهُۜ قُلْ مَا يَكُونُ لٖٓي
اَنْ اُبَدِّلَهُ مِنْ تِلْقَٓائِ نَفْسٖيۚ اِنْ اَتَّبِعُ اِلَّا مَا يُوحٰٓى اِلَيَّۚ
اِنّٖٓي اَخَافُ اِنْ عَصَيْتُ رَبّٖي عَذَابَ يَوْمٍ عَظٖيمٍ ﴿١٥﴾
قُلْ لَوْ شَٓاءَ اللّٰهُ مَا تَلَوْتُهُ عَلَيْكُمْ وَلَٓا اَدْرٰيكُمْ بِهٖۘ فَقَدْ
لَبِثْتُ فٖيكُمْ عُمُرًا مِنْ قَبْلِهٖۜ اَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٦﴾ فَمَنْ
اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا اَوْ كَذَّبَ بِاٰيَاتِهٖۜ اِنَّهُ
لَا يُفْلِحُ الْمُجْرِمُونَ ﴿١٧﴾ وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مَا
لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هٰٓؤُلَٓاءِ شُفَعَٓاؤُنَا
عِنْدَ اللّٰهِۜ قُلْ اَتُنَبِّؤُنَ اللّٰهَ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي السَّمٰوَاتِ
وَلَا فِي الْاَرْضِۜ سُبْحَانَهُ وَتَعَالٰى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١٨﴾
وَمَا كَانَ النَّاسُ اِلَّٓا اُمَّةً وَاحِدَةً فَاخْتَلَفُواۜ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ
سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ فٖيمَا فٖيهِ يَخْتَلِفُونَ
﴿١٩﴾ وَيَقُولُونَ لَوْلَٓا اُنْزِلَ عَلَيْهِ اٰيَةٌ مِنْ رَبِّهٖۚ فَقُلْ اِنَّمَا
الْغَيْبُ لِلّٰهِ فَانْتَظِرُواۚ اِنّٖي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرٖينَ ﴿٢٠﴾

15. Bizimle buluşmayı ummayanlar, âyetlerimiz kendilerine açık seçik okununca, "Ya bundan başka bir Kur'an getir veya bunu değiştir!" dediler. De ki: "Onu kendiliğimden değiştirmem asla mümkün değildir. Ben, ancak bana vahyolunana uymaktayım; nitekim ben, eğer rabbime isyan edersem, çok büyük (*dehşetli*) bir günün azabından korkarım."

16. De ki: "Allah dileseydi, onu size okumazdım; kendisi de sizi ondan haberdar etmezdi. Üstelik ben, bundan önce aranızda (*hiçbir şey okumadan*) bir ömür boyu kaldım. Böyle iken siz aklınızı kullanmaz mısınız?"

17. Artık Allah'a asılsız isnatta bulunan veya âyetlerini yalanlayandan kim daha zalimdir? Suç işleyenler, kesinlikle iflah olmazlar.

18. Kendilerine zarar da fayda da vermeyen şeylere Allah'ın dışında tapıyorlar. Üstelik, "Bunlar, Allah katında bizim şefaatçilerimizdir!" diyorlar. De ki: "Göklerde ve yerde bilmediği şeyleri mi Allah'a bildiriyorsunuz?" Kuşkusuz O, onların koştukları şirkten münezzeh ve yücedir.

19. İnsanlar ancak tek bir ümmetti, derken ihtilaf ettiler. Rabbinin geçmiş bir kelimesi (*cezayı erteleme hükmü*) olmasaydı, ihtilaf ettikleri hususta aralarında hüküm verilir (*işleri bitirilir*)di.

20. "Rabbinden ona bir mucize indirilmeliydi" diyorlar. De ki: "Gayb (*geleceğe dair bilgi*), ancak Allah'ındır; artık siz bekleyin, nitekim ben de sizinle birlikte bekleyenlerdenim."

وَاِذَٓا اَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً مِنْ بَعْدِ ضَرَّٓاءَ مَسَّتْهُمْ اِذَا لَهُمْ مَكْرٌ
ف۪ٓي اٰيَاتِنَاۜ قُلِ اللّٰهُ اَسْرَعُ مَكْرًاۜ اِنَّ رُسُلَنَا يَكْتُبُونَ مَا تَمْكُرُونَ
﴿٢١﴾ هُوَ الَّذ۪ي يُسَيِّرُكُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِۜ حَتّٰٓى اِذَا كُنْتُمْ فِي
الْفُلْكِۚ وَجَرَيْنَ بِهِمْ بِر۪يحٍ طَيِّبَةٍ وَفَرِحُوا بِهَا جَٓاءَتْهَا ر۪يحٌ
عَاصِفٌ وَجَٓاءَهُمُ الْمَوْجُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَظَنُّٓوا اَنَّهُمْ اُح۪يطَ بِهِمْۙ
دَعَوُا اللّٰهَ مُخْلِص۪ينَ لَهُ الدّ۪ينَۚ لَئِنْ اَنْجَيْتَنَا مِنْ هٰذِه۪ لَنَكُونَنَّ مِنَ
الشَّاكِر۪ينَ ﴿٢٢﴾ فَلَمَّٓا اَنْجٰيهُمْ اِذَا هُمْ يَبْغُونَ فِي الْاَرْضِ بِغَيْرِ
الْحَقِّۜ يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ اِنَّمَا بَغْيُكُمْ عَلٰٓى اَنْفُسِكُمْۙ مَتَاعَ الْحَيٰوةِ
الدُّنْيَاۘ ثُمَّ اِلَيْنَا مَرْجِعُكُمْ فَنُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٣﴾
اِنَّمَا مَثَلُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا كَمَٓاءٍ اَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَٓاءِ فَاخْتَلَطَ
بِه۪ نَبَاتُ الْاَرْضِ مِمَّا يَأْكُلُ النَّاسُ وَالْاَنْعَامُۜ حَتّٰٓى اِذَٓا اَخَذَتِ
الْاَرْضُ زُخْرُفَهَا وَازَّيَّنَتْ وَظَنَّ اَهْلُهَٓا اَنَّهُمْ قَادِرُونَ عَلَيْهَٓاۙ اَتٰيهَٓا
اَمْرُنَا لَيْلًا اَوْ نَهَارًا فَجَعَلْنَاهَا حَص۪يدًا كَاَنْ لَمْ تَغْنَ بِالْاَمْسِۜ
كَذٰلِكَ نُفَصِّلُ الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢٤﴾ وَاللّٰهُ يَدْعُٓوا اِلٰى
دَارِ السَّلَامِۜ وَيَهْد۪ي مَنْ يَشَٓاءُ اِلٰى صِرَاطٍ مُسْتَق۪يمٍ ﴿٢٥﴾

21. İnsanlara uğradıkları darlıktan sonra bir rahmet (*bolluk*) tattırdığımızda birdenbire âyetlerimize karşı düzen kurarlar. De ki: "Allah'ın düzeni (*gizli sillesi*) daha süratlidir!" Nitekim elçilerimiz (*melekler*), kurduğunuz düzeni yazıyorlar.

22. Sizi karada ve denizde gezdiren O'dur. Nihayet gemilere bindiğiniz, içindekileri hoş bir rüzgârla taşıyarak seyrettiği ve buna sevindiklerinde, şiddetli bir fırtınaya tutulur (*gemiler*), her yandan dalgaların hücumuna uğrarlar ve (*batma tehlikesiyle*) kuşatıldıklarına kesin kanaat getirip, dini kendisine halis (*özgü*) kılarak Allah'a şöyle dua ederler: "Ândolsun, eğer bizi bu badireden kurtarırsan, kesinlikle şükredenlerden olacağız!"

23. Ancak onları kurtarınca, birdenbire o yer (*yöre*)de haksız yere azgınlık ederler. Ey insanlar, azgınlığınız elbette kendi aleyhinizedir! Dünya hayatının (*geçici*) safasını sürün, sonra dönüşünüz mutlaka bizedir; nitekim yaptığınız her şeyi size bildireceğiz.

24. Dünya hayatının durumu, gökten (*buluttan*) indirdiğimiz bir su (*yağmur*) gibidir ki, insanların ve hayvanların beslendiği toprak ürünlerince özümsenir; nihayet toprak, takılarını takınıp, (*çeşitli ürünlerle*) bezendiği ve sahipleri ona (*ürünlerini devşirmeye*) muktedir olduklarına kesin kanaat getirdiklerinde, (*afet*) emrimiz ona geceleyin veya gündüzün erişir; dolayısıyla onu, sanki dün hiç şenlenmemiş gibi tırpanlanmış yaparız. Âyetlerimizi, düşünen bir topluma böylece tafsil ediyor (*detaylandırıyor*)uz!

25. Allah, esenlik yurduna (*cennete*) çağırır ve dilediğini doğru yola iletir.

لِلَّذِينَ اَحْسَنُوا الْحُسْنٰى وَزِيَادَةٌۜ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَلَا
ذِلَّةٌۜ اُو۬لٰٓئِكَ اَصْحَابُ الْجَنَّةِۚ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٦﴾ وَالَّذِينَ
كَسَبُوا السَّيِّـَٔاتِ جَزَٓاءُ سَيِّئَةٍ بِمِثْلِهَاۙ وَتَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌۜ مَا لَهُمْ مِنَ
اللّٰهِ مِنْ عَاصِمٍۚ كَاَنَّمَٓا اُغْشِيَتْ وُجُوهُهُمْ قِطَعًا مِنَ الَّيْلِ مُظْلِمًاۜ
اُو۬لٰٓئِكَ اَصْحَابُ النَّارِۚ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٧﴾ وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ
جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ اَشْرَكُوا مَكَانَكُمْ اَنْتُمْ وَشُرَكَٓاؤُ۬كُمْۚ
فَزَيَّلْنَا بَيْنَهُمْ وَقَالَ شُرَكَٓاؤُ۬هُمْ مَا كُنْتُمْ اِيَّانَا تَعْبُدُونَ ﴿٢٨﴾
فَكَفٰى بِاللّٰهِ شَهِيدًا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ اِنْ كُنَّا عَنْ عِبَادَتِكُمْ لَغَافِلِينَ
﴿٢٩﴾ هُنَالِكَ تَبْلُوا كُلُّ نَفْسٍ مَٓا اَسْلَفَتْ وَرُدُّٓوا اِلَى اللّٰهِ مَوْلٰيهُمُ
الْحَقِّ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٣٠﴾ قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ
السَّمَٓاءِ وَالْاَرْضِ اَمَّنْ يَمْلِكُ السَّمْعَ وَالْاَبْصَارَ وَمَنْ يُخْرِجُ
الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدَبِّرُ الْاَمْرَۜ
فَسَيَقُولُونَ اللّٰهُۚ فَقُلْ اَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٣١﴾ فَذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمُ الْحَقُّۚ
فَمَاذَا بَعْدَ الْحَقِّ اِلَّا الضَّلَالُۚ فَاَنّٰى تُصْرَفُونَ ﴿٣٢﴾ كَذٰلِكَ
حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ فَسَقُوا اَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٣﴾

26. İyi davrananlara elbette en iyi mükâfat (*cennet*) ve fazlası vardır! Onların yüzlerini ne bir kara leke, ne de bir zillet (*horluk*) bürür. İşte onlar cennetliktirler! Onlar orada temellidirler.

27. Kötülükleri işleyenler ise, kötülüğün cezası misli (*dengi*)yledir ve kendilerini zillet bürür. Allah'a karşı hiçbir koruyucuları yoktur; sanki yüzleri, gecenin karanlık örtüsüne bürünmüştür. İşte onlar cehennemliktirler! Onlar orada temellidirler.

28. Hepsini birden haşrettiğimiz (*mahşere kaldırdığımız*) gün... sonra ortak koşanlara, "Siz ve koştuğunuz ortaklar yerlerinizde kalın!" buyurup, aralarını ayıracağız ve koştukları ortaklar, şöyle diyecekler: "Siz bize tapmıyordunuz.

29. Nitekim bizimle sizin aranızda güçlü şahit olarak Allah yeter! Şöyle ki biz, sizin tapmanızdan kesinlikle gafil (*habersiz*) idik."

30. Orada herkes önceden yaptıklarıyla yüzleşecek; gerçek mevlaları olan Allah'a döndürülecekler ve uydurdukları şeyler (*kurtarıcılar*), onları yüz üstü bırakacaktır.

31. De ki: "Gökten ve yerden sizi kim rızıklandırıyor veya kulaklarınıza ve gözlerinize sahip olan (*hükmeden*) kimdir? Kim, diri (*bitki*)yi ölü (*tane*)den çıkarıyor ve kim, ölüyü diriden çıkarıyor? Kim, bütün işi (*kâinatı*) tedbir (*tedvir*) ediyor?" Nitekim, "Allah!" diyeceklerdir; dolayısıyla de ki: "O halde siz, (*O'na karşı gelmekten*) sakınmaz mısınız?

32. İmdi O Allah, sizin gerçek rabbinizdir! Artık gerçeğin dışında ancak dalâlet vardır. Böyle iken siz, nasıl (*dalâlete*) savruluyorsunuz?"

33. Rabbinin, fâsık (*sapkın*)lar hakkındaki, "Onlar iman etmezler" hükmü böylece sabit olmuştur.

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَٓائِكُمْ مَنْ يَبْدَؤُا الْخَلْقَ ثُمَّ يُع۪يدُهُۜ قُلِ اللّٰهُ يَبْدَؤُا
الْخَلْقَ ثُمَّ يُع۪يدُهُ فَاَنّٰى تُؤْفَكُونَ ﴿٣٤﴾ قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَٓائِكُمْ
مَنْ يَهْد۪ٓي اِلَى الْحَقِّۜ قُلِ اللّٰهُ يَهْد۪ي لِلْحَقِّۜ اَفَمَنْ يَهْد۪ٓي اِلَى
الْحَقِّ اَحَقُّ اَنْ يُتَّبَعَ اَمَّنْ لَا يَهِدّ۪ٓي اِلَّٓا اَنْ يُهْدٰىۚ فَمَا لَكُمْ كَيْفَ
تَحْكُمُونَ ﴿٣٥﴾ وَمَا يَتَّبِعُ اَكْثَرُهُمْ اِلَّا ظَنّاًۜ اِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْن۪ي مِنَ
الْحَقِّ شَيْـٔاًۜ اِنَّ اللّٰهَ عَل۪يمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾ وَمَا كَانَ هٰذَا الْقُرْاٰنُ
اَنْ يُفْتَرٰى مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَلٰكِنْ تَصْد۪يقَ الَّذ۪ي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْص۪يلَ
الْكِتَابِ لَا رَيْبَ ف۪يهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَم۪ينَ ﴿٣٧﴾ اَمْ يَقُولُونَ افْتَرٰيهُۜ
قُلْ فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِه۪ وَادْعُوا مَنِ اسْتَطَعْتُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ اِنْ كُنْتُمْ
صَادِق۪ينَ ﴿٣٨﴾ بَلْ كَذَّبُوا بِمَا لَمْ يُح۪يطُوا بِعِلْمِه۪ وَلَمَّا يَأْتِهِمْ تَأْو۪يلُهُۜ
كَذٰلِكَ كَذَّبَ الَّذ۪ينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِم۪ينَ
﴿٣٩﴾ وَمِنْهُمْ مَنْ يُؤْمِنُ بِه۪ وَمِنْهُمْ مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِه۪ۜ وَرَبُّكَ اَعْلَمُ
بِالْمُفْسِد۪ينَ ﴿٤٠﴾ وَاِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ ل۪ي عَمَل۪ي وَلَكُمْ عَمَلُكُمْۚ
اَنْتُمْ بَر۪ٓيؤُ۫نَ مِمَّٓا اَعْمَلُ وَاَنَا۬ بَر۪ٓيءٌ مِمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٤١﴾ وَمِنْهُمْ مَنْ
يَسْتَمِعُونَ اِلَيْكَۜ اَفَاَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ وَلَوْ كَانُوا لَا يَعْقِلُونَ ﴿٤٢﴾

34. De ki: "Ortak koştuklarınızdan ilkin yaratan, (*öldükten*) sonra onu iade eden (*hayata döndüren*) var mı?" De ki: "Allah ilkin yaratır, sonra onu iade eder. Böyle iken nasıl ayartılıyorsunuz?"

35. De ki: "Ortak koştuklarınızdan hakka hidayet eden var mı?" De ki: "Allah hakka hidayet eder. O halde hakka hidayet eden mi, yoksa hidayet edilmedikçe hidayet bulamayan mı uyulmaya daha lâyıktır? Böyle iken neyiniz var sizin, nasıl hüküm veriyorsunuz?"

36. Onların birçoğu ancak zanna uyuyorlar; elbette zan, hiçbir şekilde gerçeğin yerini tutmaz. Kesinlikle Allah, yaptıkları her şeyi hakkıyla bilendir.

37. Bu Kur'an, Allah'tan başkası tarafından uydurulacak nitelikte değildir; ancak önündekinin (*Tevrat ve İncil'in*) tasdiki (*onayı*) ve kitabın (*yazılı hükümlerin*) tafsili (*ayrıntılı izahı*) olup, içeriği hakkında hiçbir kuşku yoktur. Alemlerin rabbi tarafındandır.

38. Yoksa, "Onu kendisi uydurdu" mu diyorlar? De ki: "O halde onun benzeri bir sûre de siz getirin. Allah'ın dışında gücünüzün yettiği kişileri de (*yardıma*) çağırın! Eğer doğru iseniz..."

39. Gerçek şu ki onlar, ilmini kavrayamadıkları ve yorumu (*sonunun neye varacağı*) henüz kendilerince belli olmayan (*Kur'an'*)ı yalanlıyorlar. Onlardan öncekiler de böylece yalanlamışlardı; ama bak, o zalimlerin akıbeti nice oldu!

40. Onların kimi ona inanacak, kimi de inanmmayacaktır ve rabbin, bozguncuları en iyi bilendir.

41. Eğer seni yalanlarlarsa, de ki: "Benim amelim, (*sorumluluk olarak*) elbette bana aittir, sizin amellerileriniz de elbette size aittir. Benim yaptıklarımdan siz sorumlu değilsiniz, sizin yaptıklarınızdan da ben sorumlu değilim."

42. Onların sana kulak kabartanları da vardır; ama sen o sağırlara, akletmiyor olsalar da mı (*ilahî mesajı*) duyuracaksın?

وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْظُرُ اِلَيْكَۜ اَفَاَنْتَ تَهْدِي الْعُمْيَ وَلَوْ كَانُوا لَا
يُبْصِرُونَ ﴿٤٣﴾ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْـٔاً وَلٰكِنَّ النَّاسَ
اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٤٤﴾ وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ كَاَنْ لَمْ يَلْبَثُوا اِلَّا سَاعَةً
مِنَ النَّهَارِ يَتَعَارَفُونَ بَيْنَهُمْۜ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاۤءِ اللّٰهِ
وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿٤٥﴾ وَاِمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ اَوْ
نَتَوَفَّيَنَّكَ فَاِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ اللّٰهُ شَهِيدٌ عَلٰى مَا يَفْعَلُونَ ﴿٤٦﴾
وَلِكُلِّ اُمَّةٍ رَسُولٌۚ فَاِذَا جَاۤءَ رَسُولُهُمْ قُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَهُمْ
لَا يُظْلَمُونَ ﴿٤٧﴾ وَيَقُولُونَ مَتٰى هٰذَا الْوَعْدُ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ
﴿٤٨﴾ قُلْ لَا اَمْلِكُ لِنَفْسِي ضَرّاً وَلَا نَفْعاً اِلَّا مَا شَاۤءَ اللّٰهُۜ لِكُلِّ
اُمَّةٍ اَجَلٌۜ اِذَا جَاۤءَ اَجَلُهُمْ فَلَا يَسْتَاْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ
﴿٤٩﴾ قُلْ اَرَاَيْتُمْ اِنْ اَتٰيكُمْ عَذَابُهُ بَيَاتاً اَوْ نَهَاراً مَاذَا يَسْتَعْجِلُ
مِنْهُ الْمُجْرِمُونَ ﴿٥٠﴾ اَثُمَّ اِذَا مَا وَقَعَ اٰمَنْتُمْ بِهِۜ آٰلْـٰٔنَ وَقَدْ كُنْتُمْ
بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ ﴿٥١﴾ ثُمَّ قِيلَ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ
الْخُلْدِۚ هَلْ تُجْزَوْنَ اِلَّا بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿٥٢﴾ وَيَسْتَنْبِئُونَكَ
اَحَقٌّ هُوَۜ قُلْ اِي وَرَبِّي اِنَّهُ لَحَقٌّۚ وَمَا اَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿٥٣﴾

43. Onların sana (*dikilip*) bakanları da vardır; ama sen o körlere, basiretsiz olsalar da mı doğru yolu göstereceksin?

44. Allah, hiçbir şekilde insanlara zulmetmez ve fakat insanlar, elbette kendilerine zulmederler.

45. Onları haşrettiği (*mahşere kaldırdığı*) gün, sanki (*berzah aleminde*) gündüzün ancak bir saati kadar kalmış gibidirler; birbirlerini tanırlar. Allah'la buluşmayı yalanlayan ve hidayetten yoksun olanlar, kuşkusuz hüsrandadırlar.

46. Onlara yaptığımız tehdidin bir kısmını sana göstersek veya (*göstermeden*) seni vefat ettirsek de dönüşleri mutlaka bizedir; sonra Allah, yaptıkları her şeyin güçlü şahididir.

47. Elbette her ümmetin bir elçisi vardır; nitekim elçileri (*kıyamet günü şahitleri olarak*) geldiklerinde, aralarında adaletle hüküm verilir ve asla mağdur edilmezler.

48. Diyorlar ki: "Eğer doğru iseniz, bu tehdit (*azap*) ne zaman (*gerçekleşecek*)?"

49. De ki: "Ben, Allah dilemedikçe kendime bile ne bir zarar, ne de bir fayda verebilirim. Elbette her ümmetin bir vadesi (*ömür süresi*) vardır; nitekim vadeleri dolunca, ne bir saat (*an*) geri kalabilir, ne de (*vadelerini*) öne alabilirler."

50. De ki: "Geceleyin veya gündüzün (*Allah'ın*) azabı başınıza gelse, söyler misiniz (*haliniz nice olur*)?" Suçlular, onun (*azabın*) nesini acele istiyorlar?

51. Başınıza geldikten sonra mı ona inandınız? Şimdi mi (*sızlanıyorsunuz*)! Oysa siz, çarçabuk gelmesini istiyordunuz?

52. Sonra zalimlik edenlere buyurulur ki: "Sonsuzluk azabını tadın! Siz, ancak yaptıklarınıza göre cezalandırılıyorsunuz."

53. Senden, "O (*azap*) gerçek midir?" diye bilgi istiyorlar. De ki: "Evet, rabbim hakkı için, elbette gerçektir ve asla yakanızı sıyıramazsınız!"

وَلَوْ اَنَّ لِكُلِّ نَفْسٍ ظَلَمَتْ مَا فِى الْاَرْضِ لَافْتَدَتْ بِهٖ وَاَسَرُّوا
النَّدَامَةَ لَمَّا رَاَوُا الْعَذَابَ وَقُضِىَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَهُمْ لَا
يُظْلَمُونَ ﴿٥٤﴾ اَلَٓا اِنَّ لِلّٰهِ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ اَلَٓا
اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٥﴾ هُوَ يُحْيٖ
وَيُمِيتُ وَاِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٥٦﴾ يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَٓاءَتْكُمْ
مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَشِفَٓاءٌ لِمَا فِى الصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ
لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٧﴾ قُلْ بِفَضْلِ اللّٰهِ وَبِرَحْمَتِهٖ فَبِذٰلِكَ فَلْيَفْرَحُوا
هُوَ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ ﴿٥٨﴾ قُلْ اَرَاَيْتُمْ مَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ لَكُمْ مِنْ
رِزْقٍ فَجَعَلْتُمْ مِنْهُ حَرَامًا وَحَلَالًا قُلْ آٰللّٰهُ اَذِنَ لَكُمْ اَمْ عَلَى
اللّٰهِ تَفْتَرُونَ ﴿٥٩﴾ وَمَا ظَنُّ الَّذٖينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ
يَوْمَ الْقِيٰمَةِ اِنَّ اللّٰهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا
يَشْكُرُونَ ﴿٦٠﴾ وَمَا تَكُونُ فٖى شَاْنٍ وَمَا تَتْلُوا مِنْهُ مِنْ قُرْاٰنٍ وَلَا
تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ اِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا اِذْ تُفٖيضُونَ فٖيهِ وَمَا
يَعْزُبُ عَنْ رَبِّكَ مِنْ مِثْقَالِ ذَرَّةٍ فِى الْاَرْضِ وَلَا فِى السَّمَٓاءِ
وَلَٓا اَصْغَرَ مِنْ ذٰلِكَ وَلَٓا اَكْبَرَ اِلَّا فٖى كِتَابٍ مُبٖينٍ ﴿٦١﴾

54. Zalimlik eden herbir kişi, yeryüzünün varı yoğuna sahip olsa, (*azaptan kurtulmak için*) mutlaka hepsini fidye verirdi. Azabı gördüklerinde elbet için için pişmanlık duyacaklardır. Aralarında adaletle hüküm verilecek ve asla mağdur edilmeyecekler.

55. Dikkat, göklerde ve yerde ne varsa hepsi ancak Allah'ındır! Dikkat, Allah'ın vaadi elbette haktır ve fakat onların pekçoğu bilmezler.

56. Yaşatan da öldüren de O'dur ve mutlaka O'na döndürüleceksiniz.

57. Ey insanlar! Rabbinizden size bir öğüt, yüreklerdeki (*dert*)lere bir şifa, mü'minlere bir hidayet ve rahmet kaynağı (*Kur'an*) geldi.

58. De ki: "Elbette Alah'ın lütfu ve rahmeti sayesinde (*geldi*)." O halde ona sevinsinler; nitekim o, biriktirdikleri her şey (*sermaye*)den daha hayırlıdır.

59. De ki: "Allah'ın size indirdiği, sizin de bir kısmını haram ve bir kısmını helâl saydığınız rızıkları bana anlatır mısınız?" De ki: "Allah mı size izin (*helâl ve haram kılma yetkisi*) verdi, yoksa Allah'a isnatta mı bulunuyorsunuz?"

60. Allah'a asılsız isnatta bulunanların, kıyamet günü hakkındaki kanaatleri nedir? Allah, elbette insanlara karşı lütufkârdır ve fakat onların pekçoğu şükretmezler.

61. Her ne durumda olsan ve Kur'an'dan her ne okusan, siz de her ne iş yapsanız, ona daldığınız sırada sizin görgü şahitleriniz kesinlikle biziz. Yerde ve gökte bir zerre (*atom*) ağırlığınca hiçbir şey, rabbi(*nin gözü*)nden kaçmaz. Ondan (*atomdan*) daha küçüğü ve daha büyüğü de kesinlikle apaçık bir kitapta (*kayıtlı*)dır.

أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللّٰهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ
﴿٦٢﴾ اَلَّذِينَ اٰمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿٦٣﴾ لَهُمُ الْبُشْرٰى
فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَفِي الْاٰخِرَةِ لَا تَبْدِيلَ لِكَلِمَاتِ اللّٰهِ
ذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٦٤﴾ وَلَا يَحْزُنْكَ قَوْلُهُمْ اِنَّ
الْعِزَّةَ لِلّٰهِ جَمِيعًا هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦٥﴾ أَلَا إِنَّ لِلّٰهِ
مَنْ فِي السَّمٰوَاتِ وَمَنْ فِي الْاَرْضِ وَمَا يَتَّبِعُ الَّذِينَ
يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ شُرَكَاءَ اِنْ يَتَّبِعُونَ اِلَّا الظَّنَّ وَاِنْ
هُمْ اِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿٦٦﴾ هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الَّيْلَ
لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا اِنَّ فِي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ
لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٦٧﴾ قَالُوا اتَّخَذَ اللّٰهُ وَلَدًا سُبْحَانَهُ
هُوَ الْغَنِيُّ لَهُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ اِنْ
عِنْدَكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ بِهٰذَا اَتَقُولُونَ عَلَى اللّٰهِ مَا لَا
تَعْلَمُونَ ﴿٦٨﴾ قُلْ اِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ
لَا يُفْلِحُونَ ﴿٦٩﴾ مَتَاعٌ فِي الدُّنْيَا ثُمَّ اِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ
نُذِيقُهُمُ الْعَذَابَ الشَّدِيدَ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿٧٠﴾

62. Dikkat, Allah'ın veli (*kayırdığı kişi*)lerine asla korku yoktur ve onlar üzülmeyeceklerdir!

63. Onlar ki, iman etmişler ve takva sahibidirler;

64. Onlara dünya hayatında da ahirette de elbette müjde vardır. Allah'ın kelime (*hüküm*)lerini tebdil edecek (*değiştirecek*) hiçbir güç yoktur. İşte o çok büyük kazanç budur!

65. Onların sözleri seni üzmesin; nitekim bütün izzet (*güç ve üstünlük*) Allah'ındır! O hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.

66. Dikkat, göklerde ve yerde kimler varsa hepsi Allah'ın (*kulları*)dır! Allah'ın dışında birtakım ortaklara dua (*perestiş*) edenler, neyin ardına düşüyorlar? Aslında onlar, sadece zanna uyuyor ve sadece saçmalıyorlar.

67. O (*Allah*) ki, bağrında dinlenesiniz diye size geceyi (*karanlık*), gündüzü de aydınlık kılmıştır. Kuşkusuz bunda, kulak veren bir toplum için nice âyet (*ibret*)ler vardır.

68. "Allah çocuk edindi" dediler; oysa O münezzehtir, çok zengin (*hiçbir şeye muhtaç değil*)dir! Göklerde ve yerde ne varsa hepsi ancak O'nundur! Bu hususta hiçbir sultan (*geçerli kanıt*)ınız yoktur; bilmediğiniz bir şeyi mi Allah'a isnat ediyorsunuz?

69. De ki: "Allah'a asılsız isnatta bulunanlar, asla iflah olmazlar!"

70. Ancak dünyada biraz oyalanırlar, sonra dönüşleri elbet bizedir; sonra da kâfirlik ettiklerinden ötürü onlara çok şiddetli azabı tattırırız.

وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَاَ نُوحٍ اِذْ قَالَ لِقَوْمِه۪ يَا قَوْمِ اِنْ كَانَ كَبُرَ عَلَيْكُمْ
مَقَامٖي وَتَذْك۪يرٖي بِاٰيَاتِ اللّٰهِ فَعَلَى اللّٰهِ تَوَكَّلْتُ فَاَجْمِعُٓوا اَمْرَكُمْ
وَشُرَكَٓاءَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُنْ اَمْرُكُمْ عَلَيْكُمْ غُمَّةً ثُمَّ اقْضُٓوا اِلَيَّ وَلَا
تُنْظِرُونِ ﴿٧١﴾ فَاِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَمَا سَاَلْتُكُمْ مِنْ اَجْرٍ اِنْ اَجْرِيَ اِلَّا
عَلَى اللّٰهِ وَاُمِرْتُ اَنْ اَكُونَ مِنَ الْمُسْلِم۪ينَ ﴿٧٢﴾ فَكَذَّبُوهُ فَنَجَّيْنَاهُ
وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفُلْكِ وَجَعَلْنَاهُمْ خَلَٓائِفَ وَاَغْرَقْنَا الَّذ۪ينَ كَذَّبُوا
بِاٰيَاتِنَا فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنْذَر۪ينَ ﴿٧٣﴾ ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ
بَعْدِه۪ رُسُلًا اِلٰى قَوْمِهِمْ فَجَٓاؤُ۫هُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا
بِمَا كَذَّبُوا بِه۪ مِنْ قَبْلُ كَذٰلِكَ نَطْبَعُ عَلٰى قُلُوبِ الْمُعْتَد۪ينَ
﴿٧٤﴾ ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ مُوسٰى وَهٰرُونَ اِلٰى فِرْعَوْنَ وَمَلَا۬ئِه۪
بِاٰيَاتِنَا فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُجْرِم۪ينَ ﴿٧٥﴾ فَلَمَّا جَٓاءَهُمُ
الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُٓوا اِنَّ هٰذَا لَسِحْرٌ مُب۪ينٌ ﴿٧٦﴾ قَالَ مُوسٰٓى
اَتَقُولُونَ لِلْحَقِّ لَمَّا جَٓاءَكُمْ اَسِحْرٌ هٰذَا وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُونَ
﴿٧٧﴾ قَالُٓوا اَجِئْتَنَا لِتَلْفِتَنَا عَمَّا وَجَدْنَا عَلَيْهِ اٰبَٓاءَنَا وَتَكُونَ
لَكُمَا الْكِبْرِيَٓاءُ فِي الْاَرْضِ وَمَا نَحْنُ لَكُمَا بِمُؤْمِن۪ينَ ﴿٧٨﴾

71. Onlara Nuh'un haberini oku. Hani halkına şöyle demişti: "Ey kavmim, eğer benim makamım (*konumum*) ve Allah'ın âyetlerini hatırlatmam size ağır geldiyse, ben ancak Allah'a tevekkül etmişimdir; siz de ortak (*koştuk*)larınızla birlikte yapacağınız işi kararlaştırın ki, sonra işiniz başınıza bir dert açmasın, sonra da hükmünüzü bana uygulayın ve bana göz açtırmayın!

72. Ama (*imandan*) yüz çevirirseniz... (*sonucuna katlanırsınız.*) Nitekim sizden hiçbir ücret istemedim; ancak Allah ücretimi üstlenmiştir ve bana müslümanlardan olmam emredilmiştir."

73. Böyle iken onu yalanladılar, biz de kendisini ve gemide maiyetinde bulunanları kurtardık, onları halife (*helâk olanlara halef*) yaptık ve âyetlerimizi yalanlayanları suda boğduk. İmdi bir bak, o uyarıl(*ıp da uslanmay*)anların akıbeti nice oldu!

74. Sonra onun ardından toplumlarına nice elçiler gönderdik; nitekim onlara apaçık âyetlerle geldiler, ama daha önce (*atalarının*) yalanladıklarına inanacak değillerdi. Biz, haddi aşanların kalplerini böyle mühürleriz!

75. Sonra onların ardından, Musa ve Harun'u âyetlerimizle Firavun'a ve kurmaylarına gönderdik; ancak büyüklük tasladılar ve zaten suç işleyen bir toplum idiler.

76. Üstelik onlara katımızdan hak gelince, "Kuşkusuz bu, düpedüz bir sihirdir!" dediler.

77. Şöyle dedi Musa: "Hak size gelince mi ona (*sihir*) diyorsunuz? Bu bir sihir midir? Halbuki sihirbazlar iflah olmazlar."

78. Dediler ki: "Bizi, atalarımızı izler bulduğumuz yoldan çeviresin ve bu yerde (*Mısır'da*) ululuk ikinizin (*senin ve kardeşinin*) olsun diye mi bize geldin? İkinize de asla inanacak değiliz."

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ائْتُونِي بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ ﴿٧٩﴾ فَلَمَّا جَاءَ
السَّحَرَةُ قَالَ لَهُمْ مُوسٰى اَلْقُوا مَا اَنْتُمْ مُلْقُونَ ﴿٨٠﴾ فَلَمَّا
اَلْقَوْا قَالَ مُوسٰى مَا جِئْتُمْ بِهِ السِّحْرُ اِنَّ اللّٰهَ سَيُبْطِلُهُ اِنَّ اللّٰهَ
لَا يُصْلِحُ عَمَلَ الْمُفْسِدِينَ ﴿٨١﴾ وَيُحِقُّ اللّٰهُ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ
وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ ﴿٨٢﴾ فَمَا اٰمَنَ لِمُوسٰى اِلَّا ذُرِّيَّةٌ مِنْ قَوْمِهِ
عَلٰى خَوْفٍ مِنْ فِرْعَوْنَ وَمَلَا۬ئِهِمْ اَنْ يَفْتِنَهُمْ وَاِنَّ فِرْعَوْنَ لَعَالٍ
فِي الْاَرْضِ وَاِنَّهُ لَمِنَ الْمُسْرِفِينَ ﴿٨٣﴾ وَقَالَ مُوسٰى يَا قَوْمِ اِنْ
كُنْتُمْ اٰمَنْتُمْ بِاللّٰهِ فَعَلَيْهِ تَوَكَّلُوا اِنْ كُنْتُمْ مُسْلِمِينَ ﴿٨٤﴾ فَقَالُوا
عَلَى اللّٰهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٨٥﴾
وَنَجِّنَا بِرَحْمَتِكَ مِنَ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٨٦﴾ وَاَوْحَيْنَا اِلٰى
مُوسٰى وَاَخِيهِ اَنْ تَبَوَّاٰ لِقَوْمِكُمَا بِمِصْرَ بُيُوتًا وَاجْعَلُوا بُيُوتَكُمْ
قِبْلَةً وَاَقِيمُوا الصَّلٰوةَ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٧﴾ وَقَالَ مُوسٰى رَبَّنَا
اِنَّكَ اٰتَيْتَ فِرْعَوْنَ وَمَلَاَهُ زِينَةً وَاَمْوَالًا فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا
رَبَّنَا لِيُضِلُّوا عَنْ سَبِيلِكَ رَبَّنَا اطْمِسْ عَلٰى اَمْوَالِهِمْ وَاشْدُدْ
عَلٰى قُلُوبِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُوا حَتّٰى يَرَوُا الْعَذَابَ الْاَلِيمَ ﴿٨٨﴾

79. Firavun, "Çok bilgili (*hünerli*) bütün sihirbazları bulup, bana getirin!" dedi (*kurmaylarına*).

80. Nitekim sihirbazlar (*gösteri alanına*) geldiklerinde, Musa onlara şöyle dedi: "Ne atacaksanız atın (*ne hüneriniz varsa ortaya koyun*)!"

81. Onlar da (*sihirli değnek ve iplerini*) atınca, Musa dedi ki: "Yaptığınız şey sihirdir, kesinlikle Allah onu iptal edecektir; çünkü Allah, bozguncuların işini ıslah etmez.

82. Allah, suçlular hoşlanmasalar da kelime (*şaşmaz hüküm*)-leriyle hakkı yüze çıkaracaktır."

83. İmdi kavminden Musa'ya, Firavun'un ve ileri gelenlerinin kendilerini fitneye düşürmelerinden korkmalarına rağmen, ancak bir zürriyet (*genç nesil*) iman etmişti. Gerçekten Firavun, ülkenin ulusu (*despotu*) idi ve elbette aşırı gidenlerdendi.

84. Musa, "Ey kavmim!" dedi, "Allah'a iman ettiyseniz, yalnız O'na tevekkül edin (*bel bağlayın*). Eğer müslümansanız..."

85. Dolayısıyla dediler ki: "Biz yalnız Alllah'a tevekkül ettik. Ey rabbimiz, bizi o zalim toplumun fitne (*ayartı/işkence*)sine düşürme!

86. Rahmetinle bizi o kâfir toplumdan kurtar!"

87. Musa ve kardeşine, "Mısır'da kavminize evler kurun, evlerinizi kıble(*ye yönelik*) yapın, namazı dosdoğru kılın ve sen (*ya Musa*) mü'minlere (*kurtuluşu*) müjdele!" diye vahyettik.

88. Musa, "Ey rabbimiz!" dedi, "Kuşkusuz sen, Firavun'a ve kurmaylarına dünya hayatında zinet (*süs eşyası*) ve nice mallar verdin. Ey rabbimiz, neticede (*insanları*) senin yolundan saptırıyorlar! Ey rabbimiz, onların mallarını telef et ve kalplerini sımsıkı bağla (*mühürle*) ki, çok acı azabı görmeden iman etmesinler!"

قَالَ قَدْ اُجٖيبَتْ دَعْوَتُكُمَا فَاسْتَقٖيمَا وَلَا تَتَّبِعَٓانِّ سَبٖيلَ
الَّذٖينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٨٩﴾ وَجَاوَزْنَا بِبَنٖٓي اِسْرَٓائٖيلَ الْبَحْرَ
فَاَتْبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ وَجُنُودُهُ بَغْيًا وَعَدْوًاۜ حَتّٰٓى اِذَٓا اَدْرَكَهُ الْغَرَقُۙ
قَالَ اٰمَنْتُ اَنَّهُ لَٓا اِلٰهَ اِلَّا الَّذٖٓي اٰمَنَتْ بِهٖ بَنُٓوا اِسْرَٓائٖيلَ وَاَنَا۬
مِنَ الْمُسْلِمٖينَ ﴿٩٠﴾ آٰلْـٰٔنَ وَقَدْ عَصَيْتَ قَبْلُ وَكُنْتَ مِنَ
الْمُفْسِدٖينَ ﴿٩١﴾ فَالْيَوْمَ نُنَجّٖيكَ بِبَدَنِكَ لِتَكُونَ لِمَنْ خَلْفَكَ
اٰيَةًۜ وَاِنَّ كَثٖيرًا مِنَ النَّاسِ عَنْ اٰيَاتِنَا لَغَافِلُونَ۟ ﴿٩٢﴾ وَلَقَدْ بَوَّأْنَا
بَنٖٓي اِسْرَٓائٖيلَ مُبَوَّاَ صِدْقٍ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ۟ فَمَا
اخْتَلَفُوا حَتّٰى جَٓاءَهُمُ الْعِلْمُۜ اِنَّ رَبَّكَ يَقْضٖي بَيْنَهُمْ يَوْمَ
الْقِيٰمَةِ فٖيمَا كَانُوا فٖيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٩٣﴾ فَاِنْ كُنْتَ فٖي شَكٍّ
مِمَّٓا اَنْزَلْنَٓا اِلَيْكَ فَسْـَٔلِ الَّذٖينَ يَقْرَؤُنَ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكَ۟ لَقَدْ
جَٓاءَكَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرٖينَۙ ﴿٩٤﴾ وَلَا
تَكُونَنَّ مِنَ الَّذٖينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِ اللّٰهِ فَتَكُونَ مِنَ الْخَاسِرٖينَ
﴿٩٥﴾ اِنَّ الَّذٖينَ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَلِمَتُ رَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَۙ
﴿٩٦﴾ وَلَوْ جَٓاءَتْهُمْ كُلُّ اٰيَةٍ حَتّٰى يَرَوُا الْعَذَابَ الْاَلٖيمَ ﴿٩٧﴾

89. Şöyle buyurdu (*Allah*): "Duanız kabul edildi; artık doğru olun ve sakın bilmeyenlerin yoluna uymayın!"

90. İsrailoğullarını denizden geçirdik. Firavun ve askerleri azgınca ve saldırganca peşlerine düşmüşlerdi. Nihayet (*Firavun*) boğulma raddesine gelince, dedi ki: "İsrailoğulları'nın inandığından başka hiçbir tanrı olmadığına inandım ve ben müslümanlardanım!"

91. "Şimdi mi (*inandın*)? Oysa daha önce isyan ettin ve bozgunculardandın.

92. Artık bugün senin (*cansız*) bedenini (*bozulmaktan*) kurtar(*ıp sahile at*)acağız ki, arkandakilere bir âyet (*büyük bir ibret*) olasın!" Ne var ki insanların pekçoğu, elbette bizim âyetlerimizden gafil (*habersiz*)dirler.

93. Andolsun, İsrailoğullarını doğru bir yurtta yurtlandırdık ve onlara tertemiz nimetler bahşettik. İlim (*Tevrat*) kendilerine gelinceye değin ihtilafa düşmediler. Kuşkusuz rabbin, ihtilaf ettikleri hususlarda kıyamet günü aralarında hüküm verecektir.

94. İmdi sana indirdiğimiz (*bilgiler*)den şayet kuşku duyarsan, senden önce o kitabı (*Tevrat'ı*) okuyanlara sor. Andolsun, rabbinden sana hak (*gerçek bilgi*) gelmiştir; dolayısıyla sakın kuşku duyanlardan olma!

95. Sakın Allah'ın âyetlerini yalanlayanlardan (*yana*) olma, yoksa kaybedenlerden olursun!

96. Rabbinin kelimesi (*azap hükmü*)ne müstahak olanlar, kesinlikle iman etmezler.

97. Onlara her çeşit âyet (*mucize*) gelse de çok acı azabı görmedikçe (*inanmazlar*).

فَلَوْلَا كَانَتْ قَرْيَةٌ اٰمَنَتْ فَنَفَعَهَٓا اِيمَانُهَٓا اِلَّا قَوْمَ يُونُسَۜ
لَمَّٓا اٰمَنُوا كَشَفْنَا عَنْهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا
وَمَتَّعْنَاهُمْ اِلٰى حِينٍ ﴿٩٨﴾ وَلَوْ شَٓاءَ رَبُّكَ لَاٰمَنَ مَنْ فِي
الْاَرْضِ كُلُّهُمْ جَمِيعاًۜ اَفَاَنْتَ تُكْرِهُ النَّاسَ حَتّٰى يَكُونُوا
مُؤْمِنِينَ ﴿٩٩﴾ وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ اَنْ تُؤْمِنَ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِۜ وَيَجْعَلُ
الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٠٠﴾ قُلِ انْظُرُوا مَاذَا فِي
السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِۜ وَمَا تُغْنِي الْاٰيَاتُ وَالنُّذُرُ عَنْ قَوْمٍ لَا
يُؤْمِنُونَ ﴿١٠١﴾ فَهَلْ يَنْتَظِرُونَ اِلَّا مِثْلَ اَيَّامِ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِهِمْۜ
قُلْ فَانْتَظِرُٓوا اِنّ۪ي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ ﴿١٠٢﴾ ثُمَّ نُنَجّ۪ي
رُسُلَنَا وَالَّذِينَ اٰمَنُوا كَذٰلِكَۚ حَقّاً عَلَيْنَا نُنْجِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٣﴾
قُلْ يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ اِنْ كُنْتُمْ ف۪ي شَكٍّ مِنْ د۪ين۪ي فَلَٓا اَعْبُدُ الَّذ۪ينَ
تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَلٰكِنْ اَعْبُدُ اللّٰهَ الَّذ۪ي يَتَوَفّٰيكُمْۚ وَاُمِرْتُ
اَنْ اَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِن۪ينَۙ ﴿١٠٤﴾ وَاَنْ اَقِمْ وَجْهَكَ لِلدّ۪ينِ حَن۪يفاًۚ
وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِك۪ينَ ﴿١٠٥﴾ وَلَا تَدْعُ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مَا لَا
يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَۚ فَاِنْ فَعَلْتَ فَاِنَّكَ اِذاً مِنَ الظَّالِم۪ينَ ﴿١٠٦﴾

98. Oysa herhangi bir yerleşim merkezi, (*azap gelmeden önce*) iman etmeli ki, imanı kendisine fayda versin; ancak Yunus'un kavmi, onlar iman edince dünya hayatının rezil azabını onlardan kaldırdık ve bir vakte değin onları (*dünya nimetlerinden*) yararlandırdık.

99. Eğer rabbin dileseydi, yeryüzünde kimler varsa hepsi elbette iman ederlerdi. Böyle iken sen, insanları mü'min olmaya mı zorlayacaksın?

100. Allah'ın izni olmadan hiç kimse iman edemez; aklını kullanmayanları da berbat azaba uğratır.

101. De ki: "Göklerde ve yerde neler vardır, bir bakın (*inceleyin*)!" Ancak inanmayan bir topluma âyetler de uyarılar da bir yarar sağlamaz!

102. Onlar, ancak kendilerinden önce gelip geçenlerin (*kara*) günlerinin benzerini beklerler. De ki: "Artık siz bekleyin, nitekim ben de sizinle birlikte bekleyenlerdenim!"

103. Sonra biz, elçilerimizi ve iman edenleri (*helâkten*) kurtarırız; üzerimize düşen bir hak (*borç*) olarak mü'minleri de böyle kurtarıyoruz.

104. De ki: "Ey insanlar! Eğer dinimden kuşku duymakta iseniz, sizin Allah'ın dışında taptıklarınıza ben tapmam ve fakat ben, sizi vefat ettiren (*canlarınızı alan*) Allah'a kullak ederim. Bana mü'minlerden olmam şöyle emredildi:

105. "Hanîf (*halis tevhitçi*) olarak bu dine yönel ve sakın şirk koşanlardan olma!

106. Sana yararı da zararı da olmayan şeylere dua (*perestiş*) etme; ama eğer edersen, o takdirde sen elbette zalimlerden olursun!"

وَاِنْ يَمْسَسْكَ اللّٰهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُٓ اِلَّا هُوَۚ وَاِنْ يُرِدْكَ بِخَيْرٍ فَلَا رَٓادَّ
لِفَضْلِه۪ۜ يُص۪يبُ بِه۪ مَنْ يَشَٓاءُ مِنْ عِبَادِه۪ۜ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّح۪يمُ ﴿١٠٧﴾ قُلْ
يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَٓاءَكُمُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْۚ فَمَنِ اهْتَدٰى فَاِنَّمَا يَهْتَد۪ي
لِنَفْسِه۪ۚ وَمَنْ ضَلَّ فَاِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَاۚ وَمَٓا اَنَا۬ عَلَيْكُمْ بِوَك۪يلٍۜ ﴿١٠٨﴾ وَاتَّبِعْ
مَا يُوحٰٓى اِلَيْكَ وَاصْبِرْ حَتّٰى يَحْكُمَ اللّٰهُۚ وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِم۪ينَ ﴿١٠٩﴾

سُورَةُ هُودٍ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مِائَةٌ وَثَلَاثٌ وَعِشْرُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

الٓرٰ كِتَابٌ اُحْكِمَتْ اٰيَاتُهُ ثُمَّ فُصِّلَتْ مِنْ لَدُنْ حَك۪يمٍ
خَب۪يرٍۙ ﴿١﴾ اَلَّا تَعْبُدُٓوا اِلَّا اللّٰهَۜ اِنَّن۪ي لَكُمْ مِنْهُ نَذ۪يرٌ وَبَش۪يرٌۙ
﴿٢﴾ وَاَنِ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُٓوا اِلَيْهِ يُمَتِّعْكُمْ مَتَاعًا
حَسَنًا اِلٰٓى اَجَلٍ مُسَمًّى وَيُؤْتِ كُلَّ ذ۪ي فَضْلٍ فَضْلَهُۜ وَاِنْ
تَوَلَّوْا فَاِنّ۪ٓي اَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ كَب۪يرٍ ﴿٣﴾ اِلَى اللّٰهِ
مَرْجِعُكُمْۚ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَد۪يرٌ ﴿٤﴾ اَلَٓا اِنَّهُمْ يَثْنُونَ
صُدُورَهُمْ لِيَسْتَخْفُوا مِنْهُۜ اَلَا ح۪ينَ يَسْتَغْشُونَ ثِيَابَهُمْۙ
يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَۚ اِنَّهُ عَل۪يمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٥﴾

107. Eğer Allah sana bir zarar dokundurursa, O'ndan başka onu savacak hiçbir güç yok ve eğer sana bir hayır dilerse, lütfunu da önleyecek hiçbir güç yoktur; onu kullarından dilediğine ulaştırır. O çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

108. De ki: "Ey insanlar! Size rabbinizden hak geldi; artık kim hidayet bulursa, onun hidayeti ancak kendi lehine, kim de dalâlette kalırsa, onun dalâleti ancak kendi aleyhinedir. Ben, başınızda asla bir vekil (*dayatmacı*) değilim."

109. Sana vahyedilene uy ve sabret; sonunda Allah hüküm verecektir ve O, hüküm verenlerin en iyisi (*âdili*)dir.

HÛD SÛRESİ(44)

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Elif, Lâm, Râ. Çok hikmetli, (*her şeyden*) hakkıyla haberdar olan (*Allah*) tarafından âyetleri muhkem kılınan, sonra tafsil (*detaylı izah*) edilen bir yüce kitaptır (*bu Kur'an*)!

2. Yalnız Allah'a kulluk edesiniz diye (*indirildi*). "Kesinlikle ben" (*de*), "O'nun tarafından size (*gönderilen*) bir uyarıcı ve müjdeleyiciyim.

3. Rabbinizden bağışlanma dileyin, sonra O'na yönelin ki, sizi belirlenen bir vadeye değin güzelce yaşatsın ve faziletli olan herkese faziletinin karşılığını versin. Eğer yüz çevirirseniz, çok büyük bir günün azabından sizin için endişe ederim.

4. Dönüşünüz mutlaka Allah'adır ve O, her şeye hakkıyla güç yetirendir!"

5. Dikkat, O'ndan gizlesinler diye göğüsleri(*ndeki kinleri*)ni büküyorlar. Dikkat, giysilerine bürünürlerken neyi gizleyip, neyi açığa vurduklarını bilir; kuşkusuz O, sinelerden geçeni hakkıyla bilendir.

(44) Araplara gönderilen peygamberlerden olan ve 50-60. âyetlerde bahsi geçen Hûd'dan adını alan sûre, Mekke'de inmiş olup, 123 âyettir ve Mekkeli süreler gibi bunda da İslâm inancının temel meselelerine ağırlık verilmiştir.

وَمَا مِنْ دَٓابَّةٍ فِي الْاَرْضِ اِلَّا عَلَى اللّٰهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ
مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَاۜ كُلٌّ فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٦﴾ وَهُوَ
الَّذِي خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ فِي سِتَّةِ اَيَّامٍ وَكَانَ عَرْشُهُ
عَلَى الْمَٓاءِ لِيَبْلُوَكُمْ اَيُّكُمْ اَحْسَنُ عَمَلاًۜ وَلَئِنْ قُلْتَ اِنَّكُمْ
مَبْعُوثُونَ مِنْ بَعْدِ الْمَوْتِ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُٓوا اِنْ هٰذَٓا
اِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿٧﴾ وَلَئِنْ اَخَّرْنَا عَنْهُمُ الْعَذَابَ اِلٰٓى
اُمَّةٍ مَعْدُودَةٍ لَيَقُولُنَّ مَا يَحْبِسُهُۜ اَلَا يَوْمَ يَأْتِيهِمْ لَيْسَ
مَصْرُوفاً عَنْهُمْ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِؤُنَ ﴿٨﴾
وَلَئِنْ اَذَقْنَا الْاِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً ثُمَّ نَزَعْنَاهَا مِنْهُۚ اِنَّهُ لَيَؤُسٌ
كَفُورٌ ﴿٩﴾ وَلَئِنْ اَذَقْنَاهُ نَعْمَٓاءَ بَعْدَ ضَرَّٓاءَ مَسَّتْهُ لَيَقُولَنَّ
ذَهَبَ السَّيِّـَٔاتُ عَنّ۪ي اِنَّهُ لَفَرِحٌ فَخُورٌۙ ﴿١٠﴾ اِلَّا الَّذِينَ
صَبَرُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِۜ اُو۬لٰٓئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَاَجْرٌ
كَبِيرٌ ﴿١١﴾ فَلَعَلَّكَ تَارِكٌ بَعْضَ مَا يُوحٰٓى اِلَيْكَ وَضَٓائِقٌ
بِهِ صَدْرُكَ اَنْ يَقُولُوا لَوْلَٓا اُنْزِلَ عَلَيْهِ كَنْزٌ اَوْ جَٓاءَ مَعَهُ
مَلَكٌۜ اِنَّمَٓا اَنْتَ نَذِيرٌۜ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿١٢﴾

6. Yeryüzünde devinen her bir canlının rızkını ancak Allah üstlenmiştir ve onun yerleştiği yeri de tevdi edileceği (*bırakılacağı*) yeri de bilir; hepsi apaçık bir kitapta (*levh-i mahfuzda kayıtlı*)dır.

7. Hanginizin amel bakımından daha iyi olduğunu denemek için, arşı su üzerinde iken gökleri ve yeri altı gün (*evre*)de yaratan O'dur. Andolsun, eğer, "Öldükten sonra kesinlikle yeniden diriltileceksiniz" desen, küfre saplananlar mutlaka, "Bu (*yeniden diriliş*), apaçık bir sihirdir" diyeceklerdir!

8. Andolsun, azabımızı belirli bir vakte değin onlardan geciktirsek, mutlaka diyecekler ki: "Onu tutan (*engelleyen*) nedir?" Dikkat, onlara geldiği gün başlarından savılamayacak ve alaya aldıkları şey (*azap*) kendilerini çepçevre kuşatacaktır.

9. Andolsun, eğer insana tarafımızdan bir rahmet (*nimet*) tattırır, sonra onu elinden çekip alırsak, kuşkusuz çok karamsar, çok nankör kesilir!

10. Andolsun, eğer uğradığı darlıktan sonra ona bir nimet tattırsak, mutlaka, "Seyyie (*sıkıntı/kötülük*)ler başımdan kalktı diyecek; kuşkusuz çok sevinçli, çok kıvançlı olacaktır.

11. Ancak sabreden (*zorluklara göğüs geren*) ve yararlı işler yapanlar böyle değildirler; elbette onlara bağışlanma ve çok büyük bir mükâfat vardır!

12. Belki sen, "Ona bir hazine indirilmeli veya beraberinde bir melek gelmeliydi!" demelerinden ötürü, sana vahyedilenin bir kısmını (*onlara duyurmayı*) bırakacaksın; bu yüzden de göğsün daralacaktır. Sen ancak bir uyarıcısın ve Allah elbette her şeye vekildir.

اَمْ يَقُولُونَ افْتَرٰيهُۜ قُلْ فَأْتُوا بِعَشْرِ سُوَرٍ مِثْلِهٖ مُفْتَرَيَاتٍ
وَادْعُوا مَنِ اسْتَطَعْتُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ
﴿١٣﴾ فَاِلَّمْ يَسْتَجِيبُوا لَكُمْ فَاعْلَمُوا اَنَّمَا اُنْزِلَ بِعِلْمِ اللّٰهِ
وَاَنْ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَۚ فَهَلْ اَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿١٤﴾ مَنْ كَانَ يُرِيدُ
الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا نُوَفِّ اِلَيْهِمْ اَعْمَالَهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا
لَا يُبْخَسُونَ ﴿١٥﴾ اُولٰٓئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ اِلَّا
النَّارُۘ وَحَبِطَ مَا صَنَعُوا فِيهَا وَبَاطِلٌ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾
اَفَمَنْ كَانَ عَلٰى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّهٖ وَيَتْلُوهُ شَاهِدٌ مِنْهُ وَمِنْ قَبْلِهٖ
كِتَابُ مُوسٰٓى اِمَامًا وَرَحْمَةًۜ اُولٰٓئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهٖۜ وَمَنْ يَكْفُرْ
بِهٖ مِنَ الْاَحْزَابِ فَالنَّارُ مَوْعِدُهُۚ فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِنْهُۗ اِنَّهُ
الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٧﴾ وَمَنْ
اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًاۜ اُولٰٓئِكَ يُعْرَضُونَ عَلٰى
رَبِّهِمْ وَيَقُولُ الْاَشْهَادُ هٰٓؤُلَٓاءِ الَّذِينَ كَذَبُوا عَلٰى رَبِّهِمْۚ اَلَا
لَعْنَةُ اللّٰهِ عَلَى الظَّالِمِينَۙ ﴿١٨﴾ اَلَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ
اللّٰهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًاۜ وَهُمْ بِالْاٰخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿١٩﴾

13. Yoksa, "Onu (*Kur'an'ı*) kendisi uydurdu" mu diyorlar? De ki: "Eğer doğru iseniz, onun gibi uyduruk on sure de siz getirin; Allah'ın dışında gücünüz yettiği kişileri de (*yardıma*) çağırın!

14. Ama (*yardıma çağırdıklarınız*) size icabet etmez (*isteğinizi yerine getirmez*)lerse, onun ancak Allah'ın ilmi uyarınca indirildiğini ve O'ndan başka hiçbir ilâh olmadığını bilin; dolayısıyla siz de müslüman olun!"

15. Kim dünya hayatını ve zineti (*alayişi*)ni isterse, orada onlara emeklerinin karşılığını tastamam veririz ve orada hiçbir değer kaybına uğratılmazlar.

16. İşte ahirette onlar için ancak ateş (*cehennem*) vardır; yaptıkları (*iyi*) işler de orada geçersizdir ve (*esasen*) yaptıkları her şey batıldır.

17. İmdi rabbinden gelen apaçık bir (*aklî*) kanıta dayanan kişi de mi (*dünya hayatı ve alayişini isteyen gibidir*)? Üstelik onu (*apaçık kanıtı*) O'nun tarafından bir şahit (*Kur'an*) izlemekte, ondan önce de bir rehber ve rahmet olarak Musa'nın kitabı (*Tevrat*) bulunmaktadır. İşte bu (*kanıta dayana*)nlar, ona (*Kur'an'a*) iman ederler! Hizip (*grup/cemaat*)lerden kim onu inkâr ederse, varacağı yer cehennem ateşidir! O halde ondan yana hiçbir kuşkun olmasın; kesinlikle o, rabbinden gelen haktır ve fakat insanların birçoğu iman etmezler.

18. Kim, Allah'a asılsız isnatta bulunandan daha zalimdir? Onlar, (*kıyamet günü*) rablerine arz olunacaklar ve şahitler, "İşte bunlar, rablerine asılsız isnatta bulunanlardır!" diyeceklerdir. Dikkat, Allah'ın lâneti zalimleredir!

19. Onlar ki, Allah yolundan (*insanları*) alıkoyarlar ve onu çarpıtmak isterler; elbette onlar, ahireti inkâr edenlerdir.

أُولٰٓئِكَ لَمْ يَكُونُوا مُعْجِزِينَ فِي الْاَرْضِ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ دُونِ
اللّٰهِ مِنْ اَوْلِيَٓاءَ يُضَاعَفُ لَهُمُ الْعَذَابُ مَا كَانُوا يَسْتَطِيعُونَ
السَّمْعَ وَمَا كَانُوا يُبْصِرُونَ ﴿٢٠﴾ اُولٰٓئِكَ الَّذِينَ خَسِرُٓوا
اَنْفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٢١﴾ لَا جَرَمَ اَنَّهُمْ
فِي الْاٰخِرَةِ هُمُ الْاَخْسَرُونَ ﴿٢٢﴾ اِنَّ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ وَاَخْبَتُٓوا اِلٰى رَبِّهِمْ اُولٰٓئِكَ اَصْحَابُ الْجَنَّةِ
هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٣﴾ مَثَلُ الْفَرِيقَيْنِ كَالْاَعْمٰى وَالْاَصَمِّ
وَالْبَصِيرِ وَالسَّمِيعِ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا اَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٢٤﴾
وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا نُوحًا اِلٰى قَوْمِهِٓ اِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٢٥﴾ اَنْ
لَا تَعْبُدُٓوا اِلَّا اللّٰهَ اِنِّٓي اَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ اَلِيمٍ ﴿٢٦﴾
فَقَالَ الْمَلَاُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا نَرٰيكَ اِلَّا بَشَرًا مِثْلَنَا
وَمَا نَرٰيكَ اتَّبَعَكَ اِلَّا الَّذِينَ هُمْ اَرَاذِلُنَا بَادِيَ الرَّاْيِ وَمَا
نَرٰى لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ بَلْ نَظُنُّكُمْ كَاذِبِينَ ﴿٢٧﴾ قَالَ يَا
قَوْمِ اَرَاَيْتُمْ اِنْ كُنْتُ عَلٰى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي وَاٰتٰينِي رَحْمَةً مِنْ
عِنْدِهِ فَعُمِّيَتْ عَلَيْكُمْ اَنُلْزِمُكُمُوهَا وَاَنْتُمْ لَهَا كَارِهُونَ ﴿٢٨﴾

20. İşte onlar, yeryüzünde (*Allah'ın azabından*) yakalarını asla sıyıramazlar! Allah'a karşı onların hiçbir veli (*kayırıcı/hâmi*)leri yoktur ve azapları katlanacaktır. Çünkü onlar, (*gerçekleri*) işitemez ve göremezlerdi.

21. İşte onlar nefis (*öz benlik*)lerini kaybedenlerdir ve uydurdukları şeyler (*sahte tanrılar*) mutlaka kendilerini yüz üstü bırakacaktır!

22. Gerçekten onlar, ahirette en büyük hüsrana uğrayanların ta kendisidirler.

23. İman eden, salih amel (*iyi iş*)ler yapan ve rablerine gönülden bağlananlar ise, onlar cennet ehlidirler; onlar orada temellidirler.

24. Bu iki fırka (*inananla inanmaya*)nın durumu, kör ve sağır ile gören ve işiten gibidir ki, durum bakımından birbirine eşit midirler? Yoksa siz tezekkür etmez (*düşünmez*) misiniz?

25. Andolsun! Biz Nuh'u kavmine elçi gönderdik: "Ben" (*dedi*), "Size gönderilen apaçık bir uyarıcıyım.

26. Yalnız Allah'a kulluk edin diye (*gönderildim*). Gerçekten ben, çok acı bir günün azabından sizin için endişe ediyorum."

27. Kavminin küfre saplanan kodamanları dediler ki: "Senin düpedüz bizim gibi bir insan olduğunu görüyoruz; sana uyanların da bizim dar görüşlü ayak takımımızdan ibaret olduklarını görmekteyiz ve bize karşı sizin herhangi bir üstünlüğünüzü göremiyoruz! Gerçek şu ki, sizin yalancı olduğunuz kanısındayız."

28. Şöyle dedi (*Nuh*): "Ey kavmim, eğer ben rabbimin apaçık bir kanıtına dayanmışsam ve bana katından bir rahmet (*elçilik*) vermiş de sizin gözünüzden kaçmışsa, söyler misiniz (*haliniz nice olur*)? İstemediğiniz halde onu zorla mı size kabul ettireceğiz?

وَيَا قَوْمِ لَٓا اَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ مَالاًۜ اِنْ اَجْرِيَ اِلَّا عَلَى اللّٰهِ وَمَٓا اَنَا۬
بِطَارِدِ الَّذ۪ينَ اٰمَنُواۜ اِنَّهُمْ مُلَاقُوا رَبِّهِمْ وَلٰكِنّ۪ٓي اَرٰيكُمْ قَوْماً
تَجْهَلُونَ ﴿٢٩﴾ وَيَا قَوْمِ مَنْ يَنْصُرُن۪ي مِنَ اللّٰهِ اِنْ طَرَدْتُهُمْۜ
اَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٣٠﴾ وَلَٓا اَقُولُ لَكُمْ عِنْد۪ي خَزَٓائِنُ اللّٰهِ وَلَٓا
اَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَٓا اَقُولُ اِنّ۪ي مَلَكٌ وَلَٓا اَقُولُ لِلَّذ۪ينَ تَزْدَر۪ٓي
اَعْيُنُكُمْ لَنْ يُؤْتِيَهُمُ اللّٰهُ خَيْراًۜ اَللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا ف۪ٓي اَنْفُسِهِمْۚ اِنّ۪ٓي
اِذاً لَمِنَ الظَّالِم۪ينَ ﴿٣١﴾ قَالُوا يَا نُوحُ قَدْ جَادَلْتَنَا فَاَكْثَرْتَ
جِدَالَنَا فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَٓا اِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِق۪ينَ ﴿٣٢﴾ قَالَ
اِنَّمَا يَأْت۪يكُمْ بِهِ اللّٰهُ اِنْ شَٓاءَ وَمَٓا اَنْتُمْ بِمُعْجِز۪ينَ ﴿٣٣﴾ وَلَا
يَنْفَعُكُمْ نُصْح۪ٓي اِنْ اَرَدْتُ اَنْ اَنْصَحَ لَكُمْ اِنْ كَانَ اللّٰهُ يُر۪يدُ
اَنْ يُغْوِيَكُمْۜ هُوَ رَبُّكُمْ وَاِلَيْهِ تُرْجَعُونَۜ ﴿٣٤﴾ اَمْ يَقُولُونَ افْتَرٰيهُۜ
قُلْ اِنِ افْتَرَيْتُهُ فَعَلَيَّ اِجْرَام۪ي وَاَنَا۬ بَر۪ٓيءٌ مِمَّا تُجْرِمُونَ ﴿٣٥﴾
وَاُو۫حِيَ اِلٰى نُوحٍ اَنَّهُ لَنْ يُؤْمِنَ مِنْ قَوْمِكَ اِلَّا مَنْ قَدْ اٰمَنَ
فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَۚ ﴿٣٦﴾ وَاصْنَعِ الْفُلْكَ بِاَعْيُنِنَا
وَوَحْيِنَا وَلَا تُخَاطِبْن۪ي فِي الَّذ۪ينَ ظَلَمُواۚ اِنَّهُمْ مُغْرَقُونَ ﴿٣٧﴾

29. Ey kavmim! Buna (*tebliğ görevime*) karşı sizden hiçbir mal istemiyorum, kesinlikle Allah benim ücretimi üstlenmiştir. İman edenleri de (*hor gördünüz diye*) asla kovacak değilim; çünkü onlar, rableriyle buluşacaklardır ve fakat ben, sizin cahil bir kavim olduğunuzu görüyorum.

30. Ey kavmim! Eğer onları kovarsam, Allah'a karşı bana kim arka çıkar? Böyle iken siz tezekkür etmez (*düşünmez*) misiniz?

31. Size, Allah'ın hazineleri yanımda (*tasarrufum altında*)dır demiyorum. Ben gaybı bilmem. Size, bir melek olduğumu da söylemiyorum. Gözlerinizin hor gördüğü kişiler için, "Allah onlara asla bir hayır (*değer*) vermez" diyemem. Allah, onların içlerinden geçeni en iyi bilendir. Üstelik ben, o(*nları kovduğum*) takdirde elbette zalimlerden olurum."

32. "Ey Nuh!" dediler, "Bizimle mücadele ettin, üstelik bize karşı mücadeleyi hayli uzattın. Artık bizi tehdit ettiğin şeyi (*azabı*) başımıza getir, eğer doğru söyleyenlerden isen..."

33. Şöyle dedi (*Nuh*): "Onu ancak Allah, eğer dilerse, başınıza getirir ve yakanızı sıyıramazsınız.

34. Eğer Allah size azgınlığı istemiş (*reva görmüş*)se, size öğüt vermek istesem de öğütlerimin size bir yararı olmaz. O, sizin rabbinizdir ve mutlaka O'na döndürüleceksiniz."

35. Yoksa, "Onu (*Kur'an'ı*) kendisi uydurdu" mu diyorlar? De ki: "Eğer onu ben uydurduysam, suçum elbette bana aittir ve ben, sizin işlediğiniz suçlardan uzağım."

36. Nuh'a şöyle vahyolundu: "Kavminden, iman edenlerin dışında hiç kimse iman etmeyecektir; artık onların davranışlarından ötürü kendini üzme!

37. Bizim gözetimimiz ve vahyimiz uyarınca gemiyi yap ve zalimlik edenler hakkında bana hitap etme (*baş vurma*); kesinlikle onlar suda boğulacaklardır!"

وَيَصْنَعُ الْفُلْكَ وَكُلَّمَا مَرَّ عَلَيْهِ مَلَأٌ مِنْ قَوْمِهِ سَخِرُوا مِنْهُ
قَالَ اِنْ تَسْخَرُوا مِنَّا فَاِنَّا نَسْخَرُ مِنْكُمْ كَمَا تَسْخَرُونَ ﴿٣٨﴾
فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ
مُقِيمٌ ﴿٣٩﴾ حَتّٰى اِذَا جَاءَ اَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُّورُ قُلْنَا احْمِلْ فِيهَا
مِنْ كُلٍّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَاَهْلَكَ اِلَّا مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ وَمَنْ
اٰمَنَ وَمَا اٰمَنَ مَعَهُ اِلَّا قَلِيلٌ ﴿٤٠﴾ وَقَالَ ارْكَبُوا فِيهَا بِسْمِ اللّٰهِ
مَجْرٰيهَا وَمُرْسٰيهَا اِنَّ رَبّ۪ي لَغَفُورٌ رَح۪يمٌ ﴿٤١﴾ وَهِيَ تَجْر۪ي
بِهِمْ ف۪ي مَوْجٍ كَالْجِبَالِ وَنَادٰى نُوحٌ ابْنَهُ وَكَانَ ف۪ي مَعْزِلٍ يَا
بُنَيَّ ارْكَبْ مَعَنَا وَلَا تَكُنْ مَعَ الْكَافِر۪ينَ ﴿٤٢﴾ قَالَ سَاٰو۪ي
اِلٰى جَبَلٍ يَعْصِمُن۪ي مِنَ الْمَاءِ قَالَ لَا عَاصِمَ الْيَوْمَ مِنْ اَمْرِ
اللّٰهِ اِلَّا مَنْ رَحِمَ وَحَالَ بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ فَكَانَ مِنَ الْمُغْرَق۪ينَ
﴿٤٣﴾ وَق۪يلَ يَا اَرْضُ ابْلَع۪ي مَاءَكِ وَيَا سَمَاءُ اَقْلِع۪ي وَغ۪يضَ
الْمَاءُ وَقُضِيَ الْاَمْرُ وَاسْتَوَتْ عَلَى الْجُودِيِّ وَق۪يلَ بُعْدًا
لِلْقَوْمِ الظَّالِم۪ينَ ﴿٤٤﴾ وَنَادٰى نُوحٌ رَبَّهُ فَقَالَ رَبِّ اِنَّ ابْن۪ي
مِنْ اَهْل۪ي وَاِنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ وَاَنْتَ اَحْكَمُ الْحَاكِم۪ينَ ﴿٤٥﴾

38. Gemiyi yapıyordu; kavminin ileri gelenleri de yanına her uğradıkça onu alaya alıyorlardı. “Siz” dedi (*Nuh*), “Bizimle alay ediyorsanız; sizin alay etmeniz gibi biz de sizinle alay edeceğiz.

39. Üstelik kendisini kepaze edecek azaba kimin uğrayacağını ve sürekli azabın kimin başına ineceğini ileride bilecek (*görecek*) siniz.”

40. Nihayet (*tufan*) emrimiz gelip, tandır(*dan su*) kaynayınca, buyurduk ki: “Ona (*gemiye*), her sınıf(*canlı*)dan ancak iki eş (*erkek ve dişi bir çift*), helâkine önceden hüküm verilenlerin dışında aileni ve iman edenleri bindir!” Zaten onunla birlikte çok az kişi iman etmişti.

41. Şöyle dedi (*Nuh*): “Ona (*gemiye*) binin, onun seyri de duruşu da bismillah (*Allah adı*) iledir! Şübhesiz rabbim çok bağışlayıcıdır, çok esirgeyicidir.”

42. Gemi, dağlar gibi dalgaları yararak içindekilerle seyrederken Nuh, ayrı bir yerde olan oğluna, “yavrucuğum!” diye seslendi, “Bizimle beraber bin ve kâfirlerle beraber olma!”

43. “Beni sudan koruyacak bir dağa sığınacağım!” dedi (*oğul*). “Esirgediği hariç, bugün Allah’ın (*helâk*) emrinden hiçbir koruyucu yoktur!” dedi (*Nuh*). Derken dalga aralarına girdi, dolayısıyla boğulanlardan oldu.

44. “Ey toprak suyunu yut ve ey gök (*yağmurunu*) dindir!” buyuruldu. Sular çekildi, emir (*helâk işlemi*) bitirildi, gemi Cûdi (*dağı*) üzerine oturdu ve denildi ki: “Kahrolsun zalim toplum!”

45. Nuh, rabbine nida (*niyaz*) edip, “Ey rabbim!” dedi, “Oğlum ailemdendir, senin vaadin elbette haktır ve sen hakimlerin en hakimi (*âdili*)sin!”

قَالَ يَا نُوحُ اِنَّهُ لَيْسَ مِنْ اَهْلِكَۚ اِنَّهُ عَمَلٌ غَيْرُ صَالِحٍ فَلَا
تَسْـَٔلْنِ مَا لَيْسَ لَكَ بِهٖ عِلْمٌۜ اِنّ۪ٓي اَعِظُكَ اَنْ تَكُونَ مِنَ
الْجَاهِل۪ينَ ﴿٤٦﴾ قَالَ رَبِّ اِنّ۪ٓي اَعُوذُ بِكَ اَنْ اَسْـَٔلَكَ مَا لَيْسَ
ل۪ي بِهٖ عِلْمٌۜ وَاِلَّا تَغْفِرْ ل۪ي وَتَرْحَمْن۪ٓي اَكُنْ مِنَ الْخَاسِر۪ينَ
﴿٤٧﴾ ق۪يلَ يَا نُوحُ اهْبِطْ بِسَلَامٍ مِنَّا وَبَرَكَاتٍ عَلَيْكَ وَعَلٰٓى
اُمَمٍ مِمَّنْ مَعَكَۜ وَاُمَمٌ سَنُمَتِّعُهُمْ ثُمَّ يَمَسُّهُمْ مِنَّا عَذَابٌ
اَل۪يمٌ ﴿٤٨﴾ تِلْكَ مِنْ اَنْبَٓاءِ الْغَيْبِ نُوح۪يهَٓا اِلَيْكَۚ مَا كُنْتَ
تَعْلَمُهَٓا اَنْتَ وَلَا قَوْمُكَ مِنْ قَبْلِ هٰذَاۜ فَاصْبِرْۜ اِنَّ الْعَاقِبَةَ
لِلْمُتَّق۪ينَ ﴿٤٩﴾ وَاِلٰى عَادٍ اَخَاهُمْ هُودًاۜ قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا
اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِنْ اِلٰهٍ غَيْرُهُۜ اِنْ اَنْتُمْ اِلَّا مُفْتَرُونَ ﴿٥٠﴾ يَا قَوْمِ
لَٓا اَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ اَجْرًاۜ اِنْ اَجْرِيَ اِلَّا عَلَى الَّذ۪ي فَطَرَن۪يۜ
اَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٥١﴾ وَيَا قَوْمِ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُٓوا اِلَيْهِ
يُرْسِلِ السَّمَٓاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا وَيَزِدْكُمْ قُوَّةً اِلٰى قُوَّتِكُمْ وَلَا
تَتَوَلَّوْا مُجْرِم۪ينَ ﴿٥٢﴾ قَالُوا يَا هُودُ مَا جِئْتَنَا بِبَيِّنَةٍ وَمَا نَحْنُ
بِتَارِك۪ٓي اٰلِهَتِنَا عَنْ قَوْلِكَ وَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِن۪ينَ ﴿٥٣﴾

46. "Ya Nuh!" buyurdu (*Allah*), "O, senin ailenden değildir; çünkü o, salih (*iyi*) olmayan bir amel (*sahibi*)dir. Böyle iken hakkında hiçbir bilgin olmayan bir şeyi benden isteme! Kesinlikle ben, cahillerden olmamanı sana öğütlerim."

47. "Rabbim!" dedi (*Nuh*), "Hakkında hiçbir bilgim olmayan bir şeyi senden istemiş olmaktan sana sığınırım! Eğer beni bağışlamaz ve esirgemezsen, kaybedenlerden olurum."

48. "Ey Nuh!" buyuruldu, "Sana ve maiyyetindekilerden (*meydana gelecek*) ümmetlere selamımız ve bereketlerimizle (*karaya*) in! Birtakım ümmetleri de (*bir süre*) barındıracağız, sonra çok acı bir azabımız onlara dokunacaktır."

49. İşte bunlar, daha önce senin de kavminin de bilmediğiniz gayb haberlerindendir; onları sana vahyediyoruz! İmdi sabret (*zorluklara göğüs ger*), akıbet elbette takva sahiplerinindir.

50. Âd kavmine kardeşleri (*içlerinden biri*) Hud'u gönderdik. "Ey kavmim!" dedi, "Allah'a kulluk edin, sizin O'ndan başka hiçbir tanrınız yoktur; ancak siz iftira ediyor (*uyduruyor*)sunuz.

51. Ey kavmim, buna (*tebliğ görevime*) karşı sizden bir ücret istemiyorum; beni yaratan (*Allah*), kesinlikle ücretimi üstlenmiştir. Böyle iken siz aklınızı kullanmaz mısınız?

52. Ey kavmim, rabbinizden mağfiret dileyin, sonra O'na dönün ki, göğü (*bulutları*) bol yağışlı olarak size göndersin, gücünüze güç katsın! Suç işleyenler olarak (*O'ndan*) yüz çevirmeyin."

53. "Ey Hûd!" dediler, "Bize bir beyyine (*apaçık kanıt/mucize*) getirmedin; sırf söylediklerinden ötürü tanrılarımızı bırakacak değiliz ve sana asla iman etmeyeceğiz.

اِنْ نَقُولُ اِلَّا اعْتَرٰيكَ بَعْضُ اٰلِهَتِنَا بِسُٓوءٍ قَالَ اِنّ۪ٓي اُشْهِدُ اللّٰهَ
وَاشْهَدُٓوا اَنّ۪ي بَر۪ٓيءٌ مِمَّا تُشْرِكُونَ ﴿٥٤﴾ مِنْ دُونِه۪ فَك۪يدُون۪ي
جَم۪يعاً ثُمَّ لَا تُنْظِرُونِ ﴿٥٥﴾ اِنّ۪ي تَوَكَّلْتُ عَلَى اللّٰهِ رَبّ۪ي وَرَبِّكُمْ مَا
مِنْ دَٓابَّةٍ اِلَّا هُوَ اٰخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا اِنَّ رَبّ۪ي عَلٰى صِرَاطٍ مُسْتَق۪يمٍ ﴿٥٦﴾
فَاِنْ تَوَلَّوْا فَقَدْ اَبْلَغْتُكُمْ مَٓا اُرْسِلْتُ بِه۪ٓ اِلَيْكُمْ وَيَسْتَخْلِفُ رَبّ۪ي
قَوْماً غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّونَهُ شَيْـٔاً اِنَّ رَبّ۪ي عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ حَف۪يظٌ
﴿٥٧﴾ وَلَمَّا جَٓاءَ اَمْرُنَا نَجَّيْنَا هُوداً وَالَّذ۪ينَ اٰمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا
وَنَجَّيْنَاهُمْ مِنْ عَذَابٍ غَل۪يظٍ ﴿٥٨﴾ وَتِلْكَ عَادٌ جَحَدُوا بِاٰيَاتِ
رَبِّهِمْ وَعَصَوْا رُسُلَهُ وَاتَّبَعُٓوا اَمْرَ كُلِّ جَبَّارٍ عَن۪يدٍ ﴿٥٩﴾ وَاُتْبِعُوا
ف۪ي هٰذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيٰمَةِ اَلَٓا اِنَّ عَاداً كَفَرُوا رَبَّهُمْ اَلَا بُعْداً
لِعَادٍ قَوْمِ هُودٍ ﴿٦٠﴾ وَاِلٰى ثَمُودَ اَخَاهُمْ صَالِحاً قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا
اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِنْ اِلٰهٍ غَيْرُهُ هُوَ اَنْشَاَكُمْ مِنَ الْاَرْضِ وَاسْتَعْمَرَكُمْ
ف۪يهَا فَاسْتَغْفِرُوهُ ثُمَّ تُوبُٓوا اِلَيْهِ اِنَّ رَبّ۪ي قَر۪يبٌ مُج۪يبٌ ﴿٦١﴾
قَالُوا يَا صَالِحُ قَدْ كُنْتَ ف۪ينَا مَرْجُواًّ قَبْلَ هٰذَٓا اَتَنْهٰينَٓا اَنْ نَعْبُدَ
مَا يَعْبُدُ اٰبَٓاؤُنَا وَاِنَّنَا لَف۪ي شَكٍّ مِمَّا تَدْعُونَٓا اِلَيْهِ مُر۪يبٍ ﴿٦٢﴾

54. Tanrılarımızdan birinin seni fena çarptığını ancak söyleyebiliriz." Şöyle dedi (*Hûd*): "Allah'ı şahit tutarım, siz de şahit olun ki, kesinlikle ben, sizin (*Allah'a*) koştuğunuz ortaklardan uzağım.

55. O'nun dışında (*taptıklarınızın hepsinden*). Haydi hepiniz bana karşı düzen kurun, sonra bana göz açtırmayın.

56. Nitekim ben, rabbim ve sizin de rabbiniz olan Allah'a tevekkül ettim. O, (*yeryüzünde*) devinen herbir canlı varlığı perçeminden yakalayandır. Kuşkusuz rabbim doğru yoldadır.

57. Böyle iken eğer yüz çevirirseniz, uğrunda size gönderildiğim mesajı size tebliğ ettim; artık rabbim, başka bir kavmi size halef yapar (*yerinize geçirir*) ve hiçbir şekilde O'na zarar veremezsiniz. Kesinlikle rabbim her şeyi hakkıyla koruyandır."

58. Emrimiz (*azabımız*) gelince, Hûd'u ve maiyetindeki mü'minleri rahmetimizle kurtardık; onları çok katı (*şiddetli*) bir azaptan koruduk.

59. İşte Âd (*kavmi*)! Rablerinin âyetlerini inkâr ettiler, O'nun elçilerine karşı geldiler ve pek inatçı herbir zorbanın emrine uydular.

60. Bu dünyada bir lânete uğratıldılar; kıyamet günü de (*uğratılacaklardır*). Dikkat, Âd kavmi rablerini inkâr ettiler! Dikkat, kahrolsun Hûd'un kavmi Ad!

61. Semûd kavmine de kardeşleri Salih'i gönderdik. "Ey kavmim" dedi, "Allah'a kulluk edin! Sizin O'ndan başka hiçbir tanrınız yoktur. Sizi yerden (*topraktan*) yaratan ve orasını (*yeryüzünü*) size müstemleke (*koloni*) yapan O'dur; dolayısıyla O'ndan bağışlanma dileyin, sonra da O'na sığının! Kesinlikle rabbim çok yakındır, icabet (*duaları kabul*) edendir."

62. "Ya Salih!" dediler, "Bundan önce içimizde umut bağlanan biriydin; atalarımızın taptıklarına tapmaktan mı bizi menediyorsun? Bizi davet ettiğin şeyden elbette ciddî bir kuşku içindeyiz."

قَالَ يَا قَوْمِ اَرَاَيْتُمْ اِنْ كُنْتُ عَلٰى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبّ۪ي وَاٰتٰين۪ي مِنْهُ
رَحْمَةً فَمَنْ يَنْصُرُن۪ي مِنَ اللّٰهِ اِنْ عَصَيْتُهُ فَمَا تَز۪يدُونَن۪ي
غَيْرَ تَخْس۪يرٍ ﴿٦٣﴾ وَيَا قَوْمِ هٰذِه۪ نَاقَةُ اللّٰهِ لَكُمْ اٰيَةً فَذَرُوهَا
تَأْكُلْ ف۪ٓي اَرْضِ اللّٰهِ وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُٓوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ
قَر۪يبٌ ﴿٦٤﴾ فَعَقَرُوهَا فَقَالَ تَمَتَّعُوا ف۪ي دَارِكُمْ ثَلٰثَةَ اَيَّامٍ
ذٰلِكَ وَعْدٌ غَيْرُ مَكْذُوبٍ ﴿٦٥﴾ فَلَمَّا جَٓاءَ اَمْرُنَا نَجَّيْنَا
صَالِحاً وَالَّذ۪ينَ اٰمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَمِنْ خِزْيِ يَوْمِئِذٍۜ اِنَّ
رَبَّكَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَز۪يزُ ﴿٦٦﴾ وَاَخَذَ الَّذ۪ينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةُ
فَاَصْبَحُوا ف۪ي دِيَارِهِمْ جَاثِم۪ينَۙ ﴿٦٧﴾ كَاَنْ لَمْ يَغْنَوْا ف۪يهَاۜ
اَلَٓا اِنَّ ثَمُودَا۬ كَفَرُوا رَبَّهُمْۜ اَلَا بُعْداً لِثَمُودَ ﴿٦٨﴾ وَلَقَدْ
جَٓاءَتْ رُسُلُنَٓا اِبْرٰه۪يمَ بِالْبُشْرٰى قَالُوا سَلَاماًۜ قَالَ سَلَامٌ
فَمَا لَبِثَ اَنْ جَٓاءَ بِعِجْلٍ حَن۪يذٍ ﴿٦٩﴾ فَلَمَّا رَآٰ اَيْدِيَهُمْ لَا
تَصِلُ اِلَيْهِ نَكِرَهُمْ وَاَوْجَسَ مِنْهُمْ خ۪يفَةًۜ قَالُوا لَا تَخَفْ
اِنَّٓا اُرْسِلْنَٓا اِلٰى قَوْمِ لُوطٍۜ ﴿٧٠﴾ وَامْرَاَتُهُ قَٓائِمَةٌ فَضَحِكَتْ
فَبَشَّرْنَاهَا بِاِسْحٰقَۙ وَمِنْ وَرَٓاءِ اِسْحٰقَ يَعْقُوبَ ﴿٧١﴾

63. "Ey kavmim!" dedi, "Eğer rabbimden apaçık bir kanıta dayanmışsam ve tarafından bana bir rahmet (*elçilik*) vermişse, söyler misiniz (*nasıl davranmalıyım*)? Böyle iken eğer O'na isyan edersem, Allah'a karşı kim bana arka çıkar? Üstelik siz de benim ancak kaybımı artırırsınız.

64. Ey kavmim! İşte size bir âyet (*mucize*) olarak Allah'ın şu (*yalçın kayadan çıkan*) dişi devesi! Dolayısıyla onu bırakın, Allah'ın arazisinde otlasın ve ona hiçbir kötülük dokundurmayın; yoksa sizi çok yakın bir azap yakalar."

65. Derken onu (*deveyi*) devirdi (*kesti*)ler; bunun üzerine şöyle dedi (*Salih*): "Yurdunuzda üç gün daha sefa sürün! İşte bu, yalan olmayan (*çok ciddî*) bir tehdittir!"

66. Nitekim (*helâk*) emrimiz gelince, rahmetimizle Salih'i ve maiyetindeki mü'minleri kurtardık ve onları o günün kepazeliğinden (*koruduk*). Kuşkusuz rabbin çok güçlüdür, çok izzetlidir.

67. Zalimlik edenleri de o sayha (*korkunç haykırış*) yakalayıverdi; dolayısıyla yurtlarında (*cansız*) yere serildiler.

68. Sanki orada hiç şenlik kurmamış gibi oldular. Dikkat, Semûd toplumu rablerini inkar ettiler! Dikkat, kahrolsun Semûd!

69. Andolsun, elçi (*melek*)lerimiz İbrahim'e müjde ile gelmişlerdi! "Selâm!" dediler. "Selâm!" dedi (*İbrahim*), hemen (*sıvışıp*) fazla gecikmeden kızartılmış bir dana (*eti*) getirdi.

70. Ancak ellerinin ona uzanmadığını görünce, kendilerini yadırgadı ve içine onlardan bir korku düştü. "Korkma!" dediler, "Kesinlikle biz, Lût kavmine gönderildik."

71. Karısı da dikiliyordu, nitekim (*habere sevinip*) güldü; biz de ona (*doğacak oğlu*) İshak'ı; İshak'ın ardından da (*torunu*) Yakub'u müjdeledik.

72. "Hayret!" dedi, "Ben bir kocakarıyken, bu kocam da bir ihtiyarken çocuk mu doğuracağım?! Gerçekten bu, çok şaşılacak bir şeydir!"

73. Dediler ki: "Allah'ın emrine mi şaşıyorsun? Ey ehl-i beyt (*hane halkı*), Allah'ın rahmet ve bereketleri üzerinize olsun! Kuşkusuz O çok övülendir, çok yüceltilendir!"

74. Derken İbrahim'in ürküntüsü geçip, müjde de kendisine ulaşınca, Lut kavmi hakkında bizim (*elçilerimiz*)le tartışmaya başladı.

75. Gerçekten İbrahim çok yumuşak huylu, çok duygulu, (*bize*) yönelen biriydi.

76. "Ey İbrahim!" (*dedi elçiler*), "Bundan vazgeç; çünkü rabbinin emri gelmiştir ve geri çevrilmez bir azap mutlaka onların başına, gelecektir."

77. Elçilerimiz (*yakışıklı delikanlılar suretinde*) Lut'a gelince, onlar yüzünden kaygılandı, eli kolu bağlandı ve (*içinden*), "Bu, çok çetin bir gündür!" dedi.

78. Öteden beri çirkin işleri yapmakta olan kavmi de seğirterek yanına geldiler: "Ey kavmim!" dedi (*Lut*), "İşte kızlarım!... Onlar sizin için daha temizdir. Artık Allah'tan sakının ve konuklarımın önünde beni utandırmayın. Sizin bir reşit (*olgun*) adamınız yok mu?"

79. "Andolsun" dediler, "Senin kızlarında hiçbir hakkımız

قَالَتْ يَا وَيْلَتٰٓى ءَاَلِدُ وَاَنَا۬ عَجُوزٌ وَهٰذَا بَعْلٖى شَيْخًا اِنَّ هٰذَا
لَشَيْءٌ عَجٖيبٌ ﴿٧٢﴾ قَالُٓوا اَتَعْجَبٖينَ مِنْ اَمْرِ اللّٰهِ رَحْمَتُ اللّٰهِ
وَبَرَكَاتُهُ عَلَيْكُمْ اَهْلَ الْبَيْتِ اِنَّهُ حَمٖيدٌ مَجٖيدٌ ﴿٧٣﴾ فَلَمَّا ذَهَبَ
عَنْ اِبْرٰهٖيمَ الرَّوْعُ وَجَٓاءَتْهُ الْبُشْرٰى يُجَادِلُنَا فٖى قَوْمِ لُوطٍ ﴿٧٤﴾
اِنَّ اِبْرٰهٖيمَ لَحَلٖيمٌ اَوَّاهٌ مُنٖيبٌ ﴿٧٥﴾ يَٓا اِبْرٰهٖيمُ اَعْرِضْ عَنْ هٰذَا
اِنَّهُ قَدْ جَٓاءَ اَمْرُ رَبِّكَ وَاِنَّهُمْ اٰتٖيهِمْ عَذَابٌ غَيْرُ مَرْدُودٍ ﴿٧٦﴾
وَلَمَّا جَٓاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سٖٓيءَ بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا وَقَالَ
هٰذَا يَوْمٌ عَصٖيبٌ ﴿٧٧﴾ وَجَٓاءَهُ قَوْمُهُ يُهْرَعُونَ اِلَيْهِ وَمِنْ قَبْلُ
كَانُوا يَعْمَلُونَ السَّيِّـَٔاتِ قَالَ يَا قَوْمِ هٰٓؤُ۬لَٓاءِ بَنَاتٖى هُنَّ اَطْهَرُ لَكُمْ
فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَلَا تُخْزُونِ فٖى ضَيْفٖى اَلَيْسَ مِنْكُمْ رَجُلٌ رَشٖيدٌ
﴿٧٨﴾ قَالُوا لَقَدْ عَلِمْتَ مَا لَنَا فٖى بَنَاتِكَ مِنْ حَقٍّ وَاِنَّكَ لَتَعْلَمُ
مَا نُرٖيدُ ﴿٧٩﴾ قَالَ لَوْ اَنَّ لٖى بِكُمْ قُوَّةً اَوْ اٰوٖٓى اِلٰى رُكْنٍ شَدٖيدٍ
﴿٨٠﴾ قَالُوا يَا لُوطُ اِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ لَنْ يَصِلُٓوا اِلَيْكَ فَاَسْرِ بِاَهْلِكَ
بِقِطْعٍ مِنَ الَّيْلِ وَلَا يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ اَحَدٌ اِلَّا امْرَاَتَكَ اِنَّهُ مُصٖيبُهَا
مَٓا اَصَابَهُمْ اِنَّ مَوْعِدَهُمُ الصُّبْحُ اَلَيْسَ الصُّبْحُ بِقَرٖيبٍ ﴿٨١﴾

(*talebimiz*) olmadığını bilmektesin ve sen ne istediğimizi kesinlikle biliyorsun!"

80. "Keşke" dedi (*Lût*), "Sizinle baş edebilecek bir gücüm olsaydı veya pek sapasağlam bir rükne (*kaleye*) sığınsaydım!"

81. "Ey Lût! dedi (*melek*)ler, "Kesinlikle biz senin rabbinin elçileriyiz; onlar sana asla ulaşamazlar. İmdi bu gecenin bir bölümünde aileni yola çıkar ve hiçbiriniz başını çevirip bakmasın; ancak karın hariç, çünkü onların başına gelen onun da başına gelecektir. Onların (*azapla*) buluşma zamanı bu sabahtır. Sabah çok yakın değil midir?"

فَلَمَّا جَاءَ اَمْرُنَا جَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا وَاَمْطَرْنَا عَلَيْهَا
حِجَارَةً مِنْ سِجِّيلٍ مَنْضُودٍ ﴿٨٢﴾ مُسَوَّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ
وَمَا هِيَ مِنَ الظَّالِمِينَ بِبَعِيدٍ ﴿٨٣﴾ وَاِلٰى مَدْيَنَ اَخَاهُمْ
شُعَيْبًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِنْ اِلٰهٍ غَيْرُهُ وَلَا
تَنْقُصُوا الْمِكْيَالَ وَالْمِيزَانَ اِنِّي اَرٰيكُمْ بِخَيْرٍ وَاِنِّي
اَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ مُحِيطٍ ﴿٨٤﴾ وَيَا قَوْمِ اَوْفُوا
الْمِكْيَالَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ
اَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْاَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٨٥﴾ بَقِيَّتُ
اللّٰهِ خَيْرٌ لَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ وَمَا اَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيظٍ
﴿٨٦﴾ قَالُوا يَا شُعَيْبُ اَصَلٰوتُكَ تَأْمُرُكَ اَنْ نَتْرُكَ مَا يَعْبُدُ
اٰبَاؤُنَا اَوْ اَنْ نَفْعَلَ فِي اَمْوَالِنَا مَا نَشٰؤُا اِنَّكَ لَاَنْتَ الْحَلِيمُ
الرَّشِيدُ ﴿٨٧﴾ قَالَ يَا قَوْمِ اَرَاَيْتُمْ اِنْ كُنْتُ عَلٰى بَيِّنَةٍ مِنْ
رَبِّي وَرَزَقَنِي مِنْهُ رِزْقًا حَسَنًا وَمَا اُرِيدُ اَنْ اُخَالِفَكُمْ
اِلٰى مَا اَنْهٰيكُمْ عَنْهُ اِنْ اُرِيدُ اِلَّا الْاِصْلَاحَ مَا اسْتَطَعْتُ
وَمَا تَوْفِيقِي اِلَّا بِاللّٰهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَاِلَيْهِ اُنِيبُ ﴿٨٨﴾

82. Nitekim emrimiz gelince orasını altüst ettik ve üzerine pişmiş çamurdan bir dizi taş yağdırdık.

83. Rabbinin katında işaretlenerek (*hedefi belirlenerek yağdırıldı*) ve orası, bu (*Mekkeli*) zalimlerden hiç de uzak değildir.

84. Medyen'e de kardeşleri Şuayb'ı gönderdik. "Ey kavmim!" dedi, "Allah'a kulluk edin, sizin O'ndan başka hiçbir tanrınız yoktur. Ölçüyü ve tartıyı eksik yapmayın; nitekim sizi hayır (*bolluk*) içerisinde görüyorum ve sizin için, (*dehşetli*) bir günün kuşatıcı azabından endişe ediyorum.

85. Ey kavmim! Ölçü ve tartıyı adalet uyarınca tastamam yapın, insanların eşyalarına eksik değer biçmeyin ve bu yer (*ülke*) de bozguncular olarak kargaşa çıkarmayın.

86. Allah'ın bıraktığı miktar (*kâr payı*), sizin için daha hayırlıdır; eğer mü'min iseniz (*onunla yetinirsiniz*) ve ben, asla başınızda bir bekçi değilim."

87. "Ey Şuayb!" dediler, "Atalarımızın taptıkları putlardan veya mallarımızda dilediğimiz tasarrufta bulunmaktan vazgeçmemizi namazların mı sana telkin ediyor? Kuşkusuz sen halîm (*çok yumuşak huylu*), reşit (*çok olgun kişi*)sin."

88. "Ey kavmim" dedi, "Eğer rabbimden apaçık bir kanıta dayanmışsam ve tarafından bana güzel rızık vermişse, söyler misiniz (*nasıl davranmalıyım*)? Sizi sakındırdığım hususlarda size (*menfaatlerinize*) ters düşmek istemiyorum; tek isteğim, gücüm yettiğince ıslah etmektir ve başarım ancak Allah sayesindedir. Ben yalnız O'na tevekkül etmişimdir ve yalnız O'na yönelirim.

وَيَا قَوْمِ لَا يَجْرِمَنَّكُمْ شِقَاقٖٓي اَنْ يُصٖيبَكُمْ مِثْلُ مَٓا اَصَابَ
قَوْمَ نُوحٍ اَوْ قَوْمَ هُودٍ اَوْ قَوْمَ صَالِحٍ وَمَا قَوْمُ لُوطٍ مِنْكُمْ
بِبَعٖيدٍ ﴿٨٩﴾ وَاسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُٓوا اِلَيْهِ اِنَّ رَبّٖي رَحٖيمٌ
وَدُودٌ ﴿٩٠﴾ قَالُوا يَا شُعَيْبُ مَا نَفْقَهُ كَثٖيرًا مِمَّا تَقُولُ وَاِنَّا
لَنَرٰيكَ فٖينَا ضَعٖيفًا وَلَوْلَا رَهْطُكَ لَرَجَمْنَاكَ وَمَٓا اَنْتَ
عَلَيْنَا بِعَزٖيزٍ ﴿٩١﴾ قَالَ يَا قَوْمِ اَرَهْطٖٓي اَعَزُّ عَلَيْكُمْ مِنَ اللّٰهِ
وَاتَّخَذْتُمُوهُ وَرَٓاءَكُمْ ظِهْرِيًّا اِنَّ رَبّٖي بِمَا تَعْمَلُونَ مُحٖيطٌ
﴿٩٢﴾ وَيَا قَوْمِ اعْمَلُوا عَلٰى مَكَانَتِكُمْ اِنّٖي عَامِلٌ سَوْفَ
تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتٖيهِ عَذَابٌ يُخْزٖيهِ وَمَنْ هُوَ كَاذِبٌ وَارْتَقِبُٓوا
اِنّٖي مَعَكُمْ رَقٖيبٌ ﴿٩٣﴾ وَلَمَّا جَٓاءَ اَمْرُنَا نَجَّيْنَا شُعَيْبًا
وَالَّذٖينَ اٰمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَاَخَذَتِ الَّذٖينَ ظَلَمُوا
الصَّيْحَةُ فَاَصْبَحُوا فٖي دِيَارِهِمْ جَاثِمٖينَ ﴿٩٤﴾ كَاَنْ لَمْ
يَغْنَوْا فٖيهَا اَلَا بُعْدًا لِمَدْيَنَ كَمَا بَعِدَتْ ثَمُودُ ﴿٩٥﴾ وَلَقَدْ
اَرْسَلْنَا مُوسٰى بِاٰيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُبٖينٍ ﴿٩٦﴾ اِلٰى فِرْعَوْنَ
وَمَلَا۬ئِهٖ فَاتَّبَعُٓوا اَمْرَ فِرْعَوْنَ وَمَٓا اَمْرُ فِرْعَوْنَ بِرَشٖيدٍ ﴿٩٧﴾

89. Ey kavmim, bana karşı gelmeniz, sakın sizi Nuh kavminin veya Hud kavmi veya Salih kavminin başlarına gelen musibetin benzerine uğratmasın. Lut kavmi de sizden pek uzakta değildir.

90. Rabbinizden mağfiret dileyin, sonra O'na yönelin! Benim rabbim kesinlikle çok merhametlidir, çok sevecendir."

91. "Ey Şuayb!" dediler, "Söylediklerinin birçoğunu anlamıyoruz ve gerçekten seni içimizde zayıf (*görüşlü*) buluyoruz. Eğer çevren olmasaydı, elbette seni recmeder (*taşlar/lânetler*)dik ve sen, bize göre bir aziz (*pek değerli ve güçlü kimse*) değilsin."

92. "Ey kavmim!" dedi (*Şuayb*), "Çevrem size Allah'tan daha izzetli mi ki, arkanıza atarak O'na sırt çevirdiniz? Kesinlikle rabbim, yaptığınız her şeyi kuşatandır.

93. Ey kavmim! Siz kendi konumunuza göre çalışın; nitekim ben de çalışmaktayım. Kendisini kepaze edecek azabın kimin başına geleceğini ve kimin yalancı olduğunu ileride bileceksiniz. Siz bekleyin, kesinlikle ben de sizinle beraber beklemekteyim."

94. Emrimiz (*azap fermanımız*) gelince, Şuayb'ı ve onunla beraber iman edenleri rahmetimizle kurtardık; zalimlik edenleri de o sayha (*korkuç avaz*) yakalayıverdi; dolayısıyla yurtlarında (*cansız*) yere serildiler.

95. Sanki orada hiç şenlik kurmadılar! Dikkat, Medyen de Semud kahrolduğu gibi kahroldu!

96. Andolsun, Musa'yı da âyet (*mucize*)lerimiz ve apaçık bir sultan (*güçlü kanıt*)la gönderdik,

97. Firavun'a ve kurmaylarına! Böyle iken onlar, Firavun'un emrine uydular; oysa Firavun'un emri, asla reşit (*akıllıca*) değildi.

يَقْدُمُ قَوْمَهُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فَاَوْرَدَهُمُ النَّارَ وَبِئْسَ الْوِرْدُ الْمَوْرُودُ
(٩٨) وَاُتْبِعُوا فٖي هٰذِهٖ لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيٰمَةِ بِئْسَ الرِّفْدُ الْمَرْفُودُ
(٩٩) ذٰلِكَ مِنْ اَنْبَٓاءِ الْقُرٰى نَقُصُّهُ عَلَيْكَ مِنْهَا قَٓائِمٌ وَحَصٖيدٌ
(١٠٠) وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلٰكِنْ ظَلَمُٓوا اَنْفُسَهُمْ فَمَٓا اَغْنَتْ عَنْهُمْ
اٰلِهَتُهُمُ الَّتٖي يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ لَمَّا جَٓاءَ اَمْرُ
رَبِّكَ وَمَا زَادُوهُمْ غَيْرَ تَتْبٖيبٍ (١٠١) وَكَذٰلِكَ اَخْذُ رَبِّكَ
اِذَٓا اَخَذَ الْقُرٰى وَهِيَ ظَالِمَةٌ اِنَّ اَخْذَهُٓ اَلٖيمٌ شَدٖيدٌ (١٠٢) اِنَّ
فٖي ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِمَنْ خَافَ عَذَابَ الْاٰخِرَةِ ذٰلِكَ يَوْمٌ مَجْمُوعٌ
لَهُ النَّاسُ وَذٰلِكَ يَوْمٌ مَشْهُودٌ (١٠٣) وَمَا نُؤَخِّرُهُٓ اِلَّا لِاَجَلٍ
مَعْدُودٍ (١٠٤) يَوْمَ يَأْتِ لَا تَكَلَّمُ نَفْسٌ اِلَّا بِاِذْنِهٖ فَمِنْهُمْ شَقِيٌّ
وَسَعٖيدٌ (١٠٥) فَاَمَّا الَّذٖينَ شَقُوا فَفِي النَّارِ لَهُمْ فٖيهَا زَفٖيرٌ
وَشَهٖيقٌ (١٠٦) خَالِدٖينَ فٖيهَا مَا دَامَتِ السَّمٰوَاتُ وَالْاَرْضُ
اِلَّا مَا شَٓاءَ رَبُّكَ اِنَّ رَبَّكَ فَعَّالٌ لِمَا يُرٖيدُ (١٠٧) وَاَمَّا الَّذٖينَ
سُعِدُوا فَفِي الْجَنَّةِ خَالِدٖينَ فٖيهَا مَا دَامَتِ السَّمٰوَاتُ
وَالْاَرْضُ اِلَّا مَا شَٓاءَ رَبُّكَ عَطَٓاءً غَيْرَ مَجْذُوذٍ (١٠٨)

98. Kıyamet günü kavminin önüne düşüp, onları cehenneme sürecektir. O varış, ne kötü varıştır!

99. Burada lânete uğratıldılar, kıyamet günü de (*uğratılacaklardır*). O ağırlanış, ne kötü ağırlanıştır!

100. İşte bunlar, o (*helâk edilen*) ülkelerin haberlerindendir; onları sana biz anlatıyoruz! Onların hâlâ (*kalıntılar halinde*) ayakta kalanı da var, kökten biçilen (*haritadan silinen*)i de vardır.

101. Onlara zulmetmedik, fakat onlar kendilerine zulmettiler; nitekim rabbinin (*azap*) emri gelince, Allah'ın dışında taptıkları tanrıları da onlara bir yarar sağlamadı ve ancak hüsranlarını artırdılar.

102. İşte rabbin, zalimlik eden ülkeleri cezalandırınca böyle cezalandırır! O'nun cezalandırması elbette çok acıdır, çok şiddetlidir.

103. Bu (*anlatıla*)nlarda, ahiret azabından korkanlar için elbette bir âyet (*ibret*) vardır! O (*ahiret*), bütün insanların toplanacağı bir gündür ve o, meşhûd (*herkesin hazır bulunacağı*) bir gündür.

104. Ancak onu, belirlenmiş bir süreye değin geciktiriyoruz.

105. Geldiği gün, herbir nefis (*kişi*) ancak O'nun izniyle konuşacak; nitekim onların kimi bedbaht, kimi de mutlu olacaktır.

106. Bedbaht olanlar ise ateştedirler; elbette orada güçlükle nefes alıp vereceklerlerdir.

107. Gökler ve yer durdukça onlar, rabbinin dilediği hariç, orada temellidirler. Kesinlikle rabbin, her istediğini hakkıyla yapandır.

108. Mutlu olanlara gelince, onlar cennettedirler. Gökler ve yer durdukça, rabbinin dilediği hariç, arkası kesilmeyen bir bağış olarak orada temellidirler.

فَلَا تَكُ ف۪ي مِرْيَةٍ مِمَّا يَعْبُدُ هٰٓؤُ۬لَٓاءِۜ مَا يَعْبُدُونَ اِلَّا كَمَا يَعْبُدُ
اٰبَٓاؤُ۬هُمْ مِنْ قَبْلُۜ وَاِنَّا لَمُوَفُّوهُمْ نَص۪يبَهُمْ غَيْرَ مَنْقُوصٍ ﴿١٠٩﴾
وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتُلِفَ ف۪يهِۜ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ
مِنْ رَبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْۜ وَاِنَّهُمْ لَف۪ي شَكٍّ مِنْهُ مُر۪يبٍ ﴿١١٠﴾
وَاِنَّ كُلًّا لَمَّا لَيُوَفِّيَنَّهُمْ رَبُّكَ اَعْمَالَهُمْۜ اِنَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ خَب۪يرٌ
﴿١١١﴾ فَاسْتَقِمْ كَمَٓا اُمِرْتَ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْاۜ اِنَّهُ
بِمَا تَعْمَلُونَ بَص۪يرٌ ﴿١١٢﴾ وَلَا تَرْكَنُٓوا اِلَى الَّذ۪ينَ ظَلَمُوا
فَتَمَسَّكُمُ النَّارُۙ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مِنْ اَوْلِيَٓاءَ ثُمَّ لَا
تُنْصَرُونَ ﴿١١٣﴾ وَاَقِمِ الصَّلٰوةَ طَرَفَيِ النَّهَارِ وَزُلَفاً مِنَ الَّيْلِۜ
اِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّـَٔاتِۜ ذٰلِكَ ذِكْرٰى لِلذَّاكِر۪ينَۚ
﴿١١٤﴾ وَاصْبِرْ فَاِنَّ اللّٰهَ لَا يُض۪يعُ اَجْرَ الْمُحْسِن۪ينَ ﴿١١٥﴾
فَلَوْلَا كَانَ مِنَ الْقُرُونِ مِنْ قَبْلِكُمْ اُو۬لُوا بَقِيَّةٍ يَنْهَوْنَ عَنِ
الْفَسَادِ فِي الْاَرْضِ اِلَّا قَل۪يلاً مِمَّنْ اَنْجَيْنَا مِنْهُمْۚ وَاتَّبَعَ
الَّذ۪ينَ ظَلَمُوا مَٓا اُتْرِفُوا ف۪يهِ وَكَانُوا مُجْرِم۪ينَ ﴿١١٦﴾ وَمَا
كَانَ رَبُّكَ لِيُهْلِكَ الْقُرٰى بِظُلْمٍ وَاَهْلُهَا مُصْلِحُونَ ﴿١١٧﴾

109. İmdi sen, bunların taptıkları (*putların yararsızlığı*)ndan yana hiçbir kuşku içerisinde olma! Daha önce ataları taptıkları gibi kendileri de tapıyorlar ve kesinlikle biz, (*azaptan*) paylarını bunlara da eksiksiz vereceğiz.

110. Andolsun, Musa'ya kitabı (*Tevrat'ı*) biz verdik; böyle iken onda ihtilaf edildi. Eğer rabbinin geçmiş bir kelimesi (*cezayı erteleme hükmü*) olmasaydı, elbette aralarında hüküm verilir (*işleri bitirilir*)di. Onlar, bundan (*Kur'an'dan*) yana da elbette derin bir kuşku içindedirler.

111. Kesinlikle rabbin, herkese amellerinin karşılığını tastamam verecektir; nitekim O, yaptıkları her şeyden hakkıyla haberdardır.

112. O halde seninle birlikte tevbe (*iman*) edenlerle beraber emrolunduğun gibi doğru ol ve tuğyan (*azgınlık*) etmeyin! Kuşkusuz O, yaptığınız her şeyi hakkıyla görendir.

113. Zalimlik edenlere de meyletmeyin, yoksa size ateş dokunur ve Allah'ın dışında sizin hiçbir veliniz yoktur, sonra size (*O'nun tarafından da*) yardım edilmez.

114. Namazı, gündüzün iki ucunda ve gecenin ilk saatlerinde dosdoğru kıl; nitekim hasenât (*iyilikler*), seyyiât (*kötülükler*)i giderir. Bu, ibret alanlara bir öğüttür!

115. Sabret (*zorluklara göğüs ger*); kuşkusuz Allah, iyi davrananların mükâfatını zayi etmez.

116. Sizden önceki çağların faziletli kişileri de o yer (*yöre*)de bozgunculuk yapmaktan (*insanları*) sakındırmalıydılar! Ancak (*helâkten*) kurtardığımız çok az kişileri bunu yaptılar; zalimlik edenler de kendilerine verilen refaha ayak uydurdu ve suç işleyenler oldular.

117. Rabbin, halkı ıslah edenlerden haksız yere memleketleri helâk edici değildir.

وَلَوْ شَٓاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ اُمَّةً وَاحِدَةً وَلَا يَزَالُونَ مُخْتَلِف۪ينَۙ
﴿١١٨﴾ اِلَّا مَنْ رَحِمَ رَبُّكَۜ وَلِذٰلِكَ خَلَقَهُمْۜ وَتَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ
لَاَمْلَئَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ اَجْمَع۪ينَ ﴿١١٩﴾ وَكُلًّا نَقُصُّ
عَلَيْكَ مِنْ اَنْبَٓاءِ الرُّسُلِ مَا نُثَبِّتُ بِه۪ فُؤَادَكَۚ وَجَٓاءَكَ ف۪ي هٰذِهِ
الْحَقُّ وَمَوْعِظَةٌ وَذِكْرٰى لِلْمُؤْمِن۪ينَ ﴿١٢٠﴾ وَقُلْ لِلَّذ۪ينَ لَا يُؤْمِنُونَ
اعْمَلُوا عَلٰى مَكَانَتِكُمْۜ اِنَّا عَامِلُونَۙ ﴿١٢١﴾ وَانْتَظِرُواۚ اِنَّا مُنْتَظِرُونَ
﴿١٢٢﴾ وَلِلّٰهِ غَيْبُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاِلَيْهِ يُرْجَعُ الْاَمْرُ كُلُّهُ
فَاعْبُدْهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِۜ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٢٣﴾

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ
الۤرٰ تِلْكَ اٰيَاتُ الْكِتَابِ الْمُب۪ينِ ﴿١﴾ اِنَّٓا اَنْزَلْنَاهُ قُرْاٰناً عَرَبِيًّا
لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٢﴾ نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ اَحْسَنَ الْقَصَصِ
بِمَٓا اَوْحَيْنَٓا اِلَيْكَ هٰذَا الْقُرْاٰنَۗ وَاِنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِه۪ لَمِنَ
الْغَافِل۪ينَ ﴿٣﴾ اِذْ قَالَ يُوسُفُ لِاَب۪يهِ يَٓا اَبَتِ اِنّ۪ي رَاَيْتُ اَحَدَ
عَشَرَ كَوْكَباً وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ رَاَيْتُهُمْ ل۪ي سَاجِد۪ينَ ﴿٤﴾

118. Rabbin dileseydi, elbette bütün insanları tek bir ümmet yapar (onlara seçme hakkı tanımaz)dı ve ihtilaf edenler olarak sürüp gideceklerdir.

119. Rabbinin esirgedikleri hariç, zaten onları bunun (*kendi yollarını seçmeleri*) için yaratmıştır. Rabbinin, "Andolsun, cehennemi bütün cin ve insanlardan dolduracağım!" hükmü tamamdır.

120. Elçilerimizin haberlerinden, yüreğine sebat vereceğimiz her hususu sana anlatıyoruz ve bu (*anlatıla*)nlarda sana hak (*gerçek bilgi*), mü'minlere de bir öğüt ve uyarı gelmiştir.

121. İnanmayanlara de ki: "Siz, konumunuzun gereğini yapın, nitekim biz de yapmaktayız.

122. Ve siz (*neticeyi*) bekleyin, nitekim biz de beklemekteyiz."

123. Göklerin ve yerin gaybı ancak Allah'ındır ve O, bütün işlerin yegâne merciidir; dolayısıyla O'na ibadet et ve O'na tevekkül et (*bel bağla*)! Rabbin, yaptıklarınızdan asla habersiz değildir.

YUSUF SÛRESİ(45)

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Elif, Lâm, Râ. İşte bunlar, o apaçık kitabın (*Kur'an'ın*) âyetleridir!

2. Nitekim biz onu, Arapça Kur'an (*okunan kitap*) olarak indirdik; ta ki anlayıp kavrayasınız

3. Üstelik bu Kur'an'ı sana vahyetmekle kıssaların en güzelini sana anlatıyoruz; oysa daha önce elbette (*bunlardan*) habersizdin.

4. Bir zamanlar Yusuf, babasına şöyle demişti: "Babacığım, kesinlikle ben (*rüyamda*) onbir yıldız, güneş ve ayı gördüm; onları bana secde ederlerken gördüm!"

(45) Sûre, Mekke'de inmiş olup, 111 âyettir ve hemen hemen tamamı, Yusuf aleyhisselam hakkındadır.

قَالَ يَا بُنَيَّ لَا تَقْصُصْ رُؤْيَاكَ عَلٰٓى اِخْوَتِكَ فَيَكِيدُوا
لَكَ كَيْدًاۜ اِنَّ الشَّيْطَانَ لِلْاِنْسَانِ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿٥﴾ وَكَذٰلِكَ
يَجْتَبِيكَ رَبُّكَ وَيُعَلِّمُكَ مِنْ تَأْوِيلِ الْاَحَادِيثِ وَيُتِمُّ نِعْمَتَهُ
عَلَيْكَ وَعَلٰٓى اٰلِ يَعْقُوبَ كَمَٓا اَتَمَّهَا عَلٰٓى اَبَوَيْكَ مِنْ قَبْلُ
اِبْرٰهِيمَ وَاِسْحٰقَۜ اِنَّ رَبَّكَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٦﴾ لَقَدْ كَانَ فِي
يُوسُفَ وَاِخْوَتِهِٓ اٰيَاتٌ لِلسَّٓائِلِينَ ﴿٧﴾ اِذْ قَالُوا لَيُوسُفُ
وَاَخُوهُ اَحَبُّ اِلٰٓى اَبِينَا مِنَّا وَنَحْنُ عُصْبَةٌۜ اِنَّ اَبَانَا لَفِي ضَلَالٍ
مُبِينٍۚ ﴿٨﴾ اُقْتُلُوا يُوسُفَ اَوِ اطْرَحُوهُ اَرْضًا يَخْلُ لَكُمْ وَجْهُ
اَبِيكُمْ وَتَكُونُوا مِنْ بَعْدِهِ قَوْمًا صَالِحِينَ ﴿٩﴾ قَالَ قَٓائِلٌ
مِنْهُمْ لَا تَقْتُلُوا يُوسُفَ وَاَلْقُوهُ فِي غَيَابَتِ الْجُبِّ يَلْتَقِطْهُ
بَعْضُ السَّيَّارَةِ اِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ ﴿١٠﴾ قَالُوا يَٓا اَبَانَا مَا لَكَ لَا
تَأْمَ۬نَّا عَلٰى يُوسُفَ وَاِنَّا لَهُ لَنَاصِحُونَ ﴿١١﴾ اَرْسِلْهُ مَعَنَا غَدًا
يَرْتَعْ وَيَلْعَبْ وَاِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ﴿١٢﴾ قَالَ اِنّ۪ي لَيَحْزُنُن۪ٓي اَنْ
تَذْهَبُوا بِه۪ وَاَخَافُ اَنْ يَأْكُلَهُ الذِّئْبُ وَاَنْتُمْ عَنْهُ غَافِلُونَ ﴿١٣﴾
قَالُوا لَئِنْ اَكَلَهُ الذِّئْبُ وَنَحْنُ عُصْبَةٌ اِنَّٓا اِذًا لَخَاسِرُونَ ﴿١٤﴾

5. "Oğulcuğum!" dedi (*babası*), "Rüyanı kardeşlerine anlatma, yoksa sana bir düzen kurarlar; nitekim şeytan insanın apaçık düşmanıdır.

6. Rabbin böylece seni (*kardeşlerinin arasından*) seçecek, sana söz (*düş*)lerin yorumunu öğretecek ve nimetini, daha önce ataların İbrahim ve İshak'a tamamladığı gibi sana ve Yakup hanedanına da tamamlayacaktır. Rabbin elbette hakkıyla bilendir, çok hikmetlidir."

7. Andolsun, Yusuf ve kardeşleri (*öyküsü*)nde, soran (*araştıran*)lar için nice âyet (*ibret*) ler vardır!

8. Hani (*kardeşleri*) demişlerdi ki: "Yusuf ve kardeşi (*Bünyamin*) babamıza bizden daha sevimlidirler. Oysa biz bir topluluğuz; kesinlikle babamız, apaçık dalâlet (*yanılgı*) içerisindedir.

9. Yusufu öldürün veya (*dönüşü olmayan*) bir yere atın ki, babanızın yüzü (*önü*) size açılsın; sonrasında uyumlu bir topluluk olursunuz!"

10. İçlerinden biri dedi ki: "Yusufu öldürmeyin, onu (*kırdaki*) kuyunun kovuğuna atın; kervanlardan biri alıp götürsün. Eğer yapacaksanız (*böyle yapın*)."

11. "Ey babamız!" dediler, "Yusuf'u neden bize güvenmiyorsun? Oysa kesinlikle biz ona nasihat eden (*iyiliğini isteyen*)leriz.

12. Yarın onu da bizimle (*kıra*) gönder, açılsın ve oynasın; nitekim biz ona göz kulak oluruz."

13. Şöyle dedi (*babaları*): "Onu götürmeniz elbette beni üzer ve siz ondan gafilken, kurdun onu kapmasından korkarım."

14. "Biz bir toplulukken eğer onu kurt kaparsa, o takdirde biz kesinlikle hüsrandayız!" dediler.

فَلَمَّا ذَهَبُوا بِهٖ وَاَجْمَعُوا اَنْ يَجْعَلُوهُ فٖى غَيَابَتِ الْجُبِّۚ
وَاَوْحَيْنَا اِلَيْهِ لَتُنَبِّئَنَّهُمْ بِاَمْرِهِمْ هٰذَا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٥﴾
وَجَاؤُ۫ اَبَاهُمْ عِشَاءً يَبْكُونَ ﴿١٦﴾ قَالُوا يَا اَبَانَا اِنَّا ذَهَبْنَا
نَسْتَبِقُ وَتَرَكْنَا يُوسُفَ عِنْدَ مَتَاعِنَا فَاَكَلَهُ الذِّئْبُۚ وَمَا اَنْتَ
بِمُؤْمِنٍ لَنَا وَلَوْ كُنَّا صَادِقٖينَ ﴿١٧﴾ وَجَاؤُ۫ عَلٰى قَمٖيصِهٖ بِدَمٍ
كَذِبٍ قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ اَنْفُسُكُمْ اَمْرًا فَصَبْرٌ جَمٖيلٌ
وَاللّٰهُ الْمُسْتَعَانُ عَلٰى مَا تَصِفُونَ ﴿١٨﴾ وَجَاءَتْ سَيَّارَةٌ
فَاَرْسَلُوا وَارِدَهُمْ فَاَدْلٰى دَلْوَهُ قَالَ يَا بُشْرٰى هٰذَا غُلَامٌ
وَاَسَرُّوهُ بِضَاعَةً وَاللّٰهُ عَلٖيمٌ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾ وَشَرَوْهُ
بِثَمَنٍ بَخْسٍ دَرَاهِمَ مَعْدُودَةٍۚ وَكَانُوا فٖيهِ مِنَ الزَّاهِدٖينَ
﴿٢٠﴾ وَقَالَ الَّذِى اشْتَرٰيهُ مِنْ مِصْرَ لِامْرَاَتِهٖٓ اَكْرِمٖى مَثْوٰيهُ
عَسٰٓى اَنْ يَنْفَعَنَٓا اَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَكَذٰلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِى
الْاَرْضِ وَلِنُعَلِّمَهُ مِنْ تَأْوٖيلِ الْاَحَادٖيثِ وَاللّٰهُ غَالِبٌ عَلٰٓى
اَمْرِهٖ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢١﴾ وَلَمَّا بَلَغَ اَشُدَّهُٓ
اٰتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَكَذٰلِكَ نَجْزِى الْمُحْسِنٖينَ ﴿٢٢﴾

15. Nitekim onu götürüp kuyunun kovuğuna atmaya topluca karar verdiklerinde, ona vahyettik ki: "Andolsun, bu davranışlarını, farkında olma (*seni tanıma*)dıkları bir sırada kendilerine bildireceksin."

16. Akşamleyin babalarına ağlayarak geldiler.

17. "Ey babamız!" dediler, "Kesinlikle biz yarışmaya gitmiş ve Yusuf'u eşyamızın başında bırakmıştık. Doğru söyleyenler olsak da asla bize inanmayacaksın; ama onu kurt kaptı."

18. Üstelik gömleğinin üstünde sahte bir kan getirdiler: "Gerçek şu ki" dedi (*Yakup*), "Nefsiniz sizi bir işe bulaştırdı; atık güzelce (*dövünmeden*) sabretmeliyim. Allah, nitelendirmelerinize karşı yardımına baş vurulandır."

19. Bir kervan gelip, sucularını (*kuyuya*) gönderdiler; o da kovasını sarkıttı (*ve Yusuf u görünce*), "Müjde, bu bir oğlan!" dedi. Onu(*n gerçek kimliğini*), bir ticaret malı (*satılık köle*) olarak gizledi (*babadan kardeş*)ler. Allah, ne yaptıklarını en iyi bilendir.

20. Onu, düşük bir değer, birkaç dirhem karşılığında (*kervancılara*) sattılar ve zaten onu gözden çıkarmışlardı.

21. Onu Mısır (*pazarın*)'dan satın alan (*hazine veziri*), karısına dedi ki: "Ona iyi bak, belki işimize yarar veya onu evlât ediniriz!" Yusuf'u o yer (*ülke*)de böylece konumlandırdık ki, söz (*düş*)lerin yorumunu ona öğretelim. Allah, işini kotarandır, fakat insanların pekçoğu bilmezler.

22. Ona, en güçlü çağına ulaştığında hüküm (*hikmet/peygamberlik*) ve ilim verdik. Biz, iyi davrananları böyle mükâfatlandırırız.

وَرَاوَدَتْهُ الَّت۪ي هُوَ ف۪ي بَيْتِهَا عَنْ نَفْسِه۪ وَغَلَّقَتِ الْاَبْوَابَ
وَقَالَتْ هَيْتَ لَكَۜ قَالَ مَعَاذَ اللّٰهِ اِنَّهُ رَبّ۪ٓي اَحْسَنَ مَثْوَايَۜ
اِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٣﴾ وَلَقَدْ هَمَّتْ بِه۪ۚ وَهَمَّ بِهَا لَوْلَٓا
اَنْ رَاٰ بُرْهَانَ رَبِّه۪ۜ كَذٰلِكَ لِنَصْرِفَ عَنْهُ السُّٓوءَ وَالْفَحْشَٓاءَۜ
اِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُخْلَص۪ينَ ﴿٢٤﴾ وَاسْتَبَقَا الْبَابَ وَقَدَّتْ
قَم۪يصَهُ مِنْ دُبُرٍ وَاَلْفَيَا سَيِّدَهَا لَدَا الْبَابِۜ قَالَتْ مَا
جَزَٓاءُ مَنْ اَرَادَ بِاَهْلِكَ سُٓوءًا اِلَّٓا اَنْ يُسْجَنَ اَوْ عَذَابٌ
اَل۪يمٌ ﴿٢٥﴾ قَالَ هِيَ رَاوَدَتْن۪ي عَنْ نَفْس۪ي وَشَهِدَ شَاهِدٌ
مِنْ اَهْلِهَاۚ اِنْ كَانَ قَم۪يصُهُ قُدَّ مِنْ قُبُلٍ فَصَدَقَتْ وَهُوَ مِنَ
الْكَاذِب۪ينَ ﴿٢٦﴾ وَاِنْ كَانَ قَم۪يصُهُ قُدَّ مِنْ دُبُرٍ فَكَذَبَتْ وَهُوَ
مِنَ الصَّادِق۪ينَ ﴿٢٧﴾ فَلَمَّا رَاٰ قَم۪يصَهُ قُدَّ مِنْ دُبُرٍ قَالَ اِنَّهُ
مِنْ كَيْدِكُنَّۜ اِنَّ كَيْدَكُنَّ عَظ۪يمٌ ﴿٢٨﴾ يُوسُفُ اَعْرِضْ عَنْ
هٰذَا وَاسْتَغْفِر۪ي لِذَنْبِكِۚ اِنَّكِ كُنْتِ مِنَ الْخَاطِ۪ٔينَ ﴿٢٩﴾
وَقَالَ نِسْوَةٌ فِي الْمَد۪ينَةِ امْرَاَتُ الْعَز۪يزِ تُرَاوِدُ فَتٰيهَا عَنْ
نَفْسِه۪ۚ قَدْ شَغَفَهَا حُبًّاۜ اِنَّا لَنَرٰيهَا ف۪ي ضَلَالٍ مُب۪ينٍ ﴿٣٠﴾

23. Evinde kaldığı kadın, onun gönlünü çelmek istedi ve kapıları bir bir kapatıp, "Haydi gel!" dedi. "Maazallah (*Allah'a sığınırım*)!" dedi (*Yusuf*), "Çünkü o (*senin kocan*), beni güzelce barındıran efendimdir; nitekim zulmeden (*hiyanet eden*)ler asla iflah olmazlar."

24. Andolsun, kadın ona ilgi duydu ve eğer rabbinin burhan (*kesin kanıt*)ını görmeseydi, o da ona ilgi duyardı! Böylece (*ona burhanımızı gösterdik*) ki, kötülüğü ve fuhşu (*taşkınlığı*) ondan savalım; çünkü o, ihlaslı kıldığımız kullarımızdandı.

25. İkisi de kapıya doğru yarıştılar ve kadın, onun arkadan (*yakaladığı*) gömleğini yırttı; kapının önünde de kadının efendisini buldular. "Senin ailene" dedi (*Zeliha*), "Kötülük (*tecavüz*) etmek isteyenin cezası, mutlaka zindan veya çok acı bir azap (*işkence*) olmalıdır."

26. Şöyle dedi (*Yusuf*): "O, benim gönlümü çelmek istedi." Onun (*kadının*) ailesinden bir şahit (*gözlemci*) de şöyle şahitlik (*gözlemini ifade*) etti: "Eğer gömleği önden yırtılmışsa, kadın doğru; o yalancılardandır.

27. Ve eğer gömleği arkadan yırtılmışsa, kadın yalancıdır; o doğrulardandır."

28. Gömleğinin arkadan yırtıldığını görünce (*Zeliha'nın beyi*), dedi ki: "Düpedüz bu, siz kadınların düzeni (*fendi*)dir; nitekim sizin fendiniz pek yamandır.

29. Yusuf, bundan yüz çevir (*olaydan kimseye söz etme*) ve sen (*Zeliha*), günahının bağışlanmasını dile; çünkü kesinlikle sen hata işleyenlerdensin!"

30. Şehirde birtakım kadınlar da dediler ki: "Aziz (*hazine vezirin*)'in karısı, sevdası yüreğine işleyen delikanlısı (*genç uşağı*)nın gönlünü çelmeye kalkışmış! Kesinlikle biz onu apaçık bir dalâlet (*sapıklık*) içinde görüyoruz."

فَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ اَرْسَلَتْ اِلَيْهِنَّ وَاَعْتَدَتْ لَهُنَّ مُتَّكَـًٔا
وَاٰتَتْ كُلَّ وَاحِدَةٍ مِنْهُنَّ سِكّ۪ينًا وَقَالَتِ اخْرُجْ عَلَيْهِنَّۚ فَلَمَّا
رَاَيْنَهُٓ اَكْبَرْنَهُ وَقَطَّعْنَ اَيْدِيَهُنَّ وَقُلْنَ حَاشَ لِلّٰهِ مَا هٰذَا بَشَرًاۜ اِنْ
هٰذَٓا اِلَّا مَلَكٌ كَر۪يمٌ ﴿٣١﴾ قَالَتْ فَذٰلِكُنَّ الَّذ۪ي لُمْتُنَّن۪ي ف۪يهِۜ وَلَقَدْ
رَاوَدْتُهُ عَنْ نَفْسِه۪ فَاسْتَعْصَمَۜ وَلَئِنْ لَمْ يَفْعَلْ مَٓا اٰمُرُهُ لَيُسْجَنَنَّ
وَلَيَكُونًا مِنَ الصَّاغِر۪ينَ ﴿٣٢﴾ قَالَ رَبِّ السِّجْنُ اَحَبُّ اِلَيَّ مِمَّا
يَدْعُونَن۪ٓي اِلَيْهِۚ وَاِلَّا تَصْرِفْ عَنّ۪ي كَيْدَهُنَّ اَصْبُ اِلَيْهِنَّ وَاَكُنْ
مِنَ الْجَاهِل۪ينَ ﴿٣٣﴾ فَاسْتَجَابَ لَهُ رَبُّهُ فَصَرَفَ عَنْهُ كَيْدَهُنَّۜ اِنَّهُ
هُوَ السَّم۪يعُ الْعَل۪يمُ ﴿٣٤﴾ ثُمَّ بَدَا لَهُمْ مِنْ بَعْدِ مَا رَاَوُا الْاٰيَاتِ
لَيَسْجُنُنَّهُ حَتّٰى ح۪ينٍ ﴿٣٥﴾ وَدَخَلَ مَعَهُ السِّجْنَ فَتَيَانِۜ قَالَ
اَحَدُهُمَٓا اِنّ۪ٓي اَرٰين۪ٓي اَعْصِرُ خَمْرًاۚ وَقَالَ الْاٰخَرُ اِنّ۪ٓي اَرٰين۪ٓي
اَحْمِلُ فَوْقَ رَأْس۪ي خُبْزًا تَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْهُۜ نَبِّئْنَا بِتَأْو۪يلِه۪ۚ اِنَّا
نَرٰيكَ مِنَ الْمُحْسِن۪ينَ ﴿٣٦﴾ قَالَ لَا يَأْت۪يكُمَا طَعَامٌ تُرْزَقَانِه۪ٓ اِلَّا
نَبَّأْتُكُمَا بِتَأْو۪يلِه۪ قَبْلَ اَنْ يَأْتِيَكُمَاۜ ذٰلِكُمَا مِمَّا عَلَّمَن۪ي رَبّ۪يۜ اِنّ۪ي
تَرَكْتُ مِلَّةَ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَهُمْ بِالْاٰخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿٣٧﴾

31. Nitekim (*Zeliha*) onların dedikodularını duyunca, kendilerine haber saldı ve onlar için bir kerevet hazırladı... Herbiri(*nin eli*) ne bir bıçak verdi ve (*meyvelerini soyup yerlerken*),"Onların karşısına çık!" dedi (*Yusuf'a*). Nitekim onu gördüklerinde, şahane (*çok yakışıklı*) buldu ve (*şaşkınlıklarından ötürü*) ellerini kestiler: "Haşa" dediler, "Allah için, bu insan değil; kesinlikle bu, kerîm (*çok asîl/çok değerli*) bir melektir!"

32. "İşte" dedi (*Zeliha*), "Hakkında beni kınadığınız kişi budur! Andolsun, onun gönlünü çelmeye kalkıştım; ama çok iffetli davrandı! Eğer kendisine emrettiğimi yapmazsa, mutlaka zindana atılacak ve mutlaka horlananlardan olacaktır."

33. "Ey rabbim!" dedi (*Yusuf*), "Bu (*kadı*)nların beni (*yapmaya*) çağırdıkları şeyden zindan bana daha sevimlidir. Eğer onların fendini başımdan savmazsan, kendilerine gönül verir ve cahillerden olurum."

34. Dolayısıyla rabbi duasını kabul buyurup, onların fendini başından savdı. Elbette O hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.

35. Üstelik âyet (*Yusuf'un masumiyetine dair kesin delil*)leri görmelerinden sonra kendilerine, (*sırf dedikoduyu kesmek için*) bir süreye kadar onu zindana atmaları gerekli gözüktü.

36. Onunla birlikte zindana iki delikanlı (*hizmet eri*) girmişti... Bunlardan biri, "Ben (*rüyada*) kendimi şarap sıkarken görüyorum" dedi. Öteki de, "Ben" dedi, "Başımın üstünde, kuşların gagaladığı bir ekmek taşıdığımı görüyorum. Bize bunun tabirini (*yorumunu*) bildir! Kesinlikle biz seni iyi (*rüya tabir eden*)lerden görüyoruz."

37. Şöyle dedi (*Yusuf*): "Verileceğiniz aş, daha önünüze gelmeden onun yorumunu kesinlikle size bildiririm; bu da rabbimin bana öğrettiklerindendir! Ben, Allah'a inanmayan ve ahireti pervasızca inkâr eden bir toplumun milleti (*inanç sistemi*)ni terk ettim.

وَاتَّبَعْتُ مِلَّةَ اٰبَاۤءِيۤ اِبْرٰهِيمَ وَاِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَۜ مَا كَانَ
لَنَاۤ اَنْ نُشْرِكَ بِاللّٰهِ مِنْ شَيْءٍۜ ذٰلِكَ مِنْ فَضْلِ اللّٰهِ عَلَيْنَا
وَعَلَى النَّاسِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٣٨﴾ يَا
صَاحِبَيِ السِّجْنِ ءَاَرْبَابٌ مُتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ اَمِ اللّٰهُ الْوَاحِدُ
الْقَهَّارُۜ ﴿٣٩﴾ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهٖۤ اِلَّاۤ اَسْمَاۤءً سَمَّيْتُمُوهَاۤ
اَنْتُمْ وَاٰبَاۤؤُ۬كُمْ مَاۤ اَنْزَلَ اللّٰهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍۜ اِنِ الْحُكْمُ اِلَّا
لِلّٰهِۜ اَمَرَ اَلَّا تَعْبُدُوۤا اِلَّاۤ اِيَّاهُۜ ذٰلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ
النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٠﴾ يَا صَاحِبَيِ السِّجْنِ اَمَّاۤ اَحَدُكُمَا
فَيَسْقِي رَبَّهُ خَمْرًاۚ وَاَمَّا الْاٰخَرُ فَيُصْلَبُ فَتَاْكُلُ الطَّيْرُ
مِنْ رَاْسِهٖۜ قُضِيَ الْاَمْرُ الَّذِي فِيهِ تَسْتَفْتِيَانِۜ ﴿٤١﴾ وَقَالَ
لِلَّذِي ظَنَّ اَنَّهُ نَاجٍ مِنْهُمَا اذْكُرْنِي عِنْدَ رَبِّكَۘ فَاَنْسٰيهُ
الشَّيْطَانُ ذِكْرَ رَبِّهٖ فَلَبِثَ فِي السِّجْنِ بِضْعَ سِنِينَۜ ﴿٤٢﴾
وَقَالَ الْمَلِكُ اِنِّيۤ اَرٰى سَبْعَ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَاْكُلُهُنَّ سَبْعٌ
عِجَافٌ وَسَبْعَ سُنْبُلَاتٍ خُضْرٍ وَاُخَرَ يَابِسَاتٍۜ يَاۤ اَيُّهَا
الْمَلَاُ اَفْتُونِي فِي رُءْيَايَ اِنْ كُنْتُمْ لِلرُّءْيَا تَعْبُرُونَ ﴿٤٣﴾

38. Atalarım İbrahim, İshak ve Yakub'un milletine uydum. Bizim, Allah'a herhangi bir şeyi ortak koşmaya hakkımız yoktur. İşte bu (*tevhit dini*), Allah'ın bize ve sair insanlara bir lütfudur ve fakat insanların pekçoğu şükretmezler.

39. Ey zindan arkadaşları! Ayrı ayrı tanrılar mı, yoksa kahhâr (*evrenin mutlak hakimi*) bir Allah mı daha iyidir?

40. O'nun dışında siz, kendinizin ve atalarınızın taktığınız (*ilah diye nitelendirdiğiniz*) birtakım isimlere tapıyorsunuz! Allah, onlara (*tapılmasma*) dair hiçbir sultan (*yetki/kanıt*) indirmemiştir. Hüküm ancak Allah'ındır, yalnız kendisine ibadet (*kulluk*) etmenizi emretmiştir. İşte dosdoğru din budur ve fakat insanların pekçoğu bilmezler!

41. Ey zindan arkadaşları, ikinizden birine gelince, efendisine şarap sunacak; öbürü de asılacak ve kuşlar başını gagalayacaktır. Fetva (*yorum*) istediğiniz mesele hükme bağlanmıştır."

42. İkisinden, kurtulacağını umduğu kişiye dedi ki: "Sen, efendinin huzurunda beni an!" Ancak şeytan, efendisine anlatmayı ona unutturdu; dolayısıyla birkaç yıl daha zindanda kaldı.

43. Kral dedi ki: "Kesinlikle ben, rüyamda yedi cılız (*sığır*)ın yediği yedi tavlı sığır ve yedi yeşil başakla diğer kuru (*başak*)lar görüyorum. Ey ileri gelenler, rüyamı bana tabir edin (*yorumlayın*)! Eğer gerçekten siz, rüya tabir edenler iseniz..."

قَالُوا اَضْغَاثُ اَحْلَامٍ وَمَا نَحْنُ بِتَأْوِيلِ الْاَحْلَامِ بِعَالِمِينَ
﴿٤٤﴾ وَقَالَ الَّذِي نَجَا مِنْهُمَا وَادَّكَرَ بَعْدَ اُمَّةٍ اَنَا اُنَبِّئُكُمْ بِتَأْوِيلِهِ
فَاَرْسِلُونِ ﴿٤٥﴾ يُوسُفُ اَيُّهَا الصِّدِّيقُ اَفْتِنَا فِي سَبْعِ بَقَرَاتٍ
سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ وَسَبْعِ سُنْبُلَاتٍ خُضْرٍ وَاُخَرَ
يَابِسَاتٍ لَعَلِّي اَرْجِعُ اِلَى النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٤٦﴾ قَالَ
تَزْرَعُونَ سَبْعَ سِنِينَ دَاَبًا فَمَا حَصَدْتُمْ فَذَرُوهُ فِي سُنْبُلِهِ اِلَّا
قَلِيلًا مِمَّا تَأْكُلُونَ ﴿٤٧﴾ ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ سَبْعٌ شِدَادٌ يَأْكُلْنَ
مَا قَدَّمْتُمْ لَهُنَّ اِلَّا قَلِيلًا مِمَّا تُحْصِنُونَ ﴿٤٨﴾ ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ
ذٰلِكَ عَامٌ فِيهِ يُغَاثُ النَّاسُ وَفِيهِ يَعْصِرُونَ ﴿٤٩﴾ وَقَالَ الْمَلِكُ
ائْتُونِي بِهِ فَلَمَّا جَاءَهُ الرَّسُولُ قَالَ ارْجِعْ اِلَى رَبِّكَ فَسْـَٔلْهُ مَا بَالُ
النِّسْوَةِ الّٰتِي قَطَّعْنَ اَيْدِيَهُنَّ اِنَّ رَبِّي بِكَيْدِهِنَّ عَلِيمٌ ﴿٥٠﴾ قَالَ مَا
خَطْبُكُنَّ اِذْ رَاوَدْتُنَّ يُوسُفَ عَنْ نَفْسِهِ قُلْنَ حَاشَ لِلّٰهِ مَا عَلِمْنَا
عَلَيْهِ مِنْ سُوٓءٍ قَالَتِ امْرَاَتُ الْعَزِيزِ الْـٰٔنَ حَصْحَصَ الْحَقُّ اَنَا
رَاوَدْتُهُ عَنْ نَفْسِهِ وَاِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٥١﴾ ذٰلِكَ لِيَعْلَمَ
اَنِّي لَمْ اَخُنْهُ بِالْغَيْبِ وَاَنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِي كَيْدَ الْخَائِنِينَ ﴿٥٢﴾

44. Dediler ki: "Karmakarışık düşler... Biz, bu (*tür*) düşleri yorumlamayı bilmeyiz."

45. O ikinin kurtulanı, nice zaman sonra (*Yusuf'u*) hatırlayıp, "Ben" dedi, "Bunun yorumunu size bildiririm; hemen beni (*zindana*) gönderin!"

46. "Yusuf, ey sıddîk (*sözü-özü doğru kişi*)!" (*dedi*), "Yedi cılız (*sığır*)ın yediği yedi tavlı sığır ve yedi yeşil başakla diğer kuru (*başak*)ları bize yorumla; ta ki insanlara döneyim, umarım onlar da (*senin bilgeliğini*) bilirler."

47. Şöyle dedi (*Yusuf*): 'Adetiniz uyarınca yedi yıl ekersiniz; biçtiğiniz ekinleri, tüketeceğiniz az miktar hariç, başağında bırakı(*p depolayı*)n.

48. Sonra onların ardından yedi şiddet (*kıtlık*) yılı gelecek ki, kaldıracağınız az miktar (*tohumluk*) hariç, bunlar için yaptığınız yatırımı (*depoladığınız erzakı*) tüketecektir.

49. Sonra bunların ardından bir yıl gelecek ki, o yıl insanlar bol yağmur alacaklar ve (*sıkmalık ürünlerini*) sıkacaklardır."

50. Kral, "Onu bana getirin!" dedi. Bunun üzerine elçisi, onun yanına (*zindana*) gelince, şöyle dedi (*Yusuf*): "Efendine dön de ona sor: Ellerini kesen kadınların derdi neydi? Kuşkusuz rabbim, onların kurdukları düzeni hakkıyla bilendir."

51. Kral (*divanına topladığı kadınlara*), "Sizin derdiniz neydi ki, Yusuf'u baştan çıkarmaya kalkıştınız?" diye sordu. "Hâşâ, Allah için, biz onda hiçbir kötülük belirtisi görmedik!" dediler. Aziz'in karısı da, "Şimdi" dedi, "Hakikat apaçık meydana çıktı. Ben onu baştan çıkarmaya kalkıştım ve o, kesinlikle doğrulardandır!"

52. "Bu (*soruşturma isteğim*)" (*dedi Yusuf*), "Ona (*Aziz'e*) gıyabında asla hiyanet etmediğimi bilmesi içindir. Nitekim Allah, hiyanet edenlerin hilesi (*düzeni*)ni yüze çıkarmaz.

وَمَٓا اُبَرِّئُ نَفْس۪يۚ اِنَّ النَّفْسَ لَاَمَّارَةٌ بِالسُّٓوءِ اِلَّا مَا رَحِمَ رَبّ۪يۜ
اِنَّ رَبّ۪ي غَفُورٌ رَح۪يمٌ ﴿٥٣﴾ وَقَالَ الْمَلِكُ ائْتُون۪ي بِه۪ٓ اَسْتَخْلِصْهُ
لِنَفْس۪يۚ فَلَمَّا كَلَّمَهُ قَالَ اِنَّكَ الْيَوْمَ لَدَيْنَا مَك۪ينٌ اَم۪ينٌ ﴿٥٤﴾
قَالَ اجْعَلْن۪ي عَلٰى خَزَٓائِنِ الْاَرْضِۚ اِنّ۪ي حَف۪يظٌ عَل۪يمٌ ﴿٥٥﴾
وَكَذٰلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْاَرْضِۚ يَتَبَوَّاُ مِنْهَا حَيْثُ يَشَٓاءُۜ
نُص۪يبُ بِرَحْمَتِنَا مَنْ نَشَٓاءُ وَلَا نُض۪يعُ اَجْرَ الْمُحْسِن۪ينَ ﴿٥٦﴾
وَلَاَجْرُ الْاٰخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿٥٧﴾ وَجَٓاءَ
اِخْوَةُ يُوسُفَ فَدَخَلُوا عَلَيْهِ فَعَرَفَهُمْ وَهُمْ لَهُ مُنْكِرُونَ ﴿٥٨﴾
وَلَمَّا جَهَّزَهُمْ بِجَهَازِهِمْ قَالَ ائْتُون۪ي بِاَخٍ لَكُمْ مِنْ اَب۪يكُمْۚ
اَلَا تَرَوْنَ اَنّ۪ٓي اُوفِي الْكَيْلَ وَاَنَا۬ خَيْرُ الْمُنْزِل۪ينَ ﴿٥٩﴾ فَاِنْ لَمْ
تَأْتُون۪ي بِه۪ فَلَا كَيْلَ لَكُمْ عِنْد۪ي وَلَا تَقْرَبُونِ ﴿٦٠﴾ قَالُوا سَنُرَاوِدُ
عَنْهُ اَبَاهُ وَاِنَّا لَفَاعِلُونَ ﴿٦١﴾ وَقَالَ لِفِتْيَانِهِ اجْعَلُوا بِضَاعَتَهُمْ
ف۪ي رِحَالِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَعْرِفُونَهَٓا اِذَا انْقَلَبُٓوا اِلٰٓى اَهْلِهِمْ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿٦٢﴾ فَلَمَّا رَجَعُٓوا اِلٰٓى اَب۪يهِمْ قَالُوا يَٓا اَبَانَا مُنِعَ
مِنَّا الْكَيْلُ فَاَرْسِلْ مَعَنَٓا اَخَانَا نَكْتَلْ وَاِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ﴿٦٣﴾

53. Nefsimi de aklamıyorum; çünkü her nefis, rabbimin esirgediği hariç, elbette her dem kötülüğü emreder. Kuşkusuz rabbim çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir."

54. Kral, "Onu bana getirin; onu kendime has (*danışman*) yapacağım" dedi. Nitekim kendisiyle konuşunca, "Kesinlikle sen, bugün bizim katımızda çok itibarlı, çok güvenilir birisin!" dedi

55. Şöyle dedi (*Yusuf*): "Beni bu ülke hazinelerinin başına getir; kesinlikle ben, (*kamu malını*) hakkıyla koruyanım, (*idaresini*) hakkıyla bilenim."

56. Böylece Yusuf'u o ülkede konumlandırdık. Oranın istediği yerinde mekân tutardı. Biz, dilediğimize rahmetimizi ulaştırır ve iyi davrananların mükâfatını zayi etmeyiz.

57. Ahiret mükâfatı ise, iman eden ve takvalı olanlar için elbette daha hayırlıdır.

58. Yusuf'un kardeşleri (*erzak alımı için Mısır'a*) gelip, onun yanına girdiler; nitekim onları tanıdı ve onlar onu hepten yabancı buldular.

59. Kendilerini (*erzak*) yükleriyle donatınca, dedi ki: "Babanızdan kardeşinizi de (*gelecek sefer*) bana getirin! Görüyorsunuz ya, kesinlikle ben, eksiksiz ölçüm yapıyorum ve ben, konuk ağırlayanların en iyisi (*cömerdi*)yim.

60. Böyle iken eğer onu bana getimezseniz, katımda size verilecek hiçbir ölçek (*erzak*) yoktur ve bana yaklaşmayın!"

61. "Onun için babasının gönlünü yapmaya çalışacağız; kesinlikle biz (*bunu*) yapacağız" dediler.

62. Delikanlı (*memur*)larına da, "Onların (*takas için getirdikleri*) mallarını yüklerine koyun; belki ailelerine döndüklerinde farkına varır, belki geri dönerler" dedi.

63. Babalarına döndüklerinde, "Babamız!" dediler, "Ölçüm bize yasaklandı. Kardeşimiz (*Bünyamin'*)i bizimle gönder de ölçüm yaptıralım; kesinlik biz ona göz kulak oluruz."

قَالَ هَلْ اٰمَنُكُمْ عَلَيْهِ اِلَّا كَمَٓا اَمِنْتُكُمْ عَلٰٓى اَخِيهِ مِنْ
قَبْلُ فَاللّٰهُ خَيْرٌ حَافِظاً وَهُوَ اَرْحَمُ الرَّاحِم۪ينَ ﴿٦٤﴾ وَلَمَّا
فَتَحُوا مَتَاعَهُمْ وَجَدُوا بِضَاعَتَهُمْ رُدَّتْ اِلَيْهِمْ قَالُوا يَٓا اَبَانَا
مَا نَبْغ۪ي هٰذِه۪ بِضَاعَتُنَا رُدَّتْ اِلَيْنَا وَنَم۪يرُ اَهْلَنَا وَنَحْفَظُ
اَخَانَا وَنَزْدَادُ كَيْلَ بَع۪يرٍ ذٰلِكَ كَيْلٌ يَس۪يرٌ ﴿٦٥﴾ قَالَ لَنْ
اُرْسِلَهُ مَعَكُمْ حَتّٰى تُؤْتُونِ مَوْثِقاً مِنَ اللّٰهِ لَتَأْتُنَّن۪ي بِه۪ٓ اِلَّٓا اَنْ
يُحَاطَ بِكُمْ فَلَمَّٓا اٰتَوْهُ مَوْثِقَهُمْ قَالَ اللّٰهُ عَلٰى مَا نَقُولُ وَك۪يلٌ
﴿٦٦﴾ وَقَالَ يَا بَنِيَّ لَا تَدْخُلُوا مِنْ بَابٍ وَاحِدٍ وَادْخُلُوا
مِنْ اَبْوَابٍ مُتَفَرِّقَةٍ وَمَٓا اُغْن۪ي عَنْكُمْ مِنَ اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ
اِنِ الْحُكْمُ اِلَّا لِلّٰهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَعَلَيْهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ
﴿٦٧﴾ وَلَمَّا دَخَلُوا مِنْ حَيْثُ اَمَرَهُمْ اَبُوهُمْ مَا كَانَ يُغْن۪ي
عَنْهُمْ مِنَ اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ اِلَّا حَاجَةً ف۪ي نَفْسِ يَعْقُوبَ
قَضٰيهَا وَاِنَّهُ لَذُو عِلْمٍ لِمَا عَلَّمْنَاهُ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا
يَعْلَمُونَ ﴿٦٨﴾ وَلَمَّا دَخَلُوا عَلٰى يُوسُفَ اٰوٰٓى اِلَيْهِ اَخَاهُ
قَالَ اِنّ۪ٓي اَنَا اَخُوكَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٦٩﴾

64. "Size" dedi (*Yakub*), "Daha önce kardeşini güvendiğim kadar onu ancak güvenirim. İmdi Allah en iyi koruyandır ve O, erham'ur-râhimîn (*esirgeyenlerin en esirgeyeni*) dir."

65. Yüklerini açıp, ana mallarının kendilerine geri verildiğini görünce dediler ki: ""Babamız, daha ne istiyoruz? İşte ana malımız bize geri verilmiş; (*onunla*) ailemize erzak getiririz, kardeşimize göz kulak oluruz, ölçeği de bir deve yükü artırırız. Bu, kolay(*ca verilecek*) bir ölçektir."

66. Şöyle dedi: "Kuşatılma (*çaresiz bırakılma*) durumunuz hariç, mutlaka onu bana getireceğinize dair Allah adına bana kesin söz vermeden, asla onu sizinle göndermem!" Kendisine kesin söz verdiklerinde de, "Allah, söylediklerimize vekildir!" dedi.

67. Bir de, "Oğullarım!" dedi, "Bir kapıdan girmeyin, ayrı kapılardan girin! Allah'(*ın yazısın*)a karşı size bir yararım olmaz; hüküm ancak Allah'ındır. Ben yalnız O'na tevekkül ettim (*bel bağladım*) ve tevekkül edenler, yalnız O'na tevekkül etsinler!"

68. Babalarının emrettiği şekilde (*ayrı kapılardan*) girdiklerinde, Allah'(*ın yazısın*)a karşı onlara (*bu giriş*) hiçbir yarar sağlayacak değildi; ancak Yakub'un içindeki bir istek yerine getirildi. Kuşkusuz o, kendisine öğrettiğimiz bir ilim sahibidir ve fakat insanların pekçoğu bilmezler.

69. Yusuf'un huzuruna girdiklerinde, (*öz*) kardeşini yanına aldı: "Kesinlikle ben" dedi, "Senin kardeşinim... Artık onların (*bize*) yaptıklarına üzülme!"

فَلَمَّا جَهَّزَهُمْ بِجَهَازِهِمْ جَعَلَ السِّقَايَةَ فِي رَحْلِ اَخِيهِ
ثُمَّ اَذَّنَ مُؤَذِّنٌ اَيَّتُهَا الْعِيرُ اِنَّكُمْ لَسَارِقُونَ ﴿٧٠﴾ قَالُوا
وَاَقْبَلُوا عَلَيْهِمْ مَاذَا تَفْقِدُونَ ﴿٧١﴾ قَالُوا نَفْقِدُ صُوَاعَ
الْمَلِكِ وَلِمَنْ جَٓاءَ بِهِ حِمْلُ بَعِيرٍ وَاَنَا بِهِ زَعِيمٌ ﴿٧٢﴾
قَالُوا تَاللّٰهِ لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَا جِئْنَا لِنُفْسِدَ فِي الْاَرْضِ وَمَا
كُنَّا سَارِقِينَ ﴿٧٣﴾ قَالُوا فَمَا جَزَٓاؤُهُٓ اِنْ كُنْتُمْ كَاذِبِينَ
﴿٧٤﴾ قَالُوا جَزَٓاؤُهُ مَنْ وُجِدَ فِي رَحْلِهِ فَهُوَ جَزَٓاؤُهُ كَذٰلِكَ
نَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿٧٥﴾ فَبَدَاَ بِاَوْعِيَتِهِمْ قَبْلَ وِعَٓاءِ اَخِيهِ
ثُمَّ اسْتَخْرَجَهَا مِنْ وِعَٓاءِ اَخِيهِ كَذٰلِكَ كِدْنَا لِيُوسُفَ مَا
كَانَ لِيَاْخُذَ اَخَاهُ فِي دِينِ الْمَلِكِ اِلَّا اَنْ يَشَٓاءَ اللّٰهُ نَرْفَعُ
دَرَجَاتٍ مَنْ نَشَٓاءُ وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ ﴿٧٦﴾ قَالُوا
اِنْ يَسْرِقْ فَقَدْ سَرَقَ اَخٌ لَهُ مِنْ قَبْلُ فَاَسَرَّهَا يُوسُفُ فِي
نَفْسِهِ وَلَمْ يُبْدِهَا لَهُمْ قَالَ اَنْتُمْ شَرٌّ مَكَانًا وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا
تَصِفُونَ ﴿٧٧﴾ قَالُوا يَٓا اَيُّهَا الْعَزِيزُ اِنَّ لَهُٓ اَبًا شَيْخًا كَبِيرًا
فَخُذْ اَحَدَنَا مَكَانَهُ اِنَّا نَرٰيكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٧٨﴾

70. Derken onları (*erzak*) yükleriyle donatınca, ölçeği kardeşinin yüküne koydu; sonra bir duyurucu, "Ey kervan(*cılar*), kesinlikle siz hırsızsınız!" diye (*arkalarından*) seslendi.

71. Onlara dönerek, "Ne yitirdiniz?" diye sordular.

72. "Kralın (*mücevher kaplı*) ölçeğini yitirdik ve onu getirene bir deve yükü (*erzak*) verilecektir" dediler. "Ben de buna (*verilecek ödüle*) kefilim!" (*dedi Yusuf.*)

73. "Tallahi!" dediler, "Bu yer (*ülke*)de bozgunculuk yapmaya gelmediğimizi ve hırsız olmadığımızı siz de mutlaka bilirsiniz."

74. "Eğer yalancıysanız, (*sizce hırsızın*) cezası nedir?" diye sordular.

75. Dediler ki: "Kimin yükünde bulunursa, cezası onun kendisi (*çaldığı mal karşılığında esir edilmesi*)dir. Biz, zalimlik (*hırsızlık*) edenleri böyle cezalandırırız."

76. Bunun üzerine (*aramaya*) kardeşinin yükünden önce onların yüklerinden başladı; sonra onu kardeşinin yükünden çıkardı. Biz Yusuf için böyle bir oyun (*senaryo*) kurduk; yoksa Allah dilemedikçe, kralın dini (*sistemi*)ne göre kardeşini alıkoyamazdı. Biz, dilediğimizi (*ilim sayesinde*) derecelerce yükseltiriz ve her bilenin üstünde bir daha iyi bilen vardır.

77. "Eğer o çaldıysa" dedi (*kardeş*)ler, "Daha önce de kardeşi çalmıştı !"[46] Ancak Yusuf, bunu içine attı ve onlara belli etmeden, "Siz" dedi, "Daha kötü konumdasınız; yaptığınız nitelendirmeyi Allah en iyi bilendir!"

78. "Ey Aziz (*Mısır hazineleri veziri*)!" dediler, "Onun ihtiyar, çok yaşlı bir babası var, dolayısıyla onun yerine içimizden birini al! Kesinlikle biz seni iyilik edenlerden görüyoruz."

(46) Kardeşlerin Yusuf'a isnat ettikleri hırsızlığa dair birkaç rivayetten biri şöyledir: Çocukluk döneminde putperestlerin tapınağına girmiş ve taptıkları altından mamul küçük bir putu alıp, toprağa gömmüştü.

قَالَ مَعَاذَ اللّٰهِ اَنْ نَأْخُذَ اِلَّا مَنْ وَجَدْنَا مَتَاعَنَا عِنْدَهُۙ اِنَّٓا
اِذًا لَظَالِمُونَ ﴿٧٩﴾ فَلَمَّا اسْتَيْـَٔسُوا مِنْهُ خَلَصُوا نَجِيًّاۜ
قَالَ كَبِيرُهُمْ اَلَمْ تَعْلَمُٓوا اَنَّ اَبَاكُمْ قَدْ اَخَذَ عَلَيْكُمْ
مَوْثِقًا مِنَ اللّٰهِ وَمِنْ قَبْلُ مَا فَرَّطْتُمْ فِي يُوسُفَۚ فَلَنْ اَبْرَحَ
الْاَرْضَ حَتّٰى يَأْذَنَ لِٓي اَبِٓي اَوْ يَحْكُمَ اللّٰهُ لِيۚ وَهُوَ خَيْرُ
الْحَاكِمِينَ ﴿٨٠﴾ اِرْجِعُٓوا اِلٰٓى اَبِيكُمْ فَقُولُوا يَٓا اَبَانَٓا اِنَّ
ابْنَكَ سَرَقَۚ وَمَا شَهِدْنَٓا اِلَّا بِمَا عَلِمْنَا وَمَا كُنَّا لِلْغَيْبِ
حَافِظِينَ ﴿٨١﴾ وَسْـَٔلِ الْقَرْيَةَ الَّتِي كُنَّا فِيهَا وَالْعِيرَ الَّتِٓي
اَقْبَلْنَا فِيهَاۜ وَاِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٨٢﴾ قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ
اَنْفُسُكُمْ اَمْرًاۜ فَصَبْرٌ جَمِيلٌۜ عَسَى اللّٰهُ اَنْ يَأْتِيَنِي بِهِمْ
جَمِيعًاۜ اِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٨٣﴾ وَتَوَلّٰى عَنْهُمْ وَقَالَ
يَٓا اَسَفٰى عَلٰى يُوسُفَ وَابْيَضَّتْ عَيْنَاهُ مِنَ الْحُزْنِ فَهُوَ
كَظِيمٌ ﴿٨٤﴾ قَالُوا تَاللّٰهِ تَفْتَؤُا تَذْكُرُ يُوسُفَ حَتّٰى تَكُونَ
حَرَضًا اَوْ تَكُونَ مِنَ الْهَالِكِينَ ﴿٨٥﴾ قَالَ اِنَّمَٓا اَشْكُوا
بَثِّي وَحُزْنِٓي اِلَى اللّٰهِ وَاَعْلَمُ مِنَ اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨٦﴾

79. Şöyle dedi (*Yusuf*): "Eşyamızı kimin yanında bulduksa, ondan başkasını almaktan Allah'a sığınırız; o takdirde biz kesinlikle, zalimlerden oluruz."

80. Artık on(*u ikna*)dan umutlarını kesince, baş başa verip konuşmak için bir kenara çekildiler. Büyükleri dedi ki: "Babanızın sizden Allah adına kesin söz aldığını, bundan önce de Yusuf hakkında işlediğiniz kusuru bilmez misiniz? Artık babam bana müsaade edinceye veya Allah, benim (*kardeşimi esaretten kurtarmam*) için hüküm verinceye kadar bu yer (*ülke*)den asla ayrılmayacağım. Allah, hakimlerin en iyisi (*âdili*)dir.

81. Babanıza dönüp, deyin ki: "Babamız, oğlun hırsızlık etti. Biz, ancak bildiğimize göre şahitlik ettik ve (*sana söz verirken*) elbette gaybı (*onun hırsızlık edeceğini*) bilenler değildik.

82. Bulunduğumuz kent ve beraber geldiğimiz kervan (*halkın*)a sor; biz doğru söyleyenleriz."

83. Şöyle dedi (*Yakub*): "Gerçek şu ki, nefsiniz sizi bir işe bulaştırdı; artık güzelce (*dövünmeden*) sabretmeliyim. Umarım ki Allah, onların (*üç oğlumun*) hepsini bana getirir; kuşkusuz O hakkıyla bilendir, çok hikmetlidir."

84. Onlardan yüz çevirdi ve, "Ey Yusuf'a olan hasretim (*yüreğimi dağladın*)!" dedi. Üzüntüden gözlerine ak düşmüştü; böyle iken o, hep yutkunan (*acısını içine atan*)dı.

85. "Tallahi" dediler, "Yusuf'u anıp duruyorsun; sonunda elden ayaktan düşeceksin veya helâk olanlardan olacaksın!"

86. "Ben" dedi (*Yakub*), "Tasamı ve üzüntümü ancak Allah'a yakınırım ve sizin bilmediğiniz pekçok şeyi, Allah tarafından (*vahiyle*) bilirim.

يَا بَنِيَّ اذْهَبُوا فَتَحَسَّسُوا مِنْ يُوسُفَ وَاَخِيهِ وَلَا تَايْـَٔسُوا
مِنْ رَوْحِ اللّٰهِ اِنَّهُ لَا يَايْـَٔسُ مِنْ رَوْحِ اللّٰهِ اِلَّا الْقَوْمُ
الْكَافِرُونَ ﴿٨٧﴾ فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَيْهِ قَالُوا يَٓا اَيُّهَا الْعَزِيزُ
مَسَّنَا وَاَهْلَنَا الضُّرُّ وَجِئْنَا بِبِضَاعَةٍ مُزْجٰيةٍ فَاَوْفِ لَنَا
الْكَيْلَ وَتَصَدَّقْ عَلَيْنَا اِنَّ اللّٰهَ يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِينَ
﴿٨٨﴾ قَالَ هَلْ عَلِمْتُمْ مَا فَعَلْتُمْ بِيُوسُفَ وَاَخِيهِ اِذْ
اَنْتُمْ جَاهِلُونَ ﴿٨٩﴾ قَالُٓوا ءَاِنَّكَ لَاَنْتَ يُوسُفُ قَالَ
اَنَا يُوسُفُ وَهٰذَٓا اَخِي قَدْ مَنَّ اللّٰهُ عَلَيْنَا اِنَّهُ مَنْ يَتَّقِ
وَيَصْبِرْ فَاِنَّ اللّٰهَ لَا يُضِيعُ اَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٩٠﴾ قَالُوا
تَاللّٰهِ لَقَدْ اٰثَرَكَ اللّٰهُ عَلَيْنَا وَاِنْ كُنَّا لَخَاطِـِٔينَ ﴿٩١﴾ قَالَ
لَا تَثْرِيبَ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ يَغْفِرُ اللّٰهُ لَكُمْ وَهُوَ اَرْحَمُ
الرَّاحِمِينَ ﴿٩٢﴾ اِذْهَبُوا بِقَمِيصِي هٰذَا فَاَلْقُوهُ عَلٰى وَجْهِ
اَبِي يَاْتِ بَصِيرًا وَأْتُونِي بِاَهْلِكُمْ اَجْمَعِينَ ﴿٩٣﴾ وَلَمَّا
فَصَلَتِ الْعِيرُ قَالَ اَبُوهُمْ اِنِّي لَاَجِدُ رِيحَ يُوسُفَ لَوْلَٓا اَنْ
تُفَنِّدُونِ ﴿٩٤﴾ قَالُوا تَاللّٰهِ اِنَّكَ لَفِي ضَلَالِكَ الْقَدِيمِ ﴿٩٥﴾

87. Oğullarım, gidin, Yusuf'u ve kardeşini iyice araştırın ve Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin; çünkü kâfir olanlar, ancak Allah'ın rahmetinden ümit keserler!"

88. Bunun üzerine (*Mısır'a varıp*) onun yanına girdiklerinde, "Ey Aziz!" dediler, "Biz ve ailemiz kıtlık çekmekteyiz ve (*takas için*) değeri düşük bir malla geldik; ama bize ölçümü tam yap ve bize bağışta bulun! Kuşkusuz Allah, bağış yapanları mükâfatlandırır."

89. "Cahillik döneminizde Yusuf'a ve kardeşine yaptıklarınızı biliyor musunuz?" dedi (*Yusuf*).

90. "Sen misin, gerçekten sen Yusuf musun?" dediler.: "Ben Yusuf'um" dedi, "Bu da benim kardeşimdir. Allah bize lütufta bulundu. Kim takvalı olur ve sabreder (*zorluklara göğüs gerer*)se, iyi davrananların ecrini (*mükâfatını*) Allah elbette zayi etmez."

91. "Tallahi!" dediler, "Kesinlikle Allah seni bizden üstün kıldı ve biz gerçekten hatalıyız."

92. Şöyle dedi (*Yusuf*): "Bugün size hiçbir kınama yoktur. Allah sizi bağışlasın ve O, merhametlilerin en merhametlisidir!

93. Şu gömleğimi götürüp, babamın yüzüne örtün, yeniden görmeye başlasın ve bütün ailenizle birlikte bana gelin."

94. Kervan (*Mısır'dan*) ayrıldığı sırada babaları, (*yanındakilere*) dedi ki: "Gerçekten ben Yusuf'un kokusunu alıyorum. Bunaklığıma yormasanız... (*onun yaşadığını size söylerdim.*)"

95. "Tallahi!" dediler, "Kesinlikle sen, çok eski (*yıllar önceki*) yanılgındasın."

فَلَمَّٓا اَنْ جَٓاءَ الْبَش۪يرُ اَلْقٰيهُ عَلٰى وَجْهِه۪ فَارْتَدَّ بَص۪يرًاۚ قَالَ
اَلَمْ اَقُلْ لَكُمْ اِنّ۪ٓي اَعْلَمُ مِنَ اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٩٦﴾ قَالُوا يَٓا
اَبَانَا اسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَٓا اِنَّا كُنَّا خَاطِـ۪ٔينَ ﴿٩٧﴾ قَالَ سَوْفَ
اَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبّ۪يۜ اِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّح۪يمُ ﴿٩٨﴾ فَلَمَّا دَخَلُوا
عَلٰى يُوسُفَ اٰوٰٓى اِلَيْهِ اَبَوَيْهِ وَقَالَ ادْخُلُوا مِصْرَ اِنْ شَٓاءَ
اللّٰهُ اٰمِن۪ينَۜ ﴿٩٩﴾ وَرَفَعَ اَبَوَيْهِ عَلَى الْعَرْشِ وَخَرُّوا لَهُ سُجَّدًاۚ
وَقَالَ يَٓا اَبَتِ هٰذَا تَأْو۪يلُ رُءْيَايَ مِنْ قَبْلُۘ قَدْ جَعَلَهَا رَبّ۪ي
حَقًّاۜ وَقَدْ اَحْسَنَ ب۪ٓي اِذْ اَخْرَجَن۪ي مِنَ السِّجْنِ وَجَٓاءَ بِكُمْ
مِنَ الْبَدْوِ مِنْ بَعْدِ اَنْ نَزَغَ الشَّيْطَانُ بَيْن۪ي وَبَيْنَ اِخْوَت۪يۜ اِنَّ
رَبّ۪ي لَط۪يفٌ لِمَا يَشَٓاءُۜ اِنَّهُ هُوَ الْعَل۪يمُ الْحَك۪يمُ ﴿١٠٠﴾ رَبِّ قَدْ
اٰتَيْتَن۪ي مِنَ الْمُلْكِ وَعَلَّمْتَن۪ي مِنْ تَأْو۪يلِ الْاَحَاد۪يثِۚ فَاطِرَ
السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ اَنْتَ وَلِيّ۪ فِي الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِۚ تَوَفَّن۪ي
مُسْلِمًا وَاَلْحِقْن۪ي بِالصَّالِح۪ينَ ﴿١٠١﴾ ذٰلِكَ مِنْ اَنْبَٓاءِ الْغَيْبِ
نُوح۪يهِ اِلَيْكَۚ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ اِذْ اَجْمَعُٓوا اَمْرَهُمْ وَهُمْ
يَمْكُرُونَ ﴿١٠٢﴾ وَمَٓا اَكْثَرُ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِن۪ينَ ﴿١٠٣﴾

96. Derken müjdeci gelip, onu (*gömleği*) yüzüne örtünce yeniden görmeye başladı: "Ben" dedi, "Sizin bilmediğiniz birçok şeyi Allah tarafından (*vahiyle*) bildiğimi size demedim mi?"

97. "Ey babamız!" dediler, "Günahlarımızdan ötürü bize mağfiret dile; biz gerçekten hatalıyız!"

98. Dedi ki: "Rabbimden sizi bağışlamasını dileyeceğim; kuşkusuz O çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir!"

99. Derken (*ailece Mısır'a göçüp*) Yusuf'un yanına girdiklerinde, ebeveynini yanına aldı ve şöyle dedi: "İnşallah, güven içinde olarak Mısır'a girin (*yerleşin*)!"

100. Ebeveynini tahtının üstüne çıkardı ve ona secdeye kapandılar: "Babacığım" dedi, "İşte daha önce gördüğüm rüyanın yorumu! Rabbim onu gerçekleştirdi ve bana ihsan (*büyük lütuf*)da bulundu; şöyle ki beni zindandan çıkardı ve şeytan, benimle kardeşlerimin arasını bozduktan (*bunca yıl*) sonra, sizi badiye (*çöl*)den getirdi. Şübhesiz rabbim, dilediğine çok lütufkârdır. Kesinlikle O hakkıyla bilendir, çok hikmetlidir.

101. Ey rabbim, bana mülk (*saltanat*) verdin ve bana söz (*düş*)lerin yorumunu öğrettin. Ey göklerin ve yerin eşsiz yaratıcısı, benim dünya ve ahirette velim sensin! Beni, müslüman olarak vefat ettir ve salihler (*zümresin*)e ilhak et (*kat*)!"

102. İşte bu anlatılanlar, gaybın (*bilmediğin geçmişin*) haberlerindendir; bunları sana vahyediyoruz! Oysa onlar (*kardeşler*), yapacakları işe oy birliğiyle karar verirler ve düzen kurarlarken sen yanlarında değildin.

103. Ne var ki insanların birçoğu, ne kadar hırslı (*aşırı istekli*) olsan da inanacak değildirler.

وَمَا تَسْـَٔلُهُمْ عَلَيْهِ مِنْ اَجْرٍۜ اِنْ هُوَ اِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿١٠٤﴾
وَكَاَيِّنْ مِنْ اٰيَةٍ فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ يَمُرُّونَ عَلَيْهَا وَهُمْ
عَنْهَا مُعْرِضُونَ ﴿١٠٥﴾ وَمَا يُؤْمِنُ اَكْثَرُهُمْ بِاللّٰهِ اِلَّا وَهُمْ
مُشْرِكُونَ ﴿١٠٦﴾ اَفَاَمِنُوا اَنْ تَأْتِيَهُمْ غَاشِيَةٌ مِنْ عَذَابِ
اللّٰهِ اَوْ تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٠٧﴾ قُلْ
هٰذِهِ سَبِيلِي اَدْعُوا اِلَى اللّٰهِ عَلٰى بَصِيرَةٍ اَنَا وَمَنِ اتَّبَعَنِيۜ
وَسُبْحَانَ اللّٰهِ وَمَا اَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٨﴾ وَمَا اَرْسَلْنَا
مِنْ قَبْلِكَ اِلَّا رِجَالًا نُوحِي اِلَيْهِمْ مِنْ اَهْلِ الْقُرٰىۜ اَفَلَمْ
يَسِيرُوا فِي الْاَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ
مِنْ قَبْلِهِمْۜ وَلَدَارُ الْاٰخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ اتَّقَوْاۜ اَفَلَا تَعْقِلُونَ
﴿١٠٩﴾ حَتّٰى اِذَا اسْتَيْـَٔسَ الرُّسُلُ وَظَنُّوا اَنَّهُمْ قَدْ كُذِبُوا
جَاءَهُمْ نَصْرُنَاۙ فَنُجِّيَ مَنْ نَشَاءُۜ وَلَا يُرَدُّ بَأْسُنَا عَنِ الْقَوْمِ
الْمُجْرِمِينَ ﴿١١٠﴾ لَقَدْ كَانَ فِي قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِاُولِي
الْاَلْبَابِۜ مَا كَانَ حَدِيثًا يُفْتَرٰى وَلٰكِنْ تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ
يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ كُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١١١﴾

104. Halbuki sen, buna (*tebliğ görevine*) karşı onlardan hiçbir ücret istemiyorsun; o (*Kur'an*) da ancak bütün alemlere bir zikir (*uyarı/öğüt*)dir.

105. Göklerde ve yerde nice âyet (*önemli delil*)ler vardır; ama onlara aldırış etmeden yanlarından geçip gidiyorlar.

106. Onların birçoğu da Allah'a ancak şirk (*ortak*) koşarak inanırlar.

107. Yoksa onlar, Allah'ın azabından bir kuşatıcı (*bela*)nın başlarına gelmesinden veya farkında değillerken o saat (*kıyamet*)in ansızın kendilerine gelip çatmasından güvende midirler?

108. De ki: "İşte bu, benim yolumdur! Basiret (*sağduyu*) uyarınca Allah'a davet ediyorum; ben ve bana uyanlar da. Allah'ı tesbih (*noksan sıfatlardan tenzih*) ederim ve kesinlikle ben, şirk (*ortak*) koşanlardan değilim."

109. Senden önce de ülkelerin halklarından, kendilerine vahyettiğimiz birtakım adamları ancak elçi gönderdik. İmdi o yer (*yöre*)de dolaşmadılar mı ki, onlardan öncekilerin akıbetlerinin nice olduğunu görsünler? Ahiret yurdu, takvalı (*günahtan sakınan*)lar için elbette daha hayırlıdır; böyle iken siz aklınızı kullanmaz mısınız?

110.Nihayet elçilerimiz, (*halklarının imanından*) ümitlerini kestikleri ve yalanlandıklarına kesin kanaat getirdiklerinde yardımımız kendilerine ulaştı; dilediğimiz kimseler de kurtarıldı. Bizim ezici gücümüz (*kahredici azabımız*), suçlu kavimden önlenemez.

111. Andolsun, onların öykülerinde akıl ve iz'an sahipleri için bir ibret vardır! O (*Kur'an*), uydurulan (*düzmece*) bir söz değildir ve fakat önündekini (*Tevrat ve İncil'i*) onaylayan, herbir şeyin tafsili (*detaylı izahı*) ve iman eden topluma bir hidayet ve rahmet kaynağıdır.

سُورَةُ الرَّعْدِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ ثَلَاثٌ وَاَرْبَعُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

الٓمٓرٰ تِلْكَ اٰيَاتُ الْكِتَابِۜ وَالَّذ۪ٓي اُنْزِلَ اِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ
وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١﴾ اَللّٰهُ الَّذ۪ي رَفَعَ السَّمٰوَاتِ
بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ
وَالْقَمَرَۜ كُلٌّ يَجْر۪ي لِاَجَلٍ مُسَمًّىۜ يُدَبِّرُ الْاَمْرَ يُفَصِّلُ الْاٰيَاتِ
لَعَلَّكُمْ بِلِقَٓاءِ رَبِّكُمْ تُوقِنُونَ ﴿٢﴾ وَهُوَ الَّذ۪ي مَدَّ الْاَرْضَ وَجَعَلَ
ف۪يهَا رَوَاسِيَ وَاَنْهَارًاۜ وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ جَعَلَ ف۪يهَا زَوْجَيْنِ
اثْنَيْنِ يُغْشِي الَّيْلَ النَّهَارَۜ اِنَّ ف۪ي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ
﴿٣﴾ وَفِي الْاَرْضِ قِطَعٌ مُتَجَاوِرَاتٌ وَجَنَّاتٌ مِنْ اَعْنَابٍ وَزَرْعٌ
وَنَخ۪يلٌ صِنْوَانٌ وَغَيْرُ صِنْوَانٍ يُسْقٰى بِمَٓاءٍ وَاحِدٍ وَنُفَضِّلُ
بَعْضَهَا عَلٰى بَعْضٍ فِي الْاُكُلِۜ اِنَّ ف۪ي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ
يَعْقِلُونَ ﴿٤﴾ وَاِنْ تَعْجَبْ فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ ءَاِذَا كُنَّا تُرَابًا ءَاِنَّا
لَف۪ي خَلْقٍ جَد۪يدٍۜ اُو۬لٰٓئِكَ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْۚ وَاُو۬لٰٓئِكَ الْاَغْلَالُ
ف۪ٓي اَعْنَاقِهِمْۚ وَاُو۬لٰٓئِكَ اَصْحَابُ النَّارِۚ هُمْ ف۪يهَا خَالِدُونَ ﴿٥﴾

ER-RA'D SÛRESİ(47)

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Elif, Lam, Mîm, Râ. Bunlar, o kitabın (*Kur'an'ın*) âyetleridir! Rabbinden sana indirilen haktır ve fakat insanların pekçoğu inanmazlar.

2. Allah; görebildiğiniz direk (*destek*)ler olmadan gökleri yükselten, sonra tahtına kurulandır. Güneşi ve ayı (*emrine*) amade kılmıştır; herbiri, belirlenmiş bir vadeye değin (*kendi mecrasında*) cereyan etmekte (*akıp gitmekte*)dir. Her işi tedbir (*tedvir*) ediyor, âyetleri tafsil (*detaylı izah*) ediyor; ta ki rabbinizle buluşacağınıza kesin inanasınız.

3. Yeryüzünü dayayıp döşeyen, orada oturaklı dağlar ve nehirler kuran, orada herbir üründen iki eş (*erkek ve dişi bir çift*) yaratan, geceyi gündüze örten O'dur. Bütün bunlarda, düşünen bir toplum için elbette nice âyet (*ibret*)ler vardır.

4. Yeryüzünde birbirine komşu kıtalar, üzüm bağları, ekinler, çatallı ve çatalsız hurmalar vardır; bunlar aynı suyla sulanırlar ve ürünleri bakımından birini diğerinden üstün kılarız. Bütün bunlarda, aklını kullanan bir toplum için elbette nice âyet (*ibret*)ler vardır.

5. Eğer (*seni yalanlamalarına*) şaşıyorsan, asıl şaşılacak şey, "Çürüyüp toprak olduğumuzda mı, gerçekten biz mi yeniden yaratılacağız?" demeleridir. İşte onlar, rableri(*nin sınırsız kudreti*)ni inkâr edenlerdir! işte (*kıyamet günü*) boyunlarına laleler vurulacak olanlar onlardır! İşte onlar cehennemliktirler! Onlar orada temellidirler.

(47) Sûre, 13. âyette geçen ve önemli bir tabiat hadisesi olan "ra'd" (gök gürlemesi) kelimesinden adını almıştır. 123 âyetten oluşan sûrenin Mekke'de veya Medine'de mi indiği hakkında ihtilaf edilmişse de Mekkeli sûrelerdeki vahdaniyet, risalet, yeniden diriliş, kıyamet, ceza ve mükâfat gibi konuların burada da ağır bastığı göze çarpmaktadır.

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ وَقَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمُ
الْمَثُلَاتُ وَاِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ لِلنَّاسِ عَلٰى ظُلْمِهِمْ وَاِنَّ
رَبَّكَ لَشَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٦﴾ وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَٓا اُنْزِلَ
عَلَيْهِ اٰيَةٌ مِنْ رَبِّهٖ اِنَّمَٓا اَنْتَ مُنْذِرٌ وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ ﴿٧﴾ اَللّٰهُ يَعْلَمُ
مَا تَحْمِلُ كُلُّ اُنْثٰى وَمَا تَغٖيضُ الْاَرْحَامُ وَمَا تَزْدَادُ وَكُلُّ شَيْءٍ
عِنْدَهُ بِمِقْدَارٍ ﴿٨﴾ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْكَبٖيرُ الْمُتَعَالِ
﴿٩﴾ سَوَٓاءٌ مِنْكُمْ مَنْ اَسَرَّ الْقَوْلَ وَمَنْ جَهَرَ بِهٖ وَمَنْ هُوَ
مُسْتَخْفٍ بِالَّيْلِ وَسَارِبٌ بِالنَّهَارِ ﴿١٠﴾ لَهُ مُعَقِّبَاتٌ مِنْ بَيْنِ
يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهٖ يَحْفَظُونَهُ مِنْ اَمْرِ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ
حَتّٰى يُغَيِّرُوا مَا بِاَنْفُسِهِمْ وَاِذَٓا اَرَادَ اللّٰهُ بِقَوْمٍ سُٓوءًا فَلَا مَرَدَّ
لَهُ وَمَا لَهُمْ مِنْ دُونِهٖ مِنْ وَالٍ ﴿١١﴾ هُوَ الَّذٖي يُرٖيكُمُ الْبَرْقَ
خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنْشِئُ السَّحَابَ الثِّقَالَ ﴿١٢﴾ وَيُسَبِّحُ الرَّعْدُ
بِحَمْدِهٖ وَالْمَلٰٓئِكَةُ مِنْ خٖيفَتِهٖ وَيُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ فَيُصٖيبُ بِهَا
مَنْ يَشَٓاءُ وَهُمْ يُجَادِلُونَ فِي اللّٰهِ وَهُوَ شَدٖيدُ الْمِحَالِ ﴿١٣﴾

6. Senden, iyilikten önce kötülüğü (*azabı*) çarçabuk istiyorlar; halbuki onlardan önce nice azap örnekleri gelip geçmiştir. Ancak rabbin, zalimliklerine rağmen insanları elbette bağışlayıcıdır ve kesinlikle rabbin, çok şiddetli cezalandırandır.

7. Küfre saplananlar, "Ona rabbinden bir âyet (*mucize*) indirilmeliydi!" diyorlar. Sen ancak bir uyarıcısın ve her toplumun elbette bir hidayetçisi (*yol göstereni/kılavuzu*) vardır.

8. Allah, herbir dişinin ne yüklendiğini ve rahimlerin (*normal süreyi*) ne kadar eksiltip, ne kadar artırdığını bilir ve O'nun katında her şey bir miktar (*ölçü*) iledir.

9. Gaybı ve şehadeti (*görünmeyeni ve görüneni*) bilendir, çok uludur, yücedir.

10. Sizden sözünü gizleyenle onu açığa vuran ve geceleyin gizlenen (*gizli işler çeviren*)le gündüzün uluorta yürüyen (*O'nun ilmince*) birdir.

11. Elbette onu, Allah'ın emri uyarınca önünden ve arkasından koruyan takipçi (*melek*)ler vardır. Bir toplum, kendi gidişatını değiştirmedikçe Allah da içinde bulundukları durumu değiştirmez. Allah bir topluma kötülük dilerse, onu hiçbir güç önleyemez ve Allah'ın dışında onların hiçbir velisi yoktur.

12. Şimşeği, korku ve umut olarak size gösteren ve ağırlıklı (*yağmur yüklü*) bulutları inşa eden (*kuran*) da O'dur.

13. Gök gürlemesi hamd ederek, melekler de korkusundan O'nu tesbih (*tenzih*) ederler; yıldırımları gönderip bunlarla dilediğini vurur ve gizli sillesi çok şiddetli olduğu halde Allah hakkında birbirleriyle tartışırlar.

لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّۜ وَالَّذ۪ينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِه۪ لَا يَسْتَج۪يبُونَ لَهُمْ بِشَيْءٍ اِلَّا
كَبَاسِطِ كَفَّيْهِ اِلَى الْمَٓاءِ لِيَبْلُغَ فَاهُ وَمَا هُوَ بِبَالِغِه۪ۜ وَمَا دُعَٓاءُ الْكَافِر۪ينَ
اِلَّا ف۪ي ضَلَالٍ ﴿١٤﴾ وَلِلّٰهِ يَسْجُدُ مَنْ فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ طَوْعًا
وَكَرْهًا وَظِلَالُهُمْ بِالْغُدُوِّ وَالْاٰصَالِ ﴿١٥﴾ قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمٰوَاتِ
وَالْاَرْضِۜ قُلِ اللّٰهُۜ قُلْ اَفَاتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِه۪ٓ اَوْلِيَٓاءَ لَا يَمْلِكُونَ
لِاَنْفُسِهِمْ نَفْعًا وَلَا ضَرًّاۜ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْاَعْمٰى وَالْبَص۪يرُۙ اَمْ
هَلْ تَسْتَوِي الظُّلُمَاتُ وَالنُّورُۚ اَمْ جَعَلُوا لِلّٰهِ شُرَكَٓاءَ خَلَقُوا كَخَلْقِه۪
فَتَشَابَهَ الْخَلْقُ عَلَيْهِمْۜ قُلِ اللّٰهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ
﴿١٦﴾ اَنْزَلَ مِنَ السَّمَٓاءِ مَٓاءً فَسَالَتْ اَوْدِيَةٌ بِقَدَرِهَا فَاحْتَمَلَ
السَّيْلُ زَبَدًا رَابِيًاۜ وَمِمَّا يُوقِدُونَ عَلَيْهِ فِي النَّارِ ابْتِغَٓاءَ حِلْيَةٍ اَوْ مَتَاعٍ
زَبَدٌ مِثْلُهُۜ كَذٰلِكَ يَضْرِبُ اللّٰهُ الْحَقَّ وَالْبَاطِلَۜ فَاَمَّا الزَّبَدُ فَيَذْهَبُ
جُفَٓاءًۚ وَاَمَّا مَا يَنْفَعُ النَّاسَ فَيَمْكُثُ فِي الْاَرْضِۜ كَذٰلِكَ يَضْرِبُ
اللّٰهُ الْاَمْثَالَۜ ﴿١٧﴾ لِلَّذ۪ينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمُ الْحُسْنٰىۜ وَالَّذ۪ينَ لَمْ
يَسْتَج۪يبُوا لَهُ لَوْ اَنَّ لَهُمْ مَا فِي الْاَرْضِ جَم۪يعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا
بِه۪ۜ اُو۬لٰٓئِكَ لَهُمْ سُٓوءُ الْحِسَابِۙ وَمَأْوٰيهُمْ جَهَنَّمُۜ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿١٨﴾

14. Gerçek dua (*yakarış/kulluk*) yalnız O'nadır! O'nun dışında dua ettikleri varlıklar, hiçbir şekilde kendilerine icabet etmezler; ancak ağzına ulaşsın diye suya avuçlarını uzatan gibidirler ki, o (*su*), asla (*kendiliğinden*) ona (*ağıza*) ulaşmaz. Kâfirlerin duası elbette beyhudedir.

15. Göklerde ve yerde kimler varsa, ister istemez hepsi Allah'a secde eder (*boyun eğer*)ler; onların gölgeleri de sabah ve akşam secde eder (*yere serilir*)ler.

16. De ki: "Göklerin ve yerin rabbi kimdir?" De ki: "Allah'tır!" De ki: "Böyle iken O'nun dışında siz, kendilerine bile yarar da zarar da veremeyen birtakım veliler mi edindiniz?" De ki: "Körle gören bir midir veya karanlıklarla aydınlık eşit midir?" Yoksa Allah'a, kendisi gibi yaratıcı ortaklar koştular da yaratılanı (*kimin yarattığını*) mı ayırt edemediler? De ki: "Allah, her şeyi yaratandır ve O birdir, Kahhâr (*kahredici gücün sahibi/evrenin mutlak hakimi*)'dir."

17. Gökten (*buluttan*) su (*yağmur*) indirdi, dolayısıyla vadiler (*dere yatakları*) ölçülerince aktılar; sel de yüzeyine çıkan köpüğü taşıdı. Zinet eşyası veya kap kaçak edinmek gayesiyle altına ateş yaktıkları şey (*potada erittikleri maden*)lerin de benzer köpüğü vardır. Allah, hak ile batılı böylece örneklendiriyor. İmdi köpüğe gelince, sönüp gider ve insanlara yararı olan şey ise, yerde (*potada*) kalır. Allah böylece örnekler veriyor.

18. En güzel mükâfat (*cennet*), elbette rablerine icabet edenlerindir. O'na icabet etmeyenler ise, yeryüzünde ne varsa hepsine ve onun yanında bir misli fazlasına sahip olsalardı, elbette (*azaptan kurtulmak için*) hepsini fidye verirlerdi. İşte onlar, hesabı en kötü olanlardır ve barınakları cehennemdir! Ne kötü yatak (*barınak*)tır!

اَفَمَنْ يَعْلَمُ اَنَّمَا اُنْزِلَ اِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ كَمَنْ هُوَ اَعْمٰى اِنَّمَا
يَتَذَكَّرُ اُولُوا الْاَلْبَابِ ﴿١٩﴾ اَلَّذ۪ينَ يُوفُونَ بِعَهْدِ اللّٰهِ وَلَا يَنْقُضُونَ
الْم۪يثَاقَ ﴿٢٠﴾ وَالَّذ۪ينَ يَصِلُونَ مَٓا اَمَرَ اللّٰهُ بِه۪ٓ اَنْ يُوصَلَ وَيَخْشَوْنَ
رَبَّهُمْ وَيَخَافُونَ سُٓوءَ الْحِسَابِ ﴿٢١﴾ وَالَّذ۪ينَ صَبَرُوا ابْتِغَٓاءَ وَجْهِ
رَبِّهِمْ وَاَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَاَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً وَيَدْرَؤُ۫نَ
بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ اُو۬لٰٓئِكَ لَهُمْ عُقْبَى الدَّارِ ﴿٢٢﴾ جَنَّاتُ عَدْنٍ
يَدْخُلُونَهَا وَمَنْ صَلَحَ مِنْ اٰبَٓائِهِمْ وَاَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَالْمَلٰٓئِكَةُ
يَدْخُلُونَ عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ بَابٍ ﴿٢٣﴾ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ
فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ ﴿٢٤﴾ وَالَّذ۪ينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللّٰهِ مِنْ بَعْدِ م۪يثَاقِه۪
وَيَقْطَعُونَ مَٓا اَمَرَ اللّٰهُ بِه۪ٓ اَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْاَرْضِ اُو۬لٰٓئِكَ
لَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُٓوءُ الدَّارِ ﴿٢٥﴾ اَللّٰهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَٓاءُ
وَيَقْدِرُ وَفَرِحُوا بِالْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا فِي الْاٰخِرَةِ اِلَّا
مَتَاعٌ ﴿٢٦﴾ وَيَقُولُ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا لَوْلَٓا اُنْزِلَ عَلَيْهِ اٰيَةٌ مِنْ رَبِّه۪ قُلْ
اِنَّ اللّٰهَ يُضِلُّ مَنْ يَشَٓاءُ وَيَهْد۪ٓي اِلَيْهِ مَنْ اَنَابَ ﴿٢٧﴾ اَلَّذ۪ينَ اٰمَنُوا
وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللّٰهِ اَلَا بِذِكْرِ اللّٰهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ ﴿٢٨﴾

19. İmdi rabbinden sana indirilenin hak olduğunu bilen kişi, kör olan (*inkâr eden*) gibi midir? Akıl ve iz'an sahipleri, ancak tezekkür eder (*öğüt alır/düşünür*)ler.

20. Onlar ki, Allah'a verdikleri sözü tastamam yerine getirir ve antlaşmayı bozmazlar.

21. Onlar ki, Allah'ın ulaştırılmasını emrettiği bağları ulaştırır, rablerinden haşyet eder (*korkar*) ve kötü hesaptan çekinirler.

22. Ve onlar ki, rablerinin rızasını isteyerek sabreder (*zorluklara göğüs gerer*)ler, namazı dosdoğru kılarlar, kendilerine verdiğimiz maldan (*Allah yolunda*) gizli ve aşikâr harcarlar ve kötülüğü iyilikle savarlar. İşte bu yurdun (*iyi*) akıbeti elbette onlarındır!

23. Adn (*sürekli ikamet*) cennetleri ki babaları, eşleri ve çocuklarından iyi olanlarla birlikte oralara yerleşirler ve melekler, herbir kapıdan yanlarına girerler:

24. "Sabretmenize karşılık selâm size! İmdi dünya yurdunun akıbeti (*cennet*) ne güzel!" (*derler.*)

25. Allah'a verdikleri sözü kesinleşmesinden sonra bozan, Allah'ın ulaştırılmasını emrettiği bağları koparan ve o yer (*ülke*) de bozgunculuk yapanlar ise, işte lânet elbette onlaradır ve bu yurdun kötü akıbeti (*cehennem*) elbette onlarındır!

26. Allah rızkı dilediğine bol ve (*dilediğine*) ölçülü verir. Onlar, dünya hayatına sevindiler; oysa dünya hayatı, ahiretin yanında ancak bir meta (*eğreti mal/oyalanma*) dır.

27. Küfre saplananlar, "Ona rabbinden bir âyet (*mucize*) indirilmeliydi!" diyorlar. De ki: "Allah, dilediğini dalâlette bırakır ve kendisine inabet eden (*yönelen*)leri hidayet eder."

28. Onlar iman eden ve kalpleri Allah'ın zikriyle mutmain olan (*huzura kavuşan*)lardır. Dikkat, kalpler ancak Allah'ın zikriyle mutmain olur!

اَلَّذٖينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ طُوبٰى لَهُمْ وَحُسْنُ مَاٰبٍ
﴿٢٩﴾ كَذٰلِكَ اَرْسَلْنَاكَ فٖى اُمَّةٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهَا اُمَمٌ لِتَتْلُوَا
عَلَيْهِمُ الَّذٖى اَوْحَيْنَا اِلَيْكَ وَهُمْ يَكْفُرُونَ بِالرَّحْمٰنِ قُلْ هُوَ
رَبّٖى لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَاِلَيْهِ مَتَابِ ﴿٣٠﴾ وَلَوْ اَنَّ قُرْاٰنًا
سُيِّرَتْ بِهِ الْجِبَالُ اَوْ قُطِّعَتْ بِهِ الْاَرْضُ اَوْ كُلِّمَ بِهِ الْمَوْتٰى بَلْ
لِلّٰهِ الْاَمْرُ جَمٖيعًا اَفَلَمْ يَايْـَٔسِ الَّذٖينَ اٰمَنُوا اَنْ لَوْ يَشَاءُ اللّٰهُ
لَهَدَى النَّاسَ جَمٖيعًا وَلَا يَزَالُ الَّذٖينَ كَفَرُوا تُصٖيبُهُمْ بِمَا
صَنَعُوا قَارِعَةٌ اَوْ تَحُلُّ قَرٖيبًا مِنْ دَارِهِمْ حَتّٰى يَاْتِىَ وَعْدُ اللّٰهِ اِنَّ
اللّٰهَ لَا يُخْلِفُ الْمٖيعَادَ ﴿٣١﴾ وَلَقَدِ اسْتُهْزِئَ بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ
فَاَمْلَيْتُ لِلَّذٖينَ كَفَرُوا ثُمَّ اَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ ﴿٣٢﴾
اَفَمَنْ هُوَ قَائِمٌ عَلٰى كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَجَعَلُوا لِلّٰهِ شُرَكَاءَ
قُلْ سَمُّوهُمْ اَمْ تُنَبِّؤُنَهُ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِى الْاَرْضِ اَمْ بِظَاهِرٍ مِنَ
الْقَوْلِ بَلْ زُيِّنَ لِلَّذٖينَ كَفَرُوا مَكْرُهُمْ وَصُدُّوا عَنِ السَّبٖيلِ
وَمَنْ يُضْلِلِ اللّٰهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٣٣﴾ لَهُمْ عَذَابٌ فِى الْحَيٰوةِ
الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْاٰخِرَةِ اَشَقُّ وَمَا لَهُمْ مِنَ اللّٰهِ مِنْ وَاقٍ ﴿٣٤﴾

29. Onlar ki, iman etti ve iyi işler yaptılar, ne mutlu onlara ve varılacak en güzel yer (*onlarındır*)!

30. Böylece seni, kendisinden önce nice ümmetlerin gelip geçtiği bir ümmete elçi gönderdik ki, sana vahyettiğimizi onlara okuyasın. Onlar Rahman'ı inkâr ediyorlar. De ki: "O, benim rabbimdir, O'ndan başka hiçbir tanrı yoktur. Ben ancak O'na tevekkül ettim ve dönüş mutlaka O'nadır!"

31. Eğer sayesinde dağların yürütüldüğü veya yerin yarıldığı veya ölülerle konuşulan bir Kur'an olsaydı... (*inanmayanlar yine inanmazlardı.*) Gerçek şu ki, bütün emir (*sevk ve idare*) Allah'ındır! Böyle iken iman edenler, hâlâ anlamadılar mı ki, Allah dileseydi, elbette insanların hepsini hidayet ederdi? Küfre saplananlar, yaptıklarından ötürü devamlı olarak ağır bir felakete uğrayacaklar veya sen, (*ordularının başında*) yurtlarının yakınına ineceksin; neticede Allah'ın (*fetih*) vaadi gerçekleşecektir. Kesinlikle Allah vaadinden dönmez.

32. Andolsun, senden önceki elçilerle de alay edildi! Böyle iken küfre saplananlara mühlet verdim, sonra da onları cezalandırdım; nitekim azabım nasılmış (*gördüler*)!

33. İmdi herbir kişinin yaptığı her işte başında duran mı (*tanrılığa layıktır, yoksa ondan habersiz olan mı*)? Allah'a birtakım ortaklar koştular. De ki: "Onları adlandırın (*nitelendirin*)! Yoksa siz, yeryüzünde bilmediği şeyi mi O'na bildiriyor, yoksa rastgele mi konuşuyorsunuz?" Gerçek şu ki, küfre saplananlara düzenbazlıkları tezyin edildi (*güzel gösterildi*) ve hak yoldan alıkonuldular. Allah, kimi dalâlette bırakırsa, onu hidayet edecek hiçbir güç yoktur.

34. Dünya hayatında elbette onlara azap vardır; ahiret azabı ise elbette daha ağırdır ve Allah'a karşı onların hiçbir koruyucuları yoktur.

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِى وُعِدَ الْمُتَّقُونَۜ تَجْرِى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُۜ
اُكُلُهَا دَٓائِمٌ وَظِلُّهَاۜ تِلْكَ عُقْبَى الَّذِينَ اتَّقَوْاۗ وَعُقْبَى الْكَافِرِينَ
النَّارُ ﴿٣٥﴾ وَالَّذِينَ اٰتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَفْرَحُونَ بِمَٓا اُنْزِلَ اِلَيْكَ
وَمِنَ الْاَحْزَابِ مَنْ يُنْكِرُ بَعْضَهُۜ قُلْ اِنَّمَٓا اُمِرْتُ اَنْ اَعْبُدَ اللّٰهَ
وَلَٓا اُشْرِكَ بِهٖۜ اِلَيْهِ اَدْعُوا وَاِلَيْهِ مَاٰبِ ﴿٣٦﴾ وَكَذٰلِكَ اَنْزَلْنَاهُ
حُكْمًا عَرَبِيًّاۜ وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ اَهْوَٓاءَهُمْ بَعْدَ مَا جَٓاءَكَ مِنَ
الْعِلْمِۙ مَا لَكَ مِنَ اللّٰهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا وَاقٍ ﴿٣٧﴾ وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا
رُسُلًا مِنْ قَبْلِكَ وَجَعَلْنَا لَهُمْ اَزْوَاجًا وَذُرِّيَّةًۜ وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ
اَنْ يَأْتِىَ بِاٰيَةٍ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِۜ لِكُلِّ اَجَلٍ كِتَابٌ ﴿٣٨﴾ يَمْحُوا اللّٰهُ
مَا يَشَٓاءُ وَيُثْبِتُۚ وَعِنْدَهُٓ اُمُّ الْكِتَابِ ﴿٣٩﴾ وَاِنْ مَا نُرِيَنَّكَ
بَعْضَ الَّذِى نَعِدُهُمْ اَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَاِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ وَعَلَيْنَا
الْحِسَابُ ﴿٤٠﴾ اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّا نَأْتِى الْاَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ
اَطْرَافِهَاۜ وَاللّٰهُ يَحْكُمُ لَا مُعَقِّبَ لِحُكْمِهٖۜ وَهُوَ سَرِيعُ الْحِسَابِ
﴿٤١﴾ وَقَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلِلّٰهِ الْمَكْرُ جَمِيعًاۜ يَعْلَمُ مَا
تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍۜ وَسَيَعْلَمُ الْكُفَّارُ لِمَنْ عُقْبَى الدَّارِ ﴿٤٢﴾

35. Takvalı olan (*günahtan korunan*)lara vaat edilen cennetin durumu ise, altından nehirler akar, yemişleri de gölgeleri de süreklidir. İşte bu, takva sahiplerinin (*iyi*) akıbetidir! Kâfirlerin akıbeti ise ateş (*cehennem*)dir.

36. Kendilerine kitap verdiklerimiz, sana indirilene (*Kur'an'a*) sevinirler ve onun bazı yönlerini inkâr eden hizip (*cemaat*)ler de vardır. De ki: "Bana, yalnız Allah'a ibadet etmem ve O'na şirk koşmamam emredildi. Ben yalnız O'na dua (*ibadet*) ederim ve dönüş mutlaka O'nadır."

37. Böylece biz, onu (*Kuran'ı*) arapça bir hüküm (*hikmet kaynağı/sistem/nizam*) olarak indirdik. Sana ulaşan bunca ilimden sonra onların havasına uyarsan, Allah'a karşı hiçbir veli (*kayıranı*)n ve hiçbir koruyucun yoktur.

38. Andolsun, senden önce de nice elçiler gönderdik; onları da eş ve zürriyet sahibi yapdık! Allah'ın izni olmadan hiçbir elçinin bir âyet (*mucize*) getirmesi mümkün değildir. Herbir ecelin (*vadenin*) elbette bir kitabı (*yazılı süresi*) vardır.

39. Allah, dilediğini siler (*kaldırır*) ve (*dilediğini*) sabit kılar. Anakitap O'nun katındadır.

40. Onlara ihtar ettiklerimizin bir kısmını(*n gerçekleşmesini*) sana göstersek veya (*göstermeden*) seni vefat ettirsek de senin vazifen sadece tebliğdir ve hesap sormak ancak bize düşer.

41. Bizim o yere (*müşriklerin topraklarına*) girip, kenarlarından eksiltiyor (*zaptediyor*) olduğumuzu görmediler mi? Allah hüküm verir, O'nun hükmünün hiçbir takipçisi yoktur ve O, hesabı çok çabuk görendir!

42. Onlardan öncekiler de düzen kurmuşlardı; oysa bütün düzenler Allah'ın (*iradesi altında*)dır. Herbir kişinin yaptığı her şeyi bilir. Kâfirler, bu yurdun (*iyi*) akıbetinin kimin olacağını yakında bilecek (*görecek*)lerdir.

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَسْتَ مُرْسَلًا قُلْ كَفٰى بِاللّٰهِ
شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَمَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ ﴿٤٣﴾

سُورَةُ إِبْرَاهِيمَ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ اثْنَتَانِ وَخَمْسُونَ آيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

الٓرٰ كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ
إِلَى النُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلٰى صِرَاطِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ
﴿١﴾ اللّٰهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
وَوَيْلٌ لِلْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابٍ شَدِيدٍ ﴿٢﴾ الَّذِينَ
يَسْتَحِبُّونَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ وَيَصُدُّونَ عَنْ
سَبِيلِ اللّٰهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا أُولٰئِكَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ
﴿٣﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ إِلَّا بِلِسَانِ قَوْمِهِ لِيُبَيِّنَ
لَهُمْ فَيُضِلُّ اللّٰهُ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٤﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسٰى بِآيَاتِنَا
أَنْ أَخْرِجْ قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَذَكِّرْهُمْ
بِأَيَّامِ اللّٰهِ إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَآيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٥﴾

43. Küfre saplananlar, "Sen, (*Allah tarafından*) gönderilmiş değilsin!" diyorlar. De ki: "Benimle sizin aranızda şahit olarak Allah ve yanında kitap bilgisi (*ehl-i kitap*) olanlar yeter."

İBRAHİM SÛRESİ[48]

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Elif, Lam, Râ. İnsanları rablerinin izniyle karanlıklardan aydınlığa, çok izzetli, çokça hamdedilenin yoluna çıkarman için sana indirdiğimiz bir yüce kitaptır (*bu Kur'an*)!

2. Göklerde ve yerde ne varsa hepsinin yegâne sahibi olan Allah yoluna. Kâfirlerin, çok şiddetli bir azaptan ötürü vay haline!

3. Onlar ki, dünya hayatını ahirete tercih eder, Allah yolundan alıkoyar ve onu çarpıtmak isterler. İşte onlar, çok derin bir dalâlettedirler!

4. Biz, herbir elçiyi ancak kendi toplumunun diliyle gönderdik ki, onlara (*emirlerimizi anladıkları dilde*) açıklasın. Ancak Allah, dilediğini dalâlette bırakır ve dilediğini hidayet eder ve O çok izzetlidir, çok hikmetlidir.

5. Andolsun, Musa'yı, "Kavmini karanlıklardan aydınlığa çıkar ve Allah'ın (*asi milletleri helâke götüren*) günlerini onlara hatırlat" diye âyet (*mucize*)lerimizle gönderdik! Çokça sabreden, çokça şükreden herkes için elbette bunda nice âyet (*ibret*)ler vardır.

(48) Tevhit sancağını açan, putları kırıp döken, barış ve esenlik dini İslâm'ı insanlığa tebliğ eden ve Allah'ın dostum dediği tek insan, peygamberler atası Hz. İbrahim'in örnek davranışlarını ve Kabe'nin inşasından sonra rabbine yalvarış ve yakarışlarını konu alan sûreye onun adı verilmiştir. Sûre Mekke'de inmiş olup, 52 âyettir.

وَاِذْ قَالَ مُوسٰى لِقَوْمِهِ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ اِذْ
اَنْجٰيكُمْ مِنْ اٰلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُٓوءَ الْعَذَابِ
وَيُذَبِّحُونَ اَبْنَٓاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَٓاءَكُمْ وَفٖي ذٰلِكُمْ
بَلَٓاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَظٖيمٌ ﴿٦﴾ وَاِذْ تَاَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِنْ شَكَرْتُمْ
لَاَزٖيدَنَّكُمْ وَلَئِنْ كَفَرْتُمْ اِنَّ عَذَابٖي لَشَدٖيدٌ ﴿٧﴾ وَقَالَ
مُوسٰٓى اِنْ تَكْفُرُٓوا اَنْتُمْ وَمَنْ فِي الْاَرْضِ جَمٖيعًا فَاِنَّ
اللّٰهَ لَغَنِيٌّ حَمٖيدٌ ﴿٨﴾ اَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبَؤُا الَّذٖينَ مِنْ قَبْلِكُمْ
قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذٖينَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَا يَعْلَمُهُمْ
اِلَّا اللّٰهُ جَٓاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَرَدُّٓوا اَيْدِيَهُمْ فٖي
اَفْوَاهِهِمْ وَقَالُٓوا اِنَّا كَفَرْنَا بِمَٓا اُرْسِلْتُمْ بِهٖ وَاِنَّا لَفٖي
شَكٍّ مِمَّا تَدْعُونَنَٓا اِلَيْهِ مُرٖيبٍ ﴿٩﴾ قَالَتْ رُسُلُهُمْ
اَفِي اللّٰهِ شَكٌّ فَاطِرِ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ يَدْعُوكُمْ
لِيَغْفِرَ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُؤَخِّرَكُمْ اِلٰٓى اَجَلٍ مُسَمًّى
قَالُٓوا اِنْ اَنْتُمْ اِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا تُرٖيدُونَ اَنْ تَصُدُّونَا
عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ اٰبَٓاؤُ۬نَا فَأْتُونَا بِسُلْطَانٍ مُبٖينٍ ﴿١٠﴾

6. Hani Musa kavmine demişti ki: "Allah'ın üzerinizdeki nimetini hatırlayın! Şöyle ki size ağır işkence yapan, (*yeni doğan*) oğullarınızı boğazlayıp, kadın (*kız*)larınızı sağ bırakan Firavun hanedanından sizi kurtardı. Bu olup bitenlerde rabbinizin çok büyük bir imtihanı vardır.

7. Nitekim rabbiniz, "Eğer şükrederseniz, size (*nimetimi*) kesinlikle artırırım ve eğer nankörlük ederseniz, azabım elbette çok şiddetlidir!" diye bildirdi.

8. Üstelik şöyle dedi Musa: "Siz ve yeryüzündekilerin hepsi kâfir olsanız, kuşkusuz Allah çok zengin (*hiç kimsenin imanına muhtaç değil*)dir, çokça hamdedilendir."

9. Sizden öncekilerin; Nuh, Ad ve Semûd kavimleri ve onlardan sonrakilerin -ki sayılarını ancak Allah bilir- haberleri size ulaşmadı mı? Elçileri onlara apaçık mucizelerle geldiler; ama ellerini ağızlarına götürüp (*öfkeyle ısırıp*), dediler ki: "Kesinlikle biz sizinle gönderileni (*taşıdığınız mesajı*) yadırgadık ve bize yaptığınız çağrıya karşı gerçekten derin bir kuşku içerisindeyiz."

10. Elçileri şöyle dediler: "Göklerin ve yerin eşsiz yaratıcısı Allah hakkında mı kuşku(*nuz*) vardır? Oysa sizi (*hak dine*) çağırıyor ki, günahlarınızı bağışlasın ve belirli bir vadeye değin sizi ertelesin (*yaşatsın*)." Dediler ki: "Siz de bizim gibi düpedüz insansınız! Bizi, atalarımızın taptıklarından önlemek istiyorsunuz; o halde bize apaçık bir sultan (*güçlü kanıt/mucize*) getirin!"

قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ اِنْ نَحْنُ اِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ
يَمُنُّ عَلٰى مَنْ يَشَٓاءُ مِنْ عِبَادِهٖ وَمَا كَانَ لَنَٓا اَنْ نَأْتِيَكُمْ
بِسُلْطَانٍ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ وَعَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾
وَمَا لَنَٓا اَلَّا نَتَوَكَّلَ عَلَى اللّٰهِ وَقَدْ هَدٰينَا سُبُلَنَا وَلَنَصْبِرَنَّ
عَلٰى مَٓا اٰذَيْتُمُونَا وَعَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿١٢﴾
وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِرُسُلِهِمْ لَنُخْرِجَنَّكُمْ مِنْ اَرْضِنَٓا
اَوْ لَتَعُودُنَّ فِي مِلَّتِنَا فَاَوْحٰٓى اِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ لَنُهْلِكَنَّ
الظَّالِمِينَ ﴿١٣﴾ وَلَنُسْكِنَنَّكُمُ الْاَرْضَ مِنْ بَعْدِهِمْ ذٰلِكَ
لِمَنْ خَافَ مَقَامِي وَخَافَ وَعِيدِ ﴿١٤﴾ وَاسْتَفْتَحُوا
وَخَابَ كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ ﴿١٥﴾ مِنْ وَرَٓائِهٖ جَهَنَّمُ وَيُسْقٰى
مِنْ مَٓاءٍ صَدِيدٍ ﴿١٦﴾ يَتَجَرَّعُهُ وَلَا يَكَادُ يُسِيغُهُ وَيَأْتِيهِ
الْمَوْتُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَمَا هُوَ بِمَيِّتٍ وَمِنْ وَرَٓائِهٖ عَذَابٌ
غَلِيظٌ ﴿١٧﴾ مَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ اَعْمَالُهُمْ كَرَمَادٍ
اشْتَدَّتْ بِهِ الرِّيحُ فِي يَوْمٍ عَاصِفٍ لَا يَقْدِرُونَ مِمَّا
كَسَبُوا عَلٰى شَيْءٍ ذٰلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ ﴿١٨﴾

11. Elçileri onlara, "Biz de" dediler, "Sizin gibi düpedüz insanız; fakat Allah, kullarından dilediğine lütufta bulunur. Bizim, Allah'ın izni olmadan size bir sultan (*mucize*) getirmemiz mümkün değildir ve mü'minler, yalnız Allah'a tevekkül etmelidirler.

12. Üstelik bize yollarımızı göstermişken niçin Allah'a tevekkül etmeyelim? Bize yaptığınız eziyete elbette katlanacağız. Artık tevekkül edenler, yalnız Allah'a tevekkül etmelidirler!"

13. Küfre saplananlar da elçilerine dediler ki: "Mutlaka sizi toprağımızdan çıkaracağız veya kesinlikle bizim milleti (*inanç sistemi*)mize döneceksiniz!" Derken rableri onlara şöyle vahyetti: "Biz, zalimleri kesinlikle helâk edeceğiz.

14. Sizi de kesinlikle onların ardından o yörede iskân edeceğiz. İşte bu (*vaadim*), makamımdan çekinen ve tehdidimden korkanlaradır!"

15. Ve fetih (*düşmanlarına karşı yardım*) istedi (*elçi*)ler... Her inatçı zorba hüsrana uğradı.

16. Ardından da cehennem (*azabı*) vardır ve ona irinli bir su (*iğrenç sıvı*) içirilecektir.

17. Onu yudumlamaya çalışacak, neredeyse boğazında kalacak ve her yandan ölümle karşılaşacak, ama ölmeyecektir; çünkü arkasından da pek galiz (*hoyrat*) bir azap vardır.

18. Rablerini inkâr edenlerin durumuna gelince onların (*iyi*) amelleri, fırtınalı bir günde şiddetli rüzgarın hışımla savurduğu kül gibidir; yaptıkları işlerden hiçbir şey (*fayda*) elde edemezler. İşte çok derin dalâlet (*hüsran*) budur!

اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّۜ اِنْ يَشَاْ
يُذْهِبْكُمْ وَيَاْتِ بِخَلْقٍ جَد۪يدٍۙ ﴿١٩﴾ وَمَا ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ
بِعَز۪يزٍ ﴿٢٠﴾ وَبَرَزُوا لِلّٰهِ جَم۪يعًا فَقَالَ الضُّعَفٰٓؤُا لِلَّذ۪ينَ
اسْتَكْبَرُوٓا اِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ اَنْتُمْ مُغْنُونَ عَنَّا مِنْ
عَذَابِ اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍۜ قَالُوا لَوْ هَدٰينَا اللّٰهُ لَهَدَيْنَاكُمْۜ سَوَٓاءٌ
عَلَيْنَٓا اَجَزِعْنَٓا اَمْ صَبَرْنَا مَا لَنَا مِنْ مَح۪يصٍ ﴿٢١﴾ وَقَالَ
الشَّيْطَانُ لَمَّا قُضِيَ الْاَمْرُ اِنَّ اللّٰهَ وَعَدَكُمْ وَعْدَ الْحَقِّ
وَوَعَدْتُكُمْ فَاَخْلَفْتُكُمْۜ وَمَا كَانَ لِيَ عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ اِلَّٓا
اَنْ دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ ل۪يۚ فَلَا تَلُومُون۪ي وَلُومُٓوا اَنْفُسَكُمْۜ
مَٓا اَنَا۬ بِمُصْرِخِكُمْ وَمَٓا اَنْتُمْ بِمُصْرِخِيَّۜ اِنّ۪ي كَفَرْتُ بِمَٓا
اَشْرَكْتُمُونِ مِنْ قَبْلُۜ اِنَّ الظَّالِم۪ينَ لَهُمْ عَذَابٌ اَل۪يمٌ ﴿٢٢﴾
وَاُدْخِلَ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْر۪ي
مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِد۪ينَ ف۪يهَا بِاِذْنِ رَبِّهِمْۜ تَحِيَّتُهُمْ ف۪يهَا
سَلَامٌ ﴿٢٣﴾ اَلَمْ تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً
كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ اَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِي السَّمَٓاءِۙ ﴿٢٤﴾

19. Bilmez misin ki Allah, gökleri ve yeri hakkaniyetle yarattı? Eğer dilerse, sizi yok eder ve yepyeni bir halk getirir.

20. Bu da Allah'a göre asla güç değildir!

21. Hepsi birden mutlaka Allah'ın huzuruna çıkacaklar; dolayısıyla ezilenler, büyüklük taslayanlara diyecekler ki: "Biz sizin tebaanızdık, artık Allah'ın azabından herhangi bir şeyi başımızdan savabilir misiniz?" Onlar da diyecekler ki: "Allah bizi hidayet etseydi, elbette sizi hidayet ederdik; artık sızlansak da katlansak da birdir; bizim sığınacak hiçbir yerimiz asla yoktur."

22. O iş (*mahşer halkı duruşması*) bitirildiği zaman şeytan, (*ayarttığı kişilere*) der ki: "Allah, size dosdoğru vaatte bulundu; ben de size vaatte bulundum ve (*fakat*) sözümü tutmadım. Zaten benim size karşı hiçbir sulta (*otorite*)m yoktu; ancak sizi (*isyana*) çağırdım, siz de bana uydunuz. Artık beni kınamayın, kendinizi kınayın! Ne ben size yardım edebilirim, ne de siz bana yardım edebilirsiniz. Hem ben, daha önce beni (*Allah'a*) ortak koşmanızı kesinlikle yadırgamıştım." Kuşkusuz zalimlere elbette çok acı bir azap vardır.

23. İman edip, salih amel (*yararlı iş*)ler yapanlara gelince, rablerinin izniyle elbette onlar altlarından ırmaklar akan, içlerinde temelli kalacakları cennetlere yerleştirileceklerdir. Orada birbirlerine esenlik dilemeleri "selâm"dır.

24. Allah'ın güzel kelimeyi nasıl örneklendirdiğini bilmez misin? Pek güzel bir ağaca benzer ki, onun kökleri (*yerde*) sabit ve dalları gökte (*havada*)dır.

تُؤْتِي اُكُلَهَا كُلَّ حِينٍ بِاِذْنِ رَبِّهَاۜ وَيَضْرِبُ اللّٰهُ الْاَمْثَالَ
لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٥﴾ وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ كَشَجَرَةٍ
خَبِيثَةِۨ اجْتُثَّتْ مِنْ فَوْقِ الْاَرْضِ مَا لَهَا مِنْ قَرَارٍ ﴿٢٦﴾
يُثَبِّتُ اللّٰهُ الَّذِينَ اٰمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا
وَفِي الْاٰخِرَةِۚ وَيُضِلُّ اللّٰهُ الظَّالِمِينَۙ وَيَفْعَلُ اللّٰهُ مَا يَشَٓاءُ
﴿٢٧﴾ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِينَ بَدَّلُوا نِعْمَتَ اللّٰهِ كُفْرًا وَاَحَلُّوا
قَوْمَهُمْ دَارَ الْبَوَارِۙ ﴿٢٨﴾ جَهَنَّمَۚ يَصْلَوْنَهَاۜ وَبِئْسَ الْقَرَارُ
﴿٢٩﴾ وَجَعَلُوا لِلّٰهِ اَنْدَادًا لِيُضِلُّوا عَنْ سَبِيلِهٖۜ قُلْ تَمَتَّعُوا
فَاِنَّ مَصِيرَكُمْ اِلَى النَّارِ ﴿٣٠﴾ قُلْ لِعِبَادِيَ الَّذِينَ اٰمَنُوا
يُقِيمُوا الصَّلٰوةَ وَيُنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً مِنْ
قَبْلِ اَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعٌ فِيهِ وَلَا خِلَالٌ ﴿٣١﴾ اَللّٰهُ الَّذِي
خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَاَنْزَلَ مِنَ السَّمَٓاءِ مَٓاءً فَاَخْرَجَ
بِهٖ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْۚ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْفُلْكَ لِتَجْرِيَ
فِي الْبَحْرِ بِاَمْرِهٖۚ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْاَنْهَارَۚ ﴿٣٢﴾ وَسَخَّرَ لَكُمُ
الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَٓائِبَيْنِۚ وَسَخَّرَ لَكُمُ الَّيْلَ وَالنَّهَارَۚ ﴿٣٣﴾

25. Rabbinin izniyle her mevsim meyvesini verir. Allah, insanlara çeşitli örnekler veriyor, ta ki düşünüp taşınsınlar.

26. Habis (*pis/kötü*) kelimenin örneği de toprağın üstünden çekilip kökünden koparılan bir habis ağaç gibidir ki, onun hiçbir karar (*istikrar*)ı yoktur.

27. Allah iman edenleri, dünya hayatında ve ahirette sabit söz (*tevhit kelimesin*)de sebat ettirir ve Allah, zalimleri dalâlette bırakır. Allah dilediğini yapar.

28. Allah'ın (*bahşettiği iman*) nimetini kâfirliğe çeviren ve toplumlarını helâk yurduna konduranları bilmez misin?!

29. Cehenneme (*sürükleyenleri*) ki, onu boylayacaklardır ve ne kötü karargâhtır!

30. Allah'a birtakım eşler koştular ki, yolundan (*insanları*) saptırsınlar. De ki: "Sefanızı sürün; ancak sizin akıbetiniz o ateş (*cehennem*)dir!"

31. İman eden kullarıma namazı dosdoğru kılmalarını ve alışverişin de dostluğun da olmadığı gün gelmeden önce, kendilerine verdiğimiz (*nimetler*)den gizli ve açık (*hayra*) harcamalarını söyle!

32. Gökleri ve yeri yaratan, gökten su (*buluttan yağmur*) indirip, rızık olarak onunla size (*topraktan*) çeşitli ürünler çıkaran, emri uyarınca denizde seyreden gemileri hizmetinize veren ve nehirleri size amade kılan Allah'tır.

33. Sürekli devinim halindeki güneşi ve ayı da size amade (*hizmetkâr*) kıldı; geceyi ve gündüzü de hizmetinize verdi.

وَاٰتٰيكُمْ مِنْ كُلِّ مَا سَاَلْتُمُوهُۜ وَاِنْ تَعُدُّوا نِعْمَتَ اللّٰهِ لَا
تُحْصُوهَاۜ اِنَّ الْاِنْسَانَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ ﴿٣٤﴾ وَاِذْ قَالَ اِبْرٰهِيمُ
رَبِّ اجْعَلْ هٰذَا الْبَلَدَ اٰمِنًا وَاجْنُبْنِي وَبَنِيَّ اَنْ نَعْبُدَ الْاَصْنَامَۜ
﴿٣٥﴾ رَبِّ اِنَّهُنَّ اَضْلَلْنَ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِۚ فَمَنْ تَبِعَنِي فَاِنَّهُ
مِنِّيۚ وَمَنْ عَصَانِي فَاِنَّكَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣٦﴾ رَبَّنَا اِنِّي
اَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِي بِوَادٍ غَيْرِ ذِي زَرْعٍ عِنْدَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِۙ
رَبَّنَا لِيُقِيمُوا الصَّلٰوةَ فَاجْعَلْ اَفْـِٔدَةً مِنَ النَّاسِ تَهْوِي
اِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ ﴿٣٧﴾ رَبَّنَا
اِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفِي وَمَا نُعْلِنُۜ وَمَا يَخْفٰى عَلَى اللّٰهِ مِنْ
شَيْءٍ فِي الْاَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ ﴿٣٨﴾ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي
وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبَرِ اِسْمٰعِيلَ وَاِسْحٰقَۜ اِنَّ رَبِّي لَسَمِيعُ
الدُّعَاءِ ﴿٣٩﴾ رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلٰوةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا
وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ ﴿٤٠﴾ رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ
يَقُومُ الْحِسَابُ ﴿٤١﴾ وَلَا تَحْسَبَنَّ اللّٰهَ غَافِلًا عَمَّا يَعْمَلُ
الظَّالِمُونَۜ اِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمْ لِيَوْمٍ تَشْخَصُ فِيهِ الْاَبْصَارُۙ ﴿٤٢﴾

34. Kendisinden istediğiniz her şeyden size verdi. Eğer Allah'ın nimetlerini saymaya kalkışsanız, sayamazsınız. Gerçekten insan çok zalimdir, çok nankördür.

35. Bir zamanlar İbrahim şöyle demiş (*dua etmiş*)ti: "Ey rabbim, bu şehri (*Mekke'yi*) güvenli kıl! Beni ve oğullarımı putlara tapmaktan uzak tut.

36. Ey rabbim, onlar (*putlar*) insanların birçoğunu dalâlete düşürdüler! Artık kim bana uyarsa, o bendendir ve kim bana karşı gelirse, kuşkusuz sen çok bağışlayıcısın, çok merhametlisin.

37. Ey rabbimiz, neslimin bir kısmını, namazı dosdoğru kılsınlar diye senin kutsal evinin yanında, ekinsiz bir vadide iskân ettim! Artık insanların gönüllerini onlara meylettir ve kendilerini çeşitli ürünlerle rızıklandır; ta ki şükretsinler!

38. Ey rabbimiz! Kuşkusuz sen, gizlediğimiz ve açığa vurduğumuz her şeyi bilirsin; yerde ve gökte hiçbir şey, Allah'a gizli kalamaz.

39. İhtiyarlığıma rağmen bana İsmail'i ve İshak'ı lütfeden Allah'a hamdolsun! Kesinlikle rabbim, duaları hakkıyla işitendir.

40. Ey rabbim, beni ve soyumdan gelenleri namazı dosdoğru kılanlar eyle! Ey rabbimiz, duamı kabul buyur!

41. Rabbimiz, hesabın görüleceği gün beni, ebeveynimi ve mü'minleri bağışla!"

42. Zalimlerin yaptıklarından sakın Allah'ı habersiz sanma; ancak onları, gözlerin (*dehşetten*) dışarı fırlayacağı bir güne erteliyor.

مُهْطِعٖينَ مُقْنِعٖي رُؤُ۫سِهِمْ لَا يَرْتَدُّ اِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْۚ
وَاَفْـِٔدَتُهُمْ هَوَٓاءٌۜ ﴿٤٣﴾ وَاَنْذِرِ النَّاسَ يَوْمَ يَأْتٖيهِمُ الْعَذَابُ
فَيَقُولُ الَّذٖينَ ظَلَمُوا رَبَّنَٓا اَخِّرْنَٓا اِلٰٓى اَجَلٍ قَرٖيبٍۙ نُجِبْ
دَعْوَتَكَ وَنَتَّبِعِ الرُّسُلَۜ اَوَلَمْ تَكُونُٓوا اَقْسَمْتُمْ مِنْ قَبْلُ مَا
لَكُمْ مِنْ زَوَالٍۙ ﴿٤٤﴾ وَسَكَنْتُمْ فٖي مَسَاكِنِ الَّذٖينَ ظَلَمُٓوا
اَنْفُسَهُمْ وَتَبَيَّنَ لَكُمْ كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ وَضَرَبْنَا لَكُمُ
الْاَمْثَالَ ﴿٤٥﴾ وَقَدْ مَكَرُوا مَكْرَهُمْ وَعِنْدَ اللّٰهِ مَكْرُهُمْۜ
وَاِنْ كَانَ مَكْرُهُمْ لِتَزُولَ مِنْهُ الْجِبَالُ ﴿٤٦﴾ فَلَا تَحْسَبَنَّ
اللّٰهَ مُخْلِفَ وَعْدِهٖ رُسُلَهُۜ اِنَّ اللّٰهَ عَزٖيزٌ ذُو انْتِقَامٍ ﴿٤٧﴾
يَوْمَ تُبَدَّلُ الْاَرْضُ غَيْرَ الْاَرْضِ وَالسَّمٰوَاتُ وَبَرَزُوا لِلّٰهِ
الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ﴿٤٨﴾ وَتَرَى الْمُجْرِمٖينَ يَوْمَئِذٍ مُقَرَّنٖينَ
فِي الْاَصْفَادِۚ ﴿٤٩﴾ سَرَابٖيلُهُمْ مِنْ قَطِرَانٍ وَتَغْشٰى
وُجُوهَهُمُ النَّارُۙ ﴿٥٠﴾ لِيَجْزِيَ اللّٰهُ كُلَّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْۜ اِنَّ
اللّٰهَ سَرٖيعُ الْحِسَابِ ﴿٥١﴾ هٰذَا بَلَاغٌ لِلنَّاسِ وَلِيُنْذَرُوا بِهٖ
وَلِيَعْلَمُٓوا اَنَّمَا هُوَ اِلٰهٌ وَاحِدٌ وَلِيَذَّكَّرَ اُولُوا الْاَلْبَابِ ﴿٥٢﴾

43. Seğirterek, başlarını havaya dikerek (*huzura gelecekleri güne*). Bakışları kendilerine dönmez (*ne halde olduklarına bakmazlar*) ve kalpleri bomboştur.

44. Azabın başlarına geleceği gün hakkında insanları uyar! Şöyle ki zalimlik edenler, "Rabbimiz!" diyecekler, "Bizi çok yakın (*kısa*) bir vadeye kadar ertele de senin davetine icabet edelim ve elçilerine uyalım." Oysa daha önce siz, kendinize hiçbir zeval (*dünyadan ahirete göç*) olmadığına dair yemin etmemiş miydiniz?

45. Kendilerine zulmedenlerin meskenlerinde oturdunuz; onlara ne yaptığımız size apaçık belli oldu ve size örnekler verdik.

46. Onlar da düzenlerini kurmuş (*tedbirlerini almış*)lardı; ama kurdukları düzen, dağları yerinden oynatacak güçte bile olsa, asıl onlara kurulan düzen Allah katındadır.

47. O halde Allah'ın, elçilerine (*yardım*) vaadinden cayacağını sakın sanma! Kesinlikle Allah çok izzetlidir, intikam alıcıdır.

48. Yer başka yere, gökler de (*başka göklere*) dönüştürüldüğü ve bir, Kahhâr (*kahredici gücün sahibi/evrenin mutlak hakimi*) Allah'ın huzuruna çıktıkları gün,

49. İşte o gün suçluları zincirlere vurulmuş olarak göreceksin!

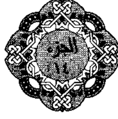
50. Gömlekleri katrandandır ve yüzlerini ateş bürür.

51. Nihayet Allah herkese yaptığının karşılığını verir; elbette Allah hesabı çok çabuk görendir.

52. İşte bu (*Kur'an*), bütün insanlara bir tebliğdir; bununla uyarılsınlar, O'nun ancak tek bir tanrı olduğunu bilsinler, akıl ve iz'an sahipleri de düşünüp taşınsınlar!

EL-HİCR SÛRESİ[49]

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Elif, Lâm, Râ. İşte bunlar, yüce kitabın ve apaçık Kur'an'ın âyetleridir!

2. Küfre saplananlar, keşke müslüman olsalardı diye arzu edeceklerdir.

3. Bırak onları, yeyip içsinler, sefa sürsünler ve boş umutlar onları oyalasın; nitekim (*akıbetlerinin ne olduğunu*) ileride bilecek-lerdir.

4. Helâk ettiğimiz herbir karye (*belde*)nin elbette belli bir yazı (*yazgı*)sı vardır.

5. Hiçbir ümmet, ne vadesini öne alabilir, ne de geciktirebilir.

6. Dediler ki: "Ey kendisine zikir (*Kur'an*) indirilen kişi, sen düpedüz delisin!

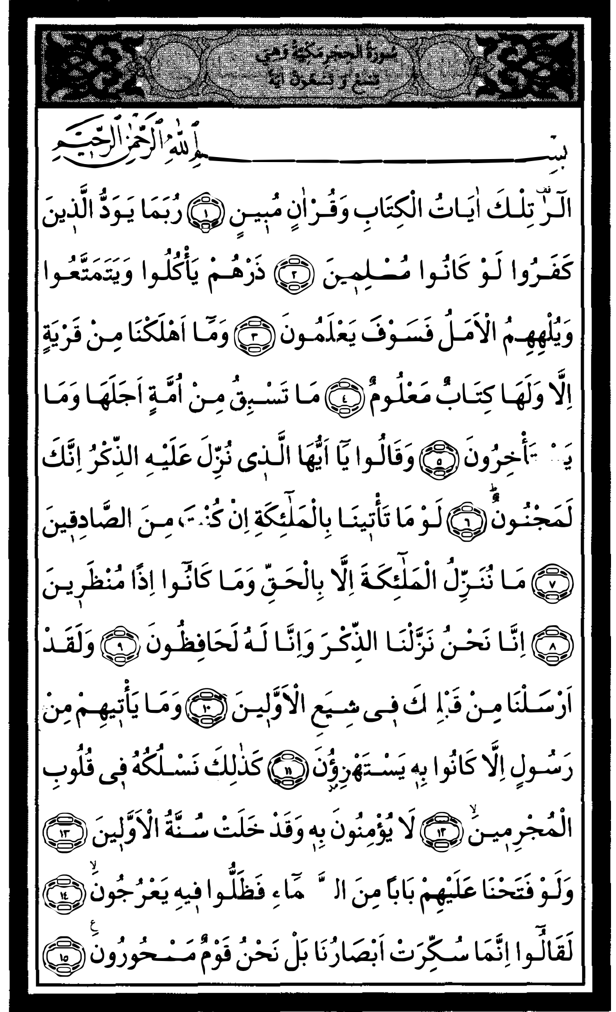
7. Bize melekleri getirmelisin, eğer doğru söyleyenlerden isen..."

8. Biz melekleri ancak hakkaniyetle (*gerektiğinde*) inidiririz ve o takdirde onlara mühlet verilmez.

9. Zikri (*Kur'an'ı*) kesinlikle biz indirdik ve elbette biz, onun muhafız (*koruyucu*)larıyız.

10. Andolsun, evvelkilerin şia (*grup/fraksiyon*)larına da senden önce elçiler gönderdik!

11. Kendilerine gelen herbir elçiyle ancak alay ediyorlardı.

سورة الحجر مكية وهي تسع وتسعون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

الٓرٰ تلك اٰيات الكتاب وقرآن مبين ﴿١﴾ ربما يود الذين
كفروا لو كانوا مسلمين ﴿٢﴾ ذرهم يأكلوا ويتمتعوا
ويلههم الامل فسوف يعلمون ﴿٣﴾ وما اهلكنا من قرية
الا ولها كتاب معلوم ﴿٤﴾ ما تسبق من امة اجلها وما
يستأخرون ﴿٥﴾ وقالوا يا ايها الذي نزل عليه الذكر انك
لمجنون ﴿٦﴾ لو ما تأتينا بالملٓئكة ان كنت من الصادقين
﴿٧﴾ ما ننزل الملٓئكة الا بالحق وما كانوا اذا منظرين
﴿٨﴾ انا نحن نزلنا الذكر وانا له لحافظون ﴿٩﴾ ولقد
ارسلنا من قبلك في شيع الاولين ﴿١٠﴾ وما يأتيهم من
رسول الا كانوا به يستهزؤن ﴿١١﴾ كذلك نسلكه في قلوب
المجرمين ﴿١٢﴾ لا يؤمنون به وقد خلت سنة الاولين ﴿١٣﴾
ولو فتحنا عليهم بابا من السماء فظلوا فيه يعرجون ﴿١٤﴾
لقالوا انما سكرت ابصارنا بل نحن قوم مسحورون ﴿١٥﴾

12. Bunu (*alaycı tutumu*), suç işleyenlerin içlerine böylece sindiririz;

13. Ona (*Kur'an'a*) iman etmezler; oysa evvelki (*kâfir*)lerin sünneti (*ceza uygulamaları*) gelip geçmiştir.

14. Onlara gökten bir kapı açsak da oradan habire yukarı çıksalar:

15. "Mutlaka gözlerimiz boyandı; daha doğrusu biz büyülenmiş toplumuz!" diyecekleri kesindir.

(49) Sözlük anlamı itibariyle yasak, kucak ve akıl demek olan Hicr, Semud kavminin Medine ile Şam arasındaki yurdunun adıdır. Sûre, 80-84. âyetlerde bahsi geçen bu yerden adını almıştır ve Mekke'de inmiş olup 99 âyettir.

وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِى السَّمَٓاءِ بُرُوجًا وَزَيَّنَّاهَا لِلنَّاظِر۪ينَۙ ﴿١٦﴾
وَحَفِظْنَاهَا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ رَج۪يمٍۙ ﴿١٧﴾ اِلَّا مَنِ اسْتَرَقَ السَّمْعَ
فَاَتْبَعَهُ شِهَابٌ مُب۪ينٌ ﴿١٨﴾ وَالْاَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَاَلْقَيْنَا ف۪يهَا
رَوَاسِيَ وَاَنْبَتْنَا ف۪يهَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَوْزُونٍ ﴿١٩﴾ وَجَعَلْنَا لَكُمْ
ف۪يهَا مَعَايِشَ وَمَنْ لَسْتُمْ لَهُ بِرَازِق۪ينَ ﴿٢٠﴾ وَاِنْ مِنْ شَيْءٍ اِلَّا
عِنْدَنَا خَزَٓائِنُهُ وَمَا نُنَزِّلُهُٓ اِلَّا بِقَدَرٍ مَعْلُومٍ ﴿٢١﴾ وَاَرْسَلْنَا الرِّيَاحَ
لَوَاقِحَ فَاَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَٓاءِ مَٓاءً فَاَسْقَيْنَاكُمُوهُۚ وَمَٓا اَنْتُمْ لَهُ
بِخَازِن۪ينَ ﴿٢٢﴾ وَاِنَّا لَنَحْنُ نُحْي۪ وَنُم۪يتُ وَنَحْنُ الْوَارِثُونَ ﴿٢٣﴾
وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِم۪ينَ مِنْكُمْ وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَأْخِر۪ينَ
﴿٢٤﴾ وَاِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَحْشُرُهُمْۜ اِنَّهُ حَك۪يمٌ عَل۪يمٌ ﴿٢٥﴾ وَلَقَدْ خَلَقْنَا
الْاِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَاٍ مَسْنُونٍۚ ﴿٢٦﴾ وَالْجَٓانَّ خَلَقْنَاهُ
مِنْ قَبْلُ مِنْ نَارِ السَّمُومِ ﴿٢٧﴾ وَاِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ اِنّ۪ي خَالِقٌ
بَشَرًا مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَاٍ مَسْنُونٍ ﴿٢٨﴾ فَاِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ
ف۪يهِ مِنْ رُوح۪ي فَقَعُوا لَهُ سَاجِد۪ينَ ﴿٢٩﴾ فَسَجَدَ الْمَلٰٓئِكَةُ كُلُّهُمْ
اَجْمَعُونَۙ ﴿٣٠﴾ اِلَّٓا اِبْل۪يسَۜ اَبٰٓى اَنْ يَكُونَ مَعَ السَّاجِد۪ينَ ﴿٣١﴾

16. Andolsun, gökte burçlar kurduk, izleyenler için onu (*yıldızlarla*) donattık,

17. Ve onu, herbir mel'un şeytandan koruduk!

18. Ancak (*cinlerden*) kim kulak kabartırsa, apaçık bir şahap (*akkor*) onu kovalar.

19. Yeryüzünü dayayıp döşedik, orada oturaklı dağlar kurduk ve ölçülü her şeyi (*ürünü*) bitirdik.

20. Size de rızıklandırıcı (*bakıcı*)sı olmadıklarınıza da orada geçim imkânları sağladık.

21. Herbir şeyin hazineleri ancak bizim nezdimizdedir ve ancak belirli ölçüye göre onu indiririz.

22. Rüzgarları aşılayan (*bulut ve bitkileri dölleyen*) olarak gönderip, gökten su (*buluttan yağmur*) indirdik de onu size içirdik ve onu (*toprağın bağrında*) depolayanlar siz değilsiniz.

23. Biz, ancak biz yaşatırız ve öldürürüz ve biz vârisleriz (*her şeyi devralacak olanlarız*).

24. Andolsun, sizin öne geçenlerinizi de biliriz ve andolsun, geri kalanlarınızı da biliriz!

25. Kuşkusuz rabbin onları bir araya toplayacaktır; nitekim O çok hikmetlidir, hakkıyla bilendir.

26. Andolsun, insanı tınlayan kupkuru bir çamurdan, değişken bir kara balçıktan yarattık!

27. Daha önce de cinleri, gözeneklere sızan kavurucu ateşten yaratmıştık.

28. Bir zamanlar rabbin meleklere, "Ben" buyurmuştu, "Tınlayan kupkuru çamurdan, değişken bir kara balçıktan beşer (*insan*) yaratacağım.

29. İmdi onu tesviye ettiğim ve ona ruhumdan üflediğimde, ona secdeye kapanın!"

30. Dolayısıyla meleklerin hepsi topluca secde ettiler.

31. Ancak İblis, secde edenlerle beraber olmaktan kaçındı.

قَالَ يَٓا اِبْلٖيسُ مَا لَكَ اَلَّا تَكُونَ مَعَ السَّاجِدٖينَ ﴿٣٢﴾ قَالَ لَمْ
اَكُنْ لِاَسْجُدَ لِبَشَرٍ خَلَقْتَهُ مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَاٍ مَسْنُونٍ ﴿٣٣﴾
قَالَ فَاخْرُجْ مِنْهَا فَاِنَّكَ رَجٖيمٌ ﴿٣٤﴾ وَاِنَّ عَلَيْكَ اللَّعْنَةَ اِلٰى يَوْمِ
الدّٖينِ ﴿٣٥﴾ قَالَ رَبِّ فَاَنْظِرْنٖٓى اِلٰى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿٣٦﴾ قَالَ فَاِنَّكَ
مِنَ الْمُنْظَرٖينَ ﴿٣٧﴾ اِلٰى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ﴿٣٨﴾ قَالَ رَبِّ
بِمَٓا اَغْوَيْتَنٖى لَاُزَيِّنَنَّ لَهُمْ فِى الْاَرْضِ وَلَاُغْوِيَنَّهُمْ اَجْمَعٖينَ
﴿٣٩﴾ اِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصٖينَ ﴿٤٠﴾ قَالَ هٰذَا صِرَاطٌ
عَلَىَّ مُسْتَقٖيمٌ ﴿٤١﴾ اِنَّ عِبَادٖى لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ اِلَّا
مَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْغَاوٖينَ ﴿٤٢﴾ وَاِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ اَجْمَعٖينَ
﴿٤٣﴾ لَهَا سَبْعَةُ اَبْوَابٍ لِكُلِّ بَابٍ مِنْهُمْ جُزْءٌ مَقْسُومٌ ﴿٤٤﴾
اِنَّ الْمُتَّقٖينَ فٖى جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٤٥﴾ اُدْخُلُوهَا بِسَلَامٍ اٰمِنٖينَ
﴿٤٦﴾ وَنَزَعْنَا مَا فٖى صُدُورِهِمْ مِنْ غِلٍّ اِخْوَانًا عَلٰى سُرُرٍ
مُتَقَابِلٖينَ ﴿٤٧﴾ لَا يَمَسُّهُمْ فٖيهَا نَصَبٌ وَمَا هُمْ مِنْهَا بِمُخْرَجٖينَ
﴿٤٨﴾ نَبِّئْ عِبَادٖٓى اَنّٖٓى اَنَا الْغَفُورُ الرَّحٖيمُ ﴿٤٩﴾ وَاَنَّ عَذَابٖى
هُوَ الْعَذَابُ الْاَلٖيمُ ﴿٥٠﴾ وَنَبِّئْهُمْ عَنْ ضَيْفِ اِبْرٰهٖيمَ ﴿٥١﴾

32. “Ey İblis!” buyurdu (*Allah*), “Sana ne oldu da secde edenlerle beraber olmadın?”

33. “Ben” dedi, “Tınlayan kupkuru çamurdan, değişken bir kara balçıktan yarattığın insana secde edecek değilim.”

34. “O halde” buyurdu (*Allah*), “Oradan (*meleklerin arasından*) çık; çünkü sen lânetlendin!

35. Ve din (*duruşma*) gününe kadar o lânet üzerinde olacaktır.”

36. “Ey rabbim” dedi, “Bari yeniden diriltilecekleri güne dek bana mühlet (*yaşama fırsatı*) ver!”

37. “Sen” buyurdu (*Allah*), “Mühlet verilenlerdensin;

38. Malum vakit (*kıyamet*) gününe kadar.”

39. “Ey rabbim!” dedi (*İblis*), “Andolsun, beni azgın bulduğundan ötürü ben de yeryüzünde mutlaka onlara (*günahları*) yaldızlayacağım ve mutlaka hepsini azdıracağım!

40. Ancak içlerinden ihlaslı kıldığın kulların hariç.”

41. Şöyle buyurdu (*Allah*): “Bana varan doğru yol, işte bu (*ihlas yolu*)dur!

42. Nitekim kullarım üzerinde senin, sana uyan azgınlar hariç, hiçbir sulta (*otorite*)n yoktur.

43. Ve kesinlikle cehennem, onların hepsinin buluşma yeridir.

44. Onun yedi kapısı (*katmanı*) vardır, her kapıya onlardan bir bölüm ayırılmıştır.”

45. Takvalı olan (*günahtan sakanan*)lar ise, onlar cennetlerde ve pınar başlarındadırlar:

46. “Esenlikle, güven içinde olarak oraya girin!” (*denilmiştir onlara.*)

47. İçlerindeki gıllügişi söküp atmışızdır; kardeşler olarak kerevetlere karşılıklı kurulurlar.

48. Orada hiçbir yorgunluk çekmeyecekler ve oradan asla çıkarılmayacaklardır.

49. Kullarıma bildir ki ben, kesinlikle ben çok bağışlayıcıyım, çok merhametliyim,

50. Azabım da kesinlikle çok elem vericidir (*can yakıcıdır*)!

51. Onlara, İbrahim’in (*melek*) konuklarını da anlat.

اِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًاۜ قَالَ اِنَّا مِنْكُمْ وَجِلُونَ ﴿٥٢﴾ قَالُوا
لَا تَوْجَلْ اِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ ﴿٥٣﴾ قَالَ اَبَشَّرْتُمُونِي عَلٰى
اَنْ مَسَّنِيَ الْكِبَرُ فَبِمَ تُبَشِّرُونَ ﴿٥٤﴾ قَالُوا بَشَّرْنَاكَ بِالْحَقِّ فَلَا
تَكُنْ مِنَ الْقَانِطِينَ ﴿٥٥﴾ قَالَ وَمَنْ يَقْنَطُ مِنْ رَحْمَةِ رَبِّهٖٓ اِلَّا
الضَّٓالُّونَ ﴿٥٦﴾ قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ اَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿٥٧﴾ قَالُٓوا
اِنَّٓا اُرْسِلْنَٓا اِلٰى قَوْمٍ مُجْرِمِينَۙ ﴿٥٨﴾ اِلَّٓا اٰلَ لُوطٍۜ اِنَّا لَمُنَجُّوهُمْ
اَجْمَعِينَۙ ﴿٥٩﴾ اِلَّا امْرَاَتَهُ قَدَّرْنَٓاۙ اِنَّهَا لَمِنَ الْغَابِرِينَۚ ﴿٦٠﴾
فَلَمَّا جَٓاءَ اٰلَ لُوطٍ الْمُرْسَلُونَۙ ﴿٦١﴾ قَالَ اِنَّكُمْ قَوْمٌ مُنْكَرُونَ
﴿٦٢﴾ قَالُوا بَلْ جِئْنَاكَ بِمَا كَانُوا فِيهِ يَمْتَرُونَ ﴿٦٣﴾ وَاَتَيْنَاكَ
بِالْحَقِّ وَاِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٦٤﴾ فَاَسْرِ بِاَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِنَ الَّيْلِ
وَاتَّبِعْ اَدْبَارَهُمْ وَلَا يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ اَحَدٌ وَامْضُوا حَيْثُ
تُؤْمَرُونَ ﴿٦٥﴾ وَقَضَيْنَٓا اِلَيْهِ ذٰلِكَ الْاَمْرَ اَنَّ دَابِرَ هٰٓؤُ۬لَٓاءِ
مَقْطُوعٌ مُصْبِحِينَ ﴿٦٦﴾ وَجَٓاءَ اَهْلُ الْمَدِينَةِ يَسْتَبْشِرُونَ
﴿٦٧﴾ قَالَ اِنَّ هٰٓؤُ۬لَٓاءِ ضَيْفِي فَلَا تَفْضَحُونِۙ ﴿٦٨﴾ وَاتَّقُوا
اللّٰهَ وَلَا تُخْزُونِ ﴿٦٩﴾ قَالُٓوا اَوَلَمْ نَنْهَكَ عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿٧٠﴾

52. Hani yanına girip, "selâm" vermişlerdi. "Doğrusu biz sizden ürktük!" dedi (*İbrahim*).

53. "Korkma!" dediler, "Biz sana çok bilgili bir oğul müjdeliyoruz."

54. "Yaşlılığın üstüme çökmesine rağmen mi beni müjdelediniz, beni neyle müjdeliyorsunuz (*farkında mısınız*)?" dedi.

55. "Sana hakkı (*gerçeği*) müjdeledik, sakın ümitsizliğe kapılanlardan olma!" dediler.

56. "Rabbinin rahmetinden ancak dalâlette olanlar ümit keserler" dedi (*İbrahim*).

57. Üstelik dedi ki: "Ey elçi (*melek*)ler, sizin asıl göreviniz nedir?"

58. "Biz" dediler, "Suçlu bir topluma (*helâk emriyle*) gönderildik.

59. Ancak Lut ailesinin hepsini mutlaka kurtaracağız.

60. Sadece karısı hariç, nitekim onun geride kalan (*helâk olan*)lardan olmasını takdir ettik."

61. Dolayısıyla elçi (*melek*) ler, Lut ailesine geldiklerinde:

62. "Siz, zıryabancı bir kavim (*ekip*)siniz" dedi (*Lut*).

63. "Gerçek şu ki" dediler, "Biz, onların kuşku duymakta oldukları şeyi (*azabı*) sana getirdik.

64. Sana hakkı (*gerçeği*) getirdik ve kesinlikle biz doğru söyleyenleriz.

65. İmdi bu gecenin bir bölümünde aileni yola çıkar ve sen arkalarından yürü! Hiçbiriniz, ardına dönüp bakmasın; size emredilen yere doğru ilerleyin!"

66. Sabaha çıkarlarken onların ardının mutlaka kesileceğine dair emri ona (*Lut'a*) bildirdik.

67. Şehir halkı, (*Lut'un genç ve yakışıklı misafirlerinden haberdar olunca*) sevinerek geldiler.

68. "Bunlar" dedi (*Lut*), "Benim konuklarımdır; dolayısıyla beni rezil rüsva etmeyin!

69. Allah'tan sakının ve beni (*konuklarımın önünde*) utandırmayın!"

70. Dediler ki: "Seni alemler(*in işine müdahale*)den men etmemiş miydik?"

قَالَ هٰٓؤُ۬لَٓاءِ بَنَاتٖٓي اِنْ كُنْتُمْ فَاعِلٖينَۜ ﴿٧١﴾ لَعَمْرُكَ اِنَّهُمْ لَفٖي
سَكْرَتِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿٧٢﴾ فَاَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُشْرِقٖينَۙ ﴿٧٣﴾
فَجَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا وَاَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِنْ سِجّٖيلٍۜ ﴿٧٤﴾
اِنَّ فٖي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِلْمُتَوَسِّمٖينَ ﴿٧٥﴾ وَاِنَّهَا لَبِسَبٖيلٍ مُقٖيمٍ ﴿٧٦﴾
اِنَّ فٖي ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِلْمُؤْمِنٖينَۜ ﴿٧٧﴾ وَاِنْ كَانَ اَصْحَابُ الْاَيْكَةِ
لَظَالِمٖينَۙ ﴿٧٨﴾ فَانْتَقَمْنَا مِنْهُمْۢ وَاِنَّهُمَا لَبِاِمَامٍ مُبٖينٍۜ ﴿٧٩﴾ وَلَقَدْ
كَذَّبَ اَصْحَابُ الْحِجْرِ الْمُرْسَلٖينَۙ ﴿٨٠﴾ وَاٰتَيْنَاهُمْ اٰيَاتِنَا فَكَانُوا
عَنْهَا مُعْرِضٖينَۙ ﴿٨١﴾ وَكَانُوا يَنْحِتُونَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا اٰمِنٖينَ
﴿٨٢﴾ فَاَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُصْبِحٖينَۙ ﴿٨٣﴾ فَمَٓا اَغْنٰى عَنْهُمْ مَا
كَانُوا يَكْسِبُونَۜ ﴿٨٤﴾ وَمَا خَلَقْنَا السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَٓا
اِلَّا بِالْحَقِّۜ وَاِنَّ السَّاعَةَ لَاٰتِيَةٌ فَاصْفَحِ الصَّفْحَ الْجَمٖيلَ ﴿٨٥﴾ اِنَّ
رَبَّكَ هُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلٖيمُ ﴿٨٦﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَاكَ سَبْعًا مِنَ الْمَثَانٖي
وَالْقُرْاٰنَ الْعَظٖيمَ ﴿٨٧﴾ لَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ اِلٰى مَا مَتَّعْنَا بِهٖٓ اَزْوَاجًا
مِنْهُمْ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَاخْفِضْ جَنَاحَكَ لِلْمُؤْمِنٖينَ ﴿٨٨﴾ وَقُلْ
اِنّٖٓي اَنَا النَّذٖيرُ الْمُبٖينُۚ ﴿٨٩﴾ كَمَٓا اَنْزَلْنَا عَلَى الْمُقْتَسِمٖينَۙ ﴿٩٠﴾

71. “İşte kızlarım!” dedi (*Lut*), “Eğer (*doğru bir iş*) yapacaksanız... (*onları nikâhlayın.*)”

72. Hayatın hakkı için, gerçekten onlar sarhoşlukları içinde bocalıyorlardı!

73. Derken o sayha (*korkunç avaz*), tan yeri ağarırken onları yakaladı.

74. Dolayısıyla oranın altını üstüne getirdik ve başlarına, pişmiş çamurdan taşlar yağdırdık.

75. Kuşkusuz bunda, iz sürenler için nice âyet (*ibret*)ler vardır.

76. Üstelik orası (*Sodom harabeleri*), işlek bir yol (*güzergâhında*) dadır.

77. Kuşkusuz bunda, mü'minler için bir âyet (*ibret*) vardır.

78. Eykeliler (*Şuayb'ın kavmi*) de kesinlikle zalim idiler.

79. Dolayısıyla onlardan da intikam aldık. İkisi (*Sodom ve Eyke*) de apaçık (*işlek*) bir yoldadır.

80. Andolsun, Hicr (*Semud*) halkı da gönderilen (*elçi*)leri yalanladılar!

81. Âyet(*mucize*)lerimizi kendilerine ulaştırdık, ama onlardan yüz çevirdiler.

82. Dağlardan, güven içinde oturacakları evler yontuyorlardı.

83. O sayha (*korkunç avaz*), sabaha çıkarlarken onları da yakaladı.

84. Yaptıkları şeylerin de kendilerine hiçbir yararı olmadı.

85. Gökleri, yeri ve aralarında var olan her şeyi ancak hakkaniyetle yarattık ve o saat (*kıyamet*) mutlaka gelecektir; artık sen güzelce bağışlayıcı ol!

86. Kuşkusuz rabbin hakkıyla yaratandır, hakkıyla bilendir.

87. Kesinlikle biz sana, tekrarlananlardan yedi (*âyet Fatiha'*)yi ve pek yüce Kur'an'ı verdik!

88. Onların bazı sınıflarını içinde yaşattığımız (*konfor*)a sakın iltifat etme; onlar için de (*iman etmediler diye*) üzülme ve mü'minlere kol kanat ger!

89. De ki:”Kesinlikle ben apaçık bir uyarıcıyım!”

90. Tıpkı o (*dalâlet yollarını*) paylaşanlara indirdiğimiz gibi... (*onlara da azabı indiririz.*)

ٱلَّذِينَ جَعَلُوا۟ ٱلْقُرْءَانَ عِضِينَ ﴿٩١﴾ فَوَرَبِّكَ لَنَسْـَٔلَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ
﴿٩٢﴾ عَمَّا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾ فَٱصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ وَأَعْرِضْ
عَنِ ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿٩٤﴾ إِنَّا كَفَيْنَٰكَ ٱلْمُسْتَهْزِءِينَ ﴿٩٥﴾ ٱلَّذِينَ
يَجْعَلُونَ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا ءَاخَرَ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٩٦﴾ وَلَقَدْ نَعْلَمُ
أَنَّكَ يَضِيقُ صَدْرُكَ بِمَا يَقُولُونَ ﴿٩٧﴾ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَكُن
مِّنَ ٱلسَّٰجِدِينَ ﴿٩٨﴾ وَٱعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّىٰ يَأْتِيَكَ ٱلْيَقِينُ ﴿٩٩﴾

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

أَتَىٰٓ أَمْرُ ٱللَّهِ فَلَا تَسْتَعْجِلُوهُ سُبْحَٰنَهُۥ وَتَعَٰلَىٰ عَمَّا
يُشْرِكُونَ ﴿١﴾ يُنَزِّلُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةَ بِٱلرُّوحِ مِنْ أَمْرِهِۦ عَلَىٰ مَن
يَشَآءُ مِنْ عِبَادِهِۦٓ أَنْ أَنذِرُوٓا۟ أَنَّهُۥ لَآ إِلَٰهَ إِلَّآ أَنَا۠ فَٱتَّقُونِ ﴿٢﴾
خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ بِٱلْحَقِّ تَعَٰلَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ
﴿٣﴾ خَلَقَ ٱلْإِنسَٰنَ مِن نُّطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُّبِينٌ ﴿٤﴾
وَٱلْأَنْعَٰمَ خَلَقَهَا لَكُمْ فِيهَا دِفْءٌ وَمَنَٰفِعُ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٥﴾
وَلَكُمْ فِيهَا جَمَالٌ حِينَ تُرِيحُونَ وَحِينَ تَسْرَحُونَ ﴿٦﴾

91. Onlar ki, Kur'an'ı bölük pörçük etti (*âyetlerine afsun, efsane, şiir veya uyduruk dedi*)ler.

92. Rabbin hakkı için, hepsine mutlaka soracağız,

93. Yaptıkları her şeyi(*n hesabını*)!

94. Sana emredileni yüksek sesle duyur ve şirk koşanlardan yüz çevir (*sataşmalarına aldırma*).

95. Kesinlikle biz, alaycılara karşı sana yeteriz.

96. Onlar ki, Allah'la birlikte bir başka tanrı edindiler; ancak ileride (*gerçeği*) bileceklerdir.

97. Andolsun, söyledikleri sözlerden ötürü göğsünün daraldığı (*canının sıkıldığı*)nı biliyoruz!

98. Böyle iken rabbini hamd ile tesbih (*tenzih*) et ve secde edenlerden ol!

99. Yakın (*ölüm*) sana gelinceye kadar rabbine ibadet (*kulluk*) et!

EL-NAHL SÛRESİ(50)

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Allah'ın emri (*kıyamet/azap*) mutlaka gelecektir; artık onun için acele etmeyin! Kuşkusuz O (*Allah*), onların koştukları ortaklardan münezzeh ve yücedir.

2. Emrinin gereği ruh (*vahiy*) ile melekleri, kullarından dilediği kimselere, "Benden başka hiçbir tanrı olmadığına dair (*insanları*) uyarın; bana karşı da takvalı olun!" diye indirir.

3. Gökleri ve yeri hakkaniyetle yaratmıştır; onların koştukları ortaklardan yücedir.

4. İnsanı bir nutfe (*bir damla meni*))den yarattı; ama birden o, apaçık (*azılı*) bir hasım kesiliverir!

5. Ve sağmal hayvanları yarattı; onlar(*ın deri, yün ve kıllarını*)da elbette sizin için ısınma (*sağlayan giysiler*) ve birtakım menfaatler vardır ve onlardan yiyor (*et ve sütlerilerinden besleniyor*)sunuz.

6. Akşamleyin (*otlaktan*) katarlarken ve sabahleyin yayar (*otlağa salar*)ken onlarda elbette sizin için bir güzellik vardır.

---

(50) Bal arısı demek olan ve 68. âyette geçen "nahl" kelimesinden adını alan sûre Mekke'de inmiş ve 128 âyettir.

وَتَحْمِلُ اَثْقَالَكُمْ اِلٰى بَلَدٍ لَمْ تَكُونُوا بَالِغ۪يهِ اِلَّا
بِشِقِّ الْاَنْفُسِۜ اِنَّ رَبَّكُمْ لَرَؤُ۫فٌ رَح۪يمٌۙ ﴿٧﴾ وَالْخَيْلَ
وَالْبِغَالَ وَالْحَم۪يرَ لِتَرْكَبُوهَا وَز۪ينَةًۜ وَيَخْلُقُ مَا لَا
تَعْلَمُونَ ﴿٨﴾ وَعَلَى اللّٰهِ قَصْدُ السَّب۪يلِ وَمِنْهَا
جَٓائِرٌۜ وَلَوْ شَٓاءَ لَهَدٰيكُمْ اَجْمَع۪ينَ۟ ﴿٩﴾ هُوَ الَّذ۪ٓي
اَنْزَلَ مِنَ السَّمَٓاءِ مَٓاءً لَكُمْ مِنْهُ شَرَابٌ وَمِنْهُ شَجَرٌ
ف۪يهِ تُس۪يمُونَ ﴿١٠﴾ يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ وَالزَّيْتُونَ
وَالنَّخ۪يلَ وَالْاَعْنَابَ وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِۜ اِنَّ ف۪ي ذٰلِكَ
لَاٰيَةً لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿١١﴾ وَسَخَّرَ لَكُمُ الَّيْلَ وَالنَّهَارَۙ
وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَۜ وَالنُّجُومُ مُسَخَّرَاتٌ بِاَمْرِه۪ۜ اِنَّ
ف۪ي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَۙ ﴿١٢﴾ وَمَا ذَرَاَ لَكُمْ فِي
الْاَرْضِ مُخْتَلِفًا اَلْوَانُهُۜ اِنَّ ف۪ي ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ
﴿١٣﴾ وَهُوَ الَّذ۪ي سَخَّرَ الْبَحْرَ لِتَأْكُلُوا مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا
وَتَسْتَخْرِجُوا مِنْهُ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَاۚ وَتَرَى الْفُلْكَ
مَوَاخِرَ ف۪يهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِه۪ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٤﴾

7. Üstelik sizin ancak kendinizi yorarak varacağınız şehirlere ağır yüklerinizi taşırlar. Kesinlikle rabbiniz çok şefkatlidir, çok merhametlidir.

8. Atları, katırları ve eşekleri de binmeniz için ve zinet (*süs*) olarak (*yarattı*). Bilmediğiniz daha nice şey (*binek*)ler yaratacaktır.

9. Allah, doğru yolu göstermeyi üstlenmiştir; onun eğrisi de vardır ve eğer dileseydi, top yekûn hepinizi hidayet eder (*doğru yola iletir*)di.

10. O (*Allah*) ki, size gökten (*buluttan*) su (*yağmur*) indirdi; içeceğiniz elbette ondan ve hayvanlarınızı otlattığınız bitkiler elbette ondandır.

11. Sizin için onunla ekinleri, zeytinleri, hurmaları, bağları ve her çeşit ürünü bitiriyor. Nitekim bunda, düşünen bir toplum için elbette bir âyet (*delil/ibret*) vardır.

12. Gece ve gündüzü, güneş ve ayı hizmetinize vermiş; yıldızlar da emri uyarınca amade kılınmıştır. Nitekim bunda, aklını kullanan bir toplum için elbette nice âyet (*ibret*)ler vardır.

13. Yeryüzünde renk (*tür*)leri değişik olarak sizin için yarattığı her şeyi de (*hizmetinize verdi*). Nitekim düşünüp taşınan bir toplum için elbette bunda bir âyet (*ibret*) vardır.

14. Denizi de içinden taptaze et yemeniz ve takınacağınız süs eşyası çıkarmanız için emre amade kılan O'dur. Lütfundan (*rızkınızı*) arayasınız ve ta ki şükredesiniz diye gemilerin suları yararak onda seyrettiğini görürsün.

وَاَلْقٰى فِى الْاَرْضِ رَوَاسِىَ اَنْ تَم۪يدَ بِكُمْ وَاَنْهَارًا وَسُبُلًا
لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَۙ ﴿١٥﴾ وَعَلَامَاتٍۜ وَبِالنَّجْمِ هُمْ يَهْتَدُونَ
﴿١٦﴾ اَفَمَنْ يَخْلُقُ كَمَنْ لَا يَخْلُقُۜ اَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿١٧﴾ وَاِنْ
تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللّٰهِ لَا تُحْصُوهَاۜ اِنَّ اللّٰهَ لَغَفُورٌ رَح۪يمٌ ﴿١٨﴾
وَاللّٰهُ يَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا تُعْلِنُونَ ﴿١٩﴾ وَالَّذ۪ينَ يَدْعُونَ
مِنْ دُونِ اللّٰهِ لَا يَخْلُقُونَ شَيْـًٔا وَهُمْ يُخْلَقُونَۜ ﴿٢٠﴾ اَمْوَاتٌ
غَيْرُ اَحْيَٓاءٍۚ وَمَا يَشْعُرُونَۙ اَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴿٢١﴾ اِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ
وَاحِدٌۚ فَالَّذ۪ينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْاٰخِرَةِ قُلُوبُهُمْ مُنْكِرَةٌ وَهُمْ
مُسْتَكْبِرُونَ ﴿٢٢﴾ لَا جَرَمَ اَنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا
يُعْلِنُونَۜ اِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِر۪ينَ ﴿٢٣﴾ وَاِذَا ق۪يلَ لَهُمْ
مَاذَٓا اَنْزَلَ رَبُّكُمْۙ قَالُٓوا اَسَاط۪يرُ الْاَوَّل۪ينَۙ ﴿٢٤﴾ لِيَحْمِلُٓوا
اَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً يَوْمَ الْقِيٰمَةِۙ وَمِنْ اَوْزَارِ الَّذ۪ينَ يُضِلُّونَهُمْ
بِغَيْرِ عِلْمٍۜ اَلَا سَٓاءَ مَا يَزِرُونَ ﴿٢٥﴾ قَدْ مَكَرَ الَّذ۪ينَ مِنْ
قَبْلِهِمْ فَاَتَى اللّٰهُ بُنْيَانَهُمْ مِنَ الْقَوَاعِدِ فَخَرَّ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ
مِنْ فَوْقِهِمْ وَاَتٰيهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٦﴾

15. Sizi sarsmasın diye yeryüzüne oturaklı dağlar koydu, ırmaklar ve yollar (*koydu*); ta ki hidayet bula (*amacınıza ulaşa*) sınız.

16. Birçok işaretler de (*koydu*); nitekim yıldızla yol buluyor (*yön tayin ediyor*)lar.

17. İmdi (*her şeyi*) yaratan, (*hiçbir şey*) yaratmayan gibi midir? Yoksa siz düşünmez misiniz?

18. Allah'ın nimetlerini saymaya kalkışsanız, sayamazsınız. Kesinlikle Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

19. Allah, gizlediğiniz ve açığa vurduğunuz her şeyi bilir.

20. Allah'ın dışında dua (*perestiş*) ettikleri şeyler, hiçbir şey yaratamazlar; üstelik kendileri yaratılmışlardır.

21. Ölüdürler, diri değildirler ve ne zaman yeniden diriltileceklerini bilmezler.

22. Sizin tanrınız tek bir tanrıdır; böyle iken ahirete inanmayanların kalpleri inkarcıdır ve onlar büyüklük taslayanlardır.

23. Allah'ın, gizledikleri ve açığa vurdukları her şeyi bildiğinde hiçbir kuşku yoktur; kesinlikle O, büyüklük taslayanları sevmez.

24. Onlara, "Rabbiniz ne indirdi?" diye sorulunca, "Öncekilerin masalları!" dediler.

25. Dolayısıyla kıyamet günü kendi vebal (*yük*)lerini tamamen, bilgisizce dalâlete düşürdükleri kişilerin veballerinin de bir kısmını yükleneceklerdir. Dikkat, ne kötü yük yüklenecekler!

26. Onlardan öncekiler de düzen kurdular; ama Allah binalarını temellerinden sarstı, üstlerindeki tavan başlarına çöktü ve ummadıkları bir yönden azaba uğradılar.

ثُمَّ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ يُخْزِيهِمْ وَيَقُولُ اَيْنَ شُرَكَٓاءِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ
تُشَٓاقُّونَ فِيهِمْۜ قَالَ الَّذِينَ اُو۫تُوا الْعِلْمَ اِنَّ الْخِزْيَ الْيَوْمَ
وَالسُّٓوءَ عَلَى الْكَافِرِينَۙ ﴿٢٧﴾ اَلَّذِينَ تَتَوَفّٰيهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ
ظَالِمٓي اَنْفُسِهِمْۖ فَاَلْقَوُا السَّلَمَ مَا كُنَّا نَعْمَلُ مِنْ سُٓوءٍۜ بَلٰٓى
اِنَّ اللّٰهَ عَلِيمٌ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٨﴾ فَادْخُلُٓوا اَبْوَابَ جَهَنَّمَ
خَالِدِينَ فِيهَاۜ فَلَبِئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٢٩﴾ وَقِيلَ لِلَّذِينَ
اتَّقَوْا مَاذَٓا اَنْزَلَ رَبُّكُمْۜ قَالُوا خَيْراًۜ لِلَّذِينَ اَحْسَنُوا فِي هٰذِهِ
الدُّنْيَا حَسَنَةٌۜ وَلَدَارُ الْاٰخِرَةِ خَيْرٌۜ وَلَنِعْمَ دَارُ الْمُتَّقِينَۙ ﴿٣٠﴾
جَنَّاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ لَهُمْ
فِيهَا مَا يَشَٓاؤُ۫نَۜ كَذٰلِكَ يَجْزِي اللّٰهُ الْمُتَّقِينَۙ ﴿٣١﴾ اَلَّذِينَ
تَتَوَفّٰيهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ طَيِّبِينَۙ يَقُولُونَ سَلَامٌ عَلَيْكُمُۙ ادْخُلُوا
الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٣٢﴾ هَلْ يَنْظُرُونَ اِلَّٓا اَنْ تَأْتِيَهُمُ
الْمَلٰٓئِكَةُ اَوْ يَأْتِيَ اَمْرُ رَبِّكَۜ كَذٰلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْۜ وَمَا
ظَلَمَهُمُ اللّٰهُ وَلٰكِنْ كَانُٓوا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٣٣﴾ فَاَصَابَهُمْ
سَيِّـَٔاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهٖ يَسْتَهْزِؤُ۫نَ ﴿٣٤﴾

27. Sonra kıyamet gününde onları kepaze edecek ve, “Haklarında (*mü'minlerle*) çekişip durduğunuz ortaklarım nerede?” buyuracaktır. Kendilerine ilim verilenler de şöyle diyecekler: “Bugün kepazelik ve bedbahtlık elbette kafirleredir.”

28. Meleklerin, kendilerine zulmedenler olarak canlarını aldıkları kişiler ise, “Biz hiçbir kötülük yapmıyorduk” diye teslimiyet gösterirler. “Evet, yapıyordunuz” (*der melekler*), “Kesinlikle Allah, yaptığınız her şeyi hakkıyla bilendir.

29. Artık içinde temelli kalıcılar olarak cehennemin kapılarından girin!” İmdi büyüklük taslayanların karargâhı gerçekten ne kötüdür!

30. Takva sahibi olan (*günahtan sakınan*)lara da, “Rabbiniz ne indirdi?” diye soruldu. “Hayır (*indirdi*)” dediler. Bu dünyada iyi davrananlara elbette iyilik vardır ve ahiret yurdu kesinlikle daha hayırlıdır. Takva sahiplerinin yurdu gerçekten ne güzeldir!

31. Altlarından ırmaklar akan adn (*sürekli ikamet*) cennetlerine girerler. Onlar için elbette orada canlarının çektiği her şey vardır. İşte Allah, takva sahiplerini böyle mükâfatlandıracaktır.

32. Meleklerin, tertemiz olarak canlarını aldıkları kimseler ise, (*onlara*) şöyle der (*melek*) ler: “Selâm olsun size, yaptığınız (*iyi*) işler karşılığında cennete girin!”

33. Kendilerine meleklerin gelmesini veya rabbinin (*azap*) emrinin gelmesini ancak bekliyorlar. Onlardan öncekiler de böyle yapmış (*bekleyedurmuş*)lardı. Allah onlara zulmetmedi, fakat onlar kendilerine zulmediyorlardı.

34. Derken yaptıkları işlerin kötü sonuçları başlarına geliverdi ve alaya aldıkları şey (*azap*), onları çepeçevre kuşattı.

وَقَالَ الَّذ۪ينَ اَشْرَكُوا لَوْ شَٓاءَ اللّٰهُ مَا عَبَدْنَا مِنْ دُونِه۪ مِنْ
شَيْءٍ نَحْنُ وَلَٓا اٰبَٓاؤُ۬نَا وَلَا حَرَّمْنَا مِنْ دُونِه۪ مِنْ شَيْءٍۜ
كَذٰلِكَ فَعَلَ الَّذ۪ينَ مِنْ قَبْلِهِمْۚ فَهَلْ عَلَى الرُّسُلِ اِلَّا الْبَلَاغُ
الْمُب۪ينُ ﴿٣٥﴾ وَلَقَدْ بَعَثْنَا ف۪ي كُلِّ اُمَّةٍ رَسُولًا اَنِ اعْبُدُوا
اللّٰهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَۚ فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللّٰهُ وَمِنْهُمْ مَنْ
حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلَالَةُۜ فَس۪يرُوا فِي الْاَرْضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ
كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّب۪ينَ ﴿٣٦﴾ اِنْ تَحْرِصْ عَلٰى هُدٰيهُمْ
فَاِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْد۪ي مَنْ يُضِلُّ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِر۪ينَ ﴿٣٧﴾
وَاَقْسَمُوا بِاللّٰهِ جَهْدَ اَيْمَانِهِمْۙ لَا يَبْعَثُ اللّٰهُ مَنْ يَمُوتُۜ بَلٰى
وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَۙ ﴿٣٨﴾ لِيُبَيِّنَ
لَهُمُ الَّذ۪ي يَخْتَلِفُونَ ف۪يهِ وَلِيَعْلَمَ الَّذ۪ينَ كَفَرُٓوا اَنَّهُمْ كَانُوا
كَاذِب۪ينَ ﴿٣٩﴾ اِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ اِذَٓا اَرَدْنَاهُ اَنْ نَقُولَ لَهُ كُنْ
فَيَكُونُ ﴿٤٠﴾ وَالَّذ۪ينَ هَاجَرُوا فِي اللّٰهِ مِنْ بَعْدِ مَا ظُلِمُوا
لَنُبَوِّئَنَّهُمْ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةًۜ وَلَاَجْرُ الْاٰخِرَةِ اَكْبَرُۢ لَوْ كَانُوا
يَعْلَمُونَۙ ﴿٤١﴾ اَلَّذ۪ينَ صَبَرُوا وَعَلٰى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٤٢﴾

35. Şirk koşanlar, "Allah dileseydi, biz de atalarımız da O'nun dışında hiçbir varlığa kulluk etmez ve O'nun (*emri*) dışında hiçbir şeyi haram kılmazdık!" dediler. Kendilerinden öncekiler de böyle yapmışlardı. İmdi elçilerimizin görevi, ancak apaçık tebliğdir.

36. Andolsun, "Allah'a kulluk edin ve tağuttan (*şeytandan/zorbadan*) kaçının!" diye her ümmete bir elçi gönderdik! Nitekim Allah, kimini hidayet etti, kimi de dalâlete müstahak oldu. İmdi o yörede dolaşın da yalanlayanların akıbetinin nice olduğuna bir bakın.

37. Sen, onların hidayete ermelerine düşkün isen de Allah, dalâleti hak edenleri asla hidayete erdirmez ve onların elbette yardımcıları yoktur.

38. "Allah, ölen kimseyi diriltmez" diye olanca güçleriyle Allah'a yemin ettiler. Evet dirilecektir! Gerçek bir vaat olarak (*bunu*) üstlenmiştir ve fakat insanların pekçoğu bilmezler.

39. Hakkında ihtilaf ettikleri hususları kendilerine açıklasın, küfre saplananlar da yalancı olduklarını bilsinler diye (*diriltecektir*).

40. Biz, bir şeyin olmasını istediğimizde, ona emrimiz sadece "ol" dememizdir; derhal oluverir.

41. Zulme uğradıktan sonra Allah uğrunda hicret edenlere gelince, mutlaka onları dünyada gü zelce barındıracağız ve Ahiret mükâfatı elbette daha büyüktür. Bir bilseler...

42. Onlar, sabreden (*zorluklara göğüs geren*)lerdir ve yalnız rablerine tevekkül ederler.

43. Senden önce de ancak kendilerine vahyettiğimiz birtakım adamları elçi gönderdik. Böyle iken eğer siz (*müşrikler*) bilmiyorsanız, zikir (*kitap*) ehline sorun.

44. Apaçık kanıtlar ve zeburlarla (*gönderdik onları*); sana da zikri (*Kur'an'ı*) indirdik ki, insanlara kendileri için indirileni açıklayasın ve ta ki düşünüp taşınsınlar.

45. İmdi kötülükleri kuranlar, Allah'ın onları yere batırmasından veya kestiremedikleri bir yönden azabının başlarına gelmesinden güvende midirler?

46. Veya dönüp dolaşırlarken onları yakala(*yıp cezalandır*)masından mı (*güvendedirler*)? Nitekim yakalarını asla sıyıramazlar.

47. Veya onları korkulu (*bunalımlı*) hallerinde yakalamasından mı (*güvendedirler*)?... Ancak rabbin elbette çok şefkatlidir, çok merhametlidir.

48. Allah'ın yarattığı herbir şeyin gölgelerinin, Allah'a secde edenler ve boyun eğenler olarak sağları ve solları (*her iki yanları*)-ndan süzüldüğünü görmediler mi?

49. Göklerde ve yeryüzünde devinen herbir canlı ve melekler, yalnız Allah'a secde ederler ve onlar büyüklük taslamazlar.

50. Üstlerindeki rablerinden korkarlar ve kendilerine emredileni yaparlar.

وَمَٓا اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ اِلَّا رِجَالًا نُوح۪ٓي اِلَيْهِمْ فَسْـَٔلُٓوا اَهْلَ
الذِّكْرِ اِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَۙ ﴿٤٣﴾ بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِۜ وَاَنْزَلْنَٓا اِلَيْكَ
الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ اِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٤٤﴾
اَفَاَمِنَ الَّذ۪ينَ مَكَرُوا السَّيِّـَٔاتِ اَنْ يَخْسِفَ اللّٰهُ بِهِمُ الْاَرْضَ اَوْ
يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَۙ ﴿٤٥﴾ اَوْ يَأْخُذَهُمْ ف۪ي
تَقَلُّبِهِمْ فَمَا هُمْ بِمُعْجِز۪ينَۙ ﴿٤٦﴾ اَوْ يَأْخُذَهُمْ عَلٰى تَخَوُّفٍۜ فَاِنَّ
رَبَّكُمْ لَرَؤُ۫فٌ رَح۪يمٌ ﴿٤٧﴾ اَوَلَمْ يَرَوْا اِلٰى مَا خَلَقَ اللّٰهُ مِنْ شَيْءٍ
يَتَفَيَّؤُ۬ا ظِلَالُهُ عَنِ الْيَم۪ينِ وَالشَّمَٓائِلِ سُجَّدًا لِلّٰهِ وَهُمْ دَاخِرُونَ
﴿٤٨﴾ وَلِلّٰهِ يَسْجُدُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ مِنْ دَٓابَّةٍ
وَالْمَلٰٓئِكَةُ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٤٩﴾ يَخَافُونَ رَبَّهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ
وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ ﴿٥٠﴾ وَقَالَ اللّٰهُ لَا تَتَّخِذُٓوا اِلٰهَيْنِ اثْنَيْنِۚ
اِنَّمَا هُوَ اِلٰهٌ وَاحِدٌۚ فَاِيَّايَ فَارْهَبُونِ ﴿٥١﴾ وَلَهُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ
وَالْاَرْضِ وَلَهُ الدّ۪ينُ وَاصِبًاۜ اَفَغَيْرَ اللّٰهِ تَتَّقُونَ ﴿٥٢﴾ وَمَا بِكُمْ مِنْ
نِعْمَةٍ فَمِنَ اللّٰهِ ثُمَّ اِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فَاِلَيْهِ تَجْـَٔرُونَۚ ﴿٥٣﴾ ثُمَّ اِذَا
كَشَفَ الضُّرَّ عَنْكُمْ اِذَا فَر۪يقٌ مِنْكُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَۙ ﴿٥٤﴾

51. Allah şöyle buyurmuştur: "İki tanrı edinmeyin; O, ancak tek bir tanrıdır! Dolayısıyla yalnız benden korkun!"

52. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi ancak O'nundur. Din (*taat ve ibadet*), sürekli olarak yalnız O'nadır. Böyle iken siz, Allah'tan başkasından mı sakınıyorsunuz?

53. Elinizdeki herbir nimet Allah'tandır. Sonra başınıza dert gelince, yalnız O'na yalvarırsınız.

54. Sonra o derdi başınızdan kaldırınca, içinizden bir grup, birdenbire rablerine ortak koşarlar.

لِيَكْفُرُوا بِمَٓا اٰتَيْنَاهُمْۜ فَتَمَتَّعُواْ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٥٥﴾ وَيَجْعَلُونَ
لِمَا لَا يَعْلَمُونَ نَص۪يبًا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْۜ تَاللّٰهِ لَتُسْـَٔلُنَّ عَمَّا كُنْتُمْ
تَفْتَرُونَ ﴿٥٦﴾ وَيَجْعَلُونَ لِلّٰهِ الْبَنَاتِ سُبْحَانَهُۙ وَلَهُمْ مَا يَشْتَهُونَ
﴿٥٧﴾ وَاِذَا بُشِّرَ اَحَدُهُمْ بِالْاُنْثٰى ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ
كَظ۪يمٌۚ ﴿٥٨﴾ يَتَوَارٰى مِنَ الْقَوْمِ مِنْ سُٓوءِ مَا بُشِّرَ بِه۪ۜ اَيُمْسِكُهُ
عَلٰى هُونٍ اَمْ يَدُسُّهُ فِي التُّرَابِۜ اَلَا سَٓاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٥٩﴾
لِلَّذ۪ينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْاٰخِرَةِ مَثَلُ السَّوْءِۚ وَلِلّٰهِ الْمَثَلُ الْاَعْلٰىۜ وَهُوَ
الْعَز۪يزُ الْحَك۪يمُ ﴿٦٠﴾ وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللّٰهُ النَّاسَ بِظُلْمِهِمْ مَا تَرَكَ
عَلَيْهَا مِنْ دَٓابَّةٍ وَلٰكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ اِلٰٓى اَجَلٍ مُسَمًّىۚ فَاِذَا جَٓاءَ
اَجَلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿٦١﴾ وَيَجْعَلُونَ
لِلّٰهِ مَا يَكْرَهُونَ وَتَصِفُ اَلْسِنَتُهُمُ الْكَذِبَ اَنَّ لَهُمُ الْحُسْنٰىۜ لَا
جَرَمَ اَنَّ لَهُمُ النَّارَ وَاَنَّهُمْ مُفْرَطُونَ ﴿٦٢﴾ تَاللّٰهِ لَقَدْ اَرْسَلْنَٓا اِلٰٓى
اُمَمٍ مِنْ قَبْلِكَ فَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ اَعْمَالَهُمْ فَهُوَ وَلِيُّهُمُ الْيَوْمَ
وَلَهُمْ عَذَابٌ اَل۪يمٌ ﴿٦٣﴾ وَمَٓا اَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ اِلَّا لِتُبَيِّنَ
لَهُمُ الَّذِي اخْتَلَفُوا ف۪يهِۙ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٦٤﴾

55. Ta ki kendilerine verdiğimiz (*nimet*)e nankörlük etsinler. O halde sefanızı sürün, nitekim ileride (*akıbetinizin ne olduğunu*) bileceksiniz.

56. Kendilerine verdiğimiz (*nimetler*)den, mahiyetini bilmedikleri şeylere (*putlara*) pay ayırıyorlar. Tallahi, uydurduğunuz her şeyden ötürü mutlaka sorgulanacaksınız!

57. Üstelik kızları (*dişi sandıkları melekleri*), şanı yüce Allah'ın (*evlatları*) yapıyorlar da canlarının çektiğini (*erkek evlatları*) kendileri sahipleniyorlar.

58. Onlardan birine dişi (*kız evlat*) müjdelenince, pek öfkelenerek yüzü kapkara kesilir.

59. Kendisine verilen müjdenin kötülüğünden ötürü kavminden (*köşe bucak*) saklanır. Duyduğu utanca rağmen onu tutacak (*yaşatacak*) mı, yoksa (*diri diri*) toprağa mı gömecek (*diye düşünür*)? Dikkat, ne iğrenç muhakeme yürütüyorlar!

60. Kötü örnek, elbette ahirete inanmayanların ve en yüce örnek elbette Allah'ındır! O çok izzetlidir, çok hikmetlidir.

61. Eğer Allah, zalimliklerinden ötürü insanları cezalandırsaydı, yeryüzünde devinen tek bir canlı bırakmazdı ve fakat onları belirli bir vadeye değin erteliyor; nitekim vadeleri dolunca, ne bir saat (*an*) geri kalırlar ne de öne geçerler.

62. Hoşlarına gitmeyeni Allah'a ayırır ve en güzel (*akıbet*)in kendilerinin olduğu yalanını dillerine dolarlar. Hiç kuşkusuz onlara ancak ateş (*cehennem*) vardır ve onlar ilk atılacak olanlardır.

63. Tallahi, senden önceki ümmetlere elçiler gönderdik; ancak şeytan, onların (*çirkin*) amellerini kendilerine tezyin etti (*yaldızladı*)! Nitekim o (*şeytan*), bugün onların velisidir ve gerçekten onlara çok acı bir azap vardır.

64. Sana bu kitabı (*Kur'an'ı*), hakkında ihtilâf ettikleri hususları kendilerine bir bir açıklayasın ve iman eden topluma bir hidayet ve rahmet kaynağı olsun diye indirdik.

وَاللّٰهُ اَنْزَلَ مِنَ السَّمَٓاءِ مَٓاءً فَاَحْيَا بِهِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَاۜ اِنَّ فٖى
ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٦٥﴾ وَاِنَّ لَكُمْ فِى الْاَنْعَامِ لَعِبْرَةًۜ
نُسْقٖيكُمْ مِمَّا فٖى بُطُونِهٖ مِنْ بَيْنِ فَرْثٍ وَدَمٍ لَبَنًا خَالِصًا سَٓائِغًا
لِلشَّارِبٖينَ ﴿٦٦﴾ وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّخٖيلِ وَالْاَعْنَابِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ
سَكَرًا وَرِزْقًا حَسَنًاۜ اِنَّ فٖى ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾ وَاَوْحٰى
رَبُّكَ اِلَى النَّحْلِ اَنِ اتَّخِذٖى مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا
يَعْرِشُونَ ﴿٦٨﴾ ثُمَّ كُلٖى مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ فَاسْلُكٖى سُبُلَ رَبِّكِ
ذُلُلًاۜ يَخْرُجُ مِنْ بُطُونِهَا شَرَابٌ مُخْتَلِفٌ اَلْوَانُهُ فٖيهِ شِفَٓاءٌ لِلنَّاسِۜ
اِنَّ فٖى ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٦٩﴾ وَاللّٰهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يَتَوَفّٰيكُمْ
وَمِنْكُمْ مَنْ يُرَدُّ اِلٰٓى اَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَىْ لَا يَعْلَمَ بَعْدَ عِلْمٍ شَيْـًٔاۜ اِنَّ
اللّٰهَ عَلٖيمٌ قَدٖيرٌ ﴿٧٠﴾ وَاللّٰهُ فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلٰى بَعْضٍ فِى الرِّزْقِۚ
فَمَا الَّذٖينَ فُضِّلُوا بِرَٓادّٖى رِزْقِهِمْ عَلٰى مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُهُمْ فَهُمْ فٖيهِ
سَوَٓاءٌۜ اَفَبِنِعْمَةِ اللّٰهِ يَجْحَدُونَ ﴿٧١﴾ وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ اَنْفُسِكُمْ
اَزْوَاجًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ اَزْوَاجِكُمْ بَنٖينَ وَحَفَدَةً وَرَزَقَكُمْ مِنَ
الطَّيِّبَاتِۜ اَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَتِ اللّٰهِ هُمْ يَكْفُرُونَ ﴿٧٢﴾

65. Allah gökten (*buluttan*) su (*yağmur*) indirip, onunla toprağı ölümünden sonra diriltti. Nitekim işiten bir toplum için elbette bunda bir âyet (*delil/ibret*) vardır.

66. Sağmal hayvanlarda da sizin için elbette bir ibret vardır. Karınlarındakinden, fışkı (*bağırsak ifrazatı*) ve kan (*dolaşımı*) arasından, içenlerin rahatça yudumladıkları halis süt size içiriyoruz.

67. Hurma ve üzüm meyvelerinden içki ve güzel rızık (*gıdalar*) ediniyorsunuz. Nitekim aklını kullanan bir toplum için elbette bunda bir âyet (*ibret*) vardır.

68. Rabbin bal arısına vahyetti ki: "Dağlardan, ağaçlardan ve (*insanların*) kurdukları çardaklardan ev (*petek*)ler edin!

69. Sonra ürünlerin hepsinden yeyip (*emip*), rabbince önüne serilen yollara gir!" Onların karınlarından renk (*tür*)leri değişik, insanlar için de şifa kaynağı olan bir şerbet çıkar. Nitekim düşünen bir toplum için elbette bunda bir âyet (*ibret*) vardır.

70. Sizi Allah yarattı, sonra vefat ettirir. Kiminiz, ömrünün en rezil (*bunaklık*) çağına kadar yaşatılır, nitekim biraz bilgiden sonra hiçbir şey bilmez olur. Kesinlikle Allah hakkıyla bilendir, (*her şeye*) hakkıyla güç yetirendir.

71. Allah, rızık (*varlık*)ta kiminizi kiminizden üstün kılmıştır. Böyle iken üstün kılınanlar, elleri altındakilerle rızıklarını paylaşmazlar ki, onda (*varlıkta*) hepsi eşit olsunlar. Dolayısıyla onlar, Allah'ın nimetini pervasızca inkâr mi ediyorlar?

72. Allah size kendinizden eşler verdi, eşlerinizden sizi evlat ve torun sahibi yaptı ve size tertemiz nimetler bahşetti. Böyle iken batıla mı inanıyor ve Allah'ın nimetini pervasızca inkâr ediyorlar?

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا مِنَ السَّمٰوَاتِ
وَالْاَرْضِ شَيْـًٔا وَلَا يَسْتَط۪يعُونَ ﴿٧٣﴾ فَلَا تَضْرِبُوا لِلّٰهِ
الْاَمْثَالَ اِنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ وَاَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٧٤﴾ ضَرَبَ
اللّٰهُ مَثَلًا عَبْدًا مَمْلُوكًا لَا يَقْدِرُ عَلٰى شَيْءٍ وَمَنْ رَزَقْنَاهُ
مِنَّا رِزْقًا حَسَنًا فَهُوَ يُنْفِقُ مِنْهُ سِرًّا وَجَهْرًا هَلْ يَسْتَوُ۫نَ
اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٧٥﴾ وَضَرَبَ اللّٰهُ
مَثَلًا رَجُلَيْنِ اَحَدُهُمَا اَبْكَمُ لَا يَقْدِرُ عَلٰى شَيْءٍ وَهُوَ
كَلٌّ عَلٰى مَوْلٰيهُ اَيْنَمَا يُوَجِّهْهُ لَا يَأْتِ بِخَيْرٍ هَلْ يَسْتَو۪ي
هُوَ وَمَنْ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَهُوَ عَلٰى صِرَاطٍ مُسْتَق۪يمٍ ﴿٧٦﴾
وَلِلّٰهِ غَيْبُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا اَمْرُ السَّاعَةِ اِلَّا كَلَمْحِ
الْبَصَرِ اَوْ هُوَ اَقْرَبُ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَد۪يرٌ ﴿٧٧﴾
وَاللّٰهُ اَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ اُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْـًٔا
وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْاَبْصَارَ وَالْاَفْـِٔدَةَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ
﴿٧٨﴾ اَلَمْ يَرَوْا اِلَى الطَّيْرِ مُسَخَّرَاتٍ ف۪ي جَوِّ السَّمَاءِ مَا
يُمْسِكُهُنَّ اِلَّا اللّٰهُ اِنَّ ف۪ي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٧٩﴾

73. Üstelik hiçbir şekilde onları, göklerden de yerden de rızıklandıramayan, (*buna*) güçleri de yetmeyen (*şey*)lere Allah'ın dışında tapıyorlar!

74. İmdi Allah'a birtakım benzetmeler yapmaya (*ortaklar koşmaya*) kalkışmayın! Allah bilir ve siz bilmezsiniz.

75. Allah başkasının malı olan, hiçbir şeye (*tasarrufa*) gücü yetmeyen köle ile kendisine güzel rızık bahşettiğimiz, dolayısıyla ondan gizli ve aşikâr (*hayra*) harcayan (*hür*) kimseyi örnek verdi. Bunlar eşit midirler? Bütün hamd Allah'adır, gerçek şu ki onların pekçoğu bilmezler.

76. Allah, iki adamı da örnek verdi: Onlardan biri dilsizdir, hiçbir şeye gücü yetmez ve mevlasına (*velisine*) ağır bir yüktür; kendisini nereye yöneltse, hiçbir hayır getirmez. Onunla, adaleti telkin eden ve doğru yolu izleyen kimse eşit midir?

77. Göklerin ve yerin gaybı elbette Allah'ındır ve o saat (*kıyamet*) olayı, ancak göz açıp kapama süresi kadar veya daha yakın (*kısa*)dır. Şübhesiz Allah, her şeye hakkıyla güç yetirendir.

78. Allah, sizi hiçbir şey bilmez olarak analarınızın karnından çıkardı ve size kulak, göz ve kalp (*akıl*) verdi; ta ki şükredesiniz.

79. Göğün boşluğunda emre boyun eğdirilen kuşları görmediler mi? Onları (*havada*) ancak Allah tutuyor. Nitekim iman eden toplum için elbette bunda nice âyet (*önemli işaret*)ler vardır.

وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ بُيُوتِكُمْ سَكَنًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ جُلُودِ
الْاَنْعَامِ بُيُوتًا تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ اِقَامَتِكُمْ
وَمِنْ اَصْوَافِهَا وَاَوْبَارِهَا وَاَشْعَارِهَا اَثَاثًا وَمَتَاعًا اِلٰى
حِينٍ ﴿٨٠﴾ وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُمْ مِمَّا خَلَقَ ظِلَالًا وَجَعَلَ
لَكُمْ مِنَ الْجِبَالِ اَكْنَانًا وَجَعَلَ لَكُمْ سَرَابِيلَ تَقِيكُمُ
الْحَرَّ وَسَرَابِيلَ تَقِيكُمْ بَأْسَكُمْ كَذٰلِكَ يُتِمُّ نِعْمَتَهُ
عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْلِمُونَ ﴿٨١﴾ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنَّمَا عَلَيْكَ
الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿٨٢﴾ يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ اللّٰهِ ثُمَّ يُنْكِرُونَهَا
وَاَكْثَرُهُمُ الْكَافِرُونَ ﴿٨٣﴾ وَيَوْمَ نَبْعَثُ مِنْ كُلِّ اُمَّةٍ
شَهِيدًا ثُمَّ لَا يُؤْذَنُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ
﴿٨٤﴾ وَاِذَا رَاَ الَّذِينَ ظَلَمُوا الْعَذَابَ فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ
وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ ﴿٨٥﴾ وَاِذَا رَاَ الَّذِينَ اَشْرَكُوا شُرَكَاءَهُمْ
قَالُوا رَبَّنَا هٰؤُلَاءِ شُرَكَاؤُنَا الَّذِينَ كُنَّا نَدْعُوا مِنْ دُونِكَ
فَاَلْقَوْا اِلَيْهِمُ الْقَوْلَ اِنَّكُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٨٦﴾ وَاَلْقَوْا اِلَى
اللّٰهِ يَوْمَئِذٍ السَّلَمَ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٨٧﴾

80. Allah, evlerinizi size oturup dinlenme yeri kıldı. Hayvan derilerinden, konup göçerken kolayca taşıyacağınız evler (*portatif çadırlar*); yünleri, yapağıları ve kıllarından döşemelik ve bir süreye değin yararlanacağınız eşya size yaptı.

81. Allah, yarattığı şey (*bitki örtüsün*)den de size gölgeler yaptı, dağlardan size siperler kurdu, sıcağa karşı sizi koruyan giysiler ve savaşlarınızda sizi koruyan zırhlar yaptı. Böylece size nimetini tamamlıyor, ta ki müslüman (*O'nun emirine teslim*) olasınız.

82. Böyle iken eğer (*imandan*) yüz çevirirlerse, senin görevin ancak apaçık tebliğdir.

83. Allah'ın nimetini biliyor, sonra (*yine*) inkâr ediyorlar. Onların birçoğu nankördür.

84. Herbir ümmetin güçlü şahidi (*peygamberi*)ni getirdiğimiz gün, küfre saplananların konuşmalarına izin verilmez ve özür dilemeleri kendilerinden istenmez.

85. Zalimlik edenler azabı gördüklerinde, ne (*azapları*) hafifletilir ne de kendilerine mühlet (*fırsat*) verilir.

86. Müşrikler, (*Allah'a koştukları*) ortaklarını görünce, "Ey rabbimiz, senin dışında dua (*perestiş*) ettiğimiz ortaklarımız bunlardır!" derler. Onlar da, "Kesinlikle siz yalancısınız" diyerek, sözü kendilerine atar (*yüzlerine çarpar*)lar.

87. O gün mutlaka Allah'a teslimiyetlerini sunacaklar ve uydurdukları yalan (*sahte tanrı*)lar, kendilerini yüz üstü bırakacaktır!

اَلَّذ۪ينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَب۪يلِ اللّٰهِ زِدْنَاهُمْ عَذَابًا فَوْقَ
الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يُفْسِدُونَ ﴿٨٨﴾ وَيَوْمَ نَبْعَثُ ف۪ي كُلِّ
اُمَّةٍ شَه۪يدًا عَلَيْهِمْ مِنْ اَنْفُسِهِمْ وَجِئْنَا بِكَ شَه۪يدًا عَلٰى
هٰٓؤُ۬لَٓاءِ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تِبْيَانًا لِكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى
وَرَحْمَةً وَبُشْرٰى لِلْمُسْلِم۪ينَ ﴿٨٩﴾ اِنَّ اللّٰهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ
وَالْاِحْسَانِ وَا۪يتَٓائِ ذِي الْقُرْبٰى وَيَنْهٰى عَنِ الْفَحْشَٓاءِ
وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٩٠﴾
وَاَوْفُوا بِعَهْدِ اللّٰهِ اِذَا عَاهَدْتُمْ وَلَا تَنْقُضُوا الْاَيْمَانَ بَعْدَ
تَوْك۪يدِهَا وَقَدْ جَعَلْتُمُ اللّٰهَ عَلَيْكُمْ كَف۪يلًا اِنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ
مَا تَفْعَلُونَ ﴿٩١﴾ وَلَا تَكُونُوا كَالَّت۪ي نَقَضَتْ غَزْلَهَا
مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ اَنْكَاثًا تَتَّخِذُونَ اَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ
اَنْ تَكُونَ اُمَّةٌ هِيَ اَرْبٰى مِنْ اُمَّةٍ اِنَّمَا يَبْلُوكُمُ اللّٰهُ بِه۪
وَلَيُبَيِّنَنَّ لَكُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ مَا كُنْتُمْ ف۪يهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٩٢﴾
وَلَوْ شَٓاءَ اللّٰهُ لَجَعَلَكُمْ اُمَّةً وَاحِدَةً وَلٰكِنْ يُضِلُّ مَنْ يَشَٓاءُ
وَيَهْد۪ي مَنْ يَشَٓاءُ وَلَتُسْـَٔلُنَّ عَمَّا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾

88. Küfre saplanan ve (*insanları*) Allah yolundan alıkoyanlar ise, yaptıkları bozgunculuktan ötürü azaplarını kat kat artıracağız.

89. Her ümmete kendi güçlü şahidi (*peygamberi*)ni getirdiğimiz, seni de güçlü şahit olarak bunlara getirdiğimiz gün... (*davalar adaletle görülür.*) Sana bu kitabı (*Kur'an'ı*), herbir şeyin apaçık izahı, müslümanlara da bir hidayet, rahmet ve muştu kaynağı olarak indirdik.

90. Allah elbette adaleti, iyiliği ve akrabayı gözetmeyi emreder; fuhşu (*taşkınlığı*), kötülüğü

ve azgınlığı men eder. Size öğüt veriyor, ta ki düşünüp taşınasınız.

91. Antlaşma yaptığınızda Allah'a verdiğiniz sözü tastamam yerine getirin! Allah'ı kendinize kefil (*şahit*) tutarak yaptığınız yemin (*sözleşme*)leri, pekiştirdikten sonra bozmayın! Kesinlikle Allah, yaptığınız her şeyi bilir.

92. Herhangi bir topluluk, (*kendisiyle antlaştığınız*) topluluktan daha gelişkin (*avantajlı*) diye yeminlerinizi aranızda yaz boz tahtasına çevirip, ipliğini kuvvetlice eğirdikten sonra çözüp dağıtan (*işkilli*) kadın gibi olmayın! Kuşkusuz Allah sizi bununla da imtihan eder ve ihtilaf ettiğiniz hususları kıyamet günü mutlaka size açıklayacaktır.

93. Allah dileseydi, elbette sizi tek bir ümmet yapardı; fakat dilediğini dalâlette bırakır, dilediğini de hidayet eder ve yapmakta olduğunuz her şeyden mutlaka sorumlu tutulacaksınız.

وَلَا تَتَّخِذُوا اَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ فَتَزِلَّ قَدَمٌ بَعْدَ
ثُبُوتِهَا وَتَذُوقُوا السُّوٓءَ بِمَا صَدَدْتُمْ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ وَلَكُمْ
عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٩٤﴾ وَلَا تَشْتَرُوا بِعَهْدِ اللّٰهِ ثَمَنًا قَلِيلًا
اِنَّمَا عِنْدَ اللّٰهِ هُوَ خَيْرٌ لَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٩٥﴾ مَا
عِنْدَكُمْ يَنْفَدُ وَمَا عِنْدَ اللّٰهِ بَاقٍ وَلَنَجْزِيَنَّ الَّذِينَ صَبَرُٓوا
اَجْرَهُمْ بِاَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾ مَنْ عَمِلَ
صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ اَوْ اُنْثٰى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهُ حَيٰوةً طَيِّبَةً
وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ اَجْرَهُمْ بِاَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٧﴾
فَاِذَا قَرَاْتَ الْقُرْاٰنَ فَاسْتَعِذْ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
﴿٩٨﴾ اِنَّهُ لَيْسَ لَهُ سُلْطَانٌ عَلَى الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَلٰى رَبِّهِمْ
يَتَوَكَّلُونَ ﴿٩٩﴾ اِنَّمَا سُلْطَانُهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُ وَالَّذِينَ
هُمْ بِهٖ مُشْرِكُونَ ﴿١٠٠﴾ وَاِذَا بَدَّلْنَا اٰيَةً مَكَانَ اٰيَةٍ وَاللّٰهُ
اَعْلَمُ بِمَا يُنَزِّلُ قَالُوٓا اِنَّمَا اَنْتَ مُفْتَرٍ بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا
يَعْلَمُونَ ﴿١٠١﴾ قُلْ نَزَّلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ
لِيُثَبِّتَ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَهُدًى وَبُشْرٰى لِلْمُسْلِمِينَ ﴿١٠٢﴾

94. Yemin (*sözleşme*)lerinizi aranızda yaz boz tahtasına çevirmeyin; nitekim sağlam bastıktan sonra da ayak kayar ve Allah yolundan alıkoyduğunuzdan ötürü kötülüğünüzü(*n cezasını*) tadarsınız; üstelik (*ahirette*) size çok büyük bir azap vardır.

95. Allah'a verdiğiniz sözü azıcık değer (*dünyalık*) karşılığında satmayın! Allah katındaki (*mükâfat*), kuşkusuz sizin için daha hayırlıdır.

96. Yanınızda ne varsa hepsi tükenir ve Allah katında ne varsa hepsi bakidir. Elbette biz, sabreden (*zorluklara göğüs geren*)leri, yaptıkları amellerin en güzeline göre mükâfatlandıracağız.

97. Erkek veya kadın, kim mü'min olarak iyi iş yaparsa, mutlaka onlara güzel bir hayat yaşatacağız ve mutlaka onları, yaptıkları amellerin en güzeline göre ödüllendireceğiz.

98. İmdi Kur'an okuyacağın vakit, lânetlenmiş şeytandan Allah'a sığın!

99. Gerçek şu ki onun, iman eden ve yalnız rablerine tevekkül edenlerin üzerinde hiçbir sultası (*otoritesi*) yoktur.

100. Onun sultası, ancak onu veli edinen ve onu (*Allah'a*) ortak koşanlar üzerindedir.

101. Bir âyetin yerine başka bir âyet getirdiğimizde, ki Allah ne indirdiğini çok iyi bilmektedir, "Sen düpedüz iftira ediyor (*uyduruyor*)sun" dediler. Gerçek şu ki, onların birçoğu bilmezler.

102. Rabbinin katından Ruhü'l-Kudüs (*kutsal ruh Cebrail*)'in onu, iman edenlere sebat versin ve müslümanlara bir hidayet ve muştu olsun diye hakkaniyetle indirdiğini söyle.

وَلَقَدْ نَعْلَمُ اَنَّهُمْ يَقُولُونَ اِنَّمَا يُعَلِّمُهُ بَشَرٌۜ لِسَانُ
الَّذٖى يُلْحِدُونَ اِلَيْهِ اَعْجَمِيٌّ وَهٰذَا لِسَانٌ عَرَبِيٌّ مُبٖينٌ
﴿١٠٣﴾ اِنَّ الَّذٖينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ لَا يَهْدٖيهِمُ
اللّٰهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلٖيمٌ ﴿١٠٤﴾ اِنَّمَا يَفْتَرِي الْكَذِبَ
الَّذٖينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْكَاذِبُونَ
﴿١٠٥﴾ مَنْ كَفَرَ بِاللّٰهِ مِنْ بَعْدِ اٖيمَانِهٖٓ اِلَّا مَنْ اُكْرِهَ
وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْاٖيمَانِ وَلٰكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ
صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِنَ اللّٰهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظٖيمٌ
﴿١٠٦﴾ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمُ اسْتَحَبُّوا الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا عَلَى
الْاٰخِرَةِۙ وَاَنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرٖينَ ﴿١٠٧﴾
اُولٰٓئِكَ الَّذٖينَ طَبَعَ اللّٰهُ عَلٰى قُلُوبِهِمْ وَسَمْعِهِمْ
وَاَبْصَارِهِمْۚ وَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ ﴿١٠٨﴾ لَا جَرَمَ
اَنَّهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٠٩﴾ ثُمَّ اِنَّ
رَبَّكَ لِلَّذٖينَ هَاجَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا فُتِنُوا ثُمَّ جَاهَدُوا
وَصَبَرُوٓاۙ اِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحٖيمٌ ﴿١١٠﴾

103. "Ona (*bu Kur'an'ı*) ancak bir insan öğretiyor" dediklerini elbette biliyoruz. Oysa ima ettikleri kişinin dili yabancı ve bu (*Kur'an*) apaçık arapçadır.

104. Allah'ın âyetlerine iman etmeyenleri Allah hidayet etmez ve elbette onlara çok acı bir azap vardır.

105. Allah'ın âyetlerine iman etmeyenler, ancak yalanı uydururlar ve işte onlar, yalancıların ta kendisidirler!

106. İman ettikten sonra kim Allah'ı inkâr ederse, kalbi imanla mutmain olduğu (*huzur bulduğu*) halde (*kâfirliğe*) zorlanan değil ve fakat kim kâfirliği içine sindirirse, Allah'ın gazabı elbette onlaradır ve elbette onlara çok büyük (*ağır*) bir azap vardır.

107. Bu da onların dünya hayatını ahirete tercih etmeleri, Allah'ın da kafir kavmi hidayet etme(*ye layık görme*)mesinden ötürüdür.

108. İşte Allah'ın; kalplerini, kulaklarını ve gözlerini mühürlediği kişiler onlardır ve işte onlar, aymazların ta kendisidirler!

109. Hiç kuşku yok ki onlar, ahirette hüsrana uğrayanların ta kendisidirler.

110. Sonra şübhesiz rabbin; fitne (*işkence*)ye maruz kalmaları ardından hicret eden, sonra cihat eden ve sabreden (*zorluklara göğüs geren*)lere elbette rabbin, bu tutumları ardından çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

يَوْمَ تَأْتِي كُلُّ نَفْسٍ تُجَادِلُ عَنْ نَفْسِهَا وَتُوَفّٰى كُلُّ نَفْسٍ
مَا عَمِلَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١١١﴾ وَضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا قَرْيَةً
كَانَتْ اٰمِنَةً مُطْمَئِنَّةً يَأْتِيهَا رِزْقُهَا رَغَدًا مِنْ كُلِّ مَكَانٍ
فَكَفَرَتْ بِاَنْعُمِ اللّٰهِ فَاَذَاقَهَا اللّٰهُ لِبَاسَ الْجُوعِ وَالْخَوْفِ
بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿١١٢﴾ وَلَقَدْ جَٓاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْهُمْ
فَكَذَّبُوهُ فَاَخَذَهُمُ الْعَذَابُ وَهُمْ ظَالِمُونَ ﴿١١٣﴾ فَكُلُوا
مِمَّا رَزَقَكُمُ اللّٰهُ حَلَالًا طَيِّبًا وَاشْكُرُوا نِعْمَتَ اللّٰهِ
اِنْ كُنْتُمْ اِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿١١٤﴾ اِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ
وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخِنْزِيرِ وَمَٓا اُهِلَّ لِغَيْرِ اللّٰهِ بِهٖ فَمَنِ اضْطُرَّ
غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١١٥﴾ وَلَا تَقُولُوا
لِمَا تَصِفُ اَلْسِنَتُكُمُ الْكَذِبَ هٰذَا حَلَالٌ وَهٰذَا حَرَامٌ
لِتَفْتَرُوا عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ اِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللّٰهِ
الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ ﴿١١٦﴾ مَتَاعٌ قَلِيلٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلِيمٌ
﴿١١٧﴾ وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا مَا قَصَصْنَا عَلَيْكَ مِنْ
قَبْلُ وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلٰكِنْ كَانُوا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١١٨﴾

111. Herbir kişinin gelip, kendini kurtarmak için mücadele ettiği gün, herkese yaptığının karşılığı eksiksiz verilir ve hiç kimseye zulüm (*haksızlık*) yapılmaz.

112. Allah, bir ülkeyi örnek verdi: Güvenli, huzurlu idi; her yerden rızkı bolca geliyordu. Derken Allah'ın nimetlerine nankörlük etti; dolayısıyla Allah, yaptıklarından ötürü on(*un halkın*)a açlık ve korku libası (*acısı*)nı tattırdı.

113. Andolsun, onlara da içlerinden bir elçi gelmişti, ancak onu yalanladılar; dolayısıyla zalimler olarak onları azap yakalayıverdi!

114. İmdi Allah'ın size verdiği rızıktan helâlü hoş olarak yeyin ve Allah'ın nimetlerine şükredin! Eğer yalnız O'na ibadet (*kulluk*) ediyorsanız...

115. Size sadece ölü hayvanı (*leşi*), kanı, domuz etini ve Allah'tan başkası adına kesileni haram kılmıştır. Böyle iken kim saldırmaksızın ve sınırı aşmaksızın çaresiz (*yasak etlerden yemek zorunda*) kalırsa, kuşkusuz Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

116. Dillerinize doladığınız yalana dayanıp, "Şu helâldir, bu haramdır" demeyin; neticede Allah'a asılsız isnatta bulunursunuz. Nitekim Allah'a asılsız isnatta bulunanlar kesinlikle iflah olmazlar.

117. Birazcık oyalanırlar ve elbette onlara çok acı bir azap vardır.

118. Yahudilere de daha önce sana anlattıklarımızı haram kılmıştık[(51)]. Biz onlara zulmetmedik ve fakat onlar kendilerine zulmediyorlardı.

(51) Bkz. Âl-i Imran sûresi, âyet 93, En-Nisâ sûresi, âyet 160 ve El-En'âm sûresi, âyet 146.

ثُمَّ اِنَّ رَبَّكَ لِلَّذٖينَ عَمِلُوا السُّٓوءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابُوا مِنْ
بَعْدِ ذٰلِكَ وَاَصْلَحُٓوا اِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحٖيمٌ
(١١٩) اِنَّ اِبْرٰهٖيمَ كَانَ اُمَّةً قَانِتًا لِلّٰهِ حَنٖيفًا وَلَمْ يَكُ مِنَ
الْمُشْرِكٖينَ (١٢٠) شَاكِرًا لِاَنْعُمِهٖ اِجْتَبٰيهُ وَهَدٰيهُ اِلٰى
صِرَاطٍ مُسْتَقٖيمٍ (١٢١) وَاٰتَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَاِنَّهُ فِي
الْاٰخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحٖينَ (١٢٢) ثُمَّ اَوْحَيْنَا اِلَيْكَ اَنِ اتَّبِعْ مِلَّةَ
اِبْرٰهٖيمَ حَنٖيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكٖينَ (١٢٣) اِنَّمَا جُعِلَ
السَّبْتُ عَلَى الَّذٖينَ اخْتَلَفُوا فٖيهِ وَاِنَّ رَبَّكَ لَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ
يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فٖيمَا كَانُوا فٖيهِ يَخْتَلِفُونَ (١٢٤) اُدْعُ اِلٰى سَبٖيلِ
رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُمْ بِالَّتٖي هِيَ
اَحْسَنُ اِنَّ رَبَّكَ هُوَ اَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبٖيلِهٖ وَهُوَ اَعْلَمُ
بِالْمُهْتَدٖينَ (١٢٥) وَاِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوا بِمِثْلِ مَا عُوقِبْتُمْ بِهٖ
وَلَئِنْ صَبَرْتُمْ لَهُوَ خَيْرٌ لِلصَّابِرٖينَ (١٢٦) وَاصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ
اِلَّا بِاللّٰهِ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُ فٖي ضَيْقٍ مِمَّا يَمْكُرُونَ
(١٢٧) اِنَّ اللّٰهَ مَعَ الَّذٖينَ اتَّقَوْا وَالَّذٖينَ هُمْ مُحْسِنُونَ (١٢٨)

119. Sonra kuşkusuz rabbin; kötülüğü cahillikle yapıp, sonra ardından tevbe eden ve uslananlara, bu tutumlarının ardından kesinlikle rabbin çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

120. Gerçekten İbrahim, hanif (*halis tevhitçi*) olarak Allah'a boyun eğen bir ümmet (*önder*) idi ve ortak koşanlardan değildi.

121. Onu, nimetlerine şükreden olarak seçti ve doğru yola iletti.

122. Ona dünyada hasene (*iyilik/güzellik*) verdik ve ahirette elbette salih (*iyi*)lerdendir.

123. Sonra sana vahyettik ki: "Hanîf (*halis tevhitçi*) olarak İbrahim'in milleti (*inanç sistemi*) ne uy!" O, şirk koşanlardan değildir.

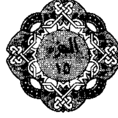
124. Cumartesi (*avlanma yasağı*), ancak hakkında ihtilaf eden (*Yahudi*)lere getirildi. Nitekim rabbin, ihtilaf ettikleri hususlarda kıyamet günü elbette aralarında hüküm verecektir.

125. Rabbinin yoluna, hikmetle ve güzel öğütle (*insanları*) çağır ve onlarla en güzel şekilde mücadele et! Kesinlikle rabbin, yolundan kimin saptığını en iyi bilendir; hidayete erenleri de elbette en iyi bilen O'dur.

126. Eğer cezalandıracaksanız, size verilen ceza (*eza*)nın misliyle cezalandırın ve eğer sabreder (*affeder*)seniz, kuşkusuz o (*af*), sabredenler için daha hayırlıdır.

127. Sabret ve senin sabrın ancak Allah sayesindedir; onlar için de (*iman etmediler diye*) üzülme ve çevirdikleri entrikalardan ötürü daralma!

128. Kesinlikle Allah, takva sahibi olan ve iyi davrananların yanındadır.

EL-İSRÂ SÛRESİ[52]

سُورَةُ الْإِسْرَاءِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مِائَةٌ وَاِحْدٰى عَشْرَةَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

سُبْحَانَ الَّذ۪ٓي اَسْرٰى بِعَبْدِه۪ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ اِلَى
الْمَسْجِدِ الْاَقْصَا الَّذ۪ي بَارَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنْ اٰيَاتِنَاۜ اِنَّهُ
هُوَ السَّم۪يعُ الْبَص۪يرُ ﴿١﴾ وَاٰتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَاهُ
هُدًى لِبَن۪ٓي اِسْرَٓائ۪لَ اَلَّا تَتَّخِذُوا مِنْ دُون۪ي وَك۪يلًاۜ ﴿٢﴾
ذُرِّيَّةَ مَنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍۜ اِنَّهُ كَانَ عَبْدًا شَكُورًا ﴿٣﴾
وَقَضَيْنَٓا اِلٰى بَن۪ٓي اِسْرَٓائ۪لَ فِي الْكِتَابِ لَتُفْسِدُنَّ فِي
الْاَرْضِ مَرَّتَيْنِ وَلَتَعْلُنَّ عُلُوًّا كَب۪يرًا ﴿٤﴾ فَاِذَا جَٓاءَ وَعْدُ
اُو۫لٰيهُمَا بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ عِبَادًا لَنَٓا اُو۫ل۪ي بَأْسٍ شَد۪يدٍ فَجَاسُوا
خِلَالَ الدِّيَارِۜ وَكَانَ وَعْدًا مَفْعُولًا ﴿٥﴾ ثُمَّ رَدَدْنَا لَكُمُ
الْكَرَّةَ عَلَيْهِمْ وَاَمْدَدْنَاكُمْ بِاَمْوَالٍ وَبَن۪ينَ وَجَعَلْنَاكُمْ اَكْثَرَ
نَف۪يرًا ﴿٦﴾ اِنْ اَحْسَنْتُمْ اَحْسَنْتُمْ لِاَنْفُسِكُمْ وَاِنْ اَسَأْتُمْ
فَلَهَاۜ فَاِذَا جَٓاءَ وَعْدُ الْاٰخِرَةِ لِيَسُٓؤُ۫ا وُجُوهَكُمْ وَلِيَدْخُلُوا
الْمَسْجِدَ كَمَا دَخَلُوهُ اَوَّلَ مَرَّةٍ وَلِيُتَبِّرُوا مَا عَلَوْا تَتْب۪يرًا ﴿٧﴾

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Kendisine bazı âyetlerimizi gösterelim diye kulunu geceleyin Mescid-i Haram'dan çevresini mübarek kıldığımız Mescid-i Aksa'ya götüren (*rabbin*)in şanı yücedir! Kesinlikle O hakkıyla işitendir, hakkıyla görendir.

2. Kitabı (*Tevrat'ı*) Musa'ya verdik ve onu İsrailoğullarına, "Benim dışımda hiçbir vekil edinmeyin!" diye bir hidayet rehberi kıldık.

3. Ey Nuh'un maiyetinde (*gemide*) taşıdıklarımızın soyundan gelenler! Gerçekten o (*atanız Nuh*), çok şükreden bir kuldu.

4. Kitapta İsrailoğullarına şöyle hüküm bildirdik: "Bu yer (*ülke*)de mutlaka iki kez bozgunculuk yapacaksınız ve mutlaka çok büyük bir zorbalık sergileyeceksiniz."

5. İmdi bunlardan ilkinin vade (*cezalandırma süre*)si gelince, pek güçlü kullarımızı üzerinize saldık; evlerin arasına dalıp, arama tarama yaptılar. Bu, yerine getirilmesi gerekli bir vaat (*tehdit*)ti.

6. Sonra onlara karşı size üstünlük verdik. Sizi mallar ve oğullarla destekleyip, nefer (*insan gücü*) bakımından daha çokluk yaptık.

7. İyi davranırsanız, kendinize iyilik edersiniz ve kötülük yaparsanız kendinizedir. İmdi diğerinin vadesi gelince, yüzlerinizi kara etsinler, ilkin girdikleri gibi tekrar Mescid'e (*Süleyman mabedine*) girsinler ve ele geçirdikleri her şeyi kırıp döksünler diye (*güçlü kullarımızı yine üzerinize saldık*).

(52) İsrâ', birinci âyette geçen ve geceleyin yürütmek/götürmek anlamına gelen "esrâ" filinin mastarı olup, Peygamber Efendimizin mi'raç mucizesinin ilk etabı olan Mekke'den Kudüs'e varışını ifade ettiğinden sûreye bu ad verilmiştir. Sûre, Mekke'de inmiş olup, 111 âyettir.

عَسٰى رَبُّكُمْ اَنْ يَرْحَمَكُمْۚ وَاِنْ عُدْتُمْ عُدْنَاۢ وَجَعَلْنَا جَهَنَّمَ
لِلْكَافِرِينَ حَص۪يرًا ﴿٨﴾ اِنَّ هٰذَا الْقُرْاٰنَ يَهْد۪ي لِلَّت۪ي هِيَ اَقْوَمُ
وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِن۪ينَ الَّذ۪ينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ اَنَّ لَهُمْ اَجْرًا
كَب۪يرًاۙ ﴿٩﴾ وَاَنَّ الَّذ۪ينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْاٰخِرَةِ اَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا اَل۪يمًا
﴿١٠﴾ وَيَدْعُ الْاِنْسَانُ بِالشَّرِّ دُعَٓاءَهُ بِالْخَيْرِۜ وَكَانَ الْاِنْسَانُ عَجُولًا
﴿١١﴾ وَجَعَلْنَا الَّيْلَ وَالنَّهَارَ اٰيَتَيْنِ فَمَحَوْنَٓا اٰيَةَ الَّيْلِ وَجَعَلْنَٓا اٰيَةَ
النَّهَارِ مُبْصِرَةً لِتَبْتَغُوا فَضْلًا مِنْ رَبِّكُمْ وَلِتَعْلَمُوا عَدَدَ السِّن۪ينَ
وَالْحِسَابَۜ وَكُلَّ شَيْءٍ فَصَّلْنَاهُ تَفْص۪يلًا ﴿١٢﴾ وَكُلَّ اِنْسَانٍ
اَلْزَمْنَاهُ طَٓائِرَهُ ف۪ي عُنُقِه۪ۜ وَنُخْرِجُ لَهُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ كِتَابًا يَلْقٰيهُ مَنْشُورًا
﴿١٣﴾ اِقْرَاْ كِتَابَكَۜ كَفٰى بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَس۪يبًاۜ ﴿١٤﴾ مَنِ
اهْتَدٰى فَاِنَّمَا يَهْتَد۪ي لِنَفْسِه۪ۚ وَمَنْ ضَلَّ فَاِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَاۜ وَلَا
تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ اُخْرٰىۜ وَمَا كُنَّا مُعَذِّب۪ينَ حَتّٰى نَبْعَثَ رَسُولًا
﴿١٥﴾ وَاِذَٓا اَرَدْنَٓا اَنْ نُهْلِكَ قَرْيَةً اَمَرْنَا مُتْرَف۪يهَا فَفَسَقُوا ف۪يهَا فَحَقَّ
عَلَيْهَا الْقَوْلُ فَدَمَّرْنَاهَا تَدْم۪يرًا ﴿١٦﴾ وَكَمْ اَهْلَكْنَا مِنَ الْقُرُونِ
مِنْ بَعْدِ نُوحٍۜ وَكَفٰى بِرَبِّكَ بِذُنُوبِ عِبَادِه۪ خَب۪يرًا بَص۪يرًا ﴿١٧﴾

8. Ola ki rabbiniz size merhamet eder ve eğer siz (*bozgunculuğa*) dönerseniz, biz de (*cezalandırmaya*) döneriz. Biz cehennemi kâfirlere zindan yapmışızdır.

9. Kesinlikle bu Kur'an, en doğru yolu gösterir ve yararlı işler yapan mü'minlere, kendileri için çok büyük bir mükâfat olduğunu müjdeler.

10. Ahirete inanmayanlar ise, onlara çok acı bir azap hazırladık.

11. İnsan, hayrı çağırdığı (*istediği*) gibi şerri de çağırır ve insan acul (*tez canlı*)dır.

12. Gece ile gündüzü iki âyet (*kudretimizin göstergesi*) yaptık; nitekim gecenin âyetini silik (*karanlık*), gündüzün âyetini ise aydınlatıcı kıldık ki, rabbinizin lütfunu araştırasınız; yılların sayısını ve hesabı bilesiniz. Biz, her şeyi ayrıntılı olarak izah ettik.

13. Her insanın (*iyi ve kötü*) talihini boynuna bağladık ve kıyamet günü kendisine, önünde açık bulacağı bir kitap (*amel defteri/sicil*) çıkaracağız:

14. "Kitabını oku! Bugün sana, inceden inceye hesap soran olarak nefsin yeter!"

15. Kim hidayet bulursa, ancak kendi lehine hidayet bulur ve kim dalâlette kalırsa, ancak kendi aleyhine dalâlette kalır. Hiçbir günahkâr, bir başkasının günah yükünü yüklenmez. Biz, elçi göndermeden (*uyarı yapmadan*) azap edenler değiliz.

16. Bir ülkeyi helâk etmek dilediğimizde, oranın refah içinde yüzen şımarıklarına (*yola gelmelerini*) emrederiz. Böyle iken orada sapkınlık edip, kavlimiz (*helâk hükmümüz*)e müstahak olurlar, dolayısıyla orasını bir ağır yıkıma uğratırız.

17. Nuh'tan sonra nice çağ (*kuşak*)ları helâk ettik. Kullarının günahlarını hakkıyla bilen, hakkıyla gören olarak rabbin yeter!

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعَاجِلَةَ عَجَّلْنَا لَهُ فِيهَا مَا نَشَٓاءُ لِمَنْ نُرِيدُ ثُمَّ
جَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ يَصْلٰيهَا مَذْمُومًا مَدْحُورًا ﴿١٨﴾ وَمَنْ اَرَادَ
الْاٰخِرَةَ وَسَعٰى لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَاُولٰٓئِكَ كَانَ سَعْيُهُمْ
مَشْكُورًا ﴿١٩﴾ كُلًّا نُمِدُّ هٰٓؤُلَٓاءِ وَهٰٓؤُلَٓاءِ مِنْ عَطَٓاءِ رَبِّكَ وَمَا
كَانَ عَطَٓاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا ﴿٢٠﴾ اُنْظُرْ كَيْفَ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ
عَلٰى بَعْضٍ وَلَلْاٰخِرَةُ اَكْبَرُ دَرَجَاتٍ وَاَكْبَرُ تَفْضِيلًا ﴿٢١﴾ لَا
تَجْعَلْ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ فَتَقْعُدَ مَذْمُومًا مَخْذُولًا ﴿٢٢﴾ وَقَضٰى
رَبُّكَ اَلَّا تَعْبُدُٓوا اِلَّٓا اِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَانًا اِمَّا يَبْلُغَنَّ عِنْدَكَ
الْكِبَرَ اَحَدُهُمَٓا اَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَٓا اُفٍّ وَلَا تَنْهَرْهُمَا
وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا ﴿٢٣﴾ وَاخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ
مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا ﴿٢٤﴾
رَبُّكُمْ اَعْلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ اِنْ تَكُونُوا صَالِحِينَ فَاِنَّهُ كَانَ
لِلْاَوَّابِينَ غَفُورًا ﴿٢٥﴾ وَاٰتِ ذَا الْقُرْبٰى حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ
وَابْنَ السَّبِيلِ وَلَا تُبَذِّرْ تَبْذِيرًا ﴿٢٦﴾ اِنَّ الْمُبَذِّرِينَ كَانُٓوا
اِخْوَانَ الشَّيَاطِينِ وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا ﴿٢٧﴾

18. Kim bu ivediyi (*dünyayı*) isterse, orada ona, dilediğimize dilediğimiz kadarını ivedilikle verir, sonra da yerini cehennem kılarız; yerilmiş, kovulmuş olarak orayı boylar.

19. Kim de ahireti ister ve mü'min olarak orası için gerekli çabayı gösterirse, işte çabaları meşkûr olan (*kabul edilen/şükranla karşılanan*)lar onlardır!

20. Hepsine, bunlara da onlara da rabbinin bağışından veririz ve rabbinin (*dünya*) bağışı kısıtlı değildir.

21. Onların kimini kiminden nasıl üstün kıldığımıza bir bak! Ahiret ise, elbette derece bakımından daha büyük ve üstünlük bakımından daha üstündür.

22. Allah'la birlikte bir başka tanrı edinme; yoksa yerilen, yalnızlığa itilen olarak kalakalırsın!

23. Rabbin, yalnız kendisine kulluk etmenizi ve ebeveyninize iyi davranmanızı hükme bağlamıştır. Onlardan biri veya her ikisi senin yanında yaşlılık çağına ulaşırsa, onlara "öf!" (*bile*) deme, onları azarlama ve onlara okşayıcı söz söyle!

24. Merhametinden ötürü onlara tevazu kanadını ger ve de ki: "Ey rabbim, küçükken beni eğitip büyüttükleri gibi sen de onlara merhamet et!"

25. Rabbiniz, içinizden geçenleri en iyi bilendir. Eğer salih (*iyi*) kişiler olursanız, kuşkusuz O, (*kendisine*) hakkıyla yönelenleri çok bağışlayıcıdır.

26. Akrabaya, yoksula ve yolzedeye hakkını ver ve (*fakat*) saçıp savurma!

27. Nitekim savurganlar, şeytanların ihvan (*yandaşlar*)ıdır ve şeytan, rabbine karşı çok nankördür.

وَاِمَّا تُعْرِضَنَّ عَنْهُمُ ابْتِغَٓاءَ رَحْمَةٍ مِنْ رَبِّكَ تَرْجُوهَا فَقُلْ لَهُمْ
قَوْلًا مَيْسُورًا ﴿٢٨﴾ وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً اِلٰى عُنُقِكَ وَلَا
تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُومًا مَحْسُورًا ﴿٢٩﴾ اِنَّ رَبَّكَ
يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَٓاءُ وَيَقْدِرُ اِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا
﴿٣٠﴾ وَلَا تَقْتُلُٓوا اَوْلَادَكُمْ خَشْيَةَ اِمْلَاقٍ نَحْنُ نَرْزُقُهُمْ وَاِيَّاكُمْ اِنَّ
قَتْلَهُمْ كَانَ خِطْـًٔا كَبِيرًا ﴿٣١﴾ وَلَا تَقْرَبُوا الزِّنٰٓى اِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً
وَسَٓاءَ سَبِيلًا ﴿٣٢﴾ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّت۪ي حَرَّمَ اللّٰهُ اِلَّا بِالْحَقِّ
وَمَنْ قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لِوَلِيِّه۪ سُلْطَانًا فَلَا يُسْرِفْ فِي
الْقَتْلِ اِنَّهُ كَانَ مَنْصُورًا ﴿٣٣﴾ وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَت۪يمِ اِلَّا بِالَّت۪ي
هِيَ اَحْسَنُ حَتّٰى يَبْلُغَ اَشُدَّهُ وَاَوْفُوا بِالْعَهْدِ اِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْؤُلًا
﴿٣٤﴾ وَاَوْفُوا الْكَيْلَ اِذَا كِلْتُمْ وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَق۪يمِ ذٰلِكَ
خَيْرٌ وَاَحْسَنُ تَأْو۪يلًا ﴿٣٥﴾ وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِه۪ عِلْمٌ اِنَّ
السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ اُو۬لٰٓئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْؤُلًا ﴿٣٦﴾ وَلَا
تَمْشِ فِي الْاَرْضِ مَرَحًا اِنَّكَ لَنْ تَخْرِقَ الْاَرْضَ وَلَنْ تَبْلُغَ
الْجِبَالَ طُولًا ﴿٣٧﴾ كُلُّ ذٰلِكَ كَانَ سَيِّئُهُ عِنْدَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا ﴿٣٨﴾

28. Eğer onlardan, (*verecek şeyin olmayıp*) rabbinden bir rahmet (*nimet*) beklediğinden ötürü yüz çevirirsen, kendilerine yumuşak söz söyle!

29. Elini ne boynuna kilitle ne de büsbütün aç (*ne pinti ne de savurgan ol*); yoksa (*cimriliğinden ötürü*) kınanan, (*savurganlığından ötürü*) hasret çeken olarak kalakalırsın!

30. Kuşkusuz rabbin, rızkı dilediğine bol verir ve (*dilediğine*) kısar. Kesinlikle O, kullarından hakkıyla haberdardır, hakkıyla görendir.

31. Çocuklarınızı yoksulluk korkusuyla öldürmeyin; biz onları da sizi de rızıklandırırız! Onları öldürmek elbette çok büyük bir hatadır.

32. Zinaya yaklaşmayın; gerçekten o, bir taşkınlıktır ve kötü (*zararlı*) bir yoldur!

33. Allah'ın haram (*dokunulmaz*) kıldığı canı, haklı bir sebep olmaksızın öldürmeyin! Kim haksız yere öldürülürse, onun velisine sultan (*tam yetki*) verdik; ancak öldürme (*öc alma*) hususunda aşırı gitmesin, zaten (*yetkili kılınmakla*) kendisine arka çıkılmıştır.

34. Yetimin malına, erginlik çağına erişinceye kadar ancak en iyi şekilde yaklaşın ve ahdinizi (*vasilik taahhüdünüzü*) yerine getirin; nitekim ahit sorumluluktur.

35. Ölçtüğünüz zaman tastamam ölçün ve (*tarttığınız zaman*) doğru kıstas (*terazi*) ile tartın! İşte bu, daha hayırlı ve sonuç bakımından daha iyi (*verimli*)dir!

36. Bilmediğin şeyin ardına düşme; çünkü kulak, göz ve kalp, bunların hepsi ondan sorumludur.

37. Yeryüzünde kurum satarak yürüme; çünkü (*bastığın*) yeri asla delemez ve dağların boyuna asla ulaşamazsın.

38. Bütün bu davranış bozuklukları, rabbinin katında kerih (*iğrenç*)tir.

ذٰلِكَ مِمَّٓا اَوْحٰٓى اِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ الْحِكْمَةِۜ وَلَا تَجْعَلْ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهاً
اٰخَرَ فَتُلْقٰى فٖى جَهَنَّمَ مَلُوماً مَدْحُوراً ﴿٣٩﴾ اَفَاَصْفٰيكُمْ رَبُّكُمْ
بِالْبَنٖينَ وَاتَّخَذَ مِنَ الْمَلٰٓئِكَةِ اِنَاثاًۜ اِنَّكُمْ لَتَقُولُونَ قَوْلاً عَظٖيماً ﴿٤٠﴾
وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فٖى هٰذَا الْقُرْاٰنِ لِيَذَّكَّرُواۜ وَمَا يَزٖيدُهُمْ اِلَّا نُفُوراً ﴿٤١﴾
قُلْ لَوْ كَانَ مَعَهُٓ اٰلِهَةٌ كَمَا يَقُولُونَ اِذاً لَابْتَغَوْا اِلٰى ذِى الْعَرْشِ
سَبٖيلاً ﴿٤٢﴾ سُبْحَانَهُ وَتَعَالٰى عَمَّا يَقُولُونَ عُلُوًّا كَبٖيراً ﴿٤٣﴾ تُسَبِّحُ
لَهُ السَّمٰوَاتُ السَّبْعُ وَالْاَرْضُ وَمَنْ فٖيهِنَّۜ وَاِنْ مِنْ شَيْءٍ اِلَّا يُسَبِّحُ
بِحَمْدِهٖ وَلٰكِنْ لَا تَفْقَهُونَ تَسْبٖيحَهُمْۜ اِنَّهُ كَانَ حَلٖيماً غَفُوراً ﴿٤٤﴾
وَاِذَا قَرَاْتَ الْقُرْاٰنَ جَعَلْنَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ الَّذٖينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْاٰخِرَةِ
حِجَاباً مَسْتُوراًۙ ﴿٤٥﴾ وَجَعَلْنَا عَلٰى قُلُوبِهِمْ اَكِنَّةً اَنْ يَفْقَهُوهُ وَفٖٓى
اٰذَانِهِمْ وَقْراًۜ وَاِذَا ذَكَرْتَ رَبَّكَ فِى الْقُرْاٰنِ وَحْدَهُ وَلَّوْا عَلٰٓى اَدْبَارِهِمْ
نُفُوراً ﴿٤٦﴾ نَحْنُ اَعْلَمُ بِمَا يَسْتَمِعُونَ بِهٖٓ اِذْ يَسْتَمِعُونَ اِلَيْكَ وَاِذْ
هُمْ نَجْوٰٓى اِذْ يَقُولُ الظَّالِمُونَ اِنْ تَتَّبِعُونَ اِلَّا رَجُلاً مَسْحُوراً ﴿٤٧﴾
اُنْظُرْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْاَمْثَالَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطٖيعُونَ سَبٖيلاً ﴿٤٨﴾
وَقَالُٓوا ءَاِذَا كُنَّا عِظَاماً وَرُفَاتاً ءَاِنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقاً جَدٖيداً ﴿٤٩﴾

39. İşte bunlar, rabbinin sana vahyettiği hikmetlerdendir! Allah'la birlikte bir başka tanrı edinme; yoksa kınanmış, kovulmuş olarak cehenneme atılırsın.

40. İmdi rabbiniz, oğulları sırf size ayırdı da kendisi meleklerden kızlar mı edindi? Kesinlikle siz, çok büyük bir söz söylüyor (*gaf yapıyor*)sunuz.

41. Andolsun, düşünüp taşınsınlar diye bu Kur'an'da (*nice öğütler*) döktürdük! Ne var ki onların sadece kaçışlarını artırıyor!

42. De ki: "Eğer dedikleri gibi O'nunla birlikte birtakım tanrılar olsaydı, o takdirde mutlaka arşın sahibine (*üstünlük sağlamaya*) bir yol ararlardı."

43. Kuşkusuz O, onların dediklerinden münezzehtir ve çok çok yücedir!

44. Yedi gök, yeryüzü ve onlarda bulunanların hepsi, O'nu tesbih (*tenzih*) ederler. O'nu hamd ile tesbih etmeyen hiçbir şey yoktur; ancak siz onların tesbihini kavrayamazsınız. Kesinlikle O çok halimdir, çok bağışlayıcıdır.

45. Kur'an okuduğun zaman, seninle ahirete inanmayanların arasına gizli bir perde çekeriz.

46. Kalplerine, onu anlamalarını engelleyen birtakım kılıflar geçiririz ve kulaklarına ağırlık koyarız; Kur'an'da sırf rabbini andığın zaman gerisingeri dönüp kaçarlar.

47. Seni dinlerlerken ne maksatla dinlediklerini ve birbirleriyle fısıldaşırlarken o zalimlerin, "Siz, düpedüz büyülenmiş bir adama uymaktasınız!" dediklerini ey iyi bilenler biziz.

48. Bak, senin için nasıl benzetmeler yapıp (*şair, büyücü, kâhin, çılgın deyip*), dalâlete saplandılar! Artık onlar hiçbir yol bulamazlar.

49. Bir de dediler ki: "Biz, bir yığın kemik ve kırıntı haline geldiğimizde mi, gerçekten biz mi yepyeni bir yaratılışla tekrar diriltileceğiz?!"

قُلْ كُونُوا حِجَارَةً اَوْ حَدِيدًا ﴿٥٠﴾ اَوْ خَلْقًا مِمَّا يَكْبُرُ فِى
صُدُورِكُمْ فَسَيَقُولُونَ مَنْ يُعِيدُنَا قُلِ الَّذِى فَطَرَكُمْ اَوَّلَ مَرَّةٍ
فَسَيُنْغِضُونَ اِلَيْكَ رُؤُسَهُمْ وَيَقُولُونَ مَتٰى هُوَ قُلْ عَسٰٓى اَنْ
يَكُونَ قَرِيبًا ﴿٥١﴾ يَوْمَ يَدْعُوكُمْ فَتَسْتَجِيبُونَ بِحَمْدِهِ وَتَظُنُّونَ
اِنْ لَبِثْتُمْ اِلَّا قَلِيلًا ﴿٥٢﴾ وَقُلْ لِعِبَادِى يَقُولُوا الَّتِى هِىَ اَحْسَنُ
اِنَّ الشَّيْطَانَ يَنْزَغُ بَيْنَهُمْ اِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلْاِنْسَانِ عَدُوًّا مُبِينًا
﴿٥٣﴾ رَبُّكُمْ اَعْلَمُ بِكُمْ اِنْ يَشَاْ يَرْحَمْكُمْ اَوْ اِنْ يَشَاْ يُعَذِّبْكُمْ
وَمَٓا اَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا ﴿٥٤﴾ وَرَبُّكَ اَعْلَمُ بِمَنْ فِى
السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّبِيِّنَ عَلٰى بَعْضٍ
وَاٰتَيْنَا دَاوُدَ زَبُورًا ﴿٥٥﴾ قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِنْ دُونِهِ
فَلَا يَمْلِكُونَ كَشْفَ الضُّرِّ عَنْكُمْ وَلَا تَحْوِيلًا ﴿٥٦﴾ اُولٰٓئِكَ
الَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ اِلٰى رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ اَيُّهُمْ اَقْرَبُ وَيَرْجُونَ
رَحْمَتَهُ وَيَخَافُونَ عَذَابَهُ اِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ كَانَ مَحْذُورًا
﴿٥٧﴾ وَاِنْ مِنْ قَرْيَةٍ اِلَّا نَحْنُ مُهْلِكُوهَا قَبْلَ يَوْمِ الْقِيٰمَةِ اَوْ
مُعَذِّبُوهَا عَذَابًا شَدِيدًا كَانَ ذٰلِكَ فِى الْكِتَابِ مَسْطُورًا ﴿٥٨﴾

50. De ki: "İster taş olun, ister demir,

51. Veya sine (*hayal*)lerinizde büyüttüğünüz (*akıl almaz*) bir yaratık olun... (*mutlaka diriltileceksiniz*)." Onlar da başlarını sallayıp, "Ne zaman bu (*yeniden diriliş*)?" diyeceklerdir. De ki: "Çok yakın olabilir!

52. Sizi çağırdığı gün, kendisine hamdederek çağrısına uyacaksınız ve (*berzah aleminde*) çok kısa bir süre kaldığınızı sanacaksınız."

53. Kullarıma söyle, (*birbirine*) sözün en güzelini söylesinler; çünkü şeytan, (*kötü sözle*)

aralarını bozar. Kesinlikle şeytan, insanın apaçık düşmanıdır.

54. Rabbiniz durumunuzu en iyi bilendir; dilerse sizi esirger ve dilerse size azap eder. Biz seni onların başına vekil göndermedik.

55. Rabbin, göklerde ve yerdekilerin hepsini en iyi bilendir. Andolsun, biz peygamberleri birbirinden üstün kıldık; Davud'a da Zebur'u verdik!

56. De ki: "Haydi O'nun dışında (*kurtarıcı olduklarını*) iddia ettiklerinize yalvarın; ancak onlar, ne sıkıntıyı başınızdan kaldırabilir, ne de başka yöne çevirebilirler."

57. Halbuki yalvarıp yakardıkları onlar, rablerine hangisi daha yakın olacak diye vesile arar ve O'nun azabından korkarlar; çünkü rabbinin azabı sakınılacak niteliktedir.

58. Kıyamet gününden önce helâk etmediğimiz veya şiddetli bir azaba uğratmadığımız hiçbir (*inkarcı*) ülke yoktur. Bu durum, kitapta (*levh-i mahfuzda*) kayıtlıdır.

وَمَا مَنَعَنَٓا اَنْ نُرْسِلَ بِالْاٰيَاتِ اِلَّٓا اَنْ كَذَّبَ بِهَا الْاَوَّلُونَۜ وَاٰتَيْنَا
ثَمُودَ النَّاقَةَ مُبْصِرَةً فَظَلَمُوا بِهَاۜ وَمَا نُرْسِلُ بِالْاٰيَاتِ اِلَّا
تَخْوِيفًا ﴿٥٩﴾ وَاِذْ قُلْنَا لَكَ اِنَّ رَبَّكَ اَحَاطَ بِالنَّاسِۜ وَمَا جَعَلْنَا
الرُّءْيَا الَّتٖٓى اَرَيْنَاكَ اِلَّا فِتْنَةً لِلنَّاسِ وَالشَّجَرَةَ الْمَلْعُونَةَ فِى
الْقُرْاٰنِۜ وَنُخَوِّفُهُمْۙ فَمَا يَزٖيدُهُمْ اِلَّا طُغْيَانًا كَبٖيرًا ﴿٦٠﴾
وَاِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوا لِاٰدَمَ فَسَجَدُٓوا اِلَّٓا اِبْلٖيسَۜ قَالَ
ءَاَسْجُدُ لِمَنْ خَلَقْتَ طٖينًاۚ ﴿٦١﴾ قَالَ اَرَاَيْتَكَ هٰذَا الَّذٖى
كَرَّمْتَ عَلَيَّۘ لَئِنْ اَخَّرْتَنِ اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ لَاَحْتَنِكَنَّ ذُرِّيَّتَهُٓ
اِلَّا قَلٖيلًا ﴿٦٢﴾ قَالَ اذْهَبْ فَمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ فَاِنَّ جَهَنَّمَ
جَزَٓاؤُ۬كُمْ جَزَٓاءً مَوْفُورًا ﴿٦٣﴾ وَاسْتَفْزِزْ مَنِ اسْتَطَعْتَ
مِنْهُمْ بِصَوْتِكَ وَاَجْلِبْ عَلَيْهِمْ بِخَيْلِكَ وَرَجِلِكَ وَشَارِكْهُمْ
فِى الْاَمْوَالِ وَالْاَوْلَادِ وَعِدْهُمْۜ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ اِلَّا
غُرُورًا ﴿٦٤﴾ اِنَّ عِبَادٖى لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌۜ وَكَفٰى
بِرَبِّكَ وَكٖيلًا ﴿٦٥﴾ رَبُّكُمُ الَّذٖى يُزْجٖى لَكُمُ الْفُلْكَ
فِى الْبَحْرِ لِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهٖۜ اِنَّهُ كَانَ بِكُمْ رَحٖيمًا ﴿٦٦﴾

59. Bizi o âyet (*istenilen mucize*)leri göndermekten alıkoyan asıl sebeb, evvelkilerin onları yalanlamış olmalarıdır. Nitekim Semud'a, apaçık mucize olarak dişi deveyi verdik, ama zalimlik ettiler. Oysa âyetleri ancak bir tehdit olarak göndeririz.

60. Nitekim sana, rabbinin insanları çepeçevre kuşattığını söylemiştik. Sana gösterdiğimiz rüyayı ve Kur'an'da lânetlenen o ağacı da sırf insanları deneme vesilesi yaptık. Biz onları korkutuyoruz; ama bu, onların azgınlığını büsbütün arttırıyor.

61. Bir zamanlar meleklere, "Adem'e secde edin!" buyurmuştuk. Derhal secde ettiler; ancak İblis, "Çamurdan yarattığın kişiye mi secde edeceğim?" dedi.

62. Üstelik dedi ki: "Şu benden üstün kıldığın kişiyi bana söyler misin! Eğer beni kıyamet gününe kadar erteler (*yaşatır*) isen, mutlaka onun neslini -çok azı hariç- peşimden sürükleyeceğim!"

63. Şöyle buyurdu (*Allah*): "Çekil git! İmdi onlardan kim sana uyarsa, yeterli ceza olarak hepinizin cezası elbette cehennemdir.

64. Gücünün yettiği kimseleri çığırtkanlığınla kışkırt, atlıların ve yayalarınla onları yaygaraya boğ, mallarına ve evlatlarına ortak ol ve onlara -şeytan sırf kuru vaatlerde bulunur- vaatlerde bulun.

65. Ancak, (*ihlaslı*) kullarım üzerinde senin hiçbir otoriten yoktur ve rabbin, vekil (*onları kayıran*) olarak yeter!"

66. O rabbiniz ki, lütfundan (*payınızı*) araştırasınız diye sizin için gemileri denizde yüzdürüyor; nitekim O, size karşı çok merhametlidir.

وَاِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِى الْبَحْرِ ضَلَّ مَنْ تَدْعُونَ اِلَّٓا اِيَّاهُۚ فَلَمَّا
نَجّٰيكُمْ اِلَى الْبَرِّ اَعْرَضْتُمْۜ وَكَانَ الْاِنْسَانُ كَفُورًا ﴿٦٧﴾
اَفَاَمِنْتُمْ اَنْ يَخْسِفَ بِكُمْ جَانِبَ الْبَرِّ اَوْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ
حَاصِبًا ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ وَكِيلًاۙ ﴿٦٨﴾ اَمْ اَمِنْتُمْ اَنْ يُعِيدَكُمْ
فِيهِ تَارَةً اُخْرٰى فَيُرْسِلَ عَلَيْكُمْ قَاصِفًا مِنَ الرِّيحِ فَيُغْرِقَكُمْ
بِمَا كَفَرْتُمْۙ ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ عَلَيْنَا بِهٖ تَبِيعًا ﴿٦٩﴾ وَلَقَدْ
كَرَّمْنَا بَنٖٓي اٰدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِى الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ
الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلٰى كَثٖيرٍ مِمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضٖيلًا ﴿٧٠﴾
يَوْمَ نَدْعُوا كُلَّ اُنَاسٍ بِاِمَامِهِمْۚ فَمَنْ اُوتِيَ كِتَابَهُ بِيَمٖينِهٖ
فَاُو۬لٰٓئِكَ يَقْرَؤُنَ كِتَابَهُمْ وَلَا يُظْلَمُونَ فَتٖيلًا ﴿٧١﴾ وَمَنْ كَانَ
فٖي هٰذِهٖٓ اَعْمٰى فَهُوَ فِي الْاٰخِرَةِ اَعْمٰى وَاَضَلُّ سَبٖيلًا ﴿٧٢﴾
وَاِنْ كَادُوا لَيَفْتِنُونَكَ عَنِ الَّذٖٓي اَوْحَيْنَٓا اِلَيْكَ لِتَفْتَرِيَ عَلَيْنَا
غَيْرَهُۗ وَاِذًا لَاتَّخَذُوكَ خَلٖيلًا ﴿٧٣﴾ وَلَوْلَٓا اَنْ ثَبَّتْنَاكَ لَقَدْ
كِدْتَ تَرْكَنُ اِلَيْهِمْ شَيْـًٔا قَلٖيلًاۗ ﴿٧٤﴾ اِذًا لَاَذَقْنَاكَ ضِعْفَ
الْحَيٰوةِ وَضِعْفَ الْمَمَاتِ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ عَلَيْنَا نَصٖيرًا ﴿٧٥﴾

67. Denizde başınız derde girince, O'nun dışında yalvarıp yakardıklarınız sizi yüz üstü bırakırlar. Böyle iken sizi kurtarıp karaya çıkarınca, (*O'ndan*) yüz çevirirsiniz. İnsan çok nankördür.

68. Oysa kara tarafında sizi yere batırmasından veya başınıza taş yağdırmasından güvende misiniz? Sonra kendinize hiçbir vekil bulamazsınız.

69. Yoksa sizi bir kere daha ona (*denize*) döndürüp, üzerinize rüzgârdan bir kırıp döken (*şiddetli kasırga*) göndermesi, dolayısıyla sizi nankörlüğünüzden ötürü suda boğmasından güvende misiniz? Sonra bize karşı kendinize hiçbir takibatçı (*kovuşturmacı*) bulamazsınız?

70. Andolsun, Ademoğullarını mükerrem (*saygın*) kıldık, onları karada ve denizde (*çeşitli nakil vasıtalarıyla*) taşıdık, onlara tertemiz nimetler bahşettik ve belirgin şekilde onları, yarattıklarımızın birçoğundan üstün kıldık!

71. İnsanların hepsini kendi imamları (*peyamberleri/önderleri*) ile çağırdığımız gün, kimin kitabı (*sicili/amel defteri*) sağından verilirse, işte onlar, kitaplarını (*sevinçle*) okurlar ve en ufak bir haksızlığa uğratılmazlar.

72. Kim, şu (*dünya*) hakkında kör ise, ahiret hakkında da kördür ve yolca daha sapıktır.

73. Sana vahyettiğimizden az kalsın seni, bize başkasını isnat edesin diye düpedüz ayartacaklardı ve o takdirde elbette seni dost edinirlerdi.

74. Eğer seni sebat ettirmeseydik, az kalsın onlara mutlaka birazcık meyledecektin.

75. O takdirde elbette sana hayatın katmerli, ölümün de katmerli (*çile*)sini tattırırdık; sonra bize karşı kendine hiçbir yardımcı bulamazdın.

وَاِنْ كَادُوا لَيَسْتَفِزُّونَكَ مِنَ الْاَرْضِ لِيُخْرِجُوكَ مِنْهَا وَاِذاً
لَا يَلْبَثُونَ خِلَافَكَ اِلَّا قَليلاً ﴿٧٦﴾ سُنَّةَ مَنْ قَدْ اَرْسَلْنَا قَبْلَكَ
مِنْ رُسُلِنَا وَلَا تَجِدُ لِسُنَّتِنَا تَحْويلاً ﴿٧٧﴾ اَقِمِ الصَّلٰوةَ لِدُلُوكِ
الشَّمْسِ اِلٰى غَسَقِ الَّيْلِ وَقُرْاٰنَ الْفَجْرِ اِنَّ قُرْاٰنَ الْفَجْرِ
كَانَ مَشْهُوداً ﴿٧٨﴾ وَمِنَ الَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِه۪ نَافِلَةً لَكَ عَسٰٓى
اَنْ يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَاماً مَحْمُوداً ﴿٧٩﴾ وَقُلْ رَبِّ اَدْخِلْن۪ى
مُدْخَلَ صِدْقٍ وَاَخْرِجْن۪ى مُخْرَجَ صِدْقٍ وَاجْعَلْ ل۪ى مِنْ
لَدُنْكَ سُلْطَاناً نَص۪يراً ﴿٨٠﴾ وَقُلْ جَٓاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ
اِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقاً ﴿٨١﴾ وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْاٰنِ مَا هُوَ شِفَٓاءٌ
وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِن۪ينَ وَلَا يَز۪يدُ الظَّالِم۪ينَ اِلَّا خَسَاراً ﴿٨٢﴾ وَاِذَٓا
اَنْعَمْنَا عَلَى الْاِنْسَانِ اَعْرَضَ وَنَاٰ بِجَانِبِه۪ وَاِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ كَانَ
يَؤُساً ﴿٨٣﴾ قُلْ كُلٌّ يَعْمَلُ عَلٰى شَاكِلَتِه۪ فَرَبُّكُمْ اَعْلَمُ بِمَنْ هُوَ
اَهْدٰى سَب۪يلاً ﴿٨٤﴾ وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ قُلِ الرُّوحُ مِنْ اَمْرِ
رَبّ۪ى وَمَٓا اُو۫ت۪يتُمْ مِنَ الْعِلْمِ اِلَّا قَل۪يلاً ﴿٨٥﴾ وَلَئِنْ شِئْنَا لَنَذْهَبَنَّ
بِالَّذ۪ٓى اَوْحَيْنَٓا اِلَيْكَ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ بِه۪ عَلَيْنَا وَك۪يلاً ﴿٨٦﴾

76. Neredeyse seni, yurdundan çıkarmak için düpedüz kışkırtacaklardı; o takdirde kendileri de senin ardından (*orada*) çok az kalırlardı.

77. Senden önce gönderdiğimiz elçilerimiz hakkındaki sünnet (*uygulama*) gereğince (*helâk edilirlerdi*). Bizim sünnetimizde hiçbir değişiklik bulamazsın.

78. Güneşin zeval vakti (*öğle*)nden gecenin koyu karanlığına (*yatsıya*) kadar namazları ve fecrin Kur'an'ı (*sabah namazı*)nı dosdoğru kıl; nitekim fecrin Kur'an'ı (*meleklerce*) katılımlıdır.

79. Sana özgü bir nafile (*fazlalık*) olarak da gece namazı kıl; ola ki rabbin seni makam-ı mahmuda (*övülen makama*) yükseltir.

80. De ki: "Ey rabbim, beni gireceğim yere doğruca girdir ve çıkacağım yerden doğruca çıkar ve katından bana hakkıyla arka çıkan bir sultan (*güç*) ver!"

81. De ki: "Hak geldi ve batıl çöktü; nitekim (*hak gelince*) batıl çökmeye mahkumdur."

82. Kur'an'dan, mü'minlere şifa ve rahmet kaynağı olan her şeyi indiriyoruz; zalimlerin ise, ancak hüsranını artırır.

83. İnsana nimet bahşettiğimizde (*şükrümüzden*) yüz çevirir ve yan çizer; başına kötülük gelince de hepten karamsar kesilir.

84. De ki: "Herkes kendi tarzınca iş yapar; kesinlikle rabbiniz, kimin yolca daha doğru olduğunu en iyi bilendir."

85. Sana ruhu soruyorlar. De ki: "Ruh, rabbimin emri (*özel bilgisi*)ndendir ve size ancak çok az bilgi verilmiştir."

86. Andolsun, eğer dilersek, sana vahyettiğimizi giderir (*zihninden siler*)iz; sonra bize karşı bu hususta kendine hiçbir vekil bulamazsın!

إِلَّا رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ إِنَّ فَضْلَهُ كَانَ عَلَيْكَ كَبِيرًا ﴿٨٧﴾ قُلْ
لَئِنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَى أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا
الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا ﴿٨٨﴾
وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ فَأَبَى أَكْثَرُ
النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا ﴿٨٩﴾ وَقَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّى تَفْجُرَ لَنَا
مِنَ الْأَرْضِ يَنْبُوعًا ﴿٩٠﴾ أَوْ تَكُونَ لَكَ جَنَّةٌ مِنْ نَخِيلٍ وَعِنَبٍ
فَتُفَجِّرَ الْأَنْهَارَ خِلَالَهَا تَفْجِيرًا ﴿٩١﴾ أَوْ تُسْقِطَ السَّمَاءَ
كَمَا زَعَمْتَ عَلَيْنَا كِسَفًا أَوْ تَأْتِيَ بِاللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ قَبِيلًا ﴿٩٢﴾
أَوْ يَكُونَ لَكَ بَيْتٌ مِنْ زُخْرُفٍ أَوْ تَرْقَى فِي السَّمَاءِ وَلَنْ
نُؤْمِنَ لِرُقِيِّكَ حَتَّى تُنَزِّلَ عَلَيْنَا كِتَابًا نَقْرَؤُهُ قُلْ سُبْحَانَ رَبِّي
هَلْ كُنْتُ إِلَّا بَشَرًا رَسُولًا ﴿٩٣﴾ وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا
إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَى إِلَّا أَنْ قَالُوا أَبَعَثَ اللَّهُ بَشَرًا رَسُولًا
﴿٩٤﴾ قُلْ لَوْ كَانَ فِي الْأَرْضِ مَلَائِكَةٌ يَمْشُونَ مُطْمَئِنِّينَ
لَنَزَّلْنَا عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَاءِ مَلَكًا رَسُولًا ﴿٩٥﴾ قُلْ كَفَى بِاللَّهِ
شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿٩٦﴾

87. Ancak rabbinin bir rahmeti olarak (*gidermiyoruz*); nitekim O'nun sana lütfu çok büyüktür.

88. De ki: "Andolsun, bu Kur'an'ın misli (*eşi/benzeri*)ni getirmek için insanlar ve cinler bir araya gelip birbirlerine hakkıyla destek olsalar da onun mislini asla getiremezler!"

89. Andolsun, bu Kur'an'da insanlara her çeşit örneği döktürdük; ama insanların pek çoğu ancak inkarcılıkta direndiler!

90. Dediler ki: "Sana asla inanmayacağız; bize bu (*çorak*) yerden bir pınar fışkırtmadıkça,

91. Veya senin bir hurmalığın ve bağın olup, aralarından nehirleri gürül gürül akıtmadıkça,

92. Veya iddia ettiğin gibi göğü parça parça üstümüze düşürmedikçe veya Allah'ı ve melekleri karşımıza getirmedikçe,

93. Veya altından bir sarayın olmadıkça veya (*gözümüzün önünde*) göğe çıkmadıkça, üstelik okuyacağımız (*derli toplu*) bir kitap bize indirmedikçe çıkışına asla inanmayız." De ki: "Rabbimi tenzih ederim, ben ancak elçi olarak gönderilen bir insanım!"

94. Kendilerine hidayet rehberi gelmişken insanları iman etmekten alıkoyan yegâne şey, "Allah bir insanı mı elçi gönderdi?!" demeleridir.

95. De ki: "Eğer yeryüzünde gezip dolaşan yerleşik melekler olsaydı, elbette onlara gökten bir elçi melek gönderirdik."

96. De ki: "Allah, benimle sizin aranızda güçlü şahit olarak yeter; çünkü O, kullarının durumlarını hakkıyla bilendir, hakkıyla görendir!"

وَمَنْ يَهْدِ اللّٰهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِۚ وَمَنْ يُضْلِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ اَوْلِيَٓاءَ
مِنْ دُونِهٖۜ وَنَحْشُرُهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ عَلٰى وُجُوهِهِمْ عُمْيًا وَبُكْمًا
وَصُمًّاۜ مَأْوٰيهُمْ جَهَنَّمُۜ كُلَّمَا خَبَتْ زِدْنَاهُمْ سَعِيرًا ﴿٩٧﴾ ذٰلِكَ
جَزَٓاؤُهُمْ بِاَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاٰيَاتِنَا وَقَالُٓوا ءَاِذَا كُنَّا عِظَامًا وَرُفَاتًا
ءَاِنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا ﴿٩٨﴾ اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّ اللّٰهَ الَّذٖى
خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ قَادِرٌ عَلٰٓى اَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ وَجَعَلَ
لَهُمْ اَجَلًا لَا رَيْبَ فٖيهِۜ فَاَبَى الظَّالِمُونَ اِلَّا كُفُورًا ﴿٩٩﴾ قُلْ
لَوْ اَنْتُمْ تَمْلِكُونَ خَزَٓائِنَ رَحْمَةِ رَبّٖٓى اِذًا لَاَمْسَكْتُمْ خَشْيَةَ
الْاِنْفَاقِۜ وَكَانَ الْاِنْسَانُ قَتُورًا ﴿١٠٠﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوسٰى تِسْعَ
اٰيَاتٍ بَيِّنَاتٍ فَسْـَٔلْ بَنٖٓى اِسْرَٓائٖيلَ اِذْ جَٓاءَهُمْ فَقَالَ لَهُ فِرْعَوْنُ
اِنّٖى لَاَظُنُّكَ يَا مُوسٰى مَسْحُورًا ﴿١٠١﴾ قَالَ لَقَدْ عَلِمْتَ مَٓا اَنْزَلَ
هٰٓؤُلَٓاءِ اِلَّا رَبُّ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ بَصَٓائِرَۚ وَاِنّٖى لَاَظُنُّكَ يَا
فِرْعَوْنُ مَثْبُورًا ﴿١٠٢﴾ فَاَرَادَ اَنْ يَسْتَفِزَّهُمْ مِنَ الْاَرْضِ فَاَغْرَقْنَاهُ
وَمَنْ مَعَهُ جَمٖيعًاۙ ﴿١٠٣﴾ وَقُلْنَا مِنْ بَعْدِهٖ لِبَنٖٓى اِسْرَٓائٖيلَ
اسْكُنُوا الْاَرْضَ فَاِذَا جَٓاءَ وَعْدُ الْاٰخِرَةِ جِئْنَا بِكُمْ لَفٖيفًاۜ ﴿١٠٤﴾

97. Allah kimi hidayet ederse, doğru yolu bulan odur ve kimi dalâlette bırakırsa, O'nun dışında onlara hiçbir veli (*kayırıcı/mürşit*) asla bulamazsın. Kıyamet günü onları kör, dilsiz ve sağır olarak yüzükoyun haşrederiz (*mahşere kaldırırız*). Onların barınakları cehennemdir; ateşi köreldikçe çılgın lavlarını artırırız.

98. İşte o (*cehennem*), onların cezasıdır; çünkü onlar âyetlerimizi inkâr etti ve dediler ki: "Biz bir yığın kemik ve kırıntı haline geldiğimizde mi, gerçekten (*bu durumda*) biz mi yepyeni bir yaratılışla tekrar diriltileceğiz?!"

99. Bilmediler mi ki, gökleri ve yeri yaratan Allah, onların mislini (*çürüyen cesetlerinin eşini*) de yaratmaya kadirdir? Ancak onlara, hakkında hiçbir kuşku olmayan bir vade koymuştur. Böyle iken zalimler, ancak inkarcılıkta direndiler.

100. De ki: "Rabbimin rahmet (*nimet*) hazinelerine siz sahip olsaydınız, o takdirde bile harcanır (*tükenir*) korkusuyla mutlaka tutar (*elinizi sıkar*)dınız. İnsan çok cimridir."

101. Andolsun, Musa'ya apaçık dokuz âyet (*mucize*) verdik! İmdi İsrailoğullarına sor; nitekim onlara gelmişti. Böyle iken Firavun, "Ya Musa!" dedi, "Ben, gerçekten senin büyülenmiş olduğun kanısındayım."

102. Şöyle dedi (*Musa*): "Göklerin ve yerin rabbinin, ancak birer basiret (*ibret belgeleri*) olarak bunları (*mucizeleri*) indirdiğini pek âlâ bilmektesin. Ey Firavun, ben de gerçekten senin perişan olacağın kanısındayım!"

103. Derken Firavun, onları o yer (*ülke*)den kışkırtmak istedi; dolayısıyla onu ve maiyetinde bulunanların hepsini suda boğduk.

104. Ardından da İsrailoğullarına, "O topraklarda yerleşin; artık ahiret (*kıyamet*) vaadi gelince, sizi toplayıp getireceğiz!" buyurduk.

وَبِالْحَقِّ اَنْزَلْنَاهُ وَبِالْحَقِّ نَزَلَ وَمَا اَرْسَلْنَاكَ اِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذ۪يرًا ﴿١٠٥﴾
وَقُرْاٰنًا فَرَقْنَاهُ لِتَقْرَاَهُ عَلَى النَّاسِ عَلٰى مُكْثٍ وَنَزَّلْنَاهُ تَنْز۪يلًا ﴿١٠٦﴾
قُلْ اٰمِنُوا بِه۪ٓ اَوْ لَا تُؤْمِنُواۜ اِنَّ الَّذ۪ينَ اُو۫تُوا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِه۪ٓ اِذَا يُتْلٰى
عَلَيْهِمْ يَخِرُّونَ لِلْاَذْقَانِ سُجَّدًاۙ ﴿١٠٧﴾ وَيَقُولُونَ سُبْحَانَ رَبِّنَٓا اِنْ
كَانَ وَعْدُ رَبِّنَا لَمَفْعُولًا ﴿١٠٨﴾ وَيَخِرُّونَ لِلْاَذْقَانِ يَبْكُونَ وَيَز۪يدُهُمْ
خُشُوعًا ﴿١٠٩﴾ قُلِ ادْعُوا اللّٰهَ اَوِ ادْعُوا الرَّحْمٰنَۜ اَيًّا مَا تَدْعُوا فَلَهُ
الْاَسْمَٓاءُ الْحُسْنٰىۚ وَلَا تَجْهَرْ بِصَلَاتِكَ وَلَا تُخَافِتْ بِهَا وَابْتَغِ بَيْنَ
ذٰلِكَ سَب۪يلًا ﴿١١٠﴾ وَقُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذ۪ي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ
شَر۪يكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنَ الذُّلِّ وَكَبِّرْهُ تَكْب۪يرًا ﴿١١١﴾

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذ۪ٓي اَنْزَلَ عَلٰى عَبْدِهِ الْكِتَابَ وَلَمْ يَجْعَلْ
لَهُ عِوَجًاۜ ﴿١﴾ قَيِّمًا لِيُنْذِرَ بَأْسًا شَد۪يدًا مِنْ لَدُنْهُ وَيُبَشِّرَ
الْمُؤْمِن۪ينَ الَّذ۪ينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ اَنَّ لَهُمْ اَجْرًا حَسَنًاۙ ﴿٢﴾
مَاكِث۪ينَ ف۪يهِ اَبَدًاۙ ﴿٣﴾ وَيُنْذِرَ الَّذ۪ينَ قَالُوا اتَّخَذَ اللّٰهُ وَلَدًا ﴿٤﴾

105. Biz onu (*Kuran'ı*) elbette hakkaniyetle indirdik ve elbette hakkaniyetle indi; seni de ancak bir müjdeleyici ve uyarıcı olarak gönderdik.

106. Kur'an olarak onu bölümlere ayırdık ki, insanlara aralıklarla okuyasın ve onu peyderpey (*ceste ceste/azar azar*) indirdik.

107. De ki: "Siz ona inanın veya inanmayın; ancak daha önce kendilerine ilim verilenlere okununca, onlar yüz üstü secdeye kapanırlar.

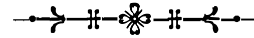
108. Şöyle derler: "Rabbimizi tenzih ederiz; rabbimizin vaadi mutlaka gerçekleşecektir!"

109. Yüz üstü yere kapanıp ağlarlar ve (*o Kur'an*) onların huşularını artırır.

110. De ki: "Allah deyin veya Rahman deyin, hangisini söyleseniz (*sakıncası yoktur*); çünkü en güzel bütün isimler elbette O'nundur." Namazında sesini yükseltme, büsbütün de kısma; ikisinin arası bir yol izle.

111. De ki: "Çocuk edinmeyen, mülkünde hiçbir ortağı olmayan ve aczinden ötürü hiçbir velisi (*yardımcısı*) bulunmayan Allah'a hamdolsun!" O'nu gereği gibi tekbir (*ta'zim*) et!

EL-KEHF SÛRESİ(53)

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Kuluna kitabı (*Kur'an'ı*) indiren ve ona hiçbir eğrilik kondurmayan Allah'a hamdolsun!

2. Dosdoğru olarak (*indirdi*) ki, katından çok şiddetli bir azaba karşı (*insanları*) uyarsın; iyi işler yapan mü'minlere de pek güzel bir mükâfata (*cennete*) kavuşacaklarını müjdelesin.

3. İçinde sonsuza dek kalıcılar olarak (*kavuşacaklar*).

4. "Allah çocuk edindi" diyenleri de uyarsın.

(53) "Kehf'in sözlük manası "mağara" demek olup, puta tapan kavimlerinden kaçarak mağaraya sığınan bir grup gencin öyküsü, 9-27. ayetlerlerinde anlatıldığından ötürü sûreye bu ad verilmiştir. Musa ile Hızır'ın buluşmasından ve Zülkarneyn'in seyahatlerinden de bahseden sûre, Mekke'de inmiştir ve 110 âyettir.

مَا لَهُمْ بِهٖ مِنْ عِلْمٍ وَلَا لِاٰبَائِهِمْۜ كَبُرَتْ كَلِمَةً تَخْرُجُ مِنْ
اَفْوَاهِهِمْۜ اِنْ يَقُولُونَ اِلَّا كَذِبًا ﴿٥﴾ فَلَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَفْسَكَ
عَلٰٓى اٰثَارِهِمْ اِنْ لَمْ يُؤْمِنُوا بِهٰذَا الْحَدِيثِ اَسَفًا ﴿٦﴾ اِنَّا
جَعَلْنَا مَا عَلَى الْاَرْضِ زِينَةً لَهَا لِنَبْلُوَهُمْ اَيُّهُمْ اَحْسَنُ
عَمَلًا ﴿٧﴾ وَاِنَّا لَجَاعِلُونَ مَا عَلَيْهَا صَعِيدًا جُرُزًاۜ ﴿٨﴾
اَمْ حَسِبْتَ اَنَّ اَصْحَابَ الْكَهْفِ وَالرَّقِيمِ كَانُوا مِنْ اٰيَاتِنَا
عَجَبًا ﴿٩﴾ اِذْ اَوَى الْفِتْيَةُ اِلَى الْكَهْفِ فَقَالُوا رَبَّنَا اٰتِنَا مِنْ
لَدُنْكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ اَمْرِنَا رَشَدًا ﴿١٠﴾ فَضَرَبْنَا عَلٰٓى
اٰذَانِهِمْ فِي الْكَهْفِ سِنِينَ عَدَدًاۙ ﴿١١﴾ ثُمَّ بَعَثْنَاهُمْ لِنَعْلَمَ اَيُّ
الْحِزْبَيْنِ اَحْصٰى لِمَا لَبِثُوا اَمَدًاۚ ﴿١٢﴾ نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ
نَبَاَهُمْ بِالْحَقِّۜ اِنَّهُمْ فِتْيَةٌ اٰمَنُوا بِرَبِّهِمْ وَزِدْنَاهُمْ هُدًىۗ ﴿١٣﴾
وَرَبَطْنَا عَلٰى قُلُوبِهِمْ اِذْ قَامُوا فَقَالُوا رَبُّنَا رَبُّ السَّمٰوَاتِ
وَالْاَرْضِ لَنْ نَدْعُوَا مِنْ دُونِهٖٓ اِلٰهًا لَقَدْ قُلْنَا اِذًا شَطَطًا
﴿١٤﴾ هٰٓؤُلَٓاءِ قَوْمُنَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهٖٓ اٰلِهَةًۜ لَوْلَا يَأْتُونَ عَلَيْهِمْ
بِسُلْطَانٍ بَيِّنٍۜ فَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًاۜ ﴿١٥﴾

5. Bu hususta onların da atalarının da hiçbir bilgileri yoktur ve ağızlarından (*vebali*) ne büyük bir laf çıkıyor, düpedüz yalan söylüyorlar!

6. Böyle iken eğer bu söze (*Allah kelamı Kur'an'a*) inanmazlarsa, belki sen, peşlerinden üzülerek kendini mahvedeceksin!

7. Gerçekten biz, yeryüzündeki her şeyi onun bir zineti (*takısı*) yaptık ki, amel (*iş/aksiyon*) bakımından onların hangisinin daha iyi olduğunu deneyelim.

8. Kuşkusuz biz, üzerindeki her şeyi cascavlak bir toprak yapacağız.

9. Yoksa kehf (*mağara*) ve rakîm (*yazılı levha*) adamlarının, (*en çok*) şaşılan âyet (*mu'cize*)lerimizden olduklarını mı sandın?

10. Hani o gençler mağaraya sığınıp, "Ey rabbimiz!" demişlerdi, "Katından bize rahmet bahşet ve (*güç*) durumumuzdan bize bir rüşt (*çıkış yolu*) hazırla!"

11. Dolayısıyla mağarada sayılı yıllar boyunca kulaklarını tıkadık (*onları derin uykuya daldırdık*).

12. Sonra iki (*hasım*) gruptan hangisinin, onların (*uyku halinde*) kaldıkları süreyi daha iyi hesaplayacağını bilmemiz için onları yeniden dirilttik (*uyandırdık*).

13. Onların haberini biz sana hakkaniyetle anlatıyoruz: Nitekim onlar, rablerine iman eden ve hidayetlerini artırdığımız birtakım gençlerdi.

14. Yüreklerine cesaret verdik; dolayısıyla (*kâfir hükümdara karşı*) kıyam edip, dediler ki: "Bizim rabbimiz, göklerin ve yerin rabbidir! Biz, O'nun dışında hiçbir tanrıya asla dua (*kulluk*) etmeyiz; aksi takdirde düpedüz saçmalamış oluruz.

15. O'nun dışında birtakım tanrılar edinen şu bizim kavmimiz, onlara dair apaçık bir kanıt getirmeliydiler! Allah'a yalan yere isnatta bulunandan kim daha zalimdir?

وَاِذِ اعْتَزَلْتُمُوهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ اِلَّا اللّٰهَ فَأْوُۤا اِلَى الْكَهْفِ
يَنْشُرْ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ رَحْمَتِه۪ وَيُهَيِّئْ لَكُمْ مِنْ اَمْرِكُمْ
مِرْفَقًا ﴿١٦﴾ وَتَرَى الشَّمْسَ اِذَا طَلَعَتْ تَزَاوَرُ عَنْ كَهْفِهِمْ
ذَاتَ الْيَم۪ينِ وَاِذَا غَرَبَتْ تَقْرِضُهُمْ ذَاتَ الشِّمَالِ وَهُمْ
ف۪ي فَجْوَةٍ مِنْهُ ذٰلِكَ مِنْ اٰيَاتِ اللّٰهِ مَنْ يَهْدِ اللّٰهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ
وَمَنْ يُضْلِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْشِدًا ﴿١٧﴾ وَتَحْسَبُهُمْ
اَيْقَاظًا وَهُمْ رُقُودٌ وَنُقَلِّبُهُمْ ذَاتَ الْيَم۪ينِ وَذَاتَ الشِّمَالِ
وَكَلْبُهُمْ بَاسِطٌ ذِرَاعَيْهِ بِالْوَص۪يدِ لَوِ اطَّلَعْتَ عَلَيْهِمْ
لَوَلَّيْتَ مِنْهُمْ فِرَارًا وَلَمُلِئْتَ مِنْهُمْ رُعْبًا ﴿١٨﴾ وَكَذٰلِكَ
بَعَثْنَاهُمْ لِيَتَسَاءَلُوا بَيْنَهُمْ قَالَ قَٓائِلٌ مِنْهُمْ كَمْ لَبِثْتُمْ
قَالُوا لَبِثْنَا يَوْمًا اَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالُوا رَبُّكُمْ اَعْلَمُ بِمَا لَبِثْتُمْ
فَابْعَثُوا اَحَدَكُمْ بِوَرِقِكُمْ هٰذِه۪ اِلَى الْمَد۪ينَةِ فَلْيَنْظُرْ اَيُّهَا
اَزْكٰى طَعَامًا فَلْيَأْتِكُمْ بِرِزْقٍ مِنْهُ وَلْيَتَلَطَّفْ وَلَا يُشْعِرَنَّ
بِكُمْ اَحَدًا ﴿١٩﴾ اِنَّهُمْ اِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ يَرْجُمُوكُمْ
اَوْ يُع۪يدُوكُمْ ف۪ي مِلَّتِهِمْ وَلَنْ تُفْلِحُوا اِذًا اَبَدًا ﴿٢٠﴾

16. Onlardan ve Allah'ın dışında taptıklarından uzlet ettiğinize göre, mağaraya sığının ki, rabbiniz size rahmetini yaysın ve size (*güç*) durumunuzdan kolayca bir çıkış hazırlasın."

17. Bakarsın, güneş doğarken mağaralarının sağına kayar, batarken de onları sol yanda makaslar (*değinmeden geçer*) ve kendileri (*mağaranın*) sahanlığındadırlar. İşte bu durum, Allah'ın âyet (*mucize*)lerindendir! Allah kimi hidayet ederse, o, hidayete erendir ve kimi dalâlette bırakırsa, artık onu irşat edecek hiçbir veli (*mürşit*) bulamazsın.

18. Derin uykuda oldukları halde onları (*görseydin*) uyanık sanırdım. Onları sağ yanlarına ve sol yanlarına çeviriyorduk. Köpekleri de girişte kolları (*ön ayakları*)nı uzatmıştı. Onları görseydin, mutlaka dönüp kaçardın ve durumlarından ötürü için elbette korkuyla dolardı!

19. Böylece onları, aralarında durum muhakemesi yapsınlar diye yeniden dirilttik. İçlerinden biri, "Ne kadar (*uyuya*) kaldınız?" dedi. "Bir gün veya bir günün birazı kadar" dediler. Üstelik dediler ki: "Ne kadar kaldığınızı en iyi rabbiniz bilir. Artık birinizi şu gümüş paranızla şehre gönderin, yiyecek olarak hangisinin daha temiz olduğuna bakıp, ondan size rızık getirsin ve dikkatli olsun; sakın durumunuzu hiç kimseye sezdirmesin!

20. Çünkü sizi ele geçirirlerse, ya recmeder (*linç eder*)ler veya kendi millet (*inanç sistem*)lerine döndürürler ve o takdirde asla iflah olmazsınız."

وَكَذٰلِكَ اَعْثَرْنَا عَلَيْهِمْ لِيَعْلَمُٓوا اَنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ وَاَنَّ
السَّاعَةَ لَا رَيْبَ فٖيهَاۚ اِذْ يَتَنَازَعُونَ بَيْنَهُمْ اَمْرَهُمْ فَقَالُوا ابْنُوا
عَلَيْهِمْ بُنْيَانًاۜ رَبُّهُمْ اَعْلَمُ بِهِمْۜ قَالَ الَّذٖينَ غَلَبُوا عَلٰٓى اَمْرِهِمْ
لَنَتَّخِذَنَّ عَلَيْهِمْ مَسْجِدًا ﴿٢١﴾ سَيَقُولُونَ ثَلٰثَةٌ رَابِعُهُمْ
كَلْبُهُمْۚ وَيَقُولُونَ خَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ كَلْبُهُمْ رَجْمًا بِالْغَيْبِۚ
وَيَقُولُونَ سَبْعَةٌ وَثَامِنُهُمْ كَلْبُهُمْۜ قُلْ رَبّٖٓي اَعْلَمُ بِعِدَّتِهِمْ
مَا يَعْلَمُهُمْ اِلَّا قَلٖيلٌ فَلَا تُمَارِ فٖيهِمْ اِلَّا مِرَٓاءً ظَاهِرًاۖ وَلَا
تَسْتَفْتِ فٖيهِمْ مِنْهُمْ اَحَدًا ﴿٢٢﴾ وَلَا تَقُولَنَّ لِشَايْءٍ اِنّٖي
فَاعِلٌ ذٰلِكَ غَدًاۙ ﴿٢٣﴾ اِلَّٓا اَنْ يَشَٓاءَ اللّٰهُۘ وَاذْكُرْ رَبَّكَ اِذَا
نَسٖيتَ وَقُلْ عَسٰٓى اَنْ يَهْدِيَنِ رَبّٖي لِاَقْرَبَ مِنْ هٰذَا رَشَدًا
﴿٢٤﴾ وَلَبِثُوا فٖي كَهْفِهِمْ ثَلٰثَ مِائَةٍ سِنٖينَ وَازْدَادُوا تِسْعًا
﴿٢٥﴾ قُلِ اللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا لَبِثُواۚ لَهُ غَيْبُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِۜ
اَبْصِرْ بِهٖ وَاَسْمِعْۜ مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهٖ مِنْ وَلِيٍّۘ وَلَا يُشْرِكُ
فٖي حُكْمِهٖٓ اَحَدًا ﴿٢٦﴾ وَاتْلُ مَٓا اُوحِيَ اِلَيْكَ مِنْ كِتَابِ
رَبِّكَۚ لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهٖ وَلَنْ تَجِدَ مِنْ دُونِهٖ مُلْتَحَدًا ﴿٢٧﴾

21. Onları böylece (*ülke insanlarına*) buldurduk ki, Allah'ın (*yeniden diriliş*) vaadinin hak olduğunu ve saat (*kıyamet*) hakkında hiçbir şüphe olmadığını bilsinler. Aralarında onların durumunu tartışırlarken dediler ki: "Onlara bir bina (*anıt mezar*) yapın, onları en iyi rableri bilir!" Durumları ağır basanlar da, "Kesinlikle biz" dediler, "Onlar(*ın anısın*)a bir mescid kuracağız!"

22. Gayba atarak (*tahminde bulunarak*), "Üç kişidir, dördüncüleri köpekleri" diyecekler veya, "Beş kişidir, altıncıları köpekleri" diyeceklerdir. "Yedi kişidir ve sekizincileri köpekleridir" de derler. De ki: "Onların sayısını en iyi rabbim bilir!" Onları çok az kişi ancak bilir; dolayısıyla onlar hakkında zahir (*belirtilen*)in dışında asla tartışma yapma ve hiç kimseden fetva (*bilgi*) isteme!

23. Sakın hiçbir şey için, "Onu yarın yapacağım" deme!

24. Ancak, "Allah dilerse (*yaparım de*)!". Unuttuğun zaman da rabbini(*n uyarısını*) hatırlayıp, de ki: "Umarım rabbim beni, doğruya bundan daha yakın olana hidayet eder."

25. Mağaralarında üçyüz yıl kaldı ve (*ay takvimine göre süreyi*) dokuz yıl artırdılar.

26. De ki: "Ne kadar kaldıklarını en iyi Allah bilir. Göklerin ve yerin gaybı ancak O'nundur; O ne güzel görendir ve ne güzl işitendir! Onların O'nun dışında hiçbir velileri yoktur ve hiç kimseyi hükümranlığına ortak etmez."

27. Rabbinin kitabından sana vahyedileni tilâvet et (*güzelce oku*)! O'nun kelime (*söz/hüküm*)lerini değiştirecek hiçbir güç yoktur ve O'nun dışında bir sığınak asla bulamazsın.

وَاصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدٰوةِ وَالْعَشِيِّ
يُرِيدُونَ وَجْهَهُ وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا
وَلَا تُطِعْ مَنْ اَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَنْ ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوٰيهُ وَكَانَ اَمْرُهُ
فُرُطًا ﴿٢٨﴾ وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَمَنْ شَاءَ
فَلْيَكْفُرْ اِنَّا اَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا اَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا وَاِنْ
يَسْتَغِيثُوا يُغَاثُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوهَ بِئْسَ الشَّرَابُ
وَسَاءَتْ مُرْتَفَقًا ﴿٢٩﴾ اِنَّ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ اِنَّا
لَا نُضِيعُ اَجْرَ مَنْ اَحْسَنَ عَمَلًا ﴿٣٠﴾ اُولٰئِكَ لَهُمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْاَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ اَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ
وَيَلْبَسُونَ ثِيَابًا خُضْرًا مِنْ سُنْدُسٍ وَاِسْتَبْرَقٍ مُتَّكِئِينَ فِيهَا عَلَى
الْاَرَائِكِ نِعْمَ الثَّوَابُ وَحَسُنَتْ مُرْتَفَقًا ﴿٣١﴾ وَاضْرِبْ لَهُمْ
مَثَلًا رَجُلَيْنِ جَعَلْنَا لِاَحَدِهِمَا جَنَّتَيْنِ مِنْ اَعْنَابٍ وَحَفَفْنَاهُمَا
بِنَخْلٍ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زَرْعًا ﴿٣٢﴾ كِلْتَا الْجَنَّتَيْنِ اٰتَتْ اُكُلَهَا وَلَمْ
تَظْلِمْ مِنْهُ شَيْـًٔا وَفَجَّرْنَا خِلَالَهُمَا نَهَرًا ﴿٣٣﴾ وَكَانَ لَهُ ثَمَرٌ فَقَالَ
لِصَاحِبِهِ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ اَنَا اَكْثَرُ مِنْكَ مَالًا وَاَعَزُّ نَفَرًا ﴿٣٤﴾

28. Sabah akşam rablerine, rızasını dileyerek dua (*ibadet*) edenlerle beraberliğe kendini bağla ve gözlerin, dünya hayatının süsünü isteyerek onlardan (*başka yana*) kaymasın! Kalbini zikrimizden gafil kıldığımız, kendi havasına uyan ve işi hepten aşırılık olan kişiye boyun eğme!

29. De ki: "Hak, rabbinizden (*gelen*)dir; artık isteyen iman etsin ve isteyen kâfir olsun!" Nitekim biz zalimlere, surları kendilerini çepeçevre kuşatan bir ateş (*cehennem*) hazırlamışızdır; eğer yardım isterlerse, (*potada*) eritilmiş maden gibi yüzleri haşlayan bir suyla onlara yardım yapılır. Ne kötü bir içecek ve ne kötü bir barınak!

30. İman eden ve salih amel (*yararlı iş*)ler yapanlar ise, kesinlikle biz, iyi iş yapanların mükâfatını asla zayi etmeyiz.

31. İşte onlar, adn (*sürekli ikamet*) cennetlerine kavuşacak olanlardır. Altlarından ırmaklar akar; orada erike (*sedir/kerevet*)lerine yaslanarak altın bilezikler takınır, ince ve kalın ipekten yeşil giysiler giyinirler! Ne güzel bir mükâfat ve ne güzel bir barınak!

32. Onlara iki adamı örnek ver: Onlardan birine iki bağ verdik, çevresini hurma ağaçlarıyla çevirdik, aralarında da ekin bitirtik.

33. Bağların ikisi de hiçbir şey eksiltmeden (*bolca*) ürününü verdi; aralarından da bir ırmak fışkırtmıştık.

34. Üstelik onun (*başka*) ürünü de vardı. Derken kendisiyle karşılıklı konuştuğu arkadaşına, "Ben" dedi, "Senden malca daha zengin ve tayfaca daha güçlüyüm!"

وَدَخَلَ جَنَّتَهُ وَهُوَ ظَالِمٌ لِنَفْسِهِ قَالَ مَا اَظُنُّ اَنْ تَبِيدَ هٰذِهِ اَبَدًا
﴿٣٥﴾ وَمَا اَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِنْ رُدِدْتُ اِلٰى رَبّ۪ي لَاَجِدَنَّ
خَيْرًا مِنْهَا مُنْقَلَبًا ﴿٣٦﴾ قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ اَكَفَرْتَ
بِالَّذ۪ي خَلَقَكَ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ سَوّٰيكَ رَجُلًا ﴿٣٧﴾
لٰكِنَّا۠ هُوَ اللّٰهُ رَبّ۪ي وَلَا اُشْرِكُ بِرَبّ۪ي اَحَدًا ﴿٣٨﴾ وَلَوْلَا اِذْ دَخَلْتَ
جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَاءَ اللّٰهُ لَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ اِنْ تَرَنِ اَنَا اَقَلَّ مِنْكَ مَالًا
وَوَلَدًا ﴿٣٩﴾ فَعَسٰى رَبّ۪ي اَنْ يُؤْتِيَنِ خَيْرًا مِنْ جَنَّتِكَ وَيُرْسِلَ
عَلَيْهَا حُسْبَانًا مِنَ السَّمَاءِ فَتُصْبِحَ صَع۪يدًا زَلَقًا ﴿٤٠﴾ اَوْ يُصْبِحَ
مَاؤُهَا غَوْرًا فَلَنْ تَسْتَط۪يعَ لَهُ طَلَبًا ﴿٤١﴾ وَاُح۪يطَ بِثَمَرِه۪ فَاَصْبَحَ
يُقَلِّبُ كَفَّيْهِ عَلٰى مَا اَنْفَقَ ف۪يهَا وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلٰى عُرُوشِهَا وَيَقُولُ
يَا لَيْتَن۪ي لَمْ اُشْرِكْ بِرَبّ۪ي اَحَدًا ﴿٤٢﴾ وَلَمْ تَكُنْ لَهُ فِئَةٌ يَنْصُرُونَهُ
مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَمَا كَانَ مُنْتَصِرًا ﴿٤٣﴾ هُنَالِكَ الْوَلَايَةُ لِلّٰهِ الْحَقِّ هُوَ
خَيْرٌ ثَوَابًا وَخَيْرٌ عُقْبًا ﴿٤٤﴾ وَاضْرِبْ لَهُمْ مَثَلَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا
كَمَاءٍ اَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِه۪ نَبَاتُ الْاَرْضِ فَاَصْبَحَ
هَش۪يمًا تَذْرُوهُ الرِّيَاحُ وَكَانَ اللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ مُقْتَدِرًا ﴿٤٥﴾

35. Kendisine zulmeden olarak bağına girip, dedi ki. "Bunun batacağını hiç sanmam.

36. O saat(*kıyamet*)in de kopacağını sanmıyorum; eğer (*kopar da*) rabbime döndürülürsem, buradakinden daha iyi bir dönüş yeri bulacağım kesindir."

37. Arkadaşı da onunla karşılıklı konuşurken kendisine şöyle dedi:"Seni topraktan, sonra bir atmık (*sperma*)dan yaratan, sonra seni adam olarak biçimlendiren (*rabbin*)e nankörlük mü ettin?

38. Bana gelince, O Allah benim rabbimdir ve ben rabbime hiç kimseyi ortak koşmam.

39. Bağına girdiğin zaman, "Maşallah, bütün güç ancak Allah sayesindedir" demeliydin! Eğer mal ve evlatça beni kendinden daha az (*zayıf*) görüyorsan,

40. Rabbim bana, senin (*batmaz dediğin*) bağından daha iyisini verebilir ve gökten ona yıldırımlar gönderir, dolayısıyla cascavlak bir toprak oluverir.

41. Veya suyu dibe çöker de onu bulup çıkarmaya asla gücün yetmez."

42. Ve bütün ürünü kuşatıldı; nitekim çardakları üstüne yere serilen bağına yaptığı harcama karşı sında, "Keşke rabbime hiç kimseyi ortak koşmasaydım!" diyerek ellerini oğuşturmaya başladı.

43. Allah'ın dışında ona yardım edecek bir ekibi yoktu, kendisi de (*uğradığı felaketin*) üstesinden gelemedi.

44. İşte orada velayet (*velilik/kayırıcılık*), hak olan Allah'ındır! O, mükâfatı en hayırlı olan ve en hayırlı akıbeti hazırlayandır.

45. Onlara dünya hayatının misalini ver: Gökten indirdiğimiz su (*buluttan yağdırdığımız yağmur*) gibidir ki, yeryüzünün bitkileri onu özümse(*yerek yeşerir ve gelişi*)r; derken rüzgarların saçıp savurduğu çerçöp oluverir. Allah, her şeye muktedir (*gücü yeten*)dir.

اَلْمَالُ وَالْبَنُونَ زِينَةُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَاۚ وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ
عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ اَمَلًا ﴿٤٦﴾ وَيَوْمَ نُسَيِّرُ الْجِبَالَ وَتَرَى
الْاَرْضَ بَارِزَةًۙ وَحَشَرْنَاهُمْ فَلَمْ نُغَادِرْ مِنْهُمْ اَحَدًاۚ ﴿٤٧﴾
وَعُرِضُوا عَلٰى رَبِّكَ صَفًّاۜ لَقَدْ جِئْتُمُونَا كَمَا خَلَقْنَاكُمْ اَوَّلَ
مَرَّةٍۘ بَلْ زَعَمْتُمْ اَلَّنْ نَجْعَلَ لَكُمْ مَوْعِدًا ﴿٤٨﴾ وَوُضِعَ الْكِتَابُ
فَتَرَى الْمُجْرِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا فِيهِ وَيَقُولُونَ يَا وَيْلَتَنَا مَالِ هٰذَا
الْكِتَابِ لَا يُغَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً اِلَّا اَحْصٰيهَاۚ وَوَجَدُوا مَا
عَمِلُوا حَاضِرًاۜ وَلَا يَظْلِمُ رَبُّكَ اَحَدًاۚ ﴿٤٩﴾ وَاِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ
اسْجُدُوا لِاٰدَمَ فَسَجَدُوا اِلَّٓا اِبْلِيسَۜ كَانَ مِنَ الْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ
اَمْرِ رَبِّهٖۜ اَفَتَتَّخِذُونَهُ وَذُرِّيَّتَهُٓ اَوْلِيَٓاءَ مِنْ دُونٖي وَهُمْ لَكُمْ عَدُوٌّۜ
بِئْسَ لِلظَّالِمِينَ بَدَلًا ﴿٥٠﴾ مَٓا اَشْهَدْتُهُمْ خَلْقَ السَّمٰوَاتِ
وَالْاَرْضِ وَلَا خَلْقَ اَنْفُسِهِمْۖ وَمَا كُنْتُ مُتَّخِذَ الْمُضِلّٖينَ عَضُدًا
﴿٥١﴾ وَيَوْمَ يَقُولُ نَادُوا شُرَكَٓائِيَ الَّذٖينَ زَعَمْتُمْ فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ
يَسْتَجٖيبُوا لَهُمْ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ مَوْبِقًا ﴿٥٢﴾ وَرَاَ الْمُجْرِمُونَ
النَّارَ فَظَنُّٓوا اَنَّهُمْ مُوَاقِعُوهَا وَلَمْ يَجِدُوا عَنْهَا مَصْرِفًاۚ ﴿٥٣﴾

46. Mallar ve oğullar, dünya hayatının süsüdür; kalıcı olan yararlı işler ise, rabbinin katında mükâfatça daha iyi ve umut bağlama bakımından daha hayırlıdır.

47. Dağları yürüttüğümüz ve yeryüzünü bariz (*çırılçıplak/dümdüz*) gördüğün gün, onları mahşere toplayıp, geride hiç kimse bırakmayacağız.

48. Sıra halinde rabbine arzedilirler. Andolsun, sizi başlangıçta yarattığımız gibi bize geleceksiniz! Gerçek şu ki, size bir buluşma yeri ve zamanı asla tayin etmeyeceğimizi sanmıştınız.

49. Kitap (*herkesin amel defteri*) ortaya konacak; dolayısıyla suçluların, onun içeriğinden ürktüklerini göreceksin: "Vay halimize!" diyecekler, "Bu nasıl kitaptır ki, küçük büyük hiçbir şey bırakmaksızın hepsini sayıp dökmüş!" Yaptıkları her şeyi (*önlerinde*) hazır bulacaklardır. Senin rabbin hiç kimseye zulmetmez.

50. Meleklere, "Adem'e secde edin!" buyurduğumuzda, hemen secde ettiler, ancak cinlerden olan İblis secde etmeyip, rabbinin emri dışına çıktı. Böyle iken siz, benim dışımda onu ve soyunu veli mi ediniyorsunuz? Oysa onlar sizin düşmanınızdır. Zalimler için ne kötü bir bedel (*alternatif*)!

51. Onları, göklerin ve yerin yaratılışına da kendi yaratılışlarına da şahit (*tanık/ortak*) etmedim ve ben, dalâletçileri yardımcı edinecek değilim.

52. "Ortaklarım olduklarını iddia ettiklerinizi çağırın!" buyuracağı gün, elbette onları çağıracaklar, ama kendilerine icabet etmeyecekler ve aralarına bir helâk çemberi koyacağız.

53. Suçlular ateşi (*cehennemi*) görüp, onu boylayacaklarına kesin kanaat getirirler ve ondan kaçacak bir yer bulamazlar.

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هٰذَا الْقُرْاٰنِ لِلنَّاسِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍۜ وَكَانَ
الْاِنْسَانُ اَكْثَرَ شَيْءٍ جَدَلًا ﴿٥٤﴾ وَمَا مَنَعَ النَّاسَ اَنْ يُؤْمِنُوا
اِذْ جَاءَهُمُ الْهُدٰى وَيَسْتَغْفِرُوا رَبَّهُمْ اِلَّا اَنْ تَأْتِيَهُمْ سُنَّةُ
الْاَوَّلِينَ اَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ قُبُلًا ﴿٥٥﴾ وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ
اِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَۚ وَيُجَادِلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالْبَاطِلِ
لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ وَاتَّخَذُوا اٰيَاتِي وَمَا اُنْذِرُوا هُزُوًا ﴿٥٦﴾
وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِاٰيَاتِ رَبِّهِ فَاَعْرَضَ عَنْهَا وَنَسِيَ مَا
قَدَّمَتْ يَدَاهُۜ اِنَّا جَعَلْنَا عَلٰى قُلُوبِهِمْ اَكِنَّةً اَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي
اٰذَانِهِمْ وَقْرًاۜ وَاِنْ تَدْعُهُمْ اِلَى الْهُدٰى فَلَنْ يَهْتَدُوا اِذًا اَبَدًا
﴿٥٧﴾ وَرَبُّكَ الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِۜ لَوْ يُؤَاخِذُهُمْ بِمَا كَسَبُوا
لَعَجَّلَ لَهُمُ الْعَذَابَۜ بَلْ لَهُمْ مَوْعِدٌ لَنْ يَجِدُوا مِنْ دُونِهِ
مَوْئِلًا ﴿٥٨﴾ وَتِلْكَ الْقُرٰى اَهْلَكْنَاهُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَعَلْنَا
لِمَهْلِكِهِمْ مَوْعِدًا ﴿٥٩﴾ وَاِذْ قَالَ مُوسٰى لِفَتٰيهُ لَا اَبْرَحُ حَتّٰى
اَبْلُغَ مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ اَوْ اَمْضِيَ حُقُبًا ﴿٦٠﴾ فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ
بَيْنِهِمَا نَسِيَا حُوتَهُمَا فَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ سَرَبًا ﴿٦١﴾

54. Andolsun, bu Kur'an'da insanlara her çeşit örneği döktürdük; ne var ki insan her şeyden çok mücadelecidir.

55. Kendilerine hidayet rehberi gelmişken inanmaktan ve rablerinden bağışlanma dilemekten insanları alıkoyan şey, ancak evvelki (*kâfir*)lere uygulanan sünnetin (*değişmez yasanın*) onlara da uygulanması veya azabımızla yüzleşmeleri (*beklentisi*)dir.

56. Elçilerimizi ancak müjdeleyiciler ve uyarıcılar olarak göndeririz; küfre saplananlar da batıla dayanarak onunla hakkı dize getirmek için mücadele ederler. Âyetlerimi ve kendilerine yapılan uyarıları alaya aldılar.

57. Rabbinin âyetleri kendisine anlatılıp da onlardan yüz çeviren ve ellerinin yaptığı (*kirli*) yatırımı unutan kişiden kim daha zalimdir? Onu (*anlatılanı*) anlamasınlar diye kalplerine kılıflar geçirmişiz ve kulaklarını tıkamışızdır; onları hidayete çağırsan asla hidayete gelmezler.

58. Çok bağışlayıcı, merhamet sahibi rabbin, yaptıklarından ötürü onları cezalandırsaydı, elbette kendilerini tez elden azaba uğratırdı. Gerçek şu ki, onlara verilen bir vaat (*tayin edilen süre*) vardır, onun berisinde sığınılacak hiçbir yer asla bulamazlar.

59. İşte (*enkaz halindeki*) ülkeler; zalimlik ettiklerinde onları helâk ettik ve helâk edilmeleri için bir vade (*süre*) koyduk!

60. Bir zamanlar Musa, genç adamına şöyle demişti: "İki denizin kavşağına varıncaya değin yolculuğumu sürdüreceğim veya uzun süre yola devam edeceğim!"

61. Derken iki denizin kavşağına vardıklarında, yanlarındaki balığı unuttular; nitekim denizde bir geçit açarak yolunu tuttu.

فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِفَتٰيهُ اٰتِنَا غَدَٓاءَنَاۘ لَقَدْ لَق۪ينَا مِنْ سَفَرِنَا هٰذَا نَصَبًا
﴿٦٢﴾ قَالَ اَرَاَيْتَ اِذْ اَوَيْنَٓا اِلَى الصَّخْرَةِ فَاِنّ۪ي نَس۪يتُ الْحُوتَۘ وَمَٓا
اَنْسَان۪يهُ اِلَّا الشَّيْطَانُ اَنْ اَذْكُرَهُۚ وَاتَّخَذَ سَب۪يلَهُ فِي الْبَحْرِۗ عَجَبًا
﴿٦٣﴾ قَالَ ذٰلِكَ مَا كُنَّا نَبْغِۗ فَارْتَدَّا عَلٰٓى اٰثَارِهِمَا قَصَصًاۙ ﴿٦٤﴾
فَوَجَدَا عَبْدًا مِنْ عِبَادِنَٓا اٰتَيْنَاهُ رَحْمَةً مِنْ عِنْدِنَا وَعَلَّمْنَاهُ مِنْ
لَدُنَّا عِلْمًا ﴿٦٥﴾ قَالَ لَهُ مُوسٰى هَلْ اَتَّبِعُكَ عَلٰٓى اَنْ تُعَلِّمَنِ مِمَّا
عُلِّمْتَ رُشْدًا ﴿٦٦﴾ قَالَ اِنَّكَ لَنْ تَسْتَط۪يعَ مَعِيَ صَبْرًا ﴿٦٧﴾
وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلٰى مَا لَمْ تُحِطْ بِه۪ خُبْرًا ﴿٦٨﴾ قَالَ سَتَجِدُن۪ٓي اِنْ
شَٓاءَ اللّٰهُ صَابِرًا وَلَٓا اَعْص۪ي لَكَ اَمْرًا ﴿٦٩﴾ قَالَ فَاِنِ اتَّبَعْتَن۪ي فَلَا
تَسْـَٔلْن۪ي عَنْ شَيْءٍ حَتّٰٓى اُحْدِثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا ﴿٧٠﴾ فَانْطَلَقَا
حَتّٰٓى اِذَا رَكِبَا فِي السَّف۪ينَةِ خَرَقَهَاۜ قَالَ اَخَرَقْتَهَا لِتُغْرِقَ اَهْلَهَاۚ
لَقَدْ جِئْتَ شَيْـًٔا اِمْرًا ﴿٧١﴾ قَالَ اَلَمْ اَقُلْ اِنَّكَ لَنْ تَسْتَط۪يعَ
مَعِيَ صَبْرًا ﴿٧٢﴾ قَالَ لَا تُؤَاخِذْن۪ي بِمَا نَس۪يتُ وَلَا تُرْهِقْن۪ي
مِنْ اَمْر۪ي عُسْرًا ﴿٧٣﴾ فَانْطَلَقَا حَتّٰٓى اِذَا لَقِيَا غُلَامًا فَقَتَلَهُۙ
قَالَ اَقَتَلْتَ نَفْسًا زَكِيَّةً بِغَيْرِ نَفْسٍۜ لَقَدْ جِئْتَ شَيْـًٔا نُكْرًا ﴿٧٤﴾

62. Ancak (*kavşağı*) geçtiklerinde genç adamına,: "Kahvaltımızı getir, andolsun, bu yolculuğumuz yüzünden hayli yorgun düştük!" dedi.

63. "Gördün mü!" dedi (*genç adam*), "Kayaya (*dinlenmeye*) çekildiğimizde balığı unuttum; onu hatırlamamı bana ancak şeytan unutturdu ve şaşılacak bir biçimde (*canlanarak heybeden sıyrılıp*) denizde yolunu tuttu."

64. "Bizim de aradığımız buydu!" dedi (*Musa*); dolayısıyla kendi izlerini sürerek geri döndüler.

65. Derken tarafımızdan rahmet (*nimet/peygamberlik*) verdiğimiz ve katımızdan bir (*özel*) ilimle donattığımız kullarımızdan bir kul buldular.

66. Musa ona dedi ki: "Sana öğretilenden bana bir rüşt (*ergin bilgi*) öğretmen karşılığında sana uyabilir miyim?

67. Şöyle dedi (*kul*): "Ancak sen, benimle beraberliğe asla katlanamazsın!

68. Üstelik etraflıca bilmediğin (*iç yüzünü kavramadığın*) bir şeye nasıl katlanacaksın?"

69. "İnşallah!" dedi (*Musa*), "Beni sabırlı bulacaksın ve hiçbir işine karşı gelmeyeceğin!"

70. "O halde" dedi (*kul*), "Bana uyacaksan, (*yaptığım*) hiçbir şeyi bana sormyacaksın; sonunda sana, ona dair bir açıklama yapacağım!"

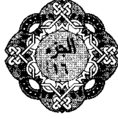
71. Bunun üzerine yola koyuldular. Nihayet (*yolcu taşıyan*) tekneye bindiklerinde (*kalaslarından birini sökerek*) onu deldi. Şöyle dedi (*Musa*): "Halkını batırmak için mi onu deldin? Gerçekten çok korkunç bir şey yaptın!"

72. "Benimle birlikteliğe asla katlanamıyacağını söylememiş miydim?" dedi (*kul*).

73. "Unutarak yaptığımdan ötürü beni kınama ve işim (*sana refakatim*)den dolayı bana güçlük çıkarma!" dedi (*Musa*).

74. Derken (*tekneden inip*) yola koyuldular. Nihayet bir erkek çocukla karşılaştıklarında, onu öldürdü. Şöyle dedi (*Musa*): "Can karşılığı olmaksızın, masum bir cana mı kıydın? Gerçekten çok çirkin bir şey yaptın!"

قَالَ اَلَمْ اَقُلْ لَكَ اِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ﴿٧٥﴾ قَالَ
اِنْ سَاَلْتُكَ عَنْ شَيْءٍ بَعْدَهَا فَلَا تُصَاحِبْنِي قَدْ بَلَغْتَ مِنْ
لَدُنِّي عُذْرًا ﴿٧٦﴾ فَانْطَلَقَا حَتّٰى اِذَا اَتَيَا اَهْلَ قَرْيَةٍ اسْتَطْعَمَا
اَهْلَهَا فَاَبَوْا اَنْ يُضَيِّفُوهُمَا فَوَجَدَا فِيهَا جِدَارًا يُرِيدُ اَنْ يَنْقَضَّ
فَاَقَامَهُ قَالَ لَوْ شِئْتَ لَتَّخَذْتَ عَلَيْهِ اَجْرًا ﴿٧٧﴾ قَالَ هٰذَا فِرَاقُ
بَيْنِي وَبَيْنِكَ سَاُنَبِّئُكَ بِتَاْوِيلِ مَا لَمْ تَسْتَطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا ﴿٧٨﴾
اَمَّا السَّفِينَةُ فَكَانَتْ لِمَسَاكِينَ يَعْمَلُونَ فِي الْبَحْرِ فَاَرَدْتُ
اَنْ اَعِيبَهَا وَكَانَ وَرَاءَهُمْ مَلِكٌ يَاْخُذُ كُلَّ سَفِينَةٍ غَصْبًا ﴿٧٩﴾
وَاَمَّا الْغُلَامُ فَكَانَ اَبَوَاهُ مُؤْمِنَيْنِ فَخَشِينَا اَنْ يُرْهِقَهُمَا طُغْيَانًا
وَكُفْرًا ﴿٨٠﴾ فَاَرَدْنَا اَنْ يُبْدِلَهُمَا رَبُّهُمَا خَيْرًا مِنْهُ زَكٰوةً وَاَقْرَبَ
رُحْمًا ﴿٨١﴾ وَاَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلَامَيْنِ يَتِيمَيْنِ فِي الْمَدِينَةِ
وَكَانَ تَحْتَهُ كَنْزٌ لَهُمَا وَكَانَ اَبُوهُمَا صَالِحًا فَاَرَادَ رَبُّكَ اَنْ يَبْلُغَا
اَشُدَّهُمَا وَيَسْتَخْرِجَا كَنْزَهُمَا رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ وَمَا فَعَلْتُهُ عَنْ
اَمْرِي ذٰلِكَ تَاْوِيلُ مَا لَمْ تَسْطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا ﴿٨٢﴾ وَيَسْـَٔلُونَكَ
عَنْ ذِي الْقَرْنَيْنِ قُلْ سَاَتْلُوا عَلَيْكُمْ مِنْهُ ذِكْرًا ﴿٨٣﴾

75. "Benimle birlikteliğe asla katlanamıyacağını sana dememiş miydim?" dedi (*kul*).

76. Şöyle dedi (*Musa*): "Bundan sonra (*yaptığın*) herhangi bir şey hakkında sana soru sorarsam, benimle arkadaşlık etme; çünkü sen, tarafımdan mazur görülme noktasına ulaştın!"

77. Dolayısıyla yola koyuldular. Nihayet bir kent halkına vardıklarında, oranın ahalisinden yiyecek istediler; ancak onları konuklamaktan kaçındılar. Derken orada yıkılmaya yüz tutmuş bir (*eğik*) duvar buldular; hemen onu doğrulttu (*onardı*). "İsteseydin" dedi (*Musa*), "Buna karşılık mutlaka bir ücret alırdın!"

78. Şöyle dedi (*kul*): "İşte bu, seninle benim aramda ayrılma (*zamanı*)dır! Katlanmaya gücünün yetmediği şeylerin yorumunu sana bildireceğim.

79. Tekneye gelince, denizde çalışan birtakım yoksul kişilerin (*ekmek teknesi*) idi. Onu kusurlu hale getirmek istedim; çünkü önlerinde, herbir (*sağlam*) tekneyi gasbederek alan bir kral vardı.

80. Erkek çocuğa gelince, onun ebeveyni mü'min kişilerdi; nitekim onları azgınlık ve kâfirliğe boğmasından korktuk.

81. Hem de istedik ki, rableri onlara onun yerine daha temizini ve daha merhametlisini versin.

82. Duvara gelince, şehirde öksüz iki erkek çocuğundu, altında onlara ait bir define vardı ve babaları salih (*iyi kimse*) idi. Nitekim rabbin, onların olgunluk çağına ulaşıp, rabbinin bir rahmeti olarak definelerini çıkarmalarını istedi. Bunları kendiliğimden yapmadım. İşte senin katlanmaya gücünün yetmediği durumların yorumu budur!"

83. Sana Zülkarneyn'i soruyorlar. De ki: "Size ondan bir bahis okuyacağım."

إنا مكنا له في الأرض وآتيناه من كل شيء سببا ﴿٨٤﴾ فأتبع سببا
﴿٨٥﴾ حتى إذا بلغ مغرب الشمس وجدها تغرب في عين حمئة
ووجد عندها قوما قلنا يا ذا القرنين إما أن تعذب وإما أن تتخذ
فيهم حسنا ﴿٨٦﴾ قال أما من ظلم فسوف نعذبه ثم يرد إلى ربه
فيعذبه عذابا نكرا ﴿٨٧﴾ وأما من آمن وعمل صالحا فله جزاء
الحسنى وسنقول له من أمرنا يسرا ﴿٨٨﴾ ثم أتبع سببا ﴿٨٩﴾ حتى
إذا بلغ مطلع الشمس وجدها تطلع على قوم لم نجعل لهم من
دونها سترا ﴿٩٠﴾ كذلك وقد أحطنا بما لديه خبرا ﴿٩١﴾ ثم أتبع
سببا ﴿٩٢﴾ حتى إذا بلغ بين السدين وجد من دونهما قوما لا
يكادون يفقهون قولا ﴿٩٣﴾ قالوا يا ذا القرنين إن يأجوج ومأجوج
مفسدون في الأرض فهل نجعل لك خرجا على أن تجعل بيننا
وبينهم سدا ﴿٩٤﴾ قال ما مكني فيه ربي خير فأعينوني بقوة أجعل
بينكم وبينهم ردما ﴿٩٥﴾ آتوني زبر الحديد حتى إذا ساوى بين
الصدفين قال انفخوا حتى إذا جعله نارا قال آتوني أفرغ عليه
قطرا ﴿٩٦﴾ فما اسطاعوا أن يظهروه وما استطاعوا له نقبا ﴿٩٧﴾

84. Kesinlikle biz onu yeryüzünde konuşlandırdık ve herbir şeyin sebebi (*araç ve gereci*)ni kendisine verdik.

85. Derken (*batıya doğru*) bir sebep (*yol*) izledi.

86. Nihayet güneşin battığı yere vardığında, onu kara balçık bir kaynak (*okyanus*)ta batar buldu; yanında da bir topluma rastladı: "Ey Zülkarneyn!" buyurduk, "Ya azap eder (*ceza verir*)sin veya onlara iyi davranırsın!"

87. Şöyle dedi (*Zülkarneyn*): "Zalimlik edene gelince, onu cezalandıracağız; sonra rabbine döndürülecek, dolayısıyla onu (*benzeri*) görülmemiş bir azaba uğratacaktır.

88. İman edip, salih amel (*yararlı iş*) yapana gelince, karşılık olarak elbette ona en güzel mükâfat (*cennet*) vardır; biz de ona işimizin kolay olanını söyleyeceğiz."

89. Sonra (*doğuya doğru*) bir sebep (*yol*) izledi.

90. Nihayet güneşin doğduğu yere vardığında onu, güneşe karşı kendilerine örtü vermediğimiz bir toplumun üzerine doğar buldu.

91. Kezalik (*burada da batıdakilere davrandığı gibi davrandı*) ve kesinlikle biz, onun nezdindeki her şeyden tamamıyla haberdardık.

92. Sonra bir sebep (*yol*) daha izledi.

93. Nihayet iki dağın arasına ulaştığında, bunların berisinde hemen hiçbir sözü kavrayamayan bir toplum buldu.

94. "Ey Zülkarneyn!" dediler, "Ye'cuc ve Me'cuc, bu yerde bozgunculuk yapıyorlar; dolayısıyla onlarla bizim aramıza bir set çekmen karşılığında sana bir vergi verelim mi?"

95. Şöyle dedi (*Zülkarneyn*): "Rabbimin bana verdiği imkânlar pek hayırlı (*bolca*)dır; ancak bana beden gücüyle yardım edin de onlarla sizin aranızda aşılmaz bir barikat kurayım.

96. Bana demir blokları getirin!" İki dağın arasını (*bloklarla örüp*) eşit seviyeye getirince, "Haydi üfleyin (*ocağı körükleyin*)" dedi. Nihayet onları akkor haline getirdiğinde, "Bana ergimiş bakır getirin, onların üzerine boşaltayım" dedi.

97. Artık onu (*seti*) ne aşabildi, ne de delebildiler.

98. Şöyle dedi (*Zülkarneyn*): "Bu (*set*), rabbimin rahmetidir; ancak rabbimin vaadi gelince, onu yerle bir edecektir ve rabbimin vaadi haktır."

99. O gün onları, birbirleri içinde dalgalanmaya bırakırız ve sura üflenir (*kıyamet borusu çalınır*); dolayısıyla hepsini bir bir toplarız.

100. İşte o gün kâfirleri cehennemle yüzleştiririz.

101. Onlar ki, zikrim (*âyetlerim*) den gözleri perdelenmişti ve işitmeye bile güç yetiremezlerdi.

102. İmdi küfre saplananlar, birtakım kullarımı benim dışımda veli (*kayırıcı*) edinebileceklerini mi sandılar? Kesinlikle biz, konaklama (*yeri*) olarak cehennemi kafirlere hazırladık.

103. De ki: "Size, amel (*iş ve emek*) bakımından en büyük kayba uğrayanları bildireyim mi?

104. Dünya hayatında güzel iş yaptıklarını sandıkları halde çabaları boşa gidenlerdir."

105. Onlar, rablerinin âyetlerini ve O'nunla buluşmayı inkâr edenlerdir; dolayısıyla amelleri boşa gitmiştir. Artık kıyamet günü onlara hiç bir vezin (*tartı/değer*) kurmayacağız.

106. İşte inkârcılık edip, âyet ve elçilerimi alaya aldıklarından ötürü onların cezası cehennemdir!

107. İman eden ve iyi işler yapanlar ise, konaklama (*yeri*) olarak Firdevs cennetleri elbette onlarındır.

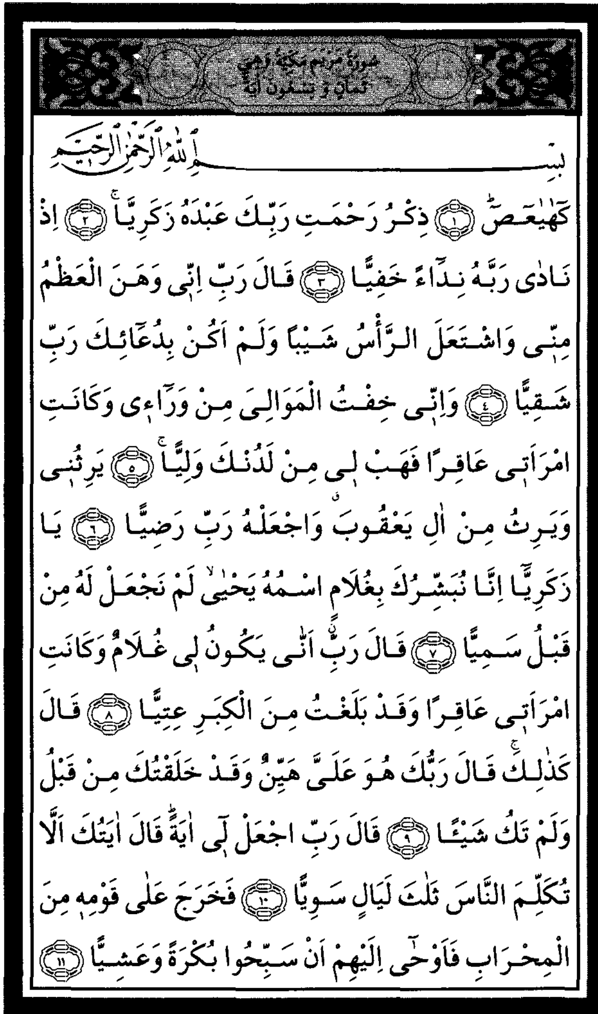
108. Orada temelli kalıcıdırlar, oradan hiç ayrılmak istemeyeceklerdir.

قَالَ هٰذَا رَحْمَةٌ مِنْ رَبّ۪يۚ فَاِذَا جَٓاءَ وَعْدُ رَبّ۪ي جَعَلَهُ دَكَّٓاءَۚ وَكَانَ وَعْدُ
رَبّ۪ي حَقًّاۜ ﴿٩٨﴾ وَتَرَكْنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَمُوجُ ف۪ي بَعْضٍ وَنُفِخَ فِي
الصُّورِ فَجَمَعْنَاهُمْ جَمْعًاۙ ﴿٩٩﴾ وَعَرَضْنَا جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِلْكَافِر۪ينَ عَرْضًاۙ
﴿١٠٠﴾ اَلَّذ۪ينَ كَانَتْ اَعْيُنُهُمْ ف۪ي غِطَٓاءٍ عَنْ ذِكْر۪ي وَكَانُوا لَا يَسْتَط۪يعُونَ
سَمْعًا ﴿١٠١﴾ اَفَحَسِبَ الَّذ۪ينَ كَفَرُٓوا اَنْ يَتَّخِذُوا عِبَاد۪ي مِنْ دُون۪ٓي اَوْلِيَٓاءَۜ
اِنَّٓا اَعْتَدْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِر۪ينَ نُزُلًا ﴿١٠٢﴾ قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ بِالْاَخْسَر۪ينَ
اَعْمَالًاۜ ﴿١٠٣﴾ اَلَّذ۪ينَ ضَلَّ سَعْيُهُمْ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يَحْسَبُونَ
اَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا ﴿١٠٤﴾ اُو۬لٰٓئِكَ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا بِاٰيَاتِ رَبِّهِمْ وَلِقَٓائِه۪
فَحَبِطَتْ اَعْمَالُهُمْ فَلَا نُق۪يمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَزْنًا ﴿١٠٥﴾ ذٰلِكَ جَزَٓاؤُ۬هُمْ
جَهَنَّمُ بِمَا كَفَرُوا وَاتَّخَذُٓوا اٰيَات۪ي وَرُسُل۪ي هُزُوًا ﴿١٠٦﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًاۙ ﴿١٠٧﴾ خَالِد۪ينَ
ف۪يهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حِوَلًا ﴿١٠٨﴾ قُلْ لَوْ كَانَ الْبَحْرُ مِدَادًا لِكَلِمَاتِ رَبّ۪ي
لَنَفِدَ الْبَحْرُ قَبْلَ اَنْ تَنْفَدَ كَلِمَاتُ رَبّ۪ي وَلَوْ جِئْنَا بِمِثْلِه۪ مَدَدًا ﴿١٠٩﴾ قُلْ
اِنَّمَٓا اَنَا۬ بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يُوحٰٓى اِلَيَّ اَنَّمَٓا اِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ وَاحِدٌۚ فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا
لِقَٓاءَ رَبِّه۪ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّه۪ٓ اَحَدًا ﴿١١٠﴾

109. De ki: "Rabbimin kelimeleri(*nin yazımı*) için deniz mürekkep olsa, takviye olarak bir mislini daha getirsek, rabbimin kelimeleri bitmeden elbette deniz biterdi."(54)

110. De ki: "Ben de sizin gibi düpedüz bir insanım; ancak bana, tanrınızın tek bir tanrı olduğu vahyediliyor. Artık kim rabbine kavuşmayı umuyorsa, salih amel (*iyi iş*) yapsın ve rabbine yaptığı ibadete hiç kimseyi ortak etmesin!"

(54) İnsana ait bir DNA molekülünde en az 210 milyar atomun bulunduğu saptanmıştır. Bir nükleik asit çeşidi olan DNA molekülü, bir metre uzunluğunda bir atom zinciri oluşturduğu halde bir mikron, yani metrenin milyonda biri kadar yer kaplar. DNA; canlının vücut şeklini, boyunu, rengini, davranışlarını, ruhsal karakterini, her organa ait vazifeleri ve çalışma düzenini, hücre içindeki hayatın devamı için gereken maddelerin imal edilmesini tertip, tayin ve idare eden kanunları şifreler halinde korumaktadır. Yapılan hesaplara göre bir DNA molekülü, herbiri bin sayfadan müteşekkil bin ciltlik dev bir ansiklopedinin taşıyabileceği kadar bilgi ihtiva etmektedir. Metrenin milyonda biri kadar mikroskopik bir alana bunca dev bilginin yüklenebilmesi, akıllara durgunluk verecek bir kudret eseridir ve bu kudretin sahibi, bütün evrenin yaratıcısı Allah'tan başkası değildir.

MERYEM SÛRESİ[55]

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Kâf, Hâ, Yâ, Ayn, Saad.

2. Senin rabbinin, kulu Zekeriya'ya rahmetinin zikri (*bahsi*)dir:

3. Hani rabbine gizli bir seslenişle seslenmiş (*niyaz etmiş*)ti.

4. "Ey rabbim!" demişti, "Kemiklerim gevşedi ve yaşlılık aleviyle başım tutuştu (*saçlarım ağardı*). Rabbim, sana ettiğim dualar sayesinde hiç mutsuz olmadım!

5. Arkamdan (*yerimi alacak*) yakınlarımdan endişeliyim, karım da kısırdır; dolayısıyla bana yüce katından bir veli (*mirasçı*) bahşet;

6. Ki bana ve Yakup hanedanına vâris olsun. Ey rabbim, onu razı olduğun kişi yap!"

7. "Ya Zekeriya!" (*buyurdu Allah*), "Sana Yahya adında bir oğul müjdeliyoruz; daha önce ona hiç kimseyi adaş yapmadık."

8. "Rabbim!" dedi, "Karım kısır ve ben yaşlılığın sınırını aşmışken benim nasıl oğlum olur?"

9. Şöyle buyurdu: "Öylesindir; ancak rabbin buyurdu ki: "O (*iş*), bana göre pek kolaydır; daha önce seni de hiçbir şey değilken yarattım!"

10. "Rabbim, bana bir âyet (*işaret*) ver!" dedi. Buyurdu ki: "Senin âyetin, sapsağlam olduğun halde insanlarla üç gece (*üç gün*) konuşamamandır!"

11. Derken mihrap (*ibadetgâh*)tan kavminin karşısına çıkıp, onlara şöyle vahyetti (*işaretle bildirdi*): "Sabah ve akşam tesbih edin (*namaz kılın/rabbinizi tenzih edin*)!"

[55] Sûre Mekke'de inmiş olup, 98 âyettir. Mekke'de inen diğer sûreler gibi başta tevhit inancı olmak üzere geçmiş peygamberlerin mücadele hayatlarına dair bazı bilgiler içermiş ve bu meyanda babasız dünyaya gelen tek insan Hz. İsa'nın doğum mucizesini gerçekleştiren annesi Meryem'in adını almıştır.

يَا يَحْيٰى خُذِ الْكِتَابَ بِقُوَّةٍ وَاٰتَيْنَاهُ الْحُكْمَ صَبِيًّا ﴿١٢﴾
وَحَنَانًا مِنْ لَدُنَّا وَزَكٰوةً وَكَانَ تَقِيًّا ﴿١٣﴾ وَبَرًّا بِوَالِدَيْهِ وَلَمْ
يَكُنْ جَبَّارًا عَصِيًّا ﴿١٤﴾ وَسَلَامٌ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَيَوْمَ يَمُوتُ
وَيَوْمَ يُبْعَثُ حَيًّا ﴿١٥﴾ وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مَرْيَمَ اِذِ انْتَبَذَتْ
مِنْ اَهْلِهَا مَكَانًا شَرْقِيًّا ﴿١٦﴾ فَاتَّخَذَتْ مِنْ دُونِهِمْ حِجَابًا
فَاَرْسَلْنَا اِلَيْهَا رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا ﴿١٧﴾ قَالَتْ
اِنّ۪ي اَعُوذُ بِالرَّحْمٰنِ مِنْكَ اِنْ كُنْتَ تَقِيًّا ﴿١٨﴾ قَالَ اِنَّمَا
اَنَا رَسُولُ رَبِّكِ لِاَهَبَ لَكِ غُلَامًا زَكِيًّا ﴿١٩﴾ قَالَتْ اَنّٰى
يَكُونُ ل۪ي غُلَامٌ وَلَمْ يَمْسَسْن۪ي بَشَرٌ وَلَمْ اَكُ بَغِيًّا ﴿٢٠﴾ قَالَ
كَذٰلِكِ قَالَ رَبُّكِ هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٌ وَلِنَجْعَلَهُ اٰيَةً لِلنَّاسِ وَرَحْمَةً
مِنَّا وَكَانَ اَمْرًا مَقْضِيًّا ﴿٢١﴾ فَحَمَلَتْهُ فَانْتَبَذَتْ بِه۪ مَكَانًا
قَصِيًّا ﴿٢٢﴾ فَاَجَٓاءَهَا الْمَخَاضُ اِلٰى جِذْعِ النَّخْلَةِ قَالَتْ
يَا لَيْتَن۪ي مِتُّ قَبْلَ هٰذَا وَكُنْتُ نَسْيًا مَنْسِيًّا ﴿٢٣﴾ فَنَادٰيهَا
مِنْ تَحْتِهَٓا اَلَّا تَحْزَن۪ي قَدْ جَعَلَ رَبُّكِ تَحْتَكِ سَرِيًّا ﴿٢٤﴾
وَهُزّ۪ٓي اِلَيْكِ بِجِذْعِ النَّخْلَةِ تُسَاقِطْ عَلَيْكِ رُطَبًا جَنِيًّا ﴿٢٥﴾

12. "Ya Yahya, o kitaba (*Tevrat'a*) sımsıkı sarıl!" (*buyurduk*) ve hükmü (*hikmeti/peygamberliği*) ona çocuk yaşta verdik.

13. Katımızdan bir şefkat ve arınmışlık da (*verdik*). Çok takvalı idi.

14. Ebeveynine iyi davrandı. Dik başlı bir zorba değildi.

15. Doğduğu gün, öleceği gün ve yeniden diriltileceği gün ona selâm olsun!

16. Bu kitapta Meryem'i de zikret! Hani ailesi (*evi*)nin doğuya bakan bir köşesine çekilmişti.

17. Üstelik onlarla arasına bir perde çekmişti. Böyle iken ruhumuzu (*Cebrail'i*) ona gönderdik; nitekim kusursuz bir insan olarak kendisine göründü:

18. "Senden" dedi (*Meryem*), "Rahmân'a sığınırım! Eğer takvalı isen... (*bana yaklaşma!*)"

19. "Ancak ben senin rabbinin elçisiyim; sana tertemiz bir oğul vermek için (*gönderildim*)" dedi.

20. "Hiçbir insan (*erkek*) eli bana değmediği; iffetsiz bir kadın da olmadığım halde benim nasıl oğlum olur?!" dedi (*Meryem*).

21. "Öylesindir!" dedi (*Cebrail*), "Ama rabbin buyurdu ki: "Bana göre bu pek kolaydır; çünkü tarafımızdan onu insanlara bir âyet (*mucize*) ve bir rahmet (*elçisi*) yapacağız. Üstelik bu, hükme bağlanmış (*kesinleşmiş*) bir durumdur."

22. Nitekim ona gebe kaldı; dolayısıyla (*ailesinden*) uzak bir yere çekildi.

23. Derken doğum sancıları onu hurma ağacının gövdesine getirip yasladı: "Bundan (*doğumdan*) önce keşke ölmüş ve büsbütün unutulmuş olsaydım!" dedi.

24. Bunun üzerine altından ona şöyle seslendi (*doğurduğu çocuk*): "Üzülme! Rabbin, altındakini bir lider yapmıştır.

25. Hurma dalını kendine doğru silkele; üzerine taptaze olgun hurma dökülsün.

فَكُل۪ي وَاشْرَب۪ي وَقَرّ۪ي عَيْناًۚ فَاِمَّا تَرَيِنَّ مِنَ الْبَشَرِ اَحَداًۙ فَقُول۪ٓي
اِنّ۪ي نَذَرْتُ لِلرَّحْمٰنِ صَوْماً فَلَنْ اُكَلِّمَ الْيَوْمَ اِنْسِيّاًۚ ﴿٢٦﴾ فَاَتَتْ
بِه۪ قَوْمَهَا تَحْمِلُهُۜ قَالُوا يَا مَرْيَمُ لَقَدْ جِئْتِ شَيْـٔاً فَرِيّاً ﴿٢٧﴾ يَٓا
اُخْتَ هٰرُونَ مَا كَانَ اَبُوكِ امْرَاَ سَوْءٍ وَمَا كَانَتْ اُمُّكِ بَغِيّاًۚ ﴿٢٨﴾
فَاَشَارَتْ اِلَيْهِۜ قَالُوا كَيْفَ نُكَلِّمُ مَنْ كَانَ فِي الْمَهْدِ صَبِيّاً ﴿٢٩﴾
قَالَ اِنّ۪ي عَبْدُ اللّٰهِۜ اٰتٰنِيَ الْكِتَابَ وَجَعَلَن۪ي نَبِيّاًۙ ﴿٣٠﴾ وَجَعَلَن۪ي
مُبَارَكاً اَيْنَ مَا كُنْتُۖ وَاَوْصَان۪ي بِالصَّلٰوةِ وَالزَّكٰوةِ مَا دُمْتُ
حَيّاًۖ ﴿٣١﴾ وَبَرّاً بِوَالِدَت۪يۘ وَلَمْ يَجْعَلْن۪ي جَبَّاراً شَقِيّاً ﴿٣٢﴾
وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُ وَيَوْمَ اَمُوتُ وَيَوْمَ اُبْعَثُ حَيّاً ﴿٣٣﴾
ذٰلِكَ ع۪يسَى ابْنُ مَرْيَمَۚ قَوْلَ الْحَقِّ الَّذ۪ي ف۪يهِ يَمْتَرُونَ ﴿٣٤﴾
مَا كَانَ لِلّٰهِ اَنْ يَتَّخِذَ مِنْ وَلَدٍۙ سُبْحَانَهُۜ اِذَا قَضٰٓى اَمْراً فَاِنَّمَا
يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُۜ ﴿٣٥﴾ وَاِنَّ اللّٰهَ رَبّ۪ي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُۜ هٰذَا
صِرَاطٌ مُسْتَق۪يمٌ ﴿٣٦﴾ فَاخْتَلَفَ الْاَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْۚ فَوَيْلٌ
لِلَّذ۪ينَ كَفَرُوا مِنْ مَشْهَدِ يَوْمٍ عَظ۪يمٍ ﴿٣٧﴾ اَسْمِعْ بِهِمْ وَاَبْصِرْۙ
يَوْمَ يَأْتُونَنَا لٰكِنِ الظَّالِمُونَ الْيَوْمَ ف۪ي ضَلَالٍ مُب۪ينٍ ﴿٣٨﴾

26. Artık ye, iç ve gözün aydın olsun! İnsanlardan kimi görürsen, de ki: "Ben, Rahmân'a oruç (*susma orucu*) adadım; bugün hiçbir insanla asla konuşmayacağım."

27. Bunun üzerine onu kucağında taşıyarak kavmine getirdi: "Ya Meryem!" dediler, "Gerçekten sen çok çirkin bir iş yaptın!

28. Ey Harun'un bacısı, baban kötü bir adam değil, anan da iffetsiz bir kadın değildi!"

29. Hemen onu (*çocuğu*) gösterdi. "Biz, beşik çocuğuyla nasıl konuşacağız?" dediler[56].

30. "Ben" dedi (*kundak çocuğu*), "Allah'ın kuluyum! Bana kitabı verdi, beni peygamber yaptı,

31. Nerede olsam beni mübarek kıldı ve yaşadığım müddetçe bana namazı ve zekâtı emretti.

32. Anneme de iyi davranmayı (*emretti*). Beni şaki (*dik başlı*) bir zorba yapmadı.

33. Doğduğum gün, öleceğim gün ve yeniden diriltileceğim gün bana selâm olsun!"

34. İşte hakkında şüpheye düştükleri Meryem oğlu İsa, gerçek söz (*anlatım*) olarak budur!

35. Allah'ın çocuk edinmesi şanına uygun değildir; O münezzehtir! Bir iş(*in meydana gelmesin*)e hükmedince, ona sadece "ol!" der; hemen oluverir.

36. Üstelik (*İsa da demiştir ki*): "Allah benim rabbim, sizin de rabbinizdir, artık O'na kulluk edin! İşte doğru yol budur!"

37. Böyle iken aralarından çıkan hizip (*cemaat*)ler, ihtilaf etti (*görüş ayrılığına düştü*)ler. İmdi çok büyük bir günün (*dehşetli*) görüntüsünden küfre saplananların vay haline!

38. Bize geldikleri gün, (*gerçekleri*) ne güzel işitecek ve ne güzel göreceklerdir; fakat o zalimler, bugün apaçık bir dalâlet (*yanılgı*) içerisindedirler!

(56) Hz. İsa, doğumunun hemen ardından üzüntülü annesine seslendiği ve onu teselli ettiği içindir ki, annesi de kendisini zinakârlıkla suçlayan kavmine, kucağında taşıdığı çocuğunu göstererek onunla konuşmalarını istemiştir. Nitekim Hz. İsa'nın beşik çocuğu iken ve yetişkinken insanlarla konuştuğu, Âl-i İmran sûresinin 46. ve Maide sûresinin 110. âyetlerinde açıkça belirtilmiştir. Böyle iken birtakım tefsirci ve mealcilerimiz, kendisine kitap ve peygamberlik verildiğini, namaz ve zakât emredildiğini söyleyen Hz. İsa'nın bir "beşik bebesi" olmasının düşünülemez olduğunu; belki çok genç yaşta bunlara sahip olması dolayısıyla kavmi tarafından dünkü beşik bebeği telakki edildiğini ileri sürmekte ve bu görüşlerine, Arapçanın yardımcı fiillerinden "kâne"yi de alet etmektedirler. Oysa annesinin onu kucağında taşıyarak kavmine getirdiği açıklanmıştır ki, dünkü beşik bebeği olma ihtimali yoktur. Hz. İsa'nın doğumu mucize olduğu gibi, kucak veya beşik çocuğu iken konuşması da bir mucizedir. Kendisine kitap verildiğini ve peygamber yapıldığını söylemesi ise, gelecekte bu hususların gerçekleşeceğinin kesin olduğunu gösterir ve bu tür geçmiş zaman fiillerinin, gerçekleşeceği kesin olan gelecek zaman yerinde kullanıldıklarına dair Kur'an'da pek çok örnek bulunmaktadır.

وَاَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ اِذْ قُضِيَ الْاَمْرُۘ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ وَهُمْ لَا
يُؤْمِنُونَ ﴿٣٩﴾ اِنَّا نَحْنُ نَرِثُ الْاَرْضَ وَمَنْ عَلَيْهَا وَاِلَيْنَا يُرْجَعُونَ
﴿٤٠﴾ وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ اِبْرٰهِيمَۜ اِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا ﴿٤١﴾ اِذْ
قَالَ لِاَبِيهِ يَٓا اَبَتِ لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا يُبْصِرُ وَلَا يُغْنِي عَنْكَ
شَيْـًٔا ﴿٤٢﴾ يَٓا اَبَتِ اِنِّي قَدْ جَٓاءَنِي مِنَ الْعِلْمِ مَا لَمْ يَأْتِكَ فَاتَّبِعْنِٓي
اَهْدِكَ صِرَاطًا سَوِيًّا ﴿٤٣﴾ يَٓا اَبَتِ لَا تَعْبُدِ الشَّيْطَانَۜ اِنَّ الشَّيْطَانَ
كَانَ لِلرَّحْمٰنِ عَصِيًّا ﴿٤٤﴾ يَٓا اَبَتِ اِنِّٓي اَخَافُ اَنْ يَمَسَّكَ عَذَابٌ
مِنَ الرَّحْمٰنِ فَتَكُونَ لِلشَّيْطَانِ وَلِيًّا ﴿٤٥﴾ قَالَ اَرَاغِبٌ اَنْتَ عَنْ
اٰلِهَتِي يَٓا اِبْرٰهِيمُۚ لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ لَاَرْجُمَنَّكَ وَاهْجُرْنِي مَلِيًّا ﴿٤٦﴾
قَالَ سَلَامٌ عَلَيْكَۚ سَاَسْتَغْفِرُ لَكَ رَبِّيۜ اِنَّهُ كَانَ بِي حَفِيًّا ﴿٤٧﴾
وَاَعْتَزِلُكُمْ وَمَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَاَدْعُوا رَبِّيۘ عَسٰٓى اَلَّٓا اَكُونَ
بِدُعَٓاءِ رَبِّي شَقِيًّا ﴿٤٨﴾ فَلَمَّا اعْتَزَلَهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ
اللّٰهِۙ وَهَبْنَا لَهُٓ اِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَۜ وَكُلًّا جَعَلْنَا نَبِيًّا ﴿٤٩﴾ وَوَهَبْنَا
لَهُمْ مِنْ رَحْمَتِنَا وَجَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ صِدْقٍ عَلِيًّا ﴿٥٠﴾ وَاذْكُرْ
فِي الْكِتَابِ مُوسٰىٓ اِنَّهُ كَانَ مُخْلَصًا وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا ﴿٥١﴾

39. Onları, hasret (*nedamet*) gününe karşı uyar; nitekim gaflette iken ve iman etmemişlerken işleri bitirilir.

40. Yeryüzüne ve üzerindekilerin hepsine biz, kesinlikle biz vâris olacağız ve onlar, elbette bize döndürüleceklerdir.

41. Bu kitapta İbrahim'i de zikret (*anlat*); çünkü o bir sıddîk (*dosdoğru kişi*), bir peygamberdi.

42. Bir zamanlar babasına şöyle demişti: "Babacığım! İşitmeyen, görmeyen ve sana hiçbir yararı olmayan şeye (*puta*) niçin tapıyorsun?

43. Babacığım! Gerçekten bana, sana ulaşmayan bir ilim gelmiştir; dolayısıyla bana uy ki, seni dümdüz bir yola ileteyim.

44. Babacığım, şeytana tapma; çünkü şeytan, Rahmân'a baş kaldırandır!

45. Babacığım! Kesinlikle ben, senin Rahmân'ın azabına uğrayıp, şeytanın velisi (*yandaşı*) olmandan korkuyorum."

46. "Ey İbrahim!" dedi (*babası*), "Benim tanrılarımı beğenmiyor musun? Eğer (*bu tutumundan*) vazgeçmezsen, kesinlikle seni lânetlerim ve benden uzun süre uzak dur!"

47. "Selâm olsun sana!" dedi (*İbrahim*), "Rabbimden seni bağışlamasını dileyeceğim; çünkü O, bana karşı çok lütufkârdır.

48. Sizden ve Allah'ın dışında taptıklarınızdan ayrılıyorum. Rabbime dua (*ibadet*) edeceğim; umarım ki, rabbime dualarım sayesinde (*sizin gibi*) bedbaht olmam."

49. Nitekim onlardan ve Allah'ın dışında taptıklarından ayrılınca, ona (*oğlu*) İshak'ı ve (*torunu*) Yakub'u bahşettik ve her birini peygamber yaptık.

50. Onlara rahmetimizden bolca bahşettik ve onları pek yüksek bir doğru dil (*ün*)e sahip kıldık.

51. Bu kitapta Musa'yı da zikret; çünkü o ihlaslı kılınmıştı ve bir elçi, bir peygamberdi.

وَنَادَيْنَاهُ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْاَيْمَنِ وَقَرَّبْنَاهُ نَجِيًّا ﴿٥٢﴾ وَوَهَبْنَا لَهُ
مِنْ رَحْمَتِنَٓا اَخَاهُ هٰرُونَ نَبِيًّا ﴿٥٣﴾ وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ اِسْمٰعِيلَ
اِنَّهُ كَانَ صَادِقَ الْوَعْدِ وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا ﴿٥٤﴾ وَكَانَ يَأْمُرُ اَهْلَهُ
بِالصَّلٰوةِ وَالزَّكٰوةِ وَكَانَ عِنْدَ رَبِّهِ مَرْضِيًّا ﴿٥٥﴾ وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ
اِدْرِيسَ اِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا ﴿٥٦﴾ وَرَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيًّا ﴿٥٧﴾ اُولٰٓئِكَ
الَّذِينَ اَنْعَمَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّنَ مِنْ ذُرِّيَّةِ اٰدَمَ وَمِمَّنْ حَمَلْنَا مَعَ
نُوحٍ وَمِنْ ذُرِّيَّةِ اِبْرٰهِيمَ وَاِسْرَٓاءِيلَ وَمِمَّنْ هَدَيْنَا وَاجْتَبَيْنَا اِذَا تُتْلٰى
عَلَيْهِمْ اٰيَاتُ الرَّحْمٰنِ خَرُّوا سُجَّدًا وَبُكِيًّا ﴿٥٨﴾ فَخَلَفَ مِنْ
بَعْدِهِمْ خَلْفٌ اَضَاعُوا الصَّلٰوةَ وَاتَّبَعُوا الشَّهَوَاتِ فَسَوْفَ يَلْقَوْنَ
غَيًّا ﴿٥٩﴾ اِلَّا مَنْ تَابَ وَاٰمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَاُولٰٓئِكَ يَدْخُلُونَ
الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ شَيْـًٔا ﴿٦٠﴾ جَنَّاتِ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدَ الرَّحْمٰنُ
عِبَادَهُ بِالْغَيْبِ اِنَّهُ كَانَ وَعْدُهُ مَأْتِيًّا ﴿٦١﴾ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا
اِلَّا سَلَامًا وَلَهُمْ رِزْقُهُمْ فِيهَا بُكْرَةً وَعَشِيًّا ﴿٦٢﴾ تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي
نُورِثُ مِنْ عِبَادِنَا مَنْ كَانَ تَقِيًّا ﴿٦٣﴾ وَمَا نَتَنَزَّلُ اِلَّا بِاَمْرِ رَبِّكَ لَهُ
مَا بَيْنَ اَيْدِينَا وَمَا خَلْفَنَا وَمَا بَيْنَ ذٰلِكَ وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيًّا ﴿٦٤﴾

52. Ona Tur'un sağ yanından seslendik ve münacat (*özel söyleşi*) için kendisini yaklaştırdık.

53. Kardeşi Harun'u da rahmetimizden ötürü peygamber olarak ona bahşettik.

54. Bu kitapta İsmail'i de zikret; çünkü o, sözünün eriydi ve bir elçi, bir peygamberdi.

55. Ehli (*ailesi/ümmeti*)ne namazı ve zekâtı emrederdi ve rabbi nezdinde beğenilen kişiydi.

56. Bu kitapta İdris'i de zikret; çünkü o bir sıddîk (*dosdoğru kişi*), bir peygamberdi.

57. Onu yüce bir makama yükselttik.

58. İşte Adem'in ve Nuh'la birlikte (*gemide*) taşıdıklarımızın soyundan; İbrahim, İsrail (*Yakup*) ve hidayet edip, seçkin kıldıklarımızın neslinden gelenler olarak onlar, Allah'ın nimet bahşettiği peygamberlerdendir! Rahmân'ın âyetleri kendilerine okunduğu vakit, secde ederek ve ağlayarak yere kapanırlardı.

59. Böyle iken kendilerinden sonra onların yerini, namazı zayi eden ve şehvet (*nefsanî istekler*)ine uyan bir halef (*ardıl kuşak*) aldı; nitekim taşkınlıklarının cezasını ileride göreceklerdir.

60. Ancak tevbe eden (*dönüş yapan*) ve iman edip, salih amel işleyenler hariç; işte onlar cennete girerler ve hiç bir şekilde onlara zulüm (*haksızlık*) yapılmaz!

61. Rahmân'ın gıyaben kullarına vaat ettiği adn (*sürekli ikamet*) cennetlerine (*girerler*) ve O'nun vaadi mutlaka gerçekleşir.

62. Orada boş söz işitmezler; ancak selâm işitirler. Orada sabah ve akşam rızıkları hazırdır.

63. İşte takvalı olan (*günahtan sakınan*) kullarımızı mirasçısı yaptığımız cennet odur!

64. "Biz" (*dedi Cibril*), "Ancak rabbinin emriyle ineriz. Önümüzde, arkamızda ve aralarında ne varsa hepsi ancak O'nundur ve senin rabbin unutkan değildir."

رَبُّ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ
لِعِبَادَتِهٖ هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًّا ﴿٦٥﴾ وَيَقُولُ الْاِنْسَانُ ءَاِذَا مَا مِتُّ
لَسَوْفَ اُخْرَجُ حَيًّا ﴿٦٦﴾ اَوَلَا يَذْكُرُ الْاِنْسَانُ اَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ
قَبْلُ وَلَمْ يَكُ شَيْـًٔا ﴿٦٧﴾ فَوَرَبِّكَ لَنَحْشُرَنَّهُمْ وَالشَّيَاطِينَ ثُمَّ
لَنُحْضِرَنَّهُمْ حَوْلَ جَهَنَّمَ جِثِيًّا ﴿٦٨﴾ ثُمَّ لَنَنْزِعَنَّ مِنْ كُلِّ شِيعَةٍ
اَيُّهُمْ اَشَدُّ عَلَى الرَّحْمٰنِ عِتِيًّا ﴿٦٩﴾ ثُمَّ لَنَحْنُ اَعْلَمُ بِالَّذِينَ
هُمْ اَوْلٰى بِهَا صِلِيًّا ﴿٧٠﴾ وَاِنْ مِنْكُمْ اِلَّا وَارِدُهَا كَانَ عَلٰى رَبِّكَ
حَتْمًا مَقْضِيًّا ﴿٧١﴾ ثُمَّ نُنَجِّي الَّذِينَ اتَّقَوْا وَنَذَرُ الظَّالِمِينَ فِيهَا
جِثِيًّا ﴿٧٢﴾ وَاِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِمْ اٰيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا
لِلَّذِينَ اٰمَنُوا اَيُّ الْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ مَقَامًا وَاَحْسَنُ نَدِيًّا ﴿٧٣﴾
وَكَمْ اَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هُمْ اَحْسَنُ اَثَاثًا وَرِءْيًا ﴿٧٤﴾ قُلْ
مَنْ كَانَ فِي الضَّلَالَةِ فَلْيَمْدُدْ لَهُ الرَّحْمٰنُ مَدًّا حَتّٰى اِذَا رَاَوْا
مَا يُوعَدُونَ اِمَّا الْعَذَابَ وَاِمَّا السَّاعَةَ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ شَرٌّ
مَكَانًا وَاَضْعَفُ جُنْدًا ﴿٧٥﴾ وَيَزِيدُ اللّٰهُ الَّذِينَ اهْتَدَوْا هُدًى
وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ مَرَدًّا ﴿٧٦﴾

65. Göklerin, yerin ve aralarında var olan her şeyin rabbi (*sahibi*)dir; o halde O'na kulluk et ve kulluğuna sabret (*sebat et*)! O'nun adıyla anılan (*benzeri olan*) bir kimse tanıyor musun?

66. İnsan, "Ben ölünce mutlaka (*kabirden*) canlı mı çıkarılacağım?" diyor.

67. Oysa o insan, daha önce hiçbir şey değilken bizim kendisini yarattığımızı hiç düşünmez mi?

68. İmdi rabbin hakkı için, onları da şeytanları da mutlaka haşredeceğiz; sonra mutlaka onlara cehennemin çevresinde diz çöktüreceğiz!

69. Sonra herbir gruptan, Rahmân'a en çok isyan eden hangileriyse, mutlaka çekip çıkaracağız.

70. Sonra onu (*cehennemi*) boylamaya kimin daha lâyık olduğunu elbette biz en iyi bilenleriz.

71. Sizin herbiriniz de mutlaka oraya uğrayacaktır; rabbinin üstlendiği kaçınılmaz bir hükümdür.

72. Sonra takva sahiplerini kurtarırız; zalimleri de diz çökmüş olarak orada bırakırız.

73. Küfre saplananlar, kendilerine âyetlerimiz apaçık okununca iman edenlere, "İki takımdan hangisi (*biz veya siz mi*), konumca daha iyi ve kurultayca daha üstündür?" dediler.

74. Oysa onlardan önce, döşem ve gösteriş (*debdebe*) bakımından daha iyi durumda olan nice çağ (*kuşak*)ları helâk ettik.

75. De ki: "Kim dalâlette ise, Rahman onun (*ömür*) süresini alabildiğine uzatsın!" Nihayet onlar, kendilerine ihtar edilen azabı veya o saat (*kıyamet*)i gördüklerinde, kimin konumca daha kötü ve orduca daha zayıf olduğunu bileceklerdir.

76. Allah, hidayete erenlerin hidayetini artırır ve kalıcı olan salih ameller, rabbinin katında sevap (*mükâfat*)ça daha hayırlı ve akıbetçe daha hayırlıdır.

اَفَرَاَيْتَ الَّذ۪ي كَفَرَ بِاٰيَاتِنَا وَقَالَ لَاُو۫تَيَنَّ مَالًا وَوَلَدًاۜ ﴿٧٧﴾ اَطَّلَعَ
الْغَيْبَ اَمِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمٰنِ عَهْدًاۙ ﴿٧٨﴾ كَلَّاۜ سَنَكْتُبُ مَا
يَقُولُ وَنَمُدُّ لَهُ مِنَ الْعَذَابِ مَدًّاۙ ﴿٧٩﴾ وَنَرِثُهُ مَا يَقُولُ وَيَأْت۪ينَا
فَرْدًا ﴿٨٠﴾ وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللّٰهِ اٰلِهَةً لِيَكُونُوا لَهُمْ عِزًّاۙ ﴿٨١﴾
كَلَّاۜ سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ وَيَكُونُونَ عَلَيْهِمْ ضِدًّا ﴿٨٢﴾ اَلَمْ تَرَ
اَنَّٓا اَرْسَلْنَا الشَّيَاط۪ينَ عَلَى الْكَافِر۪ينَ تَؤُزُّهُمْ اَزًّاۙ ﴿٨٣﴾ فَلَا
تَعْجَلْ عَلَيْهِمْۜ اِنَّمَا نَعُدُّ لَهُمْ عَدًّاۚ ﴿٨٤﴾ يَوْمَ نَحْشُرُ الْمُتَّق۪ينَ
اِلَى الرَّحْمٰنِ وَفْدًاۙ ﴿٨٥﴾ وَنَسُوقُ الْمُجْرِم۪ينَ اِلٰى جَهَنَّمَ وِرْدًاۢ
﴿٨٦﴾ لَا يَمْلِكُونَ الشَّفَاعَةَ اِلَّا مَنِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمٰنِ عَهْدًاۢ
﴿٨٧﴾ وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمٰنُ وَلَدًاۜ ﴿٨٨﴾ لَقَدْ جِئْتُمْ شَيْـًٔا اِدًّاۙ
﴿٨٩﴾ تَكَادُ السَّمٰوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْهُ وَتَنْشَقُّ الْاَرْضُ وَتَخِرُّ
الْجِبَالُ هَدًّاۙ ﴿٩٠﴾ اَنْ دَعَوْا لِلرَّحْمٰنِ وَلَدًاۚ ﴿٩١﴾ وَمَا يَنْبَغ۪ي
لِلرَّحْمٰنِ اَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًاۜ ﴿٩٢﴾ اِنْ كُلُّ مَنْ فِي السَّمٰوَاتِ
وَالْاَرْضِ اِلَّٓا اٰتِي الرَّحْمٰنِ عَبْدًاۜ ﴿٩٣﴾ لَقَدْ اَحْصٰيهُمْ
وَعَدَّهُمْ عَدًّاۜ ﴿٩٤﴾ وَكُلُّهُمْ اٰت۪يهِ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فَرْدًا ﴿٩٥﴾

77. Böyle iken âyetlerimizi inkâr eden, üstelik, “Mutlaka bana mal ve evlat verilecektir!” diyen kişiyi gördün mü?(57)

78. Gaybı mı bildi, yoksa Rahman'ın katından bir ahit (*söz/garanti*) mi aldı?

79. Kesinlikle hayır! Söyleyeceği her şeyi yazacağız ve azabını alabildiğine artıracağız.

80. Ona da, söylediği her şeye de biz vâris olacağız ve bize fert (*yapayalnız/çırılçıplak*) gelecektir.

81. Allah'ın dışında birtakım tanrılar edindiler ki, kendilerine izzet (*güç ve onur kaynağı*) olsunlar.

82. Kesinlikle hayır! Tapınmalarını tanımayacak ve onlara zıt (*hasım*) kesileceklerdir.

83. Şeytanları kâfirlerin üstüne saldığımızı, onları habire (*isyana*) tahrik ettiklerini bilmez misin?

84. O halde onlar hakkında acele etme; nitekim onlar için (*gün/nefes*) saymaktayız!

85. Takva sahiplerini, heyet (*itibarlı kişiler*) olarak Rahmân'ın huzuruna toplayacağımız gün,

86. Suçluları da susuz ve yaya olarak cehenneme süreceğiz.

87. Rahmân'ın nezdinde bir ahit (*söz/izin*) edinmiş olanlar ancak şefaat edebileceklerdir.

88. “Rahman çocuk edindi (*yaptı*)!” dediler.

89. Gerçekten siz, çok çirkin bir şeyi (*dile*) getirdiniz!

90. Az kalsın gökler çatlayacak, yer yarılacak ve dağlar yıkılıp yere serilecekti;

91. Rahmân'a çocuk iddiasında bulunduklarından ötürü.

92. Oysa çocuk edinmek, Rahmân'ın şanına yaraşmaz.

93. Göklerde ve yerde kimler varsa hepsi, Rahmân'a ancak kul olarak gelecektir.

94. Andolsun, sayımlarını yapmış ve onları bir bir saymıştır!

95. Hepsi de kıyamet günü O'nun huzuruna fert (*yapayalnız/çırılçıplak*) geleceklerdir.

(57) Bu âyetin, Mekke müşriklerinden ileri gelenlerinden Velîd bin Muğîre veya el-Âs bin Vâil hakkında nazil olduğu rivayet edilmektedir. Sahabe-i kiramdan Habbâb bin Eret diyor ki: “Demircilik yapıyordum ve o adamdan, kendisi için imal ettiğim süs eşyasından ötürü bir miktar alacağım vardı. Ödemesini istediğimde, “Allah'a yemin ederim ki, Muhammed'i inkâr etmediğin sürece sana hiçbir ödeme yapmam!” dedi. “Allah'a yemin ederim ki” dedim, “Yaşadığın, öldüğün ve yeniden diriltildiğin gün de Muhammed'i asla inkâr etmem!” Dedi ki: “Öldüğüm ve çürüyüp toprak olduğumda yeniden mi diriltileceğim?” Ben de, “Evet!” dedim. “O halde” dedi, “Yeniden diriltildiğimde mutlaka orada da malım mülküm olacaktır ve o zaman bana gelir ve alacağını tahsil edersin.” Bilindiği üzere müşrikler Allah'a inanmakta idiler; ancak O'na koştukları birtakım ortaklara (putlara) tapınırlar ve öldükten sonra yeniden dirilişi kesinlikle inkâr ederlerdi.

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ
الرَّحْمَٰنُ وُدًّا ﴿٩٦﴾ فَإِنَّمَا يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ لِتُبَشِّرَ بِهِ
الْمُتَّقِينَ وَتُنذِرَ بِهِ قَوْمًا لُّدًّا ﴿٩٧﴾ وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُم مِّن
قَرْنٍ هَلْ تُحِسُّ مِنْهُم مِّنْ أَحَدٍ أَوْ تَسْمَعُ لَهُمْ رِكْزًا ﴿٩٨﴾

96. İman edip, iyi işler yapanlar ise, Rahman onlar için (*gönüllerde*) bir sevgi yaratacaktır.

97. İmdi biz onu (*Kur'an'ı*), ancak senin dilinle kolaylaştırdık ki, onunla takva sahiplerini müjdeleyesin ve çekişken bir kavmi onunla uyarasın.

98. Kendilerinden önce nice çağ (*inkarcı kuşak*)ları helâk ettik; onlardan herhangi birini hissediyor veya onların bir tıkırtısını işitiyor musun?

TÂ-HÂ SÛRESİ(58)

سُورَةُ طه مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مِائَةٌ وَخَمْسٌ وَثَلَاثُونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

طه ﴿١﴾ مَا أَنزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لِتَشْقَىٰ ﴿٢﴾ إِلَّا تَذْكِرَةً لِّمَن
يَخْشَىٰ ﴿٣﴾ تَنزِيلًا مِّمَّنْ خَلَقَ الْأَرْضَ وَالسَّمَاوَاتِ الْعُلَى ﴿٤﴾
الرَّحْمَٰنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَىٰ ﴿٥﴾ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا
فِي الْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَمَا تَحْتَ الثَّرَىٰ ﴿٦﴾ وَإِن تَجْهَرْ بِالْقَوْلِ
فَإِنَّهُ يَعْلَمُ السِّرَّ وَأَخْفَى ﴿٧﴾ اللَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْأَسْمَاءُ
الْحُسْنَىٰ ﴿٨﴾ وَهَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَىٰ ﴿٩﴾ إِذْ رَأَىٰ نَارًا
فَقَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا لَّعَلِّي آتِيكُم مِّنْهَا بِقَبَسٍ
أَوْ أَجِدُ عَلَى النَّارِ هُدًى ﴿١٠﴾ فَلَمَّا أَتَاهَا نُودِيَ يَا مُوسَىٰ ﴿١١﴾
إِنِّي أَنَا رَبُّكَ فَاخْلَعْ نَعْلَيْكَ إِنَّكَ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى ﴿١٢﴾

1. Tâ, Hâ.

2. Kur'an'ı sana mutsuz olasın diye indirmedik.

3. Ancak haşyet eden (*Allah'ın azabından çekinen*)lere bir öğüt olarak indirdik.

4. Yeryüzünü ve yüksek gökleri yaratan tarafından peyderpey (*ceste ceste*) indirilmektedir.

5. Rahman, arşına kuruldu.

6. Göklerde, yerde, aralarında ve toprak altında ne varsa hepsi ancak O'nundur.

7. Eğer sözü cehren (*açıktan açığa*) söylersen... kesinlikle O, gizliyi de daha gizli olanı da bilir.

8. Allah ki, O'ndan başka hiçbir tanrı yoktur, en güzel isimler ancak O'nundur.

9. Musa'nın haberi (*öyküsü*) sana ulaştı mı?

10. Hani (*Mısır'a dönüşü esnasında*) bir ateş görmüş, dolayısıyla ailesine demişti ki: "Bekleyin; çünkü ben bir ateş (*yakıldığını*) sezdim. Belki ondan size bir eğsi (*ucu ateşli odun*) getiririm veya ateşin başında bir hidayet (*yol gösteren*) bulurum."

11. Ancak oraya vardığında, kendisine şöyle seslenildi: "Ya Musa!

12. Ben, kesinlikle ben senin rabbinim! Dolayısıyla papuçlarını çıkar; nitekim sen kutsal vadide, Tuvâ'dasın.

(58) İsmini başındaki "tâ-hâ" harflerinden alan sûre, Mekke'de inen ilk sûrelerden olup, 135 âyettir. Aynı zamanda Hz. Peygamber'in mübarek isimlerinden birinin de "Tâhâ" olduğu rivayet edilmektedir.

وَاَنَا اخْتَرْتُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوحٰى ﴿١٣﴾ اِنَّن۪ٓي اَنَا اللّٰهُ لَٓا اِلٰهَ اِلَّٓا اَنَا۬
فَاعْبُدْن۪يۙ وَاَقِمِ الصَّلٰوةَ لِذِكْر۪ي ﴿١٤﴾ اِنَّ السَّاعَةَ اٰتِيَةٌ اَكَادُ اُخْف۪يهَا
لِتُجْزٰى كُلُّ نَفْسٍ بِمَا تَسْعٰى ﴿١٥﴾ فَلَا يَصُدَّنَّكَ عَنْهَا مَنْ لَا
يُؤْمِنُ بِهَا وَاتَّبَعَ هَوٰيهُ فَتَرْدٰى ﴿١٦﴾ وَمَا تِلْكَ بِيَم۪ينِكَ يَا مُوسٰى
﴿١٧﴾ قَالَ هِيَ عَصَايَۚ اَتَوَكَّؤُا عَلَيْهَا وَاَهُشُّ بِهَا عَلٰى غَنَم۪ي وَلِيَ
ف۪يهَا مَاٰرِبُ اُخْرٰى ﴿١٨﴾ قَالَ اَلْقِهَا يَا مُوسٰى ﴿١٩﴾ فَاَلْقٰيهَا فَاِذَا
هِيَ حَيَّةٌ تَسْعٰى ﴿٢٠﴾ قَالَ خُذْهَا وَلَا تَخَفْ سَنُع۪يدُهَا س۪يرَتَهَا
الْاُو۫لٰى ﴿٢١﴾ وَاضْمُمْ يَدَكَ اِلٰى جَنَاحِكَ تَخْرُجْ بَيْضَٓاءَ مِنْ غَيْرِ
سُٓوءٍ اٰيَةً اُخْرٰىۙ ﴿٢٢﴾ لِنُرِيَكَ مِنْ اٰيَاتِنَا الْكُبْرٰىۚ ﴿٢٣﴾ اِذْهَبْ اِلٰى
فِرْعَوْنَ اِنَّهُ طَغٰىۚ ﴿٢٤﴾ قَالَ رَبِّ اشْرَحْ ل۪ي صَدْر۪يۙ ﴿٢٥﴾ وَيَسِّرْ
ل۪ٓي اَمْر۪يۙ ﴿٢٦﴾ وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِنْ لِسَان۪يۙ ﴿٢٧﴾ يَفْقَهُوا قَوْل۪يۖ
﴿٢٨﴾ وَاجْعَلْ ل۪ي وَز۪يرًا مِنْ اَهْل۪يۙ ﴿٢٩﴾ هٰرُونَ اَخِيۙ ﴿٣٠﴾ اُشْدُدْ
بِه۪ٓ اَزْر۪يۙ ﴿٣١﴾ وَاَشْرِكْهُ ف۪ٓي اَمْر۪يۙ ﴿٣٢﴾ كَيْ نُسَبِّحَكَ كَث۪يرًاۙ ﴿٣٣﴾
وَنَذْكُرَكَ كَث۪يرًاۜ ﴿٣٤﴾ اِنَّكَ كُنْتَ بِنَا بَص۪يرًا ﴿٣٥﴾ قَالَ قَدْ اُو۫ت۪يتَ
سُؤْلَكَ يَا مُوسٰى ﴿٣٦﴾ وَلَقَدْ مَنَنَّا عَلَيْكَ مَرَّةً اُخْرٰىۙ ﴿٣٧﴾

13. Ben seni (*elçi olarak*) seçtim; o halde (*sana*) vahyedilcek olana kulak ver:

14. Ben, kesinlikle ben Allah'ım! Benden başka hiçbir tanrı yoktur! Dolayısıyla bana kulluk et ve namazı, beni zikrederek (*anarak*) dosdoğru kıl!

15. O saat (*kıyamet*), ki neredeyse onu (*kendimden bile*) gizleyeceğim, herkese sa'yi (*emeği*)nin karşılığı verilsin diye mutlaka gelecektir.

16. Böyle iken, ona inanmayan ve kendi havasına uyanlar, sakın seni ondan alıkoymasınlar; yoksa helâk olursun!

17. Ya Musa! Sağ elindeki nedir?"

18. "O" dedi (*Musa*), "Benim asamdır! Ona dayanırım, onunla davarıma yaprak çırparım ve başka ihtiyaçlarımı da onunla görürüm."

19. "Ya Musa, onu yere at!" buyurdu (*Allah*).

20. Dolayısıyla yere attı; nitekim birdenbire çevikçe devinen bir yılan oluverdi!

21. Şöyle buyurdu (*Allah*): "Onu yakala ve korkma! Biz onu evvelki haline iade edeceğiz.

22. Elini de koltuğunun altına sok, diğer bir âyet (*mucize*) olarak lekesiz bembeyaz çıksın.

23. Ta ki sana, en büyük âyetlerimizden bazılarını gösterelim.

24. Firavun'a git, çünkü o azgınlaştı."

25. "Ey rabbim!" dedi (*Musa*), "Göğsümü aç (*içime ferahlık*) ver!

26. İş (*görev*)imi bana kolaylaştır!

27. Dilimin düğümünü çöz!

28. Sözümü anlayıp kavrasınlar.

29. Bana ailemden de bir vezir (*yardımcı*) ver.

30. Kardeşim Harun'u.

31. Onunla sırtımı pekiştir.

32. Onu da işime ortak et.

33. Ta ki seni çokça tesbih (*tenzih/takdis*) edelim.

34. Ve sana çokça zikir (*ibadet*) edelim.

35. Kuşkusuz sen bizi hakkıyla görensin."

36. "Ya Musa!" buyurdu (*Allah*), "İstediklerin sana verildi.

37. Andolsun, bir başka kez de sana lütufta bulunmuştuk.

اِذْ اَوْحَيْنَٓا اِلٰٓى اُمِّكَ مَا يُوحٰىٓ ﴿٣٨﴾ اَنِ اقْذِفٖيهِ فِى التَّابُوتِ
فَاقْذِفٖيهِ فِى الْيَمِّ فَلْيُلْقِهِ الْيَمُّ بِالسَّاحِلِ يَأْخُذْهُ عَدُوٌّ لٖى وَعَدُوٌّ لَهُ
وَاَلْقَيْتُ عَلَيْكَ مَحَبَّةً مِنّٖى وَلِتُصْنَعَ عَلٰى عَيْنٖى ﴿٣٩﴾ اِذْ تَمْشٖٓى
اُخْتُكَ فَتَقُولُ هَلْ اَدُلُّكُمْ عَلٰى مَنْ يَكْفُلُهُ فَرَجَعْنَاكَ اِلٰٓى اُمِّكَ
كَیْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ وَقَتَلْتَ نَفْسًا فَنَجَّيْنَاكَ مِنَ الْغَمِّ وَفَتَنَّاكَ
فُتُونًا فَلَبِثْتَ سِنٖينَ فٖٓى اَهْلِ مَدْيَنَ ثُمَّ جِئْتَ عَلٰى قَدَرٍ يَا مُوسٰى
﴿٤٠﴾ وَاصْطَنَعْتُكَ لِنَفْسٖى ﴿٤١﴾ اِذْهَبْ اَنْتَ وَاَخُوكَ بِاٰيَاتٖى وَلَا
تَنِيَا فٖى ذِكْرٖى ﴿٤٢﴾ اِذْهَبَٓا اِلٰى فِرْعَوْنَ اِنَّهُ طَغٰى ﴿٤٣﴾ فَقُولَا لَهُ
قَوْلًا لَيِّنًا لَعَلَّهُ يَتَذَكَّرُ اَوْ يَخْشٰى ﴿٤٤﴾ قَالَا رَبَّنَٓا اِنَّنَا نَخَافُ اَنْ يَفْرُطَ
عَلَيْنَٓا اَوْ اَنْ يَطْغٰى ﴿٤٥﴾ قَالَ لَا تَخَافَٓا اِنَّنٖى مَعَكُمَٓا اَسْمَعُ وَاَرٰى
﴿٤٦﴾ فَأْتِيَاهُ فَقُولَٓا اِنَّا رَسُولَا رَبِّكَ فَاَرْسِلْ مَعَنَا بَنٖٓى اِسْرَٓائٖيلَ
وَلَا تُعَذِّبْهُمْ قَدْ جِئْنَاكَ بِاٰيَةٍ مِنْ رَبِّكَ وَالسَّلَامُ عَلٰى مَنِ اتَّبَعَ
الْهُدٰى ﴿٤٧﴾ اِنَّا قَدْ اُوحِیَ اِلَيْنَٓا اَنَّ الْعَذَابَ عَلٰى مَنْ كَذَّبَ وَتَوَلّٰى
﴿٤٨﴾ قَالَ فَمَنْ رَبُّكُمَا يَا مُوسٰى ﴿٤٩﴾ قَالَ رَبُّنَا الَّذٖٓى اَعْطٰى كُلَّ
شَيْءٍ خَلْقَهُ ثُمَّ هَدٰى ﴿٥٠﴾ قَالَ فَمَا بَالُ الْقُرُونِ الْاُولٰى ﴿٥١﴾

38. Hani annene, vahyedilmesi gerekeni şöyle vahyetmiş (*ilham etmiş*)tik:

39. "Onu sandukaya koyup, deniz (*Nil'*)e at, deniz onu kıyıya atsın da onu, benim düşmanım, onun da düşmanı (*Firavun*) alsın!" Tarafımdan sana bir muhabbet (*sevimlilik*) verdim ki, benim gözetimimde yetiştirilesin.

40. Hani ablan yürüyor (*sandukayı kıyıdan izliyor*)du... Derken (*Firavun ailesine*), "Ona kefil olacak (*bakımını üstlenecek*) kişiyi size göstereyim mi?" dedi. Dolayısıyla seni, gözü aydın olsun ve üzülmesin diye annene geri çevirdik. Üstelik bir cana kıymıştın, ama seni o tasadan kurtardık ve seni bir dizi imtihandan geçirdik. Medyen halkı arasında da yıllarca kaldın. Sonra ey Musa, bir kader uyarınca (*bana*) geldin!

41. Seni kendim için yetiştirdim.

42. Sen ve kardeşin, mucizelerimle gidin ve zikrimde (*bana ibadette*) gevşeklik etmeyin!

43. Firavun'a gidin, çünkü o azgınlaştı.

44. Ona yumuşak söz söyleyin, bakarsın ibret alır veya haşyet eder (*korkar/ürperir*)."

45. "Ey rabbimiz!" dediler, "Doğrusu bize taşkınlık etmesi veya iyice azmasından korkuyoruz."

46. "Korkmayın!" buyurdu (*Allah*), "Çünkü ben sizinle beraberim. İşitir ve görürüm.

47. İmdi ona gidin de şöyle deyin: "Biz senin rabbinin elçileriyiz! Dolayısıyla İsrailoğullarını bizimle gönder ve onlara azap (*eziyet/işkence*) etme! Sana rabbinin bir âyeti (*mucizesi*)yle geldik ve hidayete uyanlara selâm olsun!

48. Yalanlayan ve (*imandan*) yüz çevirenlerin de mutlaka azaba uğrayacakları bize vahyedildi."

49. "Ya Musa!" dedi Firavun , "İmdi sizin rabbiniz kimdir?"

50. Şöyle dedi (*Musa*): "Rabbimiz, her şeye yaratılış özelliğini veren, sonra yol gösterendir!"

51. "O halde" dedi (*Firavun*), "Önceki çağ (*peygambersiz geçen kuşak*)ların durumu nicedir?"

قَالَ عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي فِي كِتَابٍ لَا يَضِلُّ رَبِّي وَلَا يَنْسَى ﴿٥٢﴾
اَلَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْاَرْضَ مَهْدًا وَسَلَكَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا وَاَنْزَلَ
مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَاَخْرَجْنَا بِهِ اَزْوَاجًا مِنْ نَبَاتٍ شَتّٰى ﴿٥٣﴾
كُلُوا وَارْعَوْا اَنْعَامَكُمْ اِنَّ فِي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِاُولِي النُّهٰى ﴿٥٤﴾
مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً اُخْرٰى
﴿٥٥﴾ وَلَقَدْ اَرَيْنَاهُ اٰيَاتِنَا كُلَّهَا فَكَذَّبَ وَاَبٰى ﴿٥٦﴾ قَالَ اَجِئْتَنَا
لِتُخْرِجَنَا مِنْ اَرْضِنَا بِسِحْرِكَ يَا مُوسٰى ﴿٥٧﴾ فَلَنَأْتِيَنَّكَ بِسِحْرٍ
مِثْلِهِ فَاجْعَلْ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ مَوْعِدًا لَا نُخْلِفُهُ نَحْنُ وَلَا اَنْتَ مَكَانًا
سُوًى ﴿٥٨﴾ قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمُ الزِّينَةِ وَاَنْ يُحْشَرَ النَّاسُ ضُحًى
﴿٥٩﴾ فَتَوَلّٰى فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ كَيْدَهُ ثُمَّ اَتٰى ﴿٦٠﴾ قَالَ لَهُمْ مُوسٰى
وَيْلَكُمْ لَا تَفْتَرُوا عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا فَيُسْحِتَكُمْ بِعَذَابٍ وَقَدْ خَابَ
مَنِ افْتَرٰى ﴿٦١﴾ فَتَنَازَعُوا اَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ وَاَسَرُّوا النَّجْوٰى ﴿٦٢﴾
قَالُوا اِنْ هٰذَانِ لَسَاحِرَانِ يُرِيدَانِ اَنْ يُخْرِجَاكُمْ مِنْ اَرْضِكُمْ
بِسِحْرِهِمَا وَيَذْهَبَا بِطَرِيقَتِكُمُ الْمُثْلٰى ﴿٦٣﴾ فَاَجْمِعُوا
كَيْدَكُمْ ثُمَّ ائْتُوا صَفًّا وَقَدْ اَفْلَحَ الْيَوْمَ مَنِ اسْتَعْلٰى ﴿٦٤﴾

52. "Onlara dair bilgi rabbimin katında bir kitaptadır; rabbim şaşmaz ve unutmaz!" dedi (*Musa*).

53. O (*Allah*) ki, size yeryüzünü döşek yaptı, orada size yollar açtı ve gökten su (*buluttan yağmur*) indirdi. Nitekim biz onunla (*topraktan*) çeşitli bitki türleri çıkardık.

54. Yeyin ve hayvanlarınızı otlatın. Kuşkusuz bunda akıl sahipleri için nice âyet (*ibret*)ler vardır.

55. Biz sizi de ondan (*topraktan*) yarattık ve ona iade edip, bir kez daha ondan çıkaracağız.

56. Andolsun, âyet (*mucize*)lerimizin hepsini ona (*Firavun'a*) gösterdik; ama yalanladı ve diretti!

57. "Ya Musa" dedi, "Sen sihirbazlığınla bizi toprağımızdan çıkarmaya mı geldin?

58. Biz de mutlaka sana onun gibi bir sihir getireceğiz; dolayısıyla uygun bir yer olarak bizim de senin de caymayacağımız bir buluşma zamanı aramızda tayin et."

59. "Buluşma zamanınız" dedi (*Musa*), "Zinet (*festival*) günü ve kuşluk vakti insanların toplanacağı zamandır."

60. Bunun üzerine Firavun dönüp gitti. Derken düzenini (*kuracak sihirbazlarını*) topladı, sonra da (*buluşma yerine*) geldi.

61. Musa onlara, "Vay halinize!" dedi, "Allah'a asılsız isnatta bulunma (*mucizeye sihir gözüyle bakma*)yın; çünkü ağır bir azapla kökünüzü kurutur ve asılsız isnatta bulunan elbet perişan olur."

62. Bunun üzerine aralarında durumlarını tartıştılar ve gizlice fısıldaştılar:

63. Dediler ki: "Kesinlikle bunlar (*Musa ve Harun*), sihirbazlıklarıyla sizi toprağınızdan çıkarmak ve örnek yol (*ideal metod*)unuzu yıkmak isteyen iki sihirbazdır.

64. Dolayısıyla düzeninizi muhkemce kurun, sonra tek sıra halinde gelin; çünkü bugün üstün gelen mutlaka felah bulacak (*kurtulacak*)tır."

قَالُوا يَا مُوسٰى اِمَّا اَنْ تُلْقِىَ وَاِمَّا اَنْ نَكُونَ اَوَّلَ مَنْ اَلْقٰى ﴿٦٥﴾
قَالَ بَلْ اَلْقُوا فَاِذَا حِبَالُهُمْ وَعِصِيُّهُمْ يُخَيَّلُ اِلَيْهِ مِنْ سِحْرِهِمْ اَنَّهَا
تَسْعٰى ﴿٦٦﴾ فَاَوْجَسَ فٖى نَفْسِهٖ خٖيفَةً مُوسٰى ﴿٦٧﴾ قُلْنَا لَا تَخَفْ
اِنَّكَ اَنْتَ الْاَعْلٰى ﴿٦٨﴾ وَاَلْقِ مَا فٖى يَمٖينِكَ تَلْقَفْ مَا صَنَعُوا اِنَّمَا
صَنَعُوا كَيْدُ سَاحِرٍ وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ حَيْثُ اَتٰى ﴿٦٩﴾ فَاُلْقِىَ
السَّحَرَةُ سُجَّدًا قَالُوا اٰمَنَّا بِرَبِّ هٰرُونَ وَمُوسٰى ﴿٧٠﴾ قَالَ اٰمَنْتُمْ
لَهُ قَبْلَ اَنْ اٰذَنَ لَكُمْ اِنَّهُ لَكَبٖيرُكُمُ الَّذٖى عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَاُقَطِّعَنَّ
اَيْدِيَكُمْ وَاَرْجُلَكُمْ مِنْ خِلَافٍ وَلَاُصَلِّبَنَّكُمْ فٖى جُذُوعِ النَّخْلِ
وَلَتَعْلَمُنَّ اَيُّنَا اَشَدُّ عَذَابًا وَاَبْقٰى ﴿٧١﴾ قَالُوا لَنْ نُؤْثِرَكَ عَلٰى مَا جَاءَنَا
مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالَّذٖى فَطَرَنَا فَاقْضِ مَا اَنْتَ قَاضٍ اِنَّمَا تَقْضٖى هٰذِهِ
الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا ﴿٧٢﴾ اِنَّا اٰمَنَّا بِرَبِّنَا لِيَغْفِرَ لَنَا خَطَايَانَا وَمَا اَكْرَهْتَنَا
عَلَيْهِ مِنَ السِّحْرِ وَاللّٰهُ خَيْرٌ وَاَبْقٰى ﴿٧٣﴾ اِنَّهُ مَنْ يَأْتِ رَبَّهُ مُجْرِمًا
فَاِنَّ لَهُ جَهَنَّمَ لَا يَمُوتُ فٖيهَا وَلَا يَحْيٰى ﴿٧٤﴾ وَمَنْ يَأْتِهٖ مُؤْمِنًا قَدْ
عَمِلَ الصَّالِحَاتِ فَاُولٰئِكَ لَهُمُ الدَّرَجَاتُ الْعُلٰى ﴿٧٥﴾ جَنَّاتُ عَدْنٍ
تَجْرٖى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدٖينَ فٖيهَا وَذٰلِكَ جَزٰٓؤُا مَنْ تَزَكّٰى ﴿٧٦﴾

65. "Ya Musa" dedi (*büyücü*) ler, "Ya sen (*asanı*) yere atarsın ya da ilk atanlar biz oluruz!"

66. "Doğrusu siz atın" dedi; ama (*yere attıkları*) ipleri ve sopaları, yaptıkları büyünün tesiriyle birden hareket ediyormuş gibi geldi ona.

67. Dolayısıyla Musa, içinde bir korku hissetti.

68. "Korkma!" buyurduk, "Çünkü en üstün olan sen, kesinlikle sensin.

69. Sağ elindekini (*asanı*) yere at, onların yaptığı (*sihirli ip ve sopaları*)nı yutacaktır; yaptıkları şey de ancak bir sihirbaz oyunudur ve sihirbaz, (*büyücülüğü sayesinde*) nereye varsa, iflah olmaz."

70. Bunun üzerine sihirbazlar secdeye kapanıp, "Musa ve Harun'un rabbine iman ettik" dediler.

71. "Ben" dedi (*Firavun*), "Size izin vermeden ona inandınız; kuşkusuz o, sihirbazlığı size öğreten büyüğünüzdür! O halde mutlaka ellerinizi ve ayaklarınızı çaprazlama keseceğim, mutlaka sizi hurmaların gövdelerinde sallandıracağım ve hangimizin azabı daha şiddetli ve kalıcı imiş, elbette bilecek (*görecek*)siniz!"

72. Dediler ki: "Bize gelen apaçık delillere ve bizi yaratana seni asla tercih etmeyiz; artık ne hüküm verirsen ver! Sen ancak bu dünya hayatına hükmedersin.

73. Biz, hatalarımızı ve bizi yapmaya zorladığın sihirbazlığı bağışlaması için rabbimize iman ettik. Allah, (*mükâfatı*) en hayırlı ve (*azabı*) en sürekli olandır."

74. Gerçek şu ki, kim suç işlemiş olarak rabbine gelirse, onun yeri elbette cehennemdir; orada ne ölür, ne de yaşar.

75. Kim de salih amel (*iyi iş*)ler yapan mü'min olarak O'na gelirse, işte en yüksek dereceler elbette onlarındır!

76. Altlarından ırmaklar akan adn (*sürekli ikemet*) cennetleri ki, içlerinde temelli kalıcıdırlar; nitekim tezkiye olan (*günahtan arınan*)ların mükâfatı budur!

وَلَقَدْ اَوْحَيْنَٓا اِلٰى مُوسٰٓى اَنْ اَسْرِ بِعِبَادٖى فَاضْرِبْ لَهُمْ طَرٖيقًا
فِى الْبَحْرِ يَبَسًاۙ لَا تَخَافُ دَرَكًا وَلَا تَخْشٰى ﴿٧٧﴾ فَاَتْبَعَهُمْ
فِرْعَوْنُ بِجُنُودِهٖ فَغَشِيَهُمْ مِنَ الْيَمِّ مَا غَشِيَهُمْ ﴿٧٨﴾ وَاَضَلَّ
فِرْعَوْنُ قَوْمَهُ وَمَا هَدٰى ﴿٧٩﴾ يَا بَنٖٓى اِسْرَٓاءٖيلَ قَدْ اَنْجَيْنَاكُمْ مِنْ
عَدُوِّكُمْ وَوٰعَدْنَاكُمْ جَانِبَ الطُّورِ الْاَيْمَنَ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّ
وَالسَّلْوٰى ﴿٨٠﴾ كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَلَا تَطْغَوْا فٖيهِ
فَيَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبٖىۚ وَمَنْ يَحْلِلْ عَلَيْهِ غَضَبٖى فَقَدْ هَوٰى ﴿٨١﴾
وَاِنّٖى لَغَفَّارٌ لِمَنْ تَابَ وَاٰمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدٰى ﴿٨٢﴾ وَمَٓا
اَعْجَلَكَ عَنْ قَوْمِكَ يَا مُوسٰى ﴿٨٣﴾ قَالَ هُمْ اُولَٓاءِ عَلٰٓى اَثَرٖى
وَعَجِلْتُ اِلَيْكَ رَبِّ لِتَرْضٰى ﴿٨٤﴾ قَالَ فَاِنَّا قَدْ فَتَنَّا قَوْمَكَ مِنْ
بَعْدِكَ وَاَضَلَّهُمُ السَّامِرِىُّ ﴿٨٥﴾ فَرَجَعَ مُوسٰٓى اِلٰى قَوْمِهٖ غَضْبَانَ
اَسِفًاۚ قَالَ يَا قَوْمِ اَلَمْ يَعِدْكُمْ رَبُّكُمْ وَعْدًا حَسَنًاۜ اَفَطَالَ عَلَيْكُمُ
الْعَهْدُ اَمْ اَرَدْتُمْ اَنْ يَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبٌ مِنْ رَبِّكُمْ فَاَخْلَفْتُمْ
مَوْعِدٖى ﴿٨٦﴾ قَالُوا مَٓا اَخْلَفْنَا مَوْعِدَكَ بِمَلْكِنَا وَلٰكِنَّا حُمِّلْنَٓا
اَوْزَارًا مِنْ زٖينَةِ الْقَوْمِ فَقَذَفْنَاهَا فَكَذٰلِكَ اَلْقَى السَّامِرِىُّ ﴿٨٧﴾

77. Andolsun, Musa'ya şöyle vahyettik: "Kullarımı geceleyin yola çıkarıp, denizde onlara kuru bir yol aç; (*arkanızdan*) yetişilmekten korkmayacak ve (*boğulmaktan*) endişe etmeyeceksin!"

78. Derken Firavun, askerlerinin başında onların peşine düştü; ancak (*Musa'nın açtığı geçitten geçerlerken*) denizin azgın suları onları örtüverdi.

79. Firavun, toplumunu dalâlete sürükledi, doğru yola yöneltmedi.

80. Ey İsrailoğulları, sizi düşmanınızdan kurtardık, size Tur'un sağ yanını (*münacat için*) vaat ettik ve size kudret helvası ve bıldırcın indirdik.

81. Size verdiğimiz tertemiz nimetlerden yeyin ve onda (*nimette*) azgınlaşmayın; yoksa gazabıma uğrarsınız. Kim gazabıma uğrarsa, mutlaka (*cehenneme*) yuvarlanır!

82. Kesinlikle ben, tevbe edip (*kâfirlikten dönüp*), iman eden ve salih amel (*iyi iş*) yapan, sonra hidayetten şaşmayan kimseyi çok bağışlayıcıyım.

83. "Ya Musa!" (*buyurdu Allah*), "Seni kavminden önce davranmaya iten (*Tur'a getiren*) nedir?"

84. "İşte onlar da peşimdedirler; ey rabbim, razı olasın diye sana gelmekte acele ettim!" dedi.

85. Buyurdu ki: "Ancak biz, arkandan kavmini imtihan ettik ve Sâmirî onları dalâlete düşürdü."

86. Bunun üzerine Musa öfkeli, üzgün olarak kavmine döndü: "Ey kavmim!" dedi, "Size rabbiniz güzel vaatte bulunmadı mı? Böyle iken süreyi mi uzun buldunuz, yoksa rabbinizin gazabının üstünüze inmesini mi istediniz de bana verdiğiniz (*peşimden gelme*) sözünüzden döndünüz?"

87. Dediler ki: "Sana verdiğimiz sözden elimizde olarak dönmedik. Fakat biz, o kavmin süs eşyasından birtakım ağırlıklar yüklenmiştik; derken onları (*potaya*) attık, Samirî de böylece attı."

88. Dolayısıyla onlara, böğürmesi olan bir buzağı cesedi (*heykeli*) çıkardı; onlar da, "İşte" dediler, "Sizin tanrınız, Musa'nın da tanrısı budur; ancak o unuttu (*tanrısını Tur'da arıyor*)!"

89. Oysa onun kendilerine söz çevirme (*mukabele etme*)diğini ve onlara zarar da fayda da veremediğini görmediler mi?

90. Andolsun, daha önce Harun onlara, "Ey kavmim!" demişti, "Bununla düpedüz ayartıldınız! Sizin rabbiniz kesinlikle Rahmân'dır; dolayısıyla bana uyun ve emrime itaat edin."

91. "Musa aramıza dönünceye kadar mutlaka ona tapınmayı sürdüreceğiz" dediler.

92. "Ey Harun" dedi (*Musa*), "Onların dalalete düştüklerini gördüğünde seni ne engelledi,

93. Beni(*m uyarı metodumu*) izlemekten? Yoksa emrime karşı mı geldin?"

94. "Ey anamın oğlu!" dedi (*Harun*), sakalıma ve başıma (*saçıma*) yapışma; çünkü ben, "İsrailoğulları arasına ikilik soktun ve benim kararımı beklemedin!" diyeceğinden korkmuştum."

95. "Ey Sâmirî!" dedi (*Musa*), "İmdi senin sorunun nedir?"

96. "Ben" dedi, "Onların görmedikleri şeyi (*sana gelen elçiyi*)

فَاَخْرَجَ لَهُمْ عِجْلًا جَسَدًا لَهُ خُوَارٌ فَقَالُوا هٰذَٓا اِلٰهُكُمْ وَاِلٰهُ
مُوسٰى فَنَسِيَ ﴿٨٨﴾ اَفَلَا يَرَوْنَ اَلَّا يَرْجِعُ اِلَيْهِمْ قَوْلًا وَلَا
يَمْلِكُ لَهُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا ﴿٨٩﴾ وَلَقَدْ قَالَ لَهُمْ هٰرُونُ مِنْ
قَبْلُ يَا قَوْمِ اِنَّمَا فُتِنْتُمْ بِهٖ وَاِنَّ رَبَّكُمُ الرَّحْمٰنُ فَاتَّبِعُونِي
وَاَطِيعُٓوا اَمْرِي ﴿٩٠﴾ قَالُوا لَنْ نَبْرَحَ عَلَيْهِ عَاكِفِينَ حَتّٰى
يَرْجِعَ اِلَيْنَا مُوسٰى ﴿٩١﴾ قَالَ يَا هٰرُونُ مَا مَنَعَكَ اِذْ رَاَيْتَهُمْ
ضَلُّوٓا ﴿٩٢﴾ اَلَّا تَتَّبِعَنِ اَفَعَصَيْتَ اَمْرِي ﴿٩٣﴾ قَالَ يَبْنَؤُمَّ لَا
تَأْخُذْ بِلِحْيَتِي وَلَا بِرَأْسِي اِنِّي خَشِيتُ اَنْ تَقُولَ فَرَّقْتَ
بَيْنَ بَنِٓي اِسْرَٓائِيلَ وَلَمْ تَرْقُبْ قَوْلِي ﴿٩٤﴾ قَالَ فَمَا خَطْبُكَ
يَا سَامِرِيُّ ﴿٩٥﴾ قَالَ بَصُرْتُ بِمَا لَمْ يَبْصُرُوا بِهٖ فَقَبَضْتُ
قَبْضَةً مِنْ اَثَرِ الرَّسُولِ فَنَبَذْتُهَا وَكَذٰلِكَ سَوَّلَتْ لِي نَفْسِي
﴿٩٦﴾ قَالَ فَاذْهَبْ فَاِنَّ لَكَ فِي الْحَيٰوةِ اَنْ تَقُولَ لَا مِسَاسَ
وَاِنَّ لَكَ مَوْعِدًا لَنْ تُخْلَفَهُ وَانْظُرْ اِلٰٓى اِلٰهِكَ الَّذِي ظَلْتَ
عَلَيْهِ عَاكِفًا لَنُحَرِّقَنَّهُ ثُمَّ لَنَنْسِفَنَّهُ فِي الْيَمِّ نَسْفًا ﴿٩٧﴾ اِنَّمَا
اِلٰهُكُمُ اللّٰهُ الَّذِي لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ وَسِعَ كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا ﴿٩٨﴾

gördüm; dolayısıyla o elçinin izinden bir avuç (*hayat iksiri*) kapmıştım; nitekim onu da (*potaya*) attım. Nefsim bana (*yaptığım işi*) böylece güzel gösterdi."

97. "Haydi git" dedi (*Musa*), "Artık hayatın boyunca, "Dokunma yok" diyecek (*toplumun dışına itilecek*)sin ve (*cehennemle*) senin asla atlatamıyacağın bir buluşman olacaktır. Tapınıp durduğun tanrına bak; onu cayır cayır yakacağız, sonra onu paramparça denize savuracağız.

98. Sizin tanrınız, kendisinden başka hiçbir tanrı olmayan ve ilim yönünden herbir şeyi kuşatan Allah'tır ancak."

كَذٰلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ اَنْبَٓاءِ مَا قَدْ سَبَقَۚ وَقَدْ اٰتَيْنَاكَ مِنْ لَدُنَّا
ذِكْرًاۚ ﴿٩٩﴾ مَنْ اَعْرَضَ عَنْهُ فَاِنَّهُ يَحْمِلُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وِزْرًاۙ ﴿١٠٠﴾
خَالِدِينَ فِيهِۜ وَسَٓاءَ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ حِمْلًاۙ ﴿١٠١﴾ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي
الصُّورِ وَنَحْشُرُ الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ زُرْقًاۚ ﴿١٠٢﴾ يَتَخَافَتُونَ بَيْنَهُمْ
اِنْ لَبِثْتُمْ اِلَّا عَشْرًا ﴿١٠٣﴾ نَحْنُ اَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ اِذْ يَقُولُ
اَمْثَلُهُمْ طَرِيقَةً اِنْ لَبِثْتُمْ اِلَّا يَوْمًاۚ ﴿١٠٤﴾ وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ الْجِبَالِ
فَقُلْ يَنْسِفُهَا رَبِّي نَسْفًاۙ ﴿١٠٥﴾ فَيَذَرُهَا قَاعًا صَفْصَفًاۙ ﴿١٠٦﴾ لَا
تَرٰى فِيهَا عِوَجًا وَلَٓا اَمْتًا ﴿١٠٧﴾ يَوْمَئِذٍ يَتَّبِعُونَ الدَّاعِيَ لَا عِوَجَ
لَهُۚ وَخَشَعَتِ الْاَصْوَاتُ لِلرَّحْمٰنِ فَلَا تَسْمَعُ اِلَّا هَمْسًا ﴿١٠٨﴾
يَوْمَئِذٍ لَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ اِلَّا مَنْ اَذِنَ لَهُ الرَّحْمٰنُ وَرَضِيَ لَهُ
قَوْلًا ﴿١٠٩﴾ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ اَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِهِ
عِلْمًا ﴿١١٠﴾ وَعَنَتِ الْوُجُوهُ لِلْحَيِّ الْقَيُّومِۜ وَقَدْ خَابَ مَنْ حَمَلَ
ظُلْمًا ﴿١١١﴾ وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا يَخَافُ
ظُلْمًا وَلَا هَضْمًا ﴿١١٢﴾ وَكَذٰلِكَ اَنْزَلْنَاهُ قُرْاٰنًا عَرَبِيًّا وَصَرَّفْنَا
فِيهِ مِنَ الْوَعِيدِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ اَوْ يُحْدِثُ لَهُمْ ذِكْرًا ﴿١١٣﴾

99. Böylece sana, geçmişin haberlerinden (*bölümler*) aktarıyoruz ve katımızdan sana bir zikir (*doğruları anlatan Kur'an*) verdik.

100. Kim ondan yüz çevirirse, elbette kıyamet günü ağır bir vebal yüklenir.

101. O (*vebal yükü altı*)nda temellidirler ve kıyamet gününde onlar için ne kötü (*ağır*) bir yüktür!

102. Sur'a üflendiği gün, işte o gün suçluları, (*dehşetten*) mosmor kesilmiş olarak haşrederiz.

103. Aralarında şöyle fısıldaşırlar: "Siz, (*berzah aleminde*) sadece on (*gün*) kaldınız."

104. İçlerinden en idealist olanı da, "Sadece bir gün kaldınız" derken, söyledikleri (*kalış süresi*) ni en iyi bilenler biziz.

105. Sana dağların durumunu soruyorlar; de ki: "Rabbim onları un ufak edip savurur.

106. Ve yerlerini bomboş, dümdüz bırakır."

107. Orada ne bir rampa, ne de bir tümsek görürsün.

108. O gün, hiçbir yana sapmadan davetçiye uyarlar. Sesler, Rahmân'ın huzurunda kısılır; sadece bir fısıltı duyarsın.

109. O gün, ancak Rahmân'ın izin verdiği ve sözünden hoşnut olduğu kişinin şefaati fayda verir!

110. Önlerindeki ve arkalarındaki (*yapacakları ve yaptıkları*) her şeyi bilir ve onlar, bilgi yönünden O'nu kuşatamaz (*kavrayamaz*)lar.

111. Bütün yüzler, Hayy (*ölümsüz diri*), Kayyûm (*kâinatı ayakta tutan Allah*)'a boyun eğmiştir ve zulüm yüklenen kişi elbette perişan olacaktır.

112. Mü'min olarak kim salih amel (*iyi iş*)ler yaparsa, zulme uğramaktan ve hakkının çiğnenmesinden korkmaz.

113. Biz onu böylece Arapça bir Kur'an (*okunan kitap*) olarak sana indirdik ve onda her çeşit uyarıyı döktürdük; ta ki takva sahibi olsun (*günahtan sakınsın*)lar veya onlara bir zikir (*ibret alma/düşünüp taşınma*) çığırı açsın.

فَتَعَالَى اللّٰهُ الْمَلِكُ الْحَقُّۚ وَلَا تَعْجَلْ بِالْقُرْاٰنِ مِنْ قَبْلِ
اَنْ يُقْضٰٓى اِلَيْكَ وَحْيُهُۘ وَقُلْ رَبِّ زِدْن۪ي عِلْماً ﴿١١٤﴾ وَلَقَدْ
عَهِدْنَٓا اِلٰٓى اٰدَمَ مِنْ قَبْلُ فَنَسِيَ وَلَمْ نَجِدْ لَهُ عَزْماً ﴿١١٥﴾ وَاِذْ
قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوا لِاٰدَمَ فَسَجَدُٓوا اِلَّٓا اِبْل۪يسَۜ اَبٰى ﴿١١٦﴾
فَقُلْنَا يَٓا اٰدَمُ اِنَّ هٰذَا عَدُوٌّ لَكَ وَلِزَوْجِكَ فَلَا يُخْرِجَنَّكُمَا
مِنَ الْجَنَّةِ فَتَشْقٰى ﴿١١٧﴾ اِنَّ لَكَ اَلَّا تَجُوعَ ف۪يهَا وَلَا تَعْرٰىۙ
﴿١١٨﴾ وَاَنَّكَ لَا تَظْمَؤُا ف۪يهَا وَلَا تَضْحٰى ﴿١١٩﴾ فَوَسْوَسَ اِلَيْهِ
الشَّيْطَانُ قَالَ يَٓا اٰدَمُ هَلْ اَدُلُّكَ عَلٰى شَجَرَةِ الْخُلْدِ وَمُلْكٍ
لَا يَبْلٰى ﴿١٢٠﴾ فَاَكَلَا مِنْهَا فَبَدَتْ لَهُمَا سَوْاٰتُهُمَا وَطَفِقَا
يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِۘ وَعَصٰٓى اٰدَمُ رَبَّهُ فَغَوٰىۖ
﴿١٢١﴾ ثُمَّ اجْتَبٰيهُ رَبُّهُ فَتَابَ عَلَيْهِ وَهَدٰى ﴿١٢٢﴾ قَالَ اهْبِطَا
مِنْهَا جَم۪يعاً بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّۚ فَاِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنّ۪ي هُدًى
فَمَنِ اتَّبَعَ هُدَايَ فَلَا يَضِلُّ وَلَا يَشْقٰى ﴿١٢٣﴾ وَمَنْ اَعْرَضَ
عَنْ ذِكْر۪ي فَاِنَّ لَهُ مَع۪يشَةً ضَنْكاً وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ اَعْمٰى
﴿١٢٤﴾ قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَن۪ٓي اَعْمٰى وَقَدْ كُنْتُ بَص۪يراً ﴿١٢٥﴾

114. İmdi mülkün gerçek sahibi Allah yücedir! Sana vahyi tamamlanmadan önce (*vahyedileni*) okumakta acele etme ve de ki: "Rabbim, benim ilmimi artır!"

115. Andolsun, Adem'e (*yasak ağaca yaklaşmamasını*) önceden bildirmiştik! Böyle iken (*emrimizi*) unuttu ve (*fakat*) onda bir azim (*günah işleme kararlılığı*) bulmadık!

116. Hani meleklere, "Adem'e secde edin" buyurmuştuk. Dolayısıyla secde ettiler; ancak İblis, secde etmeyip diretti.

117. "Ya Adem!" buyurduk, "Bu, senin ve eşinin düşmanıdır. İmdi sakın sizi cennetten çıkarmasın, yoksa (*eşinle birlikte*) bedbaht olursun.

118. Senin için burada ne acıkmak vardır, ne de çıplak kalmak.

119. Nitekim burada susuzluk çekmeyecek ve sıcaktan bunalmayacaksın."

120. Derken şeytan, "Ya Adem, sana sonsuzluk ağacını ve batmayan bir saltanat (*yolunu*) göstereyim mi?" diyerek onu vesveseye düşürdü (*işkillendirdi*).

121. Dolayısıyla ikisi de ondan yediler; derken avret yerleri kendilerine göründü ve üstlerini cennet yapraklarıyla örtmeye koyuldular. Adem, rabbine asi oldu ve de (*sonsuzluk umudundan*) şaştı.

122. Sonra (*yine*) rabbi onu seçti; nitekim tevbesini kabul buyurdu ve hidayet etti.

123. "Hepiniz" buyurdu (*Allah*), "Oradan (*cennetten*) inin! Kiminiz kiminize (*doğacak nesilleriniz birbirine*) düşmandır; ancak tarafımdan size bir hidayet rehberi gelir de hidayetime kim uyarsa, dalâlete düşmez ve bedbaht olmaz.

124. Kim de zikrim (*hidayetim*)den yüz çevirirse, elbette ona dar (*bunalımlı*) bir geçim vardır ve kıyamet günü onu kör olarak haşrederiz."

125. "Rabbim!" der, "Neden beni kör olarak haşrettin? Oysa ben, çok iyi görendim!"

قَالَ كَذٰلِكَ اَتَتْكَ اٰيَاتُنَا فَنَسٖيتَهَاۚ وَكَذٰلِكَ الْيَوْمَ تُنْسٰى ﴿١٢٦﴾
وَكَذٰلِكَ نَجْزٖى مَنْ اَسْرَفَ وَلَمْ يُؤْمِنْ بِاٰيَاتِ رَبِّهٖۜ وَلَعَذَابُ
الْاٰخِرَةِ اَشَدُّ وَاَبْقٰى ﴿١٢٧﴾ اَفَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ اَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنَ
الْقُرُونِ يَمْشُونَ فٖى مَسَاكِنِهِمْۜ اِنَّ فٖى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِاُولِى النُّهٰى
﴿١٢٨﴾ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَكَانَ لِزَامًا وَاَجَلٌ مُسَمًّىۜ
﴿١٢٩﴾ فَاصْبِرْ عَلٰى مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ
الشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوبِهَاۚ وَمِنْ اٰنَٓائِ الَّيْلِ فَسَبِّحْ وَاَطْرَافَ النَّهَارِ
لَعَلَّكَ تَرْضٰى ﴿١٣٠﴾ وَلَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ اِلٰى مَا مَتَّعْنَا بِهٖٓ اَزْوَاجًا
مِنْهُمْ زَهْرَةَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا لِنَفْتِنَهُمْ فٖيهِۜ وَرِزْقُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَاَبْقٰى
﴿١٣١﴾ وَاْمُرْ اَهْلَكَ بِالصَّلٰوةِ وَاصْطَبِرْ عَلَيْهَاۜ لَا نَسْـَٔلُكَ رِزْقًاۜ نَحْنُ
نَرْزُقُكَۜ وَالْعَاقِبَةُ لِلتَّقْوٰى ﴿١٣٢﴾ وَقَالُوا لَوْلَا يَأْتٖينَا بِاٰيَةٍ مِنْ رَبِّهٖۜ
اَوَلَمْ تَأْتِهِمْ بَيِّنَةُ مَا فِى الصُّحُفِ الْاُولٰى ﴿١٣٣﴾ وَلَوْ اَنَّٓا اَهْلَكْنَاهُمْ
بِعَذَابٍ مِنْ قَبْلِهٖ لَقَالُوا رَبَّنَا لَوْلَٓا اَرْسَلْتَ اِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ
اٰيَاتِكَ مِنْ قَبْلِ اَنْ نَذِلَّ وَنَخْزٰى ﴿١٣٤﴾ قُلْ كُلٌّ مُتَرَبِّصٌ فَتَرَبَّصُواۚ
فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ اَصْحَابُ الصِّرَاطِ السَّوِيِّ وَمَنِ اهْتَدٰى ﴿١٣٥﴾

126. Şöyle buyurur (*Allah*): "Öyle idin! Sana âyetlerimiz geldi, ama onları unuttun; sen de bugün öylece unutuluyorsun."

127. Biz, israf eden (*aşırı giden*) ve rabbinin âyetlerine inanmayanı böyle cezalandırırız. Ahiret azabı elbette daha ağır ve kalıcıdır.

128. Kendilerinden önce nice çağ (*kuşak*)ları helâk etmemiz onları yola getirmedi mi? Oysa onların yurtlarında gezip tozuyorlar. Akıl sahipleri için elbette bunda nice âyat (*ibret*)ler vardır.

129. Eğer rabbinin geçmiş bir kelimesi (*hükmü*) ve belirtilen bir vade (*ömür süresi*) olmasaydı, elbette (*hemen cezalandırılmaları*) kaçınılmaz olurdu.

130. İmdi onların dediklerine sabret. Güneş doğmadan önce ve batmadan önce rabbini hamd ile tesbih et; gece saatlerinde ve gündüzün dolaylarında da tesbih et, ta ki hoşnutluğa erişesin.

131. Kendilerini denemek için onların bazı kesimlerini, dünya hayatının alayişi olarak içinde yaşattığımız (*refah*)a sakın iltifat etme! Rabbinin rızkı daha hayırlı ve kalıcıdır.

132. Ehlin (*ailen/ümmetin*)e namazı emret ve bu hususta sabırlı (*ısrarlı*) ol! Senden rızık (*peşinde koşmanı*) istemiyoruz; biz seni rızıklandırırız ve akıbet takva (*erbabı*)nındır.

133. "Bize rabbinden bir âyet (*mucize*) getirmeliydi!" dediler. Oysa onlara, ilk kitaplarda bulunanların apaçık kanıtı (*Kur'an*) gelmedi mi?

134. Eğer ondan önce onları azaba uğratarak helâk etseydik, mutlaka diyeceklerdi ki: "Rabbimiz, keşke bize bir elçi gönderseydin de rezil ve kepaze olmadan âyetlerine uysaydık!"

135. De ki: "Herkes beklemektedir, sizde bekleyin; nitekim dümdüz yolun sahipleri kimlermiş ve hidayete eren kimmiş yakında bileceksiniz!

EL-ENBİYÂ SÛRESİ[59]

سورة الأنبياء مكية وهي مائة واثنتا عشرة آية

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

اِقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ ف۪ي غَفْلَةٍ مُعْرِضُونَ ﴿١﴾
مَا يَأْت۪يهِمْ مِنْ ذِكْرٍ مِنْ رَبِّهِمْ مُحْدَثٍ اِلَّا اسْتَمَعُوهُ وَهُمْ
يَلْعَبُونَ ﴿٢﴾ لَاهِيَةً قُلُوبُهُمْ وَاَسَرُّوا النَّجْوَى الَّذ۪ينَ ظَلَمُوا
هَلْ هٰذَا اِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ اَفَتَأْتُونَ السِّحْرَ وَاَنْتُمْ تُبْصِرُونَ
﴿٣﴾ قَالَ رَبّ۪ي يَعْلَمُ الْقَوْلَ فِي السَّمَٓاءِ وَالْاَرْضِ وَهُوَ
السَّم۪يعُ الْعَل۪يمُ ﴿٤﴾ بَلْ قَالُٓوا اَضْغَاثُ اَحْلَامٍ بَلِ افْتَرٰيهُ
بَلْ هُوَ شَاعِرٌ فَلْيَأْتِنَا بِاٰيَةٍ كَمَٓا اُرْسِلَ الْاَوَّلُونَ ﴿٥﴾ مَٓا
اٰمَنَتْ قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْيَةٍ اَهْلَكْنَاهَا اَفَهُمْ يُؤْمِنُونَ ﴿٦﴾
وَمَٓا اَرْسَلْنَا قَبْلَكَ اِلَّا رِجَالًا نُوح۪ٓي اِلَيْهِمْ فَسْـَٔلُٓوا اَهْلَ
الذِّكْرِ اِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٧﴾ وَمَا جَعَلْنَاهُمْ جَسَدًا
لَا يَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَمَا كَانُوا خَالِد۪ينَ ﴿٨﴾ ثُمَّ صَدَقْنَاهُمُ
الْوَعْدَ فَاَنْجَيْنَاهُمْ وَمَنْ نَشَٓاءُ وَاَهْلَكْنَا الْمُسْرِف۪ينَ ﴿٩﴾
لَقَدْ اَنْزَلْنَٓا اِلَيْكُمْ كِتَابًا ف۪يهِ ذِكْرُكُمْ اَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٠﴾

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. İnsanların hesaba çekilmeleri (*zamanı*) yaklaştı; oysa gaflet içinde (*imandan*) yüz çeviriyorlar.

2. Kendilerine rablerinden gelen her yeni uyarıyı ancak oynayarak dinlediler;

3. Kalpleri de eğlenceye dalarak. Zalimlik edenler, "Bu (*adam*), düpedüz sizin gibi bir insan; böyle iken göz göre göre sihre mi gelecek (*itibar edecek*) siniz?" diye gizlice fısıldaştılar.

4. Şöyle dedi (*elçimiz*): "Rabbim, gökte ve yerde söylenen her sözü bilir ve O hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir!"

5. Bir de dediler ki:"Yok karmakarışık rüyalar (*görüyor*), yok onu (*Kur'an'ı*) kendisi uydurdu, yok o bir şairdir; yoksa bize, evvelki elçiler gibi bir âyet (*mucize*) getirsin!"

6. Kendilerinden önce helâk ettiğimiz ülkeler, (*mucizeleri gördükleri halde*) iman etmemişlerdi; böyle iken onlar mı iman edecekler?

7. Senden önce de ancak kendilerine vahyettiğimiz birtakım adamları elçi gönderdik. Eğer bilmiyorsanız, zikir ehline (*bilenlere*) sorun.

8. Onları, beslenme ihtiyacı olmayan birer ceset (*heykel*) yapmadık; ölümsüz de değildiler.

9. Sonra onlara (*yardım*) vaadimizi yerine getirdik; dolayısıyla onları ve dilediklerimizi kurtarıp, israf eden (*aşırı giden*)leri helâk ettik.

10. Andolsun, size, zikrinizi içeren (*sizden bahseden/onur kaynağınız olan*) bir kitap indirdik! Yoksa akletmiyor (*anlamıyor*) musunuz?

(59) Enbiyâ, peygamber demek olan "nebi"nin çoğul şeklidir. İslâm akidesinin vahdaniyet (tek tanrı inancı), risâlet (peygamberlik), ölümden sonra yeniden diriliş ve hesaba çekilme gibi önemli konularından ve peygamberlerin bu meyandaki mücadelesinden bahseden sûre, Mekke'de inmiş olup, 112 âyetten ibarettir.

وَكَمْ قَصَمْنَا مِنْ قَرْيَةٍ كَانَتْ ظَالِمَةً وَاَنْشَأْنَا بَعْدَهَا قَوْمًا اٰخَرٖينَ
﴿١١﴾ فَلَمَّا اَحَسُّوا بَأْسَنَا اِذَا هُمْ مِنْهَا يَرْكُضُونَ ﴿١٢﴾ لَا تَرْكُضُوا
وَارْجِعُوا اِلٰى مَا اُتْرِفْتُمْ فٖيهِ وَمَسَاكِنِكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْـَٔلُونَ ﴿١٣﴾
قَالُوا يَا وَيْلَنَا اِنَّا كُنَّا ظَالِمٖينَ ﴿١٤﴾ فَمَا زَالَتْ تِلْكَ دَعْوٰيهُمْ حَتّٰى
جَعَلْنَاهُمْ حَصٖيدًا خَامِدٖينَ ﴿١٥﴾ وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْاَرْضَ
وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعِبٖينَ ﴿١٦﴾ لَوْ اَرَدْنَا اَنْ نَتَّخِذَ لَهْوًا لَاتَّخَذْنَاهُ
مِنْ لَدُنَّا اِنْ كُنَّا فَاعِلٖينَ ﴿١٧﴾ بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَى الْبَاطِلِ
فَيَدْمَغُهُ فَاِذَا هُوَ زَاهِقٌ وَلَكُمُ الْوَيْلُ مِمَّا تَصِفُونَ ﴿١٨﴾ وَلَهُ مَنْ
فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَنْ عِنْدَهُ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهٖ
وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ ﴿١٩﴾ يُسَبِّحُونَ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ لَا يَفْتُرُونَ ﴿٢٠﴾
اَمِ اتَّخَذُوا اٰلِهَةً مِنَ الْاَرْضِ هُمْ يُنْشِرُونَ ﴿٢١﴾ لَوْ كَانَ فٖيهِمَا
اٰلِهَةٌ اِلَّا اللّٰهُ لَفَسَدَتَا فَسُبْحَانَ اللّٰهِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ
﴿٢٢﴾ لَا يُسْـَٔلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْـَٔلُونَ ﴿٢٣﴾ اَمِ اتَّخَذُوا
مِنْ دُونِهٖ اٰلِهَةً قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ هٰذَا ذِكْرُ مَنْ مَعِيَ وَذِكْرُ
مَنْ قَبْلٖي بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ الْحَقَّ فَهُمْ مُعْرِضُونَ ﴿٢٤﴾

11. Zalimlik eden nice memleketlerin belini kırdık ve ardından başka toplumlar inşa ettik.

12. Nitekim kahredici gücümüzü sezdiklerinde, birden oradan çarçabuk kaçıyorlardı.

13. Kaçmayın, içinde yüzdürüldüğünüz refaha ve meskenlerinize dönün; belki sizden (*soruna, çare bulmanız*) istenir.

14. "Vay halimize" dediler, "Gerçekten biz zalimlermişiz!"

15. Nitekim onların bu dava (*feryat*)ları, biçilmiş ekin (*gibi*) yere serilinceye dek sürüp gitti.

16. Biz göğü, yeri ve aralarında var olan her şeyi oyuncular olarak yaratmadık.

17. Bir eğlence edinmek isteseydik, elbette onu katımızdan edinirdik; eğer yapacak olsaydık (*öyle yapardık*).

18. Gerçek şu ki, biz hakkı batılın tepesine indiririz de beynini dağıtır, dolayısıyla birden yok oluverir ve sizin nitelendirmelerinizden ötürü vay halinize!

19. Göklerde ve yerdekilerin hepsi ancak O'nun (*kulu*)dur ve nezdinde bulunanlar, O'na ibadet etmekten alınmaz ve yorulmazlar.

20. Gece ve gündüz (*O'nu*) tenzih ederler; bıkmaz ve usanmazlar.

21. Yoksa yerden birtakım tanrılar edindiler de onlar mı (*kendilerini*) yeniden diriltecekler?

22. Eğer onlarda (*göklerde ve yerde*) Allah'tan başka tanrılar olsaydı, ikisinin de düzeni elbette bozulurdu. İmdi arşın rabbi (*sahibi*) Allah, onların nitelendirmelerinden münezzehtir.

23. Yaptığı hiçbir şeyden sorumlu tutulmaz ve onlar (*yaptıkları her şeyden*) sorumludurlar.

24. Yoksa O'nun dışında birtakım tanrılar mı edindiler? De ki: "Haydi delilinizi getirin! İşte maiyetimde bulunanların zikri (*Kur'an*) ve benden öncekilerin zikri (*Tevrat ve İncil*)!" Gerçek şu ki, onların pekçoğu hakikati bilmezler, dolayısıyla yüz çevirirler.

وَمَا اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ اِلَّا نُوحٖٓي اِلَيْهِ اَنَّهُ لَٓا اِلٰهَ
اِلَّٓا اَنَا فَاعْبُدُونِ ﴿٢٥﴾ وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمٰنُ وَلَدًا سُبْحَانَهُ
بَلْ عِبَادٌ مُكْرَمُونَ ﴿٢٦﴾ لَا يَسْبِقُونَهُ بِالْقَوْلِ وَهُمْ بِاَمْرِهٖ
يَعْمَلُونَ ﴿٢٧﴾ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ اَيْدٖيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يَشْفَعُونَ
اِلَّا لِمَنِ ارْتَضٰى وَهُمْ مِنْ خَشْيَتِهٖ مُشْفِقُونَ ﴿٢٨﴾ وَمَنْ
يَقُلْ مِنْهُمْ اِنّٖٓي اِلٰهٌ مِنْ دُونِهٖ فَذٰلِكَ نَجْزٖيهِ جَهَنَّمَ كَذٰلِكَ
نَجْزِي الظَّالِمٖينَ ﴿٢٩﴾ اَوَلَمْ يَرَ الَّذٖينَ كَفَرُوٓا اَنَّ السَّمٰوَاتِ
وَالْاَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنَاهُمَا وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَٓاءِ كُلَّ شَيْءٍ
حَيٍّ اَفَلَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٠﴾ وَجَعَلْنَا فِي الْاَرْضِ رَوَاسِيَ اَنْ
تَمٖيدَ بِهِمْ وَجَعَلْنَا فٖيهَا فِجَاجًا سُبُلًا لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿٣١﴾
وَجَعَلْنَا السَّمَٓاءَ سَقْفًا مَحْفُوظًا وَهُمْ عَنْ اٰيَاتِهَا مُعْرِضُونَ
﴿٣٢﴾ وَهُوَ الَّذٖي خَلَقَ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ
كُلٌّ فٖي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ﴿٣٣﴾ وَمَا جَعَلْنَا لِبَشَرٍ مِنْ قَبْلِكَ
الْخُلْدَ اَفَاِئِنْ مِتَّ فَهُمُ الْخَالِدُونَ ﴿٣٤﴾ كُلُّ نَفْسٍ ذَٓائِقَةُ
الْمَوْتِ وَنَبْلُوكُمْ بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً وَاِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ﴿٣٥﴾

25. Senden önce gönderdiğimiz her bir elçiye de, "Benden başka hiçbir tanrı yoktur; dolayısıyla bana ibadet (*kulluk*) edin!" diye vahyettik.

26. "Rahman, (*melekleri*) çocuk edindi" dediler. O, (*eşten ve çocuktan*) münezzehtir! Gerçek şu ki (*onlar*), birtakım değerli kullardır.

27. Sözünün önüne geçmezler ve emri uyarınca hareket ederler.

28. Önleri ve arkalarındaki (*yapacakları ve yaptıkları*) her şeyi bilir, O'nun hoşnut olduğu kişiye ancak şefaat ederler ve haşyet (*heybet*)inden ötürü tir tir titrerler.

29. İçlerinden her kim, "Ben, O'nun dışında tanrıyım" dese, işte onu cehennemle cezalandırırız! Biz, zalimleri de böyle cezalandıracağız.

30. Küfre saplananlar, gökler ve yer bitişikken onları ayırdığımızı ve her canlıyı sudan yarattığımızı bilmediler mi? Böyle iken inanmıyorlar mı?

31. Onları sarsmasın diye yeryüzünde oturaklı dağlar kurduk ve orada geniş yollar açtık; ta ki hidayet bulsun (*maksatlarına kolayca ulaşsın*)lar.

32. Göğü de korunan bir tavan yaptık; halbuki onlar, onun âyetlerinden yüz çeviriyorlar.

33. Gece ve gündüzü, güneş ve ayı yaratan O'dur; her biri bir yörüngede yüzmektedir.

34. Senden önce hiçbir insanı ölümsüz yapmadık; artık sen ölürsen, onlar ölümsüz müdürler?

35. Her nefis (*canlı varlık*), ölümü tadacaktır! Bir imtihan olarak sizi şerle de hayırla da deneriz ve dönüşünüz mutlaka bizedir.

وَاِذَا رَاٰكَ الَّذٖينَ كَفَرُوا اِنْ يَتَّخِذُونَكَ اِلَّا هُزُوًاۜ اَهٰذَا
الَّذٖي يَذْكُرُ اٰلِهَتَكُمْۚ وَهُمْ بِذِكْرِ الرَّحْمٰنِ هُمْ كَافِرُونَ
﴿٣٦﴾ خُلِقَ الْاِنْسَانُ مِنْ عَجَلٍۜ سَاُورٖيكُمْ اٰيَاتٖي فَلَا
تَسْتَعْجِلُونِ ﴿٣٧﴾ وَيَقُولُونَ مَتٰى هٰذَا الْوَعْدُ اِنْ كُنْتُمْ
صَادِقٖينَ ﴿٣٨﴾ لَوْ يَعْلَمُ الَّذٖينَ كَفَرُوا حٖينَ لَا يَكُفُّونَ
عَنْ وُجُوهِهِمُ النَّارَ وَلَا عَنْ ظُهُورِهِمْ وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ
﴿٣٩﴾ بَلْ تَأْتٖيهِمْ بَغْتَةً فَتَبْهَتُهُمْ فَلَا يَسْتَطٖيعُونَ
رَدَّهَا وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ ﴿٤٠﴾ وَلَقَدِ اسْتُهْزِئَ بِرُسُلٍ
مِنْ قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذٖينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا بِهٖ
يَسْتَهْزِؤُنَ ﴿٤١﴾ قُلْ مَنْ يَكْلَؤُكُمْ بِالَّيْلِ وَالنَّهَارِ مِنَ
الرَّحْمٰنِۜ بَلْ هُمْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِمْ مُعْرِضُونَ ﴿٤٢﴾ اَمْ
لَهُمْ اٰلِهَةٌ تَمْنَعُهُمْ مِنْ دُونِنَاۜ لَا يَسْتَطٖيعُونَ نَصْرَ
اَنْفُسِهِمْ وَلَا هُمْ مِنَّا يُصْحَبُونَ ﴿٤٣﴾ بَلْ مَتَّعْنَا هٰٓؤُلَٓاءِ
وَاٰبَٓاءَهُمْ حَتّٰى طَالَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُۜ اَفَلَا يَرَوْنَ اَنَّا نَأْتِي
الْاَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ اَطْرَافِهَاۜ اَفَهُمُ الْغَالِبُونَ ﴿٤٤﴾

36. Küfre saplananlar seni gördüklerinde, “Tanrılarınıza dil uzatan bu mu?” diyerek seni alaya alırlar. Onlar, (*Allah yerine*) Rahmân'ın anılmasını da kesinlikle yadırgayanlardır.

37. İnsan tezcanlı yaratıldı; size (*azap*) âyetlerimi göstereceğim; artık benden acele istemeyin!

38. Diyorlar ki: “Bu vaat (*tehdit*) ne zaman (*gerçekleşecek*)? Doğru iseniz... (*bir tarih belirtin.*)”

39. Küfre saplananlar, ateşi yüzlerinden ve sırtlarından savamıyacakları ve kendilerine arka çıkılmayacağı zamanı bilselerdi... (*bu denli aceleci olmazlardı.*)

40. Gerçek şu ki, başlarına ansızın gelip, onları şaşkına çevirecektir. Artık onu reddetmeye güçleri yetmez; kendilerine de mühlet verilmez.

41. Andolsun, senden önce de elçilerle alay edildi; ancak onlarla alay edenleri, alay konusu yaptıkları şey (*azap*) kuşatıverdi!

42. De ki: “Gece ve gündüz Rahmân'(*ın azabın*)dan sizi kim koruyor?” Gerçek şu ki onlar, rablerinin zikri (*vahyi/ibadeti*)nden yüz çevirenlerdir.

43. Yoksa bizim dışımızda, kendilerini (*tehlikelere karşı*) savunacak tanrıları mı vardır? Oysa onlar kendilerine bile yardım edemezler, bizden de bir musahabe (*alaka/destek*) görmezler.

44. Gerçek şu ki, onları ve atalarını yaşattık; nihayet ömürleri uzayıp gitti. İmdi bizim topraklarına gelip, uçlarından eksilttiği (*fethettiği*)mizi görmezler mi? Böyle iken üstün olanlar onlar mıdır?

قُلْ اِنَّمَٓا اُنْذِرُكُمْ بِالْوَحْيِۘ وَلَا يَسْمَعُ الصُّمُّ الدُّعَٓاءَ اِذَا مَا
يُنْذَرُونَ ﴿٤٥﴾ وَلَئِنْ مَسَّتْهُمْ نَفْحَةٌ مِنْ عَذَابِ رَبِّكَ لَيَقُولُنَّ
يَا وَيْلَنَٓا اِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٤٦﴾ وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ
لِيَوْمِ الْقِيٰمَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْـًٔاۜ وَاِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ
مِنْ خَرْدَلٍ اَتَيْنَا بِهَاۜ وَكَفٰى بِنَا حَاسِبِينَ ﴿٤٧﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَا
مُوسٰى وَهٰرُونَ الْفُرْقَانَ وَضِيَٓاءً وَذِكْرًا لِلْمُتَّقِينَۙ ﴿٤٨﴾
اَلَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ وَهُمْ مِنَ السَّاعَةِ مُشْفِقُونَ
﴿٤٩﴾ وَهٰذَا ذِكْرٌ مُبَارَكٌ اَنْزَلْنَاهُۜ اَفَاَنْتُمْ لَهُ مُنْكِرُونَ ﴿٥٠﴾
وَلَقَدْ اٰتَيْنَٓا اِبْرٰهٖيمَ رُشْدَهُ مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا بِهٖ عَالِمِينَۚ ﴿٥١﴾ اِذْ
قَالَ لِاَبٖيهِ وَقَوْمِهٖ مَا هٰذِهِ التَّمَاثٖيلُ الَّتٖٓى اَنْتُمْ لَهَا عَاكِفُونَ
﴿٥٢﴾ قَالُوا وَجَدْنَٓا اٰبَٓاءَنَا لَهَا عَابِدٖينَ ﴿٥٣﴾ قَالَ لَقَدْ كُنْتُمْ
اَنْتُمْ وَاٰبَٓاؤُكُمْ فٖى ضَلَالٍ مُبٖينٍ ﴿٥٤﴾ قَالُٓوا اَجِئْتَنَا بِالْحَقِّ
اَمْ اَنْتَ مِنَ اللَّاعِبٖينَ ﴿٥٥﴾ قَالَ بَلْ رَبُّكُمْ رَبُّ السَّمٰوَاتِ
وَالْاَرْضِ الَّذٖى فَطَرَهُنَّۘ وَاَنَا۬ عَلٰى ذٰلِكُمْ مِنَ الشَّاهِدٖينَ
﴿٥٦﴾ وَتَاللّٰهِ لَاَكٖيدَنَّ اَصْنَامَكُمْ بَعْدَ اَنْ تُوَلُّوا مُدْبِرٖينَ ﴿٥٧﴾

45. De ki: "Sizi ancak vahiyle uyarıyorum; ama sağırlar, uyarıldıklarında çağrıyı işitmezler."

46. Andolsun, onlara rabbinin azabından bir esinti dokunsa, "Vay halimize, gerçekten biz zalimlermişiz!" diyecekleri kesindir.

47. Kıyamet günü için adalet terazilerini kuracağız, dolayısıyla hiç kimseye hiçbir şekilde haksızlık edilmeyecek ve (*yapılan iş*) bir hardal tanesi ağırlığınca dahi olsa, onu (*tartıya*) getireceğiz. Biz, hesap görenler olarak yeteriz!

48. Andolsun, Musa ve Harun'a furkanı (*hakkı batıldan ayıran Tevrat'ı*), takva sahiplerine bir ışık ve öğüt kaynağı olarak verdik!

49. Rablerinden gıyaben korkan (*takvalı*)lara ki onlar, o saat (*kıyamet*)ten de elbette çekinenlerdir.

50. Bu (*Kur'an*) da indirdiğimiz mübarek bir öğüttür; böyle iken siz onu inkâr mı ediyorsunuz?

51. Andolsun, daha önce de İbrahim'e rüştünü vermiştik ve elbette biz onu(*n durumunu*) bilenlerdik!

52. Hani babasına ve toplumuna, "Tapınıp durduğunuz şu heykeller nedir?" diye sormuştu.

53. "Atalarımızı onlara tapar bulduk" dediler.

54. "Andolsun!" dedi, "Siz de atalarınız da apaçık bir dalâlettesiniz."

55. Dediler ki: "Bize gerçeği mi getirdin (*söyledin*), yoksa sen oyunbazlardan mısın?"

56. Şöyle dedi (*İbrahim*): "Gerçek şu ki rabbiniz, göklerin ve yerin rabbi (*sahibi*), onları yaratandır ve ben buna şahitlik edenlerdenim!"

57. Üstelik, "Tallahi!" (*dedi içinden*), "Siz dönüp gittikten sonra, putlarınıza mutlaka bir oyun oynayacağım!"

فَجَعَلَهُمْ جُذَاذًا اِلَّا كَبِيرًا لَهُمْ لَعَلَّهُمْ اِلَيْهِ يَرْجِعُونَ ﴿٥٨﴾
قَالُوا مَنْ فَعَلَ هٰذَا بِاٰلِهَتِنَا اِنَّهُ لَمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٩﴾ قَالُوا
سَمِعْنَا فَتًى يَذْكُرُهُمْ يُقَالُ لَهُ اِبْرٰهِيمُ ﴿٦٠﴾ قَالُوا فَأْتُوا
بِهِ عَلٰى اَعْيُنِ النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَشْهَدُونَ ﴿٦١﴾ قَالُوا ءَاَنْتَ
فَعَلْتَ هٰذَا بِاٰلِهَتِنَا يَا اِبْرٰهِيمُ ﴿٦٢﴾ قَالَ بَلْ فَعَلَهُ كَبِيرُهُمْ
هٰذَا فَسْـَٔلُوهُمْ اِنْ كَانُوا يَنْطِقُونَ ﴿٦٣﴾ فَرَجَعُوا اِلٰى
اَنْفُسِهِمْ فَقَالُوا اِنَّكُمْ اَنْتُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٦٤﴾ ثُمَّ نُكِسُوا
عَلٰى رُؤُسِهِمْ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا هٰؤُلَاءِ يَنْطِقُونَ ﴿٦٥﴾ قَالَ
اَفَتَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مَا لَا يَنْفَعُكُمْ شَيْـًٔا وَلَا يَضُرُّكُمْ
﴿٦٦﴾ اُفٍّ لَكُمْ وَلِمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ اَفَلَا تَعْقِلُونَ
﴿٦٧﴾ قَالُوا حَرِّقُوهُ وَانْصُرُوا اٰلِهَتَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ
﴿٦٨﴾ قُلْنَا يَا نَارُ كُونِى بَرْدًا وَسَلَامًا عَلٰى اِبْرٰهِيمَ ﴿٦٩﴾
وَاَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْاَخْسَرِينَ ﴿٧٠﴾ وَنَجَّيْنَاهُ
وَلُوطًا اِلَى الْاَرْضِ الَّتِى بَارَكْنَا فِيهَا لِلْعَالَمِينَ ﴿٧١﴾ وَوَهَبْنَا
لَهُ اِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً وَكُلًّا جَعَلْنَا صَالِحِينَ ﴿٧٢﴾

58. Nitekim onları kırıp döktü; ancak en büyüğüne dokunmadı, ta ki ona başvursunlar.

59. "Tanrılarımıza bunu kim yaptıysa, kesinlikle o zalimlerdendir" dediler.

60. Dediler ki: "Onlara dil uzatan bir genç duyduk, adı İbrahim imiş!"

61. "O halde" dediler, "Onu halkın gözü önüne getirin, ta ki (*aleyhinde*) tanıklık etsinler."

62. "Ey İbrahim!" dediler, "Tanrılarımıza bunu sen mi yaptın?"

63. "Gerçek şu ki" dedi (*İbrahim*), "Bunu şu büyükleri yapmıştır; yine de kendilerine sorun, eğer konuşuyorlarsa (*failin kim olduğunu size söylerler*)."

64. Bir an kendilerine gelip, "Siz, kesinlikle siz zalimlersiniz!" dediler.

65. Sonra tepetakla edildiler: "Bunların konuşmadıklarını pekâlâ bilmektesin!" (*dediler.*)

66. Şöyle dedi (*İbrahim*): "O halde size hiçbir yararı ve zararı olmayan şeylere mi Allah'ın dışında tapıyorsunuz?

67. Size de Allah'ın dışında taptıklarınıza da yuh olsun! Hem siz aklınızı kullanmaz mısınız?"

68. "Onu cayır cayır yakıp, tanrılarınıza arka çıkın; eğer yapacaksanız (*böyle yapın*)!" dediler.

69. "Ey ateş" buyurduk, "İbrahim'e serinlik ve esenlik ol!"

70. Ona düzen kurmak istediler, ama biz onları en ağır hüsrana uğrattık.

71. Onu ve Lut'u kurtarıp, alemler için bereketli kıldığımız yere (*Şam yöresine*) ulaştırdık.

72. Ona (*oğlu*) İshak'ı, fazladan da (*torunu*) Yakub'u bahşettik; hepsini salih (*iyi kişi*)ler kıldık.

وَجَعَلْنَاهُمْ اَئِمَّةً يَهْدُونَ بِاَمْرِنَا وَاَوْحَيْنَا اِلَيْهِمْ فِعْلَ
الْخَيْرَاتِ وَاِقَامَ الصَّلٰوةِ وَاِيتَاءَ الزَّكٰوةِ وَكَانُوا لَنَا عَابِدِينَ
﴿٧٣﴾ وَلُوطًا اٰتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْقَرْيَةِ الَّتِى
كَانَتْ تَعْمَلُ الْخَبَٓائِثَ اِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ فَاسِقِينَ
﴿٧٤﴾ وَاَدْخَلْنَاهُ فِى رَحْمَتِنَا اِنَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٧٥﴾
وَنُوحًا اِذْ نَادٰى مِنْ قَبْلُ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ فَنَجَّيْنَاهُ وَاَهْلَهُ مِنَ
الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿٧٦﴾ وَنَصَرْنَاهُ مِنَ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا
بِاٰيَاتِنَا اِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ فَاَغْرَقْنَاهُمْ اَجْمَعِينَ ﴿٧٧﴾
وَدَاوُدَ وَسُلَيْمٰنَ اِذْ يَحْكُمَانِ فِى الْحَرْثِ اِذْ نَفَشَتْ فِيهِ
غَنَمُ الْقَوْمِ وَكُنَّا لِحُكْمِهِمْ شَاهِدِينَ ﴿٧٨﴾ فَفَهَّمْنَاهَا
سُلَيْمٰنَ وَكُلًّا اٰتَيْنَا حُكْمًا وَعِلْمًا وَسَخَّرْنَا مَعَ دَاوُدَ
الْجِبَالَ يُسَبِّحْنَ وَالطَّيْرَ وَكُنَّا فَاعِلِينَ ﴿٧٩﴾ وَعَلَّمْنَاهُ
صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَكُمْ لِتُحْصِنَكُمْ مِنْ بَأْسِكُمْ فَهَلْ اَنْتُمْ
شَاكِرُونَ ﴿٨٠﴾ وَلِسُلَيْمٰنَ الرِّيحَ عَاصِفَةً تَجْرِى بِاَمْرِهِ اِلَى
الْاَرْضِ الَّتِى بَارَكْنَا فِيهَا وَكُنَّا بِكُلِّ شَيْءٍ عَالِمِينَ ﴿٨١﴾

73. Onları, emrimiz uyarınca doğru yolu gösteren önderler yaptık. Onlara hayırlı işler yapmayı, namazı dosdoğru kılmayı ve zekâtı vermeyi vahyettik. Onlar yalnız bize ibadet (*kulluk*) edenlerdi.

74. Lut'a da hüküm (*hikmet/peygamberlik*) ve ilim verdik ve onu, iğrenç işler çeviren ülkeden kurtardık. Gerçekten onlar, sapkınlık eden çok kötü bir toplumdular.

75. Onu rahmetimize dahil ettik; çünkü o salih (*iyi*)lerdendi.

76. Daha önce de nida (*dua*) ettiğinde Nuh'a icabet etmiş; dolayısıyla onu ve ailesini o çok büyük facia (*tufan*)dan kurtarmıştık.

77. Ona, âyetlerimizi yalanlayan topluma karşı yardım ettik. Gerçekten onlar, kötü bir toplum idiler; dolayısıyla hepsini suda boğduk.

78. Davud'u ve Süleyman'ı da (*lütfumuza dahil ettik*). Hani (*telef edilen*) ekin hakkında hüküm veriyorlardı; şöyle ki kavmin (*başıboş bırakılan*) davarları geceleyin onda yayılmıştı ve verdikleri hükme biz de tanık olmuştuk.

79. Nitekim onu (*ekin davasını*) Süleyman'a biz kavrattık. Her birine hüküm ve ilim verdik. Dağları ve kuşları Davud'la beraber tesbih etmeye boyun eğdirdik. Biz (*dilediğimizi*) yapanlarız!

80. Ona, sizin için zırh yapma sanatını da öğrettik ki, savaşlarınızda sizi (*düşman darbelerinden*) korusun. Böyle iken siz şükredenler misiniz?

81. Süleyman'a da kasırga halinde esen rüzgârı (*boyun eğdirdik*); bereketli kıldığımız yere (*Şam yöresine*) onun emriyle akıp gidiyor (*esiyor*)du ve elbette biz, her şeyi bilenleriz.

وَمِنَ الشَّيَاطِينِ مَنْ يَغُوصُونَ لَهُ وَيَعْمَلُونَ عَمَلًا
دُونَ ذٰلِكَ وَكُنَّا لَهُمْ حَافِظِينَ ﴿٨٢﴾ وَاَيُّوبَ اِذْ نَادٰى
رَبَّهُ اَنّ۪ي مَسَّنِيَ الضُّرُّ وَاَنْتَ اَرْحَمُ الرَّاحِم۪ينَ ﴿٨٣﴾
فَاسْتَجَبْنَا لَهُ فَكَشَفْنَا مَا بِه۪ مِنْ ضُرٍّ وَاٰتَيْنَاهُ اَهْلَهُ
وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنْ عِنْدِنَا وَذِكْرٰى لِلْعَابِد۪ينَ
﴿٨٤﴾ وَاِسْمٰع۪يلَ وَاِدْر۪يسَ وَذَا الْكِفْلِ كُلٌّ مِنَ
الصَّابِر۪ينَ ﴿٨٥﴾ وَاَدْخَلْنَاهُمْ ف۪ي رَحْمَتِنَا اِنَّهُمْ مِنَ
الصَّالِح۪ينَ ﴿٨٦﴾ وَذَا النُّونِ اِذْ ذَهَبَ مُغَاضِبًا فَظَنَّ اَنْ
لَنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ فَنَادٰى فِي الظُّلُمَاتِ اَنْ لَٓا اِلٰهَ اِلَّٓا اَنْتَ
سُبْحَانَكَ اِنّ۪ي كُنْتُ مِنَ الظَّالِم۪ينَ ﴿٨٧﴾ فَاسْتَجَبْنَا
لَهُ وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْغَمِّ وَكَذٰلِكَ نُنْجِي الْمُؤْمِن۪ينَ ﴿٨٨﴾
وَزَكَرِيَّا اِذْ نَادٰى رَبَّهُ رَبِّ لَا تَذَرْن۪ي فَرْدًا وَاَنْتَ
خَيْرُ الْوَارِث۪ينَ ﴿٨٩﴾ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَوَهَبْنَا لَهُ يَحْيٰى
وَاَصْلَحْنَا لَهُ زَوْجَهُ اِنَّهُمْ كَانُوا يُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ
وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا وَرَهَبًا وَكَانُوا لَنَا خَاشِع۪ينَ ﴿٩٠﴾

82. Onun için dalgıçlık yapan, başka işler de gören şeytanları (*ona boyun eğdirdik*) ve onları gözetim altında tutanlar elbette bizdik.

83. Eyyub'u da (*rahmetimize dahil ettik*). Hani rabbine "Başıma bu dert geldi ve sen erham'ür-râhimîn (*merhametlilerin en merhametlisisin*)!" diye seslenmiş (*niyaz etmiş*)ti.

84. Biz de kendisine icabet edip, bütün derdini kaldırdık ve ona, tarafımızdan bir rahmet ve kulluk edenlere bir anektod olarak ailesini ve onlarla birlikte bir misli fazlasını verdik.

85. İsmail, İdris ve Zülkifl'i de... Herbiri sabreden (*zorluklara göğüs geren*)lerdendi.

86. Onları rahmetimize dahil ettik; çünkü salih (*iyi*)lerdendiler.

87. Zünnun (*Yunus*)'u da... Hani (*kavmine*) öfkelenerek çekip gitmiş, üstelik kendisini asla dara düşürmeyeceğimizi sanmıştı. Derken karanlıklar içinde (*balığın karnında*), "Senden başka hiçbir tanrı yoktur, seni tenzih ederim; kesinlikle ben zalimlerdenim!" diye seslendi (*niyaz etti*).

88. Biz de kendisine icabet edip, güç durumdan onu kurtardık; mü'minleri de böyle kurtarırız.

89. Zekeriya'yı da... Hani, "Ey rabbim, beni kimsesiz (*zürriyetsiz*) bırakma ve sen vârislerin en hayırlısısın!" diye rabbine seslenmiş (*niyaz etmiş*)ti.

90. Ona da icabet edip, kendisine (*oğlu*) Yahya'yı bahşettik; eşini de (*yaşlı ve kısırken gebeliğe*) elverişli duruma getirdik. Çünkü onlar, hayırlara koşarlar; (*rızamızı*) umarak ve (*gazabımızdan*) korkarak bize dua (*kulluk*) ederler ve bize karşı huşu' (*derin saygı*) duyarlardı.

وَالَّتِي اَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهَا مِنْ رُوحِنَا
وَجَعَلْنَاهَا وَابْنَهَا اٰيَةً لِلْعَالَمِينَ ﴿٩١﴾ اِنَّ هٰذِهِ اُمَّتُكُمْ
اُمَّةً وَاحِدَةً وَاَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونِ ﴿٩٢﴾ وَتَقَطَّعُوا
اَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ كُلٌّ اِلَيْنَا رَاجِعُونَ ﴿٩٣﴾ فَمَنْ يَعْمَلْ
مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا كُفْرَانَ لِسَعْيِهِ وَاِنَّا
لَهُ كَاتِبُونَ ﴿٩٤﴾ وَحَرَامٌ عَلٰى قَرْيَةٍ اَهْلَكْنَاهَا اَنَّهُمْ لَا
يَرْجِعُونَ ﴿٩٥﴾ حَتّٰى اِذَا فُتِحَتْ يَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ
وَهُمْ مِنْ كُلِّ حَدَبٍ يَنْسِلُونَ ﴿٩٦﴾ وَاقْتَرَبَ الْوَعْدُ
الْحَقُّ فَاِذَا هِيَ شَاخِصَةٌ اَبْصَارُ الَّذِينَ كَفَرُوا يَا
وَيْلَنَا قَدْ كُنَّا فِي غَفْلَةٍ مِنْ هٰذَا بَلْ كُنَّا ظَالِمِينَ
﴿٩٧﴾ اِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ حَصَبُ
جَهَنَّمَ اَنْتُمْ لَهَا وَارِدُونَ ﴿٩٨﴾ لَوْ كَانَ هٰؤُلَاءِ اٰلِهَةً
مَا وَرَدُوهَا وَكُلٌّ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٩٩﴾ لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ
وَهُمْ فِيهَا لَا يَسْمَعُونَ ﴿١٠٠﴾ اِنَّ الَّذِينَ سَبَقَتْ
لَهُمْ مِنَّا الْحُسْنٰى اُولٰئِكَ عَنْهَا مُبْعَدُونَ ﴿١٠١﴾

91. İffetini koruyan dişiyi (*Meryem'i*) de... îmdi on(*un döl-yatağın*)a ruhumuzdan üfledik ve onu da oğlunu da alemlere bir âyet (*mucize*) yaptık.

92. İşte bu, tek bir ümmet (*millet*) olarak sizin ümmetinizdir; ben de rabbinizim; artık bana ibadet (*kulluk*) edin!

93. Ancak işleri (*ümmet birliği*)ni aralarında paramparça ettiler. Hepsi, mutlaka bize dönecektir.

94. İmdi mü'min olarak kim salih amel (*yararlı iş*)ler yaparsa, emeği asla inkâr (*zayi*) edilmez; çünkü biz, onu (*harcanan emeği*) yazanlarız.

95. Helâkine kesin hükmettiğimiz ülke halkına (*kurtuluş*) haramdır; çünkü (*dalâletlerinden*) dönmezler.

96. Nihayet Ye'cuc ve Me'cuc(*un önü*) açılıp da her tepeden akın ettiklerinde,

97. Ve gerçek vaat (*kıyamet*) yaklaştığında, küfre saplananların gözleri birden yuvalarından fırlar: "Vay halimize" (*derler*), "Biz bundan kesinlikle gafildik, daha doğrusu zalimdik!"

98. Siz ve Allah'ın dışında taptıklarınız cehennem yakıtısınız; elbette ona gireceksiniz!

99. Eğer şu (*tapıla*)nlar tanrı olsalardı, oraya girmezlerdi. Hepsi de orada temellidirler.

100. Elbette orada bir iniltileri vardır ve orada (*başka şey*) işitmezler.

101. Önceden kendilerine tarafımızdan en güzel mükâfat (*cennet sözü*) verilmiş olanlara gelince, işte onlar oradan uzak tutulurlar!

لَا يَسْمَعُونَ حَسٖيسَهَاۚ وَهُمْ فٖي مَا اشْتَهَتْ اَنْفُسُهُمْ
خَالِدُونَۚ ﴿١٠٢﴾ لَا يَحْزُنُهُمُ الْفَزَعُ الْاَكْبَرُ وَتَتَلَقّٰيهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ
هٰذَا يَوْمُكُمُ الَّذٖي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿١٠٣﴾ يَوْمَ نَطْوِي السَّمَٓاءَ
كَطَيِّ السِّجِلِّ لِلْكُتُبِؕ كَمَا بَدَاْنَٓا اَوَّلَ خَلْقٍ نُعٖيدُهُؕ وَعْدًا
عَلَيْنَاؕ اِنَّا كُنَّا فَاعِلٖينَ ﴿١٠٤﴾ وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ
بَعْدِ الذِّكْرِ اَنَّ الْاَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ ﴿١٠٥﴾
اِنَّ فٖي هٰذَا لَبَلَاغًا لِقَوْمٍ عَابِدٖينَؕ ﴿١٠٦﴾ وَمَٓا اَرْسَلْنَاكَ اِلَّا
رَحْمَةً لِلْعَالَمٖينَ ﴿١٠٧﴾ قُلْ اِنَّمَا يُوحٰٓى اِلَيَّ اَنَّمَٓا اِلٰهُكُمْ
اِلٰهٌ وَاحِدٌۚ فَهَلْ اَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿١٠٨﴾ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ اٰذَنْتُكُمْ
عَلٰى سَوَٓاءٍۜ وَاِنْ اَدْرٖٓي اَقَرٖيبٌ اَمْ بَعٖيدٌ مَا تُوعَدُونَ ﴿١٠٩﴾
اِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ مِنَ الْقَوْلِ وَيَعْلَمُ مَا تَكْتُمُونَ ﴿١١٠﴾ وَاِنْ
اَدْرٖي لَعَلَّهُ فِتْنَةٌ لَكُمْ وَمَتَاعٌ اِلٰى حٖينٍ ﴿١١١﴾ قَالَ رَبِّ احْكُمْ
بِالْحَقِّؕ وَرَبُّنَا الرَّحْمٰنُ الْمُسْتَعَانُ عَلٰى مَا تَصِفُونَ ﴿١١٢﴾

سُورَةُ الْحَجِّ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ ثَمَانٌ وَسَبْعُونَ اٰيَةً

102. Uğultusunu dahi duymazlar ve onlar, canlarının çektiği nimetler içinde temellidirler.

103. O en büyük panik (*cehennem korkusu*) onları tasalandırmaz ve melekler, "İşte bu, size vaat edilen (*ödül*) gününüzdür!" diyerek kendilerini karşılarlar.

104. Göğü, yazılı evrakı dürer gibi durduğumuz gün, üstlendiğimiz bir vaat olarak halkı (*yaratıkları*), ilkin yarattığımız gibi (*hayata*) iade ederiz. Kesinlikle biz, (*vaat ettiğimizi*) yapanlarız.

105. Andolsun, Zikir'den (*Tevrat'tan*) sonra Zebur'da da o yer (*yeryüzü/cennet*)e salih kullarımın varis olacaklarını yazdık!

106. Kuşkusuz bunda, (*bize*) kulluk eden topluma bir tebliğ (*bildirim*) vardır.

107. Seni alemlere sırf rahmet olarak gönderdik.

108. De ki: "Tanrınızın ancak tek bir tanrı olduğu bana vahyediliyor; artık siz de (*bu vahye uyup*) müslüman olmalısınız?"

109. Eğer yüz çevirirlerse, de ki: "Hepinize eşit biçimde (*gerçeği*) duyurdum ve size ihtar edilen (*azap/kıyamet*)in yakın mı, yoksa uzak mı olduğunu bilmiyorum.

110. Kuşkusuz O (*Allah*), açıktan söylenenleri de bilir, kettiğiniz her şeyi de bilir.

111. Bilemiyorum, belki o (*erteleme*), sizi denemek ve bir süreye kadar yaşatmak içindir."

112. Üstelik (*elçimiz*) dedi ki: "Rabbim, (*benimle kavmim arasında*) hakkaniyetle hüküm ver! Rabbimiz Rahman, sizin nitelendirmelerinize karşı yardımına başvurulandır."

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ
يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمْۚ اِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظ۪يمٌ
﴿١﴾ يَوْمَ تَرَوْنَهَا تَذْهَلُ كُلُّ مُرْضِعَةٍ عَمَّٓا اَرْضَعَتْ وَتَضَعُ
كُلُّ ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا وَتَرَى النَّاسَ سُكَارٰى وَمَا هُمْ
بِسُكَارٰى وَلٰكِنَّ عَذَابَ اللّٰهِ شَد۪يدٌ ﴿٢﴾ وَمِنَ النَّاسِ
مَنْ يُجَادِلُ فِي اللّٰهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّبِعُ كُلَّ شَيْطَانٍ مَر۪يدٍ
﴿٣﴾ كُتِبَ عَلَيْهِ اَنَّهُ مَنْ تَوَلَّاهُ فَاَنَّهُ يُضِلُّهُ وَيَهْد۪يهِ اِلٰى
عَذَابِ السَّع۪يرِ ﴿٤﴾ يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ اِنْ كُنْتُمْ ف۪ي رَيْبٍ
مِنَ الْبَعْثِ فَاِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ
مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ مِنْ مُضْغَةٍ مُخَلَّقَةٍ وَغَيْرِ مُخَلَّقَةٍ لِنُبَيِّنَ
لَكُمْۜ وَنُقِرُّ فِي الْاَرْحَامِ مَا نَشَٓاءُ اِلٰٓى اَجَلٍ مُسَمًّى ثُمَّ
نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُٓوا اَشُدَّكُمْۚ وَمِنْكُمْ مَنْ يُتَوَفّٰى
وَمِنْكُمْ مَنْ يُرَدُّ اِلٰٓى اَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِنْ بَعْدِ
عِلْمٍ شَيْـٔاًۜ وَتَرَى الْاَرْضَ هَامِدَةً فَاِذَٓا اَنْزَلْنَا عَلَيْهَا
الْمَٓاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ وَاَنْبَتَتْ مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَه۪يجٍ ﴿٥﴾

EL-HACC SÛRESİ(60)

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Ey insanlar, rabbinize karşı takvalı olun (*azabından sakının*); çünkü o saat (*kıyamet*)in depremi çok büyük bir olaydır!

2. Onu gördüğünüz gün, her emzikli emzirdiği (*bebeği*)ni unutur, her hamile düşük yapar ve insanları sarhoş görürsün; oysa sarhoş değildirler ve fakat Allah'ın azabı çok şiddetlidir.

3. İnsanların kimi, Allah hakkında hiç bilmeden tartışır ve herbir serkeş şeytana uyar.

4. Onun hakkında ise, kim ona yandaşlık ederse, kuşkusuz onu dalâlete sürükler ve alevler saçan ateşin azabına iletir diye yazılmıştır.

5. Ey insanlar, eğer yeniden diriltilmekten kuşkuda iseniz, sizi topraktan, sonra nutfe (*meni*)-den, sonra alaka (*döllenmiş yumurta*)dan, sonra yaratılışı belirli belirsiz bir çiğnemlik et (*rüşeym*)-den yarattık; ta ki size (*kudretimizi*) gösterelim. Dilediğimizi, belli bir süreye kadar rahimlerde tutarız; sonra sizi bebek olarak dışarı çıkarırız, sonra en güçlü çağınıza ulaşasınız diye (*yaşatırız*). Kiminiz vefat ettirilir, kiminiz de ömrünün en düşük (*bunaklık*) devresine kadar yaşatılır ki, bilirken hiçbir şey bilmez olur. Toprağı da kupkuru görürsün, ama ona yağmuru indirdiğimiz vakit deprenir, kabarır ve her türden pek güzel (*bitki*) bitirir.

(60) Haccın sözlük manası, kutsal veya değerli bir yeri veya nesneyi ziyaret etmektir. Hz. İbrahim, oğlu İsmail'le birlikte kutsal Kâbe'nin inşasını tamamladıktan sonra, insanlara hac çağrısı yapması kendisine emredildi. Mekke'de inen ve 78 âyetten ibaret olan sûre, 27. âyetinde geçen bu çağrıdan adını almaktadır. Bazı âyetlerinin de Medine'de indiği belirtilmiştir.

ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ هُوَ الْحَقُّ وَاَنَّهُ يُحْيِ الْمَوْتٰى وَاَنَّهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ
قَد۪يرٌۙ ﴿٦﴾ وَاَنَّ السَّاعَةَ اٰتِيَةٌ لَا رَيْبَ ف۪يهَاۙ وَاَنَّ اللّٰهَ يَبْعَثُ مَنْ
فِي الْقُبُورِ ﴿٧﴾ وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللّٰهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا
هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُن۪يرٍۙ ﴿٨﴾ ثَانِيَ عِطْفِه۪ لِيُضِلَّ عَنْ سَب۪يلِ اللّٰهِۜ
لَهُ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَنُذ۪يقُهُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ عَذَابَ الْحَر۪يقِ ﴿٩﴾
ذٰلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ يَدَاكَ وَاَنَّ اللّٰهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِلْعَب۪يدِ ﴿١٠﴾ وَمِنَ
النَّاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللّٰهَ عَلٰى حَرْفٍۚ فَاِنْ اَصَابَهُ خَيْرٌۨ اطْمَاَنَّ بِه۪ۚ
وَاِنْ اَصَابَتْهُ فِتْنَةٌۨ انْقَلَبَ عَلٰى وَجْهِه۪ۗ خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةَۜ
ذٰلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُب۪ينُ ﴿١١﴾ يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللّٰهِ مَا لَا
يَضُرُّهُ وَمَا لَا يَنْفَعُهُۜ ذٰلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَع۪يدُۚ ﴿١٢﴾ يَدْعُوا لَمَنْ
ضَرُّهُٓ اَقْرَبُ مِنْ نَفْعِه۪ۜ لَبِئْسَ الْمَوْلٰى وَلَبِئْسَ الْعَش۪يرُ ﴿١٣﴾
اِنَّ اللّٰهَ يُدْخِلُ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْر۪ي
مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُۜ اِنَّ اللّٰهَ يَفْعَلُ مَا يُر۪يدُ ﴿١٤﴾ مَنْ كَانَ يَظُنُّ
اَنْ لَنْ يَنْصُرَهُ اللّٰهُ فِي الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ فَلْيَمْدُدْ بِسَبَبٍ اِلَى
السَّمَٓاءِ ثُمَّ لْيَقْطَعْ فَلْيَنْظُرْ هَلْ يُذْهِبَنَّ كَيْدُهُ مَا يَغ۪يظُ ﴿١٥﴾

6. Bütün bunlar şundan dolayıdır ki, Allah hakkın ta kendisidir, ölüler mutlaka diriltilecektir, her şeye hakkıyla güç yetirendir,

7. O saat (*kıyamet*) mutlaka gelecektir, bunda hiç şübhe yoktur ve kesinlikle Allah kabirlerdekileri yeniden diriltecektir.

8. İnsanlardan kimi; hiç bilmeden, hiçbir hidayete (*rehbere*) ve hiçbir aydınlatıcı kitaba dayanmadan Allah hakkında tartışır.

9. Omuz silkerek (*tartışır*) ki, Allah yolundan (*insanları*) saptırsın. Onun dünyadaki cezası elbette kepazeliktir ve kıyamet günü ona pek yakıcı ateşin azabını tattıracağız:

10. "İşte ellerinle yaptığın yatırımın karşılığıdır bu; çünkü Allah, kullarına asla zulümkâr değildir!"

11. İnsanların kimi de Allah'a yandan (*eğreti*) olarak ibadet eder. Eğer bir hayır görürse, mutmain (*huzurlu*) olur ve eğer başına bir fitne (*musibet*) gelirse, yüzüstü devrilip, dünyasını da ahiretini de kaybeder. İşte apaçık hüsran budur!

12. Kendisine zarar da fayda da vermeyene, Allah'ın dışında dua ediyor (*tapıyor/yalvarıyor*). İşte bu, pek derin dalâletin ta kendisidir!

13. Üstelik zararı elbette yararından daha yakın olana dua ediyor. Gerçekten ne kötü mevla (*lider*) ve gerçekten ne kötü yandaş!

14. Allah, iman eden ve salih amel (*yararlı iş*)ler yapanları elbette altlarından ırmaklar akan cennetlere koyacaktır. Kuşkusuz Allah dilediğini yapar.

15. Her kim, Allah'ın dünyada ve ahirette ona (*elçisine*) asla yardım etmeyeceğini sanıyorsa, göğe (*tavana*) bir ip gersin, sonra (*ilmiğini boynuna geçirip ayağını yerden*) kessin de kurduğu düzen, öfkesini tastamam giderecek mi bir baksın?

وَكَذٰلِكَ اَنْزَلْنَاهُ اٰيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَاَنَّ اللّٰهَ يَهْدٖى مَنْ يُرٖيدُ ﴿١٦﴾
اِنَّ الَّذٖينَ اٰمَنُوا وَالَّذٖينَ هَادُوا وَالصَّابِئٖينَ وَالنَّصَارٰى
وَالْمَجُوسَ وَالَّذٖينَ اَشْرَكُوا اِنَّ اللّٰهَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ
الْقِيٰمَةِ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَیْءٍ شَهٖيدٌ ﴿١٧﴾ اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ
يَسْجُدُ لَهُ مَنْ فِى السَّمٰوَاتِ وَمَنْ فِى الْاَرْضِ وَالشَّمْسُ
وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ وَالدَّوَابُّ وَكَثٖيرٌ مِنَ
النَّاسِ وَكَثٖيرٌ حَقَّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ وَمَنْ يُهِنِ اللّٰهُ فَمَا لَهُ
مِنْ مُكْرِمٍ اِنَّ اللّٰهَ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ ﴿١٨﴾ هٰذَانِ خَصْمَانِ
اخْتَصَمُوا فٖى رَبِّهِمْ فَالَّذٖينَ كَفَرُوا قُطِّعَتْ لَهُمْ ثِيَابٌ
مِنْ نَارٍ يُصَبُّ مِنْ فَوْقِ رُؤُسِهِمُ الْحَمٖيمُ ﴿١٩﴾ يُصْهَرُ بِهٖ
مَا فٖى بُطُونِهِمْ وَالْجُلُودُ ﴿٢٠﴾ وَلَهُمْ مَقَامِعُ مِنْ حَدٖيدٍ ﴿٢١﴾
كُلَّمَا اَرَادُوا اَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا مِنْ غَمٍّ اُعٖيدُوا فٖيهَا وَذُوقُوا
عَذَابَ الْحَرٖيقِ ﴿٢٢﴾ اِنَّ اللّٰهَ يُدْخِلُ الَّذٖينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرٖى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فٖيهَا
مِنْ اَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فٖيهَا حَرٖيرٌ ﴿٢٣﴾

16. Onu (*Kuran'ı*) böylece apaçık âyetler olarak indirdik ve Allah, elbette dilediğini hidayet eder.

17. İman edenler, yahudiler, sabi' (*dönme*)ler, hıristiyanlar, mecusîler ve (*Allah'a*) ortak koşanlara gelince Allah, aralarındaki davaları kıyamet günü kesin hükme bağlayacaktır; nitekim Allah herbir şeyin güçlü şahididir.

18. Göklerde ve yerdeki (*melek*)lerin; güneş, ay, yıldızlar, dağlar, ağaçlar ve hayvanların; insanların da birçoğunun Allah'a secde ettiklerini, birçoğunun da azaba müstahak olduklarını bilmez misin? Allah kimi hor ve hakir kılarsa, onu onurlandıracak hiçbir güç yoktur. Kesinlikle Allah dilediğini yapar.

19. Şunlar, rableri hakkında davalaşan iki hasımdır! İmdi küfre saplananlara ateşten elbise biçilecek, başlarından aşağı kaynar su dökülecek,

20. Onunla iç organları ve derileri eritilecektir.

21. Üstelik onlar için demir kamçılar vardır.

22. Gam (*ıstırap*)dan ötürü oradan çıkmaya her yeltendiklerinde, "Kavurucu azabı tadın!" (*denilerek*) oraya iade edileceklerdir.

23. Allah, iman edip salih amel işleyenleri, altlarından nehirler akan cennetlere koyacaktır. Orada altın bilezikler ve inciler takınırlar ve orada giysileri halis ipektir.

وَهُدُٓوا اِلَى الطَّيِّبِ مِنَ الْقَوْلِۚ وَهُدُٓوا اِلٰى صِرَاطِ
الْحَم۪يدِ ﴿٢٤﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا وَيَصُدُّونَ عَنْ سَب۪يلِ
اللّٰهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ الَّذ۪ي جَعَلْنَاهُ لِلنَّاسِ سَوَٓاءًۨ
الْعَاكِفُ ف۪يهِ وَالْبَادِۜ وَمَنْ يُرِدْ ف۪يهِ بِاِلْحَادٍ بِظُلْمٍ نُذِقْهُ مِنْ
عَذَابٍ اَل۪يمٍ ﴿٢٥﴾ وَاِذْ بَوَّأْنَا لِاِبْرٰه۪يمَ مَكَانَ الْبَيْتِ اَنْ
لَا تُشْرِكْ ب۪ي شَيْـًٔا وَطَهِّرْ بَيْتِيَ لِلطَّٓائِف۪ينَ وَالْقَٓائِم۪ينَ
وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ ﴿٢٦﴾ وَاَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ
رِجَالًا وَعَلٰى كُلِّ ضَامِرٍ يَأْت۪ينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَم۪يقٍۙ
﴿٢٧﴾ لِيَشْهَدُوا مَنَافِعَ لَهُمْ وَيَذْكُرُوا اسْمَ اللّٰهِ ف۪ٓي اَيَّامٍ
مَعْلُومَاتٍ عَلٰى مَا رَزَقَهُمْ مِنْ بَه۪يمَةِ الْاَنْعَامِۚ فَكُلُوا
مِنْهَا وَاَطْعِمُوا الْبَٓائِسَ الْفَق۪يرَۘ ﴿٢٨﴾ ثُمَّ لْيَقْضُوا
تَفَثَهُمْ وَلْيُوفُوا نُذُورَهُمْ وَلْيَطَّوَّفُوا بِالْبَيْتِ الْعَت۪يقِ
﴿٢٩﴾ ذٰلِكَۗ وَمَنْ يُعَظِّمْ حُرُمَاتِ اللّٰهِ فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ عِنْدَ
رَبِّه۪ۜ وَاُحِلَّتْ لَكُمُ الْاَنْعَامُ اِلَّا مَا يُتْلٰى عَلَيْكُمْ فَاجْتَنِبُوا
الرِّجْسَ مِنَ الْاَوْثَانِ وَاجْتَنِبُوا قَوْلَ الزُّورِۙ ﴿٣٠﴾

24. Onlar, sözün en güzeline hidayet edildi ve çokça hamdedilenin yoluna iletildiler.

25. Küfre saplanan ve (*insanları*) Allah yolundan ve yerlisi ve taşralısı eşit bütün insanlar için kurduğumuz Mescid-i Haram'dan alıkoyanlar ise, orada kim haktan saparak zulüm yapmaya kalkışırsa, ona çok acı bir azabı tattırırız.

26. Nitekim o evin (*Kabe'nin*) yerine İbrahim'i biz kondurduk: "Bana hiçbir şeyi ortak koşma! Tavaf edenler, namaza duranlar ve rükû edip, secdeye kapananlar için evimi temiz tut!

27. Haccı da insanlara duyur ki, yaya olarak ve her uzak yoldan akın eden yorgun argın develer sırtında sana gelsinler.

28. Dolayısıyla birtakım menfaatlerine tanık olsunlar ve kendilerine bahşettiği sağmal hayvanlar üzerine belli günlerde Allah'ın adını ansınlar (*tekbir getirip kurban kessinler*). İmdi onlardan siz yeyin; yoksulu, fakiri de yedirin.

29. Sonra (*üst baş temizliği yaparak*) kirlerini gidersinler, adaklarını yerine getirsinler ve o Beyt-i Atîk'i (*en eski mabedi*) tavaf etsinler!"

30. İşte durum bu! Allah'ın hürmetli (*saygın*) kıldıklarına kim saygı gösterirse, rabbi nezdinde kendisi için hayırlı olan budur. Size okunan (*etleri yasaklanan*)lar hariç, sağmal hayvanların hepsi size helâl kılınmıştır; artık putların pisliğinden uzak durun ve yalan sözden kaçının!

حُنَفَٓاءَ لِلّٰهِ غَيْرَ مُشْرِك۪ينَ بِه۪ۜ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللّٰهِ فَكَاَنَّمَا خَرَّ
مِنَ السَّمَٓاءِ فَتَخْطَفُهُ الطَّيْرُ اَوْ تَهْو۪ي بِهِ الرّ۪يحُ ف۪ي مَكَانٍ
سَح۪يقٍ ﴿٣١﴾ ذٰلِكَۗ وَمَنْ يُعَظِّمْ شَعَٓائِرَ اللّٰهِ فَاِنَّهَا مِنْ تَقْوَى
الْقُلُوبِ ﴿٣٢﴾ لَكُمْ ف۪يهَا مَنَافِعُ اِلٰٓى اَجَلٍ مُسَمًّى ثُمَّ مَحِلُّهَٓا
اِلَى الْبَيْتِ الْعَت۪يقِ ﴿٣٣﴾ وَلِكُلِّ اُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا لِيَذْكُرُوا
اسْمَ اللّٰهِ عَلٰى مَا رَزَقَهُمْ مِنْ بَه۪يمَةِ الْاَنْعَامِۜ فَاِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ وَاحِدٌ
فَلَهُٓ اَسْلِمُواۜ وَبَشِّرِ الْمُخْبِت۪ينَۙ ﴿٣٤﴾ اَلَّذ۪ينَ اِذَا ذُكِرَ اللّٰهُ وَجِلَتْ
قُلُوبُهُمْ وَالصَّابِر۪ينَ عَلٰى مَٓا اَصَابَهُمْ وَالْمُق۪يمِي الصَّلٰوةِۙ وَمِمَّا
رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿٣٥﴾ وَالْبُدْنَ جَعَلْنَاهَا لَكُمْ مِنْ شَعَٓائِرِ
اللّٰهِ لَكُمْ ف۪يهَا خَيْرٌۗ فَاذْكُرُوا اسْمَ اللّٰهِ عَلَيْهَا صَوَٓافَّۚ فَاِذَا
وَجَبَتْ جُنُوبُهَا فَكُلُوا مِنْهَا وَاَطْعِمُوا الْقَانِعَ وَالْمُعْتَرَّۜ كَذٰلِكَ
سَخَّرْنَاهَا لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٣٦﴾ لَنْ يَنَالَ اللّٰهَ لُحُومُهَا
وَلَا دِمَٓاؤُ۬هَا وَلٰكِنْ يَنَالُهُ التَّقْوٰى مِنْكُمْۜ كَذٰلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمْ
لِتُكَبِّرُوا اللّٰهَ عَلٰى مَا هَدٰيكُمْۜ وَبَشِّرِ الْمُحْسِن۪ينَ ﴿٣٧﴾ اِنَّ اللّٰهَ
يُدَافِعُ عَنِ الَّذ۪ينَ اٰمَنُواۜ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورٍ ﴿٣٨﴾

31. Allah'ın hanîf (*halis tevhitçi*)leri, O'na ortak koşmayanlar olarak (*putlardan uzak durun*)! Kim Allah'a ortak koşarsa, gökten düşen (*havadan yere çakılan*) gibidir ki, ya (*yırtıcı*) kuşlar onu kapar veya rüzgâr onu kuytu bir yere sürükler.

32. Bununla beraber her kim, Allah'ın şaîre (*sembol*)lerini tazim eder (*yüceltir*)se, kuşkusuz bu, kalplerin takvasındandır.

33. O (*kurbanlık hayva*)nlarda, belli bir süreye kadar elbette sizin birtakım menfaatleriniz vardır (*sütleri ve sırtlarından yararlanırsınız*); sonra onların kesim yeri, Beyt-i Atik (*Kâbe*)'dir.

34. Her ümmete bir kurban ibadeti getirdik ki, kendilerine bahşetşettiği hayvanlar üzerine Allah'ın adını an(*ıp boğazla*)sınlar. İmdi sizin tanrınız tek bir tanrıdır; dolayısıyla yalnız O'na müslüman (*teslim*) olun! Sen, mütevazi (alçak gönüllüleri müjdele.

35. Onları ki, Allah anıldığı zaman kalpleri ürperir, başlarına gelen musibete sabrederler, namazı dosdoğru kılarlar ve kendilerine bahşettiğimiz rızıktan (*hayra*) harcarlar.

36. Develeri de sizin için Allah'ın şaîre (*kurbanlık sembol*)lerinden kıldık. Onlarda elbette sizin için bir hayır vardır; artık biri bağlı üç ayağı üzerine dururken Allah'ın adını anı(*p boğazlayı*)n ve yanları üstü (*cansız*) yere düştüklerinde etlerinden yeyin; kanaatkarı ve dileneni de yedirin. Biz, o (*hayva*)nları böylece size boyun eğdirdik, ta ki şükredesiniz.

37. Onların etleri de kanları da Allah'a asla ulaşmaz ve fakat sizin takvanız O'na ulaşır. Onları böylece size boyun eğdirdik, ta ki sizi hidayetinden ötürü Allah'ı tekbir ede (*yücelte*)siniz. Sen, iyi davrananları müjdele!

38. Allah, iman edenleri savunur; kesinlikle Allah hiçbir haini, nankörü sevmez!

أُذِنَ لِلَّذِينَ يُقَاتَلُونَ بِأَنَّهُمْ ظُلِمُوا وَإِنَّ اللّٰهَ عَلٰى نَصْرِهِمْ
لَقَدِيرٌ ﴿٣٩﴾ اَلَّذِينَ اُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بِغَيْرِ حَقٍّ اِلَّا
اَنْ يَقُولُوا رَبُّنَا اللّٰهُ وَلَوْلَا دَفْعُ اللّٰهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ
لَهُدِّمَتْ صَوَامِعُ وَبِيَعٌ وَصَلَوَاتٌ وَمَسَاجِدُ يُذْكَرُ فِيهَا اسْمُ
اللّٰهِ كَثِيرًا وَلَيَنْصُرَنَّ اللّٰهُ مَنْ يَنْصُرُهُ اِنَّ اللّٰهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ
﴿٤٠﴾ اَلَّذِينَ اِنْ مَكَّنَّاهُمْ فِي الْاَرْضِ اَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتَوُا
الزَّكٰوةَ وَاَمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ وَلِلّٰهِ عَاقِبَةُ
الْاُمُورِ ﴿٤١﴾ وَاِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ
وَعَادٌ وَثَمُودُ ﴿٤٢﴾ وَقَوْمُ اِبْرٰهِيمَ وَقَوْمُ لُوطٍ ﴿٤٣﴾ وَاَصْحَابُ
مَدْيَنَ وَكُذِّبَ مُوسٰى فَاَمْلَيْتُ لِلْكَافِرِينَ ثُمَّ اَخَذْتُهُمْ
فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿٤٤﴾ فَكَاَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ اَهْلَكْنَاهَا وَهِيَ
ظَالِمَةٌ فَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلٰى عُرُوشِهَا وَبِئْرٍ مُعَطَّلَةٍ وَقَصْرٍ
مَشِيدٍ ﴿٤٥﴾ اَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْاَرْضِ فَتَكُونَ لَهُمْ
قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَا اَوْ اٰذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا فَاِنَّهَا لَا تَعْمَى
الْاَبْصَارُ وَلٰكِنْ تَعْمَى الْقُلُوبُ الَّتِي فِي الصُّدُورِ ﴿٤٦﴾

39. Kendileriyle savaşılan (*müslüman*)lara, zulme uğratıldıklarından ötürü izin (*kendilerini savunma ruhsatı*) verildi ve kuşkusuz Allah, onlara yardım etmeye hakkıyla güç yetirendir.

40. Onlar ki sırf, "Rabbimiz Allah'tır!" dedikleri için haksız yere yurtlarından çıkarıldılar. Eğer Allah, insanların kimini kimiyle önlemeseydi, içlerinde Allah'ın adının çokça anıldığı manastırlar, kiliseler, havralar ve mescidler elbette yıkılırdı. Allah, kendisine yardım edene mutlaka yardım edecektir; kesinlikle Allah çok güçlüdür, çok izzetli (*yenilmez gücün sahibi*)dir.

41. Onlar ki, eğer kendilerini o yer (*ülke*)de konuşlandırırsak, namazı dosdoğru kılar, zekâtı verir, iyiliği telkin eder ve kötülükten sakındırırlar. Bütün işlerin akıbeti elbette Allah'a dayanır.

42. Eğer seni yalanlıyorlarsa, onlardan önce Nuh'un kavmi de Ad ve Semud da yalanladılar.

43. İbrahim'in kavmi, Lut'un kavmi,

44. Medyenliler de (*elçilerini yalanladılar*). Musa da yalanlandı. Böyle iken kâfirlere mühlet verdim, sonra onları cezalandırdım; dolayısıyla inkârım (*yadırgamam*) nasılmış (*gördüler*)!

45. Nitekim zalimlik ederlerken nice memleketleri helâk ettik; dolayısıyla çatıları üstüne yere çakıldılar ve (*geriye*) birçok işletilmeyen kuyu ve görkemli saray (*enkazı*) kaldı.

46. Böyle iken o yörede dolaşmadılar mı ki, düşünecek kalpleri veya işitecek kulakları olsun? Gerçek şu ki, gözler kör olmaz ve fakat sinelerdeki kalpler (*basiret gözleri*) kör olur.

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَنْ يُخْلِفَ اللّٰهُ وَعْدَهُ وَاِنَّ يَوْمًا
عِنْدَ رَبِّكَ كَاَلْفِ سَنَةٍ مِمَّا تَعُدُّونَ ﴿٤٧﴾ وَكَاَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ
اَمْلَيْتُ لَهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ ثُمَّ اَخَذْتُهَا وَاِلَيَّ الْمَص۪يرُ ﴿٤٨﴾
قُلْ يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ اِنَّمَٓا اَنَا۬ لَكُمْ نَذ۪يرٌ مُب۪ينٌ ﴿٤٩﴾ فَالَّذ۪ينَ
اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَر۪يمٌ ﴿٥٠﴾
وَالَّذ۪ينَ سَعَوْا ف۪ٓي اٰيَاتِنَا مُعَاجِز۪ينَ اُو۬لٰٓئِكَ اَصْحَابُ
الْجَح۪يمِ ﴿٥١﴾ وَمَٓا اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ
اِلَّٓا اِذَا تَمَنّٰٓى اَلْقَى الشَّيْطَانُ ف۪ٓي اُمْنِيَّتِه۪ فَيَنْسَخُ اللّٰهُ مَا
يُلْقِي الشَّيْطَانُ ثُمَّ يُحْكِمُ اللّٰهُ اٰيَاتِه۪ وَاللّٰهُ عَل۪يمٌ حَك۪يمٌ ﴿٥٢﴾
لِيَجْعَلَ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ فِتْنَةً لِلَّذ۪ينَ ف۪ي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ
وَالْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ وَاِنَّ الظَّالِم۪ينَ لَف۪ي شِقَاقٍ بَع۪يدٍ ﴿٥٣﴾
وَلِيَعْلَمَ الَّذ۪ينَ اُو۫تُوا الْعِلْمَ اَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَيُؤْمِنُوا بِه۪
فَتُخْبِتَ لَهُ قُلُوبُهُمْ وَاِنَّ اللّٰهَ لَهَادِ الَّذ۪ينَ اٰمَنُٓوا اِلٰى صِرَاطٍ
مُسْتَق۪يمٍ ﴿٥٤﴾ وَلَا يَزَالُ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا ف۪ي مِرْيَةٍ مِنْهُ حَتّٰى
تَأْت۪يَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً اَوْ يَأْت۪يَهُمْ عَذَابُ يَوْمٍ عَق۪يمٍ ﴿٥٥﴾

47. Üstelik azabın çarçabuk gelmesini senden istiyorlar! Allah vaadinden asla caymaz; ancak rabbinin nezdinde bir gün, sizin saydığınız günlerin bin yılı gibidir.

48. Zalim oldukları halde nice memleketlere de mühlet verdim, sonra onları cezalandırdım. Dönüş mutlaka banadır.

49. De ki: "Ey İnsanlar, gerçekten ben size apaçık bir uyarıcıyım!"

50. Artık iman eden ve salih amel (*iyi iş*)ler yapanlara elbet bağışlanma ve tükenmez rızık vardır.

51. Âyetlerimizin önünü almaya yeltenenler ise, işte onlar cehennemliktir!

52. Senden önce gönderdiğimiz her elçi ve her peygamber de bir temennide bulununca, mutlaka şeytan onun temennisine bir şey atmış (*katmış*)tır. Ancak Allah, şeytanın attığını kaldırır, sonra Allah âyetlerini sağlamlaştırır ve Allah hakkıyla bilendir, çok hikmetlidir.

53. Ta ki şeytanın attığını, kalp (*zihniyet*)lerinde hastalık olan ve kalpleri kaskatı kesilenlere bir fitne (*deneme*) yapsın. Kuşkusuz zalimler, (*seninle*) derin bir anlaşmazlık içindedirler.

54. Kendilerine ilim verilenler de onun (*Kur'an'ın*) kesinlikle rabbin tarafından gelen hak olduğunu bilsinler, dolayısıyla ona iman etsinler ve kalpleri ona yatışsın. Kuşkusuz Allah, iman edenleri doğru yola hidayet edendir.

55. Küfre saplananlar, o saat (*kıyamet*) ansızın başlarına gelinceye veya bir kısır günün azabına uğrayıncaya dek ondan (*Kur'an'dan*) yana devamlı kuşku içinde olacaklardır.

اَلْمُلْكُ يَوْمَئِذٍ لِلّٰهِ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فَالَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ ف۪ي جَنَّاتِ النَّع۪يمِ ﴿٥٦﴾ وَالَّذ۪ينَ
كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا فَاُو۬لٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُه۪ينٌ
﴿٥٧﴾ وَالَّذ۪ينَ هَاجَرُوا ف۪ي سَب۪يلِ اللّٰهِ ثُمَّ قُتِلُٓوا اَوْ
مَاتُوا لَيَرْزُقَنَّهُمُ اللّٰهُ رِزْقًا حَسَنًاۜ وَاِنَّ اللّٰهَ لَهُوَ خَيْرُ
الرَّازِق۪ينَ ﴿٥٨﴾ لَيُدْخِلَنَّهُمْ مُدْخَلًا يَرْضَوْنَهُۜ وَاِنَّ
اللّٰهَ لَعَل۪يمٌ حَل۪يمٌ ﴿٥٩﴾ ذٰلِكَۚ وَمَنْ عَاقَبَ بِمِثْلِ مَا
عُوقِبَ بِه۪ ثُمَّ بُغِيَ عَلَيْهِ لَيَنْصُرَنَّهُ اللّٰهُۜ اِنَّ اللّٰهَ لَعَفُوٌّ
غَفُورٌ ﴿٦٠﴾ ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ يُولِجُ الَّيْلَ فِي النَّهَارِ
وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي الَّيْلِ وَاَنَّ اللّٰهَ سَم۪يعٌ بَص۪يرٌ ﴿٦١﴾
ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ هُوَ الْحَقُّ وَاَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِه۪ هُوَ
الْبَاطِلُ وَاَنَّ اللّٰهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَب۪يرُ ﴿٦٢﴾ اَلَمْ تَرَ اَنَّ
اللّٰهَ اَنْزَلَ مِنَ السَّمَٓاءِ مَٓاءًۘ فَتُصْبِحُ الْاَرْضُ مُخْضَرَّةًۜ
اِنَّ اللّٰهَ لَط۪يفٌ خَب۪يرٌۚ ﴿٦٣﴾ لَهُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ
وَمَا فِي الْاَرْضِۜ وَاِنَّ اللّٰهَ لَهُوَ الْغَنِيُّ الْحَم۪يدُ ﴿٦٤﴾

56. İşte o gün bütün mülk (*hakimiyet*) Allah'ındır; aralarında hüküm verir! Dolayısıyla iman eden ve salih amel (*yararlı iş*)ler yapanlar, nimetlerle dopdolu cennetlere kavuşurlar.

57. Küfre saplanan ve âyetlerimizi yalanlayanlar ise, elbette onlara horlayıcı bir azap vardır!

58. Allah yolunda hicret eden, sonra öldürülen veya ölenler ise, Allah mutlaka onlara pek güzel bir rızık bahşedecektir. Kesinlikle Allah, rızıklandıranların en hayırlısıdır.

59. Mutlaka kendilerini, hoşnut olacakları bir giriş yerine (*cennete*) koyacaktır. Kesinlikle Allah hakkıyla bilendir, çok halimdir.

60. Bununla beraber her kim, kendisine (*haksız yere*) verilen ceza (*eza*)ya dengiyle karşılık verir de sonra (*yine*) kendisine saldırılırsa, mutlaka Allah ona yardım edecektir. Kesinlikle Allah çok affedicidir, çok bağışlayıcıdır.

61. Bu da Allah'ın geceyi gündüze girdirmesi, gündüzü de geceye girdirmesi (*birinin süresini uzatırken diğerininkini kısaltması*) ve Allah'ın hakkıyla işiten, hakkıyla gören olması neticesidir.

62. Bütün bunlar; elbette Allah'ın hak, O'nun dışında taptıkları her şeyin batıl ve Allah'ın çok yüce, çok ulu oluşundan kaynaklanıyor.

63. Bilmez misin ki Allah, gökten su (*buluttan yağmur*) indirir; dolayısıyla toprak yemyeşil örtüye bürünür? Çünkü Allah çok lütufkârdır, (*her şeyden*) hakkıyla haberdardır.

64. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi elbette O'nundur. Kesinlikle Allah çok zengindir, çokça hamdedilendir.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللّٰهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ وَالْفُلْكَ تَجْرِي
فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ وَيُمْسِكُ السَّمَاءَ أَنْ تَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ
إِلَّا بِإِذْنِهِ إِنَّ اللّٰهَ بِالنَّاسِ لَرَؤُفٌ رَحِيمٌ ﴿٦٥﴾ وَهُوَ الَّذِي
أَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ
﴿٦٦﴾ لِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا هُمْ نَاسِكُوهُ فَلَا يُنَازِعُنَّكَ
فِي الْأَمْرِ وَادْعُ إِلَى رَبِّكَ إِنَّكَ لَعَلَى هُدًى مُسْتَقِيمٍ
﴿٦٧﴾ وَإِنْ جَادَلُوكَ فَقُلِ اللّٰهُ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٦٨﴾ اللّٰهُ
يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٦٩﴾
أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّ ذٰلِكَ
فِي كِتَابٍ إِنَّ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيرٌ ﴿٧٠﴾ وَيَعْبُدُونَ مِنْ
دُونِ اللّٰهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِ سُلْطَانًا وَمَا لَيْسَ لَهُمْ بِهِ عِلْمٌ وَمَا
لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَصِيرٍ ﴿٧١﴾ وَإِذَا تُتْلَى عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ
تَعْرِفُ فِي وُجُوهِ الَّذِينَ كَفَرُوا الْمُنْكَرَ يَكَادُونَ يَسْطُونَ
بِالَّذِينَ يَتْلُونَ عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا قُلْ أَفَأُنَبِّئُكُمْ بِشَرٍّ مِنْ ذٰلِكُمُ
النَّارُ وَعَدَهَا اللّٰهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿٧٢﴾

65. Bilmez misin ki Allah, yerde ne varsa hepsini ve denizlerde emri uyarınca seyreden gemileri size boyun eğdirmiştir? Göğü de izni olmadan yere düşmesin diye tutuyor; çünkü Allah elbette insanlara çok şefkatlidir, çok merhametlidir.

66. Sizi yaşatan, sonra öldüren, sonra diriltecek olan O'dur. Gerçekten insan pek nankördür.

67. Elbette her ümmete bir mensek (*ibadet tarzı/yöntem*) koymuşuzdur; onlar onun uygulayıcısıdırlar; dolayısıyla bu işte seninle asla çekişmesinler! Sen rabbine davet et; çünkü sen kesinlikle doğru bir yoldasın.

68. Eğer seninle cebelleşirlerse, de ki: "Allah yaptıklanızı en iyi bilendir."

69. Allah, uzlaşamadığınız hususlarda kıyamet günü aranızda hüküm verecektir.

70. Bilmez misin ki Allah, gökte ve yerde ne varsa hepsini bilir? Nitekim bütün bunlar, bir kitapta (*kayıtlı*)dır; bu da Allah'a göre pek kolaydır.

71. Allah'ın dışında onlar, hakkında hiçbir kanıt indirmediği, kendilerinin de hiçbir bilgiye sahip olmadıkları şeye (*puta*) tapınıyorlar! Zalimlerin elbette hiç yardımcıları yoktur.

72. Âyetlerimiz, apaçık kanıtlar olarak kendilerine okununca, küfre saplananların yüzlerinde beliren tedirginliği bilirsin. âyetlerimizi onlara okuyanlara az kalsın saldıracaklardı. De ki: "Bundan daha beteri (*tedirgin edeni*)ni size bildireyim mi? Ateş (*cehennem*)dir! Allah onu küfre saplananlara vaat (*ihtar*) etmiştir; ne kötü akıbettir!"

يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٌ فَاسْتَمِعُوا لَهُۜ اِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ
مِنْ دُونِ اللّٰهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوِ اجْتَمَعُوا لَهُۜ وَاِنْ يَسْلُبْهُمُ
الذُّبَابُ شَيْـًٔا لَا يَسْتَنْقِذُوهُ مِنْهُۜ ضَعُفَ الطَّالِبُ وَالْمَطْلُوبُ
﴿٧٣﴾ مَا قَدَرُوا اللّٰهَ حَقَّ قَدْرِهِۜ اِنَّ اللّٰهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٧٤﴾ اَللّٰهُ
يَصْطَفِي مِنَ الْمَلٰٓئِكَةِ رُسُلًا وَمِنَ النَّاسِۜ اِنَّ اللّٰهَ سَمِيعٌ
بَصِيرٌۚ ﴿٧٥﴾ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ اَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْۜ وَاِلَى اللّٰهِ تُرْجَعُ
الْاُمُورُ ﴿٧٦﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا ارْكَعُوا وَاسْجُدُوا وَاعْبُدُوا
رَبَّكُمْ وَافْعَلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَۚ ﴿٧٧﴾ وَجَاهِدُوا فِي
اللّٰهِ حَقَّ جِهَادِهِۜ هُوَ اجْتَبٰيكُمْ وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ
مِنْ حَرَجٍۜ مِلَّةَ اَبِيكُمْ اِبْرٰهِيمَۜ هُوَ سَمّٰيكُمُ الْمُسْلِمِينَ مِنْ
قَبْلُ وَفِي هٰذَا لِيَكُونَ الرَّسُولُ شَهِيدًا عَلَيْكُمْ وَتَكُونُوا
شُهَدَٓاءَ عَلَى النَّاسِۚ فَاَقِيمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ وَاعْتَصِمُوا
بِاللّٰهِۜ هُوَ مَوْلٰيكُمْۚ فَنِعْمَ الْمَوْلٰى وَنِعْمَ النَّصِيرُ ﴿٧٨﴾

سورة المؤمنون مكية وهي مائة وثماني عشرة آية

73. Ey insanlar! Bir misal (*örnek*) verildi; dolayısıyla ona kulak verin: Allah'ın dışında yalvarıp yakardıklarınızın hepsi bir araya gelseler, asla bir sinek yaratamazlar ve eğer sinek onlardan bir şey kaparsa, onu ondan kurtaramazlar. Başvuran da güçsüz, başvurulan da!

74. Allah'ı hakkıyla takdir etmediler; kesinlikle Allah çok güçlüdür, çok izzetlidir.

75. Allah, meleklerden de insanlardan da elçiler seçer. Kuşkusuz Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla görendir.

76. Önlerinde ve arkalarındaki (*yapacakları ve yaptıkları*) her şeyi bilir ve elbet bütün işler Allah'a döndürülür (*her işin yegâne mercii Allah'tır*).

77. Ey iman edenler! Rükû edin, secde edin, rabbinize kulluk edin ve hayır yapın; ta ki felaha (*kurtuluşa*) erişesiniız.

78. Allah yolunda hakkıyla cihat edin! O, sizi seçti ve atanız İbrahim'in milleti (*inanç sistemi*) olarak bu dinde size hiçbir güçlük yüklemedi. Sizi bundan (*Kur'an'dan*) önce ve bunda da müslüman olarak adlandıran O'dur; ta ki elçimiz sizin güçlü şahidiniz olsun, siz de sair insanların şahitleri olasınız. Dolayısıyla namazı dosdoğru kılın, zekâtı verin ve Allah'(*ın şeriatın*)a sımsıkı sarılın. O, sizin mevlanızdır; nitekim ne güzel mevladır ve ne güzel yardımcıdır!

EL-MÜ'MİNÛN SÛRESİ[61]

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ
قَدْ اَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١﴾ اَلَّذ۪ينَ هُمْ ف۪ي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ
﴿٢﴾ وَالَّذ۪ينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ ﴿٣﴾ وَالَّذ۪ينَ هُمْ
لِلزَّكٰوةِ فَاعِلُونَ ﴿٤﴾ وَالَّذ۪ينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ ﴿٥﴾
اِلَّا عَلٰٓى اَزْوَاجِهِمْ اَوْ مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُهُمْ فَاِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُوم۪ينَ
﴿٦﴾ فَمَنِ ابْتَغٰى وَرَٓاءَ ذٰلِكَ فَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْعَادُونَ ﴿٧﴾
وَالَّذ۪ينَ هُمْ لِاَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ ﴿٨﴾ وَالَّذ۪ينَ هُمْ
عَلٰى صَلَوَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٩﴾ اُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ ﴿١٠﴾
اَلَّذ۪ينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ ف۪يهَا خَالِدُونَ ﴿١١﴾ وَلَقَدْ خَلَقْنَا
الْاِنْسَانَ مِنْ سُلَالَةٍ مِنْ ط۪ينٍ ﴿١٢﴾ ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً ف۪ي قَرَارٍ
مَك۪ينٍ ﴿١٣﴾ ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً
فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظَامًا فَكَسَوْنَا الْعِظَامَ لَحْمًا ثُمَّ اَنْشَأْنَاهُ
خَلْقًا اٰخَرَ فَتَبَارَكَ اللّٰهُ اَحْسَنُ الْخَالِق۪ينَ ﴿١٤﴾ ثُمَّ اِنَّكُمْ بَعْدَ
ذٰلِكَ لَمَيِّتُونَ ﴿١٥﴾ ثُمَّ اِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ تُبْعَثُونَ ﴿١٦﴾ وَلَقَدْ
خَلَقْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعَ طَرَٓائِقَ وَمَا كُنَّا عَنِ الْخَلْقِ غَافِل۪ينَ ﴿١٧﴾

1. Mü'minler, mutlaka felaha (*kurtuluşa*) ereceklerdir.

2. Onlar ki, namazlarında huşu' içindedirler.

3. Onlar ki, boş (*yararsız*) şeyden yüz çevirirler.

4. Onlar ki, zekâtı verirler.

5. Onlar ki, ırzlarını korurlar;

6. Ancak eşleri ve mülk-i yemin (*cariye*)lerine yaklaşır, dolayısıyla kınanmazlar.

7. Ama kim, bunun ötesinde (*bir ilişki*) araştırırsa, işte onlar haddi aşanlardır!

8. Onlar ki, emanetlerine ve ahit (*yemin/sözleşme*)lerine riayet ederler.

9. Onlar ki, kesinlikle namazlarını korurlar.

10. İşte onlar vârislerdir;

11. Firdevs (*cennetin*)e vâris olanlardır! Onlar orada temellidirler.

12. Andolsun, biz insanı bir çamurun sülalesi (*özü*)nden yarattık!

13. Sonra bir nutfe (*bir damla meni/sperma*) olarak onu pek sağlam bir karargaha (*ana rahmine*) yerleştirdik.

14. Sonra nutfeyi alaka (*döllenmiş yumurta*) yaptık, derken alakayı bir çiğnemlik et (*rüşeym*) yaptık, derken bir çiğnemlik eti kemiklere (*iskelete*) çevirdik, derken kemiklere et giydirdik, sonra diğer bir yaratışla onu inşa ettik; nitekim şanı yüce olan Allah, yaratıcıların en güzelidir.

15. Sonra bunun ardından siz elbette öleceksiniz.

16. Sonra elbette siz, kıyamet günü yeniden diriltileceksiniz.

17. Andolsun, üstünüzde yedi yol (*gök tabakası*) yarattık ve biz, yaratıklardan habersiz değiliz!

(61) Mü'minûn; iman eden, inanan anlamına gelen "mü'min" kelimesinin çoğul şeklidir. Mekke'de inen ve 118 âyetten ibaret olup, ilk âyetlerinde kurtuluşa eren mü'minlerin niteliklerini anlatan sûreye bu ad verilmiştir.

وَاَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَٓاءِ مَٓاءً بِقَدَرٍ فَاَسْكَنَّاهُ فِي الْاَرْضِ وَاِنَّا عَلٰى
ذَهَابٍ بِهٖ لَقَادِرُونَ ﴿١٨﴾ فَاَنْشَاْنَا لَكُمْ بِهٖ جَنَّاتٍ مِنْ نَخٖيلٍ
وَاَعْنَابٍ لَكُمْ فٖيهَا فَوَاكِهُ كَثٖيرَةٌ وَمِنْهَا تَاْكُلُونَ ﴿١٩﴾ وَشَجَرَةً
تَخْرُجُ مِنْ طُورِ سَيْنَٓاءَ تَنْبُتُ بِالدُّهْنِ وَصِبْغٍ لِلْاٰكِلٖينَ ﴿٢٠﴾ وَاِنَّ
لَكُمْ فِي الْاَنْعَامِ لَعِبْرَةً نُسْقٖيكُمْ مِمَّا فٖي بُطُونِهَا وَلَكُمْ فٖيهَا
مَنَافِعُ كَثٖيرَةٌ وَمِنْهَا تَاْكُلُونَ ﴿٢١﴾ وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُونَ
﴿٢٢﴾ وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا نُوحًا اِلٰى قَوْمِهٖ فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا
لَكُمْ مِنْ اِلٰهٍ غَيْرُهُۜ اَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٢٣﴾ فَقَالَ الْمَلَؤُا الَّذٖينَ كَفَرُوا
مِنْ قَوْمِهٖ مَا هٰذَٓا اِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يُرٖيدُ اَنْ يَتَفَضَّلَ عَلَيْكُمْ
وَلَوْ شَٓاءَ اللّٰهُ لَاَنْزَلَ مَلٰٓئِكَةً مَا سَمِعْنَا بِهٰذَا فٖٓي اٰبَٓائِنَا الْاَوَّلٖينَ
﴿٢٤﴾ اِنْ هُوَ اِلَّا رَجُلٌ بِهٖ جِنَّةٌ فَتَرَبَّصُوا بِهٖ حَتّٰى حٖينٍ ﴿٢٥﴾
قَالَ رَبِّ انْصُرْنٖي بِمَا كَذَّبُونِ ﴿٢٦﴾ فَاَوْحَيْنَٓا اِلَيْهِ اَنِ اصْنَعِ
الْفُلْكَ بِاَعْيُنِنَا وَوَحْيِنَا فَاِذَا جَٓاءَ اَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُّورُ فَاسْلُكْ
فٖيهَا مِنْ كُلٍّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَاَهْلَكَ اِلَّا مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ
مِنْهُمْ وَلَا تُخَاطِبْنٖي فِي الَّذٖينَ ظَلَمُوا اِنَّهُمْ مُغْرَقُونَ ﴿٢٧﴾

18. Gökten (*buluttan*) ölçülü miktarda su (*yağmur*) indirip, onu yerde iskân ettik (*depoladık*) ve elbette biz, onu gidermeye kadir (*güç yetiren*)leriz.

19. Nitekim onun sayesinde size, içlerinde birçok meyve (*ürün*)lerinizin bulunduğu hurma bahçeleri ve üzüm bağları kurduk ve onlardan yiyor (*besleniyor*)sunuz.

20. Sina dağından çıkan ağacı da (*onun sayesinde yetiştirdik*) ki, yağlı ürünü (*zeytini*) bitirir ve yiyenlere katık sağlar.

21. Sağmal hayvanlarda elbette sizin için bir ibret vardır. Karınlarındaki (*sütleri*)nden size içiriyoruz; onlarda daha birçok menfaatleriniz bulunmaktadır ve etlerinden yemektesiniz.

22. Üstelik onların (*develerin*) sırtında ve gemilerde taşınıyorsunuz.

23. Andolsun, biz Nuh'u kavmine gönderdik! Dolayısıyla, "Ey kavmim!" dedi, "Allah'a ibadet edin, sizin O'ndan başka hiçbir tanrınız yoktur! Böyle iken (*azabından*) sakınmaz mısınız?"

24. Kavminin küfre saplanan kodamanları dediler ki: "Bu (*Nuh*), sizin gibi düpedüz bir insandır; size üstünlük sağlamak istiyor! Oysa Allah dileseydi, elbette birtakım melekler indirirdi. Evvelki atalarımızdan da böyle şey işitmedik.

25. Mutlaka cinnet getiren bir adamdır; dolayısıyla onu bir vakte değin gözetleyin!"

26. "Ey rabbim!" dedi (*Nuh*), "Beni yalanlamalarına karşı bana yardım et!"

27. Dolayısıyla ona şöyle vahyettik: "Gözetimimiz ve vahyimiz uyarınca gemiyi inşa et; nitekim (*tufan*) emrimiz gelip, tandır(*dan su*) kaynayınca ona (*gemiye*), her cinsten sadece iki eş (*erkek ve dişi bir çift*) ve önceden (*helâkine*) hüküm verilenlerin dışında aileni bindir ve zalimlik edenler hakkında bana baş vurma; kesinlikle onlar boğulacaklardır!

28. İmdi maiyetinle birlikte gemiye kurulduğunda, de ki: "Bizi zalim kavimden kurtaran Allah'a hamdolsun!"

29. Bir de, "Ey rabbim" de, "Beni bereketli bir yere indir ve sen ağırlayanların en hayırlısısın!"

30. Bu olup bitenlerde elbette nice ibretler vardır ve kuşkusuz biz, (*kullarımızı*) deneyenleriz.

31. Sonra, onların ardından bir başka çağ (*Ad kavmini*) inşa ettik.

32. Onlara da içlerinden bir elçi (*Hud'u*) gönderdik: "Allah'a kulluk edin" (*dedi*), "Sizin O'ndan başka hiçbir tanrınız yoktur; böyle iken (*O'nun azabından*) sakınmaz mısınız?"

33. Kavminin küfre saplanan, ahiret buluşmasını yalanlayan ve dünya hayatında refah içinde yaşattığımız kodamanları dediler ki: "Bu (*Hud*), sizin gibi düpedüz bir insandır; yediğinizden yiyor ve içtiğinizden içiyor.

34. Eğer kendiniz gibi bir insana boyun eğerseniz, o takdirde kesinlikle hüsrana uğrarsınız.

35. Öldüğünüzde, (*çürüyüp*) toprak ve kemik yığını haline geldiğinizde, mutlaka (*kabirden canlı*) çıkarılacağınızı mı size vaat ediyor?

36. Heyhat, size vaat edilen şey asla gerçekleşmez!

37. Gerçek olan, sadece bizim dünya hayatımızdır. Ölürüz ve (*soylarımızla*) yaşarız; asla yeniden diriltilmeyeceğiz.

فَاِذَا اسْتَوَيْتَ اَنْتَ وَمَنْ مَعَكَ عَلَى الْفُلْكِ فَقُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذ۪ى
نَجّٰينَا مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِم۪ينَ ﴿٢٨﴾ وَقُلْ رَبِّ اَنْزِلْن۪ى مُنْزَلًا مُبَارَكًا
وَاَنْتَ خَيْرُ الْمُنْزِل۪ينَ ﴿٢٩﴾ اِنَّ ف۪ى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ وَاِنْ كُنَّا لَمُبْتَل۪ينَ
﴿٣٠﴾ ثُمَّ اَنْشَاْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا اٰخَر۪ينَ ﴿٣١﴾ فَاَرْسَلْنَا ف۪يهِمْ رَسُولًا
مِنْهُمْ اَنِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِنْ اِلٰهٍ غَيْرُهُ اَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٣٢﴾ وَقَالَ
الْمَلَاُ مِنْ قَوْمِهِ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِلِقَٓاءِ الْاٰخِرَةِ وَاَتْرَفْنَاهُمْ
فِى الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا مَا هٰذَٓا اِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يَاْكُلُ مِمَّا تَاْكُلُونَ مِنْهُ
وَيَشْرَبُ مِمَّا تَشْرَبُونَ ﴿٣٣﴾ وَلَئِنْ اَطَعْتُمْ بَشَرًا مِثْلَكُمْ اِنَّكُمْ
اِذًا لَخَاسِرُونَ ﴿٣٤﴾ اَيَعِدُكُمْ اَنَّكُمْ اِذَا مِتُّمْ وَكُنْتُمْ تُرَابًا وَعِظَامًا
اَنَّكُمْ مُخْرَجُونَ ﴿٣٥﴾ هَيْهَاتَ هَيْهَاتَ لِمَا تُوعَدُونَ ﴿٣٦﴾ اِنْ هِيَ
اِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوث۪ينَ ﴿٣٧﴾ اِنْ هُوَ
اِلَّا رَجُلٌ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا وَمَا نَحْنُ لَهُ بِمُؤْمِن۪ينَ ﴿٣٨﴾ قَالَ
رَبِّ انْصُرْن۪ى بِمَا كَذَّبُونِ ﴿٣٩﴾ قَالَ عَمَّا قَل۪يلٍ لَيُصْبِحُنَّ نَادِم۪ينَ
﴿٤٠﴾ فَاَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ بِالْحَقِّ فَجَعَلْنَاهُمْ غُثَٓاءً فَبُعْدًا لِلْقَوْمِ
الظَّالِم۪ينَ ﴿٤١﴾ ثُمَّ اَنْشَاْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قُرُونًا اٰخَر۪ينَ ﴿٤٢﴾

38. Ancak o, Allah'a yalan yere isnatta bulunan bir adamdır ve biz ona asla inanmayacağız!"

39. "Ey rabbim!" dedi (*Hud*), "Beni yalanlamalarına karşı bana yardım et!"

40. Şöyle buyurdu (*Allah*): "Pek yakında kesinlikle nadim (*pişman*) olacaklardır!"

41. Derken o sayha (*korkunç avaz*) onları hakkaniyetle yakaladı; nitekim selin katarladığı çerçöp yaptık onları. İmdi kahrolsun zalimler topluluğu!

42. Sonra, onların ardından başka çağ (*kuşak*)lar inşa ettik.

مَا تَسْبِقُ مِنْ اُمَّةٍ اَجَلَهَا وَمَا يَسْتَاْخِرُونَ ﴿٤٣﴾ ثُمَّ اَرْسَلْنَا رُسُلَنَا
تَتْرَاۜ كُلَّمَا جَٓاءَ اُمَّةً رَسُولُهَا كَذَّبُوهُ فَاَتْبَعْنَا بَعْضَهُمْ بَعْضًا
وَجَعَلْنَاهُمْ اَحَادٖيثَۚ فَبُعْدًا لِقَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٤٤﴾ ثُمَّ اَرْسَلْنَا مُوسٰى
وَاَخَاهُ هٰرُونَ بِاٰيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُبٖينٍۙ ﴿٤٥﴾ اِلٰى فِرْعَوْنَ وَمَلَا۬ئِهٖ
فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا عَالٖينَۚ ﴿٤٦﴾ فَقَالُٓوا اَنُؤْمِنُ لِبَشَرَيْنِ مِثْلِنَا
وَقَوْمُهُمَا لَنَا عَابِدُونَۚ ﴿٤٧﴾ فَكَذَّبُوهُمَا فَكَانُوا مِنَ الْمُهْلَكٖينَ
﴿٤٨﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿٤٩﴾ وَجَعَلْنَا
ابْنَ مَرْيَمَ وَاُمَّهُٓ اٰيَةً وَاٰوَيْنَاهُمَٓا اِلٰى رَبْوَةٍ ذَاتِ قَرَارٍ وَمَعٖينٍۚ ﴿٥٠﴾ يَٓا
اَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُوا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَاعْمَلُوا صَالِحًاۜ اِنّٖي بِمَا تَعْمَلُونَ
عَلٖيمٌۜ ﴿٥١﴾ وَاِنَّ هٰذِهٖٓ اُمَّتُكُمْ اُمَّةً وَاحِدَةً وَاَنَا۬ رَبُّكُمْ فَاتَّقُونِ ﴿٥٢﴾
فَتَقَطَّعُٓوا اَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ زُبُرًاۜ كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ ﴿٥٣﴾
فَذَرْهُمْ فٖي غَمْرَتِهِمْ حَتّٰى حٖينٍ ﴿٥٤﴾ اَيَحْسَبُونَ اَنَّمَا نُمِدُّهُمْ بِهٖ
مِنْ مَالٍ وَبَنٖينَۙ ﴿٥٥﴾ نُسَارِعُ لَهُمْ فِي الْخَيْرَاتِۜ بَلْ لَا يَشْعُرُونَ
﴿٥٦﴾ اِنَّ الَّذٖينَ هُمْ مِنْ خَشْيَةِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَۙ ﴿٥٧﴾ وَالَّذٖينَ هُمْ
بِاٰيَاتِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَۙ ﴿٥٨﴾ وَالَّذٖينَ هُمْ بِرَبِّهِمْ لَا يُشْرِكُونَۙ ﴿٥٩﴾

43. Hiçbir ümmet, eceli (*vadesi*)ni öne alamaz ve de erteleyemez.

44. Sonra elçilerimizi peş peşe gönderdik. Her ümmete elçisi geldikçe, onu yalanladılar; biz de birbiri ardınca onları (*helâke*) sürükledik ve birer söylence yaptık. İmdi kahrolsun iman etmeyen topluluk!

45. Sonra âyetlerimiz ve apaçık bir kanıtla Musa ve kardeşi Harun'u gönderdik,

46. Firavun'a ve kurmaylarına. Böyle iken büyüklük tasladılar; zaten (*İsrailoğullarına*) zorbaca davranan bir toplum idiler.

47. Üstelik dediler ki: "Kendimiz gibi iki insana mı, hele kavimleri bize tapar (*kölelik yapar*)ken kalkıp iman edeceğiz?"

48. Nitekim ikisini de yalanladılar; dolayısıyla helâke uğrayanlardan oldular.

49. Andolsun, o kitabı (*Tevrat'ı*), hidayet bulsunlar diye Musa'ya verdik!

50. Meryem'in oğlunu ve annesini bir âyet (*mucize*) kıldık. İkisini de düzlüğü ve pınarı bulunan bir sırta kondurduk.

51. "Ey elçiler!" (*buyurduk*), "Tertemiz nimetlerden yeyin ve salih amel (*iyi iş*) yapın; kuşkusuz ben, yaptığınız her şeyi hakkıyla bilenim.

52. İşte sizin ümmetiniz, tek bir ümmet olarak budur, ben de rabbinizim; dolayısıyla bana karşı takvalı olun (*azabımdan sakının*)!"

53. Derken işleri (*ümmet birliği*)ni aralarında birtakım fraksiyonlara ayırdılar; herbir grup, sadece kendi yanında olanla sevinir (*avunur*) oldu.

54. Artık onları, aymazlıkları içinde bir süreye kadar (*bocalamaya*) bırak!

55. Kendilerine verdiğimiz mal ve oğullar nedeniyle sanıyorlar mı ki,

56. Onların hayırına koşuyoruz? Gerçek şu ki onlar, (*işin*) farkında değildirler.

57. Rablerinin haşyeti (*heybeti*)nden tir tir titreyenler,

58. Rablerinin âyetlerine iman edenler,

59. Rablerine asla şirk koşmayanlar,

60. Rablerine döneceklerinden ötürü yaptıklarını/verdiklerini kalpleri titreyerek yapanlar/verenler,

61. İşte onlar, hayırlara koşanlardır ve elbette onlar, onun (*hayrın*) öncüleridirler!

62. Biz herkesi ancak gücü yettiğince mükellef kılarız; katımızda gerçeği konuşan bir kitap vardır ve onlara zulüm (*haksızlık*) yapılmaz.

63. Ne var ki, onların kalpleri bundan gaflettedir; üstelik bunun dışında yapmakta oldukları birtakım (*kirli*) işleri vardır.

64. Nihayet biz, refah içinde yüzenlerini sıkıntıya uğrattığımızda, birdenbire sızlanmaya başlarlar.

65. Bugün (*boşuna*) sızlanmayın, tarafımızdan size yardım yapılmayacaktır.

66. Çünkü âyetlerim size okunurken, gerisingeri dönerdiniz.

67. Ona (*Kur'an'a*) karşı büyüklük taslayarak, müsamereciler olarak hezeyanlar savururdunuz.

68. O halde bu sözü (*Kur'an'ı*) iyice düşünmediler mi, yoksa onlara, evvelki atalarına gelmeyen bir şey mi geldi?

69. Yoksa kendilerine gönderilen elçiyi tanımadılar da bu yüzden mi onu yadırgadılar?

70. Yoksa onun cinnet getirdiğini mi diyor (*düşünüyor*)lar? Oysa onlara hakkı getirmiştir, ama ekserisi haktan tiksinenlerdir.

وَالَّذٖينَ يُؤْتُونَ مَٓا اٰتَوْا وَقُلُوبُهُمْ وَجِلَةٌ اَنَّهُمْ اِلٰى رَبِّهِمْ رَاجِعُونَ
﴿٦٠﴾ اُو۬لٰٓئِكَ يُسَارِعُونَ فِى الْخَيْرَاتِ وَهُمْ لَهَا سَابِقُونَ ﴿٦١﴾
وَلَا نُكَلِّفُ نَفْسًا اِلَّا وُسْعَهَا وَلَدَيْنَا كِتَابٌ يَنْطِقُ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا
يُظْلَمُونَ ﴿٦٢﴾ بَلْ قُلُوبُهُمْ فٖى غَمْرَةٍ مِنْ هٰذَا وَلَهُمْ اَعْمَالٌ مِنْ دُونِ
ذٰلِكَ هُمْ لَهَا عَامِلُونَ ﴿٦٣﴾ حَتّٰٓى اِذَٓا اَخَذْنَا مُتْرَفٖيهِمْ بِالْعَذَابِ اِذَا
هُمْ يَجْـَٔرُونَ ﴿٦٤﴾ لَا تَجْـَٔرُوا الْيَوْمَ اِنَّكُمْ مِنَّا لَا تُنْصَرُونَ ﴿٦٥﴾
قَدْ كَانَتْ اٰيَاتٖى تُتْلٰى عَلَيْكُمْ فَكُنْتُمْ عَلٰٓى اَعْقَابِكُمْ تَنْكِصُونَ
﴿٦٦﴾ مُسْتَكْبِرٖينَ بِهٖ سَامِرًا تَهْجُرُونَ ﴿٦٧﴾ اَفَلَمْ يَدَّبَّرُوا الْقَوْلَ اَمْ
جَٓاءَهُمْ مَا لَمْ يَأْتِ اٰبَٓاءَهُمُ الْاَوَّلٖينَ ﴿٦٨﴾ اَمْ لَمْ يَعْرِفُوا رَسُولَهُمْ
فَهُمْ لَهُ مُنْكِرُونَ ﴿٦٩﴾ اَمْ يَقُولُونَ بِهٖ جِنَّةٌ بَلْ جَٓاءَهُمْ بِالْحَقِّ
وَاَكْثَرُهُمْ لِلْحَقِّ كَارِهُونَ ﴿٧٠﴾ وَلَوِ اتَّبَعَ الْحَقُّ اَهْوَٓاءَهُمْ لَفَسَدَتِ
السَّمٰوَاتُ وَالْاَرْضُ وَمَنْ فٖيهِنَّ بَلْ اَتَيْنَاهُمْ بِذِكْرِهِمْ فَهُمْ عَنْ
ذِكْرِهِمْ مُعْرِضُونَ ﴿٧١﴾ اَمْ تَسْـَٔلُهُمْ خَرْجًا فَخَرَاجُ رَبِّكَ خَيْرٌ
وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقٖينَ ﴿٧٢﴾ وَاِنَّكَ لَتَدْعُوهُمْ اِلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقٖيمٍ
﴿٧٣﴾ وَاِنَّ الَّذٖينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْاٰخِرَةِ عَنِ الصِّرَاطِ لَنَاكِبُونَ ﴿٧٤﴾

71. Eğer hak, onların heves (*eğilim*)lerine uysaydı; gökler, yeryüzü ve onlarda kimler varsa hepsi elbette bozguna uğrardı. Gerçek şu ki, onlara zikirlerini (*onur kaynakları olan Kur'an'ı*) getirdik; böyle iken onlar, kendi zikirlerinden yüz çeviriyorlar.

72. Yoksa sen onlardan bir harç (*vergi/karşılık*) mı istiyorsun? İmdi rabbinin harcı daha hayırlıdır ve O, rızıklandıranların en hayırlısıdır.

73. Kuşkusuz sen, onları doğru yola davet etmektesin.

74. Ancak ahirete inanmayanlar, elbette o yoldan saparlar.

وَلَوْ رَحِمْنَاهُمْ وَكَشَفْنَا مَا بِهِمْ مِنْ ضُرٍّ لَلَجُّوا فٖى طُغْيَانِهِمْ
يَعْمَهُونَ ﴿٧٥﴾ وَلَقَدْ اَخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ فَمَا اسْتَكَانُوا
لِرَبِّهِمْ وَمَا يَتَضَرَّعُونَ ﴿٧٦﴾ حَتّٰٓى اِذَا فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَابًا ذَا
عَذَابٍ شَدٖيدٍ اِذَا هُمْ فٖيهِ مُبْلِسُونَ ﴿٧٧﴾ وَهُوَ الَّذٖٓى اَنْشَاَ
لَكُمُ السَّمْعَ وَالْاَبْصَارَ وَالْاَفْـِٔدَةَ قَلٖيلًا مَا تَشْكُرُونَ ﴿٧٨﴾
وَهُوَ الَّذٖى ذَرَاَكُمْ فِى الْاَرْضِ وَاِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٧٩﴾ وَهُوَ
الَّذٖى يُحْيٖى وَيُمٖيتُ وَلَهُ اخْتِلَافُ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ اَفَلَا تَعْقِلُونَ
﴿٨٠﴾ بَلْ قَالُوا مِثْلَ مَا قَالَ الْاَوَّلُونَ ﴿٨١﴾ قَالُٓوا ءَاِذَا مِتْنَا
وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا ءَاِنَّا لَمَبْعُوثُونَ ﴿٨٢﴾ لَقَدْ وُعِدْنَا نَحْنُ
وَاٰبَٓاؤُنَا هٰذَا مِنْ قَبْلُ اِنْ هٰذَٓا اِلَّٓا اَسَاطٖيرُ الْاَوَّلٖينَ ﴿٨٣﴾ قُلْ
لِمَنِ الْاَرْضُ وَمَنْ فٖيهَٓا اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٨٤﴾ سَيَقُولُونَ لِلّٰهِ
قُلْ اَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٨٥﴾ قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمٰوَاتِ السَّبْعِ وَرَبُّ
الْعَرْشِ الْعَظٖيمِ ﴿٨٦﴾ سَيَقُولُونَ لِلّٰهِ قُلْ اَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٨٧﴾
قُلْ مَنْ بِيَدِهٖ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ يُجٖيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ اِنْ
كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٨٨﴾ سَيَقُولُونَ لِلّٰهِ قُلْ فَاَنّٰى تُسْحَرُونَ ﴿٨٩﴾

75. Eğer kendilerine merhamet edip, başlarındaki sıkıntıyı kaldırsak, mutlaka tuğyan (*azgınlık*)ları içinde bocalamayı sürdürürler.

76. Andolsun, onları azaba (*sıkıntıya*) biz uğrattık; böyle iken rablerine boyun eğmedi ve yalvarıp yakarmadılar!

77. Nihayet onlara, azabı çok şiddetli bir kapı açtığımızda, birden orada apışıp kalırlar.

78. Kulaklarınızı, gözlerinizi ve kalplerinizi inşa eden (*yaratan*) O'dur; ne kadar az şükrediyorsunuz!

79. Sizi yeryüzünde yaratıp çoğaltan da O'dur ve elbette O'nun huzuruna çıkarılacaksınız.

80. Yaşatan da öldüren de O'dur. Gecenin ve gündüzün değişmesi elbette O'nun işi (*eseri*)dir. Böyle iken siz aklınızı kullanmaz mısınız?

81. Gerçek şu ki onlar, önceki (*kâfir*)lerin dediklerini aynen dedi (*tekrar etti*)ler.

82. Dediler ki: "Öldüğümüz, (*çürüyüp*) toprak ve kemik yığını haline geldiğimizde mi, gerçekten biz mi mutlaka yeniden diriltileceğiz?

83. Andolsun, bu (*yeniden diriliş*) bize ve daha önce atalarımıza vaat edildi; ancak bu, evvelkilerin esatiri (*efsanesi/mitolojisi*)nden ibarettir."

84. De ki: "Yeryüzü ve oradakiler kimindir? Eğer biliyorsanız... (*söyleyin!*)"

85. "Allah'ındır!" diyecekler. De ki: "O halde siz, düşünüp taşınmaz mısınız?"

86. De ki: "Yedi göğün rabbi, çok yüce arşın da rabbi (*sahibi*) kimdir?"

87. "Allah'ındır (*hepsi*)!" diyecekler. De ki: "O halde siz, O'(*nun azabı*)ndan sakınmaz mısınız?"

88. De ki: "Her şeyin melekûtü (*muhteşem mülkü*)nü elinde tutan, kendisi koruyan ve kendisine koruma yapılmayan kimdir? Eğer biliyorsanız..."

89. "Allah'ındır (*hepsi*)!" diyecekler. De ki: "O halde nasıl büyüye (*oyuna*) getiriliyorsunuz?"

بَلْ اَتَيْنَاهُمْ بِالْحَقِّ وَاِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٩٠﴾ مَا اتَّخَذَ اللّٰهُ مِنْ
وَلَدٍ وَمَا كَانَ مَعَهُ مِنْ اِلٰهٍ اِذًا لَذَهَبَ كُلُّ اِلٰهٍ بِمَا خَلَقَ وَلَعَلَا
بَعْضُهُمْ عَلٰى بَعْضٍ سُبْحَانَ اللّٰهِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٩١﴾ عَالِمِ
الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَتَعَالٰى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٩٢﴾ قُلْ رَبِّ
اِمَّا تُرِيَنّ۪ي مَا يُوعَدُونَ ﴿٩٣﴾ رَبِّ فَلَا تَجْعَلْن۪ي فِي الْقَوْمِ
الظَّالِم۪ينَ ﴿٩٤﴾ وَاِنَّا عَلٰٓى اَنْ نُرِيَكَ مَا نَعِدُهُمْ لَقَادِرُونَ ﴿٩٥﴾
اِدْفَعْ بِالَّت۪ي هِيَ اَحْسَنُ السَّيِّئَةَ نَحْنُ اَعْلَمُ بِمَا يَصِفُونَ ﴿٩٦﴾
وَقُلْ رَبِّ اَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاط۪ينِ ﴿٩٧﴾ وَاَعُوذُ بِكَ
رَبِّ اَنْ يَحْضُرُونِ ﴿٩٨﴾ حَتّٰٓى اِذَا جَٓاءَ اَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ
رَبِّ ارْجِعُونِ ﴿٩٩﴾ لَعَلّ۪ٓي اَعْمَلُ صَالِحًا ف۪يمَا تَرَكْتُ كَلَّا اِنَّهَا
كَلِمَةٌ هُوَ قَٓائِلُهَا وَمِنْ وَرَٓائِهِمْ بَرْزَخٌ اِلٰى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿١٠٠﴾
فَاِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ فَلَٓا اَنْسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ وَلَا يَتَسَٓاءَلُونَ
﴿١٠١﴾ فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَاز۪ينُهُ فَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٠٢﴾ وَمَنْ
خَفَّتْ مَوَاز۪ينُهُ فَاُو۬لٰٓئِكَ الَّذ۪ينَ خَسِرُٓوا اَنْفُسَهُمْ ف۪ي جَهَنَّمَ
خَالِدُونَ ﴿١٠٣﴾ تَلْفَحُ وُجُوهَهُمُ النَّارُ وَهُمْ ف۪يهَا كَالِحُونَ ﴿١٠٤﴾

90. Gerçek şu ki, biz onlara hakkı getirdik ve elbette onlar yalancıdırlar:

91. Allah çocuk edinmedi ve O'nunla birlikte hiçbir tanrı yoktur; eğer olsaydı, mutlaka her tanrı kendi yarattıklarına kumanda eder ve mutlaka birbirlerine üstünlük sağlamaya kalkışırlardı. Allah, onların nitelendirmelerinden münezzehtir.

92. Gaybı ve şehadeti (*görünmeyeni ve görüneni*) bilen (*Allah*), onların ortak koştukları şeylerden yücedir.

93. De ki: "Ey rabbim! Onlara ihtar edileni (*azabı*) mutlaka bana göstereceksen,

94. Rabbim, beni o zalim kavmin içinde bulundurma!"

95. Kesinlikle biz, onlara yaptığımız tehdidi sana (*zarar vermeden*) göstermeye kadiriz.

96. Sen, kötülüğü en güzel davranışla sav! Biz, onların nitelendirmelerini en iyi bilenleriz.

97. De ki: "Ey rabbim, şeytanların dürtülerinden sana sığınırım!

98. Yanıma sokulmalarından da sana sığınırım, ey rabbim!"

99. Nihayet o (*şirk koşa*)nlardan birine ölüm gelip çatınca, "Ey rabbim!" der, "Beni geri çevirin!

100. Ta ki terkettiğim hususlarda salih amel (*yararlı iş*) yapayım." Kesinlikle hayır! Çünkü bu, (*boş*) bir sözden ibarettir, onu söyleyecektir; ancak yeniden diriltilecekleri güne kadar önlerinde bir berzah (*geriye dönüş engeli*) vardır.

101. İmdi sûra üflendiği (*kıyamet borusu çalındığı*) vakit, işte o gün aralarında ne nesep (*soy sop*) vardır, ne de birbirlerini arayıp sorarlar.

102. Artık kimin (*sevap*) tartıları ağır çekerse, işte onlar kurtuluşa erenlerdir!

103. Kimin de tartıları hafif gelirse, işte onlar, kendilerini hüsrana uğratanlardır! Cehennemde temellidirler.

104. Orada ateş yüzlerini kavururken, dudakları kasılıp, dişleri sırıtır.

اَلَمْ تَكُنْ اٰيَاتٖى تُتْلٰى عَلَيْكُمْ فَكُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿١٠٥﴾
قَالُوا رَبَّنَا غَلَبَتْ عَلَيْنَا شِقْوَتُنَا وَكُنَّا قَوْمًا ضَٓالّٖينَ ﴿١٠٦﴾ رَبَّنَٓا
اَخْرِجْنَا مِنْهَا فَاِنْ عُدْنَا فَاِنَّا ظَالِمُونَ ﴿١٠٧﴾ قَالَ اخْسَؤُا فٖيهَا
وَلَا تُكَلِّمُونِ ﴿١٠٨﴾ اِنَّهُ كَانَ فَرٖيقٌ مِنْ عِبَادٖى يَقُولُونَ رَبَّنَٓا اٰمَنَّا
فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَاَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمٖينَ ﴿١٠٩﴾ فَاتَّخَذْتُمُوهُمْ
سِخْرِيًّا حَتّٰٓى اَنْسَوْكُمْ ذِكْرٖى وَكُنْتُمْ مِنْهُمْ تَضْحَكُونَ ﴿١١٠﴾
اِنّٖى جَزَيْتُهُمُ الْيَوْمَ بِمَا صَبَرُٓوا اَنَّهُمْ هُمُ الْفَٓائِزُونَ ﴿١١١﴾
قَالَ كَمْ لَبِثْتُمْ فِى الْاَرْضِ عَدَدَ سِنٖينَ ﴿١١٢﴾ قَالُوا لَبِثْنَا يَوْمًا
اَوْ بَعْضَ يَوْمٍ فَسْـَٔلِ الْعَٓادّٖينَ ﴿١١٣﴾ قَالَ اِنْ لَبِثْتُمْ اِلَّا قَلٖيلًا
لَوْ اَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١١٤﴾ اَفَحَسِبْتُمْ اَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا
وَاَنَّكُمْ اِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ ﴿١١٥﴾ فَتَعَالَى اللّٰهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ لَٓا اِلٰهَ
اِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرٖيمِ ﴿١١٦﴾ وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ
لَا بُرْهَانَ لَهُ بِهٖ فَاِنَّمَا حِسَابُهُ عِنْدَ رَبِّهٖ اِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ
﴿١١٧﴾ وَقُلْ رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَاَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمٖينَ ﴿١١٨﴾

سُورَةُ النُّورِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ اَرْبَعٌ وَسِتُّونَ اٰيَةً

105. "Size" (*buyurur Allah*) "Âyetlerim okunmaz mıydı ve siz onları yalanlamıyor muydunuz?"

106. "Rabbimiz!" derler, "Biz bedbahtlığımıza yenik düştük ve dalâlette kalan bir toplum olduk!

107. Ey rabbimiz, bizi buradan çıkar; artık bir daha (*dalâlete*) dönersek, kesinlikle biz zalimleriz!"

108. Şöyle buyurur (*Allah*): "Orada zıbarın ve bana konuşma (*dert yanma*)yın!

109. Zira kullarımdan bir grup, "Ey rabbimiz!" diyorlardı, "Biz iman ettik, dolayısıyla bizi bağışla ve bize merhamet et. Sen, merhmet edenlerin en hayırlısısın!"

110. Böyle iken onları alaya almıştınız; nihayet (*bu alaycı tavrınız*) size zikrimi unutturdu ve onlara gülüyordunuz.

111. Nitekim ben, bugün onlara sabretmelerinin karşılığını verdim; çünkü onlar (*cenneti*) kazananların ta kendisidirler."

112. Üstelik şöyle buyurur (*Allah*): "Siz yerde (*kabirlerde*) kaç yıl kaldınız?"

113. Derler ki: "Bir gün, veya bir günün birazı kadar kaldık; yine de sen saymanlara (*hesap tutan meleklere*) sor!"

114. Şöyle buyurur (*Allah*): "Çok az kaldığınız kesindir. Eğer bilmiş olsaydınız... (*şaşardınız!*)

115. Yoksa sizi boş yere yarattığımızı ve bize asla döndürülmeyeceğinizi mi sanmıştınız?"

116. İmdi gerçek melik (*hükümdar/mülksahibi*) olan Allah'ın şanı yücedir! O'ndan başka hiçbir tanrı yoktur, çok değerli arşın rabbi (*sahibi*)dir.

117. Kim, hakkında hiçbir kanıtı bulunmayan bir başka tanrıya Allah'la birlikte dua (*kulluk*) ederse, onun hesabı ancak rabbinin nezdindedir. Gerçek şu ki, kâfirler iflah olmazlar.

118. De ki: "Ey rabbim, bağışla ve merhamet et! Sen, merhamet edenlerin en hayırlısısın."

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ
سُورَةٌ اَنْزَلْنَاهَا وَفَرَضْنَاهَا وَاَنْزَلْنَا ف۪يهَٓا اٰيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ
﴿١﴾ اَلزَّانِيَةُ وَالزَّان۪ي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا مِائَةَ جَلْدَةٍ وَلَا
تَأْخُذْكُمْ بِهِمَا رَأْفَةٌ ف۪ي د۪ينِ اللّٰهِ اِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِۚ
وَلْيَشْهَدْ عَذَابَهُمَا طَٓائِفَةٌ مِنَ الْمُؤْمِن۪ينَ ﴿٢﴾ اَلزَّان۪ي لَا يَنْكِحُ اِلَّا
زَانِيَةً اَوْ مُشْرِكَةًۘ وَالزَّانِيَةُ لَا يَنْكِحُهَٓا اِلَّا زَانٍ اَوْ مُشْرِكٌۚ وَحُرِّمَ
ذٰلِكَ عَلَى الْمُؤْمِن۪ينَ ﴿٣﴾ وَالَّذ۪ينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُوا
بِاَرْبَعَةِ شُهَدَٓاءَ فَاجْلِدُوهُمْ ثَمَان۪ينَ جَلْدَةً وَلَا تَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةً اَبَدًاۚ
وَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَۙ ﴿٤﴾ اِلَّا الَّذ۪ينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ وَاَصْلَحُواۚ
فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَح۪يمٌ ﴿٥﴾ وَالَّذ۪ينَ يَرْمُونَ اَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ
شُهَدَٓاءُ اِلَّٓا اَنْفُسُهُمْ فَشَهَادَةُ اَحَدِهِمْ اَرْبَعُ شَهَادَاتٍ بِاللّٰهِۙ اِنَّهُ لَمِنَ
الصَّادِق۪ينَ ﴿٦﴾ وَالْخَامِسَةُ اَنَّ لَعْنَتَ اللّٰهِ عَلَيْهِ اِنْ كَانَ مِنَ الْكَاذِب۪ينَ
﴿٧﴾ وَيَدْرَؤُا عَنْهَا الْعَذَابَ اَنْ تَشْهَدَ اَرْبَعَ شَهَادَاتٍ بِاللّٰهِۙ اِنَّهُ لَمِنَ
الْكَاذِب۪ينَۙ ﴿٨﴾ وَالْخَامِسَةَ اَنَّ غَضَبَ اللّٰهِ عَلَيْهَٓا اِنْ كَانَ مِنَ الصَّادِق۪ينَ
﴿٩﴾ وَلَوْلَا فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَاَنَّ اللّٰهَ تَوَّابٌ حَك۪يمٌ ﴿١٠﴾

EN-NÛR SÛRESİ[62]

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. İndirdiğimiz, farz kıldığımız ve içinde apaçık âyet (*hüküm*)lere yer verdiğimiz bir sûredir (*bu*)! Ta ki tezekkür edesiniz (*düşünüp taşınasınız*).

2. Zina eden kadın ve zina eden erkeğin herbirine yüz değnek vurun! Allah'a ve son gün (*ahiret*)e inanıyorsanız, Allah'ın dini (*hükmü*)nde onlara acınma hissine kapılmayın; mü'minlerden bir grup da azapları (*cezalarının infazı*)na tanık olsunlar.

3. Zinakâr erkek, ancak zinakâr olan veya (*Allah'a*) ortak koşan kadınla evlenir; zinakâr kadını da ancak zinakâr olan veya (*Allah'a*) ortak koşan erkek nikâhlar. İşte bu (*zinakârla evlilik*), mü'minlere haram kılınmıştır.

4. Namuslu kadınlara zina suçu atan, sonra (*ispat için*) dört şahit getirmeyenler(*in herbirin*)e seksen değnek vurun ve şahitliklerini asla kabul etmeyin. İşte onlar, sapkınların ta kendisidirler!

5. Ancak ardından tevbe eden ve ıslah olanlar hariç (*onlar sapkınlıktan kurtulurlar*); nitekim Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

6. Karılarını (*zinayla*) suçlayan ve kendilerinden başka şahitleri bulunmayanlara gelince, onlardan herbirinin şahitliği; doğrulardan olduğuna dair Allah'ı dört defa şahit tutması;

7. Ve beşincisinde, eğer yalan söyleyenlerden ise, Allah'ın lânetine uğramasını dilemesidir.

8. Kadının azabı (*zina cezası*)nı, onun (*kocasının*) kesinlikle yalan söyleyenlerden olduğuna dair Allah'ı dört defa şahit tutması,

9. Ve beşincisinde, eğer (*kocası*) doğru söyleyenlerden ise, Allah'ın gazabına kendisinin uğramasını dilemesi kaldırır.

10. Allah'ın size lütfu ve rahmeti bulunmasaydı ve Allah tevbeleri çokça kabul eden, çok hikmet sahibi olmasaydı... (*sorunlarınızın üstesinden gelemezdiniz.*)

(62) Tamamı Medine'de inmiş olan "Nur" sûresi, 64 âyettir ve 35. âyetinde Allah'ın, gökleri ve yeri aydınlatan nurundan bahsedildiğinden bu ismi almıştır. Zina ve kazif (zina suçlaması) hükümlerini açıklamakla başlayan sûre, Hz. Peygamber'in değerli eşini hedef alan çirkin iftiraya karışanları şiddetle kınamış, aile ve toplum ilişkilerine dair birtakım kurallar koymuştur.

إِنَّ الَّذٖينَ جَٓاؤُ بِالْاِفْكِ عُصْبَةٌ مِنْكُمْۜ لَا تَحْسَبُوهُ شَرًّا لَكُمْۜ بَلْ
هُوَ خَيْرٌ لَكُمْۜ لِكُلِّ امْرِئٍ مِنْهُمْ مَا اكْتَسَبَ مِنَ الْاِثْمِۚ وَالَّذٖي
تَوَلّٰى كِبْرَهُ مِنْهُمْ لَهُ عَذَابٌ عَظٖيمٌ ﴿١١﴾ لَوْلَٓا اِذْ سَمِعْتُمُوهُ ظَنَّ
الْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بِاَنْفُسِهِمْ خَيْرًاۙ وَقَالُوا هٰذَٓا اِفْكٌ مُبٖينٌ
﴿١٢﴾ لَوْلَا جَٓاؤُ عَلَيْهِ بِاَرْبَعَةِ شُهَدَٓاءَۚ فَاِذْ لَمْ يَأْتُوا بِالشُّهَدَٓاءِ
فَاُولٰٓئِكَ عِنْدَ اللّٰهِ هُمُ الْكَاذِبُونَ ﴿١٣﴾ وَلَوْلَا فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ
وَرَحْمَتُهُ فِي الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ لَمَسَّكُمْ فٖي مَٓا اَفَضْتُمْ فٖيهِ عَذَابٌ
عَظٖيمٌۚ ﴿١٤﴾ اِذْ تَلَقَّوْنَهُ بِاَلْسِنَتِكُمْ وَتَقُولُونَ بِاَفْوَاهِكُمْ مَا لَيْسَ
لَكُمْ بِهٖ عِلْمٌ وَتَحْسَبُونَهُ هَيِّنًاۗ وَهُوَ عِنْدَ اللّٰهِ عَظٖيمٌ ﴿١٥﴾ وَلَوْلَٓا
اِذْ سَمِعْتُمُوهُ قُلْتُمْ مَا يَكُونُ لَنَٓا اَنْ نَتَكَلَّمَ بِهٰذَاۗ سُبْحَانَكَ هٰذَا
بُهْتَانٌ عَظٖيمٌ ﴿١٦﴾ يَعِظُكُمُ اللّٰهُ اَنْ تَعُودُوا لِمِثْلِهٖٓ اَبَدًا اِنْ كُنْتُمْ
مُؤْمِنٖينَۚ ﴿١٧﴾ وَيُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمُ الْاٰيَاتِۜ وَاللّٰهُ عَلٖيمٌ حَكٖيمٌ ﴿١٨﴾ اِنَّ
الَّذٖينَ يُحِبُّونَ اَنْ تَشٖيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذٖينَ اٰمَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ
اَلٖيمٌۙ فِي الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِۜ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ وَاَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٩﴾
وَلَوْلَا فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَاَنَّ اللّٰهَ رَؤُفٌ رَحٖيمٌۚ ﴿٢٠﴾

11. O ağır iftirayı (*gündeme*) getirenler, içinizden bir gruptur! Onun size sürülen bir leke olduğunu sanmayın; gerçek şu ki o, sizin için bir hayırdır. Onların herbiri, işlediği günahın cezasını elbette görecek ve ona ön ayak olanları, elbette çok büyük bir azaba uğrayacaktır.

12. Onu işittiğinizde, mü'min ve mü'mineler birbirleri hakkında hüsnüzanda bulunup, "Bu, apaçık bir bühtan (*karalama*)dır!" demeliydiler.

13. Onlar da bu (*iddialarının doğruluğu*)na dair dört şahit getirmeliydiler. İmdi şahitleri getirmediklerine göre, Allah katında düpedüz yalancıdırlar.

14. Eğer Allah'ın size dünya ve ahirette lütfu ve merhameti olmasaydı, içine daldığınız şey (*iftira kampanyası*) yüzünden elbette çok büyük bir azaba uğrardınız.

15. Çünkü onu dilden dile düşürüyorsunuz, hakkında hiçbir bilginiz olmayan şeyi ağızlarınıza alıyor ve bunu önemsiz sanıyorsunuz. Oysa bu(*nun vebali*), Allah katında çok büyüktür.

16. Onu işittiğinizde, "Bunu konuşmamız bize yaraşmaz; hâşâ, bu çok büyük bir bühtan (*karalama*)dır!" demeliydiniz.

17. Allah, bunun gibisine asla dönmemenizi size öğütlüyor. Eğer mü'min iseniz (*dönmezsiniz*).

18. Allah size âyetlerini açıklıyor ve Allah hakkıyla bilendir, çok hikmetlidir.

19. İman edenlerin arasında çirkin davranışların yayılmasını sevenler ise, dünyada ve ahirette elbette onlara çok acı bir azap vardır. Allah, (*art niyetli olanları*) bilir ve siz bilmezsiniz.

20. Allah'ın size lütfu ve rahmeti bulunmasaydı ve Allah çok şefkat, çok merhamet sahibi olmasaydı... (*haliniz nice olurdu.*)

يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِۜ وَمَنْ يَتَّبِعْ
خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ فَاِنَّهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَٓاءِ وَالْمُنْكَرِۜ وَلَوْلَا فَضْلُ
اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ مَا زَكٰى مِنْكُمْ مِنْ اَحَدٍ اَبَدًاۙ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ
يُزَكّ۪ي مَنْ يَشَٓاءُۜ وَاللّٰهُ سَم۪يعٌ عَل۪يمٌ ﴿٢١﴾ وَلَا يَأْتَلِ اُو۬لُوا الْفَضْلِ
مِنْكُمْ وَالسَّعَةِ اَنْ يُؤْتُٓوا اُو۬لِي الْقُرْبٰى وَالْمَسَاك۪ينَ وَالْمُهَاجِر۪ينَ
ف۪ي سَب۪يلِ اللّٰهِ وَلْيَعْفُوا وَلْيَصْفَحُواۜ اَلَا تُحِبُّونَ اَنْ يَغْفِرَ اللّٰهُ
لَكُمْۜ وَاللّٰهُ غَفُورٌ رَح۪يمٌ ﴿٢٢﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ
الْغَافِلَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ لُعِنُوا فِي الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِۖ وَلَهُمْ عَذَابٌ
عَظ۪يمٌۙ ﴿٢٣﴾ يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ اَلْسِنَتُهُمْ وَاَيْد۪يهِمْ وَاَرْجُلُهُمْ
بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٤﴾ يَوْمَئِذٍ يُوَفّ۪يهِمُ اللّٰهُ د۪ينَهُمُ الْحَقَّ
وَيَعْلَمُونَ اَنَّ اللّٰهَ هُوَ الْحَقُّ الْمُب۪ينُ ﴿٢٥﴾ اَلْخَب۪يثَاتُ لِلْخَب۪يث۪ينَ
وَالْخَب۪يثُونَ لِلْخَب۪يثَاتِۚ وَالطَّيِّبَاتُ لِلطَّيِّب۪ينَ وَالطَّيِّبُونَ لِلطَّيِّبَاتِۚ
اُو۬لٰٓئِكَ مُبَرَّؤُ۫نَ مِمَّا يَقُولُونَۜ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَر۪يمٌ ﴿٢٦﴾ يَٓا
اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتّٰى تَسْتَأْنِسُوا
وَتُسَلِّمُوا عَلٰٓى اَهْلِهَاۜ ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٢٧﴾

21. Ey iman edenler, şeytanın adımlarını izlemeyin! Kim şeytanın adımlarını izlerse, elbette o, fuhşu (*taşkınlığı*) ve kötülüğü telkin eder. Allah'ın size lütfu ve merhameti olmasaydı, hiçbirinizi asla tezkiye etmezdi (*aklamazdı*) ve fakat Allah, dilediğini tezkiye eder. Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.

22. Sizin faziletli ve varlıklı kişileriniz; akrabalık bağı bulunanlara, yoksullara ve Allah yolunda hicret edenlere vermeme (*yardımı kesme*)ye yemin etmesinler; bağışlasın ve hoşgörülü olsunlar! Allah'ın da sizi bağışlamasını sevmez misiniz? Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

23. İffetli, (*kötülüklerden*) habersiz mü'minelere zina suçu atanlar, dünya ve ahirette lânetlenmişlerdir ve elbette onlara çok büyük (*ağır*) bir azap vardır!

24. Dilleri, elleri ve ayaklarının, yaptıklarına dair aleyhlerinde şahitlik edeceği gün,

25. İşte o gün, Allah onlara hak ettikleri cezayı tastamam verecek ve Allah'ın (*hükmünün*) apaçık hak olduğunu bileceklerdir.

26. Kötü kadınlar kötü erkeklerin, kötü erkekler de kötü kadınların ve temiz kadınlar temiz erkeklerin, temiz erkekler de temiz kadınların (*harcı*)dır. İşte bu (*temiz ola*)nlar, o (*karalama yapa*)nların dediklerinden uzaktırlar; elbette kendileri için bağışlanma ve tükenmez rızık vardır!

27. Ey iman edenler! Kendinize ait olmayan evlere, izin almadan ve halkına selâm vermeden girmeyin; sizin için hayırlı olan budur! Herhalde düşünüp taşınır (*gereğini yapar*)sınız.

فَاِنْ لَمْ تَجِدُوا فِيهَٓا اَحَدًا فَلَا تَدْخُلُوهَا حَتّٰى يُؤْذَنَ لَكُمْ
وَاِنْ قِيلَ لَكُمُ ارْجِعُوا فَارْجِعُوا هُوَ اَزْكٰى لَكُمْ وَاللّٰهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٢٨﴾ لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ اَنْ تَدْخُلُوا
بُيُوتًا غَيْرَ مَسْكُونَةٍ فِيهَا مَتَاعٌ لَكُمْ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ
وَمَا تَكْتُمُونَ ﴿٢٩﴾ قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ اَبْصَارِهِمْ
وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ ذٰلِكَ اَزْكٰى لَهُمْ اِنَّ اللّٰهَ خَبِيرٌ بِمَا
يَصْنَعُونَ ﴿٣٠﴾ وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ اَبْصَارِهِنَّ
وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ اِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا
وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلٰى جُيُوبِهِنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ اِلَّا
لِبُعُولَتِهِنَّ اَوْ اٰبَٓائِهِنَّ اَوْ اٰبَٓاءِ بُعُولَتِهِنَّ اَوْ اَبْنَٓائِهِنَّ اَوْ اَبْنَٓاءِ
بُعُولَتِهِنَّ اَوْ اِخْوَانِهِنَّ اَوْ بَن۪ٓي اِخْوَانِهِنَّ اَوْ بَن۪ٓي اَخَوَاتِهِنَّ اَوْ
نِسَٓائِهِنَّ اَوْ مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُهُنَّ اَوِ التَّابِع۪ينَ غَيْرِ اُو۬لِي الْاِرْبَةِ
مِنَ الرِّجَالِ اَوِ الطِّفْلِ الَّذ۪ينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلٰى عَوْرَاتِ
النِّسَٓاءِ وَلَا يَضْرِبْنَ بِاَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْف۪ينَ مِنْ ز۪ينَتِهِنَّ
وَتُوبُٓوا اِلَى اللّٰهِ جَم۪يعًا اَيُّهَ الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٣١﴾

28. Eğer içlerinde kimse bulamazsanız, size izin verilmedikçe girmeyin ve şayet (*bulduklarınız tarafından*) size, "Dönün!" denilirse, dönün; sizin için en nezih davranış budur! Allah yaptığınız her şeyi hakkıyla bilendir.

29. İçinde yararlanma hakkınız olup, (*sürekli*) oturulmayan (*han/kervansaray/otel gibi*) evlere girmenizde hiçbir sakınca yoktur. Allah, açığa vurduğunuzu da ketmettiğinizi de bilir.

30. Mü'minlere söyle: Bakışlarını (*haramdan*) sakınsınlar ve iffetlerini korusunlar; kendileri için en nezih davranış budur! Kesinlikle Allah, yaptıkları her şeyden hakkıyla haberdardır.

31. Mü'minelere de söyle: Bakışlarını sakınsınlar, iffetlerini korusunlar, zinetlerini -açıkta kalan (*el ve yüz*) hariç- göstermesinler ve başörtülerini yakalarının üstüne sarkıtsınlar. Zinetlerini ancak kocalarına veya babaları veya kayınpederleri veya oğulları veya üvey oğulları veya biraderleri veya birader oğulları veya hemşire oğulları veya (*dindaş*) kadınları veya elleri altındaki (*cariye*) ler veya şehvetten kesilen erkek yanaşmalar veya kadınların ut yerlerinden habersiz erkek çocuklara göstersinler ve ayaklarını, örttükleri zinetleri (*halhalları*) bilinsin diye yere vurmasınlar. Ey mü'minler, Allah'a hep birden tevbe edin, ta ki kurtuluşa erişesiniz!

وَاَنْكِحُوا الْاَيَامٰى مِنْكُمْ وَالصَّالِح۪ينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَاِمَائِكُمْۜ
اِنْ يَكُونُوا فُقَرَٓاءَ يُغْنِهِمُ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِه۪ۜ وَاللّٰهُ وَاسِعٌ عَل۪يمٌ ﴿٣٢﴾
وَلْيَسْتَعْفِفِ الَّذ۪ينَ لَا يَجِدُونَ نِكَاحًا حَتّٰى يُغْنِيَهُمُ اللّٰهُ مِنْ
فَضْلِه۪ۜ وَالَّذ۪ينَ يَبْتَغُونَ الْكِتَابَ مِمَّا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ فَكَاتِبُوهُمْ
اِنْ عَلِمْتُمْ ف۪يهِمْ خَيْرًاۗ وَاٰتُوهُمْ مِنْ مَالِ اللّٰهِ الَّذ۪ٓي اٰتٰيكُمْۜ وَلَا
تُكْرِهُوا فَتَيَاتِكُمْ عَلَى الْبِغَٓاءِ اِنْ اَرَدْنَ تَحَصُّنًا لِتَبْتَغُوا عَرَضَ
الْحَيٰوةِ الدُّنْيَاۜ وَمَنْ يُكْرِهْهُنَّ فَاِنَّ اللّٰهَ مِنْ بَعْدِ اِكْرَاهِهِنَّ غَفُورٌ
رَح۪يمٌ ﴿٣٣﴾ وَلَقَدْ اَنْزَلْنَٓا اِلَيْكُمْ اٰيَاتٍ مُبَيِّنَاتٍ وَمَثَلًا مِنَ الَّذ۪ينَ
خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ وَمَوْعِظَةً لِلْمُتَّق۪ينَ ﴿٣٤﴾ اَللّٰهُ نُورُ السَّمٰوَاتِ
وَالْاَرْضِۜ مَثَلُ نُورِه۪ كَمِشْكٰوةٍ ف۪يهَا مِصْبَاحٌۜ اَلْمِصْبَاحُ ف۪ي
زُجَاجَةٍۜ اَلزُّجَاجَةُ كَاَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِنْ شَجَرَةٍ مُبَارَكَةٍ
زَيْتُونَةٍ لَا شَرْقِيَّةٍ وَلَا غَرْبِيَّةٍۙ يَكَادُ زَيْتُهَا يُض۪ٓيءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ
نَارٌۜ نُورٌ عَلٰى نُورٍۜ يَهْدِي اللّٰهُ لِنُورِه۪ مَنْ يَشَٓاءُۜ وَيَضْرِبُ اللّٰهُ
الْاَمْثَالَ لِلنَّاسِۜ وَاللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَل۪يمٌۙ ﴿٣٥﴾ ف۪ي بُيُوتٍ اَذِنَ اللّٰهُ
اَنْ تُرْفَعَ وَيُذْكَرَ ف۪يهَا اسْمُهُۙ يُسَبِّحُ لَهُ ف۪يهَا بِالْغُدُوِّ وَالْاٰصَالِۙ ﴿٣٦﴾

32. Bekârlarınızı ve salih (*iyi ahlaklı*) köle ve cariyelerinizi evlendirin. Eğer yoksul iseler, Allah onları lütfundan zenginleştirir. Allah geniş (*bol lütuf sahibi*)dir, hakkıyla bilendir.

33. Evlenme imkânı bulamayanlar iffetli olsunlar; sonunda Allah onları lütfundan zenginleştirir. Kölelerinizden mükâtebe (*sizinle azatlık anlaşması*) yapmak isteyenlere gelince, eğer onlarda bir hayır (*kabiliyet*) görürseniz, onlarla mükâtebe yapın ve Allah'ın size verdiği malı(*n zekâtı*)ndan onlara verin. İffetlerini korumak isteyen cariyelerinizi, dünya hayatının araz (*geçici menfaat*)ini elde etmeniz için fuhşa zorlamayın ve kim onları zorlarsa (*büyük vebal yüklenir*); nitekim Allah, zorlanmaları ardından çok bağışlayıcıdır, çok esirgeyicidir.

34. Andolsun, size apaçık âyet (*ihtiyacınız olan bilgi*)ler, sizden önce gelip geçenlerden örnekler ve takva sahiplerine bir öğüt indirdik!

35. Allah göklerin ve yerin nurudur. O'nun nurunun misali, içinde kandil bulunan bir mişkât (*kandil yuvası*) gibidir. Kandil, bir kristal (*fanus*) içindedir; o kristal sanki bi inci tanesi gibi parıldayan yıldızdır. Ne doğulu ne de batılı (*doğuda da batıda da benzeri olmayan*) bir mübarek zeytin ağacı (*yağı*)ndan tutuşturulur. Onun yağı, ateş değmese bile neredeyse ışık saçar. Nur üstüne bir nur (*yumağı*)! Allah, dilediğini nuruna hidayet eder ve Allah, insanlara çeşitli örnekler verir. Allah, elbette her şeyi hakkıyla bilendir.

36. Allah'ın yüceltilmesine ve içlerinde adının anılmasına izin verdiği birtakım mabetlerde (*yakılır o kandil*). Onlarda sabah ve akşam O'nu tesbih (*tenzih*) eder,

رِجَالٌ لَا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللّٰهِ وَاِقَامِ الصَّلٰوةِ
وَاِيتَاءِ الزَّكٰوةِ يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَالْاَبْصَارُ ﴿٣٧﴾
لِيَجْزِيَهُمُ اللّٰهُ اَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَيَزِيدَهُمْ مِنْ فَضْلِهِ وَاللّٰهُ يَرْزُقُ
مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٨﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا اَعْمَالُهُمْ كَسَرَابٍ
بِقِيعَةٍ يَحْسَبُهُ الظَّمْاٰنُ مَاءً حَتّٰى اِذَا جَاءَهُ لَمْ يَجِدْهُ شَيْـًٔا وَوَجَدَ
اللّٰهَ عِنْدَهُ فَوَفّٰيهُ حِسَابَهُ وَاللّٰهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٣٩﴾ اَوْ كَظُلُمَاتٍ
فِي بَحْرٍ لُجِّيٍّ يَغْشٰيهُ مَوْجٌ مِنْ فَوْقِهِ مَوْجٌ مِنْ فَوْقِهِ سَحَابٌ
ظُلُمَاتٌ بَعْضُهَا فَوْقَ بَعْضٍ اِذَا اَخْرَجَ يَدَهُ لَمْ يَكَدْ يَرٰيهَا وَمَنْ
لَمْ يَجْعَلِ اللّٰهُ لَهُ نُورًا فَمَا لَهُ مِنْ نُورٍ ﴿٤٠﴾ اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ يُسَبِّحُ لَهُ
مَنْ فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَالطَّيْرُ صَٓافَّاتٍ كُلٌّ قَدْ عَلِمَ صَلَاتَهُ
وَتَسْبِيحَهُ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٤١﴾ وَلِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ
وَالْاَرْضِ وَاِلَى اللّٰهِ الْمَصِيرُ ﴿٤٢﴾ اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ يُزْجِي سَحَابًا
ثُمَّ يُؤَلِّفُ بَيْنَهُ ثُمَّ يَجْعَلُهُ رُكَامًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ
وَيُنَزِّلُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ جِبَالٍ فِيهَا مِنْ بَرَدٍ فَيُصِيبُ بِهِ مَنْ يَشَاءُ
وَيَصْرِفُهُ عَنْ مَنْ يَشَاءُ يَكَادُ سَنَا بَرْقِهِ يَذْهَبُ بِالْاَبْصَارِ ﴿٤٣﴾

37. Öyle adamlar ki, hiçbir kazanç ve hiçbir alışveriş onları Allah'ın zikrinden, namazı dosdoğru kılmaktan ve zekâtı vermekten oyalamaz. Kalplerin ve gözlerin (*dehşetten*) allak bullak olacağı bir günden korkarlar.

38. Dolayısıyla Allah, yaptıkları işlerin en güzeli uyarınca kendilerini mükâfatlandıracak ve onlara lütfunu artıracaktır. Allah, dilediğine hesapsız rızık bahşeder.

39. Küfre saplananlar ise, onların amelleri, susayan kişinin su zannettiği ıssız çöldeki serap gibidir. Nihayet oraya vardığında bir şey bulmaz ve yanında Allah'ı bulur; nitekim hesabını tastamam görür. Allah, hesabı çok çabuk görendir.

40. Veya üst üste dalgaların, üstünden de bir (*kara*) bulutun kapladığı engin denizin karanlıkları gibidir. Birbiri üstüne yığılmış karanlıklar ki, elini çıkarsa, onu neredeyse göremez! Allah kime nûr vermediyse, onun asla nurdan nasibi yoktur.

41. Bilmez misin ki, göklerde ve yerdekilerin hepsi ve havada kanat çırpan kuşlar, Allah'ı tesbih (*tenzih*) ederler? Herbiri, kendi namazı (*duası*) ve tesbihini bellemiştir ve Allah, yaptıkları her şeyi hakkıyla bilendir.

42. Göklerin ve yerin mülkü elbette Allah'ındır ve dönüş mutlaka Allah'adır.

43. Allah'ın bulutları katarladığını, sonra onları derleyip toparladığını, sonra üst üste yığdığını bilmez misin? Derken arasından yağmurun çıktığını görürsün. Gökten, oradaki dağ(*vari bulut*)lardan dolu da indirir, onu dilediğine isabet ettirir ve dilediğinin başından savar. Şimşeğinin parıltısı da neredeyse gözleri götürür (*kör eder*).

يُقَلِّبُ اللّٰهُ الَّيْلَ وَالنَّهَارَۜ اِنَّ ف۪ي ذٰلِكَ لَعِبْرَةً لِاُو۬لِي الْاَبْصَارِ
﴿٤٤﴾ وَاللّٰهُ خَلَقَ كُلَّ دَٓابَّةٍ مِنْ مَٓاءٍۚ فَمِنْهُمْ مَنْ يَمْش۪ي عَلٰى بَطْنِه۪ۚ
وَمِنْهُمْ مَنْ يَمْش۪ي عَلٰى رِجْلَيْنِۚ وَمِنْهُمْ مَنْ يَمْش۪ي عَلٰٓى اَرْبَعٍۜ
يَخْلُقُ اللّٰهُ مَا يَشَٓاءُۜ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَد۪يرٌ ﴿٤٥﴾ لَقَدْ اَنْزَلْنَٓا
اٰيَاتٍ مُبَيِّنَاتٍۜ وَاللّٰهُ يَهْد۪ي مَنْ يَشَٓاءُ اِلٰى صِرَاطٍ مُسْتَق۪يمٍ ﴿٤٦﴾
وَيَقُولُونَ اٰمَنَّا بِاللّٰهِ وَبِالرَّسُولِ وَاَطَعْنَا ثُمَّ يَتَوَلّٰى فَر۪يقٌ مِنْهُمْ مِنْ
بَعْدِ ذٰلِكَۜ وَمَٓا اُو۬لٰٓئِكَ بِالْمُؤْمِن۪ينَ ﴿٤٧﴾ وَاِذَا دُعُٓوا اِلَى اللّٰهِ وَرَسُولِه۪
لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ اِذَا فَر۪يقٌ مِنْهُمْ مُعْرِضُونَ ﴿٤٨﴾ وَاِنْ يَكُنْ لَهُمُ
الْحَقُّ يَأْتُٓوا اِلَيْهِ مُذْعِن۪ينَۜ ﴿٤٩﴾ اَفِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ اَمِ ارْتَابُٓوا اَمْ
يَخَافُونَ اَنْ يَح۪يفَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ وَرَسُولُهُۜ بَلْ اُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ۟
﴿٥٠﴾ اِنَّمَا كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِن۪ينَ اِذَا دُعُٓوا اِلَى اللّٰهِ وَرَسُولِه۪ لِيَحْكُمَ
بَيْنَهُمْ اَنْ يَقُولُوا سَمِعْنَا وَاَطَعْنَاۜ وَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٥١﴾
وَمَنْ يُطِعِ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ وَيَخْشَ اللّٰهَ وَيَتَّقْهِ فَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْفَٓائِزُونَ
﴿٥٢﴾ وَاَقْسَمُوا بِاللّٰهِ جَهْدَ اَيْمَانِهِمْ لَئِنْ اَمَرْتَهُمْ لَيَخْرُجُنَّۜ قُلْ
لَا تُقْسِمُواۚ طَاعَةٌ مَعْرُوفَةٌۜ اِنَّ اللّٰهَ خَب۪يرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٥٣﴾

44. Allah, gece ve gündüzü (*yer kürenin etrafında*) çevirir; kuşkusuz bunda, basiret sahipleri için bir ibret vardır!

45. Allah, her canlıyı sudan yaratmıştır; böyle iken kimi karnı üstünde (*sürünerek*) yürür, kimi iki ayak üstünde yürür, kimi de dört ayak üstünde yürür. Allah dilediğini yaratır; nitekim Allah her şeye hakkıyla güç yetirendir.

46. Andolsun, biz (*gerçekleri*) açıklayan âyetler indirdik ve Allah, dilediğini doğru yola iletir!

47. "Allah'a ve resûlüne iman ettik ve boyun eğdik" diyorlar da yine ardından içlerinden bir grup yüz çeviriyorlar. Onlar elbette mü'min değildirler!

48. Aralarında hüküm vermesi için Allah'a ve resûlüne çağırıldıkları zaman, içlerinden bir grup birden yüz çevirir.

49. Eğer hak (*Allah ve resûlünün hükmü*) kendi lehlerine ise, ona boyun eğerek gelirler.

50. Kalp (*zihniyet*)lerinde hastalık mı var, yoksa kuşku mu duydular, yoksa Allah ve resûlünün onlara haksızlık etmesinden mi korkuyorlar? Gerçek şu ki onlar zalimdirler.

51. Aralarında hüküm vermesi için Allah'a ve resûlüne çağırıldıklarında mü'minlerin sözü, "İşittik ve boyun eğdik" demelerinden ibarettir. İşte onlar felaha (*kurtuluşa*) erenlerdir!

52. Kim Allah'a ve resûlüne itaat eder, Allah'tan korkar ve O'(*nun azabı*)ndan sakınırsa, işte onlar (*cenneti*) kazananlardır!

53. Eğer kendilerine emredersen, mutlaka (*cihada*) çıkacaklarına dair Allah'a var güçleriyle yemin ettiler. De ki: "Yemin etmeyin, (*sizinki*) bilinen bir itaattir! Kuşkusuz Allah, yaptığınız her şeyden hakkıyla haberdardır."

قُلْ اَط۪يعُوا اللّٰهَ وَاَط۪يعُوا الرَّسُولَۚ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنَّمَا عَلَيْهِ مَا حُمِّلَ
وَعَلَيْكُمْ مَا حُمِّلْتُمْۜ وَاِنْ تُط۪يعُوهُ تَهْتَدُواۜ وَمَا عَلَى الرَّسُولِ اِلَّا
الْبَلَاغُ الْمُب۪ينُ ﴿٥٤﴾ وَعَدَ اللّٰهُ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْاَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذ۪ينَ
مِنْ قَبْلِهِمْۖ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ د۪ينَهُمُ الَّذِي ارْتَضٰى لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ
مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ اَمْناًۜ يَعْبُدُونَن۪ي لَا يُشْرِكُونَ ب۪ي شَيْـٔاًۜ وَمَنْ
كَفَرَ بَعْدَ ذٰلِكَ فَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٥٥﴾ وَاَق۪يمُوا الصَّلٰوةَ
وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ وَاَط۪يعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٥٦﴾ لَا
تَحْسَبَنَّ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا مُعْجِز۪ينَ فِي الْاَرْضِۚ وَمَأْوٰيهُمُ النَّارُۜ
وَلَبِئْسَ الْمَص۪يرُ ﴿٥٧﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا لِيَسْتَأْذِنْكُمُ الَّذ۪ينَ
مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ وَالَّذ۪ينَ لَمْ يَبْلُغُوا الْحُلُمَ مِنْكُمْ ثَلٰثَ مَرَّاتٍ
مِنْ قَبْلِ صَلٰوةِ الْفَجْرِ وَح۪ينَ تَضَعُونَ ثِيَابَكُمْ مِنَ الظَّه۪يرَةِ
وَمِنْ بَعْدِ صَلٰوةِ الْعِشَٓاءِۜ ثَلٰثُ عَوْرَاتٍ لَكُمْۜ لَيْسَ عَلَيْكُمْ
وَلَا عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ بَعْدَهُنَّۜ طَوَّافُونَ عَلَيْكُمْ بَعْضُكُمْ عَلٰى
بَعْضٍۜ كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمُ الْاٰيَاتِۜ وَاللّٰهُ عَل۪يمٌ حَك۪يمٌ ﴿٥٨﴾

54. De ki: "Allah'a itaat edin, elçisine de itaat edin!" İmdi eğer yüz çevirirseniz, ona düşen ancak kendisine yüklenen (*tebliğ*)dir, size düşen de ancak size yüklenen (*itaat*)dir ve ona itaat ederseniz, hidayet bulursunuz. Elçimizin görevi, ancak apaçık tebliğdir.

55. Allah, sizin iman edip, iyi işler yapanlarınıza vaat etmiştir ki, kendilerinden öncekileri halef yaptığı (*kâfirlerin yerine geçirdiği*) gibi onları da o yerde mutlaka halef yapacak, kendilerine lâyık gördüğü dinlerini mutlaka konuşlandıracak ve korkulu dönemleri ardından mutlaka onları güven ortamına kavuşturacaktır. Bana kulluk ederler ve bana hiçbir şeyi ortak koşmazlar. Kim, bundan sonra kâfirlik ederse, işte onlar fâsık (*sapkın*)dırlar!

56. Namazı dosdoğru kılın, zekâtı verin ve elçiye itaat edin, ta ki esirgenesiniz!

57. Sakın sanma ki küfre saplananlar, o yer (*ülke*)de yakalarını (*Allah'ın azabından*) sıyırırlar! Onların barınakları ateş (*cehennem*)dir ve ne kötü akıbettir!

58. Ey iman edenler! Elleriniz altındaki (*köle/cariyeler*)ler ve henüz erginlik çağına ulaşmayanlarınız, şu üç vakitte (*yanınıza girmek için*) sizden izin istesinler: Sabah namazından önce, öğle sıcağından ötürü giysilerinizi çıkardığınızda ve yatsı namazından sonra. Sizin açılıp saçıldığınız üç vakit ki, bunların dışında (*izin istemeden yanınıza girmelerinde*) sizin için de onlar için de hiçbir sakınca yoktur; siz birbirinizin yanına girip çıkanlarsınız. Allah böylece size âyetlerini açıklıyor ve Allah hakkıyla bilendir, çok hikmetlidir.

وَاِذَا بَلَغَ الْاَطْفَالُ مِنْكُمُ الْحُلُمَ فَلْيَسْتَأْذِنُوا كَمَا
اسْتَأْذَنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمْ اٰيَاتِهِ
وَاللّٰهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٩﴾ وَالْقَوَاعِدُ مِنَ النِّسَاءِ الّٰتِي
لَا يَرْجُونَ نِكَاحًا فَلَيْسَ عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ اَنْ يَضَعْنَ
ثِيَابَهُنَّ غَيْرَ مُتَبَرِّجَاتٍ بِزِينَةٍ وَاَنْ يَسْتَعْفِفْنَ خَيْرٌ
لَهُنَّ وَاللّٰهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٦٠﴾ لَيْسَ عَلَى الْاَعْمٰى
حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْاَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ
حَرَجٌ وَلَا عَلٰٓى اَنْفُسِكُمْ اَنْ تَأْكُلُوا مِنْ بُيُوتِكُمْ اَوْ
بُيُوتِ اٰبَائِكُمْ اَوْ بُيُوتِ اُمَّهَاتِكُمْ اَوْ بُيُوتِ اِخْوَانِكُمْ
اَوْ بُيُوتِ اَخَوَاتِكُمْ اَوْ بُيُوتِ اَعْمَامِكُمْ اَوْ بُيُوتِ
عَمَّاتِكُمْ اَوْ بُيُوتِ اَخْوَالِكُمْ اَوْ بُيُوتِ خَالَاتِكُمْ اَوْ
مَا مَلَكْتُمْ مَفَاتِحَهُٓ اَوْ صَدِيقِكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ
اَنْ تَأْكُلُوا جَمِيعًا اَوْ اَشْتَاتًا فَاِذَا دَخَلْتُمْ بُيُوتًا فَسَلِّمُوا
عَلٰٓى اَنْفُسِكُمْ تَحِيَّةً مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ مُبَارَكَةً طَيِّبَةً
كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمُ الْاٰيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٦١﴾

59. Çocuklarınız erginlik çağına ulaşınca, daha önceki (*ergin*)ler izin istedikleri gibi onlar da izin istesinler. Allah, böylece size âyetlerini açıklıyor ve Allah hakkıyla bilendir, çok hikmetlidir.

60. Nikâh (*cinsel ilişki*) ummayan oturmuş (*âdetten kesilmiş*) kadınların, zinetlerini açığa vurmadan dış giysilerini çıkarmalarında hiçbir sakınca yoktur; ancak iffetli (*örtülü*) olmaları kendileri için daha hayırlıdır. Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.

61. Köre hiçbir sakınca yok, topala hiçbir sakınca yok ve hastaya hiçbir sakınca yoktur; size de kendi evlerinizden veya babalarınızın evleri veya annelerinizin evleri veya biraderlerinizin evleri veya hemşirelerinizin evleri veya amcalarınızın evleri veya halalarınızın evleri veya dayılarınızın evleri veya teyzelerinizin evleri veya anahtarlarına sahip olduğunuz evler veya dostunuzun evinden yeyip içmenizde ve toplu halde veya ayrı ayrı yemenizde hiçbir sakınca yoktur. Bir de evlere girdiğinizde Allah katından kutlu, pek güzel bir esenleme olarak kendinize (*birbirinize*) selâm verin! Allah, böylece size âyetlerini açıklıyor, ta ki anlayıp kavrayasınız.

اِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذٖينَ اٰمَنُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِهٖ وَاِذَا كَانُوا مَعَهُ عَلٰٓى اَمْرٍ
جَامِعٍ لَمْ يَذْهَبُوا حَتّٰى يَسْتَأْذِنُوهُ اِنَّ الَّذٖينَ يَسْتَأْذِنُونَكَ اُولٰٓئِكَ
الَّذٖينَ يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَرَسُولِهٖ فَاِذَا اسْتَأْذَنُوكَ لِبَعْضِ شَأْنِهِمْ فَأْذَنْ
لِمَنْ شِئْتَ مِنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمُ اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحٖيمٌ ﴿٦٢﴾
لَا تَجْعَلُوا دُعَٓاءَ الرَّسُولِ بَيْنَكُمْ كَدُعَٓاءِ بَعْضِكُمْ بَعْضًا قَدْ
يَعْلَمُ اللّٰهُ الَّذٖينَ يَتَسَلَّلُونَ مِنْكُمْ لِوَاذًا فَلْيَحْذَرِ الَّذٖينَ يُخَالِفُونَ
عَنْ اَمْرِهٖٓ اَنْ تُصٖيبَهُمْ فِتْنَةٌ اَوْ يُصٖيبَهُمْ عَذَابٌ اَلٖيمٌ ﴿٦٣﴾ اَلَٓا
اِنَّ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ قَدْ يَعْلَمُ مَٓا اَنْتُمْ عَلَيْهِ وَيَوْمَ
يُرْجَعُونَ اِلَيْهِ فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا وَاللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلٖيمٌ ﴿٦٤﴾

سُورَةُ الْفُرْقَانِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ سَبْعٌ وَسَبْعُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ
تَبَارَكَ الَّذٖي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلٰى عَبْدِهٖ لِيَكُونَ لِلْعَالَمٖينَ نَذٖيرًا ﴿١﴾
اَلَّذٖي لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَلَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ
يَكُنْ لَهُ شَرٖيكٌ فِي الْمُلْكِ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدَّرَهُ تَقْدٖيرًا ﴿٢﴾

62. Allah ve elçisine iman edenler ancak mü'mindirler. Toplu bir iş için yanında bulunduklarında, ondan izin istemeden kalkıp gitmezler. Senden izin isteyenler, işte Allah ve resûlüne iman edenler onlardır! İmdi bazı işleri için senden izin istediklerinde dilediğine izin ver ve onlar için Allah'tan mağfiret dile! Kesinlikle Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

63. Aranızda birbirinizi (*ismiyle*) çağırır gibi elçimizi de çağırmayın! Allah, safların gerisinden sıvışıp gidenlerinizi elbette bilir; artık onun emrine muhalefet edenler, başlarına bir fitne (*musibet*) gelmesinden veya çok acı bir azaba uğramaktan sakınsınlar.

64. Dikkat, göklerde ve yerde ne varsa hepsi ancak Allah'ındır! Sizin ne durumda olduğunuzu elbet bilir ve O'na döndürüldükleri gün, yaptıkları her şeyi kendilerine bildirecektir. Allah herşeyi hakkıyla bilendir.

EL-FURKAN SÛRESİ[62]

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Alemlere uyarıcı olsun diye kuluna furkanı (*doğruyu yanlıştan ayıran Kur'an'ı*) ceste ceste indiren (*rabbiniz*)in şanı yücedir!

2. O (*rabbiniz*) ki, gökler ve yer mülkünün yegâne sahibidir, çocuk edinmemiştir, mülkünde hiçbir ortağı yoktur ve herbir şeyi yaratıp, kaderini belli biçimde takdir (*tayin*) etmiştir.

(63) Sûre, birinci âyette geçen "furkan" kelimesinden adını almıştır. Sözlük manası ayırmaç demek olan "furkan", hakkı batıldan ayırdığından ötürü Tevrat ve Kur'an'ın ortak adıdır. Sûre, Mekke'de inmiş olup, 77 âyettir. Bazı âyetlerinin Medine'de indiği de rivayet edilmektedir. Mekkeli sûrelerde olduğu gibi burada da İslâm inancı üzerinde önemle durulmuş ve müşriklerin, Peygamber Efendimiz ve Kur'an-ı Kerim hakkındaki şüphelerinin yersiz olduğu kanıtlanmıştır.

وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِه۪ٓ اٰلِهَةً لَا يَخْلُقُونَ شَيْـًٔا وَهُمْ يُخْلَقُونَ وَلَا
يَمْلِكُونَ لِاَنْفُسِهِمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَلَا يَمْلِكُونَ مَوْتًا وَلَا
حَيٰوةً وَلَا نُشُورًا ﴿٣﴾ وَقَالَ الَّذ۪ينَ كَفَرُٓوا اِنْ هٰذَٓا اِلَّٓا اِفْكٌ
افْتَرٰيهُ وَاَعَانَهُ عَلَيْهِ قَوْمٌ اٰخَرُونَ فَقَدْ جَٓاؤُ ظُلْمًا وَزُورًا
﴿٤﴾ وَقَالُٓوا اَسَاط۪يرُ الْاَوَّل۪ينَ اكْتَتَبَهَا فَهِيَ تُمْلٰى عَلَيْهِ
بُكْرَةً وَاَص۪يلًا ﴿٥﴾ قُلْ اَنْزَلَهُ الَّذ۪ي يَعْلَمُ السِّرَّ فِي
السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ اِنَّهُ كَانَ غَفُورًا رَح۪يمًا ﴿٦﴾ وَقَالُوا
مَا لِهٰذَا الرَّسُولِ يَأْكُلُ الطَّعَامَ وَيَمْش۪ي فِي الْاَسْوَاقِ
لَوْلَٓا اُنْزِلَ اِلَيْهِ مَلَكٌ فَيَكُونَ مَعَهُ نَذ۪يرًا ﴿٧﴾ اَوْ يُلْقٰٓى
اِلَيْهِ كَنْزٌ اَوْ تَكُونُ لَهُ جَنَّةٌ يَأْكُلُ مِنْهَا وَقَالَ الظَّالِمُونَ
اِنْ تَتَّبِعُونَ اِلَّا رَجُلًا مَسْحُورًا ﴿٨﴾ اُنْظُرْ كَيْفَ ضَرَبُوا
لَكَ الْاَمْثَالَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَط۪يعُونَ سَب۪يلًا ﴿٩﴾ تَبَارَكَ
الَّذ۪ٓي اِنْ شَٓاءَ جَعَلَ لَكَ خَيْرًا مِنْ ذٰلِكَ جَنَّاتٍ تَجْر۪ي
مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ وَيَجْعَلْ لَكَ قُصُورًا ﴿١٠﴾ بَلْ كَذَّبُوا
بِالسَّاعَةِ وَاَعْتَدْنَا لِمَنْ كَذَّبَ بِالسَّاعَةِ سَع۪يرًا ﴿١١﴾

3. O'nun dışında birtakım tanrılar edindiler ki, hiçbir şey yaratamazlar, üstelik kendileri yaratılmışlardır ve kendilerine bile zarar da fayda da veremezler. Öldürmeye, yaşatmaya ve yeniden diriltmeye de güçleri yetmez.

4. Küfre saplananlar, "Bu (*Kur'an*), onun uydurduğu bir düzmeceden ibarettir; başka bir topluluk da bu hususta ona yardım etmiştir" dediler. İmdi haksızlık etti ve yalan söylediler.

5. Üstelik dediler ki: "Evvelkilerin masallarıdır, onların (*kendisine*) yazılmasını istemiştir, nitekim sabah ve akşam ona dikte edilmektedir."

6. De ki: "Onu (*Kur'an'ı*), göklerin ve yerin sırlarını bilen, kesinlikle çok bağışlayıcı, çok merhametli olan (*Allah*) indirdi."

7. Bir de dediler ki: "Bu nasıl elçidir, yemek yiyor ve çarşılarda dolaşıyor! Kendisiyle birlikte uyarıcı olsun diye yanına bir melek indirilmeliydi!

8. Veya ona (*gökten*) bir hazine atılmalı veya ürününden geçindiği bir bahçesi olmalıydı!" Üstelik o zalimler, "Siz, ancak büyülenmiş bir adama uymaktasınız" dediler.

9. Bak, senin için nasıl yakıştırmalar yapıp, dolayısıyla dalâlete saplandılar! Artık (*doğru*) bir yol bulamazlar.

10. Şanı yüce olan (*Allah*), dilerse sana ondan (*söylediklerinden*) daha hayırlısını, altlarından nehirler akan bahçeler verir ve senin için saraylar kurar.

11. Gerçek şu ki onlar, saati (*kıyameti*) yalanlamaktadırlar ve biz, o saati yalanlayanlara çılgın bir ateş (*cehennem*) hazırlamışızdır.

إِذَا رَأَتْهُمْ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ سَمِعُوا لَهَا تَغَيُّظًا وَزَفِيرًا
﴿١٢﴾ وَإِذَا أُلْقُوا مِنْهَا مَكَانًا ضَيِّقًا مُقَرَّنِينَ دَعَوْا هُنَالِكَ
ثُبُورًا ﴿١٣﴾ لَا تَدْعُوا الْيَوْمَ ثُبُورًا وَاحِدًا وَادْعُوا ثُبُورًا
كَثِيرًا ﴿١٤﴾ قُلْ أَذَٰلِكَ خَيْرٌ أَمْ جَنَّةُ الْخُلْدِ الَّتِي وُعِدَ
الْمُتَّقُونَ كَانَتْ لَهُمْ جَزَاءً وَمَصِيرًا ﴿١٥﴾ لَهُمْ فِيهَا مَا
يَشَاءُونَ خَالِدِينَ كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ وَعْدًا مَسْئُولًا ﴿١٦﴾
وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَقُولُ أَأَنْتُمْ
أَضْلَلْتُمْ عِبَادِي هَٰؤُلَاءِ أَمْ هُمْ ضَلُّوا السَّبِيلَ ﴿١٧﴾ قَالُوا
سُبْحَانَكَ مَا كَانَ يَنْبَغِي لَنَا أَنْ نَتَّخِذَ مِنْ دُونِكَ مِنْ
أَوْلِيَاءَ وَلَٰكِنْ مَتَّعْتَهُمْ وَآبَاءَهُمْ حَتَّىٰ نَسُوا الذِّكْرَ
وَكَانُوا قَوْمًا بُورًا ﴿١٨﴾ فَقَدْ كَذَّبُوكُمْ بِمَا تَقُولُونَ فَمَا
تَسْتَطِيعُونَ صَرْفًا وَلَا نَصْرًا وَمَنْ يَظْلِمْ مِنْكُمْ نُذِقْهُ
عَذَابًا كَبِيرًا ﴿١٩﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا
إِنَّهُمْ لَيَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَيَمْشُونَ فِي الْأَسْوَاقِ وَجَعَلْنَا
بَعْضَكُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً أَتَصْبِرُونَ وَكَانَ رَبُّكَ بَصِيرًا ﴿٢٠﴾

12. Kendilerini çok uzak bir mesafeden görünce, onun öfkeli kükreyişini ve şiddetli uğultusunu işiteceklerdir.

13. Elleri boyunlarına vurulmuş olarak onun daracık bir yerine atıldıkları vakit, işte orada helâk (*yok*) olmayı dileyeceklerdir!

14. "Bugün tek bir helâk değil, birçok helâki birden çağırın!" (*buyurulacaktır.*)

15. De ki: "Bu durum mu, yoksa bir mükâfat ve (*iyi*) sonuç olarak takva sahiplerine vaat edilen sonsuzluk cenneti mi daha hayırlıdır?"

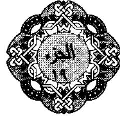
16. Orada temelli kalıcılar olarak elbet diledikleri her şeye sahip olacaklardır. Rabbinin üstlendiği bir sorumlu vaattir (*bu*).

17. Onları ve Allah'ın dışında taptıklarını haşrettiği gün, (*kendilerine tapılanlara*) şöyle buyuracaktır: "Kullarımı siz mi dalâlete sürüklediniz, yoksa kendiliklerinden mi yoldan saptılar?"

18. "Seni tenzih ederiz!" diyecekler, "Senin dışında birtakım veliler edinmek bize yaraşmaz ve fakat sen, onları ve atalarını refah içinde yaşattın, nihayet zikri (*sana ibadeti*) unuttular ve helâke sürüklenen bir toplum oldular."

19. Dolayısıyla (*taptıklarınız*), kesinlikle sizi söylediklerinizde yalancı çıkaracaklardır; artık ne (*başınızdan azabı*) savabilecek, ne de herhangi bir yardım göreceksiniz. Sizin zalimlik edenlerinize çok büyük (*ağır*) bir azap tattıracağız.

20. Senden önce gönderdiğimiz elçiler de elbette yemek yer ve çarşılarda dolaşırlardı. Sizi birbirinize fitne (*imtihan vesilesi*) yaptık; sabretmeli (*güçlüklere göğüs germeli*)siniz! Rabbin, (*her şeyi*) hakkıyla görendir.

وَقَالَ الَّذٖينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا لَوْلَٓا اُنْزِلَ عَلَيْنَا الْمَلٰٓئِكَةُ اَوْ نَرٰى
رَبَّنَا لَقَدِ اسْتَكْبَرُوا فٖٓى اَنْفُسِهِمْ وَعَتَوْ عُتُوًّا كَبٖيرًا ﴿٢١﴾ يَوْمَ
يَرَوْنَ الْمَلٰٓئِكَةَ لَا بُشْرٰى يَوْمَئِذٍ لِلْمُجْرِمٖينَ وَيَقُولُونَ حِجْرًا
مَحْجُورًا ﴿٢٢﴾ وَقَدِمْنَٓا اِلٰى مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ هَبَٓاءً
مَنْثُورًا ﴿٢٣﴾ اَصْحَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مُسْتَقَرًّا وَاَحْسَنُ
مَقٖيلًا ﴿٢٤﴾ وَيَوْمَ تَشَقَّقُ السَّمَٓاءُ بِالْغَمَامِ وَنُزِّلَ الْمَلٰٓئِكَةُ
تَنْزٖيلًا ﴿٢٥﴾ اَلْمُلْكُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ لِلرَّحْمٰنِ وَكَانَ يَوْمًا عَلَى
الْكَافِرٖينَ عَسٖيرًا ﴿٢٦﴾ وَيَوْمَ يَعَضُّ الظَّالِمُ عَلٰى يَدَيْهِ يَقُولُ
يَا لَيْتَنٖى اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبٖيلًا ﴿٢٧﴾ يَا وَيْلَتٰى لَيْتَنٖى
لَمْ اَتَّخِذْ فُلَانًا خَلٖيلًا ﴿٢٨﴾ لَقَدْ اَضَلَّنٖى عَنِ الذِّكْرِ بَعْدَ اِذْ
جَٓاءَنٖى وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِلْاِنْسَانِ خَذُولًا ﴿٢٩﴾ وَقَالَ الرَّسُولُ
يَا رَبِّ اِنَّ قَوْمِى اتَّخَذُوا هٰذَا الْقُرْاٰنَ مَهْجُورًا ﴿٣٠﴾ وَكَذٰلِكَ
جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِىٍّ عَدُوًّا مِنَ الْمُجْرِمٖينَ وَكَفٰى بِرَبِّكَ هَادِيًا
وَنَصٖيرًا ﴿٣١﴾ وَقَالَ الَّذٖينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ الْقُرْاٰنُ
جُمْلَةً وَاحِدَةً كَذٰلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهٖ فُؤَادَكَ وَرَتَّلْنَاهُ تَرْتٖيلًا ﴿٣٢﴾

21. Bizimle buluşmayı ummayanlar, "Bize melekler indirilmeli veya rabbimizi görmeliyiz" dediler. Andolsun, büyüklük tasladılar ve çok büyük bir azgınlık ettiler!

22. Melekleri gördükleri gün, işte o gün suçlulara hiçbir sevindirici haber yoktur; üstelik, "Uzak olun, uzak durun!" diyeceklerdir.

23. Biz, yaptıkları her işin üstüne varıp, onu (*havaya*) saçılan toz tanecikleri haline getiririz.

24. O gün cennetlikler, kalacakları yerce en hayırlı ve dinlenecekleri yerce en iyi durumdadırlar.

25. Göğün bulutlarla yarıldığı ve meleklerin bölük bölük indirildiği gün,

26. İşte o gün, gerçek mülk (*hakimiyet*) Rahmân'ındır ve kâfirler için çok çetin bir gündür.

27. Zalim, ellerini ısırdığı gün, "Keşke" diyecek, "Elçinin maiyetinde bir yol tutsaydım!

28. Vay halime! Keşke falancayı dost edinmeseydim!

29. Andolsun, zikir (*Kur'an*) bana ulaşmışken, beni ondan saptırdı! Zaten şeytan insanı yüz üstü bırakır."

30. Elçimiz, "Ey rabbim!" dedi, "Kavmim bu Kur'an'ı terkedilen (*kenara itilen*) yaptılar!"

31. Böylece her peygambere suçlulardan düşmanlar yapmışızdır. Rabbin, hidayet eden ve arka çıkan olarak yeter!

32. Küfre saplananlar, "Kur'an ona bir bütün olarak indirilmeliydi!" dediler. Böylece (*ceste ceste indirdik*) ki, bununla kalbine sebat (*kavrama gücü*) verelim ve biz onu tane tane okuduk.

وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ اِلَّا جِئْنَاكَ بِالْحَقِّ وَاَحْسَنَ تَفْس۪يرًاۜ
﴿٣٣﴾ اَلَّذ۪ينَ يُحْشَرُونَ عَلٰى وُجُوهِهِمْ اِلٰى جَهَنَّمَۙ
اُو۬لٰٓئِكَ شَرٌّ مَكَانًا وَاَضَلُّ سَب۪يلًا ﴿٣٤﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوسَى
الْكِتَابَ وَجَعَلْنَا مَعَهُٓ اَخَاهُ هٰرُونَ وَز۪يرًاۚ ﴿٣٥﴾ فَقُلْنَا
اذْهَبَٓا اِلَى الْقَوْمِ الَّذ۪ينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَاۜ فَدَمَّرْنَاهُمْ تَدْم۪يرًاۜ
﴿٣٦﴾ وَقَوْمَ نُوحٍ لَمَّا كَذَّبُوا الرُّسُلَ اَغْرَقْنَاهُمْ وَجَعَلْنَاهُمْ
لِلنَّاسِ اٰيَةًۜ وَاَعْتَدْنَا لِلظَّالِم۪ينَ عَذَابًا اَل۪يمًاۚ ﴿٣٧﴾ وَعَادًا
وَثَمُودَا۬ وَاَصْحَابَ الرَّسِّ وَقُرُونًا بَيْنَ ذٰلِكَ كَث۪يرًا ﴿٣٨﴾
وَكُلًّا ضَرَبْنَا لَهُ الْاَمْثَالَۘ وَكُلًّا تَبَّرْنَا تَتْب۪يرًا ﴿٣٩﴾ وَلَقَدْ
اَتَوْا عَلَى الْقَرْيَةِ الَّت۪ٓي اُمْطِرَتْ مَطَرَ السَّوْءِۜ اَفَلَمْ يَكُونُوا
يَرَوْنَهَاۚ بَلْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ نُشُورًا ﴿٤٠﴾ وَاِذَا رَاَوْكَ اِنْ
يَتَّخِذُونَكَ اِلَّا هُزُوًاۜ اَهٰذَا الَّذ۪ي بَعَثَ اللّٰهُ رَسُولًا ﴿٤١﴾
اِنْ كَادَ لَيُضِلُّنَا عَنْ اٰلِهَتِنَا لَوْلَٓا اَنْ صَبَرْنَا عَلَيْهَاۜ وَسَوْفَ
يَعْلَمُونَ ح۪ينَ يَرَوْنَ الْعَذَابَ مَنْ اَضَلُّ سَب۪يلًا ﴿٤٢﴾
اَرَاَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ اِلٰهَهُ هَوٰيهُۜ اَفَاَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَك۪يلًاۙ ﴿٤٣﴾

33. Sana her ne mesel (*özdeyiş*) getirirlerse getirsinler, kesinlikle biz sana gerçeği ve yorumca daha güzelini getiririz.

34. Cehenneme yüzükoyun katarlanacak olanlar ise, işte onlar, yerce en kötü ve yolca en sapık durumdadırlar!

35. Andolsun, Musa'ya kitabı (*Tevrat'ı*) verdik ve maiyetinde kardeşi Harun'u vezir yaptık!

36. "Haydi âyetlerimizi yalanlayan topluma gidin!" buyurduk. Derken onları hepten yok ettik.

37. Elçilerimizi yalanlayan Nuh kavmini de suda boğduk ve onları insanlara bir âyet (*ibret*) yaptık. Biz, zalimlere çok acı bir azap hazırlamışızdır.

38. Âd, Semûd ve Res (*Medyen*) halkını ve bunların arasında birçok çağ (*kuşak*)ları (*helâk ettik*).

39. Hepsine de (*uyarıcı*) örnekler verdik ve (*ıslah olmayınca*) hepsini kırıp geçirdik.

40. Andolsun, (*müşrikler*) belâ yağmuruna tutulan beldeye uğramışlardır! O halde onu(*n harabe halini*) görmediler mi? Gerçek şu ki onlar, yeniden dirilmeyi beklemiyorlar.

41. Seni gördüklerinde mutlaka alaya alırlar: "Allah" (*diyorlar*), "Bunu mu elçi gönderdi?

42. Eğer tanrılarımız üzerinde sebat etmeseydik, az kalsın gerçekten bizi onlardan saptıracaktı." İleride azabı gördükleri vakit kimin yolca daha sapık olduğunu bileceklerdir.

43. Kendi hevasını tanrı edinen kişiyi bilmez misin? Böyle iken sen ona vekil mi olacaksın?

اَمْ تَحْسَبُ اَنَّ اَكْثَرَهُمْ يَسْمَعُونَ اَوْ يَعْقِلُونَۜ اِنْ هُمْ اِلَّا
كَالْاَنْعَامِ بَلْ هُمْ اَضَلُّ سَب۪يلًا ﴿٤٤﴾ اَلَمْ تَرَ اِلٰى رَبِّكَ كَيْفَ مَدَّ
الظِّلَّۚ وَلَوْ شَٓاءَ لَجَعَلَهُ سَاكِنًاۚ ثُمَّ جَعَلْنَا الشَّمْسَ عَلَيْهِ دَل۪يلًاۙ
﴿٤٥﴾ ثُمَّ قَبَضْنَاهُ اِلَيْنَا قَبْضًا يَس۪يرًا ﴿٤٦﴾ وَهُوَ الَّذ۪ي جَعَلَ
لَكُمُ الَّيْلَ لِبَاسًا وَالنَّوْمَ سُبَاتًا وَجَعَلَ النَّهَارَ نُشُورًا ﴿٤٧﴾
وَهُوَ الَّذ۪ٓي اَرْسَلَ الرِّيَاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِه۪ۚ وَاَنْزَلْنَا
مِنَ السَّمَٓاءِ مَٓاءً طَهُورًاۙ ﴿٤٨﴾ لِنُحْيِيَ بِه۪ بَلْدَةً مَيْتًا وَنُسْقِيَهُ
مِمَّا خَلَقْنَٓا اَنْعَامًا وَاَنَاسِيَّ كَث۪يرًا ﴿٤٩﴾ وَلَقَدْ صَرَّفْنَاهُ بَيْنَهُمْ
لِيَذَّكَّرُواۘ فَاَبٰٓى اَكْثَرُ النَّاسِ اِلَّا كُفُورًا ﴿٥٠﴾ وَلَوْ شِئْنَا لَبَعَثْنَا
ف۪ي كُلِّ قَرْيَةٍ نَذ۪يرًاۘ ﴿٥١﴾ فَلَا تُطِعِ الْكَافِر۪ينَ وَجَاهِدْهُمْ بِه۪
جِهَادًا كَب۪يرًا ﴿٥٢﴾ وَهُوَ الَّذ۪ي مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هٰذَا عَذْبٌ
فُرَاتٌ وَهٰذَا مِلْحٌ اُجَاجٌۚ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا
مَحْجُورًا ﴿٥٣﴾ وَهُوَ الَّذ۪ي خَلَقَ مِنَ الْمَٓاءِ بَشَرًا فَجَعَلَهُ نَسَبًا
وَصِهْرًاۜ وَكَانَ رَبُّكَ قَد۪يرًا ﴿٥٤﴾ وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مَا لَا
يَنْفَعُهُمْ وَلَا يَضُرُّهُمْۜ وَكَانَ الْكَافِرُ عَلٰى رَبِّه۪ ظَه۪يرًا ﴿٥٥﴾

44. Yoksa onların birçoğunun işiten veya akleden (*düşünen*) olduklarını mı sanıyorsun? Onlar hayvanlar gibidirler; gerçek şu ki onlar, yolca (*gidişatça*) daha şaşkın (*aşağı*) dırlar.

45. Rabbinin gölgeyi nasıl uzattığını görmedin mi? İsteseydi onu durağan yapardı. Sonra güneşi on(*un varlığın*)a delil kıldık.

46. Sonra (*güneş yükseldikçe*) onu yavaşça bize (*merkeze*) çekip aldık.

47. Size geceyi örtü ve uykuyu (*yorgun bedenlerinize*) rahatlama yapan, gündüzü de yeniden diriliş kılan O'dur.

48. O (*Allah*) ki rahmetinin önünde rüzgârları müjdeci olarak gönderir. Biz gökten (*buluttan*) tertemiz bir su (*yağmur*) indirdik;

49. Ta ki onunla ölü bir beldeyi diriltelim ve onu, yarattığımız birçok hayvan ve insana içirelim.

50. Andolsun, onu aralarında döktürdük (*iyice arlattık*) ki, tezekkür etsinler (*düşünüp taşınsınlar*)! Böyle iken insanların birçoğu ancak kâfirlikte direnmektedirler.

51. Eğer dileseydik, elbette her memlekete bir uyarıcı gönderirdik.

52. İmdi kâfirlere boyun eğme ve bununla (*Kur'an'la*) onlara karşı çok büyük bir cihat yap!

53. Biri tatlı, susuzluğu giderici ve öbürü tuzlu, acı iki deniz (*büyük su kütlesin*)i salıveren; aralarına da bir berzah (*engel*) ve aşılmaz bir sınır koyan O'dur.

54. Su (*sperma*)dan insan yaratıp, ona nesep (*soy*) ve sıhriyet (*dünürlük*) kazandıran da O'dur. Rabbin (*her şeye*) hakkıyla güç yetirendir.

55. Kendilerine fayda da zarar da veremeyen şeylere Allah'ın dışında kulluk ediyorlar. İnkârcı kişi, rabbine karşı (*olan güçlere*) hepten arka çıkandır.

وَمَٓا اَرْسَلْنَاكَ اِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذ۪يرًا ﴿٥٦﴾ قُلْ مَٓا اَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ
مِنْ اَجْرٍ اِلَّا مَنْ شَٓاءَ اَنْ يَتَّخِذَ اِلٰى رَبِّه۪ سَب۪يلًا ﴿٥٧﴾ وَتَوَكَّلْ
عَلَى الْحَيِّ الَّذ۪ي لَا يَمُوتُ وَسَبِّحْ بِحَمْدِه۪ وَكَفٰى بِه۪ بِذُنُوبِ
عِبَادِه۪ خَب۪يرًاۚ ﴿٥٨﴾ اَلَّذ۪ي خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَمَا
بَيْنَهُمَا ف۪ي سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِۚ اَلرَّحْمٰنُ
فَسْـَٔلْ بِه۪ خَب۪يرًا ﴿٥٩﴾ وَاِذَا ق۪يلَ لَهُمُ اسْجُدُوا لِلرَّحْمٰنِ
قَالُوا وَمَا الرَّحْمٰنُ اَنَسْجُدُ لِمَا تَأْمُرُنَا وَزَادَهُمْ نُفُورًاۚ ﴿٦٠﴾
تَبَارَكَ الَّذ۪ي جَعَلَ فِي السَّمَٓاءِ بُرُوجًا وَجَعَلَ ف۪يهَا سِرَاجًا
وَقَمَرًا مُن۪يرًا ﴿٦١﴾ وَهُوَ الَّذ۪ي جَعَلَ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ خِلْفَةً لِمَنْ
اَرَادَ اَنْ يَذَّكَّرَ اَوْ اَرَادَ شُكُورًا ﴿٦٢﴾ وَعِبَادُ الرَّحْمٰنِ الَّذ۪ينَ
يَمْشُونَ عَلَى الْاَرْضِ هَوْنًا وَاِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا
سَلَامًا ﴿٦٣﴾ وَالَّذ۪ينَ يَب۪يتُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا وَقِيَامًا ﴿٦٤﴾
وَالَّذ۪ينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَۗ اِنَّ عَذَابَهَا
كَانَ غَرَامًاۗ ﴿٦٥﴾ اِنَّهَا سَٓاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ﴿٦٦﴾ وَالَّذ۪ينَ
اِذَٓا اَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ ذٰلِكَ قَوَامًا ﴿٦٧﴾

56. Biz seni ancak müjdeleyici ve uyarıcı olarak gönderdik.

57. De ki: "Buna (*tebliğ görevime*) karşı sizden hiçbir ücret istemiyorum. Ancak kim, rabbine ulaştıran bir yol tutmak isterse... (*dilediği kadar hayır yapabilir.*)"

58. Ölümsüz diriye tevekkül et (*bel bağla*) ve O'nu överek tesbih (*tenzih*) et! O'nun, kullarının günahlarından hakkıyla haberdar olması yeter.

59. O (*Allah*) ki gökleri, yeri ve aralarında var olan her şeyi altı gün (*evre*)de yaratan, sonra arşına kurulan Rahman'dır; haydi O'ndan, hakkıyla haberdar olarak (*istediğini*) dile!

60. Onlara, "Rahman'a secde edin!" denilince, "Rahman nedir; bize emrettiğin şeye (*mahiyetini bilmeden*) secde mi edeceğiz?" dediler ve bu (*emir*), onların nefretini artırdı.

61. Gökte birtakım burçlar kuran, orada bir kandil (*ışık saçan güneş*) ve aydınlatıcı (*ışığı yansıtan*) bir ay yaratan (*Allah'*)ın şanı yücedir!

62. Tezekkür etmek (*ibret almak*) isteyen veya şükretmek isteyenler için, gece ve gündüzü birbiri ardınca getiren de O'dur.

63. Rahman'ın kulları onlardır ki, yeryüzünde vakarlı yürürler ve cahil (*kendini bilmez*)ler onlara laf atınca, "Selâm!" de(*yip geçe*)rler.

64. Onlar ki, gecelerini rablerine secde ederek ve divan durarak geçirir (*ihya eder*)ler.

65. Onlar ki, "Rabbimiz!" derler, "Cehennem azabını bizden sav; çünkü onun azabı süregendir!"

66. Gerçekten o, ne kötü karargâh ve ikametgâhtır!

67. Onlar ki, harcama yaptıklarında ne israf (*savurganlık*), ne de pintilik ederler; ikisi arasında dengelidir.

وَالَّذٖينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتٖى
حَرَّمَ اللّٰهُ اِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَۚ وَمَنْ يَفْعَلْ ذٰلِكَ يَلْقَ اَثَامًاۙ
﴿٦٨﴾ يُضَاعَفْ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَيَخْلُدْ فٖيهٖ مُهَانًاۗ
﴿٦٩﴾ اِلَّا مَنْ تَابَ وَاٰمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَاُولٰٓئِكَ
يُبَدِّلُ اللّٰهُ سَيِّـَٔاتِهِمْ حَسَنَاتٍۜ وَكَانَ اللّٰهُ غَفُورًا رَحٖيمًا ﴿٧٠﴾
وَمَنْ تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَاِنَّهُ يَتُوبُ اِلَى اللّٰهِ مَتَابًا ﴿٧١﴾
وَالَّذٖينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَۙ وَاِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَامًا
﴿٧٢﴾ وَالَّذٖينَ اِذَا ذُكِّرُوا بِاٰيَاتِ رَبِّهِمْ لَمْ يَخِرُّوا عَلَيْهَا صُمًّا
وَعُمْيَانًا ﴿٧٣﴾ وَالَّذٖينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ اَزْوَاجِنَا
وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ اَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقٖينَ اِمَامًا ﴿٧٤﴾ اُولٰٓئِكَ
يُجْزَوْنَ الْغُرْفَةَ بِمَا صَبَرُوا وَيُلَقَّوْنَ فٖيهَا تَحِيَّةً وَسَلَامًاۙ ﴿٧٥﴾
خَالِدٖينَ فٖيهَاۜ حَسُنَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ﴿٧٦﴾ قُلْ مَا يَعْبَؤُا
بِكُمْ رَبّٖى لَوْلَا دُعَآؤُكُمْۚ فَقَدْ كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَامًا ﴿٧٧﴾

سُورَةُ الشُّعَرَاءِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مِائَتَانِ وَسَبْعٌ وَعِشْرُونَ آيَةً

68. Onlar ki, Allah ile beraber bir başka tanrıya dua (*kulluk*) etmez, Allah'ın dokunulmaz kıldığı canı haksız yere asla öldürmez ve zina etmezler. Kim bunları yaparsa, günahı (*cezası*)nı çeker.

69. Kıyamet günü de azabı katlanır ve horlanan olarak onda (*azapta*) temelli kalır.

70. Ancak tevbe (*dönüş*) yapan, iman eden ve salih amel işleyenler hariç; işte Allah'ın, kötülüklerini iyiliklere dönüştürdüğü kişiler onlardır! Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

71. Kim tevbe eder ve salih amel işlerse, elbette Allah'a iyi bir dönüş yapar.

72. Onlar ki, yalana şahitlik etmezler ve boş lafa rastladıklarında, soylu (*vakarlı*) olarak geçerler.

73. Onlar ki, kendilerine rablerinin âyetleri zikredilince, bunlara karşı sağır ve kör davranmazlar.

74. Onlar ki,"Ey rabbimiz!" derler, "Gözlerimizi aydınlatacak eş ve zürriyetler bize bahşet ve bizi takva sahiplerine imam (*önder*) yap."

75. İşte onlar, sabretmelerine karşılık cennet köşkleriyle ödüllendirileceklerdir! Orada esenlik dilekleri ve selamla karşılanırlar!

76. Orada temelli olarak kalıcıdırlar. Ne güzel karargâh ve ikametgâhtır (*cennet*)!

77. De ki: "Dua (*ibadet/yalvarıp yakarma*)nız olmasa, rabbim sizi önemsemez; kaldı ki siz yalanladınız, dolayısıyla (*rabbimin azabı*) yakanızı bırakmayacaktır."

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ
طٰسٓمٓ ﴿١﴾ تِلْكَ اٰيَاتُ الْكِتَابِ الْمُب۪ينِ ﴿٢﴾ لَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَفْسَكَ
اَلَّا يَكُونُوا مُؤْمِن۪ينَ ﴿٣﴾ اِنْ نَشَأْ نُنَزِّلْ عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَٓاءِ اٰيَةً
فَظَلَّتْ اَعْنَاقُهُمْ لَهَا خَاضِع۪ينَ ﴿٤﴾ وَمَا يَأْت۪يهِمْ مِنْ ذِكْرٍ مِنَ
الرَّحْمٰنِ مُحْدَثٍ اِلَّا كَانُوا عَنْهُ مُعْرِض۪ينَ ﴿٥﴾ فَقَدْ كَذَّبُوا
فَسَيَأْت۪يهِمْ اَنْبٰٓؤُا مَا كَانُوا بِه۪ يَسْتَهْزِؤُ۫نَ ﴿٦﴾ اَوَلَمْ يَرَوْا اِلَى الْاَرْضِ
كَمْ اَنْبَتْنَا ف۪يهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ كَر۪يمٍ ﴿٧﴾ اِنَّ ف۪ي ذٰلِكَ لَاٰيَةًۜ وَمَا كَانَ
اَكْثَرُهُمْ مُؤْمِن۪ينَ ﴿٨﴾ وَاِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَز۪يزُ الرَّح۪يمُ ﴿٩﴾ وَاِذْ نَادٰى
رَبُّكَ مُوسٰٓى اَنِ ائْتِ الْقَوْمَ الظَّالِم۪ينَۙ ﴿١٠﴾ قَوْمَ فِرْعَوْنَۜ اَلَا يَتَّقُونَ
﴿١١﴾ قَالَ رَبِّ اِنّ۪ٓي اَخَافُ اَنْ يُكَذِّبُونِۜ ﴿١٢﴾ وَيَض۪يقُ صَدْر۪ي وَلَا
يَنْطَلِقُ لِسَان۪ي فَاَرْسِلْ اِلٰى هٰرُونَ ﴿١٣﴾ وَلَهُمْ عَلَيَّ ذَنْبٌ فَاَخَافُ اَنْ
يَقْتُلُونِۚ ﴿١٤﴾ قَالَ كَلَّاۚ فَاذْهَبَا بِاٰيَاتِنَٓا اِنَّا مَعَكُمْ مُسْتَمِعُونَ ﴿١٥﴾ فَأْتِيَا
فِرْعَوْنَ فَقُولَٓا اِنَّا رَسُولُ رَبِّ الْعَالَم۪ينَۙ ﴿١٦﴾ اَنْ اَرْسِلْ مَعَنَا بَن۪ٓي
اِسْرَٓائ۪يلَ ﴿١٧﴾ قَالَ اَلَمْ نُرَبِّكَ ف۪ينَا وَل۪يدًا وَلَبِثْتَ ف۪ينَا مِنْ عُمُرِكَ
سِن۪ينَ ﴿١٨﴾ وَفَعَلْتَ فَعْلَتَكَ الَّت۪ي فَعَلْتَ وَاَنْتَ مِنَ الْكَافِر۪ينَ ﴿١٩﴾

EŞ-ŞUARÂ' SÛRESİ(64)

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Tâ, Sîn.Mîm.

2. Bunlar, (*gerçekleri*) açıklayan kitabın (*Kur'an'ın*) âyetleridir!

3. Belki sen, inanmıyorlar diye (*üzüntüden*) kendini mahvedeceksin.

4. Dilersek, onlara gökten öyle bir âyet (*mucize*) inidiririz ki, önünde boyunları eğik kalır.

5. Rahman'dan kendilerine gelen herbir yeni zikir (*öğüt*)den kesinlikle yüz çeviriyorlar.

6. Nitekim yalanladılar; ancak alaya aldıkları şeyin haberleri yakında kendilerine ulaşacaktır.

7. Onlar, (*besinlerinin kaynağı olan*) toprağa hiç bakmadılar mı? Biz, onda değerli herbir türden nice (*ürünler*) bitirdik.

8. Kuşkusuz bunda bir âyet (*ibret*) vardır; ama birçoğu mü'min değildirler (*ki ibret alsınlar*).

9. Rabbin elbette çok izzetlidir, çok merhametlidir.

10. Bir zamanlar rabbin Musa'ya şöyle seslenmişti: "Git, o zalim topluma!

11. Firavun toplumuna! Onlar (*azabımdan*) sakınmazlar mı?"

12. "Ey rabbim!" dedi (*Musa*), "Beni yalanlamalarından korkarım.

13. Üstelik göğsüm daralır ve dilim dönmez; dolayısıyla Harun'a elçilik ver.

14. Bir de boynumda, onlara karşı işlediğim bir günah (*suç*) var; nitekim beni öldürmelerinden korkuyorum."

15. Şöyle buyurdu (*Allah*): "Asla (*öldüremezler*)! O halde âyet (*mucize*)lerimizle ikiniz gidin; kesinlikle biz yanınızdayız, işitenleriz.

16. İmdi Firavun'a varıp, deyin ki: "Biz alemlerin rabbinin elçisiyiz.

17. İsrailoğullarını bizimle beraber salıver!"

18. "Seni" dedi (*Firavun*)," Küçücük çocukken içimizde eğitip büyütmedik mi? Ömrünün nice yıllarını aramızda geçirdin.

19. Yaptığın kötü işi (*cinayeti*) de işledin ve sen kâfir (*nankör*)lerdensin."

(64) Şuarâ, dilimizde de kullanılan "şair" kelimesinin çoğul şeklidir. Mekke'de inen ve 227 âyetten ibaret sûrenin son dört âyeti şairler hakkında olup, Medine'de inmiştir. Bu âyetlerde hayal peşinde koşan ve gerçek dışı sözler eden şairler kınanırken, iman edip, salih amel işleyen ve hakkı savunan şairler onlardan ayırılmıştır.

20. Şöyle dedi (*Musa*): "Onu yaptım; çünkü ben dalâlette (*şaşkın*) olanlardandım.

21. Nitekim sizden korkunca yanınızdan kaçtım; rabbim de bana hüküm (*hikmet*) bahşetti ve beni elçilerinden yaptı.

22. O durum (*sarayda büyütülmem*) ise, İsrailoğullarını köle yaptın (*da beni yapmadın*) diye başıma kaktığın bir nimet (*iyilik*)tir."

23. Firavun, "Alemlerin rabbi nedir?" diye sordu.

24. "Göklerin, yerin ve aralarında var olan her şeyin rabbi (*sahibi*)dir. Eğer gerçeği araştıranlar iseniz (*bunu anlarsınız*)." dedi (*Musa*).

25. Çevresindekilere, "İşitiyor musunuz (*sorumun cevabı bu değil*)?" dedi (*Firavun*).

26. "Sizin de rabbinizdir, evvelki atalarınızın da rabbidir!" dedi (*Musa*).

27. "Size gönderilen elçiniz düpedüz deli!" dedi (*Firavun*).

28. "Doğunun, batının ve aralarında var olan her şeyin de rabbidir; eğer aklınızı kullanırsanız (*bunu anlarsınız*)." dedi (*Musa*).

29. "Andolsun!" dedi (*Firavun*), "Benden başka bir tanrı edinirsen, kesinlikle seni zindana atılanlardan yaparım!"

30. "Sana apaçık bir şey (*mucizey*)le gelmiş olsam da mı?" dedi (*Musa*).

31. "O halde onu (*mucizeni*) getir; eğer doğru söyleyenlerden isen..." dedi (*Firavun*).

32. Bunun üzerine asasını yere attı; nitekim o (*asa*), birdenbire basbayağı bir ejderha kesiliverdi.

قَالَ فَعَلْتُهَا إِذًا وَأَنَا مِنَ الضَّالِّينَ ﴿٢٠﴾ فَفَرَرْتُ مِنْكُمْ لَمَّا خِفْتُكُمْ
فَوَهَبَ لِي رَبِّي حُكْمًا وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٢١﴾ وَتِلْكَ نِعْمَةٌ
تَمُنُّهَا عَلَيَّ أَنْ عَبَّدْتَ بَنِي إِسْرَاءِيلَ ﴿٢٢﴾ قَالَ فِرْعَوْنُ وَمَا رَبُّ
الْعَالَمِينَ ﴿٢٣﴾ قَالَ رَبُّ السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنْ كُنْتُمْ
مُوقِنِينَ ﴿٢٤﴾ قَالَ لِمَنْ حَوْلَهُ أَلَا تَسْتَمِعُونَ ﴿٢٥﴾ قَالَ رَبُّكُمْ وَرَبُّ
اٰبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿٢٦﴾ قَالَ إِنَّ رَسُولَكُمُ الَّذِي أُرْسِلَ إِلَيْكُمْ لَمَجْنُونٌ
﴿٢٧﴾ قَالَ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ
﴿٢٨﴾ قَالَ لَئِنِ اتَّخَذْتَ إِلٰهًا غَيْرِي لَأَجْعَلَنَّكَ مِنَ الْمَسْجُونِينَ
﴿٢٩﴾ قَالَ أَوَلَوْ جِئْتُكَ بِشَيْءٍ مُبِينٍ ﴿٣٠﴾ قَالَ فَأْتِ بِهِ إِنْ كُنْتَ
مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٣١﴾ فَأَلْقٰى عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُبِينٌ ﴿٣٢﴾
وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلنَّاظِرِينَ ﴿٣٣﴾ قَالَ لِلْمَلَإِ حَوْلَهُ إِنَّ
هٰذَا لَسَاحِرٌ عَلِيمٌ ﴿٣٤﴾ يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِ
فَمَاذَا تَأْمُرُونَ ﴿٣٥﴾ قَالُوا أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَابْعَثْ فِي الْمَدَائِنِ
حَاشِرِينَ ﴿٣٦﴾ يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَحَّارٍ عَلِيمٍ ﴿٣٧﴾ فَجُمِعَ السَّحَرَةُ
لِمِيقَاتِ يَوْمٍ مَعْلُومٍ ﴿٣٨﴾ وَقِيلَ لِلنَّاسِ هَلْ أَنْتُمْ مُجْتَمِعُونَ ﴿٣٩﴾

33. Elini de (*böğründen*) çekip çıkardı; o da seyredenlere birden bembeyaz gözüktü.

34. Çevresindeki kurmaylarına, "Bu" dedi (*Firavun*), "Gerçekten çok bilgili bir sihirbaz!

35. Sizi sihri(*nin gücü*)yle yurdunuzdan çıkarmak istiyor; dolayısıyla ne emreder (*önerir*)siniz?"

36. Dediler ki: "Onu da kardeşini de ertele ve şehirlere toplayıcılar gönder!

37. Bilge sihirbazların hepsini (*toplayıp*) sana getirsinler."

38. Derken sihirbazlar, belli bir günün belirlenen vaktinde (*gösteri için*) bir araya getirildiler.

39. İnsanlara da denildi ki: "Haydi toplanın!

لَعَلَّنَا نَتَّبِعُ السَّحَرَةَ اِنْ كَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ ﴿٤٠﴾ فَلَمَّا جَٓاءَ السَّحَرَةُ
قَالُوا لِفِرْعَوْنَ اَئِنَّ لَنَا لَاَجْرًا اِنْ كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ ﴿٤١﴾ قَالَ نَعَمْ
وَاِنَّكُمْ اِذًا لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿٤٢﴾ قَالَ لَهُمْ مُوسٰٓى اَلْقُوا مَٓا اَنْتُمْ
مُلْقُونَ ﴿٤٣﴾ فَاَلْقَوْا حِبَالَهُمْ وَعِصِيَّهُمْ وَقَالُوا بِعِزَّةِ فِرْعَوْنَ اِنَّا لَنَحْنُ
الْغَالِبُونَ ﴿٤٤﴾ فَاَلْقٰى مُوسٰى عَصَاهُ فَاِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ
﴿٤٥﴾ فَاُلْقِيَ السَّحَرَةُ سَاجِدِينَ ﴿٤٦﴾ قَالُٓوا اٰمَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ
﴿٤٧﴾ رَبِّ مُوسٰى وَهٰرُونَ ﴿٤٨﴾ قَالَ اٰمَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ اَنْ اٰذَنَ لَكُمْ اِنَّهُ
لَكَبِيرُكُمُ الَّذ۪ي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَسَوْفَ تَعْلَمُونَ لَاُقَطِّعَنَّ اَيْدِيَكُمْ
وَاَرْجُلَكُمْ مِنْ خِلَافٍ وَلَاُصَلِّبَنَّكُمْ اَجْمَع۪ينَ ﴿٤٩﴾ قَالُوا لَا ضَيْرَ
اِنَّٓا اِلٰى رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ ﴿٥٠﴾ اِنَّا نَطْمَعُ اَنْ يَغْفِرَ لَنَا رَبُّنَا خَطَايَانَٓا اَنْ
كُنَّٓا اَوَّلَ الْمُؤْمِن۪ينَ ﴿٥١﴾ وَاَوْحَيْنَٓا اِلٰى مُوسٰٓى اَنْ اَسْرِ بِعِبَاد۪ٓي اِنَّكُمْ
مُتَّبَعُونَ ﴿٥٢﴾ فَاَرْسَلَ فِرْعَوْنُ فِي الْمَدَٓائِنِ حَاشِر۪ينَ ﴿٥٣﴾ اِنَّ هٰٓؤُ۬لَٓاءِ
لَشِرْذِمَةٌ قَل۪يلُونَ ﴿٥٤﴾ وَاِنَّهُمْ لَنَا لَغَٓائِظُونَ ﴿٥٥﴾ وَاِنَّا لَجَم۪يعٌ حَاذِرُونَ
﴿٥٦﴾ فَاَخْرَجْنَاهُمْ مِنْ جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٥٧﴾ وَكُنُوزٍ وَمَقَامٍ كَر۪يمٍ ﴿٥٨﴾
كَذٰلِكَ وَاَوْرَثْنَاهَا بَن۪ٓي اِسْرَٓاء۪يلَ ﴿٥٩﴾ فَاَتْبَعُوهُمْ مُشْرِق۪ينَ ﴿٦٠﴾

40. Her halde biz, sihirbazlar üstün gelirlerse onlara uyacağız."

41. Nitekim sihirbazlar geldiklerinde Firavun'a dediler ki: "Eğer üstün gelenler biz olursak, mutlaka bize bir ücret (*ödül*) verilecek mi?"

42. "Evet!" dedi (*Firavun*), "O takdirde mutlaka siz, yakın adamlarımdan (*olacak*)sınız."

43. Musa onlara, "Atacağınızı atın (*ne hüneriniz varsa ortaya koyun*)!" dedi.

44. Onlar da, "Firavun'un izzeti (*yüceliği*) hakkı için, mutlaka biz üstün geleceğiz!" deyerek, (*büyülü*) iplerini ve sopalarını yere attılar.

45. Musa da asasını yere attı; nitekim onların yaptıkları hokkabazlığı (*büyülü ipleri ve değnekleri*) birden yutmaya başladı.

46. Derhal sihirbazlar secdeye kapandılar.

47. "Biz" dediler, "Alemlerin rabbine iman ettik.

48. Musa ve Harun'un rabbine."

49. "Ben" dedi (*Firavun*), "Size izin vermeden ona iman mı ettiniz? Kuşkusuz o, size sihirbazlığı öğreten büyüğünüzdür; ama yakında bilecek (*görecek*)siniz. Andolsun, ellerinizi ve ayaklarınızı çaprazlama kes(*tir*)eceğim ve hepinizi çarmıha ger(*dir*)eceğim!"

50. Şöyle dediler: "Hiçbir zarar (*kaybımız*) olmaz; çünkü biz mutlaka rabbimize döneceğiz.

51. Üstelik ilk inananlar olduğumuzdan ötürü hatalarımızı rabbimizin bağışlamasını umuyoruz."

52. Musa'ya şöyle vahyettik: "Kullarımı geceleyin yola çıkar; çünkü siz takip edileceksiniz."

53. Firavun da şehirlere (*asker*) toplayıcılar gönderdi:

54. "Bunlar" (*dedi*), "Bir avuç başıbozuktan ibarettir.

55. Nitekim bizi hayli öfkelendirdiler.

56. Oysa kesinlikle biz, uyanık ve tedbirli bir topluluğuz."

57. Böyle iken onları bahçelerden ve pınarlardan çıkardık.

58. Hazinelerden ve çok değerli bir makam (*konum*)dan (*çıkardık*).

59. İsrailoğullarını da böylece o yerlerin mirasçısı yaptık.

60. Gün doğarken de (*Firavun ve askerleri*) onların peşine düştüler.

فَلَمَّا تَرَٓاءَ الْجَمْعَانِ قَالَ اَصْحَابُ مُوسٰٓى اِنَّا لَمُدْرَكُونَ ﴿٦١﴾
قَالَ كَلَّا اِنَّ مَعِىَ رَبّ۪ى سَيَهْد۪ينِ ﴿٦٢﴾ فَاَوْحَيْنَٓا اِلٰى مُوسٰٓى اَنِ
اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْبَحْرَ فَانْفَلَقَ فَكَانَ كُلُّ فِرْقٍ كَالطَّوْدِ الْعَظ۪يمِ
﴿٦٣﴾ وَاَزْلَفْنَا ثَمَّ الْاٰخَر۪ينَ ﴿٦٤﴾ وَاَنْجَيْنَا مُوسٰى وَمَنْ مَعَهُٓ
اَجْمَع۪ينَ ﴿٦٥﴾ ثُمَّ اَغْرَقْنَا الْاٰخَر۪ينَ ﴿٦٦﴾ اِنَّ ف۪ى ذٰلِكَ لَاٰيَةً وَمَا
كَانَ اَكْثَرُهُمْ مُؤْمِن۪ينَ ﴿٦٧﴾ وَاِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَز۪يزُ الرَّح۪يمُ ﴿٦٨﴾
وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَاَ اِبْرٰه۪يمَ ﴿٦٩﴾ اِذْ قَالَ لِاَب۪يهِ وَقَوْمِه۪ مَا تَعْبُدُونَ
﴿٧٠﴾ قَالُوا نَعْبُدُ اَصْنَامًا فَنَظَلُّ لَهَا عَاكِف۪ينَ ﴿٧١﴾ قَالَ هَلْ
يَسْمَعُونَكُمْ اِذْ تَدْعُونَ ﴿٧٢﴾ اَوْ يَنْفَعُونَكُمْ اَوْ يَضُرُّونَ ﴿٧٣﴾
قَالُوا بَلْ وَجَدْنَٓا اٰبَٓاءَنَا كَذٰلِكَ يَفْعَلُونَ ﴿٧٤﴾ قَالَ اَفَرَاَيْتُمْ مَا كُنْتُمْ
تَعْبُدُونَ ﴿٧٥﴾ اَنْتُمْ وَاٰبَٓاؤُ۬كُمُ الْاَقْدَمُونَ ﴿٧٦﴾ فَاِنَّهُمْ عَدُوٌّ ل۪ٓى اِلَّا
رَبَّ الْعَالَم۪ينَ ﴿٧٧﴾ اَلَّذ۪ى خَلَقَن۪ى فَهُوَ يَهْد۪ينِ ﴿٧٨﴾ وَالَّذ۪ى هُوَ
يُطْعِمُن۪ى وَيَسْق۪ينِ ﴿٧٩﴾ وَاِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْف۪ينِ ﴿٨٠﴾ وَالَّذ۪ى
يُم۪يتُن۪ى ثُمَّ يُحْي۪ينِ ﴿٨١﴾ وَالَّذ۪ٓى اَطْمَعُ اَنْ يَغْفِرَ ل۪ى خَط۪ٓيـَٔت۪ى يَوْمَ
الدّ۪ينِ ﴿٨٢﴾ رَبِّ هَبْ ل۪ى حُكْمًا وَاَلْحِقْن۪ى بِالصَّالِح۪ينَ ﴿٨٣﴾

61. Derken iki topluluk birbirinin görüş alanına girince, Musa'nın adamları, "Biz mutlaka yakalanacağız" dediler.

62. "Asla (*yakalanmayız*)!" dedi (*Musa*), "Çünkü rabbim benimledir, bana rehberlik edecektir."

63. Biz de Musa'ya, "Asanı denize vur!" diye vahyettik. Derhal (*on iki yerinden*) yarıldı; nitekim herbir yarık kocaman bir dağ gibi oluverdi.

64. Ötekileri de oraya (*denizde açılan yarıklara*) yaklaştırdık.

65. Musa'yı ve maiyetinde bulunanların hepsini kurtardık.

66. Sonra ötekileri suda boğduk.

67. Elbette bunda bir âyet (*ibret*) vardır. Birçoğu mü'min değildirler (*ki ibret alsınlar*).

68. Kesinlikle rabbin çok izzetlidir, çok merhametlidir.

69. İbrahim'in haberini de onlara oku!

70. Hani babasına ve kavmine, "Siz neye tapıyorsunuz?" diye sormuştu.

71. Dediler ki: "Birtakım putlara tapıyoruz, üstelik onlara tapanlar olarak kalacağız."

72. Şöyle dedi (*İbrahim*): "Dua ettiğinizde sizi işitirler mi?

73. Veya size fayda veya zarar verebilirler mi?"

74. "Gerçek şu ki biz, atalarımızı böyle yapar bulduk" dediler.

75. "O halde" dedi (*İbrahim*), "Neye tapmakta olduğunuza bir baktınız mı?

76. Siz ve en eski atalarınız?

77. İmdi alemlerin rabbi hariç, bu (*tapıla*)nlar benim düşmanımdır!

78. Beni yaratan, dolayısıyla bana doğru yolu gösteren O'dur.

79. Beni yediren ve içiren O'dur.

80. Hastalandığımda bana şifa veren O'dur.

81. Beni öldüren (*uyutan*), sonra da dirilten (*uyandıran*) O'dur.

82. O (*alemlerin rabbi*) ki, din (*duruşma*) günü hatalarımı bağışlayacağını umuyorum.

83. Ey rabbim, bana hüküm (*hikmet/iktidar*) bahşet ve beni salih (*iyi*)lere kat!

وَاجْعَلْ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْاٰخِرٖينَۙ ﴿٨٤﴾ وَاجْعَلْنٖي مِنْ وَرَثَةِ جَنَّةِ
النَّعٖيمِۙ ﴿٨٥﴾ وَاغْفِرْ لِاَبٖٓي اِنَّهُ كَانَ مِنَ الضَّٓالّٖينَۙ ﴿٨٦﴾ وَلَا تُخْزِنٖي
يَوْمَ يُبْعَثُونَۙ ﴿٨٧﴾ يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَۙ ﴿٨٨﴾ اِلَّا مَنْ اَتَى اللّٰهَ
بِقَلْبٍ سَلٖيمٍۜ ﴿٨٩﴾ وَاُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقٖينَۙ ﴿٩٠﴾ وَبُرِّزَتِ الْجَحٖيمُ
لِلْغَاوٖينَۙ ﴿٩١﴾ وَقٖيلَ لَهُمْ اَيْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَۙ ﴿٩٢﴾ مِنْ دُونِ اللّٰهِۜ هَلْ
يَنْصُرُونَكُمْ اَوْ يَنْتَصِرُونَۜ ﴿٩٣﴾ فَكُبْكِبُوا فٖيهَا هُمْ وَالْغَاوُنَۙ ﴿٩٤﴾
وَجُنُودُ اِبْلٖيسَ اَجْمَعُونَۜ ﴿٩٥﴾ قَالُوا وَهُمْ فٖيهَا يَخْتَصِمُونَۙ ﴿٩٦﴾ تَاللّٰهِ
اِنْ كُنَّا لَفٖي ضَلَالٍ مُبٖينٍۙ ﴿٩٧﴾ اِذْ نُسَوّٖيكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمٖينَ ﴿٩٨﴾ وَمَٓا
اَضَلَّنَٓا اِلَّا الْمُجْرِمُونَ ﴿٩٩﴾ فَمَا لَنَا مِنْ شَافِعٖينَۙ ﴿١٠٠﴾ وَلَا صَدٖيقٍ
حَمٖيمٍ ﴿١٠١﴾ فَلَوْ اَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنٖينَ ﴿١٠٢﴾ اِنَّ فٖي ذٰلِكَ
لَاٰيَةًۜ وَمَا كَانَ اَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنٖينَ ﴿١٠٣﴾ وَاِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزٖيزُ الرَّحٖيمُ
﴿١٠٤﴾ كَذَّبَتْ قَوْمُ نُوحٍ الْمُرْسَلٖينَۚ ﴿١٠٥﴾ اِذْ قَالَ لَهُمْ اَخُوهُمْ نُوحٌ اَلَا
تَتَّقُونَۚ ﴿١٠٦﴾ اِنّٖي لَكُمْ رَسُولٌ اَمٖينٌۙ ﴿١٠٧﴾ فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاَطٖيعُونِۚ ﴿١٠٨﴾
وَمَٓا اَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ اَجْرٍۚ اِنْ اَجْرِيَ اِلَّا عَلٰى رَبِّ الْعَالَمٖينَۚ ﴿١٠٩﴾
فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاَطٖيعُونِۜ ﴿١١٠﴾ قَالُٓوا اَنُؤْمِنُ لَكَ وَاتَّبَعَكَ الْاَرْذَلُونَۜ ﴿١١١﴾

84. Sonraki (*nesil*)ler arasında da bana doğru bir dil (*iyi bir nam*) bırak!

85. Beni, nimetlerle dopdolu cennetin varislerinden yap!

86. Babamı da bağışla; çünkü o, dalâlette kalanlardandır!

87. Yeniden diriltilecekleri günde beni utandırma!"

88. Malın da oğulların da fayda vermediği gün,

89. Allah'a ancak kalb-i selim (*tertemiz kalp*)le gelen (*kurtulur*).

90. Cennet, takva sahiplerine yaklaştırılır.

91. Cehennem de azgınların karşısına çıkarılır.

92. Şöyle denilir onlara: "Nerede sizin taptıklarınız?

93. Allah'ın dışındakiler? Size yardım edebilir veya kendilerini kurtarabilirler mi?"

94. Derken ona (*cehenneme*) tepetakla atılırlar: Onlar, azgınlar,

95. Ve İblis'in bütün orduları.

96. Orada birbirleriyle çekişirlerken derler ki:

97. "Vallahi, gerçekten biz apaçık bir dalâlette idik!

98. Çünkü sizi alemlerin rabbiyle bir tutuyorduk.

100. Bizi ancak bu mücrim (*suçlu/zalim*)ler dalalete sürüklediler.

101. Artık ne şefaatçilerimiz var,

102. Ne de candan bir dostumuz!

103. İmdi keşke (*dünyaya*) bir dönüşümüz olsa da mü'minlerden olsak!"

104. Elbette bunda bir âyet (*ibret*) vardır. Birçoğu mü'min değildirler (*ki ibret alsınlar*).

105. Kesinlikle rabbin çok izzetlidir, çok merhametlidir.

106. Nuh'un kavmi de gönderilen (*elçi*)leri yalanladılar.

107. Hani kardeşleri Nuh onlara şöyle demişti: "Siz (*Allah'ın azabından*) sakınmaz mısınız?

108. Kesinlikle ben, size gönderilen emin (*çok güvenilir*) bir elçiyim.

109. Dolayısıyla Allah'(*a asi olmak*)tan sakının ve bana itaat edin!

110. Buna (*tebliğ görevime*) karşı sizden hiçbir ücret istemiyorum; ancak mükâfatımı alemlerin rabbi üstlenmiştir.

111. Artık Allah'a karşı takvalı olun (*azabından sakının*) ve bana itaat edin!"

قَالَ وَمَا عِلْمِي بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١١٢﴾ اِنْ حِسَابُهُمْ اِلَّا عَلٰى رَبّ۪ي لَوْ
تَشْعُرُونَ ﴿١١٣﴾ وَمَٓا اَنَا۬ بِطَارِدِ الْمُؤْمِن۪ينَ ﴿١١٤﴾ اِنْ اَنَا۬ اِلَّا نَذ۪يرٌ مُب۪ينٌ
﴿١١٥﴾ قَالُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ يَا نُوحُ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمَرْجُوم۪ينَ ﴿١١٦﴾ قَالَ
رَبِّ اِنَّ قَوْم۪ي كَذَّبُونِ ﴿١١٧﴾ فَافْتَحْ بَيْن۪ي وَبَيْنَهُمْ فَتْحًا وَنَجِّن۪ي وَمَنْ
مَعِيَ مِنَ الْمُؤْمِن۪ينَ ﴿١١٨﴾ فَاَنْجَيْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ
﴿١١٩﴾ ثُمَّ اَغْرَقْنَا بَعْدُ الْبَاق۪ينَ ﴿١٢٠﴾ اِنَّ ف۪ي ذٰلِكَ لَاٰيَةً وَمَا كَانَ
اَكْثَرُهُمْ مُؤْمِن۪ينَ ﴿١٢١﴾ وَاِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَز۪يزُ الرَّح۪يمُ ﴿١٢٢﴾ كَذَّبَتْ
عَادٌ الْمُرْسَل۪ينَ ﴿١٢٣﴾ اِذْ قَالَ لَهُمْ اَخُوهُمْ هُودٌ اَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٢٤﴾ اِنّ۪ي
لَكُمْ رَسُولٌ اَم۪ينٌ ﴿١٢٥﴾ فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاَط۪يعُونِ ﴿١٢٦﴾ وَمَٓا اَسْـَٔلُكُمْ
عَلَيْهِ مِنْ اَجْرٍ اِنْ اَجْرِيَ اِلَّا عَلٰى رَبِّ الْعَالَم۪ينَ ﴿١٢٧﴾ اَتَبْنُونَ بِكُلِّ
ر۪يعٍ اٰيَةً تَعْبَثُونَ ﴿١٢٨﴾ وَتَتَّخِذُونَ مَصَانِعَ لَعَلَّكُمْ تَخْلُدُونَ ﴿١٢٩﴾
وَاِذَا بَطَشْتُمْ بَطَشْتُمْ جَبَّار۪ينَ ﴿١٣٠﴾ فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاَط۪يعُونِ ﴿١٣١﴾
وَاتَّقُوا الَّذ۪ٓي اَمَدَّكُمْ بِمَا تَعْلَمُونَ ﴿١٣٢﴾ اَمَدَّكُمْ بِاَنْعَامٍ وَبَن۪ينَ
﴿١٣٣﴾ وَجَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿١٣٤﴾ اِنّ۪ٓي اَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظ۪يمٍ
﴿١٣٥﴾ قَالُوا سَوَٓاءٌ عَلَيْنَٓا اَوَعَظْتَ اَمْ لَمْ تَكُنْ مِنَ الْوَاعِظ۪ينَ ﴿١٣٦﴾

112. Dediler ki: "Ayak takımı kişiler sana uymuşken, sana iman mı edeceğiz?"

113. Şöyle dedi (*Nuh*): "Onların ne yaptıklarına dair bilgim yoktur.

113. Onlara hesap sormak ancak rabbime düşer. Keşke (*bunu*) bilseniz!

114. Ben, iman edenleri (*meclisimden*) asla kovacak değilim.

115. Üstelik ben, sadece apaçık bir uyarıcıyım!"

116. "Ey Nuh, eğer (*davandan*) vazgeçmezsen, mutlaka recmedilen (*taşlanan/lânetlenen*)lerden olacaksın!" dediler.

117. "Rabbim!" dedi (*Nuh*), "Kavmim beni kesinlikle yalanladı.

118. Artık onlarla benim aramda kesin hüküm ver; beni de maiyetimdeki mü'minleri de kurtar!"

119. Nitekim o dopdolu gemide onu ve maiyetindekileri (*tufandan*) kurtardık.

120. Sonra geride kalanları suda boğduk.

121. Elbette bunda bir âyet (*ibret*) vardır. Birçoğu mü'min değildirler (*ki ibret alsınlar*).

122. Kesinlikle rabbin çok izzetlidir, çok merhametlidir.

123. Âd kavmi, gönderilen (*elçi*)leri yalanladılar.

124. Hani kardeşleri Hud onlara şöyle demişti: "Siz (*Allah'ın azabından*) sakınmaz mısınız?

125. Kesinlikle ben, size gönderilen emin (*çok güvenilir*) bir elçiyim.

126. Artık Allah'(*a asi olmak*)tan sakının ve bana itaat edin!

127. Buna (*tebliğ görevime*) karşı sizden hiçbir ücret istemiyorum; benim mükâfatımı ancak alemlerin rabbi üstlenmiştir.

128. Her tepeye bir âyet (*burç/kule*) kuruyor, abesle mi uğraşıyorsunuz?

129. Muhkem yapılar ediniyor, temelli kalacağınızı mı umuyorsunuz?

130. Saldırdığınız zaman da zorbaca saldırıyorsunuz.

131. Artık Allah'(*a asi olmak*)tan sakının ve bana itaat edin!

132. Bildiğiniz her şeyi size verenden sakının!

133. Size sağmal hayvanlar ve oğullar verdi.

134. Bahçeler ve pınarlar (*verdi*).

135. Nitekim ben, çok büyük (*dehşetli*) bir günün azabından sizin için korkuyorum."

136. Dediler ki: "Sen öğüt versen de veya vermesen de bizce fark etmez.

اِنْ هٰذَٓا اِلَّا خُلُقُ الْاَوَّل۪ينَۙ ﴿١٣٧﴾ وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّب۪ينَۚ ﴿١٣٨﴾ فَكَذَّبُوهُ
فَاَهْلَكْنَاهُمْۜ اِنَّ ف۪ي ذٰلِكَ لَاٰيَةًۜ وَمَا كَانَ اَكْثَرُهُمْ مُؤْمِن۪ينَ ﴿١٣٩﴾ وَاِنَّ
رَبَّكَ لَهُوَ الْعَز۪يزُ الرَّح۪يمُ ﴿١٤٠﴾ كَذَّبَتْ ثَمُودُ الْمُرْسَل۪ينَۚ ﴿١٤١﴾ اِذْ
قَالَ لَهُمْ اَخُوهُمْ صَالِحٌ اَلَا تَتَّقُونَۚ ﴿١٤٢﴾ اِنّ۪ي لَكُمْ رَسُولٌ اَم۪ينٌۙ
﴿١٤٣﴾ فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاَط۪يعُونِۚ ﴿١٤٤﴾ وَمَٓا اَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ اَجْرٍۚ اِنْ
اَجْرِيَ اِلَّا عَلٰى رَبِّ الْعَالَم۪ينَۜ ﴿١٤٥﴾ اَتُتْرَكُونَ ف۪ي مَا هٰهُنَٓا اٰمِن۪ينَۙ
﴿١٤٦﴾ ف۪ي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍۙ ﴿١٤٧﴾ وَزُرُوعٍ وَنَخْلٍ طَلْعُهَا هَض۪يمٌۚ ﴿١٤٨﴾
وَتَنْحِتُونَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتاً فَارِه۪ينَۚ ﴿١٤٩﴾ فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاَط۪يعُونِۚ
﴿١٥٠﴾ وَلَا تُط۪يعُٓوا اَمْرَ الْمُسْرِف۪ينَۙ ﴿١٥١﴾ اَلَّذ۪ينَ يُفْسِدُونَ فِي
الْاَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ ﴿١٥٢﴾ قَالُٓوا اِنَّمَٓا اَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّر۪ينَۚ
﴿١٥٣﴾ مَٓا اَنْتَ اِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَاۚ فَأْتِ بِاٰيَةٍ اِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِق۪ينَ
﴿١٥٤﴾ قَالَ هٰذِه۪ نَاقَةٌ لَهَا شِرْبٌ وَلَكُمْ شِرْبُ يَوْمٍ مَعْلُومٍۚ ﴿١٥٥﴾ وَلَا
تَمَسُّوهَا بِسُٓوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابُ يَوْمٍ عَظ۪يمٍ ﴿١٥٦﴾ فَعَقَرُوهَا
فَاَصْبَحُوا نَادِم۪ينَۙ ﴿١٥٧﴾ فَاَخَذَهُمُ الْعَذَابُۜ اِنَّ ف۪ي ذٰلِكَ لَاٰيَةًۜ وَمَا
كَانَ اَكْثَرُهُمْ مُؤْمِن۪ينَ ﴿١٥٨﴾ وَاِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَز۪يزُ الرَّح۪يمُ ﴿١٥٩﴾

137. Bu durum (*senin söylediklerin*), evvelkilerin uydurmasından ibarettir.

138. Biz asla azap görmeyeceğiz."

139. İmdi onu yalanladılar; dolayısıyla onları helâk ettik. Elbette bunda bir âyet (*ibret*) vardır. Birçoğu mü'min değildirler (*ki ibret alsınlar*).

140. Kesinlikle rabbin çok izzetlidir, çok merhametlidir.

141. Semud kavmi, gönderilen (*elçi*)leri yalanladılar.

142. Hani kardeşleri Salih onlara şöyle demişti: "Siz (*Allah'ın azabından*) sakınmaz mısınız?

143. Kesinlikle ben, size gönderilen emin (*çok güvenilir*) bir elçiyim.

144. Artık Allah'(*a asi olmak*)tan sakının ve bana itaat edin!

145. Buna (*tebliğ görevime*) karşı sizden hiçbir ücret istemiyorum; benim mükâfatımı ancak alemlerin rabbi üstlenmiştir.

146. Burada güven içinde bırakılacak mısınız?

147. Bahçelerde, pınarlarda,

148. Ekinlerde ve salkımları sarkmış hurmalıklarda?

149. Dağlardan ustaca ev (*kâşane*)ler yontuyorsunuz.

150. Artık Allah'a karşı takvalı olun ve bana itaat edin!

151. İsrafçı (*savurgan/haddi aşan*)ların emrine boyun eğmeyin!

152. Onlar ki, bu yer (*ülke*)de bozgunculuk yapar ve ıslaha yanaşmazlar."

153. Dediler ki: "Gerçekten sen büyülenmiş (*çarpılmış*) kişilerdensin.

154. Sen de düpedüz bizim gibi insansın; ancak doğrulardan isen, bize bir âyet (*mucize*) getir!"

155. Şöyle dedi (*Salih*): "İşte şu dişi deve (*mucize*)dir! Onun su içme payı vardır, belli bir günün su içme payı da sizindir.

156. Ona asla kötülük yapmayın, yoksa çok büyük (*dehşetli*) bir günün azabına uğrarsınız!"

157. Derken onu hem devirdiler, hem de (*azaptan korkup*) pişmanlık duydular.

158. Ancak azap onları yakalayıverdi. Kuşkusuz bunda bir âyet (*ibret*) vardır. Birçoğu mü'min değildirler (*ki ibret alsınlar*).

159. Kesinlikle rabbin çok izzetlidir, çok merhametlidir.

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٦٠﴾ اِذْ قَالَ لَهُمْ اَخُوهُمْ لُوطٌ اَلَا تَتَّقُونَ
﴿١٦١﴾ اِنّ۪ي لَكُمْ رَسُولٌ اَم۪ينٌ ﴿١٦٢﴾ فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاَط۪يعُونِ ﴿١٦٣﴾ وَمَٓا
اَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ اَجْرٍ اِنْ اَجْرِيَ اِلَّا عَلٰى رَبِّ الْعَالَم۪ينَ ﴿١٦٤﴾
اَتَأْتُونَ الذُّكْرَانَ مِنَ الْعَالَم۪ينَ ﴿١٦٥﴾ وَتَذَرُونَ مَا خَلَقَ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ
اَزْوَاجِكُمْ بَلْ اَنْتُمْ قَوْمٌ عَادُونَ ﴿١٦٦﴾ قَالُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ يَا لُوطُ لَتَكُونَنَّ
مِنَ الْمُخْرَج۪ينَ ﴿١٦٧﴾ قَالَ اِنّ۪ي لِعَمَلِكُمْ مِنَ الْقَال۪ينَ ﴿١٦٨﴾ رَبِّ
نَجِّن۪ي وَاَهْل۪ي مِمَّا يَعْمَلُونَ ﴿١٦٩﴾ فَنَجَّيْنَاهُ وَاَهْلَهُٓ اَجْمَع۪ينَ ﴿١٧٠﴾ اِلَّا
عَجُوزًا فِي الْغَابِر۪ينَ ﴿١٧١﴾ ثُمَّ دَمَّرْنَا الْاٰخَر۪ينَ ﴿١٧٢﴾ وَاَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ
مَطَرًا فَسَٓاءَ مَطَرُ الْمُنْذَر۪ينَ ﴿١٧٣﴾ اِنَّ ف۪ي ذٰلِكَ لَاٰيَةً وَمَا كَانَ اَكْثَرُهُمْ
مُؤْمِن۪ينَ ﴿١٧٤﴾ وَاِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَز۪يزُ الرَّح۪يمُ ﴿١٧٥﴾ كَذَّبَ اَصْحَابُ
لْـَٔيْكَةِ الْمُرْسَل۪ينَ ﴿١٧٦﴾ اِذْ قَالَ لَهُمْ شُعَيْبٌ اَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٧٧﴾ اِنّ۪ي
لَكُمْ رَسُولٌ اَم۪ينٌ ﴿١٧٨﴾ فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاَط۪يعُونِ ﴿١٧٩﴾ وَمَٓا اَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ
مِنْ اَجْرٍ اِنْ اَجْرِيَ اِلَّا عَلٰى رَبِّ الْعَالَم۪ينَ ﴿١٨٠﴾ اَوْفُوا الْكَيْلَ وَلَا
تَكُونُوا مِنَ الْمُخْسِر۪ينَ ﴿١٨١﴾ وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَق۪يمِ ﴿١٨٢﴾
وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ اَشْيَٓاءَهُمْ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْاَرْضِ مُفْسِد۪ينَ ﴿١٨٣﴾

160. Lut kavmi, gönderilen (*elçi*)-leri yalanladılar.

161. Hani kardeşleri Lut onlara şöyle demişti: "Siz (*Allah'ın azabından*) sakınmaz mısınız?

162. Kesinlikle ben, size gönderilen emin (*çok güvenilir*) bir elçiyim.

163. Artık Allah'(*a asi olmak*)tan sakının ve bana itaat edin!

164. Buna (*tebliğ görevime*) karşı sizden hiçbir ücret istemiyorum; benim mükâfatımı ancak alemlerin rabbi üstlenmiştir.

165. Bütün alem (*canlı tür*)ler arasından siz mi erkeklere yaklaşıyorsunuz?

166. Rabbinizin sizin için yarattığı eşlerinizi bırakıyorsunuz. Gerçek şu ki siz haddi aşan bir toplumsunuz."

167. "Ey Lut!" dediler, "Eğer (*davandan*) vazgeçmezsen, mutlaka dışlananlardan olacaksın!"

168. Şöyle dedi (*Lut*): "Kesinlikle ben, sizin amelinize (*yaptığınız işe*) öfke duyanlardanım.

169. Ey rabbim, onların yaptıklarından beni ve ailemi kurtar!"

170. Dolayısıyla onu ve ailesinin hepsini kurtardık.

171. Ancak yaşlı bir kadın (*Lut'un karısı*), geride kalan (helâk olanlar-dandı.

172. Sonra ötekileri kırıp geçildik.

173. Başlarına bir yağmur (*taş*) yağdırdık; nitekim uyarıl(*ıp da uslanmay*)-anların yağmuru ne kötüdür!

174. Elbette bunda bir âyet (*ibret*) vardır. Birçoğu mü'min değildirler (*ki ibret alsınlar*).

175. Kesinlikle rabbin cok izzetlidir, çok merhametlidir.

176. Eykeliler, gönderilen (*elçi*)leri yalanladılar.

177. Onlara (*elçileri*) Şuayb şöyle dedi: "Siz (*Allah'ın azabından*) sakınmaz mısınız?

178. Kesinlikle ben, size gönderilen emin (*çok güvenilir*) bir elçiyim.

179. Artık Allah'(*a asi olmak*)tan sakının ve bana itaat edin!

180. Buna (*tebliğ görevime*) karşı sizden hiçbir ücret istemiyorum; benim mükâfatımı ancak alemlerin rabbi üstlenmiştir.

181. Ölçüyü tastamam yapın, zarar veren (*eksik ölçenler*)den olmayın!

182. Doğru kıstas (*terazi*) ile tartın!

183. İnsanların eşya (*mal*)larına eksik değer biçmeyin ve bu yer (*ülke*)de, bozguncular olarak karışıklık çıkarmayın!

وَاتَّقُوا الَّذٖى خَلَقَكُمْ وَالْجِبِلَّةَ الْاَوَّلٖينَ ﴿١٨٤﴾ قَالُوا اِنَّمَا اَنْتَ
مِنَ الْمُسَحَّرٖينَ ﴿١٨٥﴾ وَمَا اَنْتَ اِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا وَاِنْ نَظُنُّكَ لَمِنَ
الْكَاذِبٖينَ ﴿١٨٦﴾ فَاَسْقِطْ عَلَيْنَا كِسَفًا مِنَ السَّمَاءِ اِنْ كُنْتَ مِنَ
الصَّادِقٖينَ ﴿١٨٧﴾ قَالَ رَبّٖى اَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨٨﴾ فَكَذَّبُوهُ
فَاَخَذَهُمْ عَذَابُ يَوْمِ الظُّلَّةِ اِنَّهُ كَانَ عَذَابَ يَوْمٍ عَظٖيمٍ ﴿١٨٩﴾ اِنَّ
فٖى ذٰلِكَ لَاٰيَةً وَمَا كَانَ اَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنٖينَ ﴿١٩٠﴾ وَاِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزٖيزُ
الرَّحٖيمُ ﴿١٩١﴾ وَاِنَّهُ لَتَنْزٖيلُ رَبِّ الْعَالَمٖينَ ﴿١٩٢﴾ نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ
الْاَمٖينُ ﴿١٩٣﴾ عَلٰى قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ الْمُنْذِرٖينَ ﴿١٩٤﴾ بِلِسَانٍ
عَرَبِيٍّ مُبٖينٍ ﴿١٩٥﴾ وَاِنَّهُ لَفٖى زُبُرِ الْاَوَّلٖينَ ﴿١٩٦﴾ اَوَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ
اٰيَةً اَنْ يَعْلَمَهُ عُلَمٰٓؤُا بَنٖٓى اِسْرَٓاءٖيلَ ﴿١٩٧﴾ وَلَوْ نَزَّلْنَاهُ عَلٰى بَعْضِ
الْاَعْجَمٖينَ ﴿١٩٨﴾ فَقَرَاَهُ عَلَيْهِمْ مَا كَانُوا بِهٖ مُؤْمِنٖينَ ﴿١٩٩﴾ كَذٰلِكَ
سَلَكْنَاهُ فٖى قُلُوبِ الْمُجْرِمٖينَ ﴿٢٠٠﴾ لَا يُؤْمِنُونَ بِهٖ حَتّٰى يَرَوُا
الْعَذَابَ الْاَلٖيمَ ﴿٢٠١﴾ فَيَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٠٢﴾ فَيَقُولُوا
هَلْ نَحْنُ مُنْظَرُونَ ﴿٢٠٣﴾ اَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ ﴿٢٠٤﴾ اَفَرَاَيْتَ
اِنْ مَتَّعْنَاهُمْ سِنٖينَ ﴿٢٠٥﴾ ثُمَّ جَٓاءَهُمْ مَا كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿٢٠٦﴾

184. Sizi ve evvelki nesilleri yaratan (*Allah'*)a karşı takvalı olun!"

185. Dediler ki: "Gerçekten sen büyülenmiş (*çarpılmış*) kişilerdensin.

186. Sen de bizim gibi düpedüz insansın ve kesinlikle senin yalancılardan olduğun kanısındayız.

187. Ancak doğrulardan isen, haydi gökten üstümüze parçalar düşür!"

188. "Rabbim, yaptığınız her şeyi en iyi bilendir!" dedi (*Şuayb*).

189. İmdi onu yalanladılar, dolayısıyla o gölge (*üstlerine ateş yağdıran bulut*) gününün azabına uğradılar. Kuşkusuz çok büyük (*dehşetli*) bir günün azabıydı.

190. Elbette bunda bir âyet (*ibret*) vardır. Birçoğu mü'min değildirler (*ki ibret alsınlar*).

191. Kesinlikle rabbin cok izzetlidir, çok merhametidir.

192. Kesinlikle o (*Kur'an*), alemlerin rabbi tarafından indirilmiştir.

193. Onu Er-Rûhu'l-Emîn (*çok güvenilir ruh/Cebrail*) indirdi,

194. Senin kalbine. Ta ki uyarıcılardan olasın,

195. Apaçık (*parlak*) bir arap diliyle.

196. Kuşkusuz o (*Kur'an*), öncekilerin kitaplarında (*içerik olarak*) vardır.

197. İsrailoğulları alimlerinin onu (*kendi kitaplarından*) bilmeleri, bunlar için bir âyet (*güçlü delil*) değil midir?

198. Eğer onu, Arapça bilmeyenlerden birine indirseydik,

199. O da (*bir mucize olarak*) onu bunlara okusaydı, gene ona inanmazlardı.

200. Biz, bunu (*inkarcılığı*) suçluların kalplerine böylece sindirmişizdir.

201. O çok acı azabı görmeden ona iman etmezler.

202. Nitekim ansızın başlarına gelecek ve farkına varmayacaklardır.

203. Üstelik, "Keşke" diyecekler, "Bize mühlet verilse (*de iman etsek*)!"

204. Böyle iken azabımızın çarçabuk gelmesini mi istiyorlar?

205. O halde ne dersin, onları senelerce refah içinde yaşatsak,

206. Sonra tehdit edildikleri şey (*azap*) başlarına gelse,

207. Refah içinde yaşatıldıkları sürenin onlara ne faydası olur?

208. Biz, uyarıcıları olmadan hiçbir karye (*belde*)yi asla helâk etmedik.

209. Öğüt verildi (*gerekli uyarı yapıldı*) ve biz zulmedenler değiliz.

210. Onu (*Kuran'ı*) şeytanlar indirmediler.

211. Onlara göre (*bir iş*) değildir, zaten güçleri de yetmez.

212. Üstelik onlar, (*vahyi*) işitmekten kesinlikle uzak tutulmuşlardır.

213. İmdi sen, Allah'la beraber başka tanrıya kulluk etme; yoksa azaba uğrayanlardan olursun!

214. En yakın hısımlarını (*öncelikle*) uyar!

215. Sana uyan mü'minlere kol kanat ger!

216. Ancak sana karşı gelirlerse, de ki: "Ben, sizin yaptıklarınızdan uzağım."

217. Çok izzetli, çok esirgeyen (*rabbin*)e tevekkül et (*bel bağla*)!

218. O (*rabbin*) ki, seni (*geceleyin namaza*) kalktığında görür.

219. Secdeye varan (*namaz kılan*)lar arasında eğilip doğrulduğunu da (*görür*).

220. Kesinlikle O hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.

221. Şeytanların kime indiklerini size bildireyim mi?

222. Günaha batan herbir sahtekâra inerler.

مَآ اَغْنٰى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يُمَتَّعُونَۜ ﴿٢٠٧﴾ وَمَآ اَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ اِلَّا لَهَا
مُنْذِرُونَۗ ﴿٢٠٨﴾ ذِكْرٰىۛ وَمَا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٢٠٩﴾ وَمَا تَنَزَّلَتْ بِهِ الشَّيَاطِينُ
﴿٢١٠﴾ وَمَا يَنْبَغِي لَهُمْ وَمَا يَسْتَطِيعُونَۜ ﴿٢١١﴾ اِنَّهُمْ عَنِ السَّمْعِ
لَمَعْزُولُونَۜ ﴿٢١٢﴾ فَلَا تَدْعُ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ فَتَكُونَ مِنَ الْمُعَذَّبِينَۚ ﴿٢١٣﴾
وَاَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْاَقْرَبِينَۙ ﴿٢١٤﴾ وَاخْفِضْ جَنَاحَكَ لِمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ
الْمُؤْمِنِينَۚ ﴿٢١٥﴾ فَاِنْ عَصَوْكَ فَقُلْ اِنّ۪ي بَر۪يٓءٌ مِمَّا تَعْمَلُونَۚ ﴿٢١٦﴾ وَتَوَكَّلْ
عَلَى الْعَز۪يزِ الرَّح۪يمِۙ ﴿٢١٧﴾ اَلَّذ۪ي يَرٰيكَ ح۪ينَ تَقُومُۙ ﴿٢١٨﴾ وَتَقَلُّبَكَ فِي
السَّاجِد۪ينَ ﴿٢١٩﴾ اِنَّهُ هُوَ السَّم۪يعُ الْعَل۪يمُ ﴿٢٢٠﴾ هَلْ اُنَبِّئُكُمْ عَلٰى مَنْ
تَنَزَّلُ الشَّيَاط۪ينُۜ ﴿٢٢١﴾ تَنَزَّلُ عَلٰى كُلِّ اَفَّاكٍ اَث۪يمٍۙ ﴿٢٢٢﴾ يُلْقُونَ السَّمْعَ
وَاَكْثَرُهُمْ كَاذِبُونَۜ ﴿٢٢٣﴾ وَالشُّعَرَٓاءُ يَتَّبِعُهُمُ الْغَاوُ۫نَۜ ﴿٢٢٤﴾ اَلَمْ تَرَ
اَنَّهُمْ ف۪ي كُلِّ وَادٍ يَه۪يمُونَۙ ﴿٢٢٥﴾ وَاَنَّهُمْ يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَۙ ﴿٢٢٦﴾
اِلَّا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَذَكَرُوا اللّٰهَ كَث۪يرًا وَانْتَصَرُوا
مِنْ بَعْدِ مَا ظُلِمُواۜ وَسَيَعْلَمُ الَّذ۪ينَ ظَلَمُٓوا اَيَّ مُنْقَلَبٍ يَنْقَلِبُونَ ﴿٢٢٧﴾

سورة النمل مكية وهي ثلاث وتسعون آية

223. İşittiklerini iletirler ve pekçoğu yalancıdır.

224. Şairlere gelince, onlara azgınlar uyarlar.

225. Bilmez misin ki onlar, her vadide dolu dizgin giderler?

226. Yapmadıkları (*hayal ettikleri*) şeyleri söylerler.

227. Ancak iman eden, salih amel (*yararlı iş*)ler yapan, Allah'ı çokça zikreden ve haksızlığa uğratılmaları ardından kendilerini savunan (*ozan*)lar başkadır. Haksızlık edenler, nasıl bir akıbete uğrayacaklarını yakında bileceklerdir.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ
طٰسٓ تِلْكَ اٰيَاتُ الْقُرْاٰنِ وَكِتَابٍ مُب۪ينٍۙ ﴿١﴾ هُدًى وَبُشْرٰى لِلْمُؤْمِن۪ينَۙ
﴿٢﴾ اَلَّذ۪ينَ يُق۪يمُونَ الصَّلٰوةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكٰوةَ وَهُمْ بِالْاٰخِرَةِ هُمْ
يُوقِنُونَ ﴿٣﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْاٰخِرَةِ زَيَّنَّا لَهُمْ اَعْمَالَهُمْ فَهُمْ
يَعْمَهُونَۜ ﴿٤﴾ اُو۬لٰٓئِكَ الَّذ۪ينَ لَهُمْ سُٓوءُ الْعَذَابِ وَهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ
هُمُ الْاَخْسَرُونَ ﴿٥﴾ وَاِنَّكَ لَتُلَقَّى الْقُرْاٰنَ مِنْ لَدُنْ حَك۪يمٍ عَل۪يمٍ
﴿٦﴾ اِذْ قَالَ مُوسٰى لِاَهْلِه۪ٓ اِنّ۪ٓي اٰنَسْتُ نَارًاۜ سَاٰت۪يكُمْ مِنْهَا بِخَبَرٍ اَوْ
اٰت۪يكُمْ بِشِهَابٍ قَبَسٍ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ ﴿٧﴾ فَلَمَّا جَٓاءَهَا نُودِيَ اَنْ
بُورِكَ مَنْ فِي النَّارِ وَمَنْ حَوْلَهَاۜ وَسُبْحَانَ اللّٰهِ رَبِّ الْعَالَم۪ينَ ﴿٨﴾
يَا مُوسٰٓى اِنَّهُٓ اَنَا اللّٰهُ الْعَز۪يزُ الْحَك۪يمُۙ ﴿٩﴾ وَاَلْقِ عَصَاكَۜ فَلَمَّا رَاٰهَا
تَهْتَزُّ كَاَنَّهَا جَٓانٌّ وَلّٰى مُدْبِرًا وَلَمْ يُعَقِّبْۜ يَا مُوسٰى لَا تَخَفْ اِنّ۪ي لَا
يَخَافُ لَدَيَّ الْمُرْسَلُونَۗ ﴿١٠﴾ اِلَّا مَنْ ظَلَمَ ثُمَّ بَدَّلَ حُسْنًا بَعْدَ سُٓوءٍ
فَاِنّ۪ي غَفُورٌ رَح۪يمٌ ﴿١١﴾ وَاَدْخِلْ يَدَكَ ف۪ي جَيْبِكَ تَخْرُجْ بَيْضَٓاءَ مِنْ
غَيْرِ سُٓوءٍ ف۪ي تِسْعِ اٰيَاتٍ اِلٰى فِرْعَوْنَ وَقَوْمِه۪ۜ اِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِق۪ينَ
﴿١٢﴾ فَلَمَّا جَٓاءَتْهُمْ اٰيَاتُنَا مُبْصِرَةً قَالُوا هٰذَا سِحْرٌ مُب۪ينٌۚ ﴿١٣﴾

EN-NEML SÛRESİ[65]

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Taa, Sîn. Bunlar, Kur'an'ın ve (*gerçekleri*) açıklayan bir yüce kitabın âyetleridir!

2. Mü'minlere hidayet ve muştu kaynağı olarak (*indirilmiştir*).

3. Onlar ki, namazı dosdoğru kılar ve zekâtı verirler ve elbette onlar ahirete kesin inananlardır.

4. Ahirete inanmayanlar ise, onların (*çirkin*) amellerini kendilerine güzel gösterdik; dolayısıyla onlar (*dalâlette*) bocalayıp dururlar.

5. İşte onlar, azabı en kötü olanlardır ve ahirette en büyük hüsrana uğrayanlar elbette onlardır!

6. Kesinlikle sen bu Kur'an'ı çok hikmetli, hakkıyla bilen (*rabbin*)in katından almaktasın.

7. Hani Musa ailesine demişti ki: "Ben bir ateş (*yakıldığını*) hissettim; ondan size bir haber (*yol durumu*) veya bir yalın şule (*ucu ateşli odun*) getireceğim, ta ki ısınasınız."

8. Ancak (*oraya*) vardığında kendisine şöyle seslenildi: "Ateşte ve çevresindeki mübarek kılındı; alemlerin rabbi Allah'ın şanı yücedir.

9. Ya Musa, gerçek şu ki çok izzetli, çok hikmetli Allah benim!...

10. Ve asanı yere at!" Nitekim onun çevik bir yılan gibi deprendiğini görünce, ardına bakmadan dönüp gitti. "Ya Musa!" (*buyurdum*), "Korkma; çünkü benim katımda elçiler asla korkmazlar.

11. Kim zalimlik eder de sonra kötülüğün yerine iyilik yapar (*tevbekâr olur*)sa, kuşkusuz ben çok bağışlayıcıyım, çok merhametliyim.

12. Elini de böğrüne sok, Firavun'a ve kavmine dokuz mucizeden biri olarak lekesiz bembeyaz çıksın (*pırıl pırıl parlasın*); çünkü onlar fâsık (*sapkın*) bir toplumdurlar."

13. Ancak onlara açık seçik mucizelerimiz gösterilince, "Bu, düpedüz sihirdir!" dediler.

(65) Sûre, dilimizde karınca demek olan ve 18. âyette sözü edilen "neml" kelimesinden adını almaktadır. Mekke'de inmiş olup, 93 âyettir.

وَجَحَدُوا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَٓا اَنْفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّاۜ فَانْظُرْ كَيْفَ
كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِد۪ينَ ﴿١٤﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَا دَاوُ۫دَ وَسُلَيْمٰنَ عِلْمًاۚ
وَقَالَا الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذ۪ي فَضَّلَنَا عَلٰى كَث۪يرٍ مِنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِن۪ينَ
﴿١٥﴾ وَوَرِثَ سُلَيْمٰنُ دَاوُ۫دَ وَقَالَ يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ عُلِّمْنَا مَنْطِقَ
الطَّيْرِ وَاُو۫ت۪ينَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍۜ اِنَّ هٰذَا لَهُوَ الْفَضْلُ الْمُب۪ينُ
﴿١٦﴾ وَحُشِرَ لِسُلَيْمٰنَ جُنُودُهُ مِنَ الْجِنِّ وَالْاِنْسِ وَالطَّيْرِ فَهُمْ
يُوزَعُونَ ﴿١٧﴾ حَتّٰٓى اِذَٓا اَتَوْا عَلٰى وَادِ النَّمْلِۙ قَالَتْ نَمْلَةٌ يَٓا اَيُّهَا
النَّمْلُ ادْخُلُوا مَسَاكِنَكُمْۚ لَا يَحْطِمَنَّكُمْ سُلَيْمٰنُ وَجُنُودُهُۙ
وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٨﴾ فَتَبَسَّمَ ضَاحِكًا مِنْ قَوْلِهَا وَقَالَ رَبِّ
اَوْزِعْن۪ٓي اَنْ اَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّت۪ٓي اَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلٰى وَالِدَيَّ
وَاَنْ اَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضٰيهُ وَاَدْخِلْن۪ي بِرَحْمَتِكَ ف۪ي عِبَادِكَ
الصَّالِح۪ينَ ﴿١٩﴾ وَتَفَقَّدَ الطَّيْرَ فَقَالَ مَا لِيَ لَٓا اَرَى الْهُدْهُدَۘ
اَمْ كَانَ مِنَ الْغَٓائِب۪ينَ ﴿٢٠﴾ لَاُعَذِّبَنَّهُ عَذَابًا شَد۪يدًا اَوْ لَاَذْبَحَنَّهُٓ
اَوْ لَيَأْتِيَنّ۪ي بِسُلْطَانٍ مُب۪ينٍ ﴿٢١﴾ فَمَكَثَ غَيْرَ بَع۪يدٍ فَقَالَ
اَحَطْتُ بِمَا لَمْ تُحِطْ بِه۪ وَجِئْتُكَ مِنْ سَبَاٍ بِنَبَاٍ يَق۪ينٍ ﴿٢٢﴾

14. Kendileri de (*sihir olmadığını*) yakinen bildikleri halde, zalimce ve küstahça onları inkâr ettiler. Nitekim o bozguncuların akıbetinin nice olduğuna bir bak!

15. Andolsun, Davud'a ve Süleyman'a bir (*özel*) ilim verdik! Dediler ki: "Bizi mü'min kullarının birçoğundan üstün kılan Allah'a hamdolsun!"

16. Davud'un yerine geçen Süleyman, "Ey insanlar!" dedi, "Bize kuşların dili öğretildi ve bize herbir şeyden (*bolca*) verildi. Kesinlikle bu, apaçık lütuftur."

17. Süleyman'a cinler, insanlar ve kuşlardan oluşan orduları toplandı; nitekim onlar disiplinli olarak sevk edilirlerdi.

18. Nihayet karıncalar vadisine geldiklerinde bir karınca şöyle dedi: "Ey karıncalar, yuvalarınıza girin; Süleyman ve orduları, farkında olmadan sizi tepelemesinler!"

19. İmdi onun sözüne gülercesine tebessüm eden (*Süleyman*), "Ey rabbim!" dedi, "Bana ve ebeveynime bahşettiğin nimete şükretmeye ve razı olduğun salih amel yapmaya beni yönlendir ve rahmetinle beni salih (*iyi*) kullarının arasına kat!"

20. Kuşları denetledi, dolayısıyla (*içlerinden birini görmeyince*) dedi ki: "Hüdhüd'ü neden göremiyorum, yoksa kayıplara mı karıştı?

21. Mutlaka onu çok ağır bir şekilde cezalandıracağım veya boynunu vuracağım veya bana apaçık bir kanıt getirecek (*geçerli bir mazeret bildirecek*)tir."

22. Derken çok gecikmedi (*Hüdhüd*), gelir gelmez de dedi ki: "Senin etraflıca bilmediğin bir şeyi öğrendim ve sana Sebe'den kesin haber (*bilgi*) getirdim.

إِنِّي وَجَدْتُ امْرَأَةً تَمْلِكُهُمْ وَأُوتِيَتْ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ وَلَهَا عَرْشٌ
عَظِيمٌ ﴿٢٣﴾ وَجَدْتُهَا وَقَوْمَهَا يَسْجُدُونَ لِلشَّمْسِ مِنْ دُونِ
اللَّهِ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ فَهُمْ
لَا يَهْتَدُونَ ﴿٢٤﴾ أَلَّا يَسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي يُخْرِجُ الْخَبْءَ فِي
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُخْفُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ ﴿٢٥﴾ اللَّهُ
لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ﴿٢٦﴾ قَالَ سَنَنْظُرُ أَصَدَقْتَ
أَمْ كُنْتَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٢٧﴾ اذْهَبْ بِكِتَابِي هَٰذَا فَأَلْقِهْ إِلَيْهِمْ
ثُمَّ تَوَلَّ عَنْهُمْ فَانْظُرْ مَاذَا يَرْجِعُونَ ﴿٢٨﴾ قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ
إِنِّي أُلْقِيَ إِلَيَّ كِتَابٌ كَرِيمٌ ﴿٢٩﴾ إِنَّهُ مِنْ سُلَيْمَانَ وَإِنَّهُ بِسْمِ اللَّهِ
الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ ﴿٣٠﴾ أَلَّا تَعْلُوا عَلَيَّ وَأْتُونِي مُسْلِمِينَ ﴿٣١﴾
قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ أَفْتُونِي فِي أَمْرِي مَا كُنْتُ قَاطِعَةً أَمْرًا حَتَّىٰ
تَشْهَدُونِ ﴿٣٢﴾ قَالُوا نَحْنُ أُولُو قُوَّةٍ وَأُولُو بَأْسٍ شَدِيدٍ وَالْأَمْرُ
إِلَيْكِ فَانْظُرِي مَاذَا تَأْمُرِينَ ﴿٣٣﴾ قَالَتْ إِنَّ الْمُلُوكَ إِذَا دَخَلُوا
قَرْيَةً أَفْسَدُوهَا وَجَعَلُوا أَعِزَّةَ أَهْلِهَا أَذِلَّةً ۖ وَكَذَٰلِكَ يَفْعَلُونَ ﴿٣٤﴾
وَإِنِّي مُرْسِلَةٌ إِلَيْهِمْ بِهَدِيَّةٍ فَنَاظِرَةٌ بِمَ يَرْجِعُ الْمُرْسَلُونَ ﴿٣٥﴾

23. Şöyle ki ben, onlara (*Sebe'lilere*) hükümdarlık eden bir kadın buldum; kendisine her şey verilmiş ve çok büyük (*görkemli*) bir tahtı var.

24. Onun da halkının da Allah'ın dışında güneşe secde ettiklerini gördüm. Şeytan, yaptıkları işi kendilerine güzel gösteip, onları doğru yoldan alıkoymuş; dolayısıyla hidayet bulamıyorlar.

25. Göklerde ve yerde gizliyi açığa çıkaran, gizlediğiniz ve açıkladığınız her şeyi de bilen Allah'a secde etmesinler diye (*onları ayartmış*).

26. Kendisinden başka hiçbir tanrı bulunmayan Allah, çok ulu arşın rabbi (*sahibi*)dir!"

27. Şöyle dedi (*Süleyman*): "Bakacağız, doğru mu söyledin, yoksa yalancılardan mısın?

28. Bu mektubumu götürüp, onlar(*ın sarayın*)a bırak; sonra onlardan beri çekil de ne cevap (*tepki*) vereceklerine bir bak!"

29. Şöyle dedi (*mektubu alan kraliçe*): "Kurmaylarım! Bana çok değerli bir mektup bırakıldı.

30. Nitekim o, Süleyman'dandır ve onda (*denilmektedir ki*): "Bismillah'ir-Rahmân'ir-Rahîm.

31. Benimle boy Ölçüşmeye kalkışmayın ve bana müslüman (*teslim*) olarak gelin!"

32. "Ey kurmaylarım!" dedi, "İşim (*vereceğim cevap*) hakkında bana görüşlerinizi bildirin! Siz yanımda olmadan (*onayınızı almadan*) hiçbir işi kesip atmadım."

33. Dediler ki: "Biz güçlüyüz ve pek yaman savaşçılarız; ancak emir senindir, dolayısıyla sen ne emredeceğine bak (*düşünüp karar ver*)!"

34. Dedi ki: "Krallar bir ülkeye girdiklerinde orayı bozar (*perişan*) ederler ve halkının izzetlilerini zelil (*hor ve hakir*) yaparlar. Böyle yapagelmişlerdir.

35. Ben, onlara (*yüklü*) bir hediye gönderip, elçilerimin ne ile döneceklerine bakacağım,"

فَلَمَّا جَٓاءَ سُلَيْمٰنَ قَالَ اَتُمِدُّونَنِ بِمَالٍ فَمَٓا اٰتٰينِۧ اللّٰهُ خَيْرٌ مِمَّٓا
اٰتٰيكُمْۚ بَلْ اَنْتُمْ بِهَدِيَّتِكُمْ تَفْرَحُونَ ﴿٣٦﴾ اِرْجِعْ اِلَيْهِمْ فَلَنَأْتِيَنَّهُمْ
بِجُنُودٍ لَا قِبَلَ لَهُمْ بِهَا وَلَنُخْرِجَنَّهُمْ مِنْهَٓا اَذِلَّةً وَهُمْ صَاغِرُونَ ﴿٣٧﴾
قَالَ يَٓا اَيُّهَا الْمَلَؤُا اَيُّكُمْ يَأْتِينِى بِعَرْشِهَا قَبْلَ اَنْ يَأْتُونِى مُسْلِمِينَ
﴿٣٨﴾ قَالَ عِفْرِيتٌ مِنَ الْجِنِّ اَنَا اٰتِيكَ بِهٖ قَبْلَ اَنْ تَقُومَ مِنْ مَقَامِكَۚ
وَاِنّٖى عَلَيْهِ لَقَوِىٌّ اَمِينٌ ﴿٣٩﴾ قَالَ الَّذٖى عِنْدَهُ عِلْمٌ مِنَ الْكِتَابِ اَنَا
اٰتِيكَ بِهٖ قَبْلَ اَنْ يَرْتَدَّ اِلَيْكَ طَرْفُكَۜ فَلَمَّا رَاٰهُ مُسْتَقِرًّا عِنْدَهُ قَالَ هٰذَا
مِنْ فَضْلِ رَبّٖىۗ لِيَبْلُوَنٖىٓ ءَاَشْكُرُ اَمْ اَكْفُرُۜ وَمَنْ شَكَرَ فَاِنَّمَا يَشْكُرُ
لِنَفْسِهٖۚ وَمَنْ كَفَرَ فَاِنَّ رَبّٖى غَنِىٌّ كَرٖيمٌ ﴿٤٠﴾ قَالَ نَكِّرُوا لَهَا عَرْشَهَا
نَنْظُرْ اَتَهْتَدٖٓى اَمْ تَكُونُ مِنَ الَّذٖينَ لَا يَهْتَدُونَ ﴿٤١﴾ فَلَمَّا جَٓاءَتْ
قٖيلَ اَهٰكَذَا عَرْشُكِۜ قَالَتْ كَاَنَّهُ هُوَۚ وَاُوتٖينَا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهَا وَكُنَّا
مُسْلِمٖينَ ﴿٤٢﴾ وَصَدَّهَا مَا كَانَتْ تَعْبُدُ مِنْ دُونِ اللّٰهِۜ اِنَّهَا كَانَتْ مِنْ
قَوْمٍ كَافِرٖينَ ﴿٤٣﴾ قٖيلَ لَهَا ادْخُلِى الصَّرْحَۚ فَلَمَّا رَاَتْهُ حَسِبَتْهُ لُجَّةً
وَكَشَفَتْ عَنْ سَاقَيْهَاۜ قَالَ اِنَّهُ صَرْحٌ مُمَرَّدٌ مِنْ قَوَارٖيرَۜ قَالَتْ رَبِّ
اِنّٖى ظَلَمْتُ نَفْسٖى وَاَسْلَمْتُ مَعَ سُلَيْمٰنَ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمٖينَ ﴿٤٤﴾

36. Dolayısıyla (*elçi*) Süleyman'a gelince, (*ona*) şöyle dedi: "Bana mı mal yardımı yapıyorsunuz? Allah'ın bana bahşettiği (*mülk*), size verdiğinden daha hayırlıdır. Gerçek şu ki, siz hediyenizle avunuyor (*kurtulmayı umuyor*)-sunuz.

37. Onlara dön! İmdi kesinlikle biz, karşı koyamayacakları ordularla üzerlerine varacağız ve oradan onları hor ve hakir olarak çıkaracağız!"

38. "Kurmaylarım!" dedi (*Süleyman*), "Onlar, teslim olarak bana gelmeden, onun (*kraliçenin*) tahtını hanginiz bana getirebilir?"

39. Cinlerden bir ifrit, "Onu" dedi, "Makamından kalkmadan sana getiririm. Gerçekten ben bunu yapacak güçteyim, çok güvenilir biriyim."

40. Kitap ilmine aşina olan kişi de, "Onu" dedi, "Gözünü açıp kapamadan sana getiririm." Nitekim onu yanıbaşında kurulu görünce, "Bu" dedi, "Şükür mü, yoksa nankörlük mü edeceğimi sınamak için rabbimin lütfudur. Kim şükrederse, ancak kendisi için şükreder ve kim nankörlük ederse, rabbim çok zengin (*kimsenin şükrüne muhtaç değil*)dir, çok kerem sahibidir."

41. Üstelik şöyle dedi: "Ona tahtını (*tadilat yaparak*) yabancılaştırın; bakalım doğruyu bulacak mı, yoksa bulamayanlardan mı olacak?"

42. Geldiğinde de, "Senin tahtın da böyle midir?" diye soruldu. "Sanki bu odur!" dedi. "Bu ilim (*feraset/sezgi*)" (*dedi Süleyman*), "Bize ondan önce verildi; çünkü biz müslümanlarız.

43. Onu, Allah'ın dışında taptığı şeyler (*İslam'dan*) alıkoydu; çünkü o, kâfir bir kavimdendir."

44. Ona, "Köşke gir!" denildi. Ancak o(*nun cam kaplı ve içinde balıkların yüzdüğü avlusu*)nu görünce, derin bir su sandı ve eteklerini sıvadı. "Bu, yontulmuş sırçadan bir köşk (*avlusu*)!" dedi (*Süleyman*). "Ey rabbim!" dedi (*kraliçe*), "Gerçekten ben kendime zulmetmişim ve Süleyman'la birlikte alemlerin rabbi Allah'a müslüman (*teslim*) oldum!"

وَلَقَدْ اَرْسَلْنَٓا اِلٰى ثَمُودَ اَخَاهُمْ صَالِحًا اَنِ اعْبُدُوا
اللّٰهَ فَاِذَا هُمْ فَرِيقَانِ يَخْتَصِمُونَ ﴿٤٥﴾ قَالَ يَا قَوْمِ لِمَ
تَسْتَعْجِلُونَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ لَوْلَا تَسْتَغْفِرُونَ
اللّٰهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٤٦﴾ قَالُوا اطَّيَّرْنَا بِكَ وَبِمَنْ
مَعَكَ قَالَ طَٓائِرُكُمْ عِنْدَ اللّٰهِ بَلْ اَنْتُمْ قَوْمٌ تُفْتَنُونَ ﴿٤٧﴾
وَكَانَ فِي الْمَدِينَةِ تِسْعَةُ رَهْطٍ يُفْسِدُونَ فِي الْاَرْضِ
وَلَا يُصْلِحُونَ ﴿٤٨﴾ قَالُوا تَقَاسَمُوا بِاللّٰهِ لَنُبَيِّتَنَّهُ وَاَهْلَهُ
ثُمَّ لَنَقُولَنَّ لِوَلِيِّهٖ مَا شَهِدْنَا مَهْلِكَ اَهْلِهٖ وَاِنَّا لَصَادِقُونَ
﴿٤٩﴾ وَمَكَرُوا مَكْرًا وَمَكَرْنَا مَكْرًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ
﴿٥٠﴾ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ مَكْرِهِمْ اَنَّا دَمَّرْنَاهُمْ
وَقَوْمَهُمْ اَجْمَعِينَ ﴿٥١﴾ فَتِلْكَ بُيُوتُهُمْ خَاوِيَةً بِمَا ظَلَمُوا
اِنَّ فِي ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٥٢﴾ وَاَنْجَيْنَا الَّذِينَ
اٰمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿٥٣﴾ وَلُوطًا اِذْ قَالَ لِقَوْمِهٖٓ اَتَاْتُونَ
الْفَاحِشَةَ وَاَنْتُمْ تُبْصِرُونَ ﴿٥٤﴾ اَئِنَّكُمْ لَتَاْتُونَ الرِّجَالَ
شَهْوَةً مِنْ دُونِ النِّسَٓاءِ بَلْ اَنْتُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ ﴿٥٥﴾

45. Andolsun, Semud'a kardeşleri Salih'i, "Allah'a kulluk edin" emriyle gönderdik; ancak birden onlar, birbiriyle çekişen iki fırka (*grup*) oluverdiler!

46. "Ey kavmim!" dedi (*Salih*), "Neden iyilikten önce kötülüğü çarçabuk istiyorsunuz? Allah'tan bağışlanma dilemelisiniz, ta ki esirgenesiniz!"

47. "Senin ve beraberindekilerin yüzünden uğursuzluk kaptık (*bahtımız karardı*)!" dediler. Şöyle dedi (*Salih*): "Sizin (*iyi veya kötü*) bahtınız Allah'ın katındadır. Gerçek şu ki, siz sınava çekilen bir toplumsunuz."

48. Şehirde dokuzlar grubu (*çetesi*) vardı; o yer (*ülke*)de bozgunculuk yaparlar ve ıslaha yanaşmazlardı.

49. Birbirlerine Allah'a yemin verdirerek dediler ki: "Biz, kesinlikle ona (*Salih'e*) ve ailesine gece baskını yapacağız; sonra (*kan davasında bulunan*) velisine, yakınlarının öldürülmelerine tanık olma (*katılma*)dığımızı ve elbette doğru söyleyenler olduğumuzu diyeceğiz."

50. Bir düzen kurdular, onlar farkında değilken biz de bir (*karşı*) düzen kurduk.

51. İmdi kurdukları düzenin akıbetinin nice olduğuna bir bak! Çünkü biz, onları ve toplumlarını hepten kırıp geçirdik.

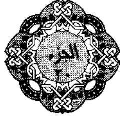
52. İşte zalimliklerinden ötürü çökmüş/ıssız kalmış evleri! Elbette bunda, bilen bir kavim için bir âyet (*ibret*) vardır.

53. Ancak iman eden ve (*günahtan*) sakınanları kurtardık.

54. Lût'u da (*Sodom halkına gönderdik*). Hani kavmine, demişti ki: "Bu fuhşu (*sapık davranışı*), göz göre göre (*hiç çekinmeden*) mi yapıyorsunuz?

55. Kadınları bırakıp, behemehal erkeklere mi şehvetle yaklaşıyorsunuz? Gerçek şu ki siz, cahilce davranan bir toplumsunuz!"

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ اِلَّا اَنْ قَالُوا اَخْرِجُوا اٰلَ لُوطٍ مِنْ
قَرْيَتِكُمْ اِنَّهُمْ اُنَاسٌ يَتَطَهَّرُونَ ﴿٥٦﴾ فَاَنْجَيْنَاهُ وَاَهْلَهُ اِلَّا
امْرَاَتَهُ قَدَّرْنَاهَا مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٥٧﴾ وَاَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ
مَطَرًا فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنْذَرِينَ ﴿٥٨﴾ قُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ وَسَلَامٌ
عَلٰى عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفٰى آٰللّٰهُ خَيْرٌ اَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٥٩﴾
اَمَّنْ خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَاَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ
مَاءً فَاَنْبَتْنَا بِهِ حَدَائِقَ ذَاتَ بَهْجَةٍ مَا كَانَ لَكُمْ اَنْ تُنْبِتُوا
شَجَرَهَا ءَاِلٰهٌ مَعَ اللّٰهِ بَلْ هُمْ قَوْمٌ يَعْدِلُونَ ﴿٦٠﴾ اَمَّنْ
جَعَلَ الْاَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَالَهَا اَنْهَارًا وَجَعَلَ
لَهَا رَوَاسِيَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ءَاِلٰهٌ مَعَ اللّٰهِ
بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦١﴾ اَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ
اِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَاءَ الْاَرْضِ
ءَاِلٰهٌ مَعَ اللّٰهِ قَلِيلًا مَا تَذَكَّرُونَ ﴿٦٢﴾ اَمَّنْ يَهْدِيكُمْ فِي
ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَنْ يُرْسِلُ الرِّيَاحَ بُشْرًا بَيْنَ
يَدَيْ رَحْمَتِهِ ءَاِلٰهٌ مَعَ اللّٰهِ تَعَالَى اللّٰهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٣﴾

56. Kavminin cevabı ise, şöyle demelerinden ibaretti: "Lût ailesini memleketinizden çıkarın; çünkü onlar, temizlenen (*arkadan yaklaşmayı çirkef bulan*) insanlardır!"

57. Dolayısıyla onu ve ailesini kurtardık; ancak karısı hariç, onun geride kalan (*helâk olan*)lardan olmasını takdir ettik.

58. Başlarına bir yağmur (*taş*) yağdırdık. İmdi uyarıl(*ıp da ıslah olmay*)anların yağmuru ne kötüdür!

59. De ki: "Hamdolsun Allah'a ve selâm olsun seçkin kıldığı kullarına!" Allah mı, yoksa koştukları ortaklar mı hayırlıdır,?

60. Yoksa gökleri ve yeri yaratan ve size gökten (*buluttan*) su (*yağmur*) indirden mi (*hayırlıdır*)? Nitekim o suyla biz, bir ağacını (*bitkisini*) bile bitirmeniz mümkün olmayan güpgüzel bahçeler bitirmekteyiz. Allah ile birlikte herhangi bir tanrı mı vardır? Gerçek şu ki onlar, (*Allah'ı putlarıyla*) denkleştiren bir toplumdur.

61. Yoksa yeryüzünü karargâh kılan, içinden nehirler akıtan, ona oturaklı dağlar(*dan payandalar*) yapan ve iki denizin arasına bir engel koyan mı (*hayırlıdır*)? Allah ile birlikte herhangi bir tanrı mı vardır? Gerçek şu ki, onların birçoğu bilmezler.

62. Yoksa darda kalana, kendisine yalvarıp yakardığı zaman karşılık veren, onun derdini kaldıran ve (*helâk olanların yerine*) sizi o yerin halife (*halef*)leri yapan mı (*hayırlıdır*)? Allah'la birlikte herhangi bir tanrı mı vardır? Çok az tezekkür ediyor (*sığ düşünüyor*)sunuz.

63. Yoksa kara ve denizin karanlıklarında size yol gösteren ve (*yağmur*) rahmetinin önünde rüzgârları müjdeci olarak gönderen mi (*hayırlıdır*)? Allah ile beraber herhangi bir tanrı mı var? Allah, onların koştukları ortaklardan yüce (*münezzeh*)dir!

اَمَّنْ يَبْدَؤُا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَمَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَٓاءِ
وَالْاَرْضِۜ ءَاِلٰهٌ مَعَ اللّٰهِۜ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ
﴿٦٤﴾ قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ الْغَيْبَ اِلَّا اللّٰهُۜ
وَمَا يَشْعُرُونَ اَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴿٦٥﴾ بَلِ ادّٰرَكَ عِلْمُهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ
بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ مِنْهَاۘ بَلْ هُمْ مِنْهَا عَمُونَ ﴿٦٦﴾ وَقَالَ الَّذِينَ
كَفَرُٓوا ءَاِذَا كُنَّا تُرَابًا وَاٰبَٓاؤُنَٓا اَئِنَّا لَمُخْرَجُونَ ﴿٦٧﴾ لَقَدْ وُعِدْنَا
هٰذَا نَحْنُ وَاٰبَٓاؤُنَا مِنْ قَبْلُۙ اِنْ هٰذَٓا اِلَّٓا اَسَاطِيرُ الْاَوَّلِينَ ﴿٦٨﴾
قُلْ سِيرُوا فِي الْاَرْضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ
﴿٦٩﴾ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُنْ فِي ضَيْقٍ مِمَّا يَمْكُرُونَ ﴿٧٠﴾
وَيَقُولُونَ مَتٰى هٰذَا الْوَعْدُ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٧١﴾ قُلْ عَسٰٓى
اَنْ يَكُونَ رَدِفَ لَكُمْ بَعْضُ الَّذِي تَسْتَعْجِلُونَ ﴿٧٢﴾ وَاِنَّ رَبَّكَ
لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾ وَاِنَّ
رَبَّكَ لَيَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٤﴾ وَمَا مِنْ غَٓائِبَةٍ
فِي السَّمَٓاءِ وَالْاَرْضِ اِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٧٥﴾ اِنَّ هٰذَا الْقُرْاٰنَ
يَقُصُّ عَلٰى بَنٓي اِسْرَٓاءِيلَ اَكْثَرَ الَّذِي هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٧٦﴾

64. Yoksa başlangıçta yaratan, sonra onu (*yaratılanı*) iade eden (*ölümünden sonra hayata döndüren*), sizi gökten ve yerden (*sayısız nimetlerle*) rızıklandıran mı (*hayırlıdır*)? Allah ile birlikte herhangi bir tanrı mı var? De ki: "Eğer doğru iseniz, haydi burhan (*kanıt*)ınızı getirin!"

65. De ki: "Gaybı, göklerde ve yerde Allah'tan başka hiç kimse bilmez ve ne zaman yeniden diriltileceklerini sezinleyemezler.

66. Gerçek şu ki, ahiret hakkında art arda bilgilendirildiler. Gerçek şu ki, ondan yana kuşku içindedirler. Gerçek şu ki, ondan yana kördürler!

67. Küfre saplananlar dediler ki: "Biz ve atalarımız, (*çürüyüp*) toprak olduğumuzda mı, gerçekten biz mi mutlaka (*topraktan canlı*) çıkarılacağız?

68. Andolsun, bu, bize ve daha önce atalarımıza vaat edildi; ancak bu, öncekilerin efsanesidir!"

69. De ki: "O yer (*yöre*)de dolaşın da suçluların akıbetinin nice olduğuna bir bakın!"

70. Sen, (*inanmıyorlar diye*) onlar için üzülme ve çevirdikleri dolaplardan ötürü için daralmasın!

71. Diyorlar ki: "Bu vaat (*tehdit*) ne zaman (*gerçekleşir*)? Eğer doğru iseniz (*bir tarih belirtin*)."

72. De ki: "Çarçabuk istediğinizin bir kısmı, terkinize binmiş olabilir!"

73. Rabbin, insanlara karşı elbette lütufkârdır ve fakat onların birçoğu şükretmezler.

74. Rabbin, içlerinden geçeni ve açığa vurdukları her şeyi elbette bilir.

75. Gökte ve yerde gözden uzak her ne varsa, mutlaka apaçık bir kitapta (*kayıtlı*)dır.

76. Bu Kur'an İsrailoğullarına, hakkında ihtilaf ettikleri meselelerin birçoğunu anlatıyor.

وَاِنَّهُ لَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنٖينَ ﴿٧٧﴾ اِنَّ رَبَّكَ يَقْضٖى بَيْنَهُمْ
بِحُكْمِهٖۚ وَهُوَ الْعَزٖيزُ الْعَلٖيمُۚ ﴿٧٨﴾ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِۜ اِنَّكَ عَلَى
الْحَقِّ الْمُبٖينِ ﴿٧٩﴾ اِنَّكَ لَا تُسْمِعُ الْمَوْتٰى وَلَا تُسْمِعُ الصُّمَّ
الدُّعَٓاءَ اِذَا وَلَّوْا مُدْبِرٖينَ ﴿٨٠﴾ وَمَٓا اَنْتَ بِهَادِى الْعُمْىِ عَنْ
ضَلَالَتِهِمْۜ اِنْ تُسْمِعُ اِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ بِاٰيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ ﴿٨١﴾
وَاِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ اَخْرَجْنَا لَهُمْ دَٓابَّةً مِنَ الْاَرْضِ تُكَلِّمُهُمْۙ
اَنَّ النَّاسَ كَانُوا بِاٰيَاتِنَا لَا يُوقِنُونَ ﴿٨٢﴾ وَيَوْمَ نَحْشُرُ مِنْ كُلِّ اُمَّةٍ
فَوْجًا مِمَّنْ يُكَذِّبُ بِاٰيَاتِنَا فَهُمْ يُوزَعُونَ ﴿٨٣﴾ حَتّٰٓى اِذَا جَٓاؤُ۫
قَالَ اَكَذَّبْتُمْ بِاٰيَاتٖى وَلَمْ تُحٖيطُوا بِهَا عِلْمًا اَمَّاذَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ
﴿٨٤﴾ وَوَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ بِمَا ظَلَمُوا فَهُمْ لَا يَنْطِقُونَ ﴿٨٥﴾ اَلَمْ
يَرَوْا اَنَّا جَعَلْنَا الَّيْلَ لِيَسْكُنُوا فٖيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًاۜ اِنَّ فٖى ذٰلِكَ
لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٨٦﴾ وَيَوْمَ يُنْفَخُ فِى الصُّورِ فَفَزِعَ مَنْ فِى
السَّمٰوَاتِ وَمَنْ فِى الْاَرْضِ اِلَّا مَنْ شَٓاءَ اللّٰهُۜ وَكُلٌّ اَتَوْهُ دَاخِرٖينَ
﴿٨٧﴾ وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِىَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِۜ
صُنْعَ اللّٰهِ الَّذٖٓى اَتْقَنَ كُلَّ شَيْءٍۜ اِنَّهُ خَبٖيرٌ بِمَا تَفْعَلُونَ ﴿٨٨﴾

77. Kuşkusuz o, mü'minlere bir hidayet ve rahmet kaynağıdır.

78. Rabbin elbette aralarında hükmünü verecektir. O çok izzetlidir, hakkıyla bilendir.

79. O halde Allah'a tevekkül et (*bel bağla*)! Kesinlikle sen, apaçık gerçeğe dayanmaktasın!

80. Ancak sen, bu (*ilahî*) çağrıyı ölülere duyuramazsın ve arkalarını dönüp giderlerken sağırlara duyuramazsın.

81. Kör (*basiretsiz*) olanları da dalâletlerinden çeviremezsin. Âyetlerimizi ancak iman edenlere duyurursun; onlar da müslümanlardır.

82. Kavlimiz (*kıyamet hükmümüz*) başlarına geleceği zaman, onlara yerden bir dâbbe (*canlı varlık*) çıkaracağız; âyetlerimize kesin inanmadıklarını insanlara söyleyecektir.

83. Her ümmetten âyetlerimizi yalanlayanları fevc (*bölük*) halinde haşrettiğimiz gün, sıkı disiplin altında (*yüce divana*) sevkedilirler.

84. Nihayet vardıklarıda şöyle buyurur (*Allah*): "Âyetlerimi, iç yüzünü anlayıp kavramadan mı yalanladınız veya ne yapıyordunuz?"

85. Kavlimiz (*azap hükmümüz*), zalimliklerinden ötürü başlarına gelmiştir, artık konuşamazlar.

86. Geceyi dinlensinler diye (*karanlık*) ve gündüzü (*iş görsünler diye*) aydınlık yaptığımızı bilmediler mi? Nitekim bunda, iman eden bir toplum için elbette nice âyet (*ibret*)ler vardır.

87. Sur'a üflendiği (*kıyamet borusu çalındığı*) gün, göklerde ve yerde kimler varsa, Allah'ın dilediği kimseler hariç, dehşete kapılacak ve hepsi, başları yerde O'na geleceklerdir.

88. Sen dağları görür de onları donuk (*hareketsiz*) sanırsın; oysa onlar, her şeyi sapsağlam yapan Allah'ın yapımı olarak bulutların geçişi gibi geçerler! Kesinlikle O, yaptığınız her şeyden hakkıyla haberdardır.

مَنْ جَٓاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَاۚ وَهُمْ مِنْ فَزَعٍ يَوْمَئِذٍ اٰمِنُونَ
﴿٨٩﴾ وَمَنْ جَٓاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَكُبَّتْ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِۜ هَلْ تُجْزَوْنَ
اِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٠﴾ اِنَّمَٓا اُمِرْتُ اَنْ اَعْبُدَ رَبَّ هٰذِهِ الْبَلْدَةِ
الَّذ۪ي حَرَّمَهَا وَلَهُ كُلُّ شَيْءٍۘ وَاُمِرْتُ اَنْ اَكُونَ مِنَ الْمُسْلِم۪ينَۙ
﴿٩١﴾ وَاَنْ اَتْلُوَا الْقُرْاٰنَۚ فَمَنِ اهْتَدٰى فَاِنَّمَا يَهْتَد۪ي لِنَفْسِه۪ۚ
وَمَنْ ضَلَّ فَقُلْ اِنَّمَٓا اَنَا مِنَ الْمُنْذِر۪ينَ ﴿٩٢﴾ وَقُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ
سَيُر۪يكُمْ اٰيَاتِه۪ فَتَعْرِفُونَهَاۜ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾

سورة القصص مكية

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

طٰسٓمٓ ﴿١﴾ تِلْكَ اٰيَاتُ الْكِتَابِ الْمُب۪ينِ ﴿٢﴾ نَتْلُوا عَلَيْكَ
مِنْ نَبَاِ مُوسٰى وَفِرْعَوْنَ بِالْحَقِّ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٣﴾ اِنَّ
فِرْعَوْنَ عَلَا فِي الْاَرْضِ وَجَعَلَ اَهْلَهَا شِيَعاً يَسْتَضْعِفُ
طَٓائِفَةً مِنْهُمْ يُذَبِّحُ اَبْنَٓاءَهُمْ وَيَسْتَحْي۪ نِسَٓاءَهُمْۜ اِنَّهُ كَانَ مِنَ
الْمُفْسِد۪ينَ ﴿٤﴾ وَنُر۪يدُ اَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذ۪ينَ اسْتُضْعِفُوا
فِي الْاَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ اَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِث۪ينَۙ ﴿٥﴾

89. Kim hasene (*iyi amel*) getirirse, (*karşılık olarak*) ona elbette daha iyisi verilir ve onlar, o günün dehşetli korkusundan emin olurlar.

90. Kim de seyyie (*kötü amel*) getirirse, yüzükoyun cehenneme dökülürler. Size, ancak yaptıklarınızın karşılığı verilecektir.

91. "Bana" (*de*), "Sadece bu kentin (*Mekke'nin*) rabbine -ki burasını mukaddes kılmıştır- kulluk etmem emredildi. Her şey elbette O'nundur ve bana, müslümanlardan olmam emredilmiştir.

92. Kur'an'ı da tilavet etmem (*güzelce okumam*)." Artık kim hidayet bulursa, onun hidayeti ancak kendinedir; kim de dalâlette kalırsa, de ki: "Ben ancak uyarıcılardanım!"

93. De ki: "Hamdolsun Allah'a! Size âyetlerini gösterecek; nitekim onları tanıyacaksınız." Rabbin, yaptıklarınızdan asla gafil (*habersiz*) değildir.

EL-KASAS SÛRESİ[66]

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Tâ, Sîn, Mîm.

2. Bunlar, (*gerçekleri*) açıklayan o kitabın (*Kur'an'ın*) âyetleridir!

3. Musa ile Firavun'un haberinden bir kesiti, iman eden toplum(*un ibret almaları*) için sana hakkaniyetle okuyacağız.

4. Firavun, o yerde (*Mısır'da*) zorbalık etti ve halkını birtakım şia (*grup*)lara ayırdı. İçlerinden bir grubu (*İsrailoğullarını*) güçsüz bulup, onların (*yeni doğan*) oğullarını boğazlıyor ve kadın (*kız*)larını sağ bırakıyordu. Kesinlikle o, bozgunculardandı.

5. Biz de istiyorduk ki, orada ezilenlere ihsanda bulunalım, onları önderler yapalım, onları (*Firavun saltanatına*) mirasçılar kılalım,

(66) Kasas, dilimizde "anlatmak" anlamında mastar ise de burada isim olarak kıssa (anlatılan öykü) yerinde kullanılmıştır. Adını 25. âyette geçen bu kelimeden alan sûre, Mekke'de inmiş olup, 88 âyettir.

وَنُمَكِّنَ لَهُمْ فِى الْاَرْضِ وَنُرِىَ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ
وَجُنُودَهُمَا مِنْهُمْ مَا كَانُوا يَحْذَرُونَ ﴿٦﴾ وَاَوْحَيْنَٓا اِلٰٓى
اُمِّ مُوسٰٓى اَنْ اَرْضِعِيهِۚ فَاِذَا خِفْتِ عَلَيْهِ فَاَلْقِيهِ فِى
الْيَمِّ وَلَا تَخَافِى وَلَا تَحْزَنِىۚ اِنَّا رَٓادُّوهُ اِلَيْكِ وَجَاعِلُوهُ
مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٧﴾ فَالْتَقَطَهُٓ اٰلُ فِرْعَوْنَ لِيَكُونَ لَهُمْ
عَدُوًّا وَحَزَنًاۜ اِنَّ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا كَانُوا
خَاطِـِٔينَ ﴿٨﴾ وَقَالَتِ امْرَاَتُ فِرْعَوْنَ قُرَّتُ عَيْنٍ لِى
وَلَكَۜ لَا تَقْتُلُوهُۗ عَسٰٓى اَنْ يَنْفَعَنَٓا اَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَهُمْ لَا
يَشْعُرُونَ ﴿٩﴾ وَاَصْبَحَ فُؤَادُ اُمِّ مُوسٰى فَارِغًاۜ اِنْ كَادَتْ
لَتُبْدِى بِهٖ لَوْلَٓا اَنْ رَبَطْنَا عَلٰى قَلْبِهَا لِتَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ
﴿١٠﴾ وَقَالَتْ لِاُخْتِهٖ قُصِّيهِۘ فَبَصُرَتْ بِهٖ عَنْ جُنُبٍ وَهُمْ
لَا يَشْعُرُونَۙ ﴿١١﴾ وَحَرَّمْنَا عَلَيْهِ الْمَرَاضِعَ مِنْ قَبْلُ
فَقَالَتْ هَلْ اَدُلُّكُمْ عَلٰٓى اَهْلِ بَيْتٍ يَكْفُلُونَهُ لَكُمْ وَهُمْ لَهُ
نَاصِحُونَ ﴿١٢﴾ فَرَدَدْنَاهُ اِلٰٓى اُمِّهٖ كَىْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ
وَلِتَعْلَمَ اَنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣﴾

6. Onları orada konuşlandıralım; Firavun, Haman ve ordularına da sakındıkları şeyi (*saltanatlarının çöküşünü*) onlar vasıtasıyla gösterelim.

7. Musa'nın annesine şöyle vahy (*ilham*) ettik: "Onu emzir, başına bir şey gelmesinden korktuğunda onu (*sanduka içinde*) denize (*Nil nehrine*) bırak, korkma ve üzülme; çünkü onu sana geri çevireceğiz ve onu gönderilen (*elçi*)lerden yapacağız!"

8. Derken Firavun hanedanı, yitik çocuk olarak onu (*nehirden*) aldılar; sonunda kendilerine düşman ve üzüntü kaynağı oluverdi. Kuşkusuz Firavun, Haman ve orduları hatalı idiler.

9. Firavun'un eşi dedi ki: "Benim için de senin için de gözbebeği (*bu çocuk*)! Onu öldürmeyin, belki bize yararı olur veya evlat ediniriz!" Oysa onlar, (*olacağın*) farkında değildiler.

10. Musa'nın annesinin yüreği sızladı/aklı başından gitti; eğer inananlardan olması için kalbine metanet vermeseydik, az kalsın onun durumunu açığa vuracaktı.

11. Ablasına, "Onu izle!" dedi; nitekim onlar farkına varmadan uzaktan (*kıyıdan*) onu gözetledi.

12. Ona, (*annesi dışında*) süt emzirenleri(*n sütünü*) önceden haram kıldık (*emzirtmedik*); dolayısıyla şöyle dedi (*ablası*): "Onun bakımını üstlenecek ve ona dürüstçe bakacak bir aile size göstereyim mi?"

13. Nitekim gözü aydın olsun, üzülmesin ve Allah'ın vaadinin hak olduğunu bilsin diye annesine onu geri çevirdik ve fakat birçokları bilmezler.

وَلَمَّا بَلَغَ اَشُدَّهُ وَاسْتَوٰى اٰتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًاۜ وَكَذٰلِكَ نَجْزِي
الْمُحْسِن۪ينَ ﴿١٤﴾ وَدَخَلَ الْمَد۪ينَةَ عَلٰى ح۪ينِ غَفْلَةٍ مِنْ اَهْلِهَا
فَوَجَدَ ف۪يهَا رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلَانِ هٰذَا مِنْ ش۪يعَتِه۪ وَهٰذَا مِنْ عَدُوِّه۪ۚ
فَاسْتَغَاثَهُ الَّذ۪ي مِنْ ش۪يعَتِه۪ عَلَى الَّذ۪ي مِنْ عَدُوِّه۪ۙ فَوَكَزَهُ مُوسٰى
فَقَضٰى عَلَيْهِۘ قَالَ هٰذَا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِۜ اِنَّهُ عَدُوٌّ مُضِلٌّ مُب۪ينٌ
﴿١٥﴾ قَالَ رَبِّ اِنّ۪ي ظَلَمْتُ نَفْس۪ي فَاغْفِرْ ل۪ي فَغَفَرَ لَهُۜ اِنَّهُ هُوَ
الْغَفُورُ الرَّح۪يمُ ﴿١٦﴾ قَالَ رَبِّ بِمَٓا اَنْعَمْتَ عَلَيَّ فَلَنْ اَكُونَ ظَه۪يرًا
لِلْمُجْرِم۪ينَ ﴿١٧﴾ فَاَصْبَحَ فِي الْمَد۪ينَةِ خَٓائِفًا يَتَرَقَّبُ فَاِذَا الَّذ۪ي
اسْتَنْصَرَهُ بِالْاَمْسِ يَسْتَصْرِخُهُۜ قَالَ لَهُ مُوسٰٓى اِنَّكَ لَغَوِيٌّ مُب۪ينٌ
﴿١٨﴾ فَلَمَّٓا اَنْ اَرَادَ اَنْ يَبْطِشَ بِالَّذ۪ي هُوَ عَدُوٌّ لَهُمَاۙ قَالَ يَا مُوسٰٓى
اَتُر۪يدُ اَنْ تَقْتُلَن۪ي كَمَا قَتَلْتَ نَفْسًا بِالْاَمْسِۗ اِنْ تُر۪يدُ اِلَّٓا اَنْ تَكُونَ
جَبَّارًا فِي الْاَرْضِ وَمَا تُر۪يدُ اَنْ تَكُونَ مِنَ الْمُصْلِح۪ينَ ﴿١٩﴾ وَجَٓاءَ
رَجُلٌ مِنْ اَقْصَا الْمَد۪ينَةِ يَسْعٰىۘ قَالَ يَا مُوسٰٓى اِنَّ الْمَلَاَ يَأْتَمِرُونَ
بِكَ لِيَقْتُلُوكَ فَاخْرُجْ اِنّ۪ي لَكَ مِنَ النَّاصِح۪ينَ ﴿٢٠﴾ فَخَرَجَ مِنْهَا
خَٓائِفًا يَتَرَقَّبُۘ قَالَ رَبِّ نَجِّن۪ي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِم۪ينَ ﴿٢١﴾

14. En güçlü çağına ulaşıp olgunlaşınca da ona hüküm (*hikmet*) ve ilim verdik. Biz iyi davrananları böyle mükâfatlandırırız.

15. Halkının (*kendisinden*) habersiz olduğu bir sırada şehre girmişti ki, orada birbiriyle dövüşen iki adam buldu. Biri kendi şiası (*grubu*)-ndan ve öbürü düşmanındandı. Nitekim kendi şiasından olan (*İsrailli*), düşmanlarından olan (*Mısırlıy*)a karşı ondan yardım istedi. Musa ona bir yumruk vurup işini bitirdi: "Bu" dedi (*Musa*), "Şeytanın işidir; çünkü o, (*insanları*) dalâlete sürükleyen apaçık bir düşmandır!"

16. Bir de şöyle dedi: "Ey rabbim, ben kendime zulmettim; dolayısıyla beni bağışla!" Nitekim onu bağışladı; kesinlikle O çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

17. Üstelik dedi ki: "Rabbim, bana verdiğin nimet hakkı için, suçlulara asla arka çıkmayacağım!"

18. Artık şehirde endişe içinde (*olacakları*) gözetlemeye başladı. Dün kendisinden yardım isteyen (*İsraillin*)in birden onu yardıma çağırdığını görüverdi. Musa ona, "Gerçekten sen düpedüz bir yaygaracısın!" dedi.

19. Nitekim ikisinin de düşmanı olan (*adam*)ı pataklamak isteyince, "Ya Musa!" dedi, "Dün bir cana kıydığın gibi beni de mi öldürmek istiyorsun? Sen, bu yer (*ülke*)de ancak zorba olmak istiyor, uzlaştırıcılardan olmak istemiyorsun."

20. Şehrin en ücra köşesinden koşarak gelen bir adam, "Ya Musa!" dedi, "Şehrin ileri gelenleri, seni öldürmek için hakkında görüşme yapıyorlar; derhal (*şehirden*) çık! Kesinlikle ben, senin iyiliğini isteyenlerdenim."

21. Bunun üzerine endişe içinde (*çevreyi*) gözetleyerek oradan çıktı: "Rabbim!" dedi, "Beni bu zalim kavimden kurtar!"

وَلَمَّا تَوَجَّهَ تِلْقَاءَ مَدْيَنَ قَالَ عَسٰى رَبّٓي اَنْ يَهْدِيَنِي سَوَاءَ
السَّبِيلِ ﴿٢٢﴾ وَلَمَّا وَرَدَ مَاءَ مَدْيَنَ وَجَدَ عَلَيْهِ اُمَّةً مِنَ
النَّاسِ يَسْقُونَ وَوَجَدَ مِنْ دُونِهِمُ امْرَاَتَيْنِ تَذُودَانِ قَالَ مَا
خَطْبُكُمَا قَالَتَا لَا نَسْقٖي حَتّٰى يُصْدِرَ الرِّعَاءُ وَاَبُونَا شَيْخٌ
كَبِيرٌ ﴿٢٣﴾ فَسَقٰى لَهُمَا ثُمَّ تَوَلّٰى اِلَى الظِّلِّ فَقَالَ رَبِّ اِنّٖي
لِمَا اَنْزَلْتَ اِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ ﴿٢٤﴾ فَجَاءَتْهُ اِحْدٰيهُمَا
تَمْشٖي عَلَى اسْتِحْيَاءٍ قَالَتْ اِنَّ اَبٖي يَدْعُوكَ لِيَجْزِيَكَ
اَجْرَ مَا سَقَيْتَ لَنَا فَلَمَّا جَاءَهُ وَقَصَّ عَلَيْهِ الْقَصَصَ قَالَ
لَا تَخَفْ نَجَوْتَ مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمٖينَ ﴿٢٥﴾ قَالَتْ اِحْدٰيهُمَا
يَا اَبَتِ اسْتَأْجِرْهُ اِنَّ خَيْرَ مَنِ اسْتَأْجَرْتَ الْقَوِيُّ الْاَمٖينُ
﴿٢٦﴾ قَالَ اِنّٖي اُرٖيدُ اَنْ اُنْكِحَكَ اِحْدَى ابْنَتَيَّ هَاتَيْنِ
عَلٰى اَنْ تَأْجُرَنٖي ثَمَانِيَ حِجَجٍ فَاِنْ اَتْمَمْتَ عَشْرًا فَمِنْ
عِنْدِكَ وَمَا اُرٖيدُ اَنْ اَشُقَّ عَلَيْكَ سَتَجِدُنٖي اِنْ شَاءَ اللّٰهُ مِنَ
الصَّالِحٖينَ ﴿٢٧﴾ قَالَ ذٰلِكَ بَيْنٖي وَبَيْنَكَ اَيَّمَا الْاَجَلَيْنِ
قَضَيْتُ فَلَا عُدْوَانَ عَلَيَّ وَاللّٰهُ عَلٰى مَا نَقُولُ وَكٖيلٌ ﴿٢٨﴾

22. Medyen'e doğru yönelince de, şöyle dedi: "Umarım, rabbim beni doğru yola iletir!"

23. Medyen suyuna varınca, başında (*davarlarını*) suvaran insanlardan bir topluluk buldu ve onların berisinde, (*hayvanlarını*) zaptetme (*sudan geri çekme*)ye çalışan iki kadın görüp, "Sizin sorununuz nedir?" diye sordu. "Çobanlar çekilmeden biz (*hayvanlarımızı*) suvaramayız; babamız da çok yaşlı bir ihtiyardır" dediler.

24. Dolayısıyla onlara (*hayvanlarını*) suvardı, sonra gölgeye çekilip, şöyle dedi: "Ey rabbim, bana indireceğin bir hayır (*yardım*)a gerçekten muhtacım!"

25. Derken o iki kadından biri, utangaç adımlar atarak yanına geldi: "Babam seni çağırıyor, bize (*hayvanlarımızı*) suvarmanın ücretini sana ödeyecek" dedi. Bunun üzerine yanına varıp, başından geçenleri ona anlatınca, "Korkma!" dedi, "O zalim kavimden kurtuldun."

26. "Babacığım!" dedi iki kadından biri, "Onu ücretli tut; çünkü ücretli tuttuklarının en hayırlısı (*onun gibi*) çok güçlü, çok güvenilir olandır."

27. Şöyle dedi (*Şuayb*): "Bana sekiz yıl ücretle çalışman karşılığında şu iki kızımdan birini sana nikâhlamak istiyorum; ama (*süreyi*) on yıla tamamlarsan, senin (*tercihin*)dir. Seni zora koşmak istemem; inşallah beni, salih (*iyi işveren*)lerden bulacaksın!"

28. "Bu" dedi (*Musa*), "Seninle benim aramda (*bir anlaşma*)dır! İki süreden hangisini dolduru(*p ayrılı*)rsam, asla bana karşı çıkılmayacaktır ve Allah, söylediklerimizin vekilidir!"

فَلَمَّا قَضٰى مُوسَى الْاَجَلَ وَسَارَ بِاَهْلِهٖٓ اٰنَسَ مِنْ جَانِبِ
الطُّورِ نَارًاۚ قَالَ لِاَهْلِهِ امْكُثُوٓا اِنّٖٓي اٰنَسْتُ نَارًا لَعَلّٖٓي اٰتٖيكُمْ
مِنْهَا بِخَبَرٍ اَوْ جَذْوَةٍ مِنَ النَّارِ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ ﴿٢٩﴾ فَلَمَّٓا
اَتٰيهَا نُودِيَ مِنْ شَاطِئِ الْوَادِ الْاَيْمَنِ فِي الْبُقْعَةِ الْمُبَارَكَةِ
مِنَ الشَّجَرَةِ اَنْ يَا مُوسٰٓى اِنّٖٓي اَنَا اللّٰهُ رَبُّ الْعَالَمٖينَۙ
﴿٣٠﴾ وَاَنْ اَلْقِ عَصَاكَۜ فَلَمَّا رَاٰهَا تَهْتَزُّ كَاَنَّهَا جَٓانٌّ وَلّٰى
مُدْبِرًا وَلَمْ يُعَقِّبْۜ يَا مُوسٰٓى اَقْبِلْ وَلَا تَخَفْ اِنَّكَ مِنَ
الْاٰمِنٖينَ ﴿٣١﴾ اُسْلُكْ يَدَكَ فٖي جَيْبِكَ تَخْرُجْ بَيْضَٓاءَ مِنْ
غَيْرِ سُٓوءٍۘ وَاضْمُمْ اِلَيْكَ جَنَاحَكَ مِنَ الرَّهْبِ فَذَانِكَ
بُرْهَانَانِ مِنْ رَبِّكَ اِلٰى فِرْعَوْنَ وَمَلَا۬ئِهٖۜ اِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا
فَاسِقٖينَ ﴿٣٢﴾ قَالَ رَبِّ اِنّٖي قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْسًا فَاَخَافُ
اَنْ يَقْتُلُونِ ﴿٣٣﴾ وَاَخٖي هٰرُونُ هُوَ اَفْصَحُ مِنّٖي لِسَانًا
فَاَرْسِلْهُ مَعِيَ رِدْءًا يُصَدِّقُنٖيٓ اِنّٖٓي اَخَافُ اَنْ يُكَذِّبُونِ ﴿٣٤﴾
قَالَ سَنَشُدُّ عَضُدَكَ بِاَخٖيكَ وَنَجْعَلُ لَكُمَا سُلْطَانًا فَلَا
يَصِلُونَ اِلَيْكُمَا بِاٰيَاتِنَاۚ اَنْتُمَا وَمَنِ اتَّبَعَكُمَا الْغَالِبُونَ ﴿٣٥﴾

29. Nitekim Musa süreyi doldurup, ailesiyle (*Mısır'a*) yürüyünce, tur (*dağ*) tarafından bir ateş sezinledi. Ailesine, "Siz bekleyin!" dedi, "Ben bir ateş sezinledim; belki oradan size bir haber (*yol durumu*) veya ateşten bir kor getiririm, ta ki (*ateş yakıp*) ısınasınız."

30. Ancak oraya vardığında o mübarek bölgedeki vadinin sağ kıyısından, ağaçtan kendisine şöyle seslenildi: "Ya Musa! Ben, kesinlikle ben, alemlerin rabbi Allah'ım...

31. Ve asanı yere at!" Derken onun çevik bir yılan gibi deprendiğini görünce, arkasına bakmadan dönüp gitti. "Ya Musa!" (*buyurdu*), "Beri gel ve korkma; çünkü sen güvende olanlardansın.

32. Elini koynuna sok, lekesiz bembeyaz çıksın (*parıldasın*); korkunu yatıştırmak için de kanadını (*sağ kolunu*) kendine (*göğsüne*) iliştir. İşte bu ikisi (*asa ve el mucizeleri*), rabbinin Firavun ve kurmaylarına iki kanıtıdır. Kesinlikle onlar, fâsık (*sapkın*) bir toplumdur."

33. "Ey rabbim!" dedi (*Musa*), "Ben onlardan bir kişi öldürdüm; dolayısıyla beni öldürmelerinden korkarım.

34. Kardeşim Harun, dil bakımından benden daha fasihtir; beni doğrulayan bir yardımcı olarak onu da benimle gönder. Üstelik beni yalanlamalarından korkuyorum."

35. Şöyle buyurdu (*Allah*): "Senin pazını kardeşinle pekiştirecek ve ikinize öyle bir sultan (*güçlü kanıt*) vereceğiz ki, artık âyet (*mucize*)lerimiz sayesinde size ulaşamıyacaklar. Siz ve size uyanlar galip (*üstün*) geleceksiniz."

فَلَمَّا جَٓاءَهُمْ مُوسٰى بِاٰيَاتِنَا بَيِّنَاتٍ قَالُوا مَا هٰذَٓا اِلَّا
سِحْرٌ مُفْتَرًى وَمَا سَمِعْنَا بِهٰذَا فٖٓى اٰبَٓائِنَا الْاَوَّلٖينَ ﴿٣٦﴾
وَقَالَ مُوسٰى رَبّٖٓى اَعْلَمُ بِمَنْ جَٓاءَ بِالْهُدٰى مِنْ عِنْدِهٖ
وَمَنْ تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ اِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿٣٧﴾
وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَٓا اَيُّهَا الْمَلَاُ مَا عَلِمْتُ لَكُمْ مِنْ اِلٰهٍ غَيْرٖى
فَاَوْقِدْ لٖى يَا هَامَانُ عَلَى الطّٖينِ فَاجْعَلْ لٖى صَرْحًا
لَعَلّٖٓى اَطَّلِعُ اِلٰٓى اِلٰهِ مُوسٰى وَاِنّٖى لَاَظُنُّهُ مِنَ الْكَاذِبٖينَ
﴿٣٨﴾ وَاسْتَكْبَرَ هُوَ وَجُنُودُهُ فِى الْاَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ
وَظَنُّٓوا اَنَّهُمْ اِلَيْنَا لَا يُرْجَعُونَ ﴿٣٩﴾ فَاَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ
فَنَبَذْنَاهُمْ فِى الْيَمِّ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمٖينَ
﴿٤٠﴾ وَجَعَلْنَاهُمْ اَئِمَّةً يَدْعُونَ اِلَى النَّارِ وَيَوْمَ الْقِيٰمَةِ
لَا يُنْصَرُونَ ﴿٤١﴾ وَاَتْبَعْنَاهُمْ فٖى هٰذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً
وَيَوْمَ الْقِيٰمَةِ هُمْ مِنَ الْمَقْبُوحٖينَ ﴿٤٢﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَا
مُوسَى الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِ مَٓا اَهْلَكْنَا الْقُرُونَ الْاُولٰى
بَصَٓائِرَ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٤٣﴾

36. Bunun üzerine Musa, apaçık mucizelerimizle onlara gelince, dediler ki: "Bu, düpedüz bir büyü hokkabazlığıdır! Evvelki atalarımızda bunun olduğunu işitmedik."

37. "Rabbim" dedi Musa, "Katından kimin hidayetle geldiğini ve yurdun (*iyi*) akıbetinin kimin olacağını en iyi bilendir. Kuşkusuz zalimler iflah olmazlar."

38. "Kurmaylarım!" dedi Firavun, "Size kendimden başka hiçbir tanrı tanımıyorum. Ey Hâmân, çamur (*tuğla*) ocağını benim için yak(*tır*) da bana yüksek bir kule yap(*tır*), belki Musa'nın tanrısını görürüm; çünkü onun kesinlikle yalancılardan olduğu kanısındayım."

39. Bize döndürülmeyeceklerini sanıp, kendisi ve ordusu orada haksız yere büyüklük tasladılar.

40. Dolayısıyla onu ve askerlerini tutup, denize attık. İmdi bak, zalimlerin akıbeti nice oldu!

41. Onları cehenneme çağıran liderler yaptık ve kıyamet günü kendilerine arka çıkılmayacaktır.

42. Bu dünyada peşlerine bir lânet taktık ve onlar, kıyamet günü takbih (*tel'in*) edilenlerdendir.

43. Andolsun, ilk çağları helâk ettikten sonra insanlar için basiret (*sağduyu*), hidayet ve rahmet kaynağı olarak kitabı (*Tevrat'ı*) Musa'ya verdik; ta ki düşünüp taşınsınlar.

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الْغَرْبِيِّ اِذْ قَضَيْنَٓا اِلٰى مُوسَى الْاَمْرَ وَمَا
كُنْتَ مِنَ الشَّاهِدٖينَۙ ﴿٤٤﴾ وَلٰكِنَّٓا اَنْشَأْنَا قُرُونًا فَتَطَاوَلَ
عَلَيْهِمُ الْعُمُرُۚ وَمَا كُنْتَ ثَاوِيًا فٖٓي اَهْلِ مَدْيَنَ تَتْلُوا عَلَيْهِمْ
اٰيَاتِنَاۙ وَلٰكِنَّا كُنَّا مُرْسِلٖينَ ﴿٤٥﴾ وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الطُّورِ
اِذْ نَادَيْنَا وَلٰكِنْ رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ لِتُنْذِرَ قَوْمًا مَٓا اَتٰيهُمْ مِنْ
نَذٖيرٍ مِنْ قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٤٦﴾ وَلَوْلَٓا اَنْ تُصٖيبَهُمْ
مُصٖيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ اَيْدٖيهِمْ فَيَقُولُوا رَبَّنَا لَوْلَٓا اَرْسَلْتَ
اِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ اٰيَاتِكَ وَنَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنٖينَ ﴿٤٧﴾
فَلَمَّا جَٓاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا لَوْلَٓا اُوتِيَ مِثْلَ مَٓا
اُوتِيَ مُوسٰىۜ اَوَلَمْ يَكْفُرُوا بِمَٓا اُوتِيَ مُوسٰى مِنْ قَبْلُۚ
قَالُوا سِحْرَانِ تَظَاهَرَا وَقَالُٓوا اِنَّا بِكُلٍّ كَافِرُونَ ﴿٤٨﴾
قُلْ فَأْتُوا بِكِتَابٍ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ هُوَ اَهْدٰى مِنْهُمَٓا اَتَّبِعْهُ
اِنْ كُنْتُمْ صَادِقٖينَ ﴿٤٩﴾ فَاِنْ لَمْ يَسْتَجٖيبُوا لَكَ فَاعْلَمْ
اَنَّمَا يَتَّبِعُونَ اَهْوَٓاءَهُمْۜ وَمَنْ اَضَلُّ مِمَّنِ اتَّبَعَ هَوٰيهُ بِغَيْرِ
هُدًى مِنَ اللّٰهِۜ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمٖينَ ﴿٥٠﴾

44. Musa'ya o emri (*Firavun'u uyarma görevini*) verdiğimizde, (*kutsal vadinin*) batı yakasında sen yoktun ve (*olup biteni*) görenlerden değildin.

45. Üstelik (*Musa'dan sonra*) nice çağ (*kuşak*)lar inşa ettik ve ömürleri uzayıp gitti. Sen Medyen halkı arasında ikamet eden (*orada olanları gören*) de değildin ki, onlara (*Mekkelilere*) âyetlerimizi okuyasın. Ancak biz elçi göndereniz.

46. Turun (*dağın*) yanında (*Musa'ya*) seslendiğimizde de sen yoktun; fakat rabbinin bir rahmeti olarak (*orada cereyan edenleri sana bildirdik*) ki, senden önce kendilerine hiçbir uyarıcı gelmemiş olan bir toplumu uyarasın; ta ki düşünüp taşınsınlar.

47. Elleriyle yaptıkları (*kirli*) yatırımlar yüzünden başlarına bir musibet gelip de, "Ey rabbimiz, keşke bize bir elçi gönderseydin de âyetlerine uyup, mü'minlerden olsaydık!" diyecek olmasalardı... (*elçi gördermezdik.*)

48. Ne var ki katımızdan onlara hak (*peygamber*) gelince, "Musa'ya verilen (*mucize*)lerin benzeri ona da verilmeliydi!" dediler. Oysa Musa'ya verileni daha önce inkâr etmemişler miydi? Onlar (*Tevrat ve Kur'an için*), "Birbirine arka çıkan iki sihirdir" dediler. Üstelik dediler ki: "Kesinlikle biz, hiçbirini tanımayız."

49. De ki "O halde siz, ikisinden daha tutarlı bir kitap Allah katından getirin; ben de ona uyayım. Eğer doğru söyleyenler iseniz..."

50. Şayet sana icabet etmez (*isteğini yerine getirmez*)lerse, bil ki onlar, ancak kendi hevalarına uymaktadırlar. Kim, Allah'tan bir hidayet rehberi olmaksızın kendi hevasına uyandan daha sapkındır? Kesinlikle Allah, zalim kavmi hidayet etmez.

وَلَقَدْ وَصَّلْنَا لَهُمُ الْقَوْلَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٥١﴾ اَلَّذٖينَ اٰتَيْنَاهُمُ
الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِهٖ هُمْ بِهٖ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾ وَاِذَا يُتْلٰى عَلَيْهِمْ قَالُٓوا
اٰمَنَّا بِهٖٓ اِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّنَٓا اِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلِهٖ مُسْلِمٖينَ ﴿٥٣﴾
اُو۬لٰٓئِكَ يُؤْتَوْنَ اَجْرَهُمْ مَرَّتَيْنِ بِمَا صَبَرُوا وَيَدْرَؤُنَ بِالْحَسَنَةِ
السَّيِّئَةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿٥٤﴾ وَاِذَا سَمِعُوا اللَّغْوَ
اَعْرَضُوا عَنْهُ وَقَالُوا لَنَٓا اَعْمَالُنَا وَلَكُمْ اَعْمَالُكُمْ سَلَامٌ
عَلَيْكُمْ لَا نَبْتَغِي الْجَاهِلٖينَ ﴿٥٥﴾ اِنَّكَ لَا تَهْدٖي مَنْ
اَحْبَبْتَ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ يَهْدٖي مَنْ يَشَٓاءُ وَهُوَ اَعْلَمُ بِالْمُهْتَدٖينَ
﴿٥٦﴾ وَقَالُٓوا اِنْ نَتَّبِعِ الْهُدٰى مَعَكَ نُتَخَطَّفْ مِنْ اَرْضِنَا
اَوَلَمْ نُمَكِّنْ لَهُمْ حَرَمًا اٰمِنًا يُجْبٰٓى اِلَيْهِ ثَمَرَاتُ كُلِّ شَيْءٍ
رِزْقًا مِنْ لَدُنَّا وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٧﴾ وَكَمْ اَهْلَكْنَا
مِنْ قَرْيَةٍ بَطِرَتْ مَعٖيشَتَهَا فَتِلْكَ مَسَاكِنُهُمْ لَمْ تُسْكَنْ مِنْ
بَعْدِهِمْ اِلَّا قَلٖيلًا وَكُنَّا نَحْنُ الْوَارِثٖينَ ﴿٥٨﴾ وَمَا كَانَ رَبُّكَ
مُهْلِكَ الْقُرٰى حَتّٰى يَبْعَثَ فٖٓي اُمِّهَا رَسُولًا يَتْلُوا عَلَيْهِمْ
اٰيَاتِنَا وَمَا كُنَّا مُهْلِكِي الْقُرٰٓى اِلَّا وَاَهْلُهَا ظَالِمُونَ ﴿٥٩﴾

51. Andolsun, onlara kavlimizi (*vahyimizi*) aralıksız ulaştırdık; ta ki düşünüp taşınsınlar!

52. Bundan önce kendilerine kitap verdiklerimiz, ona (*Kur'an'a*) iman ederler.

53. Onlara okununca dediler ki: "Ona iman ettik, gerçekten o, rabbimizden gelen haktır. Hem biz, ondan önce de müslümandık."

54. İşte onlar, sabretmelerinden ötürü kendilerine iki kat mükâfat verilecek olanlardır! Onlar, kötülüğü iyilikle savar ve kendilerine verdiğimizden (*hayra*) harcarlar.

55. Boş laf işittiklerinde ondan yüz çevirir ve derler ki: "Amellerimiz, (*sorumluluk olarak*) elbette bize ve amelleriniz elbette size aittir. Size selâm olsun! Biz cahillerle düşüp kalkmayız."

56. Sen, sevdiğini (*istediğini*) hidayet edemezsin; ancak Allah dilediğini hidayet eder ve hidayet (*kabiliyeti*) olanları en iyi bilen O'dur.

57. "Eğer" dedi (*Mekkeli müşrik*)ler, "Seninle birlikte hidayete (*getirdiğin Kur'an'a*) uyarsak, toprağımızdan kapılır (*koparılır*)ız." Oysa biz onları, katımızdan bir rızık olarak her çeşit ürünün toplanıp getirildiği güvenli bir hareme (*kutsal Mekke'ye*) yerleştirmedik mi? Ne var ki pekçoğu (*şükretmeyi*) bilmezler.

58. Müreffeh geçimine şımaran nice memleketi helâk ettik. İşte onların, kendilerinden sonra ancak çok az oturulan meskenleri! Varisleri de ancak biz olduk.

59. Rabbin, ana merkezlerine ayetlerimizi okuyan bir elçi göndermeden ülkeleri helâk edici değildir. Biz, ancak halkı zalim olan ülkeleri helâk edenleriz.

وَمَٓا اُو۫تِيتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَمَتَاعُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَزِينَتُهَاۚ وَمَا عِنْدَ
اللّٰهِ خَيْرٌ وَاَبْقٰىۜ اَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٠﴾ اَفَمَنْ وَعَدْنَاهُ وَعْدًا
حَسَنًا فَهُوَ لَاقِيهِ كَمَنْ مَتَّعْنَاهُ مَتَاعَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ثُمَّ هُوَ
يَوْمَ الْقِيٰمَةِ مِنَ الْمُحْضَرِينَ ﴿٦١﴾ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ اَيْنَ
شُرَكَٓائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٦٢﴾ قَالَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ
الْقَوْلُ رَبَّنَا هٰٓؤُلَٓاءِ الَّذِينَ اَغْوَيْنَاۚ اَغْوَيْنَاهُمْ كَمَا غَوَيْنَاۚ تَبَرَّاْنَٓا
اِلَيْكَ مَا كَانُٓوا اِيَّانَا يَعْبُدُونَ ﴿٦٣﴾ وَقِيلَ ادْعُوا شُرَكَٓاءَكُمْ
فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَرَاَوُا الْعَذَابَۚ لَوْ اَنَّهُمْ كَانُوا
يَهْتَدُونَ ﴿٦٤﴾ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ مَاذَٓا اَجَبْتُمُ الْمُرْسَلِينَ
﴿٦٥﴾ فَعَمِيَتْ عَلَيْهِمُ الْاَنْبَٓاءُ يَوْمَئِذٍ فَهُمْ لَا يَتَسَٓاءَلُونَ ﴿٦٦﴾
فَاَمَّا مَنْ تَابَ وَاٰمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَعَسٰٓى اَنْ يَكُونَ مِنَ
الْمُفْلِحِينَ ﴿٦٧﴾ وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَٓاءُ وَيَخْتَارُۜ مَا كَانَ لَهُمُ
الْخِيَرَةُۜ سُبْحَانَ اللّٰهِ وَتَعَالٰى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٨﴾ وَرَبُّكَ يَعْلَمُ
مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٦٩﴾ وَهُوَ اللّٰهُ لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَۜ لَهُ
الْحَمْدُ فِي الْاُو۫لٰى وَالْاٰخِرَةِۘ وَلَهُ الْحُكْمُ وَاِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٧٠﴾

60. Size her ne verilmişse, dünya hayatının metaı (*geçimliği*) ve süsüdür; Allah katındakiler ise, daha hayırlı ve daha kalıcıdır. Böyle iken siz, aklınızı kullanmaz mısınız?

61. İmdi kendisine pek güzel vaatte bulunduğumuz, dolayısıyla ona kavuşan kimse, sırf dünya hayatının metaını (*geçici zevkini*) yaşattığımız, sonra kıyamet günü (*cehenneme*) götürülenlerden olan kişi gibi midir?

62. Onları (*hesaba*) çağırdığı gün, "Ortaklarım olduklarını iddia ettikleriniz nerede?" buyuracaktır.

63. Kavlimizi (*azap hükmümüzü*) hak edenler, diyecekler ki: "Rabbimiz, şunlar bizim azdırdıklarımız; kendimiz azdığımız gibi onları da azdırdık! Sana suçsuzluğumuzu arzederiz; çünkü onlar bize tapmıyor (*kendi hevalarına uyuyor*)lardı."

64. "Haydi (*Allah'a*) koştuğunuz ortakları çağırın" denilir (*şirk koşanlara*); nitekim çağırırlar, ama onlara icabet etmezler. Üstelik azabı görüp, keşke hidayet bulanlardan olsalardı diye (*sızlanırlar*).

65. Onları (*hesaba*) çağırdığı gün, "Gönderilen (*elçi*)lere ne cevap verdiniz?" buyurur.

66. Ancak haberler o gün onlara körleşir (*verecek cevap bulamazlar*), birbirlerine de soramazlar.

67. İmdi her kim tevbe eder (*şirkten döner*) ve iman edip, salih amel yaparsa, felaha (*kurtuluşa*) erenlerden olabilir.

68. Rabbin, dilediğini yaratır ve (*dilediği göreve*) seçer; onların seçme hakkı yoktur. Allah, koştukları ortaklardan münezzeh ve yücedir.

69. Rabbin, içlerinden geçeni de açığa vurdukları her şeyi de bilir.

70. O Allah'tır; O'ndan başka hiçbir tanrı yoktur! Hamd (*övgü*), önünde ve sonunda/dünyada ve ahirette elbette O'nadır, hüküm ancak O'nundur ve mutlaka O'na döndürüleceksiniz.

قُلْ اَرَاَيْتُمْ اِنْ جَعَلَ اللّٰهُ عَلَيْكُمُ الَّيْلَ سَرْمَدًا اِلٰى يَوْمِ
الْقِيٰمَةِ مَنْ اِلٰهٌ غَيْرُ اللّٰهِ يَأْتِيكُمْ بِضِيَٓاءٍ اَفَلَا تَسْمَعُونَ
﴿٧١﴾ قُلْ اَرَاَيْتُمْ اِنْ جَعَلَ اللّٰهُ عَلَيْكُمُ النَّهَارَ سَرْمَدًا اِلٰى
يَوْمِ الْقِيٰمَةِ مَنْ اِلٰهٌ غَيْرُ اللّٰهِ يَأْتِيكُمْ بِلَيْلٍ تَسْكُنُونَ فِيهِ
اَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٧٢﴾ وَمِنْ رَحْمَتِهِ جَعَلَ لَكُمُ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ
لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾
وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ اَيْنَ شُرَكَٓائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ
﴿٧٤﴾ وَنَزَعْنَا مِنْ كُلِّ اُمَّةٍ شَهِيدًا فَقُلْنَا هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ
فَعَلِمُٓوا اَنَّ الْحَقَّ لِلّٰهِ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٧٥﴾
اِنَّ قَارُونَ كَانَ مِنْ قَوْمِ مُوسٰى فَبَغٰى عَلَيْهِمْ وَاٰتَيْنَاهُ مِنَ
الْكُنُوزِ مَٓا اِنَّ مَفَاتِحَهُ لَتَنُٓوءُ بِالْعُصْبَةِ اُولِى الْقُوَّةِ اِذْ
قَالَ لَهُ قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْفَرِحِينَ ﴿٧٦﴾
وَابْتَغِ فِيمَٓا اٰتٰيكَ اللّٰهُ الدَّارَ الْاٰخِرَةَ وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ
مِنَ الدُّنْيَا وَاَحْسِنْ كَمَٓا اَحْسَنَ اللّٰهُ اِلَيْكَ وَلَا تَبْغِ
الْفَسَادَ فِي الْاَرْضِ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ﴿٧٧﴾

71. De ki: "Söyler misiniz, Allah, geceyi kıyamet gününe kadar üzerinizde sürekli kılsa, Allah'ın dışında size ışık getirecek tanrı kimdir? O halde işitmiyor musunuz?"

72. De ki: "Söyler misiniz, Allah, gündüzü kıyamet gününe kadar üzerinizde sürekli kılsa, Allah'ın dışında size dinleneceğiniz geceyi getirecek tanrı kimdir? O halde görmüyor musunuz?"

73. Elbette rahmetinden ötürü size gece ve gündüzü verdi ki, geceleyin dinlenesiniz, (*gündüzün*) O'nun lütfundan (*rızkınızı*) araştırasınız ve ta ki şükredesiniz.

74. Onları (*hesaba*) çağırdığı gün, "Ortaklarım olduklarını iddia ettikleriniz nerede?" buyuracaktır.

75. Biz, her ümmetten güçlü bir şahit (*peygamberini*) çıkarıp, "Haydi burhan (*kanıt*)ınızı getirin!" buyuracağız. Nitekim hakkın (*gerçek tanrılığın*) Allah'a ait olduğunu bilecekler ve uydurdukları ortaklar kendilerini yüz üstü bırakacaktır.

76. Karun da Musa'nın kavmindendi; ancak onlara azgınca davrandı. Kendisine öyle hazineler vermiştik ki, anahtarları(*nın taşınması*) bile güçlü ekibi gerçekten yorardı. Bir zamanlar kavmi ona şöyle demişlerdi: "Ferahlanma (*şımarma*), çünkü Allah aşırı ferahlananları sevmez.

77. Allah'ın sana verdiği varlıkta ahiret yurdunu (*O'nun rızasını*) ara; dünyadan da nasibini unutma! Allah sana ihsanda bulunduğu gibi, sen de iyilik yap ve bu ülkede bozgunculuğa kalkışma; nitekim Allah bozgunculuk edenleri sevmez."

قَالَ اِنَّمَٓا اُو۫تٖيتُهُ عَلٰى عِلْمٍ عِنْدٖىۜ اَوَلَمْ يَعْلَمْ اَنَّ اللّٰهَ قَدْ
اَهْلَكَ مِنْ قَبْلِهٖ مِنَ الْقُرُونِ مَنْ هُوَ اَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَاَكْثَرُ
جَمْعًاۜ وَلَا يُسْـَٔلُ عَنْ ذُنُوبِهِمُ الْمُجْرِمُونَ ﴿٧٨﴾ فَخَرَجَ
عَلٰى قَوْمِهٖ فٖى زٖينَتِهٖۜ قَالَ الَّذٖينَ يُرٖيدُونَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا يَا
لَيْتَ لَنَا مِثْلَ مَٓا اُوتِىَ قَارُونُۙ اِنَّهُ لَذُو حَظٍّ عَظٖيمٍ ﴿٧٩﴾
وَقَالَ الَّذٖينَ اُوتُوا الْعِلْمَ وَيْلَكُمْ ثَوَابُ اللّٰهِ خَيْرٌ لِمَنْ اٰمَنَ
وَعَمِلَ صَالِحًاۚ وَلَا يُلَقّٰيهَٓا اِلَّا الصَّابِرُونَ ﴿٨٠﴾ فَخَسَفْنَا بِهٖ
وَبِدَارِهِ الْاَرْضَ فَمَا كَانَ لَهُ مِنْ فِئَةٍ يَنْصُرُونَهُ مِنْ دُونِ اللّٰهِ
وَمَا كَانَ مِنَ الْمُنْتَصِرٖينَ ﴿٨١﴾ وَاَصْبَحَ الَّذٖينَ تَمَنَّوْا مَكَانَهُ
بِالْاَمْسِ يَقُولُونَ وَيْكَاَنَّ اللّٰهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَٓاءُ مِنْ
عِبَادِهٖ وَيَقْدِرُۚ لَوْلَٓا اَنْ مَنَّ اللّٰهُ عَلَيْنَا لَخَسَفَ بِنَاۜ وَيْكَاَنَّهُ لَا
يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ ﴿٨٢﴾ تِلْكَ الدَّارُ الْاٰخِرَةُ نَجْعَلُهَا لِلَّذٖينَ
لَا يُرٖيدُونَ عُلُوًّا فِى الْاَرْضِ وَلَا فَسَادًاۜ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقٖينَ
﴿٨٣﴾ مَنْ جَٓاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَاۚ وَمَنْ جَٓاءَ بِالسَّيِّئَةِ
فَلَا يُجْزَى الَّذٖينَ عَمِلُوا السَّيِّـَٔاتِ اِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٨٤﴾

78. "Bana" dedi (*Karun*), "Bu (*servet*), bendeki bir ilim sayesinde verildi!" Kendisinden önceki çağ (*kuşak*)ların ondan daha güçlü ve daha çok (*servet*) biriktirenlerini Allah'ın helâk ettiğini bilmez mi? Suçlulara günahları sorulmaz (*simalarından okunur*).

79. Üstelik zineti (*süsü/debdebesi*) içinde kavminin karşısına çıktı. Dünya hayatını isteyenler, "Keşke" dediler, "Karun'a verilenin misli (*benzeri*) bize de verilseydi! Gerçekten o, çok büyük pay sahibidir."

80. Kendilerine ilim verilenler ise, şöyle dediler: "Yazıklar olsun size! İman eden ve salih amel işleyenlere Allah'ın vereceği sevap (*mükâfat*) daha hayırlıdır ve buna ancak sabreden (*zorluklara göğüs geren*)ler eriştirilir."

81. Derken onu da evi (*malikânesi*)ni de yere batırdık. Nitekim Allah'a karşı kendisine yardım eden bir ekibi olmadı; kendini kurtaranlardan da olamadı.

82. Dün onun yerinde olmayı dileyenler, şöyle demeye başladılar: "Vay, meğer Allah, kullarından dilediğine rızkı bolca verir ve (*dilediğine*) kısarmış! Eğer Allah bize lütufta bulunmasaydı, elbette bizi de yere batırırdı. Vay, meğer kâfirler iflah olmazlarmış!"

83. Ahiret yurdu ise onu, yeryüzünde azgınlık ve fesat (*bozgunculuk*) istemeyenlere vereceğiz. Akıbet (*mutlu son*), takva sahibi olan (*günahtan sakınan*)larındır.

84. Kim hasene (*iyilik*) getirirse, elbette ona (*mükâfat olarak*) daha hayırlısı verilir; kim de seyyie (*kötülük*) getirirse, o kötülükleri yapanlar, ancak yaptıkları kadar cezalandırılırlar.

85. Kur'an'ı (*yaşamayı ve tebliğ etmeyi*) sana farz kılan (*Allah*), elbette seni dönülecek yere döndürecektir. De ki: "Rabbim, kimin hidayeti getirdiğini, kimin de apaçık bir dalâlette olduğunu en iyi bilendir."

86. Bu kitabın sana indirileceğini ummuyordun, ancak rabbinin bir rahmeti olarak (*indirildi*); dolayısıyla sakın kâfirlere arka çıkma!

87. Sana Allah'ın âyetleri indirilmişken, sakın seni (*tebliğden*) alıkoymasınlar! Rabbine davet et ve sakın ortak koşanlardan (*yana*) olma!

88. Allah'la birlikte bir başka tanrıya kulluk etme! O'ndan başka hiçbir tanrı yoktur! O'nun yüce zatından başka her şey fânidir, hüküm ancak O'nundur ve mutlaka O'na döndürüleceksiniz.

EL-ANKEBÛT SÛRESİ[67]

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Elif, Lâm, Mîm.

2. İnsanlar, "İman ettik" dediler diye sınanmadan (*başıboş*) bırakılacaklarını mı sandılar?

3. Andolsun, onlardan öncekileri de sınadık! Allah, doğru olanları mutlaka bilecek (*belirleyecek*), yalancı olanları da mutlaka bilecektir.

إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لَرَادُّكَ إِلَى مَعَادٍ قُلْ رَبِّي أَعْلَمُ مَنْ
جَاءَ بِالْهُدَى وَمَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٨٥﴾ وَمَا كُنْتَ تَرْجُو أَنْ
يُلْقَى إِلَيْكَ الْكِتَابُ إِلَّا رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ ظَهِيرًا لِلْكَافِرِينَ
﴿٨٦﴾ وَلَا يَصُدُّنَّكَ عَنْ آيَاتِ اللَّهِ بَعْدَ إِذْ أُنْزِلَتْ إِلَيْكَ وَادْعُ إِلَى
رَبِّكَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٨٧﴾ وَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَٰهًا آخَرَ لَا
إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ لَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٨٨﴾

سُورَةُ الْعَنْكَبُوتِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ تِسْعٌ وَسِتُّونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

الم ﴿١﴾ أَحَسِبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا
يُفْتَنُونَ ﴿٢﴾ وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ
صَدَقُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْكَاذِبِينَ ﴿٣﴾ أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ
السَّيِّئَاتِ أَنْ يَسْبِقُونَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٤﴾ مَنْ كَانَ يَرْجُو
لِقَاءَ اللَّهِ فَإِنَّ أَجَلَ اللَّهِ لَآتٍ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٥﴾ وَمَنْ
جَاهَدَ فَإِنَّمَا يُجَاهِدُ لِنَفْسِهِ إِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿٦﴾

4. Yoksa kötülükleri yapanlar, bizi atlatabileceklerini mi sandılar? Ne kötü hüküm veriyor (*muhakeme yürütüyor*)lar!

5. Kim, Allah'la buluşmayı umuyorsa, Allah'ın vadesi (*tayin ettiği vakit*) mutlaka gelecektir ve O hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir!

6. Kim de cihat ederse, ancak kendisi için cihat eder. Kesinlikle Allah, alemlerden müstağni (*hiç kimsenin cihat ve ibadetine muhtaç değil*) dir.

(67) Sûre, 41. âyetinde geçen ve dilimizde örümcek anlamına gelen "ankebût" kelimesinden adını almaktadır, insanların Allah'ın dışında birtakım veliler edinmeleri, bu âyet-i kerimede, en dayanıksız yuva örneği olan örümcek ağına benzetilmektedir. Sûre Mekke'de inmiş olup, 69 âyettir.

وَالَّذٖينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّـَٔاتِهِمْ
وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ اَحْسَنَ الَّذٖى كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٧﴾ وَوَصَّيْنَا
الْاِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حُسْنًاۜ وَاِنْ جَاهَدَاكَ لِتُشْرِكَ بٖى مَا لَيْسَ
لَكَ بِهٖ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَاۜ اِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَاُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿٨﴾ وَالَّذٖينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُدْخِلَنَّهُمْ
فِى الصَّالِحٖينَ ﴿٩﴾ وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ اٰمَنَّا بِاللّٰهِ فَاِذَٓا
اُوذِىَ فِى اللّٰهِ جَعَلَ فِتْنَةَ النَّاسِ كَعَذَابِ اللّٰهِۜ وَلَئِنْ جَٓاءَ
نَصْرٌ مِنْ رَبِّكَ لَيَقُولُنَّ اِنَّا كُنَّا مَعَكُمْۜ اَوَلَيْسَ اللّٰهُ بِاَعْلَمَ
بِمَا فٖى صُدُورِ الْعَالَمٖينَ ﴿١٠﴾ وَلَيَعْلَمَنَّ اللّٰهُ الَّذٖينَ اٰمَنُوا
وَلَيَعْلَمَنَّ الْمُنَافِقٖينَ ﴿١١﴾ وَقَالَ الَّذٖينَ كَفَرُوا لِلَّذٖينَ اٰمَنُوا
اتَّبِعُوا سَبٖيلَنَا وَلْنَحْمِلْ خَطَايَاكُمْۜ وَمَا هُمْ بِحَامِلٖينَ مِنْ
خَطَايَاهُمْ مِنْ شَیْءٍۜ اِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿١٢﴾ وَلَيَحْمِلُنَّ اَثْقَالَهُمْ
وَاَثْقَالًا مَعَ اَثْقَالِهِمْ وَلَيُسْـَٔلُنَّ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ عَمَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ
﴿١٣﴾ وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا نُوحًا اِلٰى قَوْمِهٖ فَلَبِثَ فٖيهِمْ اَلْفَ سَنَةٍ
اِلَّا خَمْسٖينَ عَامًاۜ فَاَخَذَهُمُ الطُّوفَانُ وَهُمْ ظَالِمُونَ ﴿١٤﴾

7. İman eden ve salih amel (*yararlı iş*)ler yapanlar ise, onların günahlarını mutlaka kaldıracağız ve mutlaka onlara, yaptıklarının en güzel karşılığını vereceğiz.

8. İnsana, ebeveynine iyi davranmasını tavsiye (*emir*) buyurduk. Eğer hakkında hiçbir bilgin olmayan şeyi bana ortak koşman için seninle cebelleşirlerse, onlara itaat etme! Dönüşünüz mutlaka banadır, dolayısıyla yaptığınız her şeyi size bildireceğim.

9. İman eden ve iyi işler yapanlara gelince, kesinlikle onları salih (*iyi*)ler arasına katacağız.

10. Kimi insanlar, "Allah'a iman ettik" der, ama Allah uğrunda kendisine eziyet edilince, insan (*düşman*)ların eziyetini Allah'ın azabı gibi (*caydırıcı*) görür (*onlardan yana döner*). Eğer rabbinden bir nusret (*zafer/ganimet*) gelirse, "Elbette biz sizinle beraberiz" diyecekleri kesindir. Herkesin içinden geçeni en iyi bilen Allah değil midir?

11. Allah, iman edenleri mutlaka bilecek (*belirleyecek*), münafıkları da mutlaka bilecektir.

12. Küfre saplananlar, iman edenlere dediler ki: "Bizim yolumuza uyun, hatalarınızı yüklenelim!" Oysa hatalarından hiçbir şey yüklenmezler; kesinlikle onlar yalancıdırlar.

13. Ancak kendi (*vebal*) yüklerini ve yükleriyle birlikte birtakım yükleri mutlaka yüklenecekler ve uydurdukları yalanlardan ötürü kıyamet günü mutlaka sorgulanacaklardır.

14. Andolsun, Nuh'u kavmine biz gönderdik; nitekim aralarında, elli yılı hariç, bin sene kaldı! Derken tufan, zalim (*kâfir*)ler olarak onları yakalayıverdi.

فَاَنْجَيْنَاهُ وَاَصْحَابَ السَّف۪ينَةِ وَجَعَلْنَاهَٓا اٰيَةً لِلْعَالَم۪ينَ
﴿١٥﴾ وَاِبْرٰه۪يمَ اِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ اعْبُدُوا اللّٰهَ وَاتَّقُوهُۜ ذٰلِكُمْ
خَيْرٌ لَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٦﴾ اِنَّمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ
اللّٰهِ اَوْثَانًا وَتَخْلُقُونَ اِفْكًاۜ اِنَّ الَّذ۪ينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ
لَا يَمْلِكُونَ لَكُمْ رِزْقًا فَابْتَغُوا عِنْدَ اللّٰهِ الرِّزْقَ وَاعْبُدُوهُ
وَاشْكُرُوا لَهُۜ اِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿١٧﴾ وَاِنْ تُكَذِّبُوا فَقَدْ كَذَّبَ
اُمَمٌ مِنْ قَبْلِكُمْۜ وَمَا عَلَى الرَّسُولِ اِلَّا الْبَلَاغُ الْمُب۪ينُ ﴿١٨﴾
اَوَلَمْ يَرَوْا كَيْفَ يُبْدِئُ اللّٰهُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُع۪يدُهُۜ اِنَّ ذٰلِكَ
عَلَى اللّٰهِ يَس۪يرٌ ﴿١٩﴾ قُلْ س۪يرُوا فِي الْاَرْضِ فَانْظُرُوا
كَيْفَ بَدَاَ الْخَلْقَ ثُمَّ اللّٰهُ يُنْشِئُ النَّشْاَةَ الْاٰخِرَةَۜ اِنَّ اللّٰهَ
عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَد۪يرٌۚ ﴿٢٠﴾ يُعَذِّبُ مَنْ يَشَٓاءُ وَيَرْحَمُ
مَنْ يَشَٓاءُۚ وَاِلَيْهِ تُقْلَبُونَ ﴿٢١﴾ وَمَٓا اَنْتُمْ بِمُعْجِز۪ينَ فِي
الْاَرْضِ وَلَا فِي السَّمَٓاءِۘ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مِنْ وَلِيٍّ
وَلَا نَص۪يرٍ ﴿٢٢﴾ وَالَّذ۪ينَ كَفَرُوا بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَلِقَٓائِه۪ٓ اُو۬لٰٓئِكَ
يَئِسُوا مِنْ رَحْمَت۪ي وَاُو۬لٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ اَل۪يمٌ ﴿٢٣﴾

15. Kendisini de gemisinin halkını da kurtardık ve onu (*tufanı*) alemlere bir âyet (*ibret*) yaptık.

16. İbrahim'i de (*biz gönderdik*). Hani kavmine şöyle demişti: "Allah'a kulluk edin ve O'na karşı takvalı olun (*azabından sakının*). İşte sizin için hayırlı olan budur! Eğer bilirseniz...

17. Ancak siz, Allah'ın dışında birtakım putlara tapıyor ve bir bühtan (*korkunç yalan*) yaratıyorsunuz. Allah'ın dışında taptıklarınız sizi rızıklandıramazlar; dolayısıyla rızkı Allah'ın yanı (*kapısı*)nda arayın, O'na ibadet edin ve O'na şükredin! Mutlaka siz O'na döndürüleceksiniz.

18. Eğer yalanlarsanız, sizden önceki ümmetler de yalanladı (*ve cezalandırıldı*)lar. Elçinin görevi, apaçık tebliğden ibarettir."

19. Allah'ın yaratmayı nasıl başlattığını bilmediler mi? Sonra onu (*yarattığını*) iade edecek (*ölümü ardından hayata döndürecek*) tir; nitekim bu (*iade*), Allah'a göre pek kolaydır.

20. De ki: "Yeryüzünde gezip dolaşın da (*Allah'ın*) yaratmayı nasıl başlattığını(*n izlerini*) görün!" Sonra Allah, son yapılandırmayı (*ahiret hayatını*) inşa edecektir; kesinlikle Allah her şeye hakkıyla güç yetirendir.

21. Dilediğine azap, dilediğine de merhamet eder. Kesinlikle siz O'na döndürüleceksiniz.

22. Yerde ve gökte (*Allah'tan*) yakanızı asla sıyıramazsınız. Allah'ın dışında sizin hiçbir veliniz ve hiçbir yardımcınız yoktur!

23. Allah'ın âyetlerini ve O'nunla buluşmayı inkâr edenler ise, işte onlar, rahmetimden ümitlerini kesenlerdir ve elbette onlara çok acı bir azap vardır!

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِه۪ٓ اِلَّٓا اَنْ قَالُوا اقْتُلُوهُ اَوْ حَرِّقُوهُ
فَاَنْجٰيهُ اللّٰهُ مِنَ النَّارِۜ اِنَّ ف۪ي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ ﴿٢٤﴾ وَقَالَ اِنَّمَا اتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ اَوْثَانًاۙ
مَوَدَّةَ بَيْنِكُمْ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَاۚ ثُمَّ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ يَكْفُرُ
بَعْضُكُمْ بِبَعْضٍ وَيَلْعَنُ بَعْضُكُمْ بَعْضًاۘ وَمَاْوٰيكُمُ
النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِنْ نَاصِر۪ينَ ﴿٢٥﴾ فَاٰمَنَ لَهُ لُوطٌۢ وَقَالَ
اِنّ۪ي مُهَاجِرٌ اِلٰى رَبّ۪يۜ اِنَّهُ هُوَ الْعَز۪يزُ الْحَك۪يمُ ﴿٢٦﴾
وَوَهَبْنَا لَهُٓ اِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَ وَجَعَلْنَا ف۪ي ذُرِّيَّتِهِ النُّبُوَّةَ
وَالْكِتَابَ وَاٰتَيْنَاهُ اَجْرَهُ فِي الدُّنْيَاۚ وَاِنَّهُ فِي الْاٰخِرَةِ لَمِنَ
الصَّالِح۪ينَ ﴿٢٧﴾ وَلُوطًا اِذْ قَالَ لِقَوْمِه۪ٓ اِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ
الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ اَحَدٍ مِنَ الْعَالَم۪ينَ
﴿٢٨﴾ اَئِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ وَتَقْطَعُونَ السَّب۪يلَ
وَتَأْتُونَ ف۪ي نَادٖيكُمُ الْمُنْكَرَۜ فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِه۪ٓ
اِلَّٓا اَنْ قَالُوا ائْتِنَا بِعَذَابِ اللّٰهِ اِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِق۪ينَ
﴿٢٩﴾ قَالَ رَبِّ انْصُرْن۪ي عَلَى الْقَوْمِ الْمُفْسِد۪ينَ ﴿٣٠﴾

24. İmdi kavminin (*İbrahim'e*) cevabı, "Onu öldürün veya (*diri diri*) yakın!" demelerinden ibaretti. Ancak Allah onu ateşten kurtardı. İman eden bir toplum için kesinlikle bunda nice âyet (*ibret*)ler vardır.

25. Şöyle dedi (*İbrahim*): "Dünya hayatında aranızda sırf sevgi (*oluşturmak*) için Allah'ın dışında birtakım putlar edindiniz; sonra kıyamet günü birbirinizi tanımayacak ve birbirinizi lânetleyeceksiniz. Barınağınız ateş (*cehennem*)dir ve hiçbir yardımcınız yoktur."

26. Ona sadece (*yakın akrabasından*) Lut iman etti. "Kesinlikle ben" dedi (*İbrahim*), "Rabbime hicret ediyorum. Kuşkusuz O çok izzetlidir, çok hikmetlidir."

27. Ona (*oğlu*) İshak'ı ve (*torunu*) Yakub'u bahşettik; peygamberliği ve kitabı onun zürriyetinde sürdürdük. Ona dünyada mükâfatını verdik ve o, ahirette salih (*iyi*)lerdendir.

28. Lut'u da (*biz gönderdik*). Hani kavmine şöyle demişti: "Sizden önce alem (*canlı tür*)lerden hiçbirinin yapmadığı o fuhşu (*cinsel sapıklığı*) siz pervasızca yapıyorsunuz.

29. Siz mi mutlaka erkeklere yaklaşacak, yol kesecek ve kulüplerinizde her münkeri (*çirkinliği*) yapacaksınız?!" Kavminin cevabı ise, "Eğer doğrulardan isen, haydi Allah'ın azabını başımıza getir!" demelerinden ibaretti.

30. "Rabbim!" dedi (*Lut*), "Bu bozguncu topluma karşı bana yardım et!"

وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَىٰ قَالُوا إِنَّا
مُهْلِكُوا أَهْلِ هَٰذِهِ الْقَرْيَةِ إِنَّ أَهْلَهَا كَانُوا ظَالِمِينَ
٣١ قَالَ إِنَّ فِيهَا لُوطًا قَالُوا نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَنْ فِيهَا
لَنُنَجِّيَنَّهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ ٣٢
وَلَمَّا أَنْ جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِيءَ بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ
ذَرْعًا وَقَالُوا لَا تَخَفْ وَلَا تَحْزَنْ إِنَّا مُنَجُّوكَ وَأَهْلَكَ
إِلَّا امْرَأَتَكَ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ ٣٣ إِنَّا مُنْزِلُونَ
عَلَىٰ أَهْلِ هَٰذِهِ الْقَرْيَةِ رِجْزًا مِنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا
يَفْسُقُونَ ٣٤ وَلَقَدْ تَرَكْنَا مِنْهَا آيَةً بَيِّنَةً لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ
٣٥ وَإِلَىٰ مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا
اللَّهَ وَارْجُوا الْيَوْمَ الْآخِرَ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ
مُفْسِدِينَ ٣٦ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا
فِي دَارِهِمْ جَاثِمِينَ ٣٧ وَعَادًا وَثَمُودَا وَقَدْ تَبَيَّنَ
لَكُمْ مِنْ مَسَاكِنِهِمْ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ
فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَكَانُوا مُسْتَبْصِرِينَ ٣٨

31. Elçi (*melek*)lerimiz, İbrahim'e müjdeyle geldiklerinde dediler ki: "Şu ülke (*Sodom*) ahalisini helâk edeceğiz; çünkü oranın halkı zalimdirler."

32. "Orada Lut var!" dedi (*İbrahim*). "Biz" dediler, "Orada kimlerin olduğunu en iyi bilenleriz. Geride kalacak (*helâk olacak*)lardan olan karısı hariç, elbette onu ve ailesini kurtaracağız."

33. Elçilerimiz, (*yakışıklı delikanlılar suretinde*) Lut'a geldiklerinde, onlar yüzünden telaşa kapıldı ve eli kolu bağlandı. "Korkma ve üzülme!" dediler, "Biz, geride kalacak (*helâk olacak*)lardan olan karın hariç, elbette seni ve aileni kurtaracağız.

34. Nitekim biz, sapkınlıklarından ötürü bu ülke halkına gökten berbat bir azap indireceğiz."

35. Andolsun, biz, aklını kullanan bir toplum için oradan geriye apaçık bir âyet (*ibret*) bıraktık!

36. Medyen'e de kardeşleri Şuayb'ı (*gönderdik*). Dolayısıyla, "Ey kavmim!" dedi, "Allah'a kulluk edin, son gün (*ahiret*)e umut bağlayın ve bu ülkede bozguncular olarak kargaşa çıkarmayın!"

37. Ancak onu yalanladılar; derken o şiddetli sarsıntı onları yakalayıverdi. Nitekim yurtlarında diz çöktü (*cansız yere serildi*)ler.

38. Âd ve Semud'u da (*helâk ettik*). Size, onların (*enkaz halindeki*) meskenlerinden (*uğradıkları felaketin boyutları*) açıkça belli olmuştur. Şeytan, yaptıkları (*kötü*) işleri onlara güzel gösterip, kendilerini (*doğru*) yoldan alıkoydu; oysa açık fikirli idiler.

وَقَارُونَ وَفِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَلَقَدْ جَٓاءَهُمْ مُوسٰى
بِالْبَيِّنَاتِ فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْاَرْضِ وَمَا كَانُوا سَابِقِينَ
﴿٣٩﴾ فَكُلًّا اَخَذْنَا بِذَنْبِهٖ فَمِنْهُمْ مَنْ اَرْسَلْنَا عَلَيْهِ
حَاصِبًا وَمِنْهُمْ مَنْ اَخَذَتْهُ الصَّيْحَةُ وَمِنْهُمْ مَنْ
خَسَفْنَا بِهِ الْاَرْضَ وَمِنْهُمْ مَنْ اَغْرَقْنَا وَمَا كَانَ اللّٰهُ
لِيَظْلِمَهُمْ وَلٰكِنْ كَانُٓوا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٤٠﴾ مَثَلُ
الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللّٰهِ اَوْلِيَٓاءَ كَمَثَلِ الْعَنْكَبُوتِ
اِتَّخَذَتْ بَيْتًا وَاِنَّ اَوْهَنَ الْبُيُوتِ لَبَيْتُ الْعَنْكَبُوتِ
لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾ اِنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا يَدْعُونَ مِنْ
دُونِهٖ مِنْ شَيْءٍ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٤٢﴾ وَتِلْكَ
الْاَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ وَمَا يَعْقِلُهَٓا اِلَّا الْعَالِمُونَ
﴿٤٣﴾ خَلَقَ اللّٰهُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ اِنَّ فِي
ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٤﴾ اُتْلُ مَٓا اُوحِيَ اِلَيْكَ مِنَ
الْكِتَابِ وَاَقِمِ الصَّلٰوةَ اِنَّ الصَّلٰوةَ تَنْهٰى عَنِ الْفَحْشَٓاءِ
وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ اللّٰهِ اَكْبَرُ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ ﴿٤٥﴾

39. Karun, Firavun ve Haman'ı da (*helâk ettik*). Andolsun, Musa onlara apaçık mucizelerle geldi! Böyle iken ülkede büyüklük tasladılar; ama (*bizi*) atlatamadılar.

40. İmdi günahları yüzünden hepsini cezalandırdık; nitekim kiminin başına taş yağdırdık, kimini o sayha (*korkunç avaz*) yakaladı, kimini yere batırdık, kimini de suda boğduk. Allah onlara zulmetmedi ve fakat onlar kendilerine zulmediyorlardı.

41. Allah'ın dışında birtakım veli (*kayırıcı*) edinenlerin durumu, yuva edinen (*ağ ören*) örümceğin durumu gibidir ki, yuvaların en dayanıksızı elbette örümcek yuvasıdır. Eğer bilmiş olsalardı...

42. Kendisi dışında onların neye dua (*kulluk*) ettiklerini Allah elbette bilmektedir. O çok izzetlidir, çok hikmetlidir.

43. Bu örnekleri insanlara veriyoruz, ama onları ancak alim (*bilgili*) olanlar anlarlar.

44. Allah gökleri ve yeri hakkaniyetle yarattı. Elbet bunda mü'minler için bir âyet (*ibret*) vardır.

45. Sana vahyedilen kitabı güzelce oku ve namazı dosdoğru kıl; çünkü namaz, taşkınlık ve kötülükten alıkoyar. Allah'ın zikri (*namaz*), elbette en büyük (*ibadet*)tir. Allah yaptığınız her şeyi bilir.

وَلَا تُجَادِلُٓوا اَهْلَ الْكِتَابِ اِلَّا بِالَّت۪ي هِيَ اَحْسَنُۗ
اِلَّا الَّذ۪ينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ وَقُولُٓوا اٰمَنَّا بِالَّذ۪ٓي اُنْزِلَ
اِلَيْنَا وَاُنْزِلَ اِلَيْكُمْ وَاِلٰهُنَا وَاِلٰهُكُمْ وَاحِدٌ وَنَحْنُ لَهُ
مُسْلِمُونَ ﴿٤٦﴾ وَكَذٰلِكَ اَنْزَلْنَٓا اِلَيْكَ الْكِتَابَۜ فَالَّذ۪ينَ
اٰتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يُؤْمِنُونَ بِه۪ۚ وَمِنْ هٰٓؤُ۬لَٓاءِ مَنْ يُؤْمِنُ بِه۪ۜ
وَمَا يَجْحَدُ بِاٰيَاتِنَٓا اِلَّا الْكَافِرُونَ ﴿٤٧﴾ وَمَا كُنْتَ تَتْلُوا
مِنْ قَبْلِه۪ مِنْ كِتَابٍ وَلَا تَخُطُّهُ بِيَم۪ينِكَ اِذًا لَارْتَابَ
الْمُبْطِلُونَ ﴿٤٨﴾ بَلْ هُوَ اٰيَاتٌ بَيِّنَاتٌ ف۪ي صُدُورِ الَّذ۪ينَ
اُو۫تُوا الْعِلْمَۜ وَمَا يَجْحَدُ بِاٰيَاتِنَٓا اِلَّا الظَّالِمُونَ ﴿٤٩﴾
وَقَالُوا لَوْلَٓا اُنْزِلَ عَلَيْهِ اٰيَاتٌ مِنْ رَبِّه۪ۜ قُلْ اِنَّمَا الْاٰيَاتُ
عِنْدَ اللّٰهِۜ وَاِنَّمَٓا اَنَا۬ نَذ۪يرٌ مُب۪ينٌ ﴿٥٠﴾ اَوَلَمْ يَكْفِهِمْ اَنَّٓا
اَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ يُتْلٰى عَلَيْهِمْۜ اِنَّ ف۪ي ذٰلِكَ لَرَحْمَةً
وَذِكْرٰى لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥١﴾ قُلْ كَفٰى بِاللّٰهِ بَيْن۪ي وَبَيْنَكُمْ
شَه۪يدًاۚ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِۜ وَالَّذ۪ينَ اٰمَنُوا
بِالْبَاطِلِ وَكَفَرُوا بِاللّٰهِ اُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٥٢﴾

46. Zalimlik edenleri hariç, kitap ehliyle en uygun tarzda mücadele edin ve şöyle deyin: "Bize indirilene de size indirilene de iman ettik; bizim tanrımız ve sizin tanrınız birdir. Biz ancak O'na müslüman (*teslim olan*)larız."

47. Sana o kitabı (*Kur'an'ı*) böylece indirdik. Kendilerine kitap verdiklerimiz de ona inanırlar; bunlardan da ona inananlar vardır. Bizim âyetlerimizi ancak kâfirler pervasızca inkâr ederler.

48. Sen, bundan önce ne bir kitap okurdun, ne de elinle yazardın. Öyle olsaydı, elbette batılcılar (*haklı olarak*) kuşkulanırlardı.

49. Gerçek şu ki o (*Kur'an*), kendilerine ilim verilenlerin kalplerinde yer eden apaçık âyetlerdir. Bizim âyetlerimizi ancak zalimler pervasızca inkâr ederler.

50. "Rabbinden ona birtakım âyet (*mucize*)-ler indirilmeliydi" dediler. De ki: "Âyetler, ancak rabbimin nezdindedir ve ben sadece apaçık bir uyarıcıyım!"

51. Kendilerine okunan bu kitabı sana indirmiş olmamız onlara yetmedi mi? İman eden bir toplum için elbette bunda bir rahmet ve öğüt vardır.

52. De ki: "Göklerde ve yerde ne varsa hepsini bilen Allah, sizinle benim aramda hakkıyla şahit olarak yeter. Batıla inanıp, Allah'ı inkâr edenler ise, işte onlar hüsrana uğrayanlardır!"

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَوْلَٓا اَجَلٌ مُسَمًّى لَجَٓاءَهُمُ الْعَذَابُ
وَلَيَأْتِيَنَّهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٥٣﴾ يَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ
وَاِنَّ جَهَنَّمَ لَمُح۪يطَةٌ بِالْكَافِر۪ينَ ﴿٥٤﴾ يَوْمَ يَغْشٰيهُمُ الْعَذَابُ
مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ اَرْجُلِهِمْ وَيَقُولُ ذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ
﴿٥٥﴾ يَا عِبَادِيَ الَّذ۪ينَ اٰمَنُٓوا اِنَّ اَرْض۪ي وَاسِعَةٌ فَاِيَّايَ فَاعْبُدُونِ
﴿٥٦﴾ كُلُّ نَفْسٍ ذَٓائِقَةُ الْمَوْتِ ثُمَّ اِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ﴿٥٧﴾ وَالَّذ۪ينَ
اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُبَوِّئَنَّهُمْ مِنَ الْجَنَّةِ غُرَفًا تَجْر۪ي
مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِد۪ينَ ف۪يهَاۜ نِعْمَ اَجْرُ الْعَامِل۪ينَ ﴿٥٨﴾
اَلَّذ۪ينَ صَبَرُوا وَعَلٰى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٥٩﴾ وَكَاَيِّنْ مِنْ دَٓابَّةٍ لَا
تَحْمِلُ رِزْقَهَاۗ اَللّٰهُ يَرْزُقُهَا وَاِيَّاكُمْ وَهُوَ السَّم۪يعُ الْعَل۪يمُ ﴿٦٠﴾
وَلَئِنْ سَاَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ
وَالْقَمَرَ لَيَقُولُنَّ اللّٰهُۚ فَاَنّٰى يُؤْفَكُونَ ﴿٦١﴾ اَللّٰهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ
يَشَٓاءُ مِنْ عِبَادِه۪ وَيَقْدِرُ لَهُۜ اِنَّ اللّٰهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَل۪يمٌ ﴿٦٢﴾ وَلَئِنْ
سَاَلْتَهُمْ مَنْ نَزَّلَ مِنَ السَّمَٓاءِ مَٓاءً فَاَحْيَا بِهِ الْاَرْضَ مِنْ بَعْدِ
مَوْتِهَا لَيَقُولُنَّ اللّٰهُۜ قُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِۜ بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٦٣﴾

53. Senden azabı çarçabuk istiyorlar; belirlenmiş bir vade olmasaydı, onlara azap elbette gelirdi; ancak farkında olmadıkları bir sırada mutlaka ansızın başlarına gelecektir.

54. Senden azabı çarçabuk istiyorlar; oysa cehennem, kesinlikle kafirleri kuşatmıştır.

55. Onları, üstleri ve ayakları altından azap örttüğü gün, "Yaptıklarınızı(*n cezasını*) tadın!" buyuracaktır (*Allah*).

56. Ey iman eden kullarım! Topraklarım geniştir; dolayısıyla yalnız bana kulluk edin!

57. Her canlı ölümü tadacaktır; sonra mutlaka bize döndürüleceksiniz!

58. İman eden ve iyi işler yapanlar ise, elbette onları altlarından ırmaklar akan cennet köşklerine, içlerinde temelli kalıcılar olarak yerleştireceğiz. Çalışan (*iyi iş yapan*)ların mükâfatı ne güzeldir!

59. Onlar ki, sabretti (*zorluklara göğüs gerdi*)ler ve yalnız rablerine tevekkül ederler.

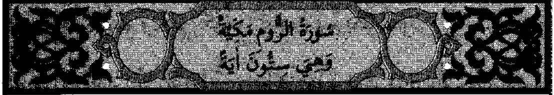
60. Nice canlı varlıklar var ki, rızkını (*yanında*) taşımaz; Allah onları da sizi de rızıklandırıyor ve O hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.

61. Andolsun, onlara, "Kim gökleri ve yeri yarattı, güneşi ve ayı emre amade kıldı?" diye sorsan, mutlaka, "Allah!" diyeceklerdir. O halde nasıl aldatılıyorlar?

62. Allah rızkı, kullarından dilediğine bolca verir ve (*dilediğine*) kısar. Kuşkusuz Allah her şeyi hakkıyla bilendir.

63. Onlara, "Kim gökten su (*buluttan yağmur*) indirip, ölümünden sonra toprağı onunla diriltti?" diye sorsan, mutlaka, "Allah!" diyeceklerdir. De ki: "Allah'a hamdolsun!" Gerçek şu ki, onların birçoğu akletmez (*düşünmez*)ler.

وَمَا هٰذِهِ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَٓا اِلَّا لَهْوٌ وَلَعِبٌۜ وَاِنَّ الدَّارَ الْاٰخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُۢ
لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٦٤﴾ فَاِذَا رَكِبُوا فِي الْفُلْكِ دَعَوُا اللّٰهَ مُخْلِصِينَ
لَهُ الدِّينَۚ فَلَمَّا نَجّٰيهُمْ اِلَى الْبَرِّ اِذَا هُمْ يُشْرِكُونَۙ ﴿٦٥﴾ لِيَكْفُرُوا
بِمَٓا اٰتَيْنَاهُمْۚ وَلِيَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٦٦﴾ اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّا جَعَلْنَا
حَرَمًا اٰمِنًا وَيُتَخَطَّفُ النَّاسُ مِنْ حَوْلِهِمْۜ اَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَةِ
اللّٰهِ يَكْفُرُونَ ﴿٦٧﴾ وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا اَوْ كَذَّبَ
بِالْحَقِّ لَمَّا جَٓاءَهُۜ اَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِلْكَافِرِينَ ﴿٦٨﴾ وَالَّذِينَ
جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَاۜ وَاِنَّ اللّٰهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٦٩﴾

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ
الٓمٓ ﴿١﴾ غُلِبَتِ الرُّومُۙ ﴿٢﴾ ف۪ٓي اَدْنَى الْاَرْضِ وَهُمْ
مِنْ بَعْدِ غَلَبِهِمْ سَيَغْلِبُونَۙ ﴿٣﴾ ف۪ي بِضْعِ سِن۪ينَۜ لِلّٰهِ
الْاَمْرُ مِنْ قَبْلُ وَمِنْ بَعْدُۜ وَيَوْمَئِذٍ يَفْرَحُ الْمُؤْمِنُونَۙ ﴿٤﴾
بِنَصْرِ اللّٰهِۜ يَنْصُرُ مَنْ يَشَٓاءُۜ وَهُوَ الْعَز۪يزُ الرَّح۪يمُ ﴿٥﴾

64. Bu dünya hayatı bir eğlence ve oyundan ibarettir; ahiret yurdu ise, asıl hayat elbette odur! Eğer bilselerdi... (*dünya hayatına aldanmazlardı.*)

65. Gemiye bindiklerinde (*fırtınaya yakalanınca*), dini kendisine özgü kılarak Allah'a dua ederler; ama onları kurtarıp karaya çıkarınca, birdenbire ortak koşarlar.

66. Ta ki kendilerine verdiğimiz (*nimet*)e nankörlük etsin ve keyiflerince yaşasınlar. İmdi ileride (*neye uğrayacaklarını*) bileceklerdir.

67. Çevrelerinden insanlar kapılıp götürülürken, (*Mekke'yi*) güvenli bir harem (*kutsal yer*) yaptığımızı bilmediler mi? Böyle iken batıla inanıp, Allah'ın nimetine nankörlük mü ediyorlar?

68. Allah'a asılsız isnatta bulunan veya kendisine ulaşmışken hakkı yalanlayandan kim daha zalimdir? Cehennemde kâfirlere ikametgâh mı yok?

69. Uğrumuzda cihat edenler ise, mutlaka onları yollarımıza hidayet edeceğiz. Kuşkusuz Allah, iyi davrananlarla beraberdir.

ER-RÛM SÛRESİ(68)

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Elif, Lâm,Mîm.

2. Rum (*Bizanslı*)lar yenildiler,

3. Topraklarının (*İran'a*) en yakın yerinde ve yenilgilerinin ardından (*İran'ı*) yeneceklerdir;

4. Birkaç yıl içinde. Emir, eninde ve sonunda elbette Allah'ındır. Mü'minler o gün sevinirler,

5. Allah'ın yardımına ki, dilediğine yardım eder. O çok izzetlidir, çok merhametlidir.

(68) Rum, Arapların Bizanslılara verdikleri isimdir. Ehl-i kitap olan Rumların, İranlı mecusilerle girdikleri savaşı kaybettikleri haberi Mekke'ye ulaşınca, buna müslümanlar üzülmüş ve müşrikler sevinmişlerdi. Bu sırada Mekke'de inen ve 60 âyetten ibaret olan sûre, Rumların yenildikleri ve fakat beş on sene zarfında İranlılara galip gelecekleri hemen ilk âyetlerinde açıklandığından Rum adını almıştır. Nitekim bu mucizevî haber, belirtilen süre içinde gerçekleşmiş, müslümanlar da aynı yıl Bedir'de büyük bir zafer kazanmışlardır.

وَعْدَ اللّٰهِ لَا يُخْلِفُ اللّٰهُ وَعْدَهُ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ
﴿٦﴾ يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِنَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ الْاٰخِرَةِ
هُمْ غَافِلُونَ ﴿٧﴾ اَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا فٖى اَنْفُسِهِمْ مَا خَلَقَ اللّٰهُ
السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا اِلَّا بِالْحَقِّ وَاَجَلٍ مُسَمًّى
وَاِنَّ كَثٖيرًا مِنَ النَّاسِ بِلِقَٓائِ رَبِّهِمْ لَكَافِرُونَ ﴿٨﴾ اَوَلَمْ
يَسٖيرُوا فِى الْاَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذٖينَ مِنْ
قَبْلِهِمْ كَانُٓوا اَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَاَثَارُوا الْاَرْضَ وَعَمَرُوهَٓا
اَكْثَرَ مِمَّا عَمَرُوهَا وَجَٓاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ
اللّٰهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلٰكِنْ كَانُٓوا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٩﴾ ثُمَّ كَانَ
عَاقِبَةَ الَّذٖينَ اَسَٓاؤُا السُّٓوٓاٰى اَنْ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَكَانُوا بِهَا
يَسْتَهْزِؤُنَ ﴿١٠﴾ اَللّٰهُ يَبْدَؤُا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعٖيدُهُ ثُمَّ اِلَيْهِ تُرْجَعُونَ
﴿١١﴾ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُبْلِسُ الْمُجْرِمُونَ ﴿١٢﴾ وَلَمْ يَكُنْ
لَهُمْ مِنْ شُرَكَٓائِهِمْ شُفَعٰٓؤُا وَكَانُوا بِشُرَكَٓائِهِمْ كَافِرٖينَ
﴿١٣﴾ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يَوْمَئِذٍ يَتَفَرَّقُونَ ﴿١٤﴾ فَاَمَّا الَّذٖينَ
اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَهُمْ فٖى رَوْضَةٍ يُحْبَرُونَ ﴿١٥﴾

6. Allah'ın vaadidir (*bu*); Allah vaadinden caymaz ve fakat insanların birçoğu bilmezler.

7. Onlar, dünya hayatının zahirini (*dış yüzünü*) bilirler ve elbette onlar ahiretten büsbütün gafil (*habersiz*)dirler.

8. Kendi içlerinde hiç düşünmediler mi ki Allah gökleri, yeri ve aralarında var olan her şeyi ancak hakkaniyetle ve muayyen bir süre için yaratmıştır? Nitekim insanların birçoğu, rableriyle buluşmayı kesinlikle inkâr edenlerdir.

9. O yer (*ülke*)de gezip dolaşmadılar mı ki, kendilerinden önceki (*kâfir*)lerin akıbetinin nice olduğunu görsünler? Bunlardan daha güçlü idiler ve toprağı işleyip, onu bunların imarından daha mamur (*bayındır*) duruma getirmişlerdi. Peygamberleri de onlara apaçık delillerle geldiler. Nitekim Allah onlara zulmetmedi ve fakat onlar kendilerine zulmediyorlardı.

10. Sonra kötülük yapanların akıbeti, Allah'ın âyetlerini yalanladıkları ve alaya aldıklarından ötürü en kötü akıbet (*cehennem*) dir.

11. Allah başlangıçta yaratır, sonra onu (*yarattığını*) iade eder (*ölümü ardından hayata döndürür*), sonra mutlaka O'na döndürüleceksiniz.

12. Saat (*kıyamet*) gelip çattığı gün, suçluların dilleri tutulur.

13. Koştukları ortaklardan şefaatçileri asla yoktur ve ortaklarını inkâr edeceklerdir.

14. Saat (*kıyamet*) gelip çattığı gün, işte o gün (*mü'minlerle kâfirler*) birbirinden ayrılırlar.

15. İman edip, salih amel (*iyi iş*)ler yapanlara gelince, onlar cennet bahçelerinde sefa sürerler.

وَاَمَّا الَّذٖينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا وَلِقَٓائِ الْاٰخِرَةِ فَاُولٰٓئِكَ
فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ ﴿١٦﴾ فَسُبْحَانَ اللّٰهِ حٖينَ تُمْسُونَ
وَحٖينَ تُصْبِحُونَ ﴿١٧﴾ وَلَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمٰوَاتِ
وَالْاَرْضِ وَعَشِيًّا وَحٖينَ تُظْهِرُونَ ﴿١٨﴾ يُخْرِجُ الْحَيَّ
مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَيُحْيِ الْاَرْضَ
بَعْدَ مَوْتِهَا وَكَذٰلِكَ تُخْرَجُونَ ﴿١٩﴾ وَمِنْ اٰيَاتِهٖٓ اَنْ خَلَقَكُمْ
مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ اِذَٓا اَنْتُمْ بَشَرٌ تَنْتَشِرُونَ ﴿٢٠﴾ وَمِنْ اٰيَاتِهٖٓ اَنْ
خَلَقَ لَكُمْ مِنْ اَنْفُسِكُمْ اَزْوَاجًا لِتَسْكُنُٓوا اِلَيْهَا وَجَعَلَ
بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً اِنَّ فٖي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ
﴿٢١﴾ وَمِنْ اٰيَاتِهٖ خَلْقُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاخْتِلَافُ
اَلْسِنَتِكُمْ وَاَلْوَانِكُمْ اِنَّ فٖي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِلْعَالِمٖينَ ﴿٢٢﴾
وَمِنْ اٰيَاتِهٖ مَنَامُكُمْ بِالَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَابْتِغَٓاؤُكُمْ مِنْ فَضْلِهٖ اِنَّ
فٖي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٢٣﴾ وَمِنْ اٰيَاتِهٖ يُرٖيكُمُ
الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنَزِّلُ مِنَ السَّمَٓاءِ مَٓاءً فَيُحْيٖ بِهِ
الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا اِنَّ فٖي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٢٤﴾

16. Küfre saplanıp, âyetlerimizi ve ahiret buluşmasını yalanlayanlara gelince, işte onlar götürülüp azaba atılırlar!

17. İmdi Allah'ı, akşama vardığınızda ve sabaha çıktığınızda tesbih edin (*namaz kılın*)!

18. Göklerde ve yerde hamd elbette O'nadır. Akşamüstü (*ikindiyin*) ve öğleyin de (*tesbih edin*)!

19. Ölü (*yumurta/tane*)den diri (*civciv/bitki*)yi çıkaran O'dur, diriden de ölüyü çıkarır ve toprağı ölümünden sonra diriltir. Siz de böylece (*kabirlerinizden diri*) çıkarılacaksınız!

20. Sizi topraktan yaratması, O'nun âyet (*kudret gösterge*)lerindendir. Sonra siz, (*yeryüzüne*) yayılan insanlar oluverdiniz.

21. Kendi (*cinsi*)nizden size kaynaşacağınız eşler yaratıp, aranıza sevgi ve merhamet koyması da O'nun âyetlerindendir. Düşünen bir toplum için elbette bunda nice âyet (*ibret*)ler vardır.

22. Göklerin ve yerin yaratılışı, dillerinizin ve renklerinizin başka başka oluşu da O'nun âyetlerindendir. Alim (*bilgin*)ler için elbette bunda nice âyetler vardır.

23. Geceleyin ve gündüzün uyumanız ve lütfundan (*rızkınızı*) aramanız da O'nun âyetlerindendir. Kulak veren bir toplum için elbette bunda, nice âyetler vardır.

24. Size, şimşekleri ürkütücü ve umutlandırıcı olarak göstermesi ve gökten su (*buluttan yağmur*) indirip, ölümünden sonra toprağı onunla diriltmesi de O'nun âyetlerindendir. Aklını kullanan bir toplum için elbette bunda nice âyetler vardır.

وَمِنْ اٰيَاتِه۪ٓ اَنْ تَقُومَ السَّمَٓاءُ وَالْاَرْضُ بِاَمْرِه۪ۜ ثُمَّ اِذَا دَعَاكُمْ
دَعْوَةًۗ مِنَ الْاَرْضِۗ اِذَٓا اَنْتُمْ تَخْرُجُونَ ﴿٢٥﴾ وَلَهُ مَنْ فِي
السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِۜ كُلٌّ لَهُ قَانِتُونَ ﴿٢٦﴾ وَهُوَ الَّذ۪ي يَبْدَؤُا
الْخَلْقَ ثُمَّ يُع۪يدُهُ وَهُوَ اَهْوَنُ عَلَيْهِۜ وَلَهُ الْمَثَلُ الْاَعْلٰى فِي
السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِۚ وَهُوَ الْعَز۪يزُ الْحَك۪يمُ ﴿٢٧﴾ ضَرَبَ
لَكُمْ مَثَلًا مِنْ اَنْفُسِكُمْۜ هَلْ لَكُمْ مِنْ مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ
مِنْ شُرَكَٓاءَ ف۪ي مَا رَزَقْنَاكُمْ فَاَنْتُمْ ف۪يهِ سَوَٓاءٌ تَخَافُونَهُمْ
كَخ۪يفَتِكُمْ اَنْفُسَكُمْۜ كَذٰلِكَ نُفَصِّلُ الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ
﴿٢٨﴾ بَلِ اتَّبَعَ الَّذ۪ينَ ظَلَمُٓوا اَهْوَٓاءَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍۚ فَمَنْ
يَهْد۪ي مَنْ اَضَلَّ اللّٰهُۜ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِر۪ينَ ﴿٢٩﴾ فَاَقِمْ
وَجْهَكَ لِلدّ۪ينِ حَن۪يفًاۜ فِطْرَتَ اللّٰهِ الَّت۪ي فَطَرَ النَّاسَ
عَلَيْهَاۜ لَا تَبْد۪يلَ لِخَلْقِ اللّٰهِۜ ذٰلِكَ الدّ۪ينُ الْقَيِّمُۙ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ
النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَۙ ﴿٣٠﴾ مُن۪يب۪ينَ اِلَيْهِ وَاتَّقُوهُ وَاَق۪يمُوا
الصَّلٰوةَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِك۪ينَۙ ﴿٣١﴾ مِنَ الَّذ۪ينَ فَرَّقُوا
د۪ينَهُمْ وَكَانُوا شِيَعًاۜ كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ ﴿٣٢﴾

25. Emri uyarınca göğün ve yerin ayakta durması da O'nun âyetlerindendir. Sonra size topraktan bir çağrı (*çıkış çağrısı*) yaptığında, birden çıkacaksınız.

26. Göklerde ve yerdekilerin hepsi elbette O'nundur, hepsi de O'na boyun eğenlerdir.

27. O, başlangıçta yaratan, sonra onu iade eden (*ölünce hayata döndüren*)dir. O'na göre bu (*iade*) pek kolaydır. Göklerde ve yerde en yüce örnek elbet O'nundur. O çok izzetlidir, çok hikmetlidir.

28. Size kendinizden bir örnek verdi: Eliniz altındaki (*uşak/köle*)lerden, size verdiklerimizde eşit olduğunuz, kendiniz (*gibiler*)-den çekindiğiniz gibi onlardan da çekindiğiniz ortaklarınız var mı (*ki Allah'a kullarından ortaklar koşuyorsunuz*)? Aklını kullanan bir toplum için âyetlerimizi böylece tafsil ediyor (*detaylandırıyor*)uz.

29. Gerçek şu ki zalimlik edenler, kendi heva ve heveslerine bilgisizce uydular. Artık Allah'ın dalâlette bıraktığını kim hidayet edebilir? Onların asla yardımcıları yoktur.

30. İmdi sen, hanîf (*halis tevhitçi*) olarak yüzü (*özü*)nü bu dine, Allah'ın fıtratına çevir ki, insanları o fıtrat üzere yaratmıştır. Allah'ın yaratışında hiçbir tebdil (*değişim*) yoktur. İşte dosdoğru din budur ve fakat insanların pekçoğu bilmezler!

31. O'na yönelenler olarak (*bu dine bağlanın*), O'ndan (*azabından*) sakının, namazı dosdoğru kılın ve ortak koşanlardan olmayın!

32. Onlardan ki, dinlerini bölük pörçük etmiş ve birtakım şia (*fırka/fraksiyon*)lara ayrılmışlardır. Her hizip (*grup*), ancak kendi nezdindekiyle pek kıvançlıdır.

وَاِذَا مَسَّ النَّاسَ ضُرٌّ دَعَوْا رَبَّهُمْ مُنٖيبٖينَ اِلَيْهِ ثُمَّ اِذَٓا اَذَاقَهُمْ
مِنْهُ رَحْمَةً اِذَا فَرٖيقٌ مِنْهُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ ﴿٣٣﴾ لِيَكْفُرُوا
بِمَٓا اٰتَيْنَاهُمْ فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٣٤﴾ اَمْ اَنْزَلْنَا عَلَيْهِمْ
سُلْطَانًا فَهُوَ يَتَكَلَّمُ بِمَا كَانُوا بِهٖ يُشْرِكُونَ ﴿٣٥﴾ وَاِذَٓا اَذَقْنَا
النَّاسَ رَحْمَةً فَرِحُوا بِهَا وَاِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ
اَيْدٖيهِمْ اِذَا هُمْ يَقْنَطُونَ ﴿٣٦﴾ اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّ اللّٰهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ
لِمَنْ يَشَٓاءُ وَيَقْدِرُ اِنَّ فٖى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٣٧﴾ فَاٰتِ
ذَا الْقُرْبٰى حَقَّهُ وَالْمِسْكٖينَ وَابْنَ السَّبٖيلِ ذٰلِكَ خَيْرٌ لِلَّذٖينَ
يُرٖيدُونَ وَجْهَ اللّٰهِ وَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٣٨﴾ وَمَٓا اٰتَيْتُمْ مِنْ
رِبًا لِيَرْبُوَا فٖٓى اَمْوَالِ النَّاسِ فَلَا يَرْبُوا عِنْدَ اللّٰهِ وَمَٓا اٰتَيْتُمْ مِنْ
زَكٰوةٍ تُرٖيدُونَ وَجْهَ اللّٰهِ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُضْعِفُونَ ﴿٣٩﴾ اَللّٰهُ
الَّذٖى خَلَقَكُمْ ثُمَّ رَزَقَكُمْ ثُمَّ يُمٖيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيٖيكُمْ هَلْ مِنْ
شُرَكَٓائِكُمْ مَنْ يَفْعَلُ مِنْ ذٰلِكُمْ مِنْ شَيْءٍ سُبْحَانَهُ وَتَعَالٰى عَمَّا
يُشْرِكُونَ ﴿٤٠﴾ ظَهَرَ الْفَسَادُ فِى الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ اَيْدِى
النَّاسِ لِيُذٖيقَهُمْ بَعْضَ الَّذٖى عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٤١﴾

33. İnsanlar, başlarına bir sıkıntı gelince rablerine yönelip O'na yalvarırlar. Sonra tarafından onlara bir rahmet tattırdığında içlerinden bir grup, birden rablerine ortak koşarlar.

34. Ta ki kendilerine verdiğimiz (*nimet*)e nankörlük etsinler. Haydi (*keyfinizce*) yaşayın, nitekim ileride (*neye uğrayacağınızı*) bileceksiniz!

35. Yoksa (*Allah'a*) ortak koşmalarını söyleyen bir sultan (*güçlü kanıt*) mı onlara indirdik?

36. İnsanlara bir rahmet tattırdığımızda, buna sevinirler. Eğer elleriyle yaptıkları (*kirli*) yatırımdan ötürü başlarına bir musibet gelirse, birden umutsuzluğa kapılırlar.

37. Allah'ın, rızkı dilediğine bolca verdiğini ve (*dilediğine*) daralttığını bilmediler mi? İman eden toplum için elbette bunda nice âyet (*ibret*)ler vardır.

38. İmdi akrabaya hakkını ver; yoksula ve yolda kalmışa da... İşte Allah'ın rızasını dileyenler için en hayırlı olan budur ve işte onlar, felaha (*kurtuluşa*) erenlerin ta kendisidirler!

39. İnsanların mallarında nemalansın (*artsın*) diye verdiğiniz ribâ (*tefecilik faizi*), Allah katında nemalanmaz. Allah'ın rızasını dileyerek verdiğiniz zekât (*nemalanır*); dolayısıyla onlar, (*kazançlarını*) kat kat artıranların ta kendsidirler!

40. Sizi yaratan, sonra rızıklandıran, sonra öldürecek, sonra (*yeniden*) diriltecek olan Allah'tır. Bunlardan herhangi birini, (*O'na*) ortak koştuklarınızdan yapan var mıdır? O'nun şanı, koştukları ortaklardan münezzeh ve yücedir!

41. İnsanların elleriyle yaptıkları (*çevre tahribatı*) yüzünden karada ve denizde bozulma baş gösterdi. Neticede (*Allah*), yaptıklarının bazı (*kötü sonuç*)larını onlara tattıracak, ta ki dönsünler.

قُلْ سٖيرُوا فِي الْاَرْضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذٖينَ مِنْ
قَبْلُ كَانَ اَكْثَرُهُمْ مُشْرِكٖينَ ﴿٤٢﴾ فَاَقِمْ وَجْهَكَ لِلدّٖينِ الْقَيِّمِ
مِنْ قَبْلِ اَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللّٰهِ يَوْمَئِذٍ يَصَّدَّعُونَ ﴿٤٣﴾
مَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِاَنْفُسِهِمْ يَمْهَدُونَ
﴿٤٤﴾ لِيَجْزِيَ الَّذٖينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْ فَضْلِهٖ اِنَّهُ
لَا يُحِبُّ الْكَافِرٖينَ ﴿٤٥﴾ وَمِنْ اٰيَاتِهٖ اَنْ يُرْسِلَ الرِّيَاحَ مُبَشِّرَاتٍ
وَلِيُذٖيقَكُمْ مِنْ رَحْمَتِهٖ وَلِتَجْرِيَ الْفُلْكُ بِاَمْرِهٖ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ
فَضْلِهٖ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٤٦﴾ وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ رُسُلًا
اِلٰى قَوْمِهِمْ فَجَٓاؤُ۫هُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَانْتَقَمْنَا مِنَ الَّذٖينَ اَجْرَمُوا وَكَانَ
حَقًّا عَلَيْنَا نَصْرُ الْمُؤْمِنٖينَ ﴿٤٧﴾ اَللّٰهُ الَّذٖي يُرْسِلُ الرِّيَاحَ فَتُثٖيرُ
سَحَابًا فَيَبْسُطُهُ فِي السَّمَٓاءِ كَيْفَ يَشَٓاءُ وَيَجْعَلُهُ كِسَفًا فَتَرَى
الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهٖ فَاِذَٓا اَصَابَ بِهٖ مَنْ يَشَٓاءُ مِنْ عِبَادِهٖٓ اِذَا
هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿٤٨﴾ وَاِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلِ اَنْ يُنَزَّلَ عَلَيْهِمْ مِنْ قَبْلِهٖ
لَمُبْلِسٖينَ ﴿٤٩﴾ فَانْظُرْ اِلٰٓى اٰثَارِ رَحْمَتِ اللّٰهِ كَيْفَ يُحْيِ الْاَرْضَ
بَعْدَ مَوْتِهَا اِنَّ ذٰلِكَ لَمُحْيِ الْمَوْتٰى وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدٖيرٌ ﴿٥٠﴾

42. De ki: "Bu yer (*ülke*)de gezip dolaşın da çoğu müşrik olan öncekilerin akıbetinin nice olduğuna bir bakın!"

43. İmdi Allah'ın, asla geriye çevrilemeyen günü (*kıyamet*) gelmeden önce yüzü (*özü*)nü bu dosdoğru dine doğrult! O gün (*amellerine göre insanlar*) gruplara ayrılırlar!

44. Kim kâfirlik ederse, elbette küfrünün vebali altında kalır; kim de salih amel (*iyi iş*) yaparsa, elbette kendileri için (*iyi bir konum*) hazırlarlar.

45. Sonunda (*Allah*), iman edip salih amel yapanları lütfundan mükafatlandıracaktır. Kesinlikle O, kâfirleri sevmez.

46. O'nun âyet (*kudret gösterge)*lerinden biri de rüzgârları müjdeciler olarak göndermesidir ki, size (*yağmur*) rahmetini tattırsın, emri uyarınca gemiler seyretsin, lütfundan (*rızkınızı*) araştırasınız ve ta ki (*verdiği nimete*) şükredesiniz.

47. Andolsun, senden önce kavimlerine elçiler gönderdik; nitekim onlara apaçık delillerle geldiler! Derken suç işleyenlerden intikam aldık ve mü'minlere yardım, üstümüze düşen bir haktır.

48. Rüzgârları gönderen Allah'tır; onlar da bulutu katarlarlar, dolayısıyla onu gökte (*havada*) dilediği gibi yayar ve birtakım parçalara ayırır. Derken arasından yağmurun çıktığını görürsün; onu da kullarından dilediğine indirince, birden sevinirler.

49. Oysa üzerlerine inidirilmesinden önce, bunun öncesinde büsbütün umutsuz idiler.

50. İmdi Allah'ın rahmetinin izlerine bir bak; ölümünden sonra toprağı nasıl diriltiyor? Kesinlikle O (*yüce varlık*), ölüleri de diriltecektir ve O, elbette her şeye hakkıyla güç yetirendir.

51. Andolsun, bir rüzgar (*afet*) göndersek, dolayısıyla onu (*ekini*) sararmış görseler, ardından mutlaka nankörlük etmeye başlarlar!

52. İmdi sen, bu çağrıyı ölülere işittiremezsin, arkasını dönüp giden sağırlara da işittiremezsin.

53. Körleride dalâletlerinden çevirip, hidayete erdiremezsin. Ancak âyetlerimize iman edenlere işittirirsin ki, onlar da müslümanlardır.

54. Sizi hepten zayıf yaratan, sonra zayıflığın ardından kuvvetlendiren, sonra kuvvetin ardından zayıflık ve ihtiyarlık veren Allah'tır. Dilediğini yaratır ve O hakkıyla bilendir, (*her şeye*) hakkıyla güç yetirendir.

55. O saat (*kıyamet*) gelip çattığı gün suçlular, (*toprak altında*) ancak bir saat kaldıklarına yemin ederler. Böylece (*gerçek dışı sözlerle*) aldatılmakta idiler.

56. Kendilerine ilim ve iman verilenler derler ki: "Andolsun, Allah'ın kitabı (*yazgısı*) uyarınca siz, ba's (*yeniden diriliş*) gününe kadar kaldınız! İşte bu, ba's günüdür ve fakat bilmiyordunuz!"

57. Artık zalimlik edenlere o gün mazeretleri fayda vermeyecek, özür dilemeleri de kendilerinden istenmeyecektir.

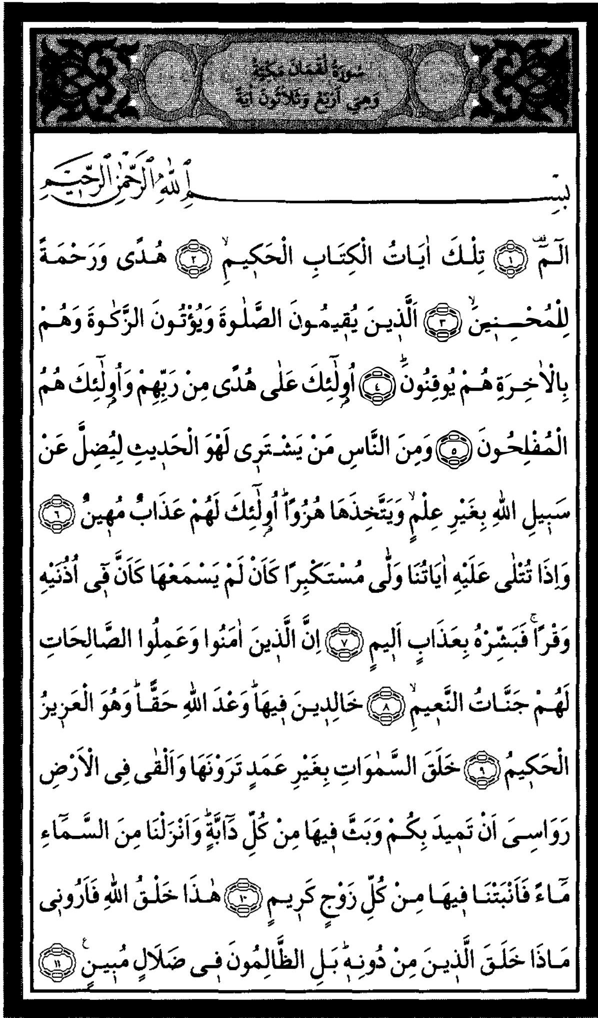
وَلَئِنْ اَرْسَلْنَا رٖيحاً فَرَاَوْهُ مُصْفَراًّ لَظَلُّوا مِنْ بَعْدِهٖ يَكْفُرُونَ
﴿٥١﴾ فَاِنَّكَ لَا تُسْمِعُ الْمَوْتٰى وَلَا تُسْمِعُ الصُّمَّ الدُّعَاۤءَ اِذَا
وَلَّوْا مُدْبِرٖينَ ﴿٥٢﴾ وَمَاۤ اَنْتَ بِهَادِ الْعُمْيِ عَنْ ضَلَالَتِهِمْ اِنْ
تُسْمِعُ اِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ بِاٰيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ ﴿٥٣﴾ اَللّٰهُ الَّذٖى
خَلَقَكُمْ مِنْ ضَعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ ضَعْفٍ قُوَّةً ثُمَّ
جَعَلَ مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفاً وَشَيْبَةً يَخْلُقُ مَا يَشَاۤءُ وَهُوَ الْعَلٖيمُ
الْقَدٖيرُ ﴿٥٤﴾ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُقْسِمُ الْمُجْرِمُونَ مَا لَبِثُوا
غَيْرَ سَاعَةٍ كَذٰلِكَ كَانُوا يُؤْفَكُونَ ﴿٥٥﴾ وَقَالَ الَّذٖينَ اُو۫تُوا
الْعِلْمَ وَالْاٖيمَانَ لَقَدْ لَبِثْتُمْ فٖى كِتَابِ اللّٰهِ اِلٰى يَوْمِ الْبَعْثِ
فَهٰذَا يَوْمُ الْبَعْثِ وَلٰكِنَّكُمْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٥٦﴾ فَيَوْمَئِذٍ
لَا يَنْفَعُ الَّذٖينَ ظَلَمُوا مَعْذِرَتُهُمْ وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٥٧﴾
وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فٖى هٰذَا الْقُرْاٰنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ وَلَئِنْ
جِئْتَهُمْ بِاٰيَةٍ لَيَقُولَنَّ الَّذٖينَ كَفَرُوا اِنْ اَنْتُمْ اِلَّا مُبْطِلُونَ ﴿٥٨﴾
كَذٰلِكَ يَطْبَعُ اللّٰهُ عَلٰى قُلُوبِ الَّذٖينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٩﴾ فَاصْبِرْ
اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ وَلَا يَسْتَخِفَّنَّكَ الَّذٖينَ لَا يُوقِنُونَ ﴿٦٠﴾

58. Andolsun, bu Kur'an'da insanlara her çeşit örneği verdik! Kendilerine (*istedikleri türden*) bir âyet (*mucize*) getirsen de küfre saplananlar, mutlaka şöyle diyeceklerdir: "Siz, düpedüz batılcı (*hokkabaz*)sınız."

59. Allah, bilme(*k isteme*)yenlerin kalplerini böylece mühürler.

60. O halde sen sabret (*zorluklara göğüs ger*)! Allah'ın vaadi elbette haktır ve kuşku duyanlar, sakın seni(*n azmini*) gevşetmesinler!

Lokman Sûresi[69]

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Elif, Lâm, Mîm.

2. Bunlar, hikmetlerle dopdolu o kitabın (*Kur'an'ın*) âyetleridir!

3. İyi davrananlara bir hidayet ve rahmet kaynağı olarak ((*indirildi*).

4. Onlar ki, namazı dosdoğru kılarlar, zekâtı verirler ve onlar, ahirete kesin inanırlar.

5. İşte onlar, rablerinin hidayetini izleyenlerdir ve işte onlar, kurtuluşa erenlerin ta kendisidirler!

6. Kimi insanlar eğlencelik sözü, Allah yolundan saptırmak ve onu eğlence konusu yapmak için bilgisizce satın alırlar. İşte onlar, elbette horlayıcı bir azaba uğrayacaklar.

7. Kendisine âyetlerimiz okununca, sanki onları işitmemiş, sanki kulaklarında bir ağırlık varmış gibi büyüklük taslayarak yüz çevirir. İmdi ona çok acı bir azabı müjdele (*ihtar et*)!

8. İman edip, salih amel işleyenler ise, elbette onlar, nimetlerle dopdolu cennetlere kavuşacaklar.

9. İçlerinde temelli kalıcılar olarak (*kavuşurlar*). Allah'ın gerçek vaadidir ve O çok izzetlidir, çok hikmetlidir.

10. Gökleri, görebildiğiniz bir direk olmaksızın yarattı; sizi sarsmasın diye yeryüzüne oturaklı dağlar koydu ve orada her çeşit canlıyı yaydı. Biz, gökten su (*buluttan yağmur*) indirip, orada değerli türlerin hepsinden (*bitkiler*) bitirdik.

11. "İşte bunlar" (*de*), "Allah'ın yarattıklarıdır; siz de O'nun dışındakilerin ne yarattıklarını bana gösterin!" Gerçek şu ki zalimler, apaçık bir dalâlet içindedirler.

(69) İsrailoğullarından olan Hz. Lokman'ın hakîm (bilge) mi, peygamber mi olduğu üzerinde ihtilaf edilmişse de tercih edilen kavle göre hakîmdir. Mekke'de inen ve 34 âyetten ibaret olan sûre, 12. âyette Lokman'a verilen hikmeti ve sonraki âyetlerde onun oğluna öğütlerini bahis konusu ettiğinden bu ismi almıştır.

وَلَقَدْ اٰتَيْنَا لُقْمٰنَ الْحِكْمَةَ اَنِ اشْكُرْ لِلّٰهِ وَمَنْ يَشْكُرْ فَاِنَّمَا
يَشْكُرُ لِنَفْسِهٖ وَمَنْ كَفَرَ فَاِنَّ اللّٰهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ ﴿١٢﴾ وَاِذْ قَالَ
لُقْمٰنُ لِابْنِهٖ وَهُوَ يَعِظُهُ يَا بُنَيَّ لَا تُشْرِكْ بِاللّٰهِ اِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ
عَظِيمٌ ﴿١٣﴾ وَوَصَّيْنَا الْاِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حَمَلَتْهُ اُمُّهُ وَهْنًا عَلٰى
وَهْنٍ وَفِصَالُهُ فِي عَامَيْنِ اَنِ اشْكُرْ لِي وَلِوَالِدَيْكَ اِلَيَّ الْمَصِيرُ
﴿١٤﴾ وَاِنْ جَاهَدَاكَ عَلٰى اَنْ تُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهٖ عِلْمٌ فَلَا
تُطِعْهُمَا وَصَاحِبْهُمَا فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفًا وَاتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ اَنَابَ
اِلَيَّ ثُمَّ اِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَاُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾ يَا بُنَيَّ
اِنَّهَا اِنْ تَكُ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ فَتَكُنْ فِي صَخْرَةٍ اَوْ فِي
السَّمٰوَاتِ اَوْ فِي الْاَرْضِ يَأْتِ بِهَا اللّٰهُ اِنَّ اللّٰهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ
﴿١٦﴾ يَا بُنَيَّ اَقِمِ الصَّلٰوةَ وَاْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ وَانْهَ عَنِ الْمُنْكَرِ
وَاصْبِرْ عَلٰى مَا اَصَابَكَ اِنَّ ذٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْاُمُورِ ﴿١٧﴾ وَلَا
تُصَعِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَمْشِ فِي الْاَرْضِ مَرَحًا اِنَّ اللّٰهَ لَا
يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿١٨﴾ وَاقْصِدْ فِي مَشْيِكَ وَاغْضُضْ
مِنْ صَوْتِكَ اِنَّ اَنْكَرَ الْاَصْوَاتِ لَصَوْتُ الْحَمِيرِ ﴿١٩﴾

12. Andolsun, Lokman'a hikmeti, "Allah'a şükret" emriyle verdik! Kim şükrederse, ancak kendisi için şükreder ve kim nankörlük ederse, elbette Allah zengin (*kimsenin şükrüne muhtaç değil*)dir, hakkıyla hamdedilen (*övülen*)dir.

13. Hani Lokman, oğluna öğüt vererirken şöyle demişti: "Oğulcuğum, Allah'a şirk koşma; çünkü şirk, kesinlikle çok büyük bir zulümdür!"

14. Biz insana, ebeveynini (*onlara iyi davranmasını*) tavsiye ettik. Annesi, bitkinlikten bitkinliğe uğrayarak onu (*karnında*) taşımış; sütten kesilişi de iki yıl içinde olmuştur: "Bana ve ebeveynine" (*buyurduk*), "Şükret! Dönüş mutlaka banadır.

15. Eğer hakkında hiçbir bilgin olmayan bir şeyi bana ortak koşman için seninle cebelleşirlerse, onlara itaat etme! Dünyada onlarla iyi geçin ve bana yönelenlerin yoluna uy! Sonra dönüşünüz mutlaka banadır, dolayısıyla yaptığınız her şeyi size bildireceğim."

16. "Oğulcuğum!" (*dedi Lokman*), "Gerçekten o (*yaptığın iyilik veya kötülük*), bir hardal tanesi ağırlığında olup, kaya içinde veya göklerde veya toprağın bağrında bile olsa, Allah onu (*önüne*) getirir. Kuşkusuz Allah çok lütufkârdır, (*her şeyden*) hakkıyla haberdardır.

17. Oğulcuğum, namazı dosdoğru kıl, iyiliği telkin et, kötülükten sakındır ve başına gelene sabret! Nitekim bunlar, azimlilik gerektiren işlerdendir.

18. İnsanlara yanağı (*dudağı*)nı bükme ve yeryüzünde kurum satanarak yürüme; çünkü Allah kendini beğenen, övünüp duran kişiyi sevmez.

19. Yürüyüşünde ölçülü ol ve sesini alçalt; çünkü seslerin en çirkini elbette eşeklerin sesidir!"

أَلَمْ تَرَوْا اَنَّ اللّٰهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ
وَاَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعَمَهُ ظَاهِرَةً وَبَاطِنَةً وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ
فِى اللّٰهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُنِيرٍ ﴿٢٠﴾ وَاِذَا قِيلَ
لَهُمُ اتَّبِعُوا مَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ اٰبَٓاءَنَا
اَوَلَوْ كَانَ الشَّيْطَانُ يَدْعُوهُمْ اِلٰى عَذَابِ السَّعِيرِ ﴿٢١﴾ وَمَنْ
يُسْلِمْ وَجْهَهُٓ اِلَى اللّٰهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ
الْوُثْقٰى وَاِلَى اللّٰهِ عَاقِبَةُ الْاُمُورِ ﴿٢٢﴾ وَمَنْ كَفَرَ فَلَا يَحْزُنْكَ
كُفْرُهُ اِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ فَنُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا اِنَّ اللّٰهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ
الصُّدُورِ ﴿٢٣﴾ نُمَتِّعُهُمْ قَلِيلًا ثُمَّ نَضْطَرُّهُمْ اِلٰى عَذَابٍ غَلِيظٍ
﴿٢٤﴾ وَلَئِنْ سَاَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللّٰهُ
قُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٥﴾ لِلّٰهِ مَا فِى السَّمٰوَاتِ
وَالْاَرْضِ اِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْغَنِىُّ الْحَمِيدُ ﴿٢٦﴾ وَلَوْ اَنَّ مَا فِى
الْاَرْضِ مِنْ شَجَرَةٍ اَقْلَامٌ وَالْبَحْرُ يَمُدُّهُ مِنْ بَعْدِهِ سَبْعَةُ اَبْحُرٍ
مَا نَفِدَتْ كَلِمَاتُ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٧﴾ مَا خَلْقُكُمْ
وَلَا بَعْثُكُمْ اِلَّا كَنَفْسٍ وَاحِدَةٍ اِنَّ اللّٰهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿٢٨﴾

20. Allah'ın, göklerde ve yerdekilerin hepsini size boyun eğdirdiğini; zahir (*açık*) ve batın (*örtülü*) nimetlerini de size bolca ihsan ettiğini bilmez misiniz? Oysa kimi insan; bir bilgi, bir hidayet ve aydınlatıcı bir kitap olmaksızın Allah hakkında mücadele eder (*tartışır*).

21. Onlara, "Allah'ın indirdiğine uyun!" denilince, "Gerçek şu ki biz, ancak atalarımızı üzerinde bulduğumuz (*yol*)a uyarız!" derler. Şeytan onları, alevler saçan ateş (*cehennem*)in azabına çağırıyor olsa da mı (*atalarının yoluna uyacaklar*)?

22. İyi davranan olarak kim, yüzü (*özü*)nü Allah'a teslim ederse, elbette en sağlam kulpa yapışmış olur. Bütün işlerin sonu ebette Allah'a dayanır.

23. Kim de kâfirlik ederse, onun kâfirliği seni üzmesin. Dönüşleri mutlaka bizedir; nitekim yaptıkları her şeyi kendilerine bildireceğiz. Kuşkusuz Allah, sinelerden geçeni de hakkıyla bilendir.

24. Biz, onları (*dünya nimetlerinden*) biraz faydalandırır, sonra çok ağır bir azaba sürükleriz.

25. Onlara, "Gökleri ve yeri kim yarattı?" diye sorsan, mutlaka, "Allah (*yarattı*)!" diyeceklerdir. De ki: "Allah'a hamdolsun!" Gerçek şu ki, onların birçoğu (*hamdetmeyi*) bilmezler.

26. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi ancak Allah'ındır. Kesinlikle Allah çok zengindir, hakkıyla hamdedilen (*övülen*)dir.

27. Yeryüzünde ağaç namına ne varsa hepsi kalem olsa ve şu deniz, ardından onu destekleyen yedi deniz de (*mürekkep*) olsa, Allah'ın sözcükleri (*yazılmakla*) bitmez. Kuşkusuz Allah çok izzetlidir, çok hikmetlidir[70].

28. Sizin yaratılmanız ve yeniden diriltilmeniz, sadece tek bir canlı(*nın yaratılma ve yeniden diriltilmesi*) gibidir. Kesinlikle Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla görendir.

(70) Bkz. El-Kehf sûresi, 109. âyetin 54 no'lu dipnotu.

اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ يُولِجُ الَّيْلَ فِى النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِى الَّيْلِ وَسَخَّرَ
الشَّمْسَ وَالْقَمَرَۘ كُلٌّ يَجْرٖٓى اِلٰٓى اَجَلٍ مُسَمًّى وَاَنَّ اللّٰهَ بِمَا
تَعْمَلُونَ خَبٖيرٌ ﴿٢٩﴾ ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ هُوَ الْحَقُّ وَاَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ
دُونِهِ الْبَاطِلُۙ وَاَنَّ اللّٰهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبٖيرُ ﴿٣٠﴾ اَلَمْ تَرَ اَنَّ الْفُلْكَ
تَجْرٖى فِى الْبَحْرِ بِنِعْمَتِ اللّٰهِ لِيُرِيَكُمْ مِنْ اٰيَاتِهٖۜ اِنَّ فٖى ذٰلِكَ
لَاٰيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٣١﴾ وَاِذَا غَشِيَهُمْ مَوْجٌ كَالظُّلَلِ دَعَوُا
اللّٰهَ مُخْلِصٖينَ لَهُ الدّٖينَۚ فَلَمَّا نَجّٰيهُمْ اِلَى الْبَرِّ فَمِنْهُمْ مُقْتَصِدٌۜ
وَمَا يَجْحَدُ بِاٰيَاتِنَٓا اِلَّا كُلُّ خَتَّارٍ كَفُورٍ ﴿٣٢﴾ يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا
رَبَّكُمْ وَاخْشَوْا يَوْمًا لَا يَجْزٖى وَالِدٌ عَنْ وَلَدِهٖۘ وَلَا مَوْلُودٌ هُوَ جَازٍ
عَنْ وَالِدِهٖ شَيْـًٔاۜ اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَاۙ وَلَا
يَغُرَّنَّكُمْ بِاللّٰهِ الْغَرُورُ ﴿٣٣﴾ اِنَّ اللّٰهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِۚ وَيُنَزِّلُ
الْغَيْثَۚ وَيَعْلَمُ مَا فِى الْاَرْحَامِۜ وَمَا تَدْرٖى نَفْسٌ مَاذَا تَكْسِبُ
غَدًاۜ وَمَا تَدْرٖى نَفْسٌ بِاَىِّ اَرْضٍ تَمُوتُۜ اِنَّ اللّٰهَ عَلٖيمٌ خَبٖيرٌ ﴿٣٤﴾

سُورَةُ السَّجْدَةِ مَكِّيَّةٌ

29. Allah'ın, geceyi gündüze girdirdiği ve gündüzü geceye girdirdiğini (*birinin süresini uzatırken diğerinkini kısalttığını*) bilmez misin? Güneşi ve ayı emre amade kıldı; herbiri, belirlenen bir vadeye değin (*mecrasında*) akıp gitmektedir. Allah, yaptığınız her şeyden elbette hakkıyla haberdardır.

30. Bütün bunlar, Allah'ın hak ve O'nun dışında dua (*kulluk*) ettikleri her şeyin batıl olduğundan ötürüdür. Kesinlikle Allah çok yücedir, çok uludur.

31. Size âyet(*kudretinin işaret)*lerini göstersin diye gemilerin, Allah'ın nimeti *(lütfu/ihsanı)* sayesinde denizde seyrettiklerini bilmez misin? Çok sabreden, çok şükreden herkes için elbet bunda nice âyet (*ibret*)ler vardır.

32. Onları dağlar gibi dalgalar kuşatınca Allah'a, dini O'na halis (*özgü*) kılarak yalvarıp yakarırlar. Böyle iken onları kurtarıp karaya çıkarınca, kimi dengelidir (*kimi de zırkâfir*). Bizim âyetlerimizi ancak herbir gaddar, azılı kâfir inkâr eder.

33. Ey insanlar, rabbinize karşı takvalı olun (*azabından sakının*) ve öyle bir günden korkun ki, hiçbir baba evladına fayda vermez, hiçbir evladın da babasına bir faydası olmaz! Allah'ın vaadi elbette haktır; dolayısıyla sakın dünya hayatı sizi aldatmasın ve o pek aldatıcı (*şeytan*), sakın Allah hakkında sizi (*affına güvendirerek*) yanıltmasın!

34. Saat (*kıyamet*)in bilgisi ancak Allah'ın katındadır. Yağmuru yağdırır ve rahimlerde olanı bilir. Hiç kimse, yarın ne kazanacağını bilmez ve hiç kimse, hangi yerde öleceğini bilmez. Kesinlikle Allah hakkıyla bilendir, (*her şeyden*) hakkıyla haberdardır.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ
الٓمٓ ﴿١﴾ تَنْز۪يلُ الْكِتَابِ لَا رَيْبَ ف۪يهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَم۪ينَۜ
﴿٢﴾ اَمْ يَقُولُونَ افْتَرٰيهُۚ بَلْ هُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ لِتُنْذِرَ قَوْماً
مَٓا اَتٰيهُمْ مِنْ نَذ۪يرٍ مِنْ قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿٣﴾ اَللّٰهُ الَّذ۪ي
خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا ف۪ي سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ
اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِۜ مَا لَكُمْ مِنْ دُونِه۪ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا شَف۪يعٍۜ
اَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ﴿٤﴾ يُدَبِّرُ الْاَمْرَ مِنَ السَّمَٓاءِ اِلَى الْاَرْضِ ثُمَّ
يَعْرُجُ اِلَيْهِ ف۪ي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُٓ اَلْفَ سَنَةٍ مِمَّا تَعُدُّونَ ﴿٥﴾
ذٰلِكَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَز۪يزُ الرَّح۪يمُۙ ﴿٦﴾ اَلَّذ۪ٓي
اَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلَقَهُ وَبَدَاَ خَلْقَ الْاِنْسَانِ مِنْ ط۪ينٍۚ ﴿٧﴾
ثُمَّ جَعَلَ نَسْلَهُ مِنْ سُلَالَةٍ مِنْ مَٓاءٍ مَه۪ينٍۚ ﴿٨﴾ ثُمَّ سَوّٰيهُ وَنَفَخَ
ف۪يهِ مِنْ رُوحِه۪ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْاَبْصَارَ وَالْاَفْـِٔدَةَۜ قَل۪يلاً
مَا تَشْكُرُونَ ﴿٩﴾ وَقَالُٓوا ءَاِذَا ضَلَلْنَا فِي الْاَرْضِ ءَاِنَّا لَف۪ي
خَلْقٍ جَد۪يدٍۜ بَلْ هُمْ بِلِقَٓاءِ رَبِّهِمْ كَافِرُونَ ﴿١٠﴾ قُلْ يَتَوَفّٰيكُمْ
مَلَكُ الْمَوْتِ الَّذ۪ي وُكِّلَ بِكُمْ ثُمَّ اِلٰى رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ﴿١١﴾

ES-SECDE SÛRESİ[71]

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Elif, Lâm, Mîm

2. O kitabın (*Kur'an'ın*) indirilişi -ki onda hiç bir kuşku yoktur- alemlerin rabbi tarafındandır.

3. Yoksa, "Onu kendisi uydurdu" mu diyorlar? Gerçek şu ki o, senden önce kendilerine hiçbir uyarıcı gelmeyen bir toplumu uyarasın; ta ki hidayet bulsunlar diye rabbinden gelen haktır.

4. Allah gökleri, yeri ve aralarında var olan her şeyi altı gün (*evre*)de yarattı, sonra arşına kuruldu.

5. O'nun dışında sizin hiçbir veli ve hiçbir şefaatçiniz yoktur. O halde düşünüp taşınmaz mısınız?

5. Gökten yere her işi tedbir (*tedvir*) eder; sonra (*bütün işler*), sizin hesabınızca miktarı bin yıl olan bir günde O'na yükselir.

6. O, gayb ve şehadeti (*görünmeyeni ve görüneni*) bilendir, çok izzetlidir, çok merhametlidir!

7. Yarattığı her şeyi en güzel şekilde yaratan, insanın yaratılışını da bir (*tür*) çamurdan başlatandır.

8. Sonra onun (*Adem'in*) neslini, pespaye bir sıvı (*sperma*)nın özünden yarattı.

9. Sonra onu tesviye etti (*ana rahminde biçimlendirdi*), ona ruhundan üfledi ve sizi kulak, göz ve kalp (*akıl*) sahibi yaptı. Ne kadar az şükrediyorsunuz!

10. Dediler ki: "Biz mi toprakta (*çürüyüp*) kaybolunca, gerçekten biz mi yeniden yaratılacağız?" Gerçek şu ki onlar, rableriyle buluşmayı inkâr edenlerdir.

11. De ki: "Size vekil (*memur*) edilen ölüm meleği canlarınızı alacak; sonra elbette rabbinize döndürüleceksiniz."

---

(71) Mekke'de inen ve 30 âyetten ibaret olan sûre, 15. âyetinde, Allah'ın âyetleri anılınca secdeye kapananları bahis konusu ettiğinden "secde" adını almıştır. Sözlük manası eğilmek demek olan secde, İslam hukukunda alnı, el ayalarını, dizleri ve ayak parmaklarını namazda yere dayamak suretiyle alınan durumdur.

وَلَوْ تَرٰٓى اِذِ الْمُجْرِمُونَ نَاكِسُوا رُؤُسِهِمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ رَبَّنَٓا
اَبْصَرْنَا وَسَمِعْنَا فَارْجِعْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا اِنَّا مُوقِنُونَ ﴿١٢﴾
وَلَوْ شِئْنَا لَاٰتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدٰيهَا وَلٰكِنْ حَقَّ الْقَوْلُ مِنّ۪ي
لَاَمْلَئَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ اَجْمَع۪ينَ ﴿١٣﴾ فَذُوقُوا
بِمَا نَس۪يتُمْ لِقَٓاءَ يَوْمِكُمْ هٰذَاۚ اِنَّا نَس۪ينَاكُمْ وَذُوقُوا عَذَابَ
الْخُلْدِ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾ اِنَّمَا يُؤْمِنُ بِاٰيَاتِنَا الَّذ۪ينَ
اِذَا ذُكِّرُوا بِهَا خَرُّوا سُجَّدًا وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا
يَسْتَكْبِرُونَ ﴿١٥﴾ تَتَجَافٰى جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ
رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًاۘ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿١٦﴾ فَلَا
تَعْلَمُ نَفْسٌ مَٓا اُخْفِيَ لَهُمْ مِنْ قُرَّةِ اَعْيُنٍۚ جَزَٓاءً بِمَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿١٧﴾ اَفَمَنْ كَانَ مُؤْمِنًا كَمَنْ كَانَ فَاسِقًاۜ لَا يَسْتَوُ۫نَ
﴿١٨﴾ اَمَّا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ جَنَّاتُ
الْمَأْوٰى نُزُلًا بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾ وَاَمَّا الَّذ۪ينَ فَسَقُوا
فَمَأْوٰيهُمُ النَّارُۜ كُلَّمَٓا اَرَادُٓوا اَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَٓا اُع۪يدُوا ف۪يهَا
وَق۪يلَ لَهُمْ ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّذ۪ي كُنْتُمْ بِه۪ تُكَذِّبُونَ ﴿٢٠﴾

12. Bir de suçluları, rableri katında başlarını eğmişken görmelisin: "Rabbimiz!" (*derler*), "Gördük ve dinledik. İmdi bizi geri çevir de salih amel (*iyi iş*) yapalım. Artık biz kesin inançlıyız."

13. Dileseydik, elbette herkese hidayetini verirdik ve fakat hükmüm sabit olmuştur ki, kesinlikle cehennemi, (*kâfirliği seçen*) cin ve insanların hepsinden dolduracağım.

14. Nitekim (*onlara buyuracağım ki*): "Bugünkü buluşmanızı unutmanızın cezasını tadın! Biz de sizi unuttuk ve o ebedî azabı, yaptıklarınıza karşılık tadın!"

15. Âyetlerimize ancak onlar inanırlar ki, kendilerine anıldığı (*okunduğu*)nda secdeye kapanırlar, rablerini hamd ile tesbih (*tenzih*) ederler ve büyüklük taslamazlar.

16. Onların (*rahat*) yataklarından yanları sıyrılır (*geceleyin kalkarlar*), korkulu ve umutlu olarak rablerine dua (*ibadet*) ederler ve kendilerine bahşettiğimizden (*hayra*) harcarlar.

17. Yaptıkları (*iyi*) işlere karşılık olarak onlar için saklı tutulan muştuları hiç kimse bilemez.

18. İmdi mü'min olan kişi, fâsık (*sapkın*) olan gibi midir? Eşit değildirler.

19. İman edip, iyi işler yapanlara gelince, yaptıkları (*iyi*) işlerden ötürü ağırlananlar olarak onların yeri elbette me'vâ (*barınak*) cennetleridir.

20. Fâsık (*sapkın*)lık edenler ise, onların barınağı ateş (*cehennem*)dir. Oradan her çıkmak istediklerinde, oraya iade edilirler ve onlara, "Yalanladığınız ateşin azabını tadın!" denilir.

وَلَنُذِيقَنَّهُمْ مِنَ الْعَذَابِ الْاَدْنٰى دُونَ الْعَذَابِ الْاَكْبَرِ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿٢١﴾ وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِاٰيَاتِ رَبِّهٖ ثُمَّ اَعْرَضَ عَنْهَاۜ
اِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ مُنْتَقِمُونَ ﴿٢٢﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ
فَلَا تَكُنْ فٖي مِرْيَةٍ مِنْ لِقَائِهٖ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِبَنٖٓي اِسْرَٓائٖيلَۚ
﴿٢٣﴾ وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ اَئِمَّةً يَهْدُونَ بِاَمْرِنَا لَمَّا صَبَرُواۜ وَكَانُوا
بِاٰيَاتِنَا يُوقِنُونَ ﴿٢٤﴾ اِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ
فٖيمَا كَانُوا فٖيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٢٥﴾ اَوَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ اَهْلَكْنَا مِنْ
قَبْلِهِمْ مِنَ الْقُرُونِ يَمْشُونَ فٖي مَسَاكِنِهِمْۜ اِنَّ فٖي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍۜ
اَفَلَا يَسْمَعُونَ ﴿٢٦﴾ اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّا نَسُوقُ الْمَاءَ اِلَى الْاَرْضِ
الْجُرُزِ فَنُخْرِجُ بِهٖ زَرْعًا تَأْكُلُ مِنْهُ اَنْعَامُهُمْ وَاَنْفُسُهُمْۜ اَفَلَا
يُبْصِرُونَ ﴿٢٧﴾ وَيَقُولُونَ مَتٰى هٰذَا الْفَتْحُ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقٖينَ
﴿٢٨﴾ قُلْ يَوْمَ الْفَتْحِ لَا يَنْفَعُ الَّذٖينَ كَفَرُٓوا اٖيمَانُهُمْ وَلَا هُمْ
يُنْظَرُونَ ﴿٢٩﴾ فَاَعْرِضْ عَنْهُمْ وَانْتَظِرْ اِنَّهُمْ مُنْتَظِرُونَ ﴿٣٠﴾

سورة الأحزاب مدنية
وهي ثلاث وسبعون آية

21. Mutlaka onlara, büyük azaptan önce (*dünyadaki*) yakın azabı tattıracağız, ta ki dönsünler.

22. Rabbinin âyetleri kendisine zikredilen, sonra onlardan yüz çevirenden kim daha zalimdir? Kesinlikle biz, suçlulardan intikam alacağız.

23. Andolsun, kitabı (*Tevrat'ı*) Musa'ya verdik -sen de onun (*benzeri Kur'an'*)la buluştuğundan asla şüphe etme- ve onu İsrailoğullarına bir hidayet rehberi kıldık!

24. Sabrettikleri ve âyetlerimize kesin inandıklarında onlardan, emrimiz uyarınca hidayet eden imamlar (*önderler/nakipler*) çıkardık.

25. Elbette rabbin, ihtilafa düştükleri hususlarda kıyamet günü aralarında hüküm verecektir.

26. Kendilerinden önce (*isyanları yüzünden*) helâk ettiğimiz, halen onların (*harabe*) yurtlarında dolaştıkları nice kuşaklar, bu (*şirk koşa*)nları yola getirmedi mi? Elbette bunda nice âyet (*ibret*)ler vardır; böyle iken hâlâ işitmiyor (*ibret almıyor*)lar mı?

27. Suyu kupkuru toprağa sevkettiğimizi, hayvanlarının ve kendilerinin beslendiği ekini onunla (*topraktan*) çıkardığımızı bilmediler mi? Böyle iken hâlâ (*gerçeği*) görmüyorlar mı?

28. Bir de diyorlar ki: "Şu fetih (*beklediğiniz zafer/kesin hüküm günü*) ne zaman? Eğer doğru iseniz (*bir tarih belirtin*)."

29. De ki: "Fetih gününde iman etmeleri küfre saplananlara fayda vermez ve kendilerine mühlet de verilmez (*hemen azaba sürülürler*)."

30. İmdi onlardan yüz çevir (*sataşmalarına aldırma*) ve bekle; nitekim onlar da bekliyorlar.

EL-AHZÂB SÛRESİ[72]

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ
يَٓا اَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللّٰهَ وَلَا تُطِعِ الْكَافِر۪ينَ وَالْمُنَافِق۪ينَۜ اِنَّ
اللّٰهَ كَانَ عَل۪يمًا حَك۪يمًاۙ ﴿١﴾ وَاتَّبِعْ مَا يُوحٰٓى اِلَيْكَ مِنْ
رَبِّكَۜ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَب۪يرًاۙ ﴿٢﴾ وَتَوَكَّلْ عَلَى
اللّٰهِۜ وَكَفٰى بِاللّٰهِ وَك۪يلًا ﴿٣﴾ مَا جَعَلَ اللّٰهُ لِرَجُلٍ مِنْ قَلْبَيْنِ
ف۪ي جَوْفِه۪ۚ وَمَا جَعَلَ اَزْوَاجَكُمُ الّٰٓـ۪ٔي تُظَاهِرُونَ مِنْهُنَّ
اُمَّهَاتِكُمْۚ وَمَا جَعَلَ اَدْعِيَٓاءَكُمْ اَبْنَٓاءَكُمْۜ ذٰلِكُمْ قَوْلُكُمْ
بِاَفْوَاهِكُمْۜ وَاللّٰهُ يَقُولُ الْحَقَّ وَهُوَ يَهْدِي السَّب۪يلَ ﴿٤﴾
اُدْعُوهُمْ لِاٰبَٓائِهِمْ هُوَ اَقْسَطُ عِنْدَ اللّٰهِۚ فَاِنْ لَمْ تَعْلَمُٓوا اٰبَٓاءَهُمْ
فَاِخْوَانُكُمْ فِي الدّ۪ينِ وَمَوَال۪يكُمْۜ وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ
ف۪يمَٓا اَخْطَاْتُمْ بِه۪ۙ وَلٰكِنْ مَا تَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْۜ وَكَانَ اللّٰهُ
غَفُورًا رَح۪يمًا ﴿٥﴾ اَلنَّبِيُّ اَوْلٰى بِالْمُؤْمِن۪ينَ مِنْ اَنْفُسِهِمْ
وَاَزْوَاجُهُٓ اُمَّهَاتُهُمْۜ وَاُو۬لُوا الْاَرْحَامِ بَعْضُهُمْ اَوْلٰى بِبَعْضٍ
ف۪ي كِتَابِ اللّٰهِ مِنَ الْمُؤْمِن۪ينَ وَالْمُهَاجِر۪ينَ اِلَّٓا اَنْ تَفْعَلُٓوا
اِلٰٓى اَوْلِيَٓائِكُمْ مَعْرُوفًاۜ كَانَ ذٰلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا ﴿٦﴾

1. Ey peygamber, Allah'a karşı takvalı ol ve kâfirlere de münafıklara da boyun eğme! Kesinlikle Allah hakkıyla bilendir, çok hikmetlidir.

2. Rabbinden sana vahyedilene uy! Kuşkusuz Allah, yaptığınız her şeyden hakkıyla haberdardır.

3. Allah'a tevekkül et (*bel bağla*)! Allah, vekil olarak yeter.

4. Bir adamın bağrında iki kalp yaratmayan Allah, zıhâr yaptığı (*ana sırtı gibi kendinize mahrem kıldığı*)nız karılarınızı analarınız yapmadı, evlatlıklarınızı da (*öz*) oğullarınız yapmadı. Bunlar, ağızlarınıza aldığınız (*mesnetsiz*) sözlerinizdir. Allah, hakkı söyler ve O, doğru yolu gösterir.

5. Onları babalarıyla ilişkilendirin; Allah katında daha adaletli olan budur! İmdi eğer babalarını bilmiyorsanız, onlar sizin din kardeşleriniz ve mevâli (*kuzenleri*)nizdir. Yanılarak yaptığınız (*hatalar*)da size hiçbir vebal yoktur ve fakat kasıtlı olarak yaptığınızda (*vebal vardır*). Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

6. Peygamber, mü'minlere kendilerinden daha evladır; eşleri de onların anneleridir. Akrabalık bağı bulunanlar, Allah'ın kitabında (*miras bakımından*) birbirlerine sair mü'min ve muhacirlerden evladırlar. Ancak velilerinize (*kayırdığınız kişilere*) bir iyilik (*mirasın üçte birinden vasiyet*) yapmanız (*geçerlidir*). Bütün bunlar kitapta kayıtlıdır.

(72) Dilimizde grup, cemaat ve parti anlamındaki "hizib" kelimesinin çoğulu olup, 20. âyette geçen "ahzâb"dan adını alan sûre, Medine'de inmiştir ve 73 âyettir. Müslümanlara karşı savaşmak üzere birleşen ve Medine üzerine yürüyen Arap kabileler burada kasdedilmiştir. Bu savaşın bir diğer adı da "Hendek"tir.

وَاِذْ اَخَذْنَا مِنَ النَّبِيّٖنَ مٖيثَاقَهُمْ وَمِنْكَ وَمِنْ نُوحٍ وَاِبْرٰهٖيمَ
وَمُوسٰى وَعٖيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَاَخَذْنَا مِنْهُمْ مٖيثَاقًا غَلٖيظًاۙ ﴿٧﴾
لِيَسْـَٔلَ الصَّادِقٖينَ عَنْ صِدْقِهِمْۚ وَاَعَدَّ لِلْكَافِرٖينَ عَذَابًا اَلٖيمًا
﴿٨﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ اِذْ جَٓاءَتْكُمْ
جُنُودٌ فَاَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رٖيحًا وَجُنُودًا لَمْ تَرَوْهَاۜ وَكَانَ اللّٰهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ بَصٖيرًاۚ ﴿٩﴾ اِذْ جَٓاؤُ۫كُمْ مِنْ فَوْقِكُمْ وَمِنْ اَسْفَلَ مِنْكُمْ
وَاِذْ زَاغَتِ الْاَبْصَارُ وَبَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ وَتَظُنُّونَ بِاللّٰهِ
الظُّنُونَا ﴿١٠﴾ هُنَالِكَ ابْتُلِيَ الْمُؤْمِنُونَ وَزُلْزِلُوا زِلْزَالًا شَدٖيدًا
﴿١١﴾ وَاِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذٖينَ فٖي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ مَا
وَعَدَنَا اللّٰهُ وَرَسُولُهُٓ اِلَّا غُرُورًا ﴿١٢﴾ وَاِذْ قَالَتْ طَٓائِفَةٌ مِنْهُمْ
يَٓا اَهْلَ يَثْرِبَ لَا مُقَامَ لَكُمْ فَارْجِعُواۚ وَيَسْتَاْذِنُ فَرٖيقٌ مِنْهُمُ
النَّبِيَّ يَقُولُونَ اِنَّ بُيُوتَنَا عَوْرَةٌۜ وَمَا هِيَ بِعَوْرَةٍۚ اِنْ يُرٖيدُونَ اِلَّا
فِرَارًا ﴿١٣﴾ وَلَوْ دُخِلَتْ عَلَيْهِمْ مِنْ اَقْطَارِهَا ثُمَّ سُئِلُوا الْفِتْنَةَ
لَاٰتَوْهَا وَمَا تَلَبَّثُوا بِهَٓا اِلَّا يَسٖيرًا ﴿١٤﴾ وَلَقَدْ كَانُوا عَاهَدُوا
اللّٰهَ مِنْ قَبْلُ لَا يُوَلُّونَ الْاَدْبَارَۜ وَكَانَ عَهْدُ اللّٰهِ مَسْؤُ۫لًا ﴿١٥﴾

7. Bir zamanlar peygamberlerden kesin söz almıştık. Senden, Nuh'tan, İbrahim'den, Musa'dan ve Meryem oğlu İsa'dan, onların hepsinden kesin söz aldık.

8. Dolayısıyla doğruları, doğrulukları hakkında sorgulayacaktır ve kâfirlere çok acı bir azap hazırlamıştır.

9. Ey iman edenler, Allah'ın üzerinizdeki nimetini hatırlayın! Hani birtakım ordular üstünüze gelmişler; dolayısıyla onlara karşı bir rüzgâr ve görmediğiniz ordular göndermiştik. Allah, yaptığınız her şeyi hakkıyla görendir.

10. Hani yukarınızdan ve aşağınızdan üstünüze gelmişler; dolayısıyla gözler (*düşmana*) dikilmiş ve yürekler hançerelere dayanmıştı. Allah hakkında türlü zanlarda bulunuyordunuz.

11. İşte orada mü'minler denendi ve çok ağır bir şekilde sarsıldılar!

12. Münafıklar ve kalplerinde hastalık (*iman zafiyeti*) olanlar da, "Allah ve elçisi, düpedüz bize kuru vaatte bulundu!" diyorlardı.

13. İçlerinden bir grup da, "Ey Yesrib (*Medine*)liler, sizin (*bu savaşta*) yeriniz yoktur, haydi geri dönün!" dediler. Diğer bir grup da, "Evlerimiz açık hedeftir" diyerek, Peygamberden izin istediler. Oysa evleri açık hedef değildir ve sadece (*savaştan*) kaçmak istiyorlardı.

14. Eğer şehrin dolaylarından yanlarına girilse, sonra kendilerinden fitne (*küfre dönüş*) isteseydi, bunu mutlaka yaparlar ve ancak orada çok az kalır (*hemen helâk olur*)lardı.

15. Andolsun, gerisingeri (*küfre*) dönmeyeceklerine dair daha önce Allah'a söz vermişlerdi! Allah'a verilen söz(*ün hesabı*) mutlaka sorulacaktır.

قُلْ لَنْ يَنْفَعَكُمُ الْفِرَارُ اِنْ فَرَرْتُمْ مِنَ الْمَوْتِ اَوِ الْقَتْلِ وَاِذًا
لَا تُمَتَّعُونَ اِلَّا قَلٖيلًا ﴿١٦﴾ قُلْ مَنْ ذَا الَّذٖي يَعْصِمُكُمْ مِنَ اللّٰهِ
اِنْ اَرَادَ بِكُمْ سُٓوءًا اَوْ اَرَادَ بِكُمْ رَحْمَةًۜ وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ
دُونِ اللّٰهِ وَلِيًّا وَلَا نَصٖيرًا ﴿١٧﴾ قَدْ يَعْلَمُ اللّٰهُ الْمُعَوِّقٖينَ مِنْكُمْ
وَالْقَٓائِلٖينَ لِاِخْوَانِهِمْ هَلُمَّ اِلَيْنَاۚ وَلَا يَأْتُونَ الْبَأْسَ اِلَّا قَلٖيلًاۙ
﴿١٨﴾ اَشِحَّةً عَلَيْكُمْۚ فَاِذَا جَٓاءَ الْخَوْفُ رَاَيْتَهُمْ يَنْظُرُونَ اِلَيْكَ
تَدُورُ اَعْيُنُهُمْ كَالَّذٖي يُغْشٰى عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِۚ فَاِذَا ذَهَبَ
الْخَوْفُ سَلَقُوكُمْ بِاَلْسِنَةٍ حِدَادٍ اَشِحَّةً عَلَى الْخَيْرِۜ اُولٰٓئِكَ لَمْ
يُؤْمِنُوا فَاَحْبَطَ اللّٰهُ اَعْمَالَهُمْۜ وَكَانَ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسٖيرًا ﴿١٩﴾
يَحْسَبُونَ الْاَحْزَابَ لَمْ يَذْهَبُواۚ وَاِنْ يَأْتِ الْاَحْزَابُ يَوَدُّوا لَوْ
اَنَّهُمْ بَادُونَ فِي الْاَعْرَابِ يَسْـَٔلُونَ عَنْ اَنْبَٓائِكُمْۜ وَلَوْ كَانُوا فٖيكُمْ
مَا قَاتَلُٓوا اِلَّا قَلٖيلًاۚ ﴿٢٠﴾ لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فٖي رَسُولِ اللّٰهِ اُسْوَةٌ
حَسَنَةٌ لِمَنْ كَانَ يَرْجُوا اللّٰهَ وَالْيَوْمَ الْاٰخِرَ وَذَكَرَ اللّٰهَ كَثٖيرًاۜ ﴿٢١﴾
وَلَمَّا رَاَ الْمُؤْمِنُونَ الْاَحْزَابَۙ قَالُوا هٰذَا مَا وَعَدَنَا اللّٰهُ وَرَسُولُهُ
وَصَدَقَ اللّٰهُ وَرَسُولُهُۘ وَمَا زَادَهُمْ اِلَّٓا اٖيمَانًا وَتَسْلٖيمًاۜ ﴿٢٢﴾

16. De ki: "Eğer ölmekten veya öldürülmekten kaçıyorsanız, bu kaçış size asla fayda vermez ve o takdirde ancak (*eceliniz gelmemişse*) biraz yaşatılırsınız."

17. De ki: "Eğer Allah size bir musibet dilerse, sizi O'ndan kim koruyabilir veya size bir rahmet dilerse (*kim engel olabilir*)?" Allah'ın dışında kendilerine hiçbir veli ve yardımcı bulamazlar.

18. Allah, (*cihadı*) savsaklayan ve ihvan (*hempa*)larına, "Bize gelin!" diyenlerinizi elbette biliyor. Zaten onlar, zor işe (*savaşa*) ancak çok az gelirler.

19. Size karşı pek hasis olarak (*gelirler*). Üstelik korku gelip çatınca, ölüm baygınlığı geçiren kişi gibi gözleri dönerek sana baktıklarını görürsün! Korku geçince de mal (*ganimet*) düşkünleri olarak sivri dilleriyle sizi haşlarlar. Onlar iman etmemişler; dolayısıyla Allah amellerini geçersiz kılmıştır. Allah'a göre bu pek kolaydır!

20. Hizip (*birleşik kuvvet*)lerin çekilip gitmediklerini sanıyorlar; eğer o hizipler (*geri*) gelseler, çölde bedevî Araplar arasında olmalarını ve haberlerinizi (*oradan*) soruşturmalarını isterler, içinizde olsalar da ancak biraz savaşır (*zora gelince kaçar*)lar.

21. Andolsun, sizin için, Allah'a ve son gün (*ahiret*)e umut bağlayan ve Allah'ı çokça zikreden herkes için Allah'ın elçisinde elbette parlak bir örnek vardır!

22. Mü'minler, hizipleri gördüklerinde, "Bu, Allah ve elçisinin bize vaat ettiği durumdur; Allah ve elçisi doğru buyurmuştur!" dediler ve bu, ancak iman ve teslimiyetlerini artırdı.

مِنَ الْمُؤْمِن۪ينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللّٰهَ عَلَيْهِۚ فَمِنْهُمْ
مَنْ قَضٰى نَحْبَهُ وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْتَظِرُۘ وَمَا بَدَّلُوا تَبْد۪يلًاۙ ﴿٢٣﴾
لِيَجْزِيَ اللّٰهُ الصَّادِق۪ينَ بِصِدْقِهِمْ وَيُعَذِّبَ الْمُنَافِق۪ينَ اِنْ
شَٓاءَ اَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْۜ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ غَفُورًا رَح۪يمًاۚ ﴿٢٤﴾ وَرَدَّ اللّٰهُ
الَّذ۪ينَ كَفَرُوا بِغَيْظِهِمْ لَمْ يَنَالُوا خَيْرًاۜ وَكَفَى اللّٰهُ الْمُؤْمِن۪ينَ
الْقِتَالَۜ وَكَانَ اللّٰهُ قَوِيًّا عَز۪يزًاۚ ﴿٢٥﴾ وَاَنْزَلَ الَّذ۪ينَ ظَاهَرُوهُمْ
مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ صَيَاص۪يهِمْ وَقَذَفَ ف۪ي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ
فَر۪يقًا تَقْتُلُونَ وَتَأْسِرُونَ فَر۪يقًاۚ ﴿٢٦﴾ وَاَوْرَثَكُمْ اَرْضَهُمْ
وَدِيَارَهُمْ وَاَمْوَالَهُمْ وَاَرْضًا لَمْ تَطَؤُ۫هَاۜ وَكَانَ اللّٰهُ عَلٰى كُلِّ
شَيْءٍ قَد۪يرًاۚ ﴿٢٧﴾ يَٓا اَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِاَزْوَاجِكَ اِنْ كُنْتُنَّ
تُرِدْنَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا وَز۪ينَتَهَا فَتَعَالَيْنَ اُمَتِّعْكُنَّ وَاُسَرِّحْكُنَّ
سَرَاحًا جَم۪يلًا ﴿٢٨﴾ وَاِنْ كُنْتُنَّ تُرِدْنَ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ وَالدَّارَ
الْاٰخِرَةَ فَاِنَّ اللّٰهَ اَعَدَّ لِلْمُحْسِنَاتِ مِنْكُنَّ اَجْرًا عَظ۪يمًا ﴿٢٩﴾
يَا نِسَٓاءَ النَّبِيِّ مَنْ يَأْتِ مِنْكُنَّ بِفَاحِشَةٍ مُبَيِّنَةٍ يُضَاعَفْ
لَهَا الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِۜ وَكَانَ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَس۪يرًا ﴿٣٠﴾

23. Mü'minlerden Allah'a verdikleri söze sadık kalan nice erler vardır ki, kimi adağını yerine getirdi (*canını verdi*), kimi de bekliyor ve (*durumlarını*) hiç değiştirmediler.

24. Neticede Allah doğruları, doğruluklarından ötürü mükâfatlandıracak ve münafıkları, dilerse cezalandıracak veya tevbelerini kabul buyuracaktır. Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

25. Allah küfre saplananları, öfkeleri kursaklarında geri çevirdi; hiçbir hayır (*başarı*) elde edemediler ve Allah, mü'minleri savaş hengâmesinden kurtardı. Allah çok güçlüdür, çok izzetlidir.

26. Kitap ehli (*Medine yahudileri*)nden onlara arka çıkanları da hisarlarından indirdi ve yüreklerine o dehşetli korkuyu saldı; kimini katlediyor, kimini de esir alıyordunuz.

27. Onların toprakları, yurtları ve mallarına ve de ayak basmadığınız bir yer (*Hayber'*)e sizi mirasçı kıldı. Allah, her şeye hakkıyla güç yetirendir.

28. Ey Peygamber! Eşlerine de ki: "Eğer dünya hayatını ve zineti (*debdebesi*)ni istiyorsanız, gelin size boşanma bedellerinizi verip, sizi güzellikle salıvereyim!

29. Ve eğer Allah'ı, elçisini ve ahiret yurdunu istiyorsanız, elbette Allah, sizin iyi davrananlarınıza çok büyük bir mükâfat hazırlamıştır."

30. Ey peygamber eşleri! Sizden kim apaçık bir taşkınlık yaparsa, azabı (*cezası*) ikiye katlanır; bu da Allah'a göre pek kolaydır.

وَمَنْ يَقْنُتْ مِنْكُنَّ لِلّٰهِ وَرَسُولِهٖ وَتَعْمَلْ صَالِحًا نُؤْتِهَٓا
اَجْرَهَا مَرَّتَيْنِۙ وَاَعْتَدْنَا لَهَا رِزْقًا كَرٖيمًا ﴿٣١﴾ يَا نِسَٓاءَ
النَّبِيِّ لَسْتُنَّ كَاَحَدٍ مِنَ النِّسَٓاءِ اِنِ اتَّقَيْتُنَّ فَلَا تَخْضَعْنَ
بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ الَّذٖى فٖى قَلْبِهٖ مَرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا مَعْرُوفًاۚ
﴿٣٢﴾ وَقَرْنَ فٖى بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ
الْاُولٰى وَاَقِمْنَ الصَّلٰوةَ وَاٰتٖينَ الزَّكٰوةَ وَاَطِعْنَ اللّٰهَ وَرَسُولَهُۜ
اِنَّمَا يُرٖيدُ اللّٰهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ اَهْلَ الْبَيْتِ
وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهٖيرًاۚ ﴿٣٣﴾ وَاذْكُرْنَ مَا يُتْلٰى فٖى بُيُوتِكُنَّ
مِنْ اٰيَاتِ اللّٰهِ وَالْحِكْمَةِۜ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ لَطٖيفًا خَبٖيرًاۚ ﴿٣٤﴾
اِنَّ الْمُسْلِمٖينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنٖينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ
وَالْقَانِتٖينَ وَالْقَانِتَاتِ وَالصَّادِقٖينَ وَالصَّادِقَاتِ
وَالصَّابِرٖينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَاشِعٖينَ وَالْخَاشِعَاتِ
وَالْمُتَصَدِّقٖينَ وَالْمُتَصَدِّقَاتِ وَالصَّٓائِمٖينَ وَالصَّٓائِمَاتِ
وَالْحَافِظٖينَ فُرُوجَهُمْ وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرٖينَ اللّٰهَ كَثٖيرًا
وَالذَّاكِرَاتِ اَعَدَّ اللّٰهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَاَجْرًا عَظٖيمًا ﴿٣٥﴾

31. Sizden kim de Allah'a ve elçisine itaat eder ve salih amel (*iyi iş*) yaparsa, ona iki kat mükâfat vereceğiz ve ona tükenmez bir rızık hazırlamışızdır.

32. Ey Peygamber eşleri! Siz, kadınlardan herhangi biri gibi değilsiniz; eğer takvalı iseniz, işveli konuşmayın, yoksa kalbinde hastalık (*iman zafiyeti*) olan kişi umutlanır. Doğru söz söyleyin.

33. Evlerinizde karar kılın. İlk cahiliye (*devri*)nin açıklığı gibi açılıp saçılmayın. Namazı dosdoğru kılın, zekâtı verin, Allah'a ve resûlüne itaat edin. Ey ehl-i beyt (*Peygamberin ev halkı*), Allah sizden ancak ricsi (*günahı/kiri*) gidermek ve sizi tertemiz etmek istiyor!

34. Allah'ın evlerinizde okunan âyetlerini ve hikmeti (*Peygamber sözlerini*) hatırlayın! Allah çok lütufkârdır, (*her şeyden*) hakkıyla haberdardır.

35. Müslüman erkek ve kadınlar, iman eden erkek ve kadınlar, itaatkâr erkek ve kadınlar, dürüst erkek ve kadınlar, sabreden erkek ve kadınlar, alçakgönüllü erkek ve kadınlar, sadaka veren erkek ve kadınlar, oruç tutan erkek ve kadınlar, iffetli erkek ve kadınlar, Allah'ı çokça zikreden erkek ve kadınlar ise, Allah onlara mağfiret ve çok büyük bir mükâfat hazırlamıştır.

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ اِذَا قَضَى اللّٰهُ وَرَسُولُهُ اَمْرًا اَنْ يَكُونَ
لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ اَمْرِهِمْ وَمَنْ يَعْصِ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ
ضَلَالًا مُب۪ينًا ﴿٣٦﴾ وَاِذْ تَقُولُ لِلَّذ۪ٓي اَنْعَمَ اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاَنْعَمْتَ
عَلَيْهِ اَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَاتَّقِ اللّٰهَ وَتُخْف۪ي ف۪ي نَفْسِكَ مَا
اللّٰهُ مُبْد۪يهِ وَتَخْشَى النَّاسَ وَاللّٰهُ اَحَقُّ اَنْ تَخْشٰيهُ فَلَمَّا قَضٰى زَيْدٌ
مِنْهَا وَطَرًا زَوَّجْنَاكَهَا لِكَيْ لَا يَكُونَ عَلَى الْمُؤْمِن۪ينَ حَرَجٌ ف۪ٓي
اَزْوَاجِ اَدْعِيَٓائِهِمْ اِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ وَطَرًا وَكَانَ اَمْرُ اللّٰهِ مَفْعُولًا
﴿٣٧﴾ مَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ ف۪يمَا فَرَضَ اللّٰهُ لَهُ سُنَّةَ اللّٰهِ
فِي الَّذ۪ينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَكَانَ اَمْرُ اللّٰهِ قَدَرًا مَقْدُورًا ﴿٣٨﴾ اَلَّذ۪ينَ
يُبَلِّغُونَ رِسَالَاتِ اللّٰهِ وَيَخْشَوْنَهُ وَلَا يَخْشَوْنَ اَحَدًا اِلَّا اللّٰهَ وَكَفٰى
بِاللّٰهِ حَس۪يبًا ﴿٣٩﴾ مَا كَانَ مُحَمَّدٌ اَبَٓا اَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ وَلٰكِنْ
رَسُولَ اللّٰهِ وَخَاتَمَ النَّبِيّ۪نَ وَكَانَ اللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَل۪يمًا ﴿٤٠﴾ يَٓا
اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا اذْكُرُوا اللّٰهَ ذِكْرًا كَث۪يرًا ﴿٤١﴾ وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً
وَاَص۪يلًا ﴿٤٢﴾ هُوَ الَّذ۪ي يُصَلّ۪ي عَلَيْكُمْ وَمَلٰٓئِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُمْ
مِنَ الظُّلُمَاتِ اِلَى النُّورِ وَكَانَ بِالْمُؤْمِن۪ينَ رَح۪يمًا ﴿٤٣﴾

36. Hiçbir mü'min ve mü'minenin, Allah ve resûlünce hükme bağlanan davalarında seçme hakkı yoktur. Kim, Allah'a ve elçisine isyan ederse, elbette apaçık bir dalâlete saplanır.

37. Allah'ın nimet (*hidayet*) verdiği, senin de ihsanda bulunduğun kişiye, "Eşini yanında tut ve Allah'a karşı takvalı ol" derken, insanlardan çekinip, Allah'ın açığa vuracağı şeyi içinde gizliyordun; oysa kendisinden çekinmene en çok lâyık olan Allah'tır. İmdi Zeyd, onunla (*karısıyla*) ilişkisini kesince onu sana nikâhladık ki, evlatlıklarının ilişki kestikleri eşleri(*yle evlenmeleri*)nde mü'minlere hiçbir güçlük olmasın. Allah'ın emri yapılmalı (*uygulanmalı*)dır.

38. Allah'ın kendisine takdir ettiği (*mubah kıldığı*) hususlarda Peygamber'e hiçbir güçlük yoktur. Allah'ın, daha önce gelip geçen (*peygamber*)ler hakkındaki sünneti (*değişmez yasası*) gereğidir. Allah'ın emri, çizilmiş (*kesinlenmiş*) bir kaderdir.

39. Onlar ki, Allah'ın mesajlarını tebliğ ederler, O'ndan korkarlar ve Allah'tan başka hiç kimseden asla korkmazlar. Allah, hesap gören olarak yeter!

40. Muhammed, erkeklerinizden hiçbirinin babası değil; ancak Allah'ın elçisi, peygamberlerinin de sonuncusudur. Allah, elbette her şeyi hakkıyla bilendir.

41. Ey iman edenler, Allah'ı çokça zikredin!

42. O'nu sabah ve akşam tesbih edin (*tenzih edin/namaz kılın*).

43. O (*Allah*) ki, sizi karanlıklardan aydınlığa çıkarmak için melekleriyle birlikte size salât eder[73] ve elbette mü'minlere çok merhametlidir.

(73) Salât kelimesinin sözlük bakımından başlıca manası duadır ve dua, ibadetin beyni mesabesinde olduğundan ötürü, müslümanların kıldıkları namaza bu ad verilmiştir. Ancak salât, faili (öznesi)ne göre değişik manalar ifade eder. Allah'ın salâtı rahmet ve sena anlamındadır. Meleklerin salâtı, peygamberler için sena ve mü'minler için istiğfardır. Mü'minlerin peygambere salâtı ise, dua ve senadır.

تَحِيَّتُهُمْ يَوْمَ يَلْقَوْنَهُ سَلَامٌ وَاَعَدَّ لَهُمْ اَجْرًا كَرِيمًا ﴿٤٤﴾
يَا اَيُّهَا النَّبِيُّ اِنَّا اَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿٤٥﴾
وَدَاعِيًا اِلَى اللّٰهِ بِاِذْنِهِ وَسِرَاجًا مُنِيرًا ﴿٤٦﴾ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ
بِاَنَّ لَهُمْ مِنَ اللّٰهِ فَضْلًا كَبِيرًا ﴿٤٧﴾ وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ
وَالْمُنَافِقِينَ وَدَعْ اَذٰيهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ وَكَفٰى بِاللّٰهِ
وَكِيلًا ﴿٤٨﴾ يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اِذَا نَكَحْتُمُ الْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ
طَلَّقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ اَنْ تَمَسُّوهُنَّ فَمَا لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ عِدَّةٍ
تَعْتَدُّونَهَا فَمَتِّعُوهُنَّ وَسَرِّحُوهُنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا ﴿٤٩﴾ يَا
اَيُّهَا النَّبِيُّ اِنَّا اَحْلَلْنَا لَكَ اَزْوَاجَكَ الّٰتِي اٰتَيْتَ اُجُورَهُنَّ وَمَا
مَلَكَتْ يَمِينُكَ مِمَّا اَفَاءَ اللّٰهُ عَلَيْكَ وَبَنَاتِ عَمِّكَ وَبَنَاتِ
عَمَّاتِكَ وَبَنَاتِ خَالِكَ وَبَنَاتِ خَالَاتِكَ الّٰتِي هَاجَرْنَ
مَعَكَ وَامْرَاَةً مُؤْمِنَةً اِنْ وَهَبَتْ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ اِنْ اَرَادَ النَّبِيُّ
اَنْ يَسْتَنْكِحَهَا خَالِصَةً لَكَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ قَدْ عَلِمْنَا
مَا فَرَضْنَا عَلَيْهِمْ فِي اَزْوَاجِهِمْ وَمَا مَلَكَتْ اَيْمَانُهُمْ
لِكَيْلَا يَكُونَ عَلَيْكَ حَرَجٌ وَكَانَ اللّٰهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٥٠﴾

44. O'nunla buluşacakları gün, selâmla karşılanacaklardır ve kendilerine çok değerli bir mükâfat hazırlamıştır.

45. Ey Peygamber! Kesinlikle biz seni bir şahit olarak gönderdik; bir müjdeleyici, bir uyarıcı,

46. Allah'a, izni gereğince bir davetçi ve nur (*ışık*) saçan bir kandil olarak.

47. Allah'ın çok büyük bir lütfuna mazhar olacaklarını mü'minlere müjdele!

48. Kâfirlere ve münafıklara boyun eğme, eza (*sataşma*)larına aldırma, Allah'a tevekkül et (*bel bağla*)! Allah, vekil olarak yeter.

49. Ey mü'minler! Mü'mineleri nikâhlar, sonra yaklaşmadan boşarsanız, onlar için sayacağınız bir iddet (*bekleme süresi*) yoktur; dolayısıyla onları faydalandırın ve güzelce salıverin.

50. Ey Peygamber! Mehirlerini verdiğin eşlerini, Allah'ın ganimet olarak sana verdiği elinin altındaki (*cariye*)leri, seninle beraber hicret eden amcanın kızları, halalarının kızları, dayının kızları, teyzelerinin kızlarını, bir de mü'minlerin dışında sana özgü olarak, kendini Peygambere hibe eden, Peygamberin de nikâhlamak istediği mü'mineyi sana helâl kıldık. Karıları ve elleri altındaki (*cariye*)leri hakkında onlara (*mü'minlere*) neyi farz kıldığımızı elbette bilmekteyiz. Sana hiçbir güçlük olmasın diye (*bu hususları açıkladık*). Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

تُرْجِي مَنْ تَشَٓاءُ مِنْهُنَّ وَتُـْٔو۪ٓي اِلَيْكَ مَنْ تَشَٓاءُۜ وَمَنِ
ابْتَغَيْتَ مِمَّنْ عَزَلْتَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكَۜ ذٰلِكَ اَدْنٰٓى اَنْ تَقَرَّ
اَعْيُنُهُنَّ وَلَا يَحْزَنَّ وَيَرْضَيْنَ بِمَٓا اٰتَيْتَهُنَّ كُلُّهُنَّۜ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ
مَا ف۪ي قُلُوبِكُمْۜ وَكَانَ اللّٰهُ عَل۪يمًا حَل۪يمًا ﴿٥١﴾ لَا يَحِلُّ لَكَ
النِّسَٓاءُ مِنْ بَعْدُ وَلَٓا اَنْ تَبَدَّلَ بِهِنَّ مِنْ اَزْوَاجٍ وَلَوْ اَعْجَبَكَ
حُسْنُهُنَّ اِلَّا مَا مَلَكَتْ يَم۪ينُكَۜ وَكَانَ اللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ
رَق۪يبًا ﴿٥٢﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ النَّبِيِّ
اِلَّٓا اَنْ يُؤْذَنَ لَكُمْ اِلٰى طَعَامٍ غَيْرَ نَاظِر۪ينَ اِنٰيهُۙ وَلٰكِنْ اِذَا
دُع۪يتُمْ فَادْخُلُوا فَاِذَا طَعِمْتُمْ فَانْتَشِرُوا وَلَا مُسْتَأْنِس۪ينَ
لِحَد۪يثٍۜ اِنَّ ذٰلِكُمْ كَانَ يُؤْذِي النَّبِيَّ فَيَسْتَحْي۪ مِنْكُمْۘ وَاللّٰهُ
لَا يَسْتَحْي۪ مِنَ الْحَقِّۜ وَاِذَا سَاَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَسْـَٔلُوهُنَّ
مِنْ وَرَٓاءِ حِجَابٍۜ ذٰلِكُمْ اَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّۜ وَمَا
كَانَ لَكُمْ اَنْ تُؤْذُوا رَسُولَ اللّٰهِ وَلَٓا اَنْ تَنْكِحُٓوا اَزْوَاجَهُ مِنْ
بَعْدِه۪ٓ اَبَدًاۜ اِنَّ ذٰلِكُمْ كَانَ عِنْدَ اللّٰهِ عَظ۪يمًا ﴿٥٣﴾ اِنْ تُبْدُوا
شَيْـًٔا اَوْ تُخْفُوهُ فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَل۪يمًا ﴿٥٤﴾

51. Onlar (*hanımların*)dan dilediğini erteler ve dilediğini yanına alırsın. Uzlet ettiğin (*sırasını ertelediğin*) eşlerden istediğin olursa, sana hiçbir güçlük yoktur. İşte mutlu olmaları, üzülmemeleri ve verdiğine hepsinin rıza göstermeleri için en uygun olan budur. Allah, kalplerinizden geçeni de bilir. Allah hakkıyla bilendir, halîm (*çok hilim sahibi*)dir.

52. Elinin altındaki (*cariye*)ler hariç, bundan böyle güzellikleri hoşuna gitse de sair kadınlar ve eşlerinden birini onlarla değiştirmen sana helâl değildir. Allah her şeyi hakkıyla denetleyendir.

53. Ey iman edenler, Peygamber'in evlerine ancak yemek için size müsaade edildiğinde girin; (*erkenden gelip*) hazırlanmasını beklemeyin ve fakat çağrıldığınızda girin, yedirildiğinizde dağılın ve söze dalmayın! Bu, Peygamber'i üzdüğü halde sizden utanıyor. Allah hak(*kı açıklamak)*tan çekinmez. Bir de o (*kadı*)nlardan bir meta (*ihtiyacınız olan şey*) istediğinizde, perde arkasından isteyin; sizin kalpleriniz, onların da kalpleri için en temiz davranış budur! Allah'ın elçisini incitmeye ve kendisinden sonra eşleriyle evlenmeye asla hakkınız yoktur; nitekim bu, Allah katında (*vebal bakımından*) çok büyüktür.

54. Bir şeyi açığa vursanız veya gizleseniz de kuşkusuz Allah, her şeyi hakkıyla bilendir.

لَا جُنَاحَ عَلَيْهِنَّ فٖى اٰبَٓائِهِنَّ وَلَٓا اَبْنَٓائِهِنَّ وَلَٓا اِخْوَانِهِنَّ
وَلَٓا اَبْنَٓاءِ اِخْوَانِهِنَّ وَلَٓا اَبْنَٓاءِ اَخَوَاتِهِنَّ وَلَا نِسَٓائِهِنَّ
وَلَا مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُهُنَّۚ وَاتَّقٖينَ اللّٰهَۜ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلٰى كُلِّ
شَیْءٍ شَهٖيدًا ﴿٥٥﴾ اِنَّ اللّٰهَ وَمَلٰٓئِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِیِّۜ
يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلٖيمًا ﴿٥٦﴾ اِنَّ
الَّذٖينَ يُؤْذُونَ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللّٰهُ فِى الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ
وَاَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُهٖينًا ﴿٥٧﴾ وَالَّذٖينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنٖينَ
وَالْمُؤْمِنَاتِ بِغَيْرِ مَا اكْتَسَبُوا فَقَدِ احْتَمَلُوا بُهْتَانًا وَاِثْمًا
مُبٖينًا ﴿٥٨﴾ يَٓا اَيُّهَا النَّبِیُّ قُلْ لِاَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَٓاءِ
الْمُؤْمِنٖينَ يُدْنٖينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابٖيبِهِنَّۜ ذٰلِكَ اَدْنٰٓى اَنْ
يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنَۜ وَكَانَ اللّٰهُ غَفُورًا رَحٖيمًا ﴿٥٩﴾ لَئِنْ لَمْ
يَنْتَهِ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذٖينَ فٖى قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْمُرْجِفُونَ فِى
الْمَدٖينَةِ لَنُغْرِيَنَّكَ بِهِمْ ثُمَّ لَا يُجَاوِرُونَكَ فٖيهَٓا اِلَّا قَلٖيلًاۚ ﴿٦٠﴾
مَلْعُونٖينَۚ اَيْنَمَا ثُقِفُٓوا اُخِذُوا وَقُتِّلُوا تَقْتٖيلًا ﴿٦١﴾ سُنَّةَ اللّٰهِ
فِى الَّذٖينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُۚ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللّٰهِ تَبْدٖيلًا ﴿٦٢﴾

55. O (*kadı*)nlara babaları, oğulları, biraderleri, birader oğulları, hemşire oğulları, kendi (*dindaş*) kadınları ve elleri altındakiler hakkında bir güçlük (*örtünme gereği*) yoktur. Siz kadınlar Allah'a karşı takvalı olun; nitekim Allah her şeyin güçlü şahididir!

56. Peygamber'e Allah ve melekleri salât ederler. Ey iman edenler, ona siz de salât ve içtenlikle selâm edin!

57. Allah'ı ve elçisini incitenlere gelince Allah, dünyada ve ahirette onları lânetlemiş ve alçaltıcı bir azap onlara hazırlamıştır.

58. Mü'min ve mü'mineleri, yapmadıkları şey yüzünden incitenler, elbette bir bühtan (*ağır iftira*) ve apaçık bir vebal yüklenmişlerdir.

59. Ey Peygamber! Eşlerine, kızlarına ve mü'minlerin kadınlarına, (*dışarı çıkarken*) cilbablarını (*üstlüklerini*) kuşanmalarını söyle! Tanınıp, incitilmemeleri için en uygun olan budur! Allah çok bağışlayacıdır, çok merhametlidir.

60. Münafıklar, kalplerinde hastalık (*iman zafiyeti*) olanlar ve Medine'de asılsız haberler yayanlar, andolsun, eğer (*bu davranışlarından*) vazgeçmezlerse, seni onlara karşı tahrik edeceğiz; sonra orada ancak çok az süre sana komşu olacaklar.

61. Lânetlenenler olarak (*Medine'den kovulurlar*); her nerede bulunsalar, yakalanır ve muhakkak surette öldürülürler.

62. Allah'ın daha önce gelip geçen (*kâfir*)ler hakkındaki sünneti (*değişmez yasası*) gereğidir ve Allah'ın sünnetini değiştirecek hiçbir güç asla bulamazsın.

يَسْـَٔلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ قُلْ اِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللّٰهِ وَمَا
يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيبًا ﴿٦٣﴾ اِنَّ اللّٰهَ لَعَنَ الْكَافِرِينَ
وَاَعَدَّ لَهُمْ سَعِيرًا ﴿٦٤﴾ خَالِدِينَ فِيهَا اَبَدًا لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا
وَلَا نَصِيرًا ﴿٦٥﴾ يَوْمَ تُقَلَّبُ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ يَقُولُونَ يَا
لَيْتَنَا اَطَعْنَا اللّٰهَ وَاَطَعْنَا الرَّسُولَا ﴿٦٦﴾ وَقَالُوا رَبَّنَا اِنَّا اَطَعْنَا
سَادَتَنَا وَكُبَرَاءَنَا فَاَضَلُّونَا السَّبِيلَا ﴿٦٧﴾ رَبَّنَا اٰتِهِمْ ضِعْفَيْنِ
مِنَ الْعَذَابِ وَالْعَنْهُمْ لَعْنًا كَبِيرًا ﴿٦٨﴾ يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا
تَكُونُوا كَالَّذِينَ اٰذَوْا مُوسٰى فَبَرَّاَهُ اللّٰهُ مِمَّا قَالُوا وَكَانَ عِنْدَ اللّٰهِ
وَجِيهًا ﴿٦٩﴾ يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا
﴿٧٠﴾ يُصْلِحْ لَكُمْ اَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَمَنْ يُطِعِ اللّٰهَ
وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿٧١﴾ اِنَّا عَرَضْنَا الْاَمَانَةَ عَلَى
السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَالْجِبَالِ فَاَبَيْنَ اَنْ يَحْمِلْنَهَا وَاَشْفَقْنَ
مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْاِنْسَانُ اِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا ﴿٧٢﴾ لِيُعَذِّبَ اللّٰهُ
الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ وَيَتُوبَ
اللّٰهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَكَانَ اللّٰهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٧٣﴾

63. İnsanlar, saat (*kıyamet*)i sana soruyorlar. De ki: "Ona dair bilgi, ancak Allah'ın nezdindedir!" Ne bilirsin, o saat çok yakın da olabilir!

64. Allah, kâfirlere lânet etti ve onlara çılgın bir ateş hazırladı.

65. Orada sonsuza değin temelliler olarak (*kalırlar*), hiçbir veli ve hiçbir yardımcı bulamazlar.

66. Ateşte yüzleri yandan yana çevrildiği gün, "Keşke Allah'a boyun eğseydik ve elçisine itaat etseydik!" diyeceklerdir.

67. Üstelik diyecekler ki: "Rabbimiz, biz efendilerimize ve büyüklerimize uyduk; dolayısıyla bizi (*doğru*) yoldan saptırdılar!

68. Ey rabbimiz, onların azabını ikiye katla ve kendilerini çok büyük bir lânete uğrat!"

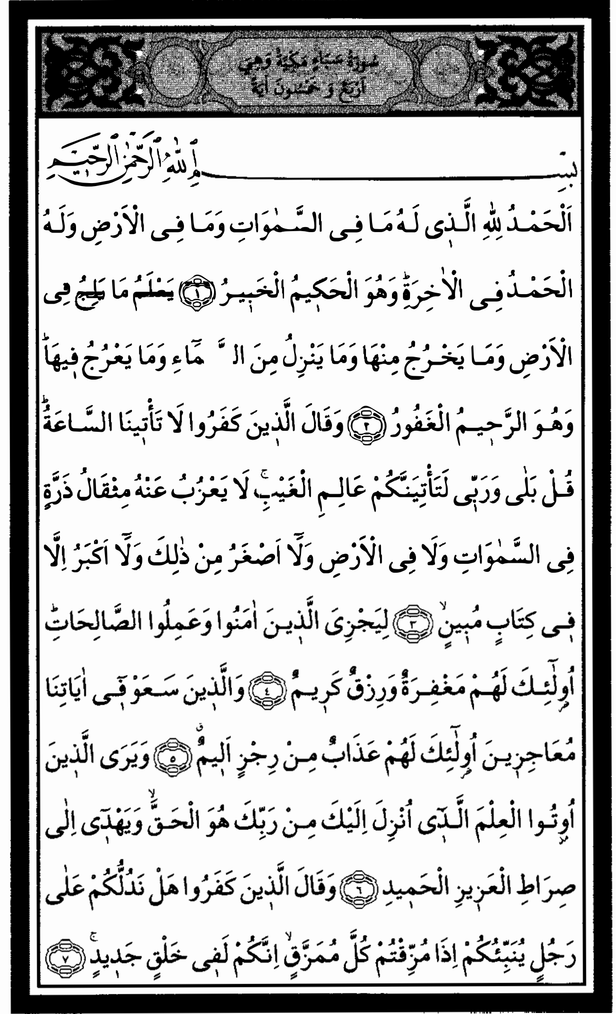
69. Ey iman edenler, Musa'yı incitenler gibi olmayın; nitekim Allah dedikleri şeyden onu akladı ve o, Allah katında çok itibarlıdır.

70. Ey iman edenler! Allah'(*a asi olmak*)tan sakının ve dosdoğru söz söyleyin,

71. Ki işlerinizi ıslah etsin (*yoluna koysun*) ve günahlarınızı bağışlasın. Allah'a ve resûlüne kim itaat ederse, elbette çok büyük bir kazanç sağlar.

72. Emaneti (*sorumluluğu*) göklere, yere ve dağlara arz ettik; ancak onu yüklenmekten kaçındılar ve ondan ürktüler. Onu insan yüklendi; çünkü o (*insan*) çok zalimdir, çok cahildir.

73. Sonunda Allah, ikiyüzlü erkek ve kadınları, şirk koşan erkek ve kadınları azaba uğratacak ve Allah, mü'min ve mü'mineleri bağışlayacaktır. Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

سُورَةُ سَبَإٍ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ اَرْبَعٌ وَخَمْسُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذ۪ي لَهُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَلَهُ
الْحَمْدُ فِي الْاٰخِرَةِ وَهُوَ الْحَك۪يمُ الْخَب۪يرُ ﴿١﴾ يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي
الْاَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَٓاءِ وَمَا يَعْرُجُ ف۪يهَا
وَهُوَ الرَّح۪يمُ الْغَفُورُ ﴿٢﴾ وَقَالَ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا لَا تَأْت۪ينَا السَّاعَةُ
قُلْ بَلٰى وَرَبّ۪ي لَتَأْتِيَنَّكُمْ عَالِمِ الْغَيْبِ لَا يَعْزُبُ عَنْهُ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ
فِي السَّمٰوَاتِ وَلَا فِي الْاَرْضِ وَلَٓا اَصْغَرُ مِنْ ذٰلِكَ وَلَٓا اَكْبَرُ اِلَّا
ف۪ي كِتَابٍ مُب۪ينٍ ﴿٣﴾ لِيَجْزِيَ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
اُو۬لٰٓئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَر۪يمٌ ﴿٤﴾ وَالَّذ۪ينَ سَعَوْ ف۪ٓي اٰيَاتِنَا
مُعَاجِز۪ينَ اُو۬لٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مِنْ رِجْزٍ اَل۪يمٌ ﴿٥﴾ وَيَرَى الَّذ۪ينَ
اُو۫تُوا الْعِلْمَ الَّذ۪ٓي اُنْزِلَ اِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ هُوَ الْحَقَّ وَيَهْد۪ٓي اِلٰى
صِرَاطِ الْعَز۪يزِ الْحَم۪يدِ ﴿٦﴾ وَقَالَ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا هَلْ نَدُلُّكُمْ عَلٰى
رَجُلٍ يُنَبِّئُكُمْ اِذَا مُزِّقْتُمْ كُلَّ مُمَزَّقٍ اِنَّكُمْ لَف۪ي خَلْقٍ جَد۪يدٍ ﴿٧﴾

SEBE' SÛRESİ(74)

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Bütün hamd (*övgü*), göklerde ve yerdekilerin hepsinin yegâne sahibi olan Allah'adır ve ahirette hamd ancak O'nadır. O çok hikmetlidir, (*her şeyden*) hakkıyla haberdardır.

2. Toprağa gireni ve ondan çıkanı, gökten ineni ve ona yükseleni bilir. O çok merhametlidir, çok bağışlayıcıdır.

3. Küfre saplananlar, "Saat (*kıyamet*) bize gelmeyecek" dediler. De ki: "Evet gelecek, gaybı bilen rabbim hakkı için, mutlaka size gelecektir!" O'na, göklerde ve yerde zerre miktarı hiçbir şey gizli kalmaz; onun (*zerrenin*) daha küçüğü ve daha büyüğü de kesinlikle apaçık bir kitaptadır.

4. Dolayısıyla iman eden ve salih amel (*yararlı iş*)ler yapanları mükâfatlandıracaktır. İşte kendilerine bağışlanma ve tükenmez rızık olanlar onlardır!

5. Âyetlerimizin önünü almak için çaba harcayanlar ise, elbette onlara çok acı iğrenç bir azap vardır.

6. Kendilerine ilim verilenler, rabbinden sana indirilenin hak olduğunu ve çok izzetli, çokça hamdedilen (*rabbin*)in yoluna hidayet ettiğini bilirler.

7. Küfre saplananlar dediler ki: "Siz, (*toprakta çürüyüp*) paramparça olduğunuzda, mutlaka yeniden yaratılacağınızı size haber verecek bir adam size gösterelim mi?

(74) Sûrenin 15. âyetinde sözü edilen Sebe', Yemen'de bir Arap kabilesinin ve bu kabilenin oturduğu yerin adıdır. Dedeleri Sebe' bin Yeşcüb bin Kahtan'dan adını alan kabile, cennetvari bahçeleri ve bağlarında bolluk ve refah içinde yüzerken, Allah'a isyanları yüzünden arim (taşan baraj) selinin altında kalarak can vermişlerdir. Sûre, Mekke'de inmiş olup, 54 âyettir.

اَفْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا اَمْ بِه۪ جِنَّةٌ بَلِ الَّذ۪ينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْاٰخِرَةِ
فِي الْعَذَابِ وَالضَّلَالِ الْبَع۪يدِ ﴿٨﴾ اَفَلَمْ يَرَوْا اِلٰى مَا بَيْنَ
اَيْد۪يهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ مِنَ السَّمَٓاءِ وَالْاَرْضِ اِنْ نَشَأْ نَخْسِفْ
بِهِمُ الْاَرْضَ اَوْ نُسْقِطْ عَلَيْهِمْ كِسَفًا مِنَ السَّمَٓاءِ اِنَّ ف۪ي
ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِكُلِّ عَبْدٍ مُن۪يبٍ ﴿٩﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَا دَاوُ۫دَ مِنَّا فَضْلًا
يَا جِبَالُ اَوِّب۪ي مَعَهُ وَالطَّيْرَ وَاَلَنَّا لَهُ الْحَد۪يدَ ﴿١٠﴾ اَنِ اعْمَلْ
سَابِغَاتٍ وَقَدِّرْ فِي السَّرْدِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا اِنّ۪ي بِمَا تَعْمَلُونَ
بَص۪يرٌ ﴿١١﴾ وَلِسُلَيْمٰنَ الرّ۪يحَ غُدُوُّهَا شَهْرٌ وَرَوَاحُهَا شَهْرٌ
وَاَسَلْنَا لَهُ عَيْنَ الْقِطْرِ وَمِنَ الْجِنِّ مَنْ يَعْمَلُ بَيْنَ يَدَيْهِ بِاِذْنِ
رَبِّه۪ وَمَنْ يَزِغْ مِنْهُمْ عَنْ اَمْرِنَا نُذِقْهُ مِنْ عَذَابِ السَّع۪يرِ ﴿١٢﴾
يَعْمَلُونَ لَهُ مَا يَشَٓاءُ مِنْ مَحَار۪يبَ وَتَمَاث۪يلَ وَجِفَانٍ كَالْجَوَابِ
وَقُدُورٍ رَاسِيَاتٍ اِعْمَلُٓوا اٰلَ دَاوُ۫دَ شُكْرًا وَقَل۪يلٌ مِنْ عِبَادِيَ
الشَّكُورُ ﴿١٣﴾ فَلَمَّا قَضَيْنَا عَلَيْهِ الْمَوْتَ مَا دَلَّهُمْ عَلٰى مَوْتِه۪ٓ
اِلَّا دَٓابَّةُ الْاَرْضِ تَأْكُلُ مِنْسَاَتَهُ فَلَمَّا خَرَّ تَبَيَّنَتِ الْجِنُّ اَنْ لَوْ
كَانُوا يَعْلَمُونَ الْغَيْبَ مَا لَبِثُوا فِي الْعَذَابِ الْمُه۪ينِ ﴿١٤﴾

8. Allah'a yalan yere isnatta mı bulundu, yoksa cinnet mi getirdi (*bu adam*)!" Gerçek şu ki, ahirete inanmayanlar, azapta ve çok derin dalâlet içindedirler.

9. İmdi gökten ve yerden önlerinde ve arkalarında bulunanlara hiç bakmadılar mı? Eğer dilersek, onları yere batırırız veya gökten başlarına parçalar düşürürüz. İnabe eden (*rabbine yönelen*) herbir kul için elbette bunda bir âyet (*ibret*) vardır.

10. Andolsun, Davud'a tarafımızdan bir üstünlük verdik! "Ey dağlar ve kuşlar, onunla beraber tesbih edin!" (*buyurduk*) ve ona demir madenini yumuşattık:

11. "Geniş (*bütün vücudu kaplayan*) zırhlar imal et ve dokusunu ölçülü yap!" diye (*yumuşattık*). Siz (*Davud ailesi*) de iyi işler yapın; nitekim ben, yaptığınız her şeyi hakkıyla görenim!

12. Sabah gidişi bir aylık ve akşam gidişi bir aylık olan (*günde iki aylık yol kateden*) rüzgârı da Süleyman'a (*amade kıldık*) ve ona bakır kaynağını (*likit gaz gibi*) akıttık. Rabbinin izniyle önünde cinlerden bazıları çalışırlardı ve hangisi emrimizin dışına çıksa, ona çılgın ateşin azabını tattırırdık.

13. Yüksek yapılar, heykeller, havuzlar kadar (*geniş*) siniler ve oturaklı kazanlardan ona istediğini imal ederlerdi. Ey Davud hanedanı şükredin! Kullarımın çokça şükredenleri pek azdır.

14. Derken ölümüne hükmettiğimizde, (*bir süre dayalı kaldığı*) asasını kemiren ağaç kurdu ancak cinlere onun öldüğünü gösterdi; nitekim yere yığılınca anlaşıldı ki, eğer cinler gaybı bilselerdi, o hırpalayıcı azap (*ağır çalışma şartları*) içinde (*bir saat bile*) kalmazlardı[75].

(75) Prof. Süleyman Ateş, âyete yazdığı dipnotta, Ömer Rıza Doğrul'un şu görüşüne yer veriyor: Süleyman'ın dayandığı değnek, onun saltanatıdır. Değneğini yiyen kurt da oğlunun idaresizliği ve zayıflığıdır. Cinler de kendisinin egemenliğine tabi olup, buyruğu altında çalışan yabancılardır. Süleyman'ın ölümünden sonra tahtına geçen oğlu Rehoboam, sefahete ve zevke daldığından, onun saltanatını kemirdi, çürüttü, sonunda İsrailoğullarına boyun eğip hizmet edenler, artık onlara boyun eğmediler... (*Tanrı Buyruğu*: 2/676, not: 9; *Kitabı Mukaddes*, I. Krallar, s. 352-356). Doğrul'un, Kitabı Mukaddese göre Kur'an'ı tefsir etme çabası yersiz ve tutarsız olduğu gibi, asasına dayalı kaldığı süreyi tefsircilerimizin bir yıl olarak göstermelerini de anlamak mümkün değildir. Belki uzun zamandan beri asasını kemirmekte olan ağaç kurdu, ölümünden kısa bir süre sonra asayı kırılma aşamasına getirmiştir.

لَقَدْ كَانَ لِسَبَإٍ فِي مَسْكَنِهِمْ اٰيَةٌ جَنَّتَانِ عَنْ يَمِينٍ وَشِمَالٍ
كُلُوا مِنْ رِزْقِ رَبِّكُمْ وَاشْكُرُوا لَهُ بَلْدَةٌ طَيِّبَةٌ وَرَبٌّ غَفُورٌ ﴿١٥﴾
فَاَعْرَضُوا فَاَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ سَيْلَ الْعَرِمِ وَبَدَّلْنَاهُمْ بِجَنَّتَيْهِمْ
جَنَّتَيْنِ ذَوَاتَيْ اُكُلٍ خَمْطٍ وَاَثْلٍ وَشَيْءٍ مِنْ سِدْرٍ قَلِيلٍ ﴿١٦﴾
ذٰلِكَ جَزَيْنَاهُمْ بِمَا كَفَرُوا وَهَلْ نُجَازِي اِلَّا الْكَفُورَ ﴿١٧﴾
وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ الْقُرَى الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا قُرًى ظَاهِرَةً
وَقَدَّرْنَا فِيهَا السَّيْرَ سِيرُوا فِيهَا لَيَالِيَ وَاَيَّامًا اٰمِنِينَ ﴿١٨﴾
فَقَالُوا رَبَّنَا بَاعِدْ بَيْنَ اَسْفَارِنَا وَظَلَمُوا اَنْفُسَهُمْ فَجَعَلْنَاهُمْ
اَحَادِيثَ وَمَزَّقْنَاهُمْ كُلَّ مُمَزَّقٍ اِنَّ فِي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِكُلِّ
صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿١٩﴾ وَلَقَدْ صَدَّقَ عَلَيْهِمْ اِبْلِيسُ ظَنَّهُ فَاتَّبَعُوهُ
اِلَّا فَرِيقًا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٠﴾ وَمَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِمْ مِنْ سُلْطَانٍ
اِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يُؤْمِنُ بِالْاٰخِرَةِ مِمَّنْ هُوَ مِنْهَا فِي شَكٍّ وَرَبُّكَ
عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ حَفِيظٌ ﴿٢١﴾ قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِنْ
دُونِ اللّٰهِ لَا يَمْلِكُونَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِي السَّمٰوَاتِ وَلَا فِي
الْاَرْضِ وَمَا لَهُمْ فِيهِمَا مِنْ شِرْكٍ وَمَا لَهُ مِنْهُمْ مِنْ ظَهِيرٍ ﴿٢٢﴾

15. Andolsun, Sebe'liler için kendi yurtlarında bir âyet (*ibret*) vardı! Sağdan ve soldan (*meskenlerini kuşatan*) iki bahçe: "Rabbinizin rızkından yeyin ve O'na şükredin!" (*buyurduk.*) Güp-güzel bir belde ve çok bağışlayıcı bir rab!

16. Böyle iken yüz çevirdi (*nimete nankörlük etti*)ler, dolayısıyla arim (*büğet*) selini üzerlerine saldık; bahçelerini de böğürtlenli, ılgınlı ve biraz sedirli iki fundalığa çevirdik.

17. Onları, nankörlüklerinden ötürü böylece cezalandırdık ve biz, ancak aşırı nankörlük edenleri cezalandırırız.

18. Oysa onlarla bereketli kıldığımız (*Şam*) şehirler(*i*) arasında sırt sırta beldeler kurmuş ve aralarında seyri takdir etmiş (*belli aralıklarla düzenlemiş*)tik: "Buralarda geceleri ve gündüzleri güven içinde seyredin!" (*buyurduk.*)

19. Derken, "Ey rabbimiz, seyahatlerimizin arasını (*uğrak yerlerimizi*) uzaklaştır!"(76) dediler ve kendilerine zulmettiler; dolayısıyla onları (*ibretamiz*) söylentiler yaptık ve paramparça ettik. Çok sabırlı, çokça şükreden herkes için bu olup bitenlerde elbette nice âyet (*ibret*)ler vardır.

20. Andolsun, İblis, onlar hakkındaki zannını doğru çıkardı; nitekim bir grup mü'minin dışında hepsi ona uydular.

21. Oysa onların üzerinde hiçbir otoritesi yoktur; ancak kimin ahirete inandığını, kimin de ondan yana kuşku içinde olduğunu belirleyelim diye (*ona zannını gerçekleştirme fırsatı verdik*). Senin rabbin, elbette her şeyi hakkıyla koruyandır.

22. De ki: "Allah'ın dışında (*tanrı*) sandıklarınıza dua edin (*yalvarıp yakarın*)! Onlar, göklerde ve yerde zerre ağırlığınca hiçbir şeye sahip değildirler, oralarda hiçbir ortaklıkları yoktur ve O'nun onlardan hiçbir arka çıkanı bulunmamaktadır."

---

(76) Şam, özellikle Araplar için önemli bir ticaret merkezi idi. Önceleri Şam yolu üzerinde belli aralıklarla kurulan uğrak yerleri, ulaşımı kolaylaştırdığından isteyen ve durumu elverişli olan herkes gidip gelebiliyor ve bu durum, Şam ticaretini tekelleri altına almak isteyen kodamanları rahatsız ediyordu. Bu uğrak yerlerinin araları açılırsa, ulaşım güçleşecek ve meydan kendilerine kalacaktı. İşte rablerinden bunu istediler. Âyette belirtildiği gibi bunu sözlü olarak istemiş veya bu büyük nimete nankörlük ederek ve ulaşım kolaylığını ortadan kaldırarak cezalandırılmayı da davet etmiş olabilirler.

وَلَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ عِنْدَهُٓ اِلَّا لِمَنْ اَذِنَ لَهُۜ حَتّٰٓى اِذَا فُزِّعَ
عَنْ قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَاذَاۙ قَالَ رَبُّكُمْۜ قَالُوا الْحَقَّۚ وَهُوَ الْعَلِيُّ
الْكَبٖيرُ ﴿٢٣﴾ قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِۜ
قُلِ اللّٰهُۙ وَاِنَّٓا اَوْ اِيَّاكُمْ لَعَلٰى هُدًى اَوْ فٖى ضَلَالٍ مُبٖينٍ ﴿٢٤﴾
قُلْ لَا تُسْـَٔلُونَ عَمَّٓا اَجْرَمْنَا وَلَا نُسْـَٔلُ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٢٥﴾
قُلْ يَجْمَعُ بَيْنَنَا رَبُّنَا ثُمَّ يَفْتَحُ بَيْنَنَا بِالْحَقِّۜ وَهُوَ الْفَتَّاحُ
الْعَلٖيمُ ﴿٢٦﴾ قُلْ اَرُونِيَ الَّذٖينَ اَلْحَقْتُمْ بِهٖ شُرَكَٓاءَ كَلَّاۜ
بَلْ هُوَ اللّٰهُ الْعَزٖيزُ الْحَكٖيمُ ﴿٢٧﴾ وَمَٓا اَرْسَلْنَاكَ اِلَّا كَٓافَّةً
لِلنَّاسِ بَشٖيرًا وَنَذٖيرًا وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٨﴾
وَيَقُولُونَ مَتٰى هٰذَا الْوَعْدُ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقٖينَ ﴿٢٩﴾ قُلْ
لَكُمْ مٖيعَادُ يَوْمٍ لَا تَسْتَأْخِرُونَ عَنْهُ سَاعَةً وَلَا تَسْتَقْدِمُونَ
﴿٣٠﴾ وَقَالَ الَّذٖينَ كَفَرُوا لَنْ نُؤْمِنَ بِهٰذَا الْقُرْاٰنِ وَلَا
بِالَّذٖى بَيْنَ يَدَيْهِۜ وَلَوْ تَرٰٓى اِذِ الظَّالِمُونَ مَوْقُوفُونَ عِنْدَ
رَبِّهِمْۚ يَرْجِعُ بَعْضُهُمْ اِلٰى بَعْضٍ الْقَوْلَۚ يَقُولُ الَّذٖينَ
اسْتُضْعِفُوا لِلَّذٖينَ اسْتَكْبَرُوا لَوْلَٓا اَنْتُمْ لَكُنَّا مُؤْمِنٖينَ ﴿٣١﴾

23. O'nun katında ancak izin verdiği kimsenin şefaati fayda verir. Nihayet yürek çarpıntıları dinince, "Rabbiniz, (*şefaat hakkında*) ne buyurdu?" diye sorarlar. "Hakkı (*buyurdu*) ve O çok yücedir, çok uludur!" derler.

24. De ki: "Göklerden ve yerden sizi rızıklandıran kimdir?" De ki: "Allah'tır! Hidayet veya apaçık dalâlette olanlar, kuşkusuz ya biziz ya da sizsiniz."

25. De ki: "Bizim işlediğimiz suçtan siz sorumlu değilsiniz, sizin yaptıklarınızdan da biz sorumlu tutulmayacağız."

26. De ki: "Rabbimiz, hepimizi bir araya toplayacak, sonra hak (*adalet*) uyarınca aramızda hüküm verecektir. O; kesin hüküm verendir, (*her şeyi*) hakkıyla bilendir."

27. De ki: "O'na koştuğunuz ortakları(*n tanrılık yönlerini*) bana gösterin!" Asla (*gösteremezler*)! Gerçek şu ki çok izzetli, çok hikmetli Allah O'dur!

28. Seni ancak müjdeleyici ve uyarıcı olarak insanların kâffe (*hep*)sine gönderdik; fakat insanların birçoğu bilmezler.

29. "Bu vaat (*kıyamet veya azap tehdidi*) ne zaman (*gerçekleşecek*)? Eğer doğru iseniz... (*tarih belirtin*)" diyorlar.

30. De ki: "Elbette size vaat edilen bir gün vardır; ondan ne bir saat (*an*) geri kalabilir, ne de ileri geçebilirsiniz."

31. Küfre saplananlar, "Bu Kur'an'a da önündekine (*Tevrat ve İncil'e*) de asla inanmayacağız!" dediler. Bir de o zalimleri, rablerinin huzurunda (*el pençe divan*) durduklarında görmelisin; sözü (*kabahati*) birbirlerine atacaklar. Ezilenler, büyüklük taslayanlara diyecekler ki: "Siz olmasaydınız, kesinlikle biz mü'minlerden olacaktık!"

قَالَ الَّذٖينَ اسْتَكْبَرُوا لِلَّذٖينَ اسْتُضْعِفُٓوا اَنَحْنُ صَدَدْنَاكُمْ
عَنِ الْهُدٰى بَعْدَ اِذْ جَٓاءَكُمْ بَلْ كُنْتُمْ مُجْرِمٖينَ ﴿٣٢﴾ وَقَالَ
الَّذٖينَ اسْتُضْعِفُوا لِلَّذٖينَ اسْتَكْبَرُوا بَلْ مَكْرُ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ
اِذْ تَأْمُرُونَنَٓا اَنْ نَكْفُرَ بِاللّٰهِ وَنَجْعَلَ لَهُٓ اَنْدَادًاؕ وَاَسَرُّوا النَّدَامَةَ
لَمَّا رَاَوُا الْعَذَابَؕ وَجَعَلْنَا الْاَغْلَالَ فٖٓي اَعْنَاقِ الَّذٖينَ كَفَرُواؕ
هَلْ يُجْزَوْنَ اِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٣٣﴾ وَمَٓا اَرْسَلْنَا فٖي قَرْيَةٍ
مِنْ نَذٖيرٍ اِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَٓاۙ اِنَّا بِمَٓا اُرْسِلْتُمْ بِهٖ كَافِرُونَ ﴿٣٤﴾
وَقَالُوا نَحْنُ اَكْثَرُ اَمْوَالًا وَاَوْلَادًاۙ وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبٖينَ ﴿٣٥﴾ قُلْ
اِنَّ رَبّٖي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَٓاءُ وَيَقْدِرُ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾ وَمَٓا اَمْوَالُكُمْ وَلَٓا اَوْلَادُكُمْ بِالَّتٖي تُقَرِّبُكُمْ
عِنْدَنَا زُلْفٰٓى اِلَّا مَنْ اٰمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًاؗ فَاُو۬لٰٓئِكَ لَهُمْ جَزَٓاءُ
الضِّعْفِ بِمَا عَمِلُوا وَهُمْ فِي الْغُرُفَاتِ اٰمِنُونَ ﴿٣٧﴾ وَالَّذٖينَ
يَسْعَوْنَ فٖٓي اٰيَاتِنَا مُعَاجِزٖينَ اُو۬لٰٓئِكَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ
﴿٣٨﴾ قُلْ اِنَّ رَبّٖي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَٓاءُ مِنْ عِبَادِهٖ وَيَقْدِرُ
لَهُؕ وَمَٓا اَنْفَقْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُۚ وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقٖينَ ﴿٣٩﴾

32. Büyüklük taslayanlar ezilenlere şöyle diyecekler: "Size hidayet ulaşmışken, biz mi sizi ondan alıkoyduk? Gerçek şu ki, siz suç işleyenlersiniz!"

33. Ezilenler de büyüklük taslayanlara, "Gerçek şu ki, gece ve gündüz (*tarafınızdan*) çevirilen dolaplar (*bizi ayarttı*); nitekim Allah'ı inkâr etmemizi ve O'na eşler koşmamızı bize telkin edip duruyordunuz!" derler. Azabı gördüklerinde için için pişmanlık duyacaklardır. Küfre saplananların boyunlarına lâleler (*demir halkalar*) vuracağız. Onlara ancak yaptıklarının karşılığı verilecektir.

34. Hangi ülkeye uyarıcı gönderdiysek, mutlaka oranın şımarık kodamanları, "Kesinlikle biz, sizinle gönderileni (*taşıdığınız mesajı*) yadırgayanlarız!" dediler.

35. Üstelik, "Biz" dediler, "Malca ve evlatça daha çoğuz ve bize asla azap edilmeyecektir."

36. De ki: "Rabbim, dilediğine bolca rızık verir ve (*dilediğine*) de kısar; ancak insanların birçoğu (*bunun hikmetini*) bilmezler."

37. Size katımızda yakınlık sağlayan ne mallarınız, ne de evlatlarınızdır. Ancak her kim iman eder ve salih amel (*iyi iş*) yaparsa, işte onlar, yaptıklarına karşılık katmerli mükâfat alırlar ve cennet köşklerinde güven içinde olurlar!

38. Âyetlerimizin önünü almaya çalışanlar ise, onlar götürülüp azaba atılırlar!

39. De ki: "Rabbim, kullarından dilediğine bolca rızık verir ve (*dilediğine*) kısar; (*Allah yolunda*) her ne harcarsanız, onun yerine (*size daha iyisini*) verir ve O, rızıklandıranların en hayırlısıdır."

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعاً ثُمَّ يَقُولُ لِلْمَلٰٓئِكَةِ اَهٰٓؤُلَٓاءِ اِيَّاكُمْ كَانُوا
يَعْبُدُونَ ﴿٤٠﴾ قَالُوا سُبْحَانَكَ اَنْتَ وَلِيُّنَا مِنْ دُونِهِمْۚ بَلْ كَانُوا
يَعْبُدُونَ الْجِنَّۚ اَكْثَرُهُمْ بِهِمْ مُؤْمِنُونَ ﴿٤١﴾ فَالْيَوْمَ لَا يَمْلِكُ
بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ نَفْعاً وَلَا ضَرّاًۜ وَنَقُولُ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا
عَذَابَ النَّارِ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿٤٢﴾ وَاِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِمْ
اٰيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالُوا مَا هٰذَٓا اِلَّا رَجُلٌ يُرِيدُ اَنْ يَصُدَّكُمْ عَمَّا كَانَ
يَعْبُدُ اٰبَٓاؤُ۬كُمْۚ وَقَالُوا مَا هٰذَٓا اِلَّٓا اِفْكٌ مُفْتَرًىۜ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا
لِلْحَقِّ لَمَّا جَٓاءَهُمْۙ اِنْ هٰذَٓا اِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿٤٣﴾ وَمَٓا اٰتَيْنَاهُمْ
مِنْ كُتُبٍ يَدْرُسُونَهَا وَمَٓا اَرْسَلْنَٓا اِلَيْهِمْ قَبْلَكَ مِنْ نَذِيرٍ ﴿٤٤﴾
وَكَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْۙ وَمَا بَلَغُوا مِعْشَارَ مَٓا اٰتَيْنَاهُمْ فَكَذَّبُوا
رُسُلِيࣞ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿٤٥﴾ قُلْ اِنَّمَٓا اَعِظُكُمْ بِوَاحِدَةٍۚ اَنْ
تَقُومُوا لِلّٰهِ مَثْنٰى وَفُرَادٰى ثُمَّ تَتَفَكَّرُواࣞ مَا بِصَاحِبِكُمْ مِنْ جِنَّةٍۜ اِنْ
هُوَ اِلَّا نَذِيرٌ لَكُمْ بَيْنَ يَدَيْ عَذَابٍ شَدِيدٍ ﴿٤٦﴾ قُلْ مَا سَاَلْتُكُمْ
مِنْ اَجْرٍ فَهُوَ لَكُمْۜ اِنْ اَجْرِيَ اِلَّا عَلَى اللّٰهِۚ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ
شَهِيدٌ ﴿٤٧﴾ قُلْ اِنَّ رَبِّي يَقْذِفُ بِالْحَقِّۚ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ﴿٤٨﴾

40. Onların hepsini haşrettiği (*mahşere topladığı*) gün... Sonra meleklere şöyle buyurur: "Bunlar size mi tapıyorlardı?"

41. Şöyle der (*melek*)ler: "Seni tenzih ederiz; onlara karşı bizim velimiz sensin! Gerçek şu ki, onlar cinlere (*şeytanlara*) tapıyorlardı; çokları onlara inanırlardı."

42. Artık o gün birbirlerinize ne bir fayda, ne de bir zarar verebilirsiniz. Zalimlik edenlere, "Haydi yalanladığınız ateşin azabını tadın!" buyuracağız.

43. Âyetlerimiz, apaçık deliller olarak onlara okununca dediler ki: "Bu, atalarınızın taptıklarından sizi alıkoymak isteyen bir adamdır ancak!" Bir de dediler ki: "Bu (*Kur'an*), düpedüz uydurulmuş bir yalandır!" Üstelik hak kendilerine ulaşınca, (*kabul etmek yerine*) o küfre saplananlar şöyle dediler: "Bu, apaçık bir sihirdir!"

44. Oysa onlara, okuyacakları hiçbir kitap vermedik; senden önce de onlara hiçbir uyarıcı göndermedik.

45. Kendilerinden öncekiler de yalanladılar ve onlara verdiğimizin onda birine ulaşmış değildirler. Onlar da elçilerimi yalanladılar, ama benim inkârım (*yadırgamam*) nasılmış (*gördüler*)!

46. De ki: "Size sadece bir tek şeyi; Allah için ikişer ikişer veya teker teker kalk(*ıp hakikati araştır*)manızı, sonra düşünüp taşınmanızı öğütlerim. Sizin adamınızda hiçbir cinnet (*çılgınlık*) yoktur; ancak o, çok şiddetli bir azabın önü (*arefesi*)nde size (*gönderilen*) bir uyarıcıdır."

47. De ki: "Sizden bir karşılık istersem, o sizin yararınızadır; benim ücretimi kesinlikle Allah üstlenmiştir ve O, her şeyin güçlü şahididir."

48. De ki: "Gaybların yegâne bileni olan rabbim, hakkı (*inanan kalplere*) atar."

قُلْ جَٓاءَ الْحَقُّ وَمَا يُبْدِئُ الْبَاطِلُ وَمَا يُع۪يدُ ﴿٤٩﴾ قُلْ اِنْ ضَلَلْتُ فَاِنَّمَٓا
اَضِلُّ عَلٰى نَفْس۪يۚ وَاِنِ اهْتَدَيْتُ فَبِمَا يُوح۪ٓي اِلَيَّ رَبّ۪يۜ اِنَّهُ سَم۪يعٌ قَر۪يبٌ
﴿٥٠﴾ وَلَوْ تَرٰٓى اِذْ فَزِعُوا فَلَا فَوْتَ وَاُخِذُوا مِنْ مَكَانٍ قَر۪يبٍۙ ﴿٥١﴾
وَقَالُٓوا اٰمَنَّا بِه۪ۚ وَاَنّٰى لَهُمُ التَّنَاوُشُ مِنْ مَكَانٍ بَع۪يدٍۚ ﴿٥٢﴾ وَقَدْ كَفَرُوا بِه۪
مِنْ قَبْلُۚ وَيَقْذِفُونَ بِالْغَيْبِ مِنْ مَكَانٍ بَع۪يدٍ ﴿٥٣﴾ وَح۪يلَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ مَا
يَشْتَهُونَ كَمَا فُعِلَ بِاَشْيَاعِهِمْ مِنْ قَبْلُۜ اِنَّهُمْ كَانُوا ف۪ي شَكٍّ مُر۪يبٍ ﴿٥٤﴾

سُورَةُ فَاطِرٍ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ خَمْسٌ وَاَرْبَعُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ
اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ فَاطِرِ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ جَاعِلِ الْمَلٰٓئِكَةِ رُسُلًا اُو۫ل۪ٓي
اَجْنِحَةٍ مَثْنٰى وَثُلٰثَ وَرُبَاعَۜ يَز۪يدُ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَٓاءُۜ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى
كُلِّ شَيْءٍ قَد۪يرٌ ﴿١﴾ مَا يَفْتَحِ اللّٰهُ لِلنَّاسِ مِنْ رَحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكَ
لَهَاۚ وَمَا يُمْسِكْۙ فَلَا مُرْسِلَ لَهُ مِنْ بَعْدِه۪ۜ وَهُوَ الْعَز۪يزُ الْحَك۪يمُ ﴿٢﴾
يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْۜ هَلْ مِنْ خَالِقٍ غَيْرُ اللّٰهِ
يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَٓاءِ وَالْاَرْضِۜ لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَۘ فَاَنّٰى تُؤْفَكُونَ ﴿٣﴾

49. De ki: "Hak geldi; artık batıl, ne başlangıç yapabilir, ne de (*gideni*) geri getirebilir."

50. De ki: "Eğer ben dalâlette isem, dalâletim(*in vebali*) ancak kendimedir ve eğer hidayette isem, rabbimin bana vahyetmekte olduğu (*Kur'an*) sayesindedir. Kesinlikle O hakkıyla işitendir, (*kullarına*) çok yakındır!"

51. Bir de (*mahşer günü*) telaşa kapıldıklarında onları görmelisin! Kaçıp kurtulma (*umudu*) asla yoktur ve çok yakın bir mekân (*toprak altın*)dan alınmışlardır.

52. Mutlaka diyecekler ki: "Ona (*Kur'an'a*) iman ettik!" Ancak çok uzak bir mekân (*dünya*)dan (*onu*) nasıl devşirecekler?!

53. Onu, bundan önce pervasızca inkâr etmişler ve çok uzak bir mekân (*dünya*)dan gayba (*ahirete*) atıp tutmuşlardı.

54. Şia (*hempa*)larına daha önce yapıldığı gibi, onlarla da arzuladıkları şey arasına girildi; çünkü derin bir kuşku içindeydiler.

FÂTIR SÛRESİ[77]

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Gökleri ve yeri yaratan, melekleri ikişer, üçer ve dörder kanatlı elçiler yapan ve yaratmayı dilediği kadar artıran Allah'a hamdolsun! Kesinlikle Allah, her şeye hakkıyla güç yetirendir.

2. Allah insanlara bir rahmet (*kapısı*) açarsa, onu tutacak hiçbir güç yok ve eğer tutarsa, O'nun ardından onu salacak (*açacak*) hiçbir güç yoktur. O çok izzetlidir, çok hikmetlidir.

3. Ey insanlar, Allah'ın üzerinizdeki nimetini hatırlayın! Sizi, Allah'tan başka gökten ve yerden rızıklandıran bir yaratıcı var mı? O'ndan başka hiçbir tanrı yoktur; o halde nasıl ayartılıyorsunuz?

(77) Fâtır manası yarmak olan "fatara" fiilinden etken sıfatdır; burada ise yoktan var eden, eşsiz yaratan, bir örneği olmaksızın var eden anlamında kullanılmıştır. Sûre, hemen ilk âyetinde geçen bu kelimeden adını almış olup, Mekke'de inmiştir ve 45 âyet içermektedir.

وَاِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كُذِّبَتْ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَۜ وَاِلَى اللّٰهِ تُرْجَعُ الْاُمُورُ
﴿٤﴾ يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَاۜ
وَلَا يَغُرَّنَّكُمْ بِاللّٰهِ الْغَرُورُ ﴿٥﴾ اِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ
عَدُوًّاۜ اِنَّمَا يَدْعُوا حِزْبَهُ لِيَكُونُوا مِنْ اَصْحَابِ السَّعِيرِۜ ﴿٦﴾ اَلَّذِينَ
كَفَرُوا لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌۜ وَالَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ
مَغْفِرَةٌ وَاَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿٧﴾ اَفَمَنْ زُيِّنَ لَهُ سُٓوءُ عَمَلِهِ فَرَاٰهُ حَسَنًاۜ
فَاِنَّ اللّٰهَ يُضِلُّ مَنْ يَشَٓاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَٓاءُۘ فَلَا تَذْهَبْ نَفْسُكَ
عَلَيْهِمْ حَسَرَاتٍۜ اِنَّ اللّٰهَ عَلِيمٌ بِمَا يَصْنَعُونَ ﴿٨﴾ وَاللّٰهُ الَّذِٓي
اَرْسَلَ الرِّيَاحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا فَسُقْنَاهُ اِلٰى بَلَدٍ مَيِّتٍ فَاَحْيَيْنَا بِهِ
الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَاۜ كَذٰلِكَ النُّشُورُ ﴿٩﴾ مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلّٰهِ
الْعِزَّةُ جَمِيعًاۜ اِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُۜ
وَالَّذِينَ يَمْكُرُونَ السَّيِّـَٔاتِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌۜ وَمَكْرُ اُولٰٓئِكَ هُوَ
يَبُورُ ﴿١٠﴾ وَاللّٰهُ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ جَعَلَكُمْ اَزْوَاجًاۜ
وَمَا تَحْمِلُ مِنْ اُنْثٰى وَلَا تَضَعُ اِلَّا بِعِلْمِهِۜ وَمَا يُعَمَّرُ مِنْ مُعَمَّرٍ وَلَا
يُنْقَصُ مِنْ عُمُرِهِٓ اِلَّا فِي كِتَابٍۜ اِنَّ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيرٌ ﴿١١﴾

4. Seni yalanlıyorlarsa, senden önce de nice elçiler yalanlandılar. Bütün işler, mutlaka Allah'a döndürülür (*her işin yegâne mercii Allah'tır*).

5. Ey insanlar, Allah'ın (*kıyamet*) vaadi haktır! İmdi dünya hayatı sakın sizi aldatmasın; o aldatıcı (*şeytan*) da sakın Allah hakkında sizi (*sınırsız affına güvendirerek*) yanıltmasın!

6. Şeytan kesinlikle sizin düşmanınızdır. O halde onu düşman tutun; çünkü o, hizbi (*partisi*)ni ancak çılgın ateşin adamlarından olmaya çağırır.

7. Küfre saplananlar ise, elbette onlara çok ağır bir azap vardır. İman edip, salih amel (*iyi iş*)ler yapanlar ise, elbette onlar mağfirete ve çok büyük bir mükâfata kavuşacaklardır.

8. Böyle iken kötü ameli kendisine güzel gösterilen, dolayısıyla onu güzel gören de mi (*ameli iyi olan gibidir*)?! İmdi Allah dilediğini dalâlette bırakır ve dilediğini hidayet eder. Artık gönlün, onlar için üzüntülere dalip gitmesin! Kuşkusuz Allah, yaptıkları her şeyi hakkıyla bilendir.

9. Rüzgarları gönderen Allah'tır. Derken (*yağmur yüklü*) bulutu katarlarlar, biz de onu ölü (*kurak*) bir beldeye sevkederiz; nitekim ölümünden sonra toprağı onunla diriltiriz. İşte (*insanlar için de*) yeniden diriliş böylecedir.

10. Kim, izzeti (*güçlü ve şerefli olmayı*) isterse, (*bilsin ki*) bütün izzet ancak Allah'ındır. O'na sadece güzel söz yükselir; bunu da salih amel yükseltir. Kötülükleri kuranlar ise, elbette onlara çok şiddetli bir azap vardır ve onların düzeni mutlaka çökecektir!

11. Allah sizi topraktan, sonra nutfe (*meni*)den yarattı; sonra sizi (*erkek ve dişi*) eşler yaptı. Her dişi ancak O'nun bilgisi uyarınca gebe kalır ve doğum yapar. Ömür verilenin (*uzun*) yaşatılması da kısa ömürlü olması da elbette bir kitapta (*kayıtlı*)dır. Kesinlikle bu, Allah'a göre pek kolaydır.

وَمَا يَسْتَوِي الْبَحْرَانِ هٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ سَائِغٌ شَرَابُهُ وَهٰذَا
مِلْحٌ اُجَاجٌ وَمِنْ كُلٍّ تَأْكُلُونَ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُونَ
حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفُلْكَ فِيهِ مَوَاخِرَ لِتَبْتَغُوا مِنْ
فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٢﴾ يُولِجُ الَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ
النَّهَارَ فِي الَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي
لِاَجَلٍ مُسَمًّى ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ
مِنْ دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ ﴿١٣﴾ اِنْ تَدْعُوهُمْ لَا
يَسْمَعُوا دُعَاءَكُمْ وَلَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ وَيَوْمَ
الْقِيٰمَةِ يَكْفُرُونَ بِشِرْكِكُمْ وَلَا يُنَبِّئُكَ مِثْلُ خَبِيرٍ ﴿١٤﴾ يَا
اَيُّهَا النَّاسُ اَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ اِلَى اللّٰهِ وَاللّٰهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ
﴿١٥﴾ اِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿١٦﴾ وَمَا ذٰلِكَ
عَلَى اللّٰهِ بِعَزِيزٍ ﴿١٧﴾ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ اُخْرٰى وَاِنْ تَدْعُ
مُثْقَلَةٌ اِلٰى حِمْلِهَا لَا يُحْمَلْ مِنْهُ شَيْءٌ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبٰى
اِنَّمَا تُنْذِرُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ وَاَقَامُوا الصَّلٰوةَ
وَمَنْ تَزَكّٰى فَاِنَّمَا يَتَزَكّٰى لِنَفْسِهِ وَاِلَى اللّٰهِ الْمَصِيرُ ﴿١٨﴾

12. İki deniz (*büyük su kütlesi*) eşit değildir. Şu tatlı, susuzluğu giderir, içimi kolay; şu da tuzlu, acıdır; herbirinden taze et yer ve takındığınız süs eşyası çıkarırsınız. Gemilerin de onda, (*Allah'ın*) lütfundan (*rızkınızı*) araştırasınız ve ta ki şükredesiniz diye dalgaları yararak seyrettiğini görürsün.

13. Geceyi gündüze girdirir, gündüzü de geceye girdirir (*birinin süresini uzatırken diğerinkini kısaltır*); güneşi ve ayı da emre amade kılmıştır. Herbiri, belirli bir vadeye değin (*kendi mecrasında*) akıp gitmektedir. İşte O (*yüce varlık*), rabbiniz Allah'tır, bütün mülk ancak O'nundur! Sizin O'nun dışında dua (*kulluk*) ettikleriniz, bir pula bile sahip değildirler.

14. Onları (*yardıma*) çağırsanız, çağrınızı işitmezler, işitseler de size icabet edemezler ve (*kendilerini Allah'a*) ortak koşmanızı kıyamet günü tanımayacaklardır. Hiç kimse sana (*gerçekleri*), hakkıyla haberdar olan gibi bildiremez.

15. Ey insanlar, siz Allah'a muhtaçsınız ve elbette Allah çok zengindir, çokça hamdedilendir!

16. Dilerse sizi yok eder ve (*yerinize*) yepyeni bir halk getirir.

17. Bu da Allah'a göre güç bir şey değildir.

18. Hiçbir günahkâr, başkasının günah yükünü yüklenmez; yükü ağır olan da yüküne (*el atmaya*) çağırırsa, akrabası bile olsa (*çağırılan*), onun yükünden bir şey yüklenmez. Sen ancak rablerinden gıyaben korkan ve namazı dosdoğru kılanları uyarırsın. Kim (*günahlarından*) arınırsa, ancak kendi yararına arınır ve dönüş mutlaka Allah'adır.

وَمَا يَسْتَوِي الْاَعْمٰى وَالْبَصِيرُۙ ﴿١٩﴾ وَلَا الظُّلُمَاتُ وَلَا النُّورُۙ
﴿٢٠﴾ وَلَا الظِّلُّ وَلَا الْحَرُورُۚ ﴿٢١﴾ وَمَا يَسْتَوِي الْاَحْيَٓاءُ
وَلَا الْاَمْوَاتُۜ اِنَّ اللّٰهَ يُسْمِعُ مَنْ يَشَٓاءُۚ وَمَٓا اَنْتَ بِمُسْمِعٍ
مَنْ فِي الْقُبُورِ ﴿٢٢﴾ اِنْ اَنْتَ اِلَّا نَذِيرٌ ﴿٢٣﴾ اِنَّٓا اَرْسَلْنَاكَ
بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًاۜ وَاِنْ مِنْ اُمَّةٍ اِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ ﴿٢٤﴾
وَاِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْۚ جَٓاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ وَبِالزُّبُرِ وَبِالْكِتَابِ الْمُنِيرِ ﴿٢٥﴾ ثُمَّ اَخَذْتُ الَّذِينَ
كَفَرُوا فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِۚ ﴿٢٦﴾ اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ اَنْزَلَ مِنَ
السَّمَٓاءِ مَٓاءًۚ فَاَخْرَجْنَا بِهِ ثَمَرَاتٍ مُخْتَلِفًا اَلْوَانُهَاۜ وَمِنَ
الْجِبَالِ جُدَدٌ بِيضٌ وَحُمْرٌ مُخْتَلِفٌ اَلْوَانُهَا وَغَرَابِيبُ سُودٌ
﴿٢٧﴾ وَمِنَ النَّاسِ وَالدَّوَٓابِّ وَالْاَنْعَامِ مُخْتَلِفٌ اَلْوَانُهُ كَذٰلِكَۜ
اِنَّمَا يَخْشَى اللّٰهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمٰٓؤُاۜ اِنَّ اللّٰهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ
﴿٢٨﴾ اِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللّٰهِ وَاَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَاَنْفَقُوا
مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ تِجَارَةً لَنْ تَبُورَۙ ﴿٢٩﴾
لِيُوَفِّيَهُمْ اُجُورَهُمْ وَيَزِيدَهُمْ مِنْ فَضْلِهِۜ اِنَّهُ غَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٣٠﴾

19. Körle gören bir değildir.

20. Karanlıklarla nur (*aydınlık*) da.

21. Gölgeyle kavurucu sıcak da.

22. Dirilerle ölüler de eşit değildirler. Allah, elbet dilediğine (*hakkı*) işittirir ve sen, kabirlerdeki (*basiretleri kör*)lere asla işittiremezsin.

23. Sen ancak bir uyarıcısın.

24. Kesinlikle biz seni, müjdeleyici ve uyarıcı olarak hakkaniyetle gönderdik ve her ümmetten bir uyarıcı mutlaka gelip geçmiştir.

25. Eğer seni yalanlıyorlarsa, onlardan öncekiler de kendilerine apaçık kanıtlarla, zeburlarla ve aydınlatıcı kitapla gelen elçilerini yalanladılar.

26. Sonra küfre saplananları cezalandırdım; nitekim inkârım (*yadırgamam*) nasılmış (*gördüler*)!

27. Allah'ın gökten su (*buluttan yağmur*) indirdiğini, nitekim renk (*tür*)leri değişik nice ürünleri onunla (*topraktan*) çıkardığımızı, dağlardan da değişik tonlarda beyaz, kırmızı ve simsiyah damarlar (*yarattığımızı*) görmedin mi?

28. İnsanlar, canlı varlıklar ve hayvanlardan da böylece renk (*tür*)leri değişik olanlar (*yarattık*). Allah'tan ancak kullarının âlim olanları korkarlar. Allah elbette çok izzetlidir, çok bağışlayıcıdır.

29. Allah'ın kitabını tilavet eden (*güzelce okuyan*), namazı dosdoğru kılan ve kendilerine bahşettiğimiz (*nimetler*)den gizli ve aşikâr (*hayra*) harcayanlar ise onlar, asla batma tehlikesi bulunmayan bir ticaret (*kazanç*) peşindedirler.

30. Nitekim onlara mükâfatlarını eksiksiz verecek ve onlara lütfunu artıracaktır. Kuşkusuz O çok bağışlayıcıdır, çok şükreden (*şükre karşılık veren*)dir.

وَالَّذٖٓى اَوْحَيْنَٓا اِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِمَا
بَيْنَ يَدَيْهِۜ اِنَّ اللّٰهَ بِعِبَادِهٖ لَخَبٖيرٌ بَصٖيرٌ ﴿٣١﴾ ثُمَّ اَوْرَثْنَا
الْكِتَابَ الَّذٖينَ اصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَاۚ فَمِنْهُمْ ظَالِمٌ لِنَفْسِهٖۚ
وَمِنْهُمْ مُقْتَصِدٌۚ وَمِنْهُمْ سَابِقٌ بِالْخَيْرَاتِ بِاِذْنِ اللّٰهِۜ ذٰلِكَ هُوَ
الْفَضْلُ الْكَبٖيرُۜ ﴿٣٢﴾ جَنَّاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا يُحَلَّوْنَ فٖيهَا
مِنْ اَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًاۚ وَلِبَاسُهُمْ فٖيهَا حَرٖيرٌ ﴿٣٣﴾
وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذٖٓى اَذْهَبَ عَنَّا الْحَزَنَۜ اِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٌ
شَكُورٌۙ ﴿٣٤﴾ اَلَّذٖٓى اَحَلَّنَا دَارَ الْمُقَامَةِ مِنْ فَضْلِهٖۚ لَا يَمَسُّنَا
فٖيهَا نَصَبٌ وَلَا يَمَسُّنَا فٖيهَا لُغُوبٌ ﴿٣٥﴾ وَالَّذٖينَ كَفَرُوا
لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَۚ لَا يُقْضٰى عَلَيْهِمْ فَيَمُوتُوا وَلَا يُخَفَّفُ
عَنْهُمْ مِنْ عَذَابِهَاۜ كَذٰلِكَ نَجْزٖى كُلَّ كَفُورٍۚ ﴿٣٦﴾ وَهُمْ
يَصْطَرِخُونَ فٖيهَاۚ رَبَّنَٓا اَخْرِجْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا غَيْرَ الَّذٖى
كُنَّا نَعْمَلُۜ اَوَلَمْ نُعَمِّرْكُمْ مَا يَتَذَكَّرُ فٖيهِ مَنْ تَذَكَّرَ وَجَٓاءَكُمُ
النَّذٖيرُۜ فَذُوقُوا فَمَا لِلظَّالِمٖينَ مِنْ نَصٖيرٍۚ ﴿٣٧﴾ اِنَّ اللّٰهَ عَالِمُ
غَيْبِ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِۜ اِنَّهُ عَلٖيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٣٨﴾

31. Sana, kendisinden öncekileri doğrulayıcı olarak vahyettiğimiz bu kitap (*Kur'an*), hakkın ta kendisidir! Kesinlikle Allah kullarından hakkıyla haberdardır, hakkıyla görendir.

32. Sonra kullarımızdan seçtiklerimizi o kitabın mirasçıları yaptık. Böyle iken onların kimi kendine zulmedendir, kimi orta yolu tutan, kimi de Allah'ın izniyle hayırlarda öne geçendir. İşte bu, çok büyük faziletin ta kendisidr!

33. Adn (*sürekli ikamet*) cennetleri ki, onlara girerler, içlerinde altın bilezikler ve inciler takınırlar; giysileri de halis ipektir.

34. Ve derler ki: "Üzüntülerimizi gideren Allah'a hamdolsun! Kuşkusuz rabbimiz çok bağışlayıcıdır, çok şükreden (*şükre karşılık veren*)dir!

35. Lütfuyla bizi bu ikamet yurduna kondurdu. Burada bize hiçbir yorgunluk dokunmayacak ve burada bize hiçbir usanç gelmeyecektir."

36. Küfre saplananlar ise, elbette onlara cehennem ateşi vardır; işleri bitirilmez ki ölsünler, azapları da hafifletilmez. Biz, herbir azılı kâfiri işte böyle cezalandıracağız!

37. Orada şöyle feryat edecekler: "Rabbimiz, bizi çıkar ki, yaptığımızın dışında iyi iş yapalım!" Oysa sizi, düşünenin düşünüp taşınacağı kadar yaşatmadık mı? Üstelik size uyarıcı da geldi. O halde (*azabı*) tadın; artık zalimlerin hiçbir yardımcısı yoktur!

38. Kesinlikle Allah, göklerin ve yerin gaybı (*sırları*)nı bilir; nitekim O, sinelerden geçeni de hakkıyla bilendir.

هُوَ الَّذٖى جَعَلَكُمْ خَلَٓائِفَ فِى الْاَرْضِؕ فَمَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُؕ وَلَا
يَزٖيدُ الْكَافِرٖينَ كُفْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ اِلَّا مَقْتًاۚ وَلَا يَزٖيدُ الْكَافِرٖينَ
كُفْرُهُمْ اِلَّا خَسَارًا ﴿٣٩﴾ قُلْ اَرَاَيْتُمْ شُرَكَٓاءَكُمُ الَّذٖينَ تَدْعُونَ
مِنْ دُونِ اللّٰهِؕ اَرُونٖى مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْاَرْضِ اَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِى
السَّمٰوَاتِۚ اَمْ اٰتَيْنَاهُمْ كِتَابًا فَهُمْ عَلٰى بَيِّنَتٍ مِنْهُۚ بَلْ اِنْ يَعِدُ
الظَّالِمُونَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا اِلَّا غُرُورًا ﴿٤٠﴾ اِنَّ اللّٰهَ يُمْسِكُ
السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ اَنْ تَزُولَاۚ وَلَئِنْ زَالَتَٓا اِنْ اَمْسَكَهُمَا مِنْ اَحَدٍ
مِنْ بَعْدِهٖؕ اِنَّهُ كَانَ حَلٖيمًا غَفُورًا ﴿٤١﴾ وَاَقْسَمُوا بِاللّٰهِ جَهْدَ اَيْمَانِهِمْ
لَئِنْ جَٓاءَهُمْ نَذٖيرٌ لَيَكُونُنَّ اَهْدٰى مِنْ اِحْدَى الْاُمَمِۚ فَلَمَّا جَٓاءَهُمْ
نَذٖيرٌ مَا زَادَهُمْ اِلَّا نُفُورًاۙ ﴿٤٢﴾ اِسْتِكْبَارًا فِى الْاَرْضِ وَمَكْرَ
السَّيِّئِؕ وَلَا يَحٖيقُ الْمَكْرُ السَّيِّئُ اِلَّا بِاَهْلِهٖؕ فَهَلْ يَنْظُرُونَ اِلَّا
سُنَّتَ الْاَوَّلٖينَۚ فَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللّٰهِ تَبْدٖيلًاۚ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللّٰهِ
تَحْوٖيلًا ﴿٤٣﴾ اَوَلَمْ يَسٖيرُوا فِى الْاَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الَّذٖينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَكَانُٓوا اَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةًؕ وَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيُعْجِزَهُ مِنْ
شَيْءٍ فِى السَّمٰوَاتِ وَلَا فِى الْاَرْضِؕ اِنَّهُ كَانَ عَلٖيمًا قَدٖيرًا ﴿٤٤﴾

39. Sizi o yerde halife yapan (*gidenlerin yerine geçiren*) O'dur. Artık kim kâfirlik ederse, küfrünün zararı elbette kendinedir. Kâfirlere kâfirlikleri, rableri katında ancak gazabı artırır ve kâfirlere kâfirlikleri, ancak hüsranlarını artırır.

40. De ki: "Allah'ın dışında dua (*kulluk*) ettiğiniz ortaklarınızı anlatın bakalım! Yeryüzünden neyi yarattıklarını bana gösterin veya onların göklerde bir ortaklıkları mı vardır?" Yoksa biz onlara bir kitap verdik de onun apaçık bir deliline mi dayanı(*p şirk koşu*)yorlar? Gerçek şu ki zalimler, birbirlerine ancak boş vaatlerde bulunurlar.

41. Allah, gökleri ve yeri devrilmesinler diye (*ayakta*) tutmaktadır ve eğer devrilirlerse, O'ndan başka hiç kimse onları asla tutamaz! Kesinlikle O çok halimdir, çok bağışlayıcıdır.

42. Eğer kendilerine bir uyarıcı gelirse, (*kitap ehli*) ümmetlerin herhangi birinden daha hidayette olacaklarına dair Allah'a var güçleriyle yemin etmişlerdi; ancak kendilerine uyarıcı gelince, sadece nefretlerini (*imandan kaçışlarını*) artırdı.

43. O yerde büyüklük taslamalarını ve kötülük kurmalarını da (*artırdı*); oysa kurulan kötülük sadece sahibini haklar. Onlar da evvelki (*kâfir*)lere uygulanan sünneti (*cezaî müeyyideyi*) ancak beklerler. Allah'ın sünnetinde hiçbir tebdil (*değişim*) bulamazsın ve Allah'ın sünnetinde hiçbir sapma bulamazsın!

44. O yer (*ülke*)de dolaşmadılar mı ki, kendilerinden önceki (*kâfir*)lerin akıbetlerinin nice olduğunu görsünler? Onlar, bunlardan daha kuvvetli idiler ve (*fakat*) göklerde ve yerde Allah'tan yakasını kurtaracak hiçbir şey (*güç*) yoktur. Kesinlikle O hakkıyla bilendir, (*her şeye*) hakkıyla güç yetirendir.

45. Eğer Allah, yaptıklarından ötürü insanları cezalandırsaydı, (*dünya*) üzerinde hiçbir canlı komazdı. Ancak onları belirlenen bir vadeye değin erteliyor; nitekim vadeleri dolunca (*herkese yaptığının karşılığını verir*). Kuşkusuz Allah, kullarını hakkıyla görendir.

YÂ-SÎN SÛRESİ(78)

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Yâ, Sîn.

2. Hikmetlerle dopdolu Kur'an hakkı için!

3. Kesinlikle sen, (*tarafımızdan*) gönderilen (*elçi*)lerdensin.

4. Doğru bir yoldasın.

5. Çok izzetli, çok merhametli (*rabbi*)nin peyderpey indirmesidir (*o Kur'an*).

6. Ataları uyarılmayan, dolayısıyla gafil olan bir toplumu uyarasın diye (*indirildi*).

7. Andolsun, onların ekserisi kavlimizi (*azap hükmümüzü*) hak ettiler; artık iman etmezler!

8. Nitekim boyunlarına, çenelerini kıskaca alan lâleler (*demir halkalar*) geçirdik, dolayısıyla başları havaya dikilmiştir (*hakka boyun eğemezler*).

9. Önlerinden bir set, arkalarından da bir set çekip, gözlerini perdeledik; artık görmezler.

وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللّٰهُ النَّاسَ بِمَا كَسَبُوا مَا تَرَكَ عَلٰى ظَهْرِهَا مِنْ دَٓابَّةٍ وَلٰكِنْ
يُؤَخِّرُهُمْ اِلٰٓى اَجَلٍ مُسَمًّىۚ فَاِذَا جَٓاءَ اَجَلُهُمْ فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِعِبَادِه۪ بَصِيرًا ﴿٤٥﴾

سُورَةُ يٰسٓ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ
ثَلَاثٌ وَثَمَانُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

يٰسٓۚ ﴿١﴾ وَالْقُرْاٰنِ الْحَك۪يمِۙ ﴿٢﴾ اِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَل۪ينَۙ ﴿٣﴾
عَلٰى صِرَاطٍ مُسْتَق۪يمٍۜ ﴿٤﴾ تَنْز۪يلَ الْعَز۪يزِ الرَّح۪يمِۙ ﴿٥﴾ لِتُنْذِرَ
قَوْمًا مَٓا اُنْذِرَ اٰبَٓاؤُ۬هُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ ﴿٦﴾ لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلٰٓى
اَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٧﴾ اِنَّا جَعَلْنَا ف۪ٓي اَعْنَاقِهِمْ اَغْلَالًا
فَهِيَ اِلَى الْاَذْقَانِ فَهُمْ مُقْمَحُونَ ﴿٨﴾ وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ
اَيْد۪يهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَاَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ
﴿٩﴾ وَسَوَٓاءٌ عَلَيْهِمْ ءَاَنْذَرْتَهُمْ اَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠﴾
اِنَّمَا تُنْذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِيَ الرَّحْمٰنَ بِالْغَيْبِۚ فَبَشِّرْهُ
بِمَغْفِرَةٍ وَاَجْرٍ كَر۪يمٍ ﴿١١﴾ اِنَّا نَحْنُ نُحْيِ الْمَوْتٰى وَنَكْتُبُ مَا
قَدَّمُوا وَاٰثَارَهُمْۜ وَكُلَّ شَيْءٍ اَحْصَيْنَاهُ ف۪ٓي اِمَامٍ مُب۪ينٍ ﴿١٢﴾

10. Onları uyarsan da uyarmasan da kendilerince fark etmez; (*çünkü*) iman etmezler.

11. Ancak sen, zikre (*Kur'an'a*) uyan ve Rahmân'dan gıyaben (*görmeden*) korkanları uyarırsın. İmdi onları mağfiret ve çok değerli bir mükâfatla müjdele!

12. Ölüleri biz, ancak biz diriltiriz. Onların yaptıkları yatırım ve bıraktıkları eserleri yazıyoruz; her şeyi apaçık bir kütükte sayıp dökmüşüzdür.

(78) Başındaki alfabetik harfler, "yâ" ve "sîn" harflerinden adını alan sûre, Mekke'de inmiş olup, 83 âyet içermektedir. Abdullah bin Abbas'a göre Yâsîn, Arapların Tay kabilesi dilinde "ey insan" demektir ve bu insan, Hz. Peygamber'dir. Sûrenin fazileti hakkında birçok hadis rivayet edilmiştir ve bunlardan birinde Hz. Peygamber'in şöyle buyurduğu bildirilmektedir: "Her şeyin bir kalbi vardır, Kur'an'ın kalbi de Yâsîn'dir. Onun, ümmetimden her insanın kalbinde olmasını isterim."

وَاضْرِبْ لَهُمْ مَثَلًا اَصْحَابَ الْقَرْيَةِۘ اِذْ جَٓاءَهَا الْمُرْسَلُونَۚ
﴿١٣﴾ اِذْ اَرْسَلْنَٓا اِلَيْهِمُ اثْنَيْنِ فَكَذَّبُوهُمَا فَعَزَّزْنَا بِثَالِثٍ
فَقَالُٓوا اِنَّٓا اِلَيْكُمْ مُرْسَلُونَ ﴿١٤﴾ قَالُوا مَٓا اَنْتُمْ اِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَاۙ
وَمَٓا اَنْزَلَ الرَّحْمٰنُ مِنْ شَيْءٍۙ اِنْ اَنْتُمْ اِلَّا تَكْذِبُونَ ﴿١٥﴾ قَالُوا
رَبُّنَا يَعْلَمُ اِنَّٓا اِلَيْكُمْ لَمُرْسَلُونَ ﴿١٦﴾ وَمَا عَلَيْنَٓا اِلَّا الْبَلَاغُ
الْمُبِينُ ﴿١٧﴾ قَالُٓوا اِنَّا تَطَيَّرْنَا بِكُمْۚ لَئِنْ لَمْ تَنْتَهُوا لَنَرْجُمَنَّكُمْ
وَلَيَمَسَّنَّكُمْ مِنَّا عَذَابٌ اَلِيمٌ ﴿١٨﴾ قَالُوا طَٓائِرُكُمْ مَعَكُمْۜ اَئِنْ
ذُكِّرْتُمْۜ بَلْ اَنْتُمْ قَوْمٌ مُسْرِفُونَ ﴿١٩﴾ وَجَٓاءَ مِنْ اَقْصَا الْمَدِينَةِ
رَجُلٌ يَسْعٰى قَالَ يَا قَوْمِ اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَۙ ﴿٢٠﴾ اتَّبِعُوا مَنْ
لَا يَسْـَٔلُكُمْ اَجْرًا وَهُمْ مُهْتَدُونَ ﴿٢١﴾ وَمَا لِيَ لَٓا اَعْبُدُ الَّذ۪ي
فَطَرَن۪ي وَاِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٢﴾ ءَاَتَّخِذُ مِنْ دُونِه۪ٓ اٰلِهَةً اِنْ يُرِدْنِ
الرَّحْمٰنُ بِضُرٍّ لَا تُغْنِ عَنّ۪ي شَفَاعَتُهُمْ شَيْـًٔا وَلَا يُنْقِذُونِۚ
﴿٢٣﴾ اِنّ۪ٓي اِذًا لَف۪ي ضَلَالٍ مُب۪ينٍ ﴿٢٤﴾ اِنّ۪ٓي اٰمَنْتُ بِرَبِّكُمْ
فَاسْمَعُونِۜ ﴿٢٥﴾ ق۪يلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَۜ قَالَ يَا لَيْتَ قَوْم۪ي يَعْلَمُونَۙ
﴿٢٦﴾ بِمَا غَفَرَ ل۪ي رَبّ۪ي وَجَعَلَن۪ي مِنَ الْمُكْرَم۪ينَ ﴿٢٧﴾

13. O şehir (*Antakya*) halkını onlara örnek ver! Bir zamanlar elçiler(*imiz*) oraya varmışlardı.

14. Nitekim ikisini onlara göndermiştik; ancak ikisini de yalanladılar. Bunun üzerine (*elçileri*) üçüncüyle destekledik; dolayısıyla dediler ki: "Kesinlikle biz, size gönderilen (*elçi*)leriz!"

15. "Siz de" dedi (*şehirli*)ler: "Bizim gibi düpedüz insansınız! Rahman hiçbir şey indirmemiştir, ancak siz yalan söylüyorsunuz."

16. Şöyle dedi (*elçi*)ler: "Bizim kesinlikle size gönderilenler olduğumuzu rabbimiz biliyor!

17. Görevimiz de apaçık tebliğden ibarettir."

18. "Doğrusu sizden uğursuzluk kaptık; andolsun, eğer (*davanızdan*) vazgeçmezseniz, mutlaka sizi recmederiz (*taşlarız/lânetleriz*) ve mutlaka elimizden çok acı bir azaba uğrarsınız!" dediler.

19. Şöyle dedi (*elçi*)ler: "Sizin uğursuzluğunuz kendinizdendir. Size öğüt verildi diye mi (*uğursuzluk kaptınız*)? Gerçek şu ki siz, israfçı (*ölçüsüz/aşırı giden*) bir toplumsunuz."

20. Şehrin en ücra köşesinden koşarak gelen bir adam, "Ey kavmim!" dedi, "Bu gönderilen (*elçi*)lere uyun!

21. Sizden hiçbir ücret istemeyenlere uyun! Onlar doğru yoldadırlar.

22. Beni yaratana niçin ben ibadet etmeyeyim?! Siz de elbette O'na döndürüleceksiniz.

23. O'nun dışında birtakım tanrılar mı edineyim, ki eğer Rahman beni sıkıntıya uğratmak isterse, onların şefaati bana hiçbir fayda vermez ve beni kurtaramazlar!

24. O takdirde kesinlikle ben apaçık bir dalâlete saplanırım.

25. Nitekim ben, sizin (*gerçek*) rabbinize iman ettim; siz de beni dinleyi(*p O'na iman edi*)n!"

26. "Cennete gir!" denildi (*kavmince öldüren o adama*). "Keşke" dedi, "Kavmim bilseydi,

27. Rabbimin beni neden bağışladığını ve beni (*cennette*) ağırlananlardan kıldığını!"

وَمَٓا اَنْزَلْنَا عَلٰى قَوْمِه۪ مِنْ بَعْدِه۪ مِنْ جُنْدٍ مِنَ السَّمَٓاءِ وَمَا
كُنَّا مُنْزِل۪ينَ ﴿٢٨﴾ اِنْ كَانَتْ اِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَاِذَا هُمْ
خَامِدُونَ ﴿٢٩﴾ يَا حَسْرَةً عَلَى الْعِبَادِۚ مَا يَأْت۪يهِمْ مِنْ رَسُولٍ
اِلَّا كَانُوا بِه۪ يَسْتَهْزِؤُ۫نَ ﴿٣٠﴾ اَلَمْ يَرَوْا كَمْ اَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنَ
الْقُرُونِ اَنَّهُمْ اِلَيْهِمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿٣١﴾ وَاِنْ كُلٌّ لَمَّا جَم۪يعٌ
لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ ﴿٣٢﴾ وَاٰيَةٌ لَهُمُ الْاَرْضُ الْمَيْتَةُۚ اَحْيَيْنَاهَا
وَاَخْرَجْنَا مِنْهَا حَبًّا فَمِنْهُ يَأْكُلُونَ ﴿٣٣﴾ وَجَعَلْنَا ف۪يهَا جَنَّاتٍ
مِنْ نَخ۪يلٍ وَاَعْنَابٍ وَفَجَّرْنَا ف۪يهَا مِنَ الْعُيُونِ ﴿٣٤﴾ لِيَأْكُلُوا
مِنْ ثَمَرِه۪ۙ وَمَا عَمِلَتْهُ اَيْد۪يهِمْۜ اَفَلَا يَشْكُرُونَ ﴿٣٥﴾ سُبْحَانَ
الَّذ۪ي خَلَقَ الْاَزْوَاجَ كُلَّهَا مِمَّا تُنْبِتُ الْاَرْضُ وَمِنْ اَنْفُسِهِمْ
وَمِمَّا لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾ وَاٰيَةٌ لَهُمُ الَّيْلُۚ نَسْلَخُ مِنْهُ النَّهَارَ فَاِذَا
هُمْ مُظْلِمُونَۙ ﴿٣٧﴾ وَالشَّمْسُ تَجْر۪ي لِمُسْتَقَرٍّ لَهَاۜ ذٰلِكَ
تَقْد۪يرُ الْعَز۪يزِ الْعَل۪يمِۜ ﴿٣٨﴾ وَالْقَمَرَ قَدَّرْنَاهُ مَنَازِلَ حَتّٰى عَادَ
كَالْعُرْجُونِ الْقَد۪يمِ ﴿٣٩﴾ لَا الشَّمْسُ يَنْبَغ۪ي لَهَٓا اَنْ تُدْرِكَ
الْقَمَرَ وَلَا الَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِۜ وَكُلٌّ ف۪ي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ﴿٤٠﴾

28. Kendisinden sonra gökten kavmine hiçbir asker indirmedik, indirecek de değildik.

29. Sadece tek bir sayha (*korkunç avaz*) koptu, dolayısıyla birdenbire cansız yere serildiler.

30. Yazıklar olsun o kullara ki, kendilerine gelen her elçiyi mutlaka alaya alırlardı!

31. Kendilerinden önce nice çağ (*kuşak*)ları helâk ettiğimizi ve onların bir daha kendilerine dönmeyeceklerini bilmediler mi?

32. Ancak hepsi (*kıyamet günü*) toplanıp, huzurumuza getirileceklerdir.

33. Onlara bir âyet (*kudretimizin göstergesi*), şu ölü (*kuru*) topraktır! Biz onu dirilttik ve ondan tane (*hububat*) çıkardık; nitekim bunlardan yiyor (*besleniyor*)lar.

34. Orada hurmalıklar ve bağlar kurduk ve içlerinden pınarlar fışkırttık.

35. Ta ki ürününden ve ellerinin emeğinden yesinler. Böyle iken şükretmiyorlar mı?

36. Toprağın bitirdiklerinden, kendilerinden ve bilmedikleri nice şeylerden bütün zevç (*tür/eş*)leri yaratan (*Allah'*)ın şanı yücedir!

37. Onlara bir âyet (*kudretimizin göstergesi*) de gecedir! Ondan gündüzü (*güneşi*) soyup alıyoruz; dolayısıyla birden karanlığa gömülüyorlar.

38. Güneş, kendi yerleşimi (*yörüngesi*)nde akıp gitmektedir; bu da çok izzetli, (*her şeyi*) hakkıyla bilenin takdiridir!

39. Aya birtakım menziller takdir ettik; nihayet (*bunlardan geçip*) eski hurma salkımının eğri sapı gibi (*hilal*) oluverir.

40. Ne güneş aya erişebilir, ne de gece gündüzü geçebilir. Herbiri bir yörüngede yüzmektedir.

وَاٰيَةٌ لَهُمْ اَنَّا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمْ فِى الْفُلْكِ الْمَشْحُونِۙ ﴿٤١﴾
وَخَلَقْنَا لَهُمْ مِنْ مِثْلِه۪ مَا يَرْكَبُونَ ﴿٤٢﴾ وَاِنْ نَشَأْ نُغْرِقْهُمْ فَلَا
صَر۪يخَ لَهُمْ وَلَا هُمْ يُنْقَذُونَۙ ﴿٤٣﴾ اِلَّا رَحْمَةً مِنَّا وَمَتَاعًا اِلٰى
ح۪ينٍ ﴿٤٤﴾ وَاِذَا ق۪يلَ لَهُمُ اتَّقُوا مَا بَيْنَ اَيْد۪يكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ
لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٤٥﴾ وَمَا تَأْت۪يهِمْ مِنْ اٰيَةٍ مِنْ اٰيَاتِ رَبِّهِمْ اِلَّا
كَانُوا عَنْهَا مُعْرِض۪ينَ ﴿٤٦﴾ وَاِذَا ق۪يلَ لَهُمْ اَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ
اللّٰهُۙ قَالَ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا لِلَّذ۪ينَ اٰمَنُوا اَنُطْعِمُ مَنْ لَوْ يَشَاءُ اللّٰهُ
اَطْعَمَهُۗ اِنْ اَنْتُمْ اِلَّا ف۪ى ضَلَالٍ مُب۪ينٍ ﴿٤٧﴾ وَيَقُولُونَ مَتٰى هٰذَا
الْوَعْدُ اِنْ كُنْتُمْ صَادِق۪ينَ ﴿٤٨﴾ مَا يَنْظُرُونَ اِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً
تَأْخُذُهُمْ وَهُمْ يَخِصِّمُونَ ﴿٤٩﴾ فَلَا يَسْتَط۪يعُونَ تَوْصِيَةً وَلَٓا
اِلٰٓى اَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ ﴿٥٠﴾ وَنُفِخَ فِى الصُّورِ فَاِذَا هُمْ مِنَ
الْاَجْدَاثِ اِلٰى رَبِّهِمْ يَنْسِلُونَ ﴿٥١﴾ قَالُوا يَا وَيْلَنَا مَنْ بَعَثَنَا مِنْ
مَرْقَدِنَاۜ هٰذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمٰنُ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ ﴿٥٢﴾ اِنْ كَانَتْ
اِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَاِذَا هُمْ جَم۪يعٌ لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ ﴿٥٣﴾ فَالْيَوْمَ
لَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْـًٔا وَلَا تُجْزَوْنَ اِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٥٤﴾

41. Onlara bir âyet (*kudretimizin göstergesi*) de dopdolu gemide zürriyetlerini taşımamızdır.

42. Onun gibisinden bindikleri nice vasıtayı onlar için yarattık.

43. Eğer dilersek, onları batırırız; nitekim imdatlarına hiçbir koşan olmaz ve de kurtarılamazlar.

44. Ancak rahmetimizden ötürü ve bir süreye değin yaşatmak için (*batırmıyoruz*).

45. Onlara, "Önünüzdeki ve arkanızdaki (*tehlike*)lerden sakının; ta ki esirgenesiniz!" denilidiği zaman... (*umursamadılar.*)

46. Üstelik rablerinin âyetlerinden kendilerine ulaşan herbir âyetten mutlaka yüz çevirirler.

47. Onlara, "Allah'ın size verdiğinden (*hayra*) harcayın!" denilince, o küfre saplananlar, iman edenlere derler ki: "Allah'ın, eğer dileseydi, doyuracağı kimseyi biz mi doyuralım? Siz ancak apaçık bir dalâlet (*şaşkınlık*) içerisindesiniz!"

48. Bir de diyorlar ki: "Şu vaat (*kıyamet ihtarı*) ne zaman? Eğer doğru iseniz... (*tarih belirtin.*)"

49. Ancak onlar, birbirleriyle davalaşırlarken kendilerini yakalayacak bir sayha (*korkunç avaz*) beklerler.

50. Nitekim ne bir tavsiyede bulunabilir, ne de ailelerine dönebilirler.

51. Sur'a üflenir, dolayısıyla birden kabirlerinden kalkıp, rablerine seğirtirler.

52. "Vay halimize!" derler, "Kim bizi kabirlerden kaldırdı?" İşte Rahmân'ın vaat ettiği ve elçilerinin doğru haber verdikleri şey (*kıyamet*) budur!

53. Sadece korkunç bir avaz kopar, dolayısıyla birden toplanıp, huzurumuza getirilirler.

54. İmdi o gün hiç kimseye hiçbir haksızlık yapılmaz ve size ancak yaptığınızın karşılığı verilir.

إِنَّ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِي شُغُلٍ فَاكِهُونَ ﴿٥٥﴾ هُمْ
وَأَزْوَاجُهُمْ فِي ظِلَالٍ عَلَى الْأَرَائِكِ مُتَّكِؤُنَ ﴿٥٦﴾ لَهُمْ فِيهَا
فَاكِهَةٌ وَلَهُمْ مَا يَدَّعُونَ ﴿٥٧﴾ سَلَامٌ قَوْلًا مِنْ رَبٍّ رَحِيمٍ
﴿٥٨﴾ وَامْتَازُوا الْيَوْمَ أَيُّهَا الْمُجْرِمُونَ ﴿٥٩﴾ أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ
يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ
﴿٦٠﴾ وَأَنِ اعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿٦١﴾ وَلَقَدْ أَضَلَّ
مِنْكُمْ جِبِلًّا كَثِيرًا أَفَلَمْ تَكُونُوا تَعْقِلُونَ ﴿٦٢﴾ هَذِهِ جَهَنَّمُ
الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٦٣﴾ اِصْلَوْهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ
﴿٦٤﴾ اَلْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَى أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ
أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٦٥﴾ وَلَوْ نَشَاءُ لَطَمَسْنَا عَلَى
أَعْيُنِهِمْ فَاسْتَبَقُوا الصِّرَاطَ فَأَنَّى يُبْصِرُونَ ﴿٦٦﴾ وَلَوْ نَشَاءُ
لَمَسَخْنَاهُمْ عَلَى مَكَانَتِهِمْ فَمَا اسْتَطَاعُوا مُضِيًّا وَلَا يَرْجِعُونَ
﴿٦٧﴾ وَمَنْ نُعَمِّرْهُ نُنَكِّسْهُ فِي الْخَلْقِ أَفَلَا يَعْقِلُونَ ﴿٦٨﴾ وَمَا
عَلَّمْنَاهُ الشِّعْرَ وَمَا يَنْبَغِي لَهُ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْآنٌ مُبِينٌ
﴿٦٩﴾ لِيُنْذِرَ مَنْ كَانَ حَيًّا وَيَحِقَّ الْقَوْلُ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٧٠﴾

55. Cennetlikler o gün safa sürmekle meşguldürler.

56. Kendileri ve eşleri, gölgelerde tahtlarına kurulmuşlardır.

57. Elbette orada herbir meyve ve diledikleri her şeye sahiptirler.

58. Çok esirgeyici rabden (*onlara*) sözlü olarak selâm vardır.

59. Ey suçlular, siz de (*cehennemlikler olarak*) bugün ayrılın!

60. Ey Ademoğulları! Size, "Şeytana ibadet (*itaat*) etmeyin; çünkü o, sizin apaçık düşmanınızdır!" diye bildirmedim mi?

61. Bana ibadet edin, işte doğru yol budur!

62. Nitekim sizin birçoklarınızı dalâlete düşürdü; böyle iken aklınızı kullanmaz mıydınız?

63. İşte bu, size ihtar edilen cehennemdir!

64. Kâfirlik ettiğinizden ötürü bugün onu boylayın."

65. O gün ağızlarını mühürleriz, bizimle elleri konuşur ve ayakları yaptıkları hey şeye şahitlik eder.

66. Dilersek, elbette gözlerini silme kör ederiz de (*doğru*) yola koşuşurlar, ama nasıl görecekler?

67. Ve eğer dilersek, elbette oldukları yerde kılıklarını değiştiririz; nitekim ne ileri gidebilir, ne de geri dönebilirler.

68. Biz kimi (*uzun*) yaşatırsak, onun yaratılışını tersine çevirir (*çocuk gibi bakıma muhtaç eder*)iz. Böyle iken onlar akıl etmez (*düşünmez*)-ler mi?

69. Ona (*elçimize*) şiiri öğretmedik, kendisine de uygun değildir. Bu (*tebliğ ettiği şey*) ise, ancak bir zikir (*öğüt*) ve apaçık Kur'an'dır,

70. Ta ki (*vicdanı*) sağ olanları uyarsın, kâfirler de kavlimizi (*azap hükmümüzü*) hak etsinler.

اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مِمَّا عَمِلَتْ اَيْد۪ينَٓا اَنْعَامًا فَهُمْ لَهَا
مَالِكُونَ ﴿٧١﴾ وَذَلَّلْنَاهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ ﴿٧٢﴾
وَلَهُمْ ف۪يهَا مَنَافِعُ وَمَشَارِبُۜ اَفَلَا يَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾ وَاتَّخَذُوا مِنْ
دُونِ اللّٰهِ اٰلِهَةً لَعَلَّهُمْ يُنْصَرُونَۜ ﴿٧٤﴾ لَا يَسْتَط۪يعُونَ نَصْرَهُمْ وَهُمْ
لَهُمْ جُنْدٌ مُحْضَرُونَ ﴿٧٥﴾ فَلَا يَحْزُنْكَ قَوْلُهُمْ اِنَّا نَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ
وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٦﴾ اَوَلَمْ يَرَ الْاِنْسَانُ اَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ نُطْفَةٍ فَاِذَا هُوَ
خَص۪يمٌ مُب۪ينٌ ﴿٧٧﴾ وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَنَسِيَ خَلْقَهُۜ قَالَ مَنْ يُحْيِ
الْعِظَامَ وَهِيَ رَم۪يمٌ ﴿٧٨﴾ قُلْ يُحْي۪يهَا الَّذ۪ٓي اَنْشَاَهَٓا اَوَّلَ مَرَّةٍۜ وَهُوَ
بِكُلِّ خَلْقٍ عَل۪يمٌۙ ﴿٧٩﴾ اَلَّذ۪ي جَعَلَ لَكُمْ مِنَ الشَّجَرِ الْاَخْضَرِ
نَارًا فَاِذَٓا اَنْتُمْ مِنْهُ تُوقِدُونَ ﴿٨٠﴾ اَوَلَيْسَ الَّذ۪ي خَلَقَ السَّمٰوَاتِ
وَالْاَرْضَ بِقَادِرٍ عَلٰٓى اَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْۜ بَلٰى وَهُوَ الْخَلَّاقُ الْعَل۪يمُ
﴿٨١﴾ اِنَّمَٓا اَمْرُهُٓ اِذَٓا اَرَادَ شَيْـًٔا اَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٨٢﴾
فَسُبْحَانَ الَّذ۪ي بِيَدِه۪ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَاِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٨٣﴾

سُورَةُ الصَّافَّاتِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مِائَةٌ وَاثْنَتَانِ وَثَمَانُونَ اٰيَةً

71. Kudretimizin eseri olarak kendileri için sağmal hayvanlar yarattığımızı, nitekim onlara sahip olduklarını bilmediler mi?

72. Onları kendilerine boyun eğdirdik; nitekim binekleri onlardan ve onlardan besleniyorlar.

73. Onlarda daha nice menfaatleri ve içimleri vardır; böyle iken şükretmiyorlar mı?

74. Allah'ın dışında, kendilerine yardım edilir umuduyla birtakım tanrılar edindiler.

75. Oysa kendilerine yardım edemezler; üstelik kendileri onlar için tutulmuş askerdirler!

76. İmdi onların sözleri (*alaycı tavırları*) sakın seni üzmesin; kesinlikle biz, gizledikleri ve açığa vurdukları her şeyi biliriz.

77. İnsan, bizim onu bir nutfe (*bir damla meni*)den yarattığımızı bilmedi mi ki, birdenbire apaçık hasım kesiliverdi.

78. Üstelik kendi yaratılışını unutarak bize örnek verip dedi ki: "Kemikleri, çürüyüp dağılmışken kim diriltecek?"

79. De ki: "Onları, başlangıçta yaratan Allah diriltecektir ve O, bütün yaratılanları hakkıyla bilendir."

80. O (*Allah*) ki, size yeşil ağaçtan ateş çıkardı; nitekim (*ateşinizi*) ondan yakıyorsunuz.

81. Gökleri ve yeri yaratan (*Allah*), onların (*çürüyen tenlerinin*) mislini (*tıpkısını*) yaratamaz mı? Evet yaratır ve O çok güçlü yaratıcıdır, hakkıyla bilendir!

82. Bir şey(*in olmasını*) istediğinde O'nun işi, sadece ona "ol" demektir; hemen oluverir.

83. Her şeyin mülkiyetini elinde bulunduran (*Allah'*)ın şanı elbette yücedir ve siz, mutlaka O'na döndürüleceksiniz!

ES-SÂFFÂT SÛRESİ[79]

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Saf tutanlar hakkı için,

2. Zorlu komut verenler hakkı için,

3. Zikir tilavet edenler (*güzelce okuyanlar*) hakkı için,

4. Kuşkusuz sizin tanrınız bir tektir!

5. Gökler, yer ve aralarında var olan her şeyin rabbi (*sahibi*)dir. Doğu (*ve batı*)ların da rabbidir.

6. Nitekim biz, en yakın göğü bir zinet, (*inci gibi parıldayan*) yıldızlarla donattık.

7. İsyankar her şeytandan kesinlikle koruduk.

8. Onlar, yüce meclisi (*melekler kurulunu*) dinleyemezler ve kendilerine her yönden atış yapılır.

9. Kovularak atılırlar. Elbette onlara (*ahirette*) sürekli bir azap vardır.

10. Ancak kim, (*yüce meclisten*) bir kapış kaparsa, delik deşik eden bir şahap (*ağma/ışın yumağı*) onu kovalar.

11. İmdi sor onlara: Yaratılış bakımından kendileri mi, yoksa yarattıklarımız (*yer-gök-yıldızlar*) mı daha güçlüdür? Üstelik biz, onları(*n atasını*) yapışkan bir çamurdan yarattık.

12. Gerçek şu ki sen, (*bu sınırsız kudrete*) hayran oldun; onlar da alay ediyorlar.

13. Kendilerine öğüt verilince, tezekkür etmiyor (*düşünüp taşınmıyor*)lar.

14. Bir âyet görünce alaya alıyorlar.

15. Dediler ki: "Bu (*yeniden diriliş*), düpedüz bir sihirbazlıktır!

16. Öldüğümüz, (*çürüyüp*) toprak ve kemik yığını haline geldiğimizde mi, gerçekten biz mi yeniden diriltileceğiz?

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ
وَالصَّٓافَّاتِ صَفًّاۙ ﴿١﴾ فَالزَّاجِرَاتِ زَجْرًاۙ ﴿٢﴾ فَالتَّالِيَاتِ ذِكْرًاۙ ﴿٣﴾
اِنَّ اِلٰهَكُمْ لَوَاحِدٌۜ ﴿٤﴾ رَبُّ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَرَبُّ
الْمَشَارِقِۜ ﴿٥﴾ اِنَّا زَيَّنَّا السَّمَٓاءَ الدُّنْيَا بِزِينَةِۨ الْكَوَاكِبِۙ ﴿٦﴾ وَحِفْظًا
مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ مَارِدٍۚ ﴿٧﴾ لَا يَسَّمَّعُونَ اِلَى الْمَلَاِ الْاَعْلٰى وَيُقْذَفُونَ
مِنْ كُلِّ جَانِبٍۗ ﴿٨﴾ دُحُورًا وَلَهُمْ عَذَابٌ وَاصِبٌۙ ﴿٩﴾ اِلَّا مَنْ خَطِفَ
الْخَطْفَةَ فَاَتْبَعَهُ شِهَابٌ ثَاقِبٌ ﴿١٠﴾ فَاسْتَفْتِهِمْ اَهُمْ اَشَدُّ خَلْقًا اَمْ مَنْ
خَلَقْنَاۜ اِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِنْ طِينٍ لَازِبٍ ﴿١١﴾ بَلْ عَجِبْتَ وَيَسْخَرُونَۖ
﴿١٢﴾ وَاِذَا ذُكِّرُوا لَا يَذْكُرُونَۖ ﴿١٣﴾ وَاِذَا رَاَوْا اٰيَةً يَسْتَسْخِرُونَۖ ﴿١٤﴾
وَقَالُٓوا اِنْ هٰذَٓا اِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌۚ ﴿١٥﴾ ءَاِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا
ءَاِنَّا لَمَبْعُوثُونَۙ ﴿١٦﴾ اَوَ اٰبَٓاؤُ۬نَا الْاَوَّلُونَۜ ﴿١٧﴾ قُلْ نَعَمْ وَاَنْتُمْ دَاخِرُونَۚ
﴿١٨﴾ فَاِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ فَاِذَا هُمْ يَنْظُرُونَ ﴿١٩﴾ وَقَالُوا يَا وَيْلَنَا
هٰذَا يَوْمُ الدِّينِ ﴿٢٠﴾ هٰذَا يَوْمُ الْفَصْلِ الَّذٖي كُنْتُمْ بِهٖ تُكَذِّبُونَ ﴿٢١﴾
اُحْشُرُوا الَّذٖينَ ظَلَمُوا وَاَزْوَاجَهُمْ وَمَا كَانُوا يَعْبُدُونَۙ ﴿٢٢﴾ مِنْ دُونِ
اللّٰهِ فَاهْدُوهُمْ اِلٰى صِرَاطِ الْجَحٖيمِ ﴿٢٣﴾ وَقِفُوهُمْ اِنَّهُمْ مَسْؤُ۫لُونَۙ ﴿٢٤﴾

17. Evvelki atalarımız da mı?"

18. De ki: "Evet, hem de boyun kıranlar olarak (*diriltileceksiniz*)!

19. Sadece bir tek zorlu komut verilecek, dolayısıyla birden (*kabirlerden kalkıp*) bakınacaklar.

20. "Vay halimize!" diyecekler, "İşte bu, din (*duruşma*) günüdür!"

21. İşte yalanladığınız o fasl (*kesin hüküm*) günü budur!

22. "Zalimlik edenleri" (*buyurulur meleklere*), "Bir araya toplayın; eşlerini de taptıklarını da,

23. Ki Allah'ın dışında (*onlara tapıyorlardı*)! İmdi onları cehennemin yoluna iletin.

(79) Adını; başlangıçta yer alıp, sıra sıra dizilenler, saf bağlayanlar anlamına gelen ve meleklerin sıfatlarından olduğu bildirilen "sâffât" kelimesinden alan sûre, Mekke'de inmiştir ve 182 âyet içermektedir.

مَا لَكُمْ لَا تَنَاصَرُونَ ﴿٢٥﴾ بَلْ هُمُ الْيَوْمَ مُسْتَسْلِمُونَ ﴿٢٦﴾ وَاَقْبَلَ
بَعْضُهُمْ عَلٰى بَعْضٍ يَتَسَاۤءَلُونَ ﴿٢٧﴾ قَالُوۤا اِنَّكُمْ كُنْتُمْ تَأْتُونَنَا عَنِ
الْيَمِينِ ﴿٢٨﴾ قَالُوا بَلْ لَمْ تَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٢٩﴾ وَمَا كَانَ لَنَا عَلَيْكُمْ مِنْ
سُلْطَانٍ بَلْ كُنْتُمْ قَوْمًا طَاغِينَ ﴿٣٠﴾ فَحَقَّ عَلَيْنَا قَوْلُ رَبِّنَا اِنَّا لَذَاۤئِقُونَ
﴿٣١﴾ فَاَغْوَيْنَاكُمْ اِنَّا كُنَّا غَاوِينَ ﴿٣٢﴾ فَاِنَّهُمْ يَوْمَئِذٍ فِي الْعَذَابِ
مُشْتَرِكُونَ ﴿٣٣﴾ اِنَّا كَذٰلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ ﴿٣٤﴾ اِنَّهُمْ كَانُوۤا اِذَا
قِيلَ لَهُمْ لَاۤ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٣٥﴾ وَيَقُولُونَ اَئِنَّا لَتَارِكُوۤا اٰلِهَتِنَا
لِشَاعِرٍ مَجْنُونٍ ﴿٣٦﴾ بَلْ جَاۤءَ بِالْحَقِّ وَصَدَّقَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٣٧﴾ اِنَّكُمْ
لَذَاۤئِقُوا الْعَذَابِ الْاَلِيمِ ﴿٣٨﴾ وَمَا تُجْزَوْنَ اِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٣٩﴾
اِلَّا عِبَادَ اللّٰهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿٤٠﴾ اُولٰۤئِكَ لَهُمْ رِزْقٌ مَعْلُومٌ ﴿٤١﴾ فَوَاكِهُ
وَهُمْ مُكْرَمُونَ ﴿٤٢﴾ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٤٣﴾ عَلٰى سُرُرٍ مُتَقَابِلِينَ
﴿٤٤﴾ يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِكَأْسٍ مِنْ مَعِينٍ ﴿٤٥﴾ بَيْضَاۤءَ لَذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ
﴿٤٦﴾ لَا فِيهَا غَوْلٌ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُنْزَفُونَ ﴿٤٧﴾ وَعِنْدَهُمْ قَاصِرَاتُ
الطَّرْفِ عِينٌ ﴿٤٨﴾ كَاَنَّهُنَّ بَيْضٌ مَكْنُونٌ ﴿٤٩﴾ فَاَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلٰى
بَعْضٍ يَتَسَاۤءَلُونَ ﴿٥٠﴾ قَالَ قَاۤئِلٌ مِنْهُمْ اِنِّي كَانَ لِي قَرِينٌ ﴿٥١﴾

24. Onları (*sıratın önünde*) durdurun; çünkü onlar sorgulanacaklardır."

25. Ne oldu size ki, (*dünyada olduğu gibi*) birbirinize arka çıkmıyorsunuz?

26. Gerçek şu ki, onlar bugün pes etmişlerdir.

27. Birbirlerine dönüp soruşurlar:

28. "Siz" derler (*önderlerine*), "Bize sağdan geliyor (*sureti haktan görünüyor*)dunuz!"

29. Onlar da şöyle derler: "Gerçek şu ki, siz mü'min değildiniz.

30. Bizim size karşı bir yaptırım gücümüz yoktu. Doğrusu siz azgın bir topluluk idiniz.

31. Dolayısıyla rabbimizin kavlini (*azap hükmünü*) hak ettik; nitekim (*onu*) tadacağız!

32. Sizi de (*bize uyduğunuzdan ötürü*) azdırdık; çünkü kendimiz azgındık."

33. Artık onlar, o gün azapta ortaktırlar.

34. Kuşkusuz biz, suçluları böyle yapar (*cezalandırır*)ız.

35. Çünkü onlara, "Allah'tan başka hiçbir tanrı yoktur!" denilince, büyüklük taslarlar,

36. Ve derlerdi ki: "Gerçekten biz, çılgın bir şair için mi tanrılarımızı bırakacağız?"

37. Gerçek şu ki o, hakkı getirmiş ve bütün elçileri doğrulamıştır.

38. Kesinlikle siz, o çok acı azabı tadacaksınız.

39. Size sadece yaptıklarınızın karşılığı verilecektir.

40. Ancak Allah'ın ihlaslı kılınan kulları hariç (*onlara yaptıklarından fazlası verilir*).

41. İşte onlar, belli bir rızk (*ikram*)a kavuşacaklar:

42. Meyve (*türlü lezzet*)ler... ve onlar ağırlanacaklar,

43. Nimetlerle dopdolu cennetlerde;

44. Tahtlarına karşılıklı kurularak.

45. Yanlarında, bir kaynaktan (*şarap*) doldurulmuş kadehler dolaştırılır.

46. Berrak, içenler için bir lezzet kaynağı (*şarap*).

47. Onun ne sersemleştirme etkisi var, ne de ondan sarhoş olurlar.

48. Yanlarında, bakışları kısıtlı (*yalnız erlerine çevrili*) iri gözlü (*huri*)ler vardır.

49. Sanki (*parlaklıkta*) el değmemiş yumurta/sedefinde saklı inci gibidirler.

50. Derken birbirlerine dönüp soruşurlar.

51. İçlerinden biri şöyle der: "Benim bir ayaktaşım vardı.

52. Derdi ki: "Sen de mi (*yeniden dirilişi*) doğrulayanlardansın?

53. Öldüğümüzde, (*çürüyüp*) toprak ve kemik yığını haline geldiğimizde mi, gerçekten biz mi (*yeniden diriltilip*) sorgulanacağız?"

54. "Siz de bakar mısınız?" dedi (*yanındakilere*).

55. Nitekim kendisi baktı, dolayısıyla onu cehennemin ortasında gördü.

56. Şöyle dedi (*ona*): "Tallahi, az kalsın beni de kesin bir helâke sürükleyecektin!

57. Eğer rabbimin nimeti (*lütfu*) olmasaydı, ben de mutlaka götürülüp (*cehenneme*) atılanlardan olacaktım.

58. İmdi biz mi (*yeniden diriltilmek üzere*) ölmeyecekmiştik?

59. Ancak ilk ölümümüz (*sence sonumuz*) olacak ve bize asla azap edilmeyecekti!"

60. İşte bu (*azaptan kurtuluş*), elbette çok büyük kazancın ta kendisidir!

61. Çalışanlar, ancak böylesi (*bir kazanç*) için çalışsınlar!

62. Ağırlanma bakımından bu mu daha hayırlıdır, yoksa zakkum ağacı mı?

63. Nitekim biz onu, zalimler için bir fitne (*ayartı/fikir kargaşası*) yaptık.

64. Gerçek şu ki o, cehennemin dibinde çıkan bir ağaçtır.

65. Tomurcukları, sanki şeytanların başları gibidir.

66. İmdi ondan yiyecek ve ondan karınlarını dolduracaklardır.

67. Sonra onun üzerine elbette onlara, kaynar su karışımı bir içecek verilecektir.

68. Sonra dönüşleri elbette cehennemedir.

يَقُولُ اَئِنَّكَ لَمِنَ الْمُصَدِّقِينَ ﴿٥٢﴾ ءَاِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا
ءَاِنَّا لَمَدِينُونَ ﴿٥٣﴾ قَالَ هَلْ اَنْتُمْ مُطَّلِعُونَ ﴿٥٤﴾ فَاطَّلَعَ فَرَاٰهُ
فِي سَوَٓاءِ الْجَحِيمِ ﴿٥٥﴾ قَالَ تَاللّٰهِ اِنْ كِدْتَ لَتُرْدِينِ ﴿٥٦﴾ وَلَوْلَا
نِعْمَةُ رَبِّي لَكُنْتُ مِنَ الْمُحْضَرِينَ ﴿٥٧﴾ اَفَمَا نَحْنُ بِمَيِّتِينَ
﴿٥٨﴾ اِلَّا مَوْتَتَنَا الْاُولٰى وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ ﴿٥٩﴾ اِنَّ هٰذَا لَهُوَ
الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٦٠﴾ لِمِثْلِ هٰذَا فَلْيَعْمَلِ الْعَامِلُونَ ﴿٦١﴾ اَذٰلِكَ
خَيْرٌ نُزُلًا اَمْ شَجَرَةُ الزَّقُّومِ ﴿٦٢﴾ اِنَّا جَعَلْنَاهَا فِتْنَةً لِلظَّالِمِينَ
﴿٦٣﴾ اِنَّهَا شَجَرَةٌ تَخْرُجُ فِٓي اَصْلِ الْجَحِيمِ ﴿٦٤﴾ طَلْعُهَا كَاَنَّهُ
رُؤُ۫سُ الشَّيَاطِينِ ﴿٦٥﴾ فَاِنَّهُمْ لَاٰكِلُونَ مِنْهَا فَمَالِؤُ۫نَ مِنْهَا الْبُطُونَ
﴿٦٦﴾ ثُمَّ اِنَّ لَهُمْ عَلَيْهَا لَشَوْبًا مِنْ حَمِيمٍ ﴿٦٧﴾ ثُمَّ اِنَّ مَرْجِعَهُمْ
لَاِلَى الْجَحِيمِ ﴿٦٨﴾ اِنَّهُمْ اَلْفَوْا اٰبَٓاءَهُمْ ضَٓالِّينَ ﴿٦٩﴾ فَهُمْ عَلٰٓى
اٰثَارِهِمْ يُهْرَعُونَ ﴿٧٠﴾ وَلَقَدْ ضَلَّ قَبْلَهُمْ اَكْثَرُ الْاَوَّلِينَ ﴿٧١﴾ وَلَقَدْ
اَرْسَلْنَا فِيهِمْ مُنْذِرِينَ ﴿٧٢﴾ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنْذَرِينَ
﴿٧٣﴾ اِلَّا عِبَادَ اللّٰهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿٧٤﴾ وَلَقَدْ نَادٰينَا نُوحٌ فَلَنِعْمَ
الْمُجِيبُونَ ﴿٧٥﴾ وَنَجَّيْنَاهُ وَاَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿٧٦﴾

69. Çünkü onlar, atalarını dalâlette buldular;

70. Böyle iken onların izleri üzerinde koşturulurlardı.

71. Andolsun, evvelki (*ümmet*)lerin birçoğu da onlardan önce dalâlete düştüler!

72. Andolsun, onlara da uyarıcılar gönderdik!

73. İmdi o uyarı(*lıp da uslanmayan*)ların akıbetinin nice olduğuna bir bak!

74. Ancak Allah'ın ihlaslı kılınan kulları (*kötü akıbetten kurtuldular*).

75. Andolsun, Nuh bizi (*yardıma*) çağırdı! Nitekim biz, ne güzel icabet edenleriz!

76. Kendisini ve ailesini o çok büyük afetten (*tufandan*) kurtardık.

وَجَعَلْنَا ذُرِّيَّتَهُ هُمُ الْبَاقِينَ ﴿٧٧﴾ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْاٰخِرِينَ ﴿٧٨﴾
سَلَامٌ عَلٰى نُوحٍ فِي الْعَالَمِينَ ﴿٧٩﴾ اِنَّا كَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ
﴿٨٠﴾ اِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨١﴾ ثُمَّ اَغْرَقْنَا الْاٰخَرِينَ ﴿٨٢﴾
وَاِنَّ مِنْ شِيعَتِهِ لَاِبْرٰهِيمَ ﴿٨٣﴾ اِذْ جَاءَ رَبَّهُ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ﴿٨٤﴾ اِذْ
قَالَ لِاَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَاذَا تَعْبُدُونَ ﴿٨٥﴾ اَئِفْكًا اٰلِهَةً دُونَ اللّٰهِ تُرِيدُونَ
﴿٨٦﴾ فَمَا ظَنُّكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٨٧﴾ فَنَظَرَ نَظْرَةً فِي النُّجُومِ
﴿٨٨﴾ فَقَالَ اِنِّي سَقِيمٌ ﴿٨٩﴾ فَتَوَلَّوْا عَنْهُ مُدْبِرِينَ ﴿٩٠﴾ فَرَاغَ اِلٰى
اٰلِهَتِهِمْ فَقَالَ اَلَا تَأْكُلُونَ ﴿٩١﴾ مَا لَكُمْ لَا تَنْطِقُونَ ﴿٩٢﴾ فَرَاغَ عَلَيْهِمْ
ضَرْبًا بِالْيَمِينِ ﴿٩٣﴾ فَاَقْبَلُوا اِلَيْهِ يَزِفُّونَ ﴿٩٤﴾ قَالَ اَتَعْبُدُونَ مَا
تَنْحِتُونَ ﴿٩٥﴾ وَاللّٰهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾ قَالُوا ابْنُوا لَهُ بُنْيَانًا
فَاَلْقُوهُ فِي الْجَحِيمِ ﴿٩٧﴾ فَاَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْاَسْفَلِينَ
﴿٩٨﴾ وَقَالَ اِنِّي ذَاهِبٌ اِلٰى رَبِّي سَيَهْدِينِ ﴿٩٩﴾ رَبِّ هَبْ لِي مِنَ
الصَّالِحِينَ ﴿١٠٠﴾ فَبَشَّرْنَاهُ بِغُلَامٍ حَلِيمٍ ﴿١٠١﴾ فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعْيَ
قَالَ يَا بُنَيَّ اِنِّي اَرٰى فِي الْمَنَامِ اَنِّي اَذْبَحُكَ فَانْظُرْ مَاذَا تَرٰى قَالَ
يَا اَبَتِ افْعَلْ مَا تُؤْمَرُ سَتَجِدُنِي اِنْ شَاءَ اللّٰهُ مِنَ الصَّابِرِينَ ﴿١٠٢﴾

77. Sadece onun zürriyetini (*hayatta*) kalanlar yaptık.

78. Ona, sonraki (*nesil*)ler arasında (*iyi bir nam*) bıraktık.

79. Alemler içinde Nuh'a selâm olsun!

80. Kesinlikle biz, iyi davrananları böyle mükâfatlandırırız.

81. Gerçekten o, bizim mü'min kullarımızdandır.

82. Sonra ötekileri suda boğduk.

83. İbrahim de elbette onun şiası (*kolu*)ndandır.

84. Nitekim rabbine sağlıklı bir kalp (*aklıselim*) ile geldi.

85. Bir zamanlar babasına ve kavmine şöyle demişti: "Siz neye tapıyorsunuz,

86. Allah'ın dışında? Birtakım uyduruk tanrıların mı peşindesiniz?

87. İmdi sizin, alemlerin rabbi hakkındaki kanaatiniz nedir?"

88. Derken yıldızlara bir göz attı.

89. Bunun üzerine, "Ben hastayım (*şenliğinize katılamıyacağım*)!" dedi.

90. Onlar da yanından dönüp gittiler.

91. Derken usulca tanrılarının yanına varıp, "Siz" dedi (*onlara*), "Yiyip içmez misiniz?!

92. Neyiniz var sizin, konuşmuyorsunuz?!"

93. Üstelik usulca yanlarına sokulup, sağ eli (*olanca gücü*)yle darbeler indirdi.

94. Derken (*festivalden dönen kavmi*), itiş kakış ona koştular.

95. "Siz" dedi (*İbrahim*), "Yonttuğunuz şey (*heykel*)lere mi tapıyorsunuz?

96. Oysa sizi de yaptığınız her şeyi de Allah yaratmıştır."

97. Dediler ki: "Onun için bir yapı (*odun harmanı*) kurun da onu, cayır cayır yanan ateşe atın!"

98. İmdi ona bir düzen kurmak istediler; biz de onları en çok alçalan (*dibe vuran*)lar yaptık.

99. Şöyle dedi (*İbrahim*): "Ben rabbime gidiyorum; beni doğru yola iletecektir.

100. Ey rabbim, bana salihlerden (*zürriyet*) bahşet!"

101. Dolayısıyla ona, halim (*çok yumuşak huylu*) bir oğul müjdeledik.

102. Derken kendisiyle beraber sa'yetme (*iş görme*) çağına ulaşınca, "Oğulcuğum" dedi, "Ben rüyamda seni kurban ettiğimi görüyorum; sen de bir bak, ne göreceksin!?" Dedi ki: "Babacığım, sana emredileni yap; inşallah beni sabredenlerden bulacaksın!"

فَلَمَّا اَسْلَمَا وَتَلَّهُ لِلْجَبِينِۚ ﴿١٠٣﴾ وَنَادَيْنَاهُ اَنْ يَٓا اِبْرٰهٖيمُۙ ﴿١٠٤﴾ قَدْ
صَدَّقْتَ الرُّءْيَاۚ اِنَّا كَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنٖينَ ﴿١٠٥﴾ اِنَّ هٰذَا لَهُوَ
الْبَلٰٓؤُا الْمُبٖينُ ﴿١٠٦﴾ وَفَدَيْنَاهُ بِذِبْحٍ عَظٖيمٍ ﴿١٠٧﴾ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ
فِي الْاٰخِرٖينَۖ ﴿١٠٨﴾ سَلَامٌ عَلٰٓى اِبْرٰهٖيمَ ﴿١٠٩﴾ كَذٰلِكَ نَجْزِي
الْمُحْسِنٖينَ ﴿١١٠﴾ اِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنٖينَ ﴿١١١﴾ وَبَشَّرْنَاهُ
بِاِسْحٰقَ نَبِيًّا مِنَ الصَّالِحٖينَ ﴿١١٢﴾ وَبَارَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلٰٓى اِسْحٰقَۜ
وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِمَا مُحْسِنٌ وَظَالِمٌ لِنَفْسِهٖ مُبٖينٌ ﴿١١٣﴾ وَلَقَدْ مَنَنَّا
عَلٰى مُوسٰى وَهٰرُونَۚ ﴿١١٤﴾ وَنَجَّيْنَاهُمَا وَقَوْمَهُمَا مِنَ الْكَرْبِ
الْعَظٖيمِۚ ﴿١١٥﴾ وَنَصَرْنَاهُمْ فَكَانُوا هُمُ الْغَالِبٖينَۚ ﴿١١٦﴾ وَاٰتَيْنَاهُمَا
الْكِتَابَ الْمُسْتَبٖينَۚ ﴿١١٧﴾ وَهَدَيْنَاهُمَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقٖيمَۚ
﴿١١٨﴾ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِمَا فِي الْاٰخِرٖينَۙ ﴿١١٩﴾ سَلَامٌ عَلٰى مُوسٰى
وَهٰرُونَ ﴿١٢٠﴾ اِنَّا كَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنٖينَ ﴿١٢١﴾ اِنَّهُمَا مِنْ
عِبَادِنَا الْمُؤْمِنٖينَ ﴿١٢٢﴾ وَاِنَّ اِلْيَاسَ لَمِنَ الْمُرْسَلٖينَۜ ﴿١٢٣﴾
اِذْ قَالَ لِقَوْمِهٖٓ اَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٢٤﴾ اَتَدْعُونَ بَعْلًا وَتَذَرُونَ اَحْسَنَ
الْخَالِقٖينَۙ ﴿١٢٥﴾ اَللّٰهَ رَبَّكُمْ وَرَبَّ اٰبَائِكُمُ الْاَوَّلٖينَ ﴿١٢٦﴾

103. İkisi de (*emre*) teslim olunca ve onu alnı üzerine yere yatırınca,

104. Kendisine "Yâ İbrahim!" diye seslendik,

105. "Rüyanı kesinlikle doğruladın; nitekim biz iyi davrananları böyle mükâfatlandırırız!"

106. Gerçekten bu, apaçık (*çok ağır*) bir imtihandı.

107. O (*oğlu*)nu, kocaman bir kurbanlık (*koç*)la kurtardık.

108. Sonraki (*nesil*)ler arasında ona da (*iyi bir nam*) bıraktık.

109. İbrahim'e selâm olsun!

110. Biz iyi davrananları böyle ödüllendiririz.

111. Gerçekten o, bizim mü'min kullarımızdandır.

112. Ona, salih (*iyi*)lerden bir peygamber olarak (*oğlu*) İshak'ı müjdeledik.

113. Kendisini ve İshak'ı mübarek kıldık. Soylarından gelenlerden kimi iyi davranan, kimi de kendine apaçık zulmeden (*yazık eden*)dir.

114. Andolsun, biz Musa ve Harun'a da ihsanda bulunduk!

115. İkisini ve kavimlerini, çok büyük sıkıntıdan kurtardık.

116. Onlara yardım ettik, dolayısıyla galip gelenler onlar oldular.

117. Üstün içerikli kitabı (*Tevrat'ı*) da ikisine verdik.

118. İkisini doğru yola ilettik.

119. Sonraki (*nesil*)ler arasında ikisine de (*iyi bir nam*) bıraktık.

120. Musa ve Harun'a selâm olsun!

121. Nitekim biz, iyi davrananları böyle mükâfatlandırırız.

122. Gerçekten ikisi de bizim mü'min kullarımızdandır.

123. İlyas da elbette gönderilen (*elçi*)lerdendir.

124. Hani kavmine şöyle demişti: "Siz (*Allah'ın azabından*) sakınmaz mısınız?

125. Siz, (*putunuz*) Ba'l'e dua (*perestiş*) ediyor da bırakıyor musunuz yaratıcıların en güzelini;

126. Rabbiniz ve evvelki atalarınızın da rabbi Allah'ı?!"

فَكَذَّبُوهُ فَاِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ ﴿١٢٧﴾ اِلَّا عِبَادَ اللّٰهِ الْمُخْلَصِينَ
﴿١٢٨﴾ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْاٰخِرِينَ ﴿١٢٩﴾ سَلَامٌ عَلٰٓى اِلْ يَاسِينَ
﴿١٣٠﴾ اِنَّا كَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣١﴾ اِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا
الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٣٢﴾ وَاِنَّ لُوطًا لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٣٣﴾ اِذْ نَجَّيْنَاهُ
وَاَهْلَهُٓ اَجْمَعِينَ ﴿١٣٤﴾ اِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَابِرِينَ ﴿١٣٥﴾ ثُمَّ دَمَّرْنَا
الْاٰخَرِينَ ﴿١٣٦﴾ وَاِنَّكُمْ لَتَمُرُّونَ عَلَيْهِمْ مُصْبِحِينَ ﴿١٣٧﴾ وَبِالَّيْلِ
اَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٣٨﴾ وَاِنَّ يُونُسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٣٩﴾ اِذْ اَبَقَ اِلَى
الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ ﴿١٤٠﴾ فَسَاهَمَ فَكَانَ مِنَ الْمُدْحَضِينَ ﴿١٤١﴾
فَالْتَقَمَهُ الْحُوتُ وَهُوَ مُلِيمٌ ﴿١٤٢﴾ فَلَوْلَٓا اَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسَبِّحِينَ
﴿١٤٣﴾ لَلَبِثَ فِي بَطْنِهِٓ اِلٰى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿١٤٤﴾ فَنَبَذْنَاهُ بِالْعَرَٓاءِ وَهُوَ
سَقِيمٌ ﴿١٤٥﴾ وَاَنْبَتْنَا عَلَيْهِ شَجَرَةً مِنْ يَقْطِينٍ ﴿١٤٦﴾ وَاَرْسَلْنَاهُ اِلٰى
مِائَةِ اَلْفٍ اَوْ يَزِيدُونَ ﴿١٤٧﴾ فَاٰمَنُوا فَمَتَّعْنَاهُمْ اِلٰى حِينٍ ﴿١٤٨﴾
فَاسْتَفْتِهِمْ اَلِرَبِّكَ الْبَنَاتُ وَلَهُمُ الْبَنُونَ ﴿١٤٩﴾ اَمْ خَلَقْنَا الْمَلٰٓئِكَةَ
اِنَاثًا وَهُمْ شَاهِدُونَ ﴿١٥٠﴾ اَلَٓا اِنَّهُمْ مِنْ اِفْكِهِمْ لَيَقُولُونَ ﴿١٥١﴾ وَلَدَ
اللّٰهُ وَاِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿١٥٢﴾ اَصْطَفَى الْبَنَاتِ عَلَى الْبَنِينَ ﴿١٥٣﴾

127. Öyle iken onu yalanladılar; dolayısıyla elbette (*cehenneme*) götürülüp atılacaklar.

128. Ancak Allah'ın ihlaslı kıldığı kulları (*kurtulurlar*).

129. Sonraki (*nesil*)ler arasında ona da (*iyi bir nam*) bıraktık.

130. İlyas'a selâm olsun!

131. Nitekim biz, iyi davrananları böyle ödüllendiririz.

132. Gerçekten o, bizim mü'min kullarımızdandır.

133. Lut da elbette gönderilen (*elçi*)lerdendir.

134. Nitekim onu ve ailesinin hepsini kurtartık.

135. Ancak yaşlı bir kadın (*Lut'un karısı*), geride kalan (*helâk olan*)lar arasındaydı.

136. Sonra ötekileri kırıp geçirdik.

137. Kuşkusuz siz, onlar(*ın harabe yurtların*)a sabahları uğrarsınız;

138. Geceleyin de. O halde aklınızı kullanmaz mısınız?

139. Yunus da elbette gönderilen (*elçi*)lerdendir.

140. Hani (*kavminden*) kaçıp, dopdolu gemiye sığınmıştı.

141. Derken (*fazla yolcuyu denize atmak için*) kura çekti (*gemideki*)ler ve kaybedenlerden oldu.

142. Dolayısıyla onu, kınanmayı hak etmiş biri olarak kocaman balık yutuverdi.

143. Ancak eğer tesbih (*Allah'ı tenzih*) edenlerden olmasaydı,

144. Elbette yeniden diriltilecekleri güne kadar onun karnında kalırdı.

145. Nitekim çok hasta (*hırpalanmış*) bir halde onu, (*kıyıda*) çıplak bir yere attık.

146. Üstelik kabakgillerden onun için (*geniş yapraklı gölgelik*) bir ağaç (*asma*) bitirdik.

147. Onu, yüzbin veya (*yüzbini*) aşanlara (*peygamber olarak*) gönderdik.

148. Nitekim iman ettiler, dolayısıyla onları bir zamana kadar (*refah içinde*) yaşattık.

149. İmdi o (*şirk koşa*)nlara bir sor: Kızlar sırf rabbinin, oğullar da sırf onların mıdır?

150. Yoksa biz melekleri, onlar görüp dururken mi dişi yarattık?

151. Dikkat, elbette uydurdukları yalandan ötürü diyorlar ki:

152. "Allah çocuk yaptı!" Kesinlikle onlar yalancıdırlar.

153. Kızları oğullara tercih mi etti?

154. Neyiniz var sizin, nasıl hüküm veriyorsunuz?

155. Yoksa sizhiç mi düşünmezsiniz?

156. Yoksa apaçık bir sultan (*güçlü kanıt*)ınız mı vardır?

157. O halde kitabınızı getirin, eğer doğru iseniz...

158. Üstelik O'nunla cin (*melek*)ler arasında bir soy bağı kurdular. Andolsun, onların (*cehenneme*) götürülüp atılacaklarını cin (*melek*)ler elbette bilmektedirler!

159. Allah, onların nitelendirmelerinden münezzehtir!

160. Allah'ın ihlaslı kıldığı kulları başkadır.

161. Nitekim siz (*müşrik*)ler ve taptıklarınız,

162. O'na karşı asla ayartamazsınız;

163. Ancak cehennemi boylayacak olan kimseyi (*ayartırsınız*).

164. "Bizim herbirimizin" (*dedi melekler*), "Elbette belli bir makamı vardır.

165. Kesinlikle biz saf tutanlarız.

166. Kesinlikle biz tesbih (*rabbimizi tenzih*) edenleriz."

167. Gerçi o (*şirk koşa*)nlar, (*Kur'an gelmeden önce*) elbette diyorlardı ki:

168. "Eğer öncekilere verilen (*Tevrat ve İncil türün*)den bir zikir (*kitap*) yanımızda olsaydı,

169. Mutlaka Allah'ın ihlaslı kıldığı kulları olurduk."

170. Böyle iken onu (*Kur'an'ı*) tanımadılar; imdi (*akıbetlerinin ne olacağını*) ileride bileceklerdir.

171. Andolsun, (*elçi olarak*) gönderilen kullarımıza bizim önceden verilmiş sözümüz vardır!

172. Kuşkusuz onlar, (*tarafımızdan*) yardım görecek olanlardır.

173. Üstelikbizim askerlerimiz, elbette galip (*üstün*) geleceklerdir.

مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿١٥٤﴾ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿١٥٥﴾ أَمْ لَكُمْ سُلْطَانٌ مُبِينٌ
﴿١٥٦﴾ فَأْتُوا بِكِتَابِكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٥٧﴾ وَجَعَلُوا بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْجِنَّةِ
نَسَبًا وَلَقَدْ عَلِمَتِ الْجِنَّةُ إِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ ﴿١٥٨﴾ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا
يَصِفُونَ ﴿١٥٩﴾ إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿١٦٠﴾ فَإِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ ﴿١٦١﴾
مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ بِفَاتِنِينَ ﴿١٦٢﴾ إِلَّا مَنْ هُوَ صَالِ الْجَحِيمِ ﴿١٦٣﴾ وَمَا مِنَّا إِلَّا
لَهُ مَقَامٌ مَعْلُومٌ ﴿١٦٤﴾ وَإِنَّا لَنَحْنُ الصَّافُّونَ ﴿١٦٥﴾ وَإِنَّا لَنَحْنُ الْمُسَبِّحُونَ
﴿١٦٦﴾ وَإِنْ كَانُوا لَيَقُولُونَ ﴿١٦٧﴾ لَوْ أَنَّ عِنْدَنَا ذِكْرًا مِنَ الْأَوَّلِينَ ﴿١٦٨﴾
لَكُنَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿١٦٩﴾ فَكَفَرُوا بِهِ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿١٧٠﴾
وَلَقَدْ سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا الْمُرْسَلِينَ ﴿١٧١﴾ إِنَّهُمْ لَهُمُ الْمَنْصُورُونَ
﴿١٧٢﴾ وَإِنَّ جُنْدَنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ ﴿١٧٣﴾ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿١٧٤﴾
وَأَبْصِرْهُمْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ ﴿١٧٥﴾ أَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ ﴿١٧٦﴾ فَإِذَا نَزَلَ
بِسَاحَتِهِمْ فَسَاءَ صَبَاحُ الْمُنْذَرِينَ ﴿١٧٧﴾ وَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿١٧٨﴾
وَأَبْصِرْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ ﴿١٧٩﴾ سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ
﴿١٨٠﴾ وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ ﴿١٨١﴾ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٨٢﴾

سورة ص مكية وهي
ثمان و ثمانون آية

174. İmdi sen, bir süreye değin onlardan yüz çevir (*sataşmalarına aldırma*)!

175. Ve onları gözetle! Nitekim (*neye uğrayacaklarını*) ileride göreceklerdir.

176. Böyle iken azabımızı çarçabuk mu istiyorlar?

177. Oysa kendi alanlarına inince, o uyarıl(*ıp da uslanmayanl*)arın sabahı ne kötüdür!

178. Bir süreye kadar onlardan yüz çevir.

179. Ve onları gözetle! Nitekim (*neye uğrayacaklarını*) ileride göreceklerdir.

180. Senin izzet sahibi rabbin, onların nitelendirmelerinden elbette münezzehtir!

181. Gönderilen (*elçi*)lere selâm olsun!

182. Alemlerin rabbi Allah'a hamdolsun!

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ
صٓ وَالْقُرْاٰنِ ذِي الذِّكْرِ ﴿١﴾ بَلِ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا ف۪ي عِزَّةٍ وَشِقَاقٍ
﴿٢﴾ كَمْ اَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ فَنَادَوْا وَلَاتَ ح۪ينَ مَنَاصٍ
﴿٣﴾ وَعَجِبُٓوا اَنْ جَٓاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ وَقَالَ الْكَافِرُونَ هٰذَا سَاحِرٌ
كَذَّابٌ ﴿٤﴾ اَجَعَلَ الْاٰلِهَةَ اِلٰهاً وَاحِداً اِنَّ هٰذَا لَشَيْءٌ عُجَابٌ
﴿٥﴾ وَانْطَلَقَ الْمَلَاُ مِنْهُمْ اَنِ امْشُوا وَاصْبِرُوا عَلٰٓى اٰلِهَتِكُمْ اِنَّ هٰذَا
لَشَيْءٌ يُرَادُ ﴿٦﴾ مَا سَمِعْنَا بِهٰذَا فِي الْمِلَّةِ الْاٰخِرَةِ اِنْ هٰذَٓا اِلَّا
اخْتِلَاقٌ ﴿٧﴾ ءَاُنْزِلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ مِنْ بَيْنِنَا بَلْ هُمْ ف۪ي شَكٍّ مِنْ
ذِكْر۪ي بَلْ لَمَّا يَذُوقُوا عَذَابِ ﴿٨﴾ اَمْ عِنْدَهُمْ خَزَٓائِنُ رَحْمَةِ رَبِّكَ
الْعَز۪يزِ الْوَهَّابِ ﴿٩﴾ اَمْ لَهُمْ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا
فَلْيَرْتَقُوا فِي الْاَسْبَابِ ﴿١٠﴾ جُنْدٌ مَا هُنَالِكَ مَهْزُومٌ مِنَ الْاَحْزَابِ
﴿١١﴾ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ ذُو الْاَوْتَادِ ﴿١٢﴾ وَثَمُودُ
وَقَوْمُ لُوطٍ وَاَصْحَابُ لْـَٔيْكَةِ اُو۬لٰٓئِكَ الْاَحْزَابُ ﴿١٣﴾ اِنْ كُلٌّ اِلَّا كَذَّبَ
الرُّسُلَ فَحَقَّ عِقَابِ ﴿١٤﴾ وَمَا يَنْظُرُ هٰٓؤُ۬لَٓاءِ اِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً مَا لَهَا
مِنْ فَوَاقٍ ﴿١٥﴾ وَقَالُوا رَبَّنَا عَجِّلْ لَنَا قِطَّنَا قَبْلَ يَوْمِ الْحِسَابِ ﴿١٦﴾

SÂD SÛRESİ[80]

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Sâd. O zikir (*uyarı/öğüt*) kaynağı Kur'an hakkı için,

2. Gerçek şu ki küfre saplananlar, bir izzet (*gurur*) ve çekişme içerisindedirler.

3. Onlardan önce nice çağları helâk ettik; nitekim çığlık attılar; ama kurtuluş zamanı geçmişti.

4. Küfre saplananlar, kendilerine içlerinden bir uyarıcı gelmesine şaşıp, dediler ki: "Bu (*adam*), düpedüz sahtekâr bir sihirbazdır!

5. Tanrıları tek bir tanrıya mı indirgedi? Gerçekten bu, pek şaşılacak bir şeydir!"

6. İleri gelenleri de (*şöyle deyip*) kalktılar: "Yürüyün ve tanrılarınız üzerinde sabırlı (*ısrarlı*) olun! Kesinlikle bu, (*tanrılarımıza karşı girişilen*) kasıtlı bir harekettir.

7. Son millette (*üçleme yapan hıristiyanlıkta*) bunu duymadık. Bu, düpedüz bir uydurmadır.

8. İçimizden sadece ona mı zikir (*vahiy/Kur'an*) indirildi?!" Gerçek şu ki onlar, zikrimden yana kuşku içerisindedirler. Gerçek şu ki onlar, henüz azabımı tatmadılar.

9. Yoksa çok izzetli, bolca bağış yapan rabbinin rahmet hazineleri, onların yanı (*tasarrufları altı*)nda mıdır?

10. Yoksa göklerin, yerin ve aralarındaki her şeyin mülkü onların mıdır? O halde sebep (*araç ve gereç*)-lerde terakki etsin (*yükselip kâinatı yönetsin*)ler!

11. Hizip (*inkarcı zümre*)lerin orada bozguna uğratılacak bir avuç militanıdır onlar.

12. Kendilerinden önce Nuh kavmi yalanlamıştı; Ad, kazıklı Firavun,

13. Semûd, Lut kavmi ve Eykeliler de. İşte o hizipler,

14. Hepsi de elçilerini kesinlikle yalanladı, dolayısıyla azabımı hak ettiler.

15. Bunlar da ancak geriye dönüşü olmayan tek bir sayha (*korkunç avaz*) beklerler.

16. Üstelik dediler ki: "Rabbimiz, bize (*azap*) payımızı hesap gününden önce çarçabuk ver!"

(80) Adını başındaki "sâd" harfinden alan sûre, Mekke'de inmiştir ve 88 âyet içermektedir.

اصْبِرْ عَلٰى مَا يَقُولُونَ وَاذْكُرْ عَبْدَنَا دَاوُدَ ذَا الْاَيْدِ اِنَّهُ اَوَّابٌ ﴿١٧﴾
اِنَّا سَخَّرْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ يُسَبِّحْنَ بِالْعَشِيِّ وَالْاِشْرَاقِ ﴿١٨﴾ وَالطَّيْرَ
مَحْشُورَةً كُلٌّ لَهُ اَوَّابٌ ﴿١٩﴾ وَشَدَدْنَا مُلْكَهُ وَاٰتَيْنَاهُ الْحِكْمَةَ وَفَصْلَ
الْخِطَابِ ﴿٢٠﴾ وَهَلْ اَتٰيكَ نَبَؤُا الْخَصْمِ اِذْ تَسَوَّرُوا الْمِحْرَابَ
﴿٢١﴾ اِذْ دَخَلُوا عَلٰى دَاوُدَ فَفَزِعَ مِنْهُمْ قَالُوا لَا تَخَفْ خَصْمَانِ بَغٰى
بَعْضُنَا عَلٰى بَعْضٍ فَاحْكُمْ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَلَا تُشْطِطْ وَاهْدِنَا اِلٰى
سَوَاءِ الصِّرَاطِ ﴿٢٢﴾ اِنَّ هٰذَا اَخِي لَهُ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ نَعْجَةً وَلِيَ
نَعْجَةٌ وَاحِدَةٌ فَقَالَ اَكْفِلْنِيهَا وَعَزَّنِي فِي الْخِطَابِ ﴿٢٣﴾ قَالَ
لَقَدْ ظَلَمَكَ بِسُؤَالِ نَعْجَتِكَ اِلٰى نِعَاجِهِ وَاِنَّ كَثِيرًا مِنَ الْخُلَطَاءِ
لَيَبْغِي بَعْضُهُمْ عَلٰى بَعْضٍ اِلَّا الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
وَقَلِيلٌ مَا هُمْ وَظَنَّ دَاوُدُ اَنَّمَا فَتَنَّاهُ فَاسْتَغْفَرَ رَبَّهُ وَخَرَّ رَاكِعًا
وَاَنَابَ ﴿٢٤﴾ فَغَفَرْنَا لَهُ ذٰلِكَ وَاِنَّ لَهُ عِنْدَنَا لَزُلْفٰى وَحُسْنَ مَاٰبٍ
﴿٢٥﴾ يَا دَاوُدُ اِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْاَرْضِ فَاحْكُمْ بَيْنَ النَّاسِ
بِالْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوٰى فَيُضِلَّكَ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ اِنَّ الَّذِينَ يَضِلُّونَ
عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا نَسُوا يَوْمَ الْحِسَابِ ﴿٢٦﴾

17. Onların söylemlerine karşı sabırlı ol ve güçlü kulumuz Davud'u hatırla (*örnek al*)! Gerçekten o, (*bize*) hepten yönelendi.

18. Nitekim biz dağları, onunla birlikte akşam ve sabah tesbih etmeye amade kıldık.

19. Toplu halde kuşları da. Herbiri, elbette O'na hepten yönelendi.

20. Mülkünü (*saltanatını*) pekiştirdik; kendisine hikmet ve güçlü hitabet (*yeteneği*) verdik.

21. Sana hasımların haberi ulaştı mı? Hani mihrabı (*dergâhı*)nın surlarına tırmanmışlardı.

22. Birden Davud'un yanına girdiler, dolayısıyla onlardan ürktü: "Korkma!" dediler, "İki hasımız biz; birimiz diğerine saldırdı (*hakkına tezavüz etti*). İmdi aramızda hakkaniyetle hüküm ver, adaletten şaşma ve bize dosdoğru yolu göster."

23. Bu kardeşimdir; onun doksan dokuz na'ce (*dişi koyun/sülün/zevce*)-si var, benim de bir tek na'cem vardır. Böyle iken, "Onu benim uhdeme ver" dedi ve atışmada beni alt etti."

24. Şöyle dedi (*Davud*): "Andolsun, senin na'ceni kendi na'celerine katmak istemekle sana haksızlık etmiştir! Karma iş görenlerin birçoğu, mutlaka birbirinin hakkına tecavüz ederler; ancak iman eden ve salih amel (*yararlı iş*)ler yapanlar hariç, onlar da pek azdır!" Davud, sırf kendisini denediğimizi sanıp, rabbinden mağfiret diledi, eğilerek secdeye kapandı ve (*bize*) yöneldi[81].

25. Biz de o durumu kendisine bağışladık. Elbette onun katımızda bir yakınlığı ve (*bize*) pek güzel bir dönüşü vardır.

26. "Ya Davud!" (*buyurduk*), "Kesinlikle biz seni o ülkede halife (*yönetici*) yaptık; dolayısıyla insanlar arasında hakkaniyetle hüküm ver; heva ve hevesine uyma, nitekim seni Allah'ın yolundan saptırır. Allah'ın yolundan sapanlar ise, mutlaka onlara, hesap gününü unuttuklarından ötürü çok ağır bir azap vardır."

(81) Na'ce, Arap dilinde dişi koyun veya sülün anlamına geldiği gibi, kinaye olarak güzel kadın demektir; dolayısıyla bu kıssa hakkında birçok laflar edilmiş ve öyle masallar anlatılmış ki, Hz. Ali, bu masalları anlatanlara kazif haddinin iki katını, yani 160 değnek vuracağını duyurmuştu. "El-Keşşâf" adlı tefsirinde bu kıssaların birçoğuna yer veren Zamahşerî'ye göre, o devirde herhangi bir insan, başkasından karısını boşamasını isteyebilir ve boşadığı takdirde onunla evlenirdi. Bu durum, devrin insanları arasında yaygın bir gelenek olduğu halde, makamının ulviyeti ve eşlerinin çokluğu münasebetiyle Hz Davud'a yakıştırılmamıştır.

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَٓاءَ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَاطِلًاۜ ذٰلِكَ ظَنُّ الَّذ۪ينَ كَفَرُواۚ
فَوَيْلٌ لِلَّذ۪ينَ كَفَرُوا مِنَ النَّارِۜ ﴿٢٧﴾ اَمْ نَجْعَلُ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِد۪ينَ فِي الْاَرْضِۘ اَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّق۪ينَ كَالْفُجَّارِ
﴿٢٨﴾ كِتَابٌ اَنْزَلْنَاهُ اِلَيْكَ مُبَارَكٌ لِيَدَّبَّرُٓوا اٰيَاتِه۪ وَلِيَتَذَكَّرَ اُو۬لُوا الْاَلْبَابِ
﴿٢٩﴾ وَوَهَبْنَا لِدَاوُ۫دَ سُلَيْمٰنَۜ نِعْمَ الْعَبْدُۜ اِنَّهُٓ اَوَّابٌۜ ﴿٣٠﴾ اِذْ عُرِضَ عَلَيْهِ
بِالْعَشِيِّ الصَّافِنَاتُ الْجِيَادُۙ ﴿٣١﴾ فَقَالَ اِنّ۪ٓي اَحْبَبْتُ حُبَّ الْخَيْرِ عَنْ
ذِكْرِ رَبّ۪يۚ حَتّٰى تَوَارَتْ بِالْحِجَابِۜ ﴿٣٢﴾ رُدُّوهَا عَلَيَّۜ فَطَفِقَ مَسْحًا
بِالسُّوقِ وَالْاَعْنَاقِ ﴿٣٣﴾ وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمٰنَ وَاَلْقَيْنَا عَلٰى كُرْسِيِّه۪
جَسَدًا ثُمَّ اَنَابَ ﴿٣٤﴾ قَالَ رَبِّ اغْفِرْ ل۪ي وَهَبْ ل۪ي مُلْكًا لَا يَنْبَغ۪ي
لِاَحَدٍ مِنْ بَعْد۪يۚ اِنَّكَ اَنْتَ الْوَهَّابُ ﴿٣٥﴾ فَسَخَّرْنَا لَهُ الرّ۪يحَ تَجْر۪ي
بِاَمْرِه۪ رُخَٓاءً حَيْثُ اَصَابَۙ ﴿٣٦﴾ وَالشَّيَاط۪ينَ كُلَّ بَنَّٓاءٍ وَغَوَّاصٍۙ
﴿٣٧﴾ وَاٰخَر۪ينَ مُقَرَّن۪ينَ فِي الْاَصْفَادِ ﴿٣٨﴾ هٰذَا عَطَٓاؤُ۬نَا فَامْنُنْ
اَوْ اَمْسِكْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٩﴾ وَاِنَّ لَهُ عِنْدَنَا لَزُلْفٰى وَحُسْنَ مَاٰبٍ
﴿٤٠﴾ وَاذْكُرْ عَبْدَنَٓا اَيُّوبَۢ اِذْ نَادٰى رَبَّهُٓ اَنّ۪ي مَسَّنِيَ الشَّيْطَانُ بِنُصْبٍ
وَعَذَابٍۜ ﴿٤١﴾ اُرْكُضْ بِرِجْلِكَۚ هٰذَا مُغْتَسَلٌ بَارِدٌ وَشَرَابٌ ﴿٤٢﴾

27. Göğü, yeri ve aralarındaki her şeyi boş yere yaratmadık. Bu (*başıboşluk*), küfre saplananların zannı (*kanısı*)dır. İmdi küfre saplananların, o ateş (*cehennem*) den vay hallerine!

28. Yoksa iman eden ve yararlı işler yapanları, o ülkede bozgunculuk edenler gibi mi tutacağız? Yoksa takvalı olan (*günahtan sakınan*)ları da facir (*günah işleyen*)ler gibi mi yapacağız?

29. Âyetlerini iyice düşünsünler, akıl ve iz'an sahipleri de öğüt alsınlar diye sana mübarek bir kitap indirdik.

30. Davud'a (*oğlu*) Süleyman'ı bahşettik; ne güzel kuldu (*Süleyman*), herdem (*bize*) başvururdu!

31. Hani akşam üstü ona, safkan koşu atları (*gösterisi*) sunulmuştu.

32. Dolayısıyla dedi ki: "Gerçekten ben, hayır (*mal/at*) sevgisi yüzünden rabbimin zikrinden oyalandım; nihayet örtüye büründü (*güneş battı/atlar ahıra çekildi*).

33. Onları bana geri getirin!" Bunun üzerine bacakları ve boyunlarını sıvazlamaya başladı [(82)].

34. Andolsun, Süleyman'ı denedik ve tahtının üstüne (*iktidar gücü olmayan*) bir ceset attık! Sonra inâbet etti (*bize yöneldi*):

35. "Rabbim!" dedi, "Beni bağışla ve bana, benden sonra hiç kimseye nasip olmayan bir mülk (*saltanat*) bahşet; çünkü sen, kesinlikle çok bağış yapansın!"

36. Biz de rüzgârı ona amade kıldık; emri uyarınca istediği yere rahatça akıyor (*esiyor*)du.

37. Herbir yapı ustası ve dalgıç şeytanları,

38. Zincirlere vurulu ötekileri de (*ona boyun eğdirdik*):

39. "Bunlar bizim bağışımızdır; sen de hesapsızca bağış yap veya (*elinde*) tut!" (*buyurduk.*)

40. Katımızda onun elbette bir yakınlığı ve pek güzel bir dönüşü vardır.

41. Kulumuz Eyyub'u da zikret (*an/anlat*). Hani, "Şeytan, başıma bir bitkinlik ve azap (*dert*) açtı" diye rabbine seslenmiş (*niyaz etmiş*)ti.

42. "Ayağını yere vur; işte (*sana*) soğuk/serin bir yunak ve içecek!" (*buyurduk.*)

(82) Birçok tefsircilere göre Hz. Süleyman, saf kan koşu atları gösterisini izlemeye kendisini öylesine kaptırmıştı ki, nihayet farkında olamadan güneş batmış, ikindi namazını kaçırmış ve bu yüzden o atların hepsini Allah için kurban etmişti. Oysa bir peygamberin, sırf eğlence yüzünden farz olan bir ibadeti kaçırması asla düşünülemez. Nitekim gösteri, akşam üstü yapıldığından ikindi namazını kılıp gelmiş olabilir ve rabbinin zikrinden oyalandığı da mutlaka farz değil, nafile bir ibadet olmalıdır.

وَوَهَبْنَا لَهُٓ اَهْلَهُ وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنَّا وَذِكْرٰى لِاُو۬لِى الْاَلْبَابِ
﴿٤٣﴾ وَخُذْ بِيَدِكَ ضِغْثًا فَاضْرِبْ بِهٖ وَلَا تَحْنَثْۜ اِنَّا وَجَدْنَاهُ
صَابِرًاۜ نِعْمَ الْعَبْدُۜ اِنَّهُٓ اَوَّابٌ ﴿٤٤﴾ وَاذْكُرْ عِبَادَنَٓا اِبْرٰهٖيمَ وَاِسْحٰقَ
وَيَعْقُوبَ اُو۬لِى الْاَيْدٖى وَالْاَبْصَارِ ﴿٤٥﴾ اِنَّٓا اَخْلَصْنَاهُمْ بِخَالِصَةٍ
ذِكْرَى الدَّارِۚ ﴿٤٦﴾ وَاِنَّهُمْ عِنْدَنَا لَمِنَ الْمُصْطَفَيْنَ الْاَخْيَارِ ﴿٤٧﴾
وَاذْكُرْ اِسْمٰعٖيلَ وَالْيَسَعَ وَذَا الْكِفْلِۜ وَكُلٌّ مِنَ الْاَخْيَارِۜ ﴿٤٨﴾ هٰذَا
ذِكْرٌۜ وَاِنَّ لِلْمُتَّقٖينَ لَحُسْنَ مَاٰبٍۙ ﴿٤٩﴾ جَنَّاتِ عَدْنٍ مُفَتَّحَةً لَهُمُ
الْاَبْوَابُۚ ﴿٥٠﴾ مُتَّكِـٖٔينَ فٖيهَا يَدْعُونَ فٖيهَا بِفَاكِهَةٍ كَثٖيرَةٍ وَشَرَابٍ
﴿٥١﴾ وَعِنْدَهُمْ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ اَتْرَابٌ ﴿٥٢﴾ هٰذَا مَا تُوعَدُونَ
لِيَوْمِ الْحِسَابِ ﴿٥٣﴾ اِنَّ هٰذَا لَرِزْقُنَا مَا لَهُ مِنْ نَفَادٍۚ ﴿٥٤﴾ هٰذَاۜ وَاِنَّ
لِلطَّاغٖينَ لَشَرَّ مَاٰبٍۙ ﴿٥٥﴾ جَهَنَّمَۚ يَصْلَوْنَهَاۚ فَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿٥٦﴾
هٰذَاۙ فَلْيَذُوقُوهُ حَمٖيمٌ وَغَسَّاقٌۙ ﴿٥٧﴾ وَاٰخَرُ مِنْ شَكْلِهٖٓ اَزْوَاجٌۜ
﴿٥٨﴾ هٰذَا فَوْجٌ مُقْتَحِمٌ مَعَكُمْۚ لَا مَرْحَبًا بِهِمْۜ اِنَّهُمْ صَالُوا النَّارِ
﴿٥٩﴾ قَالُوا بَلْ اَنْتُمْ لَا مَرْحَبًا بِكُمْۜ اَنْتُمْ قَدَّمْتُمُوهُ لَنَاۚ فَبِئْسَ الْقَرَارُ
﴿٦٠﴾ قَالُوا رَبَّنَا مَنْ قَدَّمَ لَنَا هٰذَا فَزِدْهُ عَذَابًا ضِعْفًا فِى النَّارِ ﴿٦١﴾

43. Ona, tarafımızdan bir rahmet, akıl ve iz'an sahiplerine de bir öğüt/ibret olarak ailesi ve onlarla birlikte bir mislini daha bahşettik:

44. "Eline bir demet sap al da (*yüz değnek vurmaya yemin ettiğin eşine*) onlarla vur ve yeminini bozma!" (*buyurduk.*) Biz kesinlikle onu sabırlı bulduk. Ne güzel kuldu (*Eyyub*)! Herdem (*bize*) başvururdu.

45. Güçlü ve basiretli kullarımız İbrahim, İshak ve Yakub'u da zikret.

46. Nitekim biz onları, ahiret yurdunu içtenlikle yâd eden ihlaslı (*kul*)lar kıldık.

47. Onlar, elbette katımızda pek hayırlı seçkinlerdendir.

48. İsmail, Elyesa' ve Zülkifl'i de zikret. Hepsi de seçkinlerdendir.

49. Bu bir hatırlatmadır! Takvalı olanların elbette pek güzel bir dönüşleri vardır:

50. Kapıları kendilerine açılan adn (*sürekli ikamet*) cennetlerine.

51. Orada (*koltuklarına*) yaslanarak birçok meyve ve içecek isterler.

52. Yanlarında da bakışları kısıtlı (*yalnız erlerine çevrili*) yaşıt dilberler vardır.

53. İşte hesap günü için (*mükâfat olarak*) size vaat edilen budur!

54. Kesinlikle bu, bizim tükenişi olmayan bağışımızdır!

55. Bununla beraber, azgınların da elbette pek kötü bir dönüşleri vardır:

56. Cehenneme ki, onu boylayacaklardır; nitekim ne kötü döşektir!

57. İşte (*ceza olarak onlara*) kaynar su ve (*yanıklardan sızan*) irin; artık onu tatsınlar.

58. Ve bu kabilden diğer çeşitler (*azap türleri*)...

59. "Bu, sizinle beraber gözü kara (*dalâlete*) atılan gruptur!" (*denir küfrün elebaşılarına.*) "Onlara merhaba (*hoş geldiniz*) yok; çünkü ateşi boylayacaklardır!" (*derler.*)

60. Şöyle der (*gruptaki*)ler: "Asıl size merhaba yok; bunu (*cehennem azabını*) bize siz hazırladınız; nitekim ne kötü karargâh (*hazırlamışsınız*)!"

61. Üstelik, "Rabbimiz!" derler, "Bize bunu kim hazırladıysa, onun ateşteki azabını bir kat artır!"

وَقَالُوا مَا لَنَا لَا نَرٰى رِجَالًا كُنَّا نَعُدُّهُمْ مِنَ الْاَشْرَارِ ﴿٦٢﴾ اَتَّخَذْنَاهُمْ
سِخْرِيًّا اَمْ زَاغَتْ عَنْهُمُ الْاَبْصَارُ ﴿٦٣﴾ اِنَّ ذٰلِكَ لَحَقٌّ تَخَاصُمُ اَهْلِ
النَّارِ ﴿٦٤﴾ قُلْ اِنَّمَا اَنَا مُنْذِرٌ وَمَا مِنْ اِلٰهٍ اِلَّا اللّٰهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿٦٥﴾
رَبُّ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ ﴿٦٦﴾ قُلْ هُوَ نَبَؤٌا
عَظِيمٌ ﴿٦٧﴾ اَنْتُمْ عَنْهُ مُعْرِضُونَ ﴿٦٨﴾ مَا كَانَ لِيَ مِنْ عِلْمٍ بِالْمَلَاِ
الْاَعْلٰى اِذْ يَخْتَصِمُونَ ﴿٦٩﴾ اِنْ يُوحٰى اِلَيَّ اِلَّا اَنَّمَا اَنَا نَذِيرٌ مُبِينٌ
﴿٧٠﴾ اِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ اِنّي خَالِقٌ بَشَرًا مِنْ طِينٍ ﴿٧١﴾ فَاِذَا سَوَّيْتُهُ
وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ ﴿٧٢﴾ فَسَجَدَ الْمَلٰٓئِكَةُ
كُلُّهُمْ اَجْمَعُونَ ﴿٧٣﴾ اِلَّا اِبْلِيسَ اِسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿٧٤﴾
قَالَ يَٓا اِبْلِيسُ مَا مَنَعَكَ اَنْ تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ بِيَدَيَّ اَسْتَكْبَرْتَ اَمْ
كُنْتَ مِنَ الْعَالِينَ ﴿٧٥﴾ قَالَ اَنَا خَيْرٌ مِنْهُ خَلَقْتَنِي مِنْ نَارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ
طِينٍ ﴿٧٦﴾ قَالَ فَاخْرُجْ مِنْهَا فَاِنَّكَ رَجِيمٌ ﴿٧٧﴾ وَاِنَّ عَلَيْكَ لَعْنَتِي اِلٰى
يَوْمِ الدِّينِ ﴿٧٨﴾ قَالَ رَبِّ فَاَنْظِرْنِي اِلٰى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿٧٩﴾ قَالَ فَاِنَّكَ
مِنَ الْمُنْظَرِينَ ﴿٨٠﴾ اِلٰى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ﴿٨١﴾ قَالَ فَبِعِزَّتِكَ
لَاُغْوِيَنَّهُمْ اَجْمَعِينَ ﴿٨٢﴾ اِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ ﴿٨٣﴾

62. Bir de (*birbirlerine yönelip*) şöyle derler: "Kendilerini kötü (*sapık/enayi*) saydığımız adamları niçin (*burada*) göremiyoruz?

63. Biz mi (*haksız yere*) onları alaya aldık; yoksa (*buradalar da*) kendilerini gözden mi kaçırdık?"

64. Bu ateş halkının birbirleriyle davalaşmaları, elbette hak (*vuku bulacak*)tır!

65. De ki: "Ben ancak bir uyarıcıyım; tek ve kahhâr olan Allah'tan başka hiçbir tanrı yoktur!

66. Göklerin, yerin ve aralarındaki her şeyin rabbi (*sahibi*)dir, çok izzetlidir, çok bağışlayıcıdır!"

67. De ki: "O (*Kur'an*), çok büyük bir haberdir!

68. Siz ondan yüz çeviriyorsunuz.

69. Benim mele-i a'lâ (*melekler yüce kurulu*) tartışmalarına dair hiçbir bilgim yoktu.

70. Ancak bana, sadece apaçık bir uyarıcı olduğum vahyediliyor."

71. Hani rabbin meleklere şöyle buyurmuştu: "Kesinlikle ben, çamurdan bir insan yaratacağım.

72. Onu biçimlendirdiğim ve ona ruhumdan üflediğimde derhal kendisine secde edin!"

73. Nitekim bütün melekler hep birden secde ettiler.

74. Ancak İblis secde etmedi, büyüklük tasladı ve kâfirlerden oldu.

75. "Ey İblis!" buyurdu (*Allah*), "Ellerimle yarattığım (*insan*)a secde etmekten seni alıkoyan nedir? Büyüklük mü tasladın, yoksa yücelenlerden mi oldun?"

76. "Ben" dedi (*İblis*), "Ondan üstünüm! Beni ateşten yarattın, onu da çamurdan yarattın."

77. "O halde" buyurdu (*Allah*), "Oradan çık; çünkü sen lânetlendin.

78. Üstelik lânetim, din (*duruşma*) gününe kadar yakanı bırakmayacaktır."

79. "Rabbim!" dedi, "Yeniden diriltilecekleri güne kadar bana mühlet (*yaşama fırsatı*) ver."

80. Şöyle buyurdu: "Sen mühlet verilenlerdensin,

81. Bilinen vaktin gününe (*kıyametin kopacağı güne*) kadar."

82. "O halde" dedi (*İblis*), "İzzetin hakkı için, onların hepsini mutlaka azdıracağım!

83. Ancak içlerinden ihlaslı kıldığın kulların hariç (*onları azdıramam*)."

84. Şöyle buyurdu (*Allah*): "İmdi gerçek budur ve ben yalnız gerçeği söylerim:

85. Mutlaka cehennemi, senin ve onlardan sana uyanların hepsiyle dolduracağım!"

86. De ki: "Buna karşı sizden hiçbir ücret istemiyorum ve ben gösteriş yapanlardan değilim.

87. Ancak bu (*Kur'an*), bütün alemlere bir uyarıdır.

88. Onun verdiği haberi(*n doğruluğunu*), bir süre sonra mutlaka bileceksiniz."

EZ-ZÜMER SÛRESİ[83]

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Bu kitabın indirilişi çok izzetli, çok hikmetli Allah katındandır.

2. O kitabı sana hakkaniyetle indirdik. İmdi dini kendisine halis (*özgü*) kılarak Allah'a ibadet et!

3. Dikkat, halis din (*şirkten arınmış ibadet*) ancak Allah'adır. O'nun dışında birtakım veliler edinenler, "Onlara, sırf bizi Allah'a yaklaştırsınlar diye ibadet (*itaat/kulluk*) ediyoruz!"(*diyorlar.*) Kesinlikle Allah, ihtilaf ettikleri hususlarda (*kıyamet günü*) aralarında hüküm verecektir. Kuşkusuz Allah, yalancı (*ve*) inkârcı kişiyi hidayet etmez.

قَالَ فَالْحَقُّ وَالْحَقَّ اَقُولُ ﴿٨٤﴾ لَاَمْلَئَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكَ وَمِمَّنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ
اَجْمَع۪ينَ ﴿٨٥﴾ قُلْ مَٓا اَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ اَجْرٍ وَمَٓا اَنَا۬ مِنَ الْمُتَكَلِّف۪ينَ
﴿٨٦﴾ اِنْ هُوَ اِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَم۪ينَ ﴿٨٧﴾ وَلَتَعْلَمُنَّ نَبَاَهُ بَعْدَ ح۪ينٍ ﴿٨٨﴾

سورة الزمر مكية وهي خمس و سبعون آية

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ
تَنْز۪يلُ الْكِتَابِ مِنَ اللّٰهِ الْعَز۪يزِ الْحَك۪يمِ ﴿١﴾ اِنَّٓا اَنْزَلْنَٓا اِلَيْكَ
الْكِتَابَ بِالْحَقِّ فَاعْبُدِ اللّٰهَ مُخْلِصًا لَهُ الدّ۪ينَ ﴿٢﴾ اَلَا لِلّٰهِ
الدّ۪ينُ الْخَالِصُ وَالَّذ۪ينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِه۪ٓ اَوْلِيَٓاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ
اِلَّا لِيُقَرِّبُونَٓا اِلَى اللّٰهِ زُلْفٰى اِنَّ اللّٰهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ ف۪ي مَا هُمْ ف۪يهِ
يَخْتَلِفُونَ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْد۪ي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ ﴿٣﴾ لَوْ اَرَادَ اللّٰهُ
اَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا لَاصْطَفٰى مِمَّا يَخْلُقُ مَا يَشَٓاءُ سُبْحَانَهُ هُوَ اللّٰهُ
الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿٤﴾ خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ يُكَوِّرُ
الَّيْلَ عَلَى النَّهَارِ وَيُكَوِّرُ النَّهَارَ عَلَى الَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ
وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْر۪ي لِاَجَلٍ مُسَمًّى اَلَا هُوَ الْعَز۪يزُ الْغَفَّارُ ﴿٥﴾

4. Allah evlat edinmek isteseydi, elbette yarattıklarından dilediğini seçerdi. O'nun şanı yücedir; kahhar (*bütün evrenin hakimi*), tek Allah O'dur!

5. Gökleri ve yeri hakkaniyetle yarattı. Geceyi gündüze dolar, gündüzü de geceye dolar. Güneşi ve ayı emre amade kıldı. Her biri, belirli bir vadeye değin (*kendi yörüngesinde*) akıp gitmektedir. Dikkat, O çok izzetlidir, çok bağışlayıcıdır!

(83) Zümer, dilimizde de kullanılan ve grup/cemaat anlamına gelen "zümre"nin çoğul şeklidir. 71 ve 73. âyetlerinde geçen bu kelimeden adını alan sûre, Mekke'de inmiş olup, 75 âyet içermektedir.

خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَاَنْزَلَ لَكُمْ
مِنَ الْاَنْعَامِ ثَمَانِيَةَ اَزْوَاجٍ يَخْلُقُكُمْ فِي بُطُونِ اُمَّهَاتِكُمْ خَلْقًا
مِنْ بَعْدِ خَلْقٍ فِي ظُلُمَاتٍ ثَلٰثٍ ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ
لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ فَاَنّٰى تُصْرَفُونَ ﴿٦﴾ اِنْ تَكْفُرُوا فَاِنَّ اللّٰهَ غَنِيٌّ
عَنْكُمْ وَلَا يَرْضٰى لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ وَاِنْ تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ
وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ اُخْرٰى ثُمَّ اِلٰى رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ
بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ اِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٧﴾ وَاِذَا مَسَّ
الْاِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَا رَبَّهُ مُنِيبًا اِلَيْهِ ثُمَّ اِذَا خَوَّلَهُ نِعْمَةً مِنْهُ نَسِيَ
مَا كَانَ يَدْعُوا اِلَيْهِ مِنْ قَبْلُ وَجَعَلَ لِلّٰهِ اَنْدَادًا لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِهِ
قُلْ تَمَتَّعْ بِكُفْرِكَ قَلِيلًا اِنَّكَ مِنْ اَصْحَابِ النَّارِ ﴿٨﴾ اَمَّنْ
هُوَ قَانِتٌ اٰنَاءَ الَّيْلِ سَاجِدًا وَقَائِمًا يَحْذَرُ الْاٰخِرَةَ وَيَرْجُوا
رَحْمَةَ رَبِّهِ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ
اِنَّمَا يَتَذَكَّرُ اُولُوا الْاَلْبَابِ ﴿٩﴾ قُلْ يَا عِبَادِ الَّذِينَ اٰمَنُوا اتَّقُوا
رَبَّكُمْ لِلَّذِينَ اَحْسَنُوا فِي هٰذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَاَرْضُ اللّٰهِ
وَاسِعَةٌ اِنَّمَا يُوَفَّى الصَّابِرُونَ اَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿١٠﴾

6. Sizi tek bir nefis (*Adem'*)den yarattı; eşini de ondan yarattı. Sağmal hayvanlardan size sekiz eş (*dört çift*) indirdi. Sizi analarınızın karınlarında üç karanlık (*karın, rahim ve meşime örtüleri*) içinde yaratılıştan yaratılışa geçirerek yaratıyor. İşte rabbiniz Allah O'dur! Mülk ancak O'nundur. O'ndan başka hiçbir tanrı yoktur. Böyle iken nasıl (*başka yönlere*) savruluyorsunuz?

7. Kâfirlik ederseniz, kuşkusuz Allah sizden müstağni (*imanınıza muhtaç değil*)dir; ancak kullarına kâfirliği reva görmez ve eğer şükrederseniz, size uygun olan da budur. Hiçbir günahkar bir diğerinin günahını yüklenmez. Sonra dönüşünüz ancak rabbinizedir; nitekim yaptığınız her şeyi size bildirecektir. Kuşkusuz O, sinelerden geçeni de hakkıyla bilendir.

8. Başına bir dert geldi mi insan, rabbine yönelerek yalvarır; sonra tarafından ona bir nimet bahşedince, daha önce yalvardığı varlığı unutur; üstelik yolundan (*insanları*) saptırmak için Allah'a birtakım eşler koşar. De ki: "Küfrünle biraz oyalan; ancak sen cehennemliklerdensin!"

9. Yoksa gece saatlerinde secde ederek ve divan durarak ibadet eden, ahirette (*hesap vermekte*)n korkan ve rabbinin rahmetini uman (*öyle midir*)? De ki: "Bilenlerle bilmeyenler bir midir?" Ancak akıl ve iz'an sahipleri düşünüp taşınırlar.

10. "Ey iman eden kullarım!" de (*tarafımdan*), "Rabbinize karşı takvalı olun! Bu dünyada iyilik yapanlar elbette iyilik bulacaklardır. Allah'ın toprakları geniştir (*dininizi özgürce yaşayacağınız yere göçün*); ancak sabreden (*zorluklara göğüs geren*)lere hesapsız mükâfat verilecektir."

قُلْ اِنّ۪ٓي اُمِرْتُ اَنْ اَعْبُدَ اللّٰهَ مُخْلِصاً لَهُ الدّ۪ينَۙ ﴿١١﴾ وَاُمِرْتُ لِاَنْ
اَكُونَ اَوَّلَ الْمُسْلِم۪ينَ ﴿١٢﴾ قُلْ اِنّ۪ٓي اَخَافُ اِنْ عَصَيْتُ رَبّ۪ي عَذَابَ
يَوْمٍ عَظ۪يمٍ ﴿١٣﴾ قُلِ اللّٰهَ اَعْبُدُ مُخْلِصاً لَهُ د۪ين۪يۙ ﴿١٤﴾ فَاعْبُدُوا
مَا شِئْتُمْ مِنْ دُونِه۪ۜ قُلْ اِنَّ الْخَاسِر۪ينَ الَّذ۪ينَ خَسِرُٓوا اَنْفُسَهُمْ
وَاَهْل۪يهِمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِۜ اَلَا ذٰلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُب۪ينُ ﴿١٥﴾ لَهُمْ
مِنْ فَوْقِهِمْ ظُلَلٌ مِنَ النَّارِ وَمِنْ تَحْتِهِمْ ظُلَلٌۜ ذٰلِكَ يُخَوِّفُ اللّٰهُ بِه۪
عِبَادَهُۜ يَا عِبَادِ فَاتَّقُونِ ﴿١٦﴾ وَالَّذ۪ينَ اجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ اَنْ يَعْبُدُوهَا
وَاَنَابُٓوا اِلَى اللّٰهِ لَهُمُ الْبُشْرٰىۚ فَبَشِّرْ عِبَادِۙ ﴿١٧﴾ اَلَّذ۪ينَ يَسْتَمِعُونَ
الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ اَحْسَنَهُۜ اُو۬لٰٓئِكَ الَّذ۪ينَ هَدٰيهُمُ اللّٰهُ وَاُو۬لٰٓئِكَ هُمْ اُو۬لُوا
الْاَلْبَابِ ﴿١٨﴾ اَفَمَنْ حَقَّ عَلَيْهِ كَلِمَةُ الْعَذَابِۜ اَفَاَنْتَ تُنْقِذُ مَنْ فِي
النَّارِۚ ﴿١٩﴾ لٰكِنِ الَّذ۪ينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ غُرَفٌ مِنْ فَوْقِهَا غُرَفٌ
مَبْنِيَّةٌۙ تَجْر۪ي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُۜ وَعْدَ اللّٰهِۜ لَا يُخْلِفُ اللّٰهُ الْم۪يعَادَ
﴿٢٠﴾ اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ اَنْزَلَ مِنَ السَّمَٓاءِ مَٓاءً فَسَلَكَهُ يَنَاب۪يعَ فِي
الْاَرْضِ ثُمَّ يُخْرِجُ بِه۪ زَرْعاً مُخْتَلِفاً اَلْوَانُهُ ثُمَّ يَه۪يجُ فَتَرٰيهُ مُصْفَرّاً
ثُمَّ يَجْعَلُهُ حُطَاماًۜ اِنَّ ف۪ي ذٰلِكَ لَذِكْرٰى لِاُو۬لِي الْاَلْبَابِ ﴿٢١﴾

11. De ki: "Dini kendisine halis (*özgü*) kılarak Allah'a ibadet etmem bana emredildi.

12. Bana, müslümanların ilki olmam emredildi."

13. De ki: "Kesinlikle ben, eğer rabbime isyan edersem, büyük bir günün azabından korkarım!"

14. De ki: "Ben, dini kendisine halis (*özgü*) kılarak yalnız Allah'a ibadet ederim.

15. Siz de O'nun dışında dilediğinize tapın!" De ki: "Asıl hüsrana uğrayanlar, kendilerini ve ailelerini kıyamet günü hüsranda bırakanlardır." Dikkat, apaçık hüsran işte budur!

16. Elbette onların üstlerinden ateşten gölge (*örtü*)leri, altlarından da gölgeleri vardır. İşte Allah, "Ey kullarım, bana karşı takvalı olun!" (*buyurarak*) kullarını bundan sakındırıyor.

17. Tağuta (*şeytana/puta*) kulluk etmekten kaçınan ve Allah'a yönelenler ise, elbette onlara (*cennet*) müjde(*si*) vardır; sen de kullarımı müjdele!

18. Sözü dinleyip en iyisine uyanları ki, işte onlar, Allah'ın hidayet ettiği kişilerdir ve işte akıl ve iz'an sahipleri elbette onlardır!

19. Artık sen, azap hükmünü hak edip ateş (*cehennem*)e düşeni mi kurtaracaksın?

20. Fakat rablerine karşı takvalı olanlar ise, elbette onlara üst üste kurulu, altlarından nehirler akan köşkler vardır. Allah'ın kesin vaadidir (*bu*); Allah vaadinden dönmez.

21. Allah'ın gökten su (*buluttan yağmur*) indirip, onu yerdeki kaynaklara sevkettiğini bilmez misin? Sonra onunla (*topraktan*) çeşitli ekin (*mahsul*) çıkarıyor; sonra (*o ekin*) kuruyor, nitekim onu sararmış görüyorsun. Sonra da onu bir yığın kırıntı yapıyor. Akıl ve iz'an sahipleri için elbet bunda bir uyarı/ibret vardır.

اَفَمَنْ شَرَحَ اللّٰهُ صَدْرَهُ لِلْاِسْلَامِ فَهُوَ عَلٰى نُورٍ مِنْ رَبِّهٖ فَوَيْلٌ
لِلْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ مِنْ ذِكْرِ اللّٰهِ اُو۬لٰٓئِكَ فٖى ضَلَالٍ مُبٖينٍ ﴿٢٢﴾
اَللّٰهُ نَزَّلَ اَحْسَنَ الْحَدٖيثِ كِتَابًا مُتَشَابِهًا مَثَانِيَ تَقْشَعِرُّ مِنْهُ
جُلُودُ الَّذٖينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلٖينُ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ اِلٰى
ذِكْرِ اللّٰهِ ذٰلِكَ هُدَى اللّٰهِ يَهْدٖى بِهٖ مَنْ يَشَٓاءُ وَمَنْ يُضْلِلِ اللّٰهُ
فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٢٣﴾ اَفَمَنْ يَتَّقٖى بِوَجْهِهٖ سُٓوءَ الْعَذَابِ يَوْمَ
الْقِيٰمَةِ وَقٖيلَ لِلظَّالِمٖينَ ذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿٢٤﴾ كَذَّبَ
الَّذٖينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَاَتٰيهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٥﴾
فَاَذَاقَهُمُ اللّٰهُ الْخِزْيَ فِى الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْاٰخِرَةِ اَكْبَرُ
لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾ وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فٖى هٰذَا الْقُرْاٰنِ
مِنْ كُلِّ مَثَلٍ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٧﴾ قُرْاٰنًا عَرَبِيًّا غَيْرَ ذٖى
عِوَجٍ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٢٨﴾ ضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا رَجُلًا فٖيهِ شُرَكَٓاءُ
مُتَشَاكِسُونَ وَرَجُلًا سَلَمًا لِرَجُلٍ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا اَلْحَمْدُ
لِلّٰهِ بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٩﴾ اِنَّكَ مَيِّتٌ وَاِنَّهُمْ مَيِّتُونَ
﴿٣٠﴾ ثُمَّ اِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ عِنْدَ رَبِّكُمْ تَخْتَصِمُونَ ﴿٣١﴾

22. İmdi Allah'ın gönlünü İslam'a açtığı, dolayısıyla rabbinin nurunu izleyen de mi (*basireti kör olan gibidir*)? Artık Allah'ın zikrine karşı kalpleri kaskatı kesilenlere yazıklar olsun; işte onlar apaçık bir dalalettedirler!

23. Allah; (*âyetleri*) benzeşen, (*hükümleri*) tekrarlanan kitap olarak sözün en güzelini (*Kur'an'ı*) indirdi. Rablerinden korkanların tenleri, on(*un uyarıların*)dan ürperir, sonra tenleri de kalpleri de Allah'ın zikrine yatışır. İşte o (*kitap*), Allah'ın hidayet rehberidir; dilediğini onunla hidayet eder ve Allah kimi dalâlette bırakırsa, onu hidayet edecek hiç kimse yoktur!

24. İmdi kıyamet günü, yüzü (*var gücü*)yle en kötü azaptan sakınmaya çalışan mı (iyi durumdadır, yoksa güvende olan mı)? Zalimlere, "Yaptıklarınızı(*n cezasını*) tadın!" buyurulacaktır.

25. Onlardan öncekiler de (*peygamberlerini*) yalanladılar; ama farkında olmadıkları bir yönden azap başlarına geldi.

26. Üstelik Allah onlara dünya hayatında rezilliği tattırdı; ahiret azabı ise, elbette daha büyüktür. Eğer bilmiş olsalar (*inkarcılık yapmazlar*)dı.

27. Andolsun, bu Kur'an'da insanlara her çeşit örneği verdik; ta ki düşünüp taşınsınlar!

28. Arapça pürüzsüz bir Kur'an olarak (*önlerine koyduk*); ta ki (*inkârcılıktan*) sakınsınlar.

29. Allah, birbiriyle çekişen kişilerin ortak oldukları bir adam (*köle/uşak*)la, sırf bir kişiye ait olan adamı örnek verdi. Durum bakımından birbirine eşit midirler? Bütün hamd Allah'adır; gerçek şu ki onların birçoğu (*hamdetmeyi*) bilmezler.

30. Sen elbette öleceksin, onlar da elbette öleceklerdir.

31. Sonra siz, kıyamet günü rabbinizin huzurunda davalaşacaksınız.

فَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ عَلَى اللّٰهِ وَكَذَّبَ بِالصِّدْقِ اِذْ
جَٓاءَهُۜ اَلَيْسَ ف۪ي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِلْكَافِر۪ينَ ﴿٣٢﴾ وَالَّذ۪ي
جَٓاءَ بِالصِّدْقِ وَصَدَّقَ بِه۪ٓ اُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ﴿٣٣﴾
لَهُمْ مَا يَشَٓاؤُ۫نَ عِنْدَ رَبِّهِمْۜ ذٰلِكَ جَزٰٓؤُا الْمُحْسِن۪ينَۚ ﴿٣٤﴾
لِيُكَفِّرَ اللّٰهُ عَنْهُمْ اَسْوَاَ الَّذ۪ي عَمِلُوا وَيَجْزِيَهُمْ اَجْرَهُمْ
بِاَحْسَنِ الَّذ۪ي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٣٥﴾ اَلَيْسَ اللّٰهُ بِكَافٍ
عَبْدَهُۜ وَيُخَوِّفُونَكَ بِالَّذ۪ينَ مِنْ دُونِه۪ۜ وَمَنْ يُضْلِلِ اللّٰهُ فَمَا
لَهُ مِنْ هَادٍۚ ﴿٣٦﴾ وَمَنْ يَهْدِ اللّٰهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُضِلٍّۜ اَلَيْسَ
اللّٰهُ بِعَز۪يزٍ ذِي انْتِقَامٍ ﴿٣٧﴾ وَلَئِنْ سَاَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ
السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللّٰهُۜ قُلْ اَفَرَاَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ
مِنْ دُونِ اللّٰهِ اِنْ اَرَادَنِيَ اللّٰهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ
ضُرِّه۪ٓ اَوْ اَرَادَن۪ي بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَاتُ رَحْمَتِه۪ۜ
قُلْ حَسْبِيَ اللّٰهُۜ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿٣٨﴾ قُلْ يَا قَوْمِ
اعْمَلُوا عَلٰى مَكَانَتِكُمْ اِنّ۪ي عَامِلٌۚ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَۙ ﴿٣٩﴾
مَنْ يَأْت۪يهِ عَذَابٌ يُخْز۪يهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُق۪يمٌ ﴿٤٠﴾

32. İmdi Allah'a isnatta bulunan ve kendisine gelen doğruyu (*Kur'an'ı*) yalanlayandan kim daha zalimdir? Kâfirlerin ikametgâhı cehennem değil midir?

33. Doğruyu getiren ve onu doğrulayanlar ise, işte onlar takva sahibidirler!

34. Rableri katında elbette onlara diledikleri her şey vardır. İşte bu, iyi davrananların mükâfatıdır!

35. Nitekim Allah, yaptıklarının en kötüsünü (*bile*) onlardan kaldıracak ve yaptıklarının en güzeli uyarınca onları mükâfatlandıracaktır.

36. Allah, kuluna kâfi değil midir? Bir de seni, O'ndan başka (*sahte tanrı*)larıyla korkutuyorlar! Allah kimi dalâlette bırakırsa, onu hidayet edecek hiç kimse yoktur.

37. Allah kimi de hidayet ederse, onu saptıracak hiç kimse yoktur. Allah çok izzetli, intikam alıcı değil midir?

38. Andolsun, onlara, "Gökleri ve yeri kim yarattı?" diye sorsan, mutlaka, "Allah" diyeceklerdir. De ki: "O halde Allah'ın dışında taptıklarınızı anlatır mısınız? Eğer Allah bana bir zarar vermek istese, O'nun verdiği zararı onlar kaldırabilirler mi? Veya bana bir rahmet (*nimet*) bahşetmek istese, O'nun rahmetini onlar tutabilirler mi?" De ki: "Allah bana yeter; tevekkül edenler (*bel bağlayanlar*), yalnız O'na tevekkül ederler."

39. De ki: "Ey kavmim! Siz kendi konumunuza göre çalışın; nitekim ben de çalışmaktayım; ama ileride bileceksiniz:

40. Kendisini rezil rusva edecek azap kimin başına gelecek ve sürekli azap kime inecektir."

إِنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ لِلنَّاسِ بِالْحَقِّ فَمَنِ اهْتَدٰى
فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ
بِوَكِيلٍ ﴿٤١﴾ اَللّٰهُ يَتَوَفَّى الْأَنْفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَالَّتِي لَمْ
تَمُتْ فِي مَنَامِهَا فَيُمْسِكُ الَّتِي قَضٰى عَلَيْهَا الْمَوْتَ
وَيُرْسِلُ الْأُخْرٰى إِلٰى أَجَلٍ مُسَمًّى إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَآيَاتٍ
لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٤٢﴾ أَمِ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللّٰهِ شُفَعَاءَ
قُلْ أَوَلَوْ كَانُوا لَا يَمْلِكُونَ شَيْئًا وَلَا يَعْقِلُونَ ﴿٤٣﴾ قُلْ لِلّٰهِ
الشَّفَاعَةُ جَمِيعًا لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضِ ثُمَّ إِلَيْهِ
تُرْجَعُونَ ﴿٤٤﴾ وَإِذَا ذُكِرَ اللّٰهُ وَحْدَهُ اشْمَأَزَّتْ قُلُوبُ
الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَإِذَا ذُكِرَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ إِذَا
هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿٤٥﴾ قُلِ اللّٰهُمَّ فَاطِرَ السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضِ
عَالِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِي مَا كَانُوا
فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٤٦﴾ وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مَا فِي الْأَرْضِ
جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهِ مِنْ سُوءِ الْعَذَابِ يَوْمَ
الْقِيٰمَةِ وَبَدَا لَهُمْ مِنَ اللّٰهِ مَا لَمْ يَكُونُوا يَحْتَسِبُونَ ﴿٤٧﴾

41. Kesinlikle biz sana bu kitabı, insanlar(*ın hidayeti*) için hakkaniyetle indirdik; dolayısıyla kim hidayet bulursa, kendi lehinedir, kim de dalâlette kalırsa, ancak kendi aleyhine dalâlette kalmış olur ve asla sen, onların başında bir vekil değilsin.

42. Allah vadesi yettiğinde canları alır, vadesi yetmeyenleri de uykularında alıp, ölümüne hükmettiğini tutar ve ötekini belli bir vadeye kadar salıverir. Nitekim düşünen bir toplum için elbette bunda nice âyet (*ibret*)ler vardır!

43. Yoksa Allah'ın dışında birtakım şefaatçiler mi edindiler? De ki: "Hiçbir şey (*yetkiy*)e sahip olmasalar, akılları da ermese mi (*size şefaat edecekler*)?"

44. De ki: "Bütün şefaat Allah'ın (*iznine bağlı*)dır. Göklerin ve yerin mülkü ancak O'nundur. Sonra mutlaka O'na döndürüleceksiniz."

45. Allah tek başına anıldığı zaman, ahirete inanmayanların yürekleri burkulur; O'ndan başka (*sahte tanrı*)ları da anılınca, birdenbire sevinç duyarlar.

46. De ki: "Ey göklerin ve yerin yaratıcısı, gaybı ve şahadeti (*görünmeyeni ve görüneni*) bilen Allah, ihtilaf ettikleri hususlarda kullarının arasında sen hüküm verirsin!"

47. Yeryüzündekilerin hepsi ve onlarla birlikte bir misli daha zalimlik edenlerin olsaydı, kıyamet günü kötü azaptan kurtulmak için elbet hepsini fidye verirlerdi. Allah'tan, hiç hesap etmedikleri bir durum mutlaka karşılarına çıkacaktır.

وَبَدَا لَهُمْ سَيِّـَٔاتُ مَا كَسَبُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهٖ يَسْتَهْزِؤُ۫نَ
﴿٤٨﴾ فَاِذَا مَسَّ الْاِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَانَاۘ ثُمَّ اِذَا خَوَّلْنَاهُ نِعْمَةً
مِنَّاۙ قَالَ اِنَّمَا اُو۫تٖيتُهُ عَلٰى عِلْمٍۜ بَلْ هِيَ فِتْنَةٌ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٩﴾ قَدْ قَالَهَا الَّذٖينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَمَٓا اَغْنٰى
عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٥٠﴾ فَاَصَابَهُمْ سَيِّـَٔاتُ مَا كَسَبُواۜ
وَالَّذٖينَ ظَلَمُوا مِنْ هٰٓؤُ۬لَٓاءِ سَيُصٖيبُهُمْ سَيِّـَٔاتُ مَا كَسَبُواۙ
وَمَا هُمْ بِمُعْجِزٖينَ ﴿٥١﴾ اَوَلَمْ يَعْلَمُٓوا اَنَّ اللّٰهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ
لِمَنْ يَشَٓاءُ وَيَقْدِرُۜ اِنَّ فٖي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾
قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذٖينَ اَسْرَفُوا عَلٰٓى اَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ
رَحْمَةِ اللّٰهِۜ اِنَّ اللّٰهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمٖيعاًۜ اِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ
الرَّحٖيمُ ﴿٥٣﴾ وَاَنٖيبُٓوا اِلٰى رَبِّكُمْ وَاَسْلِمُوا لَهُ مِنْ قَبْلِ اَنْ
يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنْصَرُونَ ﴿٥٤﴾ وَاتَّبِعُٓوا اَحْسَنَ مَٓا
اُنْزِلَ اِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ اَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ بَغْتَةً
وَاَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَۙ ﴿٥٥﴾ اَنْ تَقُولَ نَفْسٌ يَا حَسْرَتٰى عَلٰى
مَا فَرَّطْتُ فٖي جَنْبِ اللّٰهِ وَاِنْ كُنْتُ لَمِنَ السَّاخِرٖينَۙ ﴿٥٦﴾

48. İşledikleri her şeyin kötülükleri elbette karşılarına çıkacak ve alaya aldıkları şey (*azap*) kendilerini kuşatacaktır.

49. Ancak insan, başına bir dert gelince bize yalvarır; sonra tarafımızdan ona nimet bahşettiğimizde, "Bu, bir ilim gereğince bana verildi" der. Gerçek şu ki o fitne (*deneme*)dir ve fakat birçokları bilmezler.

50. Onlardan öncekiler de onu (*aynı sözü*) söylemişlerdi; ama elde ettikleri kazançlar kendilerine hiçbir fayda sağlamadı.

51. Çünkü yaptıkları işlerin kötülükleri başlarına geldi. Onların zalimlik edenlerinin de yaptıkları işlerin kötülükleri başlarına gelecek ve asla yakalarını sıyıramayacaklar.

52. Bilmezler mi ki Allah, rızkı dilediğine bolca verir ve (*dilediğine*) kısar? Nitekim iman eden bir toplum için elbette bunda nice âyet (*ibret*)ler vardır.

53. Onlara (*tarafımdan*)de ki: "Ey kendileri aleyhine israf eden (*aşırı giden*) kullarım, Allah'ın rahmetinden umut kesmeyin! Nitekim Allah, günahların hepsini bağışlar; çünkü O çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

54. Başınıza azap gelmeden rabbinize dönün ve O'na teslim olun; sonra size yardım edilmez.

55. Azap, farkına varmadığınız bir sırada ansızın başınıza gelmeden önce, rabbinizden size indirilenin en güzeline (*Kur'an'a*) uyun!

56. Kişinin, "Allah'a karşı ettiğim kusurlardan ötürü yazıklar olsun bana; gerçekten ben, (*azabı*) alaya alanlardandım" demesinden,

أَوْ تَقُولَ لَوْ أَنَّ اللّٰهَ هَدٰينِي لَكُنْتُ مِنَ الْمُتَّقِينَ ﴿٥٧﴾
أَوْ تَقُولَ حِينَ تَرَى الْعَذَابَ لَوْ أَنَّ لِي كَرَّةً فَأَكُونَ مِنَ
الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٨﴾ بَلٰى قَدْ جَٓاءَتْكَ اٰيَاتِي فَكَذَّبْتَ بِهَا
وَاسْتَكْبَرْتَ وَكُنْتَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿٥٩﴾ وَيَوْمَ الْقِيٰمَةِ تَرَى
الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى اللّٰهِ وُجُوهُهُمْ مُسْوَدَّةٌ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ
مَثْوًى لِلْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٦٠﴾ وَيُنَجِّي اللّٰهُ الَّذِينَ اتَّقَوْا بِمَفَازَتِهِمْ
لَا يَمَسُّهُمُ السُّٓوءُ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦١﴾ اَللّٰهُ خَالِقُ كُلِّ
شَيْءٍ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿٦٢﴾ لَهُ مَقَالِيدُ السَّمٰوَاتِ
وَالْاَرْضِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِاٰيَاتِ اللّٰهِ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ
﴿٦٣﴾ قُلْ اَفَغَيْرَ اللّٰهِ تَأْمُرُٓونّ۪ٓي اَعْبُدُ اَيُّهَا الْجَاهِلُونَ ﴿٦٤﴾
وَلَقَدْ اُوحِيَ اِلَيْكَ وَاِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لَئِنْ اَشْرَكْتَ
لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٦٥﴾ بَلِ
اللّٰهَ فَاعْبُدْ وَكُنْ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿٦٦﴾ وَمَا قَدَرُوا اللّٰهَ حَقَّ
قَدْرِهِ وَالْاَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَالسَّمٰوَاتُ
مَطْوِيَّاتٌ بِيَمِينِه۪ سُبْحَانَهُ وَتَعَالٰى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٧﴾

57. Veya, "Allah bana doğru yolu gösterseydi, elbette takvalılardan olurdum" demesinden,

58. Veya azabı görünce, "Keşke benim için bir kez daha (*dünyaya*) dönüş olsa da iyi davrananlardan olsam!" demesinden önce (*bu Kur'an'a uyun*).

59. "Evet!" (*buyurur Allah*), "Ayetlerim kuşkusuz sana ulaştı; ama onları yalanladın, büyüklük tasladın ve kafirlerden oldun!"

60. Allah'a isnatta bulunanların yüzlerinin kıyamet günü kapkara kesildiğini görürsün. Büyüklük taslayanların ikametgâhı cehennem değil midir?

61. Allah, başarılarından ötürü takva sahiplerini korur; o kötü durum başlarına gelmez ve onlar üzülmezler.

62. Allah, herbir şeyin yaratıcısıdır ve O, elbette her şeye vekildir.

63. Göklerin ve yerin anahtarları ancak O'nundur. Allah'ın âyetlerini inkâr edenler ise, işte onlar hüsranda kalanların ta kendisidirler!

64. De ki: "İmdi siz ey cahiller, Allah'tan başkasına mı kulluk etmemi bana telkin ediyorsunuz?!"

65. Andolsun, sana ve senden öncekilere şöyle vahyedildi: "Eğer şirk koşarsan, kesinlikle amelin boşa gider ve mutlaka hüsrana uğrayanlardan olursun!

66. Gerçek şu ki, yalnız Allah'a kulluk et ve şükredenlerden ol!"

67. Allah'ı hakkıyla takdir etmedi (*kadrini bilmedi*)ler. Kıyamet günü bütün yeryüzü avucundadır ve gökler, sağ (*kudret*) eliyle durulmuş durumdadır. O'nun şanı, koştukları ortaklardan münezzeh ve yücedir!

وَنُفِخَ فِى الصُّورِ فَصَعِقَ مَنْ فِى السَّمٰوَاتِ وَمَنْ فِى
الْاَرْضِ اِلَّا مَنْ شَٓاءَ اللّٰهُۜ ثُمَّ نُفِخَ فِيهِ اُخْرٰى فَاِذَا هُمْ قِيَامٌ
يَنْظُرُونَ ﴿٦٨﴾ وَاَشْرَقَتِ الْاَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا وَوُضِعَ الْكِتَابُ
وَجِٓيءَ بِالنَّبِيِّنَ وَالشُّهَدَٓاءِ وَقُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا
يُظْلَمُونَ ﴿٦٩﴾ وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ وَهُوَ اَعْلَمُ بِمَا
يَفْعَلُونَ ﴿٧٠﴾ وَسِيقَ الَّذِينَ كَفَرُوٓا اِلٰى جَهَنَّمَ زُمَرًاۜ حَتّٰٓى
اِذَا جَٓاؤُهَا فُتِحَتْ اَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَٓا اَلَمْ يَأْتِكُمْ
رُسُلٌ مِنْكُمْ يَتْلُونَ عَلَيْكُمْ اٰيَاتِ رَبِّكُمْ وَيُنْذِرُونَكُمْ لِقَٓاءَ
يَوْمِكُمْ هٰذَاۜ قَالُوا بَلٰى وَلٰكِنْ حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ عَلَى
الْكَافِرِينَ ﴿٧١﴾ قِيلَ ادْخُلُٓوا اَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَاۚ
فَبِئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٧٢﴾ وَسِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ
اِلَى الْجَنَّةِ زُمَرًاۜ حَتّٰٓى اِذَا جَٓاؤُهَا وَفُتِحَتْ اَبْوَابُهَا وَقَالَ
لَهُمْ خَزَنَتُهَا سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ ﴿٧٣﴾
وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِى صَدَقَنَا وَعْدَهُ وَاَوْرَثَنَا الْاَرْضَ
نَتَبَوَّاُ مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَٓاءُۚ فَنِعْمَ اَجْرُ الْعَامِلِينَ ﴿٧٤﴾

68. Sûra üflenir (*kıyamet borusu çalar*), dolayısıla göklerde ve yerdekiler -Allah'ın diledikleri hariç- hepsi cansız yere serilirler. Sonra ona bir kez daha üflenir, dolayısıyla birden ayağa kalkıp bakınır (*olacakları beklemeye koyulur*)lar.

69. Yeryüzü rabbinin nuruyla aydınlanır, kitap (*siciller*) ortaya konur, peygamberler ve şahitler getirilir, aralarında hakkaniyetle hüküm verilir ve hiç kimseye zulüm (*haksızlık*) edilmez.

70. Herkese yaptığının karşılığı eksiksiz verilir ve O, yaptıkları her şeyi en iyi bilendir.

71. Küfre saplananlar, bölük bölük cehenneme sevk edilirler; nihayet oraya vardıklarında kapıları açılır ve bekçileri onlara, "İçinizden size rabbinizin âyetlerini okuyan ve sizi bugünkü buluşmanıza dair uyaran elçiler gelmediler mi?" diye sorarlar. "Evet geldiler!" derler. Ancak kâfirler, azap hükmünü hak ettiler.

72. "Haydi cehennem kapılarından, içinde temelli kalıcılar olarak girin!" denilir. İmdi büyüklük taslayanlara ne kötü bir ikametgâh!

73. Rablerine karşı takvalı olanlar da bölük bölük cennete sevk edilirler; nihayet oraya vardıklarında ve kapıları açıldığında, bekçileri onlara, "Selâm size!" derler, "Tertemizsiniz; artık temelli kalıcılar olarak buraya girin!"

74. Şöyle der (*cennetlik*)ler: "Bize verdiği sözü tutan ve bizi bu yer (*cennet*)in mirasçıları yapan Allah'a hamdolsun; cennetin istediğimiz yerinde mekân tutacağız!" İmdi çalışan (*iyi iş yapan*)lara ne güzel mükâfat!

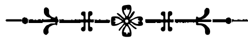
وَتَرَى الْمَلٰٓئِكَةَ حَٓافّ۪ينَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ
وَقُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْحَقِّ وَق۪يلَ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَم۪ينَ ﴿٧٥﴾

سُورَةُ الْمُؤْمِنِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ خَمْسٌ وَثَمَانُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

حٰمٓ ﴿١﴾ تَنْز۪يلُ الْكِتَابِ مِنَ اللّٰهِ الْعَز۪يزِ الْعَل۪يمِ ﴿٢﴾ غَافِرِ الذَّنْبِ
وَقَابِلِ التَّوْبِ شَد۪يدِ الْعِقَابِ ذِي الطَّوْلِ لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ اِلَيْهِ الْمَص۪يرُ
﴿٣﴾ مَا يُجَادِلُ ف۪ٓي اٰيَاتِ اللّٰهِ اِلَّا الَّذ۪ينَ كَفَرُوا فَلَا يَغْرُرْكَ تَقَلُّبُهُمْ
فِي الْبِلَادِ ﴿٤﴾ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَالْاَحْزَابُ مِنْ بَعْدِهِمْ
وَهَمَّتْ كُلُّ اُمَّةٍ بِرَسُولِهِمْ لِيَأْخُذُوهُ وَجَادَلُوا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا
بِهِ الْحَقَّ فَاَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ ﴿٥﴾ وَكَذٰلِكَ حَقَّتْ
كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذ۪ينَ كَفَرُٓوا اَنَّهُمْ اَصْحَابُ النَّارِ ﴿٦﴾ اَلَّذ۪ينَ
يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِه۪
وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذ۪ينَ اٰمَنُوا رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَحْمَةً وَعِلْمًا
فَاغْفِرْ لِلَّذ۪ينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا سَب۪يلَكَ وَقِهِمْ عَذَابَ الْجَح۪يمِ ﴿٧﴾

75. Arşın çevresini kuşatan meleklerin de rablerine hamdedip tesbih ettiklerini görürsün; (*mahşer halkı*) aralarında elbette hakkaniyetetle hüküm verilir ve şöyle denilir: "Alemlerin rabbi Allah'a hamdolsun!"

EL-MÜ'MİN SÛRESİ(84)

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Hâ, Mîm.

2. Bu kitabın indirilişi; çok izzetli, (*her şeyi*) hakkıyla bilen Allah tarafındandır.

3. Günahı bağışlayan, tevbeyi kabul eden, cezası çok ağır, büyük lütuf sahibi (*Allah*) ki, O'ndan başka hiçbir tanrı yoktur, dönüş(*ünüz*) mutlaka O'nadır.

حزب ٢

4. Allah'ın âyetlerini, ancak küfre saplananlar çekiştirirler; artık onların ülkelerde gezip tozmaları seni aldatmasın.

5. Onlardan önce Nuh kavmi, ardından da birtakım hizip (*zümre*)ler yalanladılar. Herbir ümmet, elçisini derdest etmeye yeltendi ve batıla sarılıp, onunla hakkı ortadan kaldırmak için mücadele etti. Derken onları tuttum (*cezalandırdım*); nitekim azabım nasılmış (*gördüler*)!

6. Rabbinin, küfre saplananların cehennemlik olduklarına dair hükmü böylece yerine geldi.

7. Arşı taşıyan ve çevresindeki (*melek*)ler; rablerini överek tesbih ederler, O'na inanırlar, inananlar için de bağışlanma dilerler: "Ey rabbimiz!" (*derler*), "Rahmet ve ilim yönünden her şeyi kuşattın; dolayısıyla tevbe eden ve senin yoluna uyanları bağışla ve onları cehennem azabından koru!

(84) Firavun ailesinden olup, 28-44. âyetlerde durumu anlatılan mü'min kişiden adını alan sûre, Mekke'de inmiştir ve 85 âyet içermektedir. Aynı zamanda sûreye, 3. âyetin başında geçen ve "bağışlayıcı" anlamına gelen kelimeden ötürü de "Gafir" adı verilmiştir.

8. Rabbimiz, onları ve atalarından, eşleri ve zürriyetlerinden salih (*iyi*) olanları, kendilerine vaat ettiğin adn (*sürekli ikamet*) cennetlerine koy! Kuşkusuz sen çok izzetlisin, çok hikmetlisin.

9. Onları kötülüklerden koru ve o gün sen, kimi kötülükler(*in vebalin*)den korursan, elbette onu esirgemiş olursun." İşte o çok büyük kazanç budur!

10. Küfre saplananlara şöyle seslenilir: "Allah'ın gazabı, sizin kendinize olan öfkenizdan elbette daha büyüktür; çünkü (*dünyada*) imana davet edilirdiniz de inkâr ederdiniz!".

11. "Ey rabbimiz!" derler, "Bizi iki kez öldürdün ve iki kez dirilttin(85). Artık günahlarımızı itiraf ettik; dolayısıyla (*cehennemden*) çıkmaya herhangi bir yol var mı?"

12. "İşte sizin bu durumunuz, yalnız Allah'a çağırıldığınızda yadırgamanız ve eğer O'na eş koşulursa, inanmanızdan ötürüdür; nitekim hüküm çok yüce, çok ulu Allah'ındır!" (*denilir onlara.*)

13. Size âyetlerini gösteren ve size gökten (*buluttan*) rızık (*kaynağınız yağmuru*) indiren O'dur; ancak inâbet eden (*Allah'a yönelen*) kişi ibret alır.

14. İmdi kâfirler hoşlanmasalar da Allah'a, dini kendisine halis (*özgü*) kılarak dua (*kulluk*) edin!

رَبَّنَا وَاَدْخِلْهُمْ جَنَّاتِ عَدْنٍ الَّت۪ي وَعَدْتَهُمْ وَمَنْ صَلَحَ مِنْ
اٰبَٓائِهِمْ وَاَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْۜ اِنَّكَ اَنْتَ الْعَز۪يزُ الْحَك۪يمُۙ
﴿٨﴾ وَقِهِمُ السَّيِّـَٔاتِۜ وَمَنْ تَقِ السَّيِّـَٔاتِ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ
رَحِمْتَهُۜ وَذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظ۪يمُ ﴿٩﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا
يُنَادَوْنَ لَمَقْتُ اللّٰهِ اَكْبَرُ مِنْ مَقْتِكُمْ اَنْفُسَكُمْ اِذْ تُدْعَوْنَ
اِلَى الْا۪يمَانِ فَتَكْفُرُونَ ﴿١٠﴾ قَالُوا رَبَّنَٓا اَمَتَّنَا اثْنَتَيْنِ
وَاَحْيَيْتَنَا اثْنَتَيْنِ فَاعْتَرَفْنَا بِذُنُوبِنَا فَهَلْ اِلٰى خُرُوجٍ مِنْ
سَب۪يلٍ ﴿١١﴾ ذٰلِكُمْ بِاَنَّهُٓ اِذَا دُعِيَ اللّٰهُ وَحْدَهُ كَفَرْتُمْۚ وَاِنْ
يُشْرَكْ بِه۪ تُؤْمِنُواۜ فَالْحُكْمُ لِلّٰهِ الْعَلِيِّ الْكَب۪يرِ ﴿١٢﴾ هُوَ
الَّذ۪ي يُر۪يكُمْ اٰيَاتِه۪ وَيُنَزِّلُ لَكُمْ مِنَ السَّمَٓاءِ رِزْقاًۜ وَمَا
يَتَذَكَّرُ اِلَّا مَنْ يُن۪يبُ ﴿١٣﴾ فَادْعُوا اللّٰهَ مُخْلِص۪ينَ لَهُ الدّ۪ينَ
وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿١٤﴾ رَف۪يعُ الدَّرَجَاتِ ذُو الْعَرْشِۚ
يُلْقِي الرُّوحَ مِنْ اَمْرِه۪ عَلٰى مَنْ يَشَٓاءُ مِنْ عِبَادِه۪ لِيُنْذِرَ
يَوْمَ التَّلَاقِۙ ﴿١٥﴾ يَوْمَ هُمْ بَارِزُونَۚ لَا يَخْفٰى عَلَى اللّٰهِ
مِنْهُمْ شَيْءٌۜ لِمَنِ الْمُلْكُ الْيَوْمَۜ لِلّٰهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ﴿١٦﴾

15. Dereceleri pek yüce, (*ulu*) arşın sahibi (*Allah*), emri uyarınca ruhu (*Cebrail'i/vahyi*) kullarından dilediğine indirir; ta ki buluşma gününe dair (*insanları*) uyarsın.

16. Onların, (*kabirlerinden*) meydana çıktıkları gün hiçbir şeyleri Allah'a gizli kalmaz: "Bugün mülk kimindir?" (*diye sorulur.*) "Elbette kahhar (*bütün evrenin hakimi*) tek Allah'ındır!" (*buyurulur.*)

(85) Bakara sûresinin 28. âyetinde insanların cansız maddelerdeki varlığına ölüm olarak işaret edilmişti. Dolayısıyla ruhlar aleminden cansız maddelere geçirilme ve dünya hayatlarının sona ermesiyle öldürülmeleri iki ölüm;cansız maddelerden hayata geçirilmeleri ve öldükten sonra yeniden diriltilmeleri de iki diriliş olarak tefsir edildi.

اَلْيَوْمَ تُجْزٰى كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْۜ لَا ظُلْمَ الْيَوْمَۜ اِنَّ اللّٰهَ
سَر۪يعُ الْحِسَابِ ﴿١٧﴾ وَاَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْاٰزِفَةِ اِذِ الْقُلُوبُ
لَدَى الْحَنَاجِرِ كَاظِم۪ينَۜ مَا لِلظَّالِم۪ينَ مِنْ حَم۪يمٍ وَلَا
شَف۪يعٍ يُطَاعُۜ ﴿١٨﴾ يَعْلَمُ خَٓائِنَةَ الْاَعْيُنِ وَمَا تُخْفِي
الصُّدُورُ ﴿١٩﴾ وَاللّٰهُ يَقْض۪ي بِالْحَقِّۜ وَالَّذ۪ينَ يَدْعُونَ مِنْ
دُونِه۪ لَا يَقْضُونَ بِشَيْءٍۜ اِنَّ اللّٰهَ هُوَ السَّم۪يعُ الْبَص۪يرُ ﴿٢٠﴾
اَوَلَمْ يَس۪يرُوا فِي الْاَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الَّذ۪ينَ كَانُوا مِنْ قَبْلِهِمْۜ كَانُوا هُمْ اَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَاٰثَارًا
فِي الْاَرْضِ فَاَخَذَهُمُ اللّٰهُ بِذُنُوبِهِمْۜ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنَ اللّٰهِ
مِنْ وَاقٍ ﴿٢١﴾ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَانَتْ تَأْت۪يهِمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ
فَكَفَرُوا فَاَخَذَهُمُ اللّٰهُۜ اِنَّهُ قَوِيٌّ شَد۪يدُ الْعِقَابِ ﴿٢٢﴾ وَلَقَدْ
اَرْسَلْنَا مُوسٰى بِاٰيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُب۪ينٍۙ ﴿٢٣﴾ اِلٰى فِرْعَوْنَ
وَهَامَانَ وَقَارُونَ فَقَالُوا سَاحِرٌ كَذَّابٌ ﴿٢٤﴾ فَلَمَّا جَٓاءَهُمْ
بِالْحَقِّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا اقْتُلُٓوا اَبْنَٓاءَ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا مَعَهُ
وَاسْتَحْيُوا نِسَٓاءَهُمْۜ وَمَا كَيْدُ الْكَافِر۪ينَ اِلَّا ف۪ي ضَلَالٍ ﴿٢٥﴾

17. O gün herkese yaptığının karşılığı verilir. O gün asla zulüm (*haksızlık*) yoktur; nitekim Allah, hesabı çok çabuk görendir.

18. Onları, o yaklaşan güne karşı uyar; zira (*sıkıntılarını*) yutkunurlarken yürekleri hançerelere dayanır. Zalimlerin (*o gün*) hiçbir candan dostu ve sözü dinlenen şefaatçisi yoktur.

19. Gözlerin hain bakışını ve sinelerin gizlediği her şeyi bilir.

20. Allah, hak (*adalet*) uyarınca hüküm verir; O'nun dışında dua (*kulluk*) ettikleri (*putlar*) hiçbir şeye hükmedemezler. Kesinlikle Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla görendir.

21. Bu yer (*yöre*)de gezip dolaşmadılar mı ki, kendilerinden öncekilerin akıbetlerinin nice olduğunu görsünler? O yerde, kuvvet ve eserler bakımından bunlardan daha üstün idiler; böyle iken Allah, günahları yüzünden onları yakaladı (*cezalandırdı*) ve Allah'a karşı onların hiçbir koruyanı yoktu.

22. Bu da elçileri onlara apaçık ayetlerle gelmişken kafirlik etmelerinden ötürüdür. Dolayısıyla Allah onları yakaladı; kuşkusuz O çok güçlüdür, çok şiddetli cezalandırandır.

23. Andolsun, biz Musa'yı, âyet (*mucize*)lerimiz ve apaçık bir kanıtla gönderdik;

24. Firavun, Haman ve Karun'a! Böyle iken, "Sahtekâr bir sihirbazdır!" dediler.

25. Üstelik onlara katımızdan hakkı getirmişken, "Onunla birlikte iman edenlerin oğullarını öldürün ve kadın (*kız*)larını sağ bırakın!" dediler; oysa kâfirlerin düzeni elbette beyhudedir.

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ذَرُونٖى اَقْتُلْ مُوسٰى وَلْيَدْعُ رَبَّهُۚ اِنّٖٓى اَخَافُ اَنْ
يُبَدِّلَ دٖينَكُمْ اَوْ اَنْ يُظْهِرَ فِى الْاَرْضِ الْفَسَادَ ﴿٢٦﴾ وَقَالَ
مُوسٰٓى اِنّٖى عُذْتُ بِرَبّٖى وَرَبِّكُمْ مِنْ كُلِّ مُتَكَبِّرٍ لَا يُؤْمِنُ
بِيَوْمِ الْحِسَابِ ﴿٢٧﴾ وَقَالَ رَجُلٌ مُؤْمِنٌۗ مِنْ اٰلِ فِرْعَوْنَ
يَكْتُمُ اٖيمَانَهُٓ اَتَقْتُلُونَ رَجُلًا اَنْ يَقُولَ رَبِّىَ اللّٰهُ وَقَدْ جَٓاءَكُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ رَبِّكُمْۜ وَاِنْ يَكُ كَاذِبًا فَعَلَيْهِ كَذِبُهُۚ وَاِنْ يَكُ
صَادِقًا يُصِبْكُمْ بَعْضُ الَّذٖى يَعِدُكُمْۜ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدٖى مَنْ
هُوَ مُسْرِفٌ كَذَّابٌ ﴿٢٨﴾ يَا قَوْمِ لَكُمُ الْمُلْكُ الْيَوْمَ ظَاهِرٖينَ
فِى الْاَرْضِۘ فَمَنْ يَنْصُرُنَا مِنْ بَأْسِ اللّٰهِ اِنْ جَٓاءَنَاۜ قَالَ
فِرْعَوْنُ مَٓا اُرٖيكُمْ اِلَّا مَٓا اَرٰى وَمَٓا اَهْدٖيكُمْ اِلَّا سَبٖيلَ الرَّشَادِ
﴿٢٩﴾ وَقَالَ الَّذٖٓى اٰمَنَ يَا قَوْمِ اِنّٖٓى اَخَافُ عَلَيْكُمْ مِثْلَ يَوْمِ
الْاَحْزَابِۙ ﴿٣٠﴾ مِثْلَ دَأْبِ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذٖينَ
مِنْ بَعْدِهِمْۜ وَمَا اللّٰهُ يُرٖيدُ ظُلْمًا لِلْعِبَادِ ﴿٣١﴾ وَيَا قَوْمِ اِنّٖٓى
اَخَافُ عَلَيْكُمْ يَوْمَ التَّنَادِۙ ﴿٣٢﴾ يَوْمَ تُوَلُّونَ مُدْبِرٖينَۚ مَا لَكُمْ
مِنَ اللّٰهِ مِنْ عَاصِمٍۚ وَمَنْ يُضْلِلِ اللّٰهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٣٣﴾

26. Firavun, "Bırakın beni" dedi (*kurmaylarına*), "Musa'yı öldüreyim ve varsın rabbini (*yardıma*) çağırsın; çünkü ben, onun dininizi değiştirmesi veya ülkede fesat çıkarmasından endişe ediyorum."

27. Şöyle dedi Musa: "Kesinlikle ben, hesap gününe inanmayan her bir kibirli kişi(*nin şerrin*)-den, rabbim, sizin de rabbinize sığındım!"

28. Firavun ailesinden olup imanını gizleyen mü'min bir adam da dedi ki: "Rabbim Allah'tır, diyen bir adamı mı öldüreceksiniz? Oysa rabbinizden size apaçık delil (*mucize*)lerle gelmiştir. Eğer yalancı ise, yalanının vebali kendinedir ve eğer doğru ise, size yaptığı tehdidin bir kısmı başınıza gelir. Allah aşırı giden, yalancılık eden kişiyi asla hidayet etmez (*yüze çıkarmaz*).

29. Ey kavmim, bugün bu yerde üstün gelenler olarak hükümdarlık elbette sizindir; ancak Allah'ın azabına karşı bize, eğer başımıza gelirse, kim yardım eder?" Firavun, "Ben sadece görüşümü size bildiriyorum ve kesinlikle size doğru yolu gösteriyorum" dedi.

30. İman eden kişi, "Ey kavmim!" dedi, "Gerçekten ben, (*inkârcı*) hiziplerin (*helâk*) günlerinin benzerinden sizin için endişe ediyorum:

31. Nuh, Âd ve Semud kavimleri ve onlardan sonrakilerin durumları gibisinden... Allah, kullarına hiçbir zulüm istemez.

32. Ey kavmim, kesinlikle ben, çağrışma gününden de sizin için korkuyorum!

33. Ardınıza dönerek kaçmaya yelteneceğiniz günden... Allah'a karşı elbette hiçbir koruyucunuz yoktur. Allah kimi dalâlette bırakırsa, artık onu hiç kimse hidayet edemez.

وَلَقَدْ جَاءَكُمْ يُوسُفُ مِنْ قَبْلُ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا زِلْتُمْ فِي
شَكٍّ مِمَّا جَاءَكُمْ بِهِ حَتّٰى اِذَا هَلَكَ قُلْتُمْ لَنْ يَبْعَثَ
اللّٰهُ مِنْ بَعْدِهِ رَسُولًا كَذٰلِكَ يُضِلُّ اللّٰهُ مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ
مُرْتَابٌ ﴿٣٤﴾ اَلَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي اٰيَاتِ اللّٰهِ بِغَيْرِ
سُلْطَانٍ اَتٰيهُمْ كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللّٰهِ وَعِنْدَ الَّذِينَ اٰمَنُوا
كَذٰلِكَ يَطْبَعُ اللّٰهُ عَلٰى كُلِّ قَلْبِ مُتَكَبِّرٍ جَبَّارٍ ﴿٣٥﴾ وَقَالَ
فِرْعَوْنُ يَا هَامَانُ ابْنِ لِي صَرْحًا لَعَلِّي اَبْلُغُ الْاَسْبَابَ
﴿٣٦﴾ اَسْبَابَ السَّمٰوَاتِ فَاَطَّلِعَ اِلٰى اِلٰهِ مُوسٰى وَاِنِّي
لَاَظُنُّهُ كَاذِبًا وَكَذٰلِكَ زُيِّنَ لِفِرْعَوْنَ سُوءُ عَمَلِهِ وَصُدَّ
عَنِ السَّبِيلِ وَمَا كَيْدُ فِرْعَوْنَ اِلَّا فِي تَبَابٍ ﴿٣٧﴾ وَقَالَ
الَّذِي اٰمَنَ يَا قَوْمِ اتَّبِعُونِ اَهْدِكُمْ سَبِيلَ الرَّشَادِ ﴿٣٨﴾
يَا قَوْمِ اِنَّمَا هٰذِهِ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا مَتَاعٌ وَاِنَّ الْاٰخِرَةَ هِيَ
دَارُ الْقَرَارِ ﴿٣٩﴾ مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزٰى اِلَّا مِثْلَهَا
وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ اَوْ اُنْثٰى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَاُولٰئِكَ
يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ يُرْزَقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٤٠﴾

34. Andolsun, daha önce Yusuf size apaçık delillerle geldi! Böyle iken onun getirdiğinden de kuşkulanıp durdunuz. Nihayet ölünce, "Allah ondan sonra elçi göndermez" dediniz. Aşırı giden, kuşkucu kişiyi Allah böylece dalâlette bırakır.

35. Allah'ın âyetlerini, kendilerine gelen bir kanıt yokken (*körü körüne*) çekiştirenler(*in durumu*), Allah katında ve iman edenler nezdinde ne büyük öfke uyandırır! Büyüklük taslayan, zorbaca davranan her kalbi Allah böylece mühürler.

36. Firavun, "Ey Haman!" dedi, "Bana yüksek bir kule yap; belki ulaşırım o yollara;

37. Göklerin yollarına da Musa'nın tanrısını görürüm; çünkü ben onun kesinlikle yalancı olduğu kanısındayım." Böylece Firavun'a kötü işleri güzel gösterilip, doğru yoldan alıkondu. Firavun'un kurduğu düzen kesinlikle hüsrandadır.

38. İman eden kişi, "Ey kavmim!" dedi, "Bana uyun ki, sizi doğru yola ileteyim.

39. Ey kavmim, bu dünya hayatı ancak bir meta' (*oyalanma*)dır ve karar kılma (*temelli yerleşim*) yurdu kesinlikle ahirettir!

40. Kim kötülük yaparsa, ancak misliyle cezalandırılır; kim de erkek veya kadın mü'min olarak salih amel (*iyi iş*) yaparsa, işte onlar cennete girerler, orada kendilerine hesapsızca rızık verilir.

وَيَا قَوْمِ مَا لِي اَدْعُوكُمْ اِلَى النَّجٰوةِ وَتَدْعُونَنِي اِلَى
النَّارِ ﴿٤١﴾ تَدْعُونَنِي لِاَكْفُرَ بِاللّٰهِ وَاُشْرِكَ بِهِ مَا لَيْسَ
لِي بِهِ عِلْمٌ وَاَنَا اَدْعُوكُمْ اِلَى الْعَزِيزِ الْغَفَّارِ ﴿٤٢﴾ لَا
جَرَمَ اَنَّمَا تَدْعُونَنِي اِلَيْهِ لَيْسَ لَهُ دَعْوَةٌ فِي الدُّنْيَا وَلَا
فِي الْاٰخِرَةِ وَاَنَّ مَرَدَّنَا اِلَى اللّٰهِ وَاَنَّ الْمُسْرِفِينَ هُمْ
اَصْحَابُ النَّارِ ﴿٤٣﴾ فَسَتَذْكُرُونَ مَا اَقُولُ لَكُمْ وَاُفَوِّضُ
اَمْرِي اِلَى اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ﴿٤٤﴾ فَوَقٰيهُ اللّٰهُ
سَيِّـَٔاتِ مَا مَكَرُوا وَحَاقَ بِاٰلِ فِرْعَوْنَ سُوءُ الْعَذَابِ
﴿٤٥﴾ اَلنَّارُ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا وَيَوْمَ تَقُومُ
السَّاعَةُ اَدْخِلُوا اٰلَ فِرْعَوْنَ اَشَدَّ الْعَذَابِ ﴿٤٦﴾ وَاِذْ
يَتَحَاجُّونَ فِي النَّارِ فَيَقُولُ الضُّعَفٰٓؤُا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا
اِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ اَنْتُمْ مُغْنُونَ عَنَّا نَصِيبًا مِنَ النَّارِ
﴿٤٧﴾ قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا اِنَّا كُلٌّ فِيهَا اِنَّ اللّٰهَ قَدْ
حَكَمَ بَيْنَ الْعِبَادِ ﴿٤٨﴾ وَقَالَ الَّذِينَ فِي النَّارِ لِخَزَنَةِ
جَهَنَّمَ ادْعُوا رَبَّكُمْ يُخَفِّفْ عَنَّا يَوْمًا مِنَ الْعَذَابِ ﴿٤٩﴾

41. Ey kavmim, nedense ben sizi kurtuluşa çağırırken, siz beni ateşe çağırıyorsunuz!

42. Beni, Allah'ı inkâr etmeye ve hakkında hiçbir bilgim olmayan bir şeyi O'na ortak koşmaya çağırıyorsunuz! Oysa ben sizi çok izzetli, çok bağışlayıcı olan (*Allah'*)a davet ediyorum.

43. Hiç kuşku yok ki, beni davet ettiğiniz şeyin dünya ve ahirette hiçbir davet (*ehliyet*)i yoktur. Dönüşümüz elbette Allah'adır ve aşırı gidenler kesinlikle cehennemliktirler.

44. Nitekim size söylediklerimi ileride (*azaba uğradığınızda*) hatırlayacaksınız ve ben işimi Allah'a bırakıyorum. Şübhesiz Allah kullarını hakkıyla görendir."

45. Dolayısıyla Allah, kurdukları düzenin kötülüklerinden onu korudu ve pek kötü azap, Firavun hanedanını çepçevre kuşatıverdi.

46. Sabah ve akşam maruz bırakıldıkları ateş. Kıyamet koptuğu gün de (*buyurulur ki*): "Firavun hanedanını en ağır azaba sokun!"

47. Ateşin içinde birbirleriyle çekişirlerken, ezilenler büyüklük taslayanlara şöyle derler: "Biz size uyanlardık; dolayısıyla, ateşin ufacık bir payını bizden alır mısınız?"

48. Büyüklük taslayanlar, "Hepimiz onun içindeyiz, Allah kulları arasında hüküm verdi!" derler.

49. Ateştekiler, cehennem bekçilerine derler ki: "Rabbinize dua edin, bir gün olsun azabı bizden hafifletsin!".

قَالُوا اَوَلَمْ تَكُ تَأْتِيكُمْ رُسُلُكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا بَلٰى
قَالُوا فَادْعُوا وَمَا دُعَٓؤُا الْكَافِرِينَ اِلَّا فِى ضَلَالٍ ﴿٥٠﴾
اِنَّا لَنَنْصُرُ رُسُلَنَا وَالَّذِينَ اٰمَنُوا فِى الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا
وَيَوْمَ يَقُومُ الْاَشْهَادُ ﴿٥١﴾ يَوْمَ لَا يَنْفَعُ الظَّالِمِينَ
مَعْذِرَتُهُمْ وَلَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُٓوءُ الدَّارِ ﴿٥٢﴾ وَلَقَدْ
اٰتَيْنَا مُوسَى الْهُدٰى وَاَوْرَثْنَا بَنٖٓى اِسْرَٓاءِيلَ الْكِتَابَ
﴿٥٣﴾ هُدًى وَذِكْرٰى لِاُولِى الْاَلْبَابِ ﴿٥٤﴾ فَاصْبِرْ
اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ
رَبِّكَ بِالْعَشِيِّ وَالْاِبْكَارِ ﴿٥٥﴾ اِنَّ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ
فٖى اٰيَاتِ اللّٰهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ اَتٰيهُمْ اِنْ فٖى صُدُورِهِمْ
اِلَّا كِبْرٌ مَا هُمْ بِبَالِغٖيهِ فَاسْتَعِذْ بِاللّٰهِ اِنَّهُ هُوَ السَّمٖيعُ
الْبَصٖيرُ ﴿٥٦﴾ لَخَلْقُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ اَكْبَرُ مِنْ
خَلْقِ النَّاسِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٧﴾
وَمَا يَسْتَوِى الْاَعْمٰى وَالْبَصٖيرُ وَالَّذٖينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ وَلَا الْمُسٖٓيءُ قَلٖيلًا مَا تَتَذَكَّرُونَ ﴿٥٨﴾

50. "Elçileriniz size apaçık âyetlerle gelmediler mi?" der (*bekçi*)ler. "Evet geldi!" derler. "O halde kendiniz dua edin!" derler. Ancak kâfirlerin dua (*yalvarış ve yakarış*)ları beyhudedir

51. Kesinlikle biz, dünya hayatında da şahitlerin şahitlik edecekleri günde (*kıyamette*) de elçilerimize ve iman edenlere yardım edeceğiz.

52. Zalimlere mazeretlerinin fayda vermediği gün, lânet elbette onlaradır ve kötü yurt (*cehennem*) elbette onlarındır.

53. Andolsun, biz Musa'ya hidayeti (*Tevrat'ı*) verdik ve o kitabı İsrailoğullarına miras bıraktık!

54. Akıl ve iz'an sahipleri için bir hidayet rehberi ve bir öğüt kaynağı olarak (*bıraktık*).

55. İmdi sabret (*zorluklara göğüs ger*), Allah'ın vaadi elbette haktır; günahının bağışlanmasını dile, akşam ve sabah rabbine hamdedip tesbih et (*namaz kıl*)!

56. Allah'ın âyetlerini, kendilerine gelen hiçbir kanıt yokken (*körü körüne*) çekiştirenler ise, onların göğüslerinde, asla erişemeyecekleri bir kibir (*büyüklük tutkusu*) vardır. Ancak sen Allah'a sığın; kesinlikle O hakkıyla işitendir, hakkıyla görendir!

57. Göklerin ve yerin yaratılışı, elbette insanların yaratılışından daha büyüktür ve fakat insanların birçoğu bilmezler.

58. Körle gören eşit değildir. İman eden ve salih amel (*yararlı iş*)ler yapanlarla kötülük yapan da (*eşit değildir*). Ne kadar az (*sığ*) düşünüyorsunuz!

إِنَّ السَّاعَةَ لَاٰتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا
يُؤْمِنُونَ ﴿٥٩﴾ وَقَالَ رَبُّكُمُ ادْعُونِى اَسْتَجِبْ لَكُمْ اِنَّ
الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِى سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ
دَاخِرِينَ ﴿٦٠﴾ اَللّٰهُ الَّذِى جَعَلَ لَكُمُ الَّيْلَ لِتَسْكُنُوا
فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا اِنَّ اللّٰهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ
وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٦١﴾ ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ
خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ فَاَنّٰى تُؤْفَكُونَ ﴿٦٢﴾
كَذٰلِكَ يُؤْفَكُ الَّذِينَ كَانُوا بِاٰيَاتِ اللّٰهِ يَجْحَدُونَ ﴿٦٣﴾
اَللّٰهُ الَّذِى جَعَلَ لَكُمُ الْاَرْضَ قَرَارًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً
وَصَوَّرَكُمْ فَاَحْسَنَ صُوَرَكُمْ وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ
ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ فَتَبَارَكَ اللّٰهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٤﴾
هُوَ الْحَيُّ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ
اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٥﴾ قُلْ اِنِّى نُهِيتُ اَنْ
اَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ لَمَّا جَاءَنِىَ الْبَيِّنَاتُ
مِنْ رَبِّى وَاُمِرْتُ اَنْ اُسْلِمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٦﴾

59. Saat (*kıyamet vakti*) mutlaka gelecektir, bunda hiçbir kuşku yoktur; fakat insanların birçoğu inanmazlar.

60. Rabbiniz, "Bana dua edin, size icabet (*duanızı kabul*) edeyim!" buyurdu. Çünkü bana kulluk etmeyi gururlarına yediremeyenler, hor ve hakir olarak cehenneme gireceklerdir.

61. Size geceyi, bağrında dinlenesiniz diye (*karanlık*) ve gündüzü aydınlık yapan Allah'tır. Allah, insanlara karşı elbette lütufkârdır ve fakat insanların birçoğu şükretmezler.

62. İşte O (*yüce*) varlık, herbir şeyi yaratan rabbiniz Allah'tır! O'ndan başka hiçbir tanrı yoktur. Böyle iken siz nasıl ayartılıyorsunuz!?

63. Allah'ın âyetlerini pervasızca inkâr edenler, böylece ayartılıyorlar.

64. Size yeryüzünü karargâh ve göğü bina (*tavan*) yapan, sizi (*ana rahminde*) şekillendiren, nitekim şekillerinizi güzel yapan ve size tertemiz nimetler bahşeden Allah'tır. İşte O yüce varlık Allah, sizin rabbinizdir! İmdi alemlerin rabbi Allah pek yücedir.

65. O (*ölümsüz*) diridir, O'ndan başka hiçbir tanrı yoktur, artık dini kendisine halis (*özgü*) kılarak O'na dua (*kulluk*) edin! Bütün hamd, alemlerin rabbi Allah'adır.

66. De ki: "Rabbimden bana apaçık deliller gelince ben, Allah'ın dışında taptıklarınıza tapmaktan menedildim ve bana alemlerin rabbine teslim (*müslüman*) olmam emredildi."

هُوَ الَّذٖى خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ
يُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُٓوا اَشُدَّكُمْ ثُمَّ لِتَكُونُوا شُيُوخًا
وَمِنْكُمْ مَنْ يُتَوَفّٰى مِنْ قَبْلُ وَلِتَبْلُغُٓوا اَجَلًا مُسَمًّى وَلَعَلَّكُمْ
تَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾ هُوَ الَّذٖى يُحْيٖ وَيُمٖيتُ فَاِذَا قَضٰٓى اَمْرًا فَاِنَّمَا
يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٦٨﴾ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذٖينَ يُجَادِلُونَ فٖٓى
اٰيَاتِ اللّٰهِ اَنّٰى يُصْرَفُونَ ﴿٦٩﴾ اَلَّذٖينَ كَذَّبُوا بِالْكِتَابِ وَبِمَٓا
اَرْسَلْنَا بِهٖ رُسُلَنَا فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٧٠﴾ اِذِ الْاَغْلَالُ فٖٓى
اَعْنَاقِهِمْ وَالسَّلَاسِلُ يُسْحَبُونَ ﴿٧١﴾ فِى الْحَمٖيمِ ثُمَّ فِى
النَّارِ يُسْجَرُونَ ﴿٧٢﴾ ثُمَّ قٖيلَ لَهُمْ اَيْنَ مَا كُنْتُمْ تُشْرِكُونَ
﴿٧٣﴾ مِنْ دُونِ اللّٰهِ قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا بَلْ لَمْ نَكُنْ نَدْعُوا مِنْ
قَبْلُ شَيْـًٔا كَذٰلِكَ يُضِلُّ اللّٰهُ الْكَافِرٖينَ ﴿٧٤﴾ ذٰلِكُمْ بِمَا كُنْتُمْ
تَفْرَحُونَ فِى الْاَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا كُنْتُمْ تَمْرَحُونَ
﴿٧٥﴾ اُدْخُلُٓوا اَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدٖينَ فٖيهَا فَبِئْسَ مَثْوَى
الْمُتَكَبِّرٖينَ ﴿٧٦﴾ فَاصْبِرْ اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ فَاِمَّا نُرِيَنَّكَ
بَعْضَ الَّذٖى نَعِدُهُمْ اَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَاِلَيْنَا يُرْجَعُونَ ﴿٧٧﴾

67. Sizi topraktan, sonra nutfe (*bir damla meni*)den, sonra alaka (*döllenmiş yumurta/embriyon*)dan yaratan O'dur. Sonra bebek olarak sizi (*ana rahminden*) çıkarıyor; sonra en güçlü çağınıza ulaşmanız, sonra da ihtiyar olmanız için (*yaşatıyor*). Kiminiz daha önce vefat ettirilir, belli bir vadeye ulaşasınız diye de (*yaşatılırsınız*) ve ta ki aklınızı kullanasınız.

68. Yaşatan da öldüren de O'dur; nitekim herhangi bir işin olmasını takdir ettiği vakit, ona sadece "ol!" der, hemen oluverir.

69. Allah'ın âyetlerini çekiştirenlerin, nasıl (*doğru yoldan*) dağıtıldıklarını bilmez misin?

70. Kitabı ve elçilerimizle gönderdiğimizi yalanlayanlar, ileride bileceklerdir:

71. Boyunlarında demir halkalar ve zincirler olduğu halde sürüklenirlerken,

72. Kaynar suda; sonra ateşte cayır cayır yakılırlarken...

73. Sonra onlara sorulur: "Ortak koştuklarınız nerede?

74. Allah'ın dışında (*tanrı diye taptıklarınız*)?" Şöyle derler: "Bizi yüz üstü bıraktılar. Gerçek şu ki, daha önce biz, (*tapılmaya layık olan*) hiçbir şeye tapmıyormuşuz!" Allah, kâfirleri böylece dalâlette bırakır!

75. İşte sizin bu (*kötü*) durumunuz, yeryüzünde haksız yere böbürlenmeniz ve şımarmanızdan ileri gelmiştir!

76. Cehennem kapılarından, içinde temelli kalıcılar olarak girin! Nitekim büyüklük taslayanların ikametgâhı ne kötüdür!

77. İmdi sabret (*zorluklara göğüs ger*); çünkü Allah'ın (*yardım*) vaadi haktır! Artık onlara ihtar ettiğimiz şeyin (*azabın*) bir kısmını sana göstersek de veya (*göstermeden*) seni vefat ettirsek de, onlar mutlaka bize döndürüleceklerdir.

وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا رُسُلاً مِنْ قَبْلِكَ مِنْهُمْ مَنْ قَصَصْنَا عَلَيْكَ
وَمِنْهُمْ مَنْ لَمْ نَقْصُصْ عَلَيْكَ وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ اَنْ يَأْتِيَ
بِاٰيَةٍ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ فَاِذَا جَٓاءَ اَمْرُ اللّٰهِ قُضِيَ بِالْحَقِّ وَخَسِرَ
هُنَالِكَ الْمُبْطِلُونَ ﴿٧٨﴾ اَللّٰهُ الَّذ۪ي جَعَلَ لَكُمُ الْاَنْعَامَ
لِتَرْكَبُوا مِنْهَا وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٧٩﴾ وَلَكُمْ ف۪يهَا مَنَافِعُ وَلِتَبْلُغُوا
عَلَيْهَا حَاجَةً ف۪ي صُدُورِكُمْ وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُونَ
﴿٨٠﴾ وَيُر۪يكُمْ اٰيَاتِه۪ فَاَيَّ اٰيَاتِ اللّٰهِ تُنْكِرُونَ ﴿٨١﴾ اَفَلَمْ
يَس۪يرُوا فِي الْاَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذ۪ينَ
مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُٓوا اَكْثَرَ مِنْهُمْ وَاَشَدَّ قُوَّةً وَاٰثَارًا فِي الْاَرْضِ
فَمَٓا اَغْنٰى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨٢﴾ فَلَمَّا جَٓاءَتْهُمْ
رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَرِحُوا بِمَا عِنْدَهُمْ مِنَ الْعِلْمِ وَحَاقَ
بِهِمْ مَا كَانُوا بِه۪ يَسْتَهْزِؤُ۫نَ ﴿٨٣﴾ فَلَمَّا رَاَوْا بَأْسَنَا قَالُٓوا
اٰمَنَّا بِاللّٰهِ وَحْدَهُ وَكَفَرْنَا بِمَا كُنَّا بِه۪ مُشْرِك۪ينَ ﴿٨٤﴾ فَلَمْ
يَكُ يَنْفَعُهُمْ ا۪يمَانُهُمْ لَمَّا رَاَوْا بَأْسَنَاۜ سُنَّتَ اللّٰهِ الَّت۪ي
قَدْ خَلَتْ ف۪ي عِبَادِه۪ۚ وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْكَافِرُونَ ﴿٨٥﴾

78. Andolsun, senden önce birçok elçiler gönderdik! Onların kimini sana anlattık, kimini de anlatmadık. Allah'ın izni olmadan hiçbir elçi, herhangi bir âyet (*mucize*) getiremez. İmdi Allah'ın emri (*kıyamet*) gelince, (*bütün davalar*) hakkaniyetle görülür ve işte orada batıl (*yaygara*)cılar hüsrana uğrarlar.

79. Sağmal hayvanları, kimine binesiniz, kiminden de yiye (*beslene*)siniz diye sizin için yaratan Allah'tır.

80. Elbette sizin onlarda birçok menfaatleriniz vardır; üstelik gönüllerinizdeki bir arzuya (*ticarî kazanca*) onların sırtında ulaşıyorsunuz. Onlara ve gemilere bindiriliyorsunuz.

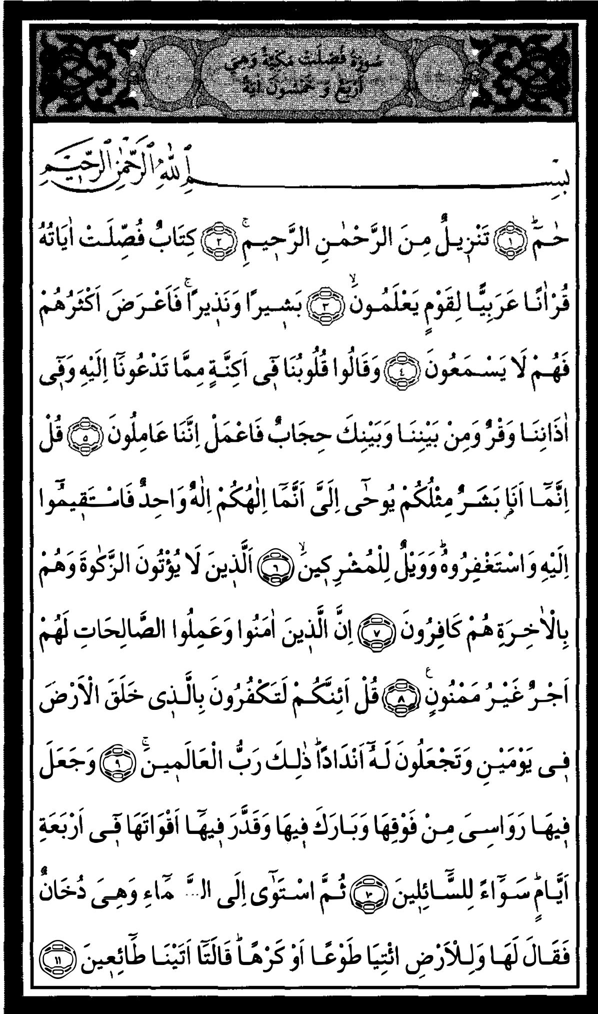
81. Size âyet (*nimet*)lerini gösteriyor; böyle iken Allah'ın hangi âyetlerini inkâr ediyorsunuz!?

82. İmdi o yer (*ülke*)de gezip dolaşmadılar mı ki, kendilerinden önceki (*kâfir*)lerin akıbetinin nasıl olduğunu görsünler? Onlar daha çokluktu, kuvvet ve (*mimarî*) eserler bakımından bunlardan daha üstün idiler; ama elde ettikleri kazançların kendilerine bir yararı olmadı.

83. Nitekim elçileri onlara apaçık delillerle geldiklerinde, kendi bildikleriyle sevinip avundular ve alaya aldıkları şey (*azap*) onları çepeçevre kuşatıverdi.

84. Üstelik bizim vurucu gücümüzü görünce dediler ki: "Yalnız Allah'a inandık ve O'na koştuğumuz ortakları inkâr (*redd*)ettik"

85. Ancak, vurucu gücümüzü görünce iman etmeleri, kendilerine fayda verecek değildi. Allah'ın kulları hakkında süregelen sünneti (*değişmez yasası*) gereğince (*helâk edildiler*) ve kâfirler orada hüsrana uğradılar!

FUSSİLET SÛRESİ[86]

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Hâ, Mîm.

2. Rahman, Rahîm tarafından peyderpey indirilmiştir.

3. Âyetleri, bilen bir topluma Arapça okunarak tafsil (*izah*) edilen bir kitaptır.

4. Müjdeleyici ve uyarıcı olarak (*indirildi*). Böyle iken birçokları (*ondan*) yüz çevirdiler; nitekim (*onun müjde ve uyarılarına*) kulak tıkıyorlar.

5. Dediler ki: "Bize yaptığın davete karşı kalplerimiz kılıflı (*kapalı*), kulaklarımız da tıkalıdır ve seninle aramızda bir perde (*engel*) vardır. Artık sen (*davanı yaymaya*) çalış, biz de kesinlikle (*önlemeye*) çalışacağız."

6. De ki: "Ben de sizin gibi düpedüz insanım; ancak bana, tanrınızın tek bir tanrı olduğu vahyediliyor; dolayısıyla O'na yönelin ve O'ndan mağfiret dileyin!" Ortak koşanların vay haline!

7. Onlar ki zekâtı vermezler ve onlar, elbette ahireti inkâr edenlerdir.

8. İman eden ve iyi işler yapanlar ise, kuşkusuz onlara arkası kesilmeyen bir mükâfat vardır.

9. De ki: "Gerçekten siz, yerküreyi iki gün (*evre*)de yaratanı(*n birliğini*) inkâr mi ediyor ve O'na birtakım eşler mi koşuyorsunuz?" O yüce varlık, alemlerin rabbidir!

10. Araştıranlara dosdoğru (*cevap*) olarak dört günde üstünden ona (*yerküreye*) oturaklı dağlar kurdu, onu bereketlendirdi ve onda besin (*madde*)lerini takdir etti

11. Sonra bir duman (*buhar*) halindeki göğe yönelip, ona ve yeryüzüne, "Gönüllü veya gönülsüz gelin (*emrime uyun*)!" buyurdu. "Gönüllü olarak geldik" dediler.

(86) Adını 3. âyette geçen ve dilimizde tafsil edilme/detaylandırılma anlamına gelen edilgen fiil "fussilet'ten alan, aynı zamanda Secde ve başka isimlerle de anılan sûre, Mekke'de inmiş olup, 54 âyet içermektedir.

فَقَضٰيهُنَّ سَبْعَ سَمٰوَاتٍ فٖى يَوْمَيْنِ وَاَوْحٰى فٖى كُلِّ سَمَٓاءٍ
اَمْرَهَاۜ وَزَيَّنَّا السَّمَٓاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابٖيحَۗ وَحِفْظًاۜ ذٰلِكَ تَقْدٖيرُ
الْعَزٖيزِ الْعَلٖيمِ ﴿١٢﴾ فَاِنْ اَعْرَضُوا فَقُلْ اَنْذَرْتُكُمْ صَاعِقَةً مِثْلَ
صَاعِقَةِ عَادٍ وَثَمُودَۜ ﴿١٣﴾ اِذْ جَٓاءَتْهُمُ الرُّسُلُ مِنْ بَيْنِ اَيْدٖيهِمْ
وَمِنْ خَلْفِهِمْ اَلَّا تَعْبُدُٓوا اِلَّا اللّٰهَۜ قَالُوا لَوْ شَٓاءَ رَبُّنَا لَاَنْزَلَ مَلٰٓئِكَةً
فَاِنَّا بِمَٓا اُرْسِلْتُمْ بِهٖ كَافِرُونَ ﴿١٤﴾ فَاَمَّا عَادٌ فَاسْتَكْبَرُوا فِى
الْاَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَقَالُوا مَنْ اَشَدُّ مِنَّا قُوَّةًۜ اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّ اللّٰهَ
الَّذٖى خَلَقَهُمْ هُوَ اَشَدُّ مِنْهُمْ قُوَّةًۜ وَكَانُوا بِاٰيَاتِنَا يَجْحَدُونَ ﴿١٥﴾
فَاَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رٖيحًا صَرْصَرًا فٖٓى اَيَّامٍ نَحِسَاتٍ لِنُذٖيقَهُمْ
عَذَابَ الْخِزْىِ فِى الْحَيٰوةِ الدُّنْيَاۜ وَلَعَذَابُ الْاٰخِرَةِ اَخْزٰى وَهُمْ
لَا يُنْصَرُونَ ﴿١٦﴾ وَاَمَّا ثَمُودُ فَهَدَيْنَاهُمْ فَاسْتَحَبُّوا الْعَمٰى عَلَى
الْهُدٰى فَاَخَذَتْهُمْ صَاعِقَةُ الْعَذَابِ الْهُونِ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَۚ
﴿١٧﴾ وَنَجَّيْنَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿١٨﴾ وَيَوْمَ يُحْشَرُ
اَعْدَٓاءُ اللّٰهِ اِلَى النَّارِ فَهُمْ يُوزَعُونَ ﴿١٩﴾ حَتّٰٓى اِذَا مَا جَٓاؤُهَا شَهِدَ
عَلَيْهِمْ سَمْعُهُمْ وَاَبْصَارُهُمْ وَجُلُودُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٠﴾

12. Onları da iki günde yedi gök yaptı ve her göğe işlevini vahyetti. Biz, en yakın göğü lamba (*yıldız*)lar ve muhafızlarla donattık. Bütün bunlar çok izzetli, (*her şeyi*) hakkıyla bilenin takdiridir!

13. Böyle iken eğer yüz çevirirlerse, de ki: "Ben, Ad ve Semud'un (*sonunu getiren*) yıldırımı gibi bir yıldırıma karşı sizi uyardım."

14. Elçileri onlara, "Yalnız Allah'a kulluk edin!" diye önleri ve arkalarından geldiklerinde dediler ki: "Rabbimiz dileseydi, elbette (*sizin yerinize*) melekler indirirdi; dolayısıyla biz, sizinle gönderileni (*taşıdığınız mesajı*) kesinlikle inkâr ediyor (*tanımıyor*)uz!"

15. İmdi Ad kavmine gelince, ülkede haksız yere büyüklük taslayıp, "Kuvvet bakımından bizden kim daha güçlüdür?" dediler. Kendilerini yaratan Allah'ın onlardan elbette daha güçlü olduğunu bilmediler mi ki, âyetlerimizi pervasızca inkâr ediyorlardı.

16. Dolayısıyla onlara rezillik azabını dünya hayatında tattırmak için, birtakım uğursuz günlerde üzerlerine dondurucu bir rüzgâr gönderdik. Ahiret azabı ise, elbette daha kepaze edicidir ve onlara arka çıkılmayacaktır.

17. Semud'a gelince, onlara da doğru yolu gösterdik; ama körlüğü (*dalâleti*) hidayete tercih ettiler; nitekim yaptıklarından ötürü onları, horlayıcı azabın yıldırımı çarptı.

18. İman eden ve takvalı olan (*günahtan sakınan*)ları kurtardık.

19. Allah'ın düşmanları haşredildikleri gün, sıkı disiplin altında ateşe sevkedilirler.

20. Nihayet oraya vardıklarında kulakları, gözleri ve derileri, yaptkları işler hakkında aleyhlerine şahitlik edecektir.

وَقَالُوا لِجُلُودِهِمْ لِمَ شَهِدْتُمْ عَلَيْنَا قَالُوا اَنْطَقَنَا اللّٰهُ الَّذٖى
اَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ خَلَقَكُمْ اَوَّلَ مَرَّةٍ وَاِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢١﴾
وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَتِرُونَ اَنْ يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ وَلَٓا اَبْصَارُكُمْ
وَلَا جُلُودُكُمْ وَلٰكِنْ ظَنَنْتُمْ اَنَّ اللّٰهَ لَا يَعْلَمُ كَثٖيرًا مِمَّا تَعْمَلُونَ
﴿٢٢﴾ وَذٰلِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذٖى ظَنَنْتُمْ بِرَبِّكُمْ اَرْدٰيكُمْ فَاَصْبَحْتُمْ مِنَ
الْخَاسِرٖينَ ﴿٢٣﴾ فَاِنْ يَصْبِرُوا فَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ وَاِنْ يَسْتَعْتِبُوا
فَمَا هُمْ مِنَ الْمُعْتَبٖينَ ﴿٢٤﴾ وَقَيَّضْنَا لَهُمْ قُرَنَٓاءَ فَزَيَّنُوا لَهُمْ مَا
بَيْنَ اَيْدٖيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فٖٓى اُمَمٍ قَدْ خَلَتْ
مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْاِنْسِ اِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرٖينَ ﴿٢٥﴾
وَقَالَ الَّذٖينَ كَفَرُوا لَا تَسْمَعُوا لِهٰذَا الْقُرْاٰنِ وَالْغَوْا فٖيهِ لَعَلَّكُمْ
تَغْلِبُونَ ﴿٢٦﴾ فَلَنُذٖيقَنَّ الَّذٖينَ كَفَرُوا عَذَابًا شَدٖيدًا وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ
اَسْوَاَ الَّذٖى كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٧﴾ ذٰلِكَ جَزَٓاءُ اَعْدَٓاءِ اللّٰهِ
النَّارُ لَهُمْ فٖيهَا دَارُ الْخُلْدِ جَزَٓاءً بِمَا كَانُوا بِاٰيَاتِنَا يَجْحَدُونَ
﴿٢٨﴾ وَقَالَ الَّذٖينَ كَفَرُوا رَبَّنَٓا اَرِنَا الَّذَيْنِ اَضَلَّانَا مِنَ الْجِنِّ
وَالْاِنْسِ نَجْعَلْهُمَا تَحْتَ اَقْدَامِنَا لِيَكُونَا مِنَ الْاَسْفَلٖينَ ﴿٢٩﴾

21. Derilerine, "Niçin aleyhimize şahitlik ettiniz?" derler. "Her şeyi konuşturan Allah bizi de konuşturdu" diyeceklerdir. Sizi başlangıçta yaratan O'dur ve elbette O'na döndürüleceksiniz.

22. Kulaklarınızın, gözlerinizin ve derilerinizin aleyhinize şahitlik etmelerinden örtünmüyor (*sakınmıyor*)dunuz; üstelik Allah'ın, yaptığınız birçok şeyi bilmediğini sanmıştınız.

23. İşte rabbinize karşı beslediğiniz bu zannınız, sizi helâke sürükledi; nitekim hüsrana uğrayanlardan oldunuz.

24. Artık dayansa (*veya dayanamasa*)lar da ikametgahları ateştir ve eğer özür dilerlerse, onlar mazur görülenlerden değildirler.

25. Onlara (*kötü*) yandaşlar koştuk. İmdi önlerinde ve arkalarında (*yapacakları ve yaptıkları*) ne varsa onlara güzel gösterdiler ve kendilerinden önce gelip geçen (*kâfir*) cin ve insan toplulukları meyanında onlar da kavlimizi (*azap hükmümüzü*) hak ettiler; dolasıyla hüsrana uğrayanlar oldular.

26. Küfre saplananlar, "Bu Kuran'ı dinlemeyin ve o (*okunduğu*)nda gürültü patırdı koparın, ta ki bastırasınız!" dediler.

27. Nitekim biz, küfre saplananlara çok şiddetli bir azabı mutlaka tattıracağız ve mutlaka onları, yaptıkları işlerin en kötüsü uyarınca cezalandıracağız.

28. İşte o ateş, Allah'ın düşmanlarının cezasıdır! Âyetlerimizi pervasızca inkâr etmelerine karşılık onların temelli yurdu ondadır.

29. Küfre saplananlar, "Rabbimiz" derler, "Bizi dalâlete düşüren cinleri ve insanları bize göster de onları ayaklarımızın altına alıp, en aşağılıklardan yapalım."

اِنَّ الَّذ۪ينَ قَالُوا رَبُّنَا اللّٰهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ
الْمَلٰٓئِكَةُ اَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَاَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّت۪ي
كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٣٠﴾ نَحْنُ اَوْلِيَٓاؤُ۬كُمْ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا
وَفِي الْاٰخِرَةِۚ وَلَكُمْ ف۪يهَا مَا تَشْتَه۪ٓي اَنْفُسُكُمْ وَلَكُمْ
ف۪يهَا مَا تَدَّعُونَۜ ﴿٣١﴾ نُزُلًا مِنْ غَفُورٍ رَح۪يمٍ۟ ﴿٣٢﴾ وَمَنْ
اَحْسَنُ قَوْلًا مِمَّنْ دَعَٓا اِلَى اللّٰهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ اِنَّن۪ي
مِنَ الْمُسْلِم۪ينَ ﴿٣٣﴾ وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُۜ
اِدْفَعْ بِالَّت۪ي هِيَ اَحْسَنُ فَاِذَا الَّذ۪ي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ
كَاَنَّهُ وَلِيٌّ حَم۪يمٌ ﴿٣٤﴾ وَمَا يُلَقّٰيهَٓا اِلَّا الَّذ۪ينَ صَبَرُواۚ
وَمَا يُلَقّٰيهَٓا اِلَّا ذُو حَظٍّ عَظ۪يمٍ ﴿٣٥﴾ وَاِمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ
الشَّيْطَانِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللّٰهِۜ اِنَّهُ هُوَ السَّم۪يعُ الْعَل۪يمُ ﴿٣٦﴾
وَمِنْ اٰيَاتِهِ الَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُۜ لَا تَسْجُدُوا
لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلّٰهِ الَّذ۪ي خَلَقَهُنَّ اِنْ
كُنْتُمْ اِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿٣٧﴾ فَاِنِ اسْتَكْبَرُوا فَالَّذ۪ينَ عِنْدَ
رَبِّكَ يُسَبِّحُونَ لَهُ بِالَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُمْ لَا يَسْـَٔمُونَ ﴿٣٨﴾

30. "Rabbimiz Allah'tır" deyip, sonra doğru olanlar ise, onlara melekler (*şu müjde ile*) inerler: "Korkmayın, üzülmeyin ve size vaat edilen cennete (*gireceğinize*) sevinin!

31. Dünya hayatında da ahirette de sizin velileriniz biziz. Kuşkusuz orada canlarınızın çektiği her şeye sahip olacak ve elbette orada istediğiniz her şeyi bulacaksınız.

32. Çok bağışlayan, çok esirgeyen (*Allah*) tarafından ağırlananlar olarak..."

33. Allah'a davet eden, salih amel (*iyi iş*) yapan ve, "Kuşkusuz ben müslümanlardanım!" diyen kişiden sözce kim daha iyidir?

34. Hasene (*iyilik*) de seyyie (*kötülük*) de eşit (*düzeyde*) değildir. Sen, (*kötülüğü*) en güzel biçimde sav; bir de bakarsın ki, seninle kendisi arasında düşmanlık olan kişi, sanki sımsıcak bir veli (*yaren*) oluvermiştir.

35. Ancak bu (*ahlak olgunluğu*)na, sabreden (*zorluklara göğüs geren*)ler kavuşturulur ve ancak buna, (*güzel ahlaktan*) çok büyük pay sahibi olan kavuşturulur.

36. Eğer şeytandan bir dürtü seni dürterse, hemen Allah'a sığın! kesinlikle O hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.

37. Gece ve gündüz, güneş ve ay, O'nun âyet (*kudret gösterge*)lerindendir. Güneşe ve aya secde etmeyin, onları yaratan Allah'a secde edin; eğer yalnız O'na ibadet ediyorsanız!

38. İmdi eğer onlar büyüklük taslarlarsa, rabbinin nezdindeki (*melek*)ler, gece ve gündüz O'nu hiç usanmadan tesbih (*tenzih*) ederler.

وَمِنْ اٰيَاتِه۪ٓ اَنَّكَ تَرَى الْاَرْضَ خَاشِعَةً فَاِذَٓا اَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَٓاءَ
اهْتَزَّتْ وَرَبَتْۜ اِنَّ الَّذ۪ٓي اَحْيَاهَا لَمُحْيِ الْمَوْتٰىۜ اِنَّهُ عَلٰى كُلِّ
شَيْءٍ قَد۪يرٌ ﴿٣٩﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ يُلْحِدُونَ ف۪ٓي اٰيَاتِنَا لَا يَخْفَوْنَ
عَلَيْنَاۜ اَفَمَنْ يُلْقٰى فِي النَّارِ خَيْرٌ اَمْ مَنْ يَأْت۪ٓي اٰمِنًا يَوْمَ الْقِيٰمَةِۜ
اِعْمَلُوا مَا شِئْتُمْۙ اِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَص۪يرٌ ﴿٤٠﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا
بِالذِّكْرِ لَمَّا جَٓاءَهُمْۚ وَاِنَّهُ لَكِتَابٌ عَز۪يزٌۙ ﴿٤١﴾ لَا يَأْت۪يهِ الْبَاطِلُ
مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ خَلْفِه۪ۜ تَنْز۪يلٌ مِنْ حَك۪يمٍ حَم۪يدٍ ﴿٤٢﴾ مَا
يُقَالُ لَكَ اِلَّا مَا قَدْ ق۪يلَ لِلرُّسُلِ مِنْ قَبْلِكَۜ اِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ
وَذُو عِقَابٍ اَل۪يمٍ ﴿٤٣﴾ وَلَوْ جَعَلْنَاهُ قُرْاٰنًا اَعْجَمِيًّا لَقَالُوا لَوْلَا
فُصِّلَتْ اٰيَاتُهُۜ ءَاَعْجَمِيٌّ وَعَرَبِيٌّۜ قُلْ هُوَ لِلَّذ۪ينَ اٰمَنُوا هُدًى
وَشِفَٓاءٌۜ وَالَّذ۪ينَ لَا يُؤْمِنُونَ ف۪ٓي اٰذَانِهِمْ وَقْرٌ وَهُوَ عَلَيْهِمْ عَمًىۜ
اُو۬لٰٓئِكَ يُنَادَوْنَ مِنْ مَكَانٍ بَع۪يدٍ ﴿٤٤﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوسَى
الْكِتَابَ فَاخْتُلِفَ ف۪يهِۜ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقُضِيَ
بَيْنَهُمْۜ وَاِنَّهُمْ لَف۪ي شَكٍّ مِنْهُ مُر۪يبٍ ﴿٤٥﴾ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا
فَلِنَفْسِه۪ وَمَنْ اَسَٓاءَ فَعَلَيْهَاۜ وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّامٍ لِلْعَب۪يدِ ﴿٤٦﴾

39. O'nun âyet (*kudret gösterge*)lerinden biri de senin (*kuruyan*) toprağı boynu bükük görmendir ki, biz ona suyu indirdiğimizde deprenir (*canlanır*) ve kabarır. Doğrusu onu dirilten, ölüleri de elbette diriltir; çünkü O, her şeye hakkıyla güç yetirendir.

40. Âyetlerimizi (*gerçek anlamlarından*) saptıranlar, bizden saklanamazlar. İmdi kıyamet günü ateşe atılan mı, yoksa güven içinde gelen mi daha iyi durumdadır? İstediğinizi yapın; kesinlikle O, yaptığınız her şeyi hakkıyla görendir!

41. Kendilerine gelen zikri (*Kur'an'ı*) inkâr etiler; oysa kuşkusuz o, çok izzetli (*eşsiz değerde*) bir kitaptır.

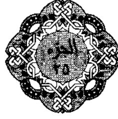
42. Ona, önünden de arkasından da batıl yaklaşamaz; (*çünkü*) çok hikmetli, çokça hamdedilen (*Allah*) tarafından indirilmiştir.

43. Sana, ancak senden önceki elçilere söylenenler söyleniyor. Rabbin, elbette mağfiret sahibidir ve çok acı bir cezası vardır.

44. Eğer onu yabancı dilde Kur'an (*okunan kitap*) yapsaydık, mutlaka diyeceklerdi ki: "Âyetleri tafsil (*anladığımız dilde izah*) edilmeliydi. Yabancı dil ve Arap (*muhatap*) olur mu!?" De ki: "O, iman edenler için bir hidayet ve şifa kaynağıdır. İman etmeyenler ise, onların kulaklarında ağırlık vardır ve onlara göre bir muammadır. İşte onlar, tıpkı kendilerine çok uzak yerden seslenilen (*sesi duyup içeriğini çözemeyen*)ler gibidirler!

45. Andolsun, kitabı Musa'ya biz verdik! Böyle iken onda ihtilaf edildi. Eğer rabbinin önceden verilmiş bir kelimesi (*cezayı erteleme hükmü*) olmasaydı, elbette aralarında hüküm verilir (*işleri bitirilir*)di. Onlar, bundan (*Kur'an'dan*) yana da elbette derin bir kuşku içerisindedirler.

46. Kim salih amel (*iyi iş*) yaparsa, kendi lehinedir; kim de kötülük yaparsa, kendi aleyhinedir. Rabbin, asla kullarına zulmedici değildir.

اِلَيْهِ يُرَدُّ عِلْمُ السَّاعَةِۜ وَمَا تَخْرُجُ مِنْ ثَمَرَاتٍ مِنْ اَكْمَامِهَا
وَمَا تَحْمِلُ مِنْ اُنْثٰى وَلَا تَضَعُ اِلَّا بِعِلْمِهٖۜ وَيَوْمَ يُنَادٖيهِمْ اَيْنَ
شُرَكَٓاءٖيۙ قَالُٓوا اٰذَنَّاكَۙ مَا مِنَّا مِنْ شَهٖيدٍۚ ﴿٤٧﴾ وَضَلَّ عَنْهُمْ
مَا كَانُوا يَدْعُونَ مِنْ قَبْلُ وَظَنُّوا مَا لَهُمْ مِنْ مَحٖيصٍ ﴿٤٨﴾
لَا يَسْـَٔمُ الْاِنْسَانُ مِنْ دُعَٓاءِ الْخَيْرِۘ وَاِنْ مَسَّهُ الشَّرُّ فَيَؤُ۫سٌ
قَنُوطٌ ﴿٤٩﴾ وَلَئِنْ اَذَقْنَاهُ رَحْمَةً مِنَّا مِنْ بَعْدِ ضَرَّٓاءَ مَسَّتْهُ
لَيَقُولَنَّ هٰذَا لٖيۙ وَمَٓا اَظُنُّ السَّاعَةَ قَٓائِمَةًۙ وَلَئِنْ رُجِعْتُ
اِلٰى رَبّٖٓي اِنَّ لٖي عِنْدَهُ لَلْحُسْنٰىۚ فَلَنُنَبِّئَنَّ الَّذٖينَ كَفَرُوا بِمَا
عَمِلُواۘ وَلَنُذٖيقَنَّهُمْ مِنْ عَذَابٍ غَلٖيظٍ ﴿٥٠﴾ وَاِذَٓا اَنْعَمْنَا عَلَى
الْاِنْسَانِ اَعْرَضَ وَنَاٰ بِجَانِبِهٖۚ وَاِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ فَذُو دُعَٓاءٍ
عَرٖيضٍ ﴿٥١﴾ قُلْ اَرَاَيْتُمْ اِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ ثُمَّ كَفَرْتُمْ بِهٖ
مَنْ اَضَلُّ مِمَّنْ هُوَ فٖي شِقَاقٍ بَعٖيدٍ ﴿٥٢﴾ سَنُرٖيهِمْ اٰيَاتِنَا
فِي الْاٰفَاقِ وَفٖٓي اَنْفُسِهِمْ حَتّٰى يَتَبَيَّنَ لَهُمْ اَنَّهُ الْحَقُّۜ اَوَلَمْ
يَكْفِ بِرَبِّكَ اَنَّهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ شَهٖيدٌ ﴿٥٣﴾ اَلَٓا اِنَّهُمْ
فٖي مِرْيَةٍ مِنْ لِقَٓاءِ رَبِّهِمْۜ اَلَٓا اِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُحٖيطٌ ﴿٥٤﴾

47. Saat (*kıyamet*)-in bilgisi ancak O'na havale edilir ve O'nun bilgisi olmadan meyve (*ürün*)ler tomurcuklarından çıkmaz; hiçbir dişi de gebe kalmaz ve doğurmaz. O (*şirk koşa*)nlara, "Ortaklarım nerede?" diye seslendiği gün, "Bizden hiçbir şahit (*gören/bilen*) olmadığını sana arzederiz" derler.

48. Daha önce dua (*perestiş*) ettikleri şeyler onları yüz üstü bırakırlar ve kendileri için hiçbir kaçış (*kurtuluş*) yolu olmadığına kesin kanaat getirirler.

49. İnsan, hayır (*mal/iyilik*) istemekten usanmaz. Eğer başına şer gelirse çok karamsar, büsbütün umutsuz olur.

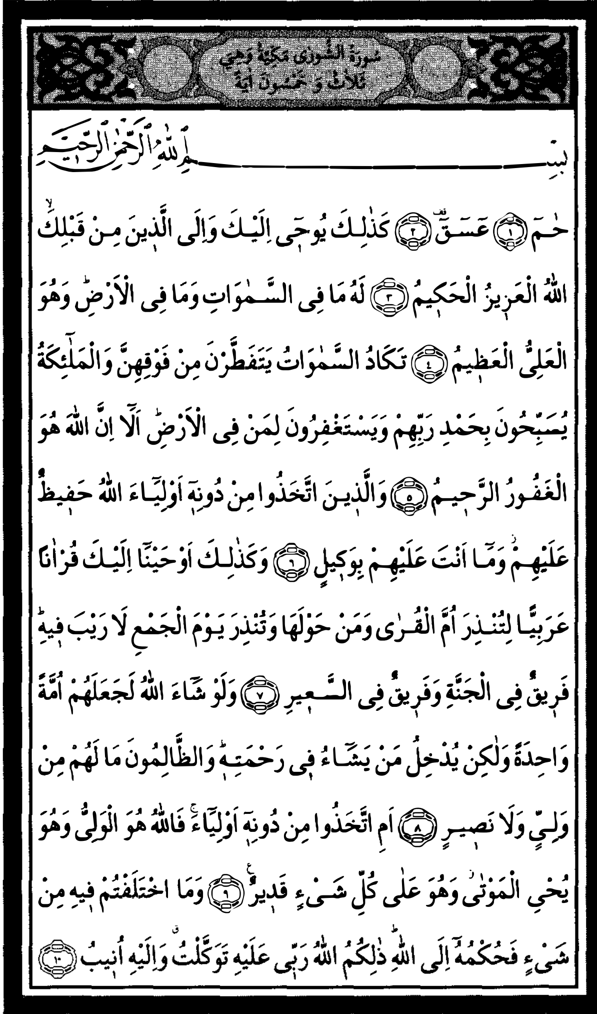
50. Andolsun, eğer uğradığı bir darlığın ardından tarafımızdan ona bir rahmet (*nimet*) tattırırsak, mutlaka diyecektir ki: "Bu benim hakkımdır; o saat (*kıyamet*)in de kopacağını sanmıyorum; şayet (*kopar da*) rabbime döndürülürsem, O'nun nezdinde elbette daha iyisine (*cennete*) kavuşacağım." İmdi kesinlikle biz, küfre saplananlara yaptıkları her şeyi bildireceğiz ve kesinlikle onlara çok katı (*ağır*) bir azabı tattıracağız.

51. İnsana nimet verdiğimizde yüz çevirir ve yan çizer; başına kötülük gelince de uzun uzun yalvarıp yakarır.

52. De ki: "Eğer (*Kur'an*) Allah katındansa ve onu inkâr etmişseniz, söyleyin bakalım (*haliniz nice olur*)?" Kim, çok uzak (*derin*) bir uyuşmazlık içinde olandan daha sapkındır?

53. Yakında onlara, ufuklar (*dış dünya*)da ve kendi nefis (*iç*)lerindeki âyet (*kudret gösterge*)-lerimizi göstereceğiz; neticede onun (*Kur'an'ın*) hak olduğu kendilerine açıkça belli olacaktır. Rabbinin her şeye hakkıyla şahit olması yetmez mi?

54. Dikkat, onlar rableriyle buluşmaktan yana elbette kuşku içindedirler! Dikkat, kesinlikle O, herbir şeyi kuşatandır!

EŞ-ŞÛRÂ SÛRESİ(87)

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Hâ. Mîm.

2. Ayn, Sîn, Kaaf.

3. Çok izzetli, çok hikmetli Allah, sana ve senden öncekilere böyle vahyediyor:

4. Göklerde ve yerdekilerin hepsi ancak O'nundur ve O çok yücedir, çok uludur.

5. Az kalsın gökler, üstlerinden (*O'nun heybetinden*) çatlayacaktı. Melekler, rablerini hamdedip tesbih (*tenzih*) ederler ve yeryüzündekiler için mağfiret dilerler. Dikkat, kesinlikle Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir!

6. Allah'ın dışında birtakım veliler edinenler ise, Allah onları hakkıyla denetleyendir. Sen, onların başında asla bir vekil değilsin.

7. Anakent (*Mekke'y*)i ve çevresindekileri uyarasın ve hakkında hiçbir kuşku olmayan toplama (*haşir/kıyamet*) gününü; bir grubun cennette ve bir grubun çılgın ateşte olacağını ihtar edesin diye sana böyle bir Arapça Kur'an (*okunan kitap*) vahyettik.

8. Allah dileseydi, elbette hepsini tek bir ümmet yapardı; ancak rahmet (*cennet*)ine dilediğini koyar. Zalimler ise, onların hiçbir velisi ve hiçbir yardımcısı yoktur.

9. Yoksa O'nun dışında birtakım veliler mi edindiler!? İmdi veli (*kayırıcı*) ancak Allah'tır; ölüleri dirilten O'dur ve her şeye hakkıyla güç yetiren O'dur.

10. Herhangi bir hususta ihtilaf ederseniz, ona dair hüküm Allah'a bırakılır: "İşte O yüce Allah benim rabbimdir; yalnız O'na tevekkül ettim ve yalnız O'na inâbet eder (*yönelir*)im!" (*de!*)

---

(87) Danışma anlamında dilimizde de kullanılan "şûra" kelimesi, 38. âyette geçmekte ve müslümanların işlerinin aralarında danışma yoluyla yürütüldüğü belirtilmektedir ki, bunun bir nevi parlamenter sisteme işaret olduğu söylenebilir. Sûre, Mekke'de inmiş olup, 53 âyettir.

فَاطِرُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِۜ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ اَنْفُسِكُمْ اَزْوَاجًا
وَمِنَ الْاَنْعَامِ اَزْوَاجًاۚ يَذْرَؤُ۬كُمْ فِيهِۜ لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌۚ وَهُوَ
السَّم۪يعُ الْبَص۪يرُ ﴿١١﴾ لَهُ مَقَال۪يدُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِۚ
يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَٓاءُ وَيَقْدِرُۜ اِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَل۪يمٌ
﴿١٢﴾ شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الدّ۪ينِ مَا وَصّٰى بِه۪ نُوحًا وَالَّذ۪ٓي اَوْحَيْنَٓا
اِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِه۪ٓ اِبْرٰه۪يمَ وَمُوسٰى وَع۪يسٰٓى اَنْ اَق۪يمُوا
الدّ۪ينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا ف۪يهِۜ كَبُرَ عَلَى الْمُشْرِك۪ينَ مَا تَدْعُوهُمْ
اِلَيْهِۜ اَللّٰهُ يَجْتَب۪ٓي اِلَيْهِ مَنْ يَشَٓاءُ وَيَهْد۪ٓي اِلَيْهِ مَنْ يُن۪يبُ ﴿١٣﴾
وَمَا تَفَرَّقُٓوا اِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَٓاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْۜ وَلَوْلَا
كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ اِلٰٓى اَجَلٍ مُسَمًّى لَقُضِيَ بَيْنَهُمْۜ
وَاِنَّ الَّذ۪ينَ اُورِثُوا الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَف۪ي شَكٍّ مِنْهُ
مُر۪يبٍ ﴿١٤﴾ فَلِذٰلِكَ فَادْعُۚ وَاسْتَقِمْ كَمَٓا اُمِرْتَۚ وَلَا تَتَّبِعْ
اَهْوَٓاءَهُمْۚ وَقُلْ اٰمَنْتُ بِمَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ مِنْ كِتَابٍۚ وَاُمِرْتُ
لِاَعْدِلَ بَيْنَكُمْۜ اَللّٰهُ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْۜ لَنَٓا اَعْمَالُنَا وَلَكُمْ اَعْمَالُكُمْۜ
لَا حُجَّةَ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْۜ اَللّٰهُ يَجْمَعُ بَيْنَنَاۚ وَاِلَيْهِ الْمَص۪يرُۜ ﴿١٥﴾

11. Göklerin ve yerin eşsiz yaratıcısıdır. Size kendinizden eşler, hayvanlardan da (*türlerine göre*) eşler yaratıp, sizi bununla (*çiftleşme yoluyla*) çoğaltıyor. Hiçbir şey O'nun misli gibi değidir ve O hakkıyla işitendir, hakkıyla görendir.

12. Göklerin ve yerin anahtarları ancak O'nundur, dilediğine bolca rızık verir ve (*dilediğine*) kısar; nitekim herşeyi hakkıyla bilen O'dur.

13. Nuh'a tavsiye ettiği dini size şeriat (*hukuk düzeni*) kıldı. Sana vahyettiğimiz ve İbrahim, Musa ve İsa'ya tavsiye ettiğimiz, "Dini ayakta tutun ve onda ayrılığa düşmeyin" emridir. Şirk koşanlara, kendilerini davet ettiğin şey (*tevhit dini*) ağır geldi. Elbette Allah, dilediğini kendisine seçer ve elbette kendisine inâbet eden (*yönelen*)i hidayet eder.

14. Onlar (*Yahudi ve hıristiyanlar*)a ilim geldikten sonra, sırf aralarındaki çekememezlik yüzün den tefrikaya (*ayrılığa*) düştüler. Rabbinin, önceden verilen bir süreye kadar erteleme kelimesi (*hükmü*) olmasaydı, mutlaka aralarında hüküm verilir (*işleri bitirilir*)di. Kendilerinden sonra kitabın mirasçıları kılınanlar da ondan yana elbette derin bir kuşku içindedirler.

15. İmdi bundan ötürü sen; ancak ona (*din birliğine*) davet et, emrolunduğun gibi doğru ol, onların havasına uyma ve de ki: "Ben, Allah'ın indirdiği herbir kitaba inandım ve aranızda adaletli olmam bana emredildi. Allah bizim rabbimiz, sizin de rabbinizdir. Amellerimiz(*in sorumluluğu*) elbette bize ait, amelleriniz de elbette size aittir. Bizimle sizin aranızda hiçbir hüccet (*husumet*) yoktur. Allah, hepimizi bir araya toplayacaktır ve varışımız mutlaka O'nadır."

وَالَّذِينَ يُحَاجُّونَ فِي اللّٰهِ مِنْ بَعْدِ مَا اسْتُجِيبَ لَهُ حُجَّتُهُمْ
دَاحِضَةٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ
﴿١٦﴾ اَللّٰهُ الَّذِي اَنْزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَالْمِيزَانَ وَمَا
يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ قَرِيبٌ ﴿١٧﴾ يَسْتَعْجِلُ بِهَا الَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ بِهَا وَالَّذِينَ اٰمَنُوا مُشْفِقُونَ مِنْهَا وَيَعْلَمُونَ
اَنَّهَا الْحَقُّ اَلَا اِنَّ الَّذِينَ يُمَارُونَ فِي السَّاعَةِ لَفِي ضَلَالٍ
بَعِيدٍ ﴿١٨﴾ اَللّٰهُ لَطِيفٌ بِعِبَادِهِ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ
الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ ﴿١٩﴾ مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الْاٰخِرَةِ نَزِدْ
لَهُ فِي حَرْثِهِ وَمَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَا
لَهُ فِي الْاٰخِرَةِ مِنْ نَصِيبٍ ﴿٢٠﴾ اَمْ لَهُمْ شُرَكٰٓؤُا شَرَعُوا
لَهُمْ مِنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنْ بِهِ اللّٰهُ وَلَوْلَا كَلِمَةُ الْفَصْلِ
لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ وَاِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ اَلِيمٌ ﴿٢١﴾ تَرَى
الظَّالِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا كَسَبُوا وَهُوَ وَاقِعٌ بِهِمْ وَالَّذِينَ
اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي رَوْضَاتِ الْجَنَّاتِ لَهُمْ
مَا يَشَاؤُنَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذٰلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ ﴿٢٢﴾

16. Davetine icabet edildikten sonra Allah(*'ın dini*) hakkında cebelleşenler ise, onların hüccet (*husumet*)leri rableri katında boşunadır ve elbette onlara bir gazap ve elbette onlara çok şiddetli bir azap vardır.

17. Kitabı hakkaniyetle indiren ve mizanı (*adalet terazisini*) kuran Allah'tır ve nereden bileceksin, belki o saat (*kıyamet*) çok yakındır!

18. Ona inanmayanlar, çabuk gelmesini isterler; inananlar da onun hak olduğunu bilerek ondan korkarlar. Dikkat, o saati tartışanlar elbette çok derin bir dalâlettedirler!

19. Allah kullarına çok lütufkârdır, dilediğini rızıklandırır ve O çok güçlüdür, çok izzetlidir.

20. Kim ahiret harsi (*kazancı/ekini*)ni isterse, onun harsini artırırız; kim de dünya harsini isterse, ona ondan veririz ve elbette onun ahiretten hiçbir nasibi yoktur.

21. Yoksa onların, Allah'ın dinde izin vermediği şeyleri kendilerine şeriat (*hukuk düzeni*) yapan ortakları mı vardır? Eğer fasl kelimesi (*kesin hüküm yeri kıyamet*) olmasaydı, mutlaka aralarında hüküm verilir (*işleri bitirilir*)di. Nitekim zalimler, elbette çok acı bir azaba uğrayacaklardır.

22. Zalimlerin, yaptıkları (*kötü*) işlerin vebalinden ötürü tir tir titrediklerini göreceksin. İman eden ve salih amel (*yararlı iş*)ler yapanlar ise, cennet bahçelerindedirler. Elbette onlar, rableri nezdinde diledikleri her şeye sahip olacaklar. İşte o çok büyük lütuf budur!

ذٰلِكَ الَّذٖى يُبَشِّرُ اللّٰهُ عِبَادَهُ الَّذٖينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِۜ
قُلْ لَٓا اَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ اَجْرًا اِلَّا الْمَوَدَّةَ فِى الْقُرْبٰىۜ وَمَنْ يَقْتَرِفْ
حَسَنَةً نَزِدْ لَهُ فٖيهَا حُسْنًاۜ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٢٣﴾ اَمْ يَقُولُونَ
افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًاۚ فَاِنْ يَشَاِ اللّٰهُ يَخْتِمْ عَلٰى قَلْبِكَۜ وَيَمْحُ اللّٰهُ
الْبَاطِلَ وَيُحِقُّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهٖۜ اِنَّهُ عَلٖيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٢٤﴾
وَهُوَ الَّذٖى يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهٖ وَيَعْفُوا عَنِ السَّيِّـَٔاتِ وَيَعْلَمُ
مَا تَفْعَلُونَۙ ﴿٢٥﴾ وَيَسْتَجٖيبُ الَّذٖينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
وَيَزٖيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهٖۜ وَالْكَافِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدٖيدٌ ﴿٢٦﴾ وَلَوْ
بَسَطَ اللّٰهُ الرِّزْقَ لِعِبَادِهٖ لَبَغَوْا فِى الْاَرْضِ وَلٰكِنْ يُنَزِّلُ بِقَدَرٍ مَا
يَشَٓاءُۜ اِنَّهُ بِعِبَادِهٖ خَبٖيرٌ بَصٖيرٌ ﴿٢٧﴾ وَهُوَ الَّذٖى يُنَزِّلُ الْغَيْثَ مِنْ
بَعْدِ مَا قَنَطُوا وَيَنْشُرُ رَحْمَتَهُۜ وَهُوَ الْوَلِىُّ الْحَمٖيدُ ﴿٢٨﴾ وَمِنْ
اٰيَاتِهٖ خَلْقُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَثَّ فٖيهِمَا مِنْ دَٓابَّةٍۜ وَهُوَ عَلٰى
جَمْعِهِمْ اِذَا يَشَٓاءُ قَدٖيرٌۚ ﴿٢٩﴾ وَمَٓا اَصَابَكُمْ مِنْ مُصٖيبَةٍ فَبِمَا
كَسَبَتْ اَيْدٖيكُمْ وَيَعْفُوا عَنْ كَثٖيرٍۜ ﴿٣٠﴾ وَمَٓا اَنْتُمْ بِمُعْجِزٖينَ
فِى الْاَرْضِۚ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مِنْ وَلِىٍّ وَلَا نَصٖيرٍ ﴿٣١﴾

23. Bu da Allah'ın iman eden ve iyi işler yapan kullarına müjdesidir! De ki: "Buna (*tebliğ görevime*) karşı sizden, akrabalığ(*ım*)a sevgi dışında hiçbir ücret istemiyorum!" Kim bir hasene (*iyilik*) yaparsa, onun mükâfatını iyilik olarak artırırız. Kuşkusuz Allah çok bağışlayıcıdır, çok şükreden (*iyiliğe karşılık veren*)dir.

24. Yoksa (*senin için*), "Allah'a yalan yere isnatta bulundu" mu diyorlar? İmdi (*dedikleri gibi olsa*) Allah, dilerse kalbini mühürler; Allah batılı mahveder ve hakkı kelimeleriyle yüze çıkarır. Kuşkusuz O, sinelerden geçeni de hakkıyla bilendir.

25. Kullarının tevbesini kabul eden, günahlarını bağışlayan ve yaptığınız her şeyi bilen O'dur.

26. İman eden ve iyi işler yapanlara icabet eder ve onlara lütfunu artırır. Kâfirler ise, elbette onlara çok şiddetli bir azap vardır.

27. Eğer Allah, kulları(*nın tamamı*)na bolca rızık verseydi, elbette yeryüzünde azgınlaşırlardı; fakat diledikçe (*rızkı*) ölçülü indirir. Nitekim O, kullarını hakkıyla bilendir, hakkıyla görendir.

28. Umutlarını kestikten sonra (*kullarına*) yağmuru indiren ve rahmetini yayan O'dur. Veli, çokça hamdedilen de O'dur.

29. Gökleri ve yeri yaratması ve bunlarda yaydığı canlı varlıklar, O'nun âyet (*kudret gösterge*)lerindendir.

30. Başınıza gelen herhangi bir musibet, ellerinizin bulaştığı (*kirli*) işler yüzündendir ve birçoğunu bağışlıyor.

31. Yeryüzünde yakanızı asla sıyıramazsınız ve Allah'ın dışında sizin hiçbir veliniz ve hiçbir yardımcınız yoktur!

وَمِنْ اٰيَاتِهِ الْجَوَارِ فِى الْبَحْرِ كَالْاَعْلَامِۜ ﴿٣٢﴾ اِنْ يَشَاْ يُسْكِنِ الرّ۪يحَ
فَيَظْلَلْنَ رَوَاكِدَ عَلٰى ظَهْرِه۪ۜ اِنَّ ف۪ى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍۙ
﴿٣٣﴾ اَوْ يُوبِقْهُنَّ بِمَا كَسَبُوا وَيَعْفُ عَنْ كَث۪يرٍۘ ﴿٣٤﴾ وَيَعْلَمَ الَّذ۪ينَ
يُجَادِلُونَ ف۪ٓى اٰيَاتِنَاۜ مَا لَهُمْ مِنْ مَح۪يصٍ ﴿٣٥﴾ فَمَٓا اُو۫ت۪يتُمْ مِنْ شَيْءٍ
فَمَتَاعُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَاۚ وَمَا عِنْدَ اللّٰهِ خَيْرٌ وَاَبْقٰى لِلَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَعَلٰى
رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَۚ ﴿٣٦﴾ وَالَّذ۪ينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَٓائِرَ الْاِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ وَاِذَا
مَا غَضِبُوا هُمْ يَغْفِرُونَۚ ﴿٣٧﴾ وَالَّذ۪ينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَاَقَامُوا
الصَّلٰوةَۖ وَاَمْرُهُمْ شُورٰى بَيْنَهُمْۖ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَۚ ﴿٣٨﴾
وَالَّذ۪ينَ اِذَٓا اَصَابَهُمُ الْبَغْيُ هُمْ يَنْتَصِرُونَ ﴿٣٩﴾ وَجَزٰٓؤُ۬ا سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ
مِثْلُهَاۚ فَمَنْ عَفَا وَاَصْلَحَ فَاَجْرُهُ عَلَى اللّٰهِۜ اِنَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِم۪ينَ
﴿٤٠﴾ وَلَمَنِ انْتَصَرَ بَعْدَ ظُلْمِه۪ فَاُو۬لٰٓئِكَ مَا عَلَيْهِمْ مِنْ سَب۪يلٍۜ ﴿٤١﴾
اِنَّمَا السَّب۪يلُ عَلَى الَّذ۪ينَ يَظْلِمُونَ النَّاسَ وَيَبْغُونَ فِى الْاَرْضِ بِغَيْرِ
الْحَقِّۜ اُو۬لٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ اَل۪يمٌ ﴿٤٢﴾ وَلَمَنْ صَبَرَ وَغَفَرَ اِنَّ ذٰلِكَ لَمِنْ
عَزْمِ الْاُمُورِ ﴿٤٣﴾ وَمَنْ يُضْلِلِ اللّٰهُ فَمَا لَهُ مِنْ وَلِيٍّ مِنْ بَعْدِه۪ۜ وَتَرَى
الظَّالِم۪ينَ لَمَّا رَاَوُا الْعَذَابَ يَقُولُونَ هَلْ اِلٰى مَرَدٍّ مِنْ سَب۪يلٍۚ ﴿٤٤﴾

32. O'nun âyet (*kudret gösterge*)lerinden biri de denizlerde seyreden dağlar gibi (*yelkenli*)lerdir.

33. Dilerse rüzgarı keser, dolayısıyla onun (*denizin*) sırtında kalakalırlar. Nitekim çok sabırlı, çok şükreden herkes için elbette bunda nice âyet (*ibret*)ler vardır.

34. Veya yaptıkları (*kötü işler*) yüzünden gemilerini batırır; bir çoğunu da (*batırılmayı hak ettikleri halde*) bağışlıyor.

35. Âyetlerimizi çekiştirenler, kendileri için kaçacak hiçbir yer olmadığını bileceklerdir.

36. İmdi size her ne verilmişse, dünya hayatının metaı (*geçici malı*)dır; Allah katındakiler, iman eden ve yalnız rablerine bel bağlayanlar için daha hayırlı ve süreklidir.

37. Onlar ki, büyük günahlar ve taşkınlıklardan kaçınır, öfkelendiklerinde de bağışlayıcı olurlar.

38. Onlar ki, rablerin(*in davetin*)e icabet ettiler, namazı dosdoğru kıldılar, işleri(*nin yürütülmesi*) aralarında şura (*danışma yoluyla*) dır ve kendilerine verdiğimiz rızıktan (*hayra*) harcarlar.

39. Onlar ki, haksızlığa uğradıkları vakit kendilerini savunurlar.

40. Kötülüğün karşılığı, misli (*dengi*) bir cezadır; böyle iken kim bağışlar ve arayı düzeltirse, Allah onun mükâfatını üstlenmiştir; kesinlikle O, zulmedenleri sevmez.

41. Her kim, zulme uğradıktan sonra (*zalimden*) öcünü alırsa, o (*öc ala*)nların üstlerine varmaya hiçbir yol (*ruhsat*) yoktur!

42. Ancak yol, insanlara zulmedenlere ve ülkede haksız yere ayaklananlara karşıdır. İşte onlara çok acı bir azap vardır!

43. Her kim de sabreder ve (*öc alma hakkını*) bağışlarsa, elbette bu, azimlilik gerektiren (*önemli*) işlerdendir!

44. Allah kimi dalâlette bırakırsa, artık onun hiçbir velisi (*kayıranı*) yoktur ve azabı gördüklerinde o zalimleri, "Geri dönmeye bir yol var mı?" derlerken göreceksin.

وَتَرٰيهُمْ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا خَاشِع۪ينَ مِنَ الذُّلِّ يَنْظُرُونَ
مِنْ طَرْفٍ خَفِيٍّۜ وَقَالَ الَّذ۪ينَ اٰمَنُٓوا اِنَّ الْخَاسِر۪ينَ الَّذ۪ينَ
خَسِرُٓوا اَنْفُسَهُمْ وَاَهْل۪يهِمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِۜ اَلَٓا اِنَّ الظَّالِم۪ينَ ف۪ي
عَذَابٍ مُق۪يمٍ ﴿٤٥﴾ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ اَوْلِيَٓاءَ يَنْصُرُونَهُمْ مِنْ
دُونِ اللّٰهِۜ وَمَنْ يُضْلِلِ اللّٰهُ فَمَا لَهُ مِنْ سَب۪يلٍۜ ﴿٤٦﴾ اِسْتَج۪يبُوا
لِرَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ اَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللّٰهِۜ مَا لَكُمْ
مِنْ مَلْجَاٍ يَوْمَئِذٍ وَمَا لَكُمْ مِنْ نَك۪يرٍ ﴿٤٧﴾ فَاِنْ اَعْرَضُوا
فَمَٓا اَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَف۪يظاًۜ اِنْ عَلَيْكَ اِلَّا الْبَلَاغُۜ وَاِنَّٓا
اِذَٓا اَذَقْنَا الْاِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً فَرِحَ بِهَاۚ وَاِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ
بِمَا قَدَّمَتْ اَيْد۪يهِمْ فَاِنَّ الْاِنْسَانَ كَفُورٌ ﴿٤٨﴾ لِلّٰهِ مُلْكُ
السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِۜ يَخْلُقُ مَا يَشَٓاءُۜ يَهَبُ لِمَنْ يَشَٓاءُ
اِنَاثاً وَيَهَبُ لِمَنْ يَشَٓاءُ الذُّكُورَۙ ﴿٤٩﴾ اَوْ يُزَوِّجُهُمْ ذُكْرَاناً
وَاِنَاثاًۚ وَيَجْعَلُ مَنْ يَشَٓاءُ عَق۪يماًۜ اِنَّهُ عَل۪يمٌ قَد۪يرٌ ﴿٥٠﴾ وَمَا
كَانَ لِبَشَرٍ اَنْ يُكَلِّمَهُ اللّٰهُ اِلَّا وَحْياً اَوْ مِنْ وَرَٓائِ حِجَابٍ اَوْ
يُرْسِلَ رَسُولاً فَيُوحِيَ بِاِذْنِه۪ مَا يَشَٓاءُۜ اِنَّهُ عَلِيٌّ حَك۪يمٌ ﴿٥١﴾

45. Bir de ateşe sunulurken onları, zilletten boyunları eğik, göz ucuyla (*etrafı*) kolaçan ederlerken göreceksin. İman edenler de diyecekler ki: "Asıl hüsrana uğrayanlar, kıyamet günü kendileri ve ailelerini hüsranda bırakanlardır!" Dikkat, elbette zalimler sürekli bir azaptadırlar!

46. Allah'ın dışında kendilerine yardım edecek hiçbir velileri yoktur. Allah kimi dalâlette bırakırsa, onun için hiçbir yol (*kurtuluş çaresi*) yoktur.

47. Allah'ın aslâ geri çevrilmeyen günü gelmeden, rabbinizin davetine uyun! O gün, ne sığınacak bir yeriniz vardır, ne de (*başınıza geleni*) bir yadsıyanınız!

48. Böyle iken eğer yüz çevirirlerse, seni onlara kolcu göndermedik; görevin sadece tebliğdir. Nitekim biz insana tarafımızdan bir rahmet tattırdığımızda buna sevinir ve eğer ellerinin yaptığı (*kirli*) yatırımlar yüzünden başlarına bir musibet gelirse, kuşkusuz insan pek nankördür.

49. Göklerin ve yerin mülkü ancak Allah'ındır, dilediğini yaratır, dilediğine kız evlatlar verir, dilediğine de erkek evlatlar verir.

50. Veya erkekler ve kızlar olarak onları çeşitlendirir, dilediğini de kısır yapar. Kesinlikle O hakkıyla bilendir, (*her şeye*) hakkıyla güç yetirendir.

51. Allah, ancak insanla vahiy yoluyla veya perde arkasından konuşur veya (*meleklerden*) bir elçi gönderip, izni uyarınca ona dilediğini vahyeder. Kesinlikle O çok yücedir, çok hikmetlidir.

وَكَذٰلِكَ اَوْحَيْنَٓا اِلَيْكَ رُوحًا مِنْ اَمْرِنَاۜ مَا كُنْتَ تَدْرٖى مَا الْكِتَابُ
وَلَا الْاٖيمَانُ وَلٰكِنْ جَعَلْنَاهُ نُورًا نَهْدٖى بِهٖ مَنْ نَشَٓاءُ مِنْ عِبَادِنَاۜ
وَاِنَّكَ لَتَهْدٖٓى اِلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقٖيمٍۙ ﴿٥٢﴾ صِرَاطِ اللّٰهِ الَّذٖى لَهُ مَا
فِى السَّمٰوَاتِ وَمَا فِى الْاَرْضِۜ اَلَٓا اِلَى اللّٰهِ تَصٖيرُ الْاُمُورُ ﴿٥٣﴾

سُورَةُ الزُّخْرُفِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ
تِسْعٌ وَثَمَانُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ
حٰمٓ ﴿١﴾ وَالْكِتَابِ الْمُبٖينِۙ ﴿٢﴾ اِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْءٰنًا عَرَبِيًّا
لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَۚ ﴿٣﴾ وَاِنَّهُ فٖٓى اُمِّ الْكِتَابِ لَدَيْنَا لَعَلِيٌّ حَكٖيمٌ
﴿٤﴾ اَفَنَضْرِبُ عَنْكُمُ الذِّكْرَ صَفْحًا اَنْ كُنْتُمْ قَوْمًا مُسْرِفٖينَ
﴿٥﴾ وَكَمْ اَرْسَلْنَا مِنْ نَبِيٍّ فِى الْاَوَّلٖينَ ﴿٦﴾ وَمَا يَأْتٖيهِمْ مِنْ
نَبِيٍّ اِلَّا كَانُوا بِهٖ يَسْتَهْزِؤُنَ ﴿٧﴾ فَاَهْلَكْنَٓا اَشَدَّ مِنْهُمْ بَطْشًا
وَمَضٰى مَثَلُ الْاَوَّلٖينَ ﴿٨﴾ وَلَئِنْ سَاَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمٰوَاتِ
وَالْاَرْضَ لَيَقُولُنَّ خَلَقَهُنَّ الْعَزٖيزُ الْعَلٖيمُۙ ﴿٩﴾ اَلَّذٖى جَعَلَ
لَكُمُ الْاَرْضَ مَهْدًا وَجَعَلَ لَكُمْ فٖيهَا سُبُلًا لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَۚ ﴿١٠﴾

52. Böylece sana, kitap nedir ve iman nedir bilmezken emrimiz uyarınca bir ruh (*Kur'an*) vahyettik ve ancak onu, sayesinde kullarımızdan dilediğimizi hidayet ettiğimiz bir nur kıldık. Kuşkusuz sen, doğru yola hidayet (*rehberlik*) etmektesin:

53. Göklerde ve yerdekilerin hepsinin yegâne sahibi olan Allah'ın yoluna. Dikkat, bütün işler elbette Allah'a varır (*bütün işlerin yegâne mercii Allah'tır*)!

EZ-ZUHRUF SÛRESİ[88]

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Hâ, Mîm.

2. O apaçık kitap (*Kur'an*) hakkı için!

3. Elbette biz, anlayasınız diye onu Arapça bir Kur'an (*okunan kitap*) yaptık.

4. Nitekim o(*nun aslı*); katımızdaki anakitaptadır, elbette çok yücedir, hikmetlerle dopdoludur.

5. İmdi sizden, israfçı (*aşırı giden*) bir toplumsunuz diye sarfınazar mı edelim?

6. Evvelki (*ümmet*)lere de nice peygamberler gönderdik.

7. Kendilerine hangi peygamber geldiyse, mutlaka onu alaya aldılar.

8. Dolayısıyla kendilerinden daha güçlü olanları helâk ettik ve öncekilerin (*helâk*) örneği geçti.

9. Andolsun, "Gökleri ve yeri kim yarattı?" diye sorsan o (*şirk koşa*)nlara, mutlaka diyecekler ki: "Çok izzetli, hakkıyla bilen (*Allah*) yarattı!"

10. Size yeryüzünü döşek yapan ve orada size, (*maksadınıza kolaylıkla*) erişesiniz diye birtakım yollar açan O'dur.

(88) Sûre, 35. âyette geçen ve dilimizde altın, bezek, yaldız ve yaldızlama anlamlarına gelen "zuhruf" kelimesinden adını almaktadır. Mekke'de inmiş olup, 89 âyettir.

وَالَّذٖى نَزَّلَ مِنَ السَّمَٓاءِ مَٓاءً بِقَدَرٍۚ فَاَنْشَرْنَا بِهٖ بَلْدَةً مَيْتًاۚ
كَذٰلِكَ تُخْرَجُونَ ﴿١١﴾ وَالَّذٖى خَلَقَ الْاَزْوَاجَ كُلَّهَا وَجَعَلَ
لَكُمْ مِنَ الْفُلْكِ وَالْاَنْعَامِ مَا تَرْكَبُونَۙ ﴿١٢﴾ لِتَسْتَوُا عَلٰى
ظُهُورِهٖ ثُمَّ تَذْكُرُوا نِعْمَةَ رَبِّكُمْ اِذَا اسْتَوَيْتُمْ عَلَيْهِ وَتَقُولُوا
سُبْحَانَ الَّذٖى سَخَّرَ لَنَا هٰذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنٖينَۙ ﴿١٣﴾ وَاِنَّٓا
اِلٰى رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ ﴿١٤﴾ وَجَعَلُوا لَهُ مِنْ عِبَادِهٖ جُزْءًاۜ اِنَّ
الْاِنْسَانَ لَكَفُورٌ مُبٖينٌۜ ﴿١٥﴾ اَمِ اتَّخَذَ مِمَّا يَخْلُقُ بَنَاتٍ
وَاَصْفٰيكُمْ بِالْبَنٖينَ ﴿١٦﴾ وَاِذَا بُشِّرَ اَحَدُهُمْ بِمَا ضَرَبَ
لِلرَّحْمٰنِ مَثَلًا ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظٖيمٌ ﴿١٧﴾ اَوَمَنْ
يُنَشَّؤُا فِى الْحِلْيَةِ وَهُوَ فِى الْخِصَامِ غَيْرُ مُبٖينٍ ﴿١٨﴾ وَجَعَلُوا
الْمَلٰٓئِكَةَ الَّذٖينَ هُمْ عِبَادُ الرَّحْمٰنِ اِنَاثًاۜ اَشَهِدُوا خَلْقَهُمْۜ
سَتُكْتَبُ شَهَادَتُهُمْ وَيُسْـَٔلُونَ ﴿١٩﴾ وَقَالُوا لَوْ شَٓاءَ الرَّحْمٰنُ
مَا عَبَدْنَاهُمْۜ مَا لَهُمْ بِذٰلِكَ مِنْ عِلْمٍ اِنْ هُمْ اِلَّا يَخْرُصُونَۜ ﴿٢٠﴾
اَمْ اٰتَيْنَاهُمْ كِتَابًا مِنْ قَبْلِهٖ فَهُمْ بِهٖ مُسْتَمْسِكُونَ ﴿٢١﴾ بَلْ قَالُٓوا
اِنَّا وَجَدْنَٓا اٰبَٓاءَنَا عَلٰٓى اُمَّةٍ وَاِنَّا عَلٰٓى اٰثَارِهِمْ مُهْتَدُونَ ﴿٢٢﴾

11. Gökten (*buluttan*) bir ölçüye göre su (*yağmur*) indiren de O'dur. Nitekim ölü bir beldeyi onunla dirilttik; siz de böylece (*topraktan diri olarak*) çıkarılacaksınız.

12. Bütün eş (*tür*)leri yaratan, gemi ve hayvanlardan bineklerinizi de var eden O'dur.

13. Ta ki sırtlarına kurulasınız, sonra sırtlarına kurulunca rabbinizin nimetini anıp, diyesiniz ki: "Bunları bize amade kılan (*Allah'*)ı tenzih ederiz; oysa biz bunlara güç yetiremezdik!

14. Kesinlikle biz rabbimize döneceğiz."

15. Kullarından bazılarını (*melekleri*) O'nun parçası (*kızları*) yaptılar. Gerçekten insan apaçık bir nankördür.

16. Yoksa yarattıkları (*arası*)ndan kız (*evlat*)ları kendisi edindi de oğulları size mi seçip ayırdı?

17. Rahmân'a yakıştırdıkları örnek (*kız evlat*), onlardan birine müjdelense, çokça hiddetlenerek yüzü kapkara kesilir.

18. Süs içinde yetiştirilip, husumette (*kavgada*) pek belirgin olmayan mı (*Allah'ındır*)?

19. Rahmân'ın kulları olan meleklerin yaratılışına şahit mi oldular ki, onları dişi yaptılar!? Şahitlikleri yazılacak ve sorgulanacaklardır.

20. Bir de dediler ki: "Rahman dileseydi, onlara tapmazdık!" Bu hususta hiçbir bilgileri yoktur, sadece saçmalıyorlar.

21. Yoksa bundan (*Kur'an'dan*) önce onlara kitap verdik de ona mı sarılmaktadırlar?

22. Gerçek şu ki, "Biz atalarımızı bir ümmet (*millet/inanç sistemi*) üzerinde bulduk ve nitekim biz, elbette onların izlerini sürenleriz" dediler.

وَكَذٰلِكَ مَٓا اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فٖي قَرْيَةٍ مِنْ نَذٖيرٍ اِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَٓا
اِنَّا وَجَدْنَٓا اٰبَٓاءَنَا عَلٰٓى اُمَّةٍ وَاِنَّا عَلٰٓى اٰثَارِهِمْ مُقْتَدُونَ ﴿٢٣﴾ قَالَ
اَوَلَوْ جِئْتُكُمْ بِاَهْدٰى مِمَّا وَجَدْتُمْ عَلَيْهِ اٰبَٓاءَكُمْ قَالُٓوا اِنَّا بِمَٓا
اُرْسِلْتُمْ بِهٖ كَافِرُونَ ﴿٢٤﴾ فَانْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الْمُكَذِّبٖينَ ﴿٢٥﴾ وَاِذْ قَالَ اِبْرٰهٖيمُ لِاَبٖيهِ وَقَوْمِهٖٓ اِنَّنٖي بَرَٓاءٌ مِمَّا
تَعْبُدُونَ ﴿٢٦﴾ اِلَّا الَّذٖي فَطَرَنٖي فَاِنَّهُ سَيَهْدٖينِ ﴿٢٧﴾ وَجَعَلَهَا
كَلِمَةً بَاقِيَةً فٖي عَقِبِهٖ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٢٨﴾ بَلْ مَتَّعْتُ هٰٓؤُلَٓاءِ
وَاٰبَٓاءَهُمْ حَتّٰى جَٓاءَهُمُ الْحَقُّ وَرَسُولٌ مُبٖينٌ ﴿٢٩﴾ وَلَمَّا جَٓاءَهُمُ
الْحَقُّ قَالُوا هٰذَا سِحْرٌ وَاِنَّا بِهٖ كَافِرُونَ ﴿٣٠﴾ وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ هٰذَا
الْقُرْاٰنُ عَلٰى رَجُلٍ مِنَ الْقَرْيَتَيْنِ عَظٖيمٍ ﴿٣١﴾ اَهُمْ يَقْسِمُونَ
رَحْمَتَ رَبِّكَ نَحْنُ قَسَمْنَا بَيْنَهُمْ مَعٖيشَتَهُمْ فِي الْحَيٰوةِ
الدُّنْيَا وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِيَتَّخِذَ بَعْضُهُمْ
بَعْضًا سُخْرِيًّا وَرَحْمَتُ رَبِّكَ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ ﴿٣٢﴾ وَلَوْلَٓا
اَنْ يَكُونَ النَّاسُ اُمَّةً وَاحِدَةً لَجَعَلْنَا لِمَنْ يَكْفُرُ بِالرَّحْمٰنِ
لِبُيُوتِهِمْ سُقُفًا مِنْ فِضَّةٍ وَمَعَارِجَ عَلَيْهَا يَظْهَرُونَ ﴿٣٣﴾

23. Senden önce hangi ülkeye uyarıcı gönderdiysek, onun kodamanları da böylece, "Biz" dediler, "Atalarımızı bir ümmet üzerinde bulduk ve elbette onların izlerine uyanlarız!"

24. Şöyle dedi (*elçimiz*), "Atalarınızı üzerinde bulduğunuz (*yol*)dan daha doğrusunu size getirmiş olsam da mı (*onlara uyacaksınız*)?" Dediler ki: "Doğrusu biz, sizinle gönderileni (*taşıdığınız mesajı*) yadsıyanlarız."

25. Dolayısıyla onlardan intikam aldık. İmdi o yalanlayanların akıbetinin nice olduğuna bir bak!

26. Hani İbrahim, babasına ve kavmine demişti ki: "Kesinlikle ben, sizin taptıklarınızdan uzağım.

27. Ancak beni yaratana (*ibadet ederim*). Kuşkusuz O, bana doğru yolu gösterecektir."

28. Bunu (*tevhit inancını*), kalıcı bir kelime (*prensip*) olarak ardında bıraktı ki, (*şirkten*) dönsünler.

29. Gerçek şu ki, kendilerine hak (*Kur'an*) ve açıklayıcı elçi gelinceye değin onları ve atalarını (*refah içinde*) yaşattım.

30. Onlara hak gelince de, "Bu bir sihirdir ve kesinlikle biz onu yadsıyanlarız" dediler.

31. Üstelik dediler ki: "Keşke bu Kur'an, iki kent (*Mekke ve Taif*)in çok ulu (*varlıklı/itibarlı*) bir adamına indirilseydi!"

32. Rabbinin rahmetini onlar mı paylaştıracaklar? Dünya hayatındaki geçimliklerini de aralarında biz paylaştırdık ve kimisini kimisinden derecelerce üstün kıldık ki, birbirine iş gördürebilsinler. Rabbinin rahmeti, onların biriktirdiklerinden daha hayırlıdır.

33. İnsanların (*kâfirlikte*) tek bir ümmet olmaları (*globalleşmeleri*) sakıncası olmasaydı, Rahmân'ı inkâr edenlerin evlerine gümüşten tavan ve birtakım yukarı çıkış araçları (*asansörler/merdivenler*) koyardık ki, bunlardan yukarı çıksınlar.

34. Üstelik evlerine (*gümüş*) kapılar ve yaslanacakları koltuklar yapardık.

35. Bezeklerle de (*evlerini bezerdik*). Bütün bunlar, ancak dünya hayatının metaı (*geçici malı*)dır ve rabbinin katındaki ahiret, takvalı (*günahtan sakınan*)larındır.

36. Rahmân'ın zikrinden kim kör (*gafil*) olursa, yanına bir şeytan koşarız; artık onun yandaşı olur.

37. Elbette onları (*doğru*) yoldan alıkoyar (*şeytan*)lar; ama doğru yolda olduklarını sanırlar.

38. Nihayet huzurumuza geldiğinde, (*yoldaşı şeytana*) şöyle diyecektir: "Keşke seninle benim aramda, doğu ile batı arası kadar uzaklık olsaydı! Ne kötü yandaşmışsın sen!"

39. Zalimlik ettiğinizden ötürü o gün azapta ortak olmanızın size asla bir yararı (*tesellisi*) olmaz.

40. İmdi sen, sağırlara mı (*hakkın sesini*) işittireceksin veya körleri ve apaçık dalâlette olanları mı yola getireceksin!?

41. İmdi seni götürsek (*vefat ettirsek*) de mutlaka onlardan intikam alacağız.

42. Veya onlara (*azap*) tehdidimizi sana da gösteririz; çünkü biz elbette onlara güç yetirenleriz.

43. İmdi sana vahyedilene sımsıkı sarıl; kesinlikle sen doğru yoldasın.

وَلِبُيُوتِهِمْ اَبْوَابًا وَسُرُرًا عَلَيْهَا يَتَّكِؤُنَۙ ﴿٣٤﴾ وَزُخْرُفًاۜ وَاِنْ كُلُّ
ذٰلِكَ لَمَّا مَتَاعُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَاۜ وَالْاٰخِرَةُ عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُتَّقٖينَ
﴿٣٥﴾ وَمَنْ يَعْشُ عَنْ ذِكْرِ الرَّحْمٰنِ نُقَيِّضْ لَهُ شَيْطَانًا فَهُوَ
لَهُ قَرٖينٌ ﴿٣٦﴾ وَاِنَّهُمْ لَيَصُدُّونَهُمْ عَنِ السَّبٖيلِ وَيَحْسَبُونَ اَنَّهُمْ
مُهْتَدُونَ ﴿٣٧﴾ حَتّٰٓى اِذَا جَٓاءَنَا قَالَ يَا لَيْتَ بَيْنٖى وَبَيْنَكَ بُعْدَ
الْمَشْرِقَيْنِ فَبِئْسَ الْقَرٖينُ ﴿٣٨﴾ وَلَنْ يَنْفَعَكُمُ الْيَوْمَ اِذْ ظَلَمْتُمْ
اَنَّكُمْ فِى الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ ﴿٣٩﴾ اَفَاَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ اَوْ
تَهْدِى الْعُمْىَ وَمَنْ كَانَ فٖى ضَلَالٍ مُبٖينٍ ﴿٤٠﴾ فَاِمَّا نَذْهَبَنَّ
بِكَ فَاِنَّا مِنْهُمْ مُنْتَقِمُونَۙ ﴿٤١﴾ اَوْ نُرِيَنَّكَ الَّذٖى وَعَدْنَاهُمْ فَاِنَّا
عَلَيْهِمْ مُقْتَدِرُونَ ﴿٤٢﴾ فَاسْتَمْسِكْ بِالَّذٖٓى اُوحِىَ اِلَيْكَۚ اِنَّكَ
عَلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقٖيمٍ ﴿٤٣﴾ وَاِنَّهُ لَذِكْرٌ لَكَ وَلِقَوْمِكَۚ وَسَوْفَ
تُسْـَٔلُونَ ﴿٤٤﴾ وَسْـَٔلْ مَنْ اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُسُلِنَٓا اَجَعَلْنَا
مِنْ دُونِ الرَّحْمٰنِ اٰلِهَةً يُعْبَدُونَ ﴿٤٥﴾ وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا مُوسٰى
بِاٰيَاتِنَٓا اِلٰى فِرْعَوْنَ وَمَلَا۬ئِهٖ فَقَالَ اِنّٖى رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمٖينَ
﴿٤٦﴾ فَلَمَّا جَٓاءَهُمْ بِاٰيَاتِنَٓا اِذَا هُمْ مِنْهَا يَضْحَكُونَ ﴿٤٧﴾

44. O (*Kur'an*), elbette sana ve kavmine bir zikir (*uyarı/şan/şeref*)dir ve sorumlu tutulacaksınız.

45. Senden önce gönderdiğimiz elçilere (*uyanlara*) sor: Rahmân'ın dışında ibadet edilecek birtakım tanrılar getirmiş miyiz?

46. Andolsun, âyet (*mucize*)lerimizle Musa'yı Firavun'a ve kurmaylarına gönderdik! Dolayısıyla dedi ki: "Kesinlikle ben, alemlerin rabbinin elçisiyim!".

47. Ancak âyet (*mucize*)lerimizi kendilerine gösterince, birden onlara güldüler.

وَمَا نُرِيهِمْ مِنْ اٰيَةٍ اِلَّا هِيَ اَكْبَرُ مِنْ اُخْتِهَاۘ وَاَخَذْنَاهُمْ
بِالْعَذَابِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٤٨﴾ وَقَالُوا يَٓا اَيُّهَ السَّاحِرُ ادْعُ
لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِنْدَكَۚ اِنَّنَا لَمُهْتَدُونَ ﴿٤٩﴾ فَلَمَّا كَشَفْنَا
عَنْهُمُ الْعَذَابَ اِذَا هُمْ يَنْكُثُونَ ﴿٥٠﴾ وَنَادٰى فِرْعَوْنُ فِي
قَوْمِهٖ قَالَ يَا قَوْمِ اَلَيْسَ لِي مُلْكُ مِصْرَ وَهٰذِهِ الْاَنْهَارُ تَجْرِي
مِنْ تَحْتِيۚ اَفَلَا تُبْصِرُونَۜ ﴿٥١﴾ اَمْ اَنَا۬ خَيْرٌ مِنْ هٰذَا الَّذِي
هُوَ مَهِينٌۙ وَلَا يَكَادُ يُبِينُ ﴿٥٢﴾ فَلَوْلَٓا اُلْقِيَ عَلَيْهِ اَسْوِرَةٌ مِنْ
ذَهَبٍ اَوْ جَٓاءَ مَعَهُ الْمَلٰٓئِكَةُ مُقْتَرِنِينَ ﴿٥٣﴾ فَاسْتَخَفَّ
قَوْمَهُ فَاَطَاعُوهُۜ اِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٥٤﴾ فَلَمَّٓا اٰسَفُونَا
انْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَاَغْرَقْنَاهُمْ اَجْمَعِينَۙ ﴿٥٥﴾ فَجَعَلْنَاهُمْ
سَلَفًا وَمَثَلًا لِلْاٰخِرِينَۚ ﴿٥٦﴾ وَلَمَّا ضُرِبَ ابْنُ مَرْيَمَ مَثَلًا
اِذَا قَوْمُكَ مِنْهُ يَصِدُّونَ ﴿٥٧﴾ وَقَالُٓوا ءَاٰلِهَتُنَا خَيْرٌ اَمْ هُوَۜ مَا
ضَرَبُوهُ لَكَ اِلَّا جَدَلًاۜ بَلْ هُمْ قَوْمٌ خَصِمُونَ ﴿٥٨﴾ اِنْ هُوَ
اِلَّا عَبْدٌ اَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَجَعَلْنَاهُ مَثَلًا لِبَنٖٓي اِسْرَٓائِيلَۜ ﴿٥٩﴾
وَلَوْ نَشَٓاءُ لَجَعَلْنَا مِنْكُمْ مَلٰٓئِكَةً فِي الْاَرْضِ يَخْلُفُونَ ﴿٦٠﴾

48. Oysa kendilerine gösterdiğimiz her âyet, elbette diğerinden daha büyüktü. Onları azap (*türlü belalar*)la cezalandırdık, ta ki (*inkârcılıktan*) dönsünler.

49. "Ey sihirbaz!" dediler, "Sana verdiği söz uyarınca rabbine bizim için dua et (*de başımızdan belaları kaldırsın*); artık biz mutlaka hidayete (*imana*) geleceğiz!"

50. Ancak; başlarından azabı kaldırdığımızda, birden sözlerinden döndüler.

51. Firavun, toplumuna seslenerek, "Ey kavmim!" dedi, "Mısır'ın saltanatı ve altımdan akan şu ırmaklar benim değil mi? İmdi siz, (*saltanatımın ihtişamını*) görmez misiniz?

52. Yoksa ben, şu çulsuz ve neredeyse meramını anlatamayandan daha üstün değil miyim?

53. Nitekim ona, (*elçilik alameti olarak*) altın bilezikler takılmalı veya refakatçiler olarak melekler de onunla beraber gelmeliydiler."

54. Dolayısıyla toplumunu (*Musa'ya karşı*) kışkırttı; onlar da kendisine itaat ettiler. Zaten sapkın bir toplum idiler.

55. Nitekim bizi öfkelendirdiklerinde onlardan intikam aldık, dolayısıyla hepsini suda boğduk.

56. Ve onları, sonraki (*nesil*)lere bir selef (*geçmiş kuşak*) ve bir ibret yaptık.

57. Meryem oğlu (*İsa*) örnek verilince, bundan ötürü kavmin birden yaygara kopardılar:

58. Dediler ki: "Bizim (*cehennem yakıtı yaptığın*) tanrılarımız mı daha hayırlı, yoksa o mu?"(89) Sana bu örneği, sırf cebelleşmek için verdiler. Gerçek şu ki onlar, kavgacı bir toplumdur.

59. Ancak o (*İsa*), kendisine nimet (*peygamberlik*) verdiğimiz ve İsrailoğullarına (*eşsiz*) bir örnek kıldığımız bir kuldur.

60. Eğer dilersek, elbette yerinize melekler getiririz, yeryüzünde (*size*) halef olurlar.

---

(89) Enbiyâ sûresinin 98. âyetinde müşriklerin kendileri ve Allah'ın dışında taptıkları tanrılarının cehennem yakıtı oldukları açıklanmıştı. Buradaki tanrılardan müşriklerin putları kasdedilmiş olmakla beraber onlar, Hıristiyan milletince tanrı kabul edilen ve Allah'ın dışında kendisine tapılan İsa'nın da cehennem yakıtı olup olmadığını alaylı bir biçimde soruyorlar. Oysa İsa'nın ve müşriklerce kendilerine tapılan meleklerin bu cehennemlik kategoriye dahil olmadıkları Kur'an'ın çeşitli yerlerinde belirtilmiştir.

وَاِنَّهُ لَعِلْمٌ لِلسَّاعَةِ فَلَا تَمْتَرُنَّ بِهَا وَاتَّبِعُونِ هٰذَا صِرَاطٌ
مُسْتَقِيمٌ ﴿٦١﴾ وَلَا يَصُدَّنَّكُمُ الشَّيْطَانُ اِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ
مُبِينٌ ﴿٦٢﴾ وَلَمَّا جَٓاءَ عِيسٰى بِالْبَيِّنَاتِ قَالَ قَدْ جِئْتُكُمْ
بِالْحِكْمَةِ وَلِاُبَيِّنَ لَكُمْ بَعْضَ الَّذ۪ي تَخْتَلِفُونَ ف۪يهِ فَاتَّقُوا
اللّٰهَ وَاَط۪يعُونِ ﴿٦٣﴾ اِنَّ اللّٰهَ هُوَ رَبّ۪ي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هٰذَا
صِرَاطٌ مُسْتَق۪يمٌ ﴿٦٤﴾ فَاخْتَلَفَ الْاَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ
لِلَّذ۪ينَ ظَلَمُوا مِنْ عَذَابِ يَوْمٍ اَل۪يمٍ ﴿٦٥﴾ هَلْ يَنْظُرُونَ اِلَّا
السَّاعَةَ اَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٦٦﴾ اَلْاَخِلَّٓاءُ
يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ اِلَّا الْمُتَّق۪ينَ ﴿٦٧﴾ يَا عِبَادِ لَا
خَوْفٌ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ وَلَٓا اَنْتُمْ تَحْزَنُونَ ﴿٦٨﴾ اَلَّذ۪ينَ اٰمَنُوا
بِاٰيَاتِنَا وَكَانُوا مُسْلِم۪ينَ ﴿٦٩﴾ اُدْخُلُوا الْجَنَّةَ اَنْتُمْ وَاَزْوَاجُكُمْ
تُحْبَرُونَ ﴿٧٠﴾ يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِصِحَافٍ مِنْ ذَهَبٍ وَاَكْوَابٍ
وَف۪يهَا مَا تَشْتَه۪يهِ الْاَنْفُسُ وَتَلَذُّ الْاَعْيُنُ وَاَنْتُمْ ف۪يهَا
خَالِدُونَ ﴿٧١﴾ وَتِلْكَ الْجَنَّةُ الَّت۪ٓي اُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿٧٢﴾ لَكُمْ ف۪يهَا فَاكِهَةٌ كَث۪يرَةٌ مِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٧٣﴾

61. Kuşkusuz o (*İsa*), kıyametin bir ilmi (*alameti*)dir! Dolayısıyla (*de ki*): "Bundan sakın kuşku duymayın ve bana uyun; işte doğru yol budur!

62. Şeytan, sakın sizi (*bu yoldan*) alıkoymasın; nitekim o, sizin apaçık düşmanınızdır."

63. İsa, apaçık kanıtlarla (*İsrailoğullarına*) gelince dedi ki: "Size hikmetle geldim; ihtilaf ettiğiniz bazı hususları da size açıklayacağım. Artık Allah'a karşı takvalı olun ve bana itaat edin!

64. Kuşkusuz Allah benim rabbim, sizin de rabbinizdir; dolayısıyla O'na kulluk edin! İşte doğru yol budur!"

65. Derken içlerinden çıkan hizip (*parti*)ler, ihtilaf ettiler. İmdi zalimlik edenlerin, çok acı bir günün azabından vay haline!

66. Onlar, farkında değillerken kıyametin ansızın başlarına gelmesini ancak beklerler?

67. O gün, takva sahipleri dışında bütün dostlar birbirlerine düşmandırlar.

68. Ey (*takvalı*) kullarım, o gün size hiçbir korku yoktur ve siz üzülmeyeceksiniz.

69. Âyetlerimize iman eden ve müslüman olanlarsınız.

70. Cennete, (*iman eden*) eşlerinizle birlikte girin; (*orada*) ağırlanacaksınız!

71. Yanlarında altın tepsiler ve kadehlerle dolaşılır. Canların çektiği ve gözlerin zevkle temaşa ettiği her şey orada vardır ve siz orada temelli kalıcılarsınız.

72. İşte yaptığınız (*salih*) ameller karşılığında varisleri kılındığınız cennet budur!

73. Sizin için elbette orada pekçok meyve (*çeşitleri*) vardır; bunlardan yiyeceksiniz.

إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي عَذَابِ جَهَنَّمَ خَالِدُونَ ﴿٧٤﴾ لَا يُفَتَّرُ عَنْهُمْ
وَهُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ ﴿٧٥﴾ وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَٰكِنْ كَانُوا هُمُ الظَّالِمِينَ
﴿٧٦﴾ وَنَادَوْا يَا مَالِكُ لِيَقْضِ عَلَيْنَا رَبُّكَ قَالَ إِنَّكُمْ مَاكِثُونَ
﴿٧٧﴾ لَقَدْ جِئْنَاكُمْ بِالْحَقِّ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَكُمْ لِلْحَقِّ كَارِهُونَ ﴿٧٨﴾ أَمْ
أَبْرَمُوا أَمْرًا فَإِنَّا مُبْرِمُونَ ﴿٧٩﴾ أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَّا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ
وَنَجْوَاهُمْ بَلَىٰ وَرُسُلُنَا لَدَيْهِمْ يَكْتُبُونَ ﴿٨٠﴾ قُلْ إِنْ كَانَ لِلرَّحْمَٰنِ
وَلَدٌ فَأَنَا أَوَّلُ الْعَابِدِينَ ﴿٨١﴾ سُبْحَانَ رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٨٢﴾ فَذَرْهُمْ يَخُوضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّىٰ
يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوعَدُونَ ﴿٨٣﴾ وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَٰهٌ
وَفِي الْأَرْضِ إِلَٰهٌ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ﴿٨٤﴾ وَتَبَارَكَ الَّذِي لَهُ
مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَعِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَإِلَيْهِ
تُرْجَعُونَ ﴿٨٥﴾ وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الشَّفَاعَةَ إِلَّا
مَنْ شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٨٦﴾ وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ
لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّىٰ يُؤْفَكُونَ ﴿٨٧﴾ وَقِيلِهِ يَا رَبِّ إِنَّ هَٰؤُلَاءِ قَوْمٌ لَا
يُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾ فَاصْفَحْ عَنْهُمْ وَقُلْ سَلَامٌ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٨٩﴾

74. Suçlular ise, cehennem azabında temelli kalıcıdırlar.

75. Azapları hafifletilmez ve orada çaresizliğe gömülürler.

76. Biz onlara zulmetmedik ve fakat bizzat kendileri zalimdiler.

77. "Ey Mâlik (*cehennem bekçisi*), rabbin canımızı alsın (*da kurtulalım*)!" diye seslenirler. Der ki: "Kesinlikle siz, (*bu sürekli azapta*) kalıcısınız."

78. Andolsun, size hakkı getirdik ve fakat pekçoğunuz haktan hoşlanmazsınız!

79. Yoksa bir iş (*düzen*) kurmaya mı kesin karar verdiler? Nitekim biz de kesin kararlıyız.

80. Yoksa sırlarını ve gizli konuşmalarını duymadığımızı mı sanıyorlar? Evet duyuyoruz, yanlarındaki elçi (*melek*)lerimiz de yazıyor (*zabıt tutuyor*)lar!

81. De ki: "Eğer Rahmân'ın çocuğu olsaydı, tapanların ilki ben olurdum."

82. Göklerin ve yerin rabbi, arşın sahibi (*Allah*), onların nitelendirmelerinden münezzehtir.

83. Dolayısıyla bırak onları, kendilerine ihtar edilen günleriyle yüzleşinceye kadar (*batıla*) dalsın ve oynasın (*oyalansın*)lar!

84. Gökte tanrı, yerde de tanrı O'dur! O çok hikmetlidir, (*her şeyi*) hakkıyla bilendir.

85. Gökler, yer ve aralarındaki her şeyin mülkü kendisine ait olan (*Allah'*)ın şanı yücedir! O saat (*kıyamet*) bilgisi ancak O'nun nezdindedir ve siz mutlaka O'na döndürüleceksiniz!

86. Bunların, O'nun dışında yalvarıp yakardıklarına gelince, bilerek hakka şahitlik edenler hariç, onlar şefaat edemezler.

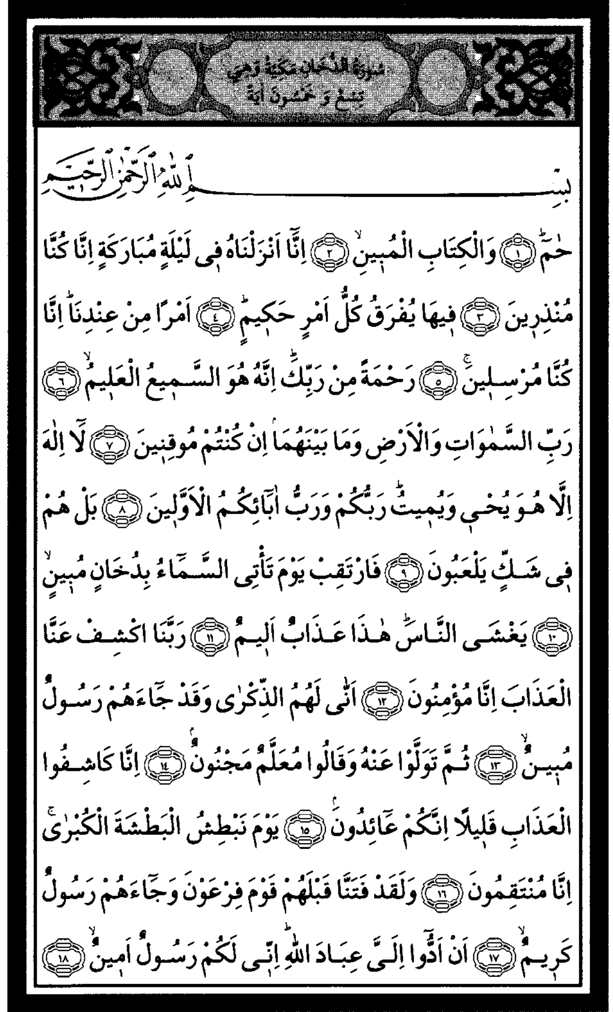
87. Andolsun, onları kimin yarattığını kendilerine sorsan, mutlaka "Allah" diyeceklerdir! Böyle iken nasıl ayartılıyorlar?

88. Onun (*elçimizin*), "Ey rabbim, bunlar iman etmez bir kavimdir!" deyişini de (*duyuyoruz*).

89. İmdi onlardan yüz çevir (*sataşmalarına aldırma*) ve de ki: "Selâm (*olsun size*)!" Nitekim ileride bilecek (*neye uğrayacaklarını görecek*)lerdir.

ED-DUHÂN SÛRESİ[90]

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Hâ, Mîm.

2. Apaçık kitap (*Kur'an*) hakkı için!

3. Nitekim biz onu mübarek bir gecede indirdik; kesinlikle biz uyarıcılarız!

4. Her hikmetli iş, o gecede ayırt edilir (*hükme bağlanır*).

5. Tarafımızdan bir emir olarak... Çünkü biz elçi gönderenleriz.

6. Rabbinin bir rahmeti olarak (*göndeririz*), kesinlikle O hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.

7. Gökler, yer ve aralarındaki her şeyin rabbinin (*rahmeti olarak*). Eğer kesin inançlı iseniz...

8. O'ndan başka hiçbir tanrı yoktur, yaşatır ve öldürür; sizin de rabbinizdir, önceki atalarınızın da rabbidir.

9. Gerçek şu ki onlar, kuşku içinde oyalanıyorlar.

10. O halde göğün belirgin (*yoğun*) bir duman getireceği günü bekle!

11. İnsanları bürüyecektir. Bu, çok acı bir azaptır.

12. "Ey rabbimiz!" (*diyecekler*), "Azabı başımızdan kaldır; kesinlikle biz mü'minleriz."

13. Onlar, (*zamanı geçmişken*) nasıl öğüt alacaklar!? Oysa onlara (*hakikati*) açıklayan elçi geldi.

14. Sonra ondan, "Öğretilmiş (*doldurulmuş*) bir kaçık!" diyerek yüz çevirdiler.

15. Elbette biz azabı birazcık kaldırırız, elbet siz de (*kâfirliğe*) dönersiniz.

16. En büyük darbeyi indirdiğimiz gün, kuşkusuz biz intikam alanlarız.

17. Andolsun, onlardan önce Firavun toplumunu denedik! Onlara çok değerli bir elçi geldi:

18. "Allah'ın kulları (*İsrailoğulları*)nı" (*dedi elçimiz*), "Bana verin; kesinlikle ben size gönderilen çok güvenilir bir elçiyim!

(90) Dilimizde duman anlamına gelen "duhân" kelimesi, 10. âyette ilahî afetlerden biri olarak geçmektedir. Sûre Mekke'de inmiş olup, 59 âyetten ibarettir.

وَاَنْ لَا تَعْلُوا عَلَى اللّٰهِ اِنّ۪ٓي اٰت۪يكُمْ بِسُلْطَانٍ مُب۪ينٍۚ ﴿١٩﴾ وَاِنّ۪ي عُذْتُ
بِرَبّ۪ي وَرَبِّكُمْ اَنْ تَرْجُمُونِۘ ﴿٢٠﴾ وَاِنْ لَمْ تُؤْمِنُوا ل۪ي فَاعْتَزِلُونِ
﴿٢١﴾ فَدَعَا رَبَّهُٓ اَنَّ هٰٓؤُ۬لَٓاءِ قَوْمٌ مُجْرِمُونَ ﴿٢٢﴾ فَاَسْرِ بِعِبَاد۪ي لَيْلًا
اِنَّكُمْ مُتَّبَعُونَۙ ﴿٢٣﴾ وَاتْرُكِ الْبَحْرَ رَهْوًاۜ اِنَّهُمْ جُنْدٌ مُغْرَقُونَ ﴿٢٤﴾
كَمْ تَرَكُوا مِنْ جَنَّاتٍ وَعُيُونٍۙ ﴿٢٥﴾ وَزُرُوعٍ وَمَقَامٍ كَر۪يمٍۙ ﴿٢٦﴾
وَنَعْمَةٍ كَانُوا ف۪يهَا فَاكِه۪ينَۙ ﴿٢٧﴾ كَذٰلِكَ وَاَوْرَثْنَاهَا قَوْمًا اٰخَر۪ينَ
﴿٢٨﴾ فَمَا بَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَٓاءُ وَالْاَرْضُ وَمَا كَانُوا مُنْظَر۪ينَ
﴿٢٩﴾ وَلَقَدْ نَجَّيْنَا بَن۪ٓي اِسْرَٓاء۪يلَ مِنَ الْعَذَابِ الْمُه۪ينِۙ ﴿٣٠﴾
مِنْ فِرْعَوْنَۜ اِنَّهُ كَانَ عَالِيًا مِنَ الْمُسْرِف۪ينَ ﴿٣١﴾ وَلَقَدِ اخْتَرْنَاهُمْ
عَلٰى عِلْمٍ عَلَى الْعَالَم۪ينَۚ ﴿٣٢﴾ وَاٰتَيْنَاهُمْ مِنَ الْاٰيَاتِ مَا ف۪يهِ بَلٰٓؤٌا
مُب۪ينٌ ﴿٣٣﴾ اِنَّ هٰٓؤُ۬لَٓاءِ لَيَقُولُونَۙ ﴿٣٤﴾ اِنْ هِيَ اِلَّا مَوْتَتُنَا الْاُو۫لٰى
وَمَا نَحْنُ بِمُنْشَر۪ينَ ﴿٣٥﴾ فَأْتُوا بِاٰبَٓائِنَٓا اِنْ كُنْتُمْ صَادِق۪ينَ ﴿٣٦﴾
اَهُمْ خَيْرٌ اَمْ قَوْمُ تُبَّعٍۙ وَالَّذ۪ينَ مِنْ قَبْلِهِمْۜ اَهْلَكْنَاهُمْ اِنَّهُمْ كَانُوا
مُجْرِم۪ينَ ﴿٣٧﴾ وَمَا خَلَقْنَا السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعِب۪ينَ
﴿٣٨﴾ مَا خَلَقْنَاهُمَٓا اِلَّا بِالْحَقِّ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾

19. Allah'a karşı ululuk taslamayın; nitekim size apaçık bir sultan (*güçlü kanıt*)la geldim,

20. Beni recmetme (*taşlama/lânetleme*)nizden kesinlikle ben rabbim, sizin de rabbinize sığındım.

21. Eğer bana inanmazsanız, beni kendi halime bırakın!"

22. Derken rabbine şöyle dua etti: "Gerçekten bunlar, suç işleyen bir toplumdur!"

23. Bunun üzerine, "Kullarımı" (*buyurdu Allah*), "Geceleyin yola çıkar; zira takip edileceksiniz.

24. Denizi de (*yarıp geçtikten sonra*) açık bırak; nitekim onlar, suda boğulacak askerlerdir!"

25. Geride çok şey bıraktılar: Nice bahçeler, pınarlar,

26. Ekinler, değerli makam (*saray*)lar,

27. Ve sefasını sürdükleri nice nimet...

28. Böylece (*hepsi geride kaldı*) ve bunlara bir başka toplumu mirasçı yaptık.

29. İmdi onlara ne gök, ne de yer ağladı ve kendilerine mühlet de verilmedi.

30. Andolsun, İsrailoğullarını horlayıcı azaptan kurtardık!

31. Firavun'dan... çünkü o, aşırı gidenlerden bir despot idi.

32. Andolsun, bir ilim uyarınca onları alemlere tercih ettik!

33. Âyet (*mucize*)lerimizin apaçık bir imtihan içerenlerini onlara verdik.

34. Bu (*küfre saplana*)nlar da kuşkusuz diyorlar ki:

35. "Bütün gerçek, ilk ölümümüzden ibarettir ve biz, asla yeniden diriltilmeyeceğiz.

36. Eğer doğru iseniz, (*ölü*) atalarımızı (*geri*) getirin!"

37. Bunlar mı daha hayırlı (*güçlü/kuvvetli*) yoksa suç işlediklerinden ötürü helâk ettiğimiz Tubba' (*Yemen hükümdarı*) kavmi ve onlardan öncekiler mi?

38. Gökleri, yeri ve aralarındaki her şeyi, eğlence olsun diye yaratmadık.

39. Ancak onları hakkaniyetle yarattık ve fakat birçokları bilmezler.

اِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ مِيقَاتُهُمْ اَجْمَعِينَۙ ﴿٤٠﴾ يَوْمَ لَا يُغْن۪ي مَوْلًى
عَنْ مَوْلًى شَيْـًٔا وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَۙ ﴿٤١﴾ اِلَّا مَنْ رَحِمَ اللّٰهُؕ اِنَّهُ
هُوَ الْعَز۪يزُ الرَّح۪يمُ ﴿٤٢﴾ اِنَّ شَجَرَتَ الزَّقُّومِۙ ﴿٤٣﴾ طَعَامُ
الْاَث۪يمِ ﴿٤٤﴾ كَالْمُهْلِ يَغْل۪ي فِي الْبُطُونِۙ ﴿٤٥﴾ كَغَلْيِ الْحَم۪يمِ
﴿٤٦﴾ خُذُوهُ فَاعْتِلُوهُ اِلٰى سَوَٓاءِ الْجَح۪يمِ ﴿٤٧﴾ ثُمَّ صُبُّوا
فَوْقَ رَأْسِه۪ مِنْ عَذَابِ الْحَم۪يمِ ﴿٤٨﴾ ذُقْ اِنَّكَ اَنْتَ الْعَز۪يزُ
الْكَر۪يمُ ﴿٤٩﴾ اِنَّ هٰذَا مَا كُنْتُمْ بِه۪ تَمْتَرُونَ ﴿٥٠﴾ اِنَّ الْمُتَّق۪ينَ
ف۪ي مَقَامٍ اَم۪ينٍۙ ﴿٥١﴾ ف۪ي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٥٢﴾ يَلْبَسُونَ مِنْ
سُنْدُسٍ وَاِسْتَبْرَقٍ مُتَقَابِل۪ينَ ﴿٥٣﴾ كَذٰلِكَ وَزَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ
ع۪ينٍ ﴿٥٤﴾ يَدْعُونَ ف۪يهَا بِكُلِّ فَاكِهَةٍ اٰمِن۪ينَۙ ﴿٥٥﴾ لَا يَذُوقُونَ
ف۪يهَا الْمَوْتَ اِلَّا الْمَوْتَةَ الْاُولٰى وَوَقٰيهُمْ عَذَابَ الْجَح۪يمِۙ ﴿٥٦﴾
فَضْلًا مِنْ رَبِّكَ ذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظ۪يمُ ﴿٥٧﴾ فَاِنَّمَا يَسَّرْنَاهُ
بِلِسَانِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٥٨﴾ فَارْتَقِبْ اِنَّهُمْ مُرْتَقِبُونَ ﴿٥٩﴾

سورة الجاثية مكية وهي سبع و ثلاثون آية

40. Nitekim hepsinin mikatı (*buluşma yeri ve zamanı*), fasıl (*kesin hüküm*) günüdür.

41. Hiçbir yakının hiçbir yakına bir yararı olmayacağı ve kendilerine arka çıkılmayacağı gün,

42. Ancak Allah'ın esirgediği (*kurtulur*). Kesinlikle O çok izzetlidir, çok merhametlidir.

43. Zakkum ağacı ise,

44. Pek günahkârın aşıdır.

45. Karınlarda maden eriyiği gibi kaynar.

46. Tıpkı çok sıcak suyun kaynaması gibi.

47. "Onu" (*buyurur Allah zebanilere*),"Tutun; cehennemin ortasına sürükleyin.

48. Sonra başından aşağı kaynar suyun azabını dökün!

49. Tad bakalım (*bu azabı*); çünkü sen kendince çok izzetlisin, çok soylusun!"

50. İşte sizin kuşku duyduğunuz şey (*azap*) budur!

51. Takva sahipleri ise, çok güvenli bir makamdadırlar.

52. Cennetlerde ve pınar başlarında...

53. İnce ipek ve parlak atlastan (*giysiler*) giyinip, karşılıklı otururlar.

54. Böylece (*sefa sürerler*) ve iri gözlü huriler (*cennet kızları*) ile onları evlendiririz.

55. Orada güven içinde olarak her çeşit meyve isterler.

56. Orada, (*dünyada tattıkları*) ilk ölümden başka ölüm tatmazlar ve cehennem azabından onları korumuştur;

57. Rabbinin bir lütfu olarak... İşte o çok büyük kurtuluş/kazanç budur!

58. Nitekim onu (*Kur'an'ı*) senin dilinle (*indirip anlaşılmasını*) kolaylaştırdık; ta ki düşünüp taşınsınlar.

59. Artık sen bekle, nitekim onlar da beklemektedirler.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ
حٰمٓ ﴿١﴾ تَنْز۪يلُ الْكِتَابِ مِنَ اللّٰهِ الْعَز۪يزِ الْحَك۪يمِ ﴿٢﴾ اِنَّ ف۪ي
السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ لَاٰيَاتٍ لِلْمُؤْمِن۪ينَ ﴿٣﴾ وَف۪ي خَلْقِكُمْ وَمَا يَبُثُّ
مِنْ دَٓابَّةٍ اٰيَاتٌ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿٤﴾ وَاخْتِلَافِ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَٓا اَنْزَلَ
اللّٰهُ مِنَ السَّمَٓاءِ مِنْ رِزْقٍ فَاَحْيَا بِهِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَتَصْر۪يفِ
الرِّيَاحِ اٰيَاتٌ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٥﴾ تِلْكَ اٰيَاتُ اللّٰهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ
فَبِاَيِّ حَد۪يثٍ بَعْدَ اللّٰهِ وَاٰيَاتِه۪ يُؤْمِنُونَ ﴿٦﴾ وَيْلٌ لِكُلِّ اَفَّاكٍ اَث۪يمٍ ﴿٧﴾
يَسْمَعُ اٰيَاتِ اللّٰهِ تُتْلٰى عَلَيْهِ ثُمَّ يُصِرُّ مُسْتَكْبِرًا كَاَنْ لَمْ يَسْمَعْهَا
فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ اَل۪يمٍ ﴿٨﴾ وَاِذَا عَلِمَ مِنْ اٰيَاتِنَا شَيْـًٔا اتَّخَذَهَا هُزُوًا
اُو۬لٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُه۪ينٌ ﴿٩﴾ مِنْ وَرَٓائِهِمْ جَهَنَّمُ وَلَا يُغْن۪ي عَنْهُمْ مَا
كَسَبُوا شَيْـًٔا وَلَا مَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللّٰهِ اَوْلِيَٓاءَ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظ۪يمٌ
﴿١٠﴾ هٰذَا هُدًى وَالَّذ۪ينَ كَفَرُوا بِاٰيَاتِ رَبِّهِمْ لَهُمْ عَذَابٌ مِنْ رِجْزٍ اَل۪يمٌ
﴿١١﴾ اَللّٰهُ الَّذ۪ي سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ لِتَجْرِيَ الْفُلْكُ ف۪يهِ بِاَمْرِه۪ وَلِتَبْتَغُوا
مِنْ فَضْلِه۪ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٢﴾ وَسَخَّرَ لَكُمْ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا
فِي الْاَرْضِ جَم۪يعًا مِنْهُ اِنَّ ف۪ي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿١٣﴾

EL-CÂSİYE SÛRESİ[91]

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Hâ, Mîm.

2. Bu kitabın indirilişi çok izzetli, çok hikmetli Allah tarafındandır.

3. Göklerde ve yerde mü'minler için elbette nice âyet (*ibret*)ler vardır.

4. Yaratılışınızda ve (*yeryüzüne*) yaydığı canlı varlıklarda da kesin inançlı bir toplum için nice âyetler bulunmaktadır.

5. Gece ve gündüzün değişmesinde, Allah'ın gökten (*buluttan*) rızık (*kaynağı yağmuru*) indirip, ölümünden sonra toprağı onunla diriltmesinde ve rüzgarların sevk ve idaresinde, aklını kullanan bir toplum için nice âyetler vardır.

6.İşte bunlar, Allah'ın âyetleridir; onları sana hakkaniyetle okuyoruz! Böyle iken onlar, Allah'tan ve O'nun âyetlerinden sonra hangi söze inanacaklar?

7. Herbir sahtekâr, pervasızca günah işleyenin vay haline!

8. Allah'ın kendisine okunan âyetlerini işitir, sonra sanki hiç işitmemiş gibi büyüklük taslayarak (*küfründe*) ısrar eder. Artık ona çok acı bir azabı müjdele (*ihtar et*)!

9. Üstelik âyetlerimizden bir şey öğrendiği zaman, onu alay konusu yapar. İşte onlar, mutlaka onur kırıcı bir azaba uğrayacaklar!

10. Önlerinden (*bekleyen*) cehennem vardır; kazandıkları şeyler ve Allah'ın dışında edindikleri velilerin kendilerine hiçbir yararı yoktur ve elbette onlar çok ağır bir azaba uğrayacaklar.

11. İşte bu (*Kur'an*) bir hidayet rehberidir! Rablerinin âyetlerini inkâr edenler ise, elbette onlara çok acı veren iğrenç bir azap vardır.

12. O Allah ki, emri uyarınca üstünde gemiler seyretsin, lütfundan (*rızkınızı*) araştırasınız ve ta ki şükredesiniz diye denizi size amade kıldı (*boyun eğdirdi*).

13. Göklerde ve yerdekilerin hepsini de tarafından (*bir lütuf olarak*) size boyun eğdirdi. Şübhesiz bunda, düşünen bir toplum için nice âyet (*ibret*)ler vardır.

(91) Diz çöken ve cansız yere serilen anlamlarında kullanılan "câsiye" kelimesi, kıyamet günü bütün ümmetlerin durumlarından bahseden 28. âyette geçmektedir. Sûre, Mekke'de inmiş olup, 37 âyet içermektedir.

قُلْ لِلَّذٖينَ اٰمَنُوا يَغْفِرُوا لِلَّذٖينَ لَا يَرْجُونَ اَيَّامَ اللّٰهِ لِيَجْزِيَ
قَوْمًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٤﴾ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهٖ وَمَنْ
اَسَاءَ فَعَلَيْهَا ثُمَّ اِلٰى رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ﴿١٥﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَا بَنٖٓى
اِسْرَٓائٖيلَ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ
وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى الْعَالَمٖينَ ﴿١٦﴾ وَاٰتَيْنَاهُمْ بَيِّنَاتٍ مِنَ الْاَمْرِ
فَمَا اخْتَلَفُٓوا اِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَٓاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ اِنَّ
رَبَّكَ يَقْضٖي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فٖيمَا كَانُوا فٖيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١٧﴾
ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلٰى شَرٖيعَةٍ مِنَ الْاَمْرِ فَاتَّبِعْهَا وَلَا تَتَّبِعْ اَهْوَٓاءَ
الَّذٖينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨﴾ اِنَّهُمْ لَنْ يُغْنُوا عَنْكَ مِنَ اللّٰهِ شَيْـًٔا
وَاِنَّ الظَّالِمٖينَ بَعْضُهُمْ اَوْلِيَٓاءُ بَعْضٍ وَاللّٰهُ وَلِيُّ الْمُتَّقٖينَ
﴿١٩﴾ هٰذَا بَصَٓائِرُ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿٢٠﴾
اَمْ حَسِبَ الَّذٖينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّـَٔاتِ اَنْ نَجْعَلَهُمْ كَالَّذٖينَ
اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَوَٓاءً مَحْيَاهُمْ وَمَمَاتُهُمْ سَٓاءَ
مَا يَحْكُمُونَ ﴿٢١﴾ وَخَلَقَ اللّٰهُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ
وَلِتُجْزٰى كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٢﴾

14. İman edenlere, Allah'ın (*azap*) günlerini ummayanlara karşı bağışlayıcı olmalarını söyle! Nitekim her kavme, yaptıklarının karşılığını verecektir.

15. Kim salih amel (*yararlı iş*) yaparsa, kendi lehinedir; kim de kötülük yaparsa, kendi aleyhinedir. Sonra mutlaka rabbinize döndürüleceksiniz.

16. Andolsun, İsrailoğullarına kitabı (*Tevrat'ı*), hükümranlığı ve peygamberliği verdik! Onları tertemiz nimetlerle rızıklandırdık, onları alemlere üstün kıldık,

17. Ve onlara bu işin (*tevhit dininin*) apaçık delillerini sunduk. Ancak kendilerine ilim geldikten sonra, sırf aralarındaki çekememezlik yüzünden ihtilaf ettiler; nitekim rabbin, ihtilaf ettikleri hususlarda kıyamet günü aralarında hüküm verecektir.

18. Sonra seni, bu işin şeriati (*hukuk düzeni*)nin başına getirdik; artık buna uy ve bilmeyenlerin heves (*eğilim*)lerine uyma.

19. Çünkü onların Allah'a karşı sana hiçbir yararı olmaz. Zalimler, elbette birbirinin velisidirler; Allah da takva sahiplerinin velisidir.

20. İşte bu (*Kur'an*), bütün insanlara basiret (*sağgörü*)ler ve kesin inançlı topluma bir hidayet ve rahmet kaynağıdır.

21. Yoksa o kötülükleri işleyenler, hayatları ve ölümlerinde kendilerini, iman edip salih ameller yapanlarla bir tutacağımızı mı sandılar? Ne kötü (*yersiz*) hüküm veriyorlar!

22. Allah gökleri ve yeri hakkaniyetle yarattı; nitekim herbir nefis (*kişi*), yaptığının karşılığını görecek ve hiç kimseye haksızlık edilmeyecektir.

أَفَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلٰهَهُ هَوٰيهُ وَأَضَلَّهُ اللّٰهُ عَلٰى عِلْمٍ وَخَتَمَ عَلٰى
سَمْعِهِ وَقَلْبِهِ وَجَعَلَ عَلٰى بَصَرِهِ غِشَاوَةً فَمَنْ يَهْدِيهِ مِنْ بَعْدِ اللّٰهِ
أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٢٣﴾ وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا
وَمَا يُهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ وَمَا لَهُمْ بِذٰلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ ﴿٢٤﴾
وَإِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِمْ اٰيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ مَا كَانَ حُجَّتَهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا ائْتُوا بِاٰبَائِنَا
إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٥﴾ قُلِ اللّٰهُ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يَجْمَعُكُمْ
إِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَلٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾
وَلِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يَوْمَئِذٍ يَخْسَرُ
الْمُبْطِلُونَ ﴿٢٧﴾ وَتَرٰى كُلَّ أُمَّةٍ جَاثِيَةً كُلُّ أُمَّةٍ تُدْعٰى إِلٰى كِتَابِهَا
اَلْيَوْمَ تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٨﴾ هٰذَا كِتَابُنَا يَنْطِقُ عَلَيْكُمْ بِالْحَقِّ
إِنَّا كُنَّا نَسْتَنْسِخُ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٩﴾ فَأَمَّا الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ فَيُدْخِلُهُمْ رَبُّهُمْ فِي رَحْمَتِهِ ذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ ﴿٣٠﴾
وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا أَفَلَمْ تَكُنْ اٰيَاتِي تُتْلٰى عَلَيْكُمْ فَاسْتَكْبَرْتُمْ وَكُنْتُمْ
قَوْمًا مُجْرِمِينَ ﴿٣١﴾ وَإِذَا قِيلَ إِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ وَالسَّاعَةُ لَا رَيْبَ فِيهَا
قُلْتُمْ مَا نَدْرِي مَا السَّاعَةُ إِنْ نَظُنُّ إِلَّا ظَنًّا وَمَا نَحْنُ بِمُسْتَيْقِنِينَ ﴿٣٢﴾

23. İmdi kendi heves (*eğilim*)ini tanrı edinen, Allah'ın da bilerek dalâlette bıraktığı, kulağını ve kalbini mühürlediği ve gözüne perde çektiği kişiyi gördün mü? Artık Allah'tan sonra kim onu hidayet edebilir? Böyle iken siz, düşünüp taşınmaz mısınız?

24. Dediler ki: "Bütün gerçek, dünya hayatımızdan ibarettir; ölüyor ve (*soylarımızla*) yaşıyoruz. Bizi helâk eden (*öldüren*) de ancak zamandır." Oysa bu hususta hiçbir bilgileri yoktur ve sadece zannetmekte (*tahmin yürütmekte*)dirler.

25. Âyetlerimiz onlara apaçık okununca, bütün hüccetleri (*dayandıkları şey*), "Eğer doğru iseniz, (*ölmüş*) atalarımızı (*geri*) getirin!" demelerinden ibarettir.

26. De ki: "Allah sizi yaşatıyor, sonra sizi öldürecek, sonra (*geleceği*) hakkında asla şüphe olmayan kıyamet günü hepinizi biraraya toplayacaktır!" Ne var ki insanların birçoğu bilmezler.

27. Göklerin ve yerin mülkü ancak Allah'ındır ve kıyamet koptuğu gün, işte o gün batılcılar hüsrana uğrayacaklar!

28. Her ümmeti diz çökmüş olarak göreceksin. Her ümmet, kendi kitabı (*sicil dosyası*)na çağırılacaktır: "Bugün" (*buyurulacak*), "Size yaptıklarınızın karşılığı verilecektir.

29. İşte bu (*sicil dosyanız*), yüzünüze karşı gerçeği söyleyen kitabımızdır; çünkü biz, yaptığınız her şeyi kayda geçiriyorduk!"

30. Ancak iman eden ve iyi işler yapanlara gelince, rableri onları rahmet (*cennet*)ine koyacaktır. İşte apaçık kurtuluş/kazanç budur!

31. Küfre saplananlara gelince, "Size" (*buyrulacak*), "Âyetlerim okunmaz mıydı? Böyle iken büyüklük tasladınız ve suç işleyen bir toplum oldunuz.

32. Ve (*size*), "Allah'ın vaadi elbette haktır ve o saat (*kıyamet*) hakkında asla şübhe yoktur!" denilince, dediniz ki: "O saatin ne olduğunu bilmiyoruz, sadece bir zan (*tahmin/kuruntu*) olduğunu sanıyoruz ve biz kesin bilgili değiliz."

33. Yaptıkları şeylerin kötülükleri mutlaka karşılarına çıkacak ve alaya aldıkları şey (*azap*), onları çepçevre kuşatacaktır.

34. Şöyle buyurulur: "Bugünkü buluşmanızı unuttuğunuz gibi, biz de bugün sizi unutuyoruz. Barınağınız ateştir ve hiçbir yardımcınız yoktur.

35. Bu da, Allah'ın âyetlerini alaya almanız ve sizi dünya hayatının aldatması yüzündendir!" Artık bugün(*den sonra*) ateşten çıkarılmazlar, özür dilemeleri de kendilerinden istenmez.

36. İmdi bütün hamd, elbette göklerin rabbi ve yerin rabbi, bütün alemlerin rabbi Allah'adır!

37. Göklerde ve yerde büyüklük ancak O'nundur ve O çok izzetlidir, çok hikmetlidir.

EL-AHKAF SÛRESİ[92]

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Hâ, Mîm.

2. Bu kitabın indirilişi çok izzetli, çok hikmetli Allah katındandır.

3. Gökleri, yeri ve aralarındakilerin hepsini ancak hakkaniyetle ve belirli bir süre için yarattık. Küfre saplananlar ise, kendilerine yapılan uyarılardan yüz çeviriyorlar.

وَبَدَا لَهُمْ سَيِّـَٔاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِؤُنَ ﴿٣٣﴾
وَقِيلَ الْيَوْمَ نَنْسٰيكُمْ كَمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هٰذَا وَمَأْوٰيكُمُ النَّارُ
وَمَا لَكُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٣٤﴾ ذٰلِكُمْ بِاَنَّكُمُ اتَّخَذْتُمْ اٰيَاتِ اللّٰهِ هُزُوًا
وَغَرَّتْكُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا فَالْيَوْمَ لَا يُخْرَجُونَ مِنْهَا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ
﴿٣٥﴾ فَلِلّٰهِ الْحَمْدُ رَبِّ السَّمٰوَاتِ وَرَبِّ الْاَرْضِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٣٦﴾
وَلَهُ الْكِبْرِيَاءُ فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٣٧﴾

سُورَةُ الْاَحْقَافِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ خَمْسٌ وَ ثَلَاثُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

حٰمٓ ﴿١﴾ تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللّٰهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿٢﴾ مَا خَلَقْنَا السَّمٰوَاتِ
وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا اِلَّا بِالْحَقِّ وَاَجَلٍ مُسَمًّى وَالَّذِينَ كَفَرُوا عَمَّا اُنْذِرُوا
مُعْرِضُونَ ﴿٣﴾ قُلْ اَرَاَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ اَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ
الْاَرْضِ اَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمٰوَاتِ اِيتُونِي بِكِتَابٍ مِنْ قَبْلِ هٰذَا اَوْ
اَثَارَةٍ مِنْ عِلْمٍ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤﴾ وَمَنْ اَضَلُّ مِمَّنْ يَدْعُوا مِنْ دُونِ
اللّٰهِ مَنْ لَا يَسْتَجِيبُ لَهُ اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ وَهُمْ عَنْ دُعَائِهِمْ غَافِلُونَ ﴿٥﴾

4. De ki: "Allah'ın dışında dua (*kulluk*) ettiklerinizi bana anlatır mısınız? Yeryüzünden neyi yarattıklarını bana gösterin! Yoksa onların göklerde bir ortaklığı mı var? Bana, bundan önce indirilmiş bir kitap veya bilgi kalıntısı getirin, eğer doğru iseniz..."

5. Kıyamet gününe kadar kendisine icabet etmeyene Allah'ın dışında dua (*kulluk*) edenden kim daha sapıktır? Oysa bu (*tapıla*)nlar, onların duasından gafil (*habersiz*)dirler.

(92) Sûrenin 21. âyetinde geçen "Ahkaf", rüzgârların meydana getirdiği kum tepesi anlamına gelen "hıkf" kelimesinin çoğulu olup, karakteristik yapısı itibariyle Âd kavminin yaşadığı bölgeye özel isim olarak verilmiştir. Sûre, Mekke'de inmiştir ve 35 âyetten ibarettir.

وَاِذَا حُشِرَ النَّاسُ كَانُوا لَهُمْ اَعْدَاءً وَكَانُوا بِعِبَادَتِهِمْ كَافِرِينَ
﴿٦﴾ وَاِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِمْ اٰيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا
جَاءَهُمْ هٰذَا سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿٧﴾ اَمْ يَقُولُونَ افْتَرٰيهُ قُلْ اِنِ افْتَرَيْتُهُ
فَلَا تَمْلِكُونَ لِي مِنَ اللّٰهِ شَيْـًٔا هُوَ اَعْلَمُ بِمَا تُفِيضُونَ فِيهِ كَفٰى
بِهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٨﴾ قُلْ مَا كُنْتُ
بِدْعًا مِنَ الرُّسُلِ وَمَا اَدْرِي مَا يُفْعَلُ بِي وَلَا بِكُمْ اِنْ اَتَّبِعُ اِلَّا
مَا يُوحٰى اِلَيَّ وَمَا اَنَا اِلَّا نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٩﴾ قُلْ اَرَاَيْتُمْ اِنْ كَانَ
مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ وَكَفَرْتُمْ بِهِ وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِنْ بَنِي اِسْرَاءِيلَ عَلٰى
مِثْلِهِ فَاٰمَنَ وَاسْتَكْبَرْتُمْ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٠﴾
وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ اٰمَنُوا لَوْ كَانَ خَيْرًا مَا سَبَقُونَا اِلَيْهِ وَاِذْ
لَمْ يَهْتَدُوا بِهِ فَسَيَقُولُونَ هٰذَا اِفْكٌ قَدِيمٌ ﴿١١﴾ وَمِنْ قَبْلِهِ كِتَابُ
مُوسٰى اِمَامًا وَرَحْمَةً وَهٰذَا كِتَابٌ مُصَدِّقٌ لِسَانًا عَرَبِيًّا لِيُنْذِرَ
الَّذِينَ ظَلَمُوا وَبُشْرٰى لِلْمُحْسِنِينَ ﴿١٢﴾ اِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللّٰهُ
ثُمَّ اسْتَقَامُوا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١٣﴾ اُولٰئِكَ
اَصْحَابُ الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾

6. İnsanlar mahşere kaldırılınca, onlara düşman kesilir ve onların kendilerine ibadetini tanımazlar.

7. Âyetlerimiz kendilerine açık seçik okununca, küfre saplananlar, kendilerine gelen hak (*Kur'an*) için, "Bu, düpedüz sihirdir!" dediler.

8. Yoksa, "Onu kendi uydurdu" mu diyorlar? De ki: "Eğer ben onu uydurmuşsam, Allah'a karşı benim için elinizden hiçbir şey gelmez. O, kopardığınız yaygarayı en iyi bilendir. O, sizinle benim aramda güçlü şahit olarak yeter. O çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir."

9. De ki: "Ben, elçilerden bir türedi (*ilk ortaya çıkan*) değilim! Bana da size de ne yapılacağını bilmem. Sadece bana vahyedilene uymaktayım ve ben, ancak apaçık bir uyarıcıyım!"

10. De ki: "Siz onu (*Kur'an'ı*), Allah katından olduğu halde inkâr etmişseniz ve İsrailoğullarından bir şahit, onun mislini (*Tevrat'ta*) görüp iman etmiş de siz büyüklük taslamışsanız, söyler misiniz (*haliniz nice olur*)?" Kesinlikle Allah, zalim toplumu hidayet etmez!

11. Küfre saplananlar, iman edenler için dediler ki: "Eğer bir hayır olsaydı, ona imanda bizi geçemezlerdi!" Oysa onun hidayetine ermediklerinden, "Bu, çok eski bir yalandır" diyeceklerdir.

12. Ondan önce rehber ve rahmet olarak Musa'nın kitabı vardı; bu da (*onu*) doğrulayan Arapça bir kitaptır, ta ki zalimlik edenleri uyarsın ve iyi davrananları müjdelesin!.

13. "Rabbimiz Allah'tır" deyip, sonra doğru (*yolda*) olanlara hiçbir korku yoktur ve de üzülmeyeceklerdir.

14. İşte onlar cennetliktir, yaptıkları (*iyi*) işlere karşılık orada temelli kalıcıdırlar!

وَوَصَّيْنَا الْاِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ اِحْسَانًاۜ حَمَلَتْهُ اُمُّهُ كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ كُرْهًاۜ
وَحَمْلُهُ وَفِصَالُهُ ثَلٰثُونَ شَهْرًاۜ حَتّٰٓى اِذَا بَلَغَ اَشُدَّهُ وَبَلَغَ اَرْبَع۪ينَ
سَنَةًۙ قَالَ رَبِّ اَوْزِعْن۪ٓي اَنْ اَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّت۪ٓي اَنْعَمْتَ عَلَيَّ
وَعَلٰى وَالِدَيَّ وَاَنْ اَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضٰيهُ وَاَصْلِحْ ل۪ي ف۪ي ذُرِّيَّت۪يۚ
اِنّ۪ي تُبْتُ اِلَيْكَ وَاِنّ۪ي مِنَ الْمُسْلِم۪ينَ ﴿١٥﴾ اُو۬لٰٓئِكَ الَّذ۪ينَ نَتَقَبَّلُ
عَنْهُمْ اَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَنَتَجَاوَزُ عَنْ سَيِّـَٔاتِهِمْ ف۪ٓي اَصْحَابِ
الْجَنَّةِۜ وَعْدَ الصِّدْقِ الَّذ۪ي كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿١٦﴾ وَالَّذ۪ي قَالَ لِوَالِدَيْهِ
اُفٍّ لَكُمَٓا اَتَعِدَانِن۪ٓي اَنْ اُخْرَجَ وَقَدْ خَلَتِ الْقُرُونُ مِنْ قَبْل۪يۚ وَهُمَا
يَسْتَغ۪يثَانِ اللّٰهَ وَيْلَكَ اٰمِنْ اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّۚ فَيَقُولُ مَا هٰذَٓا اِلَّٓا
اَسَاط۪يرُ الْاَوَّل۪ينَ ﴿١٧﴾ اُو۬لٰٓئِكَ الَّذ۪ينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ ف۪ٓي اُمَمٍ
قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْاِنْسِۜ اِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِر۪ينَ ﴿١٨﴾
وَلِكُلٍّ دَرَجَاتٌ مِمَّا عَمِلُواۚ وَلِيُوَفِّيَهُمْ اَعْمَالَهُمْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ
﴿١٩﴾ وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِۜ اَذْهَبْتُمْ طَيِّبَاتِكُمْ ف۪ي
حَيَاتِكُمُ الدُّنْيَا وَاسْتَمْتَعْتُمْ بِهَاۚ فَالْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا
كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ فِي الْاَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا كُنْتُمْ تَفْسُقُونَ ﴿٢٠﴾

15. Biz, ebeveynine iyi davranmasını insana tavsiye (*emr*)ettik. Anası onu zahmetle taşıdı ve zahmetle doğurdu. Taşınması ve sütten kesilmesi otuz ay sürdü. Nihayet en güçlü çağına ulaşıp, kırk yaşına varınca, "Ey rabbim!" dedi, "Bana ve ebeveynime bahşettiğin nimetlere şükretmemi ve hoşnut olduğun salih amel (*iyi iş*) yapmamı bana ilham et; neslimi de salihlerden eyle! Çünkü ben sana yöneldim ve elbette ben müslümanlardanım."

16. İşte yaptıkları pek güzel amelleri kabul edip, günahlarını kaldıracağımız onlar, kendilerine verdiğimiz dosdoğru söz uyarınca cennetlikler meyanındadırlar!

17. O (*evlat*) ki ebeveynine, "Öf size" dedi, "Bana (*topraktan canlı*) çıkarılacağımı mı ihtar ediyorsunuz? Oysa benden önce nice kuşaklar gelip geçti (*ama hayata dönen olmadı*)!" İkisi de Allah'ın yardımına sığınarak (*şöyle derler*): "Yazıktır sana, iman et; çünkü Allah'ın vaadi haktır!" Bunun üzerine der ki: "Düpedüz bu, öncekilerin esatiri (*efsanesi/mitolojisi*))dir!"

18. İşte kendilerinden önce gelip geçen (*inkarcı*) cin ve insan toplulukları meyanında kavlimizi (*azap hükmümüzü*) hak edenler onlardır! Kesinlikle onlar hüsrandadırlar.

19. Elbette (*mü'min ve kâfir*) hepsinin, yaptıkları işlere göre dereceleri vardır; nitekim yaptıklarının karşılığını kendilerine eksiksiz verecektir ve hiç kimseye zulüm (*haksızlık*) yapılmayacaktır.

20. Küfre saplananlar, cehennemin karşısına çıkarıldıkları gün (*buyurulur ki*): "Siz, güzelim nimetlerinizi dünya hayatınızda tükettiniz ve sefasını sürdünüz. İmdi haksız yere orada büyüklük tasladığınız ve sapkınlık ettiğinizden ötürü, bugün onur kırıcı bir azapla cezalandırılıyorsunuz."

وَاذْكُرْ اَخَا عَادٍۜ اِذْ اَنْذَرَ قَوْمَهُ بِالْاَحْقَافِ وَقَدْ خَلَتِ النُّذُرُ مِنْ
بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِه۪ٓ اَلَّا تَعْبُدُٓوا اِلَّا اللّٰهَۜ اِنّ۪ٓي اَخَافُ عَلَيْكُمْ
عَذَابَ يَوْمٍ عَظ۪يمٍ ﴿٢١﴾ قَالُٓوا اَجِئْتَنَا لِتَأْفِكَنَا عَنْ اٰلِهَتِنَاۚ فَأْتِنَا
بِمَا تَعِدُنَٓا اِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِق۪ينَ ﴿٢٢﴾ قَالَ اِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ
اللّٰهِۘ وَاُبَلِّغُكُمْ مَٓا اُرْسِلْتُ بِه۪ وَلٰكِنّ۪ٓي اَرٰيكُمْ قَوْمًا تَجْهَلُونَ
﴿٢٣﴾ فَلَمَّا رَاَوْهُ عَارِضًا مُسْتَقْبِلَ اَوْدِيَتِهِمْۙ قَالُوا هٰذَا عَارِضٌ
مُمْطِرُنَاۜ بَلْ هُوَ مَا اسْتَعْجَلْتُمْ بِه۪ۜ ر۪يحٌ ف۪يهَا عَذَابٌ اَل۪يمٌۙ ﴿٢٤﴾
تُدَمِّرُ كُلَّ شَيْءٍ بِاَمْرِ رَبِّهَا فَاَصْبَحُوا لَا يُرٰٓى اِلَّا مَسَاكِنُهُمْۜ
كَذٰلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِم۪ينَ ﴿٢٥﴾ وَلَقَدْ مَكَّنَّاهُمْ ف۪يمَٓا اِنْ
مَكَّنَّاكُمْ ف۪يهِ وَجَعَلْنَا لَهُمْ سَمْعًا وَاَبْصَارًا وَاَفْـِٔدَةًۘ فَمَٓا اَغْنٰى
عَنْهُمْ سَمْعُهُمْ وَلَٓا اَبْصَارُهُمْ وَلَٓا اَفْـِٔدَتُهُمْ مِنْ شَيْءٍ اِذْ كَانُوا
يَجْحَدُونَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِه۪ يَسْتَهْزِؤُ۫نَ ﴿٢٦﴾
وَلَقَدْ اَهْلَكْنَا مَا حَوْلَكُمْ مِنَ الْقُرٰى وَصَرَّفْنَا الْاٰيَاتِ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿٢٧﴾ فَلَوْلَا نَصَرَهُمُ الَّذ۪ينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللّٰهِ قُرْبَانًا
اٰلِهَةًۜ بَلْ ضَلُّوا عَنْهُمْۚ وَذٰلِكَ اِفْكُهُمْ وَمَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٢٨﴾

21. Âd kavminin kardeşini (*soydaşı Hud'u*) zikret (*an/anlat*). Hani kendisinden önce de sonra da uyarıcıların gelip geçtiği Ahkaf'taki kavmini şöyle uyarmştı: "Yalnız Allah'a kulluk edin; nitekim ben, çok büyük bir günün azabından sizin için endişe ediyorum!"

22. Dediler ki: "Bizi tanrılarımızdan çevirmeye mi geldin? O halde bize ihtar ettiğin şeyi (*azabı*) başımıza getir; eğer doğrulardan isen..."

23. Şöyle dedi (*Hud*): "Bilgi ancak Allah katındadır. Ben, uğrunda gönderildiğimi (*taşıdığım mesajı*) size tebliğ ediyor ve fakat sizin cahil bir toplum olduğunuzu görüyorum."

24. Derken onu (*azabı*), ufukta beliren bir bulut olarak vadilerine yönelmiş gördüklerinde, "İşte bize yağmur yağdıracak bulut!" dediler. Gerçek şu ki o, çarçabuk gelmesini istediğiniz şey, çok acı bir azap yüklü rüzgâr (*kasırga*)dır.

25. Rabbinin emriyle her şeyi tahrip edecektir. Dolayısıyla onların sadece konutları(*nın enkazı*) görünür oldu. İşte biz, suç işleyen toplumu böyle cezalandırırız!

26. Andolsun, onları size vermediğimiz imkânlarla donatmıştık! Onlara da kulak, göz ve kalp (*akıl*) verdik; ama kulakları da gözleri de kalpleri de (*azaba karşı*) kendilerine hiçbir yarar sağlamadı; çünkü Allah'ın âyetlerini pervasızca inkâr ediyorlardı ve alaya aldıkları şey (*azap*), kendilerini çepçevre kuşatıverdi.

27. Andolsun, çevrenizdeki (*harabe*) kentleri biz helâk ettik; oysa ayetlerimizi döktürmüştük, ta ki inkarcılıktan dönsünler.

28. Yakınlık sağlamak için Allah'ın dışında edindikleri tanrılar, onlara yardım etselerdi ya! Gerçek şu ki, onları yüz üstü bıraktılar; çünkü o (*tanrı sanıla*)nlar, kendilerince uydurulan ve yalan yere isnat edilen (*Allah'a ortak koşulan*) şeylerdir.

وَاِذْ صَرَفْنَٓا اِلَيْكَ نَفَرًا مِنَ الْجِنِّ يَسْتَمِعُونَ الْقُرْاٰنَۚ فَلَمَّا حَضَرُوهُ
قَالُٓوا اَنْصِتُواۚ فَلَمَّا قُضِيَ وَلَّوْا اِلٰى قَوْمِهِمْ مُنْذِر۪ينَ ﴿٢٩﴾ قَالُوا يَا
قَوْمَنَٓا اِنَّا سَمِعْنَا كِتَابًا اُنْزِلَ مِنْ بَعْدِ مُوسٰى مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ
يَهْد۪ٓي اِلَى الْحَقِّ وَاِلٰى طَر۪يقٍ مُسْتَق۪يمٍ ﴿٣٠﴾ يَا قَوْمَنَٓا اَج۪يبُوا دَاعِيَ
اللّٰهِ وَاٰمِنُوا بِه۪ يَغْفِرْ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُجِرْكُمْ مِنْ عَذَابٍ اَل۪يمٍ ﴿٣١﴾
وَمَنْ لَا يُجِبْ دَاعِيَ اللّٰهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِي الْاَرْضِ وَلَيْسَ لَهُ مِنْ
دُونِه۪ٓ اَوْلِيَٓاءُۜ اُو۬لٰٓئِكَ ف۪ي ضَلَالٍ مُب۪ينٍ ﴿٣٢﴾ اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّ اللّٰهَ الَّذ۪ي
خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَلَمْ يَعْيَ بِخَلْقِهِنَّ بِقَادِرٍ عَلٰٓى اَنْ يُحْيِۧيَ
الْمَوْتٰىۜ بَلٰٓى اِنَّهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَد۪يرٌ ﴿٣٣﴾ وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذ۪ينَ
كَفَرُوا عَلَى النَّارِۜ اَلَيْسَ هٰذَا بِالْحَقِّۜ قَالُوا بَلٰى وَرَبِّنَاۜ قَالَ فَذُوقُوا
الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٤﴾ فَاصْبِرْ كَمَا صَبَرَ اُو۬لُوا الْعَزْمِ
مِنَ الرُّسُلِ وَلَا تَسْتَعْجِلْ لَهُمْۜ كَاَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَ مَا يُوعَدُونَۙ لَمْ
يَلْبَثُٓوا اِلَّا سَاعَةً مِنْ نَهَارٍۜ بَلَاغٌۚ فَهَلْ يُهْلَكُ اِلَّا الْقَوْمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٣٥﴾

سُورَةُ مُحَمَّدٍ مَدَنِيَّةٌ
وَهِيَ ثَمَانٌ وَثَلَاثُونَ اٰيَةً

29. Hani cinlerden bir tayfayı, (*okuduğun*) Kur'an'ı dinlemeleri için sana yöneltmiştik; dolayısıyla ona geldiklerinde (*birbirlerine*), "Susun!" dediler. Nitekim (*okunuşu*) bitirilince, uyarıcılar olarak toplumlarına döndüler.

30. "Ey kavmimiz!" dediler, "Gerçekten biz; Musa'dan sonra indirilen, kendinden öncekini doğrulayan, hakka ve doğru yola ileten bir kitap dinledik.

31. Ey kavmimiz, Allah'ın davetçisine uyun ve O'na iman edin ki, günahlarınızı bağışlasın ve sizi çok acı bir azaptan korusun!"

32. Allah'ın davetçisine kim uymazsa, yeryüzünde (*Allah'tan*) asla yakasını kurtaramaz ve O'nun dışında hiçbir velisi yoktur. İşte onlar, apaçık bir dalâlettedirler!

33. Gökleri ve yeri yaratan, bunları yaratmakla yorulmayan Allah'ın, ölüleri de diriltmeye elbette kadir olduğunu bilmediler mi? Evet kadirdir; çünkü O, her şeye hakkıyla güç yetirendir!

34. Küfre saplananlar, cehennemin karşısına çıkarıldıkları gün (*onlara şöyle buyurulur*): "Bu, hak değil miymiş?" Derler ki: "Rabbimiz hakkı için, evet haktır!" Şöyle buyurur (*Allah*): "O halde kâfirlik ettiğinizden ötürü azabı tadın!"

35. İmdi elçilerimizin azimli olanları sabrettikleri gibi sen de sabret (*güçlüklere göğüs ger*); onlar için de acele etme! Kendilerine ihtar edilen (*kıyamet*)i gördükleri gün, sanki (*toprak altında*) gündüzün ancak bir saati (*anı*) kadar kalmış gibidirler. Bir tebliğdir (*bu*); dolayısıyla fâsık kavim ancak helâk edilecektir!

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ
اَلَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ اَضَلَّ اَعْمَالَهُمْ ﴿١﴾ وَالَّذِينَ
اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَاٰمَنُوا بِمَا نُزِّلَ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَهُوَ الْحَقُّ مِنْ
رَبِّهِمْ كَفَّرَ عَنْهُمْ سَيِّـَٔاتِهِمْ وَاَصْلَحَ بَالَهُمْ ﴿٢﴾ ذٰلِكَ بِاَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا
اتَّبَعُوا الْبَاطِلَ وَاَنَّ الَّذِينَ اٰمَنُوا اتَّبَعُوا الْحَقَّ مِنْ رَبِّهِمْ كَذٰلِكَ يَضْرِبُ
اللّٰهُ لِلنَّاسِ اَمْثَالَهُمْ ﴿٣﴾ فَاِذَا لَقِيتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَضَرْبَ الرِّقَابِ
حَتّٰى اِذَا اَثْخَنْتُمُوهُمْ فَشُدُّوا الْوَثَاقَ فَاِمَّا مَنًّا بَعْدُ وَاِمَّا فِدَاءً حَتّٰى
تَضَعَ الْحَرْبُ اَوْزَارَهَا ذٰلِكَ وَلَوْ يَشَاءُ اللّٰهُ لَانْتَصَرَ مِنْهُمْ وَلٰكِنْ لِيَبْلُوَا
بَعْضَكُمْ بِبَعْضٍ وَالَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللّٰهِ فَلَنْ يُضِلَّ اَعْمَالَهُمْ ﴿٤﴾
سَيَهْدِيهِمْ وَيُصْلِحُ بَالَهُمْ ﴿٥﴾ وَيُدْخِلُهُمُ الْجَنَّةَ عَرَّفَهَا لَهُمْ ﴿٦﴾ يَا اَيُّهَا
الَّذِينَ اٰمَنُوا اِنْ تَنْصُرُوا اللّٰهَ يَنْصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ اَقْدَامَكُمْ ﴿٧﴾ وَالَّذِينَ
كَفَرُوا فَتَعْسًا لَهُمْ وَاَضَلَّ اَعْمَالَهُمْ ﴿٨﴾ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا اَنْزَلَ
اللّٰهُ فَاَحْبَطَ اَعْمَالَهُمْ ﴿٩﴾ اَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْاَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ
كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ دَمَّرَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ وَلِلْكَافِرِينَ اَمْثَالُهَا ﴿١٠﴾
ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ مَوْلَى الَّذِينَ اٰمَنُوا وَاَنَّ الْكَافِرِينَ لَا مَوْلٰى لَهُمْ ﴿١١﴾

MUHAMMED SÛRESİ(91)

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Küfre saplanan ve Allah yolundan alıkoyanların mutlaka amellerini boşa çıkaracaktır.

2. İman edip, iyi işler yapan ve Muhammed'e indirilene, rablerinden gelen hak olarak inananların da mutlaka seyyiât (*günahlar*)ını kaldıracak ve durumlarını düzeltecektir.

3. İşte bu durum, küfre saplananların batıla uymaları, iman edenlerin de rablerinden gelen hakka tabi olmaları nedeniyledir! Allah, böylece insanlara kendilerinden örnekler veriyor.

4. Artık küfre saplananlarla (*savaşta*) karşılaştığınızda boyunlarını vurun! Nihayet onlara hayli zayiat verdiğinizde, savaş ağırlıklarını indirinceye kadar (*aldığınız esirleri*) sıkıca bağlayın; sonra bir lütuf veya fidye karşılığı (*salıverin*). İşte durum bu! Allah dileseydi, elbette onları (*savaşsız*) dize getirirdi; ancak sizi birbirinizle denesin diye (*savaşı emretti*). Allah yolunda öldürülenler ise, onların amellerini asla boşa çıkarmayacaktır.

5. Kendilerini hideyete (*nimete*) erdirecek, gönüllerini ıslah (*şad*) edecek,

6. Ve onları, kendilerine tarif ettiği (*tanımladığı*) cennetine koyacaktır.

7. Ey iman edenler! Eğer Allah'a yardım (*emirlerine itaat*) ederseniz, size yardım eder ve ayaklarınızı kaydırmaz (*size sebat etme gücü verir*)!

8. Küfre saplananlara gelince, bedbahtlık onlaradır ve mutlaka amellerini boşa çıkaracaktır.

9. Çünkü Allah'ın indirdiğini kerih gördü (*beğenmedi*)ler; dolayısıyla amellerini geçersiz kıldı.

10. O yörede hiç dolaşmadılar mı ki, kendilerinden önceki (*kâfir*)-lerin akıbetinin nice olduğunu görsünler? Allah (*yurtlarını*) başlarına yıktı; onun (*felâketin*) benzerleri de elbette bu kâfirleredir.

11. Bu da inananların mevlasının Allah olduğu ve kâfirlerin hiçbir mevlasının olmadığındandır.

(93) İkinci âyette geçen ve Peygamberimizin özel ismi olan "Muhammed"den adını alan sûre, Medine'de inmiş olup, 38 âyettir. Hamd kökünden türetilen bu isim, çokça hamdedilen, çokça övülen anlamında edilgen sıfattır.

إِنَّ اللّٰهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ
تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يَتَمَتَّعُونَ وَيَأْكُلُونَ كَمَا تَأْكُلُ الْاَنْعَامُ
وَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ ﴿١٢﴾ وَكَاَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ هِيَ اَشَدُّ قُوَّةً مِنْ قَرْيَتِكَ
الَّتِي اَخْرَجَتْكَ اَهْلَكْنَاهُمْ فَلَا نَاصِرَ لَهُمْ ﴿١٣﴾ اَفَمَنْ كَانَ عَلٰى بَيِّنَةٍ
مِنْ رَبِّهِ كَمَنْ زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ وَاتَّبَعُوا اَهْوَاءَهُمْ ﴿١٤﴾ مَثَلُ الْجَنَّةِ
الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ فِيهَا اَنْهَارٌ مِنْ مَاءٍ غَيْرِ اٰسِنٍ وَاَنْهَارٌ مِنْ لَبَنٍ
لَمْ يَتَغَيَّرْ طَعْمُهُ وَاَنْهَارٌ مِنْ خَمْرٍ لَذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ وَاَنْهَارٌ مِنْ عَسَلٍ
مُصَفًّى وَلَهُمْ فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَمَغْفِرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ كَمَنْ هُوَ
خَالِدٌ فِي النَّارِ وَسُقُوا مَاءً حَمِيمًا فَقَطَّعَ اَمْعَاءَهُمْ ﴿١٥﴾ وَمِنْهُمْ
مَنْ يَسْتَمِعُ اِلَيْكَ حَتّٰى اِذَا خَرَجُوا مِنْ عِنْدِكَ قَالُوا لِلَّذِينَ اُوتُوا
الْعِلْمَ مَاذَا قَالَ اٰنِفًا اُولٰٓئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللّٰهُ عَلٰى قُلُوبِهِمْ وَاتَّبَعُوا
اَهْوَاءَهُمْ ﴿١٦﴾ وَالَّذِينَ اهْتَدَوْا زَادَهُمْ هُدًى وَاٰتٰيهُمْ تَقْوٰيهُمْ ﴿١٧﴾
فَهَلْ يَنْظُرُونَ اِلَّا السَّاعَةَ اَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً فَقَدْ جَاءَ اَشْرَاطُهَا فَاَنّٰى
لَهُمْ اِذَا جَاءَتْهُمْ ذِكْرٰيهُمْ ﴿١٨﴾ فَاعْلَمْ اَنَّهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَاسْتَغْفِرْ
لِذَنْبِكَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ مُتَقَلَّبَكُمْ وَمَثْوٰيكُمْ ﴿١٩﴾

12. Nitekim Allah, iman eden ve salih (*iyi*) ameller yapanları, altlarından ırmaklar akan cennetlere koyacaktır. Küfre saplananlar, (*dünyada*) sefa sürerler ve tıpkı hayvanlar gibi yeyip içerler; ateş (*cehenem*) de onların ikametgâhıdır.

13. Biz, seni çıkaran memleketin (*Mekke'*)den daha güçlü nice memleketleri helâk ettik; nitekim onlara hiçbir arka çıkan olmadı.

14. İmdi rabbinden gelen apaçık bir delile dayanan kişi, kötü ameli kendisine tezyin edilen (*güzel gösterilen*) ve heves (*eğilim*)lerine uyanlar gibi midir?

15. Takva sahiplerine vaat edilen cennettin durumu; içinden bozulmayan su ırmakları, tadı değişmeyen süt ırmakları, içenlere lezzet veren şarap ırmakları ve süzme bal ırmakları akar; üstelik onlar için orada elbette her çeşit meyve ve rablerinin mağfireti vardır. Ateşte temelli kalan, sımsıcak su içirilen, bu yüzden bağırsakları paramparça edilenler gibi midir (*tekvalılar*)?

16. Onların kimi de seni (*hiçbir şey anlamadan*) dinler; nihayet yanından çıktıklarında, kendilerine bilgi verilenlere, "Demin ne dedi?" diye sorarlar. İşte onlar, Allah'ın kalplerini mühürlediği ve kendi heves (*eğilim*)lerine uyan kişilerdir!

17. Oysa (*Allah*), hidayete erenlerin hidayetini artırır ve takva (*yol*)larını onlara gösterir.

18. Artık onlar, ancak kıyametin ansızın başlarına gelmesini beklerler. Nitekim alametleri belirmiştir; ama başlarına gelince, nereden/nasıl öğüt alacaklar?

19. İmdi Allah'tan başka hiçbir tanrı olmadığını bil; günahın için de mü'min ve mü'mineler için de bağışlanma dile! Allah, dönüp dolaştığınız yerleri de ikametgâhlarınızı da bilir.

وَيَقُولُ الَّذٖينَ اٰمَنُوا لَوْلَا نُزِّلَتْ سُورَةٌۚ فَاِذَٓا اُنْزِلَتْ سُورَةٌ
مُحْكَمَةٌ وَذُكِرَ فٖيهَا الْقِتَالُۙ رَاَيْتَ الَّذٖينَ فٖى قُلُوبِهِمْ
مَرَضٌ يَنْظُرُونَ اِلَيْكَ نَظَرَ الْمَغْشِيِّ عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِۜ
فَاَوْلٰى لَهُمْۚ ﴿٢٠﴾ طَاعَةٌ وَقَوْلٌ مَعْرُوفٌۜ فَاِذَا عَزَمَ الْاَمْرُۜ
فَلَوْ صَدَقُوا اللّٰهَ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْۚ ﴿٢١﴾ فَهَلْ عَسَيْتُمْ اِنْ
تَوَلَّيْتُمْ اَنْ تُفْسِدُوا فِى الْاَرْضِ وَتُقَطِّعُٓوا اَرْحَامَكُمْ ﴿٢٢﴾
اُو۬لٰٓئِكَ الَّذٖينَ لَعَنَهُمُ اللّٰهُ فَاَصَمَّهُمْ وَاَعْمٰٓى اَبْصَارَهُمْ
﴿٢٣﴾ اَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْاٰنَ اَمْ عَلٰى قُلُوبٍ اَقْفَالُهَا ﴿٢٤﴾ اِنَّ
الَّذٖينَ ارْتَدُّوا عَلٰٓى اَدْبَارِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَىۙ
الشَّيْطَانُ سَوَّلَ لَهُمْۜ وَاَمْلٰى لَهُمْ ﴿٢٥﴾ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَالُوا
لِلَّذٖينَ كَرِهُوا مَا نَزَّلَ اللّٰهُ سَنُطٖيعُكُمْ فٖى بَعْضِ الْاَمْرِۚ وَاللّٰهُ
يَعْلَمُ اِسْرَارَهُمْ ﴿٢٦﴾ فَكَيْفَ اِذَا تَوَفَّتْهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ يَضْرِبُونَ
وُجُوهَهُمْ وَاَدْبَارَهُمْ ﴿٢٧﴾ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمُ اتَّبَعُوا مَٓا اَسْخَطَ
اللّٰهَ وَكَرِهُوا رِضْوَانَهُ فَاَحْبَطَ اَعْمَالَهُمْ ﴿٢٨﴾ اَمْ حَسِبَ
الَّذٖينَ فٖى قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ اَنْ لَنْ يُخْرِجَ اللّٰهُ اَضْغَانَهُمْ ﴿٢٩﴾

20. İman edenler, "Keşke (*savaş hakkında*) bir sure indirilseydi!" diyorlardı; nitekim muhkem (*kesin hüküm içeren*) bir sure indirilip, onda savaştan söz edilince, kalplerinde hastalık olanların, ölüm baygınlığı geçirenin bakışı gibi sana baktıklarını görürsün. Oysa onlar için evlâ (*yeğ*) olan,

21. İtaat etmek ve uygun söz söylemektir. Üstelik iş ciddileşince, eğer Allah'a (*verdikleri söze*) sadık kalırlarsa, elbette kendileri için hayırlı olur.

22. Böyle iken eğer (*İslam'dan*) dönerseniz, belki ülkede bozgunculuk mu yapacak ve akrabalık bağlarını mı koparacaksınız?

23. İşte onlar, Allah'ın lânetlediği, dolayısıyla kulaklarını sağır ve gözlerini kör ettiği kişilerdir!

24. İmdi onlar Kur'an'ı iyice düşünmüyorlar mı, yoksa kalplerine kilit mi vurulmuştur?

25. Kendilerine hidayet (*yolu*) belli olduktan sonra gerisingeriye (*küfre*) dönenler ise, elbette şeytan onları ayartmış ve onlara (*boş umutlar*) dikte etmiştir.

26. Bu da Allah'ın indirdiğinden hoşlanmayan (*düşman*)lara, "Bazı işlerde size itaat edeceğiz" demeleri yüzündendir ve Allah, onların sırlarını bilir.

27. Artık melekler, yüzlerine ve sırtlarına vurarak canlarını alırken halleri nice olacaktır?

28. Çünkü onlar, Allah'ı öfkelendiren şeylere uydular ve rızasına uygun olanlardan hoşlanmadılar; dolayısıyla amellerini geçersiz kıldı.

29. Yoksa kalplerinde hastalık olanlar, kinlerini Allah'ın açığa çıkarmayacağını mı sandılar?

وَلَوْ نَشَٓاءُ لَاَرَيْنَاكَهُمْ فَلَعَرَفْتَهُمْ بِسٖيمٰيهُمْ وَلَتَعْرِفَنَّهُمْ فٖي
لَحْنِ الْقَوْلِ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ اَعْمَالَكُمْ ﴿٣٠﴾ وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ حَتّٰى نَعْلَمَ
الْمُجَاهِدٖينَ مِنْكُمْ وَالصَّابِرٖينَ وَنَبْلُوَا اَخْبَارَكُمْ ﴿٣١﴾ اِنَّ
الَّذٖينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبٖيلِ اللّٰهِ وَشَٓاقُّوا الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ
مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدٰى لَنْ يَضُرُّوا اللّٰهَ شَيْـًٔا وَسَيُحْبِطُ اَعْمَالَهُمْ
﴿٣٢﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُٓوا اَطٖيعُوا اللّٰهَ وَاَطٖيعُوا الرَّسُولَ وَلَا
تُبْطِلُٓوا اَعْمَالَكُمْ ﴿٣٣﴾ اِنَّ الَّذٖينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبٖيلِ
اللّٰهِ ثُمَّ مَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ فَلَنْ يَغْفِرَ اللّٰهُ لَهُمْ ﴿٣٤﴾ فَلَا تَهِنُوا
وَتَدْعُٓوا اِلَى السَّلْمِ وَاَنْتُمُ الْاَعْلَوْنَ وَاللّٰهُ مَعَكُمْ وَلَنْ يَتِرَكُمْ
اَعْمَالَكُمْ ﴿٣٥﴾ اِنَّمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهْوٌ وَاِنْ تُؤْمِنُوا
وَتَتَّقُوا يُؤْتِكُمْ اُجُورَكُمْ وَلَا يَسْـَٔلْكُمْ اَمْوَالَكُمْ ﴿٣٦﴾ اِنْ
يَسْـَٔلْكُمُوهَا فَيُحْفِكُمْ تَبْخَلُوا وَيُخْرِجْ اَضْغَانَكُمْ ﴿٣٧﴾ هَٓا
اَنْتُمْ هٰٓؤُلَٓاءِ تُدْعَوْنَ لِتُنْفِقُوا فٖي سَبٖيلِ اللّٰهِ فَمِنْكُمْ مَنْ يَبْخَلُ
وَمَنْ يَبْخَلْ فَاِنَّمَا يَبْخَلُ عَنْ نَفْسِهٖ وَاللّٰهُ الْغَنِيُّ وَاَنْتُمُ الْفُقَرَٓاءُ
وَاِنْ تَتَوَلَّوْا يَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُونُٓوا اَمْثَالَكُمْ ﴿٣٨﴾

30. Dileseydik, elbette onları sana gösterirdik, sen de simalarından elbette onları tanırsın; nitekim konuşma tarzlarından mutlaka kendilerini tanıyacaksın. Allah, yaptığınız amelleri bilir.

31. Andolsun, içinizden cihat edenleri ve sabreden (*zorluklara göğüs geren*)leri belirleyinceye ve haberlerinizi test edinceye kadar sizi deneyeceğiz!

32. Küfre saplanan, Allah yolundan alıkoyan ve kendilerine hidayet (*yolu*) belli olduktan sonra elçimize dirsek çevirenler, Allah'a hiçbir zarar veremezler ve amellerini boşa çıkaracaktır.

33. Ey iman edenler, Allah'a itaat edin, elçisine de itaat edin ve amellerinizi boşa çıkarmayın!

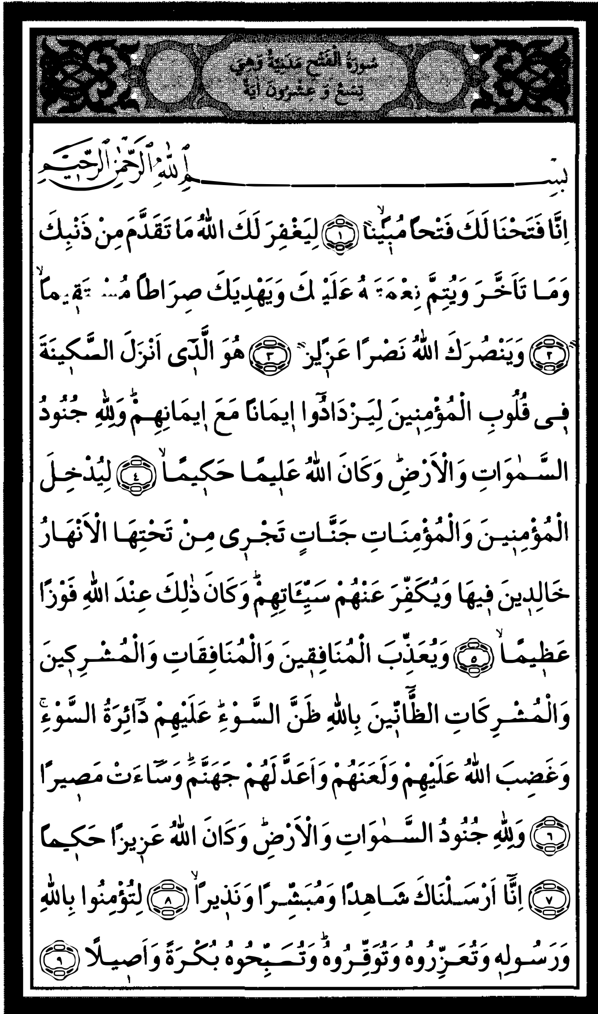
34. Çünkü Allah, küfre saplanan ve Allah yolundan alıkoyan, sonra da kâfir olarak ölenleri asla bağışlamayacaktır.

35. İmdi siz üstün durumda iken gevşemeyin ve barışa çağrı yapmayın! Allah sizinle beraberdir ve amellerinizi asla zayi etmeyecektir.

36. Dünya hayatı ancak bir oyun ve oyalanmadır. Eğer iman eder ve takva sahibi olursanız, size mükâfatınızı verir ve (*zekâtın dışında*) mallarınızı istemez.

37. Onları sizden isteyip, sizi sıkıştırsaydı, cimrilik ederdiniz; bu da kinlerinizi meydana dökerdi.

38. İşte siz, Allah yolunda harcama yapmaya çağırılanlarsınız; böyle iken kiminiz cimrilik ediyor! Oysa kim cimrilik ederse, ancak kendine cimrilik eder. Allah çok zengindir ve siz fakirsiniz. Eğer yüz çevirirseniz, yerinize başka bir toplum getirir, sonra onlar sizin gibi olmazlar.

EL-FETİH SÛRESİ[94]

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Kesinlikle biz sana apaçık bir fetih (*parlak zafer*) hazırlamışızdır.

2. Nitekim Allah senin geçen ve geriye kalan günahını bağışlayacak, sana nimetini tamamlayacak ve seni doğru bir yola (*fethin yoluna*) hidayet edecektir.

3. Ve Allah, çok izzetli (*şanlı*) bir zafer sana bahşedecektir.

4. İmanlarına iman katsınlar diye mü'minlerin kalplerine sekîneti (*huzuru/güveni*) indiren O'dur! Göklerin ve yerin orduları ancak Allah'ındır ve Allah hakkıyla bilendir, çok hikmetlidir.

5. Neticede mü'min ve mü'mineleri altlarından ırmaklar akan cennetlere, içlerinde temelli kalıcılar olarak koyacak ve günahlarını kaldıracaktır. Allah katındaki o çok büyük kazanç işte budur!

6. Allah hakkında kötü zanda bulunan ikiyüzlü erkek ve kadınlara, şirk koşan erkek ve kadınlara da azap edecektir. Kötülük çemberi (*felâket girdabı*) elbette başlarına gelecektir; çünkü Allah onlara gazap etmiş, onları lânetlemiş ve onlara cehennemi hazırlamıştır. Ne kötü akıbettir!

7. Göklerin ve yerin orduları ancak Allah'ındır ve Allah çok izzetlidir, çok hikmetlidir.

8. Kesinlikle biz seni bir şahit, bir müjdeleyici ve bir uyarıcı olarak gönderdik,

9. Ta ki sizler Allah'a ve elçisine iman edesiniz, O'na (*dinine*) destek olasınız, O'na saygı gösteresiniz ve sabah akşam O'nu tesbih (*tenzih*) edesiniz.

(94) Adını birinci âyette geçen ve apaçık fetih, parlak zafer anlamınna gelen "feth-i mübîn"den alan sûre, Hz. Peygamberin Hudeybiye'den dönüşleri esnasında inmiştir ve Medine'de inen sûrelerden olup, 29 âyettir.

إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللّٰهَ يَدُ اللّٰهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ
فَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلٰى نَفْسِهِ وَمَنْ أَوْفٰى بِمَا
عَاهَدَ عَلَيْهُ اللّٰهَ فَسَيُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٠﴾ سَيَقُولُ لَكَ
الْمُخَلَّفُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ شَغَلَتْنَا أَمْوَالُنَا وَأَهْلُونَا فَاسْتَغْفِرْ
لَنَا يَقُولُونَ بِأَلْسِنَتِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ
لَكُمْ مِنَ اللّٰهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ بِكُمْ ضَرًّا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ نَفْعًا بَلْ
كَانَ اللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿١١﴾ بَلْ ظَنَنْتُمْ أَنْ لَنْ يَنْقَلِبَ
الرَّسُولُ وَالْمُؤْمِنُونَ إِلٰى أَهْلِيهِمْ أَبَدًا وَزُيِّنَ ذٰلِكَ فِي
قُلُوبِكُمْ وَظَنَنْتُمْ ظَنَّ السَّوْءِ وَكُنْتُمْ قَوْمًا بُورًا ﴿١٢﴾ وَمَنْ لَمْ
يُؤْمِنْ بِاللّٰهِ وَرَسُولِهِ فَإِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَعِيرًا ﴿١٣﴾ وَلِلّٰهِ
مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضِ يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ
يَشَاءُ وَكَانَ اللّٰهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿١٤﴾ سَيَقُولُ الْمُخَلَّفُونَ
إِذَا انْطَلَقْتُمْ إِلٰى مَغَانِمَ لِتَأْخُذُوهَا ذَرُونَا نَتَّبِعْكُمْ يُرِيدُونَ
أَنْ يُبَدِّلُوا كَلَامَ اللّٰهِ قُلْ لَنْ تَتَّبِعُونَا كَذٰلِكُمْ قَالَ اللّٰهُ مِنْ قَبْلُ
فَسَيَقُولُونَ بَلْ تَحْسُدُونَنَا بَلْ كَانُوا لَا يَفْقَهُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٥﴾

10. Sana biat edenler, ancak Allah'a biat ediyorlar. Allah'ın eli, onların ellerinin üstündedir. Böyle iken kim (*biatinden*) dönerse, ancak kendi aleyhine dönmüş olur; kim de Allah'a verdidiği sözü tutarsa, ona çok büyük bir mükâfat verecektir.

11. Bedevilerin (*Hudeybiye seferinden*) geri kalanları sana, "Bizi mallarımız ve ailelerimiz oyaladı, artık bizim için bağışlanma dile!" diyeceklerdir. Kalplerinde olmayanı dile getirecekler. De ki: "İmdi eğer Allah size bir zarar dilemiş veya size bir fayda dilemişse, O'na karşı sizin için kimin elinden bir şey gelir? Gerçek şu ki Allah, yaptığınız her şeyden hakkıyla haberdardır."

12. Aslında siz, elçimizin ve mü'minlerin ailelerine asla dönemeyeceklerini sanmıştınız. İşte bu, gönüllerinize şirin gözüktü ve kötü zanda bulunup, helâki hak eden bir topluluk oldunuz.

13. Allah'a ve elçisine kim iman etmezse, (*bilsin ki*) biz kâfirlere çılgın bir ateş hazırlamışızdır.

14. Göklerin ve yerin mülkü ancak Allah'ındır; dilediğini bağışlar ve dilediğine azap eder. Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

15. Siz ganimetleri almaya (*Hayber'e*) yola koyulduğunuzda, (*Hudeybiye'den*) geri kalanlar, "Bırakın, biz de size uyalım" diyeceklerdir. Allah'ın (*sırf Hudeybiyelilere ganimet*) sözünü değiştirmek istiyorlar. De ki: "Asla peşimize takılmayacaksınız; çünkü Allah, daha önce böyle buyurdu." Onlar da, "Gerçek şu ki" diyecekler, "Siz bizi çekemiyorsunuz." Gerçek şu ki, onlar pek az kavrayışlıdırlar.

قُلْ لِلْمُخَلَّفِينَ مِنَ الْاَعْرَابِ سَتُدْعَوْنَ اِلٰى قَوْمٍ اُو۬لٖى بَأْسٍ
شَدٖيدٍ تُقَاتِلُونَهُمْ اَوْ يُسْلِمُونَۚ فَاِنْ تُطٖيعُوا يُؤْتِكُمُ اللّٰهُ اَجْرًا
حَسَنًاۚ وَاِنْ تَتَوَلَّوْا كَمَا تَوَلَّيْتُمْ مِنْ قَبْلُ يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا اَلٖيمًا
﴿١٦﴾ لَيْسَ عَلَى الْاَعْمٰى حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْاَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا
عَلَى الْمَرٖيضِ حَرَجٌۜ وَمَنْ يُطِعِ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ
تَجْرٖي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُۚ وَمَنْ يَتَوَلَّ يُعَذِّبْهُ عَذَابًا اَلٖيمًا ﴿١٧﴾
لَقَدْ رَضِيَ اللّٰهُ عَنِ الْمُؤْمِنٖينَ اِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ
فَعَلِمَ مَا فٖي قُلُوبِهِمْ فَاَنْزَلَ السَّكٖينَةَ عَلَيْهِمْ وَاَثَابَهُمْ فَتْحًا
قَرٖيبًاۙ ﴿١٨﴾ وَمَغَانِمَ كَثٖيرَةً يَأْخُذُونَهَاۜ وَكَانَ اللّٰهُ عَزٖيزًا حَكٖيمًا
﴿١٩﴾ وَعَدَكُمُ اللّٰهُ مَغَانِمَ كَثٖيرَةً تَأْخُذُونَهَا فَعَجَّلَ لَكُمْ هٰذِهٖ
وَكَفَّ اَيْدِيَ النَّاسِ عَنْكُمْۚ وَلِتَكُونَ اٰيَةً لِلْمُؤْمِنٖينَ وَيَهْدِيَكُمْ
صِرَاطًا مُسْتَقٖيمًاۙ ﴿٢٠﴾ وَاُخْرٰى لَمْ تَقْدِرُوا عَلَيْهَا قَدْ اَحَاطَ
اللّٰهُ بِهَاۜ وَكَانَ اللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدٖيرًا ﴿٢١﴾ وَلَوْ قَاتَلَكُمُ الَّذٖينَ
كَفَرُوا لَوَلَّوُا الْاَدْبَارَ ثُمَّ لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصٖيرًا ﴿٢٢﴾ سُنَّةَ
اللّٰهِ الَّتٖي قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلُۚ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللّٰهِ تَبْدٖيلًا ﴿٢٣﴾

16. Geri kalan bedevilere de ki: "Çok güçlü bir kavme karşı (*savaşa*) çağırılacaksınız; onlarla ya savaşırsınız veya müslüman olurlar. Eğer itaat ederseniz, Allah size pek güzel mükâfat verir; ama daha önce yüz çevirdiğiniz gibi yüz çevirirseniz, sizi çok acı bir azaba uğratır."

17. Köre hiçbir güçlük (*savaşa katılma zorunluğu*) yok, topala hiçbir güçlük yok ve hastaya hiçbir güçlük yoktur. Kim Allah'a ve resûlüne itaat ederse, onu altlarından ırmaklar akan cennetlere koyar; kim de yüz çevirirse, onu çok acı bir azaba uğratır.

18. Andolsun, Allah mü'minlerden, (*Hudeybiye'de*) ağacın altında sana biat ettiklerinde razı oldu! Nitekim kalplerindeki (*halis niyetleri*)ni bildi, dolayısıyla onlara sekîneti (*huzuru/güveni*) indirdi ve onları çok yakın bir fetih (*Hayber fethiy*)le ödüllendirdi.

19. Üstelik (*oradan*) elde edecekleri pekçok ganimetlerle... Allah çok izzetlidir, çok hikmetlidir.

20. Allah, elde edeceğiniz birçok ganimetler size vaat etmiştir; nitekim bunu (*Hayber ganimetini*) hemen verdi ve o insan (*Hayberli düşman*)lara sizden el çektirdi ki, mü'minlere bir âyet (*işaret*) olsun ve sizi doğru yola iletsin.

21. Sizin güç yetiremediğiniz, ancak Allah'ın kuşatmış olduğu diğer ganimetler de vardır. Allah, her şeye hakkıyla güç yetirendir.

22. Eğer küfre saplananlar sizinle savaşsalardı, mutlaka geriye dönüp kaçarlar, sonra da kendilerine hiçbir veli ve hiçbir arka çıkan bulamazlardı.

23. Allah'ın ötedenberi süregelen sünneti (*değişmez yasası*) gereğidir ve Allah'ın sünnetinde asla bir değişiklik bulamazsın.

وَهُوَ الَّذٖى كَفَّ اَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَاَيْدِيَكُمْ عَنْهُمْ بِبَطْنِ
مَكَّةَ مِنْ بَعْدِ اَنْ اَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
بَصٖيرًا ﴿٢٤﴾ هُمُ الَّذٖينَ كَفَرُوا وَصَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ
الْحَرَامِ وَالْهَدْيَ مَعْكُوفًا اَنْ يَبْلُغَ مَحِلَّهُ وَلَوْلَا رِجَالٌ مُؤْمِنُونَ
وَنِسَاءٌ مُؤْمِنَاتٌ لَمْ تَعْلَمُوهُمْ اَنْ تَطَؤُهُمْ فَتُصٖيبَكُمْ
مِنْهُمْ مَعَرَّةٌ بِغَيْرِ عِلْمٍ لِيُدْخِلَ اللّٰهُ فٖى رَحْمَتِهٖ مَنْ يَشَاءُ
لَوْ تَزَيَّلُوا لَعَذَّبْنَا الَّذٖينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابًا اَلٖيمًا ﴿٢٥﴾ اِذْ
جَعَلَ الَّذٖينَ كَفَرُوا فٖى قُلُوبِهِمُ الْحَمِيَّةَ حَمِيَّةَ الْجَاهِلِيَّةِ
فَاَنْزَلَ اللّٰهُ سَكٖينَتَهُ عَلٰى رَسُولِهٖ وَعَلَى الْمُؤْمِنٖينَ وَاَلْزَمَهُمْ
كَلِمَةَ التَّقْوٰى وَكَانُوا اَحَقَّ بِهَا وَاَهْلَهَا وَكَانَ اللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ
عَلٖيمًا ﴿٢٦﴾ لَقَدْ صَدَقَ اللّٰهُ رَسُولَهُ الرُّءْيَا بِالْحَقِّ لَتَدْخُلُنَّ
الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ اِنْ شَاءَ اللّٰهُ اٰمِنٖينَ مُحَلِّقٖينَ رُؤُسَكُمْ
وَمُقَصِّرٖينَ لَا تَخَافُونَ فَعَلِمَ مَا لَمْ تَعْلَمُوا فَجَعَلَ مِنْ دُونِ
ذٰلِكَ فَتْحًا قَرٖيبًا ﴿٢٧﴾ هُوَ الَّذٖى اَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدٰى وَدٖينِ
الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدّٖينِ كُلِّهٖ وَكَفٰى بِاللّٰهِ شَهٖيدًا ﴿٢٨﴾

24. Mekke'nin göbeğinde, sizi onlara karşı muzaffer kıldıktan sonra onların ellerini sizden, sizin ellerinizi de onlardan çeken O'dur. Allah, yaptığınız her şeyi hakkıyla görendir.

25. Küfre saplanan, sizi Mescid-i Haram'dan önleyen ve bekletilen kurbanlarınızın yerine ulaşmasını engelleyen onlardır. Eğer (*aralarında*) tanımadığınızdan ötürü tepeleyeceğiniz ve bilmeden yaptığınız için burukluk duyacağınız mü'min ve mü'mineler olmasaydı... (*size savaştan el çektirmezdi.*) Üstelik Allah, dilediğini rahmetine dahil etsin diye (*el çektirdi*). Eğer (*inananlarla inanmayanlar*) birbirinden ayrı olsalardı, elbette kâfirlik edenleri çok acı bir azaba uğratırdık.

26. Nitekim küfre saplananlar, kalplerini hamiyete, cahiliye hamiyetine kaptırmışlardı; Allah da elçisine ve mü'minlere sekîneti (*huzuru/güveni*)ni indirdi ve onları takva kelimesi (*prensibi*)ne bağladı; zaten buna çok lâyık ve bunun ehli idiler. Allah her şeyi hakkıyla bilendir.

27. Andolsun, Allah, elçisinin rüyasını doğru çıkardı! İnşallah güven içinde, saçlarınızı tıraş etmiş veya kısaltmış olarak, hiç korkmadan Mescid-i Haram'a gireceksiniz. Nitekim sizin bilmediğiniz bir hususu bilip, onun (*Mekke fethinin*) önüne çok yakın bir fetih (*Hayber fethini*) koydu.

28. O (*Allah*) ki, elçisini hidayet (*rehberi Kur'an*) ve hak dinle gönderendi; nitekim (*batıl*) dinlerin hepsinden onu üstün kılacaktır ve Allah, güçlü şahit olarak yeter!

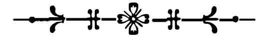
مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللّٰهِ وَالَّذ۪ينَ مَعَهُٓ اَشِدَّٓاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَٓاءُ بَيْنَهُمْ
تَرٰيهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللّٰهِ وَرِضْوَانًا سِيمَاهُمْ
ف۪ي وُجُوهِهِمْ مِنْ اَثَرِ السُّجُودِ ذٰلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرٰيةِ وَمَثَلُهُمْ
فِي الْاِنْج۪يلِ كَزَرْعٍ اَخْرَجَ شَطْـَٔهُ فَاٰزَرَهُ فَاسْتَغْلَظَ فَاسْتَوٰى
عَلٰى سُوقِه۪ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيَغ۪يظَ بِهِمُ الْكُفَّارَ وَعَدَ اللّٰهُ الَّذ۪ينَ
اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَاَجْرًا عَظ۪يمًا ﴿٢٩﴾

سُورَةُ الْحُجُرَاتِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ ثَمَانِي عَشْرَةَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا لَا تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيِ اللّٰهِ وَرَسُولِه۪ وَاتَّقُوا اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ
سَم۪يعٌ عَل۪يمٌ ﴿١﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا لَا تَرْفَعُٓوا اَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ
النَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ اَنْ تَحْبَطَ اَعْمَالُكُمْ
وَاَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿٢﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ يَغُضُّونَ اَصْوَاتَهُمْ عِنْدَ رَسُولِ اللّٰهِ
اُو۬لٰٓئِكَ الَّذ۪ينَ امْتَحَنَ اللّٰهُ قُلُوبَهُمْ لِلتَّقْوٰى لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَاَجْرٌ عَظ۪يمٌ
﴿٣﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ يُنَادُونَكَ مِنْ وَرَٓاءِ الْحُجُرَاتِ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٤﴾

29. Muhammed Allah'ın elçisidir ve maiyetindekiler, kâfirlere karşı şiddetli ve kendi aralarında merhametlidirler. Onları rükû edenler, secdeye kapananlar olarak görürsün. Allah'ın lütuf ve rızası peşindedirler; yüzlerinde secde izinden nişane (*alamet*)leri vardır. Bu, onların Tevrat ve İncil'deki nitelikleridir. Tıpkı filizini çıkaran (*başak bağlayan*), derken onu güçlendiren, derken sertleşen, derken sapı üzerine kurulup ekincileri hoşnut eden, dolayısıyla kâfirleri öfkelendiren (*bereketli*) bir ekin gibidirler. Allah, iman eden ve yararlı işler yapan onlara mağfiret (*bağışlanma*) ve çok büyük mükâfat vaat etmiştir.

EL-HUCURÂT SÛRESİ[95]

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Ey iman edenler! Allah'ın ve elçisinin önüne geçmeyin ve Allah'(*ın azabın*)dan sakının; nitekim Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.

2. Ey iman edenler! Seslerinizi Peygamberin sesinin üstüne çıkarmayın ve birbirinizle yüksek sesle konuştuğunuz gibi onunla da yüksek sesle konuşmayın ki, siz farkında olmadan amelleriniz boşa gider.

3. Allah'ın elçisinin huzurunda seslerini kısanlar ise, işte Allah'ın, kalplerini takva denemesinden geçirdiği kişiler onlardır! Elbette onlara bağışlanma ve çok büyük mükâfat vardır.

4. Hücre (*hane*)lerinin arkasından sana seslenenler ise, birçoğu aklı ermeyen kişilerdir.

(95) Sûre, 4. âyette geçen ve oda, hane veya konut anlamındaki "hücre" kelimesinin çoğulu olan "hucurât"tan adını almaktadır ve Medine'de inmiş olup, 18 âyettir.

وَلَوْ اَنَّهُمْ صَبَرُوا حَتّٰى تَخْرُجَ اِلَيْهِمْ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْۜ وَاللّٰهُ غَفُورٌ
رَح۪يمٌ ﴿٥﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُٓوا اِنْ جَٓاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَاٍ فَتَبَيَّنُٓوا
اَنْ تُص۪يبُوا قَوْمًا بِجَهَالَةٍ فَتُصْبِحُوا عَلٰى مَا فَعَلْتُمْ نَادِم۪ينَ ﴿٦﴾
وَاعْلَمُٓوا اَنَّ ف۪يكُمْ رَسُولَ اللّٰهِۜ لَوْ يُط۪يعُكُمْ ف۪ي كَث۪يرٍ مِنَ الْاَمْرِ
لَعَنِتُّمْ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ حَبَّبَ اِلَيْكُمُ الْا۪يمَانَ وَزَيَّنَهُ ف۪ي قُلُوبِكُمْ وَكَرَّهَ
اِلَيْكُمُ الْكُفْرَ وَالْفُسُوقَ وَالْعِصْيَانَۜ اُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الرَّاشِدُونَۙ ﴿٧﴾
فَضْلًا مِنَ اللّٰهِ وَنِعْمَةًۜ وَاللّٰهُ عَل۪يمٌ حَك۪يمٌ ﴿٨﴾ وَاِنْ طَٓائِفَتَانِ مِنَ
الْمُؤْمِن۪ينَ اقْتَتَلُوا فَاَصْلِحُوا بَيْنَهُمَاۚ فَاِنْ بَغَتْ اِحْدٰيهُمَا عَلَى
الْاُخْرٰى فَقَاتِلُوا الَّت۪ي تَبْغ۪ي حَتّٰى تَف۪ٓيءَ اِلٰٓى اَمْرِ اللّٰهِۚ فَاِنْ فَٓاءَتْ
فَاَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ وَاَقْسِطُواۜ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُقْسِط۪ينَ ﴿٩﴾
اِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ اِخْوَةٌ فَاَصْلِحُوا بَيْنَ اَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللّٰهَ لَعَلَّكُمْ
تُرْحَمُونَ ﴿١٠﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا لَا يَسْخَرْ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ عَسٰٓى
اَنْ يَكُونُوا خَيْرًا مِنْهُمْ وَلَا نِسَٓاءٌ مِنْ نِسَٓاءٍ عَسٰٓى اَنْ يَكُنَّ خَيْرًا
مِنْهُنَّۚ وَلَا تَلْمِزُٓوا اَنْفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِالْاَلْقَابِۜ بِئْسَ الِاسْمُ
الْفُسُوقُ بَعْدَ الْا۪يمَانِۚ وَمَنْ لَمْ يَتُبْ فَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿١١﴾

5. Eğer sen yanlarına çıkıncaya kadar sabretselerdi, elbette kendileri için daha hayırlı olurdu ve Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

6. Ey iman edenler! Eğer bir fâsık (*sapkın*) kişi size bir haber getirirse, içyüzünü araştırın; yoksa bilmeden bir topluluğa zarar verir, dolayısıyla yaptığınıza pişman olursunuz.

7. Allah'ın elçisinin aranızda olduğunu bilin! Eğer ekseri işlerde size uysaydı, elbette sıkıntıya düşerdiniz; ancak Allah size imanı sevdirdi, onu kalplerinizin zineti yaptı, sizi kâfirlikten, fâsıklıktan ve isyankârlıktan tiksindirdi. İşte bu (*nitelikte ola*)nlar, raşit (*ergin*) lerin ta kendisidirler!

8. Allah'ın bir lütfu ve nimeti olarak (*erginliğe erdiler*). Allah hakkıyla bilendir, çok hikmetlidir.

9. Eğer mü'minlerden iki grup vuruşurlarsa, aralarını bulun! Eğer onlardan biri diğerine saldırmış ise, saldıran tarafa karşı, Allah'ın emrine dönünceye kadar savaşın; eğer dönerse, adalet uyarınca aralarını düzeltin ve (*daima*) adaletli olun! Kesinlikle Allah adaletli olanları sever.

10. Mü'minler ancak kardeştirler; dolayısıyla kardeşlerinizin arasını bulun ve Allah'(*ın azabın*)dan sakının, ta ki esirgenesiniz.

11. Ey iman edenler, hiçbir topluluk hiçbir topluluğu alaya almasın, belki onlar kendilerinden daha hayırlıdırlar! Kadınlar da kadınları alaya almasınlar, belki onlar, kendilerinden daha hayırlıdırlar. Kendi kendinizi de ayıplamayın ve birbirinize kötü lakaplar takmayın! İmandan sonra fâsıklık, ne kötü namdır! Kim tevbe etmezse, işte onlar zalimlerin ta kendisidirler!

يَٓا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِنَ الظَّنِّ اِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ
اِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَبْ بَعْضُكُمْ بَعْضًا اَيُحِبُّ اَحَدُكُمْ
اَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ اَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ وَاتَّقُوا اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ تَوَّابٌ
رَحِيمٌ ﴿١٢﴾ يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ اِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَاُنْثٰى
وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَٓائِلَ لِتَعَارَفُوا اِنَّ اَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللّٰهِ
اَتْقٰيكُمْ اِنَّ اللّٰهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴿١٣﴾ قَالَتِ الْاَعْرَابُ اٰمَنَّا قُلْ لَمْ
تُؤْمِنُوا وَلٰكِنْ قُولُٓوا اَسْلَمْنَا وَلَمَّا يَدْخُلِ الْاِيمَانُ فِي قُلُوبِكُمْ
وَاِنْ تُطِيعُوا اللّٰهَ وَرَسُولَهُ لَا يَلِتْكُمْ مِنْ اَعْمَالِكُمْ شَيْـًٔا اِنَّ اللّٰهَ
غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٤﴾ اِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ اٰمَنُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ
لَمْ يَرْتَابُوا وَجَاهَدُوا بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ اُولٰٓئِكَ
هُمُ الصَّادِقُونَ ﴿١٥﴾ قُلْ اَتُعَلِّمُونَ اللّٰهَ بِدِينِكُمْ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ مَا فِي
السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَاللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٦﴾ يَمُنُّونَ
عَلَيْكَ اَنْ اَسْلَمُوا قُلْ لَا تَمُنُّوا عَلَيَّ اِسْلَامَكُمْ بَلِ اللّٰهُ يَمُنُّ
عَلَيْكُمْ اَنْ هَدٰيكُمْ لِلْاِيمَانِ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٧﴾ اِنَّ اللّٰهَ
يَعْلَمُ غَيْبَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاللّٰهُ بَصِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾

12. Ey iman edenler, zandan çokça sakının, çünkü zannın bazısı günahtır; tecessüs etmeyin ve birbirinizi çekiştirmeyin! Herhangi biriniz, ölü kardeşinin etini yemekten hoşlanır mı? Nitekim bundan tiksinirsiniz, o halde Allah'(*ın azabın*)dan da sakının! Kuşkusuz Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

13. Ey insanlar! Biz sizi bir erkek ve bir dişiden yarattık ve birbirinizle tanışasınız diye kavim ve kabilelere ayırdık. Allah katında en değerli olanınız, elbette en takvalı olanınızdır. Kuşkusuz Allah hakkıyla bilendir, (*her şeyden*) hakkıyla haberdardır.

14. Bedeviler, "İman ettik" dediler. De ki: "Siz iman etmediniz, ancak "İslam (*teslim*) olduk" deyin; çünkü iman, henüz kalplerinize yerleşmedi. Eğer Allah'a ve elçisine itaat ederseniz, amellerinizden hiçbir şey eksiltmez; nitekim Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

15. Allah'a ve resûlüne iman eden, sonra kuşku duymayan ve Allah yolunda malları ve canlarıyla cihat edenler ancak mü'mindirler. işte sadık (*dürüst/sadakatli*) olanlar onlardır!

16. De ki: "Allah'a mı dininizi öğretiyorsunuz? Oysa Allah, göklerde ve yerde ne varsa hepsini bilir ve Allah her şeyi hakkıyla bilendir."

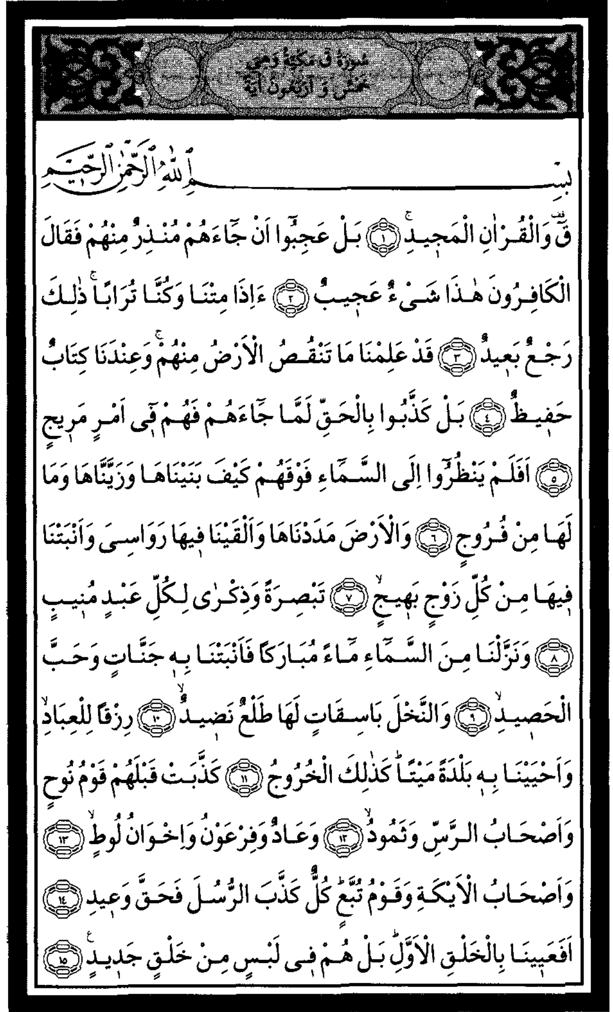
17. Bir de müslüman olmalarını senin başına kakıyorlar. De ki: "Müslümanlığınızı başıma kakmayın! Gerçek şu ki, eğer doğru (*gerçekten müslüman*) iseniz, sizi imana hidayet ettiğinden ötürü Allah'a minnet borçlusunuz."

18. Kesinlikle Allah, göklerin ve yerin gaybını (*sırlarını*) bilir ve Allah, yaptığınız her şeyi hakkıyla görendir.

KAF SÛRESİ[96]

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Kaaf. Kur'an-ı Mecîd (*yüce Kur'an*) hakkı için!

2. Gerçek şu ki kâfirler, kendilerine içlerinden bir uyarıcı gelmesine şaşıp, dolayısıyla dediler ki: "Bu, çok şaşılacak bir şeydir!

3. Öldüğümüz ve (*çürüyüp*) toprak olduğumuzda mı (*yeniden hayata döndürüleceğiz*)? Bu, çok uzak (*imkânsız*) bir dönüştür!"

4. Toprağın onlardan ne eksilttiğini elbette bilmekteyiz ve katımızda, (*her şeyi*) hakkıyla koruyan bir kitap vardır.

5. Gerçek şu ki, kendilerine gelen hakkı yalanladı; dolayısıyla karmakarışık bir duruma düştüler.

6. Üstlerindeki göğe, onu nasıl kurup, (*yıldızlarla*) donattığımıza ve hiçbir çatlağının olmadığına hiç bakmadılar mı?

7. Yeryüzünü döşedik, ona oturaklı dağlar kurduk ve onda her türden pek şirin bitkiler bitirdik.

8. İnâbet eden (*bize yönelen*) her kula bir basiret (*sağgörü*) ve bir ibret olarak (*bunları yaptık*).

9. Gökten mübarek (*bereketli*) bir su indirip, onunla bahçeleri ve biçilen tane (*ekin*)leri bitirdik.

10. Tomurcukları üst üste yığılı boy atmış hurmaları da (*onunla bitirdik*),

11. Kullarımıza rızık olarak ve onunla ölü bir belde (*yöre*)yi dirilttik. İşte (*kabirlerden canlı*) çıkış da böylecedir!

12. Onlardan önce Nuh'un kavmi yalanladı; Res halkı, Semud,

13. Âd, Firavun, Lut'un ihvan (*soydaşlar*)ı,

14. Eykeliler ve Tubba' kavmi, hepsi elçilerimi yalanladılar, dolayısıyla ihtar (*ettiğim azab*)ımı hak ettiler.

15. İmdi ilk yaratma nedeniyle güçsüz mü düştük (*ki yeniden yaratamıyalım*)!? Aslında onlar, yepyeni bir yaratıştan yana fikir kargaşası içindedirler.

(96) Sûre, başında bulunan ve Arap alfabesinin 21. harfi olan "kaf"tan adını almış olup, Mekke'de inmiştir ve 45 âyet içermektedir.

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ وَنَعْلَمُ مَا تُوَسْوِسُ بِهٖ نَفْسُهُۚ وَنَحْنُ اَقْرَبُ اِلَيْهِ
مِنْ حَبْلِ الْوَر۪يدِ ﴿١٦﴾ اِذْ يَتَلَقَّى الْمُتَلَقِّيَانِ عَنِ الْيَم۪ينِ وَعَنِ الشِّمَالِ
قَع۪يدٌ ﴿١٧﴾ مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ اِلَّا لَدَيْهِ رَق۪يبٌ عَت۪يدٌ ﴿١٨﴾ وَجَٓاءَتْ
سَكْرَةُ الْمَوْتِ بِالْحَقِّۜ ذٰلِكَ مَا كُنْتَ مِنْهُ تَح۪يدُ ﴿١٩﴾ وَنُفِخَ فِي الصُّورِۜ
ذٰلِكَ يَوْمُ الْوَع۪يدِ ﴿٢٠﴾ وَجَٓاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَعَهَا سَٓائِقٌ وَشَه۪يدٌ ﴿٢١﴾
لَقَدْ كُنْتَ ف۪ي غَفْلَةٍ مِنْ هٰذَا فَكَشَفْنَا عَنْكَ غِطَٓاءَكَ فَبَصَرُكَ الْيَوْمَ
حَد۪يدٌ ﴿٢٢﴾ وَقَالَ قَر۪ينُهُ هٰذَا مَا لَدَيَّ عَت۪يدٌ ﴿٢٣﴾ اَلْقِيَا ف۪ي جَهَنَّمَ كُلَّ
كَفَّارٍ عَن۪يدٍ ﴿٢٤﴾ مَنَّاعٍ لِلْخَيْرِ مُعْتَدٍ مُر۪يبٍ ﴿٢٥﴾ اَلَّذ۪ي جَعَلَ مَعَ اللّٰهِ
اِلٰهًا اٰخَرَ فَاَلْقِيَاهُ فِي الْعَذَابِ الشَّد۪يدِ ﴿٢٦﴾ قَالَ قَر۪ينُهُ رَبَّنَا مَٓا اَطْغَيْتُهُ
وَلٰكِنْ كَانَ ف۪ي ضَلَالٍ بَع۪يدٍ ﴿٢٧﴾ قَالَ لَا تَخْتَصِمُوا لَدَيَّ وَقَدْ قَدَّمْتُ
اِلَيْكُمْ بِالْوَع۪يدِ ﴿٢٨﴾ مَا يُبَدَّلُ الْقَوْلُ لَدَيَّ وَمَٓا اَنَا بِظَلَّامٍ لِلْعَب۪يدِ ﴿٢٩﴾
يَوْمَ نَقُولُ لِجَهَنَّمَ هَلِ امْتَلَأْتِ وَتَقُولُ هَلْ مِنْ مَز۪يدٍ ﴿٣٠﴾ وَاُزْلِفَتِ
الْجَنَّةُ لِلْمُتَّق۪ينَ غَيْرَ بَع۪يدٍ ﴿٣١﴾ هٰذَا مَا تُوعَدُونَ لِكُلِّ اَوَّابٍ حَف۪يظٍ
﴿٣٢﴾ مَنْ خَشِيَ الرَّحْمٰنَ بِالْغَيْبِ وَجَٓاءَ بِقَلْبٍ مُن۪يبٍ ﴿٣٣﴾ اُدْخُلُوهَا
بِسَلَامٍ ذٰلِكَ يَوْمُ الْخُلُودِ ﴿٣٤﴾ لَهُمْ مَا يَشَٓاؤُ۫نَ ف۪يهَا وَلَدَيْنَا مَز۪يدٌ ﴿٣٥﴾

16. Andolsun, insanı biz yarattık, nefsinin ona neler fısıldadığını biliriz ve biz ona şah damarından daha yakınız!

17. Üstelik sağına ve soluna oturtulan iki (*melek*) alıcı da almakta (*zabıt tutmakta*)dırlar.

18. Her ne söz söylerse, mutlaka yanı başında hazır bulunan bir denetleyici vardır.

19. Ölüm sarhoşluğu, gerçeği ortaya koyacaktır: İşte senin kaçıp durduğun şey budur!

20. Sûr'a üflenir (*kıyamet borusu çalar*). İşte ihtar edilen gün budur!

21. Herbir nefis (*kişi*), yanında bir sevk memuru ve görgü şahidiyle gelir.

22. "Andolsun, sen bu durumdan gaflette idin! Artık (*gaflet*) perdeni kaldırdık, dolayısıyla bugün gözün pek keskindir."

23. Ona eşlik eden (*melek*), "Bu yanımdaki (*suçlu*) hazırdır!" der.

24. "Haydi" (*buyurulur*), "Atın cehenneme herbir inkarcı, inatçı,

25. Hayrı engelleyen, saldırgan, kuşkucu,

26. Allah'ın yanında bir başka ilah edinen kişiyi. Haydi onu çok şiddetli azaba atın!"

27. Yandaşı (*şeytan*) da der ki: "Ey rabbimiz, onu ben azdırmadım; fakat kendisi pek derin (*koyu*) bir dalâlette idi!"

28. Şöyle buyurur (*Allah*): "Huzurumda davalaşmayın; çünkü sizi önceden uyarmıştım!

29. Benim katımda söz (*hüküm*) değiştirilmez ve ben kullarıma asla zulmedici değilim."

30. Cehenneme, "Doldun mu?" dediğimiz gün, "Daha var mı?" diyecektir.

31. Cennet de uzak değilken takva sahiplerine (*daha*) yaklaştırılır:

32. İşte size vaat edilen bu (*cennet*); herbir (*Allah'a*) yönelen, (*kulluk ahdini*) hakkıyla koruyan,

33. Rahmân'dan gıyaben korkan ve (*hakka*) dönük bir kalple gelenindir!

34. Selamet (*esenlik*)le ona girin! İşte sonsuzluk (*ebedî hayat*) günü budur!

35. Orada diledikleri her şeye elbette kavuşacaklardır ve katımızda fazlası da vardır.

36. Onlardan önce, kendilerinden daha güçlü nice çağ (*kuşak*)ları helâk ettik; üstelik bir kurtuluş var mı diye ülkeleri delik deşik etmişlerdi.

37. Kuşkusuz bunda, kalbi (*aklı*) olan veya hazır bulunup kulak veren için bir öğüt vardır!

38. Andolsun, gökleri, yeri ve aralarında var olan her şeyi altı gün (*evre*)de yarattık ve hiçbir yorgunluk çekmedik!

39. İmdi onların dediklerine sabret (*göğüs ger*) ve güneşin doğuşundan önce de batışından önce de rabbini hamd ile tesbih (*tenzih*) et!

40. Geceleyin ve secdelerin ardından da O'nu tesbih et.

41. Çağırıcının (*İsrafil'in*) yakın bir yerden çağıracağı gün, (*o sese*) kulak ver!

42. Çağrıyı hakkaniyetle işittikleri gün, işte o, (*topraktan canlı*) çıkış günüdür!

43. Biz, kesinlikle biz yaşatırız ve öldürüz ve dönüş elbette bizedir.

44. Üstlerinden toprağın yarıldığı gün, (*kabirlerinden*) çarçabuk çıkarlar; bu da bize göre pek kolay bir haşirdir.

45. Biz, dedikleri her şeyi en iyi bilenleriz ve sen, onların başında bir cebbar (*zorlayıcı*) değilsin; o halde tehdidimden korkanları bu Kur'an'la uyar!

وَكَمْ اَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هُمْ اَشَدُّ مِنْهُمْ بَطْشًا فَنَقَّبُوا فِي الْبِلَادِۜ
هَلْ مِنْ مَحِيصٍ ﴿٣٦﴾ اِنَّ فِي ذٰلِكَ لَذِكْرٰى لِمَنْ كَانَ لَهُ قَلْبٌ اَوْ
اَلْقَى السَّمْعَ وَهُوَ شَهِيدٌ ﴿٣٧﴾ وَلَقَدْ خَلَقْنَا السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ
وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ اَيَّامٍ وَمَا مَسَّنَا مِنْ لُغُوبٍ ﴿٣٨﴾ فَاصْبِرْ عَلٰى
مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ الْغُرُوبِۚ
﴿٣٩﴾ وَمِنَ الَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَاَدْبَارَ السُّجُودِ ﴿٤٠﴾ وَاسْتَمِعْ يَوْمَ يُنَادِ
الْمُنَادِ مِنْ مَكَانٍ قَرِيبٍ ﴿٤١﴾ يَوْمَ يَسْمَعُونَ الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ ذٰلِكَ يَوْمُ
الْخُرُوجِ ﴿٤٢﴾ اِنَّا نَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ وَاِلَيْنَا الْمَصِيرُ ﴿٤٣﴾ يَوْمَ تَشَقَّقُ
الْاَرْضُ عَنْهُمْ سِرَاعًا ذٰلِكَ حَشْرٌ عَلَيْنَا يَسِيرٌ ﴿٤٤﴾ نَحْنُ اَعْلَمُ بِمَا
يَقُولُونَ وَمَا اَنْتَ عَلَيْهِمْ بِجَبَّارٍ فَذَكِّرْ بِالْقُرْاٰنِ مَنْ يَخَافُ وَعِيدِ ﴿٤٥﴾

سُورَةُ الذَّارِيَاتِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ سِتُّونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَالذَّارِيَاتِ ذَرْوًا ﴿١﴾ فَالْحَامِلَاتِ وِقْرًا ﴿٢﴾ فَالْجَارِيَاتِ يُسْرًا ﴿٣﴾
فَالْمُقَسِّمَاتِ اَمْرًا ﴿٤﴾ اِنَّمَا تُوعَدُونَ لَصَادِقٌ ﴿٥﴾ وَاِنَّ الدِّينَ لَوَاقِعٌ ﴿٦﴾

EZ-ZÂRİYAT SÛRESİ[97]

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Saçıp savuran (*rüzgâr*)lar hakkı için,

2. Yük taşıyan (*yağmur yüklü bulut*)lar hakkı için,

3. Kolayca akıp giden (*gemi*)ler hakkı için,

4. İş bölüştüren (*melek*)ler hakkı için,

5. Size vaat edilen her şey kesinlikle doğrudur!

6. Din (*duruşma günü*) de elbette vuku bulacaktır!

(97) Sûre, 1. âyetin başında geçen ve dilimizde saçıp savuran anlamında olup, rüzgârların sıfatı olduğu belirtilen "zâriye" kelimesinin çoğul şekli "zâriyât'tan adını almaktadır. Mekke'de inmiştir ve 60 âyet içermektedir.

وَالسَّمَٓاءِ ذَاتِ الْحُبُكِۙ ﴿٧﴾ اِنَّكُمْ لَفٖي قَوْلٍ مُخْتَلِفٍۙ ﴿٨﴾ يُؤْفَكُ
عَنْهُ مَنْ اُفِكَؕ ﴿٩﴾ قُتِلَ الْخَرَّاصُونَۙ ﴿١٠﴾ اَلَّذٖينَ هُمْ فٖي غَمْرَةٍ سَاهُونَۙ
﴿١١﴾ يَسْـَٔلُونَ اَيَّانَ يَوْمُ الدّٖينِؕ ﴿١٢﴾ يَوْمَ هُمْ عَلَى النَّارِ يُفْتَنُونَ ﴿١٣﴾
ذُوقُوا فِتْنَتَكُمْؕ هٰذَا الَّذٖي كُنْتُمْ بِهٖ تَسْتَعْجِلُونَ ﴿١٤﴾ اِنَّ الْمُتَّقٖينَ فٖي
جَنَّاتٍ وَعُيُونٍۙ ﴿١٥﴾ اٰخِذٖينَ مَٓا اٰتٰيهُمْ رَبُّهُمْؕ اِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذٰلِكَ
مُحْسِنٖينَؕ ﴿١٦﴾ كَانُوا قَلٖيلًا مِنَ الَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ ﴿١٧﴾ وَبِالْاَسْحَارِ
هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ﴿١٨﴾ وَفٖٓي اَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِلسَّٓائِلِ وَالْمَحْرُومِ ﴿١٩﴾
وَفِي الْاَرْضِ اٰيَاتٌ لِلْمُوقِنٖينَۙ ﴿٢٠﴾ وَفٖٓي اَنْفُسِكُمْؕ اَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٢١﴾
وَفِي السَّمَٓاءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُونَ ﴿٢٢﴾ فَوَرَبِّ السَّمَٓاءِ وَالْاَرْضِ اِنَّهُ
لَحَقٌّ مِثْلَ مَٓا اَنَّكُمْ تَنْطِقُونَ ﴿٢٣﴾ هَلْ اَتٰيكَ حَدٖيثُ ضَيْفِ اِبْرٰهٖيمَ
الْمُكْرَمٖينَۢ ﴿٢٤﴾ اِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًاؕ قَالَ سَلَامٌۚ قَوْمٌ مُنْكَرُونَ
﴿٢٥﴾ فَرَاغَ اِلٰٓى اَهْلِهٖ فَجَٓاءَ بِعِجْلٍ سَمٖينٍۙ ﴿٢٦﴾ فَقَرَّبَهُٓ اِلَيْهِمْ قَالَ اَلَا
تَأْكُلُونَۘ ﴿٢٧﴾ فَاَوْجَسَ مِنْهُمْ خٖيفَةًؕ قَالُوا لَا تَخَفْؕ وَبَشَّرُوهُ بِغُلَامٍ
عَلٖيمٍ ﴿٢٨﴾ فَاَقْبَلَتِ امْرَاَتُهُ فٖي صَرَّةٍ فَصَكَّتْ وَجْهَهَا وَقَالَتْ عَجُوزٌ
عَقٖيمٌ ﴿٢٩﴾ قَالُوا كَذٰلِكِۙ قَالَ رَبُّكِؕ اِنَّهُ هُوَ الْحَكٖيمُ الْعَلٖيمُ ﴿٣٠﴾

7. Yolları (*yörüngeleri*) olan gök hakkı için,

8. Ki kesinlikle siz, muhtelif (*değişik/çelişkili*) söylemlerdesiniz!

9. Bu (*Kur'an'a ima*)ndan ayartılan ayartılır.

10. Kahrolsun saçmalayanlar,

11. Koyu bir cehalet içerisinde (*ahiretlerini*) unutanlar!

12. "Din (*duruşma*) günü ne zaman?" diye sorarlar.

13. Ateşi boyladıkları gün (*onlara şöyle denilecek*):

14. "Fitnenizi (*ayartılmanızın cezasını*) tadın! İşte çarçabuk istediğiz şey (*azap*) budur!"

15. Takva sahipleri ise, cennetlerde ve pınar başlarındadırlar,

16. Rablerinin kendilerine verdiklerini alanlar olarak; çünkü onlar bundan önce iyi davrananlardı.

17. Geceleri pek az uyurlardı.

18. Seherlerde istiğfar eder (*rablerinden bağışlanma diler*)lerdi.

19. Mallarında da dilenenin ve mahrumiyet çekenin bir (*zekât*) hakkı vardı.

20. Kesin inançlılar için yeryüzünde elbette nice âyet (*ibret*)ler vardır.

21. Kendi nefislerinizde de vardır; yoksa görmüyor musunuz?

22. Sizin rızkınız ve size vaat edilenler elbette göktedir.

23. İmdi göğün ve yerin rabbi hakkı için ki, kesinlikle bu (*vaat*), sizin konuşur olmanız gibi bir gerçektir!

24. İbrahim'in değerli (*melek*) konuklarının haberi sana ulaştı mı?

25. Bir zamanlar yanına girip, selâm vermişlerdi. "Selâm!" dedi (*İbrahim*); yabancı bir topluluk (*diye içinden geçirdi*).

26. Derken ailesinin yanına gidip, (*kızartılmış*) semiz bir dana (*eti*) getirdi.

27. Nitekim önlerine koyup, "Haydi yeyiniz?" dedi.

28. Ancak (*ilgilenmediklerini görünce*), onlardan kaynaklanan bir korku içine sindi: "Korkma!" dediler ve (*kendilerini tanıttıktan sonra*) ona bir bilge oğul müjdelediler.

29. Bunun üzerine karısı (*Sare*), bir patırtı kopararak geldi; üstelik (*hayretten*) yüzünü şamarlayarak, "Bir kısır kocakarıyım (*nasıl doğum yaparım*)!" dedi.

30. "Öylesindir" dedi (*melek*)ler, "Ancak rabbin (*böyle*) buyurdu. Kesinlikle O çok hikmetlidir, hakkıyla bilendir!"

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ اَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿٣١﴾ قَالُوا اِنَّا اُرْسِلْنَا اِلٰى قَوْمٍ
مُجْرِمِينَ ﴿٣٢﴾ لِنُرْسِلَ عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِنْ طِينٍ ﴿٣٣﴾ مُسَوَّمَةً عِنْدَ
رَبِّكَ لِلْمُسْرِفِينَ ﴿٣٤﴾ فَاَخْرَجْنَا مَنْ كَانَ فِيهَا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٣٥﴾
فَمَا وَجَدْنَا فِيهَا غَيْرَ بَيْتٍ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٣٦﴾ وَتَرَكْنَا فِيهَا اٰيَةً
لِلَّذِينَ يَخَافُونَ الْعَذَابَ الْاَلِيمَ ﴿٣٧﴾ وَفِي مُوسٰى اِذْ اَرْسَلْنَاهُ اِلٰى
فِرْعَوْنَ بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ ﴿٣٨﴾ فَتَوَلّٰى بِرُكْنِهِ وَقَالَ سَاحِرٌ اَوْ مَجْنُونٌ
﴿٣٩﴾ فَاَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ وَهُوَ مُلِيمٌ ﴿٤٠﴾ وَفِي عَادٍ
اِذْ اَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّيحَ الْعَقِيمَ ﴿٤١﴾ مَا تَذَرُ مِنْ شَيْءٍ اَتَتْ عَلَيْهِ
اِلَّا جَعَلَتْهُ كَالرَّمِيمِ ﴿٤٢﴾ وَفِي ثَمُودَ اِذْ قِيلَ لَهُمْ تَمَتَّعُوا حَتّٰى حِينٍ
﴿٤٣﴾ فَعَتَوْا عَنْ اَمْرِ رَبِّهِمْ فَاَخَذَتْهُمُ الصَّاعِقَةُ وَهُمْ يَنْظُرُونَ ﴿٤٤﴾
فَمَا اسْتَطَاعُوا مِنْ قِيَامٍ وَمَا كَانُوا مُنْتَصِرِينَ ﴿٤٥﴾ وَقَوْمَ نُوحٍ مِنْ قَبْلُ
اِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٤٦﴾ وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِاَيْدٍ وَاِنَّا لَمُوسِعُونَ
﴿٤٧﴾ وَالْاَرْضَ فَرَشْنَاهَا فَنِعْمَ الْمَاهِدُونَ ﴿٤٨﴾ وَمِنْ كُلِّ شَيْءٍ
خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٤٩﴾ فَفِرُّوا اِلَى اللّٰهِ اِنّ۪ي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ
مُبِينٌ ﴿٥٠﴾ وَلَا تَجْعَلُوا مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ اِنّ۪ي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٥١﴾

31. "O halde ey elçiler, sizin asıl göreviniz nedir?" dedi (*İbrahim*).

32. Dediler ki: "Biz, suç işleyen bir kavme gönderildik.

33. Nitekim başlarına (*pişmiş*) çamurdan taşlar yağdıracağız.

34. Aşırı gidenler(*in herbiri*) için rabbinin katında işaretlenmiş (*taşlar*)."

35. Böyle iken orada bulunan mü'minleri çıkardık.

36. Zeten orada müslümanlardan bir ev (*Lut ailesin*)den başkasını bulamadık.

37. Ve orada, çok acı azaptan korkanlar için bir âyet (*ibret*) bıraktık.

38. Musa'da da (*nice ibretler var*). Şöyle ki, apaçık bir kanıtla onu Firavun'a göndermiştik.

39. Ancak kurmaylarıyla birlikte yüz çevirdi ve (*Musa için*), "Bir sihirbaz veya deli" dedi.

40. Nitekim kınanmayı hak etmiş biri olarak onu ve ordularını tutup denize döktük.

41. Ad toplumunda da (*nice ibretler var*). Şöyle ki, kısır (*kasıp kavuran*) rüzgârı üzerlerine saldık.

42. Önüne gelen her şeyi, kesinlikle çürüyüp ufalanmış gibi yaptı.

43. Semud'da da (*nice ibretler var*). Nitekim onlara, "Bir süreye kadar sefa sürün!" denmişti.

44. İmdi rablerinin emrine baş kaldırdılar, derken onları göz göre göre yıldırım çarptı.

45. Dolayısıyla ne kalk(*ıp kaç*)-maya güçleri yetti, ne de kendilerini savunabildiler.

46. Daha önce de Nuh kavmini (*helâk etmiştik*); çünkü fâsık (*sapkın*) bir toplumdular.

47. Göğü sapsağlam kurduk ve kesinlikle biz genişletenleriz.

48. Yeryüzünü de dayayıp döşedik; imdi ne güzel döşeyenleriz!

49. Herbir şey (*tür*)den iki eş (*erkek ve dişi bir çift*) yarattık, ta ki tezekkür etsin (*düşünsün*)ler.

50. "Artık Allah'a sığının!" (*de*), "Kesinlikle ben, O'nun tarafından size apaçık bir uyarıcıyım!

51. Allah'la beraber başka tanrı edinmeyin; çünkü ben, O'nun tarafından size apaçık uyarıcıyım!"

كَذٰلِكَ مَٓا اَتَى الَّذ۪ينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ رَسُولٍ اِلَّا قَالُوا سَاحِرٌ اَوْ
مَجْنُونٌ ﴿٥٢﴾ اَتَوَاصَوْا بِه۪ۚ بَلْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ ﴿٥٣﴾ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ
فَمَٓا اَنْتَ بِمَلُومٍ ﴿٥٤﴾ وَذَكِّرْ فَاِنَّ الذِّكْرٰى تَنْفَعُ الْمُؤْمِن۪ينَ ﴿٥٥﴾
وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْاِنْسَ اِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴿٥٦﴾ مَٓا اُر۪يدُ مِنْهُمْ مِنْ
رِزْقٍ وَمَٓا اُر۪يدُ اَنْ يُطْعِمُونِ ﴿٥٧﴾ اِنَّ اللّٰهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ
الْمَت۪ينُ ﴿٥٨﴾ فَاِنَّ لِلَّذ۪ينَ ظَلَمُوا ذَنُوبًا مِثْلَ ذَنُوبِ اَصْحَابِهِمْ فَلَا
يَسْتَعْجِلُونِ ﴿٥٩﴾ فَوَيْلٌ لِلَّذ۪ينَ كَفَرُوا مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذ۪ي يُوعَدُونَ ﴿٦٠﴾

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ
وَالطُّورِ ﴿١﴾ وَكِتَابٍ مَسْطُورٍ ﴿٢﴾ ف۪ي رَقٍّ مَنْشُورٍ ﴿٣﴾ وَالْبَيْتِ الْمَعْمُورِ
﴿٤﴾ وَالسَّقْفِ الْمَرْفُوعِ ﴿٥﴾ وَالْبَحْرِ الْمَسْجُورِ ﴿٦﴾ اِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ
لَوَاقِعٌ ﴿٧﴾ مَا لَهُ مِنْ دَافِعٍ ﴿٨﴾ يَوْمَ تَمُورُ السَّمَٓاءُ مَوْرًا ﴿٩﴾ وَتَس۪يرُ الْجِبَالُ
سَيْرًا ﴿١٠﴾ فَوَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّب۪ينَ ﴿١١﴾ اَلَّذ۪ينَ هُمْ ف۪ي خَوْضٍ يَلْعَبُونَ ﴿١٢﴾
يَوْمَ يُدَعُّونَ اِلٰى نَارِ جَهَنَّمَ دَعًّا ﴿١٣﴾ هٰذِهِ النَّارُ الَّت۪ي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿١٤﴾

52. Onlardan öncekilere de hangi elçi geldiyse, mutlaka böylece, "Sihirbaz veya deli!" dediler.

53. Birbirlerine bunu mu tavsiye edegeldiler? Gerçek şu ki onlar, azgın bir toplumdurlar.

54. Artık kendilerinden yüz çevir; dolayısıyla sen asla kınanmayacaksın.

55. Ve (*mü'minlere*) öğüt ver; çünkü öğüt mü'minleri faydalandırır.

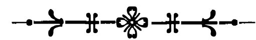
56. Cinleri ve insanları ancak bana kulluk etsinler diye yarattım.

57. Onlardan hiçbir rızık istemiyorum; beni doyurmalarını da istemem.

58. Çünkü Allah'ın kendisi rızıklandırandır, sapsağlam gücün sahibidir.

59. İmdi zalimlik edenlere, adam (*hempa*)larının payı kadar (*azaptan*) pay vardır; dolayısıyla acele etmesinler.

60. İmdi küfre saplananların, kendilerine ihtar edilen (*azap*) günlerinden ötürü vay haline!

ET-TÛR SÛRESİ[98]

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. O tûr (*dağ*) hakkı için,

2. Kitap hakkı için ki, satırlara dökülmüş,

3. İncecik deride neşredilmiş,

4. Beyt-i Ma'mur (*bayındır mabet*) hakkı için,

5. Yükseltilen tavan (*gök kubbe*) hakkı için,

6. Tutuşan deniz hakkı için,

7. Ki rabbinin azabı mutlaka vuku bulacaktır!

8. Onu önleyecek hiçbir güç yoktur.

9. Göğün şiddetle çalkalandığı gün,

10. Dağların da yerinden oynadığı (*gün*),

11. İmdi o gün vay haline (*kıyameti*) yalanlayanların!

12. Onlar ki, (*gaflete*) dalıp oyalanırlar.

13. Cehennem ateşine itilip kakıldıkları gün,

14. İşte bu, yalanlamış olduğunuz ateştir!

(98) Sûre, baş tarafında yer alan dağ anlamındaki "tûr" kelimesinden adını almış olup, Mekke'de inmiştir ve 49 âyet içermektedir. Medyen dolaylarında bulunan bu "tûr", kimi mealcilerin değerlendirdikleri gibi bir özel isim, yani "Tur dağı" değil ve üzerinde Cenab-ı Allah'ın Hz. Musa ile konuştuğu belirli bir dağdır.

اَفَسِحْرٌ هٰذَٓا اَمْ اَنْتُمْ لَا تُبْصِرُونَ ﴿١٥﴾ اِصْلَوْهَا فَاصْبِرُٓوا اَوْ
لَا تَصْبِرُواۚ سَوَٓاءٌ عَلَيْكُمْۜ اِنَّمَا تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾
اِنَّ الْمُتَّق۪ينَ ف۪ي جَنَّاتٍ وَنَع۪يمٍۙ ﴿١٧﴾ فَاكِه۪ينَ بِمَٓا اٰتٰيهُمْ رَبُّهُمْۚ
وَوَقٰيهُمْ رَبُّهُمْ عَذَابَ الْجَح۪يمِ ﴿١٨﴾ كُلُوا وَاشْرَبُوا هَن۪ٓيـًٔا بِمَا
كُنْتُمْ تَعْمَلُونَۙ ﴿١٩﴾ مُتَّكِـ۪ٔينَ عَلٰى سُرُرٍ مَصْفُوفَةٍۚ وَزَوَّجْنَاهُمْ
بِحُورٍ ع۪ينٍ ﴿٢٠﴾ وَالَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُمْ بِا۪يمَانٍ اَلْحَقْنَا
بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَٓا اَلَتْنَاهُمْ مِنْ عَمَلِهِمْ مِنْ شَيْءٍۜ كُلُّ امْرِئٍ بِمَا
كَسَبَ رَه۪ينٌ ﴿٢١﴾ وَاَمْدَدْنَاهُمْ بِفَاكِهَةٍ وَلَحْمٍ مِمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٢٢﴾
يَتَنَازَعُونَ ف۪يهَا كَأْساً لَا لَغْوٌ ف۪يهَا وَلَا تَأْث۪يمٌ ﴿٢٣﴾ وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ
غِلْمَانٌ لَهُمْ كَاَنَّهُمْ لُؤْلُؤٌ مَكْنُونٌ ﴿٢٤﴾ وَاَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلٰى بَعْضٍ
يَتَسَٓاءَلُونَ ﴿٢٥﴾ قَالُٓوا اِنَّا كُنَّا قَبْلُ ف۪ٓي اَهْلِنَا مُشْفِق۪ينَ ﴿٢٦﴾
فَمَنَّ اللّٰهُ عَلَيْنَا وَوَقٰينَا عَذَابَ السَّمُومِ ﴿٢٧﴾ اِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلُ
نَدْعُوهُۜ اِنَّهُ هُوَ الْبَرُّ الرَّح۪يمُ ﴿٢٨﴾ فَذَكِّرْ فَمَٓا اَنْتَ بِنِعْمَتِ رَبِّكَ
بِكَاهِنٍ وَلَا مَجْنُونٍۜ ﴿٢٩﴾ اَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ نَتَرَبَّصُ بِه۪ رَيْبَ
الْمَنُونِ ﴿٣٠﴾ قُلْ تَرَبَّصُوا فَاِنّ۪ي مَعَكُمْ مِنَ الْمُتَرَبِّص۪ينَۜ ﴿٣١﴾

15. İmdi bu, bir büyü müdür; yoksa siz mi (*gerçeği*) görmezmişsiniz?

16. Haydi onu boylayın! Artık katlansanız da katlanmasanız da sizin için fark etmez. Size, ancak yaptıklarınızın karşılığı verilmektedir.

17. Takva sahipleri ise, cennetlerde ve nimet içindedirler.

18. Rablerinin kendilerine bahşettiği nimetlerin tadını çıkarıyorlar. Rableri onları cehennem azabından korumuştur:

19. Yaptığınız (*iyi*) amellere karşılık afiyetle yeyin ve için!

20. Sıra sıra koltuklara yaslanarak (*otururlar*) ve iri gözlü hurilerle kendilerini evlendirmişizdir.

21. İman eden, zürriyetleri de imanda kendilerine uymuş olanlara gelince, zürriyetlerini mutlaka kendilerine ilhak edeceğiz ve amellerinden hiçbir şey eksiltmeyeceğiz. Herbir kişi, yaptığına karşılık rehin (*ipotekli*)dir.

22. Mutlaka onlara, canlarının çektiği türden bol meyve ve et vereceğiz.

23. Orada şarap dolu bir kadeh tokuştururlar ki, onda hiçbir hezeyan (*saçmalama*) ve günaha sokma riski yoktur.

24. Sedefinde saklı inci taneleri gibi genç delikanlı (*garson*)ları da yanlarında dolaşırlar.

25. Birbirlerine dönüp sorarlar.

26. Derler ki: "Bundan önce ailemizde (*akıbetimizden*) endişeli idik.

27. Ancak Allah bize lütfetti ve bizi, gözeneklerden içeri süzülen (*ateş*)in azabından korudu.

28. Çünkü biz, daha önce O'na dua ediyorduk. Kuşkusuz O çok iyilik eden, çok esirgeyendir."

29. İmdi sen öğüt ver; nitekim sen, rabbinin nimeti sayesinde ne kâhinsin, ne de çılgın!

30. Yoksa (*senin için*), "Şairdir, feleğin sillesini (*yemesini*) gözetliyoruz" mu diyorlar?

31. De ki: "Siz gözetleyin; nitekim ben de sizinle birlikte gözetleyenlerdenim."

أَمْ تَأْمُرُهُمْ أَحْلَامُهُمْ بِهٰذَٓا أَمْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ ﴿٣٢﴾ أَمْ يَقُولُونَ تَقَوَّلَهُ بَلْ
لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٣﴾ فَلْيَأْتُوا بِحَدِيثٍ مِثْلِهِٓ إِنْ كَانُوا صَادِقِينَ ﴿٣٤﴾ أَمْ خُلِقُوا
مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمُ الْخَالِقُونَ ﴿٣٥﴾ أَمْ خَلَقُوا السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضَ بَلْ
لَا يُوقِنُونَ ﴿٣٦﴾ أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَٓائِنُ رَبِّكَ أَمْ هُمُ الْمُصَيْطِرُونَ ﴿٣٧﴾ أَمْ
لَهُمْ سُلَّمٌ يَسْتَمِعُونَ فِيهِ فَلْيَأْتِ مُسْتَمِعُهُمْ بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ ﴿٣٨﴾ أَمْ لَهُ
الْبَنَاتُ وَلَكُمُ الْبَنُونَ ﴿٣٩﴾ أَمْ تَسْـَٔلُهُمْ أَجْرًا فَهُمْ مِنْ مَغْرَمٍ مُثْقَلُونَ ﴿٤٠﴾
أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُبُونَ ﴿٤١﴾ أَمْ يُرِيدُونَ كَيْدًا فَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمُ
الْمَكِيدُونَ ﴿٤٢﴾ أَمْ لَهُمْ إِلٰهٌ غَيْرُ اللّٰهِ سُبْحَانَ اللّٰهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٤٣﴾
وَإِنْ يَرَوْا كِسْفًا مِنَ السَّمَٓاءِ سَاقِطًا يَقُولُوا سَحَابٌ مَرْكُومٌ ﴿٤٤﴾ فَذَرْهُمْ
حَتّٰى يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذ۪ي ف۪يهِ يُصْعَقُونَ ﴿٤٥﴾ يَوْمَ لَا يُغْن۪ي عَنْهُمْ كَيْدُهُمْ
شَيْـًٔا وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ ﴿٤٦﴾ وَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا عَذَابًا دُونَ ذٰلِكَ وَلٰكِنَّ
أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٧﴾ وَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا وَسَبِّحْ
بِحَمْدِ رَبِّكَ حِينَ تَقُومُ ﴿٤٨﴾ وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَإِدْبَارَ النُّجُومِ ﴿٤٩﴾

سُورَةُ النَّجْمِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ اثْنَتَانِ وَسِتُّونَ آيَةً

32. Yoksa akılları mı onlara bunu telkin ediyor? Yoksa azgın bir kavim olduklarından mıdır?

33. Yoksa "Onu (*Kur'an'ı*) kendi uydurdu" mu diyorlar? Gerçek şu ki onlar inanmıyorlar.

34. O halde onun benzeri bir söz de kendileri getirsinler! Eğer doğru iseler...

35. Yoksa hiçbir şey (*yaratıcı güç*) olmadan mı yaratıldılar? Yoksa yaratıcı kendileri midir?

36. Yoksa gökleri ve yeri onlar mı yarattılar? Gerçek şu ki onlar, kesin bilgiden yoksundurlar.

37. Yoksa rabbinin hazineleri yanlarında mıdır? Yoksa onlar mı (*her şeye*) el koyanlardır?

38. Yoksa (*göğe dayalı*) merdivenleri var da oradan mı dinliyorlar? O halde dinleyicileri, apaçık bir sultan (*dinlediklerine dair güçlü bir kanıt*) getirsin!

39. Yoksa kızlar ancak O'nun, oğullar da yalnız sizin midir?

40. Yoksa onlardan ücret mi istiyorsun, dolayısıyla ağır bir borç yükü altında eziliyorlar?

41. Yoksa gayba (*gizli bilgilere*) el koymuşlar da kendileri mi yazıp çiziyorlar?

42. Yoksa tuzak mı kurmak istiyorlar? Oysa tuzağa düşecek olanlar küfre saplananlardır.

43. Yoksa Allah'tan başka bir tanrıları mı vardır? Allah, ortak koştukları şeylerden münezzehtir!

44. Gökten düşen bir kütle görseler, "Kenetlenmiş bir bulut" derler.

45. Artık onları, zıbaracakları güne ulaşıncaya kadar kendi hallerine bırak!

46. Tuzak (*plan*)larının onlara hiçbir yararı olmayacağı ve kendilerine arka çıkılmayacağı güne.

47. Üstelik zalimlik edenlere, bunun dışında (*dünyada*) da azap vardır ve fakat birçoğu bilmezler.

48. Rabbinin hükmüne sabret; çünkü sen bizim gözetimimiz altındasın! Kalktığın zaman rabbini hamd ile tesbih (*tenzih*) et!

49. Geceleyin de yıldızların (*batışı*) ardından da O'nu tesbih et!

EN-NECM SÛRESİ[99]

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Aşağı kayan necm (*batan yıldız/ inen Kur'an âyeti*) hakkı için,

2. Ki adamınız (*Muhammed*) ne sapmış, ne de azıtmıştır!

3. Kendi hevasına göre konuşmaz.

4. O (*söylediği/okuduğu şey*), kendisine vahyedilen bir vahiyden ibarettir.

5. Pek yaman güçleri olan (*melek*) ona öğretti.

6. Yüksek dirayetli (*Cebrail*). Nitekim (*kendi suretinde*) doğruluverdi,

7. En yüksek ufukta iken.

8. Sonra yaklaştı, dolayısıyla (*ondan yana*) sarkıverdi.

9. Nitekim (*aralarındaki mesafe*) iki yay kadar veya daha yakın oldu.

10. Dolayısıyla kuluna, vahyetmesi gerekeni vahyetti.

11. Gözünün gördüğünü kalbi (*aklı*) yalanlamadı.

12. Böyle iken siz, gördükleri hakkında mı onunla cebelleşiyorsunuz?

13. Andolsun, bir başka sefer de onu gördü!

14. Sidre-i müntehâ (*uç noktası sidre ağacı*) yanında,

15. Ki cennet'ül-me'vâ (*barınak cenneti*), onun yanındadır.)

16. Üstelik sidreyi nice (*güzellik*)ler bürümüştü.

17. Gözü ne (*hedefinden*) şaştı, ne de (*sınırı*) aştı.

18. Andolsun, rabbinin en büyük âyet (*kudret gösterge*)lerini gördü!

19. İmdi anlatın bakalım (*tanrı diye taptığınız*) Lât'ı, Uzzâ'yı,

20. Ve üçüncüleri olan öteki Menat'ı.

21. Erkek (*evlat*) yalnız sizin ve kız (*evlat*) ancak O'nun mudur?

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ
وَالنَّجْمِ اِذَا هَوٰىۙ ﴿١﴾ مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوٰىۚ ﴿٢﴾ وَمَا يَنْطِقُ
عَنِ الْهَوٰىۜ ﴿٣﴾ اِنْ هُوَ اِلَّا وَحْيٌ يُوحٰىۙ ﴿٤﴾ عَلَّمَهُ شَد۪يدُ الْقُوٰىۙ
﴿٥﴾ ذُو مِرَّةٍۜ فَاسْتَوٰىۙ ﴿٦﴾ وَهُوَ بِالْاُفُقِ الْاَعْلٰىۜ ﴿٧﴾ ثُمَّ دَنَا فَتَدَلّٰىۙ
﴿٨﴾ فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ اَوْ اَدْنٰىۚ ﴿٩﴾ فَاَوْحٰٓى اِلٰى عَبْدِه۪ مَٓا اَوْحٰىۜ
﴿١٠﴾ مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَاٰى ﴿١١﴾ اَفَتُمَارُونَهُ عَلٰى مَا يَرٰى ﴿١٢﴾ وَلَقَدْ
رَاٰهُ نَزْلَةً اُخْرٰىۙ ﴿١٣﴾ عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهٰى ﴿١٤﴾ عِنْدَهَا جَنَّةُ الْمَأْوٰىۜ
﴿١٥﴾ اِذْ يَغْشَى السِّدْرَةَ مَا يَغْشٰىۙ ﴿١٦﴾ مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا طَغٰى
﴿١٧﴾ لَقَدْ رَاٰى مِنْ اٰيَاتِ رَبِّهِ الْكُبْرٰى ﴿١٨﴾ اَفَرَاَيْتُمُ اللَّاتَ وَالْعُزّٰىۙ
﴿١٩﴾ وَمَنٰوةَ الثَّالِثَةَ الْاُخْرٰى ﴿٢٠﴾ اَلَكُمُ الذَّكَرُ وَلَهُ الْاُنْثٰى ﴿٢١﴾ تِلْكَ
اِذًا قِسْمَةٌ ض۪يزٰى ﴿٢٢﴾ اِنْ هِيَ اِلَّٓا اَسْمَٓاءٌ سَمَّيْتُمُوهَٓا اَنْتُمْ وَاٰبَٓاؤُ۬كُمْ
مَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍۜ اِنْ يَتَّبِعُونَ اِلَّا الظَّنَّ وَمَا تَهْوَى الْاَنْفُسُۚ
وَلَقَدْ جَٓاءَهُمْ مِنْ رَبِّهِمُ الْهُدٰىۜ ﴿٢٣﴾ اَمْ لِلْاِنْسَانِ مَا تَمَنّٰىۘ ﴿٢٤﴾
فَلِلّٰهِ الْاٰخِرَةُ وَالْاُولٰى ﴿٢٥﴾ وَكَمْ مِنْ مَلَكٍ فِي السَّمٰوَاتِ لَا تُغْن۪ي
شَفَاعَتُهُمْ شَيْـٔاً اِلَّا مِنْ بَعْدِ اَنْ يَأْذَنَ اللّٰهُ لِمَنْ يَشَٓاءُ وَيَرْضٰى ﴿٢٦﴾

22. İşte bu (*yaptığınız*), insafsızca bir taksimdir!

23. O (*tapıla*)nlar, sizin ve atalarınızın ilah diye taktığınız isimlerden ibarettir; Allah, onlara (*tapılmasına*) dair hiçbir kanıt indirmemiştir; ancak zanna ve arzularına uymaktadırlar. Andolsun, rableri tarafından onlara hidayet (*kaynağı Kur'an*) geldi!

24. Yoksa her arzu ettiği her şey mutlaka insanın mı olacak!?

25. İmdi ahiret de dünya da ancak Allah'ındır.

26. Göklerde nice melekler var ki, onların şefaati de ancak Allah izin verdikten sonra, dilediği ve razı olduğu kimselere fayda verir.

(99) Adını 1. âyetin başında geçen ve dilimizdeki karşılığı yıldız demek olan "necm" kelimesinden alan sûre, Mekke'de inmiş olup, 62 âyet içermektedir. Aynı zamanda "necm", ot cinsinden küçük bitkiler ve bir şeyin aslı, esası ve bir bölümü anlamında da kullanılmaktadır; nitekim bazı tefsirciler, burada Kur'an'ın temel taşı olan "âyet" anlamında olduğunu söylemişlerdir.

اِنَّ الَّذٖينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْاٰخِرَةِ لَيُسَمُّونَ الْمَلٰٓئِكَةَ تَسْمِيَةَ الْاُنْثٰى ﴿٢٧﴾
وَمَا لَهُمْ بِهٖ مِنْ عِلْمٍۜ اِنْ يَتَّبِعُونَ اِلَّا الظَّنَّۚ وَاِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنٖى مِنَ
الْحَقِّ شَيْـًٔاۚ ﴿٢٨﴾ فَاَعْرِضْ عَنْ مَنْ تَوَلّٰى عَنْ ذِكْرِنَا وَلَمْ يُرِدْ اِلَّا
الْحَيٰوةَ الدُّنْيَاۜ ﴿٢٩﴾ ذٰلِكَ مَبْلَغُهُمْ مِنَ الْعِلْمِۜ اِنَّ رَبَّكَ هُوَ اَعْلَمُ بِمَنْ
ضَلَّ عَنْ سَبٖيلِهٖ وَهُوَ اَعْلَمُ بِمَنِ اهْتَدٰى ﴿٣٠﴾ وَلِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ
وَمَا فِي الْاَرْضِۙ لِيَجْزِيَ الَّذٖينَ اَسَٓاؤُا بِمَا عَمِلُوا وَيَجْزِيَ الَّذٖينَ
اَحْسَنُوا بِالْحُسْنٰىۚ ﴿٣١﴾ اَلَّذٖينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَٓائِرَ الْاِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ
اِلَّا اللَّمَمَۜ اِنَّ رَبَّكَ وَاسِعُ الْمَغْفِرَةِۜ هُوَ اَعْلَمُ بِكُمْ اِذْ اَنْشَاَكُمْ مِنَ
الْاَرْضِ وَاِذْ اَنْتُمْ اَجِنَّةٌ فٖي بُطُونِ اُمَّهَاتِكُمْۚ فَلَا تُزَكُّٓوا اَنْفُسَكُمْۜ هُوَ
اَعْلَمُ بِمَنِ اتَّقٰىۚ ﴿٣٢﴾ اَفَرَاَيْتَ الَّذٖي تَوَلّٰىۙ ﴿٣٣﴾ وَاَعْطٰى قَلٖيلًا
وَاَكْدٰى ﴿٣٤﴾ اَعِنْدَهُ عِلْمُ الْغَيْبِ فَهُوَ يَرٰى ﴿٣٥﴾ اَمْ لَمْ يُنَبَّاْ بِمَا فٖي
صُحُفِ مُوسٰىۙ ﴿٣٦﴾ وَاِبْرٰهٖيمَ الَّذٖي وَفّٰىۙ ﴿٣٧﴾ اَلَّا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ
اُخْرٰىۙ ﴿٣٨﴾ وَاَنْ لَيْسَ لِلْاِنْسَانِ اِلَّا مَا سَعٰىۙ ﴿٣٩﴾ وَاَنَّ سَعْيَهُ سَوْفَ
يُرٰىۖ ﴿٤٠﴾ ثُمَّ يُجْزٰيهُ الْجَزَٓاءَ الْاَوْفٰىۙ ﴿٤١﴾ وَاَنَّ اِلٰى رَبِّكَ الْمُنْتَهٰىۙ
﴿٤٢﴾ وَاَنَّهُ هُوَ اَضْحَكَ وَاَبْكٰىۙ ﴿٤٣﴾ وَاَنَّهُ هُوَ اَمَاتَ وَاَحْيَاۙ ﴿٤٤﴾

27. Ahirete iman etmeyenler, melekleri dişi olarak adlandırır (*vasıflandırır*)lar.

28. Oysa bu hususta hiçbir bilgileri yoktur; sadece zanna uymaktadırlar. Zan ise, gerçeğin yerini hiçbir şekilde tutmaz.

29. Artık sen, zikrimizden yüz çeviren ve sadece dünya hayatını isteyenlerden yüz çevir!

30. İşte onların ulaştıkları bilgi seviyesi, bu (*dünya hayatı*)ndan ibarettir! Elbette rabbin, yolundan kimin saptığını en iyi bilendir; kimin de hidayette olduğunu en iyi bilen O'dur.

31. Göklerde ve yerdekilerin hepsi ancak Allah'ındır; dolayısıyla kötülük edenleri yaptıklarından ötürü cezalandıracak, iyi davrananları da en güzel mükâfatla ödüllendirecektir.

32. Onlar ki, ufak tefek kusurları dışında büyük günahlardan ve taşkınlıklardan kaçınırlar. Kuşkusuz rabbinin mağfireti geniştir. Sizi topraktan yarattığında ve annelerinizin karınlarında cenin olarak bulunduğunuzda sizi en iyi bilen O'dur. O halde kendinizi tezkiye etmeyin! O, takvalı olan (*günahtan sakınan*)ları en iyi bilendir.

33. Böyle iken gördün mü o dönüp giden (*imandan yüz çeviren*)i?

34. Azıcık veren ve tıkanan (*gerisini vermeye eli varmayan*)ı.

35. Gaybın bilgisine mi sahip oldu; artık o mu (*olacakları*) görüyor?

36. Yoksa ona bildirilmedi mi Musa'nın sahifelerindeki,

37. Ve ahdini tastamam yerine getiren İbrahim'in sahifelerindeki (*şu gerçekler*):

38. Hiç bir günahkâr, bir başkasının günah yükünü yüklenmez.

39. İnsan için ancak emeğinin karşılığı vardır.

40. Emeği de mutlaka görü(*lüp değerlendiri*)lecek.

41. Sonra da ona karşılığı tastamam verilecek.

42. Müntehâ (*yolun sonu*) elbette rabbinedir.

43. Güldüren de ağlatan da elbette O'dur.

44. Öldüren de yaşatan da elbette O'dur.

45. İki eşi, erkek ve dişiyi yaratan kesinlikle O'dur;

46. Akıtılan bir nutfe (*bir damla-meni*)den.

47. Diğer yaratma (*yeniden diriltme*) kuşkusuz O'nun işidir.

48. Zenginlik veren ve yoksul eden de elbette O'dur.

49. Şi'ra (*yıldızı*)nın rabbi de kesinlikle O'dur.

50. Kuşkusuz O, önceki Âd'ı helâk edendir;

51. Semud'u da. Nitekim geride (*kimse*) bırakmadı.

52. Daha önce de Nuh kavmini (*helâk etti*). Çünkü onlar pek zalim ve azgındılar.

53. Mü'tefike'yi (*Lut kavmi kentlerini*) de tepetakla etti.

54. Başlarına nice felaketler sardı.

55. Böyle iken rabbinin eşsiz nimetlerinden hangisinde kuşkuya kapılıyorsun?

56. İşte bu (*Kur'an*), evvelki uyarıcılardan bir uyarıcıdır!

57. Yaklaşan (*kıyamet*) iyice yaklaştı.

58. Allah'ın dışında onu keşfedecek hiçbir güç yoktur.

59. Böyle iken siz, bu söze mi şaşıyorsunuz?

60. Üstelik gülüyorsunuz da ağlamıyorsunuz!

61. Ve siz oyalanıyorsunuz!

62. Artık Allah'a secde edin ve ibadet (*kulluk*) edin!

وَاَنَّهُ خَلَقَ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْاُنْثٰى ﴿٤٥﴾ مِنْ نُطْفَةٍ اِذَا تُمْنٰى ﴿٤٦﴾
وَاَنَّ عَلَيْهِ النَّشْاَةَ الْاُخْرٰى ﴿٤٧﴾ وَاَنَّهُ هُوَ اَغْنٰى وَاَقْنٰى ﴿٤٨﴾ وَاَنَّهُ هُوَ
رَبُّ الشِّعْرٰى ﴿٤٩﴾ وَاَنَّهُ اَهْلَكَ عَادًا الْاُولٰى ﴿٥٠﴾ وَثَمُودَا فَمَا اَبْقٰى
﴿٥١﴾ وَقَوْمَ نُوحٍ مِنْ قَبْلُ اِنَّهُمْ كَانُوا هُمْ اَظْلَمَ وَاَطْغٰى ﴿٥٢﴾ وَالْمُؤْتَفِكَةَ
اَهْوٰى ﴿٥٣﴾ فَغَشّٰيهَا مَا غَشّٰى ﴿٥٤﴾ فَبِاَيِّ اٰلَٓاءِ رَبِّكَ تَتَمَارٰى ﴿٥٥﴾
هٰذَا نَذِيرٌ مِنَ النُّذُرِ الْاُولٰى ﴿٥٦﴾ اَزِفَتِ الْاٰزِفَةُ ﴿٥٧﴾ لَيْسَ لَهَا مِنْ
دُونِ اللّٰهِ كَاشِفَةٌ ﴿٥٨﴾ اَفَمِنْ هٰذَا الْحَدِيثِ تَعْجَبُونَ ﴿٥٩﴾ وَتَضْحَكُونَ
وَلَا تَبْكُونَ ﴿٦٠﴾ وَاَنْتُمْ سَامِدُونَ ﴿٦١﴾ فَاسْجُدُوا لِلّٰهِ وَاعْبُدُوا ﴿٦٢﴾

سُورَةُ الْقَمَرِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ خَمْسٌ وَخَمْسُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اِقْتَرَبَتِ السَّاعَةُ وَانْشَقَّ الْقَمَرُ ﴿١﴾ وَاِنْ يَرَوْا اٰيَةً يُعْرِضُوا وَيَقُولُوا
سِحْرٌ مُسْتَمِرٌّ ﴿٢﴾ وَكَذَّبُوا وَاتَّبَعُوا اَهْوَٓاءَهُمْ وَكُلُّ اَمْرٍ مُسْتَقِرٌّ
﴿٣﴾ وَلَقَدْ جَٓاءَهُمْ مِنَ الْاَنْبَٓاءِ مَا فِيهِ مُزْدَجَرٌ ﴿٤﴾ حِكْمَةٌ بَالِغَةٌ
فَمَا تُغْنِ النُّذُرُ ﴿٥﴾ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ يَوْمَ يَدْعُ الدَّاعِ اِلٰى شَيْءٍ نُكُرٍ ﴿٦﴾

EL-KAMER SÛRESİ[100]

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Saat (*kıyamet*) yaklaştı ve ay yarıldı.

2. Bir âyet (*mucize*) görseler, "Süregelen bir sihirdir" diyerek yüz çeviriyorlar.

3. Yalanlıyorlar ve kendi hevalarına uyuyorlar; oysa her iş, istikrar bulacak (*yerine oturacak*)tır.

4. Andolsun, onlara caydırıcı nitelikte nice haberler ulaştı!

5. Üstün bir hikmet (*örneği*)dir; böyle iken uyarılar fayda vermiyor.

6. Artık onlardan yüz çevir! Çağrıcının görülmemiş bir şeye (*kıyamete*) çağırdığı gün,

(100) Sûre; ilk âyetin sonunda geçen, Hz. Peygamberin en büyük mucizelerinden biri olarak yarıldığı belirtilen ve dilimizde de kullanılan "ay" anlamındaki "kamer" kelimesinden adını almıştır. Mekke'de inen sûrelerdendir ve 55 âyet içermektedir.

خُشَّعًا اَبْصَارُهُمْ يَخْرُجُونَ مِنَ الْاَجْدَاثِ كَاَنَّهُمْ جَرَادٌ مُنْتَشِرٌ
﴿٧﴾ مُهْطِع۪ينَ اِلَى الدَّاعِ يَقُولُ الْكَافِرُونَ هٰذَا يَوْمٌ عَسِرٌ ﴿٨﴾ كَذَّبَتْ
قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ فَكَذَّبُوا عَبْدَنَا وَقَالُوا مَجْنُونٌ وَازْدُجِرَ ﴿٩﴾ فَدَعَا رَبَّهُ
اَنّ۪ي مَغْلُوبٌ فَانْتَصِرْ ﴿١٠﴾ فَفَتَحْنَا اَبْوَابَ السَّمَاءِ بِمَاءٍ مُنْهَمِرٍ
﴿١١﴾ وَفَجَّرْنَا الْاَرْضَ عُيُونًا فَالْتَقَى الْمَاءُ عَلٰى اَمْرٍ قَدْ قُدِرَ ﴿١٢﴾
وَحَمَلْنَاهُ عَلٰى ذَاتِ اَلْوَاحٍ وَدُسُرٍ ﴿١٣﴾ تَجْر۪ي بِاَعْيُنِنَا جَزَاءً لِمَنْ
كَانَ كُفِرَ ﴿١٤﴾ وَلَقَدْ تَرَكْنَاهَا اٰيَةً فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ ﴿١٥﴾ فَكَيْفَ كَانَ
عَذَاب۪ي وَنُذُرِ ﴿١٦﴾ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْاٰنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ ﴿١٧﴾
كَذَّبَتْ عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ عَذَاب۪ي وَنُذُرِ ﴿١٨﴾ اِنَّا اَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ ر۪يحًا
صَرْصَرًا ف۪ي يَوْمِ نَحْسٍ مُسْتَمِرٍّ ﴿١٩﴾ تَنْزِعُ النَّاسَ كَاَنَّهُمْ اَعْجَازُ
نَخْلٍ مُنْقَعِرٍ ﴿٢٠﴾ فَكَيْفَ كَانَ عَذَاب۪ي وَنُذُرِ ﴿٢١﴾ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا
الْقُرْاٰنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ ﴿٢٢﴾ كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِالنُّذُرِ ﴿٢٣﴾ فَقَالُوا
اَبَشَرًا مِنَّا وَاحِدًا نَتَّبِعُهُ اِنَّا اِذًا لَف۪ي ضَلَالٍ وَسُعُرٍ ﴿٢٤﴾ ءَاُلْقِيَ الذِّكْرُ
عَلَيْهِ مِنْ بَيْنِنَا بَلْ هُوَ كَذَّابٌ اَشِرٌ ﴿٢٥﴾ سَيَعْلَمُونَ غَدًا مَنِ الْكَذَّابُ
الْاَشِرُ ﴿٢٦﴾ اِنَّا مُرْسِلُوا النَّاقَةِ فِتْنَةً لَهُمْ فَارْتَقِبْهُمْ وَاصْطَبِرْ ﴿٢٧﴾

7. Kabirlerinden, sanki (*ortalığa*) yayılmış çekirge sürüsü gibi, ürkek bakışlarla çıkarlar.

8. Çağırıcıya doğru seğirtirler ve kâfirler, "Bu, çok çetin bir gündür!" derler.

9. Onlardan önce Nuh kavmi yalanladı; nitekim kulumuz (*Nuh'*)u, "Delidir!" diyerek yalanladılar. Üstelik azarlanıp hırpalandı.

10. Dolayısıyla rabbine, "Ben yenik düştüm, artık (*onlardan*) öç al!" diye dua etti.

11. Biz de göğün kapılarını, sağanak halinde boşanan bir suya (*yağmura*) açıtık.

12. Yeri de kaynaklar halinde fışkırttık; derken (*buluttan yağan ve yerden kaynayan*) su, takdir edilen bir iş (*tufan hadisesi*) için buluşuverdi.

13. Onu (*Nuh'u*), kalaslı ve pimli (*malzemeden inşa edilmiş gemi*)ye bindirdik.

14. İnkâr edilen (*yalanlanan*) kişiye bir mükâfat olarak gözetimimizde seyreden (*gemiye*).

15. Andolsun, onu (*tufanı*), ibret olarak (*gelecek nesillere*) bıraktık! Böyle iken ibret alan var mı?

16. Dolayısıyla azabım ve uyarılarım nasılmış (*gördüler*)!

17. Andolsun, Kur'an'ı öğüt alınsın diye kolaylaştırdık! Böyle iken öğüt alan var mı?

18. Âd kavmi de yalanladılar, dolayısıyla azabım ve uyarılarım nasılmış (*gördüler*)!

19. Çünkü biz, hepten uğursuz bir günde onların üstüne uğultulu bir rüzgâr (*kasırga*) saldık.

20. İnsanları, sanki köklerinden sökülmüş hurma kütükleriymiş gibi çekip savuruyordu.

21. Dolayısıyla azabım ve uyarılarım nasılmış (*gördüler*)!

22. Andolsun, Kur'an'ı öğüt alınsın diye kolaylaştırdık! Böyle iken öğüt alan var mı?

23. Semud kavmi de uyarıları yalanladılar.

24. Nitekim (*peygamberleri Salih için*) dediler ki: "İçimizden bir insana mı uyacağız? O takdirde kesinlikle biz dalâlete ve çılgınlığa düşeriz.

25. Aramızdan (*sadece*) ona mı zikir (*vahiy*) indirildi? Gerçek şu ki o, küstah bir yalancıdır."

26. "Onlar" (*buyurduk Salih'e*), "Küstah yalancı kimmiş, yarın bilecekler.

27. Nitekim biz, bir fitne (*imtihan*) olarak onlara dişi deveyi göndereceğiz; artık onları gözetle ve çok sabırlı ol!

وَنَبِّئْهُمْ اَنَّ الْمَٓاءَ قِسْمَةٌ بَيْنَهُمْۚ كُلُّ شِرْبٍ مُحْتَضَرٌ ﴿٢٨﴾ فَنَادَوْا
صَاحِبَهُمْ فَتَعَاطٰى فَعَقَرَ ﴿٢٩﴾ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابٖى وَنُذُرِ ﴿٣٠﴾ اِنَّٓا
اَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ صَيْحَةً وَاحِدَةً فَكَانُوا كَهَشٖيمِ الْمُحْتَظِرِ ﴿٣١﴾ وَلَقَدْ
يَسَّرْنَا الْقُرْاٰنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ ﴿٣٢﴾ كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ بِالنُّذُرِ
﴿٣٣﴾ اِنَّٓا اَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَاصِبًا اِلَّٓا اٰلَ لُوطٍۜ نَجَّيْنَاهُمْ بِسَحَرٍۙ ﴿٣٤﴾
نِعْمَةً مِنْ عِنْدِنَاۜ كَذٰلِكَ نَجْزٖى مَنْ شَكَرَ ﴿٣٥﴾ وَلَقَدْ اَنْذَرَهُمْ بَطْشَتَنَا
فَتَمَارَوْا بِالنُّذُرِ ﴿٣٦﴾ وَلَقَدْ رَاوَدُوهُ عَنْ ضَيْفِهٖ فَطَمَسْنَٓا اَعْيُنَهُمْ
فَذُوقُوا عَذَابٖى وَنُذُرِ ﴿٣٧﴾ وَلَقَدْ صَبَّحَهُمْ بُكْرَةً عَذَابٌ مُسْتَقِرٌّۚ ﴿٣٨﴾
فَذُوقُوا عَذَابٖى وَنُذُرِ ﴿٣٩﴾ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْاٰنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ
﴿٤٠﴾ وَلَقَدْ جَٓاءَ اٰلَ فِرْعَوْنَ النُّذُرُۚ ﴿٤١﴾ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا كُلِّهَا فَاَخَذْنَاهُمْ
اَخْذَ عَزٖيزٍ مُقْتَدِرٍ ﴿٤٢﴾ اَكُفَّارُكُمْ خَيْرٌ مِنْ اُو۬لٰٓئِكُمْ اَمْ لَكُمْ بَرَٓاءَةٌ فِى
الزُّبُرِۚ ﴿٤٣﴾ اَمْ يَقُولُونَ نَحْنُ جَمٖيعٌ مُنْتَصِرٌ ﴿٤٤﴾ سَيُهْزَمُ الْجَمْعُ
وَيُوَلُّونَ الدُّبُرَ ﴿٤٥﴾ بَلِ السَّاعَةُ مَوْعِدُهُمْ وَالسَّاعَةُ اَدْهٰى وَاَمَرُّ ﴿٤٦﴾
اِنَّ الْمُجْرِمٖينَ فٖى ضَلَالٍ وَسُعُرٍ ﴿٤٧﴾ يَوْمَ يُسْحَبُونَ فِى النَّارِ عَلٰى
وُجُوهِهِمْۜ ذُوقُوا مَسَّ سَقَرَ ﴿٤٨﴾ اِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ ﴿٤٩﴾

28. Suyun aralarında paylaştırıldığını, her içimde sırası gelenin bulunacağını da onlara bildir!"

29. Derken (*hunhar*) adamlarını çağırdılar; o da (*kılıcını*) çekip, (*deveyi*) biçti.

30. Dolayısıyla azabım ve uyarılarım nasılmış (*gördüler*)!

31. Derken üzerlerine bir sayha (*haykırış*) saldık; birden ağılcının (*davarlarına çit örmek için*) topladığı çalı çırpı gibi oldu (*üst üste cansız yere yığıldı*)lar.

32. Andolsun, Kuran'ı öğüt alınsın diye kolaylaştırdık! Böyle iken öğüt alan var mı?

33. Lut kavmi de uyarıları yalanladı.

34. Nitekim biz, üzerlerine taş yağdırdık; ancak Lut ailesini seher vaktinde kurtardık,

35. Tarafımızdan bir nimet (*lütuf*) olarak. İşte biz, şükredenleri böyle mükâfatlandırırız!

36. Andolsun, ağır darbemize karşı (*Lut*) onları uyarmıştı; ama uyarılarımıza kulak asmadılar!

37. Üstelik onun (*delikanlı suretindeki melek*) konuklarını baştan çıkarmaya kalkıştılar; dolayısıyla gözlerini silme kör edip, "Artık azabımı ve uyarılarımı(*n cezasını*) tadın!" (*buyurduk.*)

38. Andolsun, sabah erkenden onları istikrarlı (*göz açtırmayan*) bir azap kuşatıverdi!

39. "Haydi azabımı ve uyarılarımı(*n cezasını*) tadın!" (*buyurduk.*)

40. Andolsun, biz Kuran'ı öğüt alınsın diye kolaylaştırdık! Böyle iken öğüt alan var mı?

41. Kesinlikle uyarılarımız, Firavun hanedanına da ulaştı!

42. Âyetlerimizin hepsini yalanladılar; dolayısıyla onları, çok izzetli ve kudretliye yaraşır biçimde cezalandırdık.

43. Sizin kâfirleriniz onlardan daha mı iyi, yoksa kitaplarda size bir berat (*ferman*) mı verilmiş?

44. Yoksa, "Biz, kendini savunan bir topluluğuz" mu diyorlar?

45. O topluluk bozguna uğratılacak ve geriye dönüp kaçacaklardır.

46. Gerçek şu ki o saat, onların (*cehennemle*) buluşma vaktidir ve o saat daha feci ve daha acıdır.

47. Kesinlikle suçlular bir dalâlet (*sapkınlık*) ve çılgınlık içerisindedirler.

48. Yüzükoyun ateşe sürüklendikleri gün, "Çılgın ateşin dokunuşunu tadın!" (*buyurulacaktır.*)

49. Kesinlikle biz, her şeyi bir kader (*ölçü*) uyarınca yarattık.

وَمَٓا اَمْرُنَٓا اِلَّا وَاحِدَةٌ كَلَمْحٍ بِالْبَصَرِ ﴿٥٠﴾ وَلَقَدْ اَهْلَكْنَٓا
اَشْيَاعَكُمْ فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ ﴿٥١﴾ وَكُلُّ شَيْءٍ فَعَلُوهُ فِي الزُّبُرِ
﴿٥٢﴾ وَكُلُّ صَغِيرٍ وَكَبِيرٍ مُسْتَطَرٌ ﴿٥٣﴾ اِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي
جَنَّاتٍ وَنَهَرٍ ﴿٥٤﴾ فِي مَقْعَدِ صِدْقٍ عِنْدَ مَلِيكٍ مُقْتَدِرٍ ﴿٥٥﴾

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ
اَلرَّحْمٰنُ ﴿١﴾ عَلَّمَ الْقُرْاٰنَ ﴿٢﴾ خَلَقَ الْاِنْسَانَ ﴿٣﴾ عَلَّمَهُ الْبَيَانَ
﴿٤﴾ اَلشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ ﴿٥﴾ وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ
﴿٦﴾ وَالسَّمَٓاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ ﴿٧﴾ اَلَّا تَطْغَوْا فِي
الْمِيزَانِ ﴿٨﴾ وَاَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ ﴿٩﴾
وَالْاَرْضَ وَضَعَهَا لِلْاَنَامِ ﴿١٠﴾ فِيهَا فَاكِهَةٌ وَالنَّخْلُ ذَاتُ الْاَكْمَامِ
﴿١١﴾ وَالْحَبُّ ذُو الْعَصْفِ وَالرَّيْحَانُ ﴿١٢﴾ فَبِاَيِّ اٰلَٓاءِ رَبِّكُمَا
تُكَذِّبَانِ ﴿١٣﴾ خَلَقَ الْاِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ كَالْفَخَّارِ ﴿١٤﴾ وَخَلَقَ
الْجَٓانَّ مِنْ مَارِجٍ مِنْ نَارٍ ﴿١٥﴾ فَبِاَيِّ اٰلَٓاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٦﴾

50. Bizim (*yaratma*) işimiz, ancak bir kere göz açıp kapamak gibi (*ani*)dir.

51. Andolsun, (*geçmiş milletlerden*) size benzeyenleri helâk ettik! Böyle iken ibret alan var mı?

52. Yaptıkları her şey kitap (*zabıt*)lardadır.

53. Küçük ve büyük hepsi satırlara dökülmüştür.

54. Takva sahipleri ise, cennetlerde ve nehir boylarında,

55. Kudretli hükümdarın katında doğruluk makamındadırlar.

ER-RAHMÂN SÛRESİ[101]

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Rahmân;
2. Kur'anı (*okumayı*) öğretti,
3. İnsanı yarattı,
4. Ona beyanı (*meramını anlatmayı*) belletti.
5. Güneş ve ay, bir hesaba göre (*hareket etmekte*) dir.
6. Ot ve ağaç da secde ederler.
7. Göğü yükseltti ve mizanı (*adalet terazisini*) kurdu,
8. Ki mizanda taşkınlık etmeyesiniz.
9. Tartıyı adaletle yapın ve teraziye ziyan vermeyin!
10. Yeryüzünü canlı varlıklar için kurdu.
11. Orada her meyve (*ürün*) ve salkım salkım hurmalar var,
12. Saplı tane (*hububat/tahıl*) ve reyhan (*hoş kokulu bitkiler*) var.
13. O halde siz (*cin ve insanlar*), rabbinizin eşsiz nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz!?
14. İnsanı(*n atası Adem'i*), çömlek gibi tınlayan bir kuru çamurdan yarattı.
15. Cinleri(*n atası İblis'i*) de ateşin yalın alazından yarattı.
16. O halde siz (*cin ve insanlar*), rabbinizin eşsiz nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz!?

(101) Adını, sonsuz rahmet ve merhamet kaynağı anlamına gelen Allah'ın "Rahman" isminin tek başına yer aldığı birinci âyetten alan sûre, Mekke'de inmiştir ve 78 âyet içermektedir.

رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِۚ ﴿١٧﴾ فَبِاَيِّ اٰلَٓاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ
﴿١٨﴾ مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِۙ ﴿١٩﴾ بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَا يَبْغِيَانِۚ ﴿٢٠﴾
فَبِاَيِّ اٰلَٓاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢١﴾ يَخْرُجُ مِنْهُمَا اللُّؤْلُؤُ وَالْمَرْجَانُۚ
﴿٢٢﴾ فَبِاَيِّ اٰلَٓاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢٣﴾ وَلَهُ الْجَوَارِ الْمُنْشَاٰتُ فِي
الْبَحْرِ كَالْاَعْلَامِۚ ﴿٢٤﴾ فَبِاَيِّ اٰلَٓاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢٥﴾ كُلُّ مَنْ
عَلَيْهَا فَانٍۚ ﴿٢٦﴾ وَيَبْقٰى وَجْهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِۚ ﴿٢٧﴾ فَبِاَيِّ
اٰلَٓاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢٨﴾ يَسْـَٔلُهُ مَنْ فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِۜ كُلَّ
يَوْمٍ هُوَ فِي شَاْنٍۚ ﴿٢٩﴾ فَبِاَيِّ اٰلَٓاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٠﴾ سَنَفْرُغُ لَكُمْ
اَيُّهَ الثَّقَلَانِۚ ﴿٣١﴾ فَبِاَيِّ اٰلَٓاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٢﴾ يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ
وَالْاِنْسِ اِنِ اسْتَطَعْتُمْ اَنْ تَنْفُذُوا مِنْ اَقْطَارِ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ
فَانْفُذُواۜ لَا تَنْفُذُونَ اِلَّا بِسُلْطَانٍۚ ﴿٣٣﴾ فَبِاَيِّ اٰلَٓاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ
﴿٣٤﴾ يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا شُوَاظٌ مِنْ نَارٍ وَنُحَاسٌ فَلَا تَنْتَصِرَانِۚ ﴿٣٥﴾
فَبِاَيِّ اٰلَٓاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٦﴾ فَاِذَا انْشَقَّتِ السَّمَٓاءُ فَكَانَتْ
وَرْدَةً كَالدِّهَانِۚ ﴿٣٧﴾ فَبِاَيِّ اٰلَٓاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٨﴾ فَيَوْمَئِذٍ لَا
يُسْـَٔلُ عَنْ ذَنْبِهٖٓ اِنْسٌ وَلَا جَٓانٌّۚ ﴿٣٩﴾ فَبِاَيِّ اٰلَٓاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٠﴾

17. İki doğu (*ay ve güneş doğusu*)nun da rabbidir, iki batının da rabbidir.

18. O halde siz (*cin ve insanlar*), rabbinizin eşsiz nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz!?

19. İki denizi salıverdi, birbiriyle buluşurlar;

20. Aralarında bir berzah (*engel*) vardır, birbirine taşmaz (*karışmaz*)lar.

21. O halde siz (*cin ve insanlar*), rabbinizin eşsiz nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz!?

22. İkisinden de inci ve mercan çıkar.

23. O halde siz (*cin ve insanlar*), rabbinizin eşsiz nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz!?

24. Kocaman dağlar gibi yapıda denizde seyreden (*gemi*)ler de elbette O'nundur.

25. O halde siz (*cin ve insanlar*), rabbinizin eşsiz nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz!?

26. Üzerinde (*yerde ve gökte*) kimler varsa hepsi fanidir.

27. Ancak celâl (*azamet*) ve ikram sahibi rabbinin zatı bakidir.

28. O halde siz (*cin ve insanlar*), rabbinizin eşsiz nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz!?

29. Göklerde ve yerdekilerin hepsi O'na el açarlar. O, her gün (*an*) bir işte (*tecellide*) dir.

30. O halde siz (*cin ve insanlar*), rabbinizin eşsiz nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz!?

31. Ey sekaleyn (*iki ağırlık cin ve insan*), size de boşalacağız (*hesap sorma sırasını getireceğiz*)!

32. O halde siz (*cin ve insanlar*), rabbinizin eşsiz nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz!?

33. Ey cin ve insan maşeri (*topluluğu*)! Göklerin ve yerin kutur (*çap*)larından geçebilirseniz, hadi geçin! Ancak bir sultan (*yetki/güç*) sayesinde geçebilirsiniz.

34. O halde siz (*cin ve insanlar*), rabbinizin eşsiz nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz!?

35. İkinizin de üzerine ateşin yalın alazı ve nühâs (*ergimiş bakır/kıpkızıl duman*) gönderilir; dolayısıyla kendinizi savunamazsınız.

36. O halde siz (*cin ve insanlar*), rabbinizin eşsiz nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz!?

37. İmdi gök yarılıp, kızarmış yağ gibi kıpkızıl kesilince;

38. O halde siz (*cin ve insanlar*), rabbinizin eşsiz nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz!?

39. İşte o gün, insana da cine de günahı sorulmaz (*simalarından okunur*).

40. O halde siz (*cin ve insanlar*), rabbinizin eşsiz nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz!?

يُعْرَفُ الْمُجْرِمُونَ بِسِيمٰيهُمْ فَيُؤْخَذُ بِالنَّوَاصِي وَالْاَقْدَامِ ﴿٤١﴾
فَبِاَيِّ اٰلَاۤءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٢﴾ هٰذِهِ جَهَنَّمُ الَّت۪ي يُكَذِّبُ بِهَا
الْمُجْرِمُونَۢ ﴿٤٣﴾ يَطُوفُونَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ حَم۪يمٍ اٰنٍ ﴿٤٤﴾ فَبِاَيِّ اٰلَاۤءِ
رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٥﴾ وَلِمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّه۪ جَنَّتَانِ ﴿٤٦﴾ فَبِاَيِّ اٰلَاۤءِ
رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٧﴾ ذَوَاتَٓا اَفْنَانٍ ﴿٤٨﴾ فَبِاَيِّ اٰلَاۤءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ
﴿٤٩﴾ ف۪يهِمَا عَيْنَانِ تَجْرِيَانِ ﴿٥٠﴾ فَبِاَيِّ اٰلَاۤءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥١﴾
ف۪يهِمَا مِنْ كُلِّ فَاكِهَةٍ زَوْجَانِ ﴿٥٢﴾ فَبِاَيِّ اٰلَاۤءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ
﴿٥٣﴾ مُتَّكِـ۪ٔينَ عَلٰى فُرُشٍ بَطَٓائِنُهَا مِنْ اِسْتَبْرَقٍۜ وَجَنَا الْجَنَّتَيْنِ
دَانٍ ﴿٥٤﴾ فَبِاَيِّ اٰلَاۤءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٥﴾ ف۪يهِنَّ قَاصِرَاتُ
الطَّرْفِۙ لَمْ يَطْمِثْهُنَّ اِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَٓانٌّۚ ﴿٥٦﴾ فَبِاَيِّ اٰلَاۤءِ رَبِّكُمَا
تُكَذِّبَانِ ﴿٥٧﴾ كَاَنَّهُنَّ الْيَاقُوتُ وَالْمَرْجَانُۚ ﴿٥٨﴾ فَبِاَيِّ اٰلَاۤءِ رَبِّكُمَا
تُكَذِّبَانِ ﴿٥٩﴾ هَلْ جَزَٓاءُ الْاِحْسَانِ اِلَّا الْاِحْسَانُۚ ﴿٦٠﴾ فَبِاَيِّ اٰلَاۤءِ
رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦١﴾ وَمِنْ دُونِهِمَا جَنَّتَانِۚ ﴿٦٢﴾ فَبِاَيِّ اٰلَاۤءِ رَبِّكُمَا
تُكَذِّبَانِۙ ﴿٦٣﴾ مُدْهَٓامَّتَانِۚ ﴿٦٤﴾ فَبِاَيِّ اٰلَاۤءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٥﴾
ف۪يهِمَا عَيْنَانِ نَضَّاخَتَانِۚ ﴿٦٦﴾ فَبِاَيِّ اٰلَاۤءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٧﴾

41. Suçlular simalarından tanınıp, perçemleri ve ayaklarından yakalanırlar.

42. O halde siz (*cin ve insanlar*), rabbinizin eşsiz nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz!?

43. İşte bu, suçluların yalanladıkları cehennemdir!

44. Bununla çok kızgın bir kaynar su arasında dolaşıp dururlar.

45. O halde siz (*cin ve insanlar*), rabbinizin eşsiz nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz!?

46. Rabbinin makamından korkan kişiye elbette iki cennet vardır.

47. O halde siz (*cin ve insanlar*), rabbinizin eşsiz nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz!?

48. İkisi de dal budak salmıştır.

49. O halde siz (*cin ve insanlar*), rabbinizin eşsiz nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz!?

50. İkisinde devamlı akan iki pınar vardır.

51. O halde siz (*cin ve insanlar*), rabbinizin eşsiz nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz!?

52. İkisinde her meyve (*ürün*)den iki çeşit bulunmaktadır.

53. O halde siz (*cin ve insanlar*), rabbinizin eşsiz nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz!?

54. Astarları atlastan şiltelere yaslanırlar. İki cennetin de ürün devşirimi yakın (*kolay*)dır.

55. O halde siz (*cin ve insanlar*), rabbinizin eşsiz nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz!?

56. Onlarda bakışları kısıtlı (*yalnız erlerine çevirili*) dilberler vardır; kendilerinden önce onlarla hiçbir insan ve cin düşüp kalkmamıştır.

57. O halde siz (*cin ve insanlar*), rabbinizin eşsiz nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz!?

58. Sanki (*parlaklıkta*) yakut ve mercandırlar.

59. O halde siz (*cin ve insanlar*), rabbinizin eşsiz nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz!?

60. İhsan (*iyi davranış*)ın karşılığı ancak ihsandır.

61. O halde siz (*cin ve insanlar*), rabbinizin eşsiz nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz!?

62. İkisinin dışında iki cennet daha vardır.

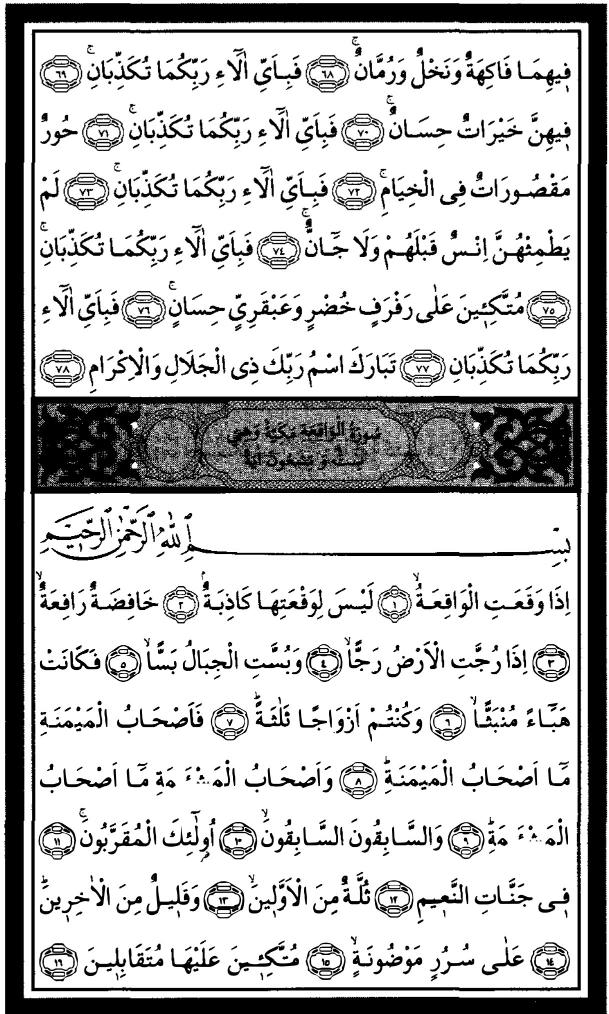
63. O halde siz (*cin ve insanlar*), rabbinizin eşsiz nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz!?

64. Yemyeşildirler.

65. O halde siz (*cin ve insanlar*), rabbinizin eşsiz nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz!?

66. İkisinde gürül gürül fışkıran iki pınar vardır.

67. O halde siz (*cin ve insanlar*), rabbinizin eşsiz nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz!?

68. İkisinde her meyve (*ürün*), hurma ve nar vardır.

69. O halde siz (*cin ve insanlar*), rabbinizin eşsiz nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz!?

70. Onlarda hayırlı (*iyi huylu*), güzel yüzlü (*dilber*)ler bulunmaktadır.

71. 0 halde siz (*cin ve insanlar*), rabbinizin eşsiz nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz!?

72. Çadırlarına kapanmış huriler.

73. O halde siz (*cin ve insanlar*), rabbinizin eşsiz nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz!?

74. Kendilerinden önce onlarla hiçbir insan ve cin düşüp kalkmamıştır.

75. O halde siz (*cin ve insanlar*), rabbinizin eşsiz nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz!?

76. Yeşil yastıklara ve işlemeli güpgüzel şiltelere yaslanırlar.

77. O halde siz (*cin ve insanlar*), rabbinizin eşsiz nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz!?

78. Celal (*azamet*) ve ikram sahibi rabbinin namı (*şanı*) pek yücedir.

EL-VÂKIA SÛRESİ(102)

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Vakıa (*kıyamet*) vuku bulunca,

2. Ki onun vukuunu yalanlayacak hiçbir güç yoktur,

3. Alçaltıcıdır, yükselticidir.

4. Yer şiddetle sarsılınca,

5. Dağlar un ufak edilince,

6. Dolayısıyla havaya saçılan toz haline gelince... (*kıyamet gerçekleşir.*)

7. Siz de üç sınıfa ayrılırsınız:

8. Meymenetli (*sicilleri sağdan verilen*)ler. Ne bahtiyardır meymenetliler (*sınıfı*)!

9. Meymenetsiz (*sicilleri soldan verilen*)ler. Ne bedbahttır meymenetsizler (*sınıfı*)!

10. Önde olanlar, öne geçenler (*sınıfı*).

11. İşte mukarrebîn (*Allah'a yakın kılınanlar*) onlardır!

12. Nimetlerle dopdolu cennetlerdedirler.

13. Birçoğu evvelkilerdendir;

14. Birazı da sonrakilerdendir.

15. Murassa (*değerli taşlarla süslü*) tahtlar üzerinde,

16. Onlara karşılıklı yaslanarak (*otururlar*).

(102) Sûre; ilk âyetinde geçen, dilimimizde de hâdise, olgu, gerçek anlamlarında kullanılan ve burada kıyamet olayı kasdedilen "vakıa" kelimesinden adını almış olup, Mekke'de inmiştir ve 96 âyet içermektedir.

يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُخَلَّدُونَ ﴿١٧﴾ بِأَكْوَابٍ وَأَبَارِيقَ وَكَأْسٍ مِنْ مَعِينٍ
﴿١٨﴾ لَا يُصَدَّعُونَ عَنْهَا وَلَا يُنْزِفُونَ ﴿١٩﴾ وَفَاكِهَةٍ مِمَّا يَتَخَيَّرُونَ ﴿٢٠﴾
وَلَحْمِ طَيْرٍ مِمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٢١﴾ وَحُورٌ عِينٌ ﴿٢٢﴾ كَأَمْثَالِ اللُّؤْلُؤِ الْمَكْنُونِ
﴿٢٣﴾ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٤﴾ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا تَأْثِيمًا
﴿٢٥﴾ إِلَّا قِيلًا سَلَامًا سَلَامًا ﴿٢٦﴾ وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ مَا أَصْحَابُ
الْيَمِينِ ﴿٢٧﴾ فِي سِدْرٍ مَخْضُودٍ ﴿٢٨﴾ وَطَلْحٍ مَنْضُودٍ ﴿٢٩﴾ وَظِلٍّ
مَمْدُودٍ ﴿٣٠﴾ وَمَاءٍ مَسْكُوبٍ ﴿٣١﴾ وَفَاكِهَةٍ كَثِيرَةٍ ﴿٣٢﴾ لَا مَقْطُوعَةٍ
وَلَا مَمْنُوعَةٍ ﴿٣٣﴾ وَفُرُشٍ مَرْفُوعَةٍ ﴿٣٤﴾ إِنَّا أَنْشَأْنَاهُنَّ إِنْشَاءً ﴿٣٥﴾
فَجَعَلْنَاهُنَّ أَبْكَارًا ﴿٣٦﴾ عُرُبًا أَتْرَابًا ﴿٣٧﴾ لِأَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿٣٨﴾
ثُلَّةٌ مِنَ الْأَوَّلِينَ ﴿٣٩﴾ وَثُلَّةٌ مِنَ الْآخِرِينَ ﴿٤٠﴾ وَأَصْحَابُ الشِّمَالِ مَا
أَصْحَابُ الشِّمَالِ ﴿٤١﴾ فِي سَمُومٍ وَحَمِيمٍ ﴿٤٢﴾ وَظِلٍّ مِنْ يَحْمُومٍ
﴿٤٣﴾ لَا بَارِدٍ وَلَا كَرِيمٍ ﴿٤٤﴾ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَٰلِكَ مُتْرَفِينَ ﴿٤٥﴾
وَكَانُوا يُصِرُّونَ عَلَى الْحِنْثِ الْعَظِيمِ ﴿٤٦﴾ وَكَانُوا يَقُولُونَ أَئِذَا مِتْنَا
وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا أَإِنَّا لَمَبْعُوثُونَ ﴿٤٧﴾ أَوَآبَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ ﴿٤٨﴾ قُلْ إِنَّ
الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ ﴿٤٩﴾ لَمَجْمُوعُونَ إِلَىٰ مِيقَاتِ يَوْمٍ مَعْلُومٍ ﴿٥٠﴾

17. Ölümsüz delikanlı (*garson*)lar yanlarında dolaşırlar;

18. Tükenmez kaynaktan şarap dolu kupalar, ibrikler ve kadehlerle,

19. Ki ondan ne başları ağrıtılır, ne de sızıp kalırlar.

20. Seçtikleri türden meyve,

21. Ve canlarının çektiği türden kuş etiyle...

22. Üstelik iri gözlü huriler,

23. Ki sedefinde saklı (*el değmemiş*) inci taneleri gibidirler,

24. Yaptıkları (*salih*) amellerin karşılığı olarak (*kendilerine sunulur*).

25. Orada ne boş laf, ne de günaha sokan serzeniş işitirler.

26. Ancak esenlik söylemi olarak "selâm, selâm" işitirler.

27. Meymenetliler (*sınıfı*) ise, ne bahtiyardır meymenetliler!

28. Dikensiz sidrelerde,

29. Tıklım tıklım dolu muzlarda,

30. Yaygın gölgelerde,

31. Gürül gürül akan sularda,

32. Birçok meyveler içinde,

33. Ki ne tükenir, ne de önlenir,

34. Ve yükseklere kurulu döşeklerde (*sefa sürerler*).

35. Hem biz, o (*cennetlik kadı*)nları yeni baştan inşa etmişiz,

36. Üstelik onları, (*yaklaşmayla bekâreti bozulmayan*) bakireler yapmışızdır;

37. Kocalarına sevdalı yaşıtlar olarak.

38. Elbette meymenetliler içindir (*bu nimetler*).

39. Birçoğu evvelkilerdendir;

40. Birçoğu da sonrakilerdendir.

41. Meymenetsizler (*sınıfı*) ise, ne bedbahttır meymenetsizler!

42. Mesame (*gözenek*)lerden içeri sızan kavurucu ısıda, sımsıcak suda,

43. Ve simsiyah bir sisin gölgesindedirler,

44. Ki ne serindir (*o gölge*), ne de şirindir.

45. Çünkü onlar, bundan önce sefa sürüyorlar,

46. Ve büyük günah (*ahireti inkâr*) üzerinde ısrar ediyorlardı.

47. Şöyle diyorlardı: "Öldüğümüzde ve (*çürüyüp*) toprak ve kemik yığını haline geldiğimizde mi, gerçekten biz mi mutlaka yeniden diriltileceğiz?

48. Önceki atalarımız da mı?"

49. De ki: "Öncekiler de sonrakiler de,

50. Belli bir günün buluşma vaktinde mutlaka toplanacaklardır."

51. Sonra siz, ey (*ahireti*) yalanlayan sapkınlar,

52. Mutlaka bir (*iğrenç*) ağaçtan, zakkumdan yiyeceksiniz!

53. Nitekim karınlarınızı onunla doldurup,

54. Üstüne de kaynar su içeceksiniz.

55. Hem de çok susamış develerin içişi gibi içeceksiniz.

56. İşte din (*duruşma*) gününde onların ağırlanışı budur!

57. Sizi biz yarattığımıza göre, (*yeniden dirilteceğimizi de*) doğrulamalısınız.

58. Nitekim (*rahimlere*) akıttığınız meniyi anlatır mısınız?

59. Onu siz mi yaratıyorsunuz, yoksa yaratan biz miyiz?

60. Aranızda ölümü elbette biz takdir ettik ve biz, önü alınanlardan asla değiliz.

61. Yerinize emsallerinizi getirelim ve bilmediğiniz şekilde sizi inşa edelim diye (*takdir ettik*).

62. Andolsun, ilk yaratılışı bilmektesiniz; o halde düşünüp taşınmalı değil misiniz!

63. Bir de ektiğiniz şeyi (*toprağa attığınız tohumu*) anlatır mısınız?

64. Onu siz mi bitiriyorsunuz, yoksa biz mi bitirenleriz?

65. Dileseydik, elbette onu çerçöp yapardık; siz de şaşıp kalırdınız:

66. "Biz" (*derdiniz*), "Elbette emeği boşa gidenleriz.

67. Gerçek şu ki, biz mahrum edilenleriz!"

68. İçtiğiniz suyu da anlatır mısınız?

69. Onu buluttan siz mi indirdiniz, yoksa biz mi indirenleriz?

ثُمَّ اِنَّكُمْ اَيُّهَا الضَّٓالُّونَ الْمُكَذِّبُونَۙ ﴿٥١﴾ لَاٰكِلُونَ مِنْ شَجَرٍ مِنْ زَقُّومٍۙ
﴿٥٢﴾ فَمَالِؤُ۫نَ مِنْهَا الْبُطُونَۚ ﴿٥٣﴾ فَشَارِبُونَ عَلَيْهِ مِنَ الْحَم۪يمِۚ ﴿٥٤﴾
فَشَارِبُونَ شُرْبَ الْه۪يمِۜ ﴿٥٥﴾ هٰذَا نُزُلُهُمْ يَوْمَ الدّ۪ينِۜ ﴿٥٦﴾ نَحْنُ
خَلَقْنَاكُمْ فَلَوْلَا تُصَدِّقُونَ ﴿٥٧﴾ اَفَرَاَيْتُمْ مَا تُمْنُونَۜ ﴿٥٨﴾ ءَاَنْتُمْ
تَخْلُقُونَهُٓ اَمْ نَحْنُ الْخَالِقُونَ ﴿٥٩﴾ نَحْنُ قَدَّرْنَا بَيْنَكُمُ الْمَوْتَ وَمَا
نَحْنُ بِمَسْبُوق۪ينَۙ ﴿٦٠﴾ عَلٰٓى اَنْ نُبَدِّلَ اَمْثَالَكُمْ وَنُنْشِئَكُمْ ف۪ي مَا
لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦١﴾ وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ النَّشْاَةَ الْاُو۫لٰى فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٦٢﴾
اَفَرَاَيْتُمْ مَا تَحْرُثُونَۜ ﴿٦٣﴾ ءَاَنْتُمْ تَزْرَعُونَهُٓ اَمْ نَحْنُ الزَّارِعُونَ ﴿٦٤﴾
لَوْ نَشَٓاءُ لَجَعَلْنَاهُ حُطَامًا فَظَلْتُمْ تَفَكَّهُونَ ﴿٦٥﴾ اِنَّا لَمُغْرَمُونَۙ ﴿٦٦﴾
بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ ﴿٦٧﴾ اَفَرَاَيْتُمُ الْمَٓاءَ الَّذ۪ي تَشْرَبُونَۜ ﴿٦٨﴾
ءَاَنْتُمْ اَنْزَلْتُمُوهُ مِنَ الْمُزْنِ اَمْ نَحْنُ الْمُنْزِلُونَ ﴿٦٩﴾ لَوْ نَشَٓاءُ جَعَلْنَاهُ
اُجَاجًا فَلَوْلَا تَشْكُرُونَ ﴿٧٠﴾ اَفَرَاَيْتُمُ النَّارَ الَّت۪ي تُورُونَۜ ﴿٧١﴾ ءَاَنْتُمْ
اَنْشَاْتُمْ شَجَرَتَهَٓا اَمْ نَحْنُ الْمُنْشِؤُ۫نَ ﴿٧٢﴾ نَحْنُ جَعَلْنَاهَا تَذْكِرَةً
وَمَتَاعًا لِلْمُقْو۪ينَۚ ﴿٧٣﴾ فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظ۪يمِۚ ﴿٧٤﴾ فَلَٓا
اُقْسِمُ بِمَوَاقِعِ النُّجُومِۙ ﴿٧٥﴾ وَاِنَّهُ لَقَسَمٌ لَوْ تَعْلَمُونَ عَظ۪يمٌۙ ﴿٧٦﴾

70. Eğer dileseydik, onu pek tuzlu yapardık. O halde şükretmeli değil misiniz!

71. Çakıp tutuşturduğunuz ateşi de anlatır mısınız?

72. Onun ağacını siz mi inşa ettiniz, yoksa biz mi inşa edenleriz?

73. Biz onu bir ibret ve ihtiyaç duyanlara bir meta (*menfaat*) yaptık.

74. Dolayısıyla çok ulu rabbinin namını tesbih (*şanını tenzih*) et!

75. İmdi yıldızların mevkilerine kuvvetle yemin ederim,

76. Ki eğer bilseniz, gerçekten bu çok büyük bir yemindir,

إِنَّهُ لَقُرْآنٌ كَرِيمٌ ﴿٧٧﴾ فِي كِتَابٍ مَكْنُونٍ ﴿٧٨﴾ لَا يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ
﴿٧٩﴾ تَنْزِيلٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٨٠﴾ أَفَبِهَٰذَا الْحَدِيثِ أَنْتُمْ مُدْهِنُونَ ﴿٨١﴾
وَتَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ أَنَّكُمْ تُكَذِّبُونَ ﴿٨٢﴾ فَلَوْلَا إِذَا بَلَغَتِ الْحُلْقُومَ ﴿٨٣﴾
وَأَنْتُمْ حِينَئِذٍ تَنْظُرُونَ ﴿٨٤﴾ وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْكُمْ وَلَٰكِنْ لَا تُبْصِرُونَ
﴿٨٥﴾ فَلَوْلَا إِنْ كُنْتُمْ غَيْرَ مَدِينِينَ ﴿٨٦﴾ تَرْجِعُونَهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٨٧﴾
فَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿٨٨﴾ فَرَوْحٌ وَرَيْحَانٌ وَجَنَّتُ نَعِيمٍ ﴿٨٩﴾ وَأَمَّا
إِنْ كَانَ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿٩٠﴾ فَسَلَامٌ لَكَ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿٩١﴾
وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُكَذِّبِينَ الضَّالِّينَ ﴿٩٢﴾ فَنُزُلٌ مِنْ حَمِيمٍ ﴿٩٣﴾ وَتَصْلِيَةُ
جَحِيمٍ ﴿٩٤﴾ إِنَّ هَٰذَا لَهُوَ حَقُّ الْيَقِينِ ﴿٩٥﴾ فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٩٦﴾

سورة الحديد مدنية وهي
تسع وعشرون آية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١﴾ لَهُ
مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
﴿٢﴾ هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٣﴾

77. Kuşkusuz o, çok değerli bir Kur'an'dır!

78. Saklı tutulan (*önemle korunan*) bir kitaptadır (*onun aslı*).

79. Ona ancak temiz kılınanlar dokunurlar.

80. Alemlerin rabbi tarafından indirilmiştir.

81. Böyle iken siz, bu sözü (*Allah kelâmı Kur'an'ı*) hafife mi alıyorsunuz?

82. Ve rızkı (*ondan payı*)nızı yalanlamanız mı yapıyorsunuz?

83. İmdi can boğaza dayandığı vakit,

84. O zaman siz, (*can çekişene*) bakakalırsınız!

85. Biz ona sizden daha yakınız ve fakat görmezsiniz.

86. Haydi siz, eğer (*yeniden diriltilip*) cezalandırılmayacaksanız,

87. Onu (*boğaza dayanan canı*) döndürün! Eğer (*tezinizde*) doğru iseniz... (*döndürebilirsiniz.*)

88. İmdi (*ölen kişi*) mukarrebîn (*Allah'a yakın kişiler*)den ise,

89. Rahatlıktır, reyhandır ve nimetlerle dopdolu cennettir (*onun akıbeti*).

90. Eğer meymenetlilerden ise,

91. Meymenetlilerden olarak senin akıbetin esenliktir.

92. Eğer (*ahireti*) yalanlayan sapkınlardan ise,

93. Kaynar sudan bir ağırlama,

94. Ve cehennemi boylatmadır (*onun akıbeti*).

95. Kuşkusuz bu (*Kur'an*), kesin gerçeğin ta kendisidir.

96. O halde çok ulu rabbinin namını tesbih (*şanını tenzih*) et!

EL-HADÎD SÛRESİ(103)

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Göklerde ve yerdekilerin hepsi Allah'ı tenzih etmektedir ve O çok izzetlidir, çok hikmetlidir.

2. Gökler ve yerin mülkü ancak O'nundur; yaşatan, öldüren ve her şeye hakkıyla güç yetirendir.

3. O; evvel (*başlangıcı olmayan ilk*), âhir (*sonu olmayan son*), zahir (*her şeyde eseriyle belirgin*) ve bâtın (*hakikati gizli tutulan*)dır ve O, her şeyi hakkıyla bilendir.

(103) Sûre, 25. âyetinde geçen ve sanayide pek değerli bir maden olup, dilimizde demir anlamına gelen "hadîd" kelimesinden adını almaktadır. Medine'de inmiştir ve 29 âyettir.

هُوَ الَّذ۪ي خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ ف۪ي سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰى
عَلَى الْعَرْشِ يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْاَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا
يَنْزِلُ مِنَ السَّمَٓاءِ وَمَا يَعْرُجُ ف۪يهَا وَهُوَ مَعَكُمْ اَيْنَ مَا كُنْتُمْ وَاللّٰهُ
بِمَا تَعْمَلُونَ بَص۪يرٌ ﴿٤﴾ لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاِلَى اللّٰهِ
تُرْجَعُ الْاُمُورُ ﴿٥﴾ يُولِجُ الَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي الَّيْلِ
وَهُوَ عَل۪يمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٦﴾ اٰمِنُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِه۪ وَاَنْفِقُوا مِمَّا
جَعَلَكُمْ مُسْتَخْلَف۪ينَ ف۪يهِ فَالَّذ۪ينَ اٰمَنُوا مِنْكُمْ وَاَنْفَقُوا لَهُمْ اَجْرٌ
كَب۪يرٌ ﴿٧﴾ وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ لِتُؤْمِنُوا
بِرَبِّكُمْ وَقَدْ اَخَذَ م۪يثَاقَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِن۪ينَ ﴿٨﴾ هُوَ الَّذ۪ي يُنَزِّلُ
عَلٰى عَبْدِه۪ٓ اٰيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ اِلَى النُّورِ وَاِنَّ
اللّٰهَ بِكُمْ لَرَؤُ۫فٌ رَح۪يمٌ ﴿٩﴾ وَمَا لَكُمْ اَلَّا تُنْفِقُوا ف۪ي سَب۪يلِ اللّٰهِ
وَلِلّٰهِ م۪يرَاثُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ لَا يَسْتَو۪ي مِنْكُمْ مَنْ اَنْفَقَ مِنْ
قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَاتَلَ اُو۬لٰٓئِكَ اَعْظَمُ دَرَجَةً مِنَ الَّذ۪ينَ اَنْفَقُوا مِنْ بَعْدُ
وَقَاتَلُوا وَكُلًّا وَعَدَ اللّٰهُ الْحُسْنٰى وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَب۪يرٌ ﴿١٠﴾ مَنْ
ذَا الَّذ۪ي يُقْرِضُ اللّٰهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَاعِفَهُ لَهُ وَلَهُٓ اَجْرٌ كَر۪يمٌ ﴿١١﴾

4. Gökleri ve yeri altı gün (*evre*)de yaratan, sonra arşına kurulan O'dur. Toprağa gireni ve ondan çıkanı, gökten ineni ve ona yükseleni bilir. O, nerede olsanız, sizinle beraberdir ve Allah, yaptığınız her şeyi hakkıyla görendir.

5. Göklerin ve yerin mülkü ancak O'nundur. Allah, bütün işlerin yegâne merciidir.

6. Geceyi gündüze girdirir, gündüzü de geceye girdirir (*birinin süresini uzatırken diğerininkini kısaltır*) ve O, sinelerden geçeni de hakkıyla bilendir.

7. Allah'a ve elçisine iman edin ve sizi halef (*tasarrufa yetkili*) kıldığı mallardan harcayın; nitekim iman eden ve harcama yapanlarınıza çok büyük bir mükâfat vardır.

8. Elçimiz sizi rabbinize iman etmeye çağırırken ne oldu size ki, Allah'a imanetmezsiniz? Oysa (*ruhlar aleminde*) sizden kesin (*iman*) söz(*ü*) almıştır. Eğer mü'min idiyseniz... (*gereğini yapın!*)

9. O (*Allah*) ki, sizi karanlıklardan nura (*aydınlığa*) çıkarması için kuluna apaçık âyetler indirdi ve Allah size karşı elbette çok şefkatlidir, çok merhametlidir.

10. Göklerin ve yerin mirası kesinlikle Allah'ın olduğu halde ne oldu size ki, Allah yolunda harcama yapmıyorsunuz? Sizin fetihten önce (*Allah yolunda*) harcama yapan ve savaşanlarınız, (*ötekilerle*) eşit değildirler. İşte derece bakımından onlar, daha sonra harcama yapan ve savaşanlardan üstündürler! Allah, hepsine de en güzel mükâfatı (*cenneti*) vaat etmiştir ve Allah, yaptığınız her şeyden hakkıyla haberdardır.

11. Allah'a karz-ı hasen (*muhtaç kuluna minnetsiz borç*) veren şu kişi kimdir ki, ona verdiğini(*n karşılığını*) katlasın? Üstelik ona elbette çok değerli bir mükâfat vardır,

يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ يَسْعٰى نُورُهُمْ بَيْنَ اَيْدِيهِمْ
وَبِاَيْمَانِهِمْ بُشْرٰيكُمُ الْيَوْمَ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا ذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٢﴾ يَوْمَ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ
وَالْمُنَافِقَاتُ لِلَّذِينَ اٰمَنُوا انْظُرُونَا نَقْتَبِسْ مِنْ نُورِكُمْ قِيلَ ارْجِعُوا
وَرَاءَكُمْ فَالْتَمِسُوا نُورًا فَضُرِبَ بَيْنَهُمْ بِسُورٍ لَهُ بَابٌ بَاطِنُهُ فِيهِ
الرَّحْمَةُ وَظَاهِرُهُ مِنْ قِبَلِهِ الْعَذَابُ ﴿١٣﴾ يُنَادُونَهُمْ اَلَمْ نَكُنْ
مَعَكُمْ قَالُوا بَلٰى وَلٰكِنَّكُمْ فَتَنْتُمْ اَنْفُسَكُمْ وَتَرَبَّصْتُمْ وَارْتَبْتُمْ
وَغَرَّتْكُمُ الْاَمَانِيُّ حَتّٰى جَاءَ اَمْرُ اللّٰهِ وَغَرَّكُمْ بِاللّٰهِ الْغَرُورُ ﴿١٤﴾
فَالْيَوْمَ لَا يُؤْخَذُ مِنْكُمْ فِدْيَةٌ وَلَا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مَأْوٰيكُمُ النَّارُ
هِيَ مَوْلٰيكُمْ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٥﴾ اَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ اٰمَنُوا اَنْ تَخْشَعَ
قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللّٰهِ وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ اُوتُوا
الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْاَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ
فَاسِقُونَ ﴿١٦﴾ اِعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ يُحْيِي الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا قَدْ بَيَّنَّا
لَكُمُ الْاٰيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١٧﴾ اِنَّ الْمُصَّدِّقِينَ وَالْمُصَّدِّقَاتِ
وَاَقْرَضُوا اللّٰهَ قَرْضًا حَسَنًا يُضَاعَفُ لَهُمْ وَلَهُمْ اَجْرٌ كَرِيمٌ ﴿١٨﴾

12. Mü'min ve mü'minelerin önleri ve sağlarında nurlarının seyrettiğini gördüğün gün, "Bugün sizin müjdeniz" (*buyurulur onlara*), "Altlarından nehirler akan, içlerinde temelli kalacağınız cennetlerdir!" İşte o çok büyük kazanç/başarı budur!

13. Münafık erkek ve kadınların da iman edenlere, "Bizi bekleyin, nurunuzdan iktibas (*istifade*) edelim" diyecekleri gün, "Arkanıza (*dünyaya*) dönüp, bir nur tedarik edin!" denir (*onlara*). Üstelik aralarına, iç yüzü rahmet ve dış yüzü azaba dönük kapılı bir sur çekilir.

14. "Sizinle beraber değil miydik?" diye seslenirler. Şöyle der (*mü'min*)ler: "Evet bizimle beraberdiniz; fakat siz kendinizi fitneye (*münafıklığa*) kaptırdınız, (*mü'minlere karşı*) fırsat kolladınız, kuşku duydunuz ve kuruntularınız sizi, Allah'ın emri (*ölüm*) gelip çatıncaya kadar aldattı; o pek aldatıcı (*şeytan*) da sizi Allah hakkında yanılttı."

15. Artık bugün sizden de küfre saplananlardan da hiçbir fidye alınmaz ve barınağınız ateştir. Zaten mavla (*layığı*)nız da odur ve ne kötü akıbettir!

16. İman edenlerin, Allah'ın zikrine ve haktan (*Kur'an'dan*) inenlere kalplerinin huşu duyması zamanı gelmedi mi? Daha önce kendilerine kitap verilen, derken üzerlerinden uzun zaman geçen, dolayısıyla kalpleri katılaşanlar gibi olmasınlar! Onların birçoğu fâsık (*sapkın*)dır.

17. Allah'ın, ölümünden sonra toprağı dirilttiğini bilin; nitekim size âyetlerimizi açıkladık, ta ki aklınızı başınıza devşiresiniz.

18. Sadaka veren erkek ve kadınlara da Allah'a karz-ı hasen (*muhtaç kuluna minnetsiz borç*) verenlere de verdikleri(*nin karşılığı*) katlanır ve elbette onlara çok değerli bir mükâfat vardır.

وَالَّذٖينَ اٰمَنُوا بِاللّٰهِ وَرُسُلِهٖٓ اُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الصِّدّٖيقُونَ وَالشُّهَدَٓاءُ
عِنْدَ رَبِّهِمْ لَهُمْ اَجْرُهُمْ وَنُورُهُمْ وَالَّذٖينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا
بِاٰيَاتِنَٓا اُو۬لٰٓئِكَ اَصْحَابُ الْجَحٖيمِ ﴿١٩﴾ اِعْلَمُٓوا اَنَّمَا الْحَيٰوةُ
الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهْوٌ وَزٖينَةٌ وَتَفَاخُرٌ بَيْنَكُمْ وَتَكَاثُرٌ فِي الْاَمْوَالِ
وَالْاَوْلَادِ كَمَثَلِ غَيْثٍ اَعْجَبَ الْكُفَّارَ نَبَاتُهُ ثُمَّ يَهٖيجُ فَتَرٰيهُ
مُصْفَرًّا ثُمَّ يَكُونُ حُطَامًا وَفِي الْاٰخِرَةِ عَذَابٌ شَدٖيدٌ
وَمَغْفِرَةٌ مِنَ اللّٰهِ وَرِضْوَانٌ وَمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَٓا اِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ
﴿٢٠﴾ سَابِقُٓوا اِلٰى مَغْفِرَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا كَعَرْضِ
السَّمَٓاءِ وَالْاَرْضِ اُعِدَّتْ لِلَّذٖينَ اٰمَنُوا بِاللّٰهِ وَرُسُلِهٖ ذٰلِكَ
فَضْلُ اللّٰهِ يُؤْتٖيهِ مَنْ يَشَٓاءُ وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظٖيمِ ﴿٢١﴾
مَٓا اَصَابَ مِنْ مُصٖيبَةٍ فِي الْاَرْضِ وَلَا فٖٓي اَنْفُسِكُمْ اِلَّا فٖي
كِتَابٍ مِنْ قَبْلِ اَنْ نَبْرَاَهَا اِنَّ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسٖيرٌ ﴿٢٢﴾
لِكَيْلَا تَأْسَوْا عَلٰى مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَٓا اٰتٰيكُمْ وَاللّٰهُ
لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿٢٣﴾ اَلَّذٖينَ يَبْخَلُونَ وَيَأْمُرُونَ
النَّاسَ بِالْبُخْلِ وَمَنْ يَتَوَلَّ فَاِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمٖيدُ ﴿٢٤﴾

19. Allah'a ve elçilerine iman edenler ise, işte rableri katında sıddîk (*dosdoğru kişi*)ler ve şahitler onlardır! Elbette onların mükâfatları ve nurları vardır. Küfre saplanan ve âyetlerimizi yalanlayanlar ise, işte onlar cehennemlikdirler!

20. Dünya hayatının bir oyun, eğlence, zinet (*süs/alayiş*), aranızda övünme, mal ve evlatça çoğalma (*yarışın*)dan ibaret olduğunu bilin. Tıpkı bol yağmur örneği gibidir ki, bitirdiği bitkiler ekincilerin hoşuna gider, sonra kurur, dolayısıyla onu sararmış görürsün, sonra da çerçöp oluverir. Ahirette hem çok şiddetli bir azap, hem de Allah'ın bağışlaması ve rızası vardır. Dünya hayatı ise, ancak aldatıcı bir meta (*faydalanma/oyalanma*) dır.

21. Rabbinizin mağfiretine ve genişliği gök ve yer genişliğinde olup, Allah'a ve elçilerine iman edenler için hazırlanan cennete yarışırcasına koşun! işte o, Allah'ın lütfudur, onu dilediğine verir ve Allah çok büyük lütuf sahibidir.

22. Yeryüzüne isabet eden ve başınıza gelen herhangi bir musibet, biz onu yaratmadan önce bir kitapta mutlaka yazılmış (*önceden takdir edilmiş*)tir; bu da Allah'a göre elbette pek kolaydır.

23. Nitekim (*bu önceden takdir*), elinizden çıkana üzülmemeniz ve size verdiğine sevinip şımarmamanız içindir. Allah, kendini beğenmiş övüngen hiç kimseyi sevmez.

24. Onlar, cimrilik eden, insanlara da cimriliği telkin edenlerdir ve kim, (*Allah yolunda harcama yapmaktan*) yüz çevirirse, (*bilsin ki*) Allah çok zengindir, çokça hamdedilendir.

لَقَدْ اَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَاَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ
وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَاَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ
بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللّٰهُ مَنْ يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ
بِالْغَيْبِ اِنَّ اللّٰهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٢٥﴾ وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا نُوحًا
وَاِبْرٰهِيمَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمَا النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ فَمِنْهُمْ
مُهْتَدٍ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٢٦﴾ ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلٰى اٰثَارِهِمْ
بِرُسُلِنَا وَقَفَّيْنَا بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَاٰتَيْنَاهُ الْاِنْجِيلَ وَجَعَلْنَا
فِي قُلُوبِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ رَاْفَةً وَرَحْمَةً وَرَهْبَانِيَّةً ابْتَدَعُوهَا
مَا كَتَبْنَاهَا عَلَيْهِمْ اِلَّا ابْتِغَاءَ رِضْوَانِ اللّٰهِ فَمَا رَعَوْهَا حَقَّ
رِعَايَتِهَا فَاٰتَيْنَا الَّذِينَ اٰمَنُوا مِنْهُمْ اَجْرَهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ
فَاسِقُونَ ﴿٢٧﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ وَاٰمِنُوا بِرَسُولِهِ
يُؤْتِكُمْ كِفْلَيْنِ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيَجْعَلْ لَكُمْ نُورًا تَمْشُونَ
بِهِ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللّٰهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٨﴾ لِئَلَّا يَعْلَمَ اَهْلُ
الْكِتَابِ اَلَّا يَقْدِرُونَ عَلٰى شَيْءٍ مِنْ فَضْلِ اللّٰهِ وَاَنَّ الْفَضْلَ
بِيَدِ اللّٰهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢٩﴾

25. Andolsun, elçilerimizi apaçık delillerle gönderdik ve beraberlerinde kitabı (*yasaları*) ve mizanı (*adalet terazisini*) indirdik ki, insanlar adaleti yerine getirsinler! Demiri de indirdik, elbette onda yaman bir be's (*vurucu güç*) ve insanlar için birçok menfaatler vardır; dolayısıyla Allah, kendisine ve elçilerine kimin gıyaben (*görmeden*) yardım ettiğini bilecek (*belirleyecek*)tir. Kesinlikle Allah çok kuvvetlidir, çok izzetlidir.

26. Andolsun, biz Nuh'u ve İbrahim'i gönderdik; peygamberliği ve kitabı onların soyunda devam ettirdik! Böyle iken onların kimi hidayettedir ve çokları fâsık (*sapkın*)dırlar.

27. Sonra peşleri sıra elçilerimizi gönderdik; arkalarından da Meryem oğlu İsa'yı gönderip, ona İncil'i verdik ve ona uyanların kalplerine şefkat ve merhamet koyduk. Bir de kendilerine farz kılmadığımız, sırf Allah'ın rızasını kazanmak için bir ruhbanlık uydurdular; ama buna gereği gibi riayet etmediler. Böyle iken iman edenlerine mükâfatlarını verdik ve çokları fâsık (*sapkın*)dırlar.

28. Ey (*Tevrat ve İncil'e*) iman edenler! Allah'a karşı takvalı olun ve O'nun elçisi (*İslam peygamberi*)ne iman edin ki, rahmetinden size iki pay versin ve size, sayesinde yürüyeceğiniz (*yolunuzu aydınlatan*) bir nur bahşedip, sizi bağışlasın. Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

29. Dolayısıyla kitap ehli, Allah'ın lütfundan hiçbir şeye güçlerinin yetmediğini bilsinler! Bütün lütuf Allah'ın elindedir; onu dilediğine verir ve Allah çok büyük lütuf sahibidir.

EL-MÜCÂDELE SÛRESİ[104]

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

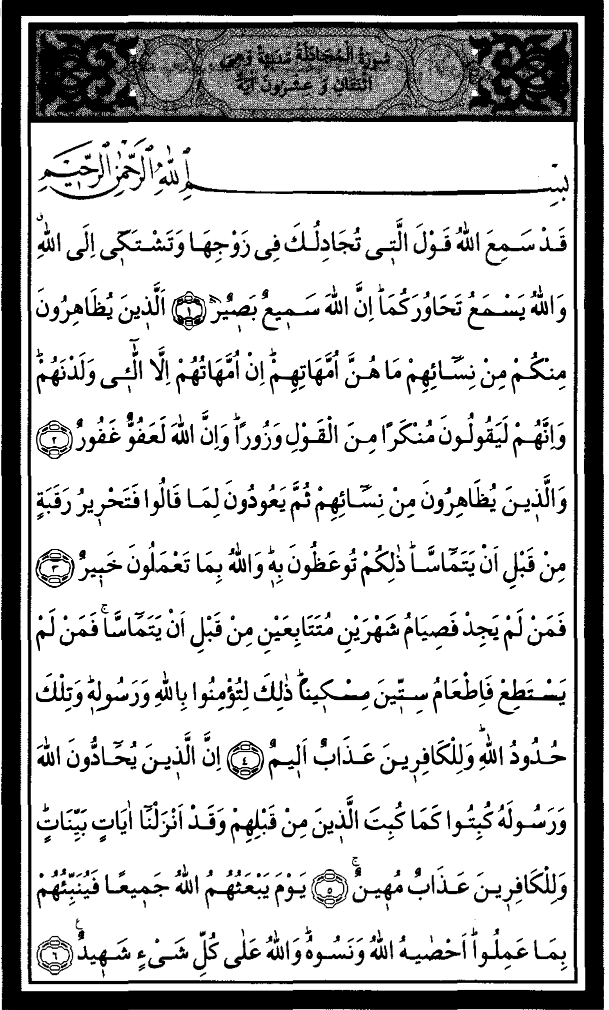
1. Allah, kocası hakkında seninle tartışan ve Allah'a şikayette bulunan kadının sözünü işitti. Allah, ikinizin karşılıklı konuşmanızı işitiyor; nitekim Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla görendir.

2. Sizden karılarına zıhâr (*onları ana sırtı gibi kendilerine haram*) yapanlar, (*bilsinler ki*) o kadınlar anaları değildirler; anaları, ancak kendilerini doğuranlardır. Gerçekten bir çirkin söz ve kuyruklu yalan söylüyorlar. Kuşkusuz Allah çok affedicidir, çok bağışlayıcıdır.

3. Karılarına zıhâr yapan, sonra söyledikleri (*zıhar yaptıkları eşleri*)ne dönenler, temas (*cinsel yaklaşım*)da bulunmalarından önce bir gerdan (*köle*) azat etmelidirler. Size öğütlenen budur ve Allah, yaptığınız her şeyden hakkıyla haberdardır.

4. İmdi kim (*imkân*) bulamazsa, temasta bulunmalarından önce art arda iki ay oruç tutmalı; kimin de gücü yetmezse, altmış yoksulu doyurmalıdır. Bu da Allah'a ve resûlüne inan(*ıp eski adetlerinizi bırak*)manız içindir! İşte bunlar, Allah'ın sınırlarıdır ve kâfirlere elbette çok acı bir azap vardır!

سورة المجادلة مدنية وهي اثنتان وعشرون آية

بسم الله الرحمن الرحيم
قد سمع الله قول التي تجادلك في زوجها وتشتكي الى الله
والله يسمع تحاوركما ان الله سميع بصير ﴿١﴾ الذين يظاهرون
منكم من نسائهم ما هن امهاتهم ان امهاتهم الا الائي ولدنهم
وانهم ليقولون منكرا من القول وزورا وان الله لعفو غفور ﴿٢﴾
والذين يظاهرون من نسائهم ثم يعودون لما قالوا فتحرير رقبة
من قبل ان يتماسا ذلكم توعظون به والله بما تعملون خبير ﴿٣﴾
فمن لم يجد فصيام شهرين متتابعين من قبل ان يتماسا فمن لم
يستطع فاطعام ستين مسكينا ذلك لتؤمنوا بالله ورسوله وتلك
حدود الله وللكافرين عذاب اليم ﴿٤﴾ ان الذين يحادون الله
ورسوله كبتوا كما كبت الذين من قبلهم وقد انزلنا ايات بينات
وللكافرين عذاب مهين ﴿٥﴾ يوم يبعثهم الله جميعا فينبئهم
بما عملوا احصيه الله ونسوه والله على كل شيء شهيد ﴿٦﴾

5. Allah'a ve resûlüne karşı gelenler, kendilerinden öncekilerin tepelendikleri gibi mutlaka tepeleneceklerdir. Kesinlikle biz, apaçık âyetler indirdik ve elbette kâfirlere horlayıcı bir azap vardır.

6. Allah, onların hepsini yeniden dirilttiği gün, yaptıkları her şeyi kendilerine bildirecektir. Onu (*yapılan her şeyi*) Allah saymış ve onlar unutmuştur. Allah her şeyin güçlü şahididir.

---

(104) Dilimizde de çatışma, çarpışma ve uğraşma anlamlarında kullandığımız "mücâdele" kelimesinin asıl manası tartışma, didişme ve cebelleşme olup, ilk âyette geçen "tücâdilü" fiilinin mastarıdır. Sûre, Medine'de inmiştir ve 27 âyet içermektedir. Burada kocası hakkında Hz. Peygamberle tartışan kadının Ashaptan Evs bin Sâbit'in karısı Havle olduğu açıklanmıştır. Bir meseleden ötürü karısına kızan Evs, Cahiliye döneminde Araplar arasında yaygın olan ve henüz İslâmî hükmü belirtilmeyen "zıhâr" adetine baş vurmuş, yani karısına, "Sen bana anamın sırtı gibi haramsın" demişti ki, bu durumda kadın erkeğe ebediyyen haram sayılırdı. İşte Havle, bu uygulamanın kadına büyük bir haksızlık olduğunu Hz. Peygamberle tartışıyor.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَا يَكُونُ
مِنْ نَجْوٰى ثَلٰثَةٍ إِلَّا هُوَ رَابِعُهُمْ وَلَا خَمْسَةٍ إِلَّا هُوَ سَادِسُهُمْ وَلَا
أَدْنٰى مِنْ ذٰلِكَ وَلَا أَكْثَرَ إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ أَيْنَ مَا كَانُوا ثُمَّ يُنَبِّئُهُمْ
بِمَا عَمِلُوا يَوْمَ الْقِيٰمَةِ إِنَّ اللّٰهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٧﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى
الَّذِينَ نُهُوا عَنِ النَّجْوٰى ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا نُهُوا عَنْهُ وَيَتَنَاجَوْنَ
بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ وَإِذَا جَاؤُكَ حَيَّوْكَ بِمَا لَمْ
يُحَيِّكَ بِهِ اللّٰهُ وَيَقُولُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ لَوْلَا يُعَذِّبُنَا اللّٰهُ بِمَا نَقُولُ
حَسْبُهُمْ جَهَنَّمُ يَصْلَوْنَهَا فَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿٨﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
اٰمَنُوا إِذَا تَنَاجَيْتُمْ فَلَا تَتَنَاجَوْا بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَتِ
الرَّسُولِ وَتَنَاجَوْا بِالْبِرِّ وَالتَّقْوٰى وَاتَّقُوا اللّٰهَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ
﴿٩﴾ إِنَّمَا النَّجْوٰى مِنَ الشَّيْطَانِ لِيَحْزُنَ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَلَيْسَ
بِضَارِّهِمْ شَيْـًٔا إِلَّا بِإِذْنِ اللّٰهِ وَعَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٠﴾ يَا
أَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا فِي الْمَجَالِسِ فَافْسَحُوا
يَفْسَحِ اللّٰهُ لَكُمْ وَإِذَا قِيلَ انْشُزُوا فَانْشُزُوا يَرْفَعِ اللّٰهُ الَّذِينَ اٰمَنُوا
مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١١﴾

7. Bilmez misin ki Allah, göklerde ve yerde ne varsa hepsini bilir? Üç kişi fısıldaşsalar, dördüncüleri mutlaka O'dur! Beş kişi olsalar, altıncıları mutlaka O'dur! Bundan daha az veya daha çok olup, her nerede bulunsalar, O, mutlaka onlarla beraberdir; sonra kıyamet günü, yaptıkları her şeyi kendilerine bildirecektir. Allah her şeyi hakkıyla bilendir.

8. Fısıldaşmaktan menedilen, sonra menedildikleri şeye dönüp günahı, düşmanlığı ve elçimize baş kaldırmayı fısıldaşanları bilmez misin? Sana geldiklerinde, Allah'ın seni selamlamadığı (*abartılı*) şekilde selamlarlar; içlerinden de, "Allah, (*gerçek dışı*) söylemlerimizden ötürü bizi cezalandırsa ya!" derler. Cehennem onlara yeter, onu boylayacaklardır; nitekim ne kötü akıbettir!

9. Ey iman edenler, baş başa verip konuştuğunuz (*fısıldaştığınız*)da birbirinize günahı, düşmanlığı ve elçimize baş kaldırmayı fısıldamayın; birbirinize iyiliği ve takvayı fısıldayın ve huzuruna çıkarılacağınız Allah'(*ın azabın*)dan sakının!

10. Fısıldaşma (*fiskos*) elbette şeytandandır; ta ki iman edenler üzülsünler ve (*fakat*) Allah'ın izni olmadan onlara hiçbir zarar veremez. O halde mü'minler yalnız Allah'a tevekkül etsinler!

11. Ey iman edenler! Size, "Meclislerde yer açın" denilince yer açın ki, Allah size genişlik versin; "Kalkın" denilince de kalkın ki, Allah iman eden ve kendilerine ilim verilenlerinizi derecelerce yükseltsin. Allah yaptığınız her şeyden hakkıyla haberdardır.

يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُٓوا اِذَا نَاجَيْتُمُ الرَّسُولَ فَقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوٰيكُمْ
صَدَقَةًۜ ذٰلِكَ خَيْرٌ لَكُمْ وَاَطْهَرُۜ فَاِنْ لَمْ تَجِدُوا فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحٖيمٌ
﴿١٢﴾ ءَاَشْفَقْتُمْ اَنْ تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوٰيكُمْ صَدَقَاتٍۜ فَاِذْ لَمْ
تَفْعَلُوا وَتَابَ اللّٰهُ عَلَيْكُمْ فَاَقٖيمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ وَاَطٖيعُوا اللّٰهَ
وَرَسُولَهُۜ وَاللّٰهُ خَبٖيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٣﴾ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذٖينَ تَوَلَّوْا قَوْمًا
غَضِبَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْۜ مَا هُمْ مِنْكُمْ وَلَا مِنْهُمْۙ وَيَحْلِفُونَ عَلَى الْكَذِبِ
وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٤﴾ اَعَدَّ اللّٰهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدٖيدًاۜ اِنَّهُمْ سَٓاءَ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾ اِتَّخَذُٓوا اَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَنْ سَبٖيلِ اللّٰهِ فَلَهُمْ
عَذَابٌ مُهٖينٌ ﴿١٦﴾ لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ اَمْوَالُهُمْ وَلَٓا اَوْلَادُهُمْ مِنَ اللّٰهِ
شَيْـًٔاۜ اُو۬لٰٓئِكَ اَصْحَابُ النَّارِۜ هُمْ فٖيهَا خَالِدُونَ ﴿١٧﴾ يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ
اللّٰهُ جَمٖيعًا فَيَحْلِفُونَ لَهُ كَمَا يَحْلِفُونَ لَكُمْ وَيَحْسَبُونَ اَنَّهُمْ عَلٰى
شَيْءٍۜ اَلَٓا اِنَّهُمْ هُمُ الْكَاذِبُونَ ﴿١٨﴾ اِسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ
فَاَنْسٰيهُمْ ذِكْرَ اللّٰهِۜ اُو۬لٰٓئِكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِۜ اَلَٓا اِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ
هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٩﴾ اِنَّ الَّذٖينَ يُحَٓادُّونَ اللّٰهَ وَرَسُولَهُٓ اُو۬لٰٓئِكَ فِي
الْاَذَلّٖينَ ﴿٢٠﴾ كَتَبَ اللّٰهُ لَاَغْلِبَنَّ اَنَا وَرُسُلٖيۜ اِنَّ اللّٰهَ قَوِيٌّ عَزٖيزٌ ﴿٢١﴾

12. Ey iman edenler! Peygamberle baş başa (*ikili*) konuşacağınız vakit, baş başa konuşmanızdan önce sadaka verin; sizin için daha hayırlı ve daha temiz olan da budur! Eğer (*verecek bir şey*) bulamazsanız... Allah elbette çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

13. Baş başa konuşmalarınızdan önce sadaka vermekten mi çekindiniz? Nitekim yapmadığınıza, Allah da sizi bağışladığına göre, namazı dosdoğru kılın, zekâtı verin, Allah'a ve resûlüne itaat edin! Allah, yaptığınız her şeyden hakkıyla haberdardır.

14. Allah'ın gazap ettiği bir topluma uyanları bilmez misin? Bunlar ne sizden, ne de onlardandır ve bilerek yalan yere yemin ediyorlar.

15. Allah onlara, kötü işler yapmakta olduklarından ötürü çok ağır bir azap hazırlamıştır.

16. Yeminlerini kalkan yapıp, Allah yolundan alıkoydukları için onlara horlayıcı bir azap vardır.

17. Malları da çocukları da Allah'a karşı kendilerine hiçbir yarar sağlamayacaktır. İşte onlar cehennemliktirler! Onlar orada temellidirler.

18. Allah, hepsini yeniden diriltti̇ği gün, tıpkı size (*yalan yere*) yemin ettikleri gibi O'na da yemin ederler ve bir şey üzerinde olduklarını sanırlar. Dikkat, kesinlikle onlar yalancıdırlar!

19. Şeytan kendilerine egemen olup, Allah'ın zikrini onlara unutturmuştur. İşte onlar, şeytanın hizbi (*grubu/partisi*)dir! Dikkat, şeytanın hizbi kesinlikle hüsrana uğrayanlardır!

20. Allah'a ve resûlüne karşı gelenler ise, işte onlar, en aşağılıklar arasında olanlardır!

21. Allah, "Ben ve elçilerim mutlaka galip geleceğiz" diye yazmıştır. Allah elbette çok güçlüdür, çok izzetlidir.

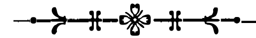
لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ يُوَٓادُّونَ مَنْ حَٓادَّ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ
وَلَوْ كَانُٓوا اٰبَٓاءَهُمْ اَوْ اَبْنَٓاءَهُمْ اَوْ اِخْوَانَهُمْ اَوْ عَشِيرَتَهُمْ اُولٰٓئِكَ
كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْاِيمَانَ وَاَيَّدَهُمْ بِرُوحٍ مِنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا
عَنْهُ اُولٰٓئِكَ حِزْبُ اللّٰهِ اَلَٓا اِنَّ حِزْبَ اللّٰهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٢٢﴾

سُورَةُ الْحَشْرِ
اربع و عشرون اية

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ
﴿١﴾ هُوَ الَّذِٓي اَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ دِيَارِهِمْ
لِاَوَّلِ الْحَشْرِ مَا ظَنَنْتُمْ اَنْ يَخْرُجُوا وَظَنُّٓوا اَنَّهُمْ مَانِعَتُهُمْ
حُصُونُهُمْ مِنَ اللّٰهِ فَاَتٰيهُمُ اللّٰهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوا وَقَذَفَ
فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ يُخْرِبُونَ بُيُوتَهُمْ بِاَيْدِيهِمْ وَاَيْدِي الْمُؤْمِنِينَ
فَاعْتَبِرُوا يَٓا اُولِي الْاَبْصَارِ ﴿٢﴾ وَلَوْلَٓا اَنْ كَتَبَ اللّٰهُ عَلَيْهِمُ
الْجَلَٓاءَ لَعَذَّبَهُمْ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ عَذَابُ النَّارِ ﴿٣﴾

22. Allah'a ve son gün (*ahiret*)e iman eden bir toplumun, Allah'a ve resûlüne karşı gelenlere, ataları veya evlatları veya kardeşleri veya aşiretleri bile olsalar sevgi ve samimiyet beslediğini göremezsin. İşte onlar, kalplerine imanı yazdığı ve katından bir ruhla desteklediği kimselerdir ve onları altlarından ırmaklar akan cennetlere, içlerinde temelli kalıcılar olarak koyacaktır! Allah onlardan razı, onlar da O'ndan razıdırlar. İşte onlar, Allah'ın hizbi (*grubu/partisi*)dir! Dikkat, Allah'ın hizbi kesinlikle felaha (*kurtuluşa*) erenlerdir!

EL-HAŞR SÛRESİ[105]

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Göklerde ve yerdekilerin hepsi Allah'ı tenzih etmektedir ve O çok izzetlidir, çok hikmetlidir.

2. Kitap ehlinden küfre saplananları, ilk haşir (*toplu sürgün*) için yurtlarından çıkaran O'dur. Siz çıkacaklarını sanmamıştınız, onlar da surlarının kendilerini Allah'tan koruyacağını sanmışlardı; ancak Allah onlara ummadıkları yönden geldi ve yüreklerine dehşetli korkuyu saldı. Evlerini kendi elleri ve mü'minlerin elleriyle yıkıyorlardı. İmdi ey basiret sahipleri ibret alın!

3. Eğer Allah çıkıp gitmelerini yazmasaydı, elbette dünyada (*sürgün yerine ölüm veya esaretle*) onları cezalandırırdı ve ahirette elbette onlara cehennem azabı vardır.

(105) Sûre, 2. âyetinde geçen ve toplama, bir araya yığma anlamında dilimizde de kullanılan "haşir" kelimesinden adını almıştır. Buradaki "haşir", Medine dolaylarında yerleşik Yahudi kabilesi Nadîroğullarına uygulanan ilk toplu sürgünü ifade etmektedir. Medine'de inen sûrelerden olup, 24 âyettir.

ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ شَٓاقُّوا اللّٰهَ وَرَسُولَهُۚ وَمَنْ يُشَٓاقِّ اللّٰهَ فَاِنَّ اللّٰهَ شَد۪يدُ
الْعِقَابِ ﴿٤﴾ مَا قَطَعْتُمْ مِنْ ل۪ينَةٍ اَوْ تَرَكْتُمُوهَا قَٓائِمَةً عَلٰٓى
اُصُولِهَا فَبِاِذْنِ اللّٰهِ وَلِيُخْزِيَ الْفَاسِق۪ينَ ﴿٥﴾ وَمَٓا اَفَٓاءَ اللّٰهُ عَلٰى
رَسُولِه۪ مِنْهُمْ فَمَٓا اَوْجَفْتُمْ عَلَيْهِ مِنْ خَيْلٍ وَلَا رِكَابٍ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ
يُسَلِّطُ رُسُلَهُ عَلٰى مَنْ يَشَٓاءُۜ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَد۪يرٌ ﴿٦﴾
مَٓا اَفَٓاءَ اللّٰهُ عَلٰى رَسُولِه۪ مِنْ اَهْلِ الْقُرٰى فَلِلّٰهِ وَلِلرَّسُولِ وَلِذِي
الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاك۪ينِ وَابْنِ السَّب۪يلِۙ كَيْ لَا يَكُونَ
دُولَةً بَيْنَ الْاَغْنِيَٓاءِ مِنْكُمْۜ وَمَٓا اٰتٰيكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا
نَهٰيكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُواۚ وَاتَّقُوا اللّٰهَۜ اِنَّ اللّٰهَ شَد۪يدُ الْعِقَابِ ﴿٧﴾
لِلْفُقَرَٓاءِ الْمُهَاجِر۪ينَ الَّذ۪ينَ اُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَاَمْوَالِهِمْ
يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللّٰهِ وَرِضْوَانًا وَيَنْصُرُونَ اللّٰهَ وَرَسُولَهُۜ
اُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَۚ ﴿٨﴾ وَالَّذ۪ينَ تَبَوَّؤُ الدَّارَ وَالْا۪يمَانَ مِنْ
قَبْلِهِمْ يُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ اِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ ف۪ي صُدُورِهِمْ
حَاجَةً مِمَّٓا اُو۫تُوا وَيُؤْثِرُونَ عَلٰٓى اَنْفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ
خَصَاصَةٌۜ وَمَنْ يُوقَ شُحَّ نَفْسِه۪ فَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَۚ ﴿٩﴾

4. Bu da Allah'a ve elçisine karşı gelmelerinden ötürüdür. Allah'a her kim karşı gelirse, kuşkusuz Allah çok şiddetli cezalandırandır.

5. Hurma ağaçlarından her ne kesmiş veya kökleri üzerinde dikili bırakmışsanız, Allah'ın izniyledir ve o fâsık (*sapkın*)ları perişan etmesi içindir.

6. Allah'ın, onlar(*ın malların*)dan elçisine verdiği fey' (*savaşsız elde edilen ganimet*)e gelince, siz bunun için at da deve de koşturmadınız ve Fakat Allah, elçilerini dilediği kimselerin üstüne salar. Allah (*her şeye*) hakkıyla güç yetirendir.

7. Allah'ın, o kentlerin halklarından elçisine verdiği fey'; zenginleriniz arasında elden ele dolaşan bir mal olmaması için Allah'ın, elçisinin, akrabasının, öksüzlerin, yoksulların ve yolzedenindir. Elçimizin size verdiğini alın, sizi menettiği şeyden de kaçının ve Allah'(*ın azabın*)dan sakının! Nitekim Allah çok ağır cezalandırandır.

8. Üstelik (*o fey'*); yurtları ve mallarından çıkarılan, Allah'ın lütfu ve rızası peşinde olup, Allah'a ve elçisine yardım eden yoksul muhacirlerindir. İşte onlar, sadık (*doğru*) olanların ta kendisidirler!

9. Onlardan önce yurda (*Medine'ye*) yerleşen ve imanı benimseyenler, muhacir olarak yanlarına gelenleri severler, onlara verilenden ötürü içlerinde bir ihtiyaç duymazlar ve kendileri zaruret içinde olsalar bile onları kendilerine tercih ederler. Her kim nefsinin pintiliğinden korunursa, işte onlar kurtuluşa erenlerdir!

وَالَّذِينَ جَٓاؤُ مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِاِخْوَانِنَا
الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْاِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ
اٰمَنُوا رَبَّنَٓا اِنَّكَ رَؤُفٌ رَحِيمٌ ﴿١٠﴾ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِينَ نَافَقُوا
يَقُولُونَ لِاِخْوَانِهِمُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ لَئِنْ
اُخْرِجْتُمْ لَنَخْرُجَنَّ مَعَكُمْ وَلَا نُطِيعُ فِيكُمْ اَحَدًا اَبَدًا وَاِنْ
قُوتِلْتُمْ لَنَنْصُرَنَّكُمْ وَاللّٰهُ يَشْهَدُ اِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿١١﴾ لَئِنْ
اُخْرِجُوا لَا يَخْرُجُونَ مَعَهُمْ وَلَئِنْ قُوتِلُوا لَا يَنْصُرُونَهُمْ
وَلَئِنْ نَصَرُوهُمْ لَيُوَلُّنَّ الْاَدْبَارَ ثُمَّ لَا يُنْصَرُونَ ﴿١٢﴾ لَاَنْتُمْ
اَشَدُّ رَهْبَةً فِي صُدُورِهِمْ مِنَ اللّٰهِ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا
يَفْقَهُونَ ﴿١٣﴾ لَا يُقَاتِلُونَكُمْ جَمِيعًا اِلَّا فِي قُرًى مُحَصَّنَةٍ
اَوْ مِنْ وَرَٓاءِ جُدُرٍ بَاْسُهُمْ بَيْنَهُمْ شَدِيدٌ تَحْسَبُهُمْ جَمِيعًا
وَقُلُوبُهُمْ شَتّٰى ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٤﴾ كَمَثَلِ
الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَرِيبًا ذَاقُوا وَبَالَ اَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ
اَلِيمٌ ﴿١٥﴾ كَمَثَلِ الشَّيْطَانِ اِذْ قَالَ لِلْاِنْسَانِ اكْفُرْ فَلَمَّا كَفَرَ
قَالَ اِنِّي بَرِٓيءٌ مِنْكَ اِنِّٓي اَخَافُ اللّٰهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾

10. Kendilerinden sonra gelenler, şöyle der (*dua eder*)ler: "Rabbimiz, bizi ve bizden önce iman eden kardeşlerimizi bağışla ve iman edenlere karşı kalplerimizde kin bırakma! Ey rabbimiz, kesinlikle sen çok şefkatlisin, çok merhametlisin!"

11. Münafıklık edenleri bilmez misin? Kitap ehlinden küfre saplanan ihvan (*hempa*)larına diyorlar ki: "Andolsun, eğer (*yurdunuzdan*) çıkarılırsanız, mutlaka sizinle çıkarız, size karşı hiç kimseye asla boyun eğmeyiz ve eğer sizinle savaşılırsa, mutlaka size yardım ederiz!" Allah, kesinlikle onların yalancı olduklarına şahitlik eder.

12. Andolsun, eğer çıkarılırsalar, onlarla çıkmazlar, eğer onlarla savaşılırsa, onlara yardım etmezler ve yardım etseler bile mutlaka geri dönüp kaçarlar; sonra kendilerine arka çıkılmaz.

13. Kesinlikle siz, ürkü bakımından onların yüreklerinde Allah'tan daha ürkütücüsünüz; bu da onların anlayışsız bir topluluk olmalarından kaynaklanıyor.

14. Sizinle ancak kale kentlerde veya duvar (*sur*)ların ardından topluca savaşırlar. Kendi aralarındaki husumetleri çok şiddetlidir; onları toplu sanırsın, oysa kalp (*fikir*)leri başka başkadır. Bu da aklını kullanmayan bir topluluk olmalarındandır.

15. Kendilerinden önce, yaptıklarının cezasını pek yakında tatmış olanların durumu gibidir (*onların da durumu*) ve elbette onlara çok acı bir azap vardır.

16. Tıpkı şeytanın durumu gibi ki, insana, "Kâfir ol!" der; ama kâfir olunca, "Ben senden uzağım, çünkü ben alemlerin rabbi Allah'tan korkarım" der.

فَكَانَ عَاقِبَتَهُمَا اَنَّهُمَا فِي النَّارِ خَالِدَيْنِ فِيهَا وَذٰلِكَ جَزٰٓؤُا
الظَّالِمِينَ ﴿١٧﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ
مَا قَدَّمَتْ لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾
وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللّٰهَ فَاَنْسٰيهُمْ اَنْفُسَهُمْ اُو۬لٰٓئِكَ هُمُ
الْفَاسِقُونَ ﴿١٩﴾ لَا يَسْتَوٖٓي اَصْحَابُ النَّارِ وَاَصْحَابُ الْجَنَّةِ
اَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفَٓائِزُونَ ﴿٢٠﴾ لَوْ اَنْزَلْنَا هٰذَا الْقُرْاٰنَ عَلٰى
جَبَلٍ لَرَاَيْتَهُ خَاشِعًا مُتَصَدِّعًا مِنْ خَشْيَةِ اللّٰهِ وَتِلْكَ الْاَمْثَالُ
نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١﴾ هُوَ اللّٰهُ الَّذِي لَٓا اِلٰهَ اِلَّا
هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ هُوَ الرَّحْمٰنُ الرَّح۪يمُ ﴿٢٢﴾ هُوَ اللّٰهُ
الَّذِي لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ اَلْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيْمِنُ
الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللّٰهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٢٣﴾ هُوَ
اللّٰهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْاَسْمَٓاءُ الْحُسْنٰى يُسَبِّحُ
لَهُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٤﴾

سورة الممتحنة مدنية وهي ثلاث عشرة آية

17. İkisinin de akıbeti, içinde temelli kalacakları ateştir ve işte o (*ateş*) zalimlerin cezasıdır!

18. Ey iman edenler, Allah'a karşı takvalı olun ve herkes, yarın için ne yatırım yaptığına bir baksın! Allah'(*ın azabın*)dan sakının; çünkü Allah yaptığınız her şeyden hakkıyla haberdardır.

19. Allah'ı unutan, dolayısıyla (*Allah'ın*) onlara kendilerini unutturduğu kişiler gibi olmayın! İşte onlar fâsık (*sapkın*)dırlar!

20. Cehennemliklerle cennetlikler bir değildirler; cennetlikler, kazananların ta kendisidirler.

21. Eğer bu Kur'an'ı bir dağa indirseydik, mutlaka Allah korkusundan ürperip parçalandığını görürdün. Biz insanlara bu örnekleri veriyoruz, ta ki düşünüp taşınsınlar!

22. O Allah ki, O'ndan başka hiçbir tanrı yoktur; gaybı ve şehadeti (*görünmeyeni ve görüneni*) bilendir. O Rahmân'dır, Rahîm'dir.

23. O Allah ki O'ndan başka hiçbir tanrı yoktur, mülkün sahibidir, çok kutsîdir, esenlik verendir, güvene kavuşturandır, görüp gözetendir, çok izzetlidir, cebbar (*her istediğini yaptıran*)dır, çok uludur. Allah, onların koştukları ortaklardan münezzehtir.

24. O Allah ki yaratandır, yoktan var edendir, biçimlendirendir. En güzel isimler elbet O'nundur. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'nu tenzih etmektedir. O çok izzetlidir, çok hikmetlidir.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوّ۪ي وَعَدُوَّكُمْ اَوْلِيَٓاءَ تُلْقُونَ اِلَيْهِمْ
بِالْمَوَدَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَٓاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّۚ يُخْرِجُونَ الرَّسُولَ
وَاِيَّاكُمْ اَنْ تُؤْمِنُوا بِاللّٰهِ رَبِّكُمْۜ اِنْ كُنْتُمْ خَرَجْتُمْ جِهَادًا ف۪ي سَب۪يل۪ي
وَابْتِغَٓاءَ مَرْضَات۪ي تُسِرُّونَ اِلَيْهِمْ بِالْمَوَدَّةِۗ وَاَنَا۬ اَعْلَمُ بِمَٓا اَخْفَيْتُمْ
وَمَٓا اَعْلَنْتُمْۜ وَمَنْ يَفْعَلْهُ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَٓاءَ السَّب۪يلِ ﴿١﴾ اِنْ
يَثْقَفُوكُمْ يَكُونُوا لَكُمْ اَعْدَٓاءً وَيَبْسُطُٓوا اِلَيْكُمْ اَيْدِيَهُمْ وَاَلْسِنَتَهُمْ
بِالسُّٓوءِ وَوَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَۜ ﴿٢﴾ لَنْ تَنْفَعَكُمْ اَرْحَامُكُمْ وَلَٓا اَوْلَادُكُمْۚ
يَوْمَ الْقِيٰمَةِۚ يَفْصِلُ بَيْنَكُمْۜ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَص۪يرٌ ﴿٣﴾ قَدْ كَانَتْ
لَكُمْ اُسْوَةٌ حَسَنَةٌ ف۪ٓي اِبْرٰه۪يمَ وَالَّذ۪ينَ مَعَهُۚ اِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِمْ اِنَّا
بُرَءٰٓؤُا مِنْكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِۘ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا
وَبَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَٓاءُ اَبَدًا حَتّٰى تُؤْمِنُوا بِاللّٰهِ وَحْدَهُٓ اِلَّا قَوْلَ
اِبْرٰه۪يمَ لِاَب۪يهِ لَاَسْتَغْفِرَنَّ لَكَ وَمَٓا اَمْلِكُ لَكَ مِنَ اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍۜ
رَبَّنَا عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَاِلَيْكَ اَنَبْنَا وَاِلَيْكَ الْمَص۪يرُ ﴿٤﴾ رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا
فِتْنَةً لِلَّذ۪ينَ كَفَرُوا وَاغْفِرْ لَنَا رَبَّنَاۚ اِنَّكَ اَنْتَ الْعَز۪يزُ الْحَك۪يمُ ﴿٥﴾

EL-MUMTEHINE SÛRESİ[106]

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Ey iman edenler, benim düşmanım, sizin de düşmanınız olan ve size gelen hakkı (*Kur'an'ı*) inkâr edenleri, kendilerine sevgi beslediğiniz veliler edinmeyin! Rabbiniz Allah'a imanınızdan ötürü elçimizi ve sizi (*yurtlarınızdan*) çıkarıyorlar. Eğer benim yolumda cihat etmek ve rızamı kazanmak için çıkmışsanız, (*nasıl*) onlara sevgi beslersiniz! Oysa ben, gizlediğinizi de açığa vurduğunuzu da bilirim. Sizden kim bunu yaparsa, elbette doğru yoldan sapmıştır.

2. Sizi ele geçirseler, düşmanca davranır ve ellerini de dillerini de size kötülükle uzatırlar; sizin de (*kendileri gibi*) kâfir olmanızı isterler.

3. Size, yakınlarınız ve evlatlarınız asla fayda vermez. Kıyamet günü (*Allah*) aranızda kesin hüküm verecektir ve Allah, yaptığınız her şeyi hakkıyla görendir.

4. İbrahim'de ve beraberindekilerde sizin için pek güzel bir örnek vardır. Hani toplumlarına şöyle demişlerdi: "Kesinlikle biz, sizden de Allah'ın dışında taptıklarınızdan da uzağız! Sizi tanımıyoruz. Sizinle aramızda beliren sürekli düşmanlık ve öfke, yalnız Allah'a iman etmenize kadar sürecek." Ancak İbrahim'in babasına sözü vardı: "Mutlaka senin bağışlanmanı dileyeceğim; ancak Allah'a karşı senin için elimden hiçbir şey gelmez. Ey rabbimiz, biz yalnız sana tevekkül ettik, yalnız sana yöneldik ve varışımız elbette sanadır!

5. Rabbimiz, bizi küfre saplananların fitne (*ayartma/işkence*)-sine düşürme! Bizi bağışla rabbimiz! Kuşkusuz sen çok izzetlisin, çok hikmetlisin."

---

(106) Mümtehıne; sınav veren kadın anlamında olup, 10. âyette geçen "imtehınû" emir kipinin ism-i faili, yani etken sıfatından adını alan sûre, Medine'de inmiştir ve 13 âyet içermektedir.

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ ف۪يهِمْ اُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ كَانَ يَرْجُوا اللّٰهَ وَالْيَوْمَ الْاٰخِرَۜ وَمَنْ
يَتَوَلَّ فَاِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَم۪يدُ ﴿٦﴾ عَسَى اللّٰهُ اَنْ يَجْعَلَ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ
الَّذ۪ينَ عَادَيْتُمْ مِنْهُمْ مَوَدَّةًۜ وَاللّٰهُ قَد۪يرٌۜ وَاللّٰهُ غَفُورٌ رَح۪يمٌ ﴿٧﴾ لَا يَنْهٰيكُمُ
اللّٰهُ عَنِ الَّذ۪ينَ لَمْ يُقَاتِلُوكُمْ فِي الدّ۪ينِ وَلَمْ يُخْرِجُوكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ اَنْ
تَبَرُّوهُمْ وَتُقْسِطُٓوا اِلَيْهِمْۜ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُقْسِط۪ينَ ﴿٨﴾ اِنَّمَا يَنْهٰيكُمُ
اللّٰهُ عَنِ الَّذ۪ينَ قَاتَلُوكُمْ فِي الدّ۪ينِ وَاَخْرَجُوكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ وَظَاهَرُوا
عَلٰٓى اِخْرَاجِكُمْ اَنْ تَوَلَّوْهُمْۚ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ فَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٩﴾
يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُٓوا اِذَا جَٓاءَكُمُ الْمُؤْمِنَاتُ مُهَاجِرَاتٍ فَامْتَحِنُوهُنَّۜ اَللّٰهُ
اَعْلَمُ بِا۪يمَانِهِنَّۚ فَاِنْ عَلِمْتُمُوهُنَّ مُؤْمِنَاتٍ فَلَا تَرْجِعُوهُنَّ اِلَى الْكُفَّارِۜ لَا
هُنَّ حِلٌّ لَهُمْ وَلَا هُمْ يَحِلُّونَ لَهُنَّۜ وَاٰتُوهُمْ مَٓا اَنْفَقُواۜ وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ اَنْ
تَنْكِحُوهُنَّ اِذَٓا اٰتَيْتُمُوهُنَّ اُجُورَهُنَّۜ وَلَا تُمْسِكُوا بِعِصَمِ الْكَوَافِرِ وَسْـَٔلُوا
مَٓا اَنْفَقْتُمْ وَلْيَسْـَٔلُوا مَٓا اَنْفَقُواۜ ذٰلِكُمْ حُكْمُ اللّٰهِۜ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْۜ وَاللّٰهُ عَل۪يمٌ
حَك۪يمٌ ﴿١٠﴾ وَاِنْ فَاتَكُمْ شَيْءٌ مِنْ اَزْوَاجِكُمْ اِلَى الْكُفَّارِ فَعَاقَبْتُمْ فَاٰتُوا
الَّذ۪ينَ ذَهَبَتْ اَزْوَاجُهُمْ مِثْلَ مَٓا اَنْفَقُواۜ وَاتَّقُوا اللّٰهَ الَّذ۪ٓي اَنْتُمْ بِه۪ مُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾

6. Andolsun, sizin için, Allah'a ve son gün (*ahiret*)e umut bağlayanlar için onlarda pek güzel bir örnek vardır! Kim yüz çevirirse... (*bilsin ki*) Allah çok zengindir, çokça hamdedilendir!

7. Allah, sizinle düşman olduklarınız arasında bir sevgi meydana getirebilir. Allah, (*her şeye*) hakkıyla güç yetirendir ve Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

8. Allah, dininizden ötürü sizinle savaşmayan ve sizi yurdunuzdan çıkarmayanlara iyilik etmekten ve adaletli davranmaktan sizi menetmez; nitekim Allah adaletli davrananları sever.

9. Ancak Allah, dininizden ötürü sizinle savaşan, sizi yurdunuzdan çıkaran ve çıkarılmanıza destek verenleri veli edinmekten sizi meneder. Kim onları veli edinirse, işte onlar zalimdirler!

10. Ey iman edenler! İman eden kadınlar hicret ederek size geldiklerinde onları imtihan edin! Allah, onların imanını en iyi bilendir; siz de iman ettiklerini bilirseniz, onları kâfirlere geri çevirmeyin! Ne bunlar onlara helâl, ne de onlar bunlara helâldir. Onlara (*kâfir kocalarına*) sarf ettikleri mehiri verin. Bu (*kadı*)nlarla nikâhlanmanızda, mehirlerini kendilerine verdiğiniz takdirde hiçbir sakınca yoktur. Kâfir olan (*şirk koşan*) kadınları nikâhınız altında tutmayın! Sarfettiğinizi isteyin, onlar da sarfettiklerini istesinler. Allah'ın hükmü budur, aranızda hüküm veriyor! Allah hakkıyla bilendir, çok hikmetlidir.

11. Eğer eşlerinizden biri kâfirlere geçer de dolayısıyla (*onlardan size geçen kadınlar için*) sizin ödeme sıranız gelirse, (*onlara ödenecek maldan*) eşleri giden (*mü'min*)lere sarfettiklerinin dengini verin ve Allah'(*a asi olmak*)tan sakının ki, siz O'na inananlarsınız!

يَٓا اَيُّهَا النَّبِيُّ اِذَا جَٓاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ يُبَايِعْنَكَ عَلٰٓى اَنْ لَا يُشْرِكْنَ
بِاللّٰهِ شَيْـًٔا وَلَا يَسْرِقْنَ وَلَا يَزْنِينَ وَلَا يَقْتُلْنَ اَوْلَادَهُنَّ وَلَا
يَأْتِينَ بِبُهْتَانٍ يَفْتَرِينَهُ بَيْنَ اَيْدِيهِنَّ وَاَرْجُلِهِنَّ وَلَا يَعْصِينَكَ
فِي مَعْرُوفٍ فَبَايِعْهُنَّ وَاسْتَغْفِرْ لَهُنَّ اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ
﴿١٢﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ قَدْ
يَئِسُوا مِنَ الْاٰخِرَةِ كَمَا يَئِسَ الْكُفَّارُ مِنْ اَصْحَابِ الْقُبُورِ ﴿١٣﴾

سورة الصف مدنية وهي أربع عشرة آية

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ
﴿١﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴿٢﴾ كَبُرَ مَقْتًا
عِنْدَ اللّٰهِ اَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴿٣﴾ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ
فِي سَبِيلِهِ صَفًّا كَاَنَّهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُوصٌ ﴿٤﴾ وَاِذْ قَالَ مُوسٰى
لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ لِمَ تُؤْذُونَنِي وَقَدْ تَعْلَمُونَ اَنِّي رَسُولُ اللّٰهِ اِلَيْكُمْ
فَلَمَّا زَاغُوا اَزَاغَ اللّٰهُ قُلُوبَهُمْ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٥﴾

12. Ey peygamber! Eğer mü'mineler; Allah'a hiçbir şeyi ortak koşmamak, hırsızlık yapmamak, zina etmemek, çocuklarını öldürmemek, elleri ve ayakları arasında bir yalan (*devşirme çocuk*) uydurup getirmemek ve doğrulukta sana karşı gelmemek üzere sana gelip biat ederlerse, biatlerini kabul et ve onlar için Allah'tan mağfiret dile! Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

13. Ey iman edenler! Allah'ın gazap ettiği kavmi (*yahudileri*) veli edinmeyin; nitekim kâfir (*müşrik*)lerin kabir halkından umudu kestikleri gibi onlar da ahiretten umudu kesmişlerdir.

ES-SAF SÛRESİ[107]

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Göklerde ve yerdekilerin hepsi Allah'ı tenzih etmektedir! O çok izzetlidir, çok hikmetlidir.

2. Ey iman edenler! Yapmayacağınız şeyi neden söylersiniz?

3. Yapmayacağınız şeyi söylemeniz, Allah katında pek ağır bir öfke (*uyandırır*)!

4. Allah, kenetlenmiş yapı gibi saf bağlayarak yolunda çarpışanları sever.

5. Bir zamanlar Musa kavmine, "Ey kavmim!" demişti, "Benim, Allah'ın size elçisi olduğumu bildiğiniz halde neden beni üzüyorsunuz?" İmdi onlar eğrilince, Allah da kalplerini eğriltti ve Allah, fâsık (*sapkın*) toplumu hidayet etmez.

(107) Sûre, 4 âyetinde geçen ve "sıra" manasında dilimizde de kullanılan "saf" kelimesinden adını almıştır. Medine'de inen sûrelerden olup, 14 âyet içermektedir.

6. Bir zamanlar da Meryem oğlu İsa, "Ey İsrailoğulları!" demişti, "Kesinlikle ben, önümdeki Tevrat'ı doğrulayıcı ve benden sonra gelecek Ahmet adında bir elçiyi müjdeleyici olarak Allah'ın size gönderdiği elçisiyim!" Nitekim onlara apaçık mucizelerle gelince, "Bu, düpedüz bir sihirdir!" dediler.

7. İslam'a çağırıldığı halde Allah'a yalan yere isnatta bulunan (*gönderdiği elçiyi tanımayan*)dan kim daha zalimdir? Allah, zalim kavmi hidayet etmez.

8. Allah'ın nurunu ağızları (*kopardıkları yaygaraları*)yla söndürmek istiyorlar; oysa Allah, kâfirler hoşlanmasalar da nurunu tamamlayacaktır.

9. Elçisini hidayet ve hak din (*İslam*) ile gönderen O'dur; nitekim ortak koşanlar hoşlanmasalar da onu dinlerin hepsine üstün (*egemen*) kılacaktır.

10. Ey iman edenler! Sizi çok acı bir azaptan kurtaracak bir ticaret size göstereyim mi?

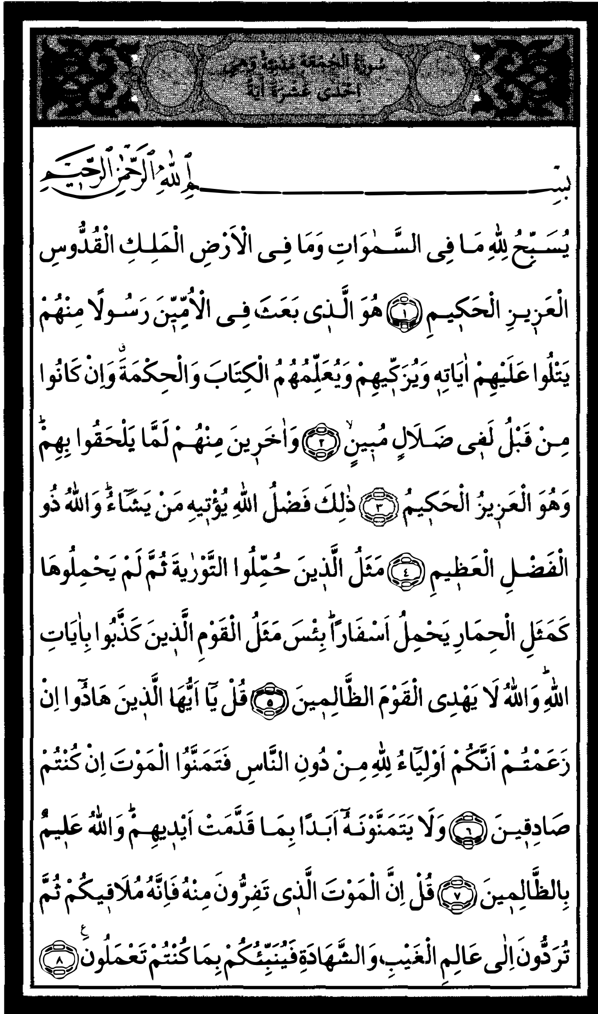
11. Allah'a ve elçisine iman eder, mallarınız ve canlarınızla Allah yolunda cihat edersiniz. İşte sizin için hayırlı olan budur! Eğer bilirseniz...

12. Günahlarınızı bağışlar ve sizi, altlarından nehirler akan cennetlere ve adn (*sürekli ikamet*) cennetlerindeki pek güzel meskenlere yerleştirir. İşte o çok büyük kazanç/başarı budur!

وَاِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَا بَنِي اِسْرَٓاءِيلَ اِنِّي رَسُولُ اللّٰهِ اِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا
لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرٰيةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُٓ اَحْمَدُ
فَلَمَّا جَٓاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا هٰذَا سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿٦﴾ وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ
افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ وَهُوَ يُدْعٰٓى اِلَى الْاِسْلَامِ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الظَّالِمِينَ ﴿٧﴾ يُرِيدُونَ لِيُطْفِؤُا نُورَ اللّٰهِ بِاَفْوَاهِهِمْ وَاللّٰهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ
الْكَافِرُونَ ﴿٨﴾ هُوَ الَّذِٓي اَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدٰى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى
الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ ﴿٩﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا هَلْ اَدُلُّكُمْ عَلٰى
تِجَارَةٍ تُنْجِيكُمْ مِنْ عَذَابٍ اَلِيمٍ ﴿١٠﴾ تُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ
فِي سَبِيلِ اللّٰهِ بِاَمْوَالِكُمْ وَاَنْفُسِكُمْ ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ
﴿١١﴾ يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَيُدْخِلْكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ
وَمَسَاكِنَ طَيِّبَةً فِي جَنَّاتِ عَدْنٍ ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٢﴾ وَاُخْرٰى
تُحِبُّونَهَا نَصْرٌ مِنَ اللّٰهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذِينَ
اٰمَنُوا كُونُوا اَنْصَارَ اللّٰهِ كَمَا قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ لِلْحَوَارِيِّنَ مَنْ اَنْصَارِٓي
اِلَى اللّٰهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ اَنْصَارُ اللّٰهِ فَاٰمَنَتْ طَٓائِفَةٌ مِنْ بَنِٓي اِسْرَٓاءِيلَ
وَكَفَرَتْ طَٓائِفَةٌ فَاَيَّدْنَا الَّذِينَ اٰمَنُوا عَلٰى عَدُوِّهِمْ فَاَصْبَحُوا ظَاهِرِينَ ﴿١٤﴾

13. Üstelik sevdiğiniz diğer bir nimeti, Allah'tan yardım ve çok yakın bir fetih (*size bahşeder*). Sen de mü'minleri müjdele!

14. Ey iman edenler, Allah'ın yardımcıları olun! Nitekim Meryem oğlu İsa havarilere, "Allah'tan yana benim yardımcılarım kimlerdir?" demişti. Havariler, "Biz Allah'ın yardımcılarıyız" dediler. Böyle iken İsrailoğullarından bir grup iman etti, bir grup da kâfir oldu; biz de iman edenleri düşmanlarına karşı destekledik, dolayısıyla üstün geldiler.

EL-CUM'A SÛRESİ[108]

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Göklerde ve yerdekilerin hepsi; mülkün sahibi, çok kutsî, çok izzetli, çok hikmetli Allah'ı tesbih (*tenzih*) ediyorlar.

2. O (*Allah*) ki, ümmîlere (*kitap verilmeyen araplara*); kendilerinden olan, onlara âyetlerini okuyan, onları tezkiye eden (*günahtan arındıran*) ve onlara kitabı ve hikmeti öğreten bir elçi gönderdi; oysa daha önce elbette apaçık bir dalâlette idiler.

3. Onlardan olup, henüz kendilerine katılmayan başkalarına da (*onu gönderdi*). O çok izzetlidir, çok hikmetlidir.

4. İşte bu, Allah'ın lütfudur; onu dilediğine verir ve Allah, çok büyük lütuf sahibidir!

5. Sırtlarına Tevrat (*yükümlülüğü*) vurulan, sonra onu taşımayan (*ahkâmına uymayan*)ların durumu, kitap yüklü eşeğin durumundan farksızdır. Allah'ın âyetlerini yalanlayan toplumun durumu ne kötüdür ve Allah zalim kavmi hidayet etmez!

6. De ki: "Ey yahudiler! Allah'ın velileri, sair insanların dışında yalnız siz olduğunuzu sanıyorsanız, ölümü (*O'na bir an evvel kavuşmayı*) temenni edin! Eğer doğru iseniz..."

7. Oysa elleriyle yaptıkları (*kirli*) yatırımlardan ötürü onu asla temenni etmezler. Allah, o zalimleri hakkıyla bilendir.

8. De ki: "Kendisinden kaçtığınız ölüm sizi mutlaka bulacak, sonra gaybı ve şehadeti (*görünmeyeni ve görüneni*) bilenin huzuruna çıkarılacaksınız; nitekim yaptığınız her şeyi size bildirecektir.

(108) Sûre, 9. âyetinde geçen ve asıl manası toplanma demek olup, müslümanlarca haftanın en önemli günü kabul edilen "Cuma"dan adını alıştır. Medine'de inen sûrelerdendir ve 11 âyetten ibarettir.

يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوٓا اِذَا نُودِيَ لِلصَّلٰوةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا اِلٰى ذِكْرِ
اللّٰهِ وَذَرُوا الْبَيْعَۜ ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٩﴾ فَاِذَا قُضِيَتِ
الصَّلٰوةُ فَانْتَشِرُوا فِي الْاَرْضِ وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللّٰهِ وَاذْكُرُوا اللّٰهَ كَثٖيرًا
لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٠﴾ وَاِذَا رَاَوْا تِجَارَةً اَوْ لَهْوًا انْفَضُّٓوا اِلَيْهَا وَتَرَكُوكَ قَٓائِمًاۜ
قُلْ مَا عِنْدَ اللّٰهِ خَيْرٌ مِنَ اللَّهْوِ وَمِنَ التِّجَارَةِۜ وَاللّٰهُ خَيْرُ الرَّازِقٖينَ ﴿١١﴾

9. Ey iman edenler! Cuma günü namaz için çağrı yapıldığı (*ezan okunduğu*)nda Allah'ın zikrine (*namaza*) koşun ve alışverişi bırakın! Sizin için hayırlı olan budur, eğer bilirseniz...

10. Namaz kılınınca da yöreye (*iş yerlerinize*) dağılın, Allah'ın lütfundan (*rızkınızı*) arayın ve Allah'ı çokça zikredin, ta ki kurtuluşa erişesiniz.

11. Bir ticaret veya eğlence görünce ona sökün etti ve seni ayakta bıraktılar. De ki: "Allah katındaki (*mükâfat*), eğlence ve ticaretten daha hayırlıdır ve rızıklandıranların en hayırlısı Allah'tır."

EL-MÜNÂFİKÛN SÛRESİ(107)

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

سُورَةُ الْمُنَافِقُونَ مَدَنِيَّةٌ
إِحْدَى عَشْرَةَ آيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

اِذَا جَٓاءَكَ الْمُنَافِقُونَ قَالُوا نَشْهَدُ اِنَّكَ لَرَسُولُ اللّٰهِۢ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ
اِنَّكَ لَرَسُولُهُۜ وَاللّٰهُ يَشْهَدُ اِنَّ الْمُنَافِقٖينَ لَكَاذِبُونَۚ ﴿١﴾ اِتَّخَذُٓوا
اَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَنْ سَبٖيلِ اللّٰهِۜ اِنَّهُمْ سَٓاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ
﴿٢﴾ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ اٰمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا فَطُبِعَ عَلٰى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا
يَفْقَهُونَ ﴿٣﴾ وَاِذَا رَاَيْتَهُمْ تُعْجِبُكَ اَجْسَامُهُمْۜ وَاِنْ يَقُولُوا
تَسْمَعْ لِقَوْلِهِمْۜ كَاَنَّهُمْ خُشُبٌ مُسَنَّدَةٌۜ يَحْسَبُونَ كُلَّ صَيْحَةٍ
عَلَيْهِمْۜ هُمُ الْعَدُوُّ فَاحْذَرْهُمْۜ قَاتَلَهُمُ اللّٰهُۘ اَنّٰى يُؤْفَكُونَ ﴿٤﴾

1. Münafıklar sana geldiklerinde, "Senin Allah'ın elçisi olduğuna kesinlikle şahitlik ederiz!" dediler. Allah, senin elçisi olduğunu elbette bilir ve Allah, münafıkların kesinlikle yalancı olduklarına şahitlik eder.

2. Onlar, (*yalan yere*) ettikleri yeminleri kalkan yapıp, Allah yolundan alıkoydular; kuşkusuz onlar ne kötü işler yapmaktadırlar!

3. Bu da iman edip, sonra kâfir olmalarından ileri geliyor; nitekim kalpleri mühürlenmiştir, artık onlar (*iman gerçeğini*) kavrayamazlar.

4. Kendilerini gördüğünde cisim (*fizyonomi*)leri hoşuna gider ve konuşsalar, sözlerini dinlersin; ancak onlar, istiflenmiş (*yontulmuş*) kereste gibidirler. Her sayha (*nara*)nın kendileri aleyhine olduğunu zannederler. Onlar düşmandır, dolayısıyla onlardan sakın. Allah kahretsin onları, nasıl da ayartılıyor (*hak yoldan çevriliyor*) lar!?

(109) İlk âyetinden itibaren sözü edilen, dilimizde de ikiyüzlü, riyakâr, içi başka dışı başka anlamında kullanılan "münafık" kelimesinin çoğulu "münâfikûn"dan adını alan sûre, Medine'de inmiş olup, 11 âyet içermektedir.

وَاِذَا ق۪يلَ لَهُمْ تَعَالَوْا يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ اللّٰهِ لَوَّوْا رُؤُ۫سَهُمْ
وَرَاَيْتَهُمْ يَصُدُّونَ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ ﴿٥﴾ سَوَٓاءٌ عَلَيْهِمْ
اَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ اَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ لَنْ يَغْفِرَ اللّٰهُ لَهُمْ اِنَّ اللّٰهَ
لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِق۪ينَ ﴿٦﴾ هُمُ الَّذ۪ينَ يَقُولُونَ لَا تُنْفِقُوا
عَلٰى مَنْ عِنْدَ رَسُولِ اللّٰهِ حَتّٰى يَنْفَضُّوا وَلِلّٰهِ خَزَٓائِنُ السَّمٰوَاتِ
وَالْاَرْضِ وَلٰكِنَّ الْمُنَافِق۪ينَ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٧﴾ يَقُولُونَ لَئِنْ رَجَعْنَٓا
اِلَى الْمَد۪ينَةِ لَيُخْرِجَنَّ الْاَعَزُّ مِنْهَا الْاَذَلَّ وَلِلّٰهِ الْعِزَّةُ وَلِرَسُولِه۪
وَلِلْمُؤْمِن۪ينَ وَلٰكِنَّ الْمُنَافِق۪ينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٨﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ
اٰمَنُوا لَا تُلْهِكُمْ اَمْوَالُكُمْ وَلَٓا اَوْلَادُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللّٰهِ وَمَنْ يَفْعَلْ
ذٰلِكَ فَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٩﴾ وَاَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ
مِنْ قَبْلِ اَنْ يَأْتِيَ اَحَدَكُمُ الْمَوْتُ فَيَقُولَ رَبِّ لَوْلَٓا اَخَّرْتَن۪ٓي
اِلٰٓى اَجَلٍ قَر۪يبٍۙ فَاَصَّدَّقَ وَاَكُنْ مِنَ الصَّالِح۪ينَ ﴿١٠﴾ وَلَنْ
يُؤَخِّرَ اللّٰهُ نَفْسًا اِذَا جَٓاءَ اَجَلُهَا وَاللّٰهُ خَب۪يرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١١﴾

سورة التغابن مدنية وهي ثماني عشرة آية

5. Onlara, "Gelin, Allah'ın elçisi sizin için mağfiret dilesin!" denilince, imalı bir şekilde başlarını sallarlar ve bakarsın ki, büyüklük taslayarak yüz çevirmişler.

6. Onlar için mağfiret dilesen de dilemesen de kendilerine göre birdir; (*çünkü*) Allah, onları asla bağışlamayacaktır. Kesinlikle Allah, fâsık (*sapkın*) kavmi hidayet etmez.

7. "Allah'ın elçisinin yanındaki (*mühacir*)-lere geçimlik vermeyin ki, dağılsınlar" diyenler onlardır. Oysa göklerin ve yerin hazineleri ancak Allah'ındır ve fakat münafıklar kavrayamazlar.

8. Diyorlar ki: "Andolsun, eğer (*bu seferden*) Medine'ye dönersek, en izzetli (*güçlü/şerefli*) olan, en zelil (*güçsüz/hakir*) olanı mutlaka oradan çıkaracaktır!" Oysa bütün izzet ancak Allah'ın, resûlünün ve mü'minlerindir ve fakat münafıklar bilmezler.

9. Ey iman edenler, Allah'ın zikri (*ibadeti*)nden mallarınız ve evlatlarınız sizi oyalamasın! Kim bunu yapar (*oyalanır*)sa, işte onlar hüsrana uğrayanlardır!

10. Herhangi birinizin, kendisine ölüm gelip de, "Rabbim,, beni yakın bir süreye kadar ertelesen de sadaka verip, iyilerden olsam!" demesinden önce, size verdiğimizden hayra harcayın!

11. Allah, eceli gelen hiçbir canı asla ertelemez ve Allah, yaptıklarınızdan hakkıyla haberdardır.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ
يُسَبِّحُ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ
وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَد۪يرٌ ﴿١﴾ هُوَ الَّذ۪ي خَلَقَكُمْ فَمِنْكُمْ كَافِرٌ
وَمِنْكُمْ مُؤْمِنٌ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَص۪يرٌ ﴿٢﴾ خَلَقَ السَّمٰوَاتِ
وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ وَصَوَّرَكُمْ فَاَحْسَنَ صُوَرَكُمْ وَاِلَيْهِ الْمَص۪يرُ ﴿٣﴾
يَعْلَمُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا تُعْلِنُونَ وَاللّٰهُ
عَل۪يمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٤﴾ اَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبَؤُا الَّذ۪ينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ
فَذَاقُوا وَبَالَ اَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَل۪يمٌ ﴿٥﴾ ذٰلِكَ بِاَنَّهُ كَانَتْ تَأْت۪يهِمْ
رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالُوا اَبَشَرٌ يَهْدُونَنَا فَكَفَرُوا وَتَوَلَّوْا وَاسْتَغْنَى
اللّٰهُ وَاللّٰهُ غَنِيٌّ حَم۪يدٌ ﴿٦﴾ زَعَمَ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا اَنْ لَنْ يُبْعَثُوا قُلْ بَلٰى
وَرَبّ۪ي لَتُبْعَثُنَّ ثُمَّ لَتُنَبَّؤُنَّ بِمَا عَمِلْتُمْ وَذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَس۪يرٌ ﴿٧﴾
فَاٰمِنُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِه۪ وَالنُّورِ الَّذ۪ي اَنْزَلْنَا وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَب۪يرٌ
﴿٨﴾ يَوْمَ يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ ذٰلِكَ يَوْمُ التَّغَابُنِ وَمَنْ يُؤْمِنْ
بِاللّٰهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّـَٔاتِه۪ وَيُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْر۪ي
مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِد۪ينَ ف۪يهَا اَبَدًا ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظ۪يمُ ﴿٩﴾

ET-TEĞÂBÜN SÛRESİ[110]

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Göklerde ve yerdekilerin hepsi Allah'ı tesbih (*tenzih*) ediyorlar. Mülk ancak O'nundur, hamd elbette O'nadır ve O, her şeye hakkıyla güç yetirendir.

2. Sizi yaratan O'dur; böyle iken kiminiz kâfir ve kiminiz mü'minsiniz. Allah, yaptığınız her şeyi hakkıyla görendir.

3. Gökleri ve yeri hakkaniyetle yarattı; sizi de tasvir edip (*şekillendirip*), biçimlerinizi güzel yaptı ve dönüşünüz mutlaka O'nadır.

4. Göklerde ve yerde ne varsa hepsini bilir; gizlediğiniz ve açığa vurduğunuz her şeyi de bilir. Allah, sinelerden geçeni hakkıyla bilendir.

5. Size, bundan önce küfre saplananların haberi ulaşmadı mı? Nitekim yaptıklarının vebalini tattılar ve (*ahirette*) onlara elbette çok acı bir azap vardır.

6. Bu da elçilerinin onlara apaçık delillerle gelmeleri, ama, "Bir insan mı bizi hidayet edecek?" deyip, (*onları*) tanımamaları ve yüz çevirmelerindendir. Allah da istiğna etti (*ihtiyaç duymadı*) ve Allah çok zengin (*hiçbir şeye muhtaç değil*)dir, çokça hamdedilendir.

7. Küfre saplananlar, asla yeniden diriltilmeyeceklerini iddia ettiler. De ki: "Evet diriltileceksiniz, rabbim hakkı için, mutlaka diriltileceksiniz! Sonra yaptığınız her şey size bildirilecektir ve bu (*yeniden diriltme*), Allah'a göre pek kolaydır."

8. O halde Allah'a, elçisine ve indirdiğimiz nur (*Kur'an*)'a iman edin! Allah, yaptığınız her şeyden hakkıyla haberdardır.

9. Toplama gününe sizi topladığı gün işte o, teğâbün (*hayıflanma*) günüdür [111] Allah'a kim iman eder ve iyi iş yaparsa, günahlarını kaldırır ve onu, altlarından ırmaklar akan, içlerinde sonsuza dek temelli kalacakları cennetlere koyar. İşte o çok büyük başarı/kazanç budur!

(110) Sûre, 9. âyette geçen ve zarara uğratılmaktan ötürü aldanma ve hayıflanma demek olan "teğâbün" kelimesinden adını almış olup, Medine'de inmiştir ve 18 âyet içermektedir.

(111) O gün, kâfirler iman etmedikleri, mü'minler de iyi işler yapmakta geri kaldıkları için hayıflanırlar.

وَالَّذٖينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَٓا اُو۬لٰٓئِكَ اَصْحَابُ النَّارِ
خَالِدٖينَ فٖيهَاۜ وَبِئْسَ الْمَصٖيرُ ﴿١٠﴾ مَٓا اَصَابَ مِنْ مُصٖيبَةٍ
اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِۜ وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللّٰهِ يَهْدِ قَلْبَهُۜ وَاللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ
عَلٖيمٌ ﴿١١﴾ وَاَطٖيعُوا اللّٰهَ وَاَطٖيعُوا الرَّسُولَۚ فَاِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَاِنَّمَا
عَلٰى رَسُولِنَا الْبَلَاغُ الْمُبٖينُ ﴿١٢﴾ اَللّٰهُ لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَۜ وَعَلَى
اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٣﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوٓا اِنَّ مِنْ
اَزْوَاجِكُمْ وَاَوْلَادِكُمْ عَدُوًّا لَكُمْ فَاحْذَرُوهُمْۚ وَاِنْ تَعْفُوا
وَتَصْفَحُوا وَتَغْفِرُوا فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحٖيمٌ ﴿١٤﴾ اِنَّمَٓا اَمْوَالُكُمْ
وَاَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌۜ وَاللّٰهُ عِنْدَهُٓ اَجْرٌ عَظٖيمٌ ﴿١٥﴾ فَاتَّقُوا اللّٰهَ مَا
اسْتَطَعْتُمْ وَاسْمَعُوا وَاَطٖيعُوا وَاَنْفِقُوا خَيْرًا لِاَنْفُسِكُمْۜ وَمَنْ
يُوقَ شُحَّ نَفْسِهٖ فَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٦﴾ اِنْ تُقْرِضُوا
اللّٰهَ قَرْضًا حَسَنًا يُضَاعِفْهُ لَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْۜ وَاللّٰهُ شَكُورٌ
حَلٖيمٌۙ ﴿١٧﴾ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزٖيزُ الْحَكٖيمُ ﴿١٨﴾

سُورَةُ الطَّلَاقِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ اِثْنَتَا عَشْرَةَ اٰيَةً

10. Küfre saplanan ve âyetlerimizi yalanlayanlar ise, işte onlar, içerisinde temelli kalıcılar olarak cehennemliktirler! Ne kötü akıbettir!

11. Başa gelen herbir musibet, ancak Allah'ın izniyledir. Kim Allah'a iman ederse, kalbine hidayet (*sabır ve tahammül gücü*) bahşeder. Allah, her şeyi hakkıyla bilendir.

12. Allah'a itaat, elçiye de itaat edin, ama yüz çevirirseniz, elçimize düşen ancak apaçık tebliğdir.

13. Allah'tan başka hiçbir tanrı yoktur ve mü'minler, yalnız Allah'a bel bağlasınlar!

14. Ey iman edenler, eşleriniz ve çocuklarınızdan size düşman olanlar da vardır; dolayısıyla onlardan sakının! Eğer affeder, hoşgörür ve bağışlarsanız; Allah da elbette çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

15. Mallarınız ve çocuklarınız ancak bir fitne (*imtihan/meşgale*)dir ve (*imtihanı başaranlara*) Allah katında çok büyük bir mükâfat vardır.

16. İmdi gücünüz yettiğince Allah'(*a asi olmak*)tan sakının, dinleyin, itaat edin ve kendi yararınıza olarak (*hayra*) harcama yapın. Kim nefsinin pintiliğinden korunursa, işte onlar felah bulanlardır!

17. Eğer Allah'a karz-ı hasen (*muhtaç kuluna minnetsiz borç*) verirseniz, size (*mükâfat olarak*) onu katlar ve sizi bağışlar. Allah çok şükreden (*iyiliğe karşılık veren*)dir, çok halimdir,

18. Gaybı ve şehadeti (*görünmeyeni ve görüneni*) bilendir, çok izzetlidir, çok hikmetlidir.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ
يَٓا اَيُّهَا النَّبِيُّ اِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَٓاءَ فَطَلِّقُوهُنَّ لِعِدَّتِهِنَّ وَاَحْصُوا
الْعِدَّةَۚ وَاتَّقُوا اللّٰهَ رَبَّكُمْۚ لَا تُخْرِجُوهُنَّ مِنْ بُيُوتِهِنَّ وَلَا
يَخْرُجْنَ اِلَّٓا اَنْ يَأْتِينَ بِفَاحِشَةٍ مُبَيِّنَةٍۜ وَتِلْكَ حُدُودُ اللّٰهِۜ وَمَنْ
يَتَعَدَّ حُدُودَ اللّٰهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُۜ لَا تَدْرٖي لَعَلَّ اللّٰهَ يُحْدِثُ
بَعْدَ ذٰلِكَ اَمْرًا ﴿١﴾ فَاِذَا بَلَغْنَ اَجَلَهُنَّ فَاَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ
اَوْ فَارِقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَاَشْهِدُوا ذَوَيْ عَدْلٍ مِنْكُمْ وَاَقٖيمُوا
الشَّهَادَةَ لِلّٰهِۜ ذٰلِكُمْ يُوعَظُ بِهٖ مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِۜ
وَمَنْ يَتَّقِ اللّٰهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًاۙ ﴿٢﴾ وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا
يَحْتَسِبُۜ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ فَهُوَ حَسْبُهُۜ اِنَّ اللّٰهَ بَالِغُ اَمْرِهٖۜ قَدْ
جَعَلَ اللّٰهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا ﴿٣﴾ وَالّٰٓئٖي يَئِسْنَ مِنَ الْمَحٖيضِ
مِنْ نِسَٓائِكُمْ اِنِ ارْتَبْتُمْ فَعِدَّتُهُنَّ ثَلٰثَةُ اَشْهُرٍۙ وَالّٰٓئٖي لَمْ يَحِضْنَۜ
وَاُولَاتُ الْاَحْمَالِ اَجَلُهُنَّ اَنْ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّۜ وَمَنْ يَتَّقِ اللّٰهَ
يَجْعَلْ لَهُ مِنْ اَمْرِهٖ يُسْرًا ﴿٤﴾ ذٰلِكَ اَمْرُ اللّٰهِ اَنْزَلَهُٓ اِلَيْكُمْۜ
وَمَنْ يَتَّقِ اللّٰهَ يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّـَٔاتِهٖ وَيُعْظِمْ لَهُٓ اَجْرًا ﴿٥﴾

ET-TALÂK SÛRESİ(112)

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Ey peygamber! Kadınları boşayacağınız zaman, iddet (*âdet*)lerini gözeterek boşayın ve iddeti sayın (*üç iddet geçmesini bekleyin*). Rabbiniz Allah'a karşı takvalı olun! Onları, apaçık bir fuhuş (*taşkınlık*) yapmadıkça (*bekleme süreleri içinde*) evlerinden çıkarmayın, onlar da çıkmasınlar. İşte bunlar, Allah'ın sınırlarıdır; kim Allah'ın sınırlarını aşarsa, elbette kendine yazık eder! Bilemezsin, burdan (*boşamadan*) sonra Allah, (*iddet süresi içinde*) yeni bir durum meydana getirebilir.

2. Sürelerini doldurduklarında onları iyilikle tutun veya kendilerinden iyilikle ayrılın. İçinizden iki adaletli şahit tutun ve şahitliği Allah için yapın. İşte Allah'a ve son gün (*ahiret*)e iman edenlere öğütlenen budur! Kim Allah'a karşı takvalı olursa, ona bir çıkış yolu gösterir.

3. Üstelik onu ummadığı yerden rızıklandırır. Kim Allah'a tevekkül ederse, O, kendisine yeter! Kuşkusuz Allah, emrini geçirendir; nitekim Allah, herbir şey için bir ölçü koymuştur.

4. Kadınlarınızın (*yaşlılık nedeniyle*) âdetten kesilenleri hakkında tereddüt ederseniz, onların ve âdet görmeyenlerin iddet (*bekleme süre*)leri üç aydır. Hamilelerin iddetleri ise, doğum yapıncaya kadardır. Allah'a karşı kim takvalı olursa, onun işlerini kolaylaştırır.

5. Bu, Allah'ın size indirdiği emridir! Kim Allah'a karşı takvalı olursa, seyyiât (*günahlar*)ını kaldırır ve mükâfatını büyütür.

---

(112) Boşama anlamında dilimizde de kullanılan ve 1. âyetten itibaren bazı meseleleri açıklanan "talak"tan adını alan sûre, Medine'de inmiştir ve 12 âyetten ibarettir.

أَسْكِنُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ سَكَنْتُمْ مِنْ وُجْدِكُمْ وَلَا تُضَٓارُّوهُنَّ لِتُضَيِّقُوا
عَلَيْهِنَّۜ وَاِنْ كُنَّ اُو۬لَاتِ حَمْلٍ فَاَنْفِقُوا عَلَيْهِنَّ حَتّٰى يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّۚ
فَاِنْ اَرْضَعْنَ لَكُمْ فَاٰتُوهُنَّ اُجُورَهُنَّۚ وَأْتَمِرُوا بَيْنَكُمْ بِمَعْرُوفٍۚ وَاِنْ
تَعَاسَرْتُمْ فَسَتُرْضِعُ لَهُٓ اُخْرٰىۜ ﴿٦﴾ لِيُنْفِقْ ذُو سَعَةٍ مِنْ سَعَتِه۪ۜ وَمَنْ
قُدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ فَلْيُنْفِقْ مِمَّٓا اٰتٰيهُ اللّٰهُۜ لَا يُكَلِّفُ اللّٰهُ نَفْسًا اِلَّا مَٓا اٰتٰيهَاۜ
سَيَجْعَلُ اللّٰهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًاࣖ ﴿٧﴾ وَكَاَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ عَتَتْ عَنْ اَمْرِ
رَبِّهَا وَرُسُلِه۪ فَحَاسَبْنَاهَا حِسَابًا شَد۪يدًاۙ وَعَذَّبْنَاهَا عَذَابًا نُكْرًا ﴿٨﴾
فَذَاقَتْ وَبَالَ اَمْرِهَا وَكَانَ عَاقِبَةُ اَمْرِهَا خُسْرًا ﴿٩﴾ اَعَدَّ اللّٰهُ لَهُمْ
عَذَابًا شَد۪يدًاۙ فَاتَّقُوا اللّٰهَ يَٓا اُو۬لِي الْاَلْبَابِۚ اَلَّذ۪ينَ اٰمَنُواۚ قَدْ اَنْزَلَ اللّٰهُ
اِلَيْكُمْ ذِكْرًاۙ ﴿١٠﴾ رَسُولًا يَتْلُوا عَلَيْكُمْ اٰيَاتِ اللّٰهِ مُبَيِّنَاتٍ لِيُخْرِجَ
الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنَ الظُّلُمَاتِ اِلَى النُّورِۜ وَمَنْ
يُؤْمِنْ بِاللّٰهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْر۪ي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ
خَالِد۪ينَ ف۪يهَٓا اَبَدًاۜ قَدْ اَحْسَنَ اللّٰهُ لَهُ رِزْقًا ﴿١١﴾ اَللّٰهُ الَّذ۪ي خَلَقَ سَبْعَ
سَمٰوَاتٍ وَمِنَ الْاَرْضِ مِثْلَهُنَّۜ يَتَنَزَّلُ الْاَمْرُ بَيْنَهُنَّ لِتَعْلَمُٓوا اَنَّ اللّٰهَ
عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَد۪يرٌۙ وَاَنَّ اللّٰهَ قَدْ اَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا ﴿١٢﴾

6. Gücünüz yettiğince onları, (*iddet süreleri içinde*) oturduğunuz yerin bir bölümünde oturtun ve onları daraltıp zarara uğratmayın! Eğer hamile iseler, doğum yapıncaya kadar geçimlerini sağlayın ve size (*çocuğunuzu*) emzirirlerse, aranızda güzelce konuşup anlaşarak onlara ücretlerini ödeyin. Şayet (*anlaşmada*) güçlük çekerseniz, bir başka kadın ona (*çocuğunu*) emzirir.

7. Varlıklı olan, varlığına göre geçimlik versin ve darda olan, Allah'ın kendisine verdiği ölçüde geçimlik versin. Allah, herkesi, ancak kendisine verdiği ölçüde mükellef kılar. Allah, her güçlükten sonra bir kolaylık yaratacaktır.

8. Rabbinin ve elçilerinin emrine baş kaldıran nice karye (*ülke*)ler var ki, bu yüzden onları çetin bir hesaba çektik ve onlara görülmedik biçimde azap ettik.

9. Dolayısıyla (*kirli*) işlerinin vebalini tattılar ve işlerinin akıbeti hüsran oldu.

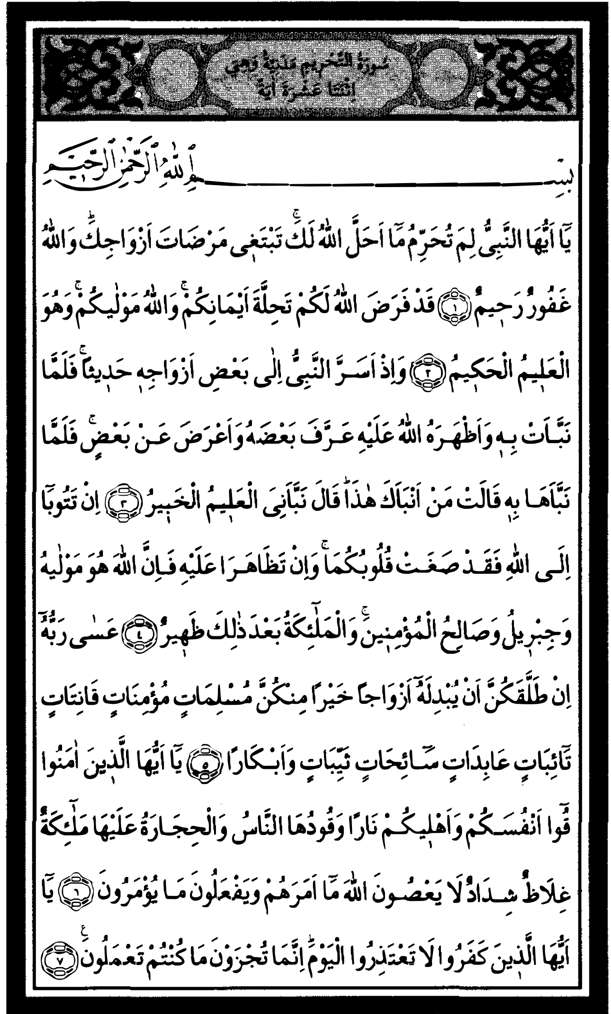
10. Allah, onlara çok ağır bir azap hazırlamıştır. İmdi ey iman eden akıl ve iz'an sahipleri, Allah'(*a asi olmak*)tan sakının! Allah, size bir zikir (*uyarıcı kitap*) indirdi.

11. Size Allah'ın apaçık âyetlerini okuyan bir elçi gönderdi ki, iman eden ve iyi işler yapanları karanlıklardan nura (*aydınlığa*) çıkarsın. Allah'a kim iman eder ve iyi iş yaparsa, onu, altlarından nehirler akan, içlerinde sonsuza dek temelli kalacakları cennetlere koyar. Allah, mutlaka ona güzel bir rızık (*nimet*) bahşedecektir!

12. Yedi göğü ve yerden de onlar kadarını yaratan Allah'tır. Emri (*fermanı*), bunların arasında inip durmaktadır; ta ki Allah'ın her şeye hakkıyla güç yetiren olduğunu ve Allah'ın, ilim yönünden her şeyi kuşattığını bilesiniz.

ET-TAHRÎM SÛRESİ(113)

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Ey peygamber! Allah'ın sana helâl kıldığını, eşlerini hoşnut etmek isteyerek niçin (*kendine*) haram kılıyorsun? Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

2. Allah size, yeminlerinizi (*keffaretle*) çözme hükmünü getirdi. Allah sizin mevlanızdır ve O hakkıyla bilendir, çok hikmetlidir.

3. Nitekim Peygamber, eşlerinden birine mahrem bir söz söylemişti; böyle iken onu (*ortağına*) anlatınca, Allah da kendisini bundan haberdar edince, (*anlatılanların*) bir kısmını bildirdi ve bir kısmına hiç değinmedi. Nitekim ona (*anlatan eşine*) bunu bildirince, "Bunu sana kim bildirdi?" diye sordu. "Bana" dedi, "Hakkıyla bilen, hakkıyla haberdar olan (*Allah*) bildirdi."

4. Eğer ikiniz de Allah'a tevbe ederseniz (*bağışlanırsınız*); zira kalpleriniz kaymıştır ve eğer ona karşı birbirinize arka çıkarsanız, kuşkusuz onun mevla (*yardımcı*)sı Allah'tır, Cebrail'dir ve salih mü'minlerdir; ardından da melekler (*ona*) arka çıkanlardır.

5. Eğer sizi boşarsa, sizin yerinize rabbi ona sizden hayırlı, müslüman, mü'mine, itaatkâr, tevbekâr, ibadet eden ve sâiha (*oruç tutan/hakka yürüyen*) dul ve bakire eşler verebilir.

6. Ey iman edenler, yakıtı insanlar ve taşlar olan ateşten kendinizi ve ailelerinizi sakındırın ki, onun başında kaskatı (*yürekli*), çok sert, Allah'ın kendilerine emrettiğine baş kaldırmayan ve emredileni yerine getiren melekler vardır!

7. Ey küfre saplananlar, o gün özür dilemeye kalkışmayın; çünkü size ancak yaptıklarınızın karşılığı verilecektir."

(113) Hz. Peygamber'in evine ve mü'minlerin anneleri sayılan eşlerine dair bazı açıklamaları içeren sûre, dilimizde haram kılmak ve yasaklamak anlamına gelen "tahrim" adını, 1. âyette geçen "tuharrimu" fiilinin mastarından almış olup, Medine'de inmiştir ve 12 âyetten ibarettir.

يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا تُوبُٓوا اِلَى اللّٰهِ تَوْبَةً نَصُوحًاۜ عَسٰى
رَبُّكُمْ اَنْ يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّـَٔاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرٖي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُۙ يَوْمَ لَا يُخْزِي اللّٰهُ النَّبِيَّ وَالَّذٖينَ
اٰمَنُوا مَعَهُۚ نُورُهُمْ يَسْعٰى بَيْنَ اَيْدٖيهِمْ وَبِاَيْمَانِهِمْ يَقُولُونَ
رَبَّنَٓا اَتْمِمْ لَنَا نُورَنَا وَاغْفِرْ لَنَاۚ اِنَّكَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدٖيرٌ
﴿٨﴾ يَٓا اَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقٖينَ وَاغْلُظْ
عَلَيْهِمْۜ وَمَأْوٰيهُمْ جَهَنَّمُۜ وَبِئْسَ الْمَصٖيرُ ﴿٩﴾ ضَرَبَ
اللّٰهُ مَثَلًا لِلَّذٖينَ كَفَرُوا امْرَاَتَ نُوحٍ وَامْرَاَتَ لُوطٍۜ كَانَتَا
تَحْتَ عَبْدَيْنِ مِنْ عِبَادِنَا صَالِحَيْنِ فَخَانَتَاهُمَا فَلَمْ يُغْنِيَا
عَنْهُمَا مِنَ اللّٰهِ شَيْـًٔا وَقٖيلَ ادْخُلَا النَّارَ مَعَ الدَّاخِلٖينَ ﴿١٠﴾
وَضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا لِلَّذٖينَ اٰمَنُوا امْرَاَتَ فِرْعَوْنَۢ اِذْ قَالَتْ
رَبِّ ابْنِ لٖي عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَنَجِّنٖي مِنْ فِرْعَوْنَ
وَعَمَلِهٖ وَنَجِّنٖي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمٖينَۙ ﴿١١﴾ وَمَرْيَمَ ابْنَتَ
عِمْرٰنَ الَّتٖٓي اَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فٖيهِ مِنْ رُوحِنَا
وَصَدَّقَتْ بِكَلِمَاتِ رَبِّهَا وَكُتُبِهٖ وَكَانَتْ مِنَ الْقَانِتٖينَ ﴿١٢﴾

8. Ey iman edenler, Allah'a dürüstçe tevbe edin ki, rabbiniz seyyiât (*günahlar*)ınızı kaldırabilir ve sizi altlarından ırmaklar akan cennetlere koyar. Peygamberini ve onunla birlikte iman edenleri Allah'ın utandırmayacağı günde, onların nurları, önleri ve sağlarında seğirtir (*çevrelerini aydınlatır*): "Ey rabbimiz!" derler, "Nurumuzu tamamla ve bizi bağışla; kesinlikle sen her şeye hakkıyla güç yetirensin."

9. Ey Peygamber, kâfirlere ve münafıklara karşı cihat et ve kendilerine sert davran! Onların barınakları cehennemdir ve ne kötü akıbettir!

10. Allah, Nuh'un karısıyla Lut'un karısını küfre saplananlara örnek verdi. Kullarımızdan iki salih kulun (*nikâhı*) altında idiler. Derken onlara hiyanet ettiler; onların da Allah'a karşı bu (*kadı*)nlara hiçbir yararı olmadı ve buyuruldu ki: "Haydi ikiniz de girenlerle birlikte ateşe girin!"

11. Allah, Firavun'un karısını iman edenlere örnek verdi. Hani şöyle demişti: "Ey rabbim, bana senin katında, cennette bir ev yap; Firavun'dan ve onun (*bozuk*) amelinden beni kurtar ve zalim toplumdan beni koru."

12. Eteğini kirletmeyen, dolayısıyla ona ruhumuzdan üflediğimiz, rabbinin kelime ve kitaplarını doğrulayan ve içtenlikle boyun eğenlerden olan İmran'ın kızı Meryem'i de (*örnek verdi*).

EL-MÜLK SÛRESİ[114]

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

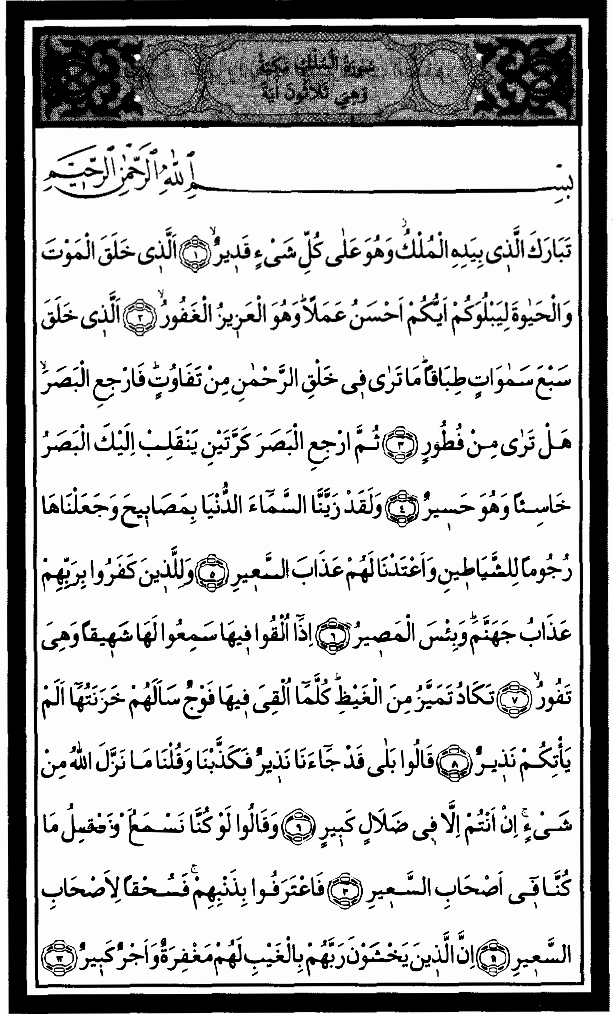
1. Mülk (*bütün varlık/saltanat*) elinde olanın şanı yücedir! O, her şeye hakkıyla güç yetirendir.

2. O (*Allah*) ki ölümü ve hayatı, amel bakımından hanginizin daha iyi olduğunu denemek için yarattı ve O çok izzetlidir, çok bağışlayıcıdır.

3. Yedi göğü tabaka tabaka (*üst üste*) yaratan O'dur. Rahmân'ın yaratışında hiçbir uyumsuzluk göremezsin. İmdi gözünü çevir (*bir bak*); herhangi bir aksaklık görüyor musun?

4. Sonra gözünü tekrar tekrar çevir (*de bak*)! Gözün pes ederek ve bitkin halde sana dönecektir!

5. Andolsun, en yakın göğü kandillerle donattık, bunları şeytanlar için atışlar (*tabyalar*) yaptık ve onlara çılgın ateşin azabını hazırladık.

سُورَةُ المُلْكِ مَكِّيَّة
وَهِيَ ثَلاثُونَ آيَة

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١﴾ الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ
وَالْحَيٰوةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ ﴿٢﴾ الَّذِي خَلَقَ
سَبْعَ سَمٰوَاتٍ طِبَاقًا مَا تَرَى فِي خَلْقِ الرَّحْمٰنِ مِنْ تَفَاوُتٍ فَارْجِعِ الْبَصَرَ
هَلْ تَرَى مِنْ فُطُورٍ ﴿٣﴾ ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنْقَلِبْ إِلَيْكَ الْبَصَرُ
خَاسِئًا وَهُوَ حَسِيرٌ ﴿٤﴾ وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ وَجَعَلْنَاهَا
رُجُومًا لِلشَّيَاطِينِ وَأَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ السَّعِيرِ ﴿٥﴾ وَلِلَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ
عَذَابُ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿٦﴾ إِذَا أُلْقُوا فِيهَا سَمِعُوا لَهَا شَهِيقًا وَهِيَ
تَفُورُ ﴿٧﴾ تَكَادُ تَمَيَّزُ مِنَ الْغَيْظِ كُلَّمَا أُلْقِيَ فِيهَا فَوْجٌ سَأَلَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ
يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ ﴿٨﴾ قَالُوا بَلَى قَدْ جَاءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ اللَّهُ مِنْ
شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ كَبِيرٍ ﴿٩﴾ وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا
كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ ﴿١٠﴾ فَاعْتَرَفُوا بِذَنْبِهِمْ فَسُحْقًا لِأَصْحَابِ
السَّعِيرِ ﴿١١﴾ إِنَّ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿١٢﴾

6. Rablerini inkâr edenlere elbette cehennem azabı vardır ve ne kötü akıbettir!

7. İçine atıldıklarında, onun kaynarken çıkardığı fokurtuyu elbette duyacaklardır.

8. Az kalsın öfkesinden çatlayacaktır. Her ne zaman oraya bir grup atılsa, bekçileri onlara, "Size bir uyarıcı gelmedi mi?" diye sorarlar.

9. "Evet geldi!" derler, "Gerçekten bize bir uyarıcı geldi; ama biz yalanladık ve dedik ki: "Allah, hiçbir şey indirmedi; ancak siz, çok büyük bir dalâlet (*yanılgı*) içerisindesiniz."

10. Üstelik diyecekler ki: "Eğer dinlemiş veya aklımızı kullanmış olsaydık, bu çılgın ateşin adam (*mahkûm*)ları arasında olmazdık."

11. Dolayısıyla günahlarını itiraf etmiş olacaklar. İmdi kahrolsun o çılgn ateşin adamları!

12. Rablerinden gıyaben korkanlar ise, elbette onlara mağfiret ve çok büyük bir mükâfat vardır.

(114) Adını 1. âyette geçen "mülk" kelimesinden alan sûre, başta "tebâreke" olmak üzere başka isimlerle de anılmış olup, Mekke'de inmiştir ve 30 âyet içermektedir.

وَاَسِرُّوا قَوْلَكُمْ اَوِ اجْهَرُوا بِهٖۜ اِنَّهُ عَلٖيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿١٣﴾ اَلَا يَعْلَمُ
مَنْ خَلَقَۜ وَهُوَ اللَّطٖيفُ الْخَبٖيرُ ﴿١٤﴾ هُوَ الَّذٖى جَعَلَ لَكُمُ الْاَرْضَ
ذَلُولًا فَامْشُوا فٖى مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا مِنْ رِزْقِهٖۜ وَاِلَيْهِ النُّشُورُ ﴿١٥﴾ ءَاَمِنْتُمْ
مَنْ فِى السَّمَٓاءِ اَنْ يَخْسِفَ بِكُمُ الْاَرْضَ فَاِذَا هِىَ تَمُورُۙ ﴿١٦﴾ اَمْ
اَمِنْتُمْ مَنْ فِى السَّمَٓاءِ اَنْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًاۜ فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ
نَذٖيرِ ﴿١٧﴾ وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذٖينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكٖيرِ ﴿١٨﴾
اَوَلَمْ يَرَوْا اِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَٓافَّاتٍ وَيَقْبِضْنَۜ مَا يُمْسِكُهُنَّ اِلَّا
الرَّحْمٰنُۜ اِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصٖيرٌ ﴿١٩﴾ اَمَّنْ هٰذَا الَّذٖى هُوَ جُنْدٌ لَكُمْ
يَنْصُرُكُمْ مِنْ دُونِ الرَّحْمٰنِۜ اِنِ الْكَافِرُونَ اِلَّا فٖى غُرُورٍۚ ﴿٢٠﴾ اَمَّنْ
هٰذَا الَّذٖى يَرْزُقُكُمْ اِنْ اَمْسَكَ رِزْقَهُۚ بَلْ لَجُّوا فٖى عُتُوٍّ وَنُفُورٍ ﴿٢١﴾
اَفَمَنْ يَمْشٖى مُكِبًّا عَلٰى وَجْهِهٖٓ اَهْدٰٓى اَمَّنْ يَمْشٖى سَوِيًّا عَلٰى
صِرَاطٍ مُسْتَقٖيمٍ ﴿٢٢﴾ قُلْ هُوَ الَّذٖٓى اَنْشَاَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ
وَالْاَبْصَارَ وَالْاَفْـِٔدَةَۜ قَلٖيلًا مَا تَشْكُرُونَ ﴿٢٣﴾ قُلْ هُوَ الَّذٖى ذَرَاَكُمْ
فِى الْاَرْضِ وَاِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٢٤﴾ وَيَقُولُونَ مَتٰى هٰذَا الْوَعْدُ اِنْ كُنْتُمْ
صَادِقٖينَ ﴿٢٥﴾ قُلْ اِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللّٰهِۖ وَاِنَّمَٓا اَنَا۬ نَذٖيرٌ مُبٖينٌ ﴿٢٦﴾

13. Sözünüzü gizleyin veya açığa vurun, kesinlikle O, sinelerden geçeni de hakkıyla bilendir.

14. Yarattığı kimseyi hiç bilmez olur mu!? O çok lütufkârdır, (*her şeyden*) hakkıyla haberdardır!

15. Yeryüzünü size boyun eğdiren O'dur; dolayısıyla sırtlarında dolaşın, O'nun rızkından yeyin ve dönüşünüz mutlaka O'nadır!

16. Gökteki (*melek*)lerin sizi yere batırmasından güvende misiniz? Nitekim bir de bakarsınız ki o (*yer*) çalkalanıyor.

17. Yoksa göktekilerin başınıza taş yağdırmasından mı güvendesiniz? Nitekim uyarımın nasıl olduğunu yakında bileceksiniz.

18. Andolsun, onlardan öncekiler de yalanladılar; ama inkârım (*yadırgamam*) nasılmış (*gördüler*)!

19. Başlarının üstünde kanat çırpan kuşları görmediler mi? Onları tutan ancak Rahmân'dır; kesinlikle O, her şeyi hakkıyla görendir.

20. Veya Rahmân'ın dışında size yardım edecek şu askeriniz kimdir!? Kâfirler, ancak bir aldanış içerisindedirler.

21. Veya rızkını(*n kaynağı yağmuru*) keserse, şu sizi rızıklandıracak olan kimdir? Gerçek şu ki onlar, bir azgınlığın ve (*imandan*) kaçışın içine dalmışlardır.

22. İmdi yüzüstü kapanarak (*sarp yolda düşe kalka*) yürüyen mi daha hidayet (*isabet*)lidir, yoksa doğru yolda dümdüz yürüyen mi?

23. De ki: "Sizi inşa eden (*yaratan*) ve sizi kulak, göz ve kalp (*akıl*) sahibi yapan O'dur! Ne kadar az şükrediyorsunuz!"

24. De ki: "Sizi yeryüzünde üretip çoğaltan da O'dur ve elbette O'nun huzuruna çıkarılacaksınız."

25. Diyorlar ki: "Eğer doğru iseniz, bu vaat ne zaman (*gerçekleşecek*)?"

26. De ki: "O bilgi ancak Allah'ın nezdindedir ve ben sadece apaçık bir uyarıcıyım!"

فَلَمَّا رَاَوْهُ زُلْفَةً سِيٓـَٔتْ وُجُوهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَقِيلَ هٰذَا الَّذِي كُنْتُمْ
بِهِ تَدَّعُونَ ﴿٢٧﴾ قُلْ اَرَاَيْتُمْ اِنْ اَهْلَكَنِيَ اللّٰهُ وَمَنْ مَعِيَ اَوْ رَحِمَنَا
فَمَنْ يُجِيرُ الْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابٍ اَلِيمٍ ﴿٢٨﴾ قُلْ هُوَ الرَّحْمٰنُ
اٰمَنَّا بِهِ وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٢٩﴾
قُلْ اَرَاَيْتُمْ اِنْ اَصْبَحَ مَاؤُكُمْ غَوْرًا فَمَنْ يَأْتِيكُمْ بِمَاءٍ مَعِينٍ ﴿٣٠﴾

سُورَةُ الْقَلَمِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ اِثْنَتَانِ وَخَمْسُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ
نٓ وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ ﴿١﴾ مَا اَنْتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ بِمَجْنُونٍ ﴿٢﴾ وَاِنَّ
لَكَ لَاَجْرًا غَيْرَ مَمْنُونٍ ﴿٣﴾ وَاِنَّكَ لَعَلٰى خُلُقٍ عَظِيمٍ ﴿٤﴾ فَسَتُبْصِرُ
وَيُبْصِرُونَ ﴿٥﴾ بِاَيِّكُمُ الْمَفْتُونُ ﴿٦﴾ اِنَّ رَبَّكَ هُوَ اَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ
سَبِيلِهِ وَهُوَ اَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿٧﴾ فَلَا تُطِعِ الْمُكَذِّبِينَ ﴿٨﴾ وَدُّوا لَوْ
تُدْهِنُ فَيُدْهِنُونَ ﴿٩﴾ وَلَا تُطِعْ كُلَّ حَلَّافٍ مَهِينٍ ﴿١٠﴾ هَمَّازٍ مَشَّاءٍ
بِنَمِيمٍ ﴿١١﴾ مَنَّاعٍ لِلْخَيْرِ مُعْتَدٍ اَثِيمٍ ﴿١٢﴾ عُتُلٍّ بَعْدَ ذٰلِكَ زَنِيمٍ ﴿١٣﴾ اَنْ
كَانَ ذَا مَالٍ وَبَنِينَ ﴿١٤﴾ اِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِ اٰيَاتُنَا قَالَ اَسَاطِيرُ الْاَوَّلِينَ ﴿١٥﴾

27. Nitekim onu yakından gördüklerinde, küfre saplananların yüzleri bozulacak ve, "İşte isteyip durduğunuz şey budur!" denilecektir.

28. De ki: "Söyler misiniz, Allah beni ve beraberimdekileri helâk etse veya bizi esirgese, o çok acı azaptan kâfirleri kim kurtaracaktır?"

29. De ki: "O Rahmân'dır, biz O'na iman ettikve yalnız O'na bel bağladık! Artık kimin apaçık bir dalâlette olduğunu yakında bileceksiniz."

30. De ki: "Söyler misiniz, suyunuz dibe çekilse, kim size akar su getirir?"

EL-KALEM SÛRESİ[115]

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Nun. Kalem ve satırlara döktükleri (*yazılar*) hakkı için,

2. Ki sen, rabbinin nimeti sayesinde asla bir çılgın değilsin!

3. Kesinlikle sana, arkası kesilmeyen bir mükâfat vardır.

4. Kuşkusuz sen, çok yüce bir ahlak üzeresin.

5. Nitekim sen yakında göreceksin, onlar da göreceklerdir;

6. Hanginizin meftun (*kaçık/aklını oynatan*) olduğunu.

7. Kuşkusuz rabbin, yolundan kimin saptığını, kimin de hidayette olduğunu en iyi bilendir.

8. O halde (*Kur'an'ı*) yalanlayanlara boyun eğme!

9. İstediler ki sen alttan alasın, onlar da alttan alsınlar.

10. Sakın boyun eğme hiçbir yeminbaz, pespaye (*aşağılık*),

11. Çekiştirmeci, gammaz,

12. Hayrı engelleyen (*pinti*), saldırgan, pek günahkâr,

13. Pek hoyrat, üstelik soysuz kişiye;

14. Mal ve evlat sahibidir diye!

15. Âyetlerimiz ona okununca, "Evvelkilerin masallarıdır!" dedi.

(115) Adını birinci âyetteki "kalem" kelimesinden alan ve bu âyetin başındaki alfabetik harf "Nûn" diye de adlandırılan sûre, Mekke'de inmiş olup, 52 âyet içermektedir.

سَنَسِمُهُ عَلَى الْخُرْطُومِ ﴿١٦﴾ إِنَّا بَلَوْنَاهُمْ كَمَا بَلَوْنَا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ إِذْ أَقْسَمُوا
لَيَصْرِمُنَّهَا مُصْبِحِينَ ﴿١٧﴾ وَلَا يَسْتَثْنُونَ ﴿١٨﴾ فَطَافَ عَلَيْهَا طَائِفٌ مِنْ رَبِّكَ
وَهُمْ نَائِمُونَ ﴿١٩﴾ فَأَصْبَحَتْ كَالصَّرِيمِ ﴿٢٠﴾ فَتَنَادَوْا مُصْبِحِينَ ﴿٢١﴾ أَنِ
اغْدُوا عَلَى حَرْثِكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَارِمِينَ ﴿٢٢﴾ فَانْطَلَقُوا وَهُمْ يَتَخَافَتُونَ ﴿٢٣﴾
أَنْ لَا يَدْخُلَنَّهَا الْيَوْمَ عَلَيْكُمْ مِسْكِينٌ ﴿٢٤﴾ وَغَدَوْا عَلَى حَرْدٍ قَادِرِينَ ﴿٢٥﴾
فَلَمَّا رَأَوْهَا قَالُوا إِنَّا لَضَالُّونَ ﴿٢٦﴾ بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ ﴿٢٧﴾ قَالَ أَوْسَطُهُمْ أَلَمْ
أَقُلْ لَكُمْ لَوْلَا تُسَبِّحُونَ ﴿٢٨﴾ قَالُوا سُبْحَانَ رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٢٩﴾ فَأَقْبَلَ
بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَلَاوَمُونَ ﴿٣٠﴾ قَالُوا يَا وَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا طَاغِينَ ﴿٣١﴾ عَسَى
رَبُّنَا أَنْ يُبْدِلَنَا خَيْرًا مِنْهَا إِنَّا إِلَى رَبِّنَا رَاغِبُونَ ﴿٣٢﴾ كَذَلِكَ الْعَذَابُ وَلَعَذَابُ
الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٣٣﴾ إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتِ النَّعِيمِ
﴿٣٤﴾ أَفَنَجْعَلُ الْمُسْلِمِينَ كَالْمُجْرِمِينَ ﴿٣٥﴾ مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ
﴿٣٦﴾ أَمْ لَكُمْ كِتَابٌ فِيهِ تَدْرُسُونَ ﴿٣٧﴾ إِنَّ لَكُمْ فِيهِ لَمَا تَخَيَّرُونَ ﴿٣٨﴾ أَمْ
لَكُمْ أَيْمَانٌ عَلَيْنَا بَالِغَةٌ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ إِنَّ لَكُمْ لَمَا تَحْكُمُونَ ﴿٣٩﴾ سَلْهُمْ
أَيُّهُمْ بِذَلِكَ زَعِيمٌ ﴿٤٠﴾ أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ فَلْيَأْتُوا بِشُرَكَائِهِمْ إِنْ كَانُوا صَادِقِينَ
﴿٤١﴾ يَوْمَ يُكْشَفُ عَنْ سَاقٍ وَيُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٤٢﴾

16. Yakında onu hortumu (*burnu*)ndan damgalayacağız.

17. Biz, o bahçe sahiplerini (*açlıkla*) denediğimiz gibi, bu (*şirk koşa*)nları da denedik. Nitekim onlar, sabah olur olmaz ürünlerini devşireceklerine yemin etmişlerdi.

18. İstisna da etmiyor (*inşallah demiyor/ihtiyaç sahiplerine pay ayırmıyor*)lardı.

19. Ama onlar uyurlarken, rabbinin bir dolaşan bela (*ateşli kasırga*)sı bahçeyi dolaşıverdi.

20. Nitekim yanmış kül olmuş/kökünden biçilmiş gibi oldu.

21. Derken sabahleyin birbirine şöyle seslendiler:

22. "Eğer devşirecekseniz, haydi ürününüzün başına erkenden gidin!"

23. Hemen yola koyuldular ve birbirlerine şöyle mırıldanıyorlardı:

24. "Bugün sakın oraya, yanımıza hiçbir yoksul sokulmasın!"

25. Kurduklarını yapmaya güç yetirenler olarak sabah erkenden gittiler.

26. Ancak onu (*vuruk bahçeyi*) görünce, "Biz" dediler, "Mutlaka saptık (*yanlış yere geldik*).

27. Gerçek şu ki, biz mahrum edilen (*afetzede*)leriz."

28. Ortancaları da, "Size, tesbih (*rabbinizi tenzih*) etmelisiniz, dememiş miydim?" dedi.

29. Dediler ki: "Rabbimizi tesbih ederiz, gerçekten biz zalimlermişiz!"

30. Dolayısıyla birbirlerini kınamaya başladılar.

31. "Vay halimize!" dediler, "Gerçekten biz azgınlarmışız.

32. Belki rabbimiz, onun yerine bize daha iyisini verir. Biz rabbimizi(*n rızasını*) arzulayanlarız."

33. İşte (*zalimlere*) azap böylecedir; ahiret azabı ise, kuşkusuz daha büyüktür! Eğer bilselerdi...

34. Elbette takvalı olan (günahtan sakınanlara rableri katında nimetlerle dopdolu cennetler vardır.

35. Artık biz, müslümanları da suç işleyenler gibi mi tutacağız?

36. Neyiniz var siz (*müşrikler*)in, nasıl hüküm veriyorsunuz!?

37. Yoksa kendinize ait bir kitabınız var da onda mı (*bu batıl hükümleri*) okuyorsunuz?

38. Beğendiğiniz her şeyin elbette sizin olduğu mu onda (*yazılı*)dır?

39. Yoksa hükmettiğiniz her şeyin mutlaka sizin olacağına dair aramızda, kıyamet gününe kadar geçerli yemin (*sözleşme*)ler mi vardır?

40. Bir sor onlara, içlerinden hangisi bu hususta zaim (*garantör/kefil*)dir?

41. Yoksa onların (*Allah'a koştukları*) ortakları mı vardır? O halde şayat doğru iseler, ortaklarını getirsinler!

42. Baldırın açıldığı (*dehşetin saçıldığı*) günde de secdeye çağırılırlar, ama güçleri yetmez.

43. Gözleri ürkek ve zillete bürünenler olarak (*çağrılırlar*); oysa sapsağlamken secdeye çağrılıyor (*da uymuyor*)lardı.

44. İmdi bu sözü (*Kur'an'ı*) yalanlayanları bana bırak! Onları, bilmedikleri bir yönden yavaş yavaş helâke sürükleyeceğiz.

45. Onlara mühlet veriyorum; ancak benim gizli sillem çok şiddetlidir.

46. Yoksa onlardan bir ücret istiyorsun da bu yüzden malî külfet altında eziliyorlar mı?

47. Yoksa gayb (*bilgisi*) yanlarında da (*istedikleri gibi*) yazıp çiziyorlar mı?

48. Ancak sen rabbinin hükmüne sabret ve balığın yuttuğu adam (*Yunus*) gibi olma. Nitekim o, öfkesini yutkunarak seslenmiş (*rabbinden yardım istemiş*)ti.

49. Eğer rabbinin rahmeti imdadına yetişmeseydi, çıplak yere (*sahile*) yerilmiş olarak atılacaktı.

50. Ancak rabbi onu seçti, dolayısıyla salih (*iyi*)lerden yaptı.

51. Küfre saplananlar o zikri (*Kur'an'ı*) işittiklerinde, (*sert*) bakışlarıyla seni az kalsın devireceklerdi ve, "Bu (*adam*), düpedüz bir çılgın!" diyorlar.

52. Oysa alemlere ancak bir uyarıdır o (*Kur'an*)!

EL-HAKKA SÛRESİ(116)

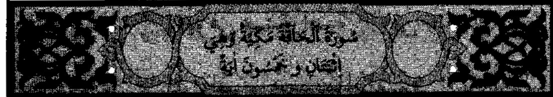
Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Yalın gerçek (*kıyamet*).

2. Nedir o yalın gerçek?

3. Sana o yalın gerçeğin ne olduğu bildirildi mi?

خَاشِعَةً اَبْصَارُهُمْ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ وَقَدْ كَانُوا يُدْعَوْنَ اِلَى السُّجُودِ وَهُمْ
سَالِمُونَ ﴿٤٣﴾ فَذَرْنِي وَمَنْ يُكَذِّبُ بِهٰذَا الْحَدِيثِ سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ
حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٤﴾ وَاُمْلِي لَهُمْ اِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ ﴿٤٥﴾ اَمْ تَسْـَٔلُهُمْ اَجْرًا
فَهُمْ مِنْ مَغْرَمٍ مُثْقَلُونَ ﴿٤٦﴾ اَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُبُونَ ﴿٤٧﴾ فَاصْبِرْ
لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تَكُنْ كَصَاحِبِ الْحُوتِ اِذْ نَادٰى وَهُوَ مَكْظُومٌ ﴿٤٨﴾ لَوْلَا
اَنْ تَدَارَكَهُ نِعْمَةٌ مِنْ رَبِّهِ لَنُبِذَ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ مَذْمُومٌ ﴿٤٩﴾ فَاجْتَبٰيهُ رَبُّهُ فَجَعَلَهُ
مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٥٠﴾ وَاِنْ يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيُزْلِقُونَكَ بِاَبْصَارِهِمْ لَمَّا
سَمِعُوا الذِّكْرَ وَيَقُولُونَ اِنَّهُ لَمَجْنُونٌ ﴿٥١﴾ وَمَا هُوَ اِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٥٢﴾

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

الْحَاقَّةُ ﴿١﴾ مَا الْحَاقَّةُ ﴿٢﴾ وَمَا اَدْرٰيكَ مَا الْحَاقَّةُ ﴿٣﴾ كَذَّبَتْ ثَمُودُ وَعَادٌ
بِالْقَارِعَةِ ﴿٤﴾ فَاَمَّا ثَمُودُ فَاُهْلِكُوا بِالطَّاغِيَةِ ﴿٥﴾ وَاَمَّا عَادٌ فَاُهْلِكُوا بِرِيحٍ
صَرْصَرٍ عَاتِيَةٍ ﴿٦﴾ سَخَّرَهَا عَلَيْهِمْ سَبْعَ لَيَالٍ وَثَمَانِيَةَ اَيَّامٍ حُسُومًا فَتَرَى
الْقَوْمَ فِيهَا صَرْعٰى كَاَنَّهُمْ اَعْجَازُ نَخْلٍ خَاوِيَةٍ ﴿٧﴾ فَهَلْ تَرٰى لَهُمْ مِنْ بَاقِيَةٍ ﴿٨﴾

4. Semud ve Âd kavimleri, o kâriayı (*kalpleri yerinden hoplatan kıyameti*) yalanladılar.

5. İmdi Semud'a gelince, azgın bir afet (*haykırış/sarsıntı*) ile helâk edildiler.

6. Âd'a gelince, şiddetle uğuldayan azgın kasırgayla mahvedildiler.

7. Onu, aralıksız yedi gece ve sekiz gün(*düz*) onların üzerine saldı; nitekim orada (*olsaydın*) o kavmin, içi boş hurma kütükleri gibi yere serildiklerini görürdün.

8. Artık onlardan herhangi bir bakiye (*arda kalan*) görüyor musun?

(116) Sûre, 1. âyeti teşkil eden ve "hak" kökünden gerçekleşen anlamında etken sıfat olan "hâkka"dan adını almış olup, Mekke'de inmiştir ve 52 âyettir. Hakka, vukuu muhakkak olan kıyametin birçok adından biridir ve bir diğer adı da 4. âyette geçen ve (kapıyı) çalan, tokmaklayan ve yürekleri yerinden hoplatan anlamındaki "kâria"dır.

وَجَٓاءَ فِرْعَوْنُ وَمَنْ قَبْلَهُ وَالْمُؤْتَفِكَاتُ بِالْخَاطِئَةِ ﴿٩﴾ فَعَصَوْا رَسُولَ
رَبِّهِمْ فَاَخَذَهُمْ اَخْذَةً رَابِيَةً ﴿١٠﴾ اِنَّا لَمَّا طَغَا الْمَٓاءُ حَمَلْنَاكُمْ فِي
الْجَارِيَةِ ﴿١١﴾ لِنَجْعَلَهَا لَكُمْ تَذْكِرَةً وَتَعِيَهَٓا اُذُنٌ وَاعِيَةٌ ﴿١٢﴾ فَاِذَا نُفِخَ
فِي الصُّورِ نَفْخَةٌ وَاحِدَةٌ ﴿١٣﴾ وَحُمِلَتِ الْاَرْضُ وَالْجِبَالُ فَدُكَّتَا دَكَّةً
وَاحِدَةً ﴿١٤﴾ فَيَوْمَئِذٍ وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ﴿١٥﴾ وَانْشَقَّتِ السَّمَٓاءُ فَهِيَ
يَوْمَئِذٍ وَاهِيَةٌ ﴿١٦﴾ وَالْمَلَكُ عَلٰٓى اَرْجَٓائِهَا وَيَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ
يَوْمَئِذٍ ثَمَانِيَةٌ ﴿١٧﴾ يَوْمَئِذٍ تُعْرَضُونَ لَا تَخْفٰى مِنْكُمْ خَافِيَةٌ ﴿١٨﴾ فَاَمَّا
مَنْ اُوتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ فَيَقُولُ هَٓاؤُمُ اقْرَؤُا كِتَابِيَهْ ﴿١٩﴾ اِنّ۪ي ظَنَنْتُ اَنّ۪ي
مُلَاقٍ حِسَابِيَهْ ﴿٢٠﴾ فَهُوَ ف۪ي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ ﴿٢١﴾ ف۪ي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ﴿٢٢﴾
قُطُوفُهَا دَانِيَةٌ ﴿٢٣﴾ كُلُوا وَاشْرَبُوا هَن۪ٓيـٔاً بِمَٓا اَسْلَفْتُمْ فِي الْاَيَّامِ الْخَالِيَةِ
﴿٢٤﴾ وَاَمَّا مَنْ اُوتِيَ كِتَابَهُ بِشِمَالِهِ فَيَقُولُ يَا لَيْتَن۪ي لَمْ اُوتَ كِتَابِيَهْ ﴿٢٥﴾
وَلَمْ اَدْرِ مَا حِسَابِيَهْ ﴿٢٦﴾ يَا لَيْتَهَا كَانَتِ الْقَاضِيَةَ ﴿٢٧﴾ مَٓا اَغْنٰى عَنّ۪ي
مَالِيَهْ ﴿٢٨﴾ هَلَكَ عَنّ۪ي سُلْطَانِيَهْ ﴿٢٩﴾ خُذُوهُ فَغُلُّوهُ ﴿٣٠﴾ ثُمَّ الْجَح۪يمَ
صَلُّوهُ ﴿٣١﴾ ثُمَّ ف۪ي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعاً فَاسْلُكُوهُ ﴿٣٢﴾ اِنَّهُ كَانَ
لَا يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ الْعَظ۪يمِ ﴿٣٣﴾ وَلَا يَحُضُّ عَلٰى طَعَامِ الْمِسْك۪ينِ ﴿٣٤﴾

9. Firavun, ondan öncekiler ve altüst olan kentler (*Lut kavmi*) de aynı yanlışı yaptılar.

10. Nitekim rablerinin elçisine isyan ettiler; dolayısıyla onları, gittikçe ağırlaşan cezaya çarptırdı.

11. Hem biz (*tufanda*) sular azınca sizi(*n atalarınızı*) akıp giden (*gemi*)de taşıdık.

12. Ta ki onu (*tufan olayını*) size bir uyarı yapalım; herbir duyarlı kulak da onu kavrasın.

13. İmdi sûra bir kez üflenince (*kıyamet borusu çalınca*),

14. Yer ve dağlar da kaldırılıp, birbirine bir kez şiddetle çarpılınca,

15. İşte o gün, vakıa (*kaçınılmaz olay/kıyamet*) vuku bulur!

16. Gök yarılır, dolayısıyla o gün pörsümüştür.

17. Her yanını melekler tutar, üstlerinden de o gün sekiz (*melek*) rabbinin arşını taşır.

18. İşte o gün huzura çıkarılırsınız ve hiçbir giziniz (*rabbinize*) gizli kalmaz!

19. İmdi kitabı (*sicili*) sağ eline verilene gelince, "Haydi" der, "Alın, kitabımı okuyun!

20. Çünkü ben, hesabımla yüzleşeceğimi kesin olarak biliyordum."

21. Artık o, hoşnut eden bir yaşamın içindedir.

22. Yüksek bir cennette,

23. Ki ürünlerinin devşirimi pek yakın (*kolay*)dır:

24. "Geçmiş günlerde yaptığınız (*iyi davranışlar*)a karşılık afiyetle yeyin, için!" *(denir onlara.)*

25. Kitabı (*sicili*) sol eline verilene gelince, "Keşke" der, "Bana kitabım verilmeseydi!

26. Hesabımın ne olduğunu da bilmeseydim!

27. Keşke o (*dünyadaki ölüm*), iş bitirici olsaydı!

28. Malım bana hiçbir yarar sağlamadı.

29. Sultanım (*yetkim/dayanağım*) da elimden gitti."

30. "Onu" (*buyurulur zebanilere*), "Tutup, sımsıkı bağlayın!

31. Sonra ona cehennemi boylatın!

32. Sonra onu, yetmiş arşınlık zincire vurun!"

33. Çünkü o, çok ulu Allah'a inanmazdı.

34. Yoksulu doyurmaya ön ayak olmazdı.

فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هٰهُنَا حَمِيمٌ ﴿٣٥﴾ وَلَا طَعَامٌ اِلَّا مِنْ غِسْلِينٍ ﴿٣٦﴾ لَا يَأْكُلُهُٓ
اِلَّا الْخَاطِؤُ۫نَ ﴿٣٧﴾ فَلَٓا اُقْسِمُ بِمَا تُبْصِرُونَ ﴿٣٨﴾ وَمَا لَا تُبْصِرُونَ ﴿٣٩﴾
اِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ﴿٤٠﴾ وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَاعِرٍ قَلِيلًا مَا تُؤْمِنُونَ ﴿٤١﴾ وَلَا
بِقَوْلِ كَاهِنٍ قَلِيلًا مَا تَذَكَّرُونَ ﴿٤٢﴾ تَنْزِيلٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٣﴾ وَلَوْ
تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضَ الْاَقَاوِيلِ ﴿٤٤﴾ لَاَخَذْنَا مِنْهُ بِالْيَمِينِ ﴿٤٥﴾ ثُمَّ لَقَطَعْنَا
مِنْهُ الْوَتِينَ ﴿٤٦﴾ فَمَا مِنْكُمْ مِنْ اَحَدٍ عَنْهُ حَاجِزِينَ ﴿٤٧﴾ وَاِنَّهُ لَتَذْكِرَةٌ
لِلْمُتَّقِينَ ﴿٤٨﴾ وَاِنَّا لَنَعْلَمُ اَنَّ مِنْكُمْ مُكَذِّبِينَ ﴿٤٩﴾ وَاِنَّهُ لَحَسْرَةٌ عَلَى
الْكَافِرِينَ ﴿٥٠﴾ وَاِنَّهُ لَحَقُّ الْيَقِينِ ﴿٥١﴾ فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٥٢﴾

سُورَةُ الْمَعَارِجِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ اَرْبَعٌ وَاَرْبَعُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

سَاَلَ سَٓائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ ﴿١﴾ لِلْكَافِرِينَ لَيْسَ لَهُ دَافِعٌ ﴿٢﴾ مِنَ اللّٰهِ ذِي الْمَعَارِجِ
﴿٣﴾ تَعْرُجُ الْمَلٰٓئِكَةُ وَالرُّوحُ اِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ اَلْفَ سَنَةٍ ﴿٤﴾
فَاصْبِرْ صَبْرًا جَمِيلًا ﴿٥﴾ اِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَعِيدًا ﴿٦﴾ وَنَرٰيهُ قَرِيبًا ﴿٧﴾ يَوْمَ تَكُونُ
السَّمَٓاءُ كَالْمُهْلِ ﴿٨﴾ وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ ﴿٩﴾ وَلَا يَسْـَٔلُ حَمِيمٌ حَمِيمًا ﴿١٠﴾

35. Artık bugün burada onun hiçbir yakın dostu yoktur.

36. Gislîn (*yanmış vücutlardan sızan irin*)den başka yiyeceği de yoktur.

37. Onu, ancak hata (*ahireti inkâr*) edenler yerler.

38. Kuvvetle yemin ederim gördüklerinize,

39. Ve de görmediklerinize,

40. Ki gerçekten o (*Kur'an*), çok değerli bir elçinin sözü (*tebliği*)dir.

41. Asla şair sözü değildir. Ne de az inananlarsınız!

42. Bir kâhin sözü de asla değildir. Ne de az düşünenlersiniz!

43. Alemlerin rabbi tarafından indirilmiştir.

44. Eğer bizim adımıza birtakım sözler uydursaydı (*o elçi*),

45. Elbette onu kıskıvrak yakalardık.

46. Sonra elbette can damarını koparırdık.

47. Hiçbiriniz de buna engel olamazdı.

48. Gerçek şu ki o (*Kur'an*), elbette takvalılar için bir öğüttür.

49. Sizden yalanlayanların olduğunu elbette biliyoruz.

50. Kuşkusuz o, kafirler için bir hasret (*nedamet*)tir.

51. Kesinlikle o, gerçeğin ta kendisidir.

52. İmdi çok ulu rabbinin namı (*şanı*)nı tenzih et!

EL-MEÂRİC SÛRESİ(117)

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Bir istekli, başa gelecek bir azap istedi,

2. Kâfirlerin başına ki, onun hiçbir önleyicisi yoktur;

3. Mi'raç (*yükseklış/yükselen yol*)ların sahibi Allah'tan

4. O'n(*un arşın*)a melekler ve ruh (*Cebrail*), miktarı elli bin yıl olan bir günde yükselirler.

5. İmdi sen güzelce sabret!

6. Onlar, onu çok uzak (*imkânsız*) görüyorlar.

7. Biz de onu pek yakın görüyoruz.

8. Göğün ergimiş maden gibi olduğu gün,

9. Dağların da tiftiklenmiş yün gibi atıldığı...

10. Hiçbir dost, hiçbir dostu aramaz.

(117) Sûre, 3. âyetinde geçen ve dilimizde yükselişler ve yükseliş yol ve araçları anlamındaki ma'rec veya mi'rac kelimelerinin çoğulu olan "meâric"den adını almıştır. Mekke'de inen sûrelerdendir ve 44 âyet içermektedir.

يُبَصَّرُونَهُمْ يَوَدُّ الْمُجْرِمُ لَوْ يَفْتَدٖي مِنْ عَذَابِ يَوْمِئِذٍ بِبَنٖيهِ ﴿١١﴾ وَصَاحِبَتِهٖ
وَاَخٖيهِ ﴿١٢﴾ وَفَصٖيلَتِهِ الَّتٖي تُؤْوٖيهِ ﴿١٣﴾ وَمَنْ فِي الْاَرْضِ جَمٖيعًا ثُمَّ يُنْجٖيهِ
﴿١٤﴾ كَلَّا اِنَّهَا لَظٰى ﴿١٥﴾ نَزَّاعَةً لِلشَّوٰى ﴿١٦﴾ تَدْعُوا مَنْ اَدْبَرَ وَتَوَلّٰى
﴿١٧﴾ وَجَمَعَ فَاَوْعٰى ﴿١٨﴾ اِنَّ الْاِنْسَانَ خُلِقَ هَلُوعًا ﴿١٩﴾ اِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ
جَزُوعًا ﴿٢٠﴾ وَاِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنُوعًا ﴿٢١﴾ اِلَّا الْمُصَلّٖينَ ﴿٢٢﴾ اَلَّذٖينَ
هُمْ عَلٰى صَلَاتِهِمْ دَٓائِمُونَ ﴿٢٣﴾ وَالَّذٖينَ فٖٓي اَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَعْلُومٌ ﴿٢٤﴾
لِلسَّٓائِلِ وَالْمَحْرُومِ ﴿٢٥﴾ وَالَّذٖينَ يُصَدِّقُونَ بِيَوْمِ الدّٖينِ ﴿٢٦﴾ وَالَّذٖينَ
هُمْ مِنْ عَذَابِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ ﴿٢٧﴾ اِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَأْمُونٍ ﴿٢٨﴾
وَالَّذٖينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ ﴿٢٩﴾ اِلَّا عَلٰٓى اَزْوَاجِهِمْ اَوْ مَا مَلَكَتْ
اَيْمَانُهُمْ فَاِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومٖينَ ﴿٣٠﴾ فَمَنِ ابْتَغٰى وَرَٓاءَ ذٰلِكَ فَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ
الْعَادُونَ ﴿٣١﴾ وَالَّذٖينَ هُمْ لِاَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ ﴿٣٢﴾ وَالَّذٖينَ هُمْ
بِشَهَادَاتِهِمْ قَٓائِمُونَ ﴿٣٣﴾ وَالَّذٖينَ هُمْ عَلٰى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٣٤﴾
اُو۬لٰٓئِكَ فٖي جَنَّاتٍ مُكْرَمُونَ ﴿٣٥﴾ فَمَالِ الَّذٖينَ كَفَرُوا قِبَلَكَ مُهْطِعٖينَ
﴿٣٦﴾ عَنِ الْيَمٖينِ وَعَنِ الشِّمَالِ عِزٖينَ ﴿٣٧﴾ اَيَطْمَعُ كُلُّ امْرِئٍ
مِنْهُمْ اَنْ يُدْخَلَ جَنَّةَ نَعٖيمٍ ﴿٣٨﴾ كَلَّا اِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِمَّا يَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾

11. Birbirlerine gösterilirler (*ama ilgilenmezler*). Suçlu, o günün azabına karşı ister ki fidye versin oğullarını,

12. Hayat arkadaşı (*karısı*)nı, kardeşini,

13. Kendisini barındıran aşiretini,

14. Yeryüzündekilerin hepsini de sonra kendini kurtarsın.

15. Asla (*kurtaramaz*)! Gerçekten o (*cehennem*), lavlar saçan bir ateştir.

16. Kafa derilerini kavurup soyar.

17. Çağırır (*kendine çeker*) sırtını döneni, (*imandan*) yüz çevireni,

18. Ve toplayıp (*servet*) yığanı.

19. Gerçekten insan tez canlı yaratılmıştır:

20. Şerre (*darlığa*) düşünce sızlanıp durur.

21. Hayra (*varlığa*) konunca da pek cimri kesilir.

22. Ancak namaz kılanlar hariç,

23. Onlar ki, namazlarına devamlıdırlar.

24. Mallarında belli bir hakkı vardır,

25. İsteyenin ve (*isteyemediği için*) mahrum kalanın.

26. Din (*duruşma*) gününü tasdik ederler.

27. Rablerinin azabından korkarlar;

28. Çünkü rablerinin azabından emin olunmaz.

29. Irzlarını korurlar;

30. Ancak eşlerine ve elleri altındaki (*cariye*)lere yaklaşırlar, bundan ötürü de kınanmazlar.

31. İmdi kim, bunun ötesinde (*cinsel ilişki*) ararsa, işte onlar sınırı aşanlardır!

32. Emanetlerine ve ahit (*sözleşme*)lerine riayet ederler.

33. Şahitliklerini tastamam yerine getirirler.

34. Namazlarını hiç aksatmazlar.

35. İşte onlar, cennetlerde ağırlanacaklardır!

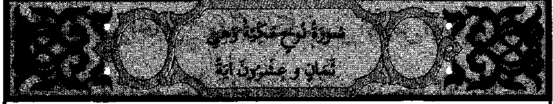
36. Küfre saplananlara ne oluyor da senin başına üşüşüyorlar,

37. Sağdan ve soldan gruplar halinde?

38. Onlardan her biri de nimetlerle dopdolu cennete sokulacağını mı umuyor.

39. Asla!... Biz onları, bildikleri şey (*meni*)den yarattık (*ama ibret almadılar*).

فَلَٓا اُقْسِمُ بِرَبِّ الْمَشَارِقِ وَالْمَغَارِبِ اِنَّا لَقَادِرُونَۙ ﴿٤٠﴾ عَلٰٓى اَنْ نُبَدِّلَ خَيْرًا مِنْهُمْۙ
وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوق۪ينَ ﴿٤١﴾ فَذَرْهُمْ يَخُوضُوا وَيَلْعَبُوا حَتّٰى يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذ۪ي
يُوعَدُونَۙ ﴿٤٢﴾ يَوْمَ يَخْرُجُونَ مِنَ الْاَجْدَاثِ سِرَاعًا كَاَنَّهُمْ اِلٰى نُصُبٍ يُوفِضُونَۙ
﴿٤٣﴾ خَاشِعَةً اَبْصَارُهُمْ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌۜ ذٰلِكَ الْيَوْمُ الَّذ۪ي كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿٤٤﴾

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

اِنَّٓا اَرْسَلْنَا نُوحًا اِلٰى قَوْمِه۪ٓ اَنْ اَنْذِرْ قَوْمَكَ مِنْ قَبْلِ اَنْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ اَل۪يمٌ
﴿١﴾ قَالَ يَا قَوْمِ اِنّ۪ي لَكُمْ نَذ۪يرٌ مُب۪ينٌۙ ﴿٢﴾ اَنِ اعْبُدُوا اللّٰهَ وَاتَّقُوهُ وَاَط۪يعُونِۙ
﴿٣﴾ يَغْفِرْ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُؤَخِّرْكُمْ اِلٰٓى اَجَلٍ مُسَمًّىۜ اِنَّ اَجَلَ اللّٰهِ
اِذَا جَٓاءَ لَا يُؤَخَّرُۢ لَوْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤﴾ قَالَ رَبِّ اِنّ۪ي دَعَوْتُ قَوْم۪ي لَيْلًا
وَنَهَارًاۙ ﴿٥﴾ فَلَمْ يَزِدْهُمْ دُعَٓاء۪ٓي اِلَّا فِرَارًا ﴿٦﴾ وَاِنّ۪ي كُلَّمَا دَعَوْتُهُمْ لِتَغْفِرَ
لَهُمْ جَعَلُٓوا اَصَابِعَهُمْ ف۪ٓي اٰذَانِهِمْ وَاسْتَغْشَوْا ثِيَابَهُمْ وَاَصَرُّوا وَاسْتَكْبَرُوا
اسْتِكْبَارًاۚ ﴿٧﴾ ثُمَّ اِنّ۪ي دَعَوْتُهُمْ جِهَارًاۙ ﴿٨﴾ ثُمَّ اِنّ۪ٓي اَعْلَنْتُ لَهُمْ
وَاَسْرَرْتُ لَهُمْ اِسْرَارًاۙ ﴿٩﴾ فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ اِنَّهُ كَانَ غَفَّارًاۙ ﴿١٠﴾

40. İmdi doğuların ve batıların rabbine kuvvetle yemin ederim ki, kesinlikle biz güç yetirenleriz,

41. Onların yerine daha iyilerini getirmeye. Bizim önümüz asla alınamaz.

42. İmdi bırak onları, (*eğlenceye*) dalsın ve oyalansınlar; sonunda kendilerine ihtar edilen günle buluşacaklardır!

43. Kabirlerinden, tıpkı anıtlarına sökün ettikleri gibi çarçabuk çıktıkları gün,

44. Bakışları ürkek ve zillete bürünenler olarak (*huzura gelirler*). İşte onlara ihtar edilen gün odur!

NUH SÛRESİ[118]

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Biz Nuh'u kavmine, "Çok acı bir azap gelmeden önce kavmini uyar!" diye gönderdik.

2. "Ey kavmim!" dedi, "Kesinlikle ben, size (*gönderilen*) apaçık bir uyarıcıyım.

3. Allah'a kulluk edin, O'(*nun azabı*)ndan sakının ve bana itaat edin,

4. Ki günahlarınızı bağışlasın ve sizi belirlenen bir vadeye değin ertelesin; çünkü Allah'ın belirlediği vade dolunca ertelenmez. Eğer bilseydiniz..."

5. "Ey rabbim!" dedi (*Nuh*), "Kesinlikle ben, gece ve gündüz kavmimi (*imana*) davet ettim.

6. Ancak benim davetim, onların (*imandan*) kaçışlarını artırdı.

7. Ne zaman onları, günahlarını bağışlaman için davet ettiysem, kulaklarını parmaklarıyla tıkadılar, giysilerini (*başlarına*) doladılar, direndiler ve alabildiğine büyüklük tasladılar.

8. Sonra (*yine*) onları açıktan açığa davet ettim.

9. Sonra onlara (*davetimi*) alenen de gizlice de yaptım.

10. Nitekim dedim ki: "Rabbinizden mağfiret dileyin; çünkü O, çok bağışlayıcıdır.

(118) Hz. Nuh'un elçiliği ve Allah yolundaki mücadelesini konu alan sûre, Mekke'de inmiştir ve 28 âyettir.

يُرْسِلِ السَّمَٓاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًاۙ ﴿١١﴾ وَيُمْدِدْكُمْ بِاَمْوَالٍ وَبَنٖينَ
وَيَجْعَلْ لَكُمْ جَنَّاتٍ وَيَجْعَلْ لَكُمْ اَنْهَارًاۜ ﴿١٢﴾ مَا لَكُمْ لَا تَرْجُونَ
لِلّٰهِ وَقَارًاۚ ﴿١٣﴾ وَقَدْ خَلَقَكُمْ اَطْوَارًا ﴿١٤﴾ اَلَمْ تَرَوْا كَيْفَ خَلَقَ
اللّٰهُ سَبْعَ سَمٰوَاتٍ طِبَاقًاۙ ﴿١٥﴾ وَجَعَلَ الْقَمَرَ فٖيهِنَّ نُورًا وَجَعَلَ
الشَّمْسَ سِرَاجًا ﴿١٦﴾ وَاللّٰهُ اَنْبَتَكُمْ مِنَ الْاَرْضِ نَبَاتًاۙ ﴿١٧﴾ ثُمَّ
يُعٖيدُكُمْ فٖيهَا وَيُخْرِجُكُمْ اِخْرَاجًا ﴿١٨﴾ وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُمُ الْاَرْضَ
بِسَاطًاۙ ﴿١٩﴾ لِتَسْلُكُوا مِنْهَا سُبُلًا فِجَاجًاۚ ﴿٢٠﴾ قَالَ نُوحٌ رَبِّ اِنَّهُمْ
عَصَوْنٖي وَاتَّبَعُوا مَنْ لَمْ يَزِدْهُ مَالُهُ وَوَلَدُهُٓ اِلَّا خَسَارًاۚ ﴿٢١﴾ وَمَكَرُوا
مَكْرًا كُبَّارًاۚ ﴿٢٢﴾ وَقَالُوا لَا تَذَرُنَّ اٰلِهَتَكُمْ وَلَا تَذَرُنَّ وَدًّا وَلَا سُوَاعًاۙ
وَلَا يَغُوثَ وَيَعُوقَ وَنَسْرًاۚ ﴿٢٣﴾ وَقَدْ اَضَلُّوا كَثٖيرًاۚ وَلَا تَزِدِ الظَّالِمٖينَ
اِلَّا ضَلَالًا ﴿٢٤﴾ مِمَّا خَطٖيٓـَٔاتِهِمْ اُغْرِقُوا فَاُدْخِلُوا نَارًا فَلَمْ يَجِدُوا
لَهُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ اَنْصَارًا ﴿٢٥﴾ وَقَالَ نُوحٌ رَبِّ لَا تَذَرْ عَلَى الْاَرْضِ
مِنَ الْكَافِرٖينَ دَيَّارًا ﴿٢٦﴾ اِنَّكَ اِنْ تَذَرْهُمْ يُضِلُّوا عِبَادَكَ وَلَا يَلِدُوا
اِلَّا فَاجِرًا كَفَّارًا ﴿٢٧﴾ رَبِّ اغْفِرْ لٖي وَلِوَالِدَيَّ وَلِمَنْ دَخَلَ بَيْتِيَ
مُؤْمِنًا وَلِلْمُؤْمِنٖينَ وَالْمُؤْمِنَاتِۜ وَلَا تَزِدِ الظَّالِمٖينَ اِلَّا تَبَارًا ﴿٢٨﴾

11. Göğü (*bulutu*) yağmur yüklü olarak size gönderir.

12. Size mallar ve oğullar verir. Sizin için bahçeler kurar ve nehirler akıtır.

13. Neyiniz var sizin ki, Allah'ı tazim etmezsiniz?

14. Oysa sizi, birtakım aşamalardan geçirerek yarattı.

15. Allah'ın, yedi göğü nasıl tabaka tabaka (*üst üste*) yarattığını görmediniz mi?

16. Onlarda ayı bir nur (*aydınlık*) ve güneşi bir kandil (*ışık kaynağı*) yaptı.

17. Allah, bitki gibi sizi de topraktan bitirdi.

18. Sonra sizi ona döndürecek ve (*ondan*) canlı olarak çıkaracaktır.

19. Allah, yeryüzünü size bir yaygı yaptı (*önünüze serdi*),

20. Ki onun geniş yollarına sülûk ede (*gire*)siniz."

21. "Ey rabbim!" dedi Nuh, "Onlar, kesinlikle bana isyan ettiler ve malı da evladı da sadece hüsranını artıran bir kişiye uydular.

22. Üstelik pek büyük tuzak (*korkunç komplo*)lar kurdular.

23. Dediler ki: "Tanrılarınızı sakın bırakmayın! Ved, Suva', Yeğûs, Yeuk ve Nesr'den sakın vazgeçmeyin!"

24. Birçoklarını da dalâlete düşürdüler. Artık bu zalimlerin ancak dalâletini artır!"

25. Hatalarından ötürü suda boğuldular, ardından da ateşe sokuldular; nitekim Allah'ın dışında kendilerine hiçbir yardımcı bulamadılar.

26. Nuh da demişti ki: "Ey rabbim, kâfirlerden yurt tutan (*barınan*) hiç kimse yerde bırakma!

27. Çünkü sen, eğer onları bırakırsan, kullarını dalâlete düşürürler ve ancak isyankâr, çok inkârcı bir nesil doğururlar.

28. Rabbim! Beni, ebeveynimi, mü'min olarak evime giren herkesi, bütün mü'min ve mü'mineleri bağışla; zalimlerin de ancak helâkini artır!"

EL-CİN SÛRESİ(119)

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. De ki: "Cinlerden bir grubun (*Kur'an'ı*) dinleyip, hemen ardından şöyle dedikleri bana vahyolundu: "Gerçekten biz, hayranlık uyandıran bir Kur'an dinledik.

2. Rüşte (*olgunluğa*) hidayet ediyor; dolayısıyla ona iman ettik ve rabbimize hiç kimseyi asla ortak koşmayacağız.

3. Doğrusu rabbimizin şanı yücedir ve O, hayat arkadaşı da çocuk da edinmemiştir.

4. Doğrusu bizim sefihi (*enayi*)miz, Allah hakkında gerçek dışı şeyler söylüyordu.

5. Oysa biz, insanların ve cinlerin, Allah'a karşı asla yalan söylemeyeceklerine kesin inanmıştık.

6. Doğrusu insanlardan birtakım adamlar, cinlerden birtakım adamlara sığınırlardı; dolayısıyla onların taşkınlıklarını artırdılar.

7. Nitekim onlar da sizin sandığınız gibi, Allah'ın hiç kimseyi yeniden diriltmeyeceğini sandılar.

8. Doğrusu biz göğü yokladık, ama onu çok güçlü bekçi ve şahap (*meteor*)larla dopdolu bulduk.

9. Oysa biz, (*haber*) dinlemek için onun oturma yerlerinde otururduk; şimdi ise, kim dinlemeye kalkışırsa, kendisini gözetleyen bir şahap bulur.

10. Doğrusu biz bilemiyoruz, yeryüzündekilere şer mi murat edilmiş, yoksa rableri onlara hayır mı dilemiştir?

سُورَةُ الْجِنِّ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ ثَمَانٍ وَعِشْرُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

قُلْ اُوحِيَ اِلَيَّ اَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرٌ مِنَ الْجِنِّ فَقَالُوا اِنَّا سَمِعْنَا قُرْاٰنًا عَجَبًاۙ
﴿١﴾ يَهْدِي اِلَى الرُّشْدِ فَاٰمَنَّا بِهِ وَلَنْ نُشْرِكَ بِرَبِّنَا اَحَدًاۙ ﴿٢﴾ وَاَنَّهُ تَعَالٰى
جَدُّ رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً وَلَا وَلَدًاۙ ﴿٣﴾ وَاَنَّهُ كَانَ يَقُولُ سَفِيهُنَا عَلَى
اللّٰهِ شَطَطًاۙ ﴿٤﴾ وَاَنَّا ظَنَنَّا اَنْ لَنْ تَقُولَ الْاِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَى اللّٰهِ كَذِبًاۙ
﴿٥﴾ وَاَنَّهُ كَانَ رِجَالٌ مِنَ الْاِنْسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالٍ مِنَ الْجِنِّ فَزَادُوهُمْ
رَهَقًاۙ ﴿٦﴾ وَاَنَّهُمْ ظَنُّوا كَمَا ظَنَنْتُمْ اَنْ لَنْ يَبْعَثَ اللّٰهُ اَحَدًاۙ ﴿٧﴾ وَاَنَّا
لَمَسْنَا السَّمَاءَ فَوَجَدْنَاهَا مُلِئَتْ حَرَسًا شَدِيدًا وَشُهُبًاۙ ﴿٨﴾ وَاَنَّا كُنَّا
نَقْعُدُ مِنْهَا مَقَاعِدَ لِلسَّمْعِ فَمَنْ يَسْتَمِعِ الْاٰنَ يَجِدْ لَهُ شِهَابًا رَصَدًاۙ
﴿٩﴾ وَاَنَّا لَا نَدْرِي اَشَرٌّ اُرِيدَ بِمَنْ فِي الْاَرْضِ اَمْ اَرَادَ بِهِمْ رَبُّهُمْ رَشَدًاۙ
﴿١٠﴾ وَاَنَّا مِنَّا الصَّالِحُونَ وَمِنَّا دُونَ ذٰلِكَ كُنَّا طَرَائِقَ قِدَدًاۙ ﴿١١﴾ وَاَنَّا ظَنَنَّا
اَنْ لَنْ نُعْجِزَ اللّٰهَ فِي الْاَرْضِ وَلَنْ نُعْجِزَهُ هَرَبًاۙ ﴿١٢﴾ وَاَنَّا لَمَّا سَمِعْنَا
الْهُدٰى اٰمَنَّا بِهِ فَمَنْ يُؤْمِنْ بِرَبِّهِ فَلَا يَخَافُ بَخْسًا وَلَا رَهَقًاۙ ﴿١٣﴾

11. Doğrusu bizden de salih (*iyi*)ler ve bunun dışında kalan (*kötü olan*)lar vardır; farklı birtakım tarikat (*yol*)lara ayrılmışızdır.

12. Doğrusu biz kesin kanaat getirdik ki, yeryüzünde Allah'tan asla yakamızı sıyıramayız; kaçarak (*başka gezegene sığınarak*) da O'ndan asla yakamızı kurtaramayız.

13. Nitekim biz, hidayet rehberini (*Kur'an'ı*) dinleyince ona iman ettik. İmdi kim rabbine iman ederse, ne hakkının yenmesinden, ne de bir haksızlığa uğramaktan korkar.

(119) Sûre, birinci âyetinde geçen "cin" kelimesinden adını almıştır. Sözlük manası itibarıyla karanlık anlamına gelen cin kelimesi, karanlıkta kalan, yani görünmeyen varlıklara isim olmuştur. Mekke'de inen sûrelerden olup, 28 âyet içermektedir.

وَاَنَّا مِنَّا الْمُسْلِمُونَ وَمِنَّا الْقَاسِطُونَۜ فَمَنْ اَسْلَمَ فَاُو۬لٰٓئِكَ تَحَرَّوْا
رَشَدًا ﴿١٤﴾ وَاَمَّا الْقَاسِطُونَ فَكَانُوا لِجَهَنَّمَ حَطَبًاۙ ﴿١٥﴾ وَاَنْ لَوِ
اسْتَقَامُوا عَلَى الطَّر۪يقَةِ لَاَسْقَيْنَاهُمْ مَٓاءً غَدَقًاۙ ﴿١٦﴾ لِنَفْتِنَهُمْ
ف۪يهِۜ وَمَنْ يُعْرِضْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّه۪ يَسْلُكْهُ عَذَابًا صَعَدًاۙ ﴿١٧﴾ وَاَنَّ
الْمَسَاجِدَ لِلّٰهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللّٰهِ اَحَدًاۙ ﴿١٨﴾ وَاَنَّهُ لَمَّا قَامَ عَبْدُ
اللّٰهِ يَدْعُوهُ كَادُوا يَكُونُونَ عَلَيْهِ لِبَدًاۜ ﴿١٩﴾ قُلْ اِنَّمَٓا اَدْعُوا رَبّ۪ي وَلَٓا
اُشْرِكُ بِه۪ٓ اَحَدًا ﴿٢٠﴾ قُلْ اِنّ۪ي لَٓا اَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا ﴿٢١﴾
قُلْ اِنّ۪ي لَنْ يُج۪يرَن۪ي مِنَ اللّٰهِ اَحَدٌ وَلَنْ اَجِدَ مِنْ دُونِه۪ مُلْتَحَدًاۙ
﴿٢٢﴾ اِلَّا بَلَاغًا مِنَ اللّٰهِ وَرِسَالَاتِه۪ۜ وَمَنْ يَعْصِ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ فَاِنَّ
لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِد۪ينَ ف۪يهَٓا اَبَدًاۜ ﴿٢٣﴾ حَتّٰٓى اِذَا رَاَوْا مَا يُوعَدُونَ
فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ اَضْعَفُ نَاصِرًا وَاَقَلُّ عَدَدًا ﴿٢٤﴾ قُلْ اِنْ اَدْر۪ٓي
اَقَر۪يبٌ مَا تُوعَدُونَ اَمْ يَجْعَلُ لَهُ رَبّ۪ٓي اَمَدًا ﴿٢٥﴾ عَالِمُ الْغَيْبِ
فَلَا يُظْهِرُ عَلٰى غَيْبِه۪ٓ اَحَدًاۙ ﴿٢٦﴾ اِلَّا مَنِ ارْتَضٰى مِنْ رَسُولٍ فَاِنَّهُ
يَسْلُكُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِه۪ رَصَدًاۙ ﴿٢٧﴾ لِيَعْلَمَ اَنْ قَدْ اَبْلَغُوا
رِسَالَاتِ رَبِّهِمْ وَاَحَاطَ بِمَا لَدَيْهِمْ وَاَحْصٰى كُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا ﴿٢٨﴾

14. Doğrusu bizim de müslümanlarımız ve haktan sapanlarımız vardır; artık kim müslüman olursa, işte onlar, rüştü (*olgunluğu*) araştıranlardır!

15. Haktan sapanlara gelince, onlar cehennem odunudur."

16. Eğer o (*hak*) yolda doğru gitselerdi, elbette onları bol suya kandırırdık;

17. Ta ki o (*geçim bolluğu*)nda kendilerini deneyelim. Kim rabbinin zikrinden yüz çevirirse, onu amansız bir azaba koşar.

18. Mescidler elbette Allah'ındır; dolayısıyla Allah ile birlikte hiç kimseye dua (*ibadet*) etmeyin!

19. Doğrusu Allah'ın kulu (*Muhammed*), O'na dua etmeye kalkınca, onun etrafında az kalsın keçe gibi birbirine gireceklerdi (*cinler*).

20. De ki: "Ben, ancak rabbime dua (*ibadet*) ederim ve O'na hiç kimseyi ortak koşmam."

21. De ki: "Kesinlikle ben, size ne bir zarar verebilirim, ne de bir rüşt (*yarar*) sağlayabilirim."

22. De ki: "Nitekim ben (*eğer isyan edersem*), Allah'(*ın azabın*)-dan hiç kimse beni asla kurtaramaz ve O'nun dışında sığınacak hiçbir yer asla bulamam.

23. Ancak (*benim görevim*), Allah'tan geleni ve O'nun mesajlarını tebliğdir!" Kim Allah'a ve elçisine isyan ederse, içinde sonsuza dek temelli kalacakları cehennem ateşi onun (*gibiler*) içindir.

24. Nihayet kendilerine ihtar edileni gördüklerinde, kimin yardımcı bakımından daha zayıf ve sayıca daha az olduğunu bileceklerdir.

25. De ki: "Size ihtar edilen yakın mıdır, yoksa rabbim ona uzun bir süre mi koyar, bilemem."

26. Gaybı bilen (*kendisi*)dir; nitekim gaybını hiç kimseye açmaz.

27. Ancak razı olduğu elçiye (*açar*); ona da önünden ve arkasından gözetleyici (*melek*) koşar.

28. Ta ki (*elçilerin*) rablerinin mesajlarını tastamam tebliğ ettiklerini bilsin; zaten yanlarında olup biteni (*ilmiyle*) kuşatmıştır ve herbir şeyin dökümünü yapmıştır.

EL-MÜZEMMİL SÛRESİ[120]

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Ey örütüsüne bürünen,

2. Geceleyin -birazı hariç- kalk!

3. Yarısını (*kalk*) veya onu (*yarıyı*) biraz azalt (*üçte bire indir*),

4. Veya onu artır (*üçte ikiye çıkar*) ve Kur'an'ı özenerek oku!

5. Çünkü biz, senin omuzlarına çok ağır bir söz (*teklif/yükümlülük*) atacağız.

6. Nitekim geceleyin kalkış, hem daha etkili ve sözce daha oturaklıdır;

7. Hem de gündüzleri upuzun bir uğraş içindesin.

8. Rabbinin adını an ve bütün varlığınla O'na yönel!

9. Doğunun ve batının rabbidir, O'ndan başka hiçbir tanrı yoktur; dolayısıyla O'nu vekil edin!

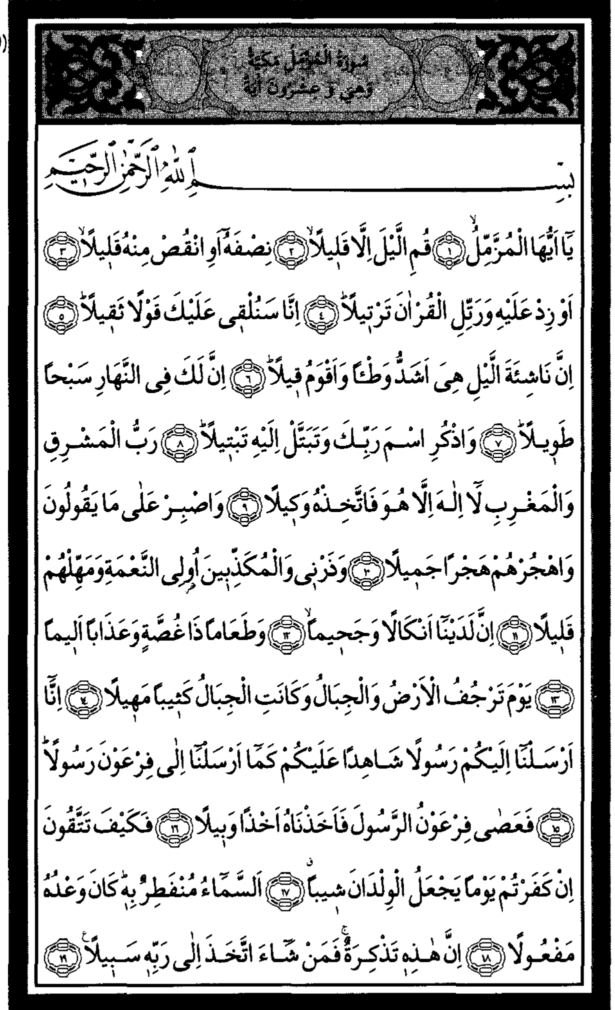
10. O (*şirk koşa*)nların dediklerine sabret (*göğüs ger*) ve yanlarından güzellikle ayrıl.

11. O yalanlayan kodamanları da bana bırak ve onlara biraz mühlet ver.

12. Nitekim nezdimizde (*onlara hazırlanmış*) prangalar, cehennem ateşi,

13. Boğazı tırmalayan bir aş ve çok acı bir azap vardır.

14. Yer ve dağların sarsıldığı ve dağların akışkan kuma dönüştüğü gün (*azabımızı tadarlar*).

سورة المزمل مكية
وهي عشرون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

يا أيها المزمل ﴿١﴾ قم الليل إلا قليلا ﴿٢﴾ نصفه أو انقص منه قليلا ﴿٣﴾
أو زد عليه ورتل القرآن ترتيلا ﴿٤﴾ إنا سنلقي عليك قولا ثقيلا ﴿٥﴾
إن ناشئة الليل هي أشد وطئا وأقوم قيلا ﴿٦﴾ إن لك في النهار سبحا
طويلا ﴿٧﴾ واذكر اسم ربك وتبتل إليه تبتيلا ﴿٨﴾ رب المشرق
والمغرب لا إله إلا هو فاتخذه وكيلا ﴿٩﴾ واصبر على ما يقولون
واهجرهم هجرا جميلا ﴿١٠﴾ وذرني والمكذبين أولي النعمة ومهلهم
قليلا ﴿١١﴾ إن لدينا أنكالا وجحيما ﴿١٢﴾ وطعاما ذا غصة وعذابا أليما
﴿١٣﴾ يوم ترجف الأرض والجبال وكانت الجبال كثيبا مهيلا ﴿١٤﴾ إنا
أرسلنا إليكم رسولا شاهدا عليكم كما أرسلنا إلى فرعون رسولا
﴿١٥﴾ فعصى فرعون الرسول فأخذناه أخذا وبيلا ﴿١٦﴾ فكيف تتقون
إن كفرتم يوما يجعل الولدان شيبا ﴿١٧﴾ السماء منفطر به كان وعده
مفعولا ﴿١٨﴾ إن هذه تذكرة فمن شاء اتخذ إلى ربه سبيلا ﴿١٩﴾

15. Biz, Firavun'a elçi gönderdiğimiz gibi, hakkınızda şahitlik edecek bir elçi de size gönderdik.

16. Nitekim Firavun elçiye karşı geldi, dolayısıyla onu çok ağır bir şekilde cezalandırdık.

17. Siz de eğer kâfirlik ederseniz, tüysüz delikanlıları ihtiyarlatan bir gün(*ün cenderesin*)den nasıl korunacaksınız?

18. Gök, o günün dehşetinden yarılır. O'nun (*kıyamet*) vaadi mutlaka gerçekleşir.

19. Kesinlikle bu bir uyarıdır! Artık kim isterse, rabbine ulaştıran bir yol tutar.

(120) Birinci âyetteki "müzzemmil" (örtüye bürünen) kelimesinden adını alan sûre, Mekke'de inmiş ve 20 âyettir.

إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدْنَىٰ مِنْ ثُلُثَيِ اللَّيْلِ وَنِصْفَهُ وَثُلُثَهُ وَطَائِفَةٌ مِنَ
الَّذِينَ مَعَكَ وَاللَّهُ يُقَدِّرُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ عَلِمَ أَنْ لَنْ تُحْصُوهُ فَتَابَ عَلَيْكُمْ
فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ عَلِمَ أَنْ سَيَكُونُ مِنْكُمْ مَرْضَىٰ وَآخَرُونَ
يَضْرِبُونَ فِي الْأَرْضِ يَبْتَغُونَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَآخَرُونَ يُقَاتِلُونَ فِي
سَبِيلِ اللَّهِ فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنْهُ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأَقْرِضُوا
اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ
هُوَ خَيْرًا وَأَعْظَمَ أَجْرًا وَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٠﴾

سُورَةُ الْمُدَّثِّرِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ سِتٌّ وَخَمْسُونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ ﴿١﴾ قُمْ فَأَنْذِرْ ﴿٢﴾ وَرَبَّكَ فَكَبِّرْ ﴿٣﴾ وَثِيَابَكَ فَطَهِّرْ ﴿٤﴾ وَالرُّجْزَ
فَاهْجُرْ ﴿٥﴾ وَلَا تَمْنُنْ تَسْتَكْثِرُ ﴿٦﴾ وَلِرَبِّكَ فَاصْبِرْ ﴿٧﴾ فَإِذَا نُقِرَ فِي النَّاقُورِ ﴿٨﴾
فَذَٰلِكَ يَوْمَئِذٍ يَوْمٌ عَسِيرٌ ﴿٩﴾ عَلَى الْكَافِرِينَ غَيْرُ يَسِيرٍ ﴿١٠﴾ ذَرْنِي وَمَنْ خَلَقْتُ
وَحِيدًا ﴿١١﴾ وَجَعَلْتُ لَهُ مَالًا مَمْدُودًا ﴿١٢﴾ وَبَنِينَ شُهُودًا ﴿١٣﴾ وَمَهَّدْتُ لَهُ تَمْهِيدًا
﴿١٤﴾ ثُمَّ يَطْمَعُ أَنْ أَزِيدَ ﴿١٥﴾ كَلَّا إِنَّهُ كَانَ لِآيَاتِنَا عَنِيدًا ﴿١٦﴾ سَأُرْهِقُهُ صَعُودًا ﴿١٧﴾

20. Kuşkusuz rabbin bilmektedir ki, sen ve maiyetindekilerden bir grup, gecenin yaklaşık üçte ikisini veya yarısını veya üçte birini kalkıyor (*ihya ediyor*)sunuz. Geceyi ve gündüzü takdir eden Allah, sizin onu (*kalkış sürelerini*) asla ayarlayamayacağınızı bilip, sizi bağışladı. Artık Kur'an'dan kolayınıza gelen miktarı okuyun. Sizin hastalananlarınız, Allah'ın lütfundan (*rızık*) aramak için yol tepenleriniz ve Allah yolunda savaşanlarınız olacağını da bilmektedir. Artık ondan kolayınıza gelen miktarı okuyun, namazı dosdoğru kılın, zekâtı verin, Allah'a da karz-ı hasen (*muhtaç kuluna minnetsiz borç*) verin! Hayır namına kendiniz için her ne yatırım yaparsanız, Allah katında onu daha hayırlı ve karşılığı daha büyük olarak bulursunuz. Allah'tan mağfiret dileyin; nitekim Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

EL-MÜDDESİR SÛRESİ(121)

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Ey örtüsüne sarıl(*ıp yat*)an!

2. Kalk da uyar!

3. Yalnız rabbini tekbir et (*yücelt*)!

4. Giysilerini de temiz tut!

5. Çirkef (*şirk*)ten uzak dur!

6. İstiksâr ederek (*çok bularak/ fazlasını umarak*) iyilik yapma!

7. Ancak rabbin için sabret (*güçlüklere göğüs ger*)!

8. İmdi sûra üflenince (*kıyamet borusu çalınınca*),

9. İşte o gün, çok çetin bir gündür.

10. Hele kâfirler için hiç kolay değildir.

11. Tek olarak (*çırılçıplak*) yarattığım kişiyi bana bırak!

12. Ona bolca mal verdim.

13. Göze çarpan oğullar (*verdim*).

14. Önüne (*her çeşit nimeti*) serme serdim.

15. Sonra da artırmama göz dikiyor.

16. Asla!... Çünkü o, âyetlerimize karşı pek inatçıdır.

17. Onu sarp bir yokuşa koşacağım.

(121) Sûre, 1. âyette geçen ve dilimizde üst giysisi veya uyuyanın örtündüğü örtü anlamındaki "disâr" kökünden türetilen etken sıfat "müddessir" (örtüsüne bürünen)den adını almış olup, Mekke'de inmiştir ve 56 âyettir.

إِنَّهُ فَكَّرَ وَقَدَّرَ ﴿١٨﴾ فَقُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ ﴿١٩﴾ ثُمَّ قُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ ﴿٢٠﴾ ثُمَّ نَظَرَ
﴿٢١﴾ ثُمَّ عَبَسَ وَبَسَرَ ﴿٢٢﴾ ثُمَّ اَدْبَرَ وَاسْتَكْبَرَ ﴿٢٣﴾ فَقَالَ اِنْ هٰذَا اِلَّا سِحْرٌ
يُؤْثَرُ ﴿٢٤﴾ اِنْ هٰذَا اِلَّا قَوْلُ الْبَشَرِ ﴿٢٥﴾ سَاُصْلِيهِ سَقَرَ ﴿٢٦﴾ وَمَا اَدْرٰيكَ مَا
سَقَرُ ﴿٢٧﴾ لَا تُبْقِي وَلَا تَذَرُ ﴿٢٨﴾ لَوَّاحَةٌ لِلْبَشَرِ ﴿٢٩﴾ عَلَيْهَا تِسْعَةَ عَشَرَ
﴿٣٠﴾ وَمَا جَعَلْنَا اَصْحَابَ النَّارِ اِلَّا مَلٰٓئِكَةً وَمَا جَعَلْنَا عِدَّتَهُمْ اِلَّا فِتْنَةً
لِلَّذِينَ كَفَرُوا لِيَسْتَيْقِنَ الَّذِينَ اُوتُوا الْكِتَابَ وَيَزْدَادَ الَّذِينَ اٰمَنُوا اِيمَانًا وَلَا
يَرْتَابَ الَّذِينَ اُوتُوا الْكِتَابَ وَالْمُؤْمِنُونَ وَلِيَقُولَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ
وَالْكَافِرُونَ مَاذَٓا اَرَادَ اللّٰهُ بِهٰذَا مَثَلًا كَذٰلِكَ يُضِلُّ اللّٰهُ مَنْ يَشَٓاءُ وَيَهْدِي مَنْ
يَشَٓاءُ وَمَا يَعْلَمُ جُنُودَ رَبِّكَ اِلَّا هُوَ وَمَا هِيَ اِلَّا ذِكْرٰى لِلْبَشَرِ ﴿٣١﴾ كَلَّا
وَالْقَمَرِ ﴿٣٢﴾ وَالَّيْلِ اِذْ اَدْبَرَ ﴿٣٣﴾ وَالصُّبْحِ اِذَٓا اَسْفَرَ ﴿٣٤﴾ اِنَّهَا لَاِحْدَى
الْكُبَرِ ﴿٣٥﴾ نَذِيرًا لِلْبَشَرِ ﴿٣٦﴾ لِمَنْ شَٓاءَ مِنْكُمْ اَنْ يَتَقَدَّمَ اَوْ يَتَاَخَّرَ ﴿٣٧﴾
كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِينَةٌ ﴿٣٨﴾ اِلَّٓا اَصْحَابَ الْيَمِينِ ﴿٣٩﴾ فِي جَنَّاتٍ
يَتَسَٓاءَلُونَ ﴿٤٠﴾ عَنِ الْمُجْرِمِينَ ﴿٤١﴾ مَا سَلَكَكُمْ فِي سَقَرَ ﴿٤٢﴾ قَالُوا لَمْ
نَكُ مِنَ الْمُصَلِّينَ ﴿٤٣﴾ وَلَمْ نَكُ نُطْعِمُ الْمِسْكِينَ ﴿٤٤﴾ وَكُنَّا نَخُوضُ مَعَ
الْخَٓائِضِينَ ﴿٤٥﴾ وَكُنَّا نُكَذِّبُ بِيَوْمِ الدِّينِ ﴿٤٦﴾ حَتّٰٓى اَتٰينَا الْيَقِينُ ﴿٤٧﴾

18. Çünkü o, (*Kur'an hakkında fikri sorulunca*) düşünüp taşındı ve ölçüp biçti.

19. Üstelik kahrolasıca, nasıl ölçüp biçti!

20. Sonra (*yine*) kahrolasıca, nasıl ölçüp biçti!

21. Sonra (*bir kez daha*) baktı (*düşündü*).

22. Sonra surat astı ve somurttu.

23. Sonra sırt çevirdi ve büyüklük tasladı.

24. Nitekim, "Bu (*Kur'an*)" dedi, "Düpedüz öğretilegelen bir sihirdir.

25. Bu, ancak insan sözüdür."

26. Ona sekari (*çılgın ateşi/cehennemi*) boylatacağım.

27. Sekarin ne olduğu sana bildirildi mi?

28. Geriye (*yanmadık şey*) komaz ve de (*ölüp gitmeye*) bırakmaz.

29. Derileri kasıp kavurur.

30. Başında ondokuz (*zebani*) vardır.

31. Ateşin zebanilerini sırf melekler yaptık, sayılarını da küfre saplananlara ancak bir fitne (*ayartı*) kıldık; ta ki kitap verilenler, (*kendi kitaplarına uygun bularak*) kesin inansınlar ve iman edenlerin imanları artsın, kitap verilenler de mü'minler de kuşku duymasınlar; kalp (*zihniyet*)lerinde hastalık olanlar ve kâfirler de, "Allah, mesela bununla (*ondokuz sayısıyla*) ne demek istedi?" desinler. Böylece Allah, dilediğini dalâlette bırakır, dilediğini de hidayet eder. Rabbinin ordularını ancak kendisi bilir ve kesinlikle bu, tüm insanlığa bir uyarıdır!

32. Gerçekten ay hakkı için,

33. Dönüp giden gece hakkı için,

34. Ve ağaran sabah hakkı için,

35. Ki kesinlikle o (*sakar*), en büyük musibetlerden biridir!

36. Tüm insanlık için bir uyarıdır;

37. Sizden ilerlemek veya geri kalmak isteyenler için de.

38. Herkes, yaptığına karşılık rehin (*eyleminin esiri*)-dir.

39. Ancak meymenetliler (*sicillerini sağdan alanlar*) hariç,

40. Onlar cennetlerdedirler. Soruştururlar,

41. Suçluların durumunu:

42. "Sizi sekar'a sürükleyen nedir?" (*diye sorarlar.*)

43. Derler ki: "Biz namaz kılanlardan değildik.

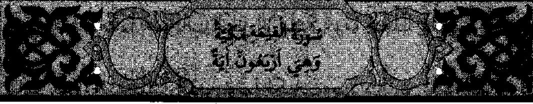
44. Yoksulu doyurmazdık.

45. Dalanlarla birlikte (*günaha*) dalardık.

46. Din (*duruşma*) gününü yalanlıyorduk.

47. Nihayet bize de yakin (*kesin gerçek/ölüm*) geldi."

فَمَا تَنْفَعُهُمْ شَفَاعَةُ الشَّافِعِينَ ﴿٤٨﴾ فَمَا لَهُمْ عَنِ التَّذْكِرَةِ مُعْرِضِينَ ﴿٤٩﴾ كَأَنَّهُمْ
حُمُرٌ مُسْتَنْفِرَةٌ ﴿٥٠﴾ فَرَّتْ مِنْ قَسْوَرَةٍ ﴿٥١﴾ بَلْ يُرِيدُ كُلُّ امْرِئٍ مِنْهُمْ أَنْ يُؤْتَى
صُحُفًا مُنَشَّرَةً ﴿٥٢﴾ كَلَّا بَلْ لَا يَخَافُونَ الْآخِرَةَ ﴿٥٣﴾ كَلَّا إِنَّهُ تَذْكِرَةٌ ﴿٥٤﴾ فَمَنْ
شَاءَ ذَكَرَهُ ﴿٥٥﴾ وَمَا يَذْكُرُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ هُوَ أَهْلُ التَّقْوَى وَأَهْلُ الْمَغْفِرَةِ ﴿٥٦﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

لَا أُقْسِمُ بِيَوْمِ الْقِيَامَةِ ﴿١﴾ وَلَا أُقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ ﴿٢﴾ أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ
أَلَّنْ نَجْمَعَ عِظَامَهُ ﴿٣﴾ بَلَى قَادِرِينَ عَلَى أَنْ نُسَوِّيَ بَنَانَهُ ﴿٤﴾ بَلْ يُرِيدُ
الْإِنْسَانُ لِيَفْجُرَ أَمَامَهُ ﴿٥﴾ يَسْأَلُ أَيَّانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ ﴿٦﴾ فَإِذَا بَرِقَ الْبَصَرُ
﴿٧﴾ وَخَسَفَ الْقَمَرُ ﴿٨﴾ وَجُمِعَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ ﴿٩﴾ يَقُولُ الْإِنْسَانُ
يَوْمَئِذٍ أَيْنَ الْمَفَرُّ ﴿١٠﴾ كَلَّا لَا وَزَرَ ﴿١١﴾ إِلَى رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمُسْتَقَرُّ ﴿١٢﴾
يُنَبَّأُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ ﴿١٣﴾ بَلِ الْإِنْسَانُ عَلَى نَفْسِهِ بَصِيرَةٌ
﴿١٤﴾ وَلَوْ أَلْقَى مَعَاذِيرَهُ ﴿١٥﴾ لَا تُحَرِّكْ بِهِ لِسَانَكَ لِتَعْجَلَ بِهِ ﴿١٦﴾ إِنَّ عَلَيْنَا
جَمْعَهُ وَقُرْآنَهُ ﴿١٧﴾ فَإِذَا قَرَأْنَاهُ فَاتَّبِعْ قُرْآنَهُ ﴿١٨﴾ ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا بَيَانَهُ ﴿١٩﴾

48. Artık şefaatçilerin şefaati de kendilerine fayda vermez.

49. Böyle iken nesi var onların ki, tezkire (*uyarı/öğüt*)den yüz çeviriyorlar?

50. Sanki ürkütülmüş yaban eşekleri gibidirler;

51. Aslandan kaçan.

52. Gerçek şu ki herbiri de kendisine açık sahifeler verilmesi (*vahiy gelmesi*)ni istiyor.

53. Asla... gerçek şu ki onlar ahiretten korkmuyorlar.

54. Kesinlikle o (*Kur'an*), bir uyarıdır/öğüttür.

55. İsteyen ondan öğüt alır.

56. Ancak Allah dilerse öğüt alırlar. O, takvaya (*azabından sakınılmaya*) ve bağışlamaya ehildir.

EL-KIYÂME SÛRESİ(122)

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Kıyamet gününe kuvvetle yemin ederim,

2. Levvâme (*kendini kınayan*) nefse de kuvvetle yemin ederim (*ki yeniden diriltileceksiniz*)!

3. İnsan, (*çürüyen*) kemiklerini asla toparlayamayacağımızı mı sanıyor?

4. Evet toparlayacağız, parmak uçlarını da düzenlemeye güç yetirenleriz.

5. Gerçek şu ki insan, günah işlemeyi sürdürmek ister.

6. "Kıyamet günü de ne zamanmış!?" diye sorar.

7. İmdi göz afallayınca,

8. Ay tutulunca,

9. Güneş ve ay derlenince,

10. İşte o gün insan, "Kaçılacak yer neresi?" der.

11. Asla... (*çünkü*) sığınılacak hiçbir yer yoktur!

12. O gün varılıp durulacak yer, ancak rabbinin huzurudur.

13. O gün insana, neyi öne aldığı ve neyi ertelediği bildirilir.

14. Gerçek şu ki insan, kendisi hakkında güçlü gözlemcidir.

15. Özürlerini sayıp dökse de (*gerçeği bilir*).

16. Onu (*inişi esnasında vahyi*) çarçabuk kavrayasın diye dilini oynatma!

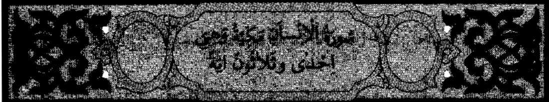
17. Çünkü onu (*zihninde*) toparlamak ve (*sana*) okutmak bize düşer.

18. İmdi biz onu okuduğumuzda, sen okunuşunu izle.

19. Sonra onu açıklamak elbette bize düşer.

(122) Sûre birinci âyette geçen ve dilimizde ayağa kalkma ve meydana gelme anlamında mastar olup, mahşer gününe isim olarak verilen "kıyâme(t)" kelimesinden adını almış olup, Mekke'de inmiştir ve 40 âyettir

كَلَّا بَلْ تُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ ﴿٢٠﴾ وَتَذَرُونَ الْاٰخِرَةَ ﴿٢١﴾ وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَاضِرَةٌ ﴿٢٢﴾
اِلٰى رَبِّهَا نَاظِرَةٌ ﴿٢٣﴾ وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ بَاسِرَةٌ ﴿٢٤﴾ تَظُنُّ اَنْ يُفْعَلَ بِهَا فَاقِرَةٌ ﴿٢٥﴾
كَلَّا اِذَا بَلَغَتِ التَّرَاقِيَ ﴿٢٦﴾ وَق۪يلَ مَنْ رَاقٍ ﴿٢٧﴾ وَظَنَّ اَنَّهُ الْفِرَاقُ ﴿٢٨﴾ وَالْتَفَّتِ
السَّاقُ بِالسَّاقِ ﴿٢٩﴾ اِلٰى رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمَسَاقُ ﴿٣٠﴾ فَلَا صَدَّقَ وَلَا صَلّٰى ﴿٣١﴾
وَلٰكِنْ كَذَّبَ وَتَوَلّٰى ﴿٣٢﴾ ثُمَّ ذَهَبَ اِلٰٓى اَهْلِه۪ يَتَمَطّٰى ﴿٣٣﴾ اَوْلٰى لَكَ فَاَوْلٰى
﴿٣٤﴾ ثُمَّ اَوْلٰى لَكَ فَاَوْلٰى ﴿٣٥﴾ اَيَحْسَبُ الْاِنْسَانُ اَنْ يُتْرَكَ سُدًى ﴿٣٦﴾ اَلَمْ
يَكُ نُطْفَةً مِنْ مَنِيٍّ يُمْنٰى ﴿٣٧﴾ ثُمَّ كَانَ عَلَقَةً فَخَلَقَ فَسَوّٰى ﴿٣٨﴾ فَجَعَلَ مِنْهُ
الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْاُنْثٰى ﴿٣٩﴾ اَلَيْسَ ذٰلِكَ بِقَادِرٍ عَلٰٓى اَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتٰى ﴿٤٠﴾

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

هَلْ اَتٰى عَلَى الْاِنْسَانِ ح۪ينٌ مِنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُنْ شَيْـًٔا مَذْكُورًا ﴿١﴾ اِنَّا خَلَقْنَا
الْاِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ اَمْشَاجٍ نَبْتَل۪يهِ فَجَعَلْنَاهُ سَم۪يعًا بَص۪يرًا ﴿٢﴾ اِنَّا هَدَيْنَاهُ
السَّب۪يلَ اِمَّا شَاكِرًا وَاِمَّا كَفُورًا ﴿٣﴾ اِنَّا اَعْتَدْنَا لِلْكَافِر۪ينَ سَلَاسِلَا۬ وَاَغْلَالًا
وَسَع۪يرًا ﴿٤﴾ اِنَّ الْاَبْرَارَ يَشْرَبُونَ مِنْ كَاْسٍ كَانَ مِزَاجُهَا كَافُورًا ﴿٥﴾

20. Asla (*inkarcı olmayın*)! Gerçek şu ki, siz şu ivediyi seviyor,

21. Ve ahireti bırakıyorsunuz.

22. Birtakım yüzler o gün parıl parıldır,

23. Elbette rablerini temaşa ederler.

24. Birtakım yüzler de o gün somurtkandır,

25. Belleri büken (*felaket*)e uğratılacaklarına kesin kanaat getirirler.

26. Gerçekten can köprücük kemiğine dayanınca,

27. "Afsunlayan (*can kurtaran*) var mı?" denilince,

28. Onun ayrılık olduğuna kesin kanaat getirince,

29. Ve bacak bacağa dolaşınca,

30. İşte o gün sevk elbette rabbinedir.

31. Böyle iken o (*kafir insan*) doğrulamadı, namaz kılmadı,

32. Ancak yalanladı ve yüz çevirdi.

33. Sonra kasıla kasıla ailesine gitti.

34. Vay haline senin, vay haline!

35. Sonra (*yine*) vay haline senin, vay haline!

36. İnsan, başıboş bırakılacağını mı sanıyor?

37. Akıtılan meniden bir nutfe (*bir damla/sperma*) değil miydi?

38. Sonra alaka (*embriyon*) oldu; derken yaratıp düzene koyu.

39. Nitekim o (*embriyon*)dan iki eşi, erkek ve dişiyi meydana getirdi.

40. O yüce varlık, ölüleri diriltmeye kaadir değil midir?

EL-İNSAN SÛRESİ(123)

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. İnsan, henüz anılan bir varlık değilken üzerinden elbette uzun süre geçti.

2. Nitekim biz insanı katışık nutfe (*erkek ve dişi gametlerin bileşimin*)den yarattık. Onu deneyeceğiz; çünkü onu iyi işiten, iyi gören yaptık.

3. Kesinlikle biz ona, şükreden olarak da nankör olarak da yolunu gösterdik.

4. Ancak biz kâfirlere zincirler, prangalar ve çılgın bir ateş hazırlamışızdır.

5. İyiler, elbette kafur karışımlı bir kadehten içerler;

(123) Birinci ayatte geçen "insan" kelimesinden adını alan sûrenin Medine'de mi, yoksa Mekke'de mi indiği hakkında ihtilaf edilmiştir ve 31 âyet içermektedir.

عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ اللّٰهِ يُفَجِّرُونَهَا تَفْج۪يرًا ﴿٦﴾ يُوفُونَ بِالنَّذْرِ وَيَخَافُونَ
يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَط۪يرًا ﴿٧﴾ وَيُطْعِمُونَ الطَّعَامَ عَلٰى حُبِّه۪ مِسْك۪ينًا
وَيَت۪يمًا وَاَس۪يرًا ﴿٨﴾ اِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ اللّٰهِ لَا نُر۪يدُ مِنْكُمْ جَزَٓاءً وَلَا
شُكُورًا ﴿٩﴾ اِنَّا نَخَافُ مِنْ رَبِّنَا يَوْمًا عَبُوسًا قَمْطَر۪يرًا ﴿١٠﴾ فَوَقٰيهُمُ اللّٰهُ
شَرَّ ذٰلِكَ الْيَوْمِ وَلَقّٰيهُمْ نَضْرَةً وَسُرُورًا ﴿١١﴾ وَجَزٰيهُمْ بِمَا صَبَرُوا جَنَّةً
وَحَر۪يرًا ﴿١٢﴾ مُتَّكِـ۪ٔينَ ف۪يهَا عَلَى الْاَرَٓائِكِ لَا يَرَوْنَ ف۪يهَا شَمْسًا وَلَا
زَمْهَر۪يرًا ﴿١٣﴾ وَدَانِيَةً عَلَيْهِمْ ظِلَالُهَا وَذُلِّلَتْ قُطُوفُهَا تَذْل۪يلًا ﴿١٤﴾ وَيُطَافُ
عَلَيْهِمْ بِاٰنِيَةٍ مِنْ فِضَّةٍ وَاَكْوَابٍ كَانَتْ قَوَار۪يرَا ﴿١٥﴾ قَوَار۪يرَ مِنْ فِضَّةٍ
قَدَّرُوهَا تَقْد۪يرًا ﴿١٦﴾ وَيُسْقَوْنَ ف۪يهَا كَأْسًا كَانَ مِزَاجُهَا زَنْجَب۪يلًا ﴿١٧﴾ عَيْنًا
ف۪يهَا تُسَمّٰى سَلْسَب۪يلًا ﴿١٨﴾ وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُخَلَّدُونَ اِذَا رَاَيْتَهُمْ
حَسِبْتَهُمْ لُؤْلُؤًا مَنْثُورًا ﴿١٩﴾ وَاِذَا رَاَيْتَ ثَمَّ رَاَيْتَ نَع۪يمًا وَمُلْكًا كَب۪يرًا ﴿٢٠﴾
عَالِيَهُمْ ثِيَابُ سُنْدُسٍ خُضْرٌ وَاِسْتَبْرَقٌ وَحُلُّوا اَسَاوِرَ مِنْ فِضَّةٍ وَسَقٰيهُمْ
رَبُّهُمْ شَرَابًا طَهُورًا ﴿٢١﴾ اِنَّ هٰذَا كَانَ لَكُمْ جَزَٓاءً وَكَانَ سَعْيُكُمْ مَشْكُورًا
﴿٢٢﴾ اِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْاٰنَ تَنْز۪يلًا ﴿٢٣﴾ فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا
تُطِعْ مِنْهُمْ اٰثِمًا اَوْ كَفُورًا ﴿٢٤﴾ وَاذْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ بُكْرَةً وَاَص۪يلًا ﴿٢٥﴾

6. Allah'ın kullarının içtikleri bir kaynaktan ki, onu (*dilediklerí yerde*) fışkırtırlar.

7. Onlar adaklarını yerine getirirler, şerri yaygın olan bir günden korkarlar,

8. Ve aşlarını, sevdikleri (*muhtaç oldukları*) halde yoksula, öksüze ve esire yedirirler:

9. "Sizi" (*derler*), "Sırf Allah rızası için yediriyoruz. Sizden hiçbir karşılık ve hiçbir teşekkür beklemiyoruz.

10. Çünkü biz, rabbimizin çok çetin, netameli bir gününden korkanlarız!"

11. Allah da onları o günün şerrinden koruyup, (*yüzlerine*) parlaklık ve (*içlerine*) sevinç verdi.

12. Ve onları, sabretmelerine karşılık cennet ve ipek (*giysiler*)le mükâfatlandırdı.

13. Orada koltuklarına kurulurlar. Orada ne yakıcı sıcak, ne de dondurucu soğuk görürler.

14. Cennet gölgeleri üzerlerine sarkmış ve ürünlerinin devşirimi iyice kolaylaştırılmıştır.

15. Yanlarında gümüş kaplar ve kristal kadehlerle dolaşılır.

16. Gümüş parlaklığında kristal (*kadeh*)ler ki, onu (*içilecek miktarı*) kendileri takdir ederler.

17. Orada zencefil karışımlı şarap dolu kadehten de içirilirler:

18. Adına Selsebil (*tatlı içim pınarı*) denen oradaki bir kaynaktan.

19. Üstelik çevrelerinde, ebediyen tüysüz delikanlı (*garson*)lar dolaşırlar ki, onları görsen, etrafa saçılmış inci taneleri sanırsın.

20. Ne yana baksan, sayısız nimet ve pek muhteşem bir mülk (*saltanat*) görürsün.

21. Sündüs (*ince ipek*)ten yeşil giysiler ve atlas giyinirler; gümüşten bilezikler takınırlar ve rableri onlara tertemiz bir içki içirir:

22. "İşte bu" (*buyurulur*), "Sizin mükâfatınızdır ve emeğiniz şükranla karşılanmıştır!"

23. Kesinlikle biz, sana Kur'an'ı ceste ceste (*bölüm bölüm*) indirdik.

24. İmdi rabbinin hükmüne sabret ve onlardan hiçbir günahkâra veya zırkâfire boyun eğme!

25. Sabah ve akşam rabbinin adını yadet!

وَمِنَ الَّيْلِ فَاسْجُدْ لَهُ وَسَبِّحْهُ لَيْلًا طَوِيلًا ﴿٢٦﴾ اِنَّ هٰٓؤُلَٓاءِ يُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ
وَيَذَرُونَ وَرَٓاءَهُمْ يَوْمًا ثَقِيلًا ﴿٢٧﴾ نَحْنُ خَلَقْنَاهُمْ وَشَدَدْنَٓا اَسْرَهُمْ وَاِذَا
شِئْنَا بَدَّلْنَٓا اَمْثَالَهُمْ تَبْدِيلًا ﴿٢٨﴾ اِنَّ هٰذِهٖ تَذْكِرَةٌ فَمَنْ شَٓاءَ اتَّخَذَ اِلٰى رَبِّهٖ
سَبِيلًا ﴿٢٩﴾ وَمَا تَشَٓاؤُنَ اِلَّٓا اَنْ يَشَٓاءَ اللّٰهُ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٣٠﴾
يُدْخِلُ مَنْ يَشَٓاءُ فٖى رَحْمَتِهٖ وَالظَّالِمٖينَ اَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا اَلٖيمًا ﴿٣١﴾

سُورَةُ الْمُرْسَلَاتِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ خَمْسُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

وَالْمُرْسَلَاتِ عُرْفًا ﴿١﴾ فَالْعَاصِفَاتِ عَصْفًا ﴿٢﴾ وَالنَّاشِرَاتِ نَشْرًا
﴿٣﴾ فَالْفَارِقَاتِ فَرْقًا ﴿٤﴾ فَالْمُلْقِيَاتِ ذِكْرًا ﴿٥﴾ عُذْرًا اَوْ نُذْرًا ﴿٦﴾
اِنَّمَا تُوعَدُونَ لَوَاقِعٌ ﴿٧﴾ فَاِذَا النُّجُومُ طُمِسَتْ ﴿٨﴾ وَاِذَا السَّمَٓاءُ
فُرِجَتْ ﴿٩﴾ وَاِذَا الْجِبَالُ نُسِفَتْ ﴿١٠﴾ وَاِذَا الرُّسُلُ اُقِّتَتْ ﴿١١﴾ لِاَيِّ
يَوْمٍ اُجِّلَتْ ﴿١٢﴾ لِيَوْمِ الْفَصْلِ ﴿١٣﴾ وَمَٓا اَدْرٰيكَ مَا يَوْمُ الْفَصْلِ ﴿١٤﴾ وَيْلٌ
يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبٖينَ ﴿١٥﴾ اَلَمْ نُهْلِكِ الْاَوَّلٖينَ ﴿١٦﴾ ثُمَّ نُتْبِعُهُمُ الْاٰخِرٖينَ
﴿١٧﴾ كَذٰلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمٖينَ ﴿١٨﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبٖينَ ﴿١٩﴾

26. O'na geceleyin de secde et ve O'nu upuzun gecede tesbih (*tenzih*) et!

27. Nitekim bunlar, ivediyi (*dünyayı*) seviyor ve önlerindeki çok ağır günü (*ahireti*) bırakıyorlar.

28. Biz onları yarattık, eklemlerini sımsıkı bağladık ve eğer dilersek, yerlerine emsallerini getiririz.

29. Kesinlikle bu bir uyarıdır/öğüttür! Artık isteyen, rabbine varan bir yol tutar.

30. Allah dilerse, ancak dileyebilirsiniz; kuşkusuz Allah hakkıyla bilendir, çok hikmetlidir.

31. Dilediğini rahmeti (*cenneti*)ne koyar. Zalimler ise, onlara çok acı bir azap hazırlamıştır.

EL-MÜRSELÂT SÛRESİ(124)

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Art arda gönderilenler hakkı için,

2. Kasıp kavuranlar hakkı için,

3. Sere serpe yayanlar hakkı için,

4. Ayıklayıp ayıranlar hakkı için,

5. Zikir (*öğüt/vahiy*) telkin edenler hakkı için,

6. Ki özrü kaldırmak veya uyarmak için (*telkin ederler*),

7. Size vaat edilen mutlaka gerçekleşecektir!

8. İmdi yıldızlar kararınca,

9. Gök yarılınca,

10. Dağlar savrulunca,

11. Elçilere (*şahitlik için*) vakit belirlenince...(*hesaba çekileceksiniz.*)

12. Nasıl bir güne ertelenmiştir (*o hesaba çekiliş*)!?

13. Fasl (*kesin hüküm*) gününe!

14. Fasl gününün ne olduğu sana bildirildi mi?

15. Yalanlayanların vay haline o gün!

16. Biz, önceki (*kâfir*)leri helâk etmedik mi?

17. Sonra diğerlerini onların peşine takar (*akıbetine uğratır*)ız.

18. Suç işleyenlere böyle davranırız!

19. Yalanlayanların vay haline o gün!

(124) Baş tarafında yer alan ve dilimizde "gönderilenler" anlamına gelen "mürselât" kelimesinden adını alan sûre, Mekke'de inmiştir ve 50 âyettir. Bu gönderilenler ve 5. âyete kadar zikredilenlerin kimler olduğuna dair çeşitli yorumlar yapılmışsa da daha çok kâinat işleriyle görevli rahmet ve azap melekleri oldukları üzerinde durulmuştur.

أَلَمْ نَخْلُقْكُمْ مِنْ مَٓاءٍ مَه۪ينٍۙ ﴿٢٠﴾ فَجَعَلْنَاهُ ف۪ي قَرَارٍ مَك۪ينٍۙ ﴿٢١﴾ اِلٰى
قَدَرٍ مَعْلُومٍۙ ﴿٢٢﴾ فَقَدَرْنَاۗ فَنِعْمَ الْقَادِرُونَ ﴿٢٣﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّب۪ينَ
﴿٢٤﴾ اَلَمْ نَجْعَلِ الْاَرْضَ كِفَاتاًۙ ﴿٢٥﴾ اَحْيَٓاءً وَاَمْوَاتاًۙ ﴿٢٦﴾ وَجَعَلْنَا ف۪يهَا
رَوَاسِيَ شَامِخَاتٍ وَاَسْقَيْنَاكُمْ مَٓاءً فُرَاتاًۜ ﴿٢٧﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّب۪ينَ
﴿٢٨﴾ اِنْطَلِقُٓوا اِلٰى مَا كُنْتُمْ بِه۪ تُكَذِّبُونَۚ ﴿٢٩﴾ اِنْطَلِقُٓوا اِلٰى ظِلٍّ ذ۪ي ثَلٰثِ
شُعَبٍۙ ﴿٣٠﴾ لَا ظَل۪يلٍ وَلَا يُغْن۪ي مِنَ اللَّهَبِۜ ﴿٣١﴾ اِنَّهَا تَرْم۪ي بِشَرَرٍ
كَالْقَصْرِۚ ﴿٣٢﴾ كَاَنَّهُ جِمَالَتٌ صُفْرٌۜ ﴿٣٣﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّب۪ينَ
﴿٣٤﴾ هٰذَا يَوْمُ لَا يَنْطِقُونَۙ ﴿٣٥﴾ وَلَا يُؤْذَنُ لَهُمْ فَيَعْتَذِرُونَ ﴿٣٦﴾
وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّب۪ينَ ﴿٣٧﴾ هٰذَا يَوْمُ الْفَصْلِۚ جَمَعْنَاكُمْ وَالْاَوَّل۪ينَ
﴿٣٨﴾ فَاِنْ كَانَ لَكُمْ كَيْدٌ فَك۪يدُونِ ﴿٣٩﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّب۪ينَ ﴿٤٠﴾
اِنَّ الْمُتَّق۪ينَ ف۪ي ظِلَالٍ وَعُيُونٍۙ ﴿٤١﴾ وَفَوَاكِهَ مِمَّا يَشْتَهُونَۜ ﴿٤٢﴾ كُلُوا
وَاشْرَبُوا هَن۪ٓيـٔاً بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾ اِنَّا كَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِن۪ينَ
﴿٤٤﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّب۪ينَ ﴿٤٥﴾ كُلُوا وَتَمَتَّعُوا قَل۪يلاً اِنَّكُمْ مُجْرِمُونَ
﴿٤٦﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّب۪ينَ ﴿٤٧﴾ وَاِذَا ق۪يلَ لَهُمُ ارْكَعُوا لَا يَرْكَعُونَ
﴿٤٨﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّب۪ينَ ﴿٤٩﴾ فَبِاَيِّ حَد۪يثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٠﴾

20. Sizi, pespaye bir sudan (*atmıktan*) yaratmadık mı?

21. Nitekim onu pek sağlam bir karargâha (*döl yatağına*) yerleştirtik,

22. Belli bir süreye kadar.

23. İmdi biz (*buna*) güç yetirmişiz; o halde ne güzel güç yetirenleriz!

24. Yalanlayanların vay haline o gün!

25. Toprağı (*insanlara*) kucak açan yapmadık mı,

26. Canlılara (*üstünde*) ve ölülere (*bağrında*)?

27. Orada oturaklı yüksek dağlar kurduk ve sizi tatlı suya kandırdık.

28. Yalanlayanların vay haline o gün!

29. Haydi yalanladığınız (*cehennem azabın*)a yollanın!

30. Üç kollu (*boyutlu*) bir gölgeye yollanın ki,

31. Asla gölgelendirici değil, lavlardan da korumaz,

32. Üstelik, konak gibi (*kocaman*) kıvılcım saçar.

33. Sanki o (*saçılan kıvılcım*), sarı develer gibi (*pek çevik*)dir.

34. Yalanlayanların vay haline o gün!

35. İşte bu, dillerinin tutulduğu gündür!

36. Kendilerine izin verilmez ki, özür dilesinler.

37. Yalanlayanların vay haline o gün!

38. İşte bu, fasl (*kesin hüküm*) günüdür; sizi ve evvelkileri (*bunun için*) topladık!

39. Eğer bir düzeniniz (*kurtuluş hileniz*) varsa, haydi bana düzen kurun!

40. Yalanlayanların vay haline o gün!

41. Takva sahipleri ise gölgelerde, pınar başlarında,

42. Ve canlarının çektiği türden meyve (*nimet*)ler içindedirler.

43. "Yaptıklarınıza karşılık afiyetle yeyin ve için!" (*denilir onlara.*)

44. Nitekim biz, iyi davarananları böyle mükâfatlandırırız.

45. Yalanlayanların vay haline o gün!

46. Siz de (*dünyanızda*) yeyin ve biraz sefa sürün; çünkü siz suç işleyenlersiniz.

47. Yalanlayanların vay haline o gün!

48. Onlara, "Rükû edin!" denildiğinde rükû etmez (*hakka boyun eğmez*)lerdi.

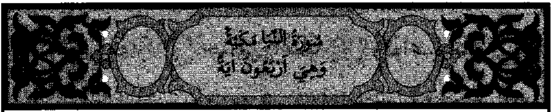
49. Yalanlayanların vay haline o gün!

50. Artık ondan (*Kur'an'dan*) sonra hangi söze inanacaklardır?

EN-NEBE' SÛRESİ(125)

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Neyi soruşturuyorlar?
2. O çok büyük haberi (*kıyameti*) mi,
3. Ki onun hakkında ihtilafa düşmüşlerdir?
4. Asla (*inkâra sapmasınlar*), yakında bileceklerdir!
5. Sonra (*yine*) asla... yakında bileceklerdir!
6. Yeryüzünü bir döşek yapmadık mı?
7. Dağları da birer payanda?
8. Sizi (*erkek ve dişi*) eşler olarak yarattık.
9. Uykunuzu (*yorgun bedenlerinize*) bir rahatlık yaptık.
10. Geceyi bir örtü kıldık.
11. Gündüzü de maişet (*geçim sağlama*) zamanı yaptık.
12. Üstünüzde sapsağlam yedi (*gök*) kurduk.
13. Alev alev yanan bir kandil (*güneş*) koyduk.
14. Sıkışık (*yağmur yüklü bulut*)-lardan şarıl şarıl su indirdik.
15. Ta ki onunla bitirelim hububatı, bitkileri,
16. Ve sarmaş dolaş bağ-bahçeleri.
17. Kuşkusuz o fasl (*kesin hüküm*) günü, belirlenmiş bir vakittir
18. Sûra üflendiği (*kıyamet borusu çaldığı*) gün, bölük bölük gelirsiniz.
19. Gök açılıp, kapı kapı olur.
20. Dağlar yürütülüp, serap haline gelir.
21. Cehennem pusuda bekler,

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ
عَمَّ يَتَسَٓاءَلُونَۚ ﴿١﴾ عَنِ النَّبَاِ الْعَظ۪يمِۙ ﴿٢﴾ اَلَّذ۪ي هُمْ ف۪يهِ مُخْتَلِفُونَۜ ﴿٣﴾
كَلَّا سَيَعْلَمُونَۙ ﴿٤﴾ ثُمَّ كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ﴿٥﴾ اَلَمْ نَجْعَلِ الْاَرْضَ مِهَاداًۙ
﴿٦﴾ وَالْجِبَالَ اَوْتَاداًۙ ﴿٧﴾ وَخَلَقْنَاكُمْ اَزْوَاجاًۙ ﴿٨﴾ وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتاًۙ
﴿٩﴾ وَجَعَلْنَا الَّيْلَ لِبَاساًۙ ﴿١٠﴾ وَجَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشاًۖ ﴿١١﴾ وَبَنَيْنَا فَوْقَكُمْ
سَبْعاً شِدَاداًۙ ﴿١٢﴾ وَجَعَلْنَا سِرَاجاً وَهَّاجاًۖ ﴿١٣﴾ وَاَنْزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرَاتِ
مَٓاءً ثَجَّاجاًۙ ﴿١٤﴾ لِنُخْرِجَ بِه۪ حَبّاً وَنَبَاتاًۙ ﴿١٥﴾ وَجَنَّاتٍ اَلْفَافاًۜ ﴿١٦﴾ اِنَّ يَوْمَ
الْفَصْلِ كَانَ م۪يقَاتاًۙ ﴿١٧﴾ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَتَأْتُونَ اَفْوَاجاًۙ ﴿١٨﴾ وَفُتِحَتِ
السَّمَٓاءُ فَكَانَتْ اَبْوَاباًۙ ﴿١٩﴾ وَسُيِّرَتِ الْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَاباًۜ ﴿٢٠﴾ اِنَّ
جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَاداًۙ ﴿٢١﴾ لِلطَّاغ۪ينَ مَاٰباًۙ ﴿٢٢﴾ لَابِث۪ينَ ف۪يهَٓا اَحْقَاباًۚ ﴿٢٣﴾
لَا يَذُوقُونَ ف۪يهَا بَرْداً وَلَا شَرَاباًۙ ﴿٢٤﴾ اِلَّا حَم۪يماً وَغَسَّاقاًۙ ﴿٢٥﴾ جَزَٓاءً
وِفَاقاًۜ ﴿٢٦﴾ اِنَّهُمْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ حِسَاباًۙ ﴿٢٧﴾ وَكَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا كِذَّاباًۜ ﴿٢٨﴾
وَكُلَّ شَيْءٍ اَحْصَيْنَاهُ كِتَاباًۙ ﴿٢٩﴾ فَذُوقُوا فَلَنْ نَز۪يدَكُمْ اِلَّا عَذَاباً ﴿٣٠﴾

22. Tağut (*azgın*)ların varacağı yer olarak.
23. Çağlar boyu onda kalıcıdırlar.
24. Orada ne bir serinlik, ne de (*susuzluğu gideren*) bir içecek tadarlar.
25. Ancak kaynar su ve (*yanık derilerden sızan*) irin.
26. Uygun bir ceza olarak (*azgınlıklarına*).
27. Çünkü onlar, hesaba çekilmeyi beklemiyorlardı.
28. Âyetlerimizi küstahça yalanladılar.
29. Her şeyi kitap halinde sayıp döktük.
30. İmdi tadın (*cehennem azabını*), artık sizin sadece azabınızı artıracağız.

---

(125) Sûre, 2. âyette haber anlamındaki "nebe"' kelimesinden adını almış olup, Mekke'de inmiştir ve 40 âyettir.

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا ﴿٣١﴾ حَدَائِقَ وَأَعْنَابًا ﴿٣٢﴾ وَكَوَاعِبَ أَتْرَابًا ﴿٣٣﴾
وَكَأْسًا دِهَاقًا ﴿٣٤﴾ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا كِذَّابًا ﴿٣٥﴾ جَزَاءً
مِنْ رَبِّكَ عَطَاءً حِسَابًا ﴿٣٦﴾ رَبِّ السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا
الرَّحْمٰنِ لَا يَمْلِكُونَ مِنْهُ خِطَابًا ﴿٣٧﴾ يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلٰئِكَةُ صَفًّا
لَا يَتَكَلَّمُونَ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ الرَّحْمٰنُ وَقَالَ صَوَابًا ﴿٣٨﴾ ذٰلِكَ الْيَوْمُ
الْحَقُّ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذَ إِلٰى رَبِّهِ مَاٰبًا ﴿٣٩﴾ إِنَّا أَنْذَرْنَاكُمْ عَذَابًا قَرِيبًا يَوْمَ
يَنْظُرُ الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ وَيَقُولُ الْكَافِرُ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ تُرَابًا ﴿٤٠﴾

سورة النازعات مكية
وهي ست وأربعون آية

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَالنَّازِعَاتِ غَرْقًا ﴿١﴾ وَالنَّاشِطَاتِ نَشْطًا ﴿٢﴾ وَالسَّابِحَاتِ سَبْحًا ﴿٣﴾
فَالسَّابِقَاتِ سَبْقًا ﴿٤﴾ فَالْمُدَبِّرَاتِ أَمْرًا ﴿٥﴾ يَوْمَ تَرْجُفُ الرَّاجِفَةُ ﴿٦﴾
تَتْبَعُهَا الرَّادِفَةُ ﴿٧﴾ قُلُوبٌ يَوْمَئِذٍ وَاجِفَةٌ ﴿٨﴾ أَبْصَارُهَا خَاشِعَةٌ ﴿٩﴾ يَقُولُونَ
ءَاِنَّا لَمَرْدُودُونَ فِي الْحَافِرَةِ ﴿١٠﴾ ءَاِذَا كُنَّا عِظَامًا نَخِرَةً ﴿١١﴾ قَالُوا تِلْكَ إِذًا
كَرَّةٌ خَاسِرَةٌ ﴿١٢﴾ فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ ﴿١٣﴾ فَإِذَا هُمْ بِالسَّاهِرَةِ ﴿١٤﴾

31. Takvalı olan (*günahtan sakınan*)lara elbette bir başarı ödülü (*cennet*) vardır:

32. Bahçeler, bağlar,

33. Tomurcuk göğüslü yaşıt (*kız*)lar,

34. Ve şarap dolu kadehler...

35. Orada hiçbir boş laf ve yalan (*söz*) işitmezler.

36. Rabbinin bir mükâfatı, yeterli bir bağışı olarak (*kendilerine verilir*);

37. Göklerin, yerin ve ikisi arasında var olan her şeyin rabbi Rahman'ın, ki O'na hitap etmeye güçleri yetmez.

38. Ruh (*Cebrail*) ve melekler saf bağlayıp durdukları gün, ancak Rahman'ın izin verdiği kimse konuşur ve doğruyu söyler.

39. İşte o, hak olan gündür; artık isteyen, rabbine bir dönüş yolu tutar!

40. Nitekim sizi çok yakın bir azapla uyardık. Herkes, elleriyle yaptığı yatırımı(*n sonucunu*) görecek ve kafir, "Keşke" diyecek, "Toprak ol(*arak kal*)saydım!"

EN-NAZİAT SÛRESİ(126)

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Çekip çıkaranlar hakkı için,

2. Rahatça yol alanlar hakkı için,

3. Süzülerek yüzenler hakkı için,

4. Yarışanlar hakkı için,

5. Her bir işi çekip çevirenler hakkı için,

6. Ki o dehşetli sarsıntı meydana geldiği gün,

7. Yedektekinin de onu izlediği (*gün*),

8. İşte o gün birtakım yürekler korkudan titrer.

9. Gözleri de yılgındır.

10. Diyorlar ki: "Biz mi (*öldükten sonra*) mutlaka eski halimize döndürüleceğiz!?

11. Hele çürümüş kemik yığını haline geldiğimizde mi?"

12. Üstelik dediler ki: "Öyleyse bu, hüsranlı bir dönüş olacak!"

13. İmdi o (*yeniden diriliş*), sert bir komuttan ibarettir.

14. Dolayısıyla onlar, (*ölüm uykusundan*) ansızın uyanırlar.

(126) Sûre, başında yer alan ve dilimizde çekip veya söküp çıkaranlar anlamındaki "nâziât" kelimesinden adını almıştır. Bu çekip çıkaranlara ve 5. âyete kadar zikredilenlere dair çeşitli yorumlar yapılmış ve hepsinin melek olduğu da ileri sürülmüştür. Mekke'de inen sûrelerden olup, 46 âyet içermektedir.

هَلْ اَتٰيكَ حَد۪يثُ مُوسٰىۘ ﴿١٥﴾ اِذْ نَادٰيهُ رَبُّهُ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًىۚ ﴿١٦﴾
اِذْهَبْ اِلٰى فِرْعَوْنَ اِنَّهُ طَغٰىۘ ﴿١٧﴾ فَقُلْ هَلْ لَكَ اِلٰٓى اَنْ تَزَكّٰىۙ ﴿١٨﴾
وَاَهْدِيَكَ اِلٰى رَبِّكَ فَتَخْشٰىۚ ﴿١٩﴾ فَاَرٰيهُ الْاٰيَةَ الْكُبْرٰىۘ ﴿٢٠﴾ فَكَذَّبَ
وَعَصٰىۘ ﴿٢١﴾ ثُمَّ اَدْبَرَ يَسْعٰىۘ ﴿٢٢﴾ فَحَشَرَ فَنَادٰىۘ ﴿٢٣﴾ فَقَالَ
اَنَا رَبُّكُمُ الْاَعْلٰىۘ ﴿٢٤﴾ فَاَخَذَهُ اللّٰهُ نَكَالَ الْاٰخِرَةِ وَالْاُو۫لٰىۜ ﴿٢٥﴾
اِنَّ ف۪ي ذٰلِكَ لَعِبْرَةً لِمَنْ يَخْشٰىۜ ﴿٢٦﴾ ءَاَنْتُمْ اَشَدُّ خَلْقًا اَمِ السَّمَٓاءُۜ
بَنٰيهَاࣞ ﴿٢٧﴾ رَفَعَ سَمْكَهَا فَسَوّٰيهَاۙ ﴿٢٨﴾ وَاَغْطَشَ لَيْلَهَا وَاَخْرَجَ
ضُحٰيهَاࣞ ﴿٢٩﴾ وَالْاَرْضَ بَعْدَ ذٰلِكَ دَحٰيهَاۜ ﴿٣٠﴾ اَخْرَجَ مِنْهَا مَٓاءَهَا
وَمَرْعٰيهَاࣞ ﴿٣١﴾ وَالْجِبَالَ اَرْسٰيهَاۙ ﴿٣٢﴾ مَتَاعًا لَكُمْ وَلِاَنْعَامِكُمْۜ
﴿٣٣﴾ فَاِذَا جَٓاءَتِ الطَّٓامَّةُ الْكُبْرٰىۘ ﴿٣٤﴾ يَوْمَ يَتَذَكَّرُ الْاِنْسَانُ مَا
سَعٰىۙ ﴿٣٥﴾ وَبُرِّزَتِ الْجَح۪يمُ لِمَنْ يَرٰى ﴿٣٦﴾ فَاَمَّا مَنْ طَغٰىۙ
﴿٣٧﴾ وَاٰثَرَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَاۙ ﴿٣٨﴾ فَاِنَّ الْجَح۪يمَ هِيَ الْمَأْوٰىۜ ﴿٣٩﴾
وَاَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّه۪ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوٰىۙ ﴿٤٠﴾ فَاِنَّ الْجَنَّةَ
هِيَ الْمَأْوٰىۜ ﴿٤١﴾ يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ اَيَّانَ مُرْسٰيهَاۜ ﴿٤٢﴾ ف۪يمَ
اَنْتَ مِنْ ذِكْرٰيهَاۜ ﴿٤٣﴾ اِلٰى رَبِّكَ مُنْتَهٰيهَاۜ ﴿٤٤﴾ اِنَّمَا اَنْتَ مُنْذِرُ مَنْ
يَخْشٰيهَاۜ ﴿٤٥﴾ كَاَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَهَا لَمْ يَلْبَثُوٓا اِلَّا عَشِيَّةً اَوْ ضُحٰيهَا ﴿٤٦﴾

15. Musa'nın haberi sana ulaştı mı?

16. Hani mukaddes vadi Tuva'da rabbi ona şöyle seslenmişti:

17. "Firavun'a git, çünkü o iyice azdı.

18. İmdi (*ona*) de ki: "Arınmaya var mısın?

19. Seni rabbine hidayet edeyim, dolayısıyla haşyet (*ürperti/saygı*) duyasın."

20. Nitekim ona en büyük âyeti (*asa mucizesini*) gösterdi.

21. Ama yalanladı ve baş kaldırdı.

22. Sonra işe koyulmak için dönüp gitti.

23. Derken (*kurmaylarını*) toplayıp, seslendi.

24. Nitekim, "Sizin en yüce rabbiniz benim!" dedi.

25. Allah da onu, bu sonraki ve evvelki (*sözleri*)nden ötürü ağır cezaya çarptırdı.

26. Bu olup bitenlerde, haşyet duyan herkes için elbette bir ibret vardır.

27. Yaratılış bakımından siz mi daha ağırsınız, yoksa şu gök mü? Onu bina etti (*kurdu*),

28. Tavanını yükseltip, onu düzene koydu.

29. Gecesini kararttı ve gündüzünü ağarttı.

30. Ardından da yeryüzünü dayayıp döşedi.

31. İçinden suyunu ve merasını çıkardı.

32. Dağları da sağlamca oturttu.

33. Size ve hayvanlarınıza bir meta (*geçim kaynağı*) olarak...

34. İmdi o en büyük afet (*kıyamet*) gelince,

35. İnsan, neye emek verdiğini o gün anlar;

36. Cehennem de görenlerin karşısına çıkarılır.

37. Artık kim azgınlık yapmışsa,

38. Ve dünya hayatını (*ahirete*) tercih etmişse,

39. Onun barınağı kesinlikle cehennemdir.

40. Kim de rabbinin makamından korkup, nefsini kötü arzulardan önlemişse,

41. Onun barınağı kesinlikle cennettir.

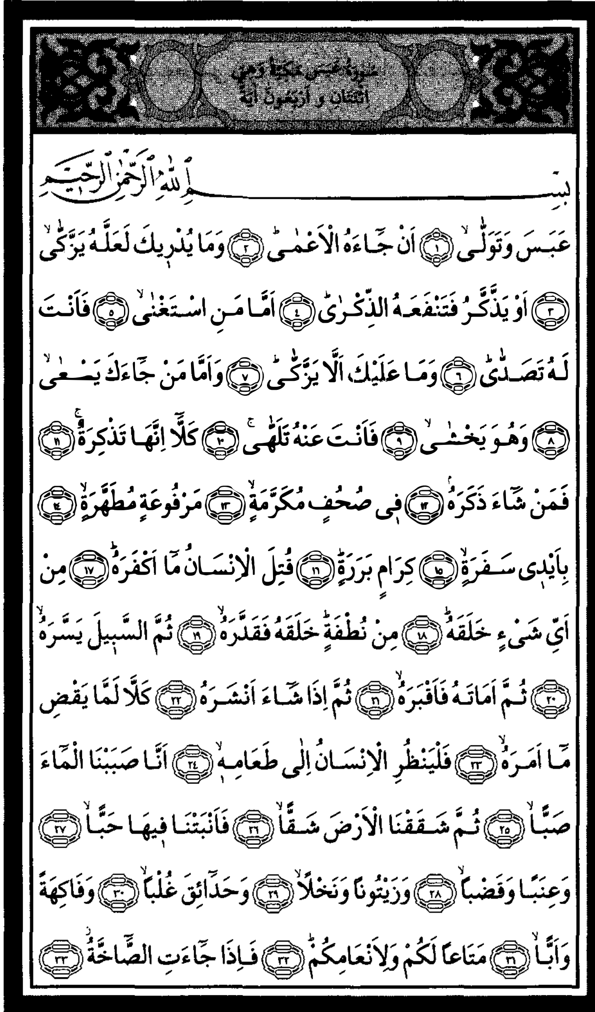
42. Sana, saat (*kıyamet*)in ne zaman demir atacağı (*kopacağı*)nı soruyarlar.

43. Sen, (*bilmeden*) onun nesini anlatacaksın!?

44. Onun müntehâsı (*nihaî/kesin ilmi*) elbette rabbine aittir.

45. Ancak sen, ondan korkanların uyarıcısısın.

46. Onu gördükleri gün, sanki (*kabirde*) sadece bir akşam veya kuşluğu kadar kalmış gibidirler.

ABESE SÛRESİ(127)

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Yüzünü ekşitti ve yüz çevirdi,
2. Yanına ama geldi diye.
3. Ne biliyorsun, belki (*günahtan*) arınacak?
4. Veya öğüt alacak da o öğüt ona fayda verecek.
5. İhtiyaç duymayana gelince,
6. Sen ona yöneliyorsun.
7. Oysa onun arınmamasının sana bir zararı yok.
8. Çaba harcayarak sana gelen (*ama*) ise,
9. Ki o, haşyet (*saygı*) duyurur,
10. Sen ondan oyalanıyorsun!
11. Asla (*böyle davranma*)! Nitekim onlar (*âyetlerimiz*), bir öğüttür;
12. Artık isteyen ondan öğüt alır.
13. Değerli sayfalardadır.
14. Yüceltilen, tertemiz tutulan (*sayfalarda*),
15. Kâtiplerin elleriyle (*yazılmış*);
16. Çok değerli, itaatkâr (*kâtipler*).
17. Kahrolası insan, ne kadar da nankördür!
18. Onu hangi şeyden yarattı?
19. Bir damla meniden yaratıp, (*ana rahminde*) onu biçimlendirdi.
20. Sonra ona (*hayat/rahimden çıkış*) yolunu kolaylaştırdı.
21. Sonra onu vefat ettirip, mezara göm(*dür*)dü.
22. Sonra dilediği zaman elbette onu yeniden diriltecektir.
23. Gerçekten, (*rabbinin*) kendisine emrettiğini öteden beri yerine getirmedi.
24. İmdi o insan, yiyeceğine bir baksın!
25. Nitekim biz suyu (*yağmuru*) dökercesine akıttık.
26. Sonra toprağı yarıp yarmaladık.
27. Dolayısıyla onda hububat bitirdik,
28. Üzüm, sebze,
29. Zeytin, hurma,
30. Gür bahçeler,
31. Meyve (*çeşitli ürün*) ve yonca/çayır...
32. Size ve hayvanlarınıza bir meta (*geçim kaynağı*) olarak.
33. İmdi kulakları sarsan o haykırış kopunca,

(127) Sûre, dilimizde "surat astı" ve "yüzünü ekşitti" anlamına gelen ilk kelimesi "abese" fiilinden adını almış olup, Mekke'de inmiştir ve 29 âyet içermektedir.

34. Kişi kaçacak o gün kardeşinden,

35. Anasından, babasından,

36. Hayat arkadaşı (*karısı*)ndan ve oğullarından.

37. İşte o gün, onlardan herbirinin elbette başından aşkın işi vardır.

38. Birtakım yüzler o gün parlaktır,

39. Güleçtir, sevinçlidir.

40. Birtakım yüzler de o gün tozlu (*puslu*)dur,

41. Kapkara kesilmiştir.

42. İşte onlar isyankâr kafirlerdir!

ET-TEKVÎR SÛRESİ[128]

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Güneş dürülünce,

2. Yıldızlar solup saçılınca,

3. Dağlar yürütülünce,

4. Yüklü develer başı boş bırakılınca,

5. Vahşi hayvanlar bir araya getirilince,

6. Denizler tutuşturulunca,

7. Nefisler (*ruhlar bedenleriyle/amellerine göre kişiler*) eşleştirilince,

8. Diri diri gömülen kıza sorulunca:

9. Hangi suçtan ötürü öldürüldüğü,

10. Sahife (*sicil*)ler açılınca,

11. Gök sıyırılınca,

يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ اَخ۪يهِۙ ﴿٣٤﴾ وَاُمِّه۪ وَاَب۪يهِۙ ﴿٣٥﴾ وَصَاحِبَتِه۪ وَبَن۪يهِۜ
﴿٣٦﴾ لِكُلِّ امْرِئٍ مِنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْن۪يهِۜ ﴿٣٧﴾ وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ
مُسْفِرَةٌۙ ﴿٣٨﴾ ضَاحِكَةٌ مُسْتَبْشِرَةٌۚ ﴿٣٩﴾ وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ عَلَيْهَا
غَبَرَةٌۙ ﴿٤٠﴾ تَرْهَقُهَا قَتَرَةٌۜ ﴿٤١﴾ اُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْكَفَرَةُ الْفَجَرَةُ ﴿٤٢﴾

سُورَةُ التَّكْوِيرِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ تِسْعٌ وَعِشْرُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

اِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْۙ ﴿١﴾ وَاِذَا النُّجُومُ انْكَدَرَتْۙ ﴿٢﴾ وَاِذَا الْجِبَالُ
سُيِّرَتْۙ ﴿٣﴾ وَاِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْۙ ﴿٤﴾ وَاِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْۙ ﴿٥﴾
وَاِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْۙ ﴿٦﴾ وَاِذَا النُّفُوسُ زُوِّجَتْۙ ﴿٧﴾ وَاِذَا الْمَوْؤُ۫دَةُ
سُئِلَتْۙ ﴿٨﴾ بِاَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْۚ ﴿٩﴾ وَاِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْۙ ﴿١٠﴾ وَاِذَا
السَّمَٓاءُ كُشِطَتْۙ ﴿١١﴾ وَاِذَا الْجَح۪يمُ سُعِّرَتْۙ ﴿١٢﴾ وَاِذَا الْجَنَّةُ اُزْلِفَتْۙ
﴿١٣﴾ عَلِمَتْ نَفْسٌ مَٓا اَحْضَرَتْۜ ﴿١٤﴾ فَلَٓا اُقْسِمُ بِالْخُنَّسِۙ ﴿١٥﴾
اَلْجَوَارِ الْكُنَّسِۙ ﴿١٦﴾ وَالَّيْلِ اِذَا عَسْعَسَۙ ﴿١٧﴾ وَالصُّبْحِ اِذَا تَنَفَّسَۙ
﴿١٨﴾ اِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَر۪يمٍۙ ﴿١٩﴾ ذ۪ي قُوَّةٍ عِنْدَ ذِي الْعَرْشِ مَك۪ينٍۙ ﴿٢٠﴾

12. Cehennem alevlendirilince,

13. Ve cennet yaklaştırılınca,

14. Herkes ne getirdiğini bilecektir.

15. İmdi kuvvetle yemin ederim o sinen,

16. Akıp giden, girip saklanan (*yıldız*)lara;

17. Karanlığa gömülen geceye,

18. Ve soluklanan (*ağarmaya başlayan*) sabaha,

19. Ki kesinlikle o (*Kur'an*), çok değerli bir elçinin sözü (*tebliği*)dir!

20. Güçlü, arşın sahibi katında çok itibarlı,

(128) Sûre, 1. âyetinde geçen ve dilimizde "dürüldü" anlamına gelen "küvviret" fiilinin mastarından adını almış olup, Mekke'de inmiştir ve 29 âyettir.

مُطَاعٍ ثَمَّ اَمِينٍ ﴿٢١﴾ وَمَا صَاحِبُكُمْ بِمَجْنُونٍ ﴿٢٢﴾ وَلَقَدْ رَاٰهُ بِالْاُفُقِ
الْمُبِينِ ﴿٢٣﴾ وَمَا هُوَ عَلَى الْغَيْبِ بِضَنِينٍ ﴿٢٤﴾ وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَيْطَانٍ
رَجِيمٍ ﴿٢٥﴾ فَاَيْنَ تَذْهَبُونَ ﴿٢٦﴾ اِنْ هُوَ اِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٢٧﴾ لِمَنْ شَٓاءَ
مِنْكُمْ اَنْ يَسْتَقِيمَ ﴿٢٨﴾ وَمَا تَشَٓاؤُنَ اِلَّٓا اَنْ يَشَٓاءَ اللّٰهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٢٩﴾

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

اِذَا السَّمَٓاءُ انْفَطَرَتْ ﴿١﴾ وَاِذَا الْكَوَاكِبُ انْتَثَرَتْ ﴿٢﴾ وَاِذَا الْبِحَارُ فُجِّرَتْ
﴿٣﴾ وَاِذَا الْقُبُورُ بُعْثِرَتْ ﴿٤﴾ عَلِمَتْ نَفْسٌ مَا قَدَّمَتْ وَاَخَّرَتْ ﴿٥﴾ يَٓا اَيُّهَا
الْاِنْسَانُ مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ الْكَر۪يمِ ﴿٦﴾ اَلَّذ۪ي خَلَقَكَ فَسَوّٰيكَ فَعَدَلَكَ ﴿٧﴾
ف۪ٓي اَيِّ صُورَةٍ مَا شَٓاءَ رَكَّبَكَ ﴿٨﴾ كَلَّا بَلْ تُكَذِّبُونَ بِالدّ۪ينِ ﴿٩﴾ وَاِنَّ عَلَيْكُمْ
لَحَافِظ۪ينَ ﴿١٠﴾ كِرَامًا كَاتِب۪ينَ ﴿١١﴾ يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ ﴿١٢﴾ اِنَّ الْاَبْرَارَ
لَف۪ي نَع۪يمٍ ﴿١٣﴾ وَاِنَّ الْفُجَّارَ لَف۪ي جَح۪يمٍ ﴿١٤﴾ يَصْلَوْنَهَا يَوْمَ الدّ۪ينِ ﴿١٥﴾
وَمَا هُمْ عَنْهَا بِغَٓائِب۪ينَ ﴿١٦﴾ وَمَٓا اَدْرٰيكَ مَا يَوْمُ الدّ۪ينِ ﴿١٧﴾ ثُمَّ مَٓا اَدْرٰيكَ
مَا يَوْمُ الدّ۪ينِ ﴿١٨﴾ يَوْمَ لَا تَمْلِكُ نَفْسٌ لِنَفْسٍ شَيْـًٔا وَالْاَمْرُ يَوْمَئِذٍ لِلّٰهِ ﴿١٩﴾

21. Orada sözü dinlenen, çok güvenilen (*Cibril'*) in.

22. Adamınız (*Muhammed*) asla bir çılgın değildir.

23. Andolsun, onu apaçık ufukta gördü!

24. Gayb(*dan aldığı bilgiler*) hakkında asla cimri değildir.

25. O (*Kur'an*) da lânetlenmiş şeytanın asla sözü değildir.

26. O halde nereye gidiyorsunuz?

27. O, bütün alemlere ancak bir uyarıdır.

28. Sizden dosdoğru olmak isteyenlere de.

29. Ne var ki alemlerin rabbi Allah isterse, ancak isteyebilirsiniz.

EL-İNFİTÂR SÛRESİ(129)

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Gök yarılınca,

2. Yıldızlar saçılınca,

3. Denizler taşırılınca,

4. Kabirlerin içi dışına getirilince,

5. Her nefis (*kişi*), öne aldığı ve ertelediği her şeyi bilecektir.

6. Ey insan, keremi bol rabbine karşı seni aldatan nedir?

7. O (*rabbin*) ki, seni yarattı, seni biçimlendirdi, seni dengeli kıldı,

8. Seni dilediği biçimde terkip etti.

9. Asla (*aldanmayın*)! Gerçek şu ki, siz dini (*duruşma gününü*) yalanlıyorsunuz.

10. Üzerinizde elbette muhafız (*zabıt tutan*)lar var.

11. Çok değerli kâtipler,

12. Yaptığınız her şeyi bilirler

13. İyiler elbette (*cennette*) nimet içindedirler.

14. Kötüler de elbette cehennemdedirler.

15. Onu, din (*duruşma*) günü boylayacaklar,

16. Ve oradan asla kaybolmayacaklardır.

17. Din gününün ne olduğu sana bildirildi mi?

18. Sonra (*yine*) din gününün ne olduğu sana bildirildi mi?

19. Hiç kimsenin elinden hiç kimse için bir şey gelmediği gündür; o gün bütün emir Allah'ındır!

(129) Adını, dilimizde "yarıldı" anlamına gelen ve 1. âyette yer alan "infatarat" fiilinin mastarından alan sûre, Mekke'de inmiş olup, 19 âyet içirmektedir.

EL-MUTAFFİFÎN SÛRESİ(130)

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Ölçü ve tartıda hile yapanların vay haline!

2. Onlar ki, insanlardan ölçüp alırken eksiksiz alırlar;

3. Onlara ölçüp veya tartıp verirlerken eksik verirler.

4. Bunlar, yeniden dirilti(*lip hesaba çeki*)leceklerine ihtimal vermiyorlar mı?

5. Çok büyük bir günde,

6. İnsanların, alemlerin rabbine divan durdukları günde.

7. Asla (*gaflet etmeyin*)! Kötülerin kitabı (*sicili*) ise, elbette siccîn (*dipteki arşiv*)dedir.

8. Siccînin ne olduğu sana bildirildi mi?

9. Terkim edilen (*bütün kötülerin amellerinin kayda geçirildiği*) divandır.

10. Yalanlayanların vay haline o gün!

11. Onlar ki, din (*duruşma*) gününü yalanlarlar.

12. Oysa onu, haddini aşan herbir günahkâr ancak yalanlar.

13. Ona âyetlerimiz okununca, "Evvelkilerin esatiri (*efsanesi*)dir!" dedi.

14. Asla (*gaflet etmeyin*)! Gerçek şu ki, yaptıkları (*kirli*) işlerden ötürü kalpleri pas tutmuştur.

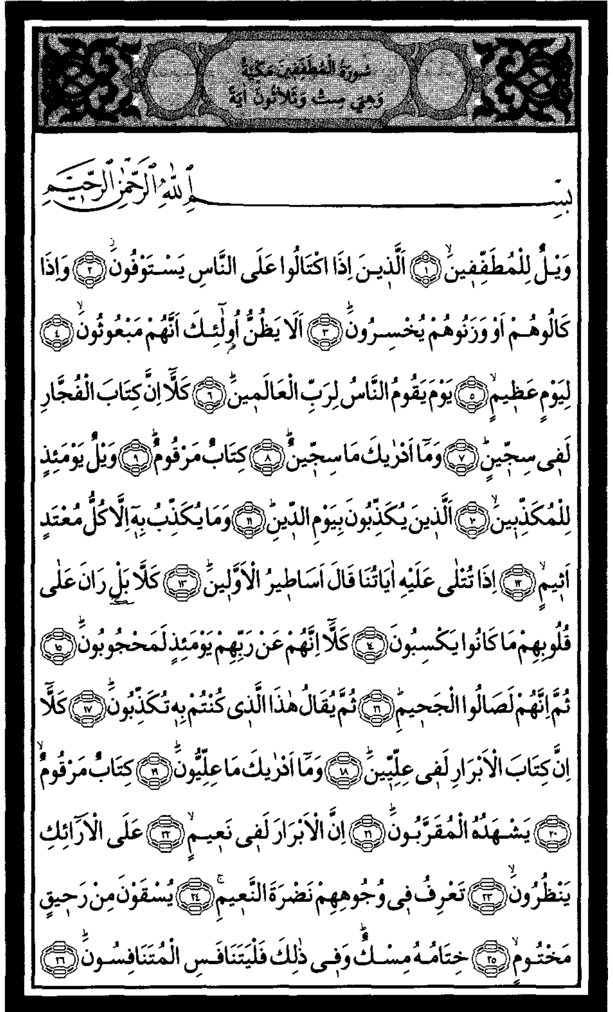
15. Asla (*gaflet etmeyin*)! Kesinlikle onlar, o gün rablerinden perdelenirler.

16. Sonra elbette onlar cehennemi boylarlar.

17. Sonra da, "İşte bu, yalanladığınız şey (*cehennem*)dir!" buyurulur.

18. Asla (*gaflet etmeyin*)! İyilerin kitabı (*sicili*) ise, elbette illiyyîn (*yüksek arşiv*)dedir.

19. İlliyyînin ne olduğu sana bildirildi mi?

20. Terkim edilen (*tüm iyilerin amellirinin kayda geçirildiği*) divandır,

21. Ona, mukarrabîn (*Allah'a yaklaştırılanlar*) şahit olurlar.

22. Kesinlikle iyiler, (*cennette*) sayısız nimet içindedirler.

23. Tahtlarına kurularak (*çevreyi*) temaşa ederler.

24. Yüzlerinden, sayısız nimetin parıltısını/sevincini okursun.

25. Onlara mühürlü halis bir şarap içirilir,

26. Ki sonu (*yayılan kokusu*) misktir. İşte rakipler, bu alanda rekabet etsinler!

(130) Sûre, birinci âyette geçen ve dilimizde "ölçü ve tartıda hile yapan" anlamındaki "mutaffif" kelimesinin çoğulu olan "mutaffifûn"den adını almış olup, Mekke'de inmiştir ve 36 âyet içermektedir.

وَمِزَاجُهُ مِنْ تَسْنِيمٍ ﴿٢٧﴾ عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا الْمُقَرَّبُونَ ﴿٢٨﴾ إِنَّ
الَّذِينَ أَجْرَمُوا كَانُوا مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا يَضْحَكُونَ ﴿٢٩﴾ وَإِذَا مَرُّوا بِهِمْ
يَتَغَامَزُونَ ﴿٣٠﴾ وَإِذَا انْقَلَبُوا إِلَىٰ أَهْلِهِمُ انْقَلَبُوا فَكِهِينَ ﴿٣١﴾ وَإِذَا
رَأَوْهُمْ قَالُوا إِنَّ هَٰؤُلَاءِ لَضَالُّونَ ﴿٣٢﴾ وَمَا أُرْسِلُوا عَلَيْهِمْ حَافِظِينَ
﴿٣٣﴾ فَالْيَوْمَ الَّذِينَ آمَنُوا مِنَ الْكُفَّارِ يَضْحَكُونَ ﴿٣٤﴾ عَلَى
الْأَرَائِكِ يَنْظُرُونَ ﴿٣٥﴾ هَلْ ثُوِّبَ الْكُفَّارُ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾

سُورَةُ الْإِنْشِقَاقِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ خَمْسٌ وَعِشْرُونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

إِذَا السَّمَاءُ انْشَقَّتْ ﴿١﴾ وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ﴿٢﴾ وَإِذَا الْأَرْضُ
مُدَّتْ ﴿٣﴾ وَأَلْقَتْ مَا فِيهَا وَتَخَلَّتْ ﴿٤﴾ وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ﴿٥﴾ يَا
أَيُّهَا الْإِنْسَانُ إِنَّكَ كَادِحٌ إِلَىٰ رَبِّكَ كَدْحًا فَمُلَاقِيهِ ﴿٦﴾ فَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ
كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ ﴿٧﴾ فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِسَابًا يَسِيرًا ﴿٨﴾ وَيَنْقَلِبُ إِلَىٰ
أَهْلِهِ مَسْرُورًا ﴿٩﴾ وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ وَرَاءَ ظَهْرِهِ ﴿١٠﴾ فَسَوْفَ
يَدْعُو ثُبُورًا ﴿١١﴾ وَيَصْلَىٰ سَعِيرًا ﴿١٢﴾ إِنَّهُ كَانَ فِي أَهْلِهِ مَسْرُورًا ﴿١٣﴾

27. Karışımı da tesnîm (*yüksek göze*)dendir,

28. Mukarrabînin içtikleri kaynaktan.

29. Suç işleyenler, iman edenlere gülerlerdi.

30. Onlara rastladıklarında birbirlerine göz kırpar (*küçümseme işareti yapar*)lardı.

31. Ailelerine döndüklerinde neşeli dönerlerdi.

32. Onları görünce de, "Kesinlikle bunlar şaşkındırlar" derlerdi.

33. Oysa onların başına bekçi dikilmediler.

34. Nitekim iman edenler de o gün kâfirlere gülerler.

35. Tahtlarına kurularak (*onların durumlarına*) bakarlar:

36. Kâfirler, yaptıklarının cezasını buldular mı diye?

EL-İNŞİKÂK SÛRESİ[131]

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Gök yarılınca,

2. Kendisine yaraşır biçimde rabbine kulak verince,

3. Yeryüzü uzatılıp dümdüz edilince,

4. Bağrındakileri dışarı atıp boşalınca,

5. Kendisine yaraşır biçimde rabbine kulak verince...

6. Ey insan, rabbine doğru sen yoğun çaba göstermektesin; nitekim O'nunla buluşacaksın!

7. Kitabı (*sicili*) sağ eline verilene gelince,

8. Çok kolay bir hesaba çekilir,

9. Ve sevinçli olarak ailesine döner.

10. Kitabı arkasından verilene gelince,

11. Helâk olmayı diler,

12. Ve çılgın ateş (*cehennem*)i boylar.

13. Çünkü o, ailesi içinde (*dünyada*) sevinçliydi.

(131) Sûre, 1. âyette geçen ve dilimizde "yarıldı" anlamına gelen "inşakkat" fiilinin mastarından adını almıştır ve Mekke'de inen sûrelerden olup, 25 âyetten ibarettir.

14. Ve (*rabbine*) asla dönmeyeceğini sanmıştı.

15. Evet dönecektir! Kuşkusuz rabbi onu hakkıyla görendir.

16. İmdi kuvvetle yemin ederim şafağa (*kızaran ufuğa*),

17. Geceye ve derlediklerine,

18. Derlenip toparlandığında aya,

19. Ki kesinlikle siz halden hale geçeceksiniz!

20. İmdi nesi var onların ki inanmıyorlar?

21. Ve kendilerine Kur'an okununca secde etmiyorlar?

22. Gerçek şu ki, küfre saplananlar (*vahyi*) yalanlıyorlar.

23. Allah, kurdukları her şeyi en iyi bilendir.

24. Dolayısıyla onlara çok acı bir azabı müjdele (*ihtar et*)!

25. İman edip, yararlı işler yapanlar hariç, elbette onlara arkası kesilmeyen bir mükâfat vardır.

EL-BURÛC SÛRESİ(132)

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Burçlu semâ (*gökyüzü*) hakkı için,

2. Vaat edilen gün (*kıyamet*) hakkı için,

3. Şahit ve meşhut (*tanıklık eden ve edilen/gören ve görünen*) hakkı için,

4. Ki kahroldu/lânetlendi o hendeği kazanlar,

5. O bol yakıtlı ateşi yakanlar!

6. Hani çevresinde oturmuşlar,

إِنَّهُ ظَنَّ أَنْ لَنْ يَحُورَ ﴿١٤﴾ بَلَىٰ إِنَّ رَبَّهُ كَانَ بِهِ بَصِيرًا ﴿١٥﴾ فَلَا أُقْسِمُ بِالشَّفَقِ
﴿١٦﴾ وَاللَّيْلِ وَمَا وَسَقَ ﴿١٧﴾ وَالْقَمَرِ إِذَا اتَّسَقَ ﴿١٨﴾ لَتَرْكَبُنَّ طَبَقًا عَنْ طَبَقٍ
﴿١٩﴾ فَمَا لَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٠﴾ وَإِذَا قُرِئَ عَلَيْهِمُ الْقُرْآنُ لَا يَسْجُدُونَ ﴿٢١﴾ بَلِ
الَّذِينَ كَفَرُوا يُكَذِّبُونَ ﴿٢٢﴾ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُوعُونَ ﴿٢٣﴾ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ
أَلِيمٍ ﴿٢٤﴾ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ﴿٢٥﴾

سُورَةُ الْبُرُوجِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ اثْنَتَانِ وَعِشْرُونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْبُرُوجِ ﴿١﴾ وَالْيَوْمِ الْمَوْعُودِ ﴿٢﴾ وَشَاهِدٍ وَمَشْهُودٍ ﴿٣﴾
قُتِلَ أَصْحَابُ الْأُخْدُودِ ﴿٤﴾ النَّارِ ذَاتِ الْوَقُودِ ﴿٥﴾ إِذْ هُمْ عَلَيْهَا قُعُودٌ ﴿٦﴾
وَهُمْ عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ بِالْمُؤْمِنِينَ شُهُودٌ ﴿٧﴾ وَمَا نَقَمُوا مِنْهُمْ إِلَّا أَنْ يُؤْمِنُوا
بِاللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ﴿٨﴾ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَىٰ
كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿٩﴾ إِنَّ الَّذِينَ فَتَنُوا الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَتُوبُوا
فَلَهُمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَلَهُمْ عَذَابُ الْحَرِيقِ ﴿١٠﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْكَبِيرُ ﴿١١﴾

7. Ve mü'minlere yaptıklarını seyre dalmışlardı.

8. Çok izzetli, çokça hamdedilen Allah'a sırf iman ettiklerinden ötürü onlardan öç aldılar.

9. O (*Allah*) ki, gökler ve yer mülkünün yegâne sahibidir ve Allah, her şeyin güçlü şahididir.

10. Mü'min ve mü'minelere işkence edip, sonra tevbe etmeyenlere, elbet cehennem azabı vardır ve elbette onlar, o çok şiddetli yangının azabını tadacaklardır.

11. İman eden ve salih amel (*yararlı iş*)ler yapanlar ise, altlarından nehirler akan cennetler elbette onlarındır. İşte o çok büyük kazanç budur!

(132) Adını, 1. âyette geçen ve dilimizde de kullanılan "burc" kelimesinin çoğulu "burûc"dan alan sûre, Mekke'de inmiş olup, 22 âyettir.

إِنَّ بَطْشَ رَبِّكَ لَشَدِيدٌ ﴿١٢﴾ إِنَّهُ هُوَ يُبْدِئُ وَيُعِيدُ ﴿١٣﴾ وَهُوَ الْغَفُورُ الْوَدُودُ
﴿١٤﴾ ذُو الْعَرْشِ الْمَجِيدُ ﴿١٥﴾ فَعَّالٌ لِمَا يُرِيدُ ﴿١٦﴾ هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ
الْجُنُودِ ﴿١٧﴾ فِرْعَوْنَ وَثَمُودَ ﴿١٨﴾ بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي تَكْذِيبٍ ﴿١٩﴾ وَاللَّهُ
مِنْ وَرَائِهِمْ مُحِيطٌ ﴿٢٠﴾ بَلْ هُوَ قُرْآنٌ مَجِيدٌ ﴿٢١﴾ فِي لَوْحٍ مَحْفُوظٍ ﴿٢٢﴾

سُورَةُ الطَّارِقِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ سَبْعَ عَشْرَةَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

وَالسَّمَاءِ وَالطَّارِقِ ﴿١﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الطَّارِقُ ﴿٢﴾ النَّجْمُ الثَّاقِبُ
﴿٣﴾ إِنْ كُلُّ نَفْسٍ لَمَّا عَلَيْهَا حَافِظٌ ﴿٤﴾ فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ مِمَّ خُلِقَ
﴿٥﴾ خُلِقَ مِنْ مَاءٍ دَافِقٍ ﴿٦﴾ يَخْرُجُ مِنْ بَيْنِ الصُّلْبِ وَالتَّرَائِبِ ﴿٧﴾
إِنَّهُ عَلَىٰ رَجْعِهِ لَقَادِرٌ ﴿٨﴾ يَوْمَ تُبْلَى السَّرَائِرُ ﴿٩﴾ فَمَا لَهُ مِنْ قُوَّةٍ
وَلَا نَاصِرٍ ﴿١٠﴾ وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الرَّجْعِ ﴿١١﴾ وَالْأَرْضِ ذَاتِ الصَّدْعِ
﴿١٢﴾ إِنَّهُ لَقَوْلٌ فَصْلٌ ﴿١٣﴾ وَمَا هُوَ بِالْهَزْلِ ﴿١٤﴾ إِنَّهُمْ يَكِيدُونَ
كَيْدًا ﴿١٥﴾ وَأَكِيدُ كَيْدًا ﴿١٦﴾ فَمَهِّلِ الْكَافِرِينَ أَمْهِلْهُمْ رُوَيْدًا ﴿١٧﴾

سُورَةُ الْأَعْلَىٰ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ تِسْعَ عَشْرَةَ آيَةً

12. Rabbinin sillesi gerçekten çok ağırdır.

13. Kesinlikle O, ilkin yaratan ve (*ölümü ardından*) iade eden (*hayata döndüren*)dir!

14. O; çok bağışlayıcıdır, çok sevecendir,

15. Arşın sahibidir, çok yücedir,

16. Dilediğini derhal yapandır.

17. Sana, (*helâk edilen*) orduların haberi ulaştı mı?

18. Firavun ve Semud'un?

19. Gerçek şu ki küfre saplananlar, bir tekzip (*yalanlama*) içerisindedirler.

20. Oysa Allah, onları arkalarından kuşatmıştır.

21. Gerçek şu ki o, çok değerli bir Kur'an'dır;

22. Levh-i mahfuz (*korunan levha*)dadır (*onun orijinal metni*).

ET-TÂRIK SÛRESİ(133)

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Gökyüzü ve târik hakkı için,

2. Târikin ne olduğu sana bildirildi mi?

3. Karanlıkları delen yıldızdır.

4. Her nefsin başında mutlaka bir muhafız (*kollayan/zabıt tutan*) vardır!

5. İmdi insan, neden yaratıldığına bir baksın.

6. Atmık bir su (*sıvı*)dan yaratıldı.

7. Bel ve göğüs kafesi arasından çıkan (*meniden*).

8. Kuşkusuz O, (*ölümünden sonra*) onu hayata döndürmeye kadirdir.

9. Bütün gizlilerin ortaya döküldüğü gün,

10. Artık onun ne bir gücü, ne de bir yardımcısı vardır.

11. Dönüşümlü gök (*aralıklarla yağmur indiren bulut*) hakkı için,

12. Çatlayan toprak hakkı için,

13. Ki elbette o (*Kur'an*) bir kesin hükümdür!

14. Asla bir mizah değildir.

15. Ancak onlar, (*onu baltalamak için*) ha bre düzen kuruyorlar.

16. Ben de (*mukabil*) düzen kuruyorum.

17. Dolayısıyla o kâfirlere mühlet ver, onlara biraz süre tanı!

(133) Sûre, 1. âyette geçen ve kuvvetlice ışık saçan sabah yıldızının ismi olan "târik" kelimesinden adını almış olup, Mekke'de inmiştir ve 17 âyet içermektedir. Tarık ise dilimizde geceleyin gelen, kapıyı çalan ve şiddetlice vuran anlamındadır.

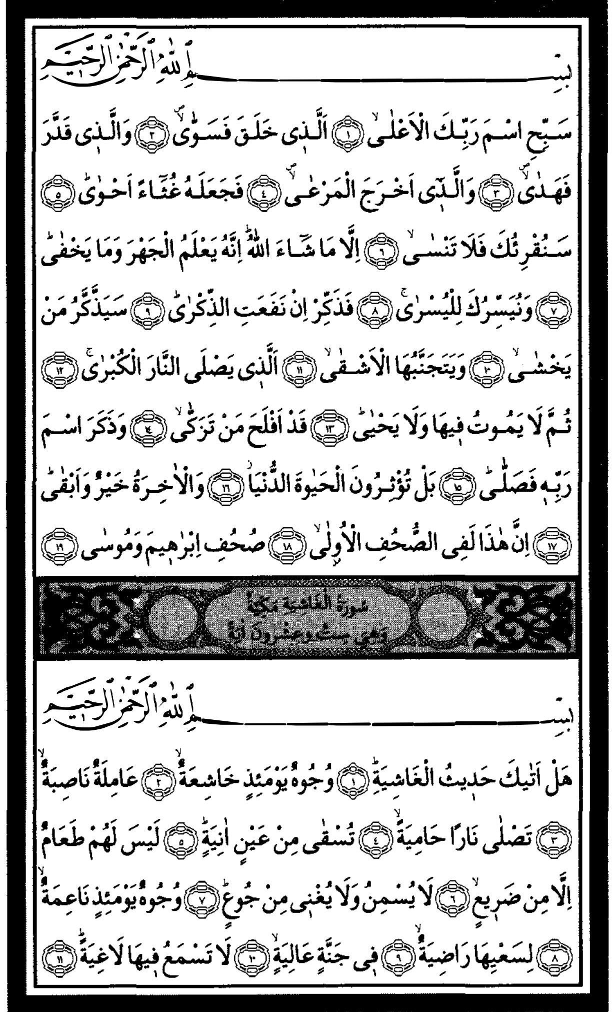
EL-A'LÂ SÛRESİ(134)

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. En yüce rabbinin adını tesbih (*takdis/tenzih*) et!
2. Yaratıp düzene koyandır.
3. Takdir edip (*hayır ve şerri*), yol gösterendir.
4. Otlağı/yeşil otu bitirendir.
5. Derken onu kara-kuru çer-çöp yapar.
6. Sana biz okutacağız, dolayısıyla unutmazsın.
7. Ancak Allah'ın dilediği hariç; nitekim O, açığı da gizleneni de bilir.
8. Seni en kolay (*yol*) a koşacağız.
9. İmdi eğer öğüt fayda verecekse, öğüt ver!
10. Haşyet (*ürperti/saygı*) duyan düşünüp taşınacak,
11. Bedbaht olan da ondan kaçınacaktır.
12. O (*bedbaht*) ki, en büyük ateşi boylayacak,
13. Sonra orada ne ölecek, ne de yaşayacaktır.
14. Elbette felah bulacak (*şirkten*) arınan,
15. Rabbinin adını anıp, namaz kılan.
16. Gerçek şu ki, siz dünya hayatını tercih ediyorsunuz.
17. Oysa ahiret daha hayırlı ve kalıcıdır.
18. Kesinlikle bu (*öğüt*), ilk sayfalarda yer almıştır:
19. İbrahim'in ve Musa'nın sayfalarında.

EL-ĞÂŞİYE SÛRESİ(135)

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

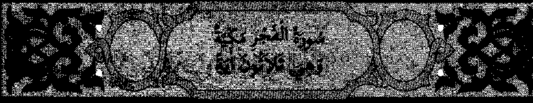

1. Ğaşiyenin haberi sana ulaştı mı?
2. Birtakım yüzler o gün zillete bürünür.
3. Çalışmış, (*ama sadece*) yorulmuştur;
4. Kızgın ateşi boylar.
5. Sımsıcak bir kaynaktan su içirilirler.
6. Devedikeninden başka hiçbir yiyecekleri yoktur;
7. O da ne semirtir, ne de açlığı giderir.
8. Birtakım yüzler de o gün yumuşaktır.
9. Çabalarından ötürü elbette hoşnutturlar.
10. Yüksek cennetlerdedirler.
11. Orada boş söz işitmezler.

(134) Sûre, 1 âyette geçen ve en yüce, en ulu anlamında Allah'ın güzel isimlerinden biri olan "el-A'lâ"dan adını almış olup, Mekke'de inmiştir ve 19 âyettir.

(135) Sûre, ilk âyette geçen ve kıyametin dehşetli vasıflarından biri olup, saran ve örten anlamındaki "ğâşiye" kelimesinden adını almıştır. Mekke'de inen sûrelerdendir ve 26 âyet içermektedir.

فِيهَا عَيْنٌ جَارِيَةٌ ﴿١٢﴾ فِيهَا سُرُرٌ مَرْفُوعَةٌ ﴿١٣﴾ وَاَكْوَابٌ مَوْضُوعَةٌ ﴿١٤﴾
وَنَمَارِقُ مَصْفُوفَةٌ ﴿١٥﴾ وَزَرَابِيُّ مَبْثُوثَةٌ ﴿١٦﴾ اَفَلَا يَنْظُرُونَ اِلَى الْاِبِلِ
كَيْفَ خُلِقَتْ ﴿١٧﴾ وَاِلَى السَّمَٓاءِ كَيْفَ رُفِعَتْ ﴿١٨﴾ وَاِلَى الْجِبَالِ كَيْفَ
نُصِبَتْ ﴿١٩﴾ وَاِلَى الْاَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ ﴿٢٠﴾ فَذَكِّرْ اِنَّمَٓا اَنْتَ مُذَكِّرٌ
﴿٢١﴾ لَسْتَ عَلَيْهِمْ بِمُصَيْطِرٍ ﴿٢٢﴾ اِلَّا مَنْ تَوَلّٰى وَكَفَرَ ﴿٢٣﴾ فَيُعَذِّبُهُ اللّٰهُ
الْعَذَابَ الْاَكْبَرَ ﴿٢٤﴾ اِنَّ اِلَيْنَٓا اِيَابَهُمْ ﴿٢٥﴾ ثُمَّ اِنَّ عَلَيْنَا حِسَابَهُمْ ﴿٢٦﴾

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

وَالْفَجْرِ ﴿١﴾ وَلَيَالٍ عَشْرٍ ﴿٢﴾ وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ ﴿٣﴾ وَالَّيْلِ اِذَا يَسْرِ
﴿٤﴾ هَلْ ف۪ي ذٰلِكَ قَسَمٌ لِذ۪ي حِجْرٍ ﴿٥﴾ اَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ
بِعَادٍ ﴿٦﴾ اِرَمَ ذَاتِ الْعِمَادِ ﴿٧﴾ اَلَّت۪ي لَمْ يُخْلَقْ مِثْلُهَا فِي الْبِلَادِ
﴿٨﴾ وَثَمُودَ الَّذ۪ينَ جَابُوا الصَّخْرَ بِالْوَادِ ﴿٩﴾ وَفِرْعَوْنَ ذِي الْاَوْتَادِ
﴿١٠﴾ اَلَّذ۪ينَ طَغَوْا فِي الْبِلَادِ ﴿١١﴾ فَاَكْثَرُوا ف۪يهَا الْفَسَادَ ﴿١٢﴾
فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابٍ ﴿١٣﴾ اِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمِرْصَادِ ﴿١٤﴾

12. Orada devamlı akan bir pınar var.

13. Orada yükseklere kurulu tahtlar,

14. Yerlerine konulmuş kadehler,

15. Sıra sıra dizilen yastıklar,

16. Ve serilen nefis yaygılar var.

17. Devenin nasıl yaratıldığına bakmıyorlar mı?

18. Göğün nasıl yükseltildiğine,

19. Dağların nasıl dikildiğine,

20. Ve yeryüzünün nasıl dayanıp döşendiğine?

21. O halde uyar, çünkü sen uyarıcısın.

22. Başlarında zorlayıcı değilsin.

23. Ancak kim yüz çevirir ve kafirlik ederse,

24. Allah onu en büyük azaba uğratır.

25. Dönüşleri mutlaka bizedir.

26. Sonra onları hesaba çekmek elbette bize düşer.

EL-FECR SÛRESİ[136]

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Fecir hakkı için,
2. On gece hakkı için,
3. Çift ve tek hakkı için,
4. Seyreden gece hakkı için,
5. Ki elbette bunlarda, akıl sahibi için (*ağır*) bir yemin vardır.
6. Bilmez misin, rabbin ne yaptı Ad kavmine,
7. Sütun (*saray*)lar diyarı İrem'e,
8. Ki ülkelerde benzeri yaratılmadı.
9. Vadi'de kayaları yont(*up kâşaneler kur*)an Semud'a,
10. Ve kazıklı Firavun'a?
11. Onlar ki ülkelerde azgınlaşıp,
12. Oralarda çokça bozgunculuk yaptılar.
13. Dolayısıyla rabbin onları azap kırbacından geçirdi.
14. Kesinlikle rabbin gözetlemededir.

(136) Sûre, 1. âyetini teşkil eden ve tan yerinin ağarması anlamında dilimizde de kullanılan "fecr" kelimesinden adını almış olup, Mekke'de inmiştir ve 30 âyettir.

15. İmdi insana gelince, rabbi onu deneyip, kendisine ikramda bulunduğu ve nimet bahşettiği vakit, "Rabbim, beni ağırladı" der.

16. Bir de onu deneyip, rızkını daraltınca, "Rabbim, beni aşağıladı" der.

17. Asla (*gaflet etmeyin*)! Gerçek şu ki, yetimi gözetmiyorsunuz,

18. Yoksulu yedirmeye birbirinizi teşvik etmiyorsunuz,

19. Mirası (*geçmişten devraldığınızı*) oburca yiyor (*tüketiyor*)sunuz,

20. Malı çokça seviyorsunuz.

21. Asla (*gaflet etmeyin*)! Yer şiddetle sarsılıp dümdüz olunca,

22. Melekler saf saf dizilmişken rabbin gelince,

23. Ve o gün cehennem getirilince, işte o gün insan (*yaptığı her şeyi*) anımsayacak; ama bu anımsamanın kendisine ne yararı olacaktır?

24. "Keşke (*ahiret*) hayatım için yatırım yapsaydım!" diyecektir.

25. İmdi o gün O'nun azabını hiç kimse yapamaz,

26. Ve O'nun vurduğu bağı hiç kimse vuramaz.

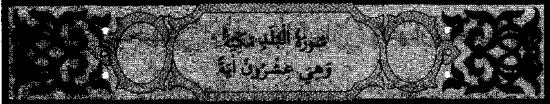
27. Ey nefs-i mutmainne (*imanın engin huzuruna eren kişi*)!

28. Razı eden ve razı edilen olarak rabbine dön;

29. Kullarımın arasına katıl,

30. Ve cennetime gir!

فَاَمَّا الْاِنْسَانُ اِذَا مَا ابْتَلٰيهُ رَبُّهُ فَاَكْرَمَهُ وَنَعَّمَهُ فَيَقُولُ رَبّ۪ٓي اَكْرَمَنِ ﴿١٥﴾
وَاَمَّٓا اِذَا مَا ابْتَلٰيهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ فَيَقُولُ رَبّ۪ٓي اَهَانَنِ ﴿١٦﴾ كَلَّا بَلْ لَا
تُكْرِمُونَ الْيَت۪يمَ ﴿١٧﴾ وَلَا تَحَٓاضُّونَ عَلٰى طَعَامِ الْمِسْك۪ينِ ﴿١٨﴾ وَتَأْكُلُونَ
التُّرَاثَ اَكْلًا لَمًّا ﴿١٩﴾ وَتُحِبُّونَ الْمَالَ حُبًّا جَمًّا ﴿٢٠﴾ كَلَّٓا اِذَا دُكَّتِ
الْاَرْضُ دَكًّا دَكًّا ﴿٢١﴾ وَجَٓاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا ﴿٢٢﴾ وَج۪ٓيءَ
يَوْمَئِذٍ بِجَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ يَتَذَكَّرُ الْاِنْسَانُ وَاَنّٰى لَهُ الذِّكْرٰى ﴿٢٣﴾ يَقُولُ يَا
لَيْتَن۪ي قَدَّمْتُ لِحَيَات۪ي ﴿٢٤﴾ فَيَوْمَئِذٍ لَا يُعَذِّبُ عَذَابَهُٓ اَحَدٌ ﴿٢٥﴾ وَلَا يُوثِقُ
وَثَاقَهُٓ اَحَدٌ ﴿٢٦﴾ يَٓا اَيَّتُهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ﴿٢٧﴾ اِرْجِع۪ٓي اِلٰى رَبِّكِ
رَاضِيَةً مَرْضِيَّةً ﴿٢٨﴾ فَادْخُل۪ي ف۪ي عِبَاد۪ي ﴿٢٩﴾ وَادْخُل۪ي جَنَّت۪ي ﴿٣٠﴾

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

لَٓا اُقْسِمُ بِهٰذَا الْبَلَدِ ﴿١﴾ وَاَنْتَ حِلٌّ بِهٰذَا الْبَلَدِ ﴿٢﴾ وَوَالِدٍ وَمَا وَلَدَ
﴿٣﴾ لَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ ف۪ي كَبَدٍ ﴿٤﴾ اَيَحْسَبُ اَنْ لَنْ يَقْدِرَ عَلَيْهِ
اَحَدٌ ﴿٥﴾ يَقُولُ اَهْلَكْتُ مَالًا لُبَدًا ﴿٦﴾ اَيَحْسَبُ اَنْ لَمْ يَرَهُٓ اَحَدٌ ﴿٧﴾

EL-BELED SÛRESİ(137)

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Kuvvetle yemin ederim o kente (*Mekke'ye*),

2. Senin oturduğun şu kente,

3. Babaya ve onun sulbünden gelene,

4. Ki gerçekten insanı çilekeş yarattık!

5. Ona hiç kimsenin güç yetiremiyeceğini mi sanıyor?

6. "Yığınla mal harcadım" diyor.

7. Onu hiç kimsenin görmediğini mi sanıyor?

(137) Sûre, 1. âyette geçen ve dilimizde kent, şehir ve ülke anlamına gelen "beled" kelimesinden adını almış olup, Mekke'de inmiştir ve 20 âyet içermektedir.

أَلَمْ نَجْعَلْ لَهُ عَيْنَيْنِ ﴿٨﴾ وَلِسَانًا وَشَفَتَيْنِ ﴿٩﴾ وَهَدَيْنَاهُ النَّجْدَيْنِ
﴿١٠﴾ فَلَا اقْتَحَمَ الْعَقَبَةَ ﴿١١﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْعَقَبَةُ ﴿١٢﴾ فَكُّ رَقَبَةٍ
﴿١٣﴾ أَوْ إِطْعَامٌ فِي يَوْمٍ ذِي مَسْغَبَةٍ ﴿١٤﴾ يَتِيمًا ذَا مَقْرَبَةٍ ﴿١٥﴾ أَوْ
مِسْكِينًا ذَا مَتْرَبَةٍ ﴿١٦﴾ ثُمَّ كَانَ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ
وَتَوَاصَوْا بِالْمَرْحَمَةِ ﴿١٧﴾ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ﴿١٨﴾ وَالَّذِينَ
كَفَرُوا بِآيَاتِنَا هُمْ أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ ﴿١٩﴾ عَلَيْهِمْ نَارٌ مُؤْصَدَةٌ ﴿٢٠﴾

سُورَةُ الشَّمْسِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ خَمْسَ عَشْرَةَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

وَالشَّمْسِ وَضُحَاهَا ﴿١﴾ وَالْقَمَرِ إِذَا تَلَاهَا ﴿٢﴾ وَالنَّهَارِ إِذَا جَلَّاهَا ﴿٣﴾
وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَاهَا ﴿٤﴾ وَالسَّمَاءِ وَمَا بَنَاهَا ﴿٥﴾ وَالْأَرْضِ وَمَا طَحَاهَا
﴿٦﴾ وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا ﴿٧﴾ فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا ﴿٨﴾ قَدْ أَفْلَحَ
مَنْ زَكَّاهَا ﴿٩﴾ وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسَّاهَا ﴿١٠﴾ كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهَا ﴿١١﴾ إِذِ
انْبَعَثَ أَشْقَاهَا ﴿١٢﴾ فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ نَاقَةَ اللَّهِ وَسُقْيَاهَا ﴿١٣﴾ فَكَذَّبُوهُ
فَعَقَرُوهَا فَدَمْدَمَ عَلَيْهِمْ رَبُّهُمْ بِذَنْبِهِمْ فَسَوَّاهَا ﴿١٤﴾ وَلَا يَخَافُ عُقْبَاهَا ﴿١٥﴾

8. Vermedik mi ona iki göz,

9. Bir dil ve iki dudak?

10. İki yolu (*şerri ve hayrı*) da ona gösterdik.

11. Ancak akabeye (*sarp geçide*) göğüs germedi.

12. Bilir misin, nedir o akabe?

13. Bir boyun (*köle*) azat etmektir.

14. Veya kıtlık gününde yedirmektir,

15. Akraba olan yetimi,

16. Veya (*açlıktan*) yere serilen yoksulu.

17. Sonra iman eden, birbirlerine sabrı tavsiye eden ve birbirlerine merhameti tavsiye edenlerden olmaktır.

18. İşte meymenetli (*hayırlı/sicilleri sağdan verilen*)ler onlardır!

19. Âyetlerimizi tanımayanlar ise onlar, meymenetsiz (*hayırsız/sicilleri soldan verilen*)lerdir.

20. Elbette onlara, kapıları sımsıkı kapalı bir ateş (*cehennem*) vardır.

Eş-Şems Sûresi[138]

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Güneş ve kuşluğu (*aydınlığı*) hakkı için,

2. Onu izleyen ay hakkı için,

3. Onu gösteren (*tecelligâhı olan*) gündüz hakkı için,

4. Onu örten (*perdedarı olan*) gece hakkı için,

5. Gök ve onu bina eden (*kuran*) hakkı için,

6. Yeryüzü ve onu dayayıp döşeyen hakkı için,

7. Nefis ve onu tesviye edip (*düzenleyip*),

8. Günahı da takvayı da ona ilham eden hakkı için,

9. Ki onu (*nefsi*) arındıran mutlaka kurtulacak,

10. Ve onu ayartan mutlaka hüsrana uğrayacaktır!

11. Semud, azgınlığından ötürü (*elçimizi*) yalanladı.

12. Nitekim onların en bedbahtı, (*mucize deveyi kesmek için*) ileri atıldı.

13. Allah'ın elçisi onlara, "Allah'ın dişi devesini ve onun su payını gözetin!" demişti.

14. Onu yalanlayıp, deveyi devirdiler; rableri de günahlarından ötürü ülkelerini başlarına geçirip, orasını tesviye (*dümdüz*) etti.

15. Bunun (*yıkımın*) akıbetinden korkmaz (*sorulmaz*).

(138) Adını, 1. âyetin başındaki "şems" (güneş) kelimesinden alan sûre, Mekke'de inmiştir ve 15 âyettir

EL-LEYL SÛRESİ(139)

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Karanlığıyla (*çevreyi*) örten gece hakkı için,

2. Aydınlanan gündüz hakkı için,

3. Erkek ve dişiyi yaratan hakkı için,

4. Ki uğraşlarınız başka başkadır!

5. İmdi veren, takvalı olan,

6. Ve en güzeli (*cenneti*) doğrulayan kişiye gelince,

7. Onu en kolaya koşacağız.

8. Cimrilik eden, (*imana*) ihtiyaç duymayan,

9. Ve en güzeli yalanlayan kişiye gelince,

10. Onu en zora koşacağız.

11. Yuvarlanınca malı da kendisine hiçbir fayda vermeyecektir.

12. Doğru yolu göstermek elbette bize düşer.

13. Ahiret de dünya da elbette bizimdir.

14. Nitekim sizi, lavlar saçan bir ateşe karşı uyardım.

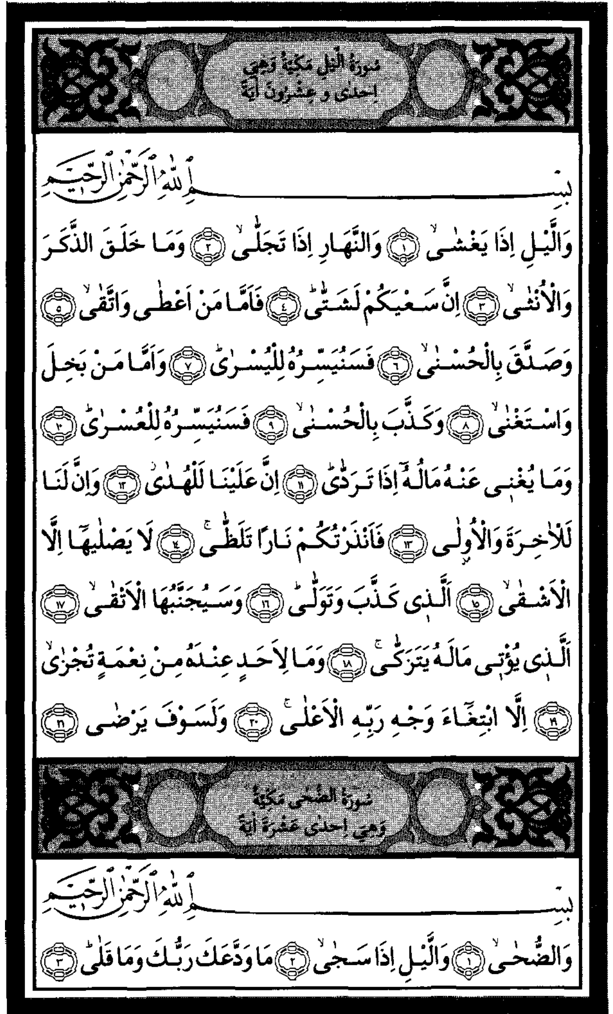
15. Onu ancak şaki (*bedbaht*) olan boylar.

16. O (*bedbaht*) ki, yalanlamış ve yüz çevirmiştir.

17. Takvalı olan ise, ondan uzak tutulacaktır.

18. O (*takvalı*) ki, malını vererek (*günahtan*) arınır.

19. Üzerinde, hiç kimsenin karşılık bekleyen bir nimeti (*iyiliği*) yoktur.

20. Ancak yüce rabbinin rızasını umarak (*verir*).

21. İleride kendisi de elbette hoşnut olacaktır.

ED-DUHÂ SÛRESİ(140)

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Kuşluk vakti hakkı için,
2. Ve sessizliğe bürünen gece hakkı için,
3. Ki rabbin seni terketmedi ve sana darılmadı!

(139) Birinci âyetin başındaki "leyl" (gece) kelimesinden adını alan sûre, Mekke'de inmiştir ve 21 âyettir.

(140) Sûre hemen başında bulunan ve dilimizde "kuşluk vakti" anlamına gelen "duhâ" kelimesinden adını almış olup Mekke'de inmiştir ve 11 âyettir.

وَلَلْاٰخِرَةُ خَيْرٌ لَكَ مِنَ الْاُولٰىۜ ﴿٤﴾ وَلَسَوْفَ يُعْطٖيكَ رَبُّكَ
فَتَرْضٰىۜ ﴿٥﴾ اَلَمْ يَجِدْكَ يَتٖيمًا فَاٰوٰىۖ ﴿٦﴾ وَوَجَدَكَ ضَٓالًّا
فَهَدٰىۖ ﴿٧﴾ وَوَجَدَكَ عَٓائِلًا فَاَغْنٰىۜ ﴿٨﴾ فَاَمَّا الْيَتٖيمَ فَلَا تَقْهَرْۜ
﴿٩﴾ وَاَمَّا السَّٓائِلَ فَلَا تَنْهَرْۜ ﴿١٠﴾ وَاَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ ﴿١١﴾

سُورَةُ الْاِنْشِرَاحِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ ثَمَانِ اٰيَاتٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

اَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَۙ ﴿١﴾ وَوَضَعْنَا عَنْكَ وِزْرَكَۙ ﴿٢﴾ اَلَّذٖٓي اَنْقَضَ
ظَهْرَكَۙ ﴿٣﴾ وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَۜ ﴿٤﴾ فَاِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًاۙ ﴿٥﴾ اِنَّ مَعَ
الْعُسْرِ يُسْرًاۜ ﴿٦﴾ فَاِذَا فَرَغْتَ فَانْصَبْۙ ﴿٧﴾ وَاِلٰى رَبِّكَ فَارْغَبْ ﴿٨﴾

سُورَةُ التّٖينِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ ثَمَانِ اٰيَاتٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

وَالتّٖينِ وَالزَّيْتُونِۙ ﴿١﴾ وَطُورِ سٖينٖينَۙ ﴿٢﴾ وَهٰذَا الْبَلَدِ الْاَمٖينِۙ ﴿٣﴾ لَقَدْ
خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ فٖٓي اَحْسَنِ تَقْوٖيمٍۘ ﴿٤﴾ ثُمَّ رَدَدْنَاهُ اَسْفَلَ سَافِلٖينَۙ ﴿٥﴾

4. Senin için ahiret dünyadan daha hayırlıdır.

5. Rabbin elbette sana verecek, dolayısıyla hoşnut olacaksın.

6. Seni yetim bulup, barındırmadı mı?

7. Seni dalalette (*şaşkın*) bulup hidayet etmedi mi?

8. Seni fakir bulup, zenginleştirmedi mi?

9. İmdi yetime gelince onu ezme!

10. Dileneni de azarlama!

11. Rabbinin nimetini ise, dile getir!

EL-İNŞİRÂH SÛRESİ(141)

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Göğsünü açmadık (*içini ferahlatmadık*) mı?

2. Sırtından yükünü atmadık mı?

3. O (*yük*) ki, belini bükmüştü.

4. Namını da yüceltmedik mi?

5. İmdi güçlükle beraber elbet bir kolaylık vardır.

6. O güçlükle beraber elbette bir kolaylık (*daha*) vardır.

7. O halde (*bir işten*) boşaldığın vakit (*yeni bir işe*) soyun!

8. Yalnız rabbine rağbet et (*rızasını gözet*)!

ET-TÎN SÛRESİ(142)

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. İncir ve zeytin (*dağları*) hakkı için,

2. Sina dağı hakkı için,

3. Şu güvenli şehir hakkı için,

4. Ki kesinlikle biz, insanı en güzel biçimde yarattık!

5. Sonra onu aşağıların en aşağısına ittik.

(141) Birinci âyetin hemen başında yer alan "elem neşrah?" (açmadık/ferahlatmadık mı?) sorusuna cevap niteliğini taşıyan ve dilimizde açılmak, genişlemek ve ferahlamak anlamına gelen "inşirâh" kelimesi sûreye ad olarak verilmiştir. Mekke'de inen sûrelerden olup, 8 âyet içermektedir.

(142) Sûre başındaki "tîn" (incir) kelimesinden adını almış olup, Mekke'de inmiştir ve 8 âyettir.

إِلَّا الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ اَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ﴿٦﴾
فَمَا يُكَذِّبُكَ بَعْدُ بِالدِّينِ ﴿٧﴾ اَلَيْسَ اللّٰهُ بِاَحْكَمِ الْحَاكِمِينَ ﴿٨﴾

سُورَةُ الْعَلَقِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ تِسْعَ عَشْرَةَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ
اِقْرَاْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ﴿١﴾ خَلَقَ الْاِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ﴿٢﴾ اِقْرَاْ
وَرَبُّكَ الْاَكْرَمُ ﴿٣﴾ اَلَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ﴿٤﴾ عَلَّمَ الْاِنْسَانَ مَا لَمْ
يَعْلَمْ ﴿٥﴾ كَلَّا اِنَّ الْاِنْسَانَ لَيَطْغٰى ﴿٦﴾ اَنْ رَاٰهُ اسْتَغْنٰى ﴿٧﴾ اِنَّ
اِلٰى رَبِّكَ الرُّجْعٰى ﴿٨﴾ اَرَاَيْتَ الَّذِي يَنْهٰى ﴿٩﴾ عَبْدًا اِذَا صَلّٰى
﴿١٠﴾ اَرَاَيْتَ اِنْ كَانَ عَلَى الْهُدٰى ﴿١١﴾ اَوْ اَمَرَ بِالتَّقْوٰى ﴿١٢﴾ اَرَاَيْتَ
اِنْ كَذَّبَ وَتَوَلّٰى ﴿١٣﴾ اَلَمْ يَعْلَمْ بِاَنَّ اللّٰهَ يَرٰى ﴿١٤﴾ كَلَّا لَئِنْ لَمْ يَنْتَهِ
لَنَسْفَعًا بِالنَّاصِيَةِ ﴿١٥﴾ نَاصِيَةٍ كَاذِبَةٍ خَاطِئَةٍ ﴿١٦﴾ فَلْيَدْعُ نَادِيَهُ
﴿١٧﴾ سَنَدْعُ الزَّبَانِيَةَ ﴿١٨﴾ كَلَّا لَا تُطِعْهُ وَاسْجُدْ وَاقْتَرِبْ ﴿١٩﴾

سُورَةُ الْقَدْرِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ خَمْسُ اٰيَاتٍ

6. Ancak iman edip salih amel işleyenler ise, elbette onlara, arkası kesilmeyen mükafat vardır.

7. Artık bundan böyle dini (*duruşma gününü*) sana ne yalanlatacaktır?

8. Allah, hakimlerin en hakimi (*âdili*) değil midir?

EL-ALAK SÛRESİ[143]

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Oku, yaratan rabbin adına!

2. İnsanı alak (*oğulcuk*)tan yarattı.

3. Oku, rabbin en büyük kerem sahibidir!

4. Kalemle (*yazmayı*) öğretendir.

5. İnsana bilmediklerini öğretti.

6. Asla (*nankörlük etme*)! Kuşkusuz insan azgınlaşır,

7. Kendini müstağni (*doygun*) görünce.

8. Kesinlikle dönüş rabbinedir.

9. Gördün mü, o engelleyeni,

10. Namaz kılarken bir kulu?

11. Gördün mü, eğer doğru yolda ise,

12. Veya takvayı emretmişse (*neden engelleniyor*)?

13. Gördün mü, eğer (*o engelleyen*) yalanlamış ve yüz çevirmişse,

14. Allah'ın (*her şeyi*) gördüğünü bilmez mi?

15. Asla (*şübhe etmesin*)! Andolsun, eğer vazgeçmezse, elbette perçeminden tutup sürükleriz,

16. Yalancı ve hatalı perçemden (*cehenneme*)!

17. Artık kendi klübünü (*yardıma*) çağırsın.

18. Biz de zebanileri çağıracağız.

19. Asla (*azaptan kurtulamaz*)! Ona boyun eğme ve (*rabbine*) secde et ve yaklaş!

(143) Sûre, 2. âyetin sonunda gelen "alak" kelimesinden adını almıştır. Alak, dilimizde asıntı anlamında olup, burada ise, insanın yaratılış safhalarından birinde rahmin cidarına tutunan aşılanmış yumurta anlamındadır. Mekke'de inen sûrelerdendir ve 19 âyet içermektedir.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

اِنَّٓا اَنْزَلْنَاهُ ف۪ي لَيْلَةِ الْقَدْرِ ﴿١﴾ وَمَٓا اَدْرٰيكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ﴿٢﴾
لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ اَلْفِ شَهْرٍ ﴿٣﴾ تَنَزَّلُ الْمَلٰٓئِكَةُ وَالرُّوحُ ف۪يهَا
بِاِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ اَمْرٍ ﴿٤﴾ سَلَامٌ هِيَ حَتّٰى مَطْلَعِ الْفَجْرِ ﴿٥﴾

سُورَةُ الْبَيِّنَةِ مَدَنِيَّةٌ
وَهِيَ ثَمَانِي اٰيَاتٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

لَمْ يَكُنِ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِك۪ينَ مُنْفَكّ۪ينَ حَتّٰى
تَأْتِيَهُمُ الْبَيِّنَةُ ﴿١﴾ رَسُولٌ مِنَ اللّٰهِ يَتْلُوا صُحُفًا مُطَهَّرَةً ﴿٢﴾ ف۪يهَا كُتُبٌ
قَيِّمَةٌ ﴿٣﴾ وَمَا تَفَرَّقَ الَّذ۪ينَ اُو۫تُوا الْكِتَابَ اِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَٓاءَتْهُمُ الْبَيِّنَةُ
﴿٤﴾ وَمَٓا اُمِرُٓوا اِلَّا لِيَعْبُدُوا اللّٰهَ مُخْلِص۪ينَ لَهُ الدّ۪ينَ حُنَفَٓاءَ وَيُق۪يمُوا
الصَّلٰوةَ وَيُؤْتُوا الزَّكٰوةَ وَذٰلِكَ د۪ينُ الْقَيِّمَةِ ﴿٥﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا مِنْ اَهْلِ
الْكِتَابِ وَالْمُشْرِك۪ينَ ف۪ي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِد۪ينَ ف۪يهَا اُو۬لٰٓئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ
﴿٦﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ اُو۬لٰٓئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ ﴿٧﴾
جَزَٓاؤُ۬هُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْر۪ي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِد۪ينَ
ف۪يهَٓا اَبَدًا رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذٰلِكَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهُ ﴿٨﴾

EL-KADR SÛRESİ(144)

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Biz onu (*Kur'an'ı*) kadir gecesinde indirdik.

2. Kadir gecesinin ne olduğu sana bildirildi mi?

3. Kadir gecesi, bin aydan hayırlıdır.

4. O gece melekler ve Ruh (*Cebrail*), rablerinin izniyle her türlü iş için inişe geçerler.

5. O (*gece*), tan yeri ağarıncaya kadar selamet (*esenlik*)tir.

EL-BEYYİNE SÛRESİ(145)

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Kitap ehlinin ve müşrik (*putperest*)lerin küfre saplananları, kendilerine beyyine (*apaçık kanıt*) gelinceye değin (*saplantılarından*) kopacak değillerdi.

2. Allah tarafından gönderilen bir elçi ki, tertemiz sayfalar okur;

3. Onlarda çok değerli kitap (*yazı/yasa*)lar vardır.

4. Ancak kitap ehli, kendilerine beyyine (*elçi*) geldikten sonra ayrılığa düştüler.

5. Oysa dini kendisine özgü kılarak ve hanif (*halis tevhitçi*)ler olarak yalnız Allah'a kulluk etmeleri, namazı dosdoğru kılmaları ve zekatı vermeleri onlara emredildi. İşte dosdoğru din budur!

6. Kitap ehlinin ve müşriklerin küfre saplananları, elbette içinde temelli kalacakları cehennem ateşindedirler. İşte onlar, yaratılmışların en kötüleridir!

7. İman eden ve yararlı işler yapanlar ise onlar, yaratılmışların en iyileridir!

8. Rableri katındaki mükâfatları da altlarından ırmaklar akan, içlerinde sonsuza dek temelli kalacakları adn (*sürekli ikamet*) cennetleridir. Allah onlardan razıdır, onlar da O'ndan razıdırlar. İşte bu (*mükâfat*), rabbinden haşyet eden (*azabından korkan*) içindir!

(144) Sûre, 1. âyetin sonunda yer alan "kadr" kelimesinden adını almıştır. Dilimize "kadir" olarak geçen bu kelimenin güç yetirmek, ölçmek, kısmak ve hükmetmek gibi birçok manaları vardır. Mekke'de inen sûrelerden olup, 5 âyettir.

(145) Sûre, 1. âyetin sonunda yer alan ve dilimizde "apaçık kanıt" anlamına gelen "beyyine" kelimesinden adını almış olup, Mekke'de inmiştir ve 8 âyettir.

EZ-ZİLZÂL SÛRESİ(146)

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Yer şiddetle sarsılınca,

2. Toprak, bağrındaki ağırlıkları dışarı çıkarınca,

3. Ve insan, "Nesi var bunun (*ki böylesine sarsılıyor*)?" deyince,

4. İşte o gün haberlerini (*üzerinde olup bitenleri*) anlatır;

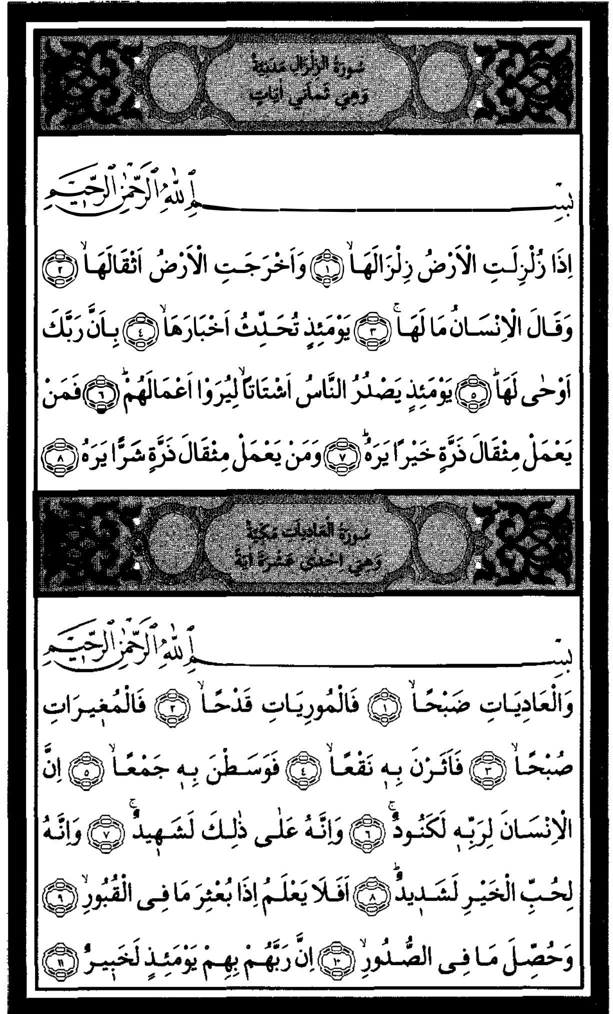
5. Çünkü rabbin ona vahyetmiştir.

6. O gün insanlar, amelleri(*nin sonuçları*) kendilerine gösterilmek için, ayrı gruplar halinde (*yüce divandan*) dağılırlar.

7. Artık kim zerre miktarı iyilik yapmışsa, onu görür.

8. Kim de zerre miktarı kötülük işlemişse, onu görür.

سورة الزلزال مدنية
وهي ثماني آيات
بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ
اِذَا زُلْزِلَتِ الْاَرْضُ زِلْزَالَهَا ۝١ وَاَخْرَجَتِ الْاَرْضُ اَثْقَالَهَا ۝٢
وَقَالَ الْاِنْسَانُ مَا لَهَا ۝٣ يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ اَخْبَارَهَا ۝٤ بِاَنَّ رَبَّكَ
اَوْحٰى لَهَا ۝٥ يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ اَشْتَاتًا لِيُرَوْا اَعْمَالَهُمْ ۝٦ فَمَنْ
يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ ۝٧ وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ ۝٨
سورة العاديات مكية
وهي إحدى عشرة آية
بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ
وَالْعَادِيَاتِ ضَبْحًا ۝١ فَالْمُورِيَاتِ قَدْحًا ۝٢ فَالْمُغ۪يرَاتِ
صُبْحًا ۝٣ فَاَثَرْنَ بِه۪ نَقْعًا ۝٤ فَوَسَطْنَ بِه۪ جَمْعًا ۝٥ اِنَّ
الْاِنْسَانَ لِرَبِّه۪ لَكَنُودٌ ۝٦ وَاِنَّهُ عَلٰى ذٰلِكَ لَشَه۪يدٌ ۝٧ وَاِنَّهُ
لِحُبِّ الْخَيْرِ لَشَد۪يدٌ ۝٨ اَفَلَا يَعْلَمُ اِذَا بُعْثِرَ مَا فِي الْقُبُورِ ۝٩
وَحُصِّلَ مَا فِي الصُّدُورِ ۝١٠ اِنَّ رَبَّهُمْ بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَخَب۪يرٌ ۝١١

EL-ÂDİYÂT SÛRESİ(147)

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Soluk soluğa koşan,

2. Nallarından kıvılcımlar saçan,

3. Sabahleyin akın eden,

4. Dolayısıyla toz koparan,

5. Derken bir topluluğun ortasına dalan (*at*)lar hakkı için,

6. Ki gerçekten insan, rabbine karşı çok nankördür!

7. Nitekim kendisi de elbette bunun güçlü şahididir.

8. Gerçekten o, hayır (*mal*) sevgisine çok düşkündür.

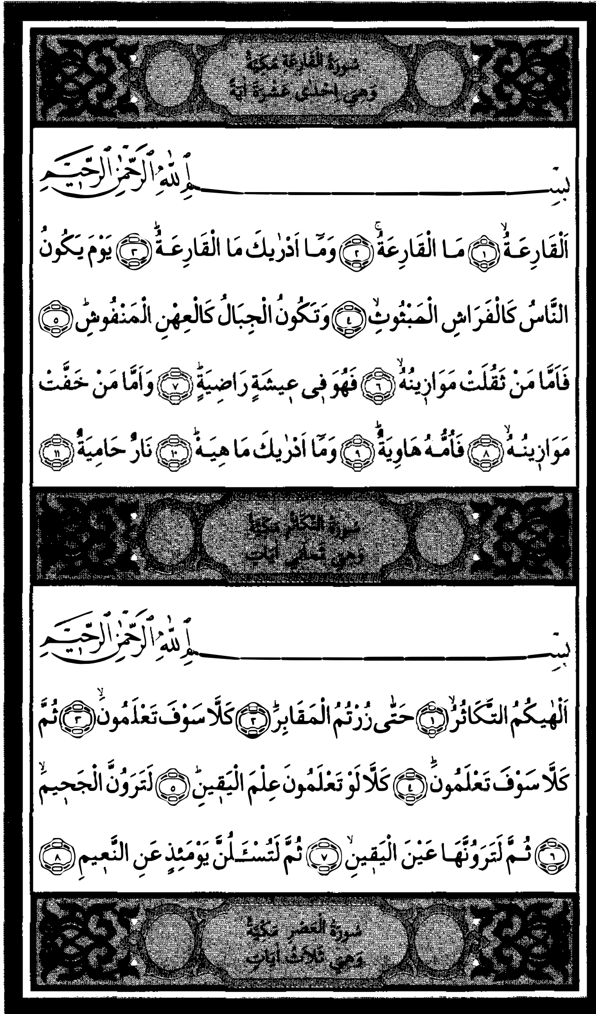
9. İmdi bilmez mi ki, kabirlerdekiler dışarı çıkarılınca,

10. Ve sinelerde ne varsa ortaya dökülünce,

11. İşte o gün, rableri elbette onlardan hakkıyla haberdardır.

(146) Sûre, 1. âyetin sonunda gelen ve deprem, sarsıntı anlamında olup, dilimizde zelzele olarak geçen "zilzâl" kelimesinden adını almış olup, Medine'de inmiştir ve 8 âyettir.

(147) Adını, hemen başında yer alan hızlı koşanlar anlamındaki "âdiyât" kelimesinden alan sûre, Mekke'de inmiştir ve 11 âyettir. Kimi tefsircilere göre, burada 5. âyete kadar yemin edilenler savaş atlarıdır.

EL-KÂRİA SÛRESİ(148)

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Karia (*dehşetiyle yürekleri hoplatan*)!
2. Nedir o kâria?
3. Kârianın ne olduğu sana bildirildi mi?
4. İnsanlar pervaneler gibi yayıldıkları gün,
5. Dağlar da tiftiklenen yün gibi atıldığı gün,
6. İmdi kimin (*sevap*) tartıları ağır gelirse,
7. O, hoşnut eden bir yaşam içindedir.
8. Kimin de tartıları hafif gelirse,
9. Haviye (*dipsiz uçurum*), onun ana (*yuva*)sıdır.
10. Bilir misin, nedir o hâviye?
11. Kızgın bir ateştir!

ET-TEKÂSÜR SÛRESİ(149)

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Çoğalma yarışı sizi oyaladı,
2. Nihayet kabirleri ziyaret ettiniz (*boyladınız*).
3. Asla (*oyalanmayın*)! İleride bileceksiniz.
4. Yine asla (*oyalanmayın*). İleride bileceksiniz.
5. Gerçekten kesin olarak bilseniz,
6. Andolsun, cehennemi görürdünüz!
7. Sonra elbette onu, ayn'el-yakîn (*çıplak gözle*) göreceksiniz.
8. Sonra o gün, (*tükettiğiniz*) nimetlerden mutlaka hesaba çekileceksiniz.

(148) Sûre, 1. âyetini teşkil eden "kâria" (tokmaklayan/kapıyı çalan) kelimesinden adını almış olup, Mekke'de inmiştir ve 11 âyet içermektedir. Burada "kâria", dehşetiyle yürekleri hoplatan kıyamet anlamındadır.

(149) Sûre 1. âyetinde yer alan ve çoğalma yarışı veya çoklukla övünme anlamına gelen "tekâsür" kelimesinden adını almıştır. Mekke'de inen sûrelerden olup, 8 âyettir.

EL-ASR SÛRESİ(150)

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Asr (*zaman*) hakkı için,

2. Ki (*zamanı boşa harcayan*) insan elbette hüsrandadır!

3. Ancak iman eden, yararlı işler yapan, birbirine hakkı tavsiye eden ve birbirine sabrı salık verenler hüsranda değildirler.

EL-HÜMEZE SÛRESİ(151)

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Her bir çekiştiren, alaycı tavır takınanın vay haline!

2. O (*insan*) ki, mal biriktirdi ve onu sayıp durdu.

3. Malının kendisini ölümsüz yapacağını sanıyor.

4. Asla!... Andolsun hutameye (*ateş cenderesine*) atılacaktır!

5. Bilir misin, nedir o hutame?

6. Allah'ın tutuşturulmuş ateşidir,

7. Ki yüreklere işler.

8. Nitekim üzerlerine sımsıkı kilitlidir.

9. Uzatılan sütunlarda (*bağlı olarak*).

EL-FÎL SÛRESİ(152)

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Rabbin, filin adamlarına ne yaptı, bilmez misin?

2. Kurdukları düzeni boşa çıkarmadı mı?

3. Üzerlerine sürüler halinde kuşlar saldı.

4. Başlarına, kuru balçıktan taşlar atan (*kuşlar*).

5. Nitekim onları, yenik (*kurt vurmuş*) ekin yaprağı gibi (*delik deşik*) ettiler.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ
وَالْعَصْرِ ﴿١﴾ اِنَّ الْاِنْسَانَ لَفٖي خُسْرٍ ﴿٢﴾ اِلَّا الَّذٖينَ اٰمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ ﴿٣﴾

سُورَةُ الْهُمَزَةِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ تِسْعُ اٰيَاتٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ
وَيْلٌ لِكُلِّ هُمَزَةٍ لُمَزَةٍ ﴿١﴾ اَلَّذٖي جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُ ﴿٢﴾
يَحْسَبُ اَنَّ مَالَهُ اَخْلَدَهُ ﴿٣﴾ كَلَّا لَيُنْبَذَنَّ فِي الْحُطَمَةِ ﴿٤﴾ وَمَا
اَدْرٰيكَ مَا الْحُطَمَةُ ﴿٥﴾ نَارُ اللّٰهِ الْمُوقَدَةُ ﴿٦﴾ اَلَّتٖي تَطَّلِعُ عَلَى
الْاَفْـِٔدَةِ ﴿٧﴾ اِنَّهَا عَلَيْهِمْ مُؤْصَدَةٌ ﴿٨﴾ فٖي عَمَدٍ مُمَدَّدَةٍ ﴿٩﴾

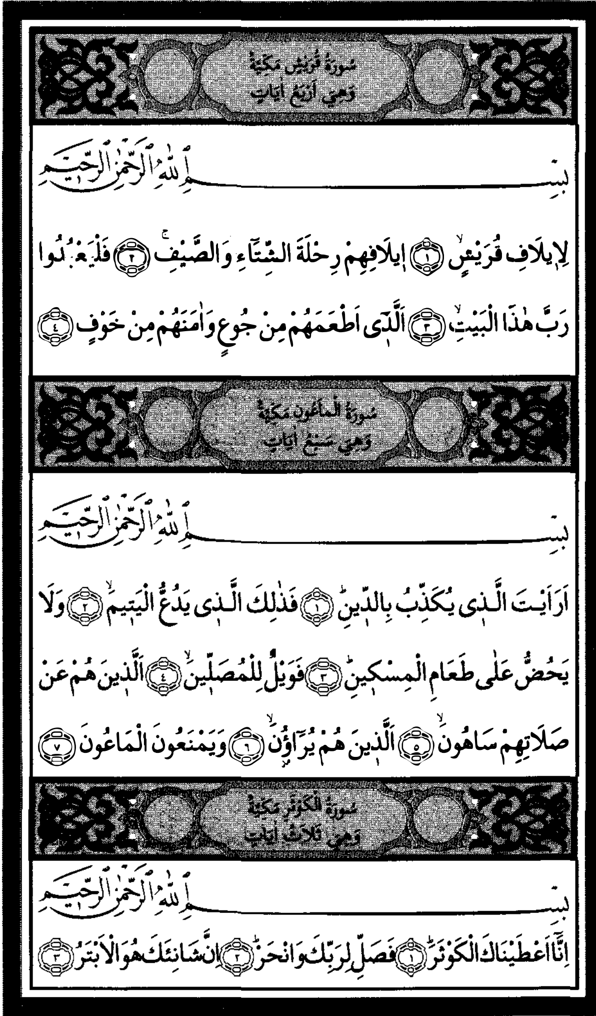
سُورَةُ الْفٖيلِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ خَمْسُ اٰيَاتٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ
اَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِاَصْحَابِ الْفٖيلِ ﴿١﴾ اَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ
فٖي تَضْلٖيلٍ ﴿٢﴾ وَاَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا اَبَابٖيلَ ﴿٣﴾ تَرْمٖيهِمْ
بِحِجَارَةٍ مِنْ سِجّٖيلٍ ﴿٤﴾ فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَأْكُولٍ ﴿٥﴾

(150) Sûre ikindi vakti veya çağ ve mutlak zaman anlamında olup, başlangıçta yer alan ve dilimizde yüzyıl manasında kullandığımız "asır" kelimesinden adını almıştır. Mekke'de inen sûrelerdendir ve 3 âyet içermektedir.

(151) Sûre, 1. âyette geçen ve çokça gıybet etmeyi, çekiştirmeyi, dil uzatmayı adet edinen anlamındaki "hümeze" kelimesinden adını almış olup, Mekke'de inmiştir ve 9 âyettir.

(152) Birinci âyetin sonundaki "fil" kelimesinden adını alan sûre Mekke'de inmiştir ve 5 âyettir. Dünya tarihinde "Fil Vak'ası" olarak bilinen ve eski Araplarca tarih başlangıcı kabul edilen bu hadise, Peygamberimizin de doğum yılı olan 571'de Yemen' valisi Ebrehe'nin, fillerle donatılmış ordusu başında Mekke üzerine yürümesidir. Maksadı, Kâ'be'yi yıkmak ve hacıları Sana'da yaptırdığı kiliseye çekerek, ticaretin eksenini de ülkesine kaydırmaktı.

EL-KUREYŞ SÛRESİ(153)

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Kureyş'i ısındırdığı için,

2. Onları, kış ve yaz (*ticaret*) yolculuğuna alıştırdığından,

3. Artık bu mabedin rabbine kulluk etsinler,

4. Kendilerini açlıktan doyuran ve korkudan emin kılana!

EL-MÂÛN SÛRESİ(154)

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Dini yalanlayanı gördün mü?

2. İşte odur yetimi itip kakan,

3. Ve yoksulu yedirmeye teşvik etmeyen.

4. İmdi (*yalan yanlış*) namaz kılanların vay haline!

5. Onlar, namazlarından gafildirler.

6. Onlar, gösteriş yapanlardır.

7. Üstelik maun (*zekat/en ufak yardım*)a engel olurlar.

EL-KEVSER SÛRESİ(155)

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Biz sana kevseri verdik.

2. İmdi rabbine namaz kıl ve kurban kes!

3. Nitekim asıl ebter (*soyu kuruyan*), sana kin besleyendir.

(153) Sûre, baş tarafında yer alan ve bütün Araplarca kutsal sayılan Kâ'be'nin gözetimini üslendiği için en saygın sayılan "Kureyş" kabilesinden adını almış olup, Mekke'de inmiştir ve 4 âyet içermektedir.

(154) Sûre, sonundaki "mâûn" kelimesinden adını almıştır. Mâûnun başlıca anlamı, insanların birbirlerine ödünç verdikleri kap kaçak ve benzeri eşya olmakla beraber zekât, su, iyilik gibi anlamları da vardır. Mekke'de inen sûrelerden olup, 7 âyet içermektedir.

(155) Adını, pek çok hayır anlamına gelen 1. âyetin sonundaki "kevser" kelimesinden almış olup, Mekke'de inmiştir ve 3 âyetten ibarettir.

EL-KÂFİRÛN SÛRESİ[156]

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. De ki: "Ey kafirler!

2. Sizin taptığınıza tapmayacağım,

3. Siz de benim taptığıma tapanlar değilsiniz.

4. Asla ben, sizin taptığınıza tapan olmadım;

5. Siz de benim taptığıma tapanlar değilsiniz.

6. Sizin dininiz size ve benim dinim bana!"

EN-NASR SÛRESİ[157]

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Allah'ın yardımı ve fetih gelince,

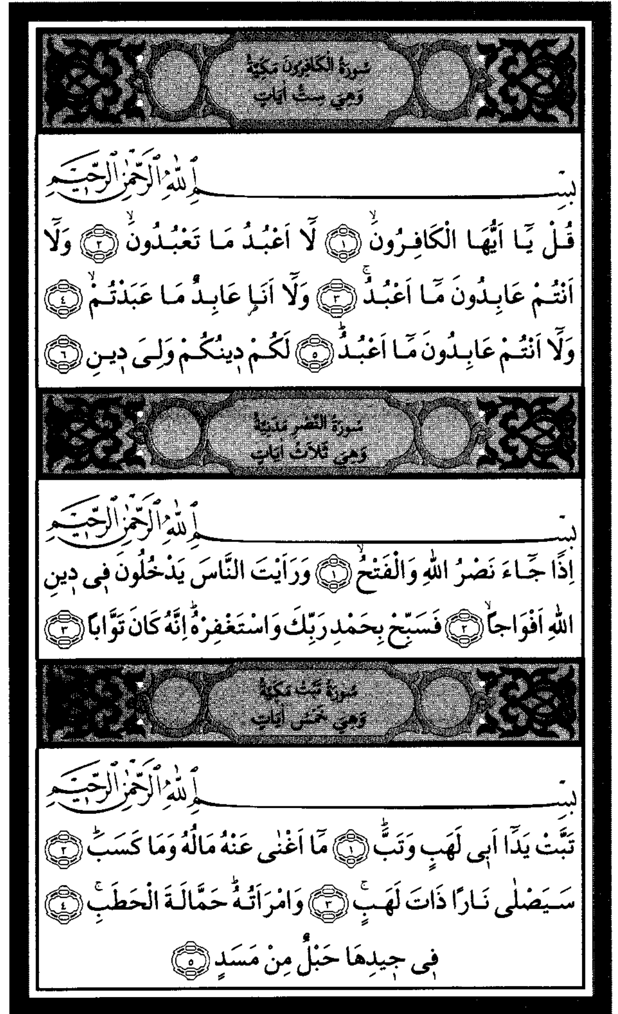
2. İnsanların da fevç fevç Allah'ın dinine girdiklerini gördüğünde,

3. Rabbini hamdederek tesbih (*tenzih*) et ve O'ndan bağışlanma dile; nitekim O çok bağışlayıcıdır.

TEBBET SÛRESİ[158]

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. Ebu Leheb'in elleri kurusun ve mutlaka kuruyacak!

2. Malı da kazandığı (*evlatlar*) da elbette ona hiçbir yarar sağlamayacak.

3. Alevlenen bir ateşi boylayacak.

4. Odun hamalı karısı da,

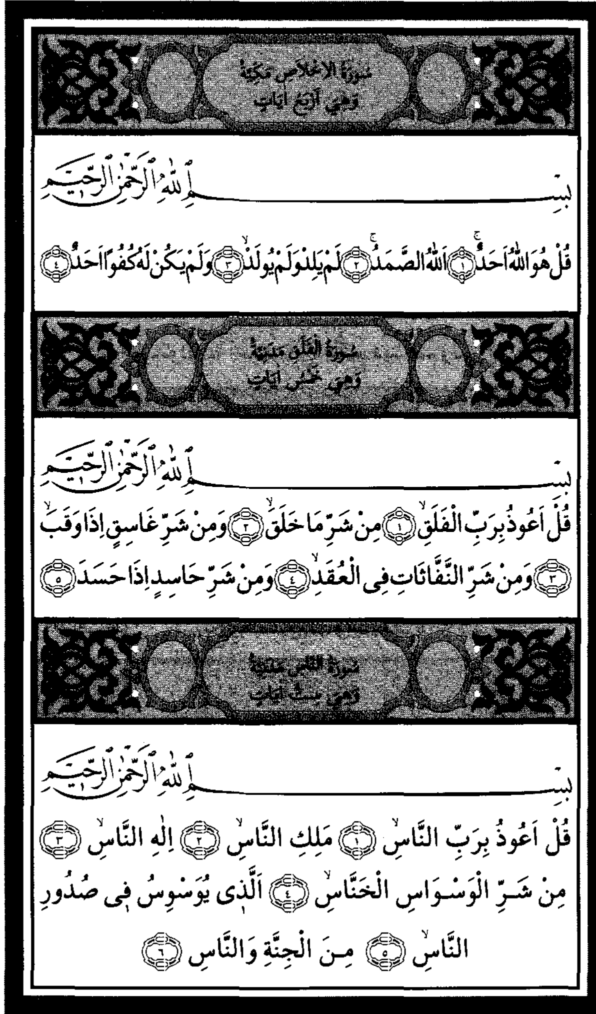
5. Boynunda hurma lifinden bir ip olarak.

(156) Sûre, 1. âyette geçen ve putlara tapan müşriklerin kasdedildiği "kâfirûn" (kâfirler) kelimesinden adını almış olup, Mekke'de inmiştir ve 6 âyettir.

(157) Birinci âyetteki "nasr" (yardım/zafer) kelimesinden adını alan sûre, Mekke'de inmiştir ve 3 âyettir.

(158) Sûre, hemen başında yer alan ve "kurudu" anlamında olup, beddua olduğu için "kurusun" manasına gelen"tebbet" kelimesinden adını almıştır. Mesed ve Ebû Leheb adlarıyla da bilinen sûre, Mekke'de inmiştir ve 5 âyet içermektedir.

EL-İHLÂS SÛRESİ(159)

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. De ki: "Gerçek şu ki Allah birdir.

2. Allah samed (*kendisine her şey muhtaç ve kendisi hiçbir şeye muhtaç değil*)dir.

3. Doğur(*t*)mamış ve doğmamıştır.

4. Hiç kimse O'nun dengi değildir."

EL-FELÂK SÛRESİ(160)

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. De ki: " Felak(*karanlığı yaran sabah*)ın rabbine sığınırım:

2. Yarattığı şey (*kötü*)lerin şerrinden,

3. Bastırdığı vakit kapkaranlık gecenin şerrinden,

4. Düğümlere üfleyen cadıların şerrinden,

5. Ve kıskandığı vakit kıskancın şerrinden!"

EN-NÂS SÛRESİ(161)

Bismillâh'ir-Rahmân'ir-Rahîm

1. De ki: "Sığınırım insanların rabbine,

2. İnsanların melikine,

3. İnsanların tanrısına:

4. Sinsice sokulan vesvesecinin şerrinden,

5. Ki insanların kalplerine vesvese verir;

6. Cinlerden ve insanlardan (*vesvesecinin*)!"

(159) Kur'an'ın özü olarak nitelendirilen bu sûre, içinde geçen bir kelimeden değil, çok kısa ve veciz olarak ifade ettiği tevhit inancında ihlaslı olmaktan adını alarak "ihlas" diye adlandırılmıştır. Tevhid, tecrid, esas, necat ve daha başka adlarla da bilinen sûre, Mekke'de inmiş olup, 4 âyettir.

(160) Birinci âyetin sonunda geçen ve karanlığı yaran sabah anlamındaki "felak" kelimesinden adını alan sûrenin, Mekke'de mi, yoksa Medine'de mi indiği hakkında ihtilaf edilmiştir. 5 âyettir. Bundan sonra gelen "En-Nâs" süresiyle birlikte ikisine "El-Mu'avvizeteyn" (iki sığındırıcı sûre) denmekte ve şifa maksadıyla okundukları da rivayet edilmektedir.

(161) Birinci âyetin sonundaki "Nâs" (insanlar) kelimesinden adını alan sûre, "El-Felak" sûresinden sonra inmiştir ve 6 âyet içermektedir.